

ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ

THUCYDIDIS
DE BELLO PELOPONNESIACO
LIBRI OCTO
GRAECE ET LATINE

AD EDITIONEM IOS. WASSE ET CAR. ANDR. DUKERI

ACCURATE EXPRESSI

CUM VARIETATE LECTIONIS ET ANNOTATIONIBUS

VOLUMEN QUINTUM

BIPONTI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS
CIƆIƆCCLXXXIX

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΟΓΔΟΟΝ

EPITOME LIBRI VIII.

Nuntio cladis Siciliensis Athenas perlato, Athenienses in magno luctu metuque, utcunque tamen fortunae hostibusque resistere parant. Cap. I. *Contra apud hostes ingens gaudium est, omnesque in exitium eorum conspirant: socii, etiam si qui prius firmi steterant, labare incipiunt.* II. V. *Principio igitur in Ioniam classem mittentibus Peloponnesiis Athenienses impigre naves obviam miserunt: compulsamque in Piraeum agri Corinthii portum classem obsidentes, in magnum Lacedaemonios metum coniecerunt.* X. *Inter haec cum Alcibiades in Ioniam navigans, Chium, Erythras, Clazomenas, multaque alia Atheniensis imperii oppida per defectionem recepisset: Athenienses, missis in Ioniam navibus, bellum ibi cum Peloponnesiis varia fortuna gesserunt.* XV. *Lacedaemonii, cum rege Persarum & Tissapherne satrapa eius foedere contra Athenienses icto, ab iis in re navali iuvantur.* XXXVII. *Alcibiades, vitae suae Peloponnesios insidiari sentiens, ad Tissaphernem sese confert, consiliisque suis apud eum rebus Peloponnesiorum incommodans, simul in patriam reditum molitur.* XLV. *Hoc initio contra populum coniurationes fieri coeptae. ac in urbe quidem Quadringenti rempublicam occupantes, imperium in cives per vim gesserunt; in Samo vero Atheniensium exercitus, pro populi tuendi imperio & libertate contra oligarchicos coniurat, & ab exsilio Alcibiadem reducit.* LIII. LXXVI. *Interim Theramenes aliique ex Quadringentis, tyrannidem suorum perosi, plebem adversus Quadringentos concitant.* LXXXIX. *Mox adeo cum magna clade Athenienses a Peloponnesiis navibus ad Eretriam fusi, Euboeam insuper amisissent: congregata concione, Quadringentis populus imperium abrogavit. pro his quinque millia civium, qui rebus praeessent, constituuntur, & ab longinqua discordia in tranquilliorem statum res rediguntur.* XCV. XCVII. *Secundum haec post varie gestum in Ionia bellum, Peloponnesii in Hellespontum ab Ionia classem bellumque transferentes, navali proelio ibidem ab Atheniensibus vincuntur.* CIV.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ

ΟΛΟΡΟΥ

ΞΥΓΓΡΑΦΗΣ ΤΟ ΟΓΔΟΟΝ.

THUCYDIDIS

OLORI FILII

HISTORIAE LIBER OCTAVUS.

Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ἐπειδὴ ἠγγέλθη, ἐπιπολὺ μὲν ἠπίστουν καὶ τοῖς πάνυ τῶν στρατιωτῶν, ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου διαπεφευγόσι, καὶ σαφῶς ἀγγέλλουσι, μὴ οὕτω γε ἂν πανσυδεὶ διεφθάρται· ἐπειδὴ δὲ ἔγνωσαν, χαλεποὶ μὲν ἦσαν τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥητόρων τὸν ἔκπλουν, ὥσπερ οὐκ αὐτοὶ ψηφισάμενοι, ὠργίζοντο δὲ καὶ τοῖς χρησμολόγοις τε καὶ μάντεσι, καὶ ὁπόσοι τὶ Bell. Pelop. an. 19. Olymp. 91. 4. U. C. Varr. 341.

Hoc autem tantae cladis nuntio Athenas allato, Athenienses diu ne praecipuis quidem militibus, qui ex ipso proelio evaserant, & aperte nuntiarant, fidem habuerunt, ut sic funditus eversa crederent. Sed postquam cognoverunt, oratoribus, qui cum aliis hanc navalem expeditionem studiose suaserant, erant infensi, quasi hanc ipsi non decrevissent; quin etiam irascebantur & hariolis & vatibus,

τότε αὐτοὺς θειάσαντες ἐπήλπισαν ὡς λήψονται Σικελίαν. πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς ἐλύπει τε, καὶ περιειστήκει ἐπὶ τῷ γεγενημένῳ φόβος τε καὶ κατάπληξις μεγίστη δή. ἅμα μὲν γὰρ στερόμενοι καὶ ἰδίᾳ ἕκαστος καὶ ἡ πόλις ὁπλιτῶν τε πολλῶν καὶ ἱππέων, καὶ ἡλικίας οἵαν οὐχ ἑτέραν ἑώρων ὑπάρχουσαν, ἐβαρύνοντο· ἅμα δὲ ναῦς οὐχ ὁρῶντες ἐν τοῖς νεωσοίκοις ἱκανὰς, οὐδὲ χρήματα ἐν τῷ κοινῷ, οὐδ᾽ ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν, ἀνέλπιστοι ἦσαν ἐν τῷ παρόντι σωθήσεσθαι. τούς τε ἀπὸ τῆς Σικελίας πολεμίους εὐθὺς σφίσιν ἐνόμιζον τῷ ναυτικῷ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλευσεῖσθαι, ἄλλως τε καὶ τοσοῦτον κρατήσαντας, καὶ τοὺς αὐτόθεν πολεμίους, τότε δὴ καὶ διπλασίως πάντα παρεσκευασμένους, κατὰ κράτος ἤδη καὶ ἐκ γῆς καὶ ἐκ θαλάσσης ἐπικείσεσθαι, καὶ

& quotquot aliquid afflatu divino correpti dixerant, quo tunc ipsos in Siciliae capiendae ſpem induxerant. Undique autem omnia ipſos moerore afficiebant, & pavor animique conſternatio maxima profecto, propter id, quod acciderat, ipſos circumſtabat. Simul enim affligtabantur, quod & privatim & publice privati eſſent & multo peditatu, & equitatu, & iuventute, qualem alteram ſupereſſe non videbant. Simul etiam quod viderent, non ſatis eſſe navium in navalibus, nec ſatis pecuniae in aerario, nec armamentorum ad nauticos uſus neceſſariorum, in praeſentia de ſua ſalute deſperabant. & hoſtes ex Sicilia cum claſſe confeſtim in Piraeeum adverſus ſe venturos arbitrabantur, praeſertim tanta victoria potitos: quin etiam hoſtes, qui in illa regione ſedes habebant, tunc certe cum bellico rerum omnium apparatu duplo maiore, ſuoſque ſocios, defectione ab Athenienſibus facta, una cum ipſis iam totis vi-

τοὺς ξυμμάχους σφῶν μετ' αὐτῶν ἀποστάντας. ὅμως δὲ, ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, ἐδόκει χρῆναι μὴ ἐνδιδόναι, ἀλλὰ παρασκευάζεσθαι καὶ ναυτικὸν, ὅθεν ἂν δύνωνται ξύλα ξυμποριζαμένους καὶ χρήματα, καὶ τὰ τῶν ξυμμάχων ἐς ἀσφάλειαν ποιεῖσθαι, καὶ μάλιστα τὴν Εὔβοιαν, τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τὶ ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι· καὶ ἀρχήν τινα πρεσβυτέρων ἀνδρῶν ἑλέσθαι, οἵτινες περὶ τῶν παρόντων ὡς ἂν καιρὸς ᾖ προβουλεύσουσι. πάντα τε πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεὲς (ὅπερ φιλεῖ δῆμος ποιεῖν) ἕτοιμοι ἦσαν εὐτακτεῖν. καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ ἐποίουν ταῦτα, καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

β'. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, πρὸς τὴν ἐκ τῆς Σικελίας τῶν Ἀθηναίων μεγάλην κακοπραγίαν εὐθὺς οἱ Ἕλληνες πάντες ἐπηρμένοι ἦσαν· οἱ μὲν μηδετέρων ὄν- Post Oct. 13.

ribus, terra marique ſuam rempublicam oppugnaturos. Verumtamen (ut in praeſenti rerum ſtatu facultas dabatur) viſum eſt non oportere ſuccumbere: ſed & claſſem parare, materia & pecunia, unde poſſent, comparata; & ſocios praeſidiis firmare, & praecipue Euboeam; & res urbanas aliqua ex parte corrigere, ſumtuſque minuere: & creare etiam placuit aliquem magiſtratum ſeniorum, qui de praeſenti rerum ſtatu, dum adhuc tempus opportunum eſſet, ante ceteros omnes conſultarent. Denique (quod vulgus facere ſolet) propter praeſentis metus magnitudinem ad omnia recte adminiſtranda parati erant. Ut autem haec ipſis viſa ſunt, ſic etiam fecerunt: atque haec aeſtas exceſſit.

II. Inſequenti autem hieme, propter res ab Athenienſibus in Sicilia adeo male geſtas, univerſi Graeci protinus animis erecti fuerunt. Et illi quidem, qui neutrorum erant

τες ξύμμαχοι, ὡς ἤν τις καὶ μὴ παρακαλῇ σφᾶς, οὐκ ἀποστατέον ἔτι τοῦ πολέμου εἴη, ἀλλ' ἐθελοντὶ ἰτέον ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους· νομίσαντες κἂν ἐπὶ σφᾶς ἕκαστοι ἐλθεῖν αὐτοὺς, εἰ τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ κατώρθωσαν, καὶ ἅμα ἡγούμενοι βραχὺν ἔσεσθαι τὸν λοιπὸν πόλεμον, οὗ μετασχεῖν καλὸν εἶναι· οἱ δ' αὐτῶν Λακεδαιμονίων ξύμμαχοι, ξυμπροθυμηθέντες ἐπιπλέον ἢ πρὶν ἀπαλλάξασθαι διὰ τάχους πολλῆς ταλαιπωρίας. μάλιστα δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἕτοιμοι ἦσαν καὶ παρὰ δύναμιν αὐτῶν ἀφίστασθαι, διὰ τὸ ὀργῶντες κρίνειν τὰ πράγματα, καὶ μηδ' ὑπολείπειν λόγον αὐτοῖς, ὡς τό γ' ἐπιὸν θέρος οἷοί τ' ἔσονται περιγενέσθαι. ἡ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων πόλις πᾶσί τε τούτοις ἐθάρσει, καὶ μάλιστα ὅτι οἱ ἐκ τῆς Σικελίας αὐτοῖς ξύμμαχοι πολλῇ δυνάμει,

ſocii, a bello nequaquam amplius abſtinendum, vel ſi nullus ipſos rogaret, ſed adverſus Athenienſes ultro eundum cenſebant. Singuli enim illos, ſi rem in Sicilia feliciter geſſiſſent, etiam adverſus ſe venturos fuiſſe exiſtimabant: ſimul etiam reliquum bellum breve futurum ducebant, cuius ſe participes eſſe, praeclarum ſibi fore putabant. Qui vero Lacedaemoniorum erant ſocii, ſimul omnes longe maiore ſtudio, quam ante, multis aerumnis celeriter liberari cupiebant. Praecipue vero qui Athenienſium imperio parebant, vel ſupra vires ad defectionem ab ipſis Athenienſibus faciendam erant parati, quod animi impetu ac libidine caeca de rebus iudicarent, nec ullum rationi locum amplius relinquerent; quippe qui putarent fore, ut inſequenti aeſtate Athenienſes ſuperarent. Lacedaemoniorum vero civitas, cum propter haec omnia fiduciam concipiebat, tum vero praecipue, quod Siculi ſocii cum ma-

κατ' ἀνάγκην ἤδη τοῦ ναυτικοῦ προσγεγενημένου, ἅμα τῷ ἦρι, ὡς εἰκὸς, παρέσεσθαι ἔμελλον. πανταχόθεν τε εὔελπιδες ὄντες, ἀπροφασίστως ἅπτεσθαι διενοοῦντο τοῦ πολέμου· λογιζόμενοι, καλῶς τελευτήσαντος αὐτοῦ, κινδύνων τε τοιούτων ἀπηλλάχθαι ἂν τολοιπὸν, οἷος καὶ ὁ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων περιέστη ἂν αὐτοὺς, εἰ τὸ Σικελικὸν προσέλαβον· καὶ καθελόντες ἐκείνους, αὐτοὶ τῆς πάσης Ἑλλάδος ἤδη ἀσφαλῶς ἡγήσεσθαι.

γ'. Εὐθὺς οὖν Ἆγις μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ ὁρμηθεὶς στρατῷ τινι ἐκ Δεκελείας, τά τε τῶν ξυμμάχων ἠργυρολόγησεν ἐς τὸ ναυτικὸν, καὶ τραπόμενος ἐπὶ τοῦ Μηλιέως κόλπου, Οἰταίων τε, κατὰ τὴν παλαιὰν ἔχθραν, τῆς λείας τὴν πολλὴν ἀπολαβὼν, χρήματα ἐπράξατο, καὶ Ἀχαιοὺς τοὺς Φθιώτας καὶ Paulo post Octob. 13.

gnis copiis, classis accessione iam necessario facta, ineunte statim vere, ut erat verisimile, ipsis praesto futuri essent. Itaque cum undique bonam spem haberent, abiecta omni cunctatione bellum capessere statuerunt: secum reputantes, si hoc bellum felicem exitum habuisset, se in posterum & huiusmodi periculis liberatum iri, cuiusmodi fuisset & illud, quod ipsis ab Atheniensibus creatum fuisset, si res Siculas in suam potestatem redegissent. Et illis eversis, futurum, ut totius Graeciae imperium tuto iam obtinerent.

III. Confestim igitur Agis eorum rex, hac hieme cum quodam exercitu ex Decelea profectus, pecuniam a sociis ad classem comparandam exegit; & ad Maliacum sinum deflectens, ob vetustas inimicitias ingentem Oetaeorum praedam egit, & ex ea pecuniam collegit. Achaeos quoque Phthiotas, aliosque populos, qui Thessalorum impe-

τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ Θεσσαλῶν ὑπηκόους, μεμφομένων καὶ ἀκόντων Θεσσαλῶν, ὁμήρους τέ τινας ἠνάγκασε δοῦναι καὶ χρήματα. καὶ κατέθετο τοὺς ὁμήρους ἐς Κόρινθον, ἔς τε τὴν ξυμμαχίαν ἐπειρᾶτο προσάγειν. Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν πρόσταξιν ταῖς πόλεσιν ἑκατὸν νεῶν τῆς ναυπηγίας ἐποιοῦντο· καὶ ἑαυτοῖς μὲν καὶ Βοιωτοῖς πέντε καὶ εἴκοσιν ἑκατέροις ἔταξαν, Φωκεῦσι δὲ καὶ Λοκροῖς, πεντεκαίδεκα, καὶ Κορινθίοις, πεντεκαίδεκα· Ἀρκάσι δὲ καὶ Πελληνεῦσι καὶ Σικυωνίοις, δέκα· Μεγαρεῦσι δὲ καὶ Τροιζηνίοις καὶ Ἐπιδαυρίοις καὶ Ἑρμιονεῦσι, δέκα. τά τε ἄλλα παρεσκευάζοντο ὡς εὐθὺς πρὸς τὸ ἔαρ ἑξόμενοι τοῦ πολέμου.

Poſt Ol. 13. δʹ. Παρεσκευάζοντο δὲ καὶ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ διενοήθησαν, ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ τήν τε ναυπηγίαν, ξύλα ξυμποριστάμενοι, καὶ Σούνιον τειχίσαντες, ὅπως αὐτοῖς ἀσφάλεια ταῖς σιταγωγοῖς ναυσὶν εἴη τοῦ περίπλου.

rio in illa regione parebant, conquerentibus ac invitis Theſſalis, obſides quoſdam ac pecuniam dare coëgit. Et obſides Corinthi depoſuit, & Corinthios in ſocietatem adducere conabatur. Lacedaemonii porro, centum naves aedificandas ſociis civitatibus imperarunt. Atque ſibi quidem ipſis ac Boeotis, quinas & vicenas utriſque faciendas aſſignarunt; Phocenſibus vero & Locris, quindecim; & Corinthiis, quindecim; Arcadibus & Pellenenſibus & Sicyoniis, decem; Megarenſibus & Troezeniis & Epidauriis & Hermionenſibus, decem. Cetera quoque comparabant, ut ſub veris initium protinus inituri bellum.

IV. Per hanc ipſam hiemem Athenienſes quoque, quemadmodum conſtituerant, aedificandis navibus operam dederunt, materia comparata, & Sunio munito, ut naves,

καὶ τό, τε ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα ἐκλιπόντες, ὃ ἐνῳκοδόμησαν παραπλέοντες ἐς Σικελίαν, καὶ τὰ ἄλλα, εἴπου τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν· μάλιστα δὲ τὰ τῶν ξυμμάχων διασκοποῦντες, ὅπως μὴ σφῶν ἀποστήσωνται.

έ. Πρασσόντων δὲ ταῦτα ἀμφοτέρων, καὶ ὄντων οὐδὲν ἄλλο ἢ ὥσπερ ἀρχομένων [ἐν] τῇ κατασκευῇ τοῦ πολέμου, πρῶτοι Εὐβοεῖς ὡς Ἆγιν περὶ ἀποστάσεως τῶν Ἀθηναίων ἐπρεσβεύσαντο ἐν τῷ χειμῶνι τούτῳ. ὁ δέ, προσδεξάμενος τοὺς λόγους αὐτῶν, μεταπέμπεται ἐκ Λακεδαίμονος Ἀλκαμένην τὸν Σθενελαΐδου καὶ Μέλανθον, ἄρχοντας, [ὡς] ἐς τὴν Εὔβοιαν. οἱ δ' ἦλθον ἔχοντες τῶν Νεοδαμωδῶν ὡς τριακοσίους, καὶ παρεσκεύαζεν αὐτοῖς τὴν διάβασιν. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Λέσβιοι ἦλθον, βουλόμενοι καὶ αὐτοὶ ἀποστῆναι. καὶ ξυμπρασ-

quae commeatum ipſis ſubveherent, tuto circumveherentur. Et munitionem in agro Laconico, quam in Siciliam traiicientes exſtruxerant, deſeruerunt; ceteroſque ſumtus, ſi quis in res inutiles fieri videbatur, conduxerunt. Sed in primis proſpiciebant, ne ſocii a ſe deficerent.

V. Dum autem haec utrique facerent, ipſoque renovandi belli apparatu nullam aliam ſpeciem praeberent, quam eorum, qui tunc primum bellum inciperent, primi omnium Euboënſes ad Agin hac hieme legatos de defectione ab Athenienſibus facienda miſerunt. Ille vero, cum eorum orationem admiſiſſet, Lacedaemone arceſſivit Alcamenem Sthenelaidae filium & Melanthum, duos civitatis principes, ut in Euboeam eos mitteret. Illi vero cum trecentis libertis in civitatem nuper adſcriptis venerunt, & Agis tranſitum ipſis praeparabat. Interea etiam & Lesbii

σόντων αὐτοῖς τῶν Βοιωτῶν, ἀναπείθεται Ἄγις ὥστε Εὐβοίας μὲν πέρι ἐπισχεῖν, τοῖς δὲ Λεσβίοις παρεσκεύαζε τὴν ἀπόστασιν, Ἀλκαμένει τε ἁρμοστὴν διδοὺς, ὃς ἐς Εὔβοιαν πλεῖν ἔμελλε. καὶ δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς ὑπέσχοντο, δέκα δὲ Ἄγις. καὶ ταῦτα ἄνευ τῆς Λακεδαιμονίων πόλεως ἐπράσσετο. ὁ γὰρ Ἄγις ὅσον χρόνον ἦν περὶ Δεκέλειαν, ἔχων τὴν μεθ' ἑαυτοῦ δύναμιν, κύριος ἦν καὶ ἀποστέλλειν εἴποι τινὰ ἐβούλετο στρατιὰν, καὶ ξυναγείρειν, καὶ χρήματα πράσσειν. καὶ πολὺ μᾶλλον, ὡς εἰπεῖν, κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι ὑπήκουον, ἢ τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων. δύναμιν γὰρ ἔχων αὐτὸς ἑκασταχόσε δεινὸς παρῆν. καὶ ὁ μὲν τοῖς Λεσβίοις ἔπρασσε. Χῖοι δὲ καὶ Ἐρυθραῖοι, ἀποστῆναι καὶ αὐτοὶ ἕτοιμοι ὄντες, πρὸς μὲν Ἄγιν οὐκ ἐτράποντο,

venerunt, quod ipsi defectionem ab Atheniensibus facere vellent. Boeotis autem eos adiuvantibus, Agis eorum verbis adductus est, ut res quidem Euboicas intermitteret; Lesbios vero in defectione facienda iuvaret, & res ad eam necessarias praepararet, & Alcamenem praefectum ipsis daret, qui in Euboeam navigaturus erat. Atque Boeoti quidem decem naves polliciti sunt, Agis vero decem. Haec autem ignara civitate Lacedaemoniorum transacta sunt. Agis enim, quamdiu cum suis copiis apud Deceleam egit, ius habuit & copias mittendi, si quo vellet, & contrahendi, & pecunias exigendi. Atque tunc temporis vel multo magis, ut ita loquar, ei, quam ceteris Lacedaemoniis, qui in urbe erant, socii parebant. Quod enim exercitum secum haberet, quocunque se contulisset formidabilis aderat. Et hic quidem Lesbiis operam dabat. Chii etiam & Erythraei, cum & ipsi ad defectionem faciendam essent parati, non ad

ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα. καὶ παρὰ Τισσαφέρνους, ὃς βασιλεῖ Δαρείῳ τῷ Ἀρταξέρξου στρατηγὸς ἦν τῶν κάτω, πρεσβευτὴς ἅμα μετ' αὐτῶν παρῆν. ἐπῆγετο γὰρ καὶ ὁ Τισσαφέρνης τοὺς Πελοποννησίους, καὶ ὑπισχνεῖτο τροφὴν παρέξειν. ὑπὸ βασιλέως γὰρ νεωστὶ ἐτύγχανε πεπραγμένος τοὺς ἐκ τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς φόρους, οὓς δι' Ἀθηναίους ἀπὸ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων οὐ δυνάμενος πράσσεσθαι, ἐπωφείλησε. τούς τε οὖν φόρους μᾶλλον ἐνόμιζε κομιεῖσθαι, κακώσας τοὺς Ἀθηναίους, καὶ ἅμα βασιλεῖ ξυμμάχους Λακεδαιμονίους ποιήσειν, καὶ Ἀμόργην τὸν Πισσούθνου υἱὸν νόθον, ἀφεστῶτα περὶ Καρίαν, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε βασιλεὺς, ἢ ζῶντα ἄξειν, ἢ ἀποκτείνειν. οἱ μὲν οὖν Χῖοι καὶ Τισσαφέρνης κοινῇ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔπρασσον. Post Ian. & ante April. 7.

στ'. Καλλίγειτος δὲ ὁ Λαοφῶντος, Μεγαρεὺς, καὶ Bell. Pelop. an. 19. Olymp. 91. 4. U. C. Varr. 341.

Agin, sed ad ipsam Lacedaemoniorum civitatem se converterunt. Cum ipsis etiam illuc ivit legatus, missus a Tissapherne, qui regis Darii Artaxerxis filii praetor inferioris provinciae erat. Nam & Tissaphernes Peloponnesios incitabat, & pollicebatur, se stipendium praebiturum. Nuper enim a rege impetraverat tributa suae provinciae, quae regi debuerat, quod ea, propter Athenienses, a Graecis civitatibus exigere non potuisset. Existimabat igitur, se facilius in posterum tributa recepturum, si Athenienses bello vexasset; simul etiam se Lacedaemoniorum societatem regi conciliaturum, & Amorgen Pissuthnae filium nothum, qui defectionem a rege circa Cariam fecerat, quemadmodum ipsi rex imperaverat, aut vivum adducturum, aut interfecturum. Chii igitur & Tissaphernes communi hac in re consilio agebant.

Τιμαγόρας ὁ Ἀθηναγόρου, Κυζικηνὸς, φυγάδες τῆς ἑαυτῶν ἀμφότεροι, παρὰ Φαρναβάζῳ τῷ Φαρναβάκου κατοικοῦντες, ἀφικνοῦνται περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐς τὴν Λακεδαίμονα, πέμψαντος Φαρναβάζου, ὅπως ναῦς κομίσειαν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ αὐτὸς, εἰ δύναιτο (ἅπερ ὁ Τισσαφέρνης προὐθυμεῖτο) τάς τε ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ πόλεις ἀποστήσειε τῶν Ἀθηναίων, διὰ τοὺς φόρους, καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ βασιλεῖ τὴν ξυμμαχίαν τῶν Λακεδαιμονίων διὰ ταχέων ποιήσειε. πρασσόντων δὲ ταῦτα χωρὶς ἑκατέρων, τῶν τε ἀπὸ τοῦ Φαρναβάζου καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ Τισσαφέρνους, πολλὴ ἅμιλλα ἐγίγνετο τῶν ἐν τῇ Λακεδαίμονι, ὅπως οἱ μὲν ἐς τὴν Ἰωνίαν καὶ Χίον, οἱ δ' ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πρότερον ναῦς καὶ στρατιὰν πείσωσι πέμπειν. οἱ μέντοι Λακεδαιμόνιοι τὰ τῶν Χίων καὶ Τισσαφέρνους παραπολὺ προσεδέξαντο μᾶλλον.

VI. Sub idem autem tempus Calligetus Laophontis, Megarenſis, & Timagoras Athenagorae filius, Cyzicenus, ſua uterque patria extorris, qui apud Pharnabazum Pharnabaci filium habitabant, Lacedaemonem venerunt, a Pharnabazo miſſi, ut naves in Helleſpontum tranſportarent; utque ipſe quoque, ſi poſſet, eadem impetraret, (quae Tiſſaphernes contendebat) & civitates in ſua provincia ſitas ab Athenienſibus per defectionem alienaret propter tributa, operaque ſua Lacedaemoniorum ſocietatem regi celeriter conciliaret. Cum autem utrique ſeparatim haec agerent, qui a Pharnabazo, & qui a Tiſſapherne miſſi fuerant, ingens concertatio inter Lacedaemonios exſtitit: his quidem, ut in Ioniam & Chium, illis vero, ut in Helleſpontum claſſis & exercitus prius mitteretur, perſuadere nitentibus. Lacedaemonii tamen Chiorum & Tiſſaphernis

ξυνέπρασσε γὰρ αὐτοῖς καὶ Ἀλκιβιάδης, Ἐνδίῳ ἐφορεύοντι πατρικὸς ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὤν· ὅθεν καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν ἡ οἰκία αὐτῶν κατὰ τὴν ξενίαν ἔσχεν. Ἔνδιος γὰρ Ἀλκιβιάδου ἐκαλεῖτο. ὅμως δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, πρῶτον κατάσκοπον ἐς τὴν Χίον πέμψαντες Φρύνιν, ἄνδρα περίοικον, εἰ αἵ τε νῆες αὐτοῖς εἰσιν ὅσας περ ἔλεγον, καὶ τὰ ἄλλα ἡ πόλις ἱκανή ἐστι πρὸς τὴν λεγομένην δόξαν· ἀπαγγείλαντος αὐτοῖς ὡς εἴη ταῦτα ἀληθῆ ἅπερ ἤκουον, τούς τε Χίους καὶ τοὺς Ἐρυθραίους εὐθὺς ξυμμάχους ἐποιήσαντο· καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν, ὡς ἐκεῖ οὐκ ἔλασσον ἢ ἑξήκοντα, ἀφ' ὧν οἱ Χῖοι ἔλεγον, ὑπαρχουσῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δέκα τούτων αὐτοῖς ἔμελλον πέμπειν, καὶ Μελαγκρίδαν, ὃς αὐτοῖς ναύαρχος ἦν. ἔπειτα, σεισμοῦ γε-

postulata multo lubentius admiserunt. Nam & Alcibiades eos adiuvabat, qui Endio tunc Ephori magistratum gerenti erat arctissimo hospitalis amicitiae vinculo iunctus, quae a patre coeperat: unde propter hospitium, illorum familia nomen etiam Laconicum obtinuit. Endius enim Alcibiadis filius appellabatur. Lacedaemonii tamen Phrynin, hominem Chiis vicinum, in Chium prius miserunt, ut exploraret, an & naves tot ipsis essent, quot dicebant, & an ceteras facultates urbs illorum haberet, quas fama erat eam habere. Cum autem ille ipsis renuntiasset, haec vera esse, quae audierant, confestim & Chios & Erythraeos in societatem receperunt. Et quadraginta naves ipsis mittendas decreverunt, quod non minus quam sexaginta illic essent, ex illis sociis civitatibus contractae, quas Chii dicebant. Atque primum quidem ex istis quadraginta, decem erant missuri, & Melancridam, qui ipsorum navarchus erat.

νομένου, ἀντὶ τοῦ Μελαγκρίδου Χαλκιδέα ἔπεμπον, καὶ ἀντὶ τῶν δέκα νεῶν πέντε παρεσκευάζοντο ἐν τῇ Λακωνικῇ. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα, καὶ ἑνὸς δέον εἰκοστὸν ἔτος τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψε.

Bell. Pelop. an. 20. Olymp. 91/92. 4/1. U. C. Varr. 34. 2/3. Ab April. 8.

ζ΄. Τοῦ δ᾽ ἐπιγιγνομένου θέρους, εὐθὺς ἐπειγομένων τῶν Χίων ἀποστεῖλαι τὰς ναῦς, καὶ δεδιότων μὴ οἱ Ἀθηναῖοι τὰ πρασσόμενα αἴσθωνται, (πάντες γὰρ κρύφα αὐτῶν ἐπρεσβεύοντο) ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ἄνδρας Σπαρτιάτας ἐς Κόρινθον τρεῖς, ὅπως ἀπὸ τῆς ἑτέρας θαλάσσης ὡστάχιστα ἐπὶ τὴν πρὸς τὰς Ἀθήνας ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν, κελεύσωσι πλεῖν ἐς Χίον πάσας, καὶ ἃς ὁ Ἆγις παρεσκεύαζεν ἐς τὴν Λέσβον, καὶ τὰς ἄλλας. ἦσαν δὲ αἱ ξύμπασαι τῶν ξυμμαχικῶν νῆες αὐτόθι μιᾶς δέουσαι τεσσαράκοντα.

Deinde vero cum terrae motus exſtitiſſet, pro Melancrida Chalcideum miſerunt, & pro decem navibus quinque tantum in Laconica praepararunt. Et haec hiems exiit, huiuſque belli, quod Thucydides conſcripſit, undeviceſimus annus exceſſit.

VII. Ineunte autem vere, ſtatim, Chiis inſtantibus, ut naves ſibi mitterentur, & metuentibus, ne Athenienſes reſciſcerent, quae agitabantur, (nam omnes clam illis legagatos Lacedaemonem miſerant) Lacedaemonii miſerunt tres viros Spartanos Corinthum, ut quam celerrime ab altero mari, in id, quod Athenas ſpectat, navibus, per iſthmum tranſvectis, omnes in Chium navigare iuberent, tam eas, quas Agis praeparaverat in Lesbum mittendas, quam ceteras. Erant autem illic univerſae ſociarum civitatum naves numero undequadraginta.

η΄. Ὁ μὲν οὖν Καλλίγειτος καὶ Τιμαγόρας ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου οὐκ ἐκοινωνοῦντο τὸν στόλον ἐς τὴν Χίον, οὐδὲ τὰ χρήματα ἐδίδοσαν ἃ ἦλθον ἔχοντες ἐς τὴν ἀποστολὴν, πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα, ἀλλ' ὕστερον ἐφ' ἑαυτῶν διενοοῦντο ἄλλῳ στόλῳ πλεῖν. ὁ δὲ Ἄγις, ἐπειδὴ ἑώρα τοὺς Λακεδαιμονίους ἐς τὴν Χίον πρῶτον ὡρμημένους, οὐδ' αὐτὸς ἄλλο τι ἐγίγνωσκεν, ἀλλὰ ξυνελθόντες ἐς Κόρινθον οἱ ξύμμαχοι ἐβουλεύοντο. καὶ ἔδοξε πρῶτον ἐς Χίον αὐτοὺς πλεῖν, ἄρχοντα ἔχοντας Χαλκιδέα, ὃς ἐν τῇ Λακωνικῇ τὰς πέντε ναῦς παρεσκεύασεν· ἔπειτα ἐς Λέσβον, καὶ Ἀλκαμένην ἄρχοντα, ὅνπερ καὶ Ἄγις διενοεῖτο· τὸ τελευταῖον δὲ, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικέσθαι. προσετέτακτο δὲ ἐς αὐτὸν ἄρχων Κλέαρχος ὁ Ῥαμφίου. διαφέρειν δὲ τὸν ἰσθμὸν τὰς ἡμισέας τῶν νεῶν πρῶτον, καὶ εὐθὺς ταύτας ἀποπλεῖν,

VIII. Calligetus autem & Timagoras, Pharnabazi legati, huius classis in Chium proficiscentis participes esse noluerunt; neque pecunias dederunt, quas secum attulerant, ut classis mitteretur, quinque & viginti talenta, sed postea per se cum alia classe navigare statuerunt. Agis autem, cum vidisset, Lacedaemonios primum in Chium classem mittere statuisse, ne ipse quidem aliud censuit: sed socii, cum Corinthum convenissent, consultare coeperunt. Ipsis autem visum est primum quidem, in Chium esse navigandum, duce Chalcideo, qui quinque naves in Laconica praeparaverat: deinde vero, in Lesbum, duce Alcamene, quem etiam Agis eo mittere statuerat: postremo vero, in Hellespontum proficisci. Clearchus autem Rhamphiae filius classi praefectus fuerat. Primum autem dimidiam navium partem per isthmum transportandam censuerunt, & confe-

ὅπως μὴ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὰς ἀφορμωμένας μᾶλλον τὸν νοῦν ἔχωσιν, ἢ τὰς ὕστερον διαφερομένας. καὶ γὰρ τὸν πλοῦν ταύτῃ ἐκ τοῦ προφανοῦς ἐποιοῦντο, καταφρονήσαντες τῶν Ἀθηναίων ἀδυνασίαν, ὅτι ναυτικὸν οὐδὲν αὐτῶν πολύ πω ἐφαίνετο. ὡς δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς, καὶ διεκόμισαν εὐθὺς μίαν καὶ εἴκοσι ναῦς.

θ'. Οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν, οὐ προεθυμήθησαν ξυμπλεῖν πρὶν τὰ Ἴσθμια, ἃ τότε ἦν, διεορτάσωσιν. Ἆγις δὲ αὐτοῖς ἕτοιμος ἦν, ἐκείνους μὲν μὴ λύειν δὴ τὰς Ἰσθμιάδας σπονδάς, ἑαυτοῦ δὲ τὸν στόλον ἴδιον ποιήσασθαι. οὐ ξυγχωρούντων δὲ τῶν Κορινθίων, ἀλλὰ διατριβῆς ἐγγιγνομένης, οἱ Ἀθηναῖοι ᾔσθοντο τὰ τῶν Χίων μᾶλλον, καὶ πέμψαντες ἕνα τῶν στρατηγῶν Ἀριστοκράτην, ἐπητιῶντο αὐτούς. καὶ ἀρνου-

ſtim iſtas illuc proficiſci voluerunt, ne Athenienſes animum potius adverterent ad eas, quae tunc proficiſcerentur, quam ad eas, quae poſtea illuc tranſportarentur. Etenim ab hac parte propalam navigare ſtatuerant, contemta Athenienſium imbecillitate, quod ipſorum nulla magna claſſis uſquam adhuc appareret. Cum autem hoc ipſis placuiſſet, confeſtim etiam unam & viginti naves tranſportarunt.

IX. Corinthii vero, quamvis ipſi Lacedaemonii navigationem urgerent, cum illis tamen navigare noluerunt, priuſquam omnes Iſthmiorum dies feſtos, qui tunc erant, celebraſſent. Agis vero paratus erat ad hoc ipſis concedendum, ut ipſi quidem Iſthmica foedera tunc minime rumperent, ipſe vero claſſem ſuam faceret, ac ſuam eſſe ſimularet. Verum cum Corinthii hoc illi concedere nollent, ſed mora interponeretur, Athenienſes conſilia Chiorum facilius ſenſerunt; &, Ariſtocrate, uno e ducibus,

μένων τῶν Χίων, τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι ξυμπέμπειν ἐκέλευον ἐς τὸ ξυμμαχικόν· οἱ δ' ἔπεμψαν ἑπτά. αἴτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς τῶν νεῶν, οἱ μὲν πολλοὶ τῶν Χίων, οὐκ εἰδότες τὰ πρασσόμενα, οἱ δὲ ὀλίγοι ξυνειδότες, τό, τε πλῆθος οὐ βουλόμενοί πω πολέμιον ἔχειν, πρίν τι καὶ ἰσχυρὸν λάβωσι, καὶ τοὺς Πελοποννησίους οὐκέτι προσδεχόμενοι ἥξειν, ὅτι διέτριβον.

ι. Ἐν δὲ τούτῳ τὰ Ἴσθμια ἐγίγνετο· καὶ οἱ Ἀθηναῖοι (ἐπηγγέλθησαν γὰρ) ἐθεώρουν ἐς αὐτά· καὶ κατάδηλα μᾶλλον αὐτοῖς τὰ τῶν Χίων ἐφάνη. καὶ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν, παρεσκευάζοντο εὐθὺς ὅπως μὴ λήσωσιν αὐτοὺς αἱ νῆες ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφορμηθεῖσαι. οἱ δὲ, μετὰ τὴν ἑορτὴν, ἀνήγοντο μιᾷ καὶ εἴκοσι ναυσὶν ἐς τὴν

illuc miſſo, illos inſimularunt. Chiis autem negantibus, Athenienſes iuſſerunt eos ex ſocietatis iure naves ſecum mittere ad fidem faciendam: illi vero ſeptem miſerunt. Harum autem navium ad Athenienſes mittendarum haec fuit cauſa, quod Chiorum quidem plebs ignoraret ea, quae clam agitabantur, pauci vero, qui horum erant conſcii, plebem nondum hoſtilem habere vellent, priuſquam aliquod firmum praeſidium adepti eſſent, & Peloponneſios nequaquam amplius venturos exſpectarent, quia diutius morabantur.

X. Interea vero Iſthmici ludi committebantur: & Athenienſes (nam Iſthmicorum ludorum foedera fuerant indicta) ſpectatum eos venerant: & Chiorum conſilia multo manifeſtius deprehenderunt. Et poſtquam illinc diſceſſerunt, confeſtim ſeſe praepararunt, ut caverent, ne Corinthiorum naves clam ipſis ex Cenchreis proficiſcerentur. Illi vero, poſt ludos celebratos, cum una & viginti navibus,

Χίον, ἄρχοντα Ἀλκαμένην ἔχοντες. καὶ αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι τοπρῶτον ἴσαις ναυσὶ προσπλεύσαντες, ἐπῆγον ἐς τὸ πέλαγος. ὡς δ' ἐπὶ πολὺ οὐκ ἐπηκολούθησαν οἱ Πελοποννήσιοι, ἀλλ' ἀπετράποντο, ἐπανεχώρησαν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι. τὰς γὰρ τῶν Χίων ἑπτὰ ναῦς ἐν τῷ ἀριθμῷ μετὰ σφῶν ἔχοντες, οὐ πιστὰς ἐνόμιζον, ἀλλ' ὕστερον ἄλλας προσπληρώσαντες ἑπτὰ καὶ τριάκοντα, παραπλέοντας αὐτοὺς καταδιώκουσιν ἐς Πειραιὸν τῆς Κορινθίας· (ἔστι δὲ λιμὴν ἔρημος καὶ ἔσχατος πρὸς τὰ μεθόρια τῆς Ἐπιδαυρίας) καὶ μίαν μὲν ναῦν ἀπολλύασι μετέωρον οἱ Πελοποννήσιοι, τὰς δὲ ἄλλας ξυναγαγόντες ὁρμίζουσι. καὶ προσβαλόντων τῶν Ἀθηναίων καὶ κατὰ θάλασσαν ταῖς ναυσὶ, καὶ ἐς τὴν γῆν ἀποβάντων, θόρυβός τε ἐγένετο πολὺς καὶ ἄτακτος. καὶ τῶν τε νεῶν τὰς πλείους κατατραυματίζουσιν ἐν τῇ γῇ οἱ Ἀθη-

quibus praeerat Alcamenes, portu ſolventes Chium verſus ire coeperunt. Cum autem Athenienſes primum cum totidem navibus adverſus eos proceſſiſſent, eos in altum elicere conabantur. Sed cum ad multas horas Peloponneſii ſequi noluiſſent, ſed retro ceſſiſſent, ipſi quoque Athenienſes receſſerunt. Nam ſeptem Chiorum naves, quas in eo numero ſecum habebant, nequaquam fideles exiſtimabant; ſed poſtea aliis ſeptem & triginta inſtructis, eos terram legentes perſecuti ſunt ad Piraeum agri Corinthii. (eſt autem portus deſertus, & extremus, ad agri Epidaurici confinia ſitus.) atque Peloponneſii unam navem, quae curſum in alto tenebat, amiſerunt: ceteras vero contractas, in portum deduxerunt. Cum autem Athenienſes & a mari navibus eos adorti fuiſſent, & in terram deſcendiſſent, ingens tumultus ac perturbatio inter hoſtes excitata eſt: &

ναῖοι, καὶ τὸν ἄρχοντα Ἀλκαμένην ἀποκτείνουσι· καὶ αὐτῶν τινες ἀπέθανον.

ια΄. Διακριθέντες δὲ, πρὸς μὲν τὰς πολεμίας ναῦς ἐπέταξαν ἐφορμεῖν ἱκανὰς, ταῖς δὲ λοιπαῖς ἐς τὸ νησίδιον ὁρμίζονται, ἐν ᾧ οὐ πολὺ ἀπέχοντι ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας ἐπὶ βοήθειαν ἔπεμπον. παρῆσαν γὰρ καὶ τοῖς Πελοποννησίοις τῇ ὑστεραίᾳ οἵ τε Κορίνθιοι βοηθοῦντες ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ οἱ ἄλλοι πρόσχωροι. καὶ ὁρῶντες τὴν φυλακὴν ἐν χωρίῳ ἐρήμῳ ἐπίπονον οὖσαν, ἠπόρουν. καὶ ἐπενόησαν μὲν κατακαῦσαι τὰς ναῦς, ἔπειτα δὲ ἔδοξεν αὐτοῖς ἀνελκύσαι, καὶ τῷ πεζῷ προσκαθημένους φυλακὴν ἔχειν, ἕως ἄν τις παρατύχῃ διαφυγὴ ἐπιτηδεία. ἔπεμψε δ᾽ αὐτοῖς

illorum plerasque naves Athenienses in terra laceraverunt, & Alcamenem ducem interfecerunt. Sed ipsorum quoque Atheniensium nonnulli obierunt.

XI. Cum autem ab illis diremti fuissent, naves quidem, quot satis esse videbantur, disposuerunt, quae stationem adversus hostiles obtinerent; cum reliquis vero in parvulae insulae stationem se receperunt, in qua non multum illinc distante castra posuerunt, & nuntium Athenas ad subsidium arcessendum miserunt. Nam & Peloponnesiis postero die & Corinthii ad opem ipsorum navibus ferendam advenerunt, nec multo post & alii finitimi. Sed cum animadvertissent, hanc navium custodiam in loco deserto sibi laboriosam fore; quid faciendum esset, dubitabant. Et primum quidem naves illas incendere cogitarunt: deinde vero placuit ipsis eas subducere, & cum peditatu ad eas undique collocato tutari, donec aliqua commoda effugiendi facultas offerretur. Agis etiam, his cognitis, Thermo-

καὶ Ἄγις, αἰσθόμενος ταῦτα, ἄνδρα Σπαρτιάτην Θέρμωνα. τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις πρῶτον μὲν ἠγγέλθη ὅτι αἱ νῆες ἀνηγμέναι εἰσὶν ἐκ τοῦ ἰσθμοῦ (εἴρητο γὰρ, ὅταν γένηται τοῦτο, Ἀλκαμένει ὑπὸ τῶν Ἐφόρων, ἱππέα πέμψαι) καὶ εὐθὺς τὰς παρὰ σφῶν πέντε ναῦς καὶ Χαλκιδέα ἄρχοντα καὶ Ἀλκιβιάδην μετ' αὐτοῦ ἐβούλοντο πέμπειν· ἔπειτα ὡρμημένων αὐτῶν, τὰ περὶ τὴν ἐν τῷ Πειραιῷ τῶν νεῶν καταφυγὴν ἠγγέλθη. καὶ ἀθυμήσαντες ὅτι πρῶτον ἁπτόμενοι τοῦ Ἰωνικοῦ πολέμου ἔπταισαν, τὰς ναῦς [τὰς] ἐκ τῆς ἑαυτῶν οὐκέτι διενοοῦντο πέμπειν, ἀλλὰ καί τινας προανηγμένας μετακαλεῖν.

ιβ'. Γνοὺς δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης πείθει αὖθις Ἔνδιον καὶ τοὺς ἄλλους Ἐφόρους μὴ ἀποκνῆσαι τὸν πλοῦν, λέγων

nem, virum Spartanum, ipſis miſit. Fuerant autem & Lacedaemonii iam ante certiores facti de navium diſceſſu ab iſthmo: (Alcameni enim ab Ephoris imperatum fuerat, ut, cum hoc fieret, equitem mitteret, qui claſſis diſceſſum ipſis ſignificaret:) & ſtatim quinque naves, quas apud ſe habebant, & Chalcideum ducem, & Alcibiadem cum eo mittere volebant. Deinde vero cum iſti ad profectionem animis eſſent propenſis, & Chium petere properarent, interea Lacedaemoniis allatus eſt nuntius de Peloponneſiacis navibus, quae in Piraeum fuga ſe receperant. Quamobrem animis conſternati, quod in Ionico bello tunc primum ſuſcepto offendiſſent, claſſem, quam ex ſuo agro ſe miſſuros promiſerant, haud amplius mittere, immo vero vel nonnullas naves, quae iam diſceſſerant, revocare ſtatuerunt.

XII. Quod cum intellexiſſet Alcibiades, rurſus Endio ceteriſque Ephoris perſuaſit, ne per metum a claſſe mit-

ὅτι φθήσονται πλεύσαντες πρὶν τὴν τῶν νεῶν συμφορὰν Χίους αἰσθέσθαι, καὶ αὐτὸς ὅταν προσβάλῃ Ἰωνίᾳ, ῥᾳδίως πείσειν τὰς πόλεις ἀφίστασθαι· τήν τε Ἀθηναίων λέγων ἀσθένειαν, καὶ τὴν τῶν Λακεδαιμονίων προθυμίαν. πιστότερον γὰρ ἄλλων φανεῖσθαι. Ἐνδίῳ τε αὐτῷ ἰδίᾳ ἔλεγε καλὸν εἶναι δι' ἐκείνου ἀποστῆσαί τε Ἰωνίαν, καὶ βασιλέα ξύμμαχον ποιῆσαι Λακεδαιμονίοις, καὶ μὴ Ἄγιδος τὸ ἀγώνισμα τοῦτο γενέσθαι. ἐτύγχανε γὰρ τῷ Ἄγιδι αὐτὸς διάφορος ὤν. καὶ ὁ μὲν πείσας τούς τε ἄλλους Ἐφόρους καὶ Ἔνδιον, ἀνήγετο ταῖς πέντε ναυσὶ μετὰ Χαλκιδέως τοῦ Λακεδαιμονίου· καὶ διὰ τάχους τὸν πλοῦν ἐποιοῦντο.

ιγʹ. Ἀνεκομίζοντο δὲ ὑπὸ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον καὶ αἱ ἀπὸ τῆς Σικελίας Πελοποννησίων ἑκκαίδεκα νῆες, αἱ μετὰ Γυλίππου ξυμπολεμήσασαι, καὶ περὶ τὴν Λευ-

tenda desisterent: dicens, se prius illuc venturos, quam Chii classis cladem sentirent; & se, ubi ad Ioniam appulisset, facile civitatibus persuasurum, ut ab illis deficerent. Se enim Atheniensium imbecillitatem, & Lacedaemoniorum in illas studium ipsis commemoraturum: maiorem enim sibi, quam aliis, fidem ab illis habitum iri. Quin etiam ipsi Endio privatim dixit, praeclarum ipsi fore, si per ipsum & Ionia deficeret, & regis societas Lacedaemoniis conciliaretur, nec Agidis hoc praeclarum facinus esset. Alcibiades enim Agidi erat inimicus. Hic igitur cum & ceteris Ephoris & Endio rem persuasisset, cum quinque navibus & Chalcideo Lacedaemonio discessit: & navigationis cursum celeriter confecerunt.

XIII. Per hoc autem idem tempus ex Sicilia se domum recipiebant & sexdecim illae Peloponnesiorum naves,

καδίαν ἀπεληφθεῖσαι, καὶ κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν, ὧν ἦρχεν Ἱπποκλῆς Μενίππου, φυλακὴν ἔχων τῶν ἀπὸ τῆς Σικελίας νεῶν. αἱ γὰρ λοιπαὶ, πλὴν μιᾶς, διαφυγοῦσαι τοὺς Ἀθηναίους, κατέπλευσαν ἐς τὴν Κόρινθον.

ιδ'. Ὁ δὲ Χαλκιδεὺς καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης πλέοντες, ὅσοις τε ἐπιτύχοιεν ξυνελάμβανον, τοῦ μὴ ἐξάγγελτοι γενέσθαι· καὶ προσβαλόντες πρῶτον Κωρύκῳ τῆς ἠπείρου, καὶ ἀφέντες ἐνταῦθα αὐτοὺς, αὐτοὶ μὲν προξυγγενόμενοι τῶν ξυμπρασσόντων Χίων τισὶ, καὶ κελευόντων καταπλεῖν μὴ προειπόντας ἐς τὴν πόλιν, ἀφικνοῦνται αἰφνίδιοι τοῖς Χίοις. καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἐν θαύματι ἦσαν καὶ ἐκπλήξει, τοῖς δ' ὀλίγοις παρεσκεύαστο ὥστε βουλήν τε τυχεῖν ξυλλεγομένην, καὶ λεγομένων λόγων

quae duce Gylippo Syracuſanos in bello gerendo adiuverant, & quae circa Leucadiam deprehenſae fuerant, & vexatae a ſeptem & viginti Atticis navibus, quibus praeerat Hippocles Menippi filius, qui claſſis ex Sicilia redeuntis reditum obſervabat. Nam ceterae, praeter unam, Athenienſibus devitatis, Corinthum appulerant.

XIV. Chalcideus autem & Alcibiades inter navigandum, omnes, in quos incidiſſent, comprehendebant, ne ipſorum navigatio palam fieret: & cum ad Corycum in continente ſitum appuliſſent, & ipſos hic dimiſiſſent, ipſi quidem prius congreſſi cum nonnullis Chiorum, qui coniurationis erant ſocii, & qui iuſſerant ipſos, re nulli prius declarata, ad urbem navigare, ad Chios ex improviſo advenerunt. Et Chiorum quidem plebs admirabunda & attonita erat; pauci vero nobileſque operam dederant, ut Senatus cogeretur. Cum autem Chalcideus & Alcibiades dixiſſent, & multas

ἀπό τε τοῦ Χαλκιδέως καὶ Ἀλκιβιάδου, ὡς ἄλλαι τε νῆες πολλαὶ προσπλέουσι, καὶ τὰ περὶ τῆς πολιορκίας τῶν ἐν τῷ Πειραιῷ νεῶν οὐ δηλωσάντων, ἀφίστανται Χῖοι καὶ αὖθις Ἐρυθραῖοι Ἀθηναίων· καὶ μετὰ ταῦτα τρισὶ ναυσὶ πλεύσαντες, καὶ Κλαζομενὰς ἀφιστᾶσι. διαβάντες δὲ οἱ Κλαζομένιοι εὐθὺς εἰς τὴν ἤπειρον, τὴν Πολίχναν ἐτείχιζον, εἴτι δέοι σφίσιν αὐτοῖς ἐκ τῆς νησίδος ἐν ᾗ οἰκοῦσι πρὸς ἀναχώρησιν. καὶ οἱ μὲν ἀφεστῶτες πάντες ἐν τειχισμῷ ἦσαν καὶ παρασκευῇ πολέμου.

ιέ. Ἐς δὲ τὰς Ἀθήνας ταχὺ ἀγγελία τῆς Χίου ἀφικνεῖται· καὶ νομίσαντες μέγαν ἤδη καὶ σαφῆ τὸν κίνδυνον σφᾶς περιεστάναι, καὶ τοὺς λοιποὺς ξυμμάχους οὐκ ἐθελήσειν τῆς μεγίστης πόλεως μεθεστηκυίας ἡσυχάζειν, τά τε χίλια τάλαντα, ὧν διὰ παντὸς τοῦ πο-

alias naves adventare, nec ullam de navium apud Piraeum obsidione mentionem fecissent, Chii & mox Erythraei ab Atheniensibus defecerunt. Postea vero cum tribus navibus illinc profecti, & Clazomenas ad defectionem ab iisdem faciendam induxerunt. Clazomenii autem confestim in continentem transgressi, Polichnam, agri Troiani urbem, munire coeperunt, si forte ipsis opus foret aliquo loco, quo ex parva insula, quam incolebant, sese reciperent. Et omnes quidem, qui defectionem ab Atheniensibus fecerant, in moenibus muniendis ac in apparatu belli erant occupati.

XV. Celeriter autem de defectione Chiorum nuntius Athenas pervenit. Tunc autem Athenienses, existimantes, magnum iam ac manifestum periculum se circumstare, neque ceteros socios ultro quieturos post defectionem a maxima urbe factam, illa mille talenta, quae per totum belli tempus intacta esse cupiebant, confestim propter

λέμου ἐγλίχοντο μὴ ἅψασθαι, εὐθὺς ἔλυσαν τὰς ἐπικειμένας ζημίας τῷ εἰπόντι, ἢ ἐπιψηφίσαντι, ὑπὸ τῆς παρούσης ἐκπλήξεως, καὶ ἐψηφίσαντο κινεῖν, καὶ ναῦς πληροῦν μὴ ὀλίγας· τῶν τε ἐν τῷ Πειραιῷ ἐφορμουσῶν τὰς μὲν ὀκτὼ ἤδη πέμπειν, αἳ ἀπολιποῦσαι τὴν φυλακὴν, τὰς μετὰ Χαλκιδέως διώξασαι καὶ οὐ καταλαβοῦσαι, ἀνακεχωρήκεσαν· (ἦρχε δὲ αὐτῶν Στρομβιχίδης Διοτίμου) ἄλλας δὲ οὐ πολὺ ὕστερον βοηθεῖν δώδεκα μετὰ Θρασυκλέους, ἀπολιπούσας καὶ ταύτας τὴν ἐφόρμησιν. τάς τε τῶν Χίων ἑπτὰ ναῦς, αἳ αὐτοῖς ξυνεπολιόρκουν τὰς ἐν τῷ Πειραιῷ, ἀπαγαγόντες, τοὺς μὲν δούλους ἐξ αὐτῶν ἠλευθέρωσαν, τοὺς δ' ἐλευθέρους κατέδησαν. ἑτέρας δ' ἀντὶ πασῶν τῶν ἐπελθουσῶν νεῶν ἐς

praesentem pavorem abrogata lege, quae poenas proponebat ei, qui vel de his tangendis verba fecisset, vel aliorum sententiam suo suffragio confirmasset, movenda, navesque non paucas instruendas decreverunt. Illarumque navium, quae in Piraeo stationem adversus hostium naves obtinebant, octo quidem iam mittendas censuerunt, quae, relicta navium in Piraeo obsessarum custodia, naves, quas Chalcideus secum ducebat, insecutae, nec assecutae, in suam stationem sese receperant. His autem praeerat Strombichides Diotimi filius. Nec multo post alias duodecim ad opem ceteris ferendam, quae & ipsae stationem reliquerant, quam adversus naves hostiles obtinebant, duce Thrasycle mittendas decreverunt. Septem etiam Chiorum navibus abductis, quae cum ipsis hostiles naves obsederant, quae in Piraeo erant, servos quidem, qui in illis erant, libertate donarunt, liberos vero in vincula coniecerunt. Alias etiam in locum earum omnium, quae ad

τὴν ἐφόρμησιν τῶν Πελοποννησίων, διὰ τάχους πληρώσαντες, ἀντέπεμψαν, καὶ ἄλλας διενοοῦντο τριάκοντα πληροῦν. καὶ πολλὴ ἦν προθυμία, καὶ ὀλίγον ἐπράσσετο οὐδὲν ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον.

ιϛ΄. Ἐν δὲ τούτῳ Στρομβιχίδης ταῖς ὀκτὼ ναυσὶν ἀφικνεῖται ἐς Σάμον, καὶ προσλαβὼν Σαμίαν μίαν, ἔπλευσεν ἐς Τέων, καὶ ἡσυχάζειν ἠξίου αὐτούς· ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων. καὶ ὁ Χαλκιδεὺς μετὰ τριῶν καὶ εἴκοσι νεῶν ἐπέπλει, καὶ ὁ πεζὸς ἅμα καὶ ὁ Κλαζομενίων καὶ Ἐρυθραίων παρῄει. προαισθόμενος δὲ ὁ Στρομβιχίδης, προανήγετο· καὶ μετεωρισθεὶς ἐν τῷ πελάγει, ὡς ἑώρα τὰς ναῦς πολλὰς τὰς ἀπὸ τῆς Χίου, φυγὴν ἐποιεῖτο ἐπὶ τῆς Σάμου. αἱ δὲ ἐδίωκον. τὸν δὲ πεζὸν οἱ Τήιοι τοπρῶτον οὐκ ἐσδεχόμενοι, ὡς ἔφυγον οἱ Ἀθη-

obſidendam Peloponneſiorum claſſem profectae fuerant, celeriter inſtructas miſerunt; & alias triginta armare in animo habebant. Et magnum erat illorum ſtudium, & nihil parvi moliebantur, ut ſuis auxilium adverſus Chium mitterent.

XVI. Interea vero Strombichides cum octo navibus in Samum pervenit, & illinc aſſumta una Samia, in Teum navigavit, ipſoſque Teios, ut quieſcerent, rogavit. Ex Chio autem in Teum & Chalcideus cum tribus & viginti navibus traiicere coepit, & ſimul Clazomeniorum & Erythraeorum peditatus cum eo proficiſcebatur. Sed Strombichides praeſentiens, prius diſceſſit. Cum autem in altum profectus multas hoſtium naves ex Chio contra ſe venientes proſpexiſſet, in Samum fuga ſe recepit. Illae vero eum inſequebantur. Illum autem peditatum Teii, cum initio in urbem recipere noluiſſent, poſt Athenienſium fugam in-

ναῖοι, ἐσηγάγοντο. καὶ ἐπέσχον μὲν οἱ πολλοὶ, καὶ Χαλκιδέα ἐκ τῆς διώξεως περιμένοντες. ὡς δὲ ἐχρόνιζε, καθῄρουν αὐτοὶ τὸ τεῖχος ὃ ἀνῳκοδόμησαν οἱ Ἀθηναῖοι, τῆς Τηΐων πόλεως πρὸς ἤπειρον. ξυγκαθῄρουν δὲ αὐτοῖς καὶ τῶν βαρβάρων ἐπελθόντες οὐ πολλοὶ, ὧν ἦρχεν ὁ Τάγης ὕπαρχος Τισσαφέρνους.

ιζ΄. Χαλκιδεὺς δὲ καὶ Ἀλκιβιάδης, ὡς κατεδίωξαν ἐς Σάμον Στρομβιχίδην, ἐκ μὲν τῶν ἐκ Πελοποννήσου νεῶν τοὺς ναύτας ὁπλίσαντες, ἐν Χίῳ καταλιμπάνουσιν· ἀντιπληρώσαντες δὲ ταύτας τε ἐκ Χίου καὶ ἄλλας εἴκοσιν, ἔπλεον ἐς Μίλητον ὡς ἀποστήσοντες. ἐβούλετο γὰρ ὁ Ἀλκιβιάδης, ὢν ἐπιτήδειος τοῖς προεστῶσι τῶν Μιλησίων, φθάσαι τάς τε ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ναῦς

troduxerunt. Et huius peditatus plerique diu quidem ſe continuerunt, exſpectantes, donec & Chalcideus ab inſequendis hoſtibus reverteretur. Sed cum ille diutius moraretur, ipſi muros demoliti ſunt, quos Athenienſes exſtruxerant, urbis Teiae, qua parte continentem reſpicit. Illos autem in his demoliendis adiuverunt aliquot etiam barbari, qui ſupervenerant, quibus praeerat Tages Tiſſaphernis propraetor.

XVII. Chalcideus vero & Alcibiades, cum Strombichidem ad Samum uſque perſecuti fuiſſent, nautas quidem ex Peloponneſo navibus advectos armarunt, & in Chio praeſidii cauſa reliquerunt: illas vero aliaſque viginti Chiis nautis, in Peloponneſiorum locum ſubſtitutis, complentes, Miletum petierunt, ut ad defectionem faciendam inducerent. Alcibiades enim, cui neceſſitudo cum Mileſiorum primoribus intercedebat, illorum ſocietatem ſibi prius conciliare, quam claſſis ex Peloponneſo veniret, & Chiis,

προσαγαγόμενος αὐτοὺς, καὶ Χίοις καὶ ἑαυτῷ καὶ Χαλκιδεῖ, καὶ τῷ ἀποστείλαντι Ἐνδίῳ, ὥσπερ ὑπέσχετο, τὸ ἀγώνισμα προσθεῖναι, ὅτι πλείστας τῶν πόλεων μετὰ τῆς Χίων δυνάμεως καὶ Χαλκιδέως ἀποστήσας. λαθόντες οὖν τὸ πλεῖστον τοῦ πλοῦ, καὶ φθάσαντες οὐ πολὺ τόν τε Στρομβιχίδην καὶ τὸν Θρασυκλέα, ὃς ἔτυχεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν δώδεκα ναυσὶν ἄρτι παρὼν καὶ ξυνδιώκων, ἀφιστᾶσι τὴν Μίλητον. καὶ οἱ Ἀθηναῖοι κατὰ πόδας μιᾶς δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες, ὡς αὐτοὺς οὐκ ἐδέχοντο οἱ Μιλήσιοι, ἐν Λάδῃ τῇ ἐπικειμένῃ νήσῳ ἐφώρμουν. καὶ ἡ πρὸς βασιλέα ξυμμαχία Λακεδαιμονίοις ἡ πρώτη, Μιλησίων εὐθὺς ἀποστάντων, διὰ Τισσαφέρνους καὶ Χαλκιδέως ἐγένετο ἥδε.

ιη΄. Ἐπὶ τοῖσδε ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς βασι-

& sibi ipsi, & Chalcideo, & Endio, a quo missus fuerat, hoc praeclarum facinus attribuere volebat, quemadmodum promiserat, quod cum Chiorum copiis & Chalcideo quam plurimas civitates ad defectionem induxisset. Cum igitur maximam navigationis partem clandestine confecissent, nec multo ante Strombichidem & Thrasyclem (qui cum duodecim navibus tunc Athenis veniens aderat, & simul cum suo collega illos persequebatur) venissent, Miletum ad defectionem faciendam induxerunt. Athenienses vero cum undeviginti navibus e vestigio eos persecuti, cum Milesii eos recipere nollent, ad Ladam insulam Mileto adiacentem appulerunt, ibique stationem habuerunt. Prima autem societas, per Tissaphernem & Chalcideum inter regem & Lacedaemonios post Milesiorum defectionem statim inita, haec fuit.

λέα καὶ Τισσαφέρνην Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι. Ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει, καὶ οἱ πατέρες οἱ βασιλέως εἶχον, βασιλέως ἔστω· καὶ ἐκ τούτων τῶν πόλεων ὁπόσα Ἀθηναίοις ἐφοίτα χρήματα, ἢ ἄλλο τι, κωλυόντων κοινῇ βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι, ὅπως μήτε χρήματα λαμβάνωσιν Ἀθηναῖοι, μήτε ἄλλο μηδέν. καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι· καὶ κατάλυσιν τοῦ πολέμου πρὸς Ἀθηναίους μὴ ἐξέστω ποιεῖσθαι, ἢν μὴ ἀμφοτέροις δοκῇ, βασιλεῖ καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις. ἢν δέ τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ βασιλέως, πολέμιοι ἔστωσαν καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις· καὶ ἤν τινες ἀφιστῶνται ἀπὸ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων, πολέμιοι ἔστωσαν βασιλεῖ κατὰ ταὐτά.

ιθ΄. Ἡ μὲν ξυμμαχία, αὕτη ἐγένετο. μετὰ δὲ ταῦτα

XVIII. *LACEDAEMONII sociique societatem cum rege & Tissaphernė his conditionibus fecerunt. Quamcunque regionem & quascunque urbes rex habet, & regis maiores habuerunt, haec regis sunto: quidquid autem pecuniarum, aut quidquid aliud ex urbibus istis ad Athenienses redibat, communiter rex & Lacedaemonii & socii prohibento, ne quidquam pecuniarum, aut quidquam aliud Athenienses hinc accipiant. Item bellum adversus Athenienses rex & Lacedaemonii & socii communiter administranto. Bellumque adversus Athenienses deponere ne liceat, nisi utrisque, regi ac Lacedaemoniis & sociis, visum fuerit. Quod si qui defectionem a rege fecerint, hostes Lacedaemoniis & sociis sunto. Si qui etiam a Lacedaemoniis sociisque defecerint, hostes eodem modo regi sunto.*

XIX. Hunc igitur in modum haec societas inita fuit.

οἱ Χῖοι εὐθὺς, δέκα ἑτέρας πληρώσαντες ναῦς, ἔπλευσαν ἐς Ἀναίαν, βουλόμενοι περί τε τῶν ἐν Μιλήτῳ πυθέσθαι, καὶ τὰς πόλεις ἅμα ἀφιστάναι. καὶ ἐλθούσης παρὰ Χαλκιδέως ἀγγελίας αὐτοῖς ἀποπλεῖν πάλιν, καὶ ὅτι Ἀμόργης παρέσται κατὰ γῆν στρατιᾷ, ἔπλευσαν ἐς Διὸς ἱερόν· καὶ καθορῶσιν ἑκκαίδεκα ναῦς, ἃς ὕστερον ἔτι Θρασυκλέους Διομέδων ἔχων ἀπ' Ἀθηνῶν προσέπλει. καὶ ὡς εἶδον, ἔφευγον μιᾷ μὲν νηῒ ἐς Ἔφεσον, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐπὶ τῆς Τέω. καὶ τέσσαρας μὲν κενὰς οἱ Ἀθηναῖοι λαμβάνουσι, τῶν ἀνδρῶν ἐς τὴν γῆν φθασάντων, αἱ δ' ἄλλαι ἐς τὴν Τηΐων πόλιν καταφεύγουσι. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῆς Σάμου ἀπέπλευσαν· οἱ δὲ Χῖοι, ταῖς λοιπαῖς ἀναγαγόμενοι, καὶ ὁ πεζὸς μετ' αὐτῶν, Λέβεδον ἀπέστησαν, καὶ αὖθις Ἐράς.

Poſtea vero confeſtim Chii, decem aliis navibus inſtructis, ad Anaeam navigarunt, eo animo, ut & de rerum Mileſiarum ſtatu certiores fierent, & ſimul civitates ad defectionem ſollicitarent. Sed cum nuntium a Chalcideo miſſum accepiſſent, quo redire iubebantur, quoniam Amorges itinere terreſtri cum ſuis copiis adeſſet, ad Iovis templum navigarunt. Et illinc perſpexerunt ſexdecim naves, cum quibus Diomedon poſt Thraſyclem Athenis adhuc adventabat. Cum autem eas Chii vidiſſent, cum una quidem navi Epheſum, cum reliquis vero in oram Teiam diffugerunt. Athenienſes vero harum quatuor quidem vacuas ceperunt, hominibus in terram prius elapſis: reliquae vero in Teiorum urbem confugerunt. Et Athenienſes quidem in Samum navigarunt: Chii autem cum reliquis navibus in altum profecti, & peditatus cum ipſis, Lebedum ad defectionem induxerunt, & item Eras. Poſtea

καὶ μετὰ τοῦτο ἕκαστοι ἐπ' οἴκου ἀπεκομίσθησαν, καὶ ὁ πεζὸς καὶ αἱ νῆες.

κ'. Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους αἱ ἐν τῷ Πειραιῷ εἴκοσι νῆες τῶν Πελοποννησίων καταδιωχθεῖσαι τότε, καὶ ἐφορμούμεναι ἴσῳ ἀριθμῷ ὑπὸ Ἀθηναίων, ἐπέκπλουν ποιησάμεναι αἰφνίδιον, καὶ κρατήσασαι ναυμαχίᾳ, τέσσαράς τε ναῦς λαμβάνουσι τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἀποπλεύσασαι ἐς Κεγχρειὰς, τὸν ἐς τὴν Χίον καὶ τὴν Ἰωνίαν πλοῦν αὖθις παρεσκευάζοντο. καὶ ναύαρχος αὐτοῖς ἐκ Λακεδαίμονος Ἀστύοχος ἐπῆλθεν, ᾧπερ ἐγίγνετο ἤδη πᾶσα ἡ ναυαρχία. ἀναχωρήσαντος δὲ τοῦ ἐκ τῆς Τέω πεζοῦ, καὶ Τισσαφέρνης αὐτὸς στρατιᾷ παραγενόμενος, καὶ ἐπικαθελὼν τὸ ἐν τῇ Τέῳ τεῖχος, εἴτι ὑπελείφθη, ἀνεχώρησε. καὶ Διομέδων, ἀπελθόντος αὐτοῦ, οὐ πολὺ ὕστερον δέκα ναυσὶν Ἀθηναίων ἀφικόμενος,

vero omnes, & pedeſtres & navales copiae, cum claſſe domum ſe receperunt.

XX. Sub eadem tempora viginti Peloponneſiorum naves, quas Athenienſes pari navium numero tunc inſecuti fuerant, & in Piraeum ingreſſas obſidebant, repentina eruptione in hoſtes facta, & navali proelio illis ſuperatis, quatuor Atticas naves ceperunt; & illinc ad Cenchreas profectae, rurſus ad navigationis curſum in Chium & Ioniam conficiendum ſe praeparare coeperunt. Aſtyochus autem Lacedaemone navarchus ipſis futurus advenit, penes quem totum illius claſſis imperium iam erat. Cum autem peditatus ex Teo diſceſſiſſet, ipſe quoque Tiſſaphernes cum ſuis copiis illuc profectus, & ſi quid murorum in urbe Teo reliquum erat, demolitus, diſceſſit. Nec multo poſt eius diſceſſum Diomedon, cum decem Atticis na-

ἐσπείσατο Τηΐοις ὥστε δέχεσθαι καὶ σφᾶς. καὶ παραπλεύσας ἐπὶ Ἔρας, καὶ προσβαλὼν, ὡς οὐκ ἐλάμβανε τὴν πόλιν, ἀπέπλευσεν.

κα΄. Ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ ἡ ἐν Σάμῳ ἐπανάστασις ὑπὸ τοῦ δήμου τοῖς δυνατοῖς, μετὰ Ἀθηναίων, οἳ ἔτυχον ἐν τρισὶ ναυσὶ παρόντες. καὶ ὁ δῆμος ὁ Σαμίων διακοσίους μέν τινας τοὺς πάντας τῶν δυνατῶν ἀπέκτεινε· τετρακοσίους δὲ φυγῇ ζημιώσαντες, καὶ αὐτοὶ τὴν γῆν αὐτῶν καὶ οἰκίας νειμάμενοι, Ἀθηναίων τε σφίσιν αὐτονομίαν μετὰ ταῦτα ὡς βεβαίοις ἤδη ψηφισαμένων, τὰ λοιπὰ διῴκουν τὴν πόλιν, καὶ τοῖς γεωμόροις μετεδίδοσαν οὔτε ἄλλου οὐδενὸς, οὔτε ἐκδοῦναι, οὔτε ἀγαγέσθαι παρ᾽ ἐκείνων, οὐδ᾽ ἐς ἐκείνους, οὐδενὶ ἔτι τοῦ δήμου ἐξῆν.

κβ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα, τοῦ αὐτοῦ θέρους, οἱ Χῖοι,

vibus illuc profectus, cum Teiis pactionem fecit, ut se quoque reciperent. Et illinc adversus Eras profectus, ac adortus, cum urbem expugnare non potuisset, discessit.

XXI. Per idem etiam tempus apud Samum plebs una cum Athenienfibus, qui cum tribus navibus illic aderant, adversus potentes arma sumsit. Et Samiorum plebs ad ducentos ex hisce potentibus ad summum interfecit. Cum autem quadringentos exsilio mulctassent, ipsique agros illorum & domos inter se distribuissent, & post haec Athenienses ipsis, ut iam fidis, libertatem decrevissent, in posterum ipsi per se suoque arbitratu suam rempublicam administrarunt, & cum Geomoris nihil communicabant, nec ulli e populo amplius licebat aut suas filias apud illos elocare, aut ab illis ducere.

XXII. Post haec autem eadem aestate, Chii (quemad-

ὥσπερ ἤρξαντο, οὐδὲν ἀπολείποντες προθυμίας, ἄνευ τε Πελοποννησίων πλήθει παρόντες ἀποστῆσαι τὰς πόλεις, καὶ βουλόμενοι ἅμα ὡσπλείστους σφίσι ξυγκινδυνεύειν, στρατεύονται αὐτοί τε τρισκαίδεκα ναυσὶν ἐπὶ τὴν Λέσβον (ὥσπερ εἴρητο ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων δεύτερον ἐπ' αὐτὴν ἰέναι) καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ ὁ πεζὸς ἅμα Πελοποννησίων τε τῶν παρόντων καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων παρῄει ἐπὶ Κλαζομενῶν τε καὶ Κύμης. ἦρχε δ' αὐτοῦ Εὐάλας Σπαρτιάτης, τῶν δὲ νεῶν, Δεινιάδας περίοικος. καὶ αἱ μὲν νῆες καταπλεύσασαι Μήθυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσιν.

κγ'. Ἀστύοχος δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος, τέσσαρσι ναυσὶν, ὥσπερ ὥρμητο, πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν,

modum coeperant) nihil de suo studio remittentes, quo vel sine Peloponnesiis, cum copiis, quas secum tunc habebant, civitates ad defectionem inducere conabantur, simul etiam cupientes quam plurimos eiusdem periculi socios habere, cum tredecim navibus ipsimet sine Peloponnesiis in expeditionem adversus Lesbum sunt profecti, (quemadmodum a Lacedaemoniis dictum fuerat, secundo loco in eam eundum esse) & illinc in Hellespontum. Simul autem & Peloponnesiorum, qui aderant, & indigenarum sociorum peditatus Clazomenas & Cumam profectus est. Eius autem praefectus erat Eualas Spartanus; navium vero, Diniadas ex finitimis urbi subditis. Et naves quidem Chiorum in Lesbum profectae Methymnam primum ad defectionem impulerunt. Deinde Chii, quatuor navibus hic praesidii causa relictis, cum reliquis Mitylenen petierunt, & ad defectionem impulerunt.

XXIII. Astyochus vero Lacedaemoniorum navarchus,

ἀφικνεῖται ἐς Χίον· καὶ τρίτην ἡμέραν αὐτοῦ ἥκοντος, αἱ Ἀττικαὶ νῆες πέντε καὶ εἴκοσιν ἔπλεον ἐς Λέσβον, ὧν ἦρχε Λέων καὶ Διομέδων. Λέων γὰρ ὕστερον δέκα ναυσὶ προσεβοήθησεν ἐκ τῶν Ἀθηνῶν. ἀναγαγόμενος δὲ καὶ ὁ Ἀστύοχος τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐς ὀψὲ, καὶ προσλαβὼν Χίαν ναῦν μίαν, ἔπλει ἐς τὴν Λέσβον, ὅπως ὠφελοίη εἴτι δύναιτο. καὶ ἀφικνεῖται ἐς τὴν Πύῤῥαν, ἐκεῖθεν δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Ἔρεσσον· ἔνθα πυνθάνεται ὅτι ἡ Μιτυλήνη ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων αὐτοβοεὶ ἑάλωκεν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι, ὥσπερ ἔπλεον ἀπροσδόκητοι, κατασχόντες ἐς τὸν λιμένα, τῶν τε Χίων νεῶν ἐκράτησαν, καὶ ἀποβάντες, τοὺς ἀντιστάντας μάχῃ νικήσαντες, τὴν πόλιν ἔσχον. ἃ πυνθανόμενος ὁ Ἀστύοχος τῶν τε Ἐρεσσίων, καὶ τῶν ἐκ τῆς Μηθύμνης μετ' Εὐβούλου Χίων νεῶν,

cum quatuor navibus e Cenchreis navigans, in Chium pervenit, quemadmodum illuc initio pervenire properabat. Tertio autem die, quam ille pervenit, quinque & viginti Atticae naves ad Lesbum appulerunt, quibus praeerat Leon & Diomedon. Leon enim cum aliis decem navibus, Athenis postea profectus, ad opem suis ferendam venerat. Sed & Astyochus eodem die iam advesperascente, cum portu solvisset, & unam Chiam navem assumsisset, in Lesbum navigare coepit, ut, si quid posset, Lesbiis prodesset. Cum autem Pyrrham, & illinc postero die Eressum pervenisset; hic intellexit, Mitylenen ab Atheniensibus primo impetu captam fuisse. Nam Athenienses, ut ex improviso venerant, ad portum appulsi, naves Chias superaverunt, & in terram egressi, iis, qui obstiterant, proelio victis, urbem in suam potestatem redegerunt. Quae cum Astyochus intellexisset tum ex navibus Eressinis, tum ex tribus

αἱ τότε καταληφθεῖσαι, καὶ, ὡς ἡ Μιτυλήνη ἑάλω, φεύγουσαι περιέτυχον αὐτῷ τρεῖς (μία γὰρ ἑάλω ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων) οὐκέτι ἐπὶ τὴν Μιτυλήνην ὥρμησεν, ἀλλὰ τὴν Ἔρεσσον ἀποστήσας, καὶ ὁπλίσας καὶ τοὺς ἀπὸ τῶν ἑαυτοῦ νεῶν ὁπλίτας, πεζῇ παρέπλει ἐπὶ τὴν Ἄντισσαν καὶ Μήθυμναν, ἄρχοντα Ἐτεόνικον προστάξας. καὶ αὐτὸς ταῖς τε μεθ' ἑαυτοῦ ναυσὶ καὶ ταῖς τρισὶ ταῖς Χίαις παρέπλει ἐπὶ Ἄντισσαν καὶ Μήθυμναν, ἐλπίζων τοὺς Μηθυμναίους θαρσήσειν τε ἰδόντας σφᾶς, καὶ ἐμμενεῖν τῇ ἀποστάσει. ὡς δὲ αὐτῷ τὰ ἐν τῇ Λέσβῳ πάντα ἠναντιοῦτο, ἀπέπλευσε τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν ἀναλαβὼν ἐς τὴν Χίον. ἀπεκομίσθη δὲ πάλιν κατὰ πόλεις καὶ ὁ ἀπὸ τῶν νεῶν πεζὸς, ὃς ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον ἐμέλλησεν ἰέναι. καὶ ἀπὸ τῶν ἐν Κεγχρειᾷ ξυμμα-

Chiis, (nam ex quatuor una ab Athenienſibus capta fuerat) quae ex Methymna cum Eubulo veniebant, quae tunc ab Athenienſibus interceptae, ſed, cum Mitylene capta eſt, elapſae, in ipſum inciderant, haud amplius Mitylenen contendit; ſed cum Ereſſum ad defectionem faciendam impuliſſet, & ſuarum etiam navium milites armaſſet, Eteonico duce illis praepoſito, Antiſſam & Methymnam verſus itinere terreſtri proficiſci iuſſit: ipſe quoque cum ſuis navibus & tribus Chiis eodem oram legens contendit, ſperans, Methymnaeos, conſpectis ſuis copiis, fiduciam animo concepturos, & in defectione permanſuros. Sed cum in Lesbo omnia ipſi adverſarentur, ſuis copiis in naves receptis, in Chium rediit. Peditatus etiam, qui navibus vehebatur, & qui in Helleſpontum traiecturus erat, rurſus in oppida ſe recepit. Poſt haec autem ex ſociali Peloponneſiorum claſſe, quae ad Cenchream ſtabat, ſex na-

χίδων Πελοποννησίων νεῶν ἀφικνοῦνται αὐτοῖς ἐξ μετὰ ταῦτα ἐς τὴν Χίον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τά τε ἐν τῇ Λέσβῳ πάλιν κατεστήσαντο, καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς, Κλαζομενίων τὴν ἐν τῇ ἠπείρῳ πολίχναν τειχιζομένην ἑλόντες, διεκόμισαν πάλιν αὐτοὺς ἐς τὴν ἐν τῇ νήσῳ πόλιν, πλὴν τῶν αἰτίων τῆς ἀποστάσεως· οὗτοι δὲ ἐς Δαφνοῦντα ἀπῆλθον. καὶ αὖθις Κλαζομεναὶ προσεχώρησαν Ἀθηναίοις.

κδ΄. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους, οἵ τ' ἐπὶ Μιλήτῳ Ἀθηναῖοι ταῖς εἴκοσι ναυσὶν ἐν τῇ Λάδῃ ἐφορμοῦντες, ἀπόβασιν ποιησάμενοι ἐς Πάνορμον τῆς Μιλησίας, Χαλκιδέα τε τὸν Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα μετ' ὀλίγων παραβοηθήσαντα ἀποκτείνουσι, καὶ τροπαῖον τρίτῃ ἡμέρᾳ ὕστερον διαπλεύσαντες ἔστησαν· ὃ οἱ Μιλήσιοι, ὡς οὐ μετὰ κράτους τῆς γῆς σταθὲν, ἀνεῖλον. καὶ Λέων καὶ

ves in Chium ad ipsos venerunt. Athenienses vero res in Lesbo rursus constituerunt, & illinc profecti, Clazomeniorum urbem, nomine Polichnam, quam in continente muniebant, ceperunt, eósque rursus in urbem in insula sitam transportarunt, praeter defectionis auctores: isti enim Daphnuntem abierunt. Et denuo Clazomenae in Atheniensium ditionem concesserunt.

XXIV. Eadem aestate illi etiam Athenienses, qui cum viginti navibus apud Ladam stationem adversus Miletum habebant, copiis in terram expositis ad Panormum, agri Milesii oppidum, Chalcideum Lacedaemonium ducem, cum paucis occurrentem ad vim arcendam, interfecerunt; & tertio post die, erecto tropaeo, abierunt. Quod Milesii sustulerunt, ut ab illis erectum, qui agrum in suam potestatem nequaquam redegissent. Leon autem & Diomedon

Διομέδων ἔχοντες τὰς ἐκ Λέσβου Ἀθηναίων ναῦς, ἔκ τε Οἰνουσσῶν τῶν πρὸ Χίου νήσων, καὶ ἐκ Σιδούσσης, καὶ ἐκ Πτελεοῦ, ἃ ἐν τῇ Ἐρυθραίᾳ εἶχον τείχη, καὶ ἐκ τῆς Λέσβου ὁρμώμενοι, τὸν πρὸς τοὺς Χίους πόλεμον ἀπὸ τῶν νεῶν ἐποιοῦντο. εἶχον δὲ ἐπιβάτας τῶν ὁπλιτῶν ἐκ καταλόγου ἀναγκαστούς. καὶ ἔν τε Καρδαμύλῃ ἀποβάντες, καὶ ἐν Βολίσσῳ τοὺς προσβοηθήσαντας τῶν Χίων μάχῃ νικήσαντες, καὶ πολλοὺς διαφθείραντες, ἀνάστατα ἐποίησαν τὰ ταύτῃ χωρία. καὶ ἐν Φαναῖς αὖθις ἄλλῃ μάχῃ ἐνίκησαν, καὶ τρίτῃ ἐν Λευκωνίῳ. καὶ μετὰ τοῦτο οἱ μὲν Χῖοι ἤδη οὐκέτι ἐπεξῄεσαν, οἱ δὲ τὴν χώραν καλῶς κατεσκευασμένην, καὶ ἀπαθῆ οὖσαν ἀπὸ τῶν Μηδικῶν μέχρι τότε, διεπόρθησαν. Χῖοι γὰρ μόνοι μετὰ Λακεδαιμονίους, ὧν ἐγὼ ᾐσθόμην, εὐδαιμονήσαν-

cum Athenienſium navibus, quas ex Lesbo ſecum duxerant, ex Oenuſſis inſulis Chio adiacentibus, ex Siduſſa quoque, & Preleo, (quas urbes in agro Erythraeo obtinebant) atque ex Lesbo proficiſcentes, ex navibus bellum adverſus Chios adminiſtrabant. Habebant autem gravis armaturae milites legionarios, quos naves conſcendere coëgerant, ut earum eſſent defenſores. Et ad Cardamylam expoſitis in terram copiis, & ad Boliſſum Chiis proelio victis, multiſque caeſis, qui ad vim arcendam obviam ſibi proceſſerant, oppida in hac parte ſita everterunt. Et eoſdem Chios ad Phanas rurſus altero proelio, & tertio ad Leuconium vicerunt. Poſtea vero Chii quidem iam adverſus Athenienſes haud amplius prodire ſunt auſi: illi vero regionem egregie inſtructam, & a bello Medico ad id uſque tempus illaeſam, diripuerunt. Chii enim ſoli omnium, quos ego cognovi, poſt Lacedaemonios, ſimul & beati

τες, ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν, καὶ ὅσῳ ἐπεδίδου ἡ πόλις αὐτοῖς ἐπὶ τὸ μεῖζον, τόσῳ καὶ ἐκοσμοῦντο ἐχυρώτερον. καὶ οὐδ' αὐτὴν τὴν ἀπόστασιν (εἰ τοῦτο δοκοῦσι παρὰ τὸ ἀσφαλέστερον πρᾶξαι) πρότερον ἐτόλμησαν ποιήσασθαι ἢ μετὰ πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων ἔμελλον κινδυνεύσειν, καὶ τοὺς Ἀθηναίους ᾔσθάνοντο οὐδ' αὐτοὺς ἀντιλέγοντας ἔτι, μετὰ τὴν Σικελικὴν ξυμφορὰν, ὡς οὐ πάνυ πόνηρα σφῶν βεβαίως τὰ πράγματα εἴη. εἰ δέ τι ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις τοῦ βίου παραλόγοις ἐσφάλησαν, μετὰ πολλῶν, οἷς ταῦτα ἔδοξε τὰ τῶν Ἀθηναίων ταχὺ ξυναιρεθήσεσθαι, τὴν ἁμαρτίαν ξυνέγνωσαν. εἰργομένοις οὖν αὐτοῖς τῆς θαλάσσης, καὶ κατὰ γῆν πορθουμένοις, ἐνεχείρησάν τινες πρὸς Ἀθηναίους ἀγαγεῖν τὴν πόλιν· οὓς αἰσθόμενοι οἱ ἄρχοντες, αὐτοὶ μὲν ἡσύ-

& modesti exstiterunt, & quo magis ipsorum civitas crescebat, eo magis etiam modestiae operam dabant, ut magis essent muniti. Et ne ipsam quidem defectionem (si praeter id, quod ipsis tutum erat, hoc fecisse videntur) facere prius sunt ausi, quam una cum multis iisque fortibus sociis se belli fortunam periclitaturos existimarunt, & priusquam intellexerunt, ne ipsos quidem Athenienses amplius negare, post cladem in Sicilia acceptam, plane res suas pessime se habere. Quod si qua in re praeter suam opinionem lapsi sunt, (ut humanitus contingere solet) cum multis hoc peccatum ultro commiserunt, qui res Atheniensium a multis celeriter eversum iri putabant. Cum igitur illi maris usu prohiberentur, & terra diriperentur, quidam ex ipsorum civibus urbem Atheniensibus tradere sunt conati. Magistratus autem, quamvis horum consilia sensissent, ipsi tamen quieverunt: sed Astyochum navar-

χασαν, Ἀστύοχον δὲ ἐξ Ἐρυθρῶν τὸν ναύαρχον μετὰ τεσσάρων νεῶν, αἳ παρῆσαν αὐτῷ, κομίσαντες, ἐσκόπουν ὅπως μετριώτατα ἢ ὁμήρων λήψει, ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ καταπαύσωσι τὴν ἐπιβουλήν. καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἔπρασσον.

Bell. Pelop. an. 20. Olymp. 92. 1. U. C. Varr. 342. Post Sept. 3.

κέ. Ἐκ δὲ τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ αὐτοῦ θέρους τελευτῶντος, χίλιοι ὁπλῖται τῶν Ἀθηναίων καὶ πεντακόσιοι, καὶ χίλιοι Ἀργείων (τοὺς γὰρ πεντακοσίους τῶν Ἀργείων ψιλοὺς ὄντας ὥπλισαν οἱ Ἀθηναῖοι) καὶ χίλιοι τῶν ξυμμάχων, ναυσὶ δυοῖν δεούσαις πεντήκοντα, ὧν ἦσαν καὶ ὁπλιταγωγοὶ, Φρυνίχου καὶ Ὀνομακλέους καὶ Σκιρωνίδου στρατηγούντων, κατέπλευσαν ἐς Σάμον, καὶ διαβάντες ἐς Μίλητον ἐστρατοπεδεύσαντο. Μιλήσιοι δὲ ἐξελθόντες, αὐτοί τε ὀκτακόσιοι ὁπλῖται, καὶ οἱ μετὰ Χαλκιδέως ἐλθόντες Πελοποννήσιοι, καὶ Τισσαφέρνους

chum, cum quatuor navibus, quae ipſi aderant, Erythris arceſſitum, in urbem adducentes, cum eo conſultare coeperunt, ut, vel obſidibus acceptis, vel alio aliquo modo, quam moderatiſſime inſidias compeſcerent. Et Chii quidem haec agebant.

XXV. Eadem autem aeſtate extrema, mille & quingenti gravis armaturae milites Athenienſium, & mille Argivorum, (Athenienſes enim quingentos Argivorum levis armaturae milites iuſtis armis iuſtruxerant) & ſociorum mille, cum navibus duodequinquaginta, quarum aliquot erant ad armatos portandos, ducibus Phrynicho & Onomacle & Scironida, Athenis in Samum traiecerunt, & in Miletum tranſgreſſi, caſtra poſuerunt. Mileſii vero adverſus eos egreſſi, cum ipſi, qui erant octingenti gravis armaturae milites, tum Peloponneſii, qui cum Chalcideo

τι ξενικὸν ἐπικουρικὸν, καὶ αὐτὸς Τισσαφέρνης παρὼν, καὶ ἡ ἵππος αὐτοῦ, ξυνέβαλον τοῖς Ἀθηναίοις καὶ ξυμμάχοις. καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν κέρᾳ προεξάξαντες, καὶ καταφρονήσαντες, ὡς ἐπὶ Ἴωνάς τε καὶ οὐ δεξομένους ἀτακτότερον χωροῦντες, νικῶνται ὑπὸ τῶν Μιλησίων, καὶ διαφθείρονται αὐτῶν ὀλίγῳ ἐλάσσους τριακοσίων ἀνδρῶν. Ἀθηναῖοι δὲ τούς τε Πελοποννησίους πρώτους νικήσαντες, καὶ τοὺς βαρβάρους καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον ὠσάμενοι, τοῖς Μιλησίοις οὐ ξυμμίξαντες, ἀλλ᾽ ὑποχωρησάντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀργείων τροπῆς ἐς τὴν πόλιν, ὡς ἑώρων τὸ ἄλλο σφῶν ἡσσώμενον, πρὸς αὐτὴν τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων κρατοῦντες ἤδη τὰ ὅπλα τίθενται. καὶ ξυνέβη ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τοὺς Ἴωνας ἀμφοτέρων τῶν Δωριέων κρατῆσαι. τούς τε γὰρ κατὰ σφᾶς Πελοποννησίους οἱ Ἀθηναῖοι ἐνίκων,

venerant, tum etiam quaedam peregrina Tiſſaphernis auxilia, quin etiam ipſe Tiſſaphernes praeſens, & ipſius equitatus, proelium cum Athenienſibus ſociiſque commiſerunt. Et Argivi quidem, qui ſuo cornu proelii initium fecerant, & qui contemtis hoſtibus, ut adverſus Iones, & eos, qui ſuum impetum laturi non eſſent, ordinibus non ſervatis pergebant, a Mileſiis ſuperati fuerunt, & paulo pauciores trecentis ex ipſis caeſi fuerunt. Athenienſes vero, cum initio Peloponneſios viciſſent, & barbaros ac ceteram turbam loco pepuliſſent, cum Mileſiis non ſunt congreſſi: ſed cum ipſi Mileſii poſt fugatos Argivos in urbem ſe recepiſſent, cum alterum ſuorum cornu ſuperatum vidiſſent, Athenienſes ad ipſam Mileſiorum urbem iam victores caſtra poſuerunt. In hoc autem proelio contigit, ut Iones utrinque Dorienſes vincerent. Nam & Athenienſes vicerunt Pe-

καὶ τοὺς Ἀργείους οἱ Μιλήσιοι. στήσαντες δὲ τροπαῖον, τὸν περιτειχισμὸν, ἰσθμώδους ὄντος τοῦ χωρίου, οἱ Ἀθηναῖοι παρεσκευάζοντο· νομίζοντες, εἰ προσαγάγοιντο Μίλητον, ῥᾳδίως ἂν σφίσι καὶ τὰ ἄλλα προσχωρήσειν.

κϛʹ. Ἐν τούτῳ δὲ, περὶ δείλην ἤδη ὀψίαν, ἀγγέλλεται αὐτοῖς τὰς ἀπὸ Πελοποννήσου καὶ Σικελίας πέντε καὶ πεντήκοντα ναῦς ὅσονοὺ παρεῖναι. τῶν τε γὰρ Σικελιωτῶν, (Ἑρμοκράτους τοῦ Συρακουσίου μάλιστα ἐνάγοντος ξυνεπιλαβέσθαι τῆς ὑπολοίπου Ἀθηναίων καταλύσεως) εἴκοσι νῆες Συρακουσίων ἦλθον, καὶ Σελινούντιαι δύο· αἵ τε ἐκ Πελοποννήσου, ἃς παρεσκευάζοντο, ἕτοιμοι ἤδη οὖσαι, καὶ Θηραμένει τῷ Λακεδαιμονίῳ ξυναμφότεραι ὡς Ἀστύοχον τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι κομίσαι, κατέπλευσαν ἐς Ἐλεὸν πρῶτον τὴν

loponnesios in acie sibi oppositos, & Argivos Milesii. Athenienses autem erecto tropaeo, ad urbem circumvallandam sese praeparabant, quod locus ille in isthmi modum esset angustus: existimantes, si Miletum in suam potestatem redegissent, cetera quoque oppida in suam ditionem facile ventura.

XXVI. Interea vero, iam sub vespertinum crepusculum, ipsis nuntiatur, quinque & quinquaginta Peloponnesiorum & Siculorum naves tantum non adesse. Nam Hermocrate Syracusano potissimum Sicilienses instigante ad belli reliquias persequendas, ut Atheniensium imperium everterent, viginti naves Syracusanorum & duae Selinuntiae veniebant. Et Peloponnesiorum naves, quae instruebantur, iam paratae erant. Therameni autem Lacedaemonio praeceptum fuerat, ut has utrasque classes ad Astyochum navarchum deduceret, quae primum in Eleum insulam Mileto adiacentem traiecerunt. Mox illinc, cum ac-

πρὸ Μιλήτου νῆσον. ἔπειτα ἐκεῖθεν αἰσθόμενοι ἐπὶ Μιλήτῳ ὄντας Ἀθηναίους, ἐς τὸν Ἰασικὸν κόλπον πρότερον πλεύσαντες, ἐβούλοντο εἰδέναι τὰ περὶ τῆς Μιλήτου. ἐλθόντος δὲ Ἀλκιβιάδου ἵππῳ ἐς Τειχιοῦσσαν τῆς Μιλησίας, ᾗπερ τοῦ κόλπου πλεύσαντες ηὐλίσαντο, πυνθάνονται τὰ περὶ τῆς μάχης. παρῆν γὰρ καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης, καὶ ξυνεμάχετο τοῖς Μιλησίοις καὶ Τισσαφέρνει· καὶ αὐτοῖς παρῄνει, εἰ μὴ βούλονται τά τε ἐν Ἰωνίᾳ καὶ τὰ ξύμπαντα πράγματα διολέσαι, ὡς τάχιστα βοηθεῖν Μιλήτῳ, καὶ μὴ περιϊδεῖν ἀποτειχισθεῖσαν.

κζ΄. Καὶ οἱ μὲν ἅμα τῇ ἕῳ ἔμελλον βοηθήσειν. Φρύνιχος δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς, ὡς ἀπὸ τῆς Δέρου ἐπύθετο τὰ τῶν νεῶν, σαφῶς βουλομένων τῶν ξυναρχόντων ὑπομείναντας διαναυμαχεῖν, οὐκ ἔφη οὔτ' αὐτὸς

cepiſſent Athenienſes in Mileto eſſe, in Iaſicum ſinum prius navigarunt, quod ſcire vellent, quid rerum apud Miletum gereretur. Cum autem Alcibiades equo vectus ad Tichiuſſam, agri Meleſii caſtellum, veniſſet, ad quam ſinus partem Peloponneſii appulſi ſtationem habebant, res in proelio geſtas intellexerunt. Nam & Alcibiades proelio interfuerat, & cum Mileſiis & Tiſſapherne in acie adverſus hoſtes ſteterat. Hic autem ipſis ſuaſit, ut, niſi & Ioniam & ceteras omnes res amittere vellent, opem quam celerrime Mileto ferrent, neve per ſuam negligentiam, illam ab hoſte circumvallari paterentur.

XXVII. Atque illi quidem huic prima luce ſtatim ſuccurrere ſtatuerunt. Phrynichus vero Athenienſium dux, ubi ex Dero de claſſis hoſtilis adventu certior factus fuiſſet, cum ipſius collegae eam exſpectare vellent, ut navale proelium committerent, negavit aut ſe hoc facturum,

ποιήσειν τοῦτο, οὔτ' ἐκείνοις οὔτ' ἄλλῳ οὐδενὶ ἐς δύναμιν ἐπιτρέψειν. ὅπου γὰρ ἔξεστιν ἐν ὑστέρῳ, σαφῶς εἰδότας πρὸς ὁπόσας τε ναῦς πολεμίας, καὶ ὅσαις πρὸς αὐτὰς ταῖς σφετέραις, ἱκανῶς καὶ καθ' ἡσυχίαν παρασκευασαμένοις ἔσται ἀγωνίσασθαι, οὐδέποτε τῷ αἰσχρῷ ὀνείδει εἴξας ἀλόγως διακινδυνεύσειν. οὐ γὰρ αἰσχρὸν εἶναι Ἀθηναίους ναυτικῷ μετὰ καιροῦ ὑποχωρῆσαι, ἀλλὰ καὶ μετὰ ὁτουοῦν τρόπου αἴσχιον ξυμβήσεσθαι, ἢν ἡσσηθῶσι· καὶ τὴν πόλιν οὐ μόνον τῷ αἰσχρῷ, ἀλλὰ καὶ τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ περιπίπτειν, ᾗ μόγις ἐπὶ ταῖς γεγενημέναις ξυμφοραῖς ἐνδέχεσθαι μετὰ βεβαίου παρασκευῆς καθ' ἑκουσίαν, ἢ πάνυ γε ἀνάγκῃ προτέρᾳ ποι ἐπιχειρεῖν, ποῦ δὴ μὴ βιαζομένῃ γε, πρὸς αὐθαιρέτους κινδύνους ἰέναι; ὡστάχιστα δὲ ἐκέλευε τούς τε τραυματίας ἀναλαβόντας, καὶ τὸν πεζὸν, καὶ τῶν σκευῶν ὅσα

aut, quoad poſſet, illis aut alii cuiquam hoc facere permiſſurum. Cum enim aliquanto poſt (ubi plane cognoviſſent, adverſus quot hoſtiles naves, & quo ſuarum ſufficienter & per otium inſtructarum numero adverſus eas certandum eſſet) confligere liceret, ſe nunquam adductum iri dicebat, ut turpi fugae probro cedens belli fortunam temere periclitaretur. Nec enim turpe eſſe, Athenienſes cum claſſe ad tempus cedere, ſed longe turpius fore, ſi, quomodocunque res contingeret, vincerentur, & reſpublica non ſolum in dedecus, ſed etiam in maximum periculum incideret. cui cum propter clades acceptas vix liceat cum firmo apparatu ſua ſponte, vel etiam magna neceſſitate coactae aliquos aggredi; iam vero quomodo ei non coactae pericula ſua ſponte ſuſcipere liceret? Itaque iubebat illos aſſumtis fauciis, & peditatu, omnique inſtrumento,

ἦλθον ἔχοντες, ἃ δ' ἐκ τῆς πολεμίας εἰλήφασι, καταλιπόντας, ὅπως κοῦφαι ὦσιν αἱ νῆες, ἀποπλεῖν ἐς Σάμον· κἀκεῖθεν ἤδη ξυναγαγόντας πάσας τὰς ναῦς, τοὺς ἐπίπλους, ἤν που καιρὸς εἴη, ποιεῖσθαι. ὡς δὲ ἔπεισε, [καὶ ἔδρασε] ταῦτα, καὶ ἔδοξεν οὐκ ἐν τῷ αὐτίκα μᾶλλον ἢ ὕστερον, οὐκ ἐς τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ ἐς ὅσα ἄλλα Φρύνιχος κατέστη, οὐκ ἀξύνετος εἶναι. καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι ἀφ' ἑσπέρας εὐθὺς τούτῳ τῷ τρόπῳ ἀτελεῖ τῇ νίκῃ ἀπὸ τῆς Μιλήτου ἀνέστησαν. καὶ οἱ Ἀργεῖοι κατὰ τάχος καὶ πρὸς ὀργὴν τῆς ξυμφορᾶς ἀπέπλευσαν ἐκ τῆς Σάμου ἐπ' οἴκου.

κη'. Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, ἅμα τῇ ἕῳ ἐκ τῆς Τειχιούσσης ἄραντες, ἐπικατάγονται, καὶ μείναντες ἡμέραν μίαν, τῇ ὑστεραίᾳ καὶ τὰς Χίας ναῦς προσλαβόν-

quod secum attulerant, ceteris vero rebus, quas ex hostico cepissent, relictis, ut naves levarentur, in Samum quam velocissime navigare: illinc autem iam navibus in unum contractis, incursiones in hostem facere, sicubi tempus opportunum foret. Cum autem Phrynichus suis collegis haec persuasisset, ac fecisset, non magis in praesentia quam in posterum, nec in hoc tantum, sed etiam in omnibus aliis negotiis, quae ipsi delegata fuerunt, non imprudens est habitus. Hunc igitur in modum Athenienses statim sub vesperam, imperfecta victoria, castris motis a Mileto discesserunt. Argivi vero, propter cladem acceptam irati, ex Samo domum celeriter abierunt.

XXVIII. Peloponnesii autem ipso statim diluculo, castris e Tichiussa motis, post Atheniensium discessum, ad Miletum appellunt, & unum diem illic morati, postridie assumtis etiam navibus Chiis, quas cum Chalcideo venien-

τες τὰς μετὰ Χαλκιδέως τοπρῶτον ξυγκαταδιωχθείσας, ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ σκεύη ἃ ἐξείλοντο ἐς Τειχιοῦσσαν πάλιν. καὶ ὡς ἦλθον, Τισσαφέρνης τῷ πεζῷ παρελθὼν, πείθει αὐτοὺς ἐπὶ Ἴασον, ἐν ᾗ Ἀμόργης πολέμιος ὢν κατεῖχε, πλεῦσαι. καὶ προσβαλόντες τῇ Ἰάσῳ αἰφνίδιοι, καὶ οὐ προσδεχομένων ἀλλ' ἢ Ἀττικὰς ναῦς εἶναι, αἱροῦσι. καὶ μάλιστα ἐν τῷ ἔργῳ οἱ Συρακούσιοι ἐπῃνέθησαν, καὶ τόν τε Ἀμόργην ζῶντα λαβόντες Πισσούθνου νόθον υἱὸν, ἀφεστῶτα δὲ βασιλέως, παραδιδόασιν οἱ Πελοποννήσιοι Τισσαφέρνει ἀπαγαγεῖν (εἰ βούλεται) βασιλεῖ, ὥσπερ αὐτῷ προσέταξε. καὶ τὴν Ἴασον διεπόρθησαν, καὶ χρήματα πάνυ πολλὰ ἡ στρατιὰ ἔλαβε. παλαιόπλουτον γὰρ ἦν τὸ χωρίον. τούς τ' ἐπικούρους τοὺς περὶ τὸν Ἀμόργην παρὰ

tes hoſtium claſſis ante fuerat inſecuta, ſtatuerunt ad Tichiuſſam redire, ut inſtrumentum, quod ex navibus exportatum illic repoſuerant, aſſumerent. Cum autem illuc perveniſſent, Tiſſaphernes cum ſuo peditatu ad illos acceſſit, ipſiſque perſuaſit, ut adverſus Iaſum (ubi Amorges, qui regis, a quo defecerat, hoſtis erat, ſe continebat) navigarent. Iaſum autem repente aggreſſi, & oppidanis non opinantibus alias eſſe, quam Atticas naves, ceperunt. In hoc autem opere praecipua fuit Syracuſanorum laus. Cum igitur Peloponneſii Amorgem, Piſſuthnae filium nothum, qui a rege defecerat, vivum cepiſſent, Tiſſapherni tradiderunt, ut eum, ſi vellet, ad regem abduceret, quemadmodum ipſi rex imperaverat. Iaſumque diripuerunt, & exercitus maxima pecuniae vi potitus eſt. Hoc enim oppidum a priſcis uſque temporibus locuples erat. Ceterum auxilia, quae Amorges circa ſe habuerat, Peloponneſii ad ſe ipſos

σφᾶς αὐτοὺς κομίσαντες, καὶ οὐκ ἀδικήσαντες, ξυνέταξαν, ὅτι ἦσαν οἱ πλεῖστοι ἐκ Πελοποννήσου· τό, τε πόλισμα Τισσαφέρνει παραδόντες, καὶ τὰ ἀνδράποδα πάντα καὶ δοῦλα καὶ ἐλεύθερα, ὧν καθ' ἕκαστον στατῆρα Δαρεικὸν παρ' αὐτοῦ ξυνέβησαν λαβεῖν. ἔπειτα ἀνεχώρησαν ἐς τὴν Μίλητον. καὶ Πεδάριτόν τε τὸν Λέοντος ἐς τὴν Χίον ἄρχοντα Λακεδαιμονίων πεμψάντων, ἀποστέλλουσι πεζῇ μέχρι Ἐρυθρῶν, ἔχοντα τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικὸν, καὶ ἐς τὴν Μίλητον αὐτοῦ Φίλιππον καθιστᾶσι. καὶ τὸ θέρος ἐτελεύτα.

κθ'. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος, ἐπειδὴ τὴν Ἴασον κατεστήσατο ὁ Τισσαφέρνης ἐς φυλακὴν, παρῆλθεν ἐς τὴν Μίλητον, καὶ μηνὸς μὲν τροφὴν (ὥσπερ ὑπέστη ἐν τῇ Λακεδαίμονι) ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν ἑκάστῳ πάσαις ταῖς ναυσὶ διέδωκε, τοῦ δὲ λοιποῦ χρόνου ἐβούλετο Post Oct. 2.

traducta, nulloque maleficio affecta, suis ordinibus admiscuerunt, quod eorum plerique essent Peloponnesii. Cum autem id oppidum Tissapherni tradidissent, omnesque captivos, tam servos, quam liberos, pactione cum illo facta, ut in singula capita singulos stateres Daricos sibi numeraret, postea Miletum redierunt. Et illinc Pedaritum Leontis filium, quem Lacedaemonii magistratum in Chium miserant, ad Erythras usque itinere pedestri mittunt, cum iis copiis auxiliaribus, quas circa se Amorges habuerat, & Philippum illic Mileto praeficiunt. Atque haec aestas excessit.

XXIX. Insequenti autem hieme Tissaphernes, posteaquam Iasum praesidio munivit, Miletum advenit, & (quemadmodum Lacedaemone promiserat) menstruum stipendium navibus omnibus numeravit, singulas drachmas Atticas viritim: in reliquum vero tempus ternos obolos

τριώβολον διδέναι, ἕως ἂν βασιλέα ἐπέρηται. ἢν δὲ κελεύῃ, ἔφη δώσειν ἐντελῆ τὴν δραχμήν. Ἑρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ Συρακουσίου στρατηγοῦ (ὁ γὰρ Θηραμένης οὐ ναύαρχος ὢν, ἀλλ' Ἀστυόχῳ παραδοῦναι τὰς ναῦς ξυμπλέων, μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ) ὅμως δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἢ τρεῖς ὀβολοὶ ὡμολογήθησαν. ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ πεντήκοντα τρία τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνός· καὶ τοῖς ἄλλοις, ὅσῳ πλείους νῆες ἦσαν τούτου τοῦ ἀριθμοῦ, κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τοῦτον ἐδίδοτο.

λ'. Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος, τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις, προσαφιγμέναι γὰρ ἦσαν καὶ οἴκοθεν ἄλλαι νῆες πέντε καὶ τριάκοντα, καὶ στρατηγοὶ, Χαρμῖνος καὶ Στρομβιχίδης καὶ Εὐκτήμων, καὶ τὰς ἀπὸ Χίου πά-

quotidie ſingulis remigibus perſolvere volebat, donec regem conſuluiſſet. Dicebat autem, ſe integras drachmas ſingulis perſoluturum, ſi rex iuſſiſſet. Verum Hermocrate Syracuſanorum duce contradicente, (Theramenes enim, quod ipſe non eſſet navarchus, ſed ad tradendam Aſtyocho claſſem cum illis navigaret, in ſtipendii exactione remiſſior erat) tamen inter eos convenit, ut, praeter quinque naves, pluſquam terni oboli viritim perſolverentur. Nam quinque & quinquaginta navibus terna talenta in ſingulos menſes dabat: ceteriſque navibus, quae ultra hunc numerum erant, ad hanc ipſam rationem pro rata portione ſolvebatur.

XXX. Hac eadem hieme Athenienſes, qui apud Samum agebant, (ad eos enim domo praeterea venerant & aliae quinque & triginta naves, & earum duces, Charminus & Strombichides & Euctemon) omnibus navibus,

πὰς καὶ τὰς ἄλλας ξυναγαγόντες, ἐβούλοντο, διακληρωσάμενοι, ἐπὶ μὲν τῇ Μιλήτῳ τῷ ναυτικῷ ἐφορμεῖν, πρὸς δὲ τὴν Χίον καὶ ναυτικὸν καὶ πεζὸν πέμψαι. καὶ ἐποίησαν οὕτω. Στρομβιχίδης μὲν γὰρ καὶ Ὀνομακλῆς καὶ Εὐκτήμων, τριάκοντα ναῦς ἔχοντες, καὶ τῶν ἐς Μίλητον ἐλθόντων χιλίων ὁπλιτῶν μέρος ἀγαγόντες ἐν ναυσὶν ὁπλιταγωγοῖς, ἐπὶ Χίον λαχόντες ἔπλεον, οἱ δ' ἄλλοι ἐν Σάμῳ μένοντες, τέσσαρσι καὶ ἑβδομήκοντα ναυσὶν ἐθαλασσοκράτουν, καὶ ἐπίπλουν τῇ Μιλήτῳ ἐποιοῦντο.

λα'. Ὁ δ' Ἀστύοχος, ὡς τότε ἐν τῇ Χίῳ ἔτυχε διὰ τὴν προδοσίαν τοὺς ὁμήρους καταλεγόμενος, τούτου μὲν ἐπέσχεν, ἐπειδὴ ᾔσθετο τάς τε μετὰ Θηραμένους ναῦς ἡκούσας, καὶ τὰ περὶ τὴν ξυμμαχίαν βελτίω ὄντα· λαβὼν δὲ ναῦς, τάς τε Πελοποννησίων δέκα, καὶ Χίας

tam illis, quae ex Chio, quam aliis, quae aliunde venerant, in unum contractis, belli provincias inter se sortiti, Miletum quidem navalibus copiis oppugnare, sed adversus Chium & navales & pedestres copias mittere statuerunt. Quod etiam fecerunt. Nam Strombichides quidem & Onomacles & Euctemon, cum triginta navibus, quas habebant, & cum parte gravis armaturae militum ad Miletum profectorum, quos secum ducebant in actuariis navigiis, in Chium sortito navigarunt. Ceteri vero ipsorum collegae apud Samum remanentes, cum quatuor ac septuaginta navibus mare obtinebant, & classis incursionibus Miletum infestabant.

XXXI. Astyochus vero, ut per id tempus apud Chium obsides propter proditionis metum deligebat, ab hac quidem re abstinuit, postquam intellexit, classem cum Theramene venire, & res sociorum in melius proficere. As-

δέκα, ἀνάγεται. καὶ προσβαλὼν Πτελεῷ, καὶ οὐχ ἑλὼν, παρέπλευσεν ἐπὶ Κλαζομενάς· καὶ ἐκέλευεν αὐτῶν τοὺς τὰ Ἀθηναίων φρονοῦντας ἀνοικίζεσθαι ἐς τὸν Δαφνοῦντα, καὶ προσχωρεῖν σφίσι. ξυνεκέλευε δὲ καὶ Τάμως, Ἰωνίας ὕπαρχος ὤν. ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον, ἐσβολὴν ποιησάμενος τῇ πόλει οὔσῃ ἀτειχίστῳ, καὶ οὐ δυνάμενος ἑλεῖν, ἀπέπλευσεν ἀνέμῳ μεγάλῳ, αὐτὸς μὲν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην, αἱ δὲ ἄλλαι νῆες κατῆραν ἐς τὰς ἐπικειμένας ταῖς Κλαζομεναῖς νήσους, Μαράθουσαν, καὶ Πήλην, καὶ Δρίμυσσαν. καὶ ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν Κλαζομενίων, ἡμέρας ἐμμείναντες, διὰ τοὺς ἀνέμους, ὀκτὼ, τὰ μὲν διήρπασαν καὶ ἀνάλωσαν, τὰ δὲ ἐσβαλλόμενοι ἀπέπλευσαν ἐς Φώκαιαν καὶ Κύμην, ὡς Ἀστύοχον.

ſumtis autem decem Peloponneſiacis navibus, totidemque Chiis, in altum vela fecit. Cum autem Pteleum adortus fuiſſet, nec expugnaſſet, Clazomenas traiecit: & iuſſit eos, qui ex ipſis Clazomeniis cum Athenienſibus ſentiebant, Daphnuntem, in loca mediterranea migrare, & ad ſuas partes tranſire. Tamus etiam Ioniae praetor idem iubebat. Sed cum illi imperata facere nollent, urbem nullis muris cinctam adortus, cum eam expugnare non poſſet, ipſe quidem Phocaeam & Cumam ingenti vento delatus petiit: ceterae vero naves ad Marathuſam, Pelen, & Drimyſſam, inſulas Clazomenis adiacentes, appulerunt. Cum autem dies octo, propter contrarios ventos illic morati fuiſſent, res omnes, quaecunque illic erant expoſitae, quae ad Clazomenios pertinebant, partim quidem diripuerunt & conſumſerunt, partim vero in ſuas naves impoſuerunt, & Phocaeam & Cumam ad Aſtyochum redierunt.

λβ΄. Ὄντος δ' αὐτοῦ ἐνταῦθα, Λεσβίων πρέσβεις ἀφικνοῦνται, βουλόμενοι ἀποστῆναι· καὶ αὐτὸν μὲν πείθουσιν, ὡς δ' οἵ τε Κορίνθιοι καὶ οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι ἀπρόθυμοι ἦσαν διὰ τὸ πρότερον σφάλμα, ἄρας ἔπλει ἐπὶ τῆς Χίου. καὶ χειμασθεισῶν τῶν νεῶν, ὕστερον ἀφικνοῦνται ἄλλαι ἄλλοθεν ἐς τὴν Χίον. καὶ μετὰ τοῦτο Παιδάριτος τότε παριὼν πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου, γενόμενος ἐν Ἐρυθραῖς, διαπεραιοῦται αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ ἐς Χίον. ὑπῆρχον δὲ αὐτῷ καὶ ἐκ τῶν πέντε νεῶν στρατιῶται ὑπὸ Χαλκιδέων ὡς ἐς πεντακοσίους ξὺν ὅπλοις καταλειφθέντες. ἐπαγγελλομένων δέ τινων Λεσβίων τὴν ἀπόστασιν, προσφέρει τῷ τε Παιδαρίτῳ καὶ τοῖς Χίοις Ἀστύοχος λόγον ὡς χρὴ παραγενομένους ταῖς ναυσὶν, ἀποστῆσαι τὴν Λέσβον. ἢ γὰρ ξυμμάχους

XXXII. Dum autem Aſtyochus hic eſſet, Lesbiorum legati ad eum venerunt, qui defectionem ab Athenienſibus ad Lacedaemonios facere volebant. Et ei quidem rem perſuaſerunt: ſed cum & Corinthii & ceteri ſocii, propter ſuperiorem cladem, minus eſſent promti, illinc ſolvens, in Chium navigare coepit. Quamvis autem naves tempeſtate disiectae fuiſſent, poſtea tamen aliae aliunde in Chium pervenerunt. Poſtea vero Paedaritus, qui fuerat apud Erythras, tunc itinere pedeſtri ex Mileto profectus, cum ipſe tum ipſius exercitus in Chium traiecit. Habebat autem & ex quinque navibus ad quingentos milites cum armis a Chalcidenſibus relictos. Cum autem quidam Lesbiorum ſe defectionem ab Athenienſibus facturos pollicerentur, Aſtyochus rem cum Praedarito Chiiſque communicavit, ac dixit, in Lesbum cum claſſe ſibi proficiſcendum eſſe, ut eam ad defectionem faciendam inducerent. Nam

πλείους σφᾶς ἕξειν, ἢ τοὺς Ἀθηναίους, ἤν τι σφάλλωνται, κακώσειν. οἱ δ' οὐκ ἐσήκουον· οὐδὲ τὰς ναῦς ὁ Παιδάριτος ἔφη τῶν Χίων αὐτῷ προήσειν.

λγ'. Κἀκεῖνος λαβὼν τάς τε τῶν Κορινθίων πέντε, καὶ ἕκτην Μεγαρίδα, καὶ μίαν Ἑρμιονίδα, καὶ ἃς αὐτὸς Λακωνικὰς ἦλθεν ἔχων, ἔπλει ἐπὶ τῆς Μιλήτου πρὸς τὴν ναυαρχίαν, πολλὰ ἀπειλήσας τοῖς Χίοις, ἦ μὴν μὴ ἐπιβοηθήσειν ἤν τι δέωνται. καὶ προσβαλὼν Κωρύκῳ τῆς Ἐρυθραίας, ἐνηυλίσατο. οἱ δ' ἀπὸ τῆς Σάμου Ἀθηναῖοι ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῇ στρατιᾷ, καὶ αὐτοὶ ἐκ τοῦ ἐπὶ θάτερα λόφου διείργοντο, καὶ καθωρμίσαντο, καὶ ἐλελήθεσαν ἀλλήλους. ἐλθούσης δὲ παρὰ Παιδαρίτου ἐπιστολῆς, ὡς Ἐρυθραίων ἄνδρες αἰχμάλωτοι ἐκ Σάμου ἐπὶ προδοσίᾳ ἐς Ἐρυθρὰς ἥκουσιν ἀφειμένοι.

fore dicebat, ut vel plus sociorum sibi compararent, vel certe (si quid minus succederet) Athenienses vexarent. Sed illi morem ipsi gerere noluerunt. Negavitque Paedaritus se Chiorum naves ipsi permissurum.

XXXIII. Ille vero, assumtis quinque Corinthiacis, & sexta Megarica, & una Hermionica, & Laconicis illis, quas ipse secum duxerat, Miletum ad suam navarchiam abiit, multa Chiis minatus, se videlicet nequaquam ipsis opem esse laturum, si qua ope indigerent. Cum autem ad Corycum orae Erythraeae appulisset, illic stationem habuit. Athenienses vero, qui cum copiis ex Samo in Chium navigabant, ipsi quoque ad alteram collis partem ab hoste dirimebantur, & illuc appulerunt, & alteri alteros latuerunt. Astyochus autem, cum epistolam a Paedarito missam accepisset, quae significabat, quosdam Erythraeos captivos, ex Samo dimissos, Erythras ad moliendam proditionem ve-

ἀνάγεται ὁ Ἀστύοχος εὐθὺς ἐς τὰς Ἐρυθρὰς πάλιν. καὶ παρὰ τοσοῦτον [ἐγένετο] αὐτῷ μὴ περιπεσεῖν τοῖς Ἀθηναίοις. διαπλεύσας δὲ καὶ ὁ Παιδάριτος παρ' αὐτῶν, καὶ ἀναζητήσαντες τὰ περὶ τῶν δοκούντων προδιδόναι, ὡς εὗρον ἅπαν ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου προφασισθὲν, ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας, ἀπέπλευσαν· ὁ μὲν ἐς τὴν Χίον, ὁ δὲ ἐς τὴν Μίλητον ἐκομίσθη, ὥσπερ διενοεῖτο.

λδ'. Ἐν τούτῳ δὲ καὶ ἡ τῶν Ἀθηναίων στρατιὰ ταῖς ναυσὶν ἐκ τοῦ Κωρύκου περιπλέουσα κατ' Ἀργῖνον, ἐπιτυγχάνει τρισὶ ναυσὶ τῶν Χίων μακραῖς, καὶ ὥσπερ ἰδόντες αὐτὰς ἐπεδίωκον· καὶ χειμών τε μέγας ἐπιγίγνεται, καὶ αἱ μὲν τῶν Χίων μόγις καταφεύγουσιν ἐς τὸν λιμένα, αἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων, αἱ μὲν μάλιστα ὁρμή-

nisse, confestim Erythras iterum est revectus. Ac parum abfuit, quin incideret in Athenienses. Paedaritus etiam ab ipsis Chiis, apud quos erat, digressus, ad Astyochum traiecit, & simul habita quaestione de iis, qui proditionem moliri videbantur, ubi compertum habuerunt, rem totam a captivis, qui ad Samum detinebantur, confictam fuisse, ut hac speciosa proditionis moliendae causa ex hostium manibus evaderent, ac suae saluti consulerent, illis crimine liberatis, abierunt. Et alter quidem in Chium, alter vero Miletum se recepit, quemadmodum destinarat.

XXXIV. Interea vero & Atheniensium classis, quae e Coryco prope Arginum circumvehebatur, incidit in tres naves longas Chiorum; & simul ac eas conspexerunt, confestim insequi coeperunt. & ingens tempestas est exorta, & Chiorum quidem naves in portum aegre confugerunt: Atheniensium vero tres naves, quae ante alias lon-

σασαι τρεῖς διαφθείρονται, καὶ ἐκπίπτουσι πρὸς τὴν πόλιν τῶν Χίων, καὶ ἄνδρες, οἱ μὲν ἁλίσκονται, οἱ δ' ἀποθνήσκουσιν· αἱ δ' ἄλλαι καταφεύγουσιν ἐς τὸν ὑπὸ τῷ Μίμαντι λιμένα, Φοινικοῦντα καλούμενον. ἐντεῦθεν δ' ὕστερον ἐς τὴν Λέσβον καθορμισάμενοι, παρεσκευάζοντο ἐς τὸν τειχισμόν.

λε'. Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου τοῦ αὐτοῦ χειμῶνος Ἱπποκράτης ὁ Λακεδαιμόνιος ἐκπλεύσας δέκα μὲν Θουρίαις ναυσὶν, ὧν ἦρχε Δωριεὺς ὁ Διαγόρου, τρίτος αὐτὸς, μιᾷ δὲ Λακωνικῇ, μιᾷ δὲ Συρακουσίᾳ καταπλεῖ ἐς Κνίδον· ἡ δ' ἀφειστήκει ἤδη ἀπὸ Τισσαφέρνους. καὶ αὐτοὺς οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, ὡς ᾔσθοντο, ἐκέλευον ταῖς μὲν ἡμισείαις τῶν νεῶν Κνίδον φυλάσσειν, ταῖς δὲ περὶ Τριόπιον οὔσαις τὰς ἀπ' Αἰγύπτου ὁλκάδας προσβαλλούσας ξυλλαμβάνειν. ἔστι δὲ τὸ Τριόπιον ἄκρα τῆς Κνι-

giſſime procurrerant, perierunt, & ad Chiorum urbem eiectae fuerunt, virique partim capti, partim interfecti fuerunt; ceterae vero in portum Mimanti ſubiectum, nomine Phoenicuntem, fuga ſe receperunt. Poſtea vero Athenienſes hinc ad Lesbum appulſi, ad munitiones excitandas ſe praeparabant.

XXXV. Eadem hieme Hippocrates Lacedaemonius, ex Peloponneſo profectus cum decem navibus Thuriis, quibus praeerat Dorieus Diagorae filius cum duobus aliis collegis, item cum una Laconica, & altera Syracuſana, in Cnidum traiecit. Haec autem a Tiſſapherne iam defecerat. Qui autem apud Miletum erant, cum horum adventum ſenſiſſent, iuſſerunt dimidium claſſis Cnidum tueri; eas vero naves, quae ad Triopium ſtabant, onerariis cum frumento ex Aegypto venientibus ſuccurrere. Eſt autem Trio-

δίας προὔχουσα, Ἀπόλλωνος ἱερόν. πυθόμενοι δὲ οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ πλεύσαντες ἐκ τῆς Σάμου, λαμβάνουσι τὰς ἐπὶ Τριοπίῳ Φρουρούσας ἓξ ναῦς· οἱ δ' ἄνδρες ἀποφεύγουσιν ἐξ αὐτῶν. καὶ μετὰ τοῦτο ἐς τὴν Κνίδον καταπλεύσαντες, καὶ προσβαλόντες τῇ πόλει ἀτειχίστῳ οὔσῃ, ὀλίγου εἷλον. τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὖθις προσέβαλλον· καὶ, ὡς ἄμεινον Φραξαμένων αὐτῶν ὑπὸ νύκτα, καὶ ἐπεισελθόντων αὐτοῖς τῶν ἀπὸ τοῦ Τριοπίου ἐκ τῶν νεῶν διαφυγόντων, οὐκέθ' ὁμοίως ἔβλαπτον, ἐπελθόντες καὶ δῃώσαντες τὴν τῶν Κνιδίων γῆν, ἐς τὴν Σάμον ἀπέπλευσαν.

λϛʹ. Ὑπὸ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀστυόχου ἥκοντος ὡς τὴν Μίλητον ἐπὶ τὸ ναυτικὸν, οἱ Πελοποννήσιοι εὐπόρως ἔτι εἶχον ἅπαντα τὰ κατὰ τὸ στρατόπεδον. καὶ γὰρ μι-

pium, prominens orae Cnidiae promontorium, Apollini ſacrum. Athenienſes vero, cum hoc audiſſent, & ex Samo veniſſent, ſex naves, quae praeſidii cauſa ſtationem ad Triopium habebant, ceperunt: at homines ex ipſis aufugerunt. Poſtea vero cum ad Cnidum appuliſſent, & urbem nullis muris munitam adorti fuiſſent, parum abfuit, quin eam caperent. Poſtridie vero rurſus eam oppugnarunt. Verum cum non amplius aeque nocere poſſent, quod ipſi per noctem melius urbem obſepſiſſent, & praeterea iſti, qui ad Triopium ex navibus diffugerant, ad eos ingreſſi veniſſent, Cnidiorum agrum percurrerunt, eoque vaſtato in Samum redierunt.

XXXVI. Per idem tempus, cum Aſtyochus Miletum ad claſſem veniſſet, res omnes, quae ad copias alendas ſunt neceſſariae, Peloponneſiis adhuc abunde ſuppetebant. Nam ſtipendium, quantum ſatis erat, ipſis ſuppeditabatur,

σθὸς ἐδίδοτο ἀρκούντως, καὶ τὰ ἐκ τῆς Ἰάσου μεγάλα χρήματα διαρπασθέντα ὑπῆν τοῖς στρατιώταις· οἵ τε Μιλήσιοι προθύμως τὰ τοῦ πολέμου ἔφερον. πρὸς δὲ τὸν Τισσαφέρνην ἐδόκουν ὅμως τοῖς Πελοποννησίοις αἱ πρῶται ξυνθῆκαι, αἱ πρὸς Χαλκιδέα γενόμεναι, ἐνδεεῖς εἶναι, καὶ οὐ πρὸς σφῶν μᾶλλον· καὶ ἄλλας ἐπὶ Θηραμένους παρόντος ἐποίουν. καὶ εἰσὶν αἵδε.

λζ΄. ΞΥΝΘΗΚΑΙ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς βασιλέα Δαρεῖον, καὶ τοὺς παῖδας τοῦ βασιλέως καὶ Τισσαφέρνην, σπονδὰς εἶναι καὶ φιλίαν κατὰ τάδε· Ὁπόση χώρα καὶ πόλεις βασιλέως εἰσὶ Δαρείου, ἢ τοῦ πατρὸς ἦσαν ἢ τῶν προγόνων, ἐπὶ ταύτας μὴ ἰέναι ἐπὶ πολέμῳ, μηδὲ κακῷ μηδενὶ, μήτε Λακεδαιμονίους μήτε τοὺς ξυμμάχους τοὺς Λακεδαιμονίων· μήτε φόρους πράσσεσθαι ἐκ τῶν πόλεων τούτων μήτε Λακεδαιμονίους, μήτε τοὺς ξυμμάχους τῶν Λακεδαιμονίων· μηδὲ

& praeterea magna pecuniae, ex Iaso direptae, vis militibus supererat. Et Milesii alacriter onera belli sustinebant. Verumtamen illa superiora foedera, quae a Chalcideo cum Tissapherne facta fuerant, Peloponnesiis videbantur manca, nec magis pro ipsis, quam pro rege facere. Quamobrem alia Theramene praesente fecerunt, in haec verba.

XXXVII. *PACTIONES inter Lacedaemonios, sociosque, & regem Darium, regisque filios, & Tissaphernem, ut foedera sint & amicitia his conditionibus. Quaecunque regio, & urbes sunt regis Darii, aut quae patris aut maiorum ipsius fuerunt, adversus istas ne eant, aut belli inferendi causa, aut quoquo modo nocendi gratia, vel Lacedaemonii vel Lacedaemoniorum socii. Neve tributa exigant ex his urbibus aut Lacedaemonii, aut Lacedaemoniorum socii. Neque vicissim rex Darius, aut ullus co-*

Δαρεῖον βασιλέα, μηδὲ ὧν ὁ βασιλεὺς ἄρχει, ἐπὶ Λακεδαιμονίους μηδὲ τοὺς ξυμμάχους ἰέναι ἐπὶ πολέμῳ, μηδὲ κακῷ μηδενί. ἢν δέ τι δέωνται Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμμαχοι βασιλέως, ἢ βασιλεὺς Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων, ὅ, τι ἂν πείθωσιν ἀλλήλους, τοῦτο ποιοῦσι καλῶς ἔχειν. τὸν δὲ πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κοινῇ ἀμφοτέρους πολεμεῖν. ἢν δὲ κατάλυσιν ποιῶνται, κοινῇ ἀμφοτέρους ποιεῖσθαι. ὁπόση δ᾽ ἂν στρατιὰ ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ βασιλέως ᾖ, μεταπεμψαμένου βασιλέως, τὴν δαπάνην βασιλέα παρέχειν. ἢν δέ τις τῶν πόλεων, ὁπόσαι ξυνέθεντο βασιλεῖ, ἐπὶ τὴν βασιλέως ἴῃ χώραν, τοὺς ἄλλους κωλύειν, καὶ ἀμύνειν βασιλεῖ κατὰ τὸ δυνατόν. καὶ ἤν τις τῶν ἐν τῇ βασιλέως χώρᾳ, ἢ ὅσης βασιλεὺς ἄρχει, ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων ἴῃ ἢ τῶν ξυμμάχων, βασιλεὺς κωλυέτω, καὶ ἀμυνέτω κατὰ τὸ δυνατόν.

rum, quibus rex imperat, adversus Lacedaemonios eorumve socios eat, ut bellum illis inferat, aut ullo maleficio afficiat. Si qua autem in re Lacedaemonii vel eorum socii regis opera indigeant, aut rex Lacedaemoniorum vel sociorum, quidquid alteri alteris mutuo persuaserint, hoc si fecerint, praeclarum esse ducatur. Bellum autem, quod cum Atheniensibus illorumque sociis geretur, hoc utrique communiter administrent: quod si id dissolvere placuerit, communiter utrique dissolvant. Exercitui autem, qui in regis ditione fuerit, si rex eum arcessiverit, rex stipendium praebeat. Si qua autem civitatum, quae pactionem foedusque cum rege fecerunt, in regis ditionem invaserit, ceteri prohibeant, regique pro viribus opem ferant. Rursus si quis eorum, qui sunt in regis agro, aut eo, cui rex imperat, in Lacedaemoniorum vel sociorum agrum invaserit, rex prohibeat, & pro viribus opem ipsis ferat.

λη'. Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ξυνθήκας, Θηραμένης μὲν, παραδοὺς Ἀστυόχῳ τὰς ναῦς, ἀποπλέων ἐν κέλητι, ἀφανίζεται. οἱ δ' ἐκ τῆς Λέσβου Ἀθηναῖοι ἤδη διαβεβηκότες τὴν Χίον τῇ στρατιᾷ, καὶ κρατοῦντες τῆς γῆς καὶ θαλάσσης, Δελφίνιον ἐτείχιζον, χωρίον ἄλλως τε ἐκ γῆς καρτερὸν, καὶ λιμένας ἔχον, καὶ τῆς τῶν Χίων πόλεως οὐ πολὺ ἀπέχον. οἱ δὲ Χῖοι, ἐν πολλαῖς ταῖς πρὶν μάχαις πεπληγμένοι, καὶ ἄλλως ἐν σφίσιν αὐτοῖς οὐ πάνυ εὖ διακείμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ τοῦ Τυδέως τοῦ Ἴωνος ἤδη ὑπὸ Πεδαρίτου ἐπ' Ἀττικισμῷ τεθνεώτων, καὶ τῆς ἄλλης πόλεως κατ' ἀνάγκην ἐς ὀλίγον κατεχομένης, ὑπόπτως διακείμενοι ἀλλήλοις ἡσύχαζον· καὶ οὔτ' αὐτοὶ διὰ ταῦτα, οὔτε οἱ μετὰ Πεδαρίτου ἐπίκουροι ἀξιόμαχοι αὐτοῖς ἐφαίνοντο. ἐς μέντοι τὴν

XXXVIII. Poſt has pactiones Theramenes quidem, traditis Aſtyocho navibus, actuario navigio diſcedens, ex hominum conſpectu ſublatus eſt. Athenienſes vero e Lesbo ad Chium cum ſuis copiis appulſi, & terra ac mari potiti, Delphinium muniverunt, locum alioqui & a terra munitum, & portus habentem, nec procul a Chiorum urbe diſtantem. Chii vero, tum quod ſuperioribus proeliis ſaepius afflicti fuiſſent, tum quod alioqui inter ſe ipſos animis non admodum bene affecti eſſent, ſed etiam, quod Tydeus Ion, ciuſque ſocii, propter Atticiſmum a Pedarito iam morte mulctati fuiſſent, & reliqua civitatis pars a paucorum dominatu coacta premeretur, mutuo ſuſpecti eſſent, quieſcebant. His igitur de cauſis nec ipſi, nec illae auxiliares copiae, quae cum Pedarito erant, ſatis firmae videbantur ad proelium cum ipſis Athenienſibus committendum. Miletum tamen miſerunt, orantes Aſtyochum,

Μίλητον ἔπεμπον, κελεύοντες σφίσι τὸν Ἀστύοχον βοηθεῖν· ὡς δ᾽ οὐκ ἐσήκουεν, ἐπιστέλλει περὶ αὐτοῦ ἐς τὴν Λακεδαίμονα ὁ Πεδάριτος ὡς ἀδικοῦντος. καὶ τὰ μὲν ἐν τῇ Χίῳ ἐς τοῦτο καθειστήκει τοῖς Ἀθηναίοις. αἱ δ᾽ ἐκ τῆς Σάμου νῆες αὐτοῖς ἐπίπλους μὲν ἐποιοῦντο ταῖς ἐν τῇ Μιλήτῳ, ἐπεὶ δὲ μὴ ἀντανάγοιεν, ἀναχωροῦντες πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἡσύχαζον.

λθ΄. Ἐκ δὲ τῆς Πελοποννήσου ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι αἱ τῷ Φαρναβάζῳ ὑπὸ Καλλιγείτου τοῦ Μεγαρέως καὶ Τιμαγόρου τοῦ Κυζικηνοῦ πρασσόντων παρασκευασθεῖσαι ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες, ἄρασαι ἔπλεον ἐπὶ Ἰωνίας, περὶ ἡλίου τροπάς· καὶ ἄρχων ἔπλει αὐτῶν Ἀντισθένης Σπαρτιάτης. ξυνέπεμψαν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ ἕνδεκα ἄνδρας Σπαρτιατῶν ξυμβούλους Ἀστυόχῳ, ὧν εἷς ἦν Λίχας ὁ Ἀρκε- Decembri exeunte.

ut sibi succurreret. Sed cum ille morem ipsis gerere nollet, Pedaritus de illo, ut rempublicam laedente, Lacedaemonem scribit. Atque res quidem, quae ab Atheniensibus in Chio gerebantur, in hoc erant statu. Sed naves ipsorum, quae apud Samum stationem habebant, incursionibus quidem infestabant eas, quae apud Miletum stabant: sed cum adversus prodire nollent, Athenienses in Samum rursus sese recipientes, quiescebant.

XXXIX. Per eandem hiemem illae septem & viginti naves, quae Pharnabazo a Lacedaemoniis praeparatae fuerant, Calligeti Megarensis & Timagorae Cyziceni opera, ex Peloponneso profectae, circa solstitium in Ioniam traiecerunt. Illisque praeerat Antisthenes Spartanus. Cum hoc autem Lacedaemonii miserunt etiam undecim viros Spartanos, (quorum unus erat Lichas, Arcesilai filius) ut Astyochus eorum

σιλάου. καὶ εἴρητο αὐτοῖς, ἐς Μίλητον ἀφικομένους, τῶν τε ἄλλων ξυνεπιμελεῖσθαι ᾗ μέλλει ἄριστα ἕξειν, καὶ τὰς ναῦς ταύτας, ἢ αὐτὰς, ἢ πλείους, ἢ καὶ ἐλάσσους, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ὡς Φαρνάβαζον (ἢν δοκῇ) ἀποπέμπειν, Κλέαρχον τὸν Ῥαμφίου, ὃς ξυνέπλει, ἄρχοντα προστάξαντας· καὶ Ἀστύοχον, ἢν δοκῇ τοῖς ἕνδεκα ἀνδράσι, παύειν τῆς ναυαρχίας, Ἀντισθένην δὲ καθιστάναι. πρὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολὰς ὑπώπτευον αὐτόν. πλέουσαι οὖν αἱ νῆες ἀπὸ Μαλέας πελάγιαι, Μήλῳ προσέβαλον, καὶ περιτυχόντες ναυσὶ δέκα Ἀθηναίων, τὰς τρεῖς λαμβάνουσι κενὰς, καὶ κατακαίουσι. μετὰ δὲ τοῦτο, δεδιότες μὴ αἱ διαφυγοῦσαι τῶν Ἀθηναίων ἐκ τῆς Μήλου νῆες (ὅπερ ἐγένετο) μηνύσωσι τοῖς ἐν τῇ νήσῳ τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, πρὸς τὴν Κρήτην πλεύσαντες, καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ φυλακῆς

consilio uteretur. Ipsis autem praeceptum fuerat, ut Miletum profecti, simul cum alia curarent, ut quam optime haberent, tum vero has ipsas naves, vel totidem, vel plures, vel etiam pauciores, in Hellespontum, ad Pharnabazum (si videretur) mitterent, & Clearchum Ramphiae filium, qui in eadem classe vehebatur, his ducem praeficerent, & Astyochum (si undecim viris placeret) amoverent a navarchia, & Antisthenem in eius locum substituerent. Nam propter Pedariti epistolas ipsum Astyochum suspectum habebant. Cum igitur hae naves a Malea per altum navigarent, ad Melum appulerunt, & cum incidissent in decem Atheniensium naves, tres earum inanes ceperunt, & cremarunt. Postea vero, veriti, ne reliquae Atheniensium naves ex Melo elapsae, (quod accidit) Atheniensibus in insula Samo stationem habentibus suum adventum notum facerent, Cretam versus navigan-

-οιησάμενοι, ἐς τὴν Καῦνον τῆς Ἀσίας κατῆραν. ἐντεῦθεν ὴ, ὡς ἐν ἀσφαλεῖ ὄντες, ἀγγελίαν ἔπεμπον ἐπὶ τὰς ν τῇ Μιλήτῳ ναῦς τοῦ ξυμπαρακομισθῆναι.

μ΄. Οἱ δὲ Χῖοι καὶ Πεδάριτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ὐδὲν ἧσσον, καίπερ διαμέλλοντα τὸν Ἀστύοχον, πέμποντες ἀγγέλους, ἠξίουν σφίσι πολιορκουμένοις βοηθῆσαι ἁπάσαις ταῖς ναυσὶ, καὶ μὴ περιϊδεῖν τὴν μεγίστην τῶν ἐν Ἰωνίᾳ ξυμμαχίδων πόλεων ἔκ τε θαλάσσης εἰργομένην, καὶ κατὰ γῆν λῃστείαις πορθουμένην. οἱ γὰρ οἰκέται τοῖς Χίοις πολλοὶ ὄντες, καὶ μιᾷ γε πόλει, πλὴν Λακεδαιμονίων, πλεῖστοι γενόμενοι, καὶ ἅμα διὰ τὸ πλῆθος χαλεπωτέρως ἐν ταῖς ἀδικίαις κολαζόμενοι, ὡς ἡ στρατιὰ τῶν Ἀθηναίων βεβαίως ἔδοξε μετὰ τείχους ἱδρύσθαι, εὐθὺς αὐτομολίᾳ τε ἐχρήσαντο πολλοὶ

Bell. Pelop. an. 20. Olymp. 92. 1. U. C. Varr. 343. Post Ian. 1.

tes, & confecto longiore navigationis curſu, ut tutius iter facerent, ad Caunum Aſiae appulerunt. Hinc vero, quaſi in tuto iam eſſent, nuntium miſerunt ad claſſem, quae ad Miletum ſtabat, ut eius praeſidio muniti illuc deducerentur.

XL. Interea vero Chii & Pedaritus Aſtyochum, etſi cunctantem, nihilo tamen minus per nuntios ad eum miſſos orabant, ut ſibi obſeſſis opem cum tota claſſe ferret, nec maximam omnium ſocialium urbium, quae in Ionia eſſent, & a mari intercludi, ita ut eius uſu prohiberetur, & a terra latrociniis diripi pateretur. Chiorum enim ſervi, quia magnus erat eorum numerus, atque adeo, ut in unica urbe, excepta Lacedaemone, maximus, ſimul etiam quia propter ſuam multitudinem, in delictis ſeverius a dominis plectebantur, poſtquam Athenienſium exercitus munitionibus exſtructis in loco tuto iam collocatus eſſe viſus eſt, multi confeſtim ad ipſos transfugerunt, atque iſti pro-

πρὸς αὐτοὺς, καὶ τὰ πλεῖστα κακὰ ἐπιστάμενοι τὴν χώραν οὗτοι ἔδρασαν. ἔφασαν οὖν χρῆναι οἱ Χῖοι, ἕως ἔτι ἐλπὶς καὶ δυνατὸν κωλῦσαι, τειχιζομένου τοῦ Δελφινίου, καὶ ἀτελοῦς ὄντος, καὶ στρατοπέδῳ καὶ ναυσὶν ἐρύματος μείζονος προσπεριβαλλομένου, βοηθῆσαι σφίσιν. ὁ δὲ Ἀστύοχος, καίπερ οὐ διανοούμενος διὰ τὴν τότε ἀπειλὴν, ὡς ἑώρα καὶ τοὺς ξυμμάχους προθύμους ὄντας, ὥρμητο ἐς τὸ βοηθεῖν.

μα΄. Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ τῆς Καύνου παραγίγνεται ἀγγελία ὅτι αἱ ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες καὶ οἱ τῶν Λακεδαιμονίων ξύμβουλοι πάρεισι. καὶ νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι τὰ ἄλλα πρὸς τὸ ναῦς τε, ὅπως θαλασσοκρατοῖεν μᾶλλον, τοσαύτας ξυμπαρακομίσαι, καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, οἳ ἧκον κατάσκοποι αὐτοῦ, ἀσφαλῶς πε-

pter notitiam regionis plurima detrimenta Chiis attulerunt. Dicebant igitur Chii, oportere Astyochum sibi succurrere, dum adhuc spes & facultas esset operis impediendi, quia Delphinium adhuc muniebatur, & munitio erat imperfecta, & dum alia maiore munitione urbs Chiorum ab Atheniensium exercitu navibusque circumvallaretur. Astyochus vero, quamvis propter minas, quibus tunc apud ipsos usus fuerat, opem ipsis ferre non statuisset, tamen cum & ipsos socios propensos esse vidisset, ad succurrendum se accinxit.

XLI. Interea vero nuntius ex Cauno venit, septem illas & viginti Lacedaemoniorum naves, & consiliarios adesse. Quamobrem cum existimasset, cetera omnia posthabenda esse, ut & tot naves illis obviam mitteret, quae illos Miletum suo praesidio septos deducerent, ut maris imperium facilius obtinerent, & Lacedaemonii, qui ad ipsius actio-

ραιωθῆναι, εὐθὺς ἀφεὶς τὸ ἐς τὴν Χίον, ἔπλει ἐς τὴν Καῦνον. καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα ἐν τῷ παράπλῳ ἀποβὰς, τήν τε πόλιν, ἀτείχιστον οὖσαν, καὶ ὑπὸ σεισμοῦ, ὃς αὐτοῖς ἔτυχε μέγιστός γε δὴ ὧν μεμνήμεθα γενόμενος, ξυμπεπτωκυῖαν, ἐκπορθεῖ, τῶν ἀνθρώπων ἐς τὰ ὄρη πεφευγότων· καὶ τὴν χώραν καταδρομαῖς λείαν ἐποιεῖτο, πλὴν τῶν ἐλευθέρων. τούτους δὲ ἀφίει. ἐκ δὲ τῆς Κῶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Κνίδον νυκτὸς, ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν Κνιδίων παραινούντων μὴ ἐκβιβάσαι τοὺς ναύτας, ἀλλ' ὥσπερ εἶχε, πλεῖν εὐθὺς ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς εἴκοσιν, ἃς ἔχων Χαρμῖνος, εἷς τῶν ἐκ Σάμου στρατηγῶν, ἐφύλασσε ταύτας τὰς ἑπτὰ καὶ εἴκοσι ναῦς, ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσπλεούσας, ἐφ' ἅσπερ καὶ ὁ Ἀστύοχος παρέπλει. ἐπύθοντο δὲ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ ἐκ τῆς Μιλήτου τὸν ἐπίπλουν αὐτῶν, καὶ ἡ φυλακὴ τῷ Χαρ-

nes explorandas veniebant, illuc tuto traiicerent, confestim omissa in Chium navigatione, in Caunum navigavit. In ipsa autem praetervectione, copiis in Con Meropidem expositis, & urbem nullis cinctam muris, & terrae motu (qui maximus omnium, quos meminimus, illius insulae incolis contigit) collapsam diripuit, oppidanis in montes dilapsis. Et agrum percurrens, praedam abegit, praeterquam hominum liberorum. hos enim dimittebat. Ex Co autem in Cnidum noctu profectus, vehementibus Cnidiorum precibus adductus est, ne suos nautas exponeret, sed, ut se habebat, confestim navigaret adversus viginti Atheniensium naves, cum quibus Charminus, unus e ducibus, qui apud Samum agebant, observabat has septem & viginti naves, ex Peloponneso venientes, ad quas & Astyochus navigabat. Nam Athenienses, qui in Samo erant, ex Mi-

μένῳ περὶ τὴν Σύμην καὶ Χάλκην καὶ Ῥόδον καὶ περὶ τὴν Λυκίαν ἦν. ἤδη γὰρ ᾐσθάνετο καὶ ἐν τῇ Καύνῳ οὔσας αὐτάς.

μβ'. Ἐπέπλει οὖν, ὥσπερ εἶχε, πρὸς τὴν Σύμην ὁ Ἀστύοχος, πρὶν ἔκπυστος γενέσθαι, εἴπως περιλάβοι που μετεώρους τὰς ναῦς. καὶ αὐτῷ ὑετός τε καὶ τὰ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ξυννέφελα ὄντα πλάνησιν τῶν νεῶν ἐν τῷ σκότει καὶ ταραχὴν παρέσχε. καὶ ἅμα τῇ ἕῳ, διεσπασμένου τοῦ ναυτικοῦ, καὶ τοῦ μὲν φανεροῦ ἤδη ὄντος τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ εὐωνύμου κέρως, τοῦ δὲ ἄλλου περὶ τὴν νῆσον ἔτι πλανωμένου, ἐπανάγονται κατὰ τάχος ὁ Χαρμῖνος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐλάσσοσιν ἢ ταῖς εἴκοσι ναυσὶ, νομίσαντες ἅσπερ ἐφύλασσον ναῦς, τὰς ἀπὸ τῆς Καύνου, ταύτας εἶναι· καὶ προσπεσόντες εὐθὺς, κατέδυσάν

leto de huius claſſis adventu certiores facti fuerant; & negotium Charmino datum fuerat, ut hanc obſervaret circa Symam & Chalcen & Rhodum & Lyciam. Iam enim Charminus, eas in Cauno eſſe, acceperat.

XLII. Aſtyochus igitur, ut ſe habebat, ad Symam celeriter tendebat, adventus ſui famam praevertere cupiens, ſi forte claſſem hoſtilem in alto nanciſci poſſet. Sed imber coelumque nubilum perturbationem eius navibus attulit, & effecit, ut in tenebris vagarentur. Et ſimul ac dies illuxit, cum eius claſſis eſſet diſperſa, & ſiniſtrum quidem cornu iam in Athenienſium conſpectum veniret, alterum vero circum inſulam adhuc vagaretur, confeſtim Charminus & Athenienſes cum navibus, quae pauciores erant quam viginti, adverſus hoſtium naves tendunt, exiſtimantes, has eſſe naves illas, quas ex Cauno venientes obſervabant. Et impreſſione in eas ſtatim facta, tres illarum de-

τε τρεῖς, καὶ κατετραυμάτισαν ἄλλας. καὶ ἐν τῷ ἔργῳ ἐπεκράτουν, μέχρις οὗ ἐπεφάνησαν αὐτοῖς παρὰ δόξαν αἱ πλείους τῶν νεῶν, καὶ πανταχόθεν ἀπεκλείοντο. ἔπειτα δὲ ἐς φυγὴν καταστάντες, ἓξ μὲν ναῦς ἀπολλύασι, ταῖς δὲ λοιπαῖς καταφεύγουσιν ἐς τὴν Τεύγλουσσαν νῆσον· ἐντεῦθεν δὲ, ἐς Ἁλικαρνασσόν. μετὰ δὲ τοῦτο, οἱ μὲν Πελοποννήσιοι, ἐς Κνίδον κατάραντες, καὶ ξυμμιγεισῶν τῶν ἐκ τῆς Καύνου ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νεῶν αὐτοῖς, ξυμπάσαις πλεύσαντες, καὶ τροπαῖον ἐν τῇ Σύμῃ στήσαντες, πάλιν ἐς τὴν Κνίδον καθωρμίσαντο.

μγ΄. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶ πάσαις, ὡς ᾔσθοντο τὰ τῆς ναυμαχίας, πλεύσαντες ἐς τὴν Σύμην, καὶ ἐπὶ μὲν τὸ ἐν τῇ Κνίδῳ ναυτικὸν οὐχ ὁρμήσαντες, οὐδ᾽ ἐκεῖνοι ἐπ᾽ ἐκείνους, λαβόντες δὲ τὰ ἐν τῇ

presserunt, aliasque lacerarunt. Et in hoc proelio victoriam obtinuerunt, donec pleraeque Lacedaemoniorum naves praeter opinionem in ipsorum conspectum repente venerunt, a quibus etiam undique conclusi fuerunt. Tunc vero in fugam se coniecerunt, & sex naves amiserunt; at cum ceteris in insulam Teuglussam confugerunt: hinc vero, in Halicarnassum. Postea vero Peloponnesii quidem, cum ad Cnidum appulissent, & septem ac viginti naves ex Cauno profectas sibi adiunxissent, cum universa classe Symam petierunt, ibique tropaeo statuto, in Cnidi stationem redierunt.

XLIII. Athenienses vero cum omnibus navibus, quae ad Samum stabant, postquam navale proelium commissum intellexerunt, in Symam iverunt. Cum autem nec ipsi classem, quae ad Cnidum stabat, invasissent, nec illi, qui illic erant, in ipsos impressionem fecissent, sed navium

Σύμη σκεύη τῶν νεῶν, καὶ Λορύμοις τοῖς ἐν τῇ ἠπείρῳ προσβαλόντες, ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Σάμον. ἅπασαι δ' ἤδη οὖσαι ἐν τῇ Κνίδῳ αἱ τῶν Πελοποννησίων νῆες ἐπεσκευάζοντό τε εἴ τι ἔδει, καὶ πρὸς τὸν Τισσαφέρνην (παρεγένετο γάρ) λόγους ἐποιοῦντο οἱ ἕνδεκα ἄνδρες τῶν Λακεδαιμονίων περί τε τῶν ἤδη πεπραγμένων, εἴ τι μὴ ἤρεσκεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος πολέμου, ὅτῳ τρόπῳ ἄριστα καὶ ξυμφορώτατα ἀμφοτέροις πολεμήσεται. μάλιστα δὲ ὁ Λίχας ἐσκόπει τὰ ποιούμενα, καὶ τὰς σπονδὰς οὐδετέρας, οὔτε τὰς Θηραμένους ἔφη καλῶς ξυγκεῖσθαι, ἀλλὰ δεινὸν εἶναι εἰ χώρας ὅσης βασιλεὺς καὶ οἱ πρόγονοι ἦρξαν πρότερον, ταύτης καὶ νῦν ἀξιώσει κρατεῖν. ἐνῆν γὰρ καὶ νήσους ἁπάσας πάλιν δουλεύειν, καὶ Θεσσαλίαν, καὶ Λοκρούς, καὶ τὰ μέχρι Βοιωτῶν, καὶ ἀντ' ἐλευθερίας ἂν Μηδικὴν ἀρχὴν τοῖς

armamenta, quae erant in Syma, ſumſiſſent, & Loryma, quae ſunt in continente, oppugnaſſent, Samum redierunt. Cum autem omnes Peloponneſiorum naves in Cnido iam eſſent, reficiebantur, ſi quid oportebat. Et undecim illi Lacedaemoniorum viri cum Tiſſapherne (aderat enim) agebant cum de rebus iam tranſactis, ſi qua illarum ipſis non placeret, tum etiam de futuro bello, qua ratione optime & maxime ex utrorumque utilitate gerendum eſſet. Praecipue vero Lichas conſiderabat ea, quae fiebant, & neutrum foedus, aut a Chalcideo, aut a Theramene, bene factum eſſe dicebat. Indignum enim profecto eſſe, ſi cuicunque provinciae rex eiuſque maiores prius imperaſſent, huic nunc etiam rex imperare vellet. Oportuiſſet enim hoc modo & omnes inſulas, & Theſſaliam, & Locros, & regiones, quae uſque ad Boeotorum fines pertinebant, in

Ἕλλησι τοὺς Λακεδαιμονίους περιθεῖναι. ἑτέρας οὖν ἐκέλευε βελτίους σπένδεσθαι, ἢ ταύταις γε οὐ χρήσεσθαι, οὐδὲ τῆς τροφῆς ἐπὶ τούτοις δεῖσθαι οὐδέν. ἀγανακτῶν δὲ ὁ μὲν Τισσαφέρνης ἀπεχώρησεν ἀπ' αὐτῶν δι' ὀργῆς, καὶ ἄπρακτος.

μδ'. Οἱ δ' ἐς τὴν Ῥόδον, ἐπικηρυκευομένων ἀπὸ τῶν δυνατωτάτων ἀνδρῶν, τὴν γνώμην εἶχον πλεῖν, ἐλπίζοντες νῆσόν τε οὐκ ἀδύνατον καὶ ναυβατῶν πλήθει καὶ πεζῷ προσάξεσθαι, καὶ ἅμα ἡγούμενοι αὐτοὶ ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ξυμμαχίας δυνατοὶ ἔσεσθαι, Τισσαφέρνην μὴ αἰτοῦντες χρήματα, τρέφειν τὰς ναῦς. πλεύσαντες οὖν εὐθὺς ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἐκ τῆς Κνίδου, καὶ προσβαλόντες Καμείρῳ τῆς Ῥοδίας πρώτῃ ναυσὶ τέσσαρσι καὶ ἐνενήκοντα, ἐξεφόβησαν μὲν τοὺς πολλοὺς, οὐκ εἰδότας τὰ πρασσόμενα, καὶ ἔφευγον, ἄλλως τε

ſervitutem rurſus redigi, & Lacedaemonios pro libertate imperium Medorum Graeciae cervicibus imponere. Alia igitur foedera meliora fieri iubebat, aut iſtis ſe non uſurum, nec ob has pactiones ullo ſtipendio opus eſſe. Tiſſaphernes autem indignatus, ab ipſis iratus, & infecto negotio abſceſſit.

XLIV. Illi vero in Rhodum, a primoribus viris per praeconem arceſſiti, navigare in animo habebant: ſperantes fore, ut inſulam & navalibus & pedeſtribus copiis inſtructam ſibi adiungerent, ſimul etiam exiſtimantes, ſe praeſentis ſocietatis beneficio poſſe navales copias alere, nullam pecuniam a Tiſſapherne petentes. Protinus igitur per eandem hiemem ex Cnido profecti, & ad Camirum orae Rhodiae primum appulſi cum quatuor & nonaginta navibus, multis quidem terrorem iniecerunt, ignaris quae age-

καὶ ἀτειχίστου οὔσης τῆς πόλεως· εἶτα ξυγκαλέσαντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τούτους τε καὶ τοὺς ἐκ τῶν δυοῖν πόλεοιν Λίνδου τε καὶ Ἰηλυσοῦ Ῥοδίους, ἔπεισαν ἀποστῆναι Ἀθηναίων. καὶ προσεχώρησε Ῥόδος Πελοποννησίοις. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ταῖς ἐκ τῆς Σάμου ναυσὶν αἰσθόμενοι ἔπλευσαν μὲν, βουλόμενοι φθάσαι, καὶ ἐφάνησαν πελάγιοι· ὑστερίσαντες δὲ οὐ πολλῷ, τὸ μὲν παραχρῆμα ἀπέπλευσαν ἐς Χάλκην, ἐντεῦθεν δ' ἐς Σάμον· ὕστερον δὲ ἐκ τῆς Χάλκης καὶ ἐκ τῆς Κῶ καὶ ἐκ τῆς Σάμου τοὺς ἐπίπλους ποιούμενοι, ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέμουν. οἱ δὲ χρήματα μὲν ἐξέλεξαν ἐς δύο καὶ τριάκοντα τάλαντα οἱ Πελοποννήσιοι παρὰ τῶν Ῥοδίων, τὰ δ' ἄλλα ἡσύχαζον ἡμέρας ὀγδοήκοντα, ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς.

Ian. 6.

rentur, & ideo profugerant, praesertim quod urbs nullis muris esset munita. Sed postea Lacedaemonii cum & istos, & duarum civitatum, Lindi & Ielysi, cives Rhodios convocassent, ipsis persuaserunt, ut ab Atheniensibus deficerent. Atque Rhodus se Peloponnesiis adiunxit. Athenienses vero, cum hoc intellexissent, sub idem tempus cum classe e Samo solverunt, Rhodiorum defectionem antevertere cupientes, & conspecti quidem sunt, dum cursum in alto tenerent. Sed cum serius aliquanto venissent, tunc quidem in Chalcen, hinc vero in Samum celeriter abierunt. Postea vero & ex Chalce & ex Co & ex Samo incursiones in Rhodum facientes, bellum gerebant. Peloponnesii vero pecunias ad duo & triginta talenta a Rhodiis exegerunt, in ceteris vero rebus, subductis navibus, ibi per octoginta dies quieverunt.

με΄. Ἐν δὲ τούτῳ, καὶ ἔτι πρότερον πρὶν ἐς τὴν Ῥόδον αὐτοὺς ἀναστῆναι, τάδε ἐπράσσετο. Ἀλκιβιάδης μετὰ τὸν Χαλκιδέως θάνατον, καὶ τὴν ἐν Μιλήτῳ μάχην, τοῖς Πελοποννησίοις ὕποπτος ὢν, καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀφικομένης ἐπιστολῆς πρὸς Ἀστύοχον ἐκ Λακεδαίμονος ὥστ' ἀποκτεῖναι, (ἦν γὰρ τῷ Ἄγιδι ἐχθρὸς, καὶ ἄλλως ἄπιστος ἐφαίνετο) πρῶτον μὲν ὑποχωρεῖ δείσας παρὰ Τισσαφέρνην, ἔπειτα ἐκάκου πρὸς αὐτὸν ὅσον ἐδύνατο μάλιστα τῶν Πελοποννησίων τὰ πράγματα. καὶ διδάσκαλος πάντων γιγνόμενος, τήν τε μισθοφορὰν ξυνέτεμεν, ἀντὶ δραχμῆς Ἀττικῆς ὥστε τριώβολον (καὶ τοῦτο μὴ ξυνεχῶς) δίδοσθαι· λέγειν κελεύων τὸν Τισσαφέρνην πρὸς αὐτοὺς ὡς Ἀθηναῖοι ἐκ πλείονος χρόνου ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ, τριώβολον τοῖς ἑαυτῶν διδόασιν· οὐ τοσοῦτον πενίᾳ, ὅσον ἵνα αὐτῶν μὴ οἱ ναῦται ἐκ

XLV. Interea vero, quin etiam multo ante quam ipſi Peloponneſii caſtra Rhodum verſus moviſſent, haec, quae ſequuntur, geſta ſunt. Alcibiades poſt Chalcidei necem, & proelium commiſſum ad Miletum, in ſuſpicionem Peloponneſiis venit. Cum autem epiſtola de eo interficiendo ad Aſtyochum ab ipſis Lacedaemone miſſa fuiſſet, (erat enim Agidi inimicus, & alioqui infidus videbatur) metuens, primum quidem ad Tiſſaphernem ſeceſſit: deinde vero apud eum quam maxime poterat Peloponneſiorum rebus nocebat. Et Tiſſaphernem omnia docens, ſtipendium imminuit, ita ut pro drachma Attica terni oboli, nec ii aſſidue, ſolverentur: Tiſſaphernem hortans, ut illis diceret, Athenienſes, qui longiore temporis ſpatio rei navalis peritiam haberent, ternos dumtaxat obolos ſuis claſſiariis numerare, non tam propter paupertatem, quam ne ſui

περιουσίας ὑβρίζοντες, οἱ μὲν, τὰ σώματα χεῖρω ἔχωσι, δαπανῶντες ἐς τοιαῦτα ἀφ' ὧν ἡ ἀσθένεια ξυμβαίνει, οἱ δὲ, τὰς ναῦς ἀπολιπόντες, ἐς ὁμηρείαν τὸν προσοφειλόμενον μισθόν. καὶ τοὺς τριηράρχους καὶ τοὺς στρατηγοὺς τῶν πόλεων ἐδίδασκεν ὥστε δόντα χρήματα, αὐτὸν πεῖσαι ὥστε ξυγχωρῆσαι ταῦτα ἑαυτῷ, πλὴν τῶν Συρακουσίων. τούτων δὲ, Ἑρμοκράτης τε ἠναντιοῦτο μόνος ὑπὲρ τοῦ ξύμπαντος ξυμμαχικοῦ, τάς τε πόλεις δεομένας χρημάτων ἀπήλασεν αὐτὸς, ἀντιλέγων ὑπὲρ τοῦ Τισσαφέρνους, ὡς οἱ μὲν Χῖοι ἀναίσχυντοι εἶεν, πλουσιώτατοι ὄντες τῶν Ἑλλήνων, ἐπικουρίᾳ δὲ ὅμως σωζόμενοι, ἀξιοῦσι καὶ τοῖς σώμασι καὶ τοῖς χρήμασιν ἄλλους ὑπὲρ ἐκείνων ἐλευθερίας κινδυνεύειν. τὰς δ' ἄλλας πόλεις ἔφη ἀδικεῖν, αἳ ἐς Ἀθηναίους πρότερον ἀποστῆ-

nautae propter affluentiam ſtipendii inſolentius viventes, partim quidem corpora imbecilliora haberent, ſtipendium impendentes in ea, unde corporum imbecillitas contingit, partim vero claſſem imbecilliorem redderent, eam ac reliquum ſtipendium ipſis debitum deſerentes, ac trierarchis ſui loco relinquentes ut obſidem. Idem ipſum edocuit, ut trierarchos & civitatum duces, pecunia ipſis data, ad hanc rem ſibi concedendam induceret, exceptis Syracuſanis. Horum enim dux Hermocrates, ſolus omnium, ſocialis claſſis nomine huic rei adverſabatur. Civitates quoque, quae pecuniam poſtulabant, ipſe Tiſſaphernis nomine repulſam paſſas amandabat, dicens, Chios quidem impudentes eſſe, qui, cum eſſent omnium Graecorum ditiſſimi, & auxiliarium copiarum beneficio ſervarentur, poſtularent tamen, ut alii & corporibus & pecuniis pro ipſorum libertate pericula ſubirent. Alias vero civitates iniuſte facere dicebat,

θαι ἀνάλουν, εἰ μὴ καὶ νῦν τοσαῦτα καὶ ἔτι πλείω ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἐθελήσουσιν ἐσφέρειν. τόν τε Τισσαφέρνην ἀπέφαινε, νῦν μὲν, τοῖς ἰδίοις χρήμασι πολεμοῦντα, εἰκότως φειδόμενον· ἢν δέ ποτε τροφὴ καταβῇ παρὰ βασιλέως, ἐντελῆ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν μισθὸν, καὶ τὰς πόλεις τὰ εἰκότα ὠφελήσειν.

μϛ΄. Παρῄνει δὲ καὶ τῷ Τισσαφέρνει μὴ ἄγαν ἐπείγεσθαι τὸν πόλεμον διαλῦσαι, μηδὲ βουληθῆναι κομίσαντα ἢ ναῦς Φοινίσσας, ἅσπερ παρεσκευάζετο μελλήσει πλείοσι μισθὸν πορίζοντα, τοῖς αὐτοῖς τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης τὸ κράτος δοῦναι, ἔχειν δ' ἀμφοτέρους ἐᾶν δίχα τὴν ἀρχὴν, καὶ βασιλεῖ ἐξεῖναι ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν. γενομένης δ' ἂν καθ' ἓν τῆς ἐς γῆν καὶ θάλασσαν ἀρχῆς, ἀπορεῖν ἂν

ſi, quae pro Athenienſibus, antequam ab illis defeciſſent; ſumtus facere conſueviſſent, nunc etiam pro ſe ipſis tantundem aut etiam plus conferre nollent. Dicebat etiam, Tiſſaphernem, nunc quidem, quod ſuis pecuniis bellum gereret, iure ſuis pecuniis parcere. Sed ſi quando ſtipendium a rege mitteretur, ſe ſtipendium integrum ipſis redditurum, & civitates, ut par eſſet, ſublevaturum.

XLVI. Idem Alcibiades Tiſſapherni praeterea ſuadebat, ne nimium properaret bellum finire, neve vel accitis Phoenicum navibus, quas inſtruere ſtatuerat, vel maiore Graecorum claſſe conducta, iiſdem Graecis & terrae & maris imperium tradere vellet, ſed ſineret utroſque ſeparatim imperium habere. Fore enim dicebat, ut regi liceret in eoſdem Graecos, a quibus offenderetur, alteram partem immittere. Quod ſi ad alteram tantum partem deveniret terrae mariſque imperium, ipſum regem deſtitutum iri ſo-

αὐτὸν οἷς τοὺς κρατοῦντας ξυγκαθαιρήσει, ἢν μὴ αὐτὸς βούληται μεγάλῃ δαπάνῃ καὶ κινδύνῳ ἀναστάς ποτε διαγωνίσασθαι. εὐτελέστερα δὲ τὰ δεινὰ βραχεῖ μορίῳ τῆς δαπάνης, καὶ ἅμα μετὰ τῆς ἑαυτοῦ ἀσφαλείας αὐτοὺς περὶ ἑαυτοὺς τοὺς Ἕλληνας κατατρίψαι. ἐπιτηδειοτέρους τε ἔφη τοὺς Ἀθηναίους εἶναι κοινωνοὺς αὐτῷ τῆς ἀρχῆς. ἧσσον γὰρ τῶν κατὰ γῆν ἐφίεσθαι, τὸν λόγον τε ξυμφορώτατον καὶ τὸ ἔργον ἔχοντας πολεμεῖν· τοὺς μὲν γὰρ ξυγκαταδουλοῦν ἂν σφίσι τε αὐτοῖς τὸ τῆς θαλάσσης μέρος, καὶ ἐκείνῳ ὅσοι ἐν τῇ βασιλέως Ἕλληνες οἰκοῦσι· τοὺς δὲ, τοὐναντίον ἐλευθερώσοντας ἥκειν. καὶ οὐκ εἰκὸς εἶναι Λακεδαιμονίους, ἀπὸ μὲν σφῶν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθεροῦν νῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀπὸ δ' ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ἢν μή ποτε αὐτοὺς μὴ ἐξέλωσι, μὴ ἐλευθε-

ciis, quibuscum oppressimeret eos, qui rerum potirentur: nisi vellet ipsemet aliquando copiis adductis cum ingenti & impensa & periculo adire certamen. Illa autem pericula, quae parvo sumtu subeuntur, leviora esse dicebat, simul etiam demonstrabat fore, ut rex sine ullo suo periculo, ipsos Graecos inter se attereret. Addebat etiam, Athenienses imperii socios illi commodiores fore. Imperium enim terrestre minus quam Lacedaemonios affectare, & belli gerendi rationem regi maxime convenientem, verbis factisque sequi. Nam hos quidem eius auxiliis munitos in suam ipsorum ditionem maris partem redacturos, illumque adiuturos in omnibus Graecis subigendis, qui regis provincias incolerent. Illos vero contra, Graecos in libertatem vindicaturos venire. Nec verisimile esse, Lacedaemonios, Graecos ab ipsis quidem Graecis nunc liberare, ab illis vero Barbaris eosdem non esse liberaturos,

ρῶσαι. τρίβειν οὖν ἐκέλευε πρῶτον ἀμφοτέρους, καὶ ἀποτεμόμενον ὡς μέγιστα ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἔπειτ᾽ ἤδη τοὺς Πελοποννησίους ἀπαλλάξαι ἐκ τῆς χώρας. καὶ διενοεῖτο τὸ πλέον οὕτως ὁ Τισσαφέρνης, ὅσα γε ἀπὸ τῶν ποιουμένων ἦν εἰκάσαι. τῷ γὰρ Ἀλκιβιάδῃ διὰ ταῦτα, ὡς εὖ περὶ τούτων παραινοῦντι, προσθεὶς ἑαυτὸν ἐς πίστιν, τήν τε τροφὴν κακῶς ἐπόριζε τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ ναυμαχεῖν οὐκ εἴα· ἀλλὰ καὶ τὰς Φοινίσσας ναῦς φάσκων ἥξειν, καὶ ἐκ [τοῦ] περιόντος ἀγωνιεῖσθαι, ἔφθειρε τὰ πράγματα· καὶ τὴν ἀκμὴν τοῦ ναυτικοῦ αὐτῶν ἀφείλετο, γενομένην καὶ πάνυ ἰσχυρὰν, τά τε ἄλλα καταφανέστερον ἢ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως.

μζ΄. Ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ταῦτα ἅμα μὲν τῷ Τισσαφέρνει καὶ τῷ βασιλεῖ, ὢν παρ᾽ ἐκείνοις, ἄριστα εἶναι

ſi aliquando ipſos Athenienſes everterint. Suadebat igitur illi, ut utroſque prius attereret, & ubi quam maximas res ab Athenienſibus reſecuiſſet, tunc demum Peloponneſios ex ſua regione dimitteret. Atque Tiſſaphernes hanc opinionem magna ex parte conceperat, quantum ex iis, quae ab ipſo fiebant, coniicere licebat. Alcibiadi enim ob haec, ut de his bene monenti, fidem habens, ſtipendium Peloponneſiis parce dabat, neque navale proelium committere ſinebat: ſed etiam dicendo, naves Phoenicum venturas, & ex abundanti certaturas, res illorum evertit. Et ipſorum claſſi, quae longe validiſſima fuerat, vires abſtulit, & cetera faciebat apertius, quam ut ſe occultare poſſet ita, quin alacriter Peloponneſiis adverſari videretur.

XLVII. Alcibiades autem haec Tiſſapherni, regique, dum apud illos eſſet, ſuadebat, ſimul quidem quod optima

νομίζων, παρῄνει, ἅμα δὲ τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον ἐς τὴν πατρίδα ἐπιθεραπεύων, εἰδὼς, εἰ μὴ διαφθερεῖ αὐτὴν, ὅτι ἔσται ποτὲ αὐτῷ πείσαντι κατελθεῖν. πεῖσαι δ' ἂν ἐνόμιζε μάλιστα ἐκ τοῦ τοιούτου εἰ Τισσαφέρνης φαίνοιτο αὐτῷ ἐπιτήδειος ὤν. ὅπερ καὶ ἐγένετο. ἐπειδὴ γὰρ ᾔσθοντο αὐτὸν ἰσχύοντα παρ' αὐτῷ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίων στρατιῶται, τὰ μὲν καὶ Ἀλκιβιάδου προσπέμψαντος λόγους ἐς τοὺς δυνατωτάτους αὐτῶν ἄνδρας, ὥστε μνησθῆναι περὶ αὐτοῦ ἐς τοὺς βελτίστους τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ἐπ' ὀλιγαρχίᾳ βούλεται, καὶ οὐ πονηρίᾳ, οὐδὲ δημοκρατίᾳ τῇ ἑαυτὸν ἐκβαλούσῃ, κατελθὼν, καὶ παρασχὼν Τισσαφέρνην φίλον αὐτοῖς ξυμπολιτεύειν. τὸ δὲ πλέον, καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τριήραρχοί

factu duceret, simul etiam quod suum in patriam reditum curaret, quia sciebat, si eam non everteret, fore aliquando, ut ab Atheniensibus, oratione sua adductis, reditum in eam impetraret. Existimabat autem, se hac ratione potissimum hoc ab illis impetraturum, si Tissaphernem ipsi familiarem esse constaret. Quod etiam accidit. Nam postquam milites Athenienses, qui apud Samum erant, eum apud ipsum Tissaphernem gratia pollere senserunt, partim quidem quod & ipse Alcibiades ad potentissimos illorum viros literas ante misisset cum mandatis, ut apud optimos quosque viros de se in patriam revocando mentionem facerent, & dicerent, se velle in patriam redire, ea conditione, ut respublica a paucis regeretur, non autem ab improbissimis quibusque, nec a populari statu, a quo fuisset eiectus, &, Tissaphernis amicitia illis conciliata, una cum illis rempublicam administrare: partim vero, idque magis, sua sponte trierarchi Atheniensium, qui in Samo

τε τῶν Ἀθηναίων, καὶ δυνατώτατοι, ὥρμηντο ἐς τὸ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν.

μη΄. Καὶ ἐκινήθη πρότερον ἐν τῷ στρατοπέδῳ τοῦτο, καὶ ἐς τὴν πόλιν ἐντεῦθεν ὕστερον. τῷ τε Ἀλκιβιάδῃ διαβάντες τινὲς ἐκ τῆς Σάμου ἐς λόγους ἦλθον, καὶ ὑποτείνοντος αὐτοῦ, καὶ Τισσαφέρνην μὲν πρῶτον, ἔπειτα δὲ καὶ βασιλέα φίλον ποιήσειν, εἰ μὴ δημοκρατοῖντο, οὕτω γὰρ ἂν πιστεῦσαι μᾶλλον βασιλέα, πολλὰς ἐλπίδας εἶχον, αὐτοί τε αὑτοῖς οἱ δυνατοὶ τῶν πολιτῶν τὰ πράγματα, οἵπερ καὶ ταλαιπωροῦνται μάλιστα, ἐς ἑαυτοὺς περιποιήσειν, καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσειν. ἔς τε τὴν Σάμον ἐλθόντες ξυνίστασάν τε τῶν ἀνθρώπων τοὺς ἐπιτηδείους ἐς ξυνωμοσίαν, καὶ ἐς τοὺς πολλοὺς φανερῶς ἔλεγον ὅτι βασιλεὺς σφίσι φίλος ἔσοιτο, καὶ

erant, & potentiſſimi quique, animis erant propenſis ad evertendum ſtatum popularem.

XLVIII. Haec autem res in caſtris prius agitata fuit, mox etiam illinc in urbem eſt progreſſa. Quin etiam nonnulli ex Samo traiicientes in colloquium cum Alcibiade venerunt. Illo autem hanc ſpem ipſis oſtendente, ſe primum quidem Tiſſaphernis, deinde vero regis etiam amicitiam ipſis conciliaturum, ſi modo populari ſtatu in reipublicae adminiſtratione non uterentur, (ſic enim regem magis confiſurum) civitatis principes magnam ſpem concipiebant, fore ut & ad ſe ipſos, qui malis maxime premerentur, reipublicae adminiſtrationem transferrent, & hoſtes ſuperarent. Hi Samum reverſi coniuraverunt, & homines ad coniurationem idoneos ſibi ſocios adiungebant, & apud multitudinem propalam dicebant, regem ſibi amicum fore, & pecuniam praebiturum, ſi modo Alcibiades

χρήματα παρέξοι, Ἀλκιβιάδου τε κατελθόντος, καὶ μὴ δημοκρατουμένων. καὶ ὁ μὲν ὄχλος, εἰ καί τι παραυτίκα ἤχθετο τοῖς πρασσομένοις, διὰ τὸ εὔπορον τῆς ἐλπίδος τοῦ βασιλέως μισθοῦ, ἡσύχαζεν. οἱ δὲ ξυνιστάντες τὴν ὀλιγαρχίαν, ἐπειδὴ τῷ πλήθει ἐκοίνωσαν, αὖθις καὶ σφίσιν αὐτοῖς καὶ τοῦ ἑταιρικοῦ τῷ πλέονι τὰ ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐσκόπουν· καὶ τοῖς μὲν ἄλλοις ἐφαίνετο εὔπορα καὶ πιστὰ, Φρυνίχῳ δὲ στρατηγῷ ἔτι ὄντι οὐδὲν ἤρεσκεν. ἀλλ' ὅ, τε Ἀλκιβιάδης (ὅπερ καὶ ἦν) οὐδὲν μᾶλλον ὀλιγαρχίας ἢ δημοκρατίας δεῖσθαι ἐδόκει αὐτῷ, ἢ ἄλλο τι σκοπεῖσθαι ἢ ὅτῳ τρόπῳ ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου τὴν πόλιν μεταστήσας, ὑπὸ τῶν ἑταίρων παρακληθεὶς κάτεισι. σφίσι δὲ περιοπτέον εἶναι τοῦτο μάλιστα, ὅπως μὴ στασιάσωσι τῷ βασιλεῖ· οὐκ εὔπορον εἶναι [λέγων,] καὶ Πελοποννησίων [ἤδη] ὁμοίως

reſtitueretur, & popularis ſtatus tolleretur. Vulgus autem, etſi ſtatim nonnihil angebatur iis, quae tractabantur, tamen ob magnam ſtipendii a rege ſuppeditandi ſpem, quieſcebat. Illi vero, qui paucorum ſtatum in republica conſtituere cupiebant, poſtquam rem cum multitudine communicarunt, rurſus etiam inter ſe ipſos & maiorem ſodalium partem illa Alcibiadis promiſſa expendebant. Et aliis quidem haec factu facilia, & fide digna videbantur; ſed Phrynicho, qui adhuc erat dux, nihil horum placebat. Nam Alcibiades (quod etiam erat) non magis paucorum dominatum, quam popularem ſtatum affectare, ipſi videbatur; nec aliud quidquam ſpectare, niſi qua ratione, immutata praeſenti civitatis diſciplina, a ſodalibus arceſſitus reverti poſſet. Sibi vero hoc praecipue proſpiciendum eſſe, ut nullo diſſidio a rege diſſiderent. nec enim facile factu eſſe

ἐν τῇ θαλάσσῃ ὄντων, καὶ πόλεις ἐχόντων ἐν τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ οὐκ ἐλαχίστας, Ἀθηναίοις προσθέμενον, οἷς οὐ πιστεύει, πράγματα ἔχειν· ἐξὸν Πελοποννησίους, ὑφ' ὧν κακὸν οὐδὲν πέπονθε, φίλους ποιήσασθαι. τάς τε ξυμμαχίδας πόλεις, αἷς ὑπεσχῆσθαι δὴ σφᾶς ὀλιγαρχίαν, ὅτι δὴ καὶ αὐτοὶ οὐ δημοκρατήσονται, εὖ εἰδέναι ἔφη ὅτι οὐδὲν μᾶλλον σφίσιν οὔθ' αἱ ἀφεστηκυῖαι προσχωρήσονται, οὔθ' αἱ ὑπάρχουσαι, βεβαιότεραι ἔσονται. οὐ γὰρ βουλήσεσθαι αὐτοὺς μετ' ὀλιγαρχίας ἢ δημοκρατίας δουλεύειν μᾶλλον, ἢ μεθ' ὁποτέρου ἂν τύχωσι τούτου ἐλευθέρους εἶναι. τούς τε καλοὺς κἀγαθοὺς ὀνομαζομένους οὐκ ἐλάσσω αὐτοὺς νομίσειν σφίσι πράγ-

dicebat, cum Peloponnesii iam aeque ac Athenienses in mari versarentur, & urbes non minimas in illius regis imperio haberent, regem Atheniensibus adiunctum, quibus diffideret, negotia habere, & in graviores molestias incidere velle, cum ei liceret amicitiam cum Peloponnesiis inire, a quibus nullo maleficio fuisset affectus. Quod autem attineret ad socias civitates, (quibus a se iam promissum fuisse dicebat, fore ut paucorum dominatu regerentur, quod ne ipsi quidem amplius in reipublicae administratione populari statu essent usuri,) dicebat se probe scire, nec illas, quae defecissent, in suam potestatem magis propterea redituras, nec illas, quae essent, constantiores futuras. Futurum enim aiebat, ut illarum cives nollent sub paucorum dominatu, vel in populari statu, servitutem potius pati, quam libertate frui, apud utramcunque harum partium hanc adipisci possent. Quin etiam eos, qui honesti probique viri vocantur, existimaturos, hos non minus negotii, quam ipsum popularem statum sibi exhibituros,

ματα παρέξειν τοῦ δήμου, ποριστὰς ὄντας καὶ ἐσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δήμῳ, ἐξ ὧν τὰ πλείω αὐτοὺς ὠφελεῖσθαι. καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι, καὶ ἄκριτοι ἂν καὶ βιαιότερον ἀποθνήσκειν, τὸν δὲ δῆμον, σφῶν τε καταφυγὴν εἶναι, καὶ ἐκείνων σωφρονιστήν. καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν γε τῶν ἔργων ἐπισταμένας τὰς πόλεις σαφῶς αὐτὸς εἰδέναι ὅτι οὕτω νομίζουσιν. οὔκουν ἑαυτῷ γε τῶν ἀπὸ Ἀλκιβιάδου καὶ ἐν τῷ παρόντι πρασσομένων ἀρέσκειν οὐδέν.

μθ'. Οἱ δὲ ξυλλεγέντες τῶν ἐν τῇ ξυμμαχίᾳ, ὥσπερ καὶ τοπρῶτον αὐτοῖς ἐδόκει, τά τε παρόντα ἐδέχοντο, καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις Πείσανδρον καὶ ἄλλους παρεσκευάζοντο πέμπειν, ὅπως περί τε τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου πράσσοιεν καὶ τῆς τοῦ ἐκεῖ δήμου κατα-

qui duces ac auctores futuri essent calamitatum reipublicae, ex quibus calamitatibus ipsi, qui paucorum dominatus essent studiosi, plura commoda consecuturi essent. Praeterea sub illorum quidem imperio, se vel indicta causa & crudelius morte mulctatum iri: popularem vero statum, suum esse perfugium, & illorum moderatorem. Seque plane compertum habere dicebat, civitates ipsa experientia edoctas de his ita sentire. Nequaquam igitur quidquam eorum, quae vel in praesentia ab Alcibiade gererentur, sibi placere.

XLIX. Sed qui ex coniurationis sociis eo convenerant, sicut & initio secum ipsi constituerant, & praesentes conditiones ab Alcibiade oblatas acceperunt, & legatos cum alios, tum etiam Pisandrum, Athenas mittere parati erant, ut & de Alcibiade in patriam reducendo agerent, & de

λύσεως, καὶ τὸν Τισσαφέρνην φίλον τοῖς Ἀθηναίοις ποιήσειαν.

ν΄. Γνοὺς δὲ ὁ Φρύνιχος ὅτι ἔσοιτο περὶ τῆς τοῦ Ἀλκιβιάδου καθόδου λόγος, καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτήν, δείσας πρὸς τὴν ἐναντίωσιν τῶν λεχθέντων ὑφ᾽ αὐτοῦ, μὴ ἢν κατέλθῃ, ὡς κωλυτὴν ὄντα κακῶς δρᾷ, τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε τι. πέμπει ὡς τὸν Ἀστύοχον τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχον, ἔτι ὄντα τότε περὶ τὴν Μίλητον, κρύφα ἐπιστείλας ὅτι Ἀλκιβιάδης αὐτῶν τὰ πράγματα φθείρει, Τισσαφέρνην Ἀθηναίοις φίλον ποιῶν. καὶ τἄλλα σαφῶς ἐγγράψας᾽ ξυγγνώμην δὲ εἶναι ἑαυτῷ περὶ ἀνδρὸς πολεμίου, καὶ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως ἀξυμφόρου, κακόν τι βουλεύειν. ὁ δὲ Ἀστύοχος τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην, ἄλλως τε καὶ οὐκέτι ὁμοίως ἐς χεῖρας ἰόντα,

tollendo illius reipublicae populari ſtatu, utque Tiſſaphernis amicitiam Athenienſibus conciliarent.

L. Phrynichus autem, cum ſciret, verba de Alcibiade reducendo factum iri, haecque ab Athenienſibus admiſſum iri, veritus, ne propter ea, quae a ſe in contrariam ſententiam dicta fuiſſent, ſi in patriam reverſus fuiſſet, ſe maleficio afficeret, quod ipſius reditum impediviſſet, quoddam huiuſmodi ſtratagema comminiſcitur: mittit ad Aſtyochum Lacedaemoniorum navarchum, circa Miletum adhuc agentem, clandeſtinas literas, quibus ſignificabat, Alcibiadem res illorum corrumpere, qui Tiſſaphernis amicitiam Athenienſibus conciliaret. Et alias multas res in his aperte ſcripſerat. Veniam autem ſibi dandam eſſe dicebat, qui vel cum incommodo ſuae civitatis aliquid mali in hoſtis perniciem moliretur. Aſtyochus vero Alcibiadem quidem, praeſertim cum non amplius aeque ac prius in ipſius

οὐδὲ διενοεῖτο τιμωρεῖσθαι. ἀπελθὼν δὲ παῤ αὐτὸν ἐς Μαγνησίαν, καὶ παρὰ Τισσαφέρνην, ἅμα λέγει τε αὐτοῖς τὰ ἐπισταλέντα ἐκ τῆς Σάμου, καὶ γίγνεται αὐτοῖς μηνυτής· προσέθηκέ τε (ὡς ἐλέγετο) ἐπὶ ἰδίοις κέρδεσι Τισσαφέρνει ἑαυτὸν καὶ περὶ τούτου καὶ περὶ τῶν ἄλλων. διόπερ καὶ περὶ τῆς μισθοφορᾶς οὐκ ἐντελοῦς οὔσης μαλακωτέρως ἀνθήπτετο. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης πέμπει εὐθὺς κατὰ Φρυνίχου γράμματα ἐς τὴν Σάμον πρὸς τοὺς ἐν τέλει ὄντας, οἷα δέδρακε, καὶ ἀξιῶν αὐτὸν ἀποθνήσκειν. θορυβούμενος δὲ ὁ Φρύνιχος, καὶ πάνυ ἐν τῷ μεγίστῳ κινδύνῳ ὢν διὰ τὸ μήνυμα, ἀποστέλλει αὖθις πρὸς τὸν Ἀστύοχον, τάτε πρότερα μεμφόμενος ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύφθη, καὶ νῦν, ὅτι ὅλον τὸ στράτευμα τὸ τῶν Ἀθηναίων ἕτοιμος εἴη τὸ ἐν τῇ Σάμῳ παρασχεῖν αὐτοῖς διαφθεῖραι, γράψας καθ' ἕκαστα, ἀτειχίστου

manus veniret, ne ulcifci quidem ftatuit. Sed ad ipfum Magnefiam profectus, & ad Tiffaphernem, fimul ipfis res ex Samo fibi fcriptas dixit, ac ipfis eas coram indicavit. Et (ut ferebatur) quaeftus privati caufa fe Tiffapherni adiunxerat cum in hac re, tum in aliis. Quamobrem etiam integro ftipendio efflagitando mollius fe gerebat. Alcibiades vero confeftim literas Samum ad magiftratus adverfus Phrynichum mittit, declarans ea, quae fecerat, & poftulans, ut capitis fupplicio plecteretur. Phrynichus autem perturbatus, & in maximum omnino difcrimen adductus ob hoc indicium, rurfus ad Aftyochum fcribit, cum ob fuperius factum de eo conquerens, quod ab eo non probe celatum fuiffet, & nunc fe paratum effe ipfis ad internecionem tradere omnem Athenienfium exercitum, qui apud Samum effet, expofitis figillatim omnibus modis, quibus

οὔσης Σάμου, ᾧ ἂν τρόπῳ αὐτὰ πράξειε, καὶ ὅτι ἀνεπίφθονόν οἱ ἤδη εἴη, περὶ τῆς ψυχῆς δι' ἐκείνους κινδυνεύοντι, καὶ τοῦτο καὶ ἄλλο τι ἂν δρᾶσαι μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν ἐχθίστων αὐτὸν διαφθαρῆναι. ὁ δὲ Ἀστύοχος μηνύει καὶ ταῦτα τῷ Ἀλκιβιάδῃ.

να΄. Καὶ ὡς προῄσθετο αὐτὸν ὁ Φρύνιχος ἀδικοῦντα, καὶ ὅσονοὺ παροῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου περὶ τούτων ἐπιστολὴν, αὐτὸς προφθάσας τῷ στρατεύματι ἐξάγγελος γίγνεται ὡς οἱ πολέμιοι μέλλουσιν, ἀτειχίστου οὔσης τῆς Σάμου, (καὶ ἅμα) τῶν νεῶν οὐ πασῶν ἔνδον ὁρμουσῶν, ἐπιθήσεσθαι τῷ στρατοπέδῳ· καὶ ταῦτα σαφῶς πεπυσμένος εἴη, καὶ χρῆναι τειχίζειν τε Σάμον ὡστάχιστα, καὶ τἆλλα ἐν φυλακῇ ἔχειν. ἐστρατήγει δὲ καὶ κύριος ἦν αὐτὸς πράσσων ταῦτα. καὶ οἱ μὲν τὸν

haec ipſe Phrynichus peracturus eſſet, quod Samus nullis munitionibus eſſet munita. Nec ſibi iam invidioſum eſſe, ſi propter ipſos in capitis periculum adductus, & hoc, & aliud quidvis potius facturus eſſet, quam paſſurus, ſe ab inimiciſſimis funditus perdi. Aſtyochus vero haec quoque Alcibiadi indicavit.

LI. Phrynichus autem, cum ipſum iniuſte facere praeſenſiſſet, & de rebus iſtis epiſtolam ab Alcibiade miſſam tantum non adeſſe, ipſe eam praevertens, indicium ad exercitum affert, hoſtes caſtra invadere ſtatuiſſe, quod Samus nullis munitionibus eſſet munita, ſimul etiam quod non omnis claſſis intus ſtationem haberet; & ſe haec pro compertis habere, & quam celerrime Samum muniendam eſſe, & cetera loca praeſidiis tuenda. Ipſe autem dux erat, harumque rerum adminiſtrandarum poteſtatem habebat. Et hi quidem ad eam muniendam ſe praeparare coeperunt;

τειχισμόν τε παρεσκευάζοντο, καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου, καὶ ὡς μέλλουσα Σάμος, θᾶσσον ἐτειχίσθη. αἱ δὲ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐπιστολαὶ οὐ πολὺ ὕστερον ἧκον, ὅτι παραδίδοταί τε τὸ στράτευμα ὑπὸ Φρυνίχου, καὶ οἱ πολέμιοι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι. δόξας δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης οὐ πιστὸς εἶναι, ἀλλὰ τὰ ἀπὸ τῶν πολεμίων προειδὼς, τῷ Φρυνίχῳ ὡς ξυνειδότι κατ' ἔχθραν ἀνατιθέναι, οὐδὲν ἔβλαψεν αὐτὸν, ἀλλὰ καὶ ξυνεμαρτύρησε μᾶλλον, ταῦτα ἐξαγγείλας.

νβ'. Μετὰ δὲ τοῦτο, Ἀλκιβιάδης μὲν Τισσαφέρνην παρεσκεύαζε καὶ ἀνέπειθεν ὅπως φίλος ἔσται τοῖς Ἀθηναίοις, δεδιότα μὲν τοὺς Πελοποννησίους, ὅτι πλείοσι ναυσὶ τῶν Ἀθηναίων παρῆσαν, βουλόμενον δὲ ὅμως, εἰ δύναιτό πως, πεισθῆναι, ἄλλως τε καὶ ἐπειδὴ τὴν ἐν τῇ

& propter huiusmodi occasionem, vel sic, raptim scilicet ac festinanter, Samus, quae alioqui munienda erat, celerius munita fuit. At non multo post literae ab Alcibiade missae venerunt, exercitum Atheniensium a Phrynicho proditum iri, & hostes eum invasuros. Alcibiades autem, cum dignus visus fuisset, cui nulla fides haberetur, at, quod res ab hostibus faciendas praevidisset, Phrynicho, ut harum conscio, haec propter inimicitias, quas cum eo gerebat, attribuere visus fuisset, ipsi nihil nocuit, immo vero, quod haec indicasset, suo testimonio Phrynichi indicium magis confirmavit.

LII. Postea vero Alcibiades quidem Tissaphernem monebat ac inducebat, ut amicus esset Atheniensibus, timentem quidem Peloponnesios, quod maiori cum classe, quam Athenienses, adessent, cupientem tamen, si qua ratione posset, sibi fidem haberi, praesertim postquam sensit Pe-

Κνίδῳ διαφορὰν περὶ τῶν Θηραμένους σπονδῶν ᾔσθετο τῶν Πελοποννησίων. ἤδη γὰρ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν τῇ Ῥόδῳ ὄντων αὐτῶν ἐγεγένητο, ἐν τῇ τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον πρότερον εἰρημένον περὶ τοῦ ἐλευθεροῦν Λακεδαιμονίους τὰς ἁπάσας πόλεις, ἐπηλήθευσεν ὁ Λίχας, οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι ξυγκεῖσθαι, κρατεῖν βασιλέα τῶν πόλεων ὧν ποτε καὶ πρότερον ἢ αὐτὸς ἢ οἱ πατέρες ἦρχον. καὶ μὲν δὴ ὁ Ἀλκιβιάδης, ἅτε περὶ μεγάλων ἀγωνιζόμενος, προθύμως τῷ Τισσαφέρνει θεραπεύων προσέκειτο.

νγʹ. Οἱ δὲ μετὰ τοῦ Πεισάνδρου πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων ἀποσταλέντες ἐκ τῆς Σάμου, ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας, λόγους ἐποιοῦντο ἐν τῷ δήμῳ, κεφαλαιοῦντες ἐκ πολλῶν, μάλιστα δὲ, ὡς ἐξείη αὐτοῖς Ἀλκιβιάδην

loponnefiorum apud Cnidum de foederibus per Theramenem cum rege factis diffenfionem. Nam tunc temporis, cum illi apud Rhodum effent, haec diffenfio iam exftiterat, in qua illum Alcibiadis fermonem a me ante commemoratum, nimirum Lacedaemonios civitates omnes in libertatem afferere, Lichas verum effe demonftravit, quia negavit, hanc pactionem tolerandam effe, ut rex eas civitates obtineret, quibus vel ipfe, vel eius maiores prius aliquando imperaffent. Et Alcibiades quidem, utpote qui magnis de rebus contendebat, Tiffaphernem officiis ftudiofe demerebatur.

LIII. Athenienfium vero legati, qui cum Pifandro ex Samo miffi fuerant, cum Athenas perveniffent, apud populum verba facere coeperunt, in fummam multa colligentes, praecipue vero demonftrantes, ipfis licere & regem focium habere, & Peloponnefios fuperare, fi Alcibiadem

κατάγουσι, καὶ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον δημοκρατουμένοις, βασιλέα τε ξύμμαχον ἔχειν, καὶ Πελοποννησίων περιγενέσθαι. ἀντιλεγόντων δὲ πολλῶν καὶ ἄλλων περὶ τῆς δημοκρατίας, καὶ τῶν Ἀλκιβιάδου ἅμα ἐχθρῶν διαβοώντων ὡς δεινὸν εἴη εἰ τοὺς νόμους βιασάμενος κάτεισι, καὶ Εὐμολπιδῶν καὶ Κηρύκων, περὶ τῶν μυστικῶν, δι' ἅπερ ἔφυγε, μαρτυρουμένων, καὶ ἐπιθειαζόντων μὴ κατάγειν, ὁ Πείσανδρος παρελθὼν πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμὸν, ἠρώτα ἕνα ἕκαστον παράγων τῶν ἀντιλεγόντων, ἥν τινα ἐλπίδα ἔχῃ σωτηρίας τῇ πόλει, Πελοποννησίων ναῦς τε οὐκ ἐλάσσους σφῶν ἐν τῇ θαλάσσῃ ἀντιπρώρους ἐχόντων, καὶ πόλεις ξυμμαχίδας πλείους, βασιλέως τε αὐτοῖς καὶ Τισσαφέρνους χρήματα παρεχόντων, σφίσι τε οὐκέτι ὄντων, εἰ μή τις

reſtituerent, nec in poſterum eodem modo, quo tunc, populari ſtatu in reipublicae adminiſtratione uterentur. Sed cum & alii multi pro populari ſtatu contradicerent, & ſimul Alcibiadis inimici vociferarentur, indignum facinus eſſe, ſi violatis patriae legibus rediret, & Eumolpidae & Ceryces de myſticis, propter quae profugerat, teſtimonium adverſus eum dicerent, & per res divinas obteſtarentur, ne reducerent: Piſander progreſſus ad illorum multitudinem, qui contradicebant, ac indignabantur, ſingulos illorum, qui contradicebant, in medium producens interrogabat, quamnam ſalutis publicae ſpem haberent, cum Peloponneſii non pauciores quam ipſi naves roſtratas, eaſque navibus ipſorum adverſas, in mari haberent, & ſocias civitates plures; praeterea cum rex & Tiſſaphernes pecunias illis ſuppeditaret, ipſis vero nullae amplius eſſent, niſi quis regi perſuaderet, ut ad ipſos tranſiret.

πείσει βασιλέα μεταστῆναι παρὰ σφᾶς. ὁπότε δὲ μὴ φαίησαν ἐρωτώμενοι, ἐνταῦθα δὴ σαφῶς ἐλέγετο αὐτοῖς ὅτι τοῦτο τοίνυν οὐκ ἔστιν ὑμῖν γενέσθαι εἰ μὴ πολιτεύσομέν τε σωφρονέστερον, καὶ ἐς ὀλίγους μᾶλλον [τὰς ἀρχὰς ποιήσαιμεν,] ἵνα πιστεύῃ ἡμῖν βασιλεὺς, καὶ μὴ περὶ πολιτείας τὸ πλέον βουλεύωμεν ἐν τῷ παρόντι ἢ περὶ σωτηρίας. ὕστερον γὰρ ἐξέσται ἡμῖν καὶ μεταθέσθαι, ἢν μή τι ἀρέσκῃ· Ἀλκιβιάδην τε κατάξομεν, ὃς μόνος τῶν νῦν οἷός τε τοῦτο κατεργάσασθαι.

νδ'. Ὁ δὲ δῆμος τὸ μὲν πρῶτον ἀκούων, χαλεπῶς ἔφερε τὸ περὶ τῆς ὀλιγαρχίας· σαφῶς δὲ διδασκόμενος ὑπὸ τοῦ Πεισάνδρου μὴ εἶναι ἄλλην σωτηρίαν, δείσας, καὶ ἅμα ἐλπίζων ὡς καὶ μεταβαλεῖται, ἐνέδωκε. καὶ ἐψηφίσαντο, πλεύσαντα τὸν Πείσανδρον καὶ δέκα ἄνδρας μετ' αὐτοῦ, πράσσειν ὅπῃ ἂν αὐτοῖς δοκοίη ἄριστα

Cum igitur illi, qui a Pisandro interrogabantur, responderent, nullam; tunc vero palam subiiciebat ipsis: Atqui hoc vobis contingere non licet, nisi rempublicam modestius administremus, & magistratus ad pauciores viros deferamus, ut rex fidem nobis habeat; neque de reipublicae administrandae forma magis, quam de nostra salute in praesentia, consultemus. Nam & postea nobis licebit haec mutare, si quid displicuerit: Alcibiademque, qui solus omnium, qui nunc vivunt, hoc conficere potest, reducamus.

LIV. Populus vero principio quidem haec audiens, de paucorum dominatu graviter ferebat. Sed cum a Pisandro doceretur, nullam aliam esse salutis conservandae rationem, metuens, simul etiam sperans fore, ut & immutaretur, cessit. Decretum autem fecit, ut Pisander cum decem collegis proficisceretur ad rem cum Tissapherne &

ἕξειν, τά τε πρὸς τὸν Τισσαφέρνην καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. ἅμα τε διαβαλόντος καὶ Φρύνιχον τοῦ Πεισάνδρου, παρέλυσε τῆς ἀρχῆς, καὶ τὸν ξυνάρχοντα Σκιρωνίδην. ἀντέπεμψαν δὲ στρατηγοὺς ἐπὶ τὰς ναῦς Διομέδοντα καὶ Λέοντα· τὸν δὲ Φρύνιχον ὁ Πείσανδρος, φάσκων Ἴασον προδοῦναι καὶ Ἀμόργην, διέβαλεν, οὐ νομίζων ἐπιτήδειον εἶναι τοῖς πρὸς τὸν Ἀλκιβιάδην πρασσομένοις. καὶ ὁ μὲν Πείσανδρος τάς τε ξυνωμοσίας, αἵπερ ἐτύγχανον πρότερον ἐν τῇ πόλει οὖσαι ἐπὶ δίκαις καὶ ἀρχαῖς, ἁπάσας ἐπελθὼν, καὶ παρακελευσάμενος ὅπως ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσωσι τὸν δῆμον, καὶ τἄλλα παρασκευάσας ἐπὶ τοῖς παροῦσιν ὥστε μηκέτι διαμέλλεσθαι, αὐτὸς μετὰ τῶν δέκα ἀνδρῶν τὸν πλοῦν ὡς τὸν Τισσαφέρνην ποιεῖται.

Alcibiade tranſigendam, ut e republica maxime fore ipſis videretur. Cum autem Piſander Phrynichum etiam criminatus fuiſſet, populus eum & Scironidem eius collegam a praefectura amovit: in eorum vero locum ſubrogavit Diomedontem & Leontem, quos ad claſſem cum imperio miſerunt. Piſander autem Phrynichum criminatus eſt, quod Iaſum & Amorgem ab eo proditum diceret, non exiſtimans, eum animo propenſum eſſe ad ea, quae cum Alcibiade tranſigebantur. Piſander autem cum adiiſſet omnes ſocietates & collegia, quae prius in urbe erant, & quae iudiciis & magiſtratibus praeerant, & adhortatus fuiſſet, ut conſpiratione ſecum facta & conſilio communiter inito popularem ſtatum tollerent, praeterea cum ceteras quoque res ad praeſentem uſum neceſſarias praeparaſſet, ut nulla mora amplius interponeretur, ipſe cum decem collegis ad Tiſſaphernem navigavit.

νέ. Ὁ δὲ Λέων καὶ ὁ Διομέδων ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι ἀφιγμένοι ἤδη ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς, ἐπίπλουν τῇ Ῥόδῳ ἐποιήσαντο· καὶ τὰς μὲν ναῦς καταλαμβάνουσιν ἀνειλκυσμένας τῶν Πελοποννησίων, ἐς δὲ τὴν γῆν ἀπόβασίν τινα ποιησάμενοι, καὶ τοὺς βοηθήσαντας Ῥοδίων νικήσαντες μάχῃ, ἀπεχώρησαν ἐς τὴν Χάλκην· καὶ τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν μᾶλλον ἐκ τῆς Κῶ ἐποιοῦντο. εὐφυλακτότερα γὰρ αὐτοῖς ἐγίγνετο, εἴποι ἀπαίροι τὸ τῶν Πελοποννησίων ναυτικόν· ἦλθε δὲ ἐς τὴν Ῥόδον καὶ Ξενοφαντίδας Λάκων παρὰ Πεδαρίτου ἐκ Χίου, λέγων ὅτι τὸ τεῖχος τῶν Ἀθηναίων ἤδη ἐπιτετέλεσται, καὶ, εἰ μὴ βοηθήσουσι πάσαις ταῖς ναυσὶν, ἀπολεῖται τὰ ἐν Χίῳ πράγματα. οἱ δὲ διενοοῦντο βοηθήσειν. ἐν τούτῳ δὲ ὁ Πεδάριτός τε καὶ τὸ περὶ αὐτὸν ἐπικουρικὸν ἔχων, καὶ τοὺς Affecto Ianuario.

LV. Leon autem ac Diomedon per eandem hiemem, cum ad Athenienſium claſſem iam perveniſſent, Rhodum infeſta claſſe petierunt. Cum autem ibi Peloponneſiorum naves ſubductas nacti fuiſſent, & in quandam agri Rhodii partem deſcendiſſent, & Rhodios, qui ad arcendam vim accurrerant, proelio ſuperaſſent, in Chalcen ſe receperunt. Atque poſtea bellum acrius ex Co gerere coeperunt. Nam Rhodus hinc commodius obſervari poterat, ſi quo Peloponneſiorum claſſis proficiſceretur. Xenophantidas autem Lacon in Rhodum ex Chio a Pedarito miſſus venit, nuntiaturus Athenienſium murum, quo Chiorum urbs ab illis circumvallabatur, ad finem iam eſſe perductum, &, niſi Peloponneſii Rhodiique cum tota claſſe Chiis celerrime ſuccurrerent, actum eſſe de tota Chio. Illi vero Chiis ſuccurrere ſtatuerunt. Interea vero Pedaritus cum copiis auxiliariis, quas circa ſe habebat, & cum Chiis, cum

Χίους, πανστρατιᾷ προσβαλὼν τῶν Ἀθηναίων τῷ περὶ τὰς ναῦς ἐρύματι, αἱρεῖταί τι αὐτοῦ, καὶ νεῶν τινῶν ἀνειλκυσμένων ἐκράτησεν. ἐπεκβοηθησάντων δὲ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τρεψαμένων τοὺς Χίους πρώτους, νικᾶται· καὶ τὸ ἄλλο τὸ περὶ τὸν Πεδάριτον· καὶ αὐτὸς ἀποθνήσκει, καὶ τῶν Χίων πολλοὶ, καὶ ὅπλα ἐλήφθη πολλά.

νστ΄. Μετὰ δὲ ταῦτα, οἱ μὲν Χῖοι ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἔτι μᾶλλον ἢ πρότερον ἐπολιορκοῦντο, καὶ ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν μέγας· οἱ δὲ περὶ τὸν Πείσανδρον Ἀθηναίων πρέσβεις, ἀφικόμενοι ὡς τὸν Τισσαφέρνην, λόγους ποιοῦνται περὶ τῆς ὁμολογίας. Ἀλκιβιάδης δὲ (οὐ γὰρ αὐτῷ πάνυ τὰ ἀπὸ Τισσαφέρνους βέβαια ἦν, φοβουμένῳ τοὺς Πελοποννησίους μᾶλλον, καὶ ἔτι βουλομένῳ, καθάπερ καὶ ὑπ᾽ ἐκείνου ἐδιδάσκετο, τρίβειν ἀμφοτέρους)

toto exercitu adortus Athenienſium munitiones claſſi circumdatas, quandam earum partem cepit, & aliquot navibus ſubductis potitus eſt. Sed cum Athenienſes eruptionem in eos feciſſent, & Chios in fugam primos vertiſſent, reliquus etiam exercitus, qui circa Pedaritum erat, victus fuit; & ipſe Pedaritus occubuit, & Chiorum multi, multaque arma capta ſunt.

LVI. Poſtea vero Chii & a terra & a mari arctius obſidebantur, & ingens fames illic erat. At Piſander eiuſque collegae, Athenienſium legati, cum ad Tiſſaphernem perveniſſent, de pactionibus faciendis verba fecerunt. Alcibiades vero (nec enim Tiſſaphernis fides ſpem admodum certam ipſi afferebat, quia Peloponneſios magis quam Athenienſes formidabat, & utroſque adhuc atterere volebat, quemadmodum etiam ab Alcibiade edoctus fuerat) ad huiuſmodi fraudis genus comminiſcendum ſe convertit, ut

τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος, ὥστε τὸν Τισσαφέρνην ὡς μέγιστα αἰτοῦντα παρὰ τῶν Ἀθηναίων, μὴ ξυμβῆναι. δοκεῖ δέ μοι καὶ Τισσαφέρνης τὸ αὐτὸ βουληθῆναι, αὐτὸς μὲν, διὰ τὸ δέος, ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἐπειδὴ ἑώρα ἐκεῖνον καὶ ὡς οὐ ξυμβασείοντα, δοκεῖν τοῖς Ἀθηναίοις ἐβούλετο μὴ ἀδύνατος εἶναι πεῖσαι, ἀλλ' ὡς πεπεισμένῳ Τισσαφέρνει καὶ βουλομένῳ προσχωρῆσαι τοὺς Ἀθηναίους μὴ ἱκανὰ διδόναι. ᾔτει γὰρ τοσαῦτα ὑπερβάλλων ὁ Ἀλκιβιάδης, (λέγων αὐτὸς ὑπὲρ παρόντος τοῦ Τισσαφέρνους) ὥστε τῶν Ἀθηναίων, καίπερ ἐπιπολὺ ὅ, τι αἰτοίη ξυγχωρούντων, ὅμως αἴτιον γενέσθαι. Ἰωνίαν τε γὰρ πᾶσαν ἠξίουν δίδοσθαι, καὶ αὖθις νήσους τε τὰς ἐπικειμένας, καὶ ἄλλα, οἷς οὐκ ἐναντιουμένων

Tiſſaphernes, quippe quod ab Athenienſibus res maximas peteret, nullam cum ipſis compoſitionem faceret. Videtur autem mihi & Tiſſaphernes idem voluiſſe, ipſe quidem, propter metum: Alcibiades vero, poſtquam animadvertit, illum vel ſic, quod utroſque magis atterere vellet, compoſitionis cupidum non eſſe, nolebat Athenienſibus videri invalidus ad hoc illi perſuadendum; ſed hoc ab hominibus exiſtimari volebat, ut iam perſuaſo Tiſſapherni & Athenienſibus ſe adiungere volenti, ipſos Athenienſes non offerre, quantum ſat eſſet. Alcibiades enim tot res ab Athenienſibus modum excedens poſtulabat, (nam pro Tiſſapherne, qui praeſens aderat, ipſe verba faciebat) ut per Athenienſes, quamvis magnam partem rerum, quas poſtulabat, ei concederent, tamen ſteterit, quo minus inter eos compoſitio fieret. Nam poſtulabat, ut & omnis Ionia traderetur, & praeterea inſulae Ioniae adiacentes, & alia, quibus cum Athenienſes non adverſarentur, tandem in

τῶν Ἀθηναίων, τέλος ἐν τῇ τρίτῃ ἤδη ξυνόδῳ δείσας μὴ πάνυ φωραθῇ ἀδύνατος ὤν, ναῦς ἠξίου ἐᾶν βασιλέα ποιεῖσθαι, καὶ παραπλεῖν τὴν ἑαυτῶν γῆν ὅποι ἂν καὶ ὅσαις ἂν βούληται. ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι, ἀλλ' ἄπορα νομίσαντες οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἐξηπατῆσθαι, δι' ὀργῆς ἀπελθόντες, κομίζονται ἐς τὴν Σάμον.

Mense Martio ineunte.

νζ'. Τισσαφέρνης δὲ εὐθὺς μετὰ ταῦτα καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι παρέρχεται ἐς τὴν Καῦνον, βουλόμενος τοὺς Πελοποννησίους πάλιν τε κομίσαι ἐς τὴν Μίλητον, καὶ ξυνθήκας ἔτι ἄλλας ποιησάμενος, ἃς ἂν δύνηται, τροφήν τε παρέχειν, καὶ μὴ παντάπασιν ἐκπεπολεμῆσθαι· δεδιὼς μή, ἢν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς τροφῆς, ἢ τοῖς Ἀθηναίοις ἀναγκασθέντες ναυμαχεῖν ἡσσηθῶσιν, ἢ κενωθεισῶν τῶν νεῶν, ἄνευ ἑαυτοῦ γένηται

tertio congreſſu, veritus, ne iam plane deprehenderetur praeſtare non poſſe, quae Athenienſibus ante promiſiſſet, petiit, ut ſinerent regem aedificare naves, & ipſorum agrum obire, & quocunque, & cum tot navibus, quot libuiſſet. Tunc vero Athenienſes, non amplius cunctati, ſed exiſtimantes, haec, quae poſtulabantur, nulla ratione fieri poſſe, & ſe ab Alcibiade deceptos eſſe, cum ira digreſſi, Samum ſe receperunt.

LVII. Poſt haec autem Tiſſaphernes ſtatim & eadem hieme in Caunum ſe contulit, quia volebat Peloponneſios Miletum rurſus reducere, aliiſque pactionibus, quaſcunque facere poſſet, adhuc factis, & ſtipendium illis praebere, nec ſibi prorſus hoſtes fieri: veritus, ne, ſi laborarent inopia ſtipendii, quod magnae claſſi dare poſſent, aut coacti navale proelium cum Athenienſibus committere, ſuperarentur, aut claſſe nudata, Athenienſibus ſine ſe res

τοῖς Ἀθηναίοις ἃ βούλονται. ἔτι δὲ ἐφοβεῖτο μάλιστα μὴ τῆς τροφῆς ζητήσει πορθῶσι τὴν ἤπειρον. πάντων οὖν τούτων λογισμῷ καὶ προνοίᾳ ὥσπερ ἐβούλετο ἐπανισοῦν τοὺς Ἕλληνας πρὸς ἀλλήλους, μεταπεμψάμενος οὖν τοὺς Πελοποννησίους, τροφήν τε αὐτοῖς δίδωσι, καὶ σπονδὰς τρὶς τάσδε σπένδεται.

νη΄. ΤΡΙΤΩ καὶ δεκάτῳ ἔτει Δαρείου βασιλεύοντος, ἐφορεύοντος δὲ Ἀλεξιππίδα ἐν Λακεδαίμονι, ξυνθῆκαι ἐγένοντο ἐν Μαιάνδρου πεδίῳ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων πρὸς Τισσαφέρνην καὶ Ἱεραμένην, καὶ τοὺς Φαρνάκου παῖδας, περὶ τῶν βασιλέως πραγμάτων καὶ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ξυμμάχων· χώραν τὴν βασιλέως, ὅση τῆς Ἀσίας ἐστὶ, βασιλέως εἶναι· καὶ περὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ βουλευέτω βασιλεὺς ὅπως βούλεται. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους μὴ ἰέναι ἐπὶ χώραν τὴν βασιλέως ἐπὶ κακῷ μηδενὶ, μηδὲ βασιλέα ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονίων μηδὲ τῶν ξυμμάχων

ex animi ſententia ſuccederent. Praeterea vero maxime metuebat, ne illi ſtipendii quaerendi gratia continentem popularentur. Harum igitur omnium rerum rationem provide habens, ut (quemadmodum optabat) Graecos inter ſe coaequaret, Peloponneſiis accitis ſtipendium numerat, & foedera cum ipſis tertio facit, in haec verba.

LVIII. *TERTIODECIMO regni Darii anno, Alexippida Lacedaemone Ephoro, pactiones factae fuerunt in Maeandri planitie inter Lacedaemonios & ſocios ac Tiſſaphernem & Hieramenem & Pharnaci liberos, de regis & Lacedaemoniorum ſociorumque negotiis. Quaecunque regio regis eſt in Aſia, regis eſto. Deque ſua regione rex arbitratu ſuo ſtatuat. Lacedaemonii vero ſociive in regis regionem ne eunto, ullius maleficii cauſa:*

ἐπὶ κακῷ μηδενί. ἢν δέ τις Λακεδαιμονίων ἢ τῶν ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἴῃ ἐπὶ τὴν βασιλέως χώραν, τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμάχους κωλύειν· καὶ ἤν τις ἐκ τῆς βασιλέως ἴῃ ἐπὶ κακῷ ἐπὶ Λακεδαιμονίους ἢ τοὺς ξυμμάχους, βασιλεὺς κωλυέτω. τροφὴν δὲ ταῖς ναυσὶ ταῖς νῦν παρούσαις Τισσαφέρνην παρέχειν κατὰ τὰ ξυγκείμενα, μέχρις ἂν αἱ νῆες αἱ βασιλέως ἔλθωσι· Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἐπὴν αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, τὰς ἑαυτῶν ναῦς ἢν βούλωνται τρέφειν, ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι. ἢν δὲ παρὰ Τισσαφέρνους λαμβάνειν ἐθέλωσι τὴν τροφὴν, Τισσαφέρνην παρέχειν. Λακεδαιμονίους δὲ καὶ τοὺς ξυμμάχους τελευτῶντος τοῦ πολέμου τὰ χρήματα Τισσαφέρνει ἀποδοῦναι ὁπόσα ἂν λάβωσιν. ἐπὴν δὲ αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται, αἵ τε Λακεδαιμονίων νῆες καὶ αἱ τῶν ξυμμάχων καὶ αἱ βασιλέως κοινῇ τὸν πόλεμον πολεμούντων, καθ' ὅ, τι ἂν Τισσαφέρνει δοκῇ, καὶ Λακεδαιμονίοις καὶ

vicissim etiam ne rex in Lacedaemoniorum sociorumve regionem, ullius maleficii causa. Quod si quis Lacedaemoniorum aut sociorum in regis regionem nocendi gratia iverit, Lacedaemonii sociique prohibento. Et si quis e ditione regis ad Lacedaemonios aut socios ierit, rex prohibeto. Classi autem, quae nunc adest, stipendium ex pacto Tissaphernes suppeditato, donec regia classis venerit. Ubi autem regia classis advenerit, si Lacedaemonii sociique suam classem alere velint, hoc ipsis liceat. Sin a Tissapherne stipendium accipere velint, Tissaphernes hoc illis praebeto. Lacedaemonii vero sociique finito bello pecunias Tissapherni reddunto, quascunque ab eo acceperint. Postquam autem classis regia venerit, Lacedaemoniorum & sociorum & regis naves communiter bellum gerunto, prout Tissapherni & Lacedaemoniis & sociis vide-

τοῖς ξυμμάχοις. ἢν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ὁμοίῳ καταλύεσθαι.

νθʹ. Αἱ μὲν σπονδαὶ, αὗται ἐγένοντο. καὶ μετὰ ταῦτα παρεσκευάζετο Τισσαφέρνης τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἄξων ὥσπερ εἴρητο, καὶ τἄλλα ὅσαπερ ὑπέσχετο. καὶ ἐβούλετο παρασκευαζόμενος γοῦν δῆλος εἶναι.

ξʹ. Βοιωτοὶ δὲ, τελευτῶντος ἤδη τοῦ χειμῶνος, Ὠρωπὸν εἷλον προδοσίᾳ, Ἀθηναίων ἐμφρουρούντων. ξυνέπραξαν δὲ Ἐρετριέων τε ἄνδρες καὶ αὐτῶν Ὠρωπίων, ἐπιβουλεύοντες ἀπόστασιν τῆς Εὐβοίας. ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ τὸ χωρίον ὂν, ἀδύνατα ἦν, Ἀθηναίων ἐχόντων, μὴ οὐ μεγάλα βλάπτειν καὶ Ἐρετρίαν καὶ τὴν ἄλλην Εὔβοιαν. ἔχοντες οὖν ἤδη τὸν Ὠρωπὸν, ἀφικνοῦνται ἐς Ῥό- Paulo ante Martii 27.

bitur. Quod ſi bellum adverſus Athenienſes ſuſceptum deponere velint, hoc pariter & de communi ſententia deponant.

LIX. Atque haec ſunt foedera, quae tunc facta fuerunt. Poſtea vero Tiſſaphernes operam dare coepit, ut & naves Phoeniſſas (quemadmodum in foederum conditionibus dictum fuerat) adduceret, & cetera praeſtaret, quaecunque promiſerat. Volebat autem ſaltem manifeſte demonſtrare, ſe praeparare ea, quae promiſiſſet.

LX. Iam autem ſub extremam hiemem Boeoti Oropum, in quo erat Athenienſium praeſidium, per proditionem ceperunt. Nonnulli autem Eretrienſium & ipſorum Oropiorum eos in eo capiendo adiuverunt, qui operam clandeſtine dabant, ut Euboeam ad defectionem inducerent. Fieri enim non poterat, quin hoc oppidum, quod Eretriae imminebat, Athenienſibus hoc tenentibus, magnis detrimentis & Eretriam & ceteram Euboeam afficeret. Eretrienſes igitur Oropo iam potiti in Rhodum iverunt, ut

δον οἱ Ἐρετριεῖς ἐπικαλούμενοι ἐς τὴν Εὔβοιαν τοὺς Πελοποννησίους. οἱ δὲ, πρὸς τὴν τῆς Χίου κακουμένης βοήθειαν μᾶλλον ὥρμηντο, καὶ ἄραντες πάσαις ταῖς ναυσὶν ἐκ τῆς Ῥόδου ἔπλεον. καὶ γενόμενοι περὶ τὸ Τριόπιον, καθορῶσι τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς πελαγίας ἀπὸ τῆς Χάλκης πλεούσας· καὶ ὡς οὐδέτεροι ἀλλήλοις ἐπέπλεον, ἀφικνοῦνται οἱ μὲν ἐς τὴν Σάμον, οἱ δὲ ἐς τὴν Μίλητον· καὶ ἑώρων οὐκέτι ἄνευ ναυμαχίας οἷόν τε εἶναι ἐς τὴν Χίον βοηθῆσαι. καὶ ὁ χειμὼν ἐτελεύτα οὗτος, καὶ εἰκοστὸν ἔτος ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε, ὃν Θουκυδίδης ξυνέγραψε.

Bell. Pelop. an. 21. Olymp. 92. 1/2. U. C. Varr. 34. 3/4. A Mart. 28.

ξα΄. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους ἅμα τῷ ἦρι εὐθὺς ἀρχομένῳ, Δερκυλίδας τε ἀνὴρ Σπαρτιάτης, στρατιὰν ἔχων οὐ πολλὴν, παρεπέμφθη πεζῇ ἐφ' Ἑλλήσποντον, Ἄβυδον ἀποστήσων (εἰσὶ δὲ Μιλησίων ἄποικοι·) καὶ

Peloponnesios in Euboeam accirent. Illi vero Chio potius, quae vexabatur, succurrere statuerunt, & cum omni classe e Rhodo solventes eo navigare coeperunt. Cum autem ad Triopium pervenissent, Atheniensium classem, quae ex Chalce veniebat, in alto navigantem prospexerunt. Sed cum neutri in alteros incursionem classe fecissent, hi quidem Samum, illi vero Miletum se receperunt. Videbant enim, se non amplius in Chium ad opem Chiis obsessis ferendam, sine navali proelio proficisci posse. Atque haec hiems exiit, huiusque belli, quod Thucydides conscripsit, vicesimus annus excessit.

LXI. Insequentis autem aestatis vere statim ineunte, Dercylidas vir Spartanus, cum non magna militum manu itinere pedestri in Hellespontum missus fuit, ut Abydum ad defectionem ab Atheniensibus faciendam sollicita-

οἱ Χῖοι, ἐν ὅσῳ αὐτοῖς ὁ Ἀστύοχος ἠπόρει ὅπως βοηθήσοι, ναυμαχῆσαι, πιεζόμενοι τῇ πολιορκίᾳ, ἠναγκάσθησαν. ἔτυχον δὲ, ἔτι ἐν Ῥόδῳ ὄντος Ἀστυόχου, ἐκ τῆς Μιλήτου Λέοντά τε ἄνδρα Σπαρτιάτην, ὃς Ἀντισθένει ἐπιβάτης ξυνεξῆλθε, κεκομισμένοι μετὰ τὸν Πεδαρίτου θάνατον, ἄρχοντα, καὶ ναῦς δώδεκα, αἳ ἔτυχον φύλακες Μιλήτου οὖσαι· ὧν ἦσαν Θούριαι πέντε, καὶ Συρακούσιαι τέσσαρες, καὶ μία Ἀναιίτις, καὶ μία Μιλησία, καὶ Λέοντος μία. ἐπεξελθόντων δὲ τῶν Χίων πανδημεὶ, καὶ καταλαβόντων τι ἐρυμνὸν χωρίον, καὶ τῶν νεῶν αὐτοῖς ἅμα ἓξ καὶ τριάκοντα ἐπὶ τὰς τῶν Ἀθηναίων δύο καὶ τριάκοντα ἀναγομένων, ἐναυμάχησαν. καὶ καρτερᾶς γενομένης ναυμαχίας, οὐκ ἔλασσον ἔχοντες ἐν τῷ Ante Matt. 27.

ret. Sunt autem Abydeni Mileſiorum coloni. Interea vero Chii, dum Aſtyochus dubitaret, qua ratione ipſis opem ferret, cum obſidione premerentur, navale proelium committere coacti fuerunt. Dum autem Aſtyochus apud Rhodum adhuc eſſet, Chii Leontem, virum Spartanum Mileto profectum, qui cum Antiſthene illinc vector naviſque defenſor venerat, poſt Pedariti mortem, ducem acceperant, & duodecim naves, quae praeſidii cauſa Mileti ſtabant. Quarum erant quinque Thuriae, & Syracuſanae quatuor, & una Anaeitis, & una Mileſia, & Leontis una. Cum igitur Chii cum omnibus totius populi copiis eruptionem feciſſent, & quendam locum natura munitum occupaſſent, & ſimul ipſorum ſex & triginta adverſus duas & triginta Athenienſium naves in altum prodiiſſent, proelium navale commiſerunt. Cum autem atrox proelium navale commiſſum fuiſſet, Chii & ſocii, cum non deteriore conditio-

ἔργῳ οἱ Χῖοι καὶ οἱ ξύμμαχοι (ἤδη γὰρ καὶ ὀψὲ ἦν) ἀνεχώρησαν ἐς τὴν πόλιν.

Aprili ineunte.

ξβ΄. Μετὰ δὲ τοῦτο εὐθὺς τοῦ Δερκυλίδου πεζῇ ἐκ τῆς Μιλήτου παρεξελθόντος, Ἄβυδος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ ἀφίσταται πρὸς Δερκυλίδαν καὶ Φαρνάβαζον, καὶ Λάμψακος δυοῖν ἡμέραιν ὕστερον. Στρομβιχίδης δ᾽ ἐκ τῆς Χίου πυθόμενος, κατὰ τάχος βοηθήσας ναυσὶν Ἀθηναίων τέσσαρσι καὶ εἴκοσιν (ὧν καὶ στρατιώτιδες ἦσαν ὁπλίτας ἄγουσαι) ἐπεξελθόντων τῶν Λαμψακηνῶν, μάχῃ κρατήσας, καὶ αὐτοβοεὶ Λάμψακον ἀτείχιστον οὖσαν ἑλὼν, καὶ σκεύη μὲν καὶ ἀνδράποδα ἁρπαγὴν ποιησάμενος, τοὺς δὲ ἐλευθέρους πάλιν κατοικίσας, ἐπ᾽ Ἄβυδον ἦλθε. καὶ ὡς οὔτε προσεχώρουν, οὔτε προσβαλὼν ἐδύνατο ἑλεῖν, ἐς τὸ ἀντιπέρας τῆς Ἀβύδου ἀπο-

ne quam hoſtes in eo proelio eſſent, (iam enim etiam veſper erat) in urbem redierunt.

LXII. Poſtea vero ſtatim, cum Dercylidas itinere pedeſtri Mileto diſceſſiſſet, Abydus, quae eſt in Helleſponto, ad Dercylidam & Pharnabazum defecit, & Lampſacus duobus poſt diebus. Strombichides vero, cum hoc ex Chio cognoviſſet, celeriter cum quatuor & viginti Athenienſium navibus (inter quas erant etiam naves militares gravis armaturae milites vehentes) ad opem ſuis ferendam accurrit. Cum autem Lampſacenos, qui obviam ei prodierant, proelio ſuperaſſet, & Lampſacum nullis muris cinctam primo impetu & ſublato clamore cepiſſet, & vaſa quidem ac mancipia diripuiſſet, ſed homines liberos in ſuas priſtinas ſedes reſtituiſſet, Abydum petiit. Sed cum neque deditionem facerent Abydeni, neque Strombichides eorum urbem aggreſſus expugnare poſſet, in ulterio-

πλεύσας, Σηστὸν πόλιν τῆς Χερσονήσου (ἥν ποτε οἱ Μῆδοι εἶχον) καθίστατο φρούριον καὶ φυλακὴν τοῦ παντὸς Ἑλλησπόντου.

ξγ'. Ἐν τούτῳ δὲ οἱ Χῖοί τε θαλασσοκράτορες μᾶλλον ἐγένοντο, καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ, καὶ ὁ Ἀστύοχος πυθόμενος τὰ περὶ τὴν ναυμαχίαν, καὶ τὸν Στρομβιχίδην καὶ τὰς ναῦς ἀπεληλυθότα, ἐθάρσησε. καὶ παραπλεύσας δυοῖν νεοῖν Ἀστύοχος ἐς Χίον, κομίζει αὐτόθεν τὰς ναῦς, καὶ ξυμπάσαις ἤδη ἐπίπλουν ποιεῖται ἐπὶ τὴν Σάμον. καὶ ὡς αὐτῷ, διὰ τὸ ἀλλήλοις ὑπόπτως ἔχειν, οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπέπλευσε πάλιν ἐς τὴν Μίλητον. ὑπὸ γὰρ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ ἔτι πρότερον ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις δημοκρατία κατελύετο. ἐπειδὴ γὰρ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον πρέσβεις παρὰ τοῦ Τισσαφέρνους ἐς τὴν Σάμον ἦλθον, τά τε ἐν αὐτῷ τῷ στρατεύματι [ἔτι] βε-

Aprili affecto.

A die Febr. 28.

rem regionem Abydo oppositam traiecit, & Sestum urbem in Chersoneso sitam (quam olim Medi tenuerant) totius Hellesponti praesidium & custodiam constituit.

LXIII. Interea vero & Chii mare magis obtinuerunt; eoque liberius utebantur, & qui Mileti erant; & Astyochus, cum audisset proelium navale commissum, & Strombichidem & naves hostiles discessisse, fiduciam animo concepit. Quamobrem Astyochus cum duabus navibus in Chium profectus, naves illinc deduxit, & iam cum tota classe adversus Samum contendit. Cum autem hostes, quod inter se suspecti essent, obviam ei non prodirent, Miletum rediit. Nam per id temporis, atque etiam prius, popularis status Athenis est sublatus. Postquam enim Pisander, eiusque collegae Atheniensium legati, a Tissapherne Samum redierunt, res in castris longe firmius obstrinxe-

βαιότερον κατέλαβον, καὶ αὐτῶν τῶν Σαμίων προτρεψάντων τοὺς δυνατοὺς ὥστε πειρᾶσθαι μετὰ σφῶν ὀλιγαρχηθῆναι, καίπερ ἐπαναστάντας αὐτοὺς ἀλλήλοις ἵνα μὴ ὀλιγαρχῶνται. καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἅμα οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο, Ἀλκιβιάδην μὲν, ἐπειδήπερ οὐ βούλεται, ἐᾶν (καὶ γὰρ οὐκ ἐπιτήδειον αὐτὸν εἶναι ἐς ὀλιγαρχίαν ἐλθεῖν) αὐτοὺς δὲ ἐπὶ σφῶν αὐτῶν, ὡς ἤδη καὶ κινδυνεύοντας, ὁρᾶν ὅτῳ τρόπῳ μὴ ἀνεθήσεται τὰ πράγματα, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἅμα ἀντέχειν, καὶ ἐσφέρειν αὐτοὺς ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων προθύμως χρήματα, καὶ ἤν τι ἄλλο δέῃ, ὡς οὐκέτι ἄλλοις ἢ σφίσιν αὐτοῖς ταλαιπωροῦντας.

ξδ'. Παρακελευσάμενοι οὖν τοιαῦτα, τὸν μὲν Πείσανδρον εὐθὺς τότε καὶ τῶν πρέσβεων τοὺς ἡμίσεας ἀπέ-

runt, quod vel ipſi Samii ſuae civitatis viros potentes hortarentur, ut ſecum paucorum dominatum in urbe conſtituere conarentur, quamvis ipſimet prius alii adverſus alios ſurrexiſſent, ne paucorum dominatu regerentur. Quin etiam Athenienſes, qui Sami erant, cum & ipſi colloquium inter ſe habuiſſent, & rem contuliſſent, ſtatuerunt, Alcibiadem quidem (quandoquidem hoc ei non eſſet cordi) miſſum facere. Etenim exiſtimabant, ipſum idoneum non eſſe, qui ad paucorum dominatum veniret, ſed & ipſos, quod etiam in periculo iam verſarentur, per ſe diſpicere oportere, quonam modo res iſtae non remitterentur, & ſimul res bellicae ſuſtinerentur, ipſique pecuniam ex ſuis privatis aedibus alacriter conferrent, & ſi quid aliud opus eſſet, ſuppeditarent, quod non amplius aliorum, quam ſua ipſorum cauſa labores ac aerumnas perferrent.

LXIV. Cum igitur his verbis ſe mutuo adhortati fuiſ-

στελλον ἐπ᾽ οἴκου, πράξοντας τἀκεῖ, (καὶ εἴρητο αὐτοῖς, τῶν ὑπηκόων πόλεων αἷς ἂν προσίσχωσιν, ὀλιγαρχίαν καθιστάναι) τοὺς δ᾽ ἡμίσεας ἐς τἄλλα τὰ ὑπήκοα χωρία ἄλλους ἄλλῃ διέπεμπον. καὶ Διοτρέφην ὄντα περὶ Χίον, ᾑρημένον δὲ ἐς τὰ ἐπὶ Θρᾴκης ἄρχειν, ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν ἀρχήν. καὶ ἀφικόμενος ἐς τὴν Θάσον, τὸν δῆμον κατέλυσε. καὶ ἀπελθόντος αὐτοῦ, οἱ Θάσιοι δευτέρῳ μηνὶ μάλιστα τὴν πόλιν ἐτείχιζον, ὡς Martio. τῆς μὲν [μετ᾽] Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας οὐδὲν ἔτι προσδεόμενοι, τὴν δὲ ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἐλευθερίαν ὅσαι ἡμέραι προσδεχόμενοι. καὶ γὰρ καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων παρὰ τοῖς Πελοποννησίοις, καὶ αὕτη μετὰ τῶν ἐν τῇ πόλει ἐπιτηδείων κατὰ κράτος

ſent, tunc ſtatim Piſandrum & dimidiam legatorum partem domum dimiſerunt ad res ibi tranſigendas; (ipſis autem negotium datum fuerat, ut in ſubditorum civitatibus, ad quas appellerent, paucorum dominatum conſtituerent) alteram vero dimidiam legatorum partem in alia ſubditorum oppida, alium alio dimiſerunt. Et Diotrephem, qui circa Chium agebat, qui delectus fuerat, ut Thraciam gubernaret, ad ſuum magiſtratum gerendum miſerunt. Hic autem Thaſum profectus, ſtatum popularem ſuſtulit. Poſt eius autem diſceſſum, altero fere menſe Thaſii urbem muris cingere coeperunt, quaſi nequaquam iam indigerent optimatum ſtatu, qui apud Athenienſes eſſet, ſed quotidie libertatem a Lacedaemoniis exſpectarent. Nam eorum etiam exſules ab Athenienſibus ex urbe pulſi, foris apud Lacedaemonios erant, atque iſti cum neceſſariis, qui in urbe erant, totis viribus operam dabant, ut & naves illuc Lacedaemone adducerent, & Thaſum ad defectionem

ἔπρασσε ναῦς τε κομίσαι, καὶ τὴν Θάσον ἀποστῆσαι. ξυνέβη οὖν αὐτοῖς μάλιστα ἃ ἐβούλοντο, τὴν πόλιν τε ἀκινδύνως ὀρθοῦσθαι, καὶ τὸν ἐναντιωσόμενον δῆμον καταλελύσθαι. περὶ μὲν οὖν τὴν Θάσον τἀναντία τοῖς τὴν ὀλιγαρχίαν καθιστᾶσι τῶν Ἀθηναίων ἐγένετο, δοκεῖ δέ μοι καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τῶν ὑπηκόων. σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις, καὶ ἄδειαν τῶν πρασσομένων, ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τὴν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὕπουλον εὐνομίαν οὐ προτιμήσαντες.

Ant. Feb. 26. ξε'. Οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Πείσανδρον, παραπλέοντές τε, ὥσπερ ἐδέδοκτο, τοὺς δήμους ἐν ταῖς πόλεσι κατέλυον, καὶ ἅμα ἔστιν ἀφ' ὧν χωρίων καὶ ὁπλίτας ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς ξυμμάχους, ἦλθον ἐς τὰς Ἀθήνας. καὶ κατα-

impellerent. Ipsis igitur accidit, quod maxime cupiebant, ut & sine periculo civitas rem feliciter gereret, & popularis status tolleretur, qui adversaturus fuisset. In Thaso igitur res cecidit contra vota illorum Atheniensium, qui paucorum dominatum constituere volebant. Quin etiam & apud multos alios, qui Atheniensium imperio parebant, idem accidisse mihi videtur. Civitates enim attentiores ad rem suam factae, & excusso metu rerum, quas gerendas suscipiebant, ad apertam certamque libertatem progressae sunt, illam speciosam ac fallacem reipublicae recte administrandae formam ab Atheniensibus propositam, certae libertati non anteponentes.

LXV. At Pisander & eius collegae, dum praeterveherentur, quemadmodum statutum fuerat, ex urbibus, quas adibant, statum popularem tollebant; quin etiam cum ex nonnullis urbibus gravis armaturae milites sibi socios adiunxissent, quos secum ducebant, Athenas reverterunt: &

λαμβάνουσι τὰ πλεῖστα τοῖς ἑταίροις προειργασμένα. καὶ γὰρ Ἀνδροκλέα τέ τινα τοῦ δήμου μάλιστα προεστῶτα ξυστάντες τινὲς τῶν νεωτέρων, κρύφα ἀποκτείνουσιν, ὥσπερ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην οὐχ ἥκιστα ἐξήλασε· καὶ αὐτὸν κατ' ἀμφότερα, τῆς τε δημαγωγίας ἕνεκα, καὶ οἰόμενοι τῷ Ἀλκιβιάδῃ ὡς κατιόντι, καὶ τὸν Τισσαφέρνην φίλον ποιήσοντι, χαριεῖσθαι, μᾶλλόν τι διέφθειραν. καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδείους τῷ αὐτῷ τρόπῳ κρύφα ἀνάλωσαν. λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προείργαστο αὐτοῖς, ὡς οὔτε μισθοφορητέον εἴη ἄλλους ἢ τοὺς στρατευομένους, οὔτε μεθεκτέον τῶν πραγμάτων πλείοσιν ἢ πεντακισχιλίοις, καὶ τούτοις οἳ ἂν μάλιστα τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν ὠφελεῖν οἷοί τε ὦσιν.

pleraque a ſuis ſodalibus ante ſuum reditum iam confecta deprehenderunt. Etenim Androclem quendam, acerrimum ſtatus popularis propugnatorem, qui etiam inter primos exſtiterat auctor Alcibiadis expellendi, quidam ex iunioribus conſpiratione facta clam interfecerunt. Ipſum autem duabus de cauſis interfecerunt, tum quod populum ſuis concionibus ductaret, tum etiam, idque multo magis, quod eum Alcibiadi, tanquam reverſuro & Tiſſaphernis amicitiam conciliaturo, gratificaturum exiſtimarent. Alioſque nonnullos ad paucorum dominatum non aptos, eodem modo clam ſuſtulerunt. Et orationem praemeditati fuerant, quam propalam habebant, ſtipendium non eſſe dandum ullis aliis, niſi iis, qui militarent, nec plures quam quinque hominum millia ad reipublicae adminiſtrationem admittendos eſſe, eoſque, qui & pecuniis & corporibus rempublicam maxime iuvare poſſent.

ξστ'. Ἦν δὲ τοῦτο εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους, ἐπεὶ ἕξειν γε τὴν πόλιν οἵπερ καὶ μεθιστάναι ἔμελλον. δῆμος μέντοι ὅμως ἔτι καὶ βουλὴ ἀπὸ τοῦ κυάμου ξυνελέγετο. ἐβούλευον δὲ οὐδὲν ὅ, τι μὴ τοῖς ξυνεστῶσι δοκοίη· ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες ἐκ τούτων ἦσαν, καὶ τὰ ῥηθησόμενα πρότερον αὐτοῖς προὐσκέπτετο. ἀντέλεγέ τε οὐδεὶς ἔτι τῶν ἄλλων, δεδιὼς καὶ ὁρῶν πολὺ τὸ ξυνεστηκός· εἰ δέ τις καὶ ἀντείποι, εὐθὺς ἐκ τρόπου τινὸς ἐπιτηδείου ἐτεθνήκει. καὶ τῶν δρασάντων οὔτε ζήτησις, οὔτ', εἰ ὑπωπτεύοντο, δικαίωσις ἐγίγνετο· ἀλλ' ἡσυχίαν εἶχεν ὁ δῆμος, καὶ κατάπληξιν τοιαύτην, ὥστε κέρδος, ὁ μὴ πάσχων τὶ βίαιον, εἰ καὶ σιγῴη, ἐνόμιζε. καὶ τὸ ξυνεστηκὸς πολὺ πλέον ἡγούμενοι εἶναι ἢ ἐτύγχανεν ὃ ἦν, ἡσσῶντο ταῖς

LXVI. Haec autem res apud plerosque speciosum praetextum habebat; siquidem qui reipublicae statum erant immutaturi, iidem civitatis administrationem erant habituri. Verumtamen & populus & senatus adhuc de more cum fabis ad ferenda suffragia congregabatur. Sed nihil consultando statuebant, quod non coniuratis placeret. Quin etiam illi, qui concionabantur, erant ex horum coniuratorum numero, & quae dicenda erant, priusquam apud populum efferrentur, ab ipsis perpendebantur: nec aliorum ullus amplius contradicebat, quod magnum coniuratorum numerum metueret ac videret. Quod si quis contradixisset, confestim aliquo idoneo modo necabatur. neque de percussoribus inquirebatur, neque, si suspecti erant, supplicium sumebatur. Sed populus quiescebat, adeoque perterrefactus erat, ut si quis esset, cui nulla vis afferretur, is in lucro poneret, etiam si taceret. Cum autem longe maiorem coniuratorum numerum esse ducerent, quam erat, animis succumbebant. Eum

γνώμαις· καὶ ἐξευρεῖν αὐτὸ ἀδύνατοι ὄντες διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως, καὶ [διὰ] τὴν ἀλλήλων ἀγνωσίαν οὐκ εἶχον. κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ προσολοφύρασθαί τινι ἀγανακτήσαντα, ὥστε ἀμύνασθαι ἐπιβουλεύσαντα, ἀδύνατον ἦν. ἢ γὰρ ἀγνῶτα ἂν εὗρεν ᾧ ἐρεῖ, ἢ γνώριμον, ἄπιστον. ἀλλήλοις γὰρ ἅπαντες ὑπόπτως προσῄεσαν οἱ τοῦ δήμου, ὡς μετέχοντά τινα τῶν γιγνομένων. ἐνῆσαν γὰρ καὶ οὓς οὐκ ἄν ποτέ τις ᾤετο ἐς ὀλιγαρχίαν τραπέσθαι, καὶ τὸ ἄπιστον οὗτοι μέγιστον πρὸς τοὺς πολλοὺς ἐποίησαν, καὶ πλεῖστα ἐς τὴν τῶν ὀλίγων ἀσφάλειαν ὠφέλησαν, βέβαιον τὴν ἀπιστίαν τῷ δήμῳ πρὸς ἑαυτὸν καταστήσαντες.

ξζ΄. Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ οἱ περὶ τὸν Πείσανδρον ἐλθόντες, εὐθὺς τῶν λοιπῶν εἴχοντο· καὶ πρῶτον μὲν τὸν

enim compertum habere non poterant, tum propter civitatis magnitudinem, tum propter mutuam ignorationem. Quin etiam hac ipſa de cauſa non licebat cuiquam apud alium miſerari ac lamentari vicem ſuam, ita ut inito conſilio ulciſceretur. Aut enim ignotum inveniſſet, cui dicturus eſſet; aut notum, ſed infidum. Nam ſinguli de populo ita ſe mutuo adibant, ut alii aliis eſſent ſuſpecti, quaſi eorum unuſquiſque particeps eſſet rerum, quae agebantur. Nam in hoc coñuratorum numero inerant etiam nonnulli, quos nullus unquam ſuſpicatus fuiſſet ſe ad paucorum dominatum converſuros, & iſti in primis effecerunt, ut nulla fides populo haberetur, & plurimum contulerunt ad confirmandum paucorum dominatum, quod populares ad mutuam, eamque minime dubiam diffidentiam induxiſſent.

LXVII. Interea vero Piſander eiuſque collegae Athenas reverſi, confeſtim ceteris peragendis operam dare coepe-

δῆμον ξυλλέξαντες, εἶπον γνώμην, δέκα ἄνδρας ἑλέσθαι ξυγγραφέας αὐτοκράτορας· τούτους δὲ ξυγγράψαντας γνώμην ἐσενεγκεῖν ἐς τὸν δῆμον ἐς ἡμέραν ῥητὴν, καθ᾽ ὅ, τι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται· ἔπειτα ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκε, ξυνέλεξαν τὴν ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνόν· (ἔστι δὲ ἱερὸν Ποσειδῶνος ἔξω τῆς πόλεως, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δέκα) καὶ ἐσήνεγκαν οἱ ξυγγραφεῖς ἄλλο μὲν οὐδὲν, αὐτὸ δὲ τοῦτο, ἐξεῖναι μὲν Ἀθηναίων ἀνειπεῖν γνώμην ἣν ἄν τις βούλεται. ἢν δέ τις τὸν εἰπόντα ἢ γράψηται παρανόμων, ἢ ἄλλῳ τῳ τρόπῳ βλάψῃ, μεγάλας ζημίας ἐπέθεσαν. ἐνταῦθα δὴ λαμπρῶς ἐλέγετο ἤδη μήτε ἀρχὴν ἄρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου, μήτε μισθοφορεῖν. Προέδρους τε ἑλέσθαι πέντε

runt. Ac primum quidem populo coacto ſententiam dixerunt, decem viros legum conſcribendarum cauſa deligendos, qui ſummam huius rei poteſtatem haberent. Hi vero rogationem conſcriptam ad populum ad certam diem ferrent, qua ratione reſpublica optime adminiſtrari poſſet. Ubi autem dicta dies advenit, concionem convocarunt in Colonum. (eſt autem hic locus editus, & Neptuno ſacer, extra urbem, decem ferme ſtadiis ab ea diſtans.) Atque hi legum conſcriptores nihil quidem aliud promulgarunt, ſed hoc ipſum, Cuivis Athenienſium licere ſententiam pronuntiare, quamcunque vellet. Si quis autem aut legum violatarum accuſaſſet, aut quoquo alio modo laeſiſſet eum, qui ſuam ſententiam libere pronuntiaſſet, ingentibus poenis ſanxerunt. Hic vero aperte dixerunt, iam nec ullum magiſtratum amplius ex priſtino civitatis inſtituto gerendum, nec ſtipendium aliis, niſi illis, qui militarent, dandum eſſe: ſed quinque praeſides diligendos, a quibus rur-

ἄνδρας, τούτους δὲ, ἑλέσθαι ἑκατὸν, καὶ τῶν ἑκατὸν ἕκαστον πρὸς ἑαυτῷ τρεῖς. ἐλθόντας δὲ αὐτοὺς τετρακοσίους ὄντας ἐς τὸ βουλευτήριον, ἄρχειν ὅπη ἂν ἄριστα γιγνώσκωσιν αὐτοκράτορας· καὶ τοὺς πεντακισχιλίους δὲ ξυλλέγειν, ὁπόταν αὐτοῖς δοκῇ.

ξη΄. Ἦν δὲ ὁ μὲν τὴν γνώμην ταύτην εἰπὼν Πείσανδρος, καὶ τἄλλα ἐκ τοῦ προφανοῦς προθυμότατα ξυγκαταλύσας τὸν δῆμον· ὁ μέντοι ἅπαν τὸ πρᾶγμα ξυνθεὶς, ὅτῳ τρόπῳ κατέστη ἐς τοῦτο, καὶ ἐκ πλείστου ἐπιμεληθεὶς, Ἀντιφῶν ἦν, ἀνὴρ Ἀθηναίων τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀρετῇ τε οὐδενὸς ὕστερος, καὶ κράτιστος ἐνθυμηθῆναι γενόμενος, καὶ ἃ ἂν γνοίη, εἰπεῖν. καὶ ἐς μὲν δῆμον οὐ παριὼν, οὐδ' ἐς ἄλλον ἀγῶνα ἑκούσιος οὐδένα, ἀλλ' ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξαν δεινότητος διακείμενος, A. Feb. 27.

ſus centum alii viri deligerentur, quorum ſinguli tres alios ſibi cooptarent. Hi vero numero quadringenti in curiam ingreſſi, ſumma poteſtate praediti, imperarent, prout optimum eſſe cognoſcerent; & quinque millia civium congregarent, quoties ipſis viderentur.

LXVIII. Qui autem hanc quidem ſententiam dixit, fuit Piſander, qui etiam ceteris in rebus propalam & maximo ſtudio cum aliis eiuſdem coniurationis ſociis popularem ſtatum evertit. Qui vero totum negotium compoſuerat, & iampridem praemeditatus fuerat rationem, qua res in eum ſtatum devenit, fuit Antiphon, vir Athenienſium ſui temporis nulli ſecundus, & in rebus excogitandis, & in iis, quae ſenſiſſet, exprimendis praeſtantiſſimus: qui ad populum quidem, aut ad ullum aliud concilium, in quo aliquid ſermonibus agitaretur, ſua ſponte non prodibat, ſed propter eloquentiam multitudini ſuſpectus erat: eos ta-

τοὺς μέντοι ἀγωνιζομένους, καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα, εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι, δυνάμενος ὠφελεῖν. καὶ αὐτός τε, ἐπειδὴ τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα ὑπὸ τοῦ δήμου ἐκακοῦτο, ἄριστα φαίνεται τῶν μέχρις ἐμοῦ ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας, ὡς ξυγκατέστησε θανάτου δίκην ἀπολογησάμενος. παρέσχε δὲ καὶ Φρύνιχος ἑαυτὸν πάντων διαφερόντως προθυμότατον ἐς τὴν ὀλιγαρχίαν, δεδιὼς τὸν Ἀλκιβιάδην, καὶ ἐπιστάμενος εἰδότα αὐτὸν ὅσα ἐν τῇ Σάμῳ πρὸς τὸν Ἀστύοχον ἔπραξε· νομίζων οὐκ ἄν ποτε αὐτὸν κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπ᾽ ὀλιγαρχίας κατελθεῖν. πολὺ δὲ πρὸς τὰ δεινὰ, ἐπειδήπερ ὑπέστη, φερεγγυώτατος ἐφάνη. καὶ Θηραμένης ὁ τοῦ Ἅγνωνος, ἐν τοῖς ξυγκαταλύουσι τὸν δῆμον πρῶτος ἦν, ἀνὴρ οὔτε εἰπεῖν οὔτε γνῶναι

men, qui vel in iudicio vel apud populum certabant, quisquis cum aliqua de re consuluisset, hic unus vir plurimum iuvare poterat. Atque hic ipse, postquam quadringentorum status collapsus, a populo vexari plectique coepit, cum in iudicium vocatus fuisset harum ipsarum rerum causa, quasi cum ceteris coniuratis paucorum dominatum constituisset, optime omnium, ad meam usque memoriam, capitis causam dixisse videtur. Phrynichus etiam sese omnium longe studiosissimum praestitit in paucorum dominatu constituendo, quod Alcibiadem metueret, ac sciret, eum scire, quaecunque Sami cum Astyocho tractasset; existimans, eum (ut credibile erat) nunquam in patriam reversurum, ut sub paucorum dominatu viveret. In periculis autem sustinendis, postquam semel ea suscepit, longe fortissimus est visus. Theramenes etiam Agnonis filius, vir nec infacundus nec imprudens, inter illos, qui

ἀδύνατος. ὥστε ἀπ' ἀνδρῶν πολλῶν καὶ ξυνετῶν πραχθὲν τὸ ἔργον, οὐκ ἀπεικότως, καίπερ μέγα ὂν, προὐχώρησε. χαλεπὸν γὰρ ἦν τὸν Ἀθηναίων δῆμον ἔτει ἑκατοστῷ μάλιστα ἐπειδὴ οἱ τύραννοι κατελύθησαν, ἐλευθερίας παῦσαι, καὶ οὐ μόνον μὴ ὑπήκοον ὄντα, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ ἥμισυ τοῦ χρόνου τούτου αὐτὸν ἄλλων ἄρχειν εἰωθότα.

ξθ'. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία, οὐδενὸς ἀντειπόντες, ἀλλὰ κυρώσασα ταῦτα διελύθη, τοὺς τετρακοσίους τρόπῳ τοιῷδε ὕστερον ἤδη εἰς τὸ βουλευτήριον εἰσήγαγον. ἦσαν δ' Ἀθηναίων πάντες ἀεὶ, οἱ μὲν ἐπὶ τείχει, οἱ δ' ἐν τάξει, τῶν ἐν Δεκελείᾳ πολεμίων ἕνεκα, ἐφ' ὅπλοις. τῇ οὖν ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τοὺς μὲν μὴ ξυνειδότας εἴασαν, ὥσπερ εἰώθεσαν, ἀπελθεῖν, τοῖς δ' ἐν τῇ ξυνωμοσίᾳ εἴρητο ἡσυχῇ μὴ ἐπ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις ἀλλ' ἄπωθεν περιμένειν,

popularem statum everterunt, primus fuit. Quamobrem opus a multis & prudentibus viris tractatum, quamvis esset arduum, tamen haud immerito successit. Arduum enim erat, populum Atheniensem centesimo fere ab exactis tyrannis anno libertate privare, qui non solum nullius imperio parebat, sed etiam plusquam huius temporis dimidio ipse aliis imperare consueverat.

LXIX. Postquam autem concio, nemine refragante, haec rata habuit, & dimissa fuit, coniuratorum principes aliquanto post illos quadringentos in curiam hoc modo introduxerunt. Athenienses omnes, partim quidem in muris, partim vero in stationibus, acie instructa assidue stabant, propter hostes apud Deceleam agentes. Illo igitur die eos quidem, qui coniurationis conscii non erant, abire permiserunt, quemadmodum consueverant. Coniurationis vero sociis clam praeceptum fuerat, ne in ipsis stationibus,

καὶ, ἤν τις ἐνίστηται τοῖς ποιουμένοις, λαβόντας τὰ ὅπλα μὴ ἐπιτρέπειν. ἦσαν δὲ καὶ Ἄνδριοι, καὶ Τήνιοι, καὶ Καρυστίων τριακόσιοι, καὶ Αἰγινητῶν τῶν ἐποίκων, οὓς οἱ Ἀθηναῖοι ἔπεμψαν οἰκήσοντας, ἐπ' αὐτὸ τοῦτο ἥκοντες ἐν τοῖς ἑαυτῶν ὅπλοις, οἷς ταῦτα προείρητο. τούτων δὲ διατεταγμένων οὕτως, ἐλθόντες οἱ τετρακόσιοι, μετὰ ξιφιδίου ἀφανοῦς ἕκαστος, καὶ οἱ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν μετ' αὐτῶν Ἕλληνες νεανίσκοι (οἷς ἐχρῶντο εἴτι που δέοι χειρουργεῖν) ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς, οὖσιν ἐν τῷ βουλευτηρίῳ· καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐξιέναι, λαβοῦσι τὸν μισθόν. ἔφερον δὲ αὐτοῖς τοῦ ὑπολοίπου χρόνου πάντες αὐτοὶ, καὶ ἐξιοῦσιν ἐδίδοσαν.

ο'. Ὡς δὲ τούτῳ τῷ τρόπῳ ἥ τε βουλὴ οὐδὲν ἀντει-

in quibus armati excubias agere solebant, permanerent, sed procul ab his starent, &, si quis iis, quae fierent, adversaretur, sumtis armis hoc ab eo fieri non permitterent. Quibus autem haec praecepta fuerant, & qui ad hoc ipsum peragendum cum suis armis venerant, fuerunt & Andrii, & Tenii, & Carystiorum trecenti, & ex Aeginetis illi coloni, quos Athenienses illic habitaturos miserant. His autem ita dispositis, illi quadringenti viri, cum occulto quique pugione profecti, comitantibus centum & viginti Graecis adolescentibus, (quibus utebantur, sicubi manu illorum ad caedem aliquam faciendam opus erat) senatores, qui in curia erant, & qui in suffragiis ferendis uti solebant fabis, circumsteterunt, ipsosque sumta sua mercede exire iusserunt. Attulerant autem ipsi mercedem reliqui totius superioris temporis, ipsisque exeuntibus eam dederunt.

LXX. Cum igitur senatus ex curia nihil refragatus hoc

ποῦσα ὑπεξῆλθε, καὶ οἱ ἄλλοι πολῖται οὐδὲν ἐνεωτέριζον, ἀλλ᾽ ἡσύχαζον, οἱ δὲ τετρακόσιοι, ἐσελθόντες ἐς τὸ βουλευτήριον, τότε μὲν Πρυτάνεις τε σφῶν αὐτῶν ἀπεκλήρωσαν, καὶ ὅσα πρὸς τοὺς θεοὺς εὐχαῖς καὶ θυσίαις καθιστάμενοι ἐς τὴν ἀρχὴν ἐχρήσαντο. ὕστερον δὲ πολὺ μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δήμου διοικήσεως, πλὴν τοὺς φεύγοντας οὐ κατῆγον, τοῦ Ἀλκιβιάδου ἕνεκα· τὰ δὲ ἄλλα, ἔνεμον κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἄνδρας τέ τινας ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς, οἳ ἐδόκουν ἐπιτήδειοι εἶναι ὑπεξαιρεθῆναι, καὶ ἄλλους ἔδησαν, τοὺς δὲ καὶ μετέστησαν. πρός τε Ἆγιν τὸν Λακεδαιμονίων βασιλέα, Mox a Feb. 27. ὄντα ἐν τῇ Δεκελείᾳ, ἐπεκηρυκεύοντο, λέγοντες διαλλαγῆναι βούλεσθαι, καὶ εἰκὸς εἶναι αὐτὸν σφίσι καὶ οὐκέτι τῷ ἀπίστῳ δήμῳ μᾶλλον ξυγχωρεῖν.

modo se subduxisset, & ceteri cives nihil innovarent, sed quiescerent; illi quadringenti in curiam ingressi tunc quidem Prytanes e suo corpore sortito constituerunt, & quibuscunque votis atque sacrificiis divini cultus gratia magistratus iniri solent, usi sunt. Postea vero valde immutata reipublicae administrandae ratione, qua populus ante utebatur, praeterquam quod exsules (Alcibiadis gratia) non restituerunt, ceteris in rebus civitatem imperiose regebant. Nonnullos etiam viros, haud multos tamen, interfecerunt, qui digni videbantur, qui clam de medio tollerentur; nonnullos etiam in vincula coniecerunt, quin etiam nonnullos relegaverunt. Ad Agidem quoque Lacedaemoniorum regem, qui erat apud Deceleam, caduceatorem miserunt, per quem significarunt, se in gratiam redire velle, & consentaneum esse, ipsum sibi, non autem amplius infido populo, magis quam prius assentiri.

οά. Ὁ δὲ, νομίζων τὴν πόλιν οὐχ ἡσυχάζειν, οὐδὲ εὐθὺς οὕτω τὸν δῆμον τὴν παλαιὰν ἐλευθερίαν παραδώσειν· εἴτε στρατιὰν πολλὴν ἴδοι σφῶν, οὐκ ἂν ἡσυχάσειν, οὐδὲ ἐν τῷ παρόντι πάνυ πιστεύων μὴ οὐκέτι ταράττεσθαι αὐτοὺς, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἐλθοῦσιν οὐδὲν ξυμβατικὸν ἀπεκρίνατο, προσμεταπεμψάμενος δὲ ἐκ Πελοποννήσου στρατιὰν πολλὴν, οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ αὐτὸς τῇ ἐκ τῆς Δεκελείας φρουρᾷ μετὰ τῶν ἐλθόντων κατέβη πρὸς αὐτὰ τὰ τείχη τῶν Ἀθηναίων· ἐλπίσας ἢ ταραχθέντας αὐτοὺς μᾶλλον ἂν χειρωθῆναι σφίσιν ἢ βούλονται, ἢ καὶ αὐτοβοεὶ ἂν, διὰ τὸν ἔνδοθέν τε καὶ ἔξωθεν κατὰ τὸ εἰκὸς γενησόμενον θόρυβον. τῶν γὰρ μακρῶν τειχῶν, διὰ τὴν κατ' αὐτὰ ἐρημίαν, λήψεως οὐκ ἂν ἁμαρτεῖν. ὡς δὲ προσέμιξέ τε ἐγγὺς, καὶ

LXXI. Ille vero, existimans civitatem nondum quietam esse, nec tam cito populum antiquam libertatem traditurum, nec quieturum, si magnum Lacedaemoniorum exercitum conspexisset, quin etiam ne in praesentia quidem admodum credens, eos non amplius turbari, illis quidem, qui a quadringentis missi fuerant, nullum de compositione responsum dedit: sed cum praeterea magnum exercitum ex Peloponneso arcessisset, non multo post & ipse cum illo praesidio, quod ad Deceleam erat, & cum novis copiis, quae venerant, ad ipsa Atheniensium moenia descendit, sperans, vel ipsos, dum essent turbati, in suam potestatem arbitratu suo facilius venturos, vel etiam primo statim impetu, simulac sui milites clamorem sustulissent, propter tumultum, quem intra pariter & extra fore credibile esset. Sibi enim non defuturam aliquam facultatem capiendi longos muros, propter solitudinem, quae es-

οἱ Ἀθηναῖοι τὰ μὲν ἔνδοθεν οὐδ᾽ ὁπωστιοῦν ἐκίνησαν, τοὺς δὲ ἱππέας ἐκπέμψαντες, καὶ μέρος τι τῶν ὁπλιτῶν καὶ ψιλῶν καὶ τοξοτῶν, ἄνδρας κατέβαλον αὐτῶν διὰ τὸ ἐγγὺς προσελθεῖν, καὶ ὅπλων τινῶν καὶ νεκρῶν ἐκράτησαν, οὕτω δὴ γνοὺς ἀπήγαγε πάλιν τὴν στρατιάν. καὶ αὐτὸς μὲν καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ κατὰ χώραν ἐν τῇ Δεκελείᾳ ἔμενον· τοὺς δ᾽ ἐπελθόντας, ὀλίγας τινὰς ἡμέρας ἐν τῇ γῇ μείναντας ἀπέπεμψαν ἐπ᾽ οἴκου. μετὰ δὲ τοῦτο, παρά τε τὸν Ἆγιν ἐπρεσβεύοντο οἱ τετρακόσιοι οὐδὲν ἧσσον, καὶ ἐκείνου μᾶλλον ἤδη προσδεχομένου καὶ παραινοῦντος, ἐκπέμπουσι καὶ ἐς τὴν Λακεδαίμονα περὶ ξυμβάσεως πρέσβεις, βουλόμενοι διαλλαγῆναι. Martio exeunte.

οβ΄. Πέμπουσι δὲ καὶ ἐς τὴν Σάμον δέκα ἄνδρας, παραμυθησομένους τὸ στρατόπεδον, καὶ διδάξοντας ὡς Mox a Feb. 27.

ſet in ipſis. Sed cum ſuas copias propius moenia admoviſſet, & Athenienſes urbana praeſidia ne vel minimum quidem moviſſent, ſed, emiſſo equitatu ac parte quadam gravis & levis armaturae & ſagittariorum, nonnullos ipſorum hoſtium proſtraviſſent, quod ad urbem propius acceſſiſſent, & armis quibuſdam & cadaveribus potiti fuiſſent, ita demum Agis rei difficultatem cognoſcens, rurſus exercitum illinc reduxit. Atque ipſe quidem, & qui cum ipſo prius illic fuerant, in loco apud Deceleam manſerunt. Illos vero, qui praeterea venerant, poſtquam aliquot dies in eo agro commorati ſunt, domum remiſerunt. Poſtea vero quadringenti viri legatos ad Agin nihilominus miſerunt. Cum autem ille iam facilius admitteret, ac ipſos ad hoc adhortaretur, Lacedaemonem etiam legatos de compoſitione acturos emiſerunt, quod pacem facere cuperent.

LXXII. Samum etiam decem viros miſerunt, ut milites

οὐκ ἐπὶ βλάβῃ τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν ἡ ὀλιγαρχία κατέστη, ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ξυμπάντων πραγμάτων· πεντακισχίλιοί τε ὅτι εἶεν, καὶ οὐ τετρακόσιοι μόνον οἱ πράσσοντες, καίτοι οὐ πώποτε Ἀθηναίους διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερόριον ἀσχολίαν ἐς οὐδὲν πρᾶγμα οὕτω μέγα ἐλθεῖν βουλεύσοντας, ἐν ᾧ πεντακισχιλίους ξυνελθεῖν. καὶ τἄλλα ἐπιστείλαντες τὰ πρέποντα εἰπεῖν, ἀπέπεμψαν εὐθὺς μετὰ τὴν αὑτῶν μετάστασιν, δείσαντες μὴ (ὅπερ ἐγένετο) ναυτικὸς ὄχλος, οὔτε αὐτὸς μένειν ἐν τῷ ὀλιγαρχικῷ κόσμῳ ἐθέλῃ, σφᾶς τε μὴ, ἐκεῖθεν ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ, μεταστήσωσιν.

ογ'. Ἐν γὰρ τῇ Σάμῳ ἐνεωτερίζετο ἤδη τὰ περὶ τὴν ὀλιγαρχίαν, καὶ ξυνέβη τοιάδε γενέσθαι ὑπ' αὐτὸν τὸν

delinirent, ac docerent, non in perniciem reipublicae atque civium paucorum dominatum constitutum fuisse, sed ad universae reipublicae salutem stabiliendam: & esse quinque millia civium, non autem quadringentos tantum, qui rempublicam administrarent; cum tamen Athenienses nunquam antea propter expeditiones & in exteris regionibus occupationes ad ullam consultationem de re quantumvis ardua venissent, ad quam quinque millia civium convenissent. Cum autem & cetera, quae dicere decebat, suis legatis praecepissent, eos illuc statim ab ipsa sui status constitutione miserunt, veriti, ne (quod accidit) nautica multitudo, cum ipsa in paucorum dominatus statu manere nollet, tum etiam se ipsos, malo illic initium sumente, de eo statu deturbarent.

LXXIII. Etenim iam apud Samum de rebus novandis & de paucorum dominatu constituendo agebatur; & contigit, ut per idem tempus, quo illi quadringenti Athenis

χρόνον ὅνπερ οἱ τετρακόσιοι ξυνίσταντο. οἱ γὰρ τότε τῶν Σαμίων ἐπαναστάντες τοῖς δυνατοῖς, καὶ ὄντες δῆμος, μεταβαλλόμενοι αὖθις, καὶ πεισθέντες ὑπό τε τοῦ Πεισάνδρου ὅτε ἦλθε, καὶ τῶν ἐν τῇ Σάμῳ ξυνεστώτων Ἀθηναίων, ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους ξυνωμόται, καὶ ἔμελλον τοῖς ἄλλοις ὡς δήμῳ ὄντι ἐπιθήσεσθαι. καὶ Ὑπέρβολόν τέ τινα τῶν Ἀθηναίων, μοχθηρὸν ἄνθρωπον, ὠστρακισμένον οὐ διὰ δυνάμεως καὶ ἀξιώματος φόβον, ἀλλὰ διὰ πονηρίαν καὶ αἰσχύνην τῆς πόλεως, ἀποκτείνουσι, μετὰ Χαρμίνου τε ἑνὸς τῶν στρατηγῶν, καί τινων τῶν παρὰ σφίσιν Ἀθηναίων, πίστιν διδόντες αὐτοῖς. καὶ ἄλλα μετ' αὐτῶν τοιαῦτα ξυνέπραξαν· τοῖς τε πλείοσιν ὥρμηντο ἐπιτίθεσθαι. οἱ δὲ, αἰσθόμενοι, τῶν τε στρατηγῶν Λέοντι καὶ Διομέδοντι (οὗτοι γὰρ οὐχ ἑκόντες, διὰ

constituti sunt, haec apud Samum fierent. Qui enim ex Samiis in proceres insurrexerant, & qui statum popularem fovebant, quod is ex ipsorum multitudine constaret, rursus immutati, & a Pisandro, cum venit, & ab Atheniensibus coniuratis, qui Sami erant, inducti, ad trecentos coniurationem fecerunt, & ceteros ut factionem popularem aggredi statuerent. Et Hyperbolum quendam civem Atheniensem, improbum hominem, qui non propter potentiae ac dignitatis metum, sed propter improbitatem & dedecus civitatis in exsilium per ostracismum pulsus fuerat, interfecerunt, eos adiuvantibus Charmino, uno e ducibus, & quibusdam Atheniensibus, qui apud ipsos erant, quibus fidem dederant. Et alia huiusmodi facinora cum ipsis perpetrarunt: & factionem popularem aggredi statuerunt. Illa vero, cum sensisset, cum Leonti & Diomedonti ducibus (hi enim, quod a populari factione colerentur, inviti pau-

τὸ τιμᾶσθαι ὑπὸ τοῦ δήμου, ἔφερον τὴν ὀλιγαρχίαν) τὸ μέλλον σημαίνουσι, καὶ Θρασυβούλῳ καὶ Θρασύλλῳ, τῷ μὲν, τριηραρχοῦντι, τῷ δὲ, ὁπλιτεύοντι, καὶ ἄλλοις οἳ ἐδόκουν ἀεὶ μάλιστα ἐναντιοῦσθαι τοῖς ξυνεστῶσι· καὶ οὐκ ἠξίουν περιϊδεῖν αὐτοὺς σφᾶς τε διαφθαρέντας, καὶ Σάμον Ἀθηναίοις ἀλλοτριωθεῖσαν, δι' ἣν μόνον μέχρι νῦν ἡ ἀρχὴ αὐτοῖς ἐς τοῦτο ξυνέμεινεν. οἱ δὲ, ἀκούσαντες, τῶν στρατιωτῶν ἕνα ἕκαστον μετῄεσαν μὴ ἐπιτρέπειν, καὶ οὐχ ἥκιστα τοὺς Παράλους ἄνδρας Ἀθηναίους τε καὶ ἐλευθέρους πάντας ἐν τῇ νηῒ πλέοντας, καὶ ἀεὶ δήποτε ὀλιγαρχίᾳ καὶ μὴ παρούσῃ ἐπικειμένους· ὅ, τε Λέων καὶ ὁ Διομέδων αὐτοῖς ναῦς τινας ὁπότε ποι πλέοιεν, κατέλειπον φύλακας. ὥστε, ἐπειδὴ αὐτοῖς ἐπετίθεντο οἱ τριακόσιοι, βοηθησάντων πάντων τούτων, μά-

corum dominatum ferebant) id, quod futurum erat, significavit, tum Thrasybulo & Thrasyllo, quorum alter quidem erat trierarchus, alter vero gravis armaturae dux, tum etiam ceteris, qui videbantur semper maxime adversari illis coniuratis. Ipsos autem rogavit, ne paterentur se perire, & Samum ab Atheniensibus alienari, propter quam unam ipsorum imperium ad id usque tempus in eo statu permansisset. Illi vero, his auditis, singulos milites adierunt, & orarunt, ne hoc fieri permitterent, praecipue vero Paralos, homines Athenienses atque liberos omnes, qui in Paralo navi vehebantur, qui paucorum dominatui, vel antequam constitutus fuisset, semper infesti fuerant. Quamobrem Leon & Diomedon, quoties aliquo navigabant, aliquot naves relinquebant, quae ipsis praesidio essent. Quare, postquam illi trecenti coniurati ipsos invaserunt, cum isti omnes, praecipue vero Parali, opem ipsis tulissent, Sa-

λιστα δὲ τῶν Παράλων, περιεγένοντο οἱ τῶν Σαμίων πλείονες. καὶ τριάκοντα μέν τινας ἀπέκτειναν τῶν τριακοσίων, τρεῖς δὲ τοὺς αἰτιωτάτους φυγῇ ἐζημίωσαν· τοῖς δ᾽ ἄλλοις οὐ μνησικακοῦντες, δημοκρατούμενοι τολοιπὸν ξυνεπολίτευον.

οδ΄. Τὴν δὲ Πάραλον ναῦν, καὶ Χαιρέαν ἐπ᾽ αὐτῆς τὸν Ἀρχεστράτου, ἄνδρα Ἀθηναῖον, γενόμενον ἐς τὴν μετάστασιν πρόθυμον, ἀποπέμπουσιν οἵ τε Σάμιοι καὶ οἱ στρατιῶται κατὰ τάχος ἐς τὰς Ἀθήνας, ἀγγελοῦντα τὰ γεγενημένα. οὐ γὰρ ᾔδεσάν πω τοὺς τετρακοσίους ἄρχοντας. καὶ καταπλευσάντων αὐτῶν, τῶν μὲν Παράλων τινὰς οἱ τετρακόσιοι δύο ἢ τρεῖς ἔδησαν, τοὺς δὲ ἄλλους, ἀφελόμενοι τὴν ναῦν, καὶ μετεκβιβάσαντες εἰς ἄλλην στρατιῶτιν ναῦν, ἔταξαν φρουρεῖν περὶ Εὔ-

mii, qui factionem popularem sequebantur, horum praesidio muniti, eos superarunt. Et e trecentorum numero ad triginta interfecerunt, tres vero praecipuos auctores exsilio mulctarunt: ceteris vero, deposita iniuriarum acceptarum memoria, ignoverunt; &, restituto populari statu, rempublicam in posterum communiter administraverunt.

LXXIV. Paralum autem navem, & Chaeream Archestrati filium in eam impositum, virum Atheniensem, qui statui mutando egregiam operam navaverat, Samii & milites Atheniensium confestim Athenas miserunt, res Sami gestas Atheniensibus nuntiaturum. Nondum enim resciverant, quadringentos viros imperio potitos. Cum autem illi Athenas pervenissent, illi quadringenti nonnullos quidem de Paralis, duos aut tres, in vincula coniecerunt; ceteros vero, cum eam navem ipsis abstulissent, & ipsos in aliam militarem navem illinc transportatos imposuissent, circum

βοιαν. ὁ δὲ Χαιρέας, εὐθὺς διαλαθών πως, ὡς εἶδε τὰ παρόντα, πάλιν ἐς τὴν Σάμον ἐλθὼν, ἀγγέλλει τοῖς στρατιώταις ἐπὶ τὸ μεῖζον πάντα δεινώσας τὰ ἐκ τῶν Ἀθηναίων, ὡς πληγαῖς τε πάντας ζημιοῦσι, καὶ ἀντειπεῖν ἔστιν οὐδὲν πρὸς τοὺς ἔχοντας τὴν πολιτείαν, καὶ ὅτι αὐτῶν καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ὑβρίζονται· καὶ διανοοῦνται, ὁπόσοι τε ἐν Σάμῳ στρατεύονται μὴ ὄντες τῆς σφετέρας γνώμης, τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας λαβόντες εἵρξειν, ἵνα ἢν μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσι· καὶ ἄλλα πολλὰ ἐπικαταψευδόμενος ἔλεγεν.

οε'. Οἱ δ' ἀκούοντες, ἐπὶ τοὺς τὴν ὀλιγαρχίαν μάλιστα ποιήσαντας, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τοὺς μετασχόντας τὸ μὲν πρῶτον ὥρμησαν βάλλειν, ἔπειτα μέντοι,

Euboeam agere custodiam iusserunt. Chaereas vero, simulac animadvertit praesentem rerum statum, confestim clandestina quadam ratione se subducens, Samum reversus, retulit militibus, quae fierent Athenis, omnia verbis asperioribus exaggerans, omnes verberibus ab illis quadringentis mulctari, nec licere quidquam adversus eos dicere, qui rempublicam administrarent, quin etiam ipsorum uxores & liberos vim ab illis cum contumelia pati. In animo etiam habere, propinquos eorum omnium, qui apud Samum militarent, quotquot ab ipsis dissentirent, comprehensos in vincula coniicere, ut, si illorum imperio non parerent, ipsorum propinqui capite plecterentur. Alia etiam permulta mentiens adiecit.

LXXV. Milites autem, his auditis, primum quidem in eos, qui praecipue paucorum dominatum constituerant, & in ceteros, qui participes fuerant, impetum fecerunt, ut eos percuterent: deinde tamen ab illis, qui se interpo-

ὑπὸ τῶν διὰ μέσου κωλυθέντες, καὶ διδαχθέντες, μὴ, τῶν πολεμίων ἀντιπρώρων ἐγγὺς ἐφορμούντων, ἀπολέσωσι τὰ πράγματα, ἐπαύσαντο. μετὰ δὲ τοῦτο, λαμπρῶς ἤδη ἐς δημοκρατίαν βουλόμενοι καταστῆσαι τὰ ἐν τῇ Σάμῳ ὅ, τε Θρασύβουλος ὁ τοῦ Λύκου καὶ Θράσυλλος (οὗτοι γὰρ μάλιστα προειστήκεισαν τῆς μεταβολῆς) ὥρκωσαν πάντας τοὺς στρατιώτας τοὺς μεγίστους ὅρκους, καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ἦ μὴν δημοκρατήσεσθαί τε καὶ ὁμονοήσειν, καὶ τὸν πρὸς τοὺς Πελοποννησίους πόλεμον προθύμως διοίσειν· καὶ τοῖς τετρακοσίοις πολέμιοί τε ἔσεσθαι, καὶ οὐδὲν ἐπικηρυκεύεσθαι. ξυνώμνυσαν δὲ καὶ Σαμίων πάντες τὸν αὐτὸν ὅρκον οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ, καὶ τὰ πράγματα πάντα καὶ τὰ ἀποβησόμενα ἐκ τῶν κινδύνων ξυνεκοινώσαντο οἱ στρατιῶται τοῖς Σαμίοις· νομίζοντες Init. Martii.

fuerunt, impediti, ac edocti, ne hostibus cum infesta classe stationem adversus Athenienses prope Samum habentibus, res omnes perderent, ab incoepto destiterunt. Postea vero Thrasybulus Lyci filius & Thrasyllus, (isti enim huius mutationis praecipui auctores exstiterant) iam aperte res Samias ad popularem statum revocare cupientes, omnes milites, & illos praecipue, qui ex paucorum dominatu erant, ad maximum iusiurandum adegerunt, quo promiserunt, se populari statu in reipublicae administratione posthac usuros & concordes futuros, & bellum adversus Peloponnesios alacriter gesturos; & illis quadringentis hostes futuros, nec ulla de re per caduceatorem cum illis acturos. Omnes etiam Samii, qui per aetatem arma ferre poterant, idem iusiurandum cum ceteris iuraverunt, & Atheniensium milites omnia negotia, & quae ex periculis

οὔτε ἐκείνοις ἀποστροφὴν σωτηρίας, οὔτε σφίσιν εἶναι· ἀλλ᾽ ἐάν τε οἱ τετρακόσιοι κρατήσωσιν, ἄν τε οἱ ἐκ Μιλήτου πολέμιοι, διαφθαρήσεσθαι.

ϛʹ. Ἐς φιλονεικίαν τε καθέστασαν τὸν χρόνον τοῦτον, οἱ μὲν, τὴν πόλιν ἀναγκάζοντες δημοκρατεῖσθαι, οἱ δὲ, τὸ στρατόπεδον ὀλιγαρχεῖσθαι. ἐποίησαν δὲ καὶ ἐκκλησίαν εὐθὺς οἱ στρατιῶται, ἐν ᾗ τοὺς προτέρους στρατηγοὺς, καὶ εἴ τινα τῶν τριηράρχων ὑπώπτευον, ἔπαυσαν, ἄλλους δὲ ἀνθείλοντο καὶ τριηράρχους καὶ στρατηγοὺς, ὧν Θρασύβουλός τε καὶ Θράσυλλος ὑπῆρχον. καὶ παραινέσεις ἄλλας τε ἐποιοῦντο ἐν σφίσιν ἀνιστάμενοι, καὶ ὡς οὐ δεῖ ἀθυμεῖν ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν ἀφέστηκε. τοὺς γὰρ ἐλάσσους ἀπὸ σφῶν τῶν πλεόνων καὶ ἐς

eventura forent, cum Samiis communicaverunt; exiſtimantes, nec illis, nec ſibi ſalutis refugium eſſe, ſed utroſque perituros, ſive illi quadringenti viciſſent, ſive hoſtes, qui Mileti erant.

LXXVI. Atque tunc temporis in contentionem deſcenderunt: hi quidem, qui Sami erant, quod urbem Athenas populari ſtatu regi cogere conarentur; illi vero, qui Athenis erant, quod exercitum, qui Sami erat, paucorum dominatu regi cogere conarentur. Confeſtim etiam milites concionem coëgerunt, in qua ſuperiores duces, & ſi quem trierarchum ſuſpectum habebant, magiſtratu amoverunt, & in eorum locum alios ſuffecerunt & trierarchos & duces, quo in numero fuerunt Thraſybulus & Thraſyllus. Et ſurgentes cum aliis adhortationibus ſe mutuo adhortabantur, tum hac, qua dicebant, animum non eſſe abiiciendum, quod civitas a ſe defeciſſet. Illos enim, quorum numerus minor eſſet, a ſe, qui numero plures eſſent, & qui

πάντα πορίμωτέρων μεθιστάναι. ἐχόντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικὸν, τὰς ἄλλας πόλεις ὧν ἄρχουσιν ἀναγκάσειν τὰ χρήματα ὁμοίως διδόναι, καὶ εἰ ἐκεῖθεν ὥρμηντο. πόλιν τε γὰρ σφίσιν ὑπάρχειν Σάμον, οὐκ ἀσθενῆ, ἀλλ' ἢ παρ' ἐλάχιστον ἦλθε τὸ Ἀθηναίων κράτος τῆς θαλάσσης, ὅτε ἐπολέμησεν, ἀφελέσθαι, τούς τε πολεμίους ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ἀμύνεσθαι οὗπερ καὶ πρότερον. καὶ δυνατώτεροι εἶναι σφεῖς, ἔχοντες τὰς ναῦς, πορίζεσθαι τὰ ἐπιτήδεια τῶν ἐν τῇ πόλει. καὶ δι' ἑαυτούς τε ἐν τῇ Σάμῳ προσκαθημένους, καὶ πρότερον αὐτοὺς κρατεῖν τοῦ ἐς τὸν Πειραιᾶ ἔσπλου, καὶ νῦν ἐς τοσοῦτο καταστήσονται μὴ βουλόμενοι σφίσι πάλιν τὴν πολιτείαν ἀποδοῦναι, ὥστε αὐτοὶ καὶ δυνατώτεροι εἶναι εἴργειν ἐκείνους τῆς θαλάσσης ἢ ὑπ' ἐκείνων εἴργεσθαι.

maiore rerum omnium copia abundarent, fecessionem fecisse. Se enim, qui totam classem haberent, ceteras civitates suo imperio subiectas adacturos ad pendendas pecunias, aeque ac si illinc, ex ipsa Athenarum urbe, ad eas exigendas proficiscerentur: (se enim habere Samum, civitatem non parum potentem, sed a qua minimum abfuerat, quin Athenienses suo maritimo imperio spoliarentur, dum bellum cum ipsis gereret) & hostium impetum ex eodem, quo & ante, loco propulsaturos. Quin etiam se, quod penes se classem haberent, maiorem commeatus comparandi facultatem habituros, quam illos, qui Athenis essent. Praeterea dicebant, ipsos, qui Athenis essent, propter se, qui apud Samum commorarentur, ingressu in Piraeeum potiri, & nunc eo redactum iri, ut, nisi suam rempublicam sibi restituere vellent, ipsi facilius illos maris usu prohiberent, quam ab illis prohiberi possent. Adiumentum

βραχύ τέ τι εἶναι καὶ οὐδενὸς ἄξιον ὃ πρὸς τὸ περιγίγνεσθαι τῶν πολεμίων ἡ πόλις σφίσι χρήσιμος ἦν· καὶ οὐδὲν ἀπολωλεκέναι, οἵ γε μήτε ἀργύριον ἔτι εἶχον πέμπειν, ἀλλ' αὐτοῖς ἐπορίζοντο οἱ στρατιῶται, μήτε βούλευμα χρηστὸν, οὗπερ ἕνεκα πόλις στρατοπέδων κρατεῖ. ἀλλὰ καὶ ἐν τούτοις τοὺς μὲν ἡμαρτηκέναι, τοὺς πατρίους νόμους καταλύσαντας, αὐτοὺς δὲ σώζειν καὶ ἐκείνους πειράσεσθαι προσαναγκάζειν. ὥστε οὐδὲ τούτους οἵπερ ἂν βουλεύοιέν τι χρηστὸν παρὰ σφίσι, χείρους εἶναι. Ἀλκιβιάδην τε, ἢν αὐτῷ ἄδειάν τε καὶ κάθοδον ποιήσωσιν, ἄσμενον τὴν παρὰ βασιλέως ξυμμαχίαν παρέξειν. τό, τε μέγιστον, ἢν ἁπάντων σφάλλωνται, εἶναι αὐτοῖς τοσοῦτον ἔχουσι ναυτικὸν πολλὰς τὰς ἀποχωρήσεις, ἐν αἷς καὶ πόλεις καὶ γῆν εὑρήσουσι.

etiam, quod ad ſuperandos hoſtes ipſa civitas ſibi prius afferebat, parvum & plane contemnendum eſſe: ſeque nihil amiſiſſe, quod ab illis deſerti fuiſſent, qui nullam pecuniam amplius haberent, quam mitterent, ſed ipſimet milites ſibi quaeritarent, neque ſalubre conſilium, cuius cauſa civitas imperium in exercitus obtinet. Quin etiam illos quidem hac in re peccaſſe dicebant, quod patrias leges violaſſent: ſe vero eas ſervare, & praeterea ſe operam daturos, ut illos etiam has ſervare cogerent. Quare ne hos quidem, qui apud ſe aliquod ſalubre conſilium darent, quamvis eſſent plebeii, deteriores eſſe illis, qui erant ordinis ſenatorii. Alcibiadem quoque, ſi impunitatem ac reſtitutionem ei decreviſſent, regis ſocietatem ſibi lubenter conciliaturum. Quod autem maximum eſſet, ſi omnibus rebus ante commemoratis fruſtrarentur, non deeſſe illis tantam claſſem habentibus multa loca, in quibus & urbes & agrum invenirent.

οζ'. Τοιαῦτα ἐν ἀλλήλοις ἐκκλησιάσαντες, καὶ παραθαρσύναντες σφᾶς αὐτοὺς, καὶ τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο οὐδὲν ἧσσον. οἱ δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες ἐς τὴν Σάμον, οἱ δέκα πρεσβευταὶ, ὡς ταῦτα ἐν τῇ Δήλῳ ἤδη ὄντες ᾐσθάνοντο, ἡσύχαζον.

οη'. Ὑπὸ δὲ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ ναυτικῷ στρατιῶται κατὰ σφᾶς αὐτοὺς διεβόων ὡς ὑπὸ Ἀστυόχου καὶ Τισσαφέρνους φθείρεται τὰ πράγματα· τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος οὔτε πρότερον ναυμαχεῖν, ἕως ἔτι αὐτοί τε ἔῤῥωντο μᾶλλον, καὶ τὸ ναυτικὸν τῶν Ἀθηναίων ὀλίγον ἦν, οὔτε νῦν, ὅτε στασιάζειν τε λέγονται, καὶ αἱ νῆες αὐτῶν οὐδέπω ἐν τῷ αὐτῷ εἰσὶν, ἀλλὰ τὰς παρὰ Τισσαφέρνους Φοι- Init. Martii.

LXXVII. Cum igitur his verbis in concione ſe mutuo allocuti fuiſſent, & ſe ipſos ad fiduciam animo concipiendam adhortati fuiſſent, res etiam ad bellum neceſſarias nihilo ſegnius apparare coeperunt. Illi vero decem legati, qui a quadringentis Samum miſſi fuerant, poſtquam haec ſenſerunt, cum iam in Delo eſſent, quieverunt, nec ulterius progreſſi ſunt.

LXXVIII. Per idem autem tempus & illi claſſiarii Peloponneſiorum milites, qui Mileti erant, rumorem inter ſe ſpargebant, res Peloponneſiacas ab Aſtyocho & Tiſſapherne perdi: quod ille quidem nec antea navale proelium committere voluiſſet, donec adhuc & ipſi vires maiores haberent, quam tunc, & Athenienſium claſſis parva eſſet, neque nunc pugnare vellet, dum Athenienſes ſeditione laborare dicerentur, necdum omnes ipſorum naves in eodem loco eſſent; ſed ipſi Peloponneſii propemodum attererentur, dum Phoeniſſas naves a Tiſſapherne, verbis

νίσσας ναῦς μένοντες, ἄλλως ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον κινδυνεύειν διατριβῆναι. τὸν δ' αὖ Τισσαφέρνην τάς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζειν, καὶ τροφὴν ὅτι οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῆ διδοὺς, κακοῖ τὸ ναυτικόν. οὔκουν ἔφασαν χρῆναι μέλλειν ἔτι, ἀλλὰ διαναυμαχεῖν. καὶ μάλιστα οἱ Συρακούσιοι ἐνῆγον.

οθ'. Αἰσθόμενοι δὲ οἱ ξύμμαχοι καὶ ὁ Ἀστύοχος τὸν θροῦν, καὶ δόξαν αὐτοῖς ἀπὸ ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν, ἐπειδὴ καὶ ἐσηγγέλλετο αὐτοῖς ἡ ἐν τῇ Σάμῳ ταραχὴ, ἄραντες ταῖς ναυσὶ πάσαις, οὔσαις δώδεκα καὶ ἑκατὸν, καὶ τοὺς Μιλησίους πεζῇ κελεύσαντες ἐπὶ τῆς Μυκάλης παριέναι, ἔπλεον πρὸς τὴν Μυκάλην. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ταῖς ἐκ Σάμου ναυσὶ δυοῖν καὶ ὀγδοήκοντα, αἳ ἔτυχον ἐν Γλαύκῃ τῆς Μυκάλης ὁρμοῦσαι, (διέχει

non re ipſa mittendas, fruſtra opperirentur. Tiſſaphernes vero, quod naves iſtas non adduceret, & Peloponneſiorum claſſem affligeret, quod ſtipendium nec aſſidue nec integrum perſolveret. Nequaquam igitur diutius cunctandum, ſed quamprimum navali proelio dimicandum eſſe, dicebant. Syracuſani autem praecipue inſtigabant.

LXXIX. Socii vero & Aſtyochus, cum rumorem iſtum ſenſiſſent, habitoque concilio proelium navale committendum eſſe cenſuiſſent, quandoquidem & ſeditio, quae Sami erat, ipſis nuntiabatur, illinc ſolventes cum omnibus navibus, quae numero centum ac duodecim erant, Mycalen verſus navigare coeperunt, & Mileſios itinere pedeſtri eodem proficiſci iuſſerunt. Athenienſes vero cum illis duabus & octoginta navibus, quas e Samo ſecum duxerant, quae in Glauce agri Mycaleſii ſtationem habebant, (ab hac autem parte, quae Mycalen ſpectat, Samus a conti-

δὲ ὀλίγον ταύτῃ ἡ Σάμος τῆς ἠπείρου πρὸς τὴν Μυκάλην) ὡς εἶδον τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς ἐπιπλεούσας, ὑπεχώρησαν ἐς τὴν Σάμον, οὐ νομίσαντες τῷ πλήθει διακινδυνεῦσαι περὶ τοῦ παντὸς ἱκανοὶ εἶναι. καὶ ἅμα (προῄσθοντο γὰρ αὐτοὺς ἐκ τῆς Μιλήτου ναυμαχησείοντας) προσεδέχοντο καὶ τὸν Στρομβιχίδην ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου σφίσι ταῖς ἐκ τῆς Χίου ναυσὶν ἐπ' Ἀβύδου ἀφικομέναις προσβοηθήσειν· προὔπεμπτο γὰρ αὐτῷ ἄγγελος. καὶ οἱ μὲν οὕτως ἐπὶ τῆς Σάμου ἀνεχώρησαν· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, καταπλεύσαντες ἐπὶ Μυκάλης, ἐστρατοπεδεύοντο, καὶ τῶν Μιλησίων καὶ τῶν πλησιοχώρων ὁ πεζός. καὶ τῇ ὑστεραίᾳ, μελλόντων αὐτῶν ἐπιπλεῖν τῇ Σάμῳ, ἀγγέλλεται ὁ Στρομβιχίδης ταῖς ἀπὸ τοῦ Ἑλλησπόντου ναυσὶν ἀφιγμένος. καὶ εὐθὺς ἀπέπλεον πάλιν ἐπὶ τῆς Μιλήτου. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι,

nente parum diſtat) cum Peloponneſiorum naves contra ſe venientes vidiſſent, in Samum ſe receperunt, exiſtimantes, ſuarum numerum non ſatis eſſe firmum ad belli fortunam de ſumma rerum periclitandam. Simul etiam (praeſenſerant enim, ipſos hoſtes Mileto venire, proelium navale committere cupientes) exſpectabant & ipſum Strombichidem ex Helleſponto cum ea claſſe, quae ex Chio Abydum profecta fuerat, venturum ad opem ſibi ferendam. Nuntius enim ad ipſum praemiſſus fuerat. Atque illi quidem ſic in Samum ſe receperunt. Peloponneſii vero, claſſe ad Mycalen appulſa, illic caſtra poſuerunt, & cum ipſis Mileſiorum & accolarum peditatus. Poſtridie vero, cum adverſus Samum navigare ſtatuiſſent, nuntiatum eſt ipſis, Strombichidem ex Helleſponto cum ſua claſſe Samum revertiſſe. Quare confeſtim Miletum redierunt. Sed Athe-

προσγενομένων σφίσι τῶν νεῶν, ἐπίπλουν αὐτοὶ ποιοῦνται τῇ Μιλήτῳ ναυσὶν ὀκτὼ καὶ ἑκατὸν, βουλόμενοι διαναυμαχῆσαι· καὶ ὡς οὐδεὶς αὐτοῖς ἀντανήγετο, ἀπέπλευσαν πάλιν ἐς τὴν Σάμον.

Paulo post init. Martii.

π΄. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει μετὰ τοῦτο εὐθὺς οἱ Πελοποννήσιοι, ἐπειδὴ ἀθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐκ ἀξιόμαχοι νομίσαντες εἶναι οὐκ ἀντανήγοντο, ἀπορήσαντες ὁπόθεν τοσαύταις ναυσὶ χρήματα ἕξουσιν, ἄλλως τε καὶ Τισσαφέρνους κακῶς διδόντος, ἀποστέλλουσιν ὡς τὸν Φαρνάβαζον (ὥσπερ καὶ τοπρῶτον ἐκ τῆς Πελοποννήσου προσετάχθη) Κλέαρχον τὸν Ῥαμφίου, ἔχοντα ναῦς τεσσαράκοντα. ἐπεκαλεῖτο γὰρ αὐτοὺς ὁ Φαρνάβαζος, καὶ τροφὴν ἕτοιμος ἦν παρέχειν· καὶ ἅμα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀποστῆναι. καὶ αἱ μὲν τῶν Πελο-

nienſes, poſt alterius claſſis acceſſionem, ipſi cum centum & octo navibus Miletum invadere ſtatuerunt, eo animo, ut navali proelio dimicarent. Sed cum nullus ipſis obviam prodiret, rurſus in Samum ſe receperunt.

LXXX. Poſt haec autem, eadem aeſtate, ſtatim Peloponneſii, quoniam cum omnibus ſuis navibus obviam hoſtibus non prodierant, exiſtimantes ſe non ſatis virium habere ad proelium cum illis committendum, inopes conſilii unde pecunias haberent, quas tot navibus ſuppeditarent, praeſertim quod Tiſſaphernes claſſi ſtipendium male perſolveret, mittunt ad Pharnabazum (quemadmodum & initio ex Peloponneſo praeceptum fuerat) Clearchum Ramphii filium cum quadraginta navibus. Pharnabazus enim ipſos evocaverat, & ſtipendium praebere paratus erat: ſimul etiam per legatos ipſis ſignificabat, Byzantium defectionem facturum. Hae autem Peloponneſiorum naves,

πονησίων αὗται νῆες ἀπάρασαι ἐς τὸ πέλαγος, ὅπως λάθοιεν ἐν τῷ πλῷ τοὺς Ἀθηναίους, χειμασθεῖσαι, καὶ αἱ μὲν Δῆλου λαβόμεναι αἱ πλείους μετὰ Κλεάρχου. καὶ ὕστερον πάλιν ἐλθοῦσαι ἐς Μίλητον (Κλέαρχος δὲ κατὰ γῆν αὖθις ἐς τὸν Ἑλλήσποντον κομισθεὶς ἦρχεν) αἱ δὲ μετὰ Ἑλίξου τοῦ Μεγαρέως στρατηγοῦ δέκα, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον διασωθεῖσαι, Βυζάντιον ἀφιστᾶσι· καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ἐκ τῆς Σάμου πέμπουσιν αἰσθόμενοι νεῶν βοήθειαν καὶ φυλακὴν, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον. καί τις καὶ ναυμαχία βραχεῖα γίγνεται πρὸ τοῦ Βυζαντίου, ναυσὶν ὀκτὼ πρὸς ὀκτώ.

πα΄. Οἱ δὲ προεστῶτες ἐν τῇ Σάμῳ, καὶ μάλιστα Θρασύβουλος, ἀεί τε τῆς αὐτοῦ γνώμης ἐχόμενος, ἐπειδὴ μετέστησε τὰ πράγματα, ὥστε κατάγειν Ἀλκι-

cum e portu solvissent & altum petiissent, ut Athenienses in conficiendo navigationis cursu laterent, tempestate iactatae, atque aliae quidem, atque adeo illarum pleraeque, quibus Clearchus praeerat, cum Delum tenuissent, & postea Miletum rediissent: (Clearchus autem in Hellespontum itinere terrestri reversus imperium obtinebat) illae vero decem, quibus Helixus Megarensis praeerat, cum in Hellespontum evasissent, Byzantium ad defectionem faciendam impulerunt. Postea vero Athenienses, qui Sami stativa habebant, cum hoc intellexissent, auxilio atque praesidio loci classem in Hellespontum miserunt. Quin etiam leve quoddam navale proelium inter Peloponnesios & Athenienses, octonis utrinque navibus ante Byzantium commissum est.

LXXXI. Qui autem apud Samum rebus praeerant, praecipue vero Thrasybulus, cum semper alias, tum vero postquam reipublicae statum immutavit, in sua pristina sen-

βιάδην, καὶ τέλος ἀπ᾽ ἐκκλησίας ἔπεισε τὸ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν. καὶ ψηφισαμένων αὐτῶν Ἀλκιβιάδῃ κάθοδον καὶ ἄδειαν, πλεύσας ὡς τὸν Τισσαφέρνην, κατῆγεν ἐς τὴν Σάμον τὸν Ἀλκιβιάδην· νομίζων μόνην σωτηρίαν εἰ Τισσαφέρνην αὐτοῖς μεταστήσειεν ἀπὸ Πελοποννησίων. γενομένης δὲ ἐκκλησίας, τήν τε ἰδίαν ξυμφορὰν τῆς φυγῆς ἐπῃτιάσε καὶ ἀνωλοφύρατο ὁ Ἀλκιβιάδης· καὶ περὶ τῶν πολιτικῶν πολλὰ εἰπὼν, ἐς ἐλπίδας γε αὐτοὺς οὐ μικρὰς περὶ τῶν μελλόντων καθίστη· καὶ ὑπερβάλλων ἐμεγάλυνε τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν παρὰ τῷ Τισσαφέρνει, ἵνα οἵ τε οἴκοι τὴν ὀλιγαρχίαν ἔχοντες φοβοῖντο αὐτὸν, καὶ μᾶλλον αἱ ξυνωμοσίαι διαλυθεῖεν· καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τιμιώτερόν τε αὐτὸν ἄγοιεν, καὶ αὐτοὶ ἐπιπλεῖον θαρσοῖεν· οἵ τε πολέμιοι τῷ Τισσαφέρνει ὡς μάλιστα διαβάλλοιντο, καὶ τῶν ὑπαρχουσῶν ἐλπίδων

tentia permanſit, ut Alcibiadem reduceret, ac tandem militum multitudinem in concione ad hoc faciendum induxit. Cum autem illi reſtitutionem ac impunitatem Alcibiadi decreviſſent, Thraſybulus ad Tiſſaphernem profectus, Alcibiadem Samum deduxit; exiſtimans, hanc unam eſſe ſalutis ſpem, ſi Alcibiades Tiſſaphernem a Peloponneſiis alienatum ad ſe traduceret. Concione autem coacta, Alcibiades exſilii ſui calamitatem queſtus eſt ac deploravit, multaque locutus de republica ipſos in non parvam futurorum ſpem adduxit: & ſupra modum ſuam apud Tiſſaphernem gratiam amplificavit; ut & illi, qui domi paucorum dominatum habebant, ipſum formidarent, & coniurationes magis diſſolverentur; & qui Sami erant, ipſum magis honorarent, ipſique maiorem fiduciam animis conciperent; utque Tiſſaphernis hoſtes in maximam invidiam incurre-

ἐκπίπτοιεν. ὑπισχνεῖτο δ' οὖν τάδε μέγιστα ἐπικομπῶν ὁ Ἀλκιβιάδης, ὡς Τισσαφέρνης αὐτῷ ὑπεδέξατο, ἦ μὴν, ἕως ἄν τι τῶν ἑαυτοῦ λείπηται, ἢν Ἀθηναίοις πιστεύῃ, μὴ ἀπορήσειν αὐτοὺς τροφῆς, οὐδ' ἢν δέῃ τελευτῶντα τὴν ἑαυτοῦ στρωμνὴν ἐξαργυρῶσαι· τάς τε ἐν Ἀσπένδῳ ἤδη οὔσας Φοινίκων ναῦς κομιεῖν Ἀθηναίοις, καὶ οὐ Πελοποννησίοις. πιστεῦσαι δ' ἂν μόνως Ἀθηναίοις εἰ αὐτὸς κατελθὼν αὐτῷ ἀναδέξαιτο.

πβ'. Οἱ δὲ, ἀκούοντες ταῦτά τε καὶ ἄλλα πολλὰ, στρατηγόν τε αὐτὸν εὐθὺς εἵλοντο μετὰ τῶν προτέρων, καὶ τὰ πράγματα πάντα ἀνετίθεσαν. τήν τε παραυτίκα ἐλπίδα ἕκαστος τῆς τε σωτηρίας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας, οὐδενὸς ἀντηλλάξαντο· καὶ ἑτοῖμοι ἤδη

rent, & ex ſpe, quam conceperant, deiicerentur. Alcibiades igitur maxima cum iactatione haec pollicebatur, aſſeverans, Tiſſaphernem ſibi recepiſſe nimirum, quoad aliquid ſuarum facultatum reliquum foret, ſi modo Athenienſibus confideret, ipſos nulla ſtipendii inopia laboraturos, ne ſi oporteret quidem ad extremum ſuum ipſius lectum ad pecuniam inde cogendam vendere: naves quoque Phoenicum, quae iam Aſpendi eſſent, ad Athenienſes, non ad Peloponneſios adducturum. Se autem ita demum fidem Athenienſibus habiturum, ſi ipſe reverſus, ipſi Tiſſapherni Athenienſium nomine recepiſſet, ac illos id facturos ſpopondiſſet.

LXXXII. Illi vero, cum & haec & alia multa audiſſent, confeſtim & ipſum in ſuperiorum imperatorum collegium cooptaverunt, & res omnes ad illos detulerunt. Spem autem, quam ſinguli cum de ſua ſalute, tum de quadringentis ulciſcendis, ſubito conceperunt, cum nulla re

ἦσαν κατὰ τὸ αὐτίκα τούς τε παρόντας πολεμίους ἐκ τῶν λεχθέντων καταφρονεῖν, πλεῖν τε ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ, τὸ μὲν ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν, τοὺς ἐγγυτέρω πολεμίους ὑπολιπόντας, καὶ πάνυ διεκώλυσε, πολλῶν ἐπειγομένων· τὰ δὲ τοῦ πολέμου πρῶτον ἔφη, ἐπειδὴ καὶ στρατηγὸς ᾕρητο, πλεύσας ὡς Τισσαφέρνην, πράξειν. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς ἐκκλησίας εὐθὺς ᾤχετο, ἵνα δοκῇ πάντα μετ᾽ ἐκείνου κοινοῦσθαι, καὶ ἅμα βουλόμενος αὐτῷ τιμιώτερός τε εἶναι, καὶ ἐνδείκνυσθαι ὅτι καὶ στρατηγὸς ἤδη ᾕρηται, καὶ εὖ καὶ κακῶς οἷός τε ἐστὶν αὐτὸν ποιεῖν. ξυνέβαινε δὲ τῷ Ἀλκιβιάδῃ, τῷ μὲν Τισσαφέρνει τοὺς Ἀθηναίους φοβεῖν, ἐκείνοις δὲ τὸν Τισσαφέρνην.

πγ΄. Οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, ἐν τῇ Μιλήτῳ πυνθανόμενοι τὴν Ἀλκιβιάδου κάθοδον, καὶ πρότερον τῷ Τισσαφέρνει ἀπιστοῦντες, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἔτι διεβέβληντο.

commutassent. Et propter ea, quae dicta fuerant, iam tum erant parati, contemtis hostibus, qui aderant, in Piraeeum navigare. Ille vero, quamvis alii multi instarent, navigationem quidem in Piraeeum, omissis hostibus, qui propius essent, vel maxime impedivit. Sed quandoquidem ipse creatus esset imperator, se primum ad Tissaphernem iturum, & belli negotia confecturum, dixit. Confestim autem post istam concionem abiit, ut videretur omnia cum illo communicare, simul etiam quod apud illum in maiore honore esse cuperet, & ostentare, se etiam imperatorem iam creatum esse, illique & prodesse & obesse posse. Contigit autem Alcibiadi, ut per Tissaphernem quidem Athenienses terrefaceret, per illos vero Tissaphernem.

LXXXIII. Peloponnesii autem, qui Mileti erant, audito Alcibiadis reditu, cum & antea Tissapherni diffiderent,

ξυνηνέχθη γὰρ αὐτοῖς καὶ τὸν ἐπὶ τὴν Μίλητον Ἀθηναίων ἐπίπλουν, ὡς οὐκ ἠθέλησαν ἀνταναγαγόντες ναυμαχῆσαι, πολλῷ ἐς τὴν μισθοδοσίαν τὸν Τισσαφέρνην ἀῤῥωστότερον γενόμενον, καὶ ἐς τὸ μισεῖσθαι ὑπ᾽ αὐτῶν πρότερον ἔτι τούτων διὰ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐπιδεδωκέναι. καὶ ξυνιστάμενοι πρὸς ἀλλήλους οἷάπερ καὶ πρότερον οἱ στρατιῶται ἀνελογίζοντο, καί τινες τῶν ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων, καὶ οὐ μόνον τὸ στρατιωτικὸν, ὡς οὔτε μισθὸν ἐντελῆ πώποτε λάβοιεν, τό, τε διδόμενον, βραχὺ, καὶ οὐδὲ τοῦτο ξυνεχῶς· καὶ εἰ μή τις ἢ διαναυμαχήσει, ἢ ἀπαλλάξεται ὅθεν τροφὴν ἕξει, ἀπολείψειν τοὺς ἀνθρώπους τὰς ναῦς· πάντων τε Ἀστύοχον εἶναι αἴτιον, ἐπιφέροντα ὀργὰς Τισσαφέρνει διὰ ἴδια κέρδη.

tunc vero multo magis ei obtrectare coeperunt. Accidit enim ipsis, ut Tissaphernes (quod, quo tempore Athenienses cum infesta classe adversus Miletum iverunt, obviam illis prodire, & navale proelium committere noluissent) ad stipendium ipsis persolvendum longe languidior factus, ipsis etiam Alcibiadis opera, vel multo ante haec, longe magis esset invisus. Quamobrem milites inter se convenientes considerabant, quae vel prius secum ipsi reputabant, quin etiam alii quidam auctoritatis non contemnendae viri, nec soli gregarii milites, quod nec integrum stipendium unquam acciperent, & quod daretur, exiguum esset, & ne hoc quidem assidue persolveretur, & nisi quis aut navali proelio dimicaret, aut illinc discederet, ac eo proficisceretur, unde stipendium haberet, naves ab hominibus desertum iri dicebant: omnium autem Astyochum auctorem esse, qui quaestus privati gratia Tissapherni morem gereret.

πδ'. Ὄντων δ' αὐτῶν ἐν τοιούτῳ ἀναλογισμῷ, ξυνηνέχθη καὶ τοιόσδε τις θόρυβος περὶ τὸν Ἀστύοχον. τῶν γὰρ Συρακουσίων καὶ Θουρίων, ὅσῳ μάλιστα καὶ ἐλεύθεροι ἦσαν τὸ πλῆθος οἱ ναῦται, τοσούτῳ καὶ θρασύτατα προσπεσόντες τὸν μισθὸν ἀπῄτουν. ὁ δὲ αὐθαδέστερόν τε τὶ ἀπεκρίνατο, καὶ ἠπείλησε καὶ τῷ γε Δωριεῖ ξυναγορεύοντι τοῖς ἑαυτοῦ ναύταις, καὶ ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν στρατιωτῶν ὡς εἶδον, οἷα δὴ ναῦται, ὥρμησαν ἐγκραγόντες ἐπὶ τὸν Ἀστύοχον, ὥστε βάλλειν. ὁ δὲ, προϊδὼν, καταφεύγει ἐπὶ βωμόν τινα. οὐ μέντοι ἐβλήθη γε, ἀλλὰ διελύθησαν ἀπ' ἀλλήλων. ἔλαβον δὲ καὶ τὸ ἐν Μιλήτῳ ἐνῳκοδομημένον τοῦ Τισσαφέρνους φρούριον οἱ Μιλήσιοι, λάθρα ἐπιπεσόντες, καὶ τοὺς ἐνόντας φύλακας αὐτοῦ ἐκβάλλουσι. ξυνεδόκει δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ξυμμάχοις ταῦτα, καὶ οὐχ

LXXXIV. Dum autem ipsi secum ita ratiocinarentur, quidam etiam huiusmodi tumultus in Astyochum concitatus est. Nam Syracusanorum ac Thuriorum nautae, quo liberior multitudo erat, eo etiam confidentius ingruentes stipendium reposcebant. Ille vero quoddam arrogantius responsum ipsis reddidit, quin etiam interminatus est Dorieo suis nautis patrocinanti, & scipionem sustulit, eum percussurus. Cum autem multitudo hoc animadvertisset, ut nautae clamore simul sublato in Astyochum impetum fecerunt, ut eum ferirent. Quod ille praevidens, ad aram quandam confugit. Non tamen percussus fuit; sed alii ab aliis diremti discesserunt. Quin etiam Milesii Tissaphernis castellum Mileti exstructum clam aggressi ceperunt; & praesidium, quod illic erat, eiecerunt. Haec autem cum alii socii, tum vero praecipue Syracusani comprobaverunt.

κιστα τοῖς Συρακουσίοις. ὁ μέντοι Λίχας οὔτε ἠρέσκετο αὐτοῖς, ἔφη τε χρῆναι Τισσαφέρνει καὶ δουλεύειν Μιλησίους, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς ἐν τῇ βασιλέως, τὰ μέτρια, καὶ ἐπιθεραπεύειν, ἕως ἂν τὸν πόλεμον εὖ θῶνται. οἱ δὲ Μιλήσιοι ὠργίζοντό τε αὐτῷ, καὶ διὰ ταῦτα καὶ δι' ἄλλα τοιουτότροπα, νόσῳ ὕστερον ἀποθανόντα αὐτὸν οὐκ εἴασαν θάψαι οὗ ἐβούλοντο οἱ παρόντες τῶν Λακεδαιμονίων.

πε΄. Κατὰ δὴ τοιαύτην διαφορὰν ὄντων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων, πρός τε τὸν Ἀστύοχον καὶ τὸν Τισσαφέρνην Μίνδαρος διάδοχος τῆς Ἀστυόχου ναυαρχίας ἐκ Λακεδαίμονος ἐπῆλθε, καὶ παραλαμβάνει τὴν ἀρχήν· ὁ δὲ Ἀστύοχος ἀπέπλει. ξυνέπεμψε δὲ καὶ Τισσαφέρνης αὐτῷ πρεσβευτὴν τῶν παρ' ἑαυτοῦ, Γαυλείτην ὄνομα, Κᾶρα, δίγλωσσον, κατηγορήσοντα τῶν τε Μιλησίων

Lichae tamen haec displicebant, & dicebat oportere Milesios, & alios, qui essent in regis ditione, Tissapherni inservire ac obsequi in iis, quae moderata essent, donec bellum feliciter administrassent. Milesii vero ipsi succensebant, & cum ob ista, tum ob alia huiusmodi, ipsum postea morbo defunctum humari non permiserunt in eo loco, ubi Lacedaemonii, qui praesentes aderant, eum humari volebant.

LXXXV. Cum igitur ipsi Peloponnesii res in huiusmodi controversia adversus Astyochum & Tissaphernem exorta constitutas haberent, Mindarus Astyochi navarchiae successor Lacedaemone supervenit, ac imperium accepit: Astyochus vero discessit. Cum ipso autem Tissaphernes quendam ex iis, quos secum habebat, Gauletem nomine,

περὶ τοῦ φρουρίου, καὶ περὶ αὐτοῦ ἅμα ἀπολογησόμενον· εἰδὼς τούς τε Μιλησίους πορευομένους ἐπὶ καταβοῇ τῇ αὐτοῦ μάλιστα, καὶ τὸν Ἑρμοκράτην μετ᾽ αὐτῶν, ὃς ἔμελλε τὸν Τισσαφέρνην ἀποφαίνειν φθείροντα τῶν Πελοποννησίων τὰ πράγματα μετὰ Ἀλκιβιάδου, καὶ ἐπαμφοτερίζοντα. ἔχθρα δὲ πρὸς αὐτὸν ἦν αὐτῷ ἀεί ποτε περὶ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀποδόσεως. καὶ τὰ τελευταῖα, φυγόντος ἐκ Συρακουσῶν τοῦ Ἑρμοκράτους, καὶ ἑτέρων ἡκόντων ἐπὶ τὰς ναῦς τῶν Συρακουσίων ἐς τὴν Μίλητον στρατηγῶν, Ποτάμιδος καὶ Μύσκωνος καὶ Δημάρχου, ἐνέκειτο ὁ Τισσαφέρνης φυγάδι ὄντι ἤδη τῷ Ἑρμοκράτει πολλῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κατηγόρει ἄλλα τε, καὶ ὡς χρήματα ποτὲ αἰτήσας αὐτὸν, καὶ οὐ τυχὼν, τὴν ἔχθραν οἱ προθεῖτο. ὁ μὲν οὖν Ἀστύοχος καὶ οἱ Μιλήσιοι καὶ ὁ Ἑρμοκράτης ἀπέπλευσαν ἐς τὴν Λακεδαίμονα· ὁ δὲ

Cara, legatum mifit, utriufque linguae gnarum, cum Milefios de caftello accufaturum, tum etiam fimul fe purgaturum. Sciebat enim, Milefios illuc proficifci eo potiffimum animo, ut in fe inveherentur, & Hermocratem cum ipfis, qui demonftraturus effet, Tiffaphernem cum Alcibiade res Peloponnefiorum labefactare, & ancipitis fidei effe. Inimicitiae enim ipfi cum illo femper intercedebant propter ftipendii folutionem. Quin etiam tandem, cum Hermocrates Syracufis exfularet, aliique duces, Potamis, Myfcon, & Demarchus, Miletum ad Syracufanorum claffem veniffent, Tiffaphernes Hermocrati iam exfulanti multo acrius inftabat, ipfique cum alia crimini dabat, tum vero quod, cum aliquando pecuniam a fe poftulaffet, nec impetraffet, inimicitias fecum gereret. Aftyochus igitur & Milefii

λκιβιάδης διεβεβήκει ἤδη παρὰ τοῦ Τισσαφέρνους
; τὴν Σάμον.

πστ΄. Καὶ οἱ ἐκ τῆς Δήλου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων
ρεσβευταὶ, οὓς τότε ἔπεμψαν παραμυθησομένους, καὶ
ναδιδάξοντας τοὺς ἐν τῇ Σάμῳ, ἀφικνοῦνται παρόντος
ῦ Ἀλκιβιάδου· καὶ ἐκκλησίας γενομένης, λέγειν ἐπ-
ςείρουν. οἱ δὲ στρατιῶται τὸ μὲν πρῶτον οὐκ ἤθελον
ιούειν, ἀλλ᾽ ἀποκτείνειν ἐβόων τοὺς τὸν δῆμον κατα-
ύοντας. ἔπειτα μέντοι μόλις ἡσυχάσαντες, ἤκουσαν.
δ᾽ ἀπήγγελον ὡς οὔτε ἐπὶ διαφθορᾷ τῆς πόλεως ἡ
τάστασις γένοιτο, ἀλλ᾽ ἐπὶ σωτηρίᾳ, οὐδ᾽ ἵνα τοῖς
λεμίοις παραδοθῇ. ἐξεῖναι γὰρ ὅτε ἐσέβαλον ἤδη σφῶν
χόντων τοῦτο ποιῆσαι. τῶν τε πεντακισχιλίων ὅτι πάν-
ἐν τῷ μέρει μεθέξουσιν, οἵ τε οἰκεῖοι αὐτῶν οὐδ᾽ ὑβρί-

Hermocrates Lacedaemonem petierunt. Alcibiades vero
a Tiſſapherne Samum redierat.

.XXXVI. Legati autem, quos quadringenti tunc miſe-
t ad deliniendos & accurate docendos eos, qui Sami
ıt, dum Alcibiades illic adeſſet, ex Delo advenerunt.
coacta concione, verba facere conabantur. Milites ve-
primum quidem eos audire nolebant: ſed eos, qui po-
ırem ſtatum ſuſtuliſſent, interficiendos eſſe vocifera-
:ur. Deinde tamen aegre ſedato tumultu eos audierunt.
vero nuntiarunt, hanc ſtatus immutationem non in rei-
licae perniciem, ſed publicae ſalutis cauſa factam fuiſ-
nec ut civitas hoſtibus proderetur. Se enim, cum ho-
in agrum Atticum irrupiſſent, id facere potuiſſe, quod
rium iam obtinerent. Futurum autem, ut, quotquot
ınquo millium numero eſſent, per vices eiuſdem di-
tis participes eſſent. Neque vero propinquos ipſorum

ζονται, (ὥσπερ Χαιρέας διαβάλλων ἀπήγγελεν) οὔτε κακὸν ἔχουσιν οὐδὲν, ἀλλ' ἐπὶ τοῖς σφετέροις αὐτῶν ἕκαστοι κατὰ χώραν μένουσιν. ἄλλα τε πολλὰ εἰπόντων, οὐδὲν μᾶλλον ἐσήκουον, ἀλλ' ἐχαλέπαινον· καὶ γνώμας ἄλλοι ἄλλας ἔλεγον, μάλιστα δὲ ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ πλεῖν. καὶ ἐδόκει Ἀλκιβιάδης πρῶτος τότε καὶ οὐδενὸς ἔλασσον τὴν πόλιν ὠφελῆσαι. ὡρμημένων γὰρ τῶν ἐν Σάμῳ Ἀθηναίων πλεῖν ἐπὶ σφᾶς αὐτοὺς, (ἐν ᾧ σαφέστατα Ἰωνίαν καὶ Ἑλλήσποντον εὐθὺς εἶχον οἱ πολέμιοι) κωλυτὴς γενέσθαι καὶ ἐν τῷ τότε ἄλλος μὲν οὐδ' ἂν εἷς ἱκανὸς ἐγένετο κατασχεῖν τὸν ὄχλον, ἐκεῖνος δὲ τοῦ τ' ἐπίπλου ἔπαυσε, καὶ τοὺς ἰδίᾳ τοῖς πρέσβεσιν ὀργιζομένους λοιδορῶν ἀπέτρεπεν· αὐτὸς δὲ ἀποκρινάμενος

aut contumeliam pati, (quemadmodum Chaereas criminando retulisset) aut ullo malo affici; sed unumquemque in suis possessionibus & suo loco quiete manere. Cum autem & alia multa commemorássent, nihilo magis tamen eos audire voluerunt; sed indignabantur. Et alii alias sententias dicebant; praecipue vero de navigatione in Piraeeum suscipienda. Tunc autem Alcibiades primus, & ita, ut nemo magis, de republica bene meritus fuisse visus est. Cum enim Athenienses, qui Sami erant, adversus se ipsos animi quodam impetu navigare statuissent, (quod si fecissent, hostes confestim Ioniam & Hellespontum in suam potestatem planissime redegissent) hoc illorum consilium atque conatum visus est impedivisse. Tunc autem nullus alius illam multitudinem compescere potuisset. Ille vero & illud navigationis infestae studium sedavit, & eos, qui legatis privatim irascebantur, increpans, deterruit. Ipse autem solus legatos dimisit, cum ipsis respondisset, se non

αὐτοῖς ἀπέπεμπεν ὅτι τοὺς μὲν πεντακισχιλίους οὐ κωλύοι ἄρχειν, τοὺς μέντοι τετρακοσίους ἐκέλευεν ἀπαλλάσσειν αὐτοὺς, καὶ καθιστάναι τὴν βουλὴν ὥσπερ καὶ πρότερον τοὺς πεντακοσίους. εἰ δὲ ἐς εὐτέλειάν τι ξυντέτμηται, ὥστε τοὺς στρατευομένους μᾶλλον ἔχειν τροφὴν, πάνυ ἐπαινεῖν. καὶ τἄλλα ἐκέλευεν ἀντέχειν, καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις. πρὸς μὲν γὰρ σφᾶς αὐτοὺς σωζομένης τῆς πόλεως, πολλὴν ἐλπίδα εἶναι ξυμβῆναι· εἰ δὲ ἅπαξ τὸ ἕτερον σφαλήσεται, ἢ τὸ ἐν Σάμῳ, ἢ ἐκεῖνο, οὐδ᾽ ὅτῳ διαλλαγήσεταί τις ἔτι ἔσεσθαι. παρῆσαν δὲ καὶ Ἀργείων πρέσβεις, ἐπαγγελλόμενοι τῷ ἐν τῇ Σάμῳ τῶν Ἀθηναίων δήμῳ ὥστε βοηθεῖν. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης, ἐπαινέσας αὐτοὺς, καὶ εἰπὼν ὅταν τὶς καλῇ παρεῖναι, οὕτως ἀπέπεμπεν. ἀφίκοντο δὲ οἱ Ἀργεῖοι

impedire, quin illa quidem quinque millia civium imperium obtinerent, ipſis tamen imperare, ut illos quadringentos amoverent, & ſenatum reſtituerent, quemadmodum & prius fuiſſet, quingentorum. Porro ſi quos ſumtus parſimoniae ſtudentes contraxiſſent, ut milites iuſtum ſtipendium facilius haberent, ſe magnopere probare. Ceterum illos hortabatur, ut hoſtibus fortiter reſiſterent, nec ullo modo cederent. Si enim civitas incolumis ſtaret, magnam ſpem eſſe dicebat, fore ut hoſtes compoſitionem ſecum facerent. Si vero ſemel altera Athenienſium pars ſuccumberet, vel illa, quae Sami erat, vel illa, quae Athenis erat, nullum amplius fore, cum quo quis in mutuam gratiam rediret. Aderant autem & Argivorum legati, qui populari Athenienſium factioni, quae Sami erat, ſe opem laturos pollicebantur. Sed Alcibiades eos collaudatos, & cum quis eos vocaret, ut adeſſent, rogatos, ita dimiſit.

μετὰ τῶν Παράλων, οἳ τότε ἐτάχθησαν ἐν τῇ στρατιώτιδι νηὶ ὑπὸ τῶν τετρακοσίων, περιπλεῖν Εὔβοιαν, καὶ ἄγοντες Ἀθηναίων ἐς Λακεδαίμονα ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμπτοὺς πρέσβεις, Λαισποδίαν καὶ Ἀριστοφῶντα καὶ Μελησίαν· οἳ ἐπειδὴ ἐγένοντο πλέοντες κατ' Ἄργος, τοὺς μὲν πρέσβεις ξυλλαβόντες τοῖς Ἀργείοις παρέδοσαν, ὡς τῶν οὐχ ἥκιστα καταλυσάντων τὸν δῆμον ὄντας, αὐτοὶ δὲ οὐκέτι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀφίκοντο, ἀλλ' ἄγοντες ἐκ τοῦ Ἄργους ἐς τὴν Σάμον τοὺς πρέσβεις ἀφικνοῦνται ἧπερ εἶχον τριήρει.

Aprili ineunte.

πζ'. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους Τισσαφέρνης, κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐν ᾧ μάλιστα διά τε τἆλλα καὶ τὴν Ἀλκιβιάδου κάθοδον, ἤχθοντο αὐτῷ οἱ Πελοποννήσιοι ὡς φανερῶς ἤδη Ἀττικίζοντι, βουλόμενος, ὡς ἐδόκει δὴ, ἀπολύεσθαι πρὸς αὐτοὺς τὰς διαβολὰς, παρεσκευάζε-

Venerant autem Argivi cum Paralis, quibus a quadringentis viris tunc imperatum fuerat, militari navi Euboeam custodiae causa circumveherentur, & Atheniensium legatos a quadringentis missos, Laespodiam, & Aristophontem, & Melesiam, Lacedaemonem deducerent. At isti, cum Argos appulissent, legatos quidem comprehensos Argivis tradiderunt, quippe quod essent ex numero illorum, qui in primis popularem statum sustulissent. Ipsi vero nequaquam amplius Athenas redierunt: sed legatos Argis adducentes, ea, quam habebant, triremi, Samum appulerunt.

LXXXVII. Eadem autem aestate Tissaphernes, eo tempore, quo Peloponnesii, cum ob alia, tum vero propter Alcibiadis restitutionem, ipsi, ut Atheniensium partibus aperte iam faventi, maxime infensi erant, cupiens (ut saltem tunc videbatur) has criminationes apud ipsos

το πορεύεσθαι ἐπὶ τὰς Φοινίσσας ναῦς ἐς Ἄσπενδον, καὶ τὸν Λίχαν ξυμπορεύεσθαι ἐκέλευε. τῇ δὲ στρατιᾷ προστάξειν ἔφη Ταμῶν ἑαυτοῦ ὕπαρχον, ὥστε τροφὴν ἐν ὅσῳ ἂν αὐτὸς ἀπῇ διδόναι. λέγεται δὲ οὐ κατὰ ταυτὸ, οὐδὲ ῥᾴδιον εἰδέναι τίνι γνώμῃ παρῆλθεν ἐς τὴν Ἄσπενδον, καὶ παρελθὼν οὐκ ἦγε τὰς ναῦς. ὅτι μὲν γὰρ αἱ Φοίνισσαι νῆες ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν μέχρι Ἀσπένδου ἀφίκοντο, σαφές ἐστι· διότι δὲ οὐκ ἦλθον, πολλαχῇ εἰκάζεται. οἱ μὲν γὰρ, ἵνα διατρίβῃ ἀπελθὼν (ὥσπερ καὶ διενοήθη) τὰ τῶν Πελοποννησίων· (τροφὴν γοῦν οὐδὲν βέλτιον ἀλλὰ καὶ χεῖρον ὁ Ταμῶς, ᾧ προσετάχθη, παρεῖχεν) οἱ δὲ, ἵνα τοὺς Φοίνικας προαγαγὼν ἐς τὴν Ἄσπενδον, ἐκχρηματίσαιτο ἀφείς. καὶ γὰρ ὡς αὐτοῖς οὐδὲν ἔμελλε χρήσεσθαι. ἄλλοι δ', ὡς καταβοῆς

diluere, praeparabat profectionem ad classem Phoenissam, quae ad Aspendum stabat, Lichamque secum venire iussit. Dixit autem, se substituturum Tamum suum praefectum, qui, quoad ipse abesset, stipendium exercitui praeberet. Varie autem res narratur, nec facile sciri potest, qua mente petierit Aspendum, & illuc profectus classem illinc non adduxerit. Nam constat quidem, centum quadraginta septem Phoenissas naves Aspendum usque pervenisse. Cur vero ad Peloponnesios non iverint, variae sunt coniecturae. Alii enim hoc a Tissapherne factum fuisse coniiciunt, ut suo discessu (quemadmodum constituerat) Peloponnesiorum res attereret. Tamus enim, cui negotium datum fuerat, stipendium nihilo melius, sed etiam peius praebebat. Alii vero, ut Phoenices, Aspendum usque perductos, exacta pecunia dimitteret. Ipsis enim uti non statuerat. Alii vero, ut Phoenissae classis ad Peloponnesios

ἕνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα, τὸ λέγεσθαι ὡς οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλὰ καὶ σαφῶς οἴχεται ἐπὶ τὰς ναῦς ἀληθῶς πεπληρωμένας. ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ σαφέστατον εἶναι, τριβῆς ἕνεκα καὶ ἀνακωχῆς τῶν Ἑλληνικῶν τὸ ναυτικὸν οὐκ ἀγαγεῖν· φθορᾶς μὲν, ἐν ὅσῳ παρῄει ἐκεῖσε, καὶ διέμελλεν· ἀνισώσεως δὲ, ὅπως μηδετέρους, προσθέμενος, ἰσχυροτέρους ποιήσῃ, ἐπεὶ εἴγε ἐβουλήθη διαπολεμῆσαι, ἐπιφανὲς δήπου, οὐκ ἐνδοιαστῶς. κομίσας γὰρ ἂν Λακεδαιμονίοις τὴν νίκην κατὰ τὸ εἰκὸς ἔδωκεν, οἵγε καὶ ἐν τῷ παρόντι ἀντιπάλως μᾶλλον ἢ ὑποδεεστέρως τῷ ναυτικῷ ἀνθώρμουν. καταφθορὰ δὲ μάλιστα, καὶ ἣν εἶπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς. ἔφη γὰρ αὐτὰς ἐλάσσους ἢ ὅσας ὁ βασιλεὺς ἔταξε ξυλλεγῆναι. ὁ δὲ χάριν

venturae rumor Lacedaemonem perveniret, ut diceretur, ipsum Tissaphernem non iniuste facere, sed plane ad classem vere instructam ivisse. Mihi vero manifestissimum esse videtur, classem non adduxisse, ut res Graecorum attereret, suspensasque teneret: utque, dum illuc proficisceretur, & cunctaretur, labefactaret; & utrosque, Lacedaemonios ac Athenienses, exaequaret, ut neutros potentiores redderet, se vel his, vel illis adiungens. Nam si bellum conficere voluisset, illud profecto manifestum est, ipsum id sine dubio conficere potuisse. Nam (ut est verisimile) si classem adduxisset, victoriam Lacedaemoniis praebuisset; quippe qui vel tunc pari potius quam inferiori classe adversus hostem in statione starent. Illa etiam speciosa causa, quam Tissaphernes attulit, cur classem ad Lacedaemonios non adduxisset, res illorum maxime attrivit. Dicebat enim, ipsam minori numero, quam rex iussisset, contractam fuisse. Atqui profecto Tissaphernes hoc modo

ἂν δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν, οὔτε ἀναλώσας πολλὰ τῶν βασιλέως, τά τε αὐτὰ ἀπ' ἐλασσόνων πράξας. ἐς δ' οὖν τὴν Ἄσπενδον ᾗ τινι δὴ γνώμῃ ὁ Τισσαφέρνης ἀφικνεῖται, καὶ τοῖς Φοίνιξι ξυγγίγνεται, καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἔπεμψαν ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς, κελεύσαντος αὐτοῦ, Φίλιππον, ἄνδρα Λακεδαιμόνιον, δύο τριήρεσιν.

πη'. Ἀλκιβιάδης δὲ, ἐπειδὴ καὶ τὸν Τισσαφέρνην ᾔσθετο παριόντα ἐπὶ τῆς Ἀσπένδου, ἔπλει καὶ αὐτὸς, λαβὼν τρισκαίδεκα ναῦς, ὑποσχόμενος τοῖς ἐν Σάμῳ ἀσφαλῆ καὶ μεγάλην χάριν. ἢ γὰρ αὐτὸς ἄξειν Ἀθηναίοις τὰς Φοινίσσας ναῦς, ἢ Πελοποννησίοις γε κωλύσειν ἐλθεῖν· εἰδὼς, ὡς εἰκὸς, ἐκ πλείονος τὴν Τισσαφέρνους γνώμην, ὅτι οὐκ ἄξειν ἔμελλε, καὶ βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις ἐς τὴν αὑτοῦ καὶ Ἀθηναίων φι-

maiorem gratiam apud regem iniviſſet, ſi non magnam regiae pecuniae vim conſumſiſſet, ſed eadem negotia minoribus ſumtibus confeciſſet. Tiſſaphernes igitur (quocunque tandem conſilio hoc fecerit) Aſpendum ivit, & in Phoenicum congreſſum venit, & Peloponneſii, illius iuſſu, Philippum, virum Lacedaemonium, cum duabus triremibus, ut ad claſſem miſerunt.

LXXXVIII. Alcibiades vero, poſtquam audivit, Tiſſaphernem Aſpendum petiiſſe, ipſe quoque cum tredecim navibus, quas aſſumſit, eo contendit, pollicitus iis, qui Sami erant, tutum magnumque beneficium. Aut enim ſe Phoeniſſam claſſem ad Athenienſes adducturum; aut ſaltem ad Peloponneſios venire prohibiturum: cognoſcens (ut erat veriſimile) Tiſſaphernis mentem ex longa conſuetudine, quod adducturus non eſſet, ſimul etiam quod quam maximam invidiam illi apud Peloponneſios ob illius in

λίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, ὅπως μᾶλλον δι' αὐτὸ σφίσιν ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν. καὶ ὁ μὲν, ἄρας εὐθὺς τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου, ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο.

πθ'. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες πρέσβεις, ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις, ἐλπίδας τε ὅτι πολλὰς ἔχει κἀκείνοις τὸ στράτευμα διαλλάξειν, καὶ Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ πρότερον τοὺς πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ ἡδέως ἂν ἀπαλλαγέντας πῃ ἀσφαλῶς τοῦ πράγματος, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπέρρωσαν. καὶ ξυνίσταντό τε ἤδη, καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες ἡγεμόνας τῶν πάνυ στρατηγῶν τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν

ipſum & Athenienſes ſtudium conflare vellet, ut hac ipſa de cauſa Tiſſaphernes ad ipſos Athenienſes accedere magis cogeretur. Et hic quidem confeſtim Phaſelide & Cauno ſolvens, in altum navigare coepit.

LXXXIX. Legati autem a quadringentis viris miſſi, cum e Samo perveniſſent Athenas, Alcibiadis mandata Athenienſibus renuntiarunt, illum ipſos hortari, ut hoſtibus reſiſterent, nulloque modo cederent, maximamque ſpem habere, fore ut exercitum, qui Sami eſſet, ipſis etiam reconciliaret, & Peloponneſios ſuperaret, atque his verbis multos eorum, qui paucorum dominatus erant participes, & qui vel prius hunc rerum ſtatum graviter ferebant, & lubenter, dum tamen tuto, aliquo modo ſe hac moleſtia liberaſſent, tunc multo magis corroborarunt. Quare iam coire, & de illo rerum ſtatu queri coeperunt, habentes huius rei duces eos, qui paucorum dominatus longe prin-

ἀρχαῖς ὄντων, οἷον Θηραμένην τε τὸν Ἄγνωνος καὶ Ἀριστοκράτην τὸν Σικελίου, καὶ ἄλλους, οἳ μετέσχον μὲν ἐν πρώτοις τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δὲ (ὡς ἔφασαν) τό, τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους ἔπεμπον, μή τι ἄνευ τῶν πλειόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, οὐ τὸ ἀπαλλάξειν τοῦ ἄγαν ἐς ὀλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀποδεικνύναι, καὶ τὴν πολιτείαν ἰσαιτέραν καθιστάναι. ἦν δὲ τοῦτο μὲν, σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου αὐτοῖς, κατ᾽ ἰδίας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο ἐν ᾧπερ καὶ μάλιστα ὀλιγαρχία ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται. πάντες γὰρ αὐθημερὸν ἀξιοῦσιν οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ πολὺ πρῶτος αὐτὸς

cipes erant, & qui magiſtratus gerebant, quo in numero erant Theramenes Agnonis, & Ariſtocrates Sicelii filius, & alii, qui inter primos quidem rerum participes erant, ſed (ut aiebant) metuentes exercitum, qui Sami erat, & Alcibiadem, legatos Lacedaemonem miſerunt, ne cives civitatem ſine maiori civium parte aliquo maleficio afficerent, non impedituros, ut praetendebant, quin dominatus perquam paucorum conſtitueretur, ſed ut quinque millia, quae rempublicam adminiſtrarent, re, non autem nomine, declararentur, & aequabilior reipublicae ſtatus conſtitueretur. Haec autem erat ſpecioſa quidem ratio, qua popularem ſtatum a ſe conſtitui ſimulabant: ſed tamen eorum plerique propter privatam ambitionem ei rei dabant operam, qua potiſſimum interit paucorum dominatus ex populari ſtatu conſtitutus. Omnes enim eo ipſo die, quo rerum potiri coeperunt, non ſolum ceteris pares, ſed etiam

ἕκαστος εἶναι. ἐκ δὲ δημοκρατίας αἱρέσεως γιγνομένης ῥᾷον τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἐλασσούμενός τις Φέρει. σαΦέστατα δ' αὐτοὺς ἐπῆρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἰσχυρὰ ὄντα, καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας ἔσεσθαι. ἠγωνίζετο οὖν εἷς ἕκαστος [ὑπερβολὴν] αὐτὸς πρῶτος προστάτης τοῦ δήμου γενέσθαι.

στ'. Οἱ δὲ τῶν τετρακοσίων, μάλιστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἴδει, καὶ προεστῶτες, Φρύνιχός τε, (ὃς καὶ στρατηγήσας ἐν τῇ Σάμῳ [ποτὲ] τῷ Ἀλκιβιάδῃ τότε διηνέχθη) καὶ Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ, καὶ Πείσανδρος, καὶ Ἀντιφῶν, καὶ ἄλλοι οἱ δυνατώτατοι, πρότερόν τε, ἐπεὶ τά-

ſinguli longe principes totius ſuae civitatis eſſe volunt. At in populari ſtatu, in quo magiſtratus per electionem creantur, quiſque facilius fert ea, quae eveniunt, utpote qui non a paribus, ſed ab hominibus dignitate praeſtantioribus, ſe ſuperatum eſſe putet. Ipſorum autem animos maniſeſtiſſime erexerunt tum magna Alcibiadis potentia, quam Sami habebat, tum etiam quod hic paucorum dominatus ipſis haud ſtabilis futurus eſſe videbatur. Certatim igitur unuſquiſque, ipſe potiſſimum popularis ſtatus patronus eſſe annitebatur.

XC. Sed quadringenti viri huic reipublicae adminiſtrandae formae maxime adverſabantur, & qui paucorum dominatus principes erant, cum Phrynichus, (cui etiam, cum olim Sami praeturam geſſiſſet, cum Alcibiade diſſidium tunc fuit) tum Ariſtarchus, qui in primis ac iampridem ſtatui populari adverſabatur, & Piſander, & Antiphon, & potentiſſimi quique alii, cum antea, ſimulac paucorum

χιστα κατέστησαν, καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐς δημοκρατίαν ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐς τὴν Λακεδαίμονα, καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν προὐθυμοῦντο, καὶ τὸ ἐν τῇ Ἠετιωνείᾳ καλουμένῃ τεῖχος ἐποιοῦντο· πολλῷ τε μᾶλλον ἔτι ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις σφῶν ἦλθον, ὁρῶντες τούς τε πολλοὺς, καὶ σφῶν τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς εἶναι, μεταβαλλομένους. καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλλους δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου· ἐπιστείλαντες παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτὸς ξυναλλαγῆναι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. ᾠκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ ἐν τῇ Ἠετιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη αὕτη (ὡς ἔφη Θηραμένης, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ) οὐχ ἵνα τοὺς ἐν Σάμῳ, ἢν

dominatum Athenis conſtituerunt, tum etiam poſtquam paucorum ille dominatus ab ipſis Sami conſtitutus in ſtatum popularem rurſus eſt commutatus, legatoſque de ſuo corpore Lacedaemonem miſerunt, & paucorum dominatui ſtabiliendo operam ſtudioſe dabant, & murum in ea, quae Eetionea vocatur, excitabant: ſed etiam multo magis, quam ante, poſtquam & ipſorum legati Samo redierunt, quia videbant, cum ipſam plebem, tum etiam ex ſuis eos, qui prius fidi eſſe videbantur, iam immutatos eſſe. Et miſerunt quidem propere Antiphontem & Phrynichum atque alios decem (quod & res urbanas & res Samias metuerent) cum mandatis, ut quavis ratione, modo conditio tolerabilis eſſet, cum Lacedaemoniis reconciliarentur. Multo autem ſtudioſius, quam ante, murum in Eetionea aedificabant. Huius autem muri exſtruendi conſilium hoc fuit, (ut aiebat Theramenes eiuſque ſocii) non ut eos, qui

γορίαν ἐχόντων, καὶ οὐ πάνυ διαβολὴ μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ μάλιστα μὲν ἐβούλοντο ὀλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν ξυμμάχων, εἰ δὲ μὴ, τάς τε ναῦς καὶ τὰ τείχη ἔχοντες, αὐτονομεῖσθαι· ἐξειργόμενοι δὲ τούτου, μὴ οὖν ὑπὸ τοῦ δήμου τε αὖθις γενομένου αὐτοὶ πρὸ τῶν ἄλλων μάλιστα διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγόμενοι, ἄνευ τειχῶν καὶ νεῶν ξυμβῆναι καὶ ὁπωσοῦν τὰ τῆς πόλεως ἔχειν, εἰ τοῖς γε σώμασι σφῶν ἄδεια ἔσται.

στβʹ. Διόπερ καὶ τὸ τεῖχος τοῦτο, καὶ πυλίδας ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεισαγωγὰς τῶν πολεμίων, ἐτείχιζόν τε προθύμως, καὶ φθῆναι ἐβούλοντο ἐξεργασάμενοι. πρότερον μὲν οὖν κατ᾽ ὀλίγους τε καὶ κρύφα μᾶλλον τὰ λεγόμενα ἦν. ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρύνιχος ἥκων ἐκ τῆς ἐς Λακε-

batur, omnino obtrectandi tantum ſtudio dicebatur. Illi enim potiſſimum quidem in paucorum dominatu & civitati & ſociis imperare cupiebant: ſin minus, certe claſſem & munitiones illas habere, ac arbitratu ſuo vivere volebant. Quod ſi hac quoque re excluderentur, cupiebant ſaltem non profligari ipſi potiſſimum ante alios a populari ſtatu rurſus reſtituto: ſed vel hoſtibus in urbem introductis, ſine munitionibus & ſine claſſe pactionem cum illis facere, ut qualemcunque civitatis ſtatum haberent, dummodo de ſuis corporibus ſecuri eſſent.

XCII. Quamobrem etiam hanc munitionem, quae & portulas & introitus & hoſtium receptacula habebat, ſtudioſe aedificabant, & prius abſolvere cupiebant, quam praevenirentur. Ac initio quidem inter paucos, & clam potius, quam palam, haec dicebantur. At ubi Phrynichus

δαίμενα πρεσβείας, πληγεὶς ὑπ᾽ ἀνδρὸς τῶν περιπόλων τινὸς ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ, καὶ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν, ἀπέθανε παραχρῆμα· καὶ ὁ μὲν πατάξας διέφυγεν, ὁ δὲ ξυνεργὸς Ἀργεῖος ἄνθρωπος, ληφθεὶς, καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τετρακοσίων, οὐδενὸς ὄνομα κελεύσαντος εἶπεν, οὐδὲ ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰδείη πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐς τοῦ περιπολάρχου καὶ ἄλλοσε κατ᾽ οἰκίας ξυνιόντας· τότε δὴ οὐδενὸς γεγενημένου ἀπ᾽ αὐτοῦ νεωτέρου, καὶ ὁ Θηραμένης ἤδη θρασύτερον καὶ ὁ Ἀρισταχράτης, καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν τετρακοσίων αὐτῶν καὶ τῶν ἔξωθεν ἦσαν ὁμογνώμονες, ᾔεσαν ἐπὶ τὰ πράγματα. ἅμα γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς Λακεδαιμονίας αἱ νῆες ἤδη περιπεπλευκυῖαι, καὶ ὁρμισάμεναι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον, τὴν Αἴγιναν καταδεδραμήκεσαν. καὶ οὐκ ἔφη ὁ Θηραμένης εἰκὸς εἶναι ἐπ᾽ Εὔβοιαν πλεούσας αὐ-

reverſus ex legatione, quam ad Lacedaemonios obierat; a quodam circitorum ex inſidiis in foro frequenti vulneratus, nec procul a curia digreſſus, continuo deceſſit; & percuſſor quidem ipſius evaſit, at eius adiutor, homo Argivus, comprehenſus, tortuſque a quadringentis, nullius, a quo facinus hoc perpetrare iuſſus eſſet, nomen protulit, nec aliud quippiam dixit, niſi quod ſciret, multos homines & in circitorum praefecti & in alias aedes convenire ſolitos: tunc vero, cum nihil novi hinc, poſt iſtam Phrynichi caedem, accidiſſet, iam confidentius & Theramenes & Ariſtocrates, & alii, quotquot vel ex ipſis quadringentis, vel extra hos, eiuſdem ſententiae erant, eum rerum ſtatum invaſerunt. Simul enim & ex agro Laconico naves illae iam circumvectae, & Epidaurum appulſae, Aeginam excurſionibus infeſtaverant. Quare Theramenes dicebat,

ἕνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα, τὸ λέγεσθαι ὡς οὐκ ἀδικεῖ, ἀλλὰ καὶ σαφῶς οἴχεται ἐπὶ τὰς ναῦς ἀληθῶς πεπληρωμένας. ἐμοὶ μέντοι δοκεῖ σαφέστατον εἶναι, τριβῆς ἕνεκα καὶ ἀνακωχῆς τῶν Ἑλληνικῶν τὸ ναυτικὸν οὐκ ἀγαγεῖν· φθορᾶς μὲν, ἐν ὅσῳ παρήει ἐκεῖσε, καὶ διέμελλεν· ἀνισώσεως δὲ, ὅπως μηδετέρους, προσθέμενος, ἰσχυροτέρους ποιήσῃ, ἐπεὶ εἴγε ἐβουλήθη διαπολεμῆσαι, ἐπιφανὲς δήπου, οὐκ ἐνδοιαστῶς. κομίσας γὰρ ἂν Λακεδαιμονίοις τὴν νίκην κατὰ τὸ εἰκὸς ἔδωκεν, οἵγε καὶ ἐν τῷ παρόντι ἀντιπάλως μᾶλλον ἢ ὑποδεεστέρως τῷ ναυτικῷ ἀνθώρμουν. καταφθορὰ δὲ μάλιστα, καὶ ἣν εἶπε πρόφασιν οὐ κομίσας τὰς ναῦς. ἔφη γὰρ αὐτὰς ἐλάσσους ἢ ὅσας ὁ βασιλεὺς ἔταξε ξυλλεγῆναι. ὁ δὲ χάριν

venturae rumor Lacedaemonem perveniret, ut diceretur, ipsum Tissaphernem non iniuste facere, sed plane ad classem vere instructam ivisse. Mihi vero manifestissimum esse videtur, classem non adduxisse, ut res Graecorum attereret, suspensasque teneret: utque, dum illuc proficisceretur, & cunctaretur, labefactaret; & utrosque, Lacedaemonios ac Athenienses, exaequaret, ut neutros potentiores redderet, se vel his, vel illis adiungens. Nam si bellum conficere voluisset, illud profecto manifestum est, ipsum id sine dubio conficere potuisse. Nam (ut est verisimile) si classem adduxisset, victoriam Lacedaemoniis praebuisset; quippe qui vel tunc pari potius quam inferiori classe adversus hostem in statione starent. Illa etiam speciosa causa, quam Tissaphernes attulit, cur classem ad Lacedaemonios non adduxisset, res illorum maxime attrivit. Dicebat enim, ipsam minori numero, quam rex iussisset, contractam fuisse. Atqui profecto Tissaphernes hoc modo

ἂν δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν, οὔτε ἀναλώσας πολλὰ τῶν βασιλέως, τά τε αὐτὰ ἀπ' ἐλασσόνων πράξας. ἐς δ' οὖν τὴν Ἄσπενδον ᾗ τινι δὴ γνώμῃ ὁ Τισσαφέρνης ἀφικνεῖται, καὶ τοῖς Φοίνιξι ξυγγίγνεται, καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἔπεμψαν ὡς ἐπὶ τὰς ναῦς, κελεύσαντος αὐτοῦ, Φίλιππον, ἄνδρα Λακεδαιμόνιον, δύο τριήρεσιν.

πη'. Ἀλκιβιάδης δέ, ἐπειδὴ καὶ τὸν Τισσαφέρνην ᾔσθετο παριόντα ἐπὶ τῆς Ἀσπένδου, ἔπλει καὶ αὐτός, λαβὼν τρισκαίδεκα ναῦς, ὑποσχόμενος τοῖς ἐν Σάμῳ ἀσφαλῆ καὶ μεγάλην χάριν. ἢ γὰρ αὐτὸς ἄξειν Ἀθηναίοις τὰς Φοινίσσας ναῦς, ἢ Πελοποννησίοις γε κωλύσειν ἐλθεῖν· εἰδώς, ὡς εἰκός, ἐκ πλείονος τὴν Τισσαφέρνους γνώμην, ὅτι οὐκ ἄξειν ἔμελλε, καὶ βουλόμενος αὐτὸν τοῖς Πελοποννησίοις ἐς τὴν αὑτοῦ καὶ Ἀθηναίων φι-

maiorem gratiam apud regem iniviſſet, ſi non magnam regiae pecuniae vim conſumſiſſet, ſed eadem negotia minoribus ſumtibus confeciſſet. Tiſſaphernes igitur (quocunque tandem conſilio hoc fecerit) Aſpendum ivit, & in Phoenicum congreſſum venit, & Peloponneſii, illius iusſu, Philippum, virum Lacedaemonium, cum duabus triremibus, ut ad claſſem miſerunt.

LXXXVIII. Alcibiades vero, poſtquam audivit, Tiſſaphernem Aſpendum petiiſſe, ipſe quoque cum tredecim navibus, quas aſſumſit, eo contendit, pollicitus iis, qui Sami erant, tutum magnumque beneficium. Aut enim ſe Phoeniſſam claſſem ad Athenienſes adducturum; aut ſaltem ad Peloponneſios venire prohibiturum: cognoſcens (ut erat veriſimile) Tiſſaphernis mentem ex longa conſuetudine, quod adducturus non eſſet, ſimul etiam quod quam maximam invidiam illi apud Peloponneſios ob illius in

λίαν ὡς μάλιστα διαβάλλειν, ὅπως μᾶλλον δι' αὐτὸ σφίσιν ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν. καὶ ὁ μὲν, ἄρας εὐθὺς τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου, ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο.

πθ'. Οἱ δὲ ἐκ τῆς Σάμου ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμφθέντες πρέσβεις, ἐπειδὴ ἀφικόμενοι ἐς τὰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ὡς κελεύει τε ἀντέχειν καὶ μηδὲν ἐνδιδόναι τοῖς πολεμίοις, ἐλπίδας τε ὅτι πολλὰς ἔχει κἀκείνοις τὸ στράτευμα διαλλάξειν, καὶ Πελοποννησίων περιέσεσθαι, ἀχθομένους καὶ πρότερον τοὺς πολλοὺς τῶν μετεχόντων τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ ἡδέως ἂν ἀπαλλαγέντας πῃ ἀσφαλῶς τοῦ πράγματος, πολλῷ δὴ μᾶλλον ἐπέῤῥωσαν. καὶ ξυνίσταντό τε ἤδη, καὶ τὰ πράγματα διεμέμφοντο, ἔχοντες ἡγεμόνας τῶν πάνυ στρατηγῶν τῶν ἐν τῇ ὀλιγαρχίᾳ καὶ ἐν

ipſum & Athenienſes ſtudium conflare vellet, ut hac ipſa de cauſa Tiſſaphernes ad ipſos Athenienſes accedere magis cogeretur. Et hic quidem confeſtim Phaſelide & Cauno ſolvens, in altum navigare coepit.

LXXXIX. Legati autem a quadringentis viris miſſi, cum e Samo perveniſſent Athenas, Alcibiadis mandata Athenienſibus renuntiarunt, illum ipſos hortari, ut hoſtibus reſiſterent, nulloque modo cederent, maximamque ſpem habere, fore ut exercitum, qui Sami eſſet, ipſis etiam reconciliaret, & Peloponneſios ſuperaret, atque his verbis multos eorum, qui paucorum dominatus erant participes, & qui vel prius hunc rerum ſtatum graviter ferebant, & lubenter, dum tamen tuto, aliquo modo ſe hac moleſtia liberaſſent, tunc multo magis corroborarunt. Quare iam coire, & de illo rerum ſtatu queri coeperunt, habentes huius rei duces eos, qui paucorum dominatus longe prin-

ἀρχαῖς ὄντων, οἷον Θηραμένην τε τὸν Ἅγνωνος καὶ Ἀριστοκράτην τὸν Σικελίου, καὶ ἄλλους, οἱ μετέσχον μὲν ἐν πρώτοις τῶν πραγμάτων, φοβούμενοι δὲ (ὡς ἔφασαν) τό, τε ἐν τῇ Σάμῳ στράτευμα καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους ἔπεμπον, μή τι ἄνευ τῶν πλειόνων κακὸν δράσωσι τὴν πόλιν, οὐ τὸ ἀπαλλάξειν τοῦ ἄγαν ἐς ὀλίγους ἐλθεῖν, ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους ἔργῳ καὶ μὴ ὀνόματι χρῆναι ἀποδεικνύναι, καὶ τὴν πολιτείαν ἰσαιτέραν καθιστάναι. ἦν δὲ τοῦτο μὲν, σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου αὐτοῖς, κατ' ἰδίας δὲ φιλοτιμίας οἱ πολλοὶ αὐτῶν τῷ τοιούτῳ προσέκειντο ἐν ᾧπερ καὶ μάλιστα ὀλιγαρχία ἐκ δημοκρατίας γενομένη ἀπόλλυται. πάντες γὰρ αὐθημερὸν ἀξιοῦσιν οὐχ ὅπως ἴσοι, ἀλλὰ καὶ πολὺ πρῶτος αὐτὸς

cipes erant, & qui magiſtratus gerebant, quo in numero erant Theramenes Agnonis, & Ariſtocrates Sicelii filius, & alii, qui inter primos quidem rerum participes erant, ſed (ut aiebant) metuentes exercitum, qui Sami erat, & Alcibiadem, legatos Lacedaemonem miſerunt, ne cives civitatem ſine maiori civium parte aliquo maleficio afficerent, non impedituros, ut praetendebant, quin dominatus perquam paucorum conſtitueretur, ſed ut quinque millia, quae rempublicam adminiſtrarent, re, non autem nomine, declararentur, & aequabilior reipublicae ſtatus conſtitueretur. Haec autem erat ſpecioſa quidem ratio, qua popularem ſtatum a ſe conſtitui ſimulabant: ſed tamen eorum plerique propter privatam ambitionem ei rei dabant operam, qua potiſſimum interit paucorum dominatus ex populari ſtatu conſtitutus. Omnes enim eo ipſo die, quo rerum potiri coeperunt, non ſolum ceteris pares, ſed etiam

ἕκαστος εἶναι. ἐκ δὲ δημοκρατίας αἱρέσεως γιγνομένης ῥᾷον τὰ ἀποβαίνοντα ὡς οὐκ ἀπὸ τῶν ὁμοίων ἐλασσούμενός τις φέρει. σαφέστατα δ᾽ αὐτοὺς ἐπῆρε τὰ ἐν τῇ Σάμῳ τοῦ Ἀλκιβιάδου, ἰσχυρὰ ὄντα, καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐκ ἐδόκει μόνιμον τὸ τῆς ὀλιγαρχίας ἔσεσθαι. ἠγωνίζετο οὖν εἷς ἕκαστος [ὑπερβολὴν] αὐτὸς πρῶτος προστάτης τοῦ δήμου γενέσθαι.

ϛʹ. Οἱ δὲ τῶν τετρακοσίων, μάλιστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἴδει, καὶ προεστῶτες, Φρύνιχός τε, (ὃς καὶ στρατηγήσας ἐν τῇ Σάμῳ [ποτὲ] τῷ Ἀλκιβιάδῃ τότε διηνέχθη) καὶ Ἀρίσταρχος, ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιστα καὶ ἐκ πλείστου ἐναντίος τῷ δήμῳ, καὶ Πείσανδρος, καὶ Ἀντιφῶν, καὶ ἄλλοι οἱ δυνατώτατοι, πρότερόν τε, ἐπεὶ τά-

ſinguli longe principes totius ſuae civitatis eſſe volunt. At in populari ſtatu, in quo magiſtratus per electionem creantur, quiſque facilius fert ea, quae eveniunt, utpote qui non a paribus, ſed ab hominibus dignitate praeſtantioribus, ſe ſuperatum eſſe putet. Ipſorum autem animos maniſeſtiſſime erexerunt tum magna Alcibiadis potentia, quam Sami habebat, tum etiam quod hic paucorum dominatus ipſis haud ſtabilis futurus eſſe videbatur. Certatim igitur unuſquiſque, ipſe potiſſimum popularis ſtatus patronus eſſe annitebatur.

XC. Sed quadringenti viri huic reipublicae adminiſtrandae formae maxime adverſabantur, & qui paucorum dominatus principes erant, cum Phrynichus, (cui etiam, cum olim Sami praeturam geſſiſſet, cum Alcibiade diſſidium tunc fuit) tum Ariſtarchus, qui in primis ac iampridem ſtatui populari adverſabatur, & Piſander, & Antiphon, & potentiſſimi quique alii, cum antea, ſimulac paucorum

χιστα κατέστησαν, καὶ ἐπειδὴ τὰ ἐν τῇ Σάμῳ σφῶν ἐς δημοκρατίαν ἀπέστη, πρέσβεις τε ἀπέστελλον σφῶν ἐς τὴν Λακεδαίμονα, καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν προὐθυμοῦντο, καὶ τὸ ἐν τῇ Ἠετιωνείᾳ καλουμένῃ τεῖχος ἐποιοῦντο· πολλῷ τε μᾶλλον ἔτι ἐπειδὴ καὶ οἱ ἐκ τῆς Σάμου πρέσβεις σφῶν ἦλθον, ὁρῶντες τούς τε πολλοὺς, καὶ σφῶν τοὺς δοκοῦντας πρότερον πιστοὺς εἶναι, μεταβαλλομένους. καὶ ἀπέστειλαν μὲν Ἀντιφῶντα καὶ Φρύνιχον καὶ ἄλλους δέκα κατὰ τάχος, φοβούμενοι καὶ τὰ αὐτοῦ καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου· ἐπιστείλαντες παντὶ τρόπῳ ὅστις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτὸς ξυναλλαγῆναι πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. ᾠκοδόμουν δὲ ἔτι προθυμότερον τὸ ἐν τῇ Ἠετιωνείᾳ τεῖχος. ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη αὕτη (ὡς ἔφη Θηραμένης, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ) οὐχ ἵνα τοὺς ἐν Σάμῳ, ἢν

dominatum Athenis constituerunt, tum etiam postquam paucorum ille dominatus ab ipsis Sami constitutus in statum popularem rursus est commutatus, legatosque de suo corpore Lacedaemonem miserunt, & paucorum dominatui stabiliendo operam studiose dabant, & murum in ea, quae Eetionea vocatur, excitabant: sed etiam multo magis, quam ante, postquam & ipsorum legati Samo redierunt, quia videbant, cum ipsam plebem, tum etiam ex suis eos, qui prius fidi esse videbantur, iam immutatos esse. Et miserunt quidem propere Antiphontem & Phrynichum atque alios decem (quod & res urbanas & res Samias metuerent) cum mandatis, ut quavis ratione, modo conditio tolerabilis esset, cum Lacedaemoniis reconciliarentur. Multo autem studiosius, quam ante, murum in Eetionea aedificabant. Huius autem muri exstruendi consilium hoc fuit, (ut aiebat Theramenes eiusque socii) non ut eos, qui

βίᾳ ἐπιπλέωσι, μὴ δέξωνται ἐς τὸν Πειραιᾶ, ἀλλ' ἵνα τοὺς πολεμίους μᾶλλον, ὅταν βούλωνται, καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ δέξωνται. χηλὴ γάρ ἐστι τοῦ Πειραιῶς ἡ Ἠετιώνεια, καὶ παρ' αὐτὴν εὐθὺς ὁ ἔσπλους ἐστίν. ἐτειχίζετο οὖν οὕτω ξὺν τῷ πρότερον πρὸς ἤπειρον ὑπάρχοντι τείχει ὥστε καθεζομένων ἐς αὐτὸν ἀνθρώπων ὀλίγων, ἄρχειν τοῦ γε ἔσπλου. ἐπ' αὐτὸν γὰρ τὸν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος στενοῦ ὄντος τὸν ἕτερον πύργον ἐτελεύτα· τό, τε παλαιὸν τὸ πρὸς ἤπειρον, καὶ τὸ καινὸν τὸ ἐντὸς τοῦ τείχους, τειχιζόμενον πρὸς θάλασσαν. διῳκοδόμησαν δὲ καὶ στοὰν ἥπερ ἦν μεγίστη, καὶ ἐγγύτατα τούτου εὐθὺς ἐχομένη ἐν τῷ Πειραιεῖ, καὶ ἦρχον αὐτοὶ αὐτῆς. ἐς ἣν καὶ τὸν σῖτον ἠνάγκαζον πάντας τὸν ὑπάρχοντά τε καὶ τὸν ἐπιπλέοντα ἐξαιρεῖσθαι, καὶ ἐντεῦθεν προαιροῦντας πωλεῖν.

Sami erant, si per vim cum infesta classe venirent, in Piraeeum non reciperent, sed potius ut hostium, quoties vellent, & classem & peditatum reciperent. Nam Eetionea est e duobus alterum Piraeei promontorium, & iuxta ipsam statim sunt fauces, qua navium ingressus est. Hic igitur cum eo muro, qui prius continentem versus exstructus erat, sic exstruebatur, ut pauci homines illic stationem habentes, introitus navium arbitri essent. Nam ad ipsam alteram turrim, in angusti portus ostio sitam, terminabatur: & murus antiquus continentem versus, & novus, qui intra antiquum murum mare versus exstruebatur, ad eandem turrim uterque terminabatur. Quin etiam proxime hunc novum murum statim, maximam porticum intra Piraeeum aedificaverunt, cuius ipsi potiebantur. In quam cogebant omnes suum frumentum seponere, tam id, quod iam erat in urbe, quam quod mari advehebatur, illincque promentes venundare.

στα. Ταῦτ' οὖν ἐκ πλείονος χρόνου ὁ Θηραμένης διεθρόει, καὶ ἐπειδὴ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος πρέσβεις οὐδὲν πράξαντες ἀνεχώρησαν τοῖς ξύμπασι ξυμβατικὸν, φάσκων κινδυνεύσειν τὸ τεῖχος τοῦτο, καὶ τὴν πόλιν διαφθεῖραι. ἅμα γὰρ καὶ ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐτύγχανον, Εὐβοέων ἐπικαλουμένων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τοῦτον, δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες (ὧν ἦσαν καὶ ἐκ Τάραντος καὶ ἐκ Λοκρῶν Ἰταλιώτιδες καὶ Σικελικαί τινες) ὁρμοῦσαι ἤδη ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς, καὶ παρασκευαζόμεναι τὸν ἐς τὴν Εὔβοιαν πλοῦν. ἦρχε δὲ αὐτῶν Ἡγησανδρίδας Ἡγησάνδρου Σπαρτιάτης, ἃς ἔφη Θηραμένης οὐκ Εὐβοίᾳ μᾶλλον ἢ τοῖς τειχίζουσι τὴν Ἠετιώνειαν προσπλεῖν, καὶ, εἰ μή τις ἤδη φυλάξεται, λήσειν διαφθαρέντας. ἦν δέ τι καὶ τοιοῦτον ἀπὸ τῶν τὴν κατη- Aprili non admodum affecto.

XCI. Theramenes igitur haec & iampridem cum quiritatione dicebat, & poſtquam legati Lacedaemone redierunt, nulla pactione cum universis Lacedaemoniis facta, dicebat fore, ut propter hanc novam munitionem civitas etiam in ſalutis diſcrimen adduceretur. Nam ſub hoc idem tempus affuerunt etiam pariter ex Peloponneſo duae & quadraginta naves ab Euboënſibus accitae, (quarum nonnullae erant e Tarento & Locris Italicae & Sicilienſes) quae iam in ora Laconica ſtationem habebant, & navigationem in Euboeam praeparabant. Praeerat autem ipſis Hegeſandridas Hegeſandri filius Spartanus; quas Theramenes non tam in Euboeam, quam in eos, qui Eetioneam muniebant, navigare dicebat, &, niſi quis iam ſibi caveret, illos ab hoſte per imprudentiam perituros. Proficiſcebatur autem etiam tale quippiam ab illis, qui criminationem iſtam ſuſtinebant, nec quod illis ab eo tunc obiicie-

γορίαν ἐχόντων, καὶ οὐ πάνυ διαβολὴ μόνον τοῦ λόγου. ἐκεῖνοι γὰρ μάλιστα μὲν ἐβούλοντο ὀλιγαρχούμενοι ἄρχειν καὶ τῶν ξυμμάχων, εἰ δὲ μὴ, τάς τε ναῦς καὶ τὰ τείχη ἔχοντες, αὐτονομεῖσθαι· ἐξειργόμενοι δὲ τούτου, μὴ οὖν ὑπὸ τοῦ δήμου τε αὖθις γενομένου αὐτοὶ πρὸ τῶν ἄλλων μάλιστα διαφθαρῆναι, ἀλλὰ καὶ τοὺς πολεμίους ἐσαγαγόμενοι, ἄνευ τειχῶν καὶ νεῶν ξυμβῆναι καὶ ὁπωσοῦν τὰ τῆς πόλεως ἔχειν, εἰ τοῖς γε σώμασι σφῶν ἄδεια ἔσται.

σϟβʹ. Διόπερ καὶ τὸ τεῖχος τοῦτο, καὶ πυλίδας ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεισαγωγὰς τῶν πολεμίων, ἐτείχιζόν τε προθύμως, καὶ φθῆναι ἐβούλοντο ἐξεργασάμενοι. πρότερον μὲν οὖν κατ' ὀλίγους τε καὶ κρύφα μᾶλλον τὰ λεγόμενα ἦν. ἐπειδὴ δὲ ὁ Φρύνιχος ἥκων ἐκ τῆς ἐς Λακε-

batur, omnino obtrectandi tantum ſtudio dicebatur. Illi enim potiſſimum quidem in paucorum dominatu & civitati & ſociis imperare cupiebant: ſin minus, certe claſſem & munitiones illas habere, ac arbitratu ſuo vivere volebant. Quod ſi hac quoque re excluderentur, cupiebant ſaltem non profligari ipſi potiſſimum ante alios a populari ſtatu rurſus reſtituto: ſed vel hoſtibus in urbem introductis, ſine munitionibus & ſine claſſe pactionem cum illis facere, ut qualemcunque civitatis ſtatum haberent, dummodo de ſuis corporibus ſecuri eſſent.

XCII. Quamobrem etiam hanc munitionem, quae & portulas & introitus & hoſtium receptacula habebat, ſtudioſe aedificabant, & prius abſolvere cupiebant, quam praevenirentur. Ac initio quidem inter paucos, & clam potius, quam palam, haec dicebantur. At ubi Phrynichus

δαίμονα πρεσβείας, πληγεὶς ὑπ' ἀνδρὸς τῶν περιπόλων τινὸς ἐξ ἐπιβουλῆς ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ, καὶ οὐ πολὺ ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου ἀπελθὼν, ἀπέθανε παραχρῆμα· καὶ ὁ μὲν πατάξας διέφυγεν, ὁ δὲ ξυνεργὸς Ἀργεῖος ἄνθρωπος, ληφθεὶς, καὶ βασανιζόμενος ὑπὸ τῶν τετρακοσίων, οὐδενὸς ὄνομα κελεύσαντος εἶπεν, οὐδὲ ἄλλο τι ἢ ὅτι εἰδείη πολλοὺς ἀνθρώπους καὶ ἐς τοῦ περιπολάρχου καὶ ἄλλοσε κατ' οἰκίας ξυνιόντας· τότε δὴ οὐδενὸς γεγενημένου ἀπ' αὐτοῦ νεωτέρου, καὶ ὁ Θηραμένης ἤδη θρασύτερον καὶ ὁ Ἀριστοκράτης, καὶ ὅσοι ἄλλοι τῶν τετρακοσίων αὐτῶν καὶ τῶν ἔξωθεν ἦσαν ὁμογνώμονες, ᾔεσαν ἐπὶ τὰ πράγματα. ἅμα γὰρ καὶ ἀπὸ τῆς Λακεδαιμονίας αἱ νῆες ἤδη περιπεπλευκυῖαι, καὶ ὁρμισάμεναι ἐς τὴν Ἐπίδαυρον, τὴν Αἴγιναν καταδεδραμήκεσαν. καὶ οὐκ ἔφη ὁ Θηραμένης εἰκὸς εἶναι ἐπ' Εὔβοιαν πλεούσας αὐ-

reverſus ex legatione, quam ad Lacedaemonios obierat; a quodam circitorum ex inſidiis in foro frequenti vulneratus, nec procul a curia digreſſus, continuo deceſſit; & percuſſor quidem ipſius evaſit, at eius adiutor, homo Argivus, comprehenſus, tortuſque a quadringentis, nullius, a quo facinus hoc perpetrare iuſſus eſſet, nomen protulit, nec aliud quippiam dixit, niſi quod ſciret, multos homines & in circitorum praefecti & in alias aedes convenire ſolitos: tunc vero, cum nihil novi hinc, poſt iſtam Phrynichi caedem, accidiſſet, iam confidentius & Theramenes & Ariſtocrates, & alii, quotquot vel ex ipſis quadringentis, vel extra hos, eiuſdem ſententiae erant, eum rerum ſtatum invaſerunt. Simul enim & ex agro Laconico naves illae iam circumvectae, & Epidaurum appulſae, Aeginam excurſionibus infeſtaverant. Quare Theramenes dicebat,

τὰς, ἐς Αἴγιναν κατακολπίσαι, καὶ πάλιν ἐν Ἐπιδαύρῳ ὁρμεῖν, εἰ μὴ παρακληθεῖσαι ἥκοιεν ἐφ' οἷσπερ καὶ αὐτὸς ἀεὶ κατηγόρει. οὐκέτι οὖν οἷόν τε εἶναι ἡσυχάζειν. τέλος δὲ, πολλῶν καὶ στασιωτικῶν λόγων καὶ ὑποψιῶν προσγενομένων, καὶ ἔργῳ ἤδη ἥπτοντο τῶν πραγμάτων. οἱ γὰρ ἐν τῷ Πειραιεῖ τὸ τῆς Ἠετιωνείας τεῖχος ὁπλῖται οἰκοδομοῦντες (ἐν οἷς καὶ Ἀριστοκράτης ἦν ταξιαρχῶν, καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλακὴν ἔχων) ξυλλαμβάνουσιν Ἀλεξικλέα στρατηγὸν ὄντα ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἑτέρους τετραμμένον, καὶ ἐς οἰκίαν ἀγαγόντες εἷρξαν. ξυνεπελάβοντο δὲ ἅμα αὐτοῖς καὶ ἄλλοι, καὶ Ἕρμων τῶν περιπόλων τις τῶν Μουνυχίασι τεταγμένων ἀρχῶν· τὸ δὲ μέγιστον, τῶν ὁπλιτῶν τὸ στῖφος ταῦτα ἐβουλεύετο. ὡς δὲ ἐσηγγέλθη τοῖς τετρακοσίοις

verisimile non esse, naves eas, si in Euboeam navigarent, in Aeginae sinum fuisse deflexuras, & rursus Epidauri stationem habituras, nisi accitae venirent ad ea peragenda, quae & ipse semper criminabatur. Nequaquam igitur amplius quiescendum. Tandem vero, multis praeterea seditiosis ac suspiciosis sermonibus habitis, iam & factis eum rerum statum aggredi coeperunt. Nam gravis armaturae milites, qui Eetioneae munitionem in Piraeeo aedificabant, (inter quos erat & Aristocrates centurio, qui suam centuriam secum habebat) comprehendunt Alexiclem inter paucorum dominatus collegas praecipua dignitate praeditum, & in alterius factionis homines maxime propensum, & domum adductum in vincula coniiciunt. Ipsos autem simul adiuverunt cum alii, tum Hermon, quidam circitorum apud Munychiam excubantium praefectus. Sed (quod maximum erat) armatorum agmen eadem consilia agita-

(ἔτυχον δὲ ἐν τῷ βουλευτηρίῳ ξυγκαθήμενοι) εὐθὺς, πλὴν ὅσοις μὴ βουλομένοις ταῦτα ἦν, ἕτοιμοι ἦσαν ἐς τὰ ὅπλα ἰέναι, καὶ τῷ Θηραμένει καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ ἠπείλουν. ὁ δὲ, ἀπολογούμενος, ἕτοιμος ἔφη εἶναι ξυναφαιρησόμενος ἰέναι ἤδη. καὶ παραλαβὼν ἕνα τῶν στρατηγῶν, ὅστις ἦν αὐτῷ ὁμογνώμων, ἐχώρει ἐς τὸν Πειραιᾶ. ἐβοήθει δὲ καὶ Ἀρίσταρχος, καὶ τῶν ἱππέων νεανίσκοι· ἦν δὲ θόρυβος πολὺς καὶ ἐκπληκτικός. οἵ τε γὰρ ἐν τῷ ἄστει ἤδη ᾤοντο τόν τε Πειραιᾶ κατειλῆφθαι, καὶ τὸν ξυνειλημμένον τεθνάναι· οἵ τε ἐν τῷ Πειραιεῖ, τοὺς ἐκ τοῦ ἄστεος ὅσονοὺκ ἐπὶ σφᾶς παρεῖναι. μόγις δὲ τῶν τε πρεσβυτέρων διακωλυόντων τοὺς ἐν τῷ ἄστει διαθέοντας, καὶ ἐπὶ τὰ ὅπλα φερομένους, καὶ Θουκυδίδου τοῦ Φαρσαλίου τοῦ προξένου τῆς πόλεως παρόντος, καὶ προθύ-

bat. Cum autem hoc quadringentis renuntiatum fuisset, (considebant antem in curia) confestim omnes, praeter eos, quibus ista non placebant, parati erant ire ad arma, & Therameni, ac iis, qui cum eo erant, minitabantur. Ille vero, se purgans, dicebat, se paratum esse iam ire cum ipsis ad Alexiclem ex vinculis eripiendum. Et assumto uno e ducibus, qui erat eiusdem sententiae, cuius & ipse, ad Piraeeum perrexit. Adiuvabat autem ipsum Aristarchus, & equitum iuventus. Erat autem ingens ac terribilis tumultus. Nam & qui in urbe degebant, Piraeeum iam occupatum, & Alexiclem illum, qui comprehensus fuerat, morte mulctatum putabant. & qui in Piraeeo erant, eos, qui in urbe erant, contra se tantum non adesse suspicabantur. Cum autem seniores aegre impedirent eos, qui per urbem discurrebant, & ad arma corripienda ferebantur, cum etiam Thucydides Pharsalius, hospes publicus, qui

μως ἐμποδὼν τε ἑκάστοις γιγνομένου, καὶ ἐπιβοωμένου μὴ, ἐφεδρευόντων ἐγγὺς τῶν πολεμίων, ἀπολέσαι τὴν πατρίδα, ἡσύχασάν τε, καὶ σφῶν αὐτῶν ἀπέσχοντο. καὶ ὁ μὲν Θηραμένης, ἐλθὼν ἐς τὸν Πειραιᾶ (ἦν δὲ καὶ αὐτὸς στρατηγὸς) ὅσον ἀπὸ βοῆς ἕνεκα, ὠργίζετο τοῖς ὁπλίταις. ὁ δὲ Ἀρίσταρχος καὶ οἱ ἐναντίοι τῷ πλήθει ἐχαλέπαινον. οἱ δὲ ὁπλῖται ὁμόσε τε ἐχώρουν οἱ πλεῖστοι τῷ ἔργῳ, καὶ οὐ μετεμέλοντο· καὶ τὸν Θηραμένην ἠρώτων εἰ δοκεῖ αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ τὸ τεῖχος οἰκοδομεῖσθαι, καὶ εἰ ἄμεινον εἶναι καθαιρεθέν. ὁ δὲ, εἴπερ καὶ ἐκείνοις δοκεῖ καθαιρεῖν, καὶ ἑαυτῷ ἔφη ξυνδοκεῖν. καὶ ἐντεῦθεν εὐθὺς ἀναβάντες οἵ τε ὁπλῖται καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ Πειραιῶς ἀνθρώπων, κατέσκαπτον τὸ τείχισμα.

tunc aderat, & officiose singulos impediret, & exclamaret, ne hostibus prope insidiantibus patriam perderent, quieverunt, & a manibus mutuo sibi afferendis abstinuerunt. Et Theramenes quidem in Piraeeum profectus, (praeturam autem ipse quoque gerebat) voce tenus, gravis armaturae militibus irascebatur. Aristarchus vero, & qui populari multitudini adversarii erant, indignabantur. Illorum vero gravis armaturae militum plerique manum ad opus admovere coeperunt, nec eos facti poenitebat: Theramenem etiam interrogabant, numquid ei videretur haec munitio publici boni causa exstrui, & an satius esset eam demoliri. Ille vero, si & ipsis eam demoliri placeret, sibi quoque placere, respondit. Hinc autem e vestigio, cum illi gravis armaturae milites, tum etiam multi eorum, qui erant in Piraeeo, munitionem conscenderunt, & demoliri coeperunt. Hac autem adhortatione ad vulgus utebantur, oportere eum, quicunque quinque millia civium quadrin-

ἦν δὲ πρὸς τὸν ὄχλον ἡ παράκλησις, ὡς χρὴ, ὅστις τοὺς πεντακισχιλίους βούλεται ἄρχειν ἀντὶ τῶν τετρακοσίων, ἰέναι ἐπὶ τὸ ἔργον. ἐπεκρύπτοντο γὰρ ὅμως ἔτι τῶν πεντακισχιλίων τῷ ὀνόματι, μὴ ἄντικρυς δῆμον ὅστις βούλεται ἄρχειν ὀνομάζειν· φοβούμενοι μὴ τῷ ὄντι ὦσι, καὶ πρός τινα εἰπών τις τι ἀγνοίᾳ σφαλῇ. καὶ οἱ τετρακόσιοι διὰ τοῦτο οὐκ ἤθελον τοὺς πεντακισχιλίους οὔτε εἶναι, οὔτε μὴ ὄντας δήλους εἶναι· τὸ μὲν καταστῆσαι μετόχους τοσούτους, ἄντικρυς ἂν δῆμον ἡγούμενοι, τὸ δ' αὖ ἀφανὲς, φόβον ἐς ἀλλήλους παρέξειν.

ϟγ΄. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ, οἱ μὲν τετρακόσιοι ἐς τὸ βουλευτήριον ὅμως καὶ τεθορυβημένοι ξυνελέγοντο· οἱ δ' ἐν

gentorum loco reipublicae praeesse vellet, ad hoc opus accedere & munitionem istam secum demoliri. Nam quamvis popularem statum restituere vellent, tamen suum consilium adhuc tegebant nomine quinque millium, ita ut non aperte dicerent, quicunque vellet populum reipublicae praeesse: quia metuebant, ne re vera essent quinque millia civium, quibus ad reipublicae administrationem aditus per vices pateret, neve quis de suo numero per inscitiam aliquid apud aliquem de quinque millium numero dicens laberetur, ac in capitis discrimen adduceretur. Et idcirco illi quadringenti neque volebant illos quinquies mille cives esse, neque constare illos non esse. Nam existimabant, tot quidem participes constituere, haud dubie statum esse popularem: sed si incertum esset, neque constaret esse quinque millia civium, quibus ad reipublicae administrationem aditus pateret, hoc mutuo terrorem esse incussurum.

XCIII. Postridie autem illi quadringenti, etsi animis perturbati, in curiam tamen convenerunt. At illi gravis ar-

τῷ Πειραιεῖ ὁπλῖται τόν τε Ἀλεξικλέα, ὃν ξυνέλαβον, ἀφέντες, καὶ τὸ τείχισμα καθελόντες, ἐς τὸ πρὸς τῇ Μουνυχίᾳ Διονυσιακὸν θέατρον ἐλθόντες, καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα, ἐξεκκλησίασάν τε, καὶ δόξαν αὐτοῖς, εὐθὺς ἐχώρουν ἐς τὸ ἄστυ, καὶ ἔθεντο αὐτοῦ ἐν τῷ Ἀνακείῳ τὰ ὅπλα. ἐλθόντες δὲ ἀπὸ τῶν τετρακοσίων τινὲς ᾑρημένοι, πρὸς αὐτοὺς ἀνὴρ ἀνδρὶ διελέγοντό τε, καὶ ἔπειθον οὓς ἴδοιεν ἀνθρώπους ἐπιεικεῖς, αὐτούς τε ἡσυχάζειν, καὶ τοὺς ἄλλους παρακατέχειν· λέγοντες, τούς τε πεντακισχιλίους ἀποφανεῖν, καὶ ἐκ τούτων ἐν μέρει, ᾗ ἂν τοῖς πεντακισχιλίοις δοκῇ, τοὺς τετρακοσίους ἔσεσθαι· τέως δὲ τὴν πόλιν μηδενὶ τρόπῳ διαφθείρειν, μηδ᾽ εἰς τοὺς πολεμίους ἀνῶσαι. τὸ δὲ πᾶν πλῆθος τῶν ὁπλιτῶν, ἀπὸ

maturae milites, qui in Piraeeo erant, cum Alexiclem dimisissent, quem comprehenderant, ac munitionem demoliti fuissent, ad Dionysiacum theatrum prope Munychiam situm concesserunt, & illic extra locum ordinarium armati concilium habuerunt, & ex communi ipsorum decreto confestim in urbem iverunt, & arma illic, in Anaceo deposuerunt. Quidam autem a quadringentis electi ad ipsos venerunt, & singuli singulos alloqui coeperunt; & quos animadvertissent homines esse mites, ipsis suadebant, ut & ipsi quiescerent, & alios in officio praeterea continerent: dicentes fore, ut quadringenti quinque millia civium designarent, & ex horum quinque millium numero quadringenti per vices constituerentur, prout ipsis quinque millibus placeret. Interea vero nullo modo civitatem perderent, neve eam funditus eversam hostibus traderent. His autem verbis, quae a multis dicebantur, & ad multos fiebant, universa armatorum multitudo placatior, quam

πολλῶν καὶ πρὸς πολλοὺς λόγων γιγνομένων, ἠπιώτερον ἦν ἢ πρότερον, καὶ ἐφοβεῖτο μάλιστα περὶ τοῦ παντὸς πολιτικοῦ. ξυνεχώρησάν τε ὥστ' ἐς ἡμέραν ῥητὴν ἐκκλησίαν ποιῆσαι ἐν τῷ Διονυσίῳ περὶ ὁμονοίας.

ϟδ'. Ἐπειδὴ δὲ ἐπῆλθεν ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία, καὶ ὅσονοὺ ξυνειλεγμένοι ἦσαν, ἀγγέλλονται αἱ δύο καὶ τεσσαράκοντα νῆες καὶ ὁ Ἡγησανδρίδας ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν Σαλαμῖνα παραπλεῖν. καὶ πᾶς τις τῶν ὁπλιτῶν αὐτὸ τοῦτο ἐνόμιζεν εἶναι τὸ πάλαι λεγόμενον ὑπὸ Θηραμένους καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ὡς ἐς τὸ τείχισμα ἔπλεον αἱ νῆες, καὶ χρησίμως ἐδόκει καταπεπτωκέναι. ὁ δὲ Ἡγησανδρίδας τάχα μέν τι ἀπὸ ξυγκειμένου λόγου περί τε τὴν Ἐπίδαυρον καὶ ταύτῃ ἀνεστρέφετο, εἰκὸς δ' αὐτὸν καὶ πρὸς τὸν παρόντα στασιασμὸν τῶν Ἀ-

ante fuerat, reddita eſt, ac de univerſo reipublicae ſtatu maxime timebat. Et inter eos convenit, ut ad dictam certamque diem in Bacchi templo concilium de concordia haberetur.

XCIV. Cum autem concilii in Bacchi templo habendi dies advenisset, & tantum non concio iam coacta eſſet, nuntiatur, illas duas & quadraginta naves cum Hegeſandrida Megaris venientes Salaminem curſum tenere. Quamobrem quilibet ex illis gravis armaturae militibus hoc ipſum eſſe ducebat, quod iampridem a Theramene, & ab iis, qui cum eo erant, dicebatur, illam claſſem adverſus illam munitionem venire, & ideo haec utiliter diruta fuiſſe videbatur. Hegeſandridas autem forſitan quidem ex compoſito & circum Epidaurum & circum illa loca verſabatur; ſed tamen credibile videtur eſſe, ipſum etiam propter praeſentem Athenienſium ſeditionem, & adductum ſui oppor-

θηναίων, δι' ἐλπίδος ὡς κἂν ἐς δέον παραγένοιτο, ταύτῃ ἀνέχειν. οἱ δ' αὖ Ἀθηναῖοι, ὡς ἠγγέλθη αὐτοῖς, εὐθὺς δρόμῳ ἐς τὸν Πειραιᾶ πανδημεὶ ἐχώρουν, ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου, μείζονος ἢ ἀπὸ τῶν πολεμίων, οὐχ ἑκὰς ἀλλὰ πρὸς τῷ λιμένι ὄντος. καὶ οἱ μὲν ἐς τὰς παρούσας ναῦς ἐσέβαινον, οἱ δὲ ἄλλας καθεῖλκον, οἱ δέ τινες ἐπὶ τὰ τείχη καὶ τὸ στόμα τοῦ λιμένος παρεβοήθουν.

στε΄. Αἱ δὲ τῶν Πελοποννησίων νῆες, παραπλεύσασαι καὶ περιβαλοῦσαι Σούνιον, ὁρμίζονται μεταξὺ Θορίκου τε καὶ Πρασιῶν· ὕστερον δὲ ἀφικνοῦνται ἐς Ὠρωπόν. Ἀθηναῖοι δὲ κατὰ τάχος καὶ ἀξυγκροτήτοις πληρώμασιν ἀναγκασθέντες χρήσασθαι, οἷα πόλεώς τε στασιαζούσης, καὶ περὶ τοῦ μεγίστου βουλόμενοι ἐν τάχει βοηθῆσαι (Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς, ἀποκεκλεισμένης τῆς Ἀττικῆς, πάντα ἦν) πέμπουσι Θυμόχαριν στρατ-

tuni adventus ſpe, illic ſubſtitiſſe. Athenienſes vero, poſtquam hoc ipſis nuntiatum eſt, confeſtim univerſi citato curſu in Piraeeum contenderunt, quod bellum domeſticum non eſſet maius, quam quod ab hoſtibus inferebatur, quod non procul, at ad ipſum portum eſſet. Quamobrem alii quidem naves, quae aderant, conſcendebant, alii vero alias deducebant, nonnulli etiam ad muros & portus oſtium ad vim hoſtilem arcendam accurrebant.

XCV. At Peloponneſiorum claſſis adventans, & Sunium circumvecta, portum inter Thoricum & Praſias ſubiit. Poſtea vero Oropum appulit. Athenienſes autem raptim, & iis, qui ad manus erant, nautis uti coacti, quippe quod civitas ſeditione laboraret, & cives in maximo diſcrimine poſiti, rebus ſuis opem celeriter ferre vellent, (nam quod Attica interclusa eſſet, ipſorum omnis

ηγὸν καὶ ναῦς ἐς Ἐρετρίαν. ὧν ἀφικομένων, ξὺν ταῖς πρότερον ἐν Εὐβοίᾳ οὔσαις, ἓξ καὶ τριάκοντα ἐγένοντο. καὶ εὐθὺς ναυμαχεῖν ἠναγκάζοντο. ὁ γὰρ Ἡγησανδρίδας ἀριστοποιησάμενος ἐκ τοῦ Ὠρωποῦ ἀνήγαγε τὰς ναῦς· διέχει δὲ μάλιστα ὁ Ὠρωπὸς τῆς τῶν Ἐρετριέων πόλεως, θαλάσσης μέτρον ἑξήκοντα σταδίους. ὡς οὖν ἐπέπλει, εὐθὺς ἐπλήρουν καὶ οἱ Ἀθηναῖοι τὰς ναῦς, οἰόμενοι σφίσι παρὰ ταῖς ναυσὶ τοὺς στρατιώτας εἶναι· οἱ δὲ ἔτυχον οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἄριστον ἐπισιτιζόμενοι, (οὐδὲν γὰρ ἐπωλεῖτο ἀπὸ προνοίας τῶν Ἐρετριέων) ἀλλὰ ἐκ τῶν ἐπ᾽ ἔσχατα τοῦ ἄστεος οἰκιῶν, ὅπως σχολῇ πληρουμένων φθάσειαν οἱ πολέμιοι προσπεσόντες, καὶ ἐξαναγκάσειαν τοὺς Ἀθηναίους οὕτως ὅπως τύχοιεν ἀνάγεσθαι. σημεῖον δὲ αὐτοῖς, ἐς τὸν Ὠρωπὸν ἐκ τῆς Ἐρε-

ſpes in Euboea erat poſita) Thymocharin ducem cum claſſe in Eretriam mittunt. Quae cum illuc perveniſſet, cum illis navibus, quae prius in Euboea erant, ſex & triginta navium numerum effecit. Et protinus proelio navali dimicare coacta fuit. Nam Hegeſandridas iam pranſus, ab Oropo claſſem in altum duxerat. Abeſt autem Oropus ab Eretrienſium urbe, ſtadiis fere ſexaginta, maris tractu. Dum igitur ille cum infeſta claſſe iam veniret, Athenienſes quoque ſuas naves inſtruere coeperunt, exiſtimantes, ſuos milites apud naves eſſe. Sed illi cibaria in prandium mercabantur, non ex foro, ſed ex privatis aedibus in extrema urbis parte ſitis. Nihil enim in foro vendebatur: quod ab Eretrienſibus conſulto factum fuerat, ut, dum cunctanter naves militibus implerentur, hoſtes prius impreſſionem in eos facerent, & Athenienſes ſic, utcunque inſtructi fuiſſent, in altum prodire cogerent. Quin etiam

τρίας, ὁπότε χρὴ ἀνάγεσθαι, ᾔρθη. διὰ τοιαύτην δὴ παρασκευὴν οἱ Ἀθηναῖοι ἀναγόμενοι, καὶ ναυμαχήσαντες ὑπὲρ τοῦ λιμένος τῶν Ἐρετριέων, ὀλίγον μέν τινα χρόνον ὅμως καὶ ἀντέσχον· ἔπειτα ἐς φυγὴν τραπόμενοι, καταδιώκονται ἐς τὴν γῆν· καὶ ὅσοι μὲν αὐτῶν πρὸς τὴν πόλιν τῶν Ἐρετριέων ὡς φιλίαν καταφεύγουσι, χαλεπώτατα ἔπραξαν, φονευόμενοι ὑπ' αὐτῶν· οἱ δὲ ἐς τὸ ἐπιτείχισμα τὸ ἐν τῇ Ἐρετρίᾳ, ὃ εἶχον αὐτοὶ, περιγίγνονται, καὶ ὅσαι ἐς Χαλκίδα ἀφικνοῦνται τῶν νεῶν. λαβόντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι δύο καὶ εἴκοσι ναῦς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ἀποκτείναντες, τοὺς δὲ ζωγρήσαντες, τροπαῖον ἔστησαν. καὶ οὐ πολλῷ ὕστερον Εὔβοιάν τε ἅπασαν ἀποστήσαντες, πλὴν Ὠρεοῦ (ταύτην δὲ αὐτοὶ

ex Eretria ſignum Oropum verſus ipſis Lacedaemoniis ſublatum datumque fuit, ut ſignificaretur, quando in altum provehi deberent. Athenienſes igitur propter huiuſmodi fraudem praeparatam, in altum profecti, navalique proelio ſupra portum Eretrienſem commiſſo, quamvis ad hoc imparati veniſſent, tamen aliquantiſper etiam hoſti reſtiterunt. Deinde in fugam verſos hoſtis ad litus uſque eſt inſecutus. Et quotquot ipſorum ad Eretrienſium urbem, ut amicam, confugerunt, aſperrime tractati fuerunt, quia ab ipſis Eretrienſibus interfecti fuerunt. Alii vero in munitionem, quam ipſi in Eretria tenebant, incolumes evaſerunt, itemque naves, quotquot in Chalcidem pervenerunt. Peloponneſii vero, duabus & viginti Athenienſium navibus captis, viriſque partim interfectis, partim captis, tropaeum ſtatuerunt. Nec multo poſt, cum totam Euboeam ad defectionem compuliſſent, praeter Oreum, (hoc enim Athe-

Ἀθηναῖοι εἶχον) καὶ τἆλλα περὶ αὐτὴν καθίσταντο.

ϛϞϛ΄. Τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ὡς ἦλθε τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν γεγενημένα, ἔκπληξις μεγίστη δὴ τῶν πρὶν παρέστη. οὔτε γὰρ ἡ ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφορὰ, καίπερ μεγάλη τότε δόξασα εἶναι, οὔτε ἄλλο οὐδέν πω οὕτως ἐφόβησεν. ὅπου γὰρ στρατοπέδου τε τοῦ ἐν Σάμῳ ἀφεστηκότος, ἄλλων τε νεῶν οὐκ οὐσῶν, οὐδὲ τῶν ἐσβησομένων, αὐτῶν τε στασιαζόντων, καὶ ἄδηλον ὂν ὁπότε σφίσιν αὐτοῖς ξυῤῥάξουσι, τοσαύτη ἡ ξυμφορὰ ἐπεγεγένητο, ἐν ᾗ ναῦς τε, καὶ, τὸ μέγιστον, Εὔβοιαν ἀπολωλέκεσαν, ἐξ ἧς πλείω ἢ τῆς Ἀττικῆς ὠφελοῦντο· πῶς οὐκ εἰκότως ἠθύμουν; μάλιστα δ᾽ αὐτοὺς καὶ δι᾽ ἐγγυτάτου ἐθορύβει, εἰ οἱ πολέμιοι τολμήσουσι νενικηκότες, εὐθὺς σφῶν

nienſes ipſi tenebant) ceteras quoque res ad eius ſtatum pertinentes componere coeperunt.

XCVI. Cum autem rerum ad Euboeam geſtarum nuntius Athenienſibus allatus fuiſſet, pavor omnium ad illum uſque diem maximus eos invaſit. Nam nec illa clades, quam in Sicilia acceperant, quamvis tunc ingens viſa fuiſſet, nec ulla alia calamitas eos unquam adeo terruit. Cum enim eo tempore, quo & exercitus, qui Sami erat, defecerat, nec aliae naves, nec qui eas conſcenderent, ſupererant, ipſique praeterea ſeditione laborabant, & incertum erat, quando inter ſe concurſuri eſſent, iſta calamitas, quae tanta erat, propter quam & claſſem, & (quod maximum erat malum) Euboeam, ex qua plus utilitatis quam ex Attica percipiebant, amiſerant, illis ſuperveniſſet, nonne merito animis erant conſternati? Sed hoc potiſſimum eos turbabat, idque propter maximam locorum propinquitatem, ſi hoſtes auſuri eſſent, victoria potiti,

ἐπὶ τὸν Πειραιᾶ ἔρημον ὄντα νεῶν πλεῖν· καὶ ὅσον οὐκ ἤδη ἐνόμιζον αὐτοὺς παρεῖναι· ὅπερ ἂν, εἰ τολμηρότεροι ἦσαν, ῥᾳδίως ἂν ἐποίησαν· καὶ διέστησαν ἂν ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν εἰ ἐπολιόρκουν μένοντες, καὶ τὰς ἀπ' Ἰωνίας ναῦς ἠνάγκασαν ἄν, καίπερ πολεμίας οὔσας τῇ ὀλιγαρχίᾳ, τοῖς σφετέροις οἰκείοις καὶ τῇ ξυμπάσῃ πόλει βοηθῆσαι. καὶ ἐν τούτῳ Ἑλλήσποντός τε ἂν ἦν αὐτοῖς, καὶ Ἰωνία, καὶ αἱ νῆσοι, καὶ τὰ μέχρι Εὐβοίας, καί, ὡς εἰπεῖν, ἡ Ἀθηναίων ἀρχὴ πᾶσα. ἀλλ' οὐκ ἐν τούτῳ μόνῳ Λακεδαιμόνιοι Ἀθηναίοις πάντων δὴ ξυμφορώτατοι προσπολεμῆσαι ἐγένοντο, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς. διάφοροι γὰρ πλεῖστον ὄντες τὸν τρόπον, οἱ μέν, ὀξεῖς, οἱ δέ, βραδεῖς· καὶ οἱ μέν, ἐπιχειρηταί, οἱ δέ, ἄτολμοι, ἄλλως τε καὶ ναυτικῇ ἀρχῇ πλεῖστα ὠφέλουν. ἔδειξαν δὲ

confeſtim in ipſorum Piraeeum navibus vacuum tendere. Et tantum non ipſos iam adeſſe ſuſpicabantur. Id quod illi, ſi audaciores fuiſſent, facile feciſſent; & longe maius diſſidium in urbe excitaſſent, ſi eam illic manentes obſediſſent, & claſſem ab Ionia licet dominatui paucorum infeſtam, tamen illis ſecum cognatione coniunctis & univerſae civitati ſuccurrere coëgiſſent. Interea vero & Helleſpontus, & Ionia, & inſulae, & omnia loca ad Euboeam uſque pertinentia, & (ut ita loquar) omne Athenienſium imperium in ipſorum poteſtatem veniſſet. Verum non in ea re tantum Lacedaemonii Athenienſibus omnium adverſariorum maxime commodi in bello cum ipſis gerendo fuerunt; ſed & in aliis multis. Cum enim moribus maxime differrent, (nam illi quidem, celeres; hi vero, tardi: & illi quidem, ad res aggrediendas promti; hi vero, timidi, praecipue vero adverſus eos, qui claſſe multum poterant) plu-

οἱ Συρακούσιοι. μάλιστα γὰρ ὁμοιότροποι γενόμενοι, ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν.

ϛϛζ΄. Ἐπὶ δ᾽ οὖν τοῖς ἠγγελμένοις οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς τε εἴκοσιν ὅμως ἐπλήρουν, καὶ ἐκκλησίαν συνέλεγον, μίαν μὲν εὐθὺς τότε πρῶτον ἐς τὴν Πνύκα καλουμένην, οὗπερ καὶ ἄλλο τε εἰώθεσαν· ἐν ᾗπερ καὶ τοὺς τετρακοσίους καταπαύσαντες, τοῖς πεντακισχιλίοις ἐψηφίσαντο τὰ πράγματα παραδοῦναι· εἶναι δὲ αὐτῶν, ὁπόσοι ὅπλα παρέχονται. καὶ μισθὸν μηδένα φέρειν μηδεμιᾷ ἀρχῇ· εἰ δὲ μή, ἐπάρατον ἐποιήσαντο. ἐγίγνοντο δὲ καὶ ἄλλαι ὕστερον πυκναὶ ἐκκλησίαι, ἀφ᾽ ὧν καὶ νομοθέτας καὶ τἆλλα ἐψηφίσαντο ἐς τὴν πολιτείαν. καὶ οὐχ ἥκιστα δὴ τὸν πρῶτον χρόνον ἐπί γε ἐμοῦ Ἀθηναῖοι φαίνον- Ante Iun. 24.

rimum Athenienſibus proderant. Syracuſani autem hoc demonſtrarunt. Nam cum moribus maxime ſimiles illis eſſent, optime etiam adverſus illos bellum adminiſtrarunt.

XCVII. Athenienſes igitur propter hunc nuntium, quamvis eſſent animis conſternati, viginti tamen naves inſtruxerunt, & concionem coëgerunt, unam quidem ſtatim, tunc primum in eum locum, quem Pnyca vocant, ubi etiam alias comitia habere conſueverant. In qua concione quadringentis viris amotis, rerum adminiſtrationem quinque millibus tradere decreverunt. Ex hoc autem numero illos omnes eſſe voluerunt, quotquot arma geſtarent. Nec ullam mercedem ullius magiſtratus gratia ab ullo accipiendam eſſe cenſuerunt. Niſi vero qui magiſtratus geſſiſſent, ita feciſſent, eum, qui mercedem accepiſſet, exſecrabilem eſſe iuſſerunt. Poſtea vero & aliae crebrae conciones habitae ſunt, in quibus & legumlatores, & cetera ad reipublicae adminiſtrationem pertinentia conſtituerunt. Atque

ται εὖ πολιτεύσαντες. μετρία γὰρ ἥ τε ἐς τοὺς ὀλίγους καὶ τοὺς πολλοὺς ξύγκρασις ἐγένετο. καὶ ἐκ πονηρῶν τῶν πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ ἄλλους μετ' αὐτοῦ κατιέναι. καὶ παρά τε ἐκεῖνον καὶ παρὰ τὸ ἐν Σάμῳ στρατόπεδον πέμψαντες, διεκελεύοντο ἀνθάπτεσθαι τῶν πραγμάτων.

Bell. Pelop. an. 21. Olymp. 92. 2. U. C. Varr. 343.

ϞΗ΄. Ἐν δὲ τῇ μεταβολῇ ταύτῃ εὐθὺς οἱ μὲν περὶ τὸν Πείσανδρον καὶ Ἀλεξικλέα, καὶ ὅσοι ἦσαν τῆς ὀλιγαρχίας μάλιστα, ὑπεξέρχονται ἐς τὴν Δεκέλειαν. Ἀρίσταρχος δὲ αὐτῶν μόνος, (ἔτυχε γὰρ καὶ στρατηγῶν) λαβὼν κατὰ τάχος τοξότας τινὰς τοὺς βαρβαρωτάτους, ἐχώρει πρὸς τὴν Οἰνόην. ἦν δὲ Ἀθηναίων ἐν μεθορίοις τῆς Βοιωτίας τεῖχος. ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ διὰ ξυμ-

initio quidem (meo saltem iudicio) Athenienses rempublicam non parum commode videntur administrasse. Nam utriusque factionis, paucorum & multitudinis, in unum redactae, moderatum exstitit temperamentum. Hoc autem primum civitatem ob res adversas afflictam erexit. Decreverunt etiam, Alcibiadem, ceterosque, qui cum eo erant, in patriam revocandos. Quare cum ad illum, tum ad exercitum, qui Sami erat, misso nuntio, res capessere iusserunt.

XCVIII. In hac autem rerum mutatione statim Pisander, & Alexicles cum suis, & qui praecipui erant e paucorum dominatu, in Deceleam se subduxerunt. Solus autem ex illis Aristarchus, (adhuc enim dux erat) repente sumtis aliquot sagittariis, qui erant maxime barbari, ad Oenoën contendit. Erat autem Atheniensium munitio in Boeotiae confiniis sita. Corinthii autem, voluntarii quique Boeotis accitis, eam obsidebant, propter suorum ex Decelea se

φορὰν σφίσιν ἐκ τῆς Οἰνόης γιγνομένην ἀνδρῶν ἐκ Δεκελείας ἀναχωρούντων διαφθορᾶς οἱ Κορίνθιοι, ἐθελοντηδὸν προσκαλέσαντες τοὺς Βοιωτούς. κοινολογησάμενος οὖν αὐτοῖς ὁ Ἀρίσταρχος, ἀπατᾷ τοὺς ἐν τῇ Οἰνόῃ, λέγων ὡς καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει τἆλλα ξυμβεβήκασι Λακεδαιμονίοις, κἀκείνους δεῖ Βοιωτοῖς τὸ χωρίον παραδοῦναι· ἐπὶ τούτοις γὰρ ξυμβιβάσθαι. οἱ δὲ, πιστεύσαντες ὡς ἀνδρὶ στρατηγῷ, καὶ οὐκ εἰδότες οὐδὲν, διὰ τὸ πολιορκεῖσθαι, ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται. τούτῳ μὲν τῷ τρόπῳ Οἰνόην τε ληφθεῖσαν Βοιωτοὶ κατέλαβον, καὶ ἡ ἐν ταῖς Ἀθήναις ὀλιγαρχία καὶ στάσις ἐπαύσατο.

σϟθ΄. Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ θέρους τούτου καὶ οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι, ὡς τροφήν τε οὐδεὶς ἐδίδου τῶν ὑπὸ Τισσαφέρνους τότε ὅτε ἐπὶ τὴν Ἄσπενδον παρῄει προσταχθέντων, καὶ αἱ Φοίνισσαι νῆες

recipientium cladem, caedemque factam ab Athenienfibus egreffis ex Oenoë. Ariftarchus igitur, colloquio cum ipfis habito, eos decepit, qui apud Oenoën erant, dicens, eos quoque, qui in urbe erant, de ceteris rebus cum Lacedaemoniis tranfegiffe, & oportere ipfos quoque locum illum Boeotis tradere. His enim conditionibus compofitionem factam dicebat. Illi vero, cum ipfi ut duci fidem habuiffent, & prorfus ignari effent, quod obfiderentur, fide publica interpofita illinc exierunt. Hoc igitur modo captam Oenoën Boeoti receperunt; & Athenis paucorum dominatus fublatus eft, & feditio ceffavit.

XCIX. Per eadem huius aeftatis tempora, Peloponnefii quoque, qui Mileti erant, cum a nullo illorum, quibus a Tiffapherne tunc, cum Afpendum petiit, negotium datum fuerat, ftipendium ipfis daretur, cum etiam neque

οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης που ἥκων, ὅ, τε Φίλιππος ὁ ξυμπεμφθεὶς αὐτῷ, ἐπεστάλκει Μινδάρῳ τῷ ναυάρχῳ, καὶ ἄλλος Ἱπποκράτης ἀνὴρ Σπαρτιάτης, καὶ ὢν ἐν Φασήλιδι, ὅτι οὔτε αἱ νῆες παρέσοιντο, πάντα τε ἀδικοῖντο ὑπὸ Τισσαφέρνους, Φαρναβαζός τε ἐπεκαλεῖτο αὐτοὺς, καὶ ἦν πρόθυμος, κομίσας τὰς ναῦς, καὶ αὐτὸς τὰς λοιπὰς ἔτι πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι τῶν Ἀθηναίων, ὥσπερ καὶ ὁ Τισσαφέρνης, ἐλπίζων πλέον τι σχήσειν ἀπ᾽ αὐτοῦ· οὕτω δὴ ὁ Μίνδαρος πολλῷ κόσμῳ, καὶ ἀπὸ παραγγέλματος αἰφνιδίου, ὅπως λάθοι τοὺς ἐν Σάμῳ, ἄρας ἀπὸ τῆς Μιλήτου ναυσὶ τρισὶ καὶ ἑβδομήκοντα, ἔπλει ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. πρότερον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ θέρει τῷδε ἑκκαίδεκα ἐς αὐτὸν νῆες ἐπέπλευσαν, καὶ τῆς Χερρονήσου τὶ μέρος κατέδραμον. χειμα-

Phoeniſſae naves, neque Tiſſaphernes ullo modo veniret, & Philippus, qui cum ipſo miſſus fuerat, Mindaro navarcho ſcripſiſſet, & alius Hippocrates, vir Spartanus, & qui apud Phaſelidem erat, idem ei ſcripſiſſet, neque claſſem illam venturam eſſe, & res omnes Peloponneſiacas a Tiſſapherne iniuſte labefactari, ipſoſque a Pharnabazo acciri, eumque paratum eſſe naves ad eos adducere, & ceteras ſuae provinciae civitates ad defectionem ab Athenienſibus faciendam compellere, quemadmodum & Tiſſaphernes feciſſet, quod ex hac re commodum aliquod ſe percepturum ſperaret: ſic igitur Mindarus, militari diſciplina accurate ſervata, & profectione ſubito indicta, ut lateret hoſtes, qui Sami erant, cum tribus & ſeptuaginta navibus Mileto ſolvens, in Helleſpontum navigavit. Illuc autem prius per hanc eandem aeſtatem aliae ſexdecim naves illi regioni bellum illaturae iverant, & quandam Cherroneſi

σθεὶς δὲ ἀνέμῳ καὶ ἀναγκασθεὶς καταίρει ἐς τὴν Ἴκαρον, καὶ μείνας ἐν αὐτῇ ὑπὸ ἀπλοίας πέντε ἢ ἓξ ἡμέρας, ἀφικνεῖται ἐς τὴν Χίον. Initio Iulii.

ρ΄. Ὁ δὲ Θράσυλλος ἐκ τῆς Σάμου, ἐπειδὴ ἐπύθετο αὐτὸν ἐκ τῆς Μιλήτου ἀπηρκότα, ἔπλει καὶ αὐτὸς ναυσὶ πέντε καὶ πεντήκοντα, ἐπειγόμενος μὴ φθάσῃ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐσπλεύσας. αἰσθόμενος δὲ ὅτι ἐν τῇ Χίῳ εἴη, καὶ νομίσας αὐτὸν καθέξειν αὐτοῦ, σκοποὺς μὲν κατεστήσατο καὶ ἐν τῇ Λέσβῳ καὶ ἐν τῇ ἀντιπέρας ἠπείρῳ, εἰ ἄρα ποι κινοῖντο αἱ νῆες, ὅπως μὴ λάθοιεν. αὐτὸς δὲ ἐς τὴν Μήθυμναν παραπλεύσας, ἄλφιτά τε καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρασκευάζειν ἐκέλευσεν, ὡς, ἢν πλείων χρόνος γίγνηται, ἐκ τῆς Λέσβου τοὺς ἐπίπλους τῇ Χίῳ ποιησόμενος. ἅμα δὲ, Ἔρεσος γὰρ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει, ἐβούλετο ἐπ' αὐτὴν πλεύσας, εἰ

partem incursionibus infestaverant. Sed tempestate iactatus, ad Icarum appellere coactus est. Cum autem propter navigandi difficultatem illic quinque sexve dies moratus fuisset, Chium pervenit.

C. Thrasyllus vero, cum ipsum Mileto discessisse intellexisset, ipse quoque cum quinque & quinquaginta navibus Samo discessit, properans, ne ille ocius in Hellespontum ingrederetur. Sed cum audisset Mindarum apud Chium esse, cum etiam existimasset, ipsum illic subsessurum, speculatores quidem & in Lesbo & in opposita continente collocavit, ne naves illae, si forte aliquo proficiscerentur, ipsum laterent. Ipse vero cum classe Methymnam profectus, farinam & cetera necessaria apparari iussit, ut, si maior mora fieret, ex Lesbo Chium infesta classe petiturus. Simul etiam (Eressus enim a Lesbo defecerat) volebat ad-

δύναιτο, ἐξελεῖν. Μηθυμναίων γὰρ οὐχ οἱ ἀδυνατώτατοι φυγάδες, διακομίσαντες ἐκ τῆς Κύμης προσεταιριστοὺς ὁπλίτας ὡς πεντήκοντα, καὶ τῶν ἐκ τῆς ἠπείρου μισθωσάμενοι, ξύμπασιν ὡς τριακοσίοις, Ἀναξάρχου Θηβαίου κατὰ τὸ ξυγγενὲς ἡγουμένου, προσέβαλον πρώτῃ Μηθύμνῃ· καὶ ἀποκρουσθέντες τῆς πείρας διὰ τοὺς ἐκ τῆς Μιτυλήνης Ἀθηναίων φρουροὺς προελθόντας, αὖθις ἔξω μάχῃ ἀπωσθέντες, καὶ διὰ τοῦ ὄρους κομισθέντες, ἀφιστᾶσι τὴν Ἔρεσον. πλεύσας οὖν ὁ Θράσυλλος ἐπ' αὐτὴν ναυσὶ διενοεῖτο προσβολὴν ποιεῖσθαι. προαφιγμένος δὲ αὐτόσε ἦν καὶ Θρασύβουλος πέντε ναυσὶν ἐκ τῆς Σάμου, ὅτε ἠγγέλθη αὐτοῖς ἡ τῶν φυγάδων αὕτη διάβασις. ὑστερήσας δὲ, ἐπὶ τὴν Ἔρεσον ἐλ-

versus eam profectus, si posset, expugnare. Nam Methymnaeorum exsules, qui non minimae auctoritatis erant, cum ad quinquaginta gravis armaturae milites, qui amicitiae causa eos secuti fuerant, Cuma transportassent, & e continente alios mercede conduxissent, cunctis ad trecentos, Anaxarcho Thebano propter cognationem duce delecto, Methymnam primum adorti fuerant: sed de eo conatu deiecti propter Atheniensium praesidium adversus eos Mitylene progressum, rursus proelio extra urbem ab eodem praesidio repulsi, & per montem itinere facto, Eressum ad defectionem compulerunt. Thrasyllus igitur adversus eam cum tota classe profectus, eam aggredi statuebat. Sed & Thrasybulus cum quinque navibus e Samo ante ipsius adventum illuc profectus fuerat, cum de hoc exsulum traiectu nuntius ipsis allatus fuisset. Sed cum serius eo venisset, nec ipsos exsules assecutus fuisset, adversus Eressum profectus, stationem contra eam habebat. Acces-

βων, ἐφώρμει. προσεγένοντο δὲ καὶ ἐκ τοῦ Ἑλλησπόντου τινὲς δύο νῆες ἐπ' οἴκου ἀνακομιζόμεναι, καὶ Μηθυμναῖαι· καὶ αἱ πᾶσαι νῆες παρῆσαν ἑπτὰ καὶ ἑξήκοντα, ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρεσκευάζοντο, ὡς κατὰ κράτος μηχαναῖς τε καὶ παντὶ τρόπῳ, ἢν δύνωνται, αἱρήσοντες τὴν Ἐρεσόν.

ρα'. Ὁ δὲ Μίνδαρος ἐν τούτῳ, καὶ αἱ ἐκ τῆς Χίου τῶν Πελοποννησίων νῆες, ἐπισιτισάμεναι δυσὶν ἡμέραις, καὶ λαβόντες παρὰ τῶν Χίων τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας, τῇ τρίτῃ διὰ ταχέων ἀπαίρουσιν ἐκ τῆς Χίου πελάγιαι, ἵνα μὴ περιτύχωσι ταῖς ἐν τῇ Ἐρεσῷ ναυσὶν, ἀλλὰ ἐν ἀριστερᾷ τὴν Λέσβον ἔχοντες, ἔπλεον ἐπὶ τὴν ἤπειρον. καὶ προσβαλόντες τῆς Φωκαΐδος ἐς τὸν ἐν Κρατερείοις λιμένα, καὶ ἀριστοποιησάμενοι, παραπλεύσαντες τὴν Κύμαιαν δειπνοποιοῦνται ἐν Ἀργινού-

ſere praeterea duae quaedam naves ex Helleſponto domum redeuntes, & Methymnaeae. Naves autem univerſae, quae tunc illic aderant, erant numero ſeptem & ſexaginta, ex quibus milites ſumſerunt, & ſe praeparare coeperunt, ut Ereſſum & machinis & quavis ratione, ſi poſſent, expugnarent.

CI. Interea vero Mindarus, & Peloponneſiorum naves ex Chio profectae, cum duorum dierum cibaria ſumſiſſent, & ſinguli milites a Chiis accepiſſent tres teſſaracoſtas Chias, tertio die ex Chio ſolventes in altum vela fecerunt, ne inciderent in naves, quae ad Ereſſum ſtabant, ſed a ſiniſtra Lesbum habentes, in continentem navigarunt. Cum autem ad agri Phocaici portum in Cratereis ſitum appuliſſent, & prandium ibi ſumſiſſent, oram Cumanam praetervecti coenaverunt in Arginuſis, quae ſunt in

σαις τῆς ἠπείρου, ἐν τῷ ἀντιπέρας τῆς Μιτυλήνης. ἐντεῦθεν δὲ ἔτι πολλῆς νυκτὸς παραπλεύσαντες, καὶ ἀφικόμενοι τῆς ἠπείρου ἐς Ἁρματοῦντα καταντικρὺ Μηθύμνης, ἀριστοποιησάμενοι, διὰ ταχέων παραπλεύσαντες Λέκτον καὶ Λάρισσαν καὶ Ἀμαξιτὸν, καὶ τὰ ταύτῃ χωρία, ἀφικνοῦνται ἐς Ῥοίτειον ἤδη τοῦ Ἑλλησπόντου, πρωΐτερον μέσων νυκτῶν. εἰσὶ δ' αἳ τῶν νεῶν καὶ ἐς Σίγειον κατῆραν, καὶ ἄλλοσε τῶν ταύτῃ χωρίων.

ρβ'. Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐν τῇ Σηστῷ δυοῖν δεούσαις εἴκοσι ναυσὶν ὄντες, ὡς αὐτοῖς οἵ τε φρυκτωροὶ ἐσήμαινον, καὶ ᾐσθάνοντο τὰ πυρὰ ἐξαίφνης πολλὰ ἐν τῇ πολεμίᾳ φανέντα, ἔγνωσαν ὅτι ἐσπλέουσιν οἱ Πελοποννήσιοι. καὶ τῆς αὐτῆς ταύτης νυκτὸς ὡς εἶχον τάχους ὑπομίξαντες τῇ Χερῤῥονήσῳ, παρέπλεον ἐπ' Ἐλαιοῦντος,

continente e regione Mitylenes. Hinc autem, cum adhuc nox esset intempesta, praetervecti, & ad Harmatuntem in continente e regione Methymnae sitam profecti, sumto prandio, celeriter praetervecti Lectum & Larissam & Hamaxitum, & alia illius regionis oppida, ad Rhoetium, etiam quod est Hellesponti, ante mediam noctem pervenerunt. Harum autem navium nonnullae & ad Sigeum, & ad alia illius regionis loca appulerunt.

CII. Athenienses vero, qui apud Sestum erant cum duodeviginti navibus, postquam & ipsi speculatores ignibus sublatis hostilis classis adventum ipsis significaverunt, & ipsi multos ignes in hostili agro repente collucentes conspexerunt, Peloponnesios in Hellespontum ingredi cognoverunt. Quamobrem hac ipsa nocte, celeritate quanta maxima potuerunt, maritimam Chersonesi oram legentes, ad Elaeuntem praetervecti contenderunt, quod hostium clas-

βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι ἐς τὴν εὐρυχωρίαν τὰς τῶν πολεμίων ναῦς. καὶ τὰς μὲν ἐν Ἀβύδῳ ἑκκαίδεκα ναῦς ἔλαθον, προειρημένης φυλακῆς τῷ φιλίῳ ἐπίπλῳ, ὅπως αὐτῶν ἀνακῶς ἕξουσιν, ἢν ἐκπλέωσι· τὰς δὲ μετὰ τοῦ Μινδάρου ἅμα τῇ ἕῳ κατιδόντες, τὴν δίωξιν εὐθὺς ποιούμενοι, οὐ φθάνουσι πᾶσαι, ἀλλ' αἱ μὲν πλείους ἐπὶ τῆς ἠπείρου καὶ Λήμνου διέφυγον, τέσσαρες δὲ τῶν νεῶν αἱ ὕσταται πλέουσαι, καταλαμβάνονται παρὰ τὸν Ἐλαιοῦντα. καὶ μίαν μὲν, ἐποκείλασαν κατὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Πρωτεσιλάου, αὐτοῖς ἀνδράσι λαμβάνουσι, δύο δὲ ἑτέρας, ἄνευ τῶν ἀνδρῶν· τὴν δὲ μίαν πρὸς τῇ Ἴμβρῳ κενὴν κατακαίουσι.

ργ΄. Μετὰ δὲ τοῦτο, ταῖς τε ἐξ Ἀβύδου ξυμμιγείσαις καὶ ταῖς ἄλλαις ξυμπάσαις ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα

ſem in apertum mare navigantes vitare vellent. Et illas quidem ſexdecim Peloponneſiorum naves, quae ad Abydum erant, latuerunt, quamvis ab amica ſuorum claſſe praemonitae fuiſſent, ut ipſos Athenienſes diligenter obſervarent, ſi ex ſua ſtatione exirent. Cum autem Athenienſes primo ſtatim diluculo illas naves, quae cum Mindaro erant, conſpexiſſent, & e veſtigio Peloponneſii naves hoſtiles inſequi coepiſſent, non omnes quidem hoſtium naves ocius evaſerunt, ſed pleraeque in continentem & in Lemnum diffugerunt; at quatuor naves, quae poſtremae navigabant, prope Elaeuntem interceptae fuerunt. Atque Peloponneſii unam quidem hoſtium navem, ad Proteſilai delubrum impactam, cum ipſis hominibus ceperunt, & duas alias ſine viris: unam etiam vacuam ad Imbrum combuſſerunt.

CIII. Poſtea vero coniunctis & iis, quas ex Abydo ſe-

Forte Iul. 8. πολιορκήσαντες Ἐλαιοῦντα ταύτην τὴν ἡμέραν, ὡς οὐ προσεχώρει, ἀπέπλευσαν ἐς Ἄβυδον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, ψευσθέντες τῶν σκοπῶν, καὶ οὐκ ἂν οἰόμενοι σφᾶς λαθεῖν τὸν παράπλουν τῶν πολεμίων νεῶν, ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν τειχομαχοῦντες, ὡς ᾔσθοντο, εὐθὺς ἀπολιπόντες τὴν Ἔρεσον, κατὰ τάχος ἐβοήθουν ἐς τὸν Ἑλλήσποντον· καὶ δύο τε ναῦς τῶν Πελοποννησίων αἱροῦσιν, αἳ πρὸς τὸ πέλαγος τότε θρασύτερον ἐν τῇ διώξει ἀπάρασαι, περι-
Forte Iul. 9. έπεσον αὐτοῖς. καὶ ἡμέρᾳ ὕστερον ἀφικόμενοι, ὁρμίζονται ἐς τὸν Ἐλαιοῦντα, καὶ τὰς ἐκ τῆς Ἴμβρου ὅσαι κατέφυγον κομίζονται· καὶ ἐς τὴν ναυμαχίαν πέντε ἡμέρας παρεσκευάζοντο.

Medio Iulii. ρδ'. Μετὰ δὲ τοῦτο ἐναυμάχουν τρόπῳ τοιῷδε. οἱ Ἀθηναῖοι παρέπλεον ἐπὶ κέρως ταξάμενοι παρ' αὐτὴν τὴν

cum duxerant, & aliis cum universis, sex & octoginta, hoc ipso die Elaeuntem oppugnaverunt: sed cum haec deditionem facere nollet, Abydum redierunt. Athenienses vero a suis speculatoribus frustrati, & existimantes, hostium classem nequaquam clam se praeterituram, sed per otium, moenia oppugnantes, postquam hostes advenisse cognoverunt, protinus omissa Eresso celeriter in Hellespontum ad opem loco periclitanti ferendam accurrerunt. Duas autem Peloponnesiorum naves ceperunt, quae, tunc in hostibus audacius persequendis in altum provectae, in ipsos inciderant. Postero die Elaeuntem profecti, stationem illic habuerunt, & ex Imbro naves, quotquot eo confugerant, receperunt, & quinque dies in proelii navalis apparatu consumserunt.

CIV. Postea vero navale proelium hoc modo commiserunt. Athenienses quidem acie in cornu instructa, ipsam

γῆν, ἐπὶ τῆς Σηστοῦ· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, αἰσθόμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου, ἀντανῆγον καὶ αὐτοί. καὶ ὡς ἔγνωσαν ναυμαχήσοντες, παρέτεινον τὸ κέρας, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρὰ τὴν Χερσόνησον, ἀρξάμενοι ἀπὸ Ἰδάκου μέχρι Ἀρριανῶν, νῆες ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα· οἱ δ' αὖ Πελοποννήσιοι, [ὡς] ἀπὸ Ἀβύδου μέχρι Δαρδάνου, νῆες ὀκτὼ καὶ ἑξήκοντα. κέρας δὲ τοῖς μὲν Πελοποννησίοις εἶχον, τὸ μὲν δεξιὸν Συρακούσιοι, τὸ δ' ἕτερον αὐτὸς Μίνδαρος, καὶ τῶν νεῶν αἱ ἄριστα πλέουσαι· Ἀθηναίοις δὲ τὸ μὲν ἀριστερὸν Θράσυλλος, ὁ δὲ Θρασύβουλος τὸ δεξιόν· οἱ δὲ ἄλλοι στρατηγοὶ, ὡς ἕκαστοι διετάξαντο. ἐπειγομένων δὲ τῶν Πελοποννησίων πρότερόν [τε] ξυμμῖξαι, καὶ κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων ὑπερσχόντες αὐτοὶ τῷ εὐωνύμῳ, ἀποκλεῖσαι τοῦ ἔξω αὐτοὺς ἔκπλου, εἰ

oram legebant, Seſtum verſus navigantes: Peloponneſii vero, cum illorum adventum ex Abydo cognoviſſent, & ipſi obviam illis prodierunt. Poſtquam autem utrique navale proelium commiſſum iri animadverterunt, cornua claſſis exporrexerunt: Athenienſes quidem, iuxta Cherſoneſum, initio ducto ab Idaco uſque ad Arrhiana, navibus ſex & octoginta: Peloponneſii vero contra, ab Abydo uſque ad Dardanum, navibus octo & ſexaginta. Apud Peloponneſios autem cornu tenebant, dextrum quidem Syracuſani, alterum vero ipſe Mindarus, & velociſſimae quaeque naves: at apud Athenienſes, ſiniſtrum quidem Thraſyllus, Thraſybulus vero dextrum; ceteri vero duces in aſſignato quique loco ſteterunt. Cum autem Peloponneſii initium confligendi facere properarent, & dextrum quidem Athenienſium cornu ipſi ſuo ſiniſtro ſuperare, ac illos extrinſecus prodeundi facultate, ſi poſſent, interclu-

δύναιντο, κατὰ δὲ τὸ μέσον, ἐξῶσαι πρὸς τὴν γῆν, οὐχ ἑκὰς οὖσαν, οἱ Ἀθηναῖοι γνόντες, ᾗ μὲν ἐβούλοντο ἀποφράξασθαι αὐτοὺς οἱ ἐναντίοι, ἀντεπεξῆγον, καὶ περιεγίγνοντο τῷ πλῷ· τὸ δ' εὐώνυμον αὐτοῖς ὑπερεβεβλήκει ἤδη τὴν ἄκραν, ἣ Κυνὸς σῆμα καλεῖται. τῷ δὲ μέσῳ, τοιούτου ξυμβαίνοντος, ἀσθενέσι καὶ διεσπασμέναις ταῖς ναυσὶ καθίσταντο, ἄλλως τε καὶ ἐλάσσοσι χρώμενοι τὸ πλῆθος, καὶ τοῦ χωρίου τοῦ περὶ τὸ Κυνὸς σῆμα ὀξεῖαν καὶ γωνιώδη τὴν περιβολὴν ἔχοντος, ὥστε τὰ ἐν τῷ ἐπέκεινα αὐτοῦ γιγνόμενα μὴ κάτοπτα εἶναι.

ρε΄. Προσπεσόντες οὖν οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ τὸ μέσον, ἐξέωσάν τε ἐς τὸ ξηρὸν τὰς ναῦς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἐς τὴν γῆν ἐπεξέβησαν, τῷ ἔργῳ πολὺ περισχόντες. ἀμῦναι δὲ τῷ μέσῳ οὔθ' οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἀπὸ

dere maturarent, medium vero agmen ad terram non procul diſtantem propellere ſtuderent, Athenienſes hac re cognita, qua quidem parte adverſarii ipſos intercludere volebant, obviam illis prodierunt, & navigationis celeritate illos ſuperabant: at ſiniſtrum ipſorum cornu promontorium, quod Cynoſſema appellatur, iam ſuperaverat. Hoc autem modo medium ipſorum agmen ex infirmis ac diſſiparis navibus conſtabat, praeſertim quod Athenienſes minorem numerum haberent, & locus ille, qui circa Cynoſſema erat, acutum & angularem ambitum haberet, ita ut ea, quae in ulteriore illius parte fiebant, ab his conſpici non poſſent.

CV. Peloponneſii igitur, impreſſione in medium facta, naves Athenienſium in ſiccum propulerunt, & in terram exſcenderunt proelio longe ſuperiores. Neque vero huic medio navium agmini ſuccurrere poterant, aut a dextro,

τοῦ δεξιοῦ ὑπὸ πλήθους τῶν ἐπικειμένων νεῶν ἐδύναντο, οὔθ' οἱ περὶ τὸν Θράσυλλον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου. ἀφανές τε γὰρ ἦν διὰ τὴν ἄκραν τὸ Κυνὸς σῆμα, καὶ ἅμα οἱ Συρακούσιοι, καὶ οἱ ἄλλοι οὐκ ἐλάσσους ἐπιτεταγμένοι, εἶργον αὐτούς· πρὶν οἱ Πελοποννήσιοι διὰ τὸ κρατήσαντες ἀδεῶς ἄλλοι ἄλλην ναῦν διώκειν, ἤρξαντο μέρει τινὶ σφῶν ἀτακτότεροι γενέσθαι. γνόντες δὲ οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας, παυσάμενοι τῆς ἐπεξαγωγῆς ἤδη τοῦ κέρως, καὶ ἐπαναστρέψαντες, εὐθὺς ἠμύνοντό τε καὶ τρέπουσι· καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανημένας, ἔκοπτόν τε, καὶ ἐς φόβον τὰς πλείους ἀμαχεὶ καθίστασαν. οἵ τε Συρακούσιοι ἐτύγχανον καὶ αὐτοὶ ἤδη τοῖς περὶ τὸν Θράσυλλον ἐνδεδωκότες, καὶ μᾶλλον

qui cum Thrafybulo erant, propter navium in ipfos ingruentium multitudinem, aut a finiftro, qui cum Thrafyllo erant. Nam propter illud promontorium, quod Cynoffema appellatur, res ab ipfis cerni non poterat, fimul etiam Syracufani, & ceteri, qui non pauciores numero poft ipfos in acie ftabant, illos prohibebant: donec Peloponnefii, dum victoria freti, fecure alii aliam navem infequerentur, quadam fuae claffis parte ordines folvere coeperunt. Thrafybulus autem, & qui cum eo erant, cum animadvertiffent hoftium naves fibi oppofitas curfum inhibere, omiffa iam contentione circumagendi cornu, & converfi, confeftim eas repellunt, ac in fugam vertunt. Illas autem naves nacti, quae in victrici Peloponnefiorum parte difperfae erant, ferire coeperunt, & illarum plerifque vel fine proelio terrorem incufferunt. Syracufani quoque & ipfi iam cefferant iis, qui cum Thrafyllo erant, & in fugam eo

ἐς φυγὴν ὁρμήσαντες, ἐπειδὴ καὶ τοὺς ἄλλους ἑώρων.

ρστ'. Γεγενημένης δὲ τῆς τροπῆς, καὶ καταφυγόντων τῶν Πελοποννησίων πρὸς τὸν Πύδιον μάλιστα ποταμὸν τοπρῶτον, ὕστερον δὲ ἐς Ἄβυδον, ναῦς μὲν ὀλίγας ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι (στενὸς γὰρ ὢν ὁ Ἑλλήσποντος βραχείας τὰς ἀποφυγὰς τοῖς ἐναντίοις παρεῖχε) τὴν μέντοι νίκην ταύτην τῆς ναυμαχίας ἐπικαιροτάτην δὴ ἔσχον. φοβούμενοι γὰρ τέως τὸ τῶν Πελοποννησίων ναυτικὸν, διά τε τὰ κατὰ βραχὺ σφάλματα, καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ Σικελίᾳ ξυμφορὰν, ἀπηλλάγησαν τοῦ σφᾶς τε αὐτοὺς καταμέμφεσθαι, καὶ τοὺς πολεμίους ἔτι ἀξίους τοῦ ἐς τὰ ναυτικὰ νομίζειν. ναῦς μέντοι τῶν ἐναντίων λαμβάνουσι, Χίας μὲν ὀκτὼ, Κορινθίας δὲ πέντε, Ἀμπρακιώτιδας δὲ δύο, καὶ Βοιωτίας δύο, Λευκαδίων δὲ καὶ Λακεδαιμονίων καὶ Συρακουσίων καὶ Πελληναίων, μίαν

magis ſe coniecerunt, poſtquam alios etiam fugere viderunt.

CVI. Cum autem hoſtes in fugam verſi fuiſſent, & Peloponneſii primum quidem ad flumen Pydium praecipue confugiſſent, deinde vero Abydum, Athenienſes paucas quidem illorum naves ceperunt: (Helleſpontus enim, quod eſſet anguſtus, brevia hoſtibus effugia praebebat) hanc tamen navalis proelii victoriam opportuniſſimam tunc obtinuerunt. Cum enim ad eum uſque diem formidarent Peloponneſiorum claſſem, cum propter clades paulatim acceptas, tum etiam propter calamitatem, quae ipſis in Sicilia contigerat, iam & ſe ipſos accuſare, & hoſtes in rebus nauticis iam magni facere deſierunt. Adverſariorum tamen has naves ceperunt, Chias quidem octo, Corinthias vero quinque, & Ambracioticas binas, & totidem Boeoticas, Leucadiorum vero & Lacedaemoniorum & Syra-

ἑκάστων· αὐτοὶ δὲ πεντεκαίδεκα ναῦς ἀπολλύασι. στήσαντες δὲ τροπαῖον ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ οὗ τὸ Κυνὸς σῆμα, καὶ τὰ ναυάγια προσαγαγόμενοι, καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς ἐναντίοις ὑποσπόνδους ἀποδόντες, ἀπέστειλαν καὶ ἐς τὰς Ἀθήνας τριήρη ἄγγελον τῆς νίκης. οἱ δὲ, ἀφικομένης τῆς νεὼς, καὶ ἀνέλπιστον τὴν εὐτυχίαν ἀκούσαντες, ἐπί τε ταῖς περὶ τὴν Εὔβοιαν ἄρτι ξυμφοραῖς καὶ κατὰ τὴν στάσιν γεγενημέναις πολὺ ἐπεῤῥώσθησαν, καὶ ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα, ἢν προθύμως ἀντιλαμβάνωνται, περιγενέσθαι.

ρζʹ. Μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν ἡμέρᾳ τετάρτῃ ὑπὸ σπουδῆς ἐπισκευάσαντες τὰς ναῦς οἱ ἐν Σηστῷ Ἀθηναῖοι, ἐπέπλεον ἐπὶ Κύζικον ἀφεστηκυῖαν· καὶ κατιδόντες κατὰ Ἁρπάγιον καὶ Πρίαπον τὰς ἀπὸ τοῦ Βυζαν- Circa Iul. 18.

cusanorum & Pellenaeorum, singulas singulorum. Ipsi vero Athenienses quindecim naves amiserunt. Cum autem in promontorio, ubi erat Canis sepulcrum, tropaeum statuissent, & naufragia ad se attraxissent, & hostibus cadavera fide publica interposita reddidissent, Athenas etiam victoriae nuntium triremi miserunt. Illi vero, qui Athenis erant, cum haec navis eo pervenisset, audita felicitate insperata, propter clades, quae & circum Euboeam & per seditionem nuper ipsis contigerant, vehementer animo confirmati sunt, & existimarunt, res suas adhuc (si impigre eas capesserent) superiores evadere posse.

CVII. Quarto autem post hoc navale proelium die, Athenienses, qui apud Sestum erant, navibus properanter refectis, navigarunt adversos Cyzicum, quae ab ipsis defecerat. Conspicati autem illas octo naves a Byzantio reversas, quae ad Harpagium & Priapum in statione stabant,

τίου ὀκτὼ ναῦς ὁρμούσας, ἐπιπλεύσαντες, καὶ μάχῃ κρατήσαντες τοὺς ἐν τῇ γῇ, ἔλαβον τὰς ναῦς. ἀφικόμενοι δὲ καὶ ἐπὶ τὴν Κύζικον ἀτείχιστον οὖσαν, προσηγάγοντο πάλιν, καὶ χρήματα ἀνέπραξαν. ἔπλευσαν δὲ ἐν τούτῳ καὶ οἱ Πελοποννήσιοι ἐκ τῆς Ἀβύδου ἐπὶ τὸν Ἐλαιοῦντα, καὶ τῶν σφετέρων νεῶν [τῶν] αἰχμαλώτων ὅσαι ἦσαν ὑγιεῖς ἐκομίσαντο, τὰς δὲ ἄλλας Ἐλαιούσιοι κατέκαυσαν, καὶ ἐς τὴν Εὔβοιαν ἀπέπεμψαν Ἱπποκράτην καὶ Ἐπικλέα κομιοῦντας τὰς ἐκεῖθεν ναῦς.

Circa Iul. 18.

ρη΄. Κατέπλευσε δὲ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τούτους καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης ταῖς τρισὶ καὶ δέκα ναυσὶν ἀπὸ τῆς Καύνου καὶ Φασήλιδος ἐς τὴν Σάμον, ἀγγέλλων ὅτι τάς τε Φοινίσσας ναῦς ἀποτρέψειε Πελοποννησίοις ὥστε μὴ ἐλθεῖν, καὶ τὸν Τισσαφέρνην ὅτι φίλον πεποιήκοι μᾶλλον Ἀθηναίοις ἢ πρότερον. καὶ πληρώσας ναῦς ἐννέα

illuc infesta classe profecti, proelioque superatis iis, qui erant in terra, naves illas ceperunt. Cum autem ad Cyzicum nullis muris munitam pervenissent, eam rursus in suam potestatem redegerunt, & pecunias ab oppidanis exegerunt. Interea vero & Peloponnesii ex Abydo adversus Eleuntem navigarunt, & suas naves captivas, quotquot erant integrae, receperunt, (ceteras enim Elaeusii concremarant) & Hippocratem & Epiclem in Euboeam miserunt, ut illas naves, quae illic erant, illinc adducerent.

CVIII. Per haec eadem tempora Alcibiades etiam cum illis tredecim navibus, quas secum duxerat, e Cauno & Phaselide Samum rediit, nuntians, se Phoenissas naves avertisse, ne ad Peloponnesios irent, & effecisse, ut Tissaphernes in Atheniensium benevolentiam propensior esset, quam

πρὸς αἷς εἶχεν, Ἁλικαρνασσέας τε πολλὰ χρήματα ἐξέπραξε, καὶ Κῶν ἐτείχιζε. ταῦτα δὲ πράξας, ἄρχοντας ἐν τῇ Κῷ καταστήσας, πρὸς τὸ μετόπωρον ἤδη ἐς τὴν Σάμον κατέπλευσε. καὶ ὁ Τισσαφέρνης ἀπὸ τῆς Ἀσπένδου, ὡς ἐπύθετο τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς ἐκ τῆς Μιλήτου ἐς τὸν Ἑλλήσποντον πεπλευκυίας, ἀναζεύξας ἤλαυνεν ἐπὶ τοὺς Ἴωνας. ὄντων δὲ τῶν Πελοποννησίων ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, Ἀντάνδριοι (εἰσὶ δὲ Αἰολεῖς) παρακομισάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου πεζῇ διὰ τῆς Ἴδης τοῦ ὄρους ὁπλίτας, ἐσηγάγοντο ἐς τὴν πόλιν, ὑπὸ Ἀστάκου τοῦ Πέρσου Τισσαφέρνους ὑπάρχου ἀδικούμενοι, ὅσπερ καὶ Δηλίους τοὺς Ἀτραμύττιον οἰκήσαντας, ὅτε ὑπ' Ἀθηναίων Δήλου καθάρσεως ἕνεκα ἀνέστησαν, ἔχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον, καὶ ἐπαγγείλας στρατιὰν αὐτῶν τοῖς βελτίστοις, ἐξαγαγὼν ὡς ἐπὶ φιλίᾳ καὶ

Initio Augusti, ante Aug. 8. Ineunte Iulio.

ante. Instructis autem praeter eas, quas habebat, novem navibus, ingentem pecuniam ab Halicarnasseis exegit, & Con munire coepit. His autem peractis, & magistratibus ibi constitutis, Samum iam sub auctumnum rediit. Et Tissaphernes, cum audisset, Peloponnesiorum classem e Mileto in Hellespontum profectam, ex Aspendo solvens in Ioniam properavit. Dum autem Peloponnesii in Hellesponto essent, Antandrii (sunt autem Aeoles) gravis armaturae milites ex Abydo per montem Idam itinere pedestri clam deductos in urbem introduxerunt, quod ab Arsaco Persa, Tissaphernis praefecto, iniuria afficerentur, qui Delios quoque (qui Atramyttium incolebant, quo tempore ab Atheniensibus, Deli lustrandae causa, suis sedibus pulsi fuerunt) occulto odio dissimulato, & illorum praestantissimis quibusque indicta expeditione, per amicitiae ac socie-

ξυμμαχία, τηρήσας ἀριστοποιουμένους, καὶ περιστήσας τοὺς ἑαυτοῦ, κατηκόντισε. φοβούμενοι οὖν αὐτὸν διὰ τοῦτο τὸ ἔργον μήποτε καὶ περὶ σφᾶς τὶ παρανομήσῃ, καὶ ἄλλα ἐπιβάλλοντος αὐτοῦ ἃ φέρειν οὐκ ἠδύναντο,
Post Iul. 7. ἐκβάλλουσι τοὺς φρουροὺς αὐτοῦ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως.

ρθ΄. Ὁ δὲ Τισσαφέρνης, αἰσθόμενος καὶ τοῦτο τῶν Πελοποννησίων τὸ ἔργον, καὶ οὐ μόνον τὸ ἐν Μιλήτῳ καὶ Κνίδῳ (καὶ ἐνταῦθα γὰρ αὐτοῦ ἐξεπεπτώκεσαν οἱ φρουροὶ) διαβεβλῆσθαί τε νομίσας αὐτοῖς σφόδρα, καὶ δείσας μὴ καὶ ἄλλο τι ἐπιβλάπτωσι, καὶ ἅμα ἀχθόμενος εἰ Φαρνάβαζος ἐξ ἐλάσσονος χρόνου καὶ δαπάνης δεξάμενος αὐτοὺς, κατορθώσει τὶ μᾶλλον τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, πορεύεσθαι διενοεῖτο πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ Ἑλλησπόντου, ὅπως μέμψηταί τε τῶν περὶ τὴν

tatis ſpeciem eductos, cum eos prandentes obſervaſſet, ac ſuorum manu circumdediſſet, ſagittis confixerat. Cum igitur Antandrii, propter hoc facinus, ipſum formidarent, ac vererentur, ne quid is in ſe quoque aliquando ſcelerate perpetraret, cum etiam idem alia imponeret, quae ferre non poterant, eius praeſidium ex arce eiecerunt.

CIX. Tiſſaphernes vero, cum hoc quoque Peloponneſiorum facinus audiſſet, nec id ſolum, quod in Mileto & Cnido fecerant, (nam hinc etiam ipſius praeſidia fuerant eiecta) exiſtimans, ſe inſigni contumelia ab ipſis affectum fuiſſe, veritusque, ne quo alio praeterea damno ſe afficerent, ſimul etiam aegre ferens, ſi Pharnabazus minore & tempore & ſumtu conductis ipſis Peloponneſiis aliquid felicius adverſus Athenienſes gereret, ad ipſos in Helleſpontum proficiſci ſtatuit, ut expoſtularet de rebus, quas ad Antandrum geſſiſſent, & crimina ſibi ab illis obiecta di-

Ἄντανδρον γεγενημένων, καὶ τὰς διαβολὰς, καὶ περὶ τῶν Φοινίσσων νεῶν καὶ τῶν ἄλλων ὡς εὐπρεπέστατα ἀπολογήσηται. καὶ ἀφικόμενος πρῶτον ἐς Ἔφεσον, θυσίαν ἐποιήσατο τῇ Ἀρτέμιδι. ὅταν ὁ μετὰ τοῦτο τὸ θέρος χειμὼν τελευτήσῃ, ἓν καὶ εἰκοστὸν ἔτος πληροῦται.

Medio Iulii. A Sept. 22. U. C. 323. ad Mart. 17. U. C. 324.

lueret, ac de Phoenissis navibus aliisque rebus quam honestissime se purgaret. Ac primum Ephesum profectus, Dianae sacrificium fecit. Cum autem hiems, hanc aestatem insecuta, finietur, primus etiam ac vicesimus annus finietur.

VARIAE LECTIONES

IN LIBRUM VIII.

Pag. 3. *l.* 1. Θουκυδίδου Ἀθηναίου ξυγγραφὴ ὀγδόη Ar. Titulo caret C. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ὀγδόης Ald. Baſ. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς ὀγδόη Flor. Θουκυδίδου τοῦ Ὀλόρου ξυγγραφῆς τὸ ὄγδοον editi reliqui. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς τὸ ὄγδοον Cl. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς η. Gr. Vide Annott. ad Lib. 1. Huds. In Mſ. Baſ. titulus deeſt. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς η. Reg. Θουκυδίδου ξυγγραφῆς Η Caſſ. Θουκυδίδου συγγραφῆς η, & deleto η, pro eo 8. Gr. *l.* 7. ἐς) εἰς Caſſ. ὡς Dan. *ead.* ἐπιπολὺ) ἐπὶ πολὺ C. Huds. *l.* 8. καὶ deeſt Gr. *l.* 9. ἀγγέλλουσι) ἀγγέλουσι Gr. *l.* 10. πανσυδεὶ) Ita Ar. C. Cl. Gr. Huds. Πανσυδὶ Reg. Caſſ. Dan. Gr. non πανσυδεί. *ead.* ἐπειδὴ δὲ ἔγνωσαν) ἐπειδή τε ἔγνωσαν Marg. Ar. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 12. δὲ καὶ) δέ τι καὶ Marg. Huds. Cam. *l.* 13. τὶ omittunt Ar. C. Huds. Dan. Schol.

Pag. 4. *l.* 2. αὐτοὺς) Ita Mſ. Baſ. αὐτὸν ed. Baſ. *l.* 4. στερόμενοι) στερούμενοι Cl. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 8. οὐδ' ὑπηρεσίας) οὐδὲ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν Marg. Huds. Οὐδὲ ὑπηρεσίας Gr. *l.* 11. Πειραιᾶ) Πειρεᾶ Reg. Gr. ſed hic cum αι ſuper ε. *l.* 13. κατὰ κράτος) κατακράτος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 5. *l.* 4. ξύλα) καὶ ξύλα Gr. *ead.* τὰ τῶν ξυμμάχων) Id eſt: τὰ τῶν ξυμμάχων χωρία. Vel, τὰ τῶν ξυμμάχων ἀσφαλίζεσθαι, pro τοὺς ξυμμάχους ἀσφαλῶς φυλάσσειν καὶ ἐν τῇ τῆς πίστεως βεβαιότητι συνέχειν. Ae. Port. Huds. *l.* 6. τὶ ἐς εὐτέλειαν) τινὰς ἐς εὐτ. Cl. Idem. *l.* 8. προβουλεύσουσι) Id eſt: περὶ τῶν παρόντων πραγμάτων βουλεύσουσι πρὶν ἢ ταῦτα ταῖς ἄλλαις ἀρχαῖς, καὶ αὐτῷ τῷ δήμῳ τῶν πάντων κυρίῳ προτίθεσθαι. Ae. Port. Verum βουλεύσουσι legunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 9. πάντα) πάντες

Ald. Baf. Huds. Πάντας, & deinde πάντα Gr. Πάντας δὲ, non πάντες, habet ed. Baf. At Mf. Baf. vulgatum fervat. *l.* 10. ἕτοιμοι) ἕτοιμα Caff. *l.* 11. καὶ ἐποίουν) καὶ deeft Gr. *l.* 12. ἐπιγιγνομένου) ἐπιγενομένου Gr. *l.* 14. μηδετέρων) μηδ' ἑτέρων Reg. Caff. Gr.

Pag. 6. *l.* 1. ὡς ἤν τις καὶ) Particulam καὶ hic loci nequaquam vacare, (ut nonnullis videtur) fed potius καινοπρεπῶς traiectam effe cenfuerim. effe enim ἤν τις καὶ μὴ παρακαλῇ σφᾶς, pro ἢν καί τις μὴ παρακαλῇ. Stephanus in Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 34. Huds. *l.* 2. ἐθελοντὶ) ἐθελοντὴ Gr. *l.* 4. κατώρθωσαν) κατόρθωσαν Ald. Flor. Baf. Huds. Gr. Cam. *l.* 6. αὐτῶν) αὖ τῶν Steph. 2. *l.* 7. ἐπιπλέον) ἐπὶ πλέον C. Huds. Reg. Caff. Gr. *ead.* ἀπαλλάξασθαι διὰ τάχους) ἀπαλλάξεσθαι διατάχους Ald. Flor. Baf. Stephan. 1. Huds. Caff. Cam. Διατάχους etiam Reg. *l.* 9. παρὰ δύναμιν) παραδύναμιν Ald. Flor. Baf. Huds. *l.* 11. μηδ' ὑπολείπειν) μὴ δ' ὑπολείπειν Caff. μὴ δ' etiam Gr. *ead.* λόγον deeft Caff. *ead.* τό γ' ἐπιὸν) τό γε ἐπιὸν Reg.

Pag. 7. *l.* 2. τῷ deeft Reg. *l.* 5. τολοιπὸν) τὸ λοιπὸν Ald. Huds. Caff. Gr. Mox ὁ ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων Cam. *l.* 8. ἡγήσεσθαι) ἡγήσασθαι Gr. *l.* 10. στρατῷ τινι) στρατιᾷ τινι Gr. Huds. *ead.* τά τε τῶν ξυμμάχων) Id eft, τοὺς ξυμμάχους, ut paulo fupra. Ae. Port. Idem. *l.* 12. Μηλιέως κόλπου) Μηλιῶς κόλπου Ar. C. Hic finus a quibufdam Μαλιακὸς, ab aliis etiam Λαμιακὸς vocatus ab urbe Lamia vicina, fed Athenienfibus & Thucydidi femper Μηλιεὺς κόλπος dictus eft. Vide Palmerii Exercit. ad Gr. Auct. p. 275, 769. Huds. Μηλιῶς κ. Reg. Dan. Μηλίως & inter verfus έως Caff. Μηλιέου Gr.

Pag. 8. *l.* 2. ὁμήρους τέ τινας &c.) Et, ut credo amplius, Echinunta occupavit & munitione firmavit. Id colligo ex Ariftophane in Lyfiftrate, ubi introducit Athenienfes pro Pylo repetentes Echinunta: quod fuiffet abfurdum, nifi Lacedaemonii illam urbem tenuiffent. Palmerius in Exercitat. p. 55. Huds. *l.* 8. καὶ Κορινθίοις πεντεκαίδεκα omittuntur in Caff. & Gr. fed deinde fcripta funt in margine. Πέντε καίδεκα etiam Gr. *l.* 9. Σικυωνίοις, δέκα &c.) Σικυωνίοις δέκα. τάτε ἄλλα Gr. cetera in marg. fcribuntur. *l.* 11. ὡς) ὁ manu recenti inter verfus Caff. *l.* 13. καὶ Ἀθηναῖοι) καὶ οἱ Ἀθηναῖοι Ar. Huds. *l.* 16. ταῖς) τοῖς Reg.

Pag. 9. *l.* 4. τὰ deeft Reg. Caff. *ead.* διασκοποῦντες)

διανοοῦντες Ar. Huds. *l.* 7. τῇ deest Reg. Caff. Cam. qui & paulo post ἐν χειμῶνι. *l.* 8. Εὐβοεῖς) Εὐβοῆς & a recenti correctore Εὐβοεῖς Caff. *l.* 9. ἐπρεσβεύσαντο) ἐπρεσβεύοντο Reg. *l.* 11. Ἀλκαμένην) Ἀλκαμένη Ar. C. Huds. Reg. Caff. Gr. & Σθενελαΐδου Gr. *l.* 12. ὡς omittunt Ar. C. Huds. Caff. Dan. Ὡς τὴν Εὔβοιαν Reg. Gr. sed in Gr. recens manus adscripsit ἐς. *l.* 13. Νεοδαμωδῶν) Νεοδαμῶν Gr. Dan.

Pag. 10. *l.* 2. πέρι) περὶ Gr. & a prima manu Caff. in quo deinde emendatum erat πέρι. *l.* 3. Ἀλκαμένει) Ἀλκαμένη Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caff. sed corrector postea adscripto ν fecerat Ἀλκαμένην. *ead.* ἁρμοστὴν) Alii Harmostae, qui a Lacedaemoniis turbato reip. statu eligi ac constitui solebant: alii illi, qui in subactas & subiugatas urbes mittebantur. De quibus consule Maussaci notas in Harpocrat. Cragium de Rep. Laced. l. 2, c. 13, & Meursii Miscell. Lacon. l. 2, c. 4. Huds. *l.* 4. ἔμελλε) ἔμελλεν Gr. *l.* 5. ἄνευ τῆς &c.) Id est: ἄνευ τοῦ ἐκείνης ψηφίσματος. Ae. Port. Huds. *l.* 7. μεθ' ἑαυτοῦ) καθ' ἑαυτοῦ Reg. Μετ' αὐτοῦ Gr. *l.* 10. αὐτοῦ deest Dan. *l.* 14. πρὸς μὲν Ἆγιν) πρὸς μὲν τὸν Ἆγιν Reg.

Pag. 11. *l.* 5. ὑπὸ βασιλέως) ὑπὲρ βασιλέως legisse videtur Valla. Huds. *l.* 8. τούς τε οὖν) τούς τ' οὖν Gr. *ead.* μᾶλλον deest Caff. *l.* 11. Ἀμόργην) Ἀμόργον Gr. *ead.* Πισσούθνου) Scribitur & aliis cum simplici σ. ut & Τισσαφέρνης. Huds.

Pag. 12. *l.* 2. Φαρναβάκου) Φαρνάκου Ar. C. quomodo legendum censet Palmerius in Exercitat. pag. 56, cum & ita habeat Aristoteles de Hist. Animal. l. 6, c. 36, & Φαρνάκης nomen sit notum Persicum seu Ponticum. Huds. Φαρνάκου & inter versus a manu recenti Φαρναβάκου Reg. Φαρναβάκου & a correctore Φαρνάκου Caff. Φαρναβάκω Gr. Paulo ante παρὰ Φαρναβάζου Mſ. Baſ. *l.* 4. Φαρναβάζου) Φαρνάζου Ar. procul dubio librarii errore. Huds. *l.* 6. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ Ar. C. Cl. αὐτοῦ Ald. Flor Baſ. Ἐν τῇ ἀρχῇ αὐτοῦ Gr. Idem. Ἑαυτοῦ Reg. Caff. Etiam τάς τ' ἐν Gr. *l.* 7. ἀποστήσειε) ἀποστήσειν Ar. & mox ποιήσειν. Huds. *l.* 9. διὰ ταχέων) διὰ τὰ τῶν Χίων Marg. Διαταχέων Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Διὰ ταχέων omitt. Gr. Cl. Idem. Etiam Caff. & Cam. *l.* 10. τῶν τε ἀπὸ) τῶν τ' ἀπὸ Gr. *l.* 11. τοῦ deest Gr. *l.* 13. πείσωσι) πείσουσι Reg. Caff. Gr. Cam. *l.* 15. παραπολὺ) παρὰ πολὺ C. Huds.

Pag. 13. *l.* 1. ἐφορεύοντι) Si Endius eo anno Ephorus fuit, quomodo igitur eodem anno Eperatum, & vicesimo Onomantium ponit Xenophon p. 271 ed. Steph. & 462 ed. Leunclavii? respondit Palmerius, plures fuisse Ephoros, & quidem quinque numero, sed eorum unum fuisse Eponymum, a quo annus notabatur. Endius igitur non fuit Eponymus & primus Ephorus, licet & in Ephororum numero: & ideo de eo non facit mentionem Xenophon, qui solos Eponymos memorat. HUDS. *l.* 2. ἐς τὰ μάλιστα) ἐσταμάλιστα Ald. Flor. IDEM. Reg. *l.* 4. Ἀλκιβιάδου) Ἀλκιβιάδης Reg. Caff. & hic a recenti emendatore inter versus Ἀλκιβιάδου. *l.* 6. εἰσὶν) ἦσαν, in margine εἰσὶν, & mox ἐστὶν πρὸς Gr. *l.* 13. αὐτοῖς) αὐτοὶ Ar. C. HUDS. Reg. Dan. & a prima manu Caff. deinde αὐτοῖς. *ead.* Μελαγκρίδαν) Μελιγυρίδαν, υ pro κ, & manu recenti Μελαγυρίδαν Caff. Μελαγρίδαν & mox Μελαγρίδου Dan.

Pag. 14. *l.* 6. ἐπιγιγνομένου) ἐπιγενομένου C. HUDS. *l.* 8. αἴσθωνται) αἴσθονται Ald. Flor. Baf. IDEM. *l.* 11. ὡστάχιστα) ὡς τάχιστα iidem. IDEM. *ead.* τὰς omittunt Ar. C. IDEM. Reg. Caff. Cam.

Pag. 15. *l.* 2. ἐκοινωνοῦντο) ἐκοινοῦντο Baf. & a prima manu Gr. quod deinde emendatum erat ἐκοινωνοῦντο. Cam. cum ceteris Mff. ἐκοινωνοῦντο. *l.* 4. ἐφ' ἑαυτῶν) ὑφ' ἑαυτῶν Cam. HUDS. *l.* 7. ἐγίγνωσκεν) ἐγίγνωσκε Gr. Infra quoque ν, quod ἐφελκυστικὸν vocant, quamplurimis locis in eodem libro sequente vocali omittitur, vel sequente consonante additur. Et sic in Caff. *l.* 9. αὐτοὺς) αὐτοῖς Gr. HUDS. Cam. *l.* 11. καὶ deest Ar. HUDS. *l.* 12. καὶ non habet Caff. Καὶ ὁ Ἆγις Reg. *l.* 13. ἐς αὐτὸν) ἐς deest erasa scriptura, & ex αὐτὸν, abrasis itidem duabus ultimis literis, factum αὐτῶν Caff. Ἐς αὐτὸ Cam. *l.* 14. διαφέρειν abest Reg. sed eadem manu inter versus scribitur. *ead.* ἡμίσεας) ἡμισείας Ar. C. HUDS. Reg.

Pag. 16. *l.* 3. τὸν πλοῦν ταύτῃ &c.) Id est: τὸν πλοῦν ταύτῃ ἐκ τοῦ προφανοῦς ποιεῖν διενοοῦντο. Ae. Port. HUDS. *l.* 4. ναυτικὸν οὐδὲν &c.) ναυτικὸν αὐτῶν πολύ πω οὐδὲν ἐφαίνετο Marg. Πολύ πω ἢ ἰσχυρὸν ἐφαίνετο Cl. IDEM. *l.* 6. εὐθὺς omittit Cl. IDEM. *l.* 8. πρὶν τὰ Ἴσθμια) πρὶν Ἴσθμια Ar. C. De Isthmiis vide Plutarchum in Nicia. IDEM. *ead.* ἃ τότε ἦν) ἃ αὐτοῖς τότε ἦν Marg. Cam. IDEM. Ἃ ἦν τότε αὐτοῖς Mf. Baf. *l.* 9. διεορτάσωσιν) διεορτάζειν, τὸ πάσας τῆς ἑορτῆς ἡμέρας διελθεῖν, πᾶσαν τὴν ἑορτὴν ἑορτάζειν,

πάσας τὰς νενομισμένας τῆς ἑορτῆς ἡμέρας ἐς τὴν ἑορτὴν ἐπαναλίσκειν. Ae. Port. Huds. *l.* 10. τὰς Ἰσθμιάδας σπονδὰς) Scil. τὰς σπονδὰς τὰς τόσον χρόνον οὔσας, ὅσον τὰ Ἴσθμια εἶναι ἐφίλουν. nam qui ad Olympia, Pythia, Nemea, Isthmia certatum aut spectatum ibant, habebant belli tempore ἀσφάλειαν καὶ ἄδειαν. Insuperque notatum Straboni, aliisque, olim cum tota Graecia armis ferveret, Eleos, utpote Iovi sacros, & eorum hospites in alta pace vixisse. Vide quae sequuntur cap. 10. Huds. *l.* 12. ἐγγιγνομένης) γενομένης Gr. Idem.

Pag. 17. *l.* 2. ἐς τὸ ξυμμαχικὸν) Id est: κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν, κατὰ τὸ τῆς ξυμμαχίας δίκαιον. Vel, τὸ πιστὸν ἐς τὸ ξυμμαχικὸν, pro πρὸς τὸ πίστιν ποιεῖσθαι αὐτοὺς βεβαίους εἶναι ξυμμάχους καὶ τὰ τῆς ξυμμαχίας δίκαια βεβαίως τηρεῖν. Ae. Port. Huds. *l.* 6. ἰσχυρὸν) ἐχυρὸν Ar. Idem. *l.* 8. ἐγίγνετο) ἐγίνετο Gr. *l.* 9. ἐθεώρουν) Quod nunquam fecissent, nisi foedere cautum sibi esse existimantes: erant enim hostes, & capitales. Videsis cap. 9. Huds. *l.* 11. λήσωσιν) λήσουσιν Reg. Cass. Gr. *l.* 12. Κεγχρειῶν) Forsan Κεγχρεῶν, nam Κεγχρέαι aliis. Huds.

Pag. 18. *l.* 2. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον C. Bas. Huds. Cass. *ead.* προσπλεύσαντες) προσπλέοντες Ar. Huds. *ead.* ἐπῆγον) Id est, ἐπάγειν ἐπειρῶντο. Ae. Port. Idem. *l.* 3. ἐπὶ πολὺ) ἐπιπολὺ Ald. Flor. Bas. Steph. 1. Ἐπὶ πολὺ ad tempus refert interpres noster, non ad spatium, ut Valla. Idem. Ἐπιπολὺ Reg. Cass. Gr. *l.* 4. ἀπετράποντο) ἐπετράποντο Gr. Bas. Ἐτράποντο Dan. vulgatum servat Ms. Bas. *l.* 7. προσπληρώσαντες) πληρώσαντες Marg. Huds. *ead.* παραπλέοντας) καταπλέοντας Reg. *l.* 8. Πειραιὸν) Πειραιον, & ex emendatione Πείραιον Cass. *l.* 10. καὶ deest Ald. Flor. Huds. *ead.* ἀπολλύασι) ἀπολλύουσι Marg. Ar. C. Idem. Reg. Dan. Ἀπολλύασιν Cass.

Pag. 19. *l.* 9. ἐν χωρίῳ) ἐν τῷ χωρίῳ Ar. Huds. *l.* 11. τὰς ναῦς) Scil. τὰς ἐν τῷ ἐρήμῳ χωρίῳ οὔσας, ὧν τὴν φυλακὴν αὐτοῖς ἐπίπονον ἔσεσθαι ἐνόμιζον. Ae. Port. Huds. *ead.* δὲ ἔδοξεν) δ' ἔδοξεν & mox ἔπεμψε δὲ αὐτοῖς Gr.

Pag. 20. *l.* 4. Ἀλκαμένει) Ἀλκαμένη, in margine Ἀλκαμένει Gr. *l.* 5. πέμψαι) πέμπειν Cam. *l.* 6. ἐβούλοντο) ἐβουλεύοντο Ar. Huds. *l.* 7. ὡρμημένων αὐτῶν) Sc. τοῦ Χαλκιδέως καὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου, vel τῶν Λακεδαιμονίων πρὸς τὸν πλοῦν ὡρμημένων Ae. Port. Idem. *l.* 8. τῷ inter versus recenti manu Reg. *l.* 10. ναῦς τὰς) ναῦς τὰς ἑαυτῶν Cam.

Pag. 21. *l.* 1. πρὶν) πρὸς Gr. *ead.* συμφορὰν) ξυμφορὰν Reg. Caſſ. *l.* 5. πιστότερον) πιστότεροι Camer. *l.* 7. ξύμμαχον) σύμμαχον, & ita ſaepius tam in hoc, quam in ſuperioribus libris, & in pluribus vocabulis, ubi alii Mſſ. & edd. ξ habent, Gr. *l.* 12. διὰ τάχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 13. καὶ αἱ ἀπὸ τῆς) καὶ ἀπὸ τῆς Cl. HUDS. Caſſ. *l.* 15. μετὰ Γυλίππου) μετὰ τοῦ Γυλίππου C. HUDS.

Pag. 22. *l.* 1. ἀποληφθεῖσαι) ἀπολειφθεῖσαι ex emendatione ſuperſcripta Gr. *l.* 2. Ἱπποκλῆς) Ὑποκλῆς Gr. HUDS. Immo Ἱπποκλῆς. Ὑποκλῆς Caſſ. *l.* 3. γὰρ deeſt Caſſ. Gr. *l.* 7. ὅσοις τε) ὅσαις τε legiſſe videtur Valla. HUDS. *l.* 8. Κωρύκῳ) Montem intelligit e regione Teo inſulae in Ionia. alias antrum ſignificat in Parnaſſo, nec non in Cilicia. Ae. Port. HUDS. *l.* 9. προξυγγενόμενοι) προσξυγγενόμενοι Gr. IDEM. *l.* 12. αἰφνιδίοις) αἰφνίδιον Dan.

Pag. 23. *l.* 4. Ἐρυθραῖοι Ἀθηναίων) Ἐρυθραῖοι ἀπὸ Ἀθηναίων Marg. Cam. HUDS. *ead.* μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. IDEM. Reg. *l.* 6. εἰς) ἐς Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 7. πολίχναν) Hoc loco πολίχνην nomen proprium eſſe exiſtimat Ae. Port. Polichnam Troadis urbem intelligens. Sed haec urbs procul Clazomenis, prope Palaeſcepſin, ut Strabo lib. 3 ſcribit, ſita fuit: hoc vero, ſive caſtellum ſive Polichna fuit, in Ionia e regione Clazomeniorum inſulae. Acacius. HUDS. *ead.* εἴτι) Ita ex emendatione recenti pro ὅτι Caſſ. *l.* 13. μεγίστης) μεγάλης Dan. *l.* 14. τά τε χίλια τάλαντα) Vide lib. 2, cap. 24. HUDS.

Pag. 24. *l.* 1. ἔλυσαν) λύσαντες ex correctione Camer. *l.* 6. τὰς omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 7. Στρομβιχίδης) Στρομμιχίδης, & ſic mox rurſus bis Cam. *l.* 8. πολὺ) πολλῷ Marg. HUDS. *l.* 10. αὐτοῖς) αὐταῖς Marg. IDEM. *l.* 12. τοὺς δ' ἐλευθέρους) τοὺς δὲ ἐλευθ. Caſſ. *l.* 13. ἐπελθουσῶν) Ita recens manus inter verſus, in textu ἀπελθουσῶν Caſſ.

Pag. 25. *l.* 1. Πελοποννησίων) Λακεδαιμονίων Marg. Cam. HUDS. *ead.* διὰ τάχους) διατάχους Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 8. τὴν Τέων) τὴν Τέον Ar. C. paſſim. Τὴν Τέων καὶ ὁ Χαλκιδεὺς ſine diſtinctionis nota legit Ae. Port. HUDS. *l.* 12. τὰς ναῦς) Hic vacare videtur τὰς, atque, ut non vacaret, fuiſſe dicendum ὡς ἐώρα τὰς πολλὰς ναῦς. Stephan. in Append. ad Scripta al. de

Dial. Att. p. 177. Huds. Ἑώρα τὰς πολλὰς ναῦς τὰς ἐπὶ (& supra manu recenti ἀπὸ) τῆς Reg. *ead.* ἀπὸ τῆς Χίου) ἐπὶ τῆς Χίου Ar. C. Huds. Dan. *l.* 13. ἐπὶ deest Gr. *l.* 14. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Baf. Huds. Caff. Gr.

Pag. 26. *l.* 1. ἐσηγάγοντο) ἐπηγάγοντο Ar. C. Huds. *l.* 3. Pro αὐτοὶ recens corrector fecerat αὐτὸ in Caff. *ead.* οἱ deest Gr. *l.* 6. Τάγης) Πάγης Ar. C. Huds. *l.* 8. ἐκ μὲν τῶν) ἐκ τῶν μὲν Gr. *l.* 11. ἐς) ὡς Gr.

Pag. 27. *l.* 1. προσαγαγόμενος) προσαγόμενος Ar. C. Huds. *ead.* καὶ Χίοις) καὶ τοῖς Χίοις Ar. C. Cl. Gr. Idem. Reg. Caff. Cam. *l.* 3. ὀτιπλείστας) ὅτι πλείστας C. Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Caff. Gr. *ead.* πόλεων) πολεμίων Dan. *l.* 4. Χαλκιδέως) Χαλκιδέων Gr. Huds. *l.* 6. καὶ τὸν) τὸν deest Reg. *ead.* Θρασυκλέα) Φασικλέα Gr. *l.* 9. κατὰ πόδας) καταπόδας Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Caff. Gr. *ead.* δεούσαις) δεούσης Ar. C. Huds. Dan. *l.* 11. ἐφώρμουν) ἐφόρμουν Ald. Flor. Baf. Huds.

Pag. 28. *l.* 3. οἱ deest Reg. *l.* 5. βασιλεὺς καὶ Λακεδαιμόνιοι) βασιλεύς τε καὶ Λακ. Marg. Βασιλεύς τε καὶ οἱ Λακ. Ar. C. & mox οἱ Ἀθηναῖοι iidem & Cl. Huds. Καὶ οἱ Λακεδ. & οἱ Ἀθηναῖοι etiam Reg. *l.* 8. βασιλεὺς καὶ) βασιλεύς τε καὶ Marg. Huds. *l.* 12. ἀπὸ βασιλέως) ἀπὸ τοῦ βασιλ. Cl. Idem. *l.* 15. κατὰ ταυτὰ &c.) κατὰ ταῦτα μὲν ἡ ξυμμαχία αὕτη ἐγένετο Cl. Idem. Ταῦτα etiam Gr.

Pag. 29. *l.* 2. Ἀναίαν) Ἄναιαν Ar. C. Cl. ex emendatione Ald. Flor. Baf. Ἄναια Gr. Verum παροξυτόνως scribendum esse docet Stephanus περὶ πόλεων. Huds. Ἄναιαν Reg. Ἄναια Mſ. Baf. Caff. *l.* 6. Διὸς ἱερὸν) Διὸς ἱερὸν πολίχνιον Ἰωνίας μεταξὺ Λεβέδου καὶ Κολοφῶνος. Steph. Huds. *l.* 9. Τέῳ) Τήῳ Ar. Τήου C. Idem. *l.* 10. τὴν deest Gr. *l.* 13. ταῖς λοιπαῖς ἀναγαγ.) ταῖς λοιπαῖς ναυσὶν ἀναγόμενοι Marg. Ar. C. Cl. Gr. Ταῖς λοιπαῖς ναυσὶν ἀναγαγόμενοι Ald. Flor. Baf. Stephan. 1. Huds. Cum Marg. & ceteris Mſſ. consentiunt Reg. Caff. Cam. Dan. *l.* 14. Ἐρὰς) Γέρας ex Casaubono ad Strabonem p. 644 lubenter reponerem: nisi Ἔραι non Γέραι apud Strabonem legendum esse demonstrasset Palmerius in Exercit. ad Gr. Auct. p. 282, 345. Huds.

Pag. 30. *l.* 1. μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Reg. Caff. *l.* 5. ἐπέκπλουν) ἔκπλουν C. Huds. *l.* 10. ἐγίγνετο) ἐγίνετο Gr. *l.* 12. Τέῳ) Τήου Ar. C. & mox Τήῳ. Huds. *l.* 13. ὑπελείφθη) ὑπελήφθη Caff. *l.* 15. Ἀθηναίων deest Cam.

Pag. 31. *l.* 1. Τηίοις) Τήιος Ald. Flor. Baf. Huds. *l.* 5.

ὑπὸ omittit Cl. Huds. Caff. *l.* 6. οἳ ἔτυχον) οἱ καὶ ἔτυχον Cam. *l.* 7. διακοσίους) ἐς διακοσίους Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. Steph. 1. Huds. Reg. Caff. Dan. *ead.* τινὰς) Particulam τινὰς, quae nominibus numeralibus annecti folet, nequaquam (ut plerifque videtur) redundare exiftimat Stephanus: fed eum potius ufum habere, quem apud Gallos *quelques*, ut cum dicunt, *Il a demeuré là quelques vingt jours*, ad verbum, *Commoratus eft ibi aliquot viginti dies*, i. e. *circiter viginti dies*. Vide Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 80. Huds. *l.* 10. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ald. Flor. Baf. Steph. 1. Idem. Reg. Caff. *l.* 12. γεωμόροις) γεωμόρος, γεωργὸς, ut vocem interpretatur Callimachi Schol. ὁ περὶ τὴν γῆν κοπιῶν, ut vult Suidas. Vel γεωμόρος, ὁ τὴν γῆν ἄλλοις μείρων καὶ διανέμων. quo fenfu vocem a Thucydide accipi exiftimat Ae. Port. cum γεωμόρους appellare videatur non folum τοὺς ἀγροίκους, fed & τοὺς δυνατοὺς, τοὺς ἐν ἀγροῖς οἴκους καὶ κτήματα ἔχοντας. Γεωμόρους etiam colonis fervifque opponit Dion. Hal. p. 388 ed. Wechel. ut & Herodotus, eos Dorica forma γαμόρους nominans, p. 275 ed. Steph. Huds.

Pag. 32. *l.* 1. ἀπολείποντες) ἀπολιπόντες Gr. Huds. Eft ἀπολειπόντες. *l.* 3. ὡσπλείστους) ὡς πλείστους Ald. Flor. Baf. Huds. Caff. Gr. *l.* 7. Πελοποννησίων) τῶν Πελ. Gr. Huds. Sed punctis fubfcriptis notatum. *l.* 8. παρήει) περιήει & fupra recenti manu παρήει Reg. *l.* 10. περίοικος) περίοικοι fervi erant feu coloni Cretenfium, quales apud Lacedaemonios Εἵλωτες, tefte Ariftot. de Republ. l. 2, c. 10. Diniadam vero ex eorum numero fuiffe (cum Acacio) pronuntiare non aufim. Huds. *l.* 12. Ἀστύοχος) Ἀστύμαχος Cam. *ead.* Λακεδαιμόνιος) Λακεδαιμονίων Cl. Huds. *l.* 13. ὥσπερ ὥρμητο) Id eft: ὥσπερ ὥρμητο ἐς τὴν Χίον πλέειν, οὗπερ ἤδη πλέον προὐθυμεῖτο. Sunt, qui οὗπερ ὥρμιστο reponendum cenfent. Ae. Port. Ὥσπερ εἴρητο ὥρμητο Gr. Huds. Sed habet εἴρητο Ὥρμη το erafa litera & relicto vacuo fpatio Caff. ....

Pag. 33. *l.* 3. ὕστερον) Id eft, μετὰ τὸν Διομέδοντα. Ae. Port. Huds. *l.* 4. ἀναγαγόμενος) ἀναγόμενος Ar. C. Cl. Gr. Idem. Reg. Dan. & a correctore, qui inter ν & α quaedam deleverat Caff. *l.* 7. ἐς) ἐπὶ Ar. C. Huds. Dan. *l.* 8. Ἔρεσσον) Ἔρεσον Ar. C. Promifcue quidem fcribitur, nunc cum fimplici, nunc cum duplici figma. Huds. Ἔρεσον Reg. *l.* 9. ὑπὸ) ἀπὸ Mf. Baf. *l.* 12. ἀντιστάντας)

ἀντιστάτας Marg. Gr. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. Huds. *l.* 13. Ἐρεσσίων) Ἐρεσίων Ar. C. Ald. Flor. Baſ. & mox infra Ἔρεσον. Vide III, 18. Huds. Ἐρεσίων Caſſ. Reg. Gr. & infr. Ἔρεσον Reg. Caſſ. *l.* 14. τῶν ἐκ τῆς) τῶν κ ἐκ τῆς Gr.

Pag. 34. *l.* 1. καταληφθεῖσαι) καταλειφθεῖσαι Ar. C. Huds. Caſſ. Reg. *l.* 2. ὑπὸ) ἀπὸ Cam. Ὑπὸ habet Mſ. Baſ. *l.* 5. Poſt πεζῇ, non ὁπλίτας, diſtinguendum cenſet Fr. Portus. Veterem diſtinctionem non movendam, ſed πεζῇ παρέπεμψεν reponendum eſſe ſuadet Acacius. Πεζῇ, καὶ ἄρχοντα τούτοις προστάξας, αὐτὸς &c. Cetera deſunt Cl. Huds. *l.* 6. Ἐτεόνικον) Ἐπεόνικον Ar. Huds. *l.* 7. ταῖς τρισὶ deſunt Ar. Idem. Ταῖς τρισὶ Χίαις ἐλπίζων Dan. *l.* 8. ἐπὶ Ἄντισσαν) ἐπὶ τὴν Ἄντισσαν Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Cam. *l.* 10. ἐμμενεῖν) ἐμμένειν C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. *ead.* ὡς δὲ αὐτῷ) ὡς δ' αὐτῷ Gr. *l.* 11. πάντα) πάντως Reg.

Pag. 35. *l.* 1. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. *l.* 2. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι) οἱ δ' Ἀθηναῖοι Ar. C. Huds. Reg. Mox τά τ' ἐν τῇ Λέσβῳ Caſſ. ἐν Λέσβῳ Baſ. *l.* 4. πολίχναν) πολίχνην Reg. *l.* 6. τῆς deeſt Gr. *l.* 7. Ἀθηναίοις) Ἀθήναις Gr. *l.* 12. τε deeſt Ar. C. Huds. Reg. *l.* 14. διαπλεύσαντες ἔστησαν) Per hypallagen dictum eſſe videtur, pro στήσαντες διέπλευσαν. Ae. Port. Huds.

Pag. 36. *l.* 2. Οἰνουσσῶν) Οἰνουσῶν & mox Σιδούσης cum ſimplici σ efferunt Codd. Mſſ. Huds. Οἰνουσῶν & Σιδούσης Reg. Σιδούσης etiam Caſſ. *ead.* πρὸ) πρὸς ex emendatione Caſſ. *l.* 3. Πτελεοῦ) Ita a manu recenti, relicto accentu in media, in quo erat a prima manu Caſſ. *l.* 5. δὲ ἐπιβάτας) δ' ἐπιβάτας Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 7. Βολίσσῳ) Aliis Βολισσὸς ſcribitur. Thucydidem quidem hoc in loco Βολίσκον ſcripſiſſe teſtatur Stephanus Byzant. Verum cum exemplaria ad unum omnia Βολίσσῳ habeant, veriſimile eſt, Stephanum in librum ἀδιόρθωτον incidiſſe. *l.* 9. Φαναῖς) Φάναις Ar. C. Cl. atque ita apud Strabonem & Stephanum. Huds. Sic etiam Caſſ. *l.* 10. ἐνίκησαν) νικήσαντες Dan. *ead.* Λευκωνίῳ) Plutarchus in lib. de Virtutibus mulierum, ter hanc urbem vocat Λευκωνίαν in feminino genere. idem facit & Polybius lib. 8 περὶ Χίων. Huds. Τλευκωνίῳ Reg. *l.* 11. μετὰ τοῦτο) μεταποῦτο Reg. Caſſ.

Pag. 37. *l.* 2. Αὐτοῖς pro αὐτῶν. Vide Stephani Append.

ad Scripta al. de Dial. Att. p. 229. HUDS. Αὐτῆς Camer. *ead.* τόσῳ) τόσον Gr. *l.* 5. πολλῶν τε καὶ ἀγαθῶν ξυμμάχων) πολλῶν τε κἀγαθῶν συμμάχων Gr. *l.* 8. οὐ deest Reg. *ead.* πόνηρα) πονηρὰ Caff. Gr. *l.* 9. ἐν τοῖς ἀνθρωπείοις &c.) Id est: ἐν τοῖς πράγμασι τοῖς ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ βίῳ παρὰ τὸν λόγον καὶ παρ' ἐλπίδα συμβαίνειν εἰωθόσιν. Ae. Port. HUDS. *l.* 10. ταῦτα) τὰ αὐτὰ Marg. Cam. HUDS. Reg. Caff. *l.* 12. εἰργομένοις &c.) Pro εἰργομένων αὐτῶν τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ γῆν πορευομένων. Ae. Port. HUDS. *l.* 13. ἐνεχείρησαν) ἐνεχείρισαν Caff. Gr. Baf.

Pag. 38. *l.* 4. καταπαύσωσι) καταπαύσουσι Reg. Gr. Caff. & hic in marg. γρ. καταπαύουσι. *l.* 7. τῶν deest Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caff. Cam. *ead.* Ἀθηναίων &c.) Hoc modo distinguit Ar. Ἀθηναίων, καὶ πεντακόσιοι καὶ χίλιοι &c. HUDS. *l.* 15. Πελοποννήσιοι) Πελλοποννήσιοι Gr. & infra aliquoties. *ead.* Τισσαφέρνους τὸ ξενικὸν ἐπικουρικὸν, καὶ αὐτὸς desunt in Codd. Ar. C. HUDS. Reg. Dan.

Pag. 39. *l.* 1. Τισσαφέρνης) Τισαφέρνης Gr. *l.* 4. προεξάξαντες) Id est: τὸ κέρας πρὸ τῶν ἄλλων. scil. ἄγαν μηκύναντες καὶ προεξαγαγόντες καὶ διὰ τοῦτο ἀσθενέστερον ποιήσαντες. Ae. Portus. Προεξάρξαντες Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baf. i. e. πρὸ τῶν ἄλλων τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ τῆς μάχης ἐξάρξαντες. Ae. Port. HUDS. In ed. Baf. est προεξέρξαντες. Mf. Baf. vulgatum servat. *ead.* ἐπὶ Ἴωνάς τε) ἐπ' Ἴωνάς τε &c. Ar. C. Ionas ubique ut molles & effeminatos contemserunt Dores. HUDS. Reg. *l.* 5. δεξομένους) δεξαμένους Dan. *l.* 6. αὐτῶν omittit Cl. HUDS. *ead.* ὀλίγῳ) ὀλίγοι Ar. C. Ald. Flor. Baf. IDEM. Gr. Ὀλίγον Reg. *l.* 11. ἡσσώμενον) ἡττωμένον Gr.

Pag. 40. *l.* 4. τὰ ἄλλα) τἄλλα Ar. C. HUDS. *ead.* προσχωρήσειν) προσχωρῆσαι Marg. IDEM. *l.* 6. πέντε καὶ omittit Gr. IDEM. *l.* 7. ὅσονοὐ) ὅσον οὔπω Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baf. IDEM. Reg. Dan. Ὅσον οὐ Caff. Cam. *l.* 9. Ἀθηναίων) τῶν Ἀθηναίων Cam. *l.* 11. ἐκ Πελοποννήσου) ἐκ τῆς Πελοποννήσου Reg. *l.* 12. ἕτοιμοι) ἕτοιμαι Cam. *l.* 13. ξυναμφότεραι) ξυναμφότερα Ar. C. HUDS. *l.* 14. Ἐλεὸν) Ἔλεον Caff.

Pag. 41. *l.* 2. Ἰασικὸν) Ἰασιακὸν Reg. *l.* 4. Τειχιοῦσσαν) Τειχιοῦσαν cum simplici σ passim in Codd. Ar. C. HUDS. Etiam Reg. & Gr. hic & cap. 28. *l.* 5. ἧπερ) οἵπερ Ar. C. Cl. Gr. Ald. Baf. HUDS. Reg. Dan. & a prima manu Caff. *l.* 6. καὶ abest a Caff. & Gr. *l.* 9. πράγμα-

τα omittit Cam. *ead.* ὥστάχιστα) ὡς τάχιστα C. Ald. Flor. Baf. & mox infra. Huds. Gr. *l.* 12. Δέρου) Λέρου Ar. Λέσβου C. Manifeſtum autem eſt ex Strabone, ſine lib. 10, legi debere Λέρου cum Cod. Ar. Huds. Sic etiam Dan. *l.* 13. τὰ τῶν νεῶν, σαφῶς βουλομένων) τὰ τῶν νεῶν σαφῶς, βουλομένων &c. Ar. C. quo modo ſcribendum eſſe vidit F. Port. Huds. In Gr. nulla diſtinctio eſt.

Pag. 42. *l.* 3. ὅσαις) ὅσας Ar. C. Huds. *l.* 4. καὶ deeſt Ar. C. Idem. Dan. *ead.* παρασκευασαμένοις) παρασκευασμένοις Gr. *l.* 6. ἀλόγως deeſt Gr. *l.* 7. Ἀθηναίους non habet Gr. *ead.* μετὰ καιροῦ) μετακαιροῦ Ar. Huds. Μετὰ καιρὸν Caſſ. *l.* 8. ὁτουοῦν) ὁτουνοῦν Ald. Flor. Baſ. Huds. Ὅτου οὖν a prima manu Caſſ. *l.* 10. περιπίπτειν) παραπίπτειν C. Huds. *ead.* ἤ) ἢ Gr. *l.* 12. καθ' ἑκουσίαν) κατ' ἐξουσίαν Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Dan. Καὶ καθ' ἑκουσίαν Caſſ. Καθ' ἑκουσίαν deſunt Gr. *ead.* ποι) πη ex emendatione Caſſ. *l.* 13. ποῦ δὴ) σπουδὴ Ald. Flor. Baſ. Huds. Ποῦ δὴ in Caſſ. fecerat recens manus, eraſa ſcriptura vetere. *l.* 15. τὸν πεζὸν) τῶν πεζῶν Ar. C. Huds. Reg.

Pag. 43. *l.* 9. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ.

Pag. 44. *l.* 1. τὰς μετὰ Χαλκιδέως) Nihil tale ſupra vidimus. novimus enim, paulo poſt foedus factum Chios cum decem navibus fugae ſeſe mandaſſe inſequentibus Athenienſibus: ſed tamen Chalcideus non aderat. Suſpicor itaque locum eſſe mendoſum, aut hunc, aut illum cap. 19, καὶ ἐλθούσης παρὰ Χαλκιδέως ἀγγελίας. F. Port. Huds. *ead.* τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Baſ. Idem. Caſſ. Gr. *l.* 4. πείθει) πείθειν Ald. Flor. Huds. *ead.* Ἴασον) Ἴασσον ſcribendum cum Strabone & Stephano. Verum cum apud Goltzium nummus exſtet cum inſcriptione ΙΑΣΕΩΝ, liquet cum ſimplici σ aliquando exaratum fuiſſe. Ἐπὶ τὴν Ἴασσον Cl. Huds. *l.* 6. ἀλλ' ἢ Ἀττικὰς) Scil. ἄλλας ἢ Ἀττικὰς &c. F. Port. Idem. *l.* 14. τούς τ' ἐπικούρους) τούς τε ἐπικούρους Ar. C. Idem. Reg. Caſſ.

Pag. 45. *l.* 3. Τισσαφέρνει) Τισσαφέρνη Gr. *l.* 4. στατῆρα Δαρεικὸν) De valore ſtateris Darici vide Gronovium de Pecunia vet. p. 168, 169, & Bernardum de Menſuris & Ponder. p. 114, 115, 120. Huds. Δαρεικὸν ex emendatione pro Δωρικὸν Caſſ. *l.* 6. τὸν Λέοντος) τὸν recens manus addiderat Caſſ. *l.* 7. πεμψάντων) πέμψαντες Cl. Huds.

l. 8. μέχρι Ἐρυθρῶν) μέχρις Ἐρυθρῶν Reg. μέχρι Ἐρυθραίων Dan. *ead.* τὸ παρὰ Ἀμόργου ἐπικουρικὸν) τὸ περὶ τὸν Ἀμόργην ἐπικ. malit Ae. Port. Nam ſupra dicitur, τοὺς ἐπικούρους τοὺς περὶ τὸν Ἀμόργην. HUDS.

Pag. 46. *l.* 1. βασιλέα) βασιλέως Dan. *l.* 2. δὲ ἀντειπόντος) δ᾽ ἀντειπόντος Gr. *l.* 3. Θηραμένης) Θηριμένης hic & infra Caſſ. Gr. In Caſſ. hic corrector α ſuper ι poſuerat. *l.* 6. Tres poſteriores literae vocis πέντε in Caſſ. recenti manu ſcriptae erant, deleta ſcriptura vetere, & relicto vacuo ſpatio inter τε & ναῦς. *l.* 7. ἐς γὰρ πέντε) Numerus non quadrat, & immenſum quantum deficit. aut ideo legendum eſt, ἐς γὰρ πέντε ναῦς τῶν πεντήκοντα &c. vel delendum τὸ πεντήκοντα. vel ſi hoc non placeat, pro τρία τάλαντα legendum τριάκοντα. Cum hoc loco confer alium Xenophontis, p. 258 ed. Steph. p. 441 ed. Leuncl. Palmerius. HUDS. *l.* 11. τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις) οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναῖοι Cl. IDEM.

Pag. 47. *l.* 4. οὕτω) οὕτως Cl. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 12. ἐπειδὴ) ἐπεὶ δὲ Gr. *ead.* τάς τε) τότε Gr.

Pag. 48. *l.* 1. Πτελεῷ) Πτελέῳ Caſſ. *l.* 2. ἐκέλευεν) ἐκέλευσεν Caſſ. Dan. *l.* 8. Φώκαιαν) Φώκεαν Reg. & paulo poſt. *l.* 9. Μαράθουσαν) Reperitur cum duplici ſigma apud Stephanum Byzant. HUDS. Μαράθουσσαν Caſſ. & a correctore Gr. *l.* 10. Πήλην) Πύλην Caſſ. *ead.* Δρίμυσσαν) Δρυμοῦσσαν legit Stephanus περὶ πόλεων, Thucydidem citans. idque multo melius, cum ἀπὸ τῶν δρυμῶν dicatur Δρυμοῦσσα, vel Δρυμοῦσα. & ſic Polybius, ac Plinius. Δρύμυσσαν Cl. Gr. HUDS. Caſſ. In Gr. Δρύμυσσαν, an Δρίμυσσαν ſit, non ſatis diſcerni poteſt. *l.* 11. Κλαζομενίων) Ita emendatum erat in Gr. fuerat Κλαζομενῶν. *ead.* ἐμμείναντες) Ad τὸ σημαινόμενον refertur, ut & ἐσβαλλόμενοι. HUDS. *l.* 13. ἐσβαλλόμενοι) ἐσβαλόμενοι Caſſ. Gr. *l.* 14. ὡς) καὶ Ar. C. HUDS. Dan.

Pag. 49. *l.* 3. καὶ οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι) καὶ οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι Cl. HUDS. *l.* 6. ἄλλαι) αἱ ἄλλαι Gr. HUDS. *ead.* τὴν deeſt C. IDEM. *ead.* μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Reg. Sic cap. 35 Caſſ. *l.* 7. Παιδάριτος) Πεδάριτος paſſim Ar. C. ita pag. 45, & apud Harpocrat. Παιδάριτος vocatur ab Iſocrate & Plutarcho in Apophthegm. Laced. ubi & mater eius Teleutia nominatur. Verum Plutarchus in Lycurgo Παιδάρητον vocat. Πεδάριτος Cl. HUDS. Ita etiam Reg. & Caſſ. ubique hoc & ſequenti cap. Dan. ter. *l.* 8. δια-

περαιοῦται) διαπεραιοῦνται Gr. HUDS. *l.* 11. ἐπαγγελλομένων) ἐπαγγειλαμένων Ar. C. IDEM. Reg. *l.* 12. τε manu recenti adſcribitur Caſſ. *l.* 13. παραγενομένους) παραγενομένοις, & inter verſus a manu recenti παραγενομένους Caſſ.

Pag. 50. *l.* 2. κακώσειν) καὶ κακώσειν Gr. HUDS. *l.* 5. Μεγαρίδα) Graeci ſolebant cognomenta indere navibus, praecipue a patria; eaque ad proras affingebant. Vide Bayfium de Re Navali p. 80 ed. Frob. HUDS. *ead.* ἃς deeſt Dan. *l.* 9. ἐνηυλίσατο) ἐνηυλίσαντο Caſſ. Gr. *l.* 10. ἐκ τοῦ deſunt Ar. HUDS. *l.* 11. διείργοντο &c.) Per hypallagen pro καθωρμίσαντο καὶ διείργοντο καὶ ἐλελήθεσαν ἀλλήλους. id eſt: ἐπὶ θάτερα τοῦ λόφου καθορμισθέντες, τῷ μεταξὺ λόφῳ διείργοντο τῶν πολεμίων, ὥστε ἀλλήλους λεληθέναι, ὅτι ἀλλήλους προσορᾷν οὐκ ἐδύναντο. Ae. Port. Διείργοντο ἐλθόντες καὶ Cl. HUDS. *l.* 14. ἀφειμένοι) ἀφιγμένοι Ar. C. Cl. IDEM. Dan. Ἀφ ει μένοι Caſſ.

Pag. 51. *l.* 1. εὐθὺς deeſt Gr. *l.* 2. παρὰ τοσοῦτον ἐγένετο αὐτῷ) παρατοσοῦτον αὐτῷ Ald. Flor. Baſ. HUDS. Παρατοσοῦτον ἐγένετο αὐτῷ Mſ. Baſ. Caſſ. *l.* 3. παρ' αὐτῶν) Id eſt: τῶν Χίων, παρ' οἷς ἦν. ſcil. ἐκ τῆς Χίου διαπλεύσας, ὅπου ἦν. Vel (ut ſcribendum cenſent nonnulli) παρ' αὐτόν. i. e. πρὸς αὐτόν. ſcil. τὸν Ἀστύοχον. Ae. Port. HUDS. Αὐτὸν recens correctior ex αὐτῶν fecerat in Caſſ. *l.* 6. ἀπολύσαντες τῆς αἰτίας) ἀπολύσαντες τοὺς κρατηθέντας τῆς αἰτίας Cl. HUDS. *l.* 7. τὴν Χίον) τὴν deeſt Reg. *l.* 8. διενοεῖτο) διενοήθη Ar. ex alicuius emendatione διενοεῖτο reponitur. HUDS. *l.* 10. περιπλέουσα κατ' Ἀργῖνον) πλέουσα κατ' Ἀργῖνον Ar. C. HUDS. Reg. Dan. Ἀργῖνον etiam Caſſ. *l.* 12. αὐτὰς deeſt Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 14. ὁρμήσασαι) ὁρμίσασαι Ar. HUDS. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 52. *l.* 2. δ' ἀποθνήσκουσιν) δὲ ἀποθνήσκουσιν Gr. & cap. 38 οἱ δὲ ἐκ τῆς Λέσβου. *l.* 3. ὑπὸ τῷ Μίμαντι) ὑπὸ τὸν Μίμαντα Ar. C. Μίμας mons excelſus, de quo Strabo l. 13, p. 645 ed. Par. HUDS. Ὑπὸ τὸν Μίδαν Dan. *l.* 5. καθορμισάμενοι) καθορμισάμεναι Reg. *l.* 9. Δωριεὺς) Vide Lib. 3, c. 8, & Meurſii Attic. Lect. lib. 3, c. 13, p. 132. HUDS. *l.* 12. τῇ deeſt Caſſ. *l.* 14. οὔσαις deeſt Ald. HUDS. Omnia poſt Τριόπιον uſque ad ἄκρα abſunt a Dan. *ead.* τὰς ἀπ' Αἰγύπτου &c.) Id eſt: ἐκέλευον τοὺς ἐκ τῆς Πελοποννήσου ἐλθόντας, ταῖς περὶ τὸ Τριόπιον ὁρμούσαις ναυ-

σὶ τὰς τῶν πολεμίων ὁλκάδας καὶ σιταγωγοὺς ναῦς ἀπ' Αἰγύπτου προσβαλλούσας καὶ καθορμίζεσθαι μελλούσας ξυλλαμβάνειν, ὅπως τῇ τούτων ξυλλήψει τοὺς μὲν πολεμίους βλάψωσι, τοὺς δὲ σφετέρους ὠφελήσωσιν. Vel forſan ſcribendum: ταῖς ἀπ' Αἰγύπτου ὁλκάσι προσβαλλούσαις ξυλλαμβάνειν. ſcil. βοηθεῖν, ὅπως μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων ξυλληφθῶσιν. Ae. Port. Huds.

Pag. 53. *l.* 2. καὶ πλεύσαντες) κατέπλευσαν, & in margine recenti manu γρ. καὶ πλεύσαντες Caſſ. *l.* 6. προσέβαλλον) προσέβαλον Gr. *l.* 12. δὲ omitt. Ar. C. Huds. Dan.

Pag. 54. *l.* 1. Ἰάσου) Ἰάσσου Ar. Vide Var. Lect. ad p. 44. Huds. *l.* 6. πρὸς σφῶν) Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 32. Idem. *l.* 10. κατὰ τάδε) καταταάδε Caſſ. *l.* 11. Ὁπόση χώρα &c.) Ὁπόση χώρα βασιλέως καὶ πόλεις εἰσὶ Δαρείου Ar. C. Huds. Dan. *l.* 13. μηδὲ) μὴ δὲ Reg. ut & infra. *l.* 14. ξυμμάχους τοὺς) ξυμμάχους τῶν Cl. Gr. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* Λακεδαιμονίων &c.) Λακεδαιμονίων, μηδὲ Δαρεῖον Caſſ. cetera deſiderantur. in margine tamen adſcripta ſunt haec, μήτε φόρους πράσσεσθαι ἐκ τῶν πόλεων τούτων. *l.* 15. τῶν deeſt Ar. Huds. *l.* 16. τῶν Λακεδαιμονίων) τοὺς Λακεδαιμονίων Camerar.

Pag. 55. *l.* 2. τοὺς omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 4. ἢ τῶν) καὶ τῶν Gr. *l.* 6. πρὸς Ἀθηναίους) πρὸς τοὺς Ἀθηναίους Gr. Huds. *l.* 9. τοῦ) τῇ Ar. C. Idem. Caſſ. Cam. *l.* 11. ὁπόσαι ξυνέθεντο &c.) ὁπόσαι Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς ξυμμάχοις ξυνέθεντο, ἐπὶ τὴν βασιλέως &c. Cl. Huds. *l.* 12. ἄλλους κωλύειν) ἐκείνους κωλύειν Cl. Idem.

Pag. 56. *l.* 2. ἐν manu recenti adſcriptum eſt Caſſ. *ead.* κέλητι) κέλης equus proprie, qui a ſeſſore agitatur, iam navigium actuarium; non tamen quod unico remo ageretur: cum non veriſimile ſit, Theramenem conſcendiſſe tam parvum navigiolum, cum mare magnum eſſet navigaturus. Vide Schefferum de Militia Navali l. 2, c. 2, p. 68, 69. Huds. *l.* 3. διαβεβηκότες) διαβε βηκότες Caſſ. vetus ſcriptura eraſa, & β ſecundum a recenti manu erat. *l.* 4. τῆς deeſt Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 7. ἀπέχον) Ita ab emendatione manus recentis pro ἀπέσχον Caſſ. *l.* 9. τοῦ omittunt Cl. Gr. Huds. Caſſ. *l.* 11. τεθνεώτων) Sic factum erat in Caſſ. e voce pauciorum literarum. *l.* 13. διὰ ταῦτα) διαταῦτα Caſſ.

Pag. 57. *l.* 4. ἐς τοῦτο) ἐν τούτῳ Cl. Huds. *l.* 11. ὑπὸ

λακεδαιμονίων) ὑπὸ τῶν λακεδαιμονίων Ar. C. HUDS. *l.* 15. λίχας) λείχας Ar. C. Huius meminit Thucydides l. 5, c. 22, 50, 76. IDEM. λείχας Reg. Dan. Εἰς Ἡλλίχας Caff.

Pag. 58. *l.* 3. ἢ αὐτὰς omittit Gr. HUDS. *l.* 4. ὡς) ἐς Cam. *l.* 10. προσέβαλον) προσέβαλλον C. HUDS. *l.* 14. τὸν ἐπίπλουν) τὸν ἔκπλουν Ar. C. HUDS. Reg. Dan.

Pag. 59. *l.* 1. κατῆραν) κατῆρον Marg. Gr. & Cl. ex emendatione, Ald. Flor. Baf. HUDS. Caff. Κατῆραν Mf. Baf. *ead.* ἐντεῦθεν δὴ ὡς) ἐντεῦθεν δ' ὡς Gr. *l.* 5. πέμποντες) πέμψαντες a manu recenti, deleta fcriptura vetere, Caff. *l.* 8. ἔκ τε θαλάσσης) ἔκ τε τῆς θαλάσσης ed. Baf. At vulgatum fervat Mf. Baf. *l.* 10. οἰκέται) ἱκέται Dan. *l.* 14. ἱδρύσθαι) ἱδρύσασθαι Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *ead.* ἐχρήσαντο πολλοὶ) ἐχώρησαν οἱ πολλοὶ Cl. HUDS. Caff.

Pag. 60. *l.* 4. ἀτελοῦς) Ita a manu recenti Caff. fed plures una literae inter ε & ο fuerant. *l.* 9. παραγίγνεται) παραγίνεται Reg. *l.* 14. κατάσκοποι) Crediderim κατασκόπους eofdem effe, quos antea ξυμβούλους miffos fuiffe fcripfit. Steph. Non poft αὐτοῦ, fed κατάσκοποι, diftinguit Portus. HUDS.

Pag. 61. *l.* 1. Τὸ ἐς τὴν Χίον dictum effe pro τὸ ἐς τὴν Χίον πλεῖν, manifeftum eft: cum fequatur ἔπλει, quod fubauditionem iftam velut ante oculos nobis ponit. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 180. HUDS. *l.* 4. μέγιστός γε δὴ) μέγιστός τε δὴ Ar. C. IDEM. Reg. *l.* 6. λείαν) λεῖαν Caff. Gr. *l.* 10. ναῦς deeft Gr. *l.* 12. ταύτας τὰς ἑπτὰ &c.) ταύτας καὶ ἑπτὰ κ. ἑ. ν. Dan. *l.* 13. προσπλεύσας) προσπλεύσας Ar. C. HUDS. *ead.* ἐφ' ἅσπερ) ἐφ' ἅπερ Caff. & cum fcholio manu recenti adfcripto, ἤγουν εἰς ἃς Caff. *l.* 14. δὲ οἱ) δ' οἱ Gr.

Pag. 62. *l.* 1. Χάλκην) Χάλπην Ar. ita & in quibufdam Stephani Codicibus fcriptum effe teftantur viri eruditi. HUDS. *l.* 4. ἐπέπλει) ἔπλει C. Gr. IDEM. *l.* 6. αὐτῷ) αὐτὸς Ar. IDEM. *l.* 7. ξυννέφελα) ξυνέφελα Gr. & ab emendatione Caff. quod fuerat ξυνέφαλα. *l.* 8. παρέσχε) παρεῖχε Gr. *l.* 11. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baf. Stephan. 1. HUDS. Reg. Caff. *l.* 13. ὥσπερ ἐφύλασσον) ἃς παρεφύλασσον Marg. Cam. Gr. HUDS. Reg.

Pag. 63. *l.* 2. μέχρις) μέχρι Caff. Gr. *ead.* ἐπεφάνησαν) ἐφάνησαν Ar. HUDS. *ead.* παρὰ δόξαν) παραδόξαν Caff. Gr. *l.* 3. ἀπεκλείοντο) ἀπεκλήοντο Caff. *l.* 4. δὲ ἐς φυγὴν) δ' ἐς φυγὴν Gr. *ead.* ἀπολλύασι) ἀπολλύουσι Reg.

'Απόλλυσι cum α a correctore inter versus scripto Cass. *l.* 5. Τεύγλευσσαν) Τεύγλουσαν Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 6. 'Αλικαρνασσὸν) 'Αλικαρνασὸν Reg. *ead.* μετὰ δὲ τοῦτο) καὶ μετὰ τοῦτο Cl. HUDS. *l.* 11. ταῖς deest Gr. *l.* 13. ὁρμήσαντες) ὁρμίσαντες C. Ald. Flor. Bas. HUDS. Reg. Cass. Gr. Dan.

Pag. 64. *l.* 1. Λορύμοις) Λωρύμοις Ar. C. Ald. Flor. Bas. atque ita apud Strabonem & Stephanum. HUDS. Sic etiam Reg. Cass. Gr. Dan. Camerar. *l.* 2. δ' ἤδη) δὲ ἤδη Ar. C. HUDS. Δὲ non habet Gr. *l.* 6. περί τε) περὶ δὲ Ar. C. Ald. Flor. Bas. HUDS. Reg. Gr. In Cass. erasa scriptura relictum erat spatium vacuum inter περὶ & τῶν. *l.* 7. μέλλοντες πολέμου, ὅτῳ τρόπῳ) μέλλοντος, πολέμῳ ὅτῳ τρόπῳ Ald. Flor. Bas. Steph. 1. HUDS. Μέλλοντος πολέμῳ, ὅτῳ τ. Gr. Πολέμῳ etiam Cam. & ex emendatione πολέμου. *l.* 8. ξυμφορώτατα) ξυμφερώτατα Reg. *ead.* πολεμήσεται) πεπολεμήσεται Marg. Ald. Flor. Bas. HUDS. Πολεμήσεται Cam. cum ceteris MSS. *l.* 9. Λίχας) Λείχας C. HUDS. Reg. *l.* 10. οὐδετέρας) οὐδ' ἑτέρας Gr. *ead.* οὔτε τὰς Θηραμένους) οὐδὲ τὰς Χαλκιδέως, οὐδὲ τὰς Θεραμ. Cl. HUDS. Θηριμένους Cass. *l.* 11. ξυγκεῖσθαι) συγκεῖσθαι Cass. Ξυνκεῖσθαι Gr. *ead.* χώρας ὅσης βασιλεὺς) χώρας ὅσης ἧς βασιλεὺς Ar. C. Χώρας ἧς βασιλεὺς Cl. HUDS. Sic etiam Cass. & in marg. manu recenti γρ. ὅσης. Dan. consentit cum Ar. & C.

Pag. 65. *l.* 6. Οἱ δ' ἐς) οἱ δὲ ἐς, & paulo post ἐντεῦθεν δὲ ἐς Σάμον Gr. *l.* 8. ναυβατῶν) ναυτῶν Ar. HUDS. Ναυατῶν Reg. Gr. sed in Reg. deinde emendatum erat ναυβατῶν. *l.* 13. Καμείρῳ) Καμίρῳ Reg. Cass. Gr. *ead.* πρώτη ναυσὶ) πρὸς ταῖς ναυσὶ Ald. Flor. Πρὸς τὴν — ναυσὶ C. Πρὸς τὴν ναυσὶ Ar. Πρὸς τὴν γῆν ναυσὶ Bas. HUDS. Πρὸς τὴν ναυσὶ Cass. Gr. & in marg. manu recenti πρώτῃ Cass. Πρὸς τὴν ἄκραν ναυσὶ Dan. Πρὸς τὴν γῆν ναυσὶ Cam. *l.* 14. ἐνενήκοντα) ἐνενήκοντα Cass. Gr. *l.* 15. καὶ deest Gr.

Pag. 66. *l.* 1. τῆς omittunt Ald. Flor. HUDS. *ead.* ξυγκαλέσαντες) συγκαλέσαντες Gr. *l.* 2. τῶν) τοῖν Ar. C. Cl. HUDS. Reg. *l.* 3. 'Ιηλυσοῦ) Aliis 'Ιάλυσσος, 'Ιάλυσος, & 'Ιαλυσὸς dicitur. Vide Meursii Rhodum lib. 1, cap. 9, 10. HUDS. 'Ιηλυγοῦ Dan. *l.* 4. 'Αθηναίων) τῶν 'Αθηναίων Gr. HUDS. *ead.* καὶ προσεχώρησε 'Ρόδος) Haec est illa defectio, de qua loquitur Diodorus, etsi Rhodiis non diserte nominatis, lib. XIII. Vide Meursii Rhodum l. 1, c. 22,

p. 73. HUDS. *ead.* Πελοποννησίοις) Πελλοποννησίοις Gr. & sic saepe alibi. *l.* 5. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι) οἱ δ' Ἀθηναῖοι Ar. HUDS. *l.* 7. ὑστερίσαντες) ὑστερήσαντες Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caff. *ead.* δὲ οὐ πολλῷ) δ' οὐ πολλῷ Gr. *l.* 10. ποιούμενοι, ἐπὶ τὴν Ῥόδον ἐπολέμουν) Sic distinguit Ae. Port. ποιούμενοι ἐπὶ τὴν Ῥόδον, ἐπολέμουν. Verum ἐπὶ τῆς Ῥόδου legunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 11. μὲν deest Gr. *ead.* ἐξέλεξαν ἐς δύο &c.) ἐξελέξαντες δύο κ. τ. τ. Gr.

Pag. 67. *l.* 2. τάδε) Id est: τὰ ἑξῆς, τὰ περὶ τοῦ Ἀλκιβιάδου λεγόμενα. Ae. Port. HUDS. *l.* 4. ἀπ' αὐτῶν) ἐπ' αὐτῶν Gr. Ald. Flor. Bas. HUDS. Cam. & ex emendatione ἐπ' αὐτόν. *l.* 5. ὥστ' ἀποκτεῖναι) ὥστε ἀποκτεῖναι Ar. C. HUDS. Reg. Caff. Gr. *l.* 8. ὅσον) ὅσα Cam. *ead.* ἐδύνατο μάλιστα &c.) ἐδύνατο τὰ τῶν Πελοποννησίων πράγματα Marg. Cam. HUDS. *l.* 14. τριώβολον) De stipendiis militaribus vide Petiti Leges Atticas p. 554. IDEM.

Pag. 68. *l.* 1. ἔχωσι) ἔχουσι a correctore Gr. *l.* 3. οἱ δὲ, τὰς ναῦς &c.) Id est: οἱ δὲ τὰς ναῦς χείρους ἔχωσι, ἐκείνας διὰ τὴν τοῦ μισθοῦ περιουσίαν ἀπολιπόντες, καὶ τὸν προσοφειλόμενον μισθὸν ἐς ὁμηρείαν ἀνθ' ἑαυτῶν τοῖς τριηράρχοις διδόντες. Ae. Port. Videtur haec esse debere verborum structura: οἱ δὲ (ἵνα μὴ χείρους ἔχωσι τὰς ναῦς) ἀπολιπόντες ἐς ὁμηρείαν &c. i. e. διὰ τὸ ἀπολιπεῖν. Steph. Ἐς ὁμηρείαν τοῦ προσοφειλομένου μισθὸν Ar. Ἐς ὁμηρείαν τοῦ προσοφειλομένου μισθοῦ C. HUDS. *ead.* ἀπολιπόντες) ἀπολείπωσιν Cl. ὑπολιπόντες in marg. IDEM. *ead.* ὁμηρείαν) ὁμηρίαν Caff. *l.* 4. τριηράρχους) τριηράρχας Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 5. δόντα) διδόντα Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 6. ξυγχωρῆσαι) συγχωρῆσαι Caff. Gr. *l.* 9. Pro ἀπήλασεν legendum videtur ἀπήλλασσεν, aut ἀπήλαυνεν. Stephan. HUDS. *ead.* τοῦ deest Reg. *l.* 10. εἶεν omissum manu recenti inter versus habet Reg. *l.* 13. ὑπὲρ ἐκείνων) ὑπὲρ τῆς ἐκείνων Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 14. ἀδικεῖν &c.) ἀδικεῖν ἐς Ἀθην. Gr. *ead.* ἐς) εἰς & paulo post εἰσφέρειν Reg. *ead.* πρότερον ἀποστῆναι) Id est: πρότερον ἢ ἀποστῆναι. Ae. Port. HUDS.

Pag. 69. *l.* 1. ἀνάλουν) ἀναλοῦν Ald. Flor. Bas. HUDS. Gr. *ead.* καὶ νῦν τοσαῦτα) καὶ νῦν καὶ τοσαῦτα Ar. C. HUDS. Caff. Dan. *l.* 2. αὐτῶν deest Reg. *l.* 4. παρὰ) ἀπὸ Marg. Cam. HUDS. *l.* 7. τῷ non habet Dan. *l.* 9. ὥσπερ παρεσκευάζετο &c.) ὡς παρεσκευάζετο &c. Ar. C. Ασπερ παρεσκευάζετο, μελλήσει πλείοσι &c. Ald. Μελλήσει, πλ. μ. πορίζοντα τοῖς αὐτοῖς, τῆς τε &c. Flor. Bas.

Μελλήσει, πλ. μ. πορίζοντα, τοῖς &c. Steph. 1. Μελλήσειν, πλ. &c. Marg. Μελλήσει, ἢ τῶν Ἑλλήνων πλείοσι μισθὸν Ae. Port. Μελλήσει cunctanter. vel Enallage est pro ἔμελλε παρασκευάσασθαι. F. Portus. HUDS. Ἃς παρεσκευάζετο Dan. Ὥσπερ παρεσκευάζετο μελλήσει πλείονι μισθῷ, & inter versus manu recenti ἢ inter παρεσκευάζετο & μελλήσει, & πλείοσι μισθὸν Reg. Ὥσπερ παρεσκευάζετο μελλήσει itidem cum ἢ eodem loco a correctore recenti adscripto Cass. *l.* 11. ἀμφοτέρους) Scil. τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς Ἀθηναίους. Ae. Port. HUDS. *l.* 12. τοὺς αὐτοὺς λυπηροὺς) τοὺς αὐτοῦ λυπηροὺς Cass. Dan. *l.* 14. καθ' ἓν desunt C. Καθὲν Cass. Reg.

Pag. 70. *l.* 1. ξυγκαθαιρήσει) ξυνκαθαιρήσει & mox ξυνκαταδουλοῦν Gr. *l.* 5. κατατρίψαι) καταστρέψαι Marg. Cam. HUDS. Ita Ms. Bas. a manu prima, κατατρίψαι ex emendat. *l.* 6. τοὺς Ἀθηναίους) τοὺς Ἕλληνας Gr. HUDS. *l.* 10. ἐκείνῳ) ἐκείνων Ar. C. Ald. Flor. Bas. HUDS. Reg. Dan. *l.* 11. ἐλευθερώσοντας) ἐλευθερώσαντας Cass. *l.* 12. μὲν deest Reg. *l.* 13. ἀπὸ δ' ἐκείνων) ἀπὸ δὲ ἐκ. Gr. *l.* 14. ἣν μή ποτε &c.) Forsan scribendum: ἥν ποτε αὐτοὺς (scil. τοὺς Ἀθηναίους) ἐξέλωσι. Si nihil mutetur, idem plane erit sensus; quamvis inusitatior sit loquendi formula, duabus particulis negativis pro una affirmativa positis. Ae. Portus. HUDS.

Pag. 71. *l.* 5. διὰ ταῦτα) διαταῦτα Ald. Flor. Bas. Steph. 1. HUDS. Cass. *l.* 6. ἐς) εἰς Reg. Cass. Gr. *l.* 8. ναῦς non agnoscit Ar. HUDS. Ναῦς Φοινίσσας Gr. *l.* 9. ἥξειν) ἥκειν Marg. HUDS. Dan. *ead.* καὶ deest Dan. *ead.* τοῦ omittunt Cl. Gr. HUDS. Cass. Cam. *l.* 14. ὧν παρ' ἐκείνοις, ἄριστα εἶναι νομίζων) Ων παρ' ἐκείνοις ἄριστα εἶναι νομίζων Ald. Flor. Bas. HUDS. Nempe in Bas. quod etiam in Ald. & Flor. esse puto, est ὢν, non ὧν. Ὢν in Cass. recens factum erat, priore spiritu & accentu eraso.

Pag. 72. *l.* 7. προσπέμψαντος) προπέμψαντος Marg. HUDS. Cam. *l.* 11. ἑαυτὸν ἐκβαλούσῃ) ἑαυτῶν ἐκβαλλούσῃ C. HUDS.

Pag. 73. *l.* 3. τοῦτο) τούτῳ Reg. Cass. Gr. Bas. *l.* 7. εἰ μὴ δημοκρατοῖντο) Vide Plutarchi Alcibiadem pag. 204 ed. Francof. HUDS. *l.* 9. αὐτοῖς) αὑτοῖς Reg. *ead.* πολιτῶν τὰ πράγματα) πολιτῶν καὶ ἐνόμιζον τὰ πράγματα Cl. HUDS. *l.* 11. ἑαυτοὺς) αὐτοὺς Cass. Gr. *ead.* καὶ τῶν πολεμίων ἐπικρατήσειν desunt in Cod. Ar. HUDS. *l.* 12.

τῶν ἀνθρώπων) τοὺς ἀνθρώπους Gr. *l.* 13. ἐς τοὺς πολλοὺς) ἐς omittunt Cl. Gr. HUDS. Caff. Dan.

Pag. 74. *l.* 1. παρέξοι) παρέξει Gr. *l.* 5. ἐκοίνωσαν) ἐκοινώνησαν Cl. Gr. HUDS. Reg. Caff. *l.* 6. σφίσιν αὐτοῖς &c.) Id eft: ἐν σφίσιν αὐτοῖς καὶ μετὰ πλέονος τῶν ἑταίρων τῶν ξυνομοσάντων μέρους, τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀλκιβιάδου πρασσόμενα καὶ λεχθέντα, τὰς αὐτοῦ ὑποσχέσεις, τὰ ἀξιώματα, τὴν διάνοιαν, τὴν ἐπιβολὴν, τὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ πάσας τὰς αὐτοῦ πράξεις ἐσκόπουν καὶ ἀκριβῶς ἐξήταζον. Ae. Port. HUDS. *ead.* πλέονι) πλείονι Reg. *ead.* ἀπὸ deeft Cam. *l.* 8. Φρυνίχῳ) Vide Plutarchi Alcibiadem pag. 204. HUDS. *l.* 9. οὐδὲν) καὶ οὐδὲν Ar. C. Cl. Gr. IDEM. Reg. Caff. *l.* 11. ἄλλο) ἄλλως Ar. ἄλλος C. HUDS. *l.* 12. ἑταίρων) ἑτέρων Ar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. HUDS. Marg. Caff. *l.* 13. περιοπτέον) περισκεπτέον Ar. HUDS. Gr. *l.* 14. στασιάσωσι) διαστήσασι & inter verfus manu recenti στασιάσωσι Reg. *ead.* οὐκ εὔπορον) καὶ οὐκ εὔπορον Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 15. λέγων deeft Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. HUDS. Caff. Dan. Cam. fed in hoc adfcriptum a correctore.

Pag. 75. *l.* 4. κακὸν οὐδὲν) οὐδὲν κακὸν Ar. C. Κακὸν ἢ δεινὸν πέπονθε Cl. HUDS. Οὐδὲν κακὸν Reg. *l.* 6. Fortaffe legendum ὅτε δὴ pro ὅτι δὴ, ut fit fenfus, *Quibus ipfi ftatum paucorum promififfent, tunc cum ipfi etiam fub populari dominatu non viverent* &c. Steph. HUDS. *l.* 9. βουλήσεσθαι) βούλεσθαι Ar. IDEM. *l.* 11. τούτου) τούτων Caff. *l.* 12. νομίσειν) νομίζειν Reg. Caff. Gr.

Pag. 76. *l.* 3. ἐπ' ἐκείνοις) ἐπ' ἐκείνους Caff. *ead.* ἄκριτοι ἂν καὶ βίαι.) ἄκριτον ἂν καὶ βεβαιότερον Dan. *l.* 6. γε om. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. Gr. Dan. Cam. *l.* 7. νομίζουσιν &c.) νομίζουσιν οἰκεῖν, ἑαυτῷ γε Marg. Cam. Verum ex hac lectione, quae fequuntur, ἑαυτῷ γε, non videntur fatis bene connecti. HUDS. Νομίζουσιν, οὔκουν ἑαυτῷ τῶν ἀπὸ Ἀλκ. Mf. Baf. non ut Cam. *ead.* οὔκουν) οὐκοῦν Gr. *ead.* γε deeft Gr. Cam. *l.* 11. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. Flor. Baf. HUDS. Caff. Gr. *l.* 12. Πείσανδρον) Πίσανδρον Gr. paffim. Mox τε poft περὶ om. Mf. Baf.

Pag. 77. *l.* 3. ὁ omittunt Gr. Cam. *ead.* τοῦ deeft C. HUDS. *l.* 4. ἐνδέξονται αὐτὴν) Id eft, τὴν κάθοδον. fcil. τὸν περὶ τῆς καθόδου λόγον εὐμενῶς δέξονται, καὶ τὴν κάθοδον αὐτῷ συγχωρήσουσιν. Ae. Port. HUDS. *l.* 7. πέμπει) Vide Suidam in v. Φρυνίχου Πάλαισμα. IDEM. *ead.* τῶν) τὴν Ar. C. HUDS. *l.* 10. Τισσαφέρνην) Τισσαφέρνη Reg.

Caff. *l.* 11. ξυγγνώμην) συγγνώμην Reg. *ead.* ἑαυτῷ) αὐτῷ Gr. & Cl. in marg. HUDS.

Pag. 78. *l.* 1. ἀπελθὼν) ἀνελθὼν Ar. C. HUDS. Caff. *l.* 2. λέγει) ἀγγέλλει Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 3. γίγνεται) γίνεται Reg. *l.* 5. τούτου) τούτων Ar. C. HUDS. Caff. Dan. *l.* 8. πέμπει εὐθὺς) εὐθὺς πέμπει Caff. *l.* 9. δέδρακε) δέδρακεν Caff. Gr. *l.* 13. τὸ τῶν Ἀθηναίων) τὸ omittunt Ar. C. HUDS. *l.* 14. ἕτοιμος) ἑτοίμως Gr. a correctore. *l.* 15. καθ' ἕκαστα) καθέκαστα Ar. HUDS. Reg.

Pag. 79. *l.* 2. δι' ἐκείνους) Scil. τὸν Ἀλκιβιάδην καὶ τὸν Τισσαφέρνην ἄν. Ae. Port. HUDS. *l.* 3. καὶ ἄλλο τι ἂν δρᾶσαι) καὶ ἄλλό τι πᾶν δρᾶσαι Marg. Ar. C. HUDS. In Marg. eſt καὶ ἄλλό τι πᾶν ἂν δρᾶσαι. & ſic Reg. Dan. Καὶ ἄλλο πᾶν δρᾶσαι, & ſupra manu recenti additum τὶ ἂν Caff. Καὶ ἀλλό τι δρᾶσαι ἂν Gr. *l.* 4. αὐτὸν deeſt Gr. αὐτῶν Caff. *l.* 7. ὁσονοὺ) ὅσον οὐ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Ὁσονοὺ Gr. ὅσον οὐ Reg. Caff. *l.* 8. ἐξάγγελος γίγνεται) ἄγγελος γίγνεται Ar. Ἐξάγγ. γίνεται Gr. *l.* 10. καὶ ἅμα) ἅμα καὶ Ar. Omittit Cl. HUDS. & Caff. *ead.* ἔνδον) Scil. ἐν τῇ Σάμῳ, ἐν τῇ πόλει. Ae. Portus. HUDS. *l.* 12. πεπυσμένος) πεπεισμένος Cl. IDEM.

Pag. 80. *l.* 2. μέλλουσα) Scil. τειχίζεσθαι. Ae. Portus. HUDS. *ead.* παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου) παρ' Ἀλκιβιάδου Gr. *l.* 4. παραδίδοταί τε) προδέδοταί τε Marg. HUDS. Προδίδοται τὸ στρ. Caff. Παραδίδονταί τε Dan. *l.* 5. ὁ omittunt Ar. C. HUDS. Δ' ὁ Ἀλκιβ. Gr. *l.* 8. καὶ deeſt Reg. *l.* 9. ἐξαγγείλας) ἀπαγγεῖλαι Cl. HUDS. Ἀπαγγείλας Caff. *l.* 10. Ἀλκιβιάδης) ὁ Ἀλκιβιάδης Reg. *l.* 14. πεισθῆναι) πιστευθῆναι Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Gr. Dan. & in margine Caff. *ead.* καὶ deeſt Ar. HUDS.

Pag. 81. *l.* 1. Θηραμένους) Θηριμένους Gr. & a prima manu Caff. in quo emendatum erat Θηραμένους. *l.* 3. αὐτῶν) αὐτῷ Marg. Ar. C. Gr. & in marg. Cl. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caff. *ead.* ἐν τῇ) ἐν ᾗ Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Scil. ἐν ᾗ διαφορᾷ. Verum dici poteſt τὸ τῇ pro ᾗ poni poëtice. Ae. Port. HUDS. Ἐν ᾗ Reg. Caff. Dan. *l.* 4. ἐλευθεροῦν Λακεδαιμονίους) ἐλευθεροῦν τοὺς Λακ. Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caff. *l.* 5. τὰς ἁπάσας πόλεις) ἁπάσας τὰς πόλεις Caff. deinde recens corrector τὰς ſuper ἁπάσας poſuerat, relicto altero τάς. *ead.* Λίχας) Λείχας Reg. Dan. *l.* 6. ξυγκεῖσθαι) ξυνκεῖσθαι Gr. Et ſic paſſim. Vid. ad cap. 65. *l.* 7. οἱ deeſt Gr. *l.* 8.

καὶ μὲν δὴ ὁ Ἀλκιβιάδης) καὶ ὁ μὲν δὴ Ἀλκ. Marg. Καὶ ὁ μὲν Ἀλκ. Ar. C. Huds. Sic etiam Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. τῷ Τισσαφέρνει) τὸν Τισσαφέρνην Caſſ. *l.* 12. ἀφικόμενοι) καὶ ἀφικόμενοι Ar. C. Huds. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 82. *l.* 1. κατάγουσι) καταγάγουσι Cl. Καταγαγοῦσι Marg. Huds. Caſſ. *l.* 5. εἰ recenti manu inter verſus Caſſ. *l.* 6. Εὐμολπιδῶν) Eumolpidae, ita dicti ab Eumolpo τοῦ πρώτου ἱεροφαντήσαντος, ſacerdotes erant Cereris tam Athenis, quam Eleuſi. Vide Suidam, Heſychium, Meurſii Eleuſinia c. 2 & 13, & Menagii Obſervationes in Diog. Laërt. p. 5. Huds. *ead.* Κηρύκων) Familia fuit Athenis Cerycum, quos ait Diodorus Siculus pag. 18 a. μετενηνέχθαι ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων παστοφόρων. erant ſane & Paſtophori Aegyptiorum & Athenienſium Ceryces ſacrorum adminiſtri, popis & victimariis non diſſimiles. Vide Caſauboni Animadverſ. in Athenaei lib. 14, c. 23. Huds. *ead.* περὶ τῶν μυστικῶν deſunt Gr. *l.* 7. μαρτυρουμένων) μαρτυρομένων Reg. Caſſ. *ead.* ἐπιθειαζόντων) ἐπιθιαζόντων Caſſ. *l.* 8. πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν &c.) Id eſt: πρὸς τοὺς πολλοὺς τοὺς ἀντιλογίᾳ χρωμένους καὶ σχετλιάζοντας. Ae. Port. Huds. *l.* 9. ἕκαστον παράγων) ἕκαστον αὐτῶν παράγειν Ar. C. Huds. Αὐτῶν etiam Caſſ. Dan. *l.* 10. τῶν deeſt Gr. *ead.* ἥν τινα) ἥν τινα Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. *ead.* ἔχῃ) ἔχει Caſſ. Gr. *l.* 13. πλείους, βασιλέως τε) πλείους τε βασ. Caſſ.

Pag. 83. *l.* 1. πείσει) πείσῃ Caſſ. Gr. *ead.* δὲ) δὴ Marg. Ald. Flor. Baſ. Huds. Caſſ. Gr. Ὁπότε μὴ Reg. δὴ manu recenti ſupra ſcriptum erat. *l.* 2. ἐλέγετο) ἔλεγεν Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 3. οὐκ ἔστιν omittit Gr. *ead.* ὑμῖν) ἡμῖν Cl. Huds. *ead.* πολιτεύσομεν) πολιτεύσαιμεν Ar. Πολιτεύσωμεν C. Flor. Huds. Caſſ. *l.* 5. καὶ μὴ περὶ πολιτείας τὸ πλέον βουλεύωμεν) καὶ μὴν περὶ π. τ. πλ. ἐβουλεύσαμεν Marg. Πιστεύωμεν pro βουλεύωμεν in Codd. Ar. C. Huds. Et Reg. ac Dan. Cum Marg. conſentit Caſſ. niſi quod πλεῖον habet. Sed in margine recens manus ſcripſit γρ. ἐν ᾧ περὶ τὴν βουλεύωμεν καὶ μὴ τό. *l.* 7. γὰρ deeſt a prima manu, a correctore adſcriptum Caſſ. *ead.* μεταθέσθαι) μεταπείθεσθαι Cl. Huds. Μεταπεριθέσθαι Caſſ. ſed περι linea ſubducta notatum erat. *l.* 8. τε) δὲ Ar. C. Huds. *ead.* κατάξομεν) κατάξαιμεν Ar. κατάξωμεν reponendum cenſet Ae. Port. Huds. Sic emendatum erat e κατάξομεν in Gr. *l.* 9. τε deeſt Gr. *l.* 10. μὲν de-

est Ar. C. Huds. Τετρῶτον Reg. Τὸ πρῶτον Gr. *l.* 11. ἔφερε τὸ περὶ) ἐφέρετο περὶ Marg. Cl. Gr. Ald. Flor. Bas. Steph. 1. Huds. Cass. Schol. *l.* 12. ἄλλην σωτηρίαν) Id est: ἄλλον σωτηρίας τρόπον, ἢ τὸν ἀπὸ τοῦ Πεισάνδρου λεγόμενον. Ac. Port. Huds. *l.* 13. ἐλπίζων) ἐπελπίζων Cass. *ead.* καὶ ante μεταβαλ. abest Ar. Huds. *l.* 14. τὸν non agnoscunt Ald. Flor. Bas. Idem. Sed agnoscit Cam. cum aliis omnibus Mss. *l.* 15. ὅπῃ) ὅπη Cass. *ead.* ἂν non habet Gr. *ead.* δοκοίη deest Ar. Huds.

Pag. 84. *l.* 1. τὸν Τισσαφέρνην) τὸν omittit Gr. *l.* 3. παρέλυσε τῆς ἀρχῆς) παρέλυσεν ὁ δῆμος τῆς ἀρχῆς Marg. Ar. C. Huds. Reg. Cass. Dan. *l.* 8. ξυνωμοσίας &c.) Id est: τὰ τῶν πολιτῶν συστήματα, τὰ ἐπὶ ταῖς δίκαις καὶ ταῖς ἀρχαῖς κατασταθέντα, ὅπως ἐν ταῖς δίκαις καὶ ἀρχαῖς πάντα ὑπὸ τῶν δικαστῶν καὶ ἀρχόντων δικαιότερον καὶ εὐκοσμότερον ποιῶνται. Ac. Port. Aliter vero locum explicat Scholiastes. Huds. *l.* 10. ἁπάσας) ἁπάσαις Ar. Huds. *l.* 11. καταλύσωσι) καταλύσουσι Marg. Ald. Flor. Bas. Καταλύουσι Ar. C. Huds. & Dan. καταλύσουσι Reg. Cass. Gr. *l.* 13. δέκα) δώδεκα Gr.

Pag. 85. *l.* 1. ὁ Διομέδων) ὁ deest Ar. Huds. *l.* 2. ἀφιγμένοι ἤδη) ἐπελθόντες ἀρχηγοὶ ἤδη Cl. Idem. *l.* 5. βοηθήσαντας) προσβοηθήσαντας Marg. Ar. C. Cl. Huds. Reg. Cass. Βοηθήσοντας Gr. *l.* 7. εὐφυλακτοτέρα) εὐφυλακτότερα Ar. C. Huds. Reg. Εὐφυλακτώτερα Gr. *l.* 8. εἴποι) εἶπεν Cass. *ead.* ἀπῆροι) ἀπαίροι Marg. Ar. C. Huds. Reg. Dan. Gr. Ἀπήροι a prima manu, ἀπάροι ex emendatione Cass. *l.* 9. δὲ ἐς) δ' ἐς Ald. Flor. Bas. Huds. Ἦλθεν δ' ἐς Cass. *l.* 10. παρὰ) περὶ ed. Bas. At Ms. Bas. vulg. servat. *l.* 11. εἰ μὴ βοηθήσουσι) εἰ μὴ τάχιστα βοηθήσουσι Cl. Huds. *l.* 13. Πεδάριτός τε &c.) Πεδάριτος αὐτός τε ἐξελθὼν καὶ τὸ περὶ αὐτὸν Cl. Πεδάριτος αὐτός τε καὶ Marg. Ar. C. Idem. Cass. Dan. Ὁ ante Πεδάριτος non habet ed. Bas. At est in Ms. Bas. Παιδάρετος Gr. *l.* 14. αὐτὸν) αὐτὸν Marg. Ar. C. Cl. Ald. Flor. Bas. Huds. Reg. Gr. Αυτὸν sine nota spiritus Cass.

Pag. 86. *l.* 2. αἱρεῖταί τι) αἱρεῖ τέ τι Ar. C. Cl. Gr. Huds. Reg. Cass. & hic cum superscripta emendatione recentis correctoris αἱρεῖται. *l.* 4. πρῶτους deest Cass. *l.* 5. Πεδάριτον) Πεδάριτον ἐπικουρικὸν Cl. Huds. *l.* 7. οἱ μὲν Χῖοι ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης ἔτι) ἔκ τε γῆς καὶ θαλάσσης οἱ Χῖοι ἔτι Cass. *l.* 10. τὸν omittit Reg. *l.* 12. φοβουμέ-

τῷ τοὺς Πελοποννησίους &c.) φοβουμένου τοὺς Πελ. μ. καὶ ἔτι βουλομένου Marg. Ar. C. Ald. quam lectionem, utpote rationi magis consentaneam, secutus est Valla. HUDS. Reg. Φοβουμένῳ Caff. Gr. Sed in hoc supra ω scriptum erat ου. Βουλομένου iidem.

Pag. 87. *l.* 3. καὶ Τισσαφέρνης) καὶ ὁ Τισσαφέρνης Cl. HUDS. Caff. *l.* 5. καὶ ὡς) καὶ ὡς Reg. Gr. *l.* 7. τοὺς Ἀθηναίους) τοῖς Ἀθηναίοις Marg. Ar. C. Gr. Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Dan. & ex emendatione recenti inter versus Caff. *l.* 10. τοῦ deest Caff. *l.* 11. αἴτιον) Scil. τοῦ μὴ ξυμβῆναι, vel ξύμβασιν ποιεῖσθαι Ae. Portus. HUDS. *l.* 12. ἠξίουν) Sc. ὁ Τισσαφέρνης καὶ ὁ Ἀλκιβιάδης. Ae. Port. Ἠξίου legisse videtur Valla. IDEM. *l.* 13. καὶ ἄλλα) καὶ τἄλλα Marg. Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caff. Dan.

Pag. 88. *l.* 2. ναῦς) ναῦν Mf. Baf. *l.* 3. ἑαυτῶν) ἑαυτοῦ Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. Dan. *ead.* ὅποι) ὅπη Caff. *l.* 4. ὅσαις) ὁπόσαις Gr. HUDS. *ead.* οὐκέτι) οὐκέτι τὶ Marg. Ar. C. IDEM. Caff. Ante ἀλλ' brevis lacuna erat in Reg. *l.* 7. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Caff. *l.* 10. ποιησάμενος) ποιησόμενος Caff. *ead.* τροφήν τε παρέχειν) τροφήν τινα παρέχειν Ar. C. HUDS. *l.* 11. ἐκπεπολεμῆσθαι) ἐκπολεμεῖσθαι Ar. Ἐκπολεμῆσθαι, ut videtur, pro ἐκπεπολεμῆσθαι C. IDEM. Ἐκπεπολεμεῖσθαι Gr.

Pag. 89. *l.* 2. πορθῶσι) πορθίσωσι Marg. Πορθήσωσι Cl. HUDS. Caff. Πορθῶσιν Gr. *l.* 3. τούτων) τοῦτο & cum recenti emendatione inter versus τούτων Caff. *l.* 4. πρὸς ἀλλήλους non habent Cam. Gr. *l.* 6. τρὶς τάσδε) τάσδε τρίτας Marg. Ar. C. atque hanc lectionem veram esse agnoscit F. Port. Τρίτας τάσδε Cl. HUDS. Sic etiam Caff. & in margine manu recenti γρ. τρίς. Τάσδε τρίτας Reg. *l.* 7. Δαρείου) τῆς Δαρείου & deinde supra τοῦ Caff. *l.* 14. βουλευέτω βασιλεὺς) βασιλευέτω βασ. Ar. Gr. HUDS. & in marg. a correctore Caff. *l.* 15. τοὺς deest Cam. Non hic, sed p. 90 l. 3 deest Mf. Baf. *ead.* μὴ ἰέναι) μὴ εἶναι Ald. Baf. HUDS. Gr. & in marg. ἰέναι. *l.* 17. Λακεδαιμονίων μηδὲ) Λακεδαιμονίων χώραν μηδὲ Ar. C. HUDS. Reg. Caff. Dan. *ead.* ξυμμάχων &c.) ξυμμάχων ἐπὶ κακῷ ἴῃ Ar. Cetera desiderantur. HUDS.

Pag. 90. *l.* 3. καὶ τοὺς ξυμμάχους) Totum hoc inter τοὺς Λακεδαιμονίους & ἢ τοὺς ξυμμάχους βασιλεὺς κωλυέτω omittunt Ar. C. HUDS. Τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς

ξυμμάχους βασιλεὺς κωλυέτω, omiſſis omnibus, quae in medio ſunt, Dan. *l.* 7. *μέχρις*) *μέχρι* Caſſ. *l.* 10. *τρέφειν* deeſt Ar. C. Huds. *ead.* *ἐφ' ἑαυτοῖς εἶναι*) Id eſt: *ἐπ' αὐτοῖς εἶναι*, vel *ἐπ' ἐκείνοις εἶναι*. ſcil. *τοῦτο αὐτοῖς ποιεῖν ἐξεῖναι*. Ae. Port. Idem. *l.* 11. *λαμβάνειν ἐθέλωσι*) *ἐθέλωσι λαμβάνειν* Ar. C. Idem. *ead.* *τὴν* deeſt Reg. *ead.* *Τισσαφέρνην*) *Τισσαφέρνη* Caſſ. *l.* 12. *τελευτῶντος*) Alibi dicit *τελευτήσαντος καὶ διαπολεμηθέντος πολέμου*. Ae. Port. Huds. *l.* 13. *Τισσαφέρνει*) *Τισσαφέρνη* Caſſ. *l.* 16. *πολεμούντων*) *ποιούντων* Gr. Huds. *ead.* *καθ' ὅ, τι*) *καθότι* C. Idem. Reg. Gr.

Pag. 91. *l.* 1. *καταλύειν*) Scil. *τὸν πόλεμον*. Ae. Portus. Huds. Paulo ante *δοκεῖ* Caſſ. *ead.* *πρὸς Ἀθηναίους*) *τοῖς Ἀθηναίοις* Marg. *Πρὸς τοὺς Ἀθηναίους* Ar. C. Huds. Dan. *Τοῖς Ἀθηναίοις* Caſſ. *l.* 3. *αὗται*) *τοιαῦται* Ar. Huds. *ead.* *μετὰ ταῦτα*) *μεταταῦτα* Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Idem. Reg. *l.* 6. *γοῦν*) *οὖν* Marg. Ar. C. Huds. Caſſ. *Οὖν δῆλος ἦν* Dan. *l.* 10. *ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ*) Scil. *κατὰ τῆς Ἐρετρίας, ἐπὶ τῇ τῆς Ἐρετρίας κακώσει τειχισθέν*. Ae. Port. Huds. *l.* 11. *τὸ χωρίον*) Scil. *τῶν Ἀθηναίων ἐχόντων τὸ χωρίον ὂν ἐπὶ* &c. Vel *τοῦ χωρίου ὄντος ἐπὶ τῇ Ἐρετρίᾳ τειχισθέντος* &c. Ae. Port. Idem. *ead.* *ὂν* deeſt Caſſ. in margine adſcriptum manu recenti. *l.* 12. *Ἐρετρίαν*) *Ἐρετριείαν* Caſſ. *ead.* *τὴν ἄλλην Εὔβοιαν* &c.) *τὴν ἄλλην Εὔβοιαν τοὺς Πελοποννησίους*. Cetera deſunt, ſed ſcribuntur in marg. ubi *Ἐριτριεῖς* Gr.

Pag. 92. *l.* 6. *Χάλκης πλεούσας*) *Χαλκ. πλεούσας* eraſis ultimis literis, & *ης* ſuper *κ* manu recenti Caſſ. *Χαλκῆς* Gr. *l.* 10. *ἐτελεύτα τῷ πολέμῳ τῷδε*) *τῷ πολέμῳ ἐτελεύτα τῷδε* Reg. *l.* 11. *ἐπιγιγνομένου*) *ἐπιγενομένου* Gr. *l.* 13. *παρεπέμφθη*) *πεμεπέμφθη* Cl. Huds. *Περιεπέμφθη* Caſſ. *Παρεπέμφη* Reg. Gr.

Pag. 93. *l.* 3. *δέ, ἔτι*) *δ' ἔτι* Gr. *l.* 4. *ὃς Ἀντισθένει ἐπιβάτης*) *ὃς ἀντὶ στρατηγοῦ ἐπιβάτης* Marg. Cam. *Οἱ ἀντὶ στρατηγοῦ ἐπιβ.* Cl. Huds. *Ὃς ἀντὶ στρατηγοῦ ἐπιβ.* Gr. &, cum altera lectione *ὃς Ἀντισθένει* inter verſus, Reg. *Ὃς Ἀντισθένει* & in margine deinde adſcriptum *γρ. ὃς ἀντὶ στρατηγοῦ* Caſſ. *l.* 5. *ξυνεξῆλθε, κεκομισμένοι*) *ξυνῆλθε, τοῦτον κεκομισμένοι* Ar. C. Cl. *Ξυνεξῆλθε, τοῦτον κεκομισμένοι* Ald. Flor. Baſ. Huds. Cum Ar. C. & Cl. conſentiunt Caſſ. & Dan. ſed Caſſ. in marg. *ξυνεξῆλθε*. *Τοῦτον* manus recens ante *κεκομισμένοι* ſcripſerat in Reg. Vulgatum ſervat

Mſ. Baſ. *l.* 8. Ἀναιίτις) Ἀναιίτης Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Vide Stephanum περὶ πόλεων in voce Ἀναΐα. Huds. Ἀναιίτης Gr. *l.* 11. ἅμα ἓξ) ἅμα ἕω ἓξ Ar. C. Huds. Reg. *l.* 12. ἀναγομένων) ἀναγαγομένων Caſſ.

Pag. 94. *l.* 2. ἐς) ἐπὶ C. Huds. *l.* 6. δ' ἐκ) δὲ ἐκ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Idem. Reg. Caſſ. Gr. *l.* 7. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Reg. Caſſ. *l.* 9. ἄγουσαι ἐπεξελθόντων) ἄγουσαι καὶ ἐπεξ. Cam. *l.* 12. κατοικίσας) κατοικήσας Caſſ. Gr. *l.* 13. ὡς om. Ar. C. Huds. Dan. *l.* 14. ἀντιπέρας) ἀντιπέραν Ar. C. Huds. Mox ἀντιπλεύσας & ſupra recenti manu ἀπο Caſſ.

Pag. 95. *l.* 1. Χερσονήσου) Χεῤῥονήσου Ar. C. Huds. Reg. *ead.* ποτὲ οἱ Μῆδοι) τότε Μῆδοι Ar. C. Τότε Cl. Gr. Τότε οἱ Μῆδοι Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Verum τότε legebat Valla. Huds. Τότε Μῆδοι Reg. Caſſ. Τότε οἱ Μῆδοι Dan. Gr. *l.* 2. καθίστατο) καθίσταται Dan. Καθέστατο Baſ. *l.* 13. κατελύετο) κατελέλυτο Marg. Ar. C. Huds. Caſſ. Dan. *l.* 15. ἔτι om. Gr. Huds. Cam. Mox προυτρεψάντων Caſſ. προτρέψαντος Gr.

Pag. 96. *l.* 3. ἐπαναστάντας αὐτοὺς ἀλλήλοις) ἐπαναστάντες αὐτοὶ ἀλλήλοις Ar. C. Huds. Reg. ἐπαναστάντες αὐτοῖς ἀλλ. Caſſ. Ἐπαναστὰς αὐτοὺς ἀλλ. Gr. *l.* 4. ἐν deeſt Reg. *l.* 5. κοινολογούμενοι ἐσκέψαντο) Scil. κοινολογούμενοι καὶ σκεπτόμενοι. i. e. τὰ πράγματα σκοποῦντες, ἔγνωσαν ἐᾷν. vel ἐπεσκέψαντο δεῖν ἐᾷν. Ae. Port. Huds. *l.* 6. ἐπειδήπερ οὐ βούλεται) εἴπερ οὐ βουλ. Gr. Idem. *l.* 8. ὡς deeſt Dan. *l.* 9. ἀνεθήσεται) ἀναθήσεται & inter verſus ἀνεθήσεται Reg. *ead.* καὶ τὰ) τὰ deeſt Gr. *l.* 11. προθύμως omitt. Gr. *l.* 13. Παρακελευσάμενοι) παρασκευασάμενοι Marg. Huds. *l.* 14. ἡμίσεας) Ita Ar. C. itidemque paulo infra. Idem. Dan. utroque loco.

Pag. 97. *l.* 2. αἷς ἂν προσίσχωσιν) αἷς ἀνίσχωσιν Marg. Ald. Flor. Baſ. Αἷς ἂν ἴσχωσιν Gr. Huds. Αἷς ἂν προσέσχωσιν & ſupra a correctore ἀνίσχωσιν Caſſ. Αἷς ἀνίσχωσιν Schol. *l.* 3. δ' ἡμίσεας) δὲ ἡμίσεις Gr. δ' ἡμίσεις Stephan. 2. *ead.* τὰ deeſt Dan. *l.* 4. Διοτρέφην) Διοτρεφῆ Ar. C. Huds. Reg. Dan. Διοτρεφῆν Caſſ. *l.* 5. ἠρημένον) εἰρημένον Caſſ. Gr. *l.* 6. Θάσον) Θάσσον Caſſ. & paulo poſt bis, ubi etiam ſemel ita Cam. Θασσον hic Mſ. Baſ. *l.* 7. ἀπελθόντος) ἐπελθόντος C. Huds. *l.* 9. μετ' Ἀθηναίων) μετὰ Ἀθηναίων Reg. *l.* 10. ἀπὸ Λακεδαιμονίων) ἀπὸ τῶν Λακεδ. Reg. *ead.* ὅσαι ἡμέραι) ἰσήμεραι Cl. Huds. Caſſ.

& deinde adſcripto ſecundo accentu in penult. ὁσήμέραι. Ὁσήμεραι etiam manu recenti inter verſus Reg. *l.* 11. καὶ φυγὴ) καὶ omittunt Ar. C. Huds. Dan. *l.* 12. καὶ αὔτη) καὶ αὐτὴ Gr. Huds. *l.* 13. κατὰ κράτος) καταχράτος Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Idem. Reg. Caſſ. Gr.

Pag. 98. *l.* 1. ἀποστῆσαι) ἀποστῆναι Gr. *l.* 8. ἄντικρυς) ἀντικρὺς Gr. *ead.* τὴν ὑπὸ τῶν omittit Gr. Huds. *l.* 9. εὐνομίαν) αὐτονομίαν Marg. Ar. C. Cl. Idem. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 10. τε deeſt Dan.

Pag. 99. *l.* 3. ξυστάντες) ξυνστάντες Gr. Sic aliquanto inferius ξυνλέξαντες, ξυνγράψαντες, ξυνγραφεῖς, ξυνκαταλύσας, ξυνκατέστηκε. *l.* 4. ὥσπερ) ὅσπερ Cl. ὅπερ Gr. Huds. Ὅσπερ Reg. Caſſ. *ead.* οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ar. Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. *l.* 5. κατ' ἀμφότερα) κατὰ ἀμφότερα Caſſ. *l.* 6. Τισσαφέρνην) Τισσαφέρνη Caſſ. Gr. *l.* 9. προείργαστο) προσείργαστο Marg. Huds. Caſſ. *l.* 10. μισθοφορητέον &c.) Id eſt: ὡς οὔτε δέοι ἄλλους, ἢ τοὺς στρατευομένους, μισθοφορεῖν. ſcil. μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως λαμβάνειν. Vel, ὡς οὔτε δέοι ἄλλους, ἢ τοὺς στρατευομένους, ὑπὸ τῆς πόλεως μισθοδοτεῖσθαι. Sunt tamen, qui μισθοφορεῖν pro μισθοδοτεῖν accipiunt. quod improbare non auſim: nam infra μισθὸν φέρειν pro μισθὸν διδόναι uſurpatur. Ae. Port. Huds. *l.* 11. οὔτε μεθεκτέον &c.) Id eſt: καὶ ὡς οὔτε δέοι πλείους ἢ πενταχισχιλίους τῆς διοικήσεως τῶν τῆς πόλεως πραγμάτων μετέχειν. Ae. Port. Idem. *l.* 12. τοῖς τε χρήμασι καὶ τοῖς σώμασιν) τοῖς χρήμασιν καὶ σώμασιν Gr.

Pag. 100. *l.* 1. εὐπρεπὲς) ἀπρεπὲς Gr. *l.* 2. ἕξειν) γρ. καὶ ἐξῆν Caſſ. in marg. *ead.* οἵπερ καὶ μεθιστάναι) οἵπερ καθιστάναι Ar. C. Huds. Dan. Reg. In quo tamen deinde ſuperſcriptum erat μεθ. *l.* 3. βουλὴ ἀπὸ τοῦ κυάμου) βουλὴ ἡ ἀπὸ τοῦ κυάμου &c. Ar. C. Cl. Βουλὴ ἀπὸ Gr. Huds. Βουλὴ ἡ ἀπὸ Caſſ. & a recenti correctore Reg. *l.* 4. ἐβούλευον δὲ &c.) Id eſt: περὶ οὐδενὸς πράγματος ἐβούλευον, vel, οὐδὲν πρᾶγμα βουλεύοντες ἐκύρουν. Ae. Portus. Huds. Ἐβουλεύοντο Caſſ. *ead.* οὐδὲν) μηδὲν Gr. Huds. deeſt Caſſ. *l.* 7. καὶ om. Gr. *l.* 9. οὔτ') οὔτε Ar. C. Huds. Reg. *ead.* ὑπωπτεύοντο) ὑποπτεύοιντο Marg. Ar. C. Ὑποπτεύοντο Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. Caſſ. ſed in hoc eadem manu emendatum ὑποπτεύοιντο. Ὑποπτεύοιντο Reg. *l.* 12. εἰ deeſt Gr. *l.* 13. ἢ ἐτύγχανεν ὃ ἦν) ἢ ὅσον ἐτύγχανεν ὃ ἦν Marg. Ar. C. Cl. Ἢ ἐτύγχανεν ὃν Ae. Port. Huds. Ἢ ὅσον ἐτύγχανεν ὃ ἦν Reg. Caſſ. Dan. Sed illa ὃ ἦν deinde in Caſſ. un-

dique circumscripta erant punctis, & ἧσσον τι legebatur, e quo recens corrector fecerat ἡσσῶντο.

Pag. 101. *l.* 1. αὐτὸ) αὐτοὶ Ar. C. Huds. Reg. *l.* 2. διὰ omittunt Gr. Ald. Flor. Baf. Huds. *ead.* οὐκ εἶχον) οὐκ εἶχον αὐτοὶ ἐξευρεῖν Ar. C. Idem. Reg. Dan. Οὐκ εἶχον αὐτὸ ἐξευρεῖν Caff. sed ultima litera ex αὐτὸ erasa erat. *l.* 4. ἀγανακτήσαντα) ἀγανακτήσαντι Mf. Baf. ex emend. *l.* 7. γιγνομένων) γενομένων Ar. C. Huds. Reg. *l.* 8. οὓς οὐκ) ὥσπερ οὐκ Gr. *ead.* τραπέσθαι) τρέπεσθαι Ald. Flor. Baf. Huds. *l.* 9. ἄπιστον) Sic vertit Valla, quasi non ἄπιστον, sed contra εὔπιστον legeretur. Huds.

Pag. 102. *l.* 2. Ξυγγραφέας) Vide Annott. Huds. Paulo ante εὐθὺς τῶν λοιπῶν εἴχοντο, καὶ omittit Suidas. *l.* 3. ἐσενεγκεῖν) ἐπενεγκεῖν Marg. Ar. C. Ἐξενεγκεῖν Suidas locum citans. Huds. Immo εἰσενεγκεῖν, & ante τούτους συγγράψαντας. Ἐπενεγκεῖν Dan. *ead.* ἐς τὸν δῆμον) πρὸς τὸν δ. Cam. *l.* 4. καθ' ὅ, τι) καθότι Ar. C. & Suid. Huds. Reg. Caff. Gr. *ead.* ἡ ἡμέρα) ἡ deest Ar. Huds. Caff. Gr. *l.* 5. ἐφῆκε) γρ. παρῆν in marg. Reg. *ead.* ξυνέλεξαν) ξυνέκλεισαν Marg. 1. Ar. C. ξυνεκλήσαν Marg. 2. Huds. Sic etiam a prima manu Caff. & ex emendatione ξυνέκλεισαν. in marg. manu recenti γρ. συνέλεξαν. *l.* 6. Ποσειδῶνος) Vide Annott. Huds. Ὃ ἦν ἱερὸν Ποσ. Inde cetera usque ad καὶ ἐσήνεγκαν omittit Suidas. *ead.* τῆς deest Ar. C. Huds. Reg. Caff. *ead.* ἀπέχον σταδίους &c.) Corruptus necessario hic locus. Nam a Dipylo, sive porta Ceramici, ad Academiam, stadia sex dumtaxat erant, ut clare docet Cicero lib. 5 de Fin. Atqui hic Colonus erat inter Dipylum & Academiam, ut liquet ex eodem loco. Restituendum ergo censeo, ἀπέχον σταδίους μάλιστα δ'. Et hoc vero magis simile. Sequitur enim καὶ ἐσήνεγκαν &c. unde coniicere licet, illud καὶ, cum adhaesisset literae δ, numeri quaternarii notae, librariis occasionem dedisse illud δέκα effingendi. Meursius in Reliqua Attica c. 6, p. 26. Huds. *l.* 7. ἐσήνεγκαν) ἐπήνεγκαν Marg. Idem. Suid. *l.* 8. ἀνειπεῖν γνώμην) ἀνατρέπειν γνώμην Cl. Gr. Valla pro ἀνειπεῖν legit ἀντειπεῖν, quod & dativum postulat. Steph. Huds. Ἀνατρέπειν γνώμην Caff. Cam. in Caff. recens manus super ἀνατρέπειν, scripserat ἀνειπεῖν. Ἀνατρέπειν, & Ἀθηναίοις Suid. *l.* 10. τῷ omittit Gr. Huds. Est in eo ἀλλοτρόπῳ. *ead.* βλάψῃ) βλάψει Caff. *l.* 11. δὴ) δὲ Gr. *l.* 12. ἔτι om. Gr. Huds. Cam. *ead.* ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου non habet Cam. *l.* 13.

μήτε deest Gr. *ead.* *Προέδρους τε ἑλέσθαι*) Scil. *ἄλλους δεῖν, ἢ τοὺς στρατευομένους.* Ae. Port. HUDS.

Pag. 103. *l.* 1. *ἑκατὸν κ.*) *ἑκατὸν ἄνδρας κ.* Caſſ. Gr. Cam. Suid. *ead.* *τῶν*) *ἐκ τῶν* Cam. *l.* 2. *πρὸς ἑαυτῷ τρεῖς*) *πρὸς ἑαυτὸν τρεῖς* Marg. HUDS. Caſſ. Sed *τρῖς* pro *τρεῖς*. *Τρεῖς* deeſt Cam. *ead.* *δὲ αὐτοὺς*) *δ' αὐτοὺς* Gr. *l.* 3. *ὅπῃ*) *ὅπη* Caſſ. *l.* 4. *γιγνώσκωσιν*) *γιγνώσκουσιν* & mox *ὁπότ' ἂν* Caſſ. Gr. *Γινώσκωσιν* Suid. *l.* 5. *δοκῇ*) *δοκεῖν* Reg. *δοκεῖ* Caſſ. Mox *ὁ ταύτην τὴν γνώμην εἰπὼν* Suid. *l.* 9. *ὅτῳ τρόπῳ κατέστη*) Id eſt, *καὶ τὸν τρόπον εὑρὼν, ᾧ τὸ πρᾶγμα ἐς τοῦτο* (ſcil. *ἐς ταύτην τὴν κατάστασιν*) *κατέστη.* Vel ſic: *ὅτῳ τρόπῳ τὸ πρᾶγμα ἐς τοῦτο κατασταίη ἂν*, ſcil. *καταστῆναι δύναιτο.* id eſt, *ὅπως ταῦτα οὕτω ποιῶνται, ὡς αὐτὸς ἐξεῦρεν*, vel *ὅπως τὰ πράγματα τῆς πόλεως ἐς τοιαύτην κατάστασιν κατασταίη, οἵαν αὐτὸς ἐξεῦρεν.* Aut ita demum: *καὶ ἐπιμεληθεὶς τοῦ τρόπου, ὅτῳ τρόπῳ* &c. Ae. Port. HUDS. *l.* 11. *ἀρετῇ τε*) *ἀρετῇ γε* Ar. C. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. *καὶ ἃ ἂν γνοίη* Cl. HUDS. *Καὶ ἂν ἃ γνοίη* Caſſ. *καὶ ἃ γνοίη* Steph. 2. *ead.* *δῆμον*) *τὸν δῆμον* Reg. *l.* 13. *ἑκούσιος*) *ἑκουσίως* Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ.

Pag. 104. *l.* 1. *καὶ ἐν δικαστηρίῳ καὶ ἐν δήμῳ*) *καὶ ἐν δήμῳ καὶ ἐν δικαστηρίῳ* Gr. *Καὶ ἐν δήμῳ* deſunt in Cod. Ar. HUDS. *l.* 2. *εἷς ἀνὴρ, ὅστις ξυμβουλεύσαιτό τι*) *εἷς ἀνὴρ ὅτι ξυμβουλεύσαιτό τι* Ar. C. IDEM. Dan. *Εἷς ἀνὴρ ὅ, τε* (marg. *ὅστις*) *καὶ αὐτός τε.* cetera deſunt Reg. *Ξυμβουλεῦσαι τό τι* Caſſ. *l.* 3. *καὶ αὐτός τε* &c.) *καὶ αὐτός τε ἐπειδὴ μετέστη ἡ δημοκρατία, καὶ ἐς ἀγῶνας κατέστη μετὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντον* Ar. C. Cl. Sed hic *μεταπεσόντα.* HUDS. Cum Cl. Reg. Caſſ. Camer. Dan. In marg. Caſſ. manu recenti *γρ.* *μεταπεσόντων.* *l.* 5. *μέχρις*) *μέχρι* Caſſ. Cam. & ſic ante. *l.* 6. *αἰτίας*) *αἰτιαθεὶς* Marg. Ar. C. Cl. *Αἰτιασθεὶς* Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. *Αἰτιαθεὶς* Caſſ. *ead.* *ὡς* deeſt, a correctore adſcriptum Caſſ. *l.* 7. *καὶ Φρύνιχος*) *καὶ ὁ Φρύνιχος* Cl. HUDS. *l.* 11. *πολὺ δὲ*) *πολύ τε* Cl. Gr. IDEM. Caſſ. Cam. *l.* 13. *καὶ Θηραμένης*) *καὶ ὁ Θηραμένης* Gr. HUDS. *l.* 14. *οὔτε εἰπεῖν*) *οὔτ' εἰπεῖν* Gr.

Pag. 105. *l.* 1. *ἀπ' ἀνδρῶν*) *ὑπ' ἀνδρῶν* Dan. *l.* 2. *ὂν*) *ἂν* Gr. *ὢν* Caſſ. *l.* 3. *τὸν Ἀθηναίων*) *τῶν Ἀθηναίων* Ar. C. HUDS. Caſſ. *ead.* *ἔτει ἑκατοστῷ*) *ἐπ' ἔτει ἑκ.* Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. *τοιῷδε* deeſt Gr. *ead.* *ὕστερον* non agnoſcit C. *Ἤδη* omittit Ar. HUDS. *ead.* *εἰς*) *ἐς* Caſſ. *ead.*

εἰσήγαγον) εἰσῆγον Dan. *l.* 10. Ἀθηναίων) Ἀθηναῖοι Marg. Ar. C. Cl. Gr. HUDS. Reg. Caff. Dan. Cam. *ead.* δ' ἐν τάξει) δὲ ἐν τάξει & mox δὲ ἐν τῇ ξυνωμ. Gr. *l.* 11. De phrasi ἐφ' ὅπλοις vide Var. Lect. ad VII, 28. HUDS. *l.* 12. μὴ deest Ar. IDEM. Caff. sed recens manus adscripsit. *ead.* ὥσπερ εἰώθεσαν) ὡς εἰώθεσαν, & deinde ξυνομοσία Caff. Sic per ο & infra cap. 73 ξυνομόται. *l.* 14. ὑπ' αὐτοῖς) ἐπ' αὐτοῖς Marg. Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. HUDS. Reg. Caff. Dan. Baf. *ead.* ἄπωθεν) ἀπόθεν Ar. C. HUDS. Caff. paffim.

Pag. 106. *l.* 1. ἦν τις) ἦν τι Dan. *l.* 4. ἔπεμψαν) Vide lib. 2, cap. 27. HUDS. *l.* 6. διατεταγμένων) διαπεπραγμένων Marg. Cam. HUDS. *ead.* τετρακόσιοι) τριακόσιοι Gr. & cap. 71 Dan. Gr. *l.* 8. Ἕλληνες omittunt Cl. Gr. HUDS. Reg. Cam. *l.* 9. τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου) Vide pag. 100. HUDS. *l.* 11. λαβοῦσι τὸν μισθὸν) Ex hoc loco, & p. 99 & 102, aliisque auctoribus conftat, mercedem quandam apud Athenienfes tum Senatui tum Concioni quoque & Iudicibus dari folitam. Vide Sigonium de Repub. Athen. l. 2. IDEM. *l.* 13. τούτῳ τῷ τρόπῳ) τῷ τρόπῳ τούτῳ Dan.

Pag. 107. *l.* 2. οἱ δὲ τετρακόσιοι) οἵδε οἱ τετρακόσιοι malit Ae. Port. In Codd. al. τελεία στιγμὴ ponitur poft ἡσύχαζον. HUDS. *ead.* ἐσελθόντες) ἐπελθόντες Marg. IDEM. *l.* 3. τότε omittit Cl. IDEM. *ead.* Πρυτάνεις) Vide Schol. ad l. II, c. 15, & Notas ad Marmor Arundell. XLVI, p. 106. IDEM. Πρυτάνεις σφῶν αὐτ. Gr. *l.* 4. καὶ ὅσα πρὸς &c.) De hac confuetudine ita Sigonius lib. 2 de Repub. Athen. c. 3: Primo anni die, menfe Hecatombaeone, in Senatum venientes, una folemne quoddam facrificium faciebant, quod εἰσιτήρια nominarunt, votaque pro republica fufcipiebant, ad Iovis confiliarii & Minervae confiliariae, quae erant in curia, facella. HUDS. *l.* 5. ἐς τὴν ἀρχὴν) ἐς τὴν μάχην Ar. IDEM. defunt Cam. *l.* 6. μεταλλάξαντες) καταλλάξαντες Ar. HUDS. *l.* 7. τοὺς omittunt Ald. Flor. Baf. IDEM. Gr. *ead.* τοῦ Ἀλκιβιάδου ἕνεκα) τοῦ Ἀλκιβιάδου δὲ ἕνεκα Ar. C. Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Gr. Dan. *l.* 8. κατὰ κράτος) κατακράτος Ald. Flor. Baf. Steph. 1. HUDS. Reg. *l.* 9. ἀπέκτειναν) ἀπέκτεινον Gr. *l.* 10. μετέστησαν) μετεστήσαντο Ar. C. HUDS. Reg. Caff. & hic in marg. recenti manu ἤγουν μετέστησαν. *l.* 12. ὄντα) ἐπίκτα Reg. & fupra a recenti correctore ὄντα. *l.* 13. αὐτὸν) αὐτοῖς Marg. Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caff. Dan.

Pag. 108. *l.* 1. οὐδὲ εὐθὺς) οὐδ' εὐθὺς Caſſ. *l.* 3. σφῶν) Scil. ἑαυτῶν, τῶν Λακεδαιμονίων. Ae. Portus. Huds. *ead.* ἡσυχάσειν) ἡσυχάσει Caſſ. *l.* 4. πάνυ) πάντη Marg. Πάνυ τοι Ar. Πάνυ τι C. Huds. Sic Reg. Caſſ. *l.* 10. μᾶλλον referri poteſt vel ad ταραχθέντας, vel ad χειρωθῆναι. Huds. *l.* 11. ἢ) εἰ Caſſ. *ead.* τὸν) τὸ Ald. Flor. Huds.

Pag. 109. *l.* 3. κατέβαλον) κατέλαβον Ar. κατέβαλλον Ald. Flor. Baſ. Huds. *l.* 8. ἀπέπεμψαν) ἀπέπεμψεν Reg. Caſſ.

Pag. 110. *l.* 1. τῆς πόλεως καὶ τῶν πολιτῶν) τῆς πόλεως καὶ ὁπλιτῶν in marg. Caſſ. *l.* 3. οὐ τετρακόσιοι) οὔτε τριακόσιοι Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. Huds. Gr. *l.* 4. οἱ πράσσοντες) Scil. τὰ τῆς πόλεως πράγματα, τὰ τῆς πόλεως πράγματα διοικοῦντες. Ae. Port. Huds. *ead.* οὐ πώποτε) οὐ μόνον πώποτε Caſſ. *l.* 5. στρατείας) στρατιὰς Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* ὑπερόριον) ὑπερορίαν Marg. Ald. Flor. Baſ. Huds. Gr. *l.* 8. ἀπέπεμψαν) ἀντέπεμψαν Ar. C. Huds. Dan. *ead.* εὐθὺς μετὰ &c.) αὐτοὺς μετὰ τὴν τῶν αὐτῶν κατάστασιν Marg. Αὐτοὺς μετὰ τὴν αὐτῶν μετάστασιν Ar. C. Αὐτοὺς εὐθὺς μ. τ. ἀ. μετάστασιν Cl. Huds. Αὐτοὺς εὐθὺς μ. τ. ἀ. κατάστασιν Caſſ. *l.* 10. ἐθέλη) ἐθέλει Caſſ.

Pag. 111. *l.* 1. χρόνον ὅνπερ) χρόνον τοῦτον ὅνπερ Ar. C. Cl. Huds. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 4. ξυνεστώτων Ἀθηναίων &c.) ξυνεστώτων Ἀθηναίων μοχθηρὸν ἄνθρωπον, omiſſis mediis, quae in marg. manu vetuſta ſcripta ſunt, Caſſ. *l.* 5. ξυνωμόται) ξυνωμότας Ar. Huds. *ead.* καὶ ἔμελλον) Ut ſenſus conſtet, legendum οἱ καὶ ἔμελλον, vel οἱ δὲ ἔμελλον. Palmerius in Exercitation. p. 57. Idem. *l.* 7. Ὑπέρβολον) Hic fuit Hyperbolus ille, cuius improbitatem ἐν νεφέλαις aliiſque Comoediis notavit Ariſtophanes. Huds. *l.* 10. μετὰ Χαρμίνου) Id eſt: Χαρμίνου αὐτοῖς ξυμπράξαντος καὶ ξυνεργήσαντος. Ae. Port. Idem. *l.* 11. πίστιν διδόντες) Scil. οἱ Σάμιοι τοῖς Ἀθηναίοις Ae. Portus. Huds. *l.* 12. ἄλλα) τἆλλα Reg.

Pag. 112. *l.* 2. Θρασύλλῳ) Paſſim cum ſimplici λ reperitur in Codd. Mſſ. Huds. Θρασύλῳ hic Caſſ. Gr. Dan. Infra Θράσυλος Caſſ. Dan. *l.* 7. μόνον) μόνην Ar. C. Huds. *ead.* μέχρι νῦν omittit Cl. Idem. Caſſ. *ead.* ἐς τοῦτο vel adhibentur in expoſitionem τῶν μέχρι νῦν. vel idem valent ac ἐν ταύτῃ τῇ τύχῃ ἐν ᾗ τότε ἦν. Ae. Portus. Huds. *l.* 8. τῶν στρατιωτῶν) τῶν τε στρατιωτῶν Ar. C. Cl. Gr.

Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Caff. *l.* 9. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ar. Ald. Flor. Baf. Huds. Gr. *l.* 12. ὁπότε ποι πλέοιεν) ὁπότ' ἐπιπλέοιεν Caff. Ποι deeft Gr. Πλείοιεν Baf. *l.* 13. κατέλειπον) κατέλιπον Reg. Gr. *l.* 14. πάντων τούτων) τούτων πάντων Cam.

Pag. 113. *l.* 2. μέν τινας ἀπέκτειναν) μένοντας ἀπ. Ar. Huds. *l.* 3. τοῖς δ' ἄλλοις) τοῖς δὲ ἄλλοις Caff. *l.* 4. τολοιπὸν) τὸ λοιπὸν Caff. Gr. *l.* 6. Πάραλον) Vide Annott. ad III, 33. Huds. *l.* 9. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baf. Steph. 1. Idem. Reg. Caff. *ead.* ἐς τὰς 'Αθήνας defunt in Cod. C. Huds. 'Ες 'Αθήνας Gr. *ead.* ἀγγελοῦντα) ἀπαγγελοῦντα Marg. Cl. 'Αγγελοῦντες Gr. Huds. 'Απαγγελοῦντα Caff. *l.* 11. τῶν μὲν) εὐθέως τῶν μὲν Cl. Huds. Αὐτῶν εὐθέως τῶν μὲν Caff. *l.* 12. τοὺς δὲ ἄλλους) τοὺς δ' ἄλλους Gr. *l.* 13. μετεκβιβάσαντες εἰς) μετεμβιβάσαντες εἰς Marg. Cam. Μεταβιβάσαντες ἐς Ar. C. Huds. Cum Marg. & Cam. confentit Caff. Cum Ar. & C. Reg. Μεταβιβάσαντες εἰς Gr. Dan.

Pag. 114. *l.* 2. ἀγγέλλει) ἀπαγγέλλει Marg. Camer. Huds. *l.* 4. 'Αθηναίων) 'Αθηνῶν Marg. Idem. *l.* 9. λαβόντες) λαβόντας Marg. Ar. C. Idem. Reg. *ead.* ὑπακούσωσι) ὑπακούωσι, in Scholiis ὑπακούσωσι Caff. *ead.* τεθνήκωσι) τεθνήξωνται Marg. & Cl. in marg. Huds. Τεθνηκόσι Caff. & illius Scholia. Τεθνήκωσι ἀντὶ τοῦ τεθνήξωνται in marg. Gr. *l.* 11. οἱ δ') οἱ δὲ Reg. Caff. Gr. *ead.* ἀκούοντες) ἀκούσαντες Marg. Cl. Huds. Caff. *l.* 12. ἐπὶ) ἔτι Caff.

Pag. 115. *l.* 1. διὰ μέσου) διαμέσου Ald. Flor. Baf. Huds. *l.* 4. καταστῆσαι) μεταστῆσαι Ar. C. Cl. Idem. Reg. Caff. Dan. Καταστῆσαι inter verfus a recemi correctore Caff. *l.* 6. προειστήκεισαν) προειστήκεσαν Reg. Προεστήκεισαν Caff. *l.* 10. τοὺς deeft Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. Steph. 1. Huds. Reg. Caff. *l.* 13. ὅρκον) καιρὸν & fupra manu recenti ὅρκον Reg. *ead.* οἱ ἐν τῇ ἡλικίᾳ) Apud Athenienfes, qui decimum octavum attigerant annum, facramentum militare praeftabant, adque negotia reip. belli pacifque admittebantur. Sigonius de Rep. Athen. l. 4. Huds.

Pag. 116. *l.* 1. οὔτε ἐκείνοις) οὔτ' ἐκείνοις Ar. C. Huds. Reg. *l.* 2. ἀλλ' ἐὰν) ἀλλὰ ἐὰν Ar. C. Huds. Reg. *l.* 4. καθέστασαν) καθεστᾶσι Marg. Cl. Huds. Caff. & inter verfus recenti fcriptura καθέστασαν. *l.* 5. ἀναγκάζοντες)

Scil. *ἀναγκάζειν ἐθέλοντες καὶ πειρώμενοι.* Ac. Port. HUDS. *l.* 7. *τοὺς προτέρους* &c.) *τοὺς μὲν προτέρους στρατηγοὺς καὶ εἴ τινας* Marg. Ar. C. IDEM. Reg. Dan. *Τοὺς μὲν πρ.* etiam Caſſ. *l.* 8. *ὑπώπτευον*) *ὑπετώπτευον* Caſſ. *ead.* *ἔπαυσαν* omittunt Bar. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *l.* 9. *ἄλλους δὲ*) *ἄλλους δ'* Gr. *ead.* *ἀνθείλοντο*) *ἀνείλοντο* Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* *τριηράρχους καὶ στρατηγοὺς*) *στρατηγοὺς καὶ τριηράρχους* Ar. HUDS. *l.* 10. *Θράσυλλος*) *Θράσυλος* Cl. paſſim. IDEM. *l.* 11. *ἐν σφίσιν ἀνιστάμενοι*) *ἐν σφίσιν αὐτοῖς ἀνιστάμενοι* Ar. C. Bar. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 13. *καὶ* deeſt Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* *ἐς πάντα πορικωτέρων* &c.) *εἰς πάντα πορικώτεροι εὐπορώτεροι μεθιστάναι* Caſſ. recens corrector deinde fecerat *πορικωτέρων* & *εὐπορωτέρων*, & ſuper *ν* aliquid ſcripſerat, quod legi non poterat.

Pag. 117. *l.* 1. *μεθιστάναι*) *μεθεστάναι* Reg. Gr. *ead.* *ἐχόντων γὰρ* &c.) Id eſt: *ἔχοντας γὰρ σφᾶς τὸ πᾶν ναυτικὸν ἔλεγον ἀναγκάζειν* &c. Ae. Port. HUDS. *ead.* *σφῶν*) *αὐτῶν* Gr. *l.* 2. *τὰς ἄλλας*) *τάς τε ἄλλας* Ar. C. Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. Dan. *l.* 3. *ὥρμηντο*) *ὡρμῶντο* Marg. Cl. HUDS. *l.* 5. *ἦλθε τὸ Ἀθηναίων*) *διῆλθε τὸ τῶν Ἀθηναίων* Ar. C. *Διῆλθε τῶν Ἀθηναίων* Marg. Bar. Ald. Flor. Baſ. *Δὴ ἦλθε* Cl. Gr. HUDS. Marg. & Baſ. habent *διῆλθε τὸ Ἀθ.* *Διῆλθε τὸ τῶν Ἀθ.* Reg. Dan. *Ἦλθε τὸ τῶν Ἀθ.* Caſſ. *l.* 6. *τούς τε πολεμίους*) *τούς τε τοὺς πολ.* Reg. *l.* 10. *προσκαθημένους*) *προκαθημένους* Cl. Gr. HUDS. Caſſ. Cam. *l.* 11. *τοσοῦτο*) *τοσοῦτον* Caſſ. *l.* 12. *βουλόμενοι*) *βουλομένων* Marg. Ar. C. HUDS. Caſſ. Dan.

Pag. 118. *l.* 1. *τι* deeſt Gr. *ead.* *ὃ*) *ᾧ* Caſſ. *l.* 2. *ἡ πόλις*) Scil. *αἱ Ἀθῆναι* Ae. Port. HUDS. *ead.* *σφίσι*) Scil. *τοῖς ἐν Σάμῳ οὖσιν.* Ae. Port. IDEM. *l.* 4. *αὐτοῖς*) *αὐτοὶ* Marg. Ar. C. Cl. IDEM. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 6. *πατρίους*) *πατρῴους* Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 9. *οἵπερ*) *οὗπερ* Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *ead.* *τι*) *τε* Caſſ. *l.* 10. *Ἀλκιβιάδην τε*) *Ἀλκ. δὲ* Gr. *l.* 11. *ποιήσωσιν*) Pro *ψηφίσωνται.* Ae. Port. HUDS. *ead.* *ξυμμαχίαν*) *ξύμβασιν* & in marg. recenti manu *συμμαχίαν* Caſſ. *l.* 14. *πόλεις*) *πόλιν* Ar. C. HUDS. Dan.

Pag. 119. *l.* 2. *καὶ τὰ τοῦ πολέμου* &c.) Id eſt: *καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιτήδεια παρεσκεύαζον.* Ae. Port. *Καὶ κατὰ τοῦ* &c. Marg. Bar. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. i. e. *αὐτοὺς κατὰ τῶν πολεμίων παρεσκεύαζον.* HUDS. *Καὶ κατὰ τοῦ*

Caff. Κατὰ τοῦ Camer. *l.* 3. τετρακοσίων) τριακοσίων C. HUDS. *l.* 4. Articulus οἱ videtur πλεονάζειν. Vid. Stephani App. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 177. IDEM. *l.* 5. ἤδη ὄντες omittit Dan. Ἤδη deest Gr. Ἰδόντες Cam. *ead.* ἡσύχαζον) ἡσύχαζον αὐτοῦ Caff. *l.* 9. φθείρεται) φθείρονται Dan. *l.* 10. πρότερον) προτιμότερον Marg. Ald. Flor. Baf. Προθυμότερον Gr. HUDS. *l.* 12. τε deest Ar. IDEM. *l.* 13. τὰς omittunt Ar. C. IDEM. Dan.

Pag. 120. *l.* 1. κινδυνεύειν) κινδυνεύσειν Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *l.* 2. τὸν δ' αὖ Τισσαφέρνην &c.) Id est: τοῦ δ' αὖ Τισσαφέρνους τάς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζοντος, καὶ τὸ ναυτικὸν κακοῦντος, ὅτι τὴν τροφὴν οὐ ξυνεχῶς οὐδ' ἐντελῆ ἐδίδου. Ae. Port. HUDS. *l.* 3. ξυνεχῶς) συνεχῶς Gr. *ead.* οὐδ' ἐντελῆ) οὐδὲ ἐντελῆ Gr. *l.* 4. οὔκουν) οὐκοῦν Gr. & a prima manu Caff. *l.* 9. ἐσηγγέλλετο) ἐσήγγελτο a recenti correctore, abrafa fcriptura priore, Caff. *l.* 12. ἔπλεον πρὸς τὴν) ἔπλεον ὡς πρὸς τὴν Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Ἔπλεον ἐς πρὸς τ. M. Caff. *l.* 14. Γλαύκη) Videtur effe Γλαυκία, πολίχνιον Ἰωνίας, cuius meminit Steph. Byzant. Et nihil obftat, quod hic Γλαύκη appelletur; nam Atticam dialectum affectantes huiufmodi crafi faepenumero utuntur. Berkelius. HUDS.

Pag. 121. *l.* 2. ὡς εἶδον) καὶ ὡς εἶδον Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Caff. Dan. *ead.* ἐπιπλεούσας) προσεπιπλεούσας Caff. *l.* 3. ὑπεχώρησαν) ἐχώρησαν Cl. HUDS. Ἀπεχώρησαν Caff. *l.* 5. αὐτοὺς) αὐτοῖς Caff. *ead.* ναυμαχησείοντας) ναυμαχήσοντας Gr. *l.* 6. προσεδέχοντο καὶ τὸν) προσεδέχοντο δὲ καὶ τὸν Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *l.* 7. ἐπ' Ἀβύδου) ἐπ' Ἄβυδον Marg. Ταῖς ἐπ' Ἄβυδον Cl. HUDS. Ἐπ' Ἄβυδον Caff. *l.* 8. προσβοηθήσειν) βοηθήσειν Ar. HUDS. *ead.* προὔπεμπτο) προυπέμπετο Ar. C. IDEM. Reg. *l.* 9. ἀνεχώρησαν) ἀπεχώρησαν Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Dan. Cam. *l.* 10. καταπλεύσαντες) πλεύσαντες Reg. *l.* 11. ἐστρατοπεδεύοντο) ἐστρατοπεδεύσαντο Caff. *l.* 15. ἀπέπλεον) ἐπέπλεον Ar. HUDS.

Pag. 122. *l.* 5. μετὰ τοῦτο) μετατοῦτο Ald. Flor. Baf. Steph. 1. HUDS. Reg. *l.* 6. ἀθρόαις) ἀθρόοις Caff. *l.* 8. χρήματα ἔξουσιν) χρήματά τε ἕξουσιν Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 10. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. HUDS. Caff. Gr.

Pag. 123. *l.* 1. ἐς) εἰς Caff. *l* 2. τῷ πλῷ) τῷ παράπλῳ Cl. *l.* 3. αἱ πλείους) αἱ δὲ πλείους Ar. C. Verum hic loci pleonafmum effe articuli docet Steph. in Append.

ad Scripta al. de Dial. Att. pag. 177. HUDS. Αἱ δὲ πλείους Reg. Caſſ. Dan. *l.* 6. Ἐλίξου) Ita cum leni in Codd. Ar. C. HUDS. & Gr. Ἑλίξου Reg. *l.* 8. μετὰ ταῦτα) μεταταῦτα Ar. Ald. Flor. Baſ. Stephan. 1. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 10. καὶ ναυμαχία) Redundat particula. Vide Stephani Append. pag. 34. HUDS. *l.* 13. ἀεί τε τῆς) καὶ ἀεί τε τῆς Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Καὶ εἴτε τις τῆς Ar. C. IDEM. Sic etiam Reg. & in marg. γρ. ἀεί τε τῆς & Dan. Αἰεί τε τῆς Caſſ. a correctore, qui priorem ſcripturam eraſerat, ſed ita ut appareret veſtigium literae ante α. *ead.* αὐτοῦ) αὐτοῦ Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Dan.

Pag. 124. *l.* 1. ἀπ' ἐκκλησίας) ἐπ' ἐκκλησίας Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Gr. *ead.* ἔπεισε) ἔπεισαν Caſſ. *l.* 2. ψηφισαμένων) ψηφισάντων C. HUDS. *l.* 3. Τισσαφέρνην) Τισσαφέρνη Caſſ. *l.* 4. ἐς τὴν Σάμον) ὡς τὴν Σάμον Cl. HUDS. *l.* 7. ἐπῃτίασε) ἐπῃτιάσατο Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 8. τῶν omitt. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Caſſ. *ead.* γε αὐτοὺς) αὐτούς γε Gr. *l.* 9. περὶ deeſt Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. Dan. *l.* 12. ξυνωμοσίαι) Ita ex emendatione, a prima manu ξυνομοσίαι Caſſ. *ead.* διαλυθεῖεν) διαλυθοῖεν Caſſ. *l.* 13. τε abeſt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 14. ἐπιπλεῖον θαρσοῖεν) ἐπὶ πλεῖον θαρσεῖεν Gr. *ead.* οἵ τε πολέμιοι) οἵ τε Πελοποννήσιοι Ar. HUDS. *l.* 15. καὶ τῶν) καὶ ἀπὸ τῶν Caſſ.

Pag. 125. *l.* 1. ὑπισχνεῖτο δ' οὖν τάδε μέγιστα) ὑπισχνεῖτο οὖν τὰ μέγιστα Gr. *l.* 4. τελευτῶντα deeſt Reg. deinde inter verſus ſcriptum. *l.* 5. ἐξαργυρῶσαι) Ita Marg. Camerar. Gr. atque ita legendum eſſe docet Etymologus. HUDS. Reg. *l.* 8. εἰ αὐτὸς) εἰ σῶς αὐτὸς Marg. Ar. C. Cl. in margine. HUDS. Dan. Εἰ σῶς αὐτῷ Reg. Εἰ ὡς, & recens addito σ, αὐτὸς Caſſ. *ead.* αὐτῷ) αὐτοῖς Marg. Ar. C. HUDS. Dan. *ead.* ἀναδέξαιτο) Sic manu recenti emendatum erat ex ἂν δέξαιτο Caſſ. *l.* 9. ἀκούοντες) ἀκούσαντες Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 11. παραυτίκα) παρ' αὐτίκα Caſſ. *l.* 12. τε deeſt Gr. *l.* 13. ἀντηλλάξαντο) ἂν ἠλλάξαντο Marg. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS.

Pag. 126. *l.* 1. κατὰ τὸ αὐτίκα τούς τε παρόντας) διὰ τὸ αὐτίκα τότε παρόντας Marg. Gr. Ald. Flor. Baſ. HUDS. *ead.* ἐκ τῶν λεχθέντων) Id eſt: διὰ τὰ ὑπό τε τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ ἄλλων λεχθέντα Ae. Port. IDEM. *l.* 2. Πειραιᾶ) Πειρεᾶ Gr. *l.* 4. ὑπολιπόντας) ὑπολείποντας Caſſ. Gr. Camer. Paulo poſt, ἵνα δὲ, & ex emendatione recenti δὴ,

δοκῇ Caff. *l.* 9. τιμιώτερός τε εἶναι) τιμιώτερος εἶναι Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Gr. *ead.* στρατηγὸς ἤδη &c.) στρατηγὸς ᾔρηται, καὶ εὖ καὶ κακῶς οἷός τε ἐστὶν αὐτὸν ἤδη ποιεῖν Marg. Ar. C. Huds. Ἤδη poft στρατηγὸς retinent, & ante ποιεῖν rurfus ponunt Reg. Caff. Dan. Etiam καὶ εὖ κακῶς Dan. *l.* 11. τῷ Ἀλκιβιάδῃ) τὸν Ἀλκιβιάδην Camer. *ead.* Τισσαφέρνει deeft Camer. Non deeft hoc loco in Mf. Baf. fed p. 127 l. 13. *l.* 13. Forfan diftinguendum poft Μιλήτῳ, non Πελοποννήσιοι. Huds. *l.* 14. τῷ deeft Ar. Idem. *l.* 15. διεβέβλητο) Scil. ἤρξαντο διαβάλλειν, ut fupra ὡς μάλιστα διαβάλλοιντο pro διαβάλλοιεν. Ae. Portus. Idem.

Pag. 127. *l.* 1. Ἀθηναίων) τῶν Ἀθηναίων Caff. *l.* 5. ἔτι τούτων) εἰσέτι τοῦτον Marg. εἰσέτι τούτων Ar. C. Huds. Sic & Reg. & fupra τούτων recens fcriptum τοῦτον. Εἰ ἔτι τούτων Caff. Ἔτι τούτων, & pro τούτων, quod punctis fubfcriptis notatum erat, in marg. τότε Gr. *l.* 7. τῶν ἄλλων) καὶ τῶν ἄλλων Gr. Huds. Καὶ non eft in Gr. fortaffis voluit fcribere Cl. nam ita & Caff. *ead.* ἀξίων λόγου) ἀξιολόγων Cl. in margine. Huds. Caff. in textu. *l.* 8. τὸ στρατιωτικὸν) Scil. πλῆθος. i. e. οἱ στρατιῶται οἱ οὐκ ἄξιοι λόγου. Ae. Portus. Huds. *l.* 10. ἢ deeft Caff. *l.* 11. ἕξει) ἕξειν Caff.

Pag. 128. *l.* 3. γὰρ omittunt Ar. C. Huds. Dan. Reg. in quo deinde inter verfus fcriptum eft. *l.* 4. θρασύτατα) θρασύτατοι Ar. C. Huds. *l.* 6. Δωριεῖ) Non Hermocrates hic loci indigitatur, ut exiftimat Scholiaftes; fed Dorieus Diagorae filius, cuius meminit Xenophon initio libri primi τῶν Ἑλληνικῶν. Idem. *l.* 8. τὸ δὲ πλῆθος) τὸ δὲ τὸ πλῆθος Gr. *ead.* εἶδον) ἴδον Caff. *l.* 9. ἐγκραγόντες) ἐκραγέντες, & in marg. γρ. ἐκραγόντες Caff. *l.* 12. ἐν Μιλήτῳ) ἐν τῇ Μιλήτῳ Ar. C. Cl. Huds. Caff. *ead.* ἐνῳκοδομημένον) ἀνῳκοδομημένον Reg. *l.* 13. ἐπιπεσόντες) ἐπισπεσόντες Gr. *l.* 15. οὐχ ἥκιστα) οὐχ ἥκιστα Ar. Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Gr.

Pag. 129. *l.* 1. Λίχας) Λείχας Reg. *l.* 6. νόσῳ) καὶ νόσῳ Caff. *l.* 10. τὸν Τισσαφέρνην) τὸν deeft ed. Baf. At fervat Mf. Baf. *l.* 11. Μίνδαρος) Μέναρδρος Ar. Μίναρδρος C. Vide Diodorum Siculum l. 13, p. 350 ed. Stephan. p. 165 ed. Rhod. Huds. Μίανδρος Caff. Μίναυδρος Dan. *l.* 14. Γαυλείτην) Γλαυτίτην Cl. in margine. Huds. Γαυλίτην Caff. Γαβλίτην Gr.

Pag. 130. *l.* 1. αὐτοῦ) αὑτοῦ Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. & ex emendatione Caſſ. in quo fuerat περιαυτοῦ. *ead.* ἀπολογησόμενον) ἀπολογησάμενον Caſſ. Gr. *l.* 2. καταβοῇ) Hac voce etiam utitur Dionyſius Halicarnaſſeus, licet eandem culpare videatur in Thucydide. HUDS. *l.* 3. αὐτοῦ) ἑαυτοῦ Reg. *l.* 10. Ποτάμιδος &c.) Horum omnium diſerte meminit Xenophon lib. 1 τῶν Ἑλληνικῶν, hiſce verbis: οὐδενὸς δὲ οὐδὲν ἐπαιτιωμένου δεομένων, ἔμειναν ἕως ἀφίκοντο οἱ ἀντ' ἐκείνων στρατηγοὶ, Δημαρχός τε Πιδόκου, καὶ Μύσκων Μενεκράτους, καὶ Πόταμις Γνωσία. HUDS. *l.* 11. ὄντι ἤδη) ἤδη ὄντι Reg. *ead.* Ἑρμοκράτει) Ἑρμοκράτη Caſſ. *l.* 12. πολλῷ ἔτι μᾶλλον, καὶ κατηγόρει) πολλῷ ἔτι καὶ μᾶλλον κατηγόρει Ald. Flor. Baſ. HUDS. Vulgatum ſervat Mſ. Baſ. Mox καὶ deeſt Gr. *ead.* ἄλλα τε, καὶ) ἄλλα τε πολλὰ, καὶ Gr. HUDS. Mox ὡς deeſt Reg. *l.* 13. αὐτὸν) ἑαυτὸν Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. *ead.* οὐ τυχὼν, τὴν &c.) μὴ τυχὼν εἰ Cam. μὴ τυχὼν οἱ προθεῖτο habet Mſ. Baſ. non εἰ. *l.* 14. προθεῖτο) προσθεῖτο Gr. HUDS. Sed inter verſus: in textu προθεῖτο.

Pag. 131. *l.* 1. διεβεβήκει ἤδη) διεβεβήκει πάλιν ἤδη Marg. Ar. C. HUDS. Caſſ. Διαβεβήκει πάλιν ἤδη Dan. Διαβεβήκει ἤδη Reg. *l.* 5. Omittit Valla particip. ἀναδιδάξοντας. Videtur autem ἀναδιδάξειν hic eſſe edocere quempiam de aliqua re ſecus quam edoctus fuerat. Steph. HUDS. *l.* 10. ἀπήγγελον) ἀπήγγελλον Reg. Caſſ. *ead.* διαφθορᾷ) διαφορᾷ Ar. HUDS. *l.* 11. γένοιτο) γίνεται Ar. C. IDEM. Caſſ. Dan. *l.* 12. ἐσέβαλον) ἐσέβαλλον Caſſ. *l.* 14. οἵ τε οἰκεῖοι) οἱ δὲ οἰκεῖοι Ar. C. HUDS.

Pag. 132. *l.* 1. ἀπήγγελεν) ἀπήγγειλεν Caſſ. ἀπήγγελλεν Gr. *l.* 3. κατὰ χώραν) καταχώραν Ald. Flor. Baſ. HUDS. Caſſ. *l.* 5. ἄλλοι ἄλλας) ἄλλας ἄλλοι Gr. *ead.* δὲ ἐπὶ) δ' ἐπὶ Ar. C. HUDS. Reg. *l.* 6. καὶ ἐδόκει Ἀλκιβιάδης &c.) καὶ ἐδόκει Ἀλκιβιάδης τε οὐδενὸς ἔλασσον Mſ. Baſ. *l.* 8. ἐν Σάμῳ) ἐν τῇ Σάμῳ Dan. *ead.* ἐν ᾧ) Id eſt: δι' ὃ, δι' ὃν πλοῦν. ὅπερ εἰ ἐποίησαν. Ae. Port. Vide Vigeri Idiot. cap. 9, ſect. 3. HUDS. *l.* 9. καὶ Ἑλλήσποντον deſunt Cam. *l.* 10. ἐν τῷ τότε) Scil. χρόνῳ. Ae. Portus. HUDS. *ead.* οὐδ' ἂν εἷς) οὐδεὶς ἂν Caſſ. *l.* 12. τοῦ τ' ἐπίπλου ἔπαυσε) τόν τε ἐπίπλουν παύσας Cl. HUDS. Τοῦ τ' ἐπίπλου παύσας & manu recenti inter verſus ἔπαυσε Caſſ. Τοῦ ἐπίπλου ἔπαυσε Reg. *ead.* καὶ τοὺς ἰδίᾳ τοῖς πρέσβεσιν ὀργιζομένους) καὶ τοῖς ἰδίᾳ πρεσβ. ὀργιζόμενος Cam.

Pag. 133. *l.* 1. κωλύοι) κωλύει Caſſ. κωλύειν Dan. *l.* 4. ἐς) εἰς Gr. *l.* 8. εἶναι ξυμβῆναι) εἶναι καὶ ξυμβῆναι Marg. Ar. C. Huds. Caſſ. Dan. *l.* 10. ἐκεῖνο) ἐκεῖνοι Caſſ. *ead.* ἔτι deeſt Reg. *l.* 13. καὶ εἰπὼν) Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 199. Huds. *ead.* καλῇ) καλεῖ Gr. *l.* 14. ἀφίκοντο) ἀφικνοῦνται Gr.

Pag. 134. *l.* 2. καὶ ἄγοντες) καὶ ἄγειν legendum cenſet Ae. Port. Huds. *l.* 4. πεμπτοὺς) πέμπουσι Marg. Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Huds. Reg. Caſſ. Schol. πέμπτους Gr. Cam. Πρέσβεις πέμπουσι Dan. *l.* 5. Μελησίαν) Μιλησίαν Ar. C. Cl. Gr. Huds. Caſſ. Quae poſt πρέσβεις ſunt uſque ad ξυλλαβόντες a librario omiſſa deinde in margine ſcripta ſunt in Gr. *ead.* οἳ) Scil. Πάραλοι. Ae. Portus. Huds. *l.* 7. οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ar. C. Idem. *l.* 8. ἐς) εἰς Gr. *l.* 12. τἆλλα) τὰ ἄλλα Gr. *l.* 15. πρὸς αὐτους) καὶ πρὸς αὐτοὺς Gr.

Pag. 135. *l.* 2. τὸν Λίχαν) τὸν Λείχαν Reg. τὸν εἰ Λίχαν Dan. *l.* 3. Ταμῶν) Ταμὸν & infra Ταμὸς Reg. *l.* 4. οὐ κατὰ ταυτὸ) Scil. οὐ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, οὐχ ὁμοίως ὑπὸ πάντων, ἀλλὰ διαφόρως. Ae. Port. Huds. Κατὰ τ' αὐτὸ Caſſ. *l.* 7. ἑπτὰ καὶ τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν) πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν, ut vult Plutarchus in Alcibiade. Huds. *l.* 8. δὲ οὐκ) δ' οὐκ Gr. *l.* 11. προσετάχθη &c.) προσετάχθη ἐδίδου Cl. Huds. *l.* 13. ἐκχρηματίσαιτο ἀφεὶς) Per enallagen pro ἐκχρηματισάμενος ἀφεῖν. Ae. Port. In editt. Ald. Flor. Baſ. diſtinguitur poſt ἐκχρηματίσαιτο, non ἀφείς. Idem. Ἐχρηματίσαιτο Baſ. Χρηματίσαιτο Cam. *ead.* ὡς Attice redundat. Ae. Port. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 26. Huds. Deeſt Camer. *l.* 14. ἄλλοι δ') ἄλλοι δὲ Gr. *ead.* Iterum πλεονάζει particula ὡς. Hic autem verborum ſenſus: ἵνα ἡ καταβοὴ (ſcil. φήμη) τοῦ ναυτικοῦ τῶν Φοινίκων ἡκόντων ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃ, πρὸς τὸ λέγεσθαι (vel ἕνεκα τοῦ λέγεσθαι) τὰς Φοινίσσας ναῦς ἀληθῶς πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἥκειν, καὶ τὸν Τισσαφέρνην οὐκ ἀδικεῖν. Ae. Port. Huds.

Pag. 136. *l.* 6. μηδετέρους, προσθέμενος) μηδ' ἑτέρους προσθεμένους Caſſ. προσθεμένους etiam Gr. *l.* 7. ἐβουλήθη) ἐβουλεύθη Caſſ. *l.* 8. ἐπιφανὲς) περιφανὲς Marg. Huds. Περὶ ἐπιφανὲς, deinde cancellatum erat περὶ Caſſ. Περιφανῶς Dan. *ead.* ἐνδοιαστῶς) ἐγγυαστῶς & ſupra manu recenti ἐνδοιαστῶς Caſſ. *l.* 11. καταφθορὰ) καταφορὰ Ar. Aliter etiam, quam καταφθορὰ, legiſſe videtur Valla. nam ſic ver-

tit: *Etenim maxime evidentis tergiversationis fuit, quod causabatur cur naves non apportasset, quod videlicet pauciores, quam iussisset rex, naves essent contractae.* Κατάφωρος Cl. HUDS. Καταφθορᾷ Reg. Καταφωρᾶν Caff. *l.* 13. ὁ ante βασιλεὺς om. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. Cam.

Pag. 137. *l.* 5. ἐπὶ) παρὰ Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 8. παριόντα ἐπὶ) παριόντα καὶ ἐπὶ Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 9. ἐν Σάμῳ) ἐν τῇ Σάμῳ Ar. C. HUDS. Reg. ὑποσχόμενος τῇ Σάμῳ Mſ. Baſ. *l.* 11. κωλύσειν) κωλῦσαι Ald. Flor. Baſ. HUDS. Gr. Καλύσειν Mſ. Baſ. *l.* 13. αὐτὸν) Scil. τὸν Τισσαφέρνην. HUDS. *l.* 14. αὐτοῦ) Scil. τοῦ Ἀλκιβιάδου. IDEM.

Pag. 138. *l.* 2. εὐθὺς) εὐθὺ Ar. C. Ald. Flor. Baſ. Steph. 1. HUDS. Reg. Caff. Gr. Dan. *l.* 3. Φασήλιδος) Vid. Euſtathium ad Dionyſ. p. 112 ed. Steph. HUDS. Φασηλίδος Gr. *ead.* Illud ἄνω refertur vel πρὸς τὰ ἄνω χωρία, vel πρὸς τὸ πέλαγος. Ae. Port. Sed Valla iungit ἄνω cum genitivis Φασήλιδος & Καύνου. HUDS. *l.* 4. οἱ δὲ ἐκ) οἱ δ' ἐκ Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *l.* 8. ὅτι πολλὰς) ὅτιπολλὰς Ar. HUDS. *l.* 11. ἀπαλλαγέντας) ἀπαλλαγέντες Dan. *ead.* τη) τῇ Caff.

Pag. 139. *l.* 2. Σικελίου) Σκελίου Marg. Ar. C. Sed Σκελλίου mallem. nam Ἀριστοκράτης ὁ Σκελλίου occurrit apud Demoſthenem in Orat. contra Theocrinem in fine. HUDS. Σκελίου Dan. Σικελίου & ſupra alterum λ eadem manu Caff. *l.* 3. ἐν πρώτοις) ἐν τοῖς πρώτοις Gr. ſed τοῖς inter verſus ſcriptum erat. *ead.* φοβούμενοι δὲ ὡς ἔφασαν) φοβούμενοι ὡς ἐφ. & pro ὡς in marg. ἀδεῶς δὲ Gr. Φοβούμενοι ἀδεῶς ἐφ. Cam. *l.* 5. τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα) τοὺς ἐς τὴν Λακ. reponendum cenſet Ae. Port. Σπουδῇ πάνυ τούς τε ἐς τὴν Λακ. Marg. Ar. C. Cl. in marg. HUDS. Reg. Caff. Dan. *l.* 6. πλειόνων καλὸν) πλειόνων καὶ καλὸν Ar. C. HUDS. *l.* 7. οὐ τὸ ἀπαλλάξειν) Id eſt: οὐ πρὸς τὸ ἀπαλλάξειν τὴν πόλιν τοῦ ἐς ἄγαν ὀλίγους ἐλθεῖν. Vel forſan rectius ſcribendum, οὕτω γὰρ ἀπαλλάξειν. i. e. οὕτω γὰρ ἔφασαν αὐτοὺς κωλύσειν ἂν τὰ πράγματα ἐς τὰς ἄγαν ὀλίγων πολιτῶν χεῖρας ἐλθεῖν, καὶ ὑπ' ἄγαν ὀλίγων διοικεῖσθαι. Ae. Portus. HUDS. *l.* 9. ἑκατέραν) εἰς ἑτέραν Ar. quomodo legiſſe videtur Valla. & Cl. in marg. IDEM. Ἐς ἑτέραν Caff. Ἰσαιτέραν & cum ο ſuperſcripto, ut ſit ἰσοτέραν Gr. *l.* 10. σχῆμα) τὸ σχῆμα Ar. C. Hic loci σχῆμα ponitur pro πρόσχημα. HUDS. Caff. *ead.* αὐτοῦ ſupra αὐτοῖς, & in margine αὐτῆς Gr. *l.* 11. τῷ deeſt Ar. HUDS.

Τῶν Caff. *ead.* τοιούτῳ) τοιούτῳ εἴδει Cl. τοιούτῳ τρόπῳ Gr. Huds. Τοιούτων προσ. Caff.

Pag. 140. *l.* 1. δὲ omittunt Ald. Flor. Baf. Huds. Ἐκ δημοκρατίας γὰρ αἰρ. Gr. γὰρ inter verfus fcribebatur. Paulo ante καὶ πολλοὶ πρῶτος Caff. *ead.* γιγνομένης) γενομένης Ar. C. Huds. Reg. *l.* 2. ῥᾷον) ῥᾷστα Marg. Ar. C. Huds. Dan. Caff. & hic manu recenti ον fuper α. Ῥᾷστον Reg. *l.* 6. ὑπερβολὴν) ἐς ὑπερβολὴν Ar. C. Huds. Reg. Dan. Ὑπερβολὴν deeft Caff. adfcriptum in margine. *ead.* προστάτης) πρωτοστάτης Cl. Ald. Flor. Baf. Huds. Gr. *l.* 9. ὃς καὶ) ὁ καὶ Cl. Huds. Caff. *l.* 10. ποτὲ omittunt Gr. Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. *l.* 11. ἐν τοῖς) Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 181. Huds.

Pag. 141. *l.* 3. Λακεδαίμονα) Λακεδαιμονίαν Caff. *ead.* προὐθυμεῦντο) προὐκαλοῦντο Ar. C. Huds. Reg. Dan. *l.* 4. Ἠετιωνείᾳ) Ἠετιωνίᾳ Caff. & infra. *ead.* πολλῷ τε μᾶλλον) πολλῷ τε ἔτι μᾶλλον Ar. C. Huds. Reg. *l.* 8. καὶ ἄλλους δέκα κατὰ τάχος) καὶ ἄλλους δὲ κατὰ τάχος Ar. C. Huds. Dan. κατατάχος Reg. Caff. *l.* 11. ὁπωσοῦν) ὅπως οὖν Caff. *ead.* ἀνεκτὸς) ἀνεκτῶς Gr. & Cl. ex emendat. Huds. In Gr. eft ἀνεκτὸς, & ω fuper ο. *l.* 12. τῇ deeft ed. Baf. At fervat Mf. Baf. *l.* 14. τοὺς ἐν Σάμῳ) τὰ ἐν τῇ Σάμῳ Gr. Huds.

Pag. 142. *l.* 3. πεζῷ) πεζῇ Reg. *ead.* χηλὴ) χείλη Marg. Ar. C. Gr. Ald. Flor. Baf. Verum χηλὴ legendum effe conftat ex Polluce lib. 1, & Suida, apud quem Χηλαὶ οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν, μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο, παρὰ τὸ ἐοικέναι χηλῇ βοός. mox χηλαὶ λιμένων αἱ ἐξοχαί. Huds. Χείλη Reg. Caff. Dan. *ead.* Ἠετιώνεια) Ἠετιώνεια ἐκαλεῖτο, ἡ ἑτέρα τοῦ Πειραιέως ἄκρα, ἀπὸ τοῦ κατακτησαμένου τὴν γῆν Ἠετίωνος. Philochorus citatus ab Harpocr. Vide Demofthenem contra Theocrinem in fine. Huds. *l.* 4. ἔσπλους) ἐπίπλους Marg. Ar. C. Gr. Cl. Ald. Flor. Baf. Huds. Dan. In Caff. ἔσπλους factum erat manu recenti erafis aliquot literis e vetufta fcriptura. *l.* 6. καθεζομένων &c.) καθεζομένους ἐς αὐτὸν ἀνθρώπους ὀλίγους Marg. Si ἐς αὐτὸν legas, fupple τὸν ἔσπλουν. Sed malim ἐς αὐτὸ, fcil. τὸ τεῖχος. Ae. Port. Huds. Schol. cum Marg. *ead.* τοῦ γε) τοῦτε Ar. C. Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Gr. *l.* 7. τῷ deeft Ar. Huds. *l.* 9. τοῦ omittunt Ald. Flor. Baf. Stephan. 1. Idem. Gr. *l.* 10. δὲ deeft Gr. *ead.* στοὰν) Eandem por-

ticum designat Thucyd. quae aliis dicitur *μακρὰ στοά*. Vide Meursii Piraeeum cap. 4, pag. 18. HUDS. Στολὴν Dan. *l.* 12. *καὶ ἦρχον αὐτοὶ*) *καὶ ἦρχον οἱ αὐτοὶ* Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Οἱ recens manus super *αὐτοὶ* scripserat in Caff. *l.* 13. *τὸν ὑπάρχοντά τε*) *τοὺς ὑπάρχοντάς τε* Ar. HUDS. *l.* 14. *προαιροῦντας*) Signatum verbum *προαιρεῖν*, e penu aliquid promere. Aristophanes Thesmophoriazusis v. 425, *ἣν ἡμῖν πρὸ τοῦ αὐταῖς ταμιεύεσθαι προαιρούσαις λαβεῖν ἄλφιτον* &c. HUDS.

Pag. 143. *l.* 1. *πλείονος*) *πλέονος* Reg. Caff. Cam. *l.* 2. *Λακεδαίμονος πρέσβεις*) *Λακεδαίμονος διεθρόουν πρέσβεις* Ald. Flor Baf. HUDS. Gr. *l.* 3. *τοῖς ξύμπασι* omittit Gr. HUDS. *ead.* *φάσκων*) *φάσκοντες* Marg. Ald. Flor. Baf. IDEM. *l.* 5. *καὶ* omittunt Ald. Flor. Baf. IDEM. Reg. *l.* 8. *καὶ Σικελικαί τινες*) *καὶ Σικελαὶ καί τινες* Ar. *καὶ Σικελικαὶ καί τινες* C. HUDS. Sic etiam Reg. Dan. *l.* 10. *ἦρχε δὲ αὐτῶν*) *ἦρχε δ' αὐτῶν* Gr. *ead.* Ἡγησανδρίδας Ἡγησάνδρου) Ἀγησανδρίδας Ἀγησάνδρου Ar. C. HUDS. Ἀγισανδρίδας Ἀγισάνδρου Caff. & sic infra. *l.* 12. Ἡετιώνειαν) Ἡετιωνείαν Ar. C. Ἡετιωνίαν Ald. HUDS. Caff. Ἡετιωνείαν Gr.

Pag. 144. *l.* 1. *καὶ οὐ πάνυ*) *καὶ πάνυ* Cl. Gr. HUDS. *ead.* *διαβολὴ μόνον τοῦ*) *διαβόλιμον ὂν τοῦ* Marg. Ar. C. *Διαβόλιμον ἂν* Cl. Gr. IDEM. In Gr. est *ὄν*. *Διαβόλιμον ὂν* etiam Reg. Dan. Et sic a prima manu Caff. in quo recens corrector fecerat *διαβολὴ μόνον*. *l.* 4. *δὲ τούτου*) *καὶ τούτου* Marg. Ald. Flor. Baf. *Δὲ καὶ τούτου* Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *Καὶ τοῦτο* Gr. *l.* 5. *τοῦ* omittunt Cl. Gr. Ald. Flor. Baf. HUDS. *ead.* *τε* deest Ar. C. IDEM. Reg. *ead.* *γενομένου*) *γενόμενοι* ex emendatione, fuerat *γενομένου* Gr. *l.* 7. *ἐσαγαγόμενοι*) *ἐσαγόμενοι* Ar. Baf. HUDS. Sed *ἐσαγαγόμενοι* Cam. *l.* 8. *εἰ τοῖς γε*) *εἴγε τοῖς* Cl. HUDS. *l.* 10. *τὸ* deest Reg. *ead.* *ἔχον καὶ ἐσόδους καὶ ἐπεισαγωγὰς*) *ἔχον ἐς ὁδοὺς ἐπεισ.* Gr. *l.* 13. *σὺν* omittit Cam. *ead.* *τε* deest Reg.

Pag. 145. *l.* 1. *ἀνδρὸς*) Hunc Plutarchus in Alcibiade p. 205 *Hermonem* appellat: atque ita rem narrat, quasi Phrynichum, antequam quadringenti remp. invaserant, occidisset. Hermonem enim causa dicta absolutum, coronaque a populo Atheniensi donatum scribit. HUDS. *l.* 4. *διέφυγεν*) *ἔφυγεν* Ar. HUDS. *l.* 5. *καὶ βασανιζόμενος* omittit Dan. *l.* 6. *ὄνομα*) *ὀνόματος* Gr. & Cl. ex emendat. Ald. Flor. Baf. HUDS. *ead.* *κελεύσαντες*) *τοῦ κελεύσαντος* Caff.

ead. οὐδὲ) οὐδὲν C. HUDS. *l.* 8. κατ' οἰκίας) κατοικίας Ar. C. Ald. Flor. Baſ. HUDS. Reg. Caſſ. *l.* 9. ὁ non habet ed. Baſ. At eſt in Mſ. Baſ. *l.* 10. ὁ deeſt Reg. Caſſ. Gr. *l.* 12. καὶ om. Dan. *l.* 13. αἱ non habet Gr. *ead.* περιπεπλευκυῖαι) καταπεπλευκυῖαι Ar. C. HUDS. Reg. & ex emendat. recenti Caſſ. *l.* 15. ὁ deeſt Cam.

Pag. 146. *l.* 5. ἤδη deeſt Ar. HUDS. *l.* 8. φυλακὴν) φυλὴν Gr. & in marg. pro varia lectione Caſſ. *l.* 9. καὶ μάλιστα πρὸς τοὺς ἑτέρους τετραμμένον omittit Valla. Τεταγμένον pro τετραμμένον in Marg. HUDS. Ἑταίρους pro ἑτέρους Caſſ. *l.* 11. εἶρξαν) εἶργον C. HUDS. Ἦρξαν Caſſ. *ead.* ἅμα αὐτοῖς) αὐτοῖς ἅμα Caſſ. *l.* 12. Μουνυχίασι) Μουνυχίας Ald. Flor. Baſ. Vide Meurſii Pop. Ath. p. 79. HUDS. Reg. Gr. & ex emendat. abraſa ultima litera Caſſ. *l.* 13. ἀρχῶν) Rectius fortaſſe legeretur ἄρχων. Ae. Port. HUDS. *l.* 14. ἐβουλεύετο) ἐβούλετο C. Gr. atque ita legebat Valla. IDEM. Reg. Caſſ. & hic in marg. ἐβουλεύετο.

Pag. 147. *l.* 2. ταῦτα) Scil. τὰ τῆς ὀλιγαρχίας πράγματα. Ae. Port. HUDS. *ead.* ἐς) εἰς Gr. *l.* 4. ἕτοιμος) ἑτοῖμος Ald. Flor. Baſ. & forſan recte; cum eiuſmodi voces circumflexa penultima proferre ſoleant Attici. HUDS. Ἕτοιμος deeſt Dan. *l.* 10. τὸν ξυνειλημμένον) τὸ ξυνειλημμένον Marg. Ald. Flor. HUDS. Gr. Baſ. ſed τὸν Cam. Τὸν ξυνειλεγμένον Reg. *l.* 11. ὅσονοὐκ) ὅσον οὔπω Marg. Ὅσον οὔπω οὐκ Ar. C. Ὅσον οὐκ Ald. Flor. Baſ. HUDS. Cum Marg. Caſſ. & ſuper οὔπω οὐκ. Cum Ar. & C. Dan. Ὅσον οὐκ Reg. Gr. *ead.* τε deeſt Caſſ.

Pag. 148. *l.* 1. ἑκάστοις) ἑκάστῳ Cl. HUDS. Ἕκαστον & ſupra manu recenti ἑκάστοις Caſſ. *l.* 2. ἐφεδρευόντων ἐγγὺς τῶν) ἐφεδρευόντων τῶν Gr. *l.* 4. ἐς) εἰς Caſſ. *l.* 5. ὅσον ἀπὸ βοῆς) Id eſt: τῇ βοῇ μόνον, καὶ τοῦτο προσποιήσεως χάριν, ὅπως μὴ τοῖς τετρακοσίοις φανείη τὴν ὀλιγαρχίαν καὶ τὰς αὐτῶν πράξεις ἀποδοκιμάζων. Ae. Port. eadem locutione utitur Xenophon l. 2 τῶν Ἑλληνικῶν. Ὅσον καὶ ἀπὸ Cl. HUDS. Caſſ. ſed καὶ deinde recens corrector cancellaverat. *l.* 6. πλήθει) ἀληθεῖ Marg. atque ita legebat Valla. HUDS. Caſſ. in marg. manu recenti. *l.* 8. μετεμέλοντο) μετεμέλλοντο Gr. *l.* 10. εἰ ἄμεινον) εἰς ἄμεινον Cam. *l.* 11. καὶ ἑαυτῷ) καὶ αὐτῷ Gr. HUDS. *l.* 12. καὶ πολλοὶ) καὶ οἱ πολλοὶ Ar. IDEM.

Pag. 149. *l.* 3. ἐπεκρύπτοντο γὰρ &c.) Hic verborum ſenſus ac ordo: οὗτοι γὰρ καίπερ τὴν δημοκρατίαν κατα-

στῆσαι βουλόμενοι, ὅμως ἔτι τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν αὐτῶν διάνοιαν ἐπικρύπτεν τῷ τῶν πεντακισχιλίων ὀνόματι, ὥστε μὴ ἄντικρυς καὶ φανερῶς ὀνομάζειν, scil. λέγειν ταῦτα, ὅστις βούλεται τὸν δῆμον ἄρχειν, ἀλλ' ὅστις βούλεται τοὺς πεντακισχιλίους ἄρχειν. Ae. Port. Huds. *l.* 7. διὰ τοῦτο) διατοῦτο Ald. Flor. Bas. Idem. Reg. Cass. *l.* 9. μετόχους) μετέχους Reg. *l.* 12. τεθορυβημένοι) κατεθορυβημένοι Reg.

Pag. 150. *l.* 1. τόν τε) τὸν δὲ Bas. τόν τε Cam. *l.* 3. Διονυσιακὸν θέατρον) Illic enim comitia (scil. extraordinaria, nam comitiorum locus ordinarius erat olim ἐν τῇ Πνυκὶ) celebrabant, ut testatur Iul. Pollux lib. 8, cap. 10. Huds. Διονυσιακὸν τὸ ἐν τῷ Πειραιεῖ θέατρον Cass. *ead.* ἐλθόντες) ἕλκοντες Gr. & in marg. Cass. Bas. *ead.* θέμενοι τὰ ὅπλα) Id est: τὰ ὅπλα περιθέμενοι. nam Schol. Gr. exponit ὁπλισθέντες. Steph. Quamvis fateamur, ὅπλα τίθεσθαι aliquando sumi pro ὅπλα κατατίθεσθαι vel ἀποτίθεσθαι, ut mox infra docet Schol. Verum ita hic sumi posse, (ut volunt nonnulli) haud verisimile est. nam & illic ὅπλα τίθεσθαι accipi posse pro στρατοπεδεύεσθαι vel καταστρατοπεδεύεσθαι, constare videtur ex sequentibus. Vide Vigeri Idiotism. c. 5, sect. 11. Huds. *l.* 4. τε deest Cass. additum a correctore. *l.* 5. αὐτοῦ non habet Cass. recens manus in margine scripsit. *ead.* Ἀνακείῳ) Anaceum erat Dioscurorum (i. e. Castoris & Pollucis) templum. Vide Meursii Athen. Att. l. 1, c. 7. Huds. *l.* 7. οὓς) ὡς Ald. Flor. Bas. Idem. Gr. Sic quoque fortassis fuerat in Cass. in quo ου a correctore erat. Nec vir doctus, qui edit. Bas. cum Cod. Camerar. contulerat, hic ullam varietatem scripturae annotaverat. Εἶδοιεν etiam Gr. *l.* 13. ἀνῶσαι) Scil. ἀνατραπεῖσαν ἐς τὰς τῶν πολεμίων χεῖρας ἐμβάλλειν. Ae. Port. Huds.

Pag. 151. *l.* 3. ὥστ' ἐς) ὥς τε ἐς Ar. C. Huds. Reg. Cass. Gr. *l.* 4. ἐν τῷ Διονυσίῳ) ἐκ τοῦ Διονύσου Gr. ἐν τοῦ Διονύσου Cam. *l.* 5. ἐπῆλθεν ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία) ξυνῆλθεν ἐν Διονυσίῳ ἡ ἐκκλησία Marg. Ξυνῆλθεν ἡ ἐν Διονύσου ἐκκλησία Ar. C. Huds. Ἡ ἐν Διονυσίῳ ἐκκλ. Cass. Ἐπῆλθεν in eodem manus recens fecerat, erasa prima syllaba vocis, quae ante scripta fuerat. *l.* 6. ὅσονοὺ) ὅσον οὐ Ar. C. Ald. Flor. Bas. Huds. Reg. Gr. & a prima manu Cass. Ὅσον abest a Dan. *ead.* ξυνειλεγμένοι) συνειλεγμένοι Reg. *l.* 7. ὁ Ἡγησανδρίδας) ὁ Ἀγησανδρίδας Ar. C. & mox infra. Huds. Ἀγισανδρίδας Cass. hic & paulo post, ubi cor-

rectum erat Ἡγησανδρίδας. Ὁ deest Reg. *l.* 8. τῶν ὁπλιτῶν) τῶν πολλῶν ὁπλιτῶν Marg. Ar. C. Cl. ex emendatione. HUDS. Reg. Cass. Dan. *l.* 10. ἐς) ἐπὶ Reg. *l.* 11. χρησίμως) Scil. τῇ πόλει. i. e. ἐπὶ τῷ τῆς πόλεως ἀγαθῷ. Ae. Port. HUDS. *l.* 12. μέν τι ἀπὸ) μέν τι καὶ ἀπὸ Cass. *ead.* ξυγκειμένου) ξυνκειμένου Gr. *l.* 14. δ' αὐτὸν) δὲ αὐτὸν Ar. C. HUDS. Reg. Cass. Gr.

Pag. 152. *l.* 1. ὡς κἂν) ὡς οὐκ ἂν C. HUDS. *l.* 2. ἀνέχειν) ἀνέχῃ Gr. *l.* 3. πανδημεὶ omittit Cl. HUDS. *ead.* ἐχώρουν) ἀνεχώρουν Gr. IDEM. *ead.* ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου &c.) Id est: ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου οὐκ ὄντος μείζονος, ἢ τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων, ὄντος οὐχ ἑκὰς ἀλλὰ πρὸς τῷ λιμένι, ut particula οὐκ serviat bis. Sic lib. 3, cap. 42, οὐχ ὅπως ζημιοῦν, pro οὐχ ὅπως μὴ ζημιοῦν. & Sophocles in Philoctete, ἑκόντα, μήτ' ἄκοντα. Ae. Port. IDEM. *l.* 6. δὲ ἄλλας) δ' ἄλλας Gr. *ead.* ἐπὶ τὰ) ἐς τὰ Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 9. περιβαλοῦσαι) ὑπερβαλοῦσαι Marg. HUDS. *ead.* Θορίκου) Θουρικοῦ Ar. Θερυκοῦ C. Θουρίκου Cl. Gr. Θορικοῦ Cl. in marg. Vide Berkelium ad Stephanum περὶ πόλεων, & Meursium de Pop. Att. p. 38. IDEM. Θορυκοῦ Reg. Cass. *l.* 10. καὶ Πρασίων) καὶ προαστείων Ar. καὶ Πρασίων προαστείων C. Καὶ Πραστείων Gr. Ald. Flor. Bas. HUDS. Καὶ Προαστείων Reg. Καὶ Πρασείων Cass. *l.* 11. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Bas. Stephan. 1. HUDS. Reg. Cass. *l.* 12. τε deest Reg. Gr. *l.* 14. αὐτοῖς, ἀποκεκλεισμένης) αὐτῆς ἀποκεκλεισμένης Ar. C. Αὐτῆς ἀποκεκλημένης Gr. HUDS. Αὐτῆς Dan. & ex emendatione superscripta Cass. *l.* 15. Θυμόχαριν) Θυμοχάρην Ar. C. Τιμόχαριν Gr. HUDS. Lege Θυμοχάρη ex Xenophonte in principio Hellenicorum: simul Θυμοχάρη magis atticissat. Palmerius in Exercitat. p. 57. HUDS. Θυμοχάρην Cass. Dan.

Pag. 153. *l.* 2. ἐν Εὐβοίᾳ) ἐς Εὔβοιαν Cass. *l.* 3. Ἡγησανδρίδας) Ἀγησανδρίδας Ar. C. HUDS. Dan. Ἀγισανδρίδας Cass. *l.* 5. διέχει δὲ μάλιστα) διέχει μᾶλλον Ar. διέχει δὲ μᾶλλον Marg. HUDS. Dan. Ἀπέχει δὲ μάλιστα Cass. *l.* 9. οὐκ deest Ar. HUDS. *l.* 10. ἀλλὰ ἐκ) ἀλλ' ἐκ Ar. C. IDEM. Reg. Cass. *l.* 11. ἐπ' ἔσχατα) ἐπέσχατα Cass. Gr. *l.* 12. ἐξαναγκάσειαν) ἀναγκάσειαν Cass. *l.* 14. δὲ αὐτοῖς) δ' αὐτοῖς Gr.

Pag. 154. *l.* 1. χρὴ) χρῆν Marg. Ar. HUDS. Reg. Dan. *ead.* ᾑρέθη) ᾐρέθη & in marg. ᾕρεθη Cass. *ead.* διὰ τοιαύτην δὴ παρασκευὴν) διὰ τοιαύτης δὴ παρασκευῆς Ar. C. In ma-

Iam partem accipitur vox *παρασκευή*. Sic apud Aeschinem contra Ctesiphontem in prooemio, *τὴν μὲν παρασκευὴν ὁρᾶτε, ὦ Ἀθηναῖοι, καὶ τὴν παράταξιν ὅση γεγένηται.* Ae. Port. HUDS. *Διὰ τοιαύτης δὴ παρασκευῆς* Reg. Dan. sed *δὴ* abest a Dan. *l.* 5. *μὲν αὐτῶν*) *μετ' αὐτῶν* Gr. HUDS. *l.* 6. *ὡς φιλίαν* omittit Cl. IDEM. *l.* 8. *Ἐρετρίᾳ*) *Ἐρετριαία* Dan. *l.* 9. *δὲ οἱ*) *δὲ καὶ οἱ* Ar. C. HUDS. Cass. Dan. *l.* 12. *τροπαῖον*) *τρόπαιον* Cass. Gr. *l.* 13. *Ὀρεοῦ*) *Ὠρεοῦ* Reg. Gr. Bas. Steph. 2. Port. *Ὠραίου* Cass. *ead.* *αὐτοὶ*) *αὐτὴν* Marg. *Αὐτοὶ* non agnoscunt Ar. C. *Αὐτοὶ οἱ Ἀθ.* Cl. Gr. HUDS. *Αὐτοὶ* deest Reg. Dan. Sub *οἱ* puncta notata sunt in Gr.

Pag. 155. *l.* 1. *καὶ τἄλλα περὶ*) *καὶ τἄλλα τὰ περὶ* Ar. C. Cl. Gr. Ald. Flor. Bas. Stephan. 1. HUDS. Reg. Cass. Dan. *l.* 4. *ξυμφορὰ* deest Gr. *l.* 5. *οὐδέν πω*) *οὐδέπω* Cass. *l.* 8. *τε* manu recenti inter versus in Cass. *ead.* *ἄδηλον*) Ita lib. 1, c. 2. HUDS. *ead.* *ὁπότε*) *ὅπου τε* Cass. *l.* 9. *ξυῤῥάξουσι*) *ξυνράξουσι* Gr. *l.* 11. *οὐκ*) *οὖν* Bas. sed *οὐκ* Cam. *l.* 12. *δι' ἐγγυτάτου*) *διεγγυτάτου* Reg.

Pag. 156. *l.* 1. *πλεῖν*) *ἀποπλεῖν* Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *ead.* *ὅσονοὐκ*) *ὅσον οὐκ* Ar. C. Ald. Flor. Bas. HUDS. Reg. Cass. Gr. *l.* 3. *καὶ διέστησαν* &c.) *καὶ ἢ διέστησαν ἂν ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν, ἢ ἐπολιόρκουν μένοντες.* Marg. *Καὶ ἢ διέστησαν ἂν ἔτι μᾶλλον τὴν πόλιν ἐφορμοῦντες, ἢ ἐπολιόρκουν μένοντες* Ar. C. *Καὶ διέστ. — ἢ ἐπολ.* Cl. HUDS. Cum Ar. & C. faciunt Reg. Cass. Dan. *l.* 5. *ἠνάγκασαν ἂν* omittunt Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 6. *τοῖς σφετέροις οἰκείοις*) Id est: *τοῖς Ἀθηναίοις, τοῖς ἀποικίας ἐς τὴν Ἰωνίαν πέμψασιν.* Ae. Port. HUDS. *l.* 9. *μόνῳ* deest Gr. *l.* 10. *δὴ*) *δὲ* Gr. *ead.* *ξυμφορώτατοι*) *συμφορώτατοι* Reg. Cass. *ead.* *προσπολεμῆσαι*) Scil. *πρὸς τὸ αὐτοῖς πολεμῆσαι.* Ae. Port. Vide Stephani Append. ad Scripta al. de Dial. Att. p. 100. HUDS. *l.* 11. *διάφοροι γὰρ πλεῖστον*) *διάφορον γὰρ πλεῖστον* Ald. Flor. Bas. IDEM. *Διάφορον γὰρ ὄντες πλεῖστον* Gr. *l.* 13. *βραδεῖς*) *βαρεῖς* Ar. C. HUDS. Dan.

Pag. 157. *l.* 1. *γὰρ*) *μὲν* Gr. *l.* 2. *ἄριστα καὶ προσεπολέμησαν* desunt Dan. *l.* 4. *εἴκοσιν*) *εἴκοσι* Cass. Gr. *ead.* *συνέλεγον*) *ξυνέλεγον* Reg. Cam. *ξυνῆγον* Dan. *l.* 5. *Πνύκα* Ar. C. Cl. atque ita omnino cum maiuscula legendum. nam Pnyx locus erat iuxta arcem prisca simplicitate exstructus, ubi concio habebatur, cum eligendus esset magistratus. Vide Meursium de Pop. Att. p. 105, Valesii Notas

in Harpocrat. p. 64, & Palmerii Exercit. in Gr. Auct. p. 779. Huds. Πνύκα Reg. Dan. Πύκνα, & in marg. Πνύκα Gr. *l.* 7. πενταкισχιλίοις) πεντακοσίους Ar. C. Huds. Dan. *l.* 8. ὁπόσοι ὅπλα παρέχονται) ὁπόσοι καὶ ὅπλα παρέχονται Marg. Ar. C. Ὅπλα παρέχονται pro ὅπλα φέρουσι καὶ στρατεύονται. quia milites ἐν τῇ τῶν ὅπλων ἐξετάσει arma ducibus δεικνῦναι solebant. Ae. Port. Huds. Ὁπόσοι καὶ ὅπλα παρέχονται Reg. Caff. Dan. *l.* 9. φέρειν pro διδόναι, vel, quod verisimilius, pro λαμβάνειν. atque ita apud Etymol. Magn. in voce φερέγγυσσος. Vid. ad p. 99. Huds. *l.* 12. ταλλα) τὰ ἄλλα Caff. Gr. *ead.* οὐχ ἥκιστα) οὐχήκιστα Ar. Ald. Flor. Baf. Huds. Reg. Gr. *l.* 13. ἐπί γε ἐμοῦ) ἐπί γε ὁμοῦ Ald. Flor. Baf. Huds. Caff. Ἐμοῦ cum ceteris Cam.

Pag. 158. *l.* 1. τοὺς omittunt Ar. C. Huds. *ead.* ὀλίγους καὶ τοὺς πολλοὺς) πολλοὺς καὶ ἐς τοὺς ὀλίγους Reg. *l.* 2. ξύγκρασις) σύγκρασις Gr. *l.* 8. μὲν deest Gr. *l.* 11. αὐτῶν) αὐτὸς Gr. *ead.* γὰρ deest Cam. *ead.* στρατηγῶν) στρατηλατῶν Gr. Huds. *l.* 12. κατὰ τάχος) κατατάχος Ald. Flor. Baf. Steph. 1. Idem. Reg. Caff.

Pag. 159. *l.* 1. γιγνομενην ἀνδρων &c.) Sic Ald. Flor. Baf. Γενομένην, ἀνδρῶν ἐκ Δεκελείας ἀναχωρούντων, διὰ φθορᾶς, οἱ Κορίνθιοι &c. Ar. C. Huds. *l.* 3. προσκαλέσαντες) προσπαρακαλέσαντες Caff. *l.* 5. οἱ omittit Cl. Huds. *ead.* ἐν τῇ πόλει) Id est: ἐν ταῖς Ἀθήναις. Ae. Port. Idem. *l.* 6. κἀκείνους) Id est: τοὺς ἐν τῇ Οἰνόῃ ὄντας. Ae. Port. Idem. Κακείνοις Dan. *l.* 7. ξυμβιβάσθαι) ξυμβεβάσθαι Reg. Caff. *l.* 10. τε) μὲν Ar. C. Huds. Dan. deest Caff. *l.* 15. παρήει) παρείη Caff.

Pag. 160. *l.* 1. που ἥκων) Τέως που ἧκον Ar. C. Τέως που Cl. Gr. ex emend. Huds. Τέως που ἧκον Reg. Τέως που ἥκων Caff. Dan. Ἥκων cum ο super ω Gr. *l.* 3. Ἱπποκράτης) Ὑποκράτης Caff. Mox Φασηλίδι Gr. *l.* 5. Φαρνάβαζός τε ἐπεκαλεῖτο) Φαρνάβαζός τ' ἐπεκαλεῖτο Ar. C. Huds. *l.* 6. κομίσας) κομίσασθαι Marg. Ar. C. Idem. Dan. & ex emendatione recentis manus inter versus Reg. *l.* 7. τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς omittit Cl. Huds. *l.* 8. πλέον τι σχήσειν) Scil. πλεονεκτήσειν τι ἐκ τούτου τοῦ πράγματος. Ae. Port. Idem. Τι πλέον Reg. *l.* 13. ἐς αὐτὸν) ὡς αὐτὸν Cl. Huds. *ead.* ἐπέπλευσαν) ἀπέπλευσαν Ar. C. ἐσέπλευσαν Gr. Idem. Cam. Ἀπέπλευσαν Dan. & cum ε recens super α scripto Reg. *l.* 14. Χεῤῥονήσου) Χερονήσου Caff,

Pag. 161. *l.* 1. δὲ ἀνέμῳ) δ' ἀνέμῳ Gr. *ead.* ἐς) εἰς Reg. *l.* 4. Θράσυλλος) Θράσυλος Caff. Dan. & fic ubique. *l.* 5. ναυσὶ πέντε) εὐθὺς ναυσὶ πέντε Marg. Ναυσὶν εὐθὺς πέντε Ar. C. HUDS. Caff. *l.* 6. φθάσῃ) φθάσει Caff. *l.* 12. τὰ omittunt Ar. C. HUDS. Τἆλλα Gr. *ead.* ἐκέλευσεν) ἐκέλευεν Reg. Caff. *l.* 13. πλείων) πλέον & ex emendat. πλέων Caff. *ead.* ἐκ τῆς Λέσβου ἀφειστήκει, ἐβούλετο Mf. Baf. quae in medio funt, defiderantur. *l.* 14. Ἐρεσὸς) Ἐρεσσὸς Ar. C. itidemque paulo infra. HUDS.

Pag. 162. *l.* 2. ἐκ τῆς) ἐκ τε τῆς Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *ead.* προσεταιριστοὺς) πρὸς ἑταιριστοὺς Caff. *l.* 4. Ἀναξάρχου) Ἀναξάνδρου Caff. *l.* 5. προσέβαλον) προσέβαλλεν Caff. *l.* 7. προελθόντας) προσελθόντας Ar. C. HUDS. Reg. Dan. *l.* 10. ἐπ' αὐτὴν ναυσὶ) ἐπ' αὐτὴν πάσαις ταῖς ναυσὶ Marg. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *l.* 11. καὶ Θρασύβουλος) καὶ ὁ Θρασύβουλος Ar. C. HUDS. Caff. *l.* 13. ὑστερήσας) Scil. τῶν φυγάδων ὑστερήσας καὶ φθάνειν αὐτοὺς οὐ δυνασθείς. Ae. Port. HUDS. Ὑστερίσας Gr. *ead.* ἐλθὼν ἐφώρμει) ἐφώρμει ἐλθὼν Caff.

Pag. 163. *l.* 3. αἱ deeft Caff. recens manus addidit. *l.* 5. κατὰ κράτος) κατακράτος Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Caff. Gr. *l.* 7. αἱ omitt. Ar. C. HUDS. Reg. Caff. *l.* 9. παρὰ τῶν Χίων defunt in Cod. C. HUDS. *ead.* τεσσαρακοστὰς ἕκαστος) σαρακοστὰς ἕκαστος Caff. recens manus emendarat τεσσαρακοστάς. Τέσσαρας εἰκοστὰς ἕκαστος Gr. *l.* 10. διὰ ταχέων) διαταχέων Ald. Flor. Baf. Stephan. 1. ut & mox infra. HUDS. Caff. *l.* 12. ἀλλὰ ἐν) ἀλλ' ἐν Caff. *l.* 14. Κρατερείοις) Καρτερείοις Ar. Καρτερίοις C. Καρτεροῖς Cl. HUDS. Cum Ar. convenit Dan. cum C. Caff. *l.* 15. Κύμαιαν) Κυμαίαν Ar. C. HUDS. Reg. Κυμαῖαν Dan. *ead.* δειπνοποιοῦνται) περαιοῦνται Marg. Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caff. Dan. Sed Caff. in marg. manu recenti δειπνοποιοῦνται. *ead.* Ἀργινούσαις) Ἀργινεύσαις Ar. C. Ald. Flor. Baf. Arginufarum meminit Strabo l. 13; fed eas non continenti anneƈtit, fed infulas vocat continenti appropinquantes. HUDS. Ἀργεννούσαις, & a recenti correƈtore Ἀργινούσαις Caff.

Pag. 164. *l.* 1. ἀντιπέρας) ἀντιπέραν Cl. HUDS. *l.* 2. παραπλεύσαντες, καὶ ἀφικόμενοι) παραπλεύσαντες τὴν Κυμαίαν καὶ ἀφικόμενοι Ar. C. IDEM. Reg. Caff. Παραπλεύσαντες Λέκτον καὶ Λάρισσαν καὶ ἀφικ. Gr. *l.* 3. Ἁρματοῦντα) Ἑρματοῦντα Marg. Ar. C. atque ita in vett. libb. Stra-

bonis, teste Casaubono. HUDS. Ἑρματοῦντα Reg. Dan. Ἀρματοῦντα Cass. *ead.* καταντικρὺ) κατ' ἀντικρὺ Gr. *l.* 4. διὰ ταχέων) διαταχέων Reg. *l.* 5. Λέκτον) Λεκτὸν Ar. C. HUDS. Τὸν Λέκτον Cass. *ead.* Ἀμαξιτὸν) Ἀμαξιτὸν Cass. Gr. *l.* 7. πρωΐτερον) πρωϊαίτερον Cl. HUDS. Πρωΐτερον Reg. Cass. Cam. Gr. Bas. Steph. 1. Port. *ead.* δ' αἱ) δὲ αἱ Gr. *l.* 9. δυοῖν) δυεῖν Reg. *l.* 10. φρυκτωροὶ) φρυκτώριοι & in margine φρυκτωροὶ Cass. φρύκτωροι Gr. *l.* 12. ἐσπλέουσιν) εἰσπλέουσιν Gr. *l.* 14. Χεῤῥονήσῳ) Χερσονήσῳ Cass. *ead.* παρέπλεον) Vide Diodorum Siculum l. 13, p. 350 ed. Steph. p. 166 ed. Rhod. HUDS.

Pag. 165. *l.* 1. βουλόμενοι ἐκπλεῦσαι &c.) Id est: βουλόμενοι πλεύσαντες ἐς τὴν εὐρυχωρίαν ἐκφυγεῖν τὰς τῶν πολεμίων ναῦς. Ae. Port. HUDS. *l.* 2. ἑκκαίδεκα ναῦς) Scil. τὰς πρότερον ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐπιπλευσάσας. Ae. Port. IDEM. *l.* 3. προειρημένης) προειρημένων Dan. *l.* 4. ἦν) ἢ Gr. *ead.* τὰς δὲ μετὰ του &c.) Id est: τῶν δὲ Ἀθηναίων ἅμα τῇ ἕῳ τὰς μετὰ τοῦ Μινδάρου ναῦς κατιδόντων, καὶ τῶν μετὰ Μινδάρου τοὺς Ἀθηναίους διωκόντων, αἱ τῶν Ἀθηναίων νῆες οὐ φθάνουσι πᾶσαι διαφυγοῦσαι, ἀλλ' αἱ μὲν πλείους &c. Ae. Port. HUDS. *l.* 5. εὐθὺς omittit Cl. IDEM. *l.* 6. ἐπὶ τῆς ἠπείρου καὶ Λήμνου) ἐπὶ τῆς Ἴμβρου καὶ Λήμνου Cl. IDEM. Ἐπὶ τ. ἠπείρου καὶ λιμένος Dan. *l.* 7. τέσσαρες) τέτταρες C. HUDS. *l.* 10. Πρωτεσιλάου) Ἕκτορι θύουσιν ἐν Ἰλίῳ, καὶ Πρωτεσιλάῳ καταντικρὺ ἐν Χεῤῥονήσῳ. Lucianus ἐν Θεῶν ἐκκλησίᾳ. Vide & Pausaniae Attica. IDEM. *ead.* λαμβάνουσι, δύο δὲ ἑτέρας) λαμβάνουσι δὲ δύο ἑτέρας Gr. Δύο δ' ἑτέρας Cass.

Pag. 166. *l.* 1. Ἐλαιοῦντα) Ἐλεοῦντα & infra Ἐλεούσιοι Ar. atque ita apud Diodorum Siculum, Pausaniam, aliosque. HUDS. Ἐλεοῦντος etiam paulo ante Gr. Et infra cap. 107 Ἐλεούσιοι Reg. *l.* 2. ἐς) ὡς Ar. C. HUDS. Dan. *l.* 5. ἀπολιπόντες) ἀπολείποντες Cass. *l.* 6. κατὰ τάχος) καταταχος Ald. Flor. Bas. Steph. 1. HUDS. Reg. Cass. *l.* 14. ἐπὶ κέρως) ἐπικέρως Ald. Flor. Bas. Forte legendum ἐπισχερώ. nam κατὰ κέρας magis dixerunt antiqui, ut noster Thucydides, & Xenophon. Palmerius. HUDS.

Pag. 167. *l.* 3. ναυμαχήσοντες) ναυμαχήσαντες & supra σοντες Cass. *ead.* παρέτεινον) παρετειναν Cass. Dan. *l.* 4. παρὰ) περὶ Bas. παρὰ Cam. cum ceteris Mss. *ead.* Χερσόνησον) Χεῤῥόνησον, & in margine eadem manu ἢ Χερσόνησον Reg. *ead.* Ἰδάκου) Ἰδακοῦ Ar. C. HUDS. Dan.

l. 5. Ἀῤῥιανῶν) Ἀριανῶν Gr. *ead.* νῆες ἓξ &c.) νῆες ἓξ καὶ ἑξήκοντα, & infra νῆες ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα rescribendum censeo. Vide Annott. Νῆες ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα Cl. ex emendatione. HUDS. Νῆες ἓξ καὶ ἑβδομήκοντα, & in margine manu recenti γρ. ὀγδοήκοντα Cass. *ead.* ὀγδοήκοντα &c.) ὀγδοήκοντα. κέρας δὲ, omissis reliquis, Gr. *l.* 6. ὡς deest Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Cass. Dan. Cam. *ead.* νῆες ὀκτὼ καὶ ἑξήκοντα) νῆες ὀκτὼ καὶ ὀγδοήκοντα Cl. HUDS. *l.* 8. τὸ δ' ἕτερον) τὸ δὲ ἕτερον Ar. C. Bas. IDEM. Reg. Gr. *ead.* Μίνδαρος) ὁ Μίνδαρος Gr. *l.* 10. Θράσυλλος) Θράσυλος Ar. C. atque ita passim apud Xenophontem. HUDS. Cass. Dan. ut & infra. *l.* 12. ξυμμῖξαι) ξυμμίξαντες Ar. C. HUDS. Cam. Συμμῖξαι Gr. *l.* 13. καὶ deest Gr. *l.* 14. ἀποκλεῖσαι) ἀποκλῆσαι Cass.

Pag. 168. *l.* 4. τὸ δ' εὐώνυμον) τὸ δὲ εὐώνυμον Ar. C. HUDS. Reg. Gr. *ead.* ὑπερεβεβλήκει) ὑπερεκβεβλήκει Cass. ὑπερβεβλήκει Gr. *l.* 5. Κυνὸς σῆμα) Vocatur a Diodoro aliisque Ἑκάβης μνημεῖον. Vide Euripidis Hecubam v. 1270, & Ovidii Metamorph. lib. 3, Fab. 2. HUDS. *l.* 6. ξυμβαίνοντος) συμβαίνοντος Reg. *ead.* διεσπασμέναις) διεσπαρμέναις Reg. *l.* 8. τὸ Κυνὸς) τοῦ Κυνὸς Gr. *l.* 9. ὥστε τὰ ἐν) ὡς τὰ ἐν Reg. *l.* 10. ἐπέκεινα) ἐπ' ἐκείνω, & in margine manu recenti γρ. ἐπέκεινα Cass. Ἐπ' ἔκεινα Gr. *l.* 14. τὸν deest Gr.

Pag. 169. *l.* 2. τὸν omittunt Cl. Gr. HUDS. *ead.* ἀφανές τε γὰρ ἦν) ἀφανέστερον γὰρ ἦν Cass. *l.* 3. τὸ) τοῦ & ex emendatione recenti τὸ Cass. *l.* 6. ἄλλοι) ἄλλῃ Gr. HUDS. *ead.* διώκειν) διώκοντες & inter versus a recenti correctore διώκειν Cass. *l.* 7. σφῶν) σφῶν αὐτῶν Gr. HUDS. *ead.* ἀτακτότεροι) ἀτακτότερον Cass. *l.* 8. τὰς ἐπὶ σφίσι &c.) Hic verborum sensus & ordo: γνόντες τὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἐπὶ σφίσι (scil. κατὰ σφῶν αὐτῶν τεταγμένας) ἐπεχούσας (scil. ἑαυτὰς, i. e. παυσαμένας τοῦ σφίσιν ἐπικεῖσθαι) οὕτω δὴ καὶ αὐτοὶ παυσάμενοι &c. Ae. Port. HUDS. *ead.* ἐπεχούσας) Ita emendatum erat in Cass. pro ἔτι ἐχούσας. *ead.* παυσάμενοι τῆς ἐπεξαγωγῆς ἤδη) παυσάμενοι ἤδη τ. ἐ. ἤδη Dan. *l.* 10. ἠμύνοντό τε) ἠμύναντό τε Marg. Ar. C. HUDS. *l.* 11. νικῆσαν) νικησάντων Gr. IDEM. Et pro τὸ, τῶν. Κατὰ τὸ τῶν νικησάντων Πελοπ. Ms. Bas. Κατὰ τὸ τῶν νικῆσαν τῶν Πελοπ. ed. Bas. *ead.* ὑπολαβόντες) ὑπολαμβάνοντες Marg. C. HUDS. Cass.

Pag. 170. *l.* 3. Πύδιον) Μείδιον & supra manu recenti

Πείδιον Caff. *l.* 4. τοπρῶτον) τὸ πρῶτον Ar. C. HUDS. Gr. *l.* 7. δὴ ἴσχον) διέσχον Caff. *l.* 8. τὸ deeft Gr. *l.* 9. κατὰ βραχὺ) καταβραχὺ Ald. Flor. Baf. HUDS. Reg. Caff. *l.* 11. ἀξίους &c.) Scil. ἐν τοῖς ναυτικοῖς ἀξίους θαυμασθῆναι. Ae. Port. HUDS. *l.* 14. καὶ Βοιωτίας) καὶ deeft Dan.

Pag. 171. *l.* 1. πεντεκαίδεκα) πέντε καὶ δέκα Caff. πέντε καίδεκα Gr. *ead.* ἀπολλύασι) ἀπολλύουσι Reg. *l.* 2. τροπαῖον) τρόπαιον Caff. Gr. *l.* 3. προσαγαγόμενοι) προσαγόμενοι Caff. Gr. Dan. *ead.* τοὺς omittunt Ar. C. Ald. Flor. Baf. Steph. 1. HUDS. Reg. Caff. Gr. Dan. Cam. *l.* 4. ἐς) εἰς Gr. *l.* 5. τριήρη) τριήρει Caff. Reg. *l.* 7. κατὰ) μετὰ C. HUDS. *l.* 10. περιγενέσθαι) Scil. τῶν πολεμίων. vel, ἐκ τῶν παρόντων κακῶν, i. e. τὰ παρόντα δεινὰ ἐκφυγεῖν καὶ σώζεσθαι. Ae. Port. HUDS. *l.* 12. ἐν Σηστῷ) ἐν τῇ Σηστῷ Ar. C. HUDS. Reg. Gr. *l.* 13. ἐπέπλεον) ἔπλεον Marg. HUDS. Caff. *l.* 14. Ἁρπάγιον) Ἁρπάγια Stephano, Ἁρπαγεῖα Straboni dicitur. HUDS. *ead.* Πρίαπον) Τρίαπον Ar. C. IDEM. Dan. *ead.* τὰς ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ὀκτὼ) τὰς ἀπὸ Βυζαντίου τὰς ὀκτὼ Gr.

Pag. 172. *l.* 3. καὶ deeft Gr. Καὶ δὲ pro δὲ καὶ ed. Baf. Vulgatum fervat Mf. Baf. *ead.* προσηγάγοντο πάλιν &c.) προσηγάγοντο. καὶ πάλιν καὶ χρήματα Gr. *l.* 4. ἀνέπραξαν) ἔπραξαν Reg. ἀπέπραξαν Gr. *l.* 5. τῆς) τοῦ Reg. *l.* 8. Ἱπποκράτην) Ἱπποκράτη Caff. *l.* 9. τὰς ἐκεῖθεν ναῦς) Scil. τὰς δύο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς, ὧν ἦρχεν Ἡγησανδρίδας. Ae. Port. Vide pag. 151. HUDS. *l.* 12. Φασήλιδος) Φασηλίδος Caff. Φασιλίδος Gr. *l.* 13. τε deeft Caff. *ead.* ἀποτρέψειε) ἀποστρέψειε Caff. *l.* 14. φίλον πεποιήκοι μᾶλλον) φίλον μᾶλλον πεποιήκοι Ar. C. HUDS. Reg. Dan. & uterque πεποιήκει, quod etiam habet Caff.

Pag. 173. *l.* 1. Ἁλικαρνασσέας) Ἁλικαρνασέας Caff. *l.* 2. ἐξέπραξε &c.) ἔπραξε καὶ οὐκ ἐτείχιζε Ar. C. HUDS. Reg. Dan. & in Reg. manu recenti Κῶν fuper οὐκ. *ead.* καὶ Κῶν) καὶ τὴν Κῶ Cl. HUDS. *ead.* ἐτείχιζε) ἐτείχισε Caff. *l.* 3. πρὸς τὸ) πρός τε τὸ Caff. *l.* 6. ἀναζεύξας deeft Dan. *l.* 7. ἐπὶ τοὺς Ἴωνας) ἐπὶ τῆς Ἰωνίας Ar. C. Cl. HUDS. Reg. Caff. *ead.* ὄντων δὲ τῶν) ὄντων δὲ καὶ τῶν Cl. HUDS. Gr. *l.* 10. ἐσηγάγοντο) ἐπηγάγοντο Cam. *ead.* Ἀστάκου) Ἀρσάκου Marg. Ἀρκάσου Ar. C. HUDS. Reg. Dan. Ἀρσάκου Caff. Ἀσκοῦ Gr. *l.* 12. Ἀτραμύττιον) Ἀδραμύττιον Caff. Ἀτραμύτειον Cam. Immo Ἀτραμύτιον habet Mf. Baf. *ead.* οἰκήσαντας) κατοικήσαντας Caff. *ead.* ὑπ' Ἀθηναίων) ὑπὸ

Ἀθηναίων Ar. C. Huds. Gr. *l.* 14. στρατιὰν) στρατείαν reponendum censet Ae. Port. Huds.

Pag. 174. *l.* 3. περὶ deest C. Huds. *l.* 7. μόνον τὸ) μόνον τω Cass. Μόνον τῶν Mſ. Bas. *ead.* ἐν Μιλήτῳ) ἐν τῇ Μιλήτῳ Ar. C. Cl. Huds. Mſ. Bas. Reg. Dan. *l.* 8. αὐτοῦ ἐξεπεπτώκεσαν) ἐξεπεπτώκεσαν αὐτοῦ Gr. *l.* 9. αὐτοῖς) αὐτοὺς Ar. C. Scil. ὑπ' αὐτῶν Ae. Portus. Huds. Αὐτοὺς Reg. Cass. Dan. & Reg. in margine manu recenti αὐτοῖς. *l.* 10. ἄλλο) ἄλλῳ Gr. *ead.* ἐπιβλάπτωσι) ἔτι βλάπτωσι Marg. Huds. Cass. *l.* 12. μᾶλλον) Scil. ἢ αὐτὸς ὁ Τισσαφέρνης. Ae. Port. Huds. *l.* 14. τε) τι Cass.

Pag. 175. *l.* 1. τὰς διαβολὰς &c.) τὰς διαβολὰς ἀπώσηται, καὶ περὶ τῶν &c. Marg. Ar. C. Cl. Περὶ τῶν Φοινισσῶν νεῶν, scil. τῶν οὐ κομισθεισῶν, ὥσπερ αὐτοῖς κομιεῖν ὑπέσχετο. Ae. Port. Huds. Τὰς δ. ἀπώσηται κ. π. Reg. Dan. *ead.* καὶ περὶ τῶν Φοινίσσων) καὶ τῶν Φοινισσῶν Dan. Φοινισσῶν etiam Gr. *l.* 3. ἀπολογήσηται) ἀπολογήσονται Dan.

ANNOTATIONES

IN LIBRUM VIII.

Pag. 3. *l.* 3. Τὸ ὄγδοον) De huius libri divisione vid. Diodorum Sic. XIII, pag. 352. Wass. Scribit ibi Diodorus, Thucydidem huius belli res gestas XXII annorum octo libris complexum esse; sed alios eos in novem dividere.

ead. l. 8. Ἠπίστουν) Audi Plutarchum in Nicia p. 542: Ἀθηναίοις δέ φασι τὴν συμφορὰν οὐχ ἥκιστα διὰ τὸν ἄγγελον ἄπιστον γενέσθαι. ξένος γάρ τις (ὡς ἔοικεν) ἀποβὰς εἰς Πειραιᾶ, καὶ καθίσας ἐπὶ κουρεῖον, ὡς ἐγνωκότων ἤδη τῶν Ἀθηναίων, λόγους ἐποιεῖτο περὶ τῶν γεγονότων. ὁ δὲ κουρεὺς ἀκούσας, πρὶν ἄλλους πυνθάνεσθαι, δρόμῳ συντείνας εἰς τὸ ἄστυ, καὶ προσβαλὼν τοῖς Ἄρχουσιν, εὐθὺς κατ' ἀγορὰν ἐνέβαλε τὸν λόγον. — ὡς δὲ ἐρωτώμενος παρ' οὗ πύθοιτο, σαφὲς οὐδὲν εἶχε φράζειν, δόξας λογοποιὸς εἶναι εἰς τὸν τροχὸν καταδεθεὶς ἐστρεβλοῦτο πολὺν χρόνον· ἕως ἐπῆλθον οἱ τὸ πᾶν κακὸν ὡς εἶχεν ἀπαγγέλλοντες. Ubi pro *μάχεσθαι* legendum, *μὴ δέχεσθαι*. De ira in vates adi Euripid. Phoen. 96, Zosimum p. 196. Wass.

ead. l. 10. Πανσυδεὶ) Ita Cl. & alii. recte: quod reposuimus. antea *πασσυδεί*. Dion. Halicarn. *πασσευδεὶ* & *πασσευδὶ* Antiq. I, 55. sed rectius Codex Vet. *πανσυδί*. utroque modo apud veteres pingi, testis Eustathius Iliad. 166. Aelius Dionysius apud eundem locum hunc adducens *πανσυδεὶ* scribit, & *παντελῶς* reddit. vide Il. λ', 708, 724; Il. β, 12, 29, 66. Denique Pollux VI, 162, hunc ut videtur locum adducens, ut ex *πανωλεθρία* patet, etiam *πανσυδὶ* legit, contra vero Suidas in *πασσυδεί*. qui corrupte *εἰ μὴ οὕτω τε π.* hinc emendandus. Utroque modo scribit Hesych. pro quo *πασσύριον* Aeolenses, teste eodem, eiusque exscriptore Phavorino. *πανσυδὶν* Schol. Synes. 408 a. & Aratus in fine Phaenom. Wass.

ead. l. 12. Ὠργίζοντο δὲ καὶ) Camerarius de scriptura Ms. sui, *δέ τι καὶ*, ita iudicat: *idque melius videtur.*

ead. l. 13. Ὁπόσοι — Σικελίαν) Thomas Magister in ἐλπίζω, omisso τι. male. Wass. Thomas ibidem perperam e Luciano Dial. Pluton. & Mercur. affert ἐλπίζει pro ἐπελπίζει. Vide Hemsterhusium ad hunc locum Luciani.

Pag. 4. *l.* 8. Ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν) Valla verterat *ministeria ad nauticos usus*. Ab eo sine causa discessit Portus. Acacius quoque non male, *ministros nauticos*. Vid. ad VI, 31.

Pag. 5. *l.* 6. Τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τὶ ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι) Hoc Scholiastes refert ad privatos, quasi hi iussi fuerint parcius & minus sumtuose, quam ante, vivere. Sed dubito, an Thucydides potius de sumtibus publicis circumcisis loquatur. Nam Athenienses post Deceliae munitionem omni fructu agrorum privati, amissis etiam omnibus ovibus & iumentis, non abundabant copiis, & difficilis facta erat subvectio commeatuum, ut scribit Thucydides VII, 27, 28. ut adeo non probabile sit, tum multorum privatorum domos valde sumtuosas fuisse. Fiebant autem multi Athenis sumtus publici in sacra, in spectacula, & iudices, quos minuere & in usum belli convertere volebant Athenienses. Sic idem fere de Atheniensibus dicat Thucydides, quod de Nerva Xiphilinus: Πολλὰς μὲν θυσίας, πολλὰς δὲ ἱπποδρομίας, ἄλλας τέ τινας θέας κατέλυσε, συστέλλων ὡς οἷόν τε τὰ δαπανήματα. *Adhibere sumtibus modum*, dicit Suetonius Ner. cap. 16. *Cavere sumtibus publicis*, Capitolinus M. Anton. Philos. cap. 11, ubi vid. Casaubonum. Ipse Thucydides interpres est verborum suorum infra cap. 4: Καὶ τὰ ἄλλα εἴπου τι ἐδόκει ἀχρεῖον ἀναλίσκεσθαι, ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν. Pro eo, quod in Scholiasta legitur εἶναι βιοῦν, Hemsterhusius ad Polluc. IX, 138, coniiciebat ἐᾶσαι βιοῦν. Fortassis veram scripturam servavit Cod. Cass. πεῖσαι βιοῦν.

ead. l. 8. Ὡς ἂν καιρὸς ᾖ) *Dum tempus esset*, ut Scholia Gr. Fortasse non male, *prout tempus, vel occasio postularet*; vel, *prout opportunum esset*. Steph. Palmerius in Exercitat. pag. 765, *sicut tempus requireret*. Haec veriora sunt, quam quod Scholiastes dicit ὡς hic pro ἕως poni: quod neque sententiae huius loci convenit, & fortassis sine exemplo est. Auctor levis, qui varias significationes vocabuli ὡς congessit, ὡς pro ἕως esse dicit in Homero Od. γ′, v. 301: Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων. Sed apertum est, eum falli. Ὡς ὁ μὲν, quod saepe in Homero legitur, alias significationes habet, de quibus Eustathius ad

Odyss. ψ', pag. 1608. Nec recte Devarius in illo Demosthenis, γύναια ὡς τριάκοντα, ὡς pro ἕως poni dicit. Nam ὡς numeralibus appositum aliud significat: nec ἕως est adverbium numeri, sed temporis. In Odyss. ρ', v. 358, parvus Scholiastes ὡς ὅτε exponit μέχρις οὗ, & Eustathius ἕως ὅτου. Sed id huc non pertinet.

ead. l. 14. Οἱ Ἕλληνες — εἴη) Suidas in ἐπηρμένοι, qui οἱ οὖν Ἕλληνες ἐπηρμένοι, & omittit ἔτι. WASS.

Pag. 7. *l.* 14. Φθιώτας) Vide Euripidem Andromach. v. 723. WASS.

Pag. 8. *l.* 10. Ἑρμιονεῦσι) Urbis nomen Ἑρμιὼν Euripidi Herc. Fur. 615, Scylaci & Polybio: regionem τὴν Ἑρμιονίδα Noster & Pausanias appellant. WASS.

Pag. 9. *l.* 1. Ἐν τῇ Λακωνικῇ τείχισμα) Vide VII, 26 & 31.

ead. l. 11. Ἀλκαμένην) Sic cap. 8 & 10. Plerique Manuscripti hic Ἀλκαμένη. Utrumque recte, ut in aliis huiusmodi propriis.

Pag. 10. *l.* 3. Ἀλκαμένει) Sine dubio verum est Ἀλκαμένη. Nam quo Alcameni ἁρμοστὴν daret?

ead. l. 11. Ἢ τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων) Stephanus in Animadversionibus ad Corinthum Artic. XXXVI, pag. 28, scribit, hic abundare ἤ: nam consueto more loquendi dicendum fuisse πολὺ μᾶλλον τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων, sine ἤ: aut certe, πολὺ μᾶλλον, ἢ οἱ ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμόνιοι. Et qui hoc non animadvertat, eum in magnum errorem impelli posse: quippe existimaturum hunc sensum esse, qui se prima fronte offert, πολὺ μᾶλλον ὑπήκουον αὐτοῦ, ἢ ὑπήκουον τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων. Eundem, quem Stephanus, sensum horum verborum esse putavit Scholiastes: sed alterum expresserunt Valla, & spreto Scholiaste, & animadversione Stephani, deinde Portus, & Acacius. Et recte quidem, ut facile videbit, qui ea, quae praecedunt, & sequuntur, attente considerare volet. Nam propter eas causas, quas Thucydides dicit, maior tum erat apud socios Agidis, quam civitatis Lacedaemoniae, auctoritas. In eo, quod ibidem affert Stephanus e VII, 77, Ἤδη τινὲς καὶ ἐκ δεινοτέρων ἢ τοιῶνδε ἐσώθησαν, facile concedi potest pleonasmus τοῦ ἤ.

ead. l. 13. Χῖοι — ὄντες) Ita MSS. & Ethnicographus. coniunctim veniunt hae gentes VIII, 14. & apud Herodotum. WASS.

Pag. 11. *l.* 2. Τῶν κάτω) Acacius bene *maritimae oræ*. Contra τὰ ἄνω. Vide ad I, 120, & II, 99.

ead. l. 5. Ἐτύγχανε πεπραγμένος τοὺς φόρους) Porti interpretatio abit a significatione verborum Graecorum, & mente Thucydidis. Quod Latine vertit, *a rege impetraverat tributa*, id in Scholio Graeco exponit, *rex remiserat ei tributa*. At quomodo haec rex ei remiserat, quae, ut Thucydides dicit, regi adhuc debebat? Stephanus quidem etiam πεπραγμένος φόρους vertit, *qui exigit tributa*: sed id hic ita accipi neque praepositio ὑπὸ, neque sententia loci patitur. Rectius Scholiastes ἀπητημένος, & Acacius, *ab rege vectigal postulatus*. Πράττομαί σε ἀργύριον, μισθὸν, φόρους, est *exigo*, ἀπαιτῶ: πράττομαι ὑπό σου, passivi forma, *tu a me exigis*, sive *ego a te postulor*, ἀπαιτοῦμαι. Prioris significationis ubique obvia sunt exempla. Vid. Thucydid. IV, 65, & VI, 54, & Aristoph. Nub. v. 244. De posteriore ex his verbis Thucydidis, & Thoma Magistro in πράττω liquet. Nec aliter accipi potest πραχθῆναι μισθὸν apud Pollucem IV, 46.

ead. l. 11. Ἀμόργην) Ita etiam infra cap. 19, & apud Herodotum V, 131, hoc nomen scribitur. Itaque perperam Gr. Ἄμοργος. De Pissuthne habet Thucydides I, 115, & III, 31, & Plutarchus in Pericle.

Pag. 12. *l.* 2. Φαρναβάκου) Palmerii sententiam, Φαρνάκου legentis ex Aristotele, confirmant quidam MSS. & nonnihil etiam ipse Thucydides II, 67, Φαρνάκην τὸν Φαρναβάζου memorans. Nam probabile est, Pharnacem illum, more antiquis usitato, filio Pharnabazo, nomen patris sui imposuisse. Nec improbat Palmerii emendationem Spanhemius Differt. X de Praestant. & Usu Numism. pag. 24. Pharnacem rursum nominat Thucydides V, 1.

Pag. 13. *l.* 4. Ἔνδιος γὰρ Ἀλκιβιάδου ἐκαλεῖτο) Non est habenda ratio librorum, qui habent Ἀλκιβιάδης. Nam Endii Ephori patri idem fuisse nomen, quod Alcibiadi Atheniensi, significat Thucydides. Nomen Alcibiadis, quod Laconicum est, primum habuisse huius, de quo hic sermo est, proavum, cuius pater hospitio Alcibiadis Lacedaemonii usus fuerit, ex hoc loco Thucydidis, & Harpocratione in Ἀλκιβιάδης ὁ Κλεινίου, ubi primus Alcibiades Atheniensis huius πρόπαππος fuisse dicitur, disputat Meursius VI Atticar. Lection. 12. Sed refellit eum, & in Harpocratione non πρόπαππος, sed πάππος legendum esse ostendit Valesius in Notas Maussaci ad Harpocrationem. Recte

tamen Meursius reprehendit Scholiasten, qui Cliniam, secundi huius Alcibiadis patrem, filio hoc nomen ab Alcibiade Lacedaemonio hospite suo imposuisse scribit. Nam & ante Cliniam hoc nomen illatum erat in illius familiam, & iam avus Alcibiadis secundi hospitium Spartanis renuntiaverat, teste Thucydide V, 43. quod a maioribus suis factum dicit Alcibiades in Oratione ad Lacedaemonios VI, 89. Hoc si animadvertissent Stephanus, & Portus, verba, quae paulo ante leguntur, πατρικὸς ἐς τὰ μάλιστα ξένος ὢν, non interpretati fuissent, *erat arctissimo hospitalis amicitiae vinculo iunctus, quae a patre coeperat.* Nam repugnat haec interpretatio Thucydidi, & πατρικὸς non ad solum patrem coarctatur. Thucydides VII, 69: Ἀξιῶν τὰς πατρικὰς ἀρετάς, ὧν ἐπιφανεῖς ἦσαν οἱ πρόγονοι, μὴ ἀφανίζειν. Eadem ratio est, cum πατρικὸς φίλος, πλοῦτος, & alia huiusmodi dicuntur.

ead. l. 6. Φρύνιν ἄνδρα περίοικον) Valla vertit, *Phrynin vicinum illis hominem.* Hoc ambiguum est. Portus, *Phrynin hominem Chiis vicinum.* Credo eum errare. Vid. infr. ad c. 22.

ead. l. 8. Ἀπαγγείλαντος αὐτοῖς) Videri posset legendum αὐτοῦ, ut melius flueret oratio. Sed nihil tentandum arbitror: nam & alibi genitivi absoluti, quos vocant Grammatici, non utrique exprimuntur, sed tantum genitivus participii. Thucydides II, 92: Τὸν θεὸν ἐπήροντο· κελεύοντος δὲ, ἐξέπεμψαν τοὺς οἰκήτορας. Et IV, 20: Ἔτι δ' ὄντων ἀκρίτων; ubi Scholiastes supplet πραγμάτων. Lucianus Dial. mort. p. 269: Νοσοῦντος, ἃ μὲν βουλεύονται πᾶσι πρόδηλα.

Pag. 14. *l.* 12. Ὑπερενεγκόντες τὰς ναῦς τὸν ἰσθμὸν) Vide ad IV, 81. Infra cap. 8 dicit διαφέρειν.

Pag. 15. *l.* 1. Ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου οὐκ ἐκοινωνοῦντο τὸν στόλον) Ἐκοινοῦντο, quod a prima manu est in Gr. item in Bas. & fortassis vetustioribus edd. hic non potest locum habere: nam κοινοῦν est *participem facere, communicare* aliquid cum aliquo. sed neque κοινωνεῖν cum quarto casu valde usitatum est. Laudant quidem e Platone κοινωνῶ σοι κοινωνίαν, & e Demosthene οὐδὲν σοι κοινωνῶ. Nec tamen ideo puto ubique sine discrimine huic verbo genitivum, vel accusativum iungi licere, ita ut v. g. aeque dici possit κοινωνῶ συμφορὰν, φιλίαν, & alia, quam συμφορᾶς & φιλίας. Nam & in eo, quod e Demosthene affertur, suppleri potest κατά. Thucydidem tamen scripsisse τὸν στόλον, & eos, quibus hoc insolentius esse videbatur, pro ἐκοινωνοῦντο sub-

ſtituiſſe ἐκοινοῦντο, mihi probabile videtur. Ὑπὲρ τοῦ Φαρναβάζου etiam melius ab Acacio puto verti *nomine Pharnabazi*, quam *legati Pharnabazi*, quod Vallae & Porto placuit.

ead. l. 3. Ἐς τὴν ἀποστολὴν) Infra cap. 9 Ἀποστολὴ τῶν νεῶν. Ἀπόστολον & ἀποστολὴν pro eodem dici, ſcribit Th. Magiſter: & laudat locum Ariſtidis, qui eſt in Oratione Sicula II, Tom. II, p. 32, Χρήματα δ' ἡμῖν τὰ μὲν εἰς τὸν ἀπόστολον τὸν καλὸν ἐξανήλωται, in hanc egregiam *claſſem*, ut ibi Canterus; quod etiam in *apparatum claſſis*, in *expeditionem maritimam*, recte vertas cum Hemſterhuſio ad Pollucem VIII, 99. Ἀπόστολοι, αἱ τῶν νεῶν ἐκπομπαὶ, Harpocration e Demoſthene I Philipp. Locus eſt pag. 36 ed. Pariſ. Εἰς ἃ τοσαῦτα ἀναλίσκετε χρήματα, ὅσα οὐδ' εἰς ἕνα τῶν ἀποστόλων. Et ibid. Τοὺς δὲ ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασὰς, τὸν εἰς Ποτίδαιαν. Add. ibi Scholiaſten. Gloſſae: Ἀπόστολος, *miſſus*, *claſſis*, vel *genus navium*. forte *miſſus claſſis*. Quod ἀπόστολον genus navium dicit, interpretationem recipit ex iis, quae annotat Hemſterhuſius l. d. Auctor vitae Homeri cap. 19, Ἐκ μὲν δὴ τοῦ λιμένος οὐδὲν ἦν ἀπόστολον. Ἐπιβατηγοὺς vocat Ulpianus l. 1, § 12, D. de Exercitor. act. Latini *vectoria navigia*. Suetonius Caeſ. c. 63.

ead. l. 9. Αὐτοὺς) Gr. αὐτοῖς, ut ad ἔδοξε referatur. Wass. Si quis ita legendum putabit, deerit accuſativus αὐτούς: ſi αὐτοὺς, ſupplendum erit αὐτοῖς. De ellipſi pronominis αὐτὸς ſupra plus uno loco dictum eſt.

ead. l. 14. Τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν) Thom. Magiſter in ἥμισυ ſcribit, melius eſſe in accuſativo plurali tam maſculino, quam feminino genere ἡμίσεας, ἀσυναίρετον, quam ἡμίσεις. Ipſe tamen e Thucydide affert, τοὺς ἡμίσεις τῶν πρέσβεων. Sic quoque III, 20, & IV, 42.

Pag. 16. *l.* 4. Ἀδυνασίαν) Vide, quae ad VII, 8 annotata ſunt.

ead. l. 5. Καὶ διεκόμισαν) Hic, ut & IV, 8, & VII, 75, καὶ poſt δοκεῖν abundare cenſet Stephanus ad Corinthum Artic. XLV, pag. 33. Add. hoc lib. cap. 1, Καὶ ὡς ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ ἐποίουν ταῦτα.

ead. l. 8. Ἅ τότε ἦν) Ineunte vere, ait Spanhemius Epiſt. I ad Morellium § 8; haud dubie reſpiciens ad ea, quae in principio cap. 7 dicit Thucydides, τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου θέρους. Thucydides quidem voce θέρους ver & aeſtatem complecti ſolet, ut dictum eſt ad II, 1. ſed Iſthmia aeſta-

te, & quidem menſe Iulio Romano, acta fuiſſe, diſputat Dodwellus de Cyclis cap. 6, & in Annalib. Thucyd. ad Ann. XX Bell. Peloponn. Athenienſes autem, quamquam hoſtes Corinthiorum, tuto ad ſolemnia horum ludorum venire potuiſſe, oſtendit Spanhemius Ep. II ad Morell. § 7.

ead. l. 12. *Διατριβῆς ἐγγιγνομένης*) Gr. *γενομένης*. Sic & VII, 49, pro *ὄκνος τὶς καὶ μέλλησις ἐνεγένετο*, quidam Mſſ. *ἐγένετο*. Sed non eſt movenda ſcriptura vulgata. IV, 111, *Χρόνου ἐγγιγνομένου.*

Pag. 17. *l.* 2. *Ἐς τὸ ξυμμαχικὸν*) Portus utramque ſignificationem; quam haec verba recipere putabat, in interpretatione Latina expreſſerat, e qua Hudſonus illa, *Chios — in ſocietatis officio conſtanter permanere*, quae verbis *ad fidem faciendam* addiderat Portus, detraxit. Probavit nimirum priorem ſignificationem, quemadmodum & Graevius ad Luciani Dial. Mort. pag. 316. Mihi magis placet poſterior: *ναῦς τὸ πιστὸν εἰς τὸ συμμαχικὸν*, *naves*, *quae fidem facerent*, vel *pignoris loco eſſent*, *eos in ſocietate manſuros*. Ita Thucydides III, 11, *Τὸ ἀντίπαλον δέος μόνον πιστὸν ἐς ξυμμαχίαν.* Nam quod ibi *συμμαχία*, hic *τὸ συμμαχικὸν* eſt, ut III, 91, & ſaepe alibi. Herodotus IX, 105: *Σαμίους — ἐς τὸ συμμαχικὸν ἐποιήσαντο, πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι.* Et *κατὰ τὸ συμμαχικὸν*, nempe *συμφώνημα*, ut ſupplet alicubi Scholiaſtes Thucydidis, dicuntur fieri, vel poſtulari, quae fiunt vel poſtulantur ex formula foederis cum ſociis initi: pro eo autem *εἰς τὸ συμμαχικὸν* dici vix putem.

ead. l. 3. *Τῆς ἀποστολῆς*) De voce Harpocratio p. 61; & Valeſius p. 10. Wass.

ibid. *Οἱ μὲν πολλοὶ οὐκ εἰδότες*) In his nominativi pro accuſativis, & participia pro infinitivis ponuntur ex ſententia Scholiaſtae. Sic IV, 26, *Αἴτιον δὲ ἦν, οἱ Λακεδαιμόνιοι προειπόντες*, pro *τοὺς Λακεδαιμονίους προειπεῖν*. III, 93, *αἴτιον* poſt ſe habet nominativum participii cum verbo finito: *Αἴτιον δὲ ἦν, οἵ τε Θεσσαλοὶ ἐν δυνάμει ὄντες τῶν ταύτῃ χωρίων — ἔφθειρον, καὶ διαπαντὸς ἐπολέμουν ἀνθρώποις νεοκαταστάτοις.* Ubi hoc itidem ita accipi poteſt, quaſi dixiſſet, *τοὺς Θεσσαλοὺς ὄντας φθείρειν καὶ πολεμεῖν.* Niſi quis ibi potius ſupplendum putet *ὅτι.*

ead. l. 6. *Ἰσχυρὸν*) Ar. *ἐχυρὸν*, non male. *Ἐχυρὸς*, munitus. *Ἐχυρὸν χωρίον*, & *ἀπὸ ἐχυροῦ ὁρμᾶσθαι* lib. I. *Ἐν ἐχυρῷ εἶναι* Xenophon. Noſter in I, *καὶ ταῦτα πιστεύοντες*

ἐχυρὰ ὑμῖν παρέξεσθαι. Illud fere securitatem firmam, hoc vero locum munitum notat: sed confunduntur. Noster III, 6, ὁρῶντες οὐδὲν ἰσχυρὸν ἀπὸ τῶν Λεσβίων. Arondell. favent Xenophon, Dionysius Halic. & Iosephus. Wass. Ἐχυρὸς & ἰσχυρὸς saepe permutantur in Mss. sed recepta huius loci lectio confirmari potest ex his Thucydidis IV, 27, Ὅτι ἔχοντάς τι ἰσχυρὸν αὐτοὺς ἐνόμιζον οὐκέτι σφίσιν ἐπικηρυκεύεσθαι. Et V, 111, Ὑμῶν τὰ μὲν ἰσχυρότατα ἐλπιζόμενα μέλλεται.

ead. l. 9. Ἐπηγγέλθησαν γὰρ) Hoc Valla & Portus referunt ad τὰ Ἴσθμια. Et sic Scholiastes Cod. Cass. qui ad haec verba annotat, αἱ σπονδαὶ δηλονότι. Stephanus & Acacius ad οἱ Ἀθηναῖοι, & Stephanus vertit, *denuntiatum*, vel *indictum erat Atheniensibus, ut adessent.*

ibid. Ἐθεώρουν ἐς αὐτὰ) Vide ad IV, 104.

ead. l. 12. Τῶν Κεγχρειῶν) Κεγχρεῶν malit Hudson. Rem absolvam, quam potero brevissime. Noster Κεγχρειὰς, Κεγχρειῶν, Κεγχρειᾷ utroque numero, recte. Ita & Scylax, Strabo, Philostratus vita Apollon. IV, 25. sine diphthongo semper, & in plurali tantum Polybius, semel Polyaenus, D. Chrysost. pag. 456, & Lucian. Navig. 506, Xenoph. 525. Diodorus Κεγχρέων, & Suidas, sed de Troadis civitate. Steph. Κέγχρεαι accentu retracto, Polyaenus Κεγχρέας. Eandem servat Ptolemaeus accentuationem. sed in Ms. Coislin. Κεγχρία mendose prorsus videtur; quam tamen scripturam secutus etiam est Codex Hoeschelii in Scylace, & Mss. D. Pauli ad Rom. XVI. In Act. XVIII Laud. III. *Cenchris*; atque ita Ms. Coll. nov. Apud Livium, qui alibi quidem Cenchreis, prius immerito damnat Sigonius. Ovidius I Trist. 10, 9: *Illa, Corinthiacis primum mihi cognita Cenchris.* Sic in plurali semper Livius. Oppidum τεῖχος, κώμη, ἀκρωτήριον, veteribus Geographis. Gentilia Κεγχρεάτης, Κέγχρεις, Steph. Lactantius in Statium *Cenchraeus* portus. Statius Theb. IV, 60, *Cenchraeaeque manus.* Portum instaurasse Augustum, ex numis patet. De situ dixerunt accurate Strabo, Pausanias. De appellatione ambigitur. Ethnicographus ab Heroë quodam deduxit. Apud Nicandrum in Ἑτεροιουμ. invenio Pierii filiam ita dictam. At verius puto, nomen invenisse ab officina metallorum, quae Demostheni & Theophrasto Κεγχρεών. Ionice Κερχνὶς etiam dicitur hoc oppidum apud Callimachum, quod caute distinguendum a fonte Κέγχρης, seu Κερχνείας apud

Aeſchylum Prometh. v. 677. Eſt & Κέγχριος fluvius propter Epheſum: Strabo XIV. Illam recentiores ad formam Latinam Κένχριος efferunt, quomodo & numus Severi. v. Tacitum Annal. III, 61. *Cenchreae* hodie: ſecundum alios *Kenchreai*, iuxta Tournefort Itin. II, 379, *Vourla* dicitur. Wass.

Pag. 18. *l.* 15. Κατατραυματίζουσιν) Vide Pollucem I, 125. Wass.

Pag. 21. *l.* 5. Πιστότερον) Camer. πιστότεροι. Sed de ſe ſolo loquitur. forte πιστότερος. Ita ſuadent praecedentia λέγων, & αὐτὸς ὅταν προσβάλῃ Ἰωνία.

Pag. 22. *l.* 1. Κοπεῖσαι) *Vexatae.* Demoſthenes II Olynth. pag. 14 apud Stephanum: Κοπτόμενοι δὲ αἰεὶ ταῖς στρατείαις ταύταις ταῖς ἄνω καὶ κάτω, i. e. ut ibi Scholiaſtes, ταλαιπωρούμενοι. Heſychius: κοπτομένου, ταλαιπωρουμένου.

ead. l. 2. Ἱπποκλῆς) Ὑποκλῆς Gr. At Ἱπποκλῆς, ſed a noſtro diverſus, alicubi apud Plutarchum memoratur. Wass.

ead. l. 7. Τοῦ μὴ ἐξάγγελτοι γενέσθαι) Pro ἕνεκα τοῦ. Ita ſaepe Thucydides. Adi Stephani Append. ad Scripta de Dial. pag. 181. Quae de Coryco in Var. Lect. ſcribuntur, ſumta ſunt e Stephano de Urbib.

Pag. 23. *l.* 10. Ἀγγελία τῆς Χίου) *Nuntius de Chio.* Sophocles Aiac. v. 221, Οἵαν ἐδήλωσας ἀνδρὸς αἴθωνος ἀγγελίαν; & v. 1017, Ὀξεῖα γάρ σου βάξις ὡς θεοῦ τινὸς διῆλθ' Ἀχαιοὺς πάντας. Confer ſupra II, 45.

Pag. 25. *l.* 1. Πελοποννησίων) Marg. Λακεδαιμονίων, minus recte ſi numerum ſpectes, ſin vero dignitatem & primatum non male. reſpice ad § 3. Peloponneſi gentes ſeptem, Herodot. VIII, 73. ſed fere ſub Spartanis iam a tempore Herodoti. Ceterum Hiſtorici Πελοπόννησον ſcribunt: quidam νῆσον ἁπλῶς. Olim ex regibus Apie, Pelaſgo, Argo, varia traxit nomina, de quibus adi Stephanum, Etymol. p. 122, 10, Schol. Pind. p. 445, Apollodor. II, 1, Schol. Homeri Il. ά, 30, Schol. Theocrit. ιέ, 92. Dionyſius v. 403: Πέλοπος δ' ἐπὶ νῆσος ἐπηδεῖ &c. Ἄκρῳ μὲν γὰρ ἔοικεν ἐεργόμενος στενὸς Ἰσθμὸς Πρὸς Βορέην, καὶ κοινὸν ἐφ' Ἑλλάδος ἴχνος ἐρείδων &c. Ibi repone ex 6 Mſſ. ξυνὸν, Ionicum. Eius loca non πόλεις, ſed χώρας nominat Homerus, de qua re conſule Strabonem VIII, p. 337, & Pauſan. 710, Dionyſ. Halic. p. 9, 24. Pro Πελασγίδος αἴης apud Dionyſium v. 687 Stephani Codex fruſtra obtrudit

Λακωνίδος, quod merum est interpretamentum. Avienus; *regna Pelasgûm*. WASS.

ead. l. 4. Ἐς τὴν βοήθειαν ἐπὶ τὴν Χίον) Valla verterat, *ad succurrendum Chio*. Stephanus annotat: Intellige, *ad succurrendum sibi adversus Chium rebellantem*. Fortasse non male *ad resistendum Chio*. Est autem ad verbum, *Nihilque exiguum ad resistendum Chio fiebat*. Ita ille. Scholiastes βοήθειαν exponit μάχην. Acacius bene expressit sententiam: *nec quidquam parvum adversus Chium aut segne moliebantur*. Nam in phrasi βοηθεῖν ἐπί τινα accusativus & amicum & inimicum notat. Priori significatione Thucydides III, 97, Βεβοηθηκότες γὰρ ἤδη ἦσαν ἐπὶ τὸ Αἰγίτιον. & alibi saepissime. Posteriore IV, 25, Βοηθοῦντες ἐπὶ τοὺς Μεσσηνίους, i. e. κατὰ τοὺς Μεσσηνίους, *adversus Messanenses*. Et IV, 108, Ἐθάῤῥουν, καὶ ἐπίστευον μηδένα ἂν ἐπὶ σφᾶς βοηθῆσαι.

ead. l. 7. Ἐκ δὲ τῆς Χίου ἐς τὴν Τέων. καὶ ὁ Χαλκιδεὺς) Recte Portus tollit distinctionem, sententia ipsa postulante. Ea etiam abest a Gr. & in Cass. recens corrector distinctionem minimam post Τέων posuerat.

Pag. 27. *l.* 11. Βασιλέα) Βασιλεὺς fere apud nostrum. Quibusdam, ut scriptoribus sacris, additur μέγας. Plato de Legibus III, pag. 816, σχεδὸν ἐκ γε τοσούτου βασιλεὺς ἐν Πέρσαις οὐδεὶς πω ΜΕΓΑΣ γέγονεν ἀληθῶς, πλήν γε ὈΝΟΜΑΤΙ. WASS. Plerisque sine discrimine Βασιλεὺς, & Μέγας βασιλεὺς pro rege Persarum dicitur. Adi vel solum Aristophanem Plut. v. 170, Equit. 476, Acharn. 61, 65 & 647. Add. Brisson. I de Regno Persar. in princ. & Heraldum II Adversar. 15.

ead. l. 15. Ἐπὶ τοῖσδε) Vid. Marm. Oxon. Polybius III, 22, Ἐπὶ τοῖσδε φιλίαν εἶναι Ῥωμαίοις, καὶ Καρχηδονίοις. & c. 24, p. 486, κατὰ τάδε. WASS. Thucydides III, 114, Σπονδὰς καὶ ξυμμαχίαν ἐποιήσαντο — ἐπὶ τοῖσδε. Euripides Alcest. v. 375, Ἐπὶ τοῖσδε παῖδας χειρὸς ἐξ ἐμῆς δέχου. Ἐπὶ τούτοις Aristophanes Plut. v. 1169. Thucydides IV, 16 & 69, & Lucianus I Ver. Histor. pag. 651. Κατὰ τάδε Thucydides V, 18: Σπονδὰς ἐποιήσαντο — κατὰ τάδε. Et ibid. c. 47. Et καττάδε ibid. c. 77, 79.

Pag. 28. *l.* 12. Ἀπὸ βασιλέως) Ἀπὸ τοῦ βασιλέως Cl. non male. WASS.

ead. l. 15. Κατὰ ταυτὰ) Κατὰ ταῦτα μὲν ἡ ξυμμαχία αὕτη ἐγένετο. Cl. sed ταῦτα statim sequitur. WASS.

Pag. 29. *l.* 2. Ἐς Ἄναιαν) Vid. ad Lib. III, c. 19.

ead. l. 9. Ἐπὶ τῆς Τέω) Τέως, non Τήως, Stephanus. Vide Harpocrationem p. 202. Wass.

ead. l. 13. Ταῖς λοιπαῖς ἀναγαγόμενοι) Ναυσὶν addunt omnes Mſſ. & edd. ante Stephani ſecundam, quam Portus & Hudſonus ſecuti ſunt. Habet magnam ſpeciem gloſſae, & mihi difficile eſt credere a Thucydide potius eſſe, quam ex interpretatione.

Pag. 31. *l.* 5. Ἐπανάστασις ὑπὸ τοῦ δήμου τοῖς δυνατοῖς) Non temere eſt, quod Clar. & Caſſ. praepoſitionem omittunt. Stephanus monet annotandum eſſe, verbale hic retinere caſum verbi ſui. Hoc crebrum eſt in Thucydide. V, 18, Διάστασις τοῖς νέοις ἐς τοὺς πρεσβυτέρους. VI, 76, Περὶ δὲ οἱ μὲν σφίσιν, ἀλλὰ μὴ ἐκείνῳ καταδουλώσεως (τῷ Μήδῳ ἀντέστησαν.). Adde quae ad V, 46 dicta ſunt.

ead. l. 7. Διακοσίους μέν τινας) Mſſ. & interpres ἐς διακοσίους. recte. Wass. Hoc tutius ex auctoritate omnium Mſſ. & edd. ante Steph. 2. recipi poteſt, quam paulo ante ναυσίν. Stephanus loco ab Hudſono in Var. Lect. annotato dicit, Latini ſermonis conſuetudinem non pati, ut adiectivum *aliquos* ea ſignificatione uſurpemus. Sed vid. Taubmannum & Lambinum ad Plaut. Menaechm. V, 5, 57, & Gronovium ad Gell. III, 7.

ead. l. 12. Τοῖς γεωμόροις) Γεωμόροι non ſolum Callimacho, qui Hymn. in Iov. v. 74 eos inferioris ordinis, & ὑπὸ χεῖρα πτολιάρχων eſſe dicit, & Suidae, ſed etiam Apollonio Rhodio I, v. 1214, ubi βοῦς γεωμόρος, & III, 1386, quae loca ad Callimachum obſervavit Spanhemius, Heſychio, & Etymol. M. in v. Πράμνειος, ſunt *agricolae*. Apud Dionyſium Halic. X, 39, γεωμόροι, coloni, quibus ager dividitur, & νόμος γεωμορικὸς, lex agraria. Hic in Scholio Codici Reg. vetuſta manu adſcripto γεωμόροι exponuntur οἱ τὴν γῆν μερίζοντες καὶ διδόντες πρὸς ἕκαστον: & in Caſſ. γεωμόρος, ὁ τὴν γῆν μερίζων. Sed ea interpretatio ab hoc loco aliena eſt. Nec Portus hoc ſenſu, quod in Var. Lect. dicit Hudſonus, γεωμόρους a Thucydide accipi exiſtimat, ſed, cum etiam hanc ſignificationem retuliſſet, ſcribit ex ipſa ſerie narrationis & ſententia loci apertum eſſe, Thucydidem ita non ſimpliciter videri appellare τοὺς ἀγροίκους, ἀλλὰ καὶ μάλιστα τοὺς δυνατοὺς, τοὺς ἐν ἀγροῖς οἴκους καὶ κτήματα ἔχοντας. Omnino γεωμόροι iidem ſunt, qui δυνατοὶ, quorum partem a plebe occiſam, dicit Thucydides. In republica Athenienſium quidem Γεωμόροι erant ſecundus

quidam ordo civium, & medius inter *Εὐπατρίδας* & *Δημιουργούς*. sed non credo ostendi posse, apud Samios cives itidem in tres huiusmodi ordines divisos fuisse. Apud Herodotum VII, 155, *γαμόροι* Syracusani, quos a plebe & servis urbe pulsos dicit, & ex eo Dionysius Halic. VI, 62, sunt agrorum & latifundiorum possessores, & iidem, quos hic *τοὺς δυνατοὺς* vocat Thucydides. Vide Valesium ad Excerpta Peiresciana pag. 229.

Pag. 32. *l.* 5. *Ὥσπερ εἴρητο*) Supra cap. 8. Illa, *καὶ ἐκεῖθεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον*, ad eandem parenthesin pertinent.

ead. l. 10. *Περίοικος*) Minime probabilis est sententia Acacii in Var. Lect. hunc e servis, vel colonis Cretensium fuisse: si modo ita sensit, de quo non satis liquet. Nulla ratio esse videtur, cur *περίοικος* hic aliter accipiatur, quam vulgo solet, i. e. pro *vicino*, & *accola*. Ut I, 17, & saepe apud alios. Sed tamen Thucydides aliquanto frequentius Lacedaemoniorum, quam ullius alterius populi *περιοίκους* memorat. I, 101: *Οἱ Εἵλωτες αὐτοῖς καὶ τῶν περιοίκων Θουριᾶταί τε καὶ Αἰθεεῖς ἐς Ἰθώμην ἀπέστησαν.* IV, 8: *Οἱ Σπαρτιᾶται αὐτοὶ μὲν, καὶ οἱ ἐγγύτατα τῶν περιοίκων.* Et sic huius Lib. cap. 6, & hoc loco. Nam utrobique *περίοικον* de homine ex hoc genere *περιοίκων* Lacedaemoniorum accipio. In Cod. Cass. ad cap. 6 hoc Scholion legitur: *Περίοικοί εἰσιν οἱ ὑπήκοοι γείτονες τῆς Σπάρτης.* Hoc verum esse arbitror. Nam *περιοίκους* hos libertate quidem usos fuisse, e Thucydide cognosci potest; alioqui enim eorum opera ad illa, quae dicit, ministeria usi non fuissent Spartani; item e Plutarcho Lycurg. qui in divisione agri Laconici *περιοίκοις* XXX millia sortium, Spartanis IX millia assignata scribit pag. 80. Sed tamen deteriore conditione quam cives Spartanos, nec Spartanos appellatos fuisse, constat e Xenoph. Histor. Graec. III, 494, & e Maximo Tyrio, qui Dissert. XIII, *τοὺς Εἵλωτας καὶ τὸν ἀνδραποδώδη ὅμιλον, καὶ τοὺς περιοίκους τῶν Λακεδαιμονίων* coniungit, & ab iis, quos *τὸ καθαρῶς Σπαρτιατικὸν* vocat, distinguit. Heinsius quidem ibi scribit, eosdem esse *περιοίκους* Lacedaemoniorum & *Εἵλωτας*: sed nondum mihi persuadet.

ead. l. 11. *Μήθυμναν πρῶτον ἀφιστᾶσιν*) Valla in interpretatione Latina addidit, quae in Graecis non leguntur; nam ita vertit: *primum Methymnam (quo prius pervenere) deinde, relictis hic quatuor navibus, Mitylenen (quo cum ceteris*

navibus venerunt) *ad deficiendum impulere*. Utrum ex ingenio ita suppleverit, quae ad sensum perficiendum deesse putabat, an in exemplari suo ea invenerit, non facile affirmari potest. Sed verosimilis est sententia Porti, locum mutilum esse. Quatuor autem naves Chiorum Methymnae relictas fuisse, idem recte ex iis conficit, quae Thucydides paulo post de fuga navium Chiarum e Methymna post Mitylenas ab Atheniensibus captas scribit.

ead. l. 12. Ὁ Λακεδαιμόνιος ναύαρχος) Clar. Λακεδαιμονίων. Eadem varietas est V, 3. Infra cap. 24, Χαλκιδέα, τὸν Λακεδαιμόνιον ἄρχοντα. & c. 29, Ἑρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ Συρακουσίου στρατηγοῦ.

ead. l. 13. Πλέων ἐκ τῶν Κεγχρειῶν) Laudat haec, & διττογραφίαν nominis Κεγχρεαὶ ostendit Thomas Magister.

Pag. 34. *l.* 1. Καταληφθεῖσαι) Melius, ut puto, quidam MSS. καταλειφθεῖσαι: nam loquitur Thucydides de Chiis navibus, quae Methymnae relictae fuerant.

ead. l. 5. Πεζῇ παρέπλει) Πεζῇ, καὶ ἄρχοντα τούτοις προστάξας, αὐτὸς, reliquis omissis Cl. forte παραπέμπει legendum, ut infra cap. 61 ipse auctor. WASS.

Pag. 35. *l.* 4. Πολίχναν) Istos muros durasse ad Strabonis tempora probabile est; nam τειχῆρες χωρίον vocat. Nonnus Dionys. 354 plurali numero utitur: Οἵ τε Μύδειαν ἔναιον ἀειδομένας τε ΠΟΛΙΧΝΑΣ. In Hieroclis Notitia pag. 23 enumerantur Dardanum, Troas, Scamandrus, Ilium & Πολίχνα. Hodie *Bilenos* Turcis. Leunclav. Pand. Turc. WASS.

ead. l. 6. Δαφνοῦντα) Ἀρσενικῶς efferunt Strabo & Steph. Euphorio Δαφνοῦσαν vocat. In Phocidis litore posuit Plinius. Urbs Strabonis tempore solo aequata. WASS.

Pag. 36. *l.* 2. Οἰνουσσῶν) Ita MSS. & Herodotus. Οἰνοῦσαι Hecataeus apud Ethnicographum, quomodo & Mela. s geminat Plinius, sed singulariter effert. Singul. etiam Mela. Oenusae numero plurium Stephanus mendose de una insula. Oenussa olim dicta Carthago vid. Polyaen. VIII, 16, 6, & Tournefort I, 278. WASS.

ibid. Σιδούσσης) Σίδουσσα etiam Stephanus, cui, auctore Hecataeo, est πόλις Ἰωνίας. Plinius V, 31, *Sidusa*, & insulam facit. Annotavit Pinedo ad Stephanum.

ead. l. 3. Πτελεοῦ) Aliud est oppidum Thessaliae, de quo Epig. vet. apud Demosthenem p. 34, & Cantacuzen. p. 564; aliud longe hoc, nempe ad Mimantem & Erythras.

Wass. Πτελέον Stephanus παρεξυτόνως, & ita hic Caff. a prima manu, & infra cap. 31. fed Euftathius, qui Stephanum defcribit, Πτελεὸς & Πτελεὸν, in Iliad. β, pag. 297 & 324. Πτελεὸν rurfus Thucydides infra cap. 31, & de alia V, 18.

ead. l. 6. Καρδαμύλη) Καρδαμύλην hanc Ionicam prope Chium memorat Stephanus, fortaffis ex hoc loco, & e Stephano Euftathius in Iliad. ι, pag. 743.

ead. l. 7. Βολίσσῳ) Vid. Berkel. ad Steph. Androtio, Βολισὸς. πολίχνιον infulae Chiorum iuxta τῆς Χίου urbis, Comnena VII, p. 208. ubi pro μερικῶς ποσῶς, omnino reponendum ex Mf. Coislin. ὁποσῶς & infra συνήρασσε. Wass.

ead. l. 9. Ἀνάστατα — χωρία) Agnofcit Pollux III, 91. Herodotus p. 31, ἀναστάτους ἐποίησε Συρίους. ἀναστατοῦντας, ἀνατρέποντας Hefych. v. Etymologum & Suidam. Auctor nefcio quis, πᾶν Μέλαθρον ἄρδην ἐκ βάθρων ἈΝΑΣΤΑΤΟΝ. Wass.

ibid. Ἐν Φαναῖς) Φάναι, ἀκρωτήριον τῆς Χίου, Stephanus. Vide ibi Holftenium.

ead. l. 10. Ἐν Λευκωνίῳ) Quae hic in Var. Lect. fcribit Hudfonus, funt e Palmerii Exercitation. pag. 56. Sed erratum eft in nomine Polybii, qui Lib. VIII nihil de Chiis dicit. Credo, Palmerium voluiffe fcribere, Polyaenus lib. 8. Nam ibi cap. 66 haec leguntur: Χίοις πρὸς Ἐρυθραίους πόλεμος ἦν Λευκωνίας πέρι.

Pag. 37. *l.* 8. Οὐ πάνυ πόνηρα) Caff. & Gr. πονηρά. De difcrimine inter πονηρὸς & πόνηρος non fatis convenit inter Grammaticos. Vide Ammonium in μοχθηρὸς & πόνηρον, Suidam, Etymol. M. Euftathium in Homer. Iliad. β, pag. 341, & Scholiaften Ariftophanis Plut. v. 127, 220, & Nub. v. 102. Stephanus in Thefauro ex hoc loco videtur exiftimaffe, fine difcrimine poffe dici πονηρὰ & πόνηρα πράγματα. Sed ex Ammonii fententia in Thucydide legendum eft πονηρὰ, non πόνηρα. Nam ita fcribit in μοχθηρός: Λέγουσι δὲ ἁπλῶς τὰ φαῦλα καὶ μοχθηρὰ πονηρά. ὡς Θουκυδίδης πονηρὰ τὰ πράγματα τῶν Ἀθηναίων, ἀντὶ τοῦ φαῦλα. Μόχθηρος δὲ ὁ ἐπίπονος, ὡς καὶ πόνηρος. Et fic Thucydides VII, 48, Ὁ δὲ Νικίας ἐνόμιζε μὲν καὶ αὐτὸς πονηρὰ σφῶν τὰ πράγματα εἶναι. Et VIII, 97, Ἐκ πονηρῶν τῶν πραγμάτων γενομένων τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν.

ead. l. 12. Εἰργομένοις σὺν αὐτοῖς) Hunc ufum Dativi pro

Genitivo absoluto etiam ad VI, 82 observavit Portus. Add. Scholiasten ad IV, 10. Ex aliis plura huiusmodi annotarunt alii.

Pag. 38. *l.* 7. Τῶν Ἀθηναίων) Τῶν deest etiam Cl. & Gr. rectius. Wass.

Pag. 39. *l.* 3. Καὶ οἱ μὲν Ἀργεῖοι τῷ σφετέρῳ αὐτῶν κέρᾳ) Ex hoc loco descripsit Suidas in κέρας.

ead. l. 12. Τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων) Miletum nempe. A Mileto Apollinis & Areae filio coloniae ductore nomen habere ait IX Met. Ovidius. Eam vero iuxta Paterculum condiderunt Iones auspiciis Ionis cuiusdam, Solis & Pasiphaës filii. Conditam prodit Syncellus Herculis & Bacchi temporibus, A. M. 4219. Minois aevo, Apollodorus & Strabo. Hoc est pro mente & computo Usserii 3287, ante Christ. 717. Confer Eusebium DCCXXX. Hodie *Palatschia* vocari autumat Sponius Lib. de VII Eccles. idque ab angusta ruinarum facie, lapidibus hinc inde nomen Mileti etiamnum servantibus. At Strabonis descriptio cum situ Palatschiae minus convenit. Moletius, & Alex. Zardus appellant *Melaxo*, vel *Melasso*. Ut ad verum oppidi situm quasi manu ducatur lector, distinguendum inprimis inter civitatem veterem novamque. utraque Strabonis aetate exstabat. Haec ad mare sita est, & Cretensibus sub Sarpedone originem debet, qui Caribus expulsis oram late maritimam aliquamdiu habuerunt: illam Neleus postea erexit. Adi Strabonem IV, 634, Herodot. IX, 96, Pausan. VII, 2, Aelian. Var. Hist. VIII, 2. De vetustiore intelligendi Homerus & Onomacritus. Μυονίην ἐρατεινὴν, Καὶ ΜΙΛΗΤΟΝ ἔχεις ἜΝΑΛΟΝ πόλιν, ἱμερόεσσαν Hymn. Apoll. Ἤλυθε δ' Ἐργῖνος Βράγχου πολύπυρον ἄρουραν Ἐκπρολιπὼν, καὶ ΤΥΡΣΙΝ ἘΡΕΜΝΗΣ Μιλήτοιο, Ἔνθα ῥοαὶ κλύζουσι πολυπλανέος Μαιάνδρου. hoc est, non *tenebricosi*, sed *verendi*: propter minas murorum. malim tamen ἐρυμνῆς. Callimachus Del. Κεῖναι μὲν πύργοισι περισκεπέεσσιν ἘΡΥΜΝΑΙ, Δῆλος δ' Ἀπόλλωνι. De Brancho Apollinis Didymaei vate consulantur Mela I, 17, & Alexandrinus Clemens p. 750. Huius oraculum erat a Posideio XVIII stad. sed incensum a Xerxe. Apollinem etiam Οὔλιον coluisse Milesios, docet Meandrius. V. Macrobium I, 17 Saturnal. Eiusque, ut putat, rudera, hodie Turcis *Iotan*, delineavit in Itinerario Whelerus p. 271. Recentius oppidum 4 portus, unum classis capacem, habuisse narrat Strabo. Illud primo vi cepit Xer-

xes, teste Herodoto VI, 21; postea Alexander. Utrumque subinnuere videtur Arriani locus, etiamsi mendosior. Ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο, καὶ τὴν μὲν Ἔξωδα (Mss. ἔξοδον) καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν, ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς. ἐνταῦθα καταστρατοπεδεύσας, ἔγνω ἀποτειχίζειν τὴν ἜΙΣΩ πόλιν. Unde supra Μιλήτου ἔξω καλ. π. Blancard. Dein, paucis interiectis, οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων, ἐς νησίδα τινὰ ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο. Postea: ἐπέπλει αὐτὸς (Alexander) καὶ Βάκας (σαμβύκας Blancard. forte κλίμακας) φέρειν ἐπὶ τὰς πρῴρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὡς κατὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. Ex hisce scopulis, an insulis, quas τραγαίας vocat Strabo, de vero situ Mileti optime iudicare poterit αὐτόπτης. Unam tantum agnoscit τραγίαν, & νῆσον appellat Thucydides. In Sponii lapidibus nihil praesidii; praesertim cum nulla arte fabrili coagmentati sint, sed passim, & tumultuarie congesti. Nec eos temere dixerim a Mileto huc adductos in usus nascentis alicuius oppiduli. Palatschia Nigro Priene, quae ad tempora Ausonii integra, ut videtur, permansit. Verum inter eam & Miletum medius interfluit Maeander. Dionysius Μιλήτου τε μεσηγὺ καὶ εὐρυχόροιο Πριήνης. Τάων ἀμφοτέρων γε βορειοτέρην ἐσίδοιο Παῤῥαλίην Ἔφεσον, μεγάλην πόλιν Ἰοχεαίρης. Ἔνθα θεῇ ποτε νηὸν Ἀμαζονίδες τετύκοντο Πρέμνῳ ἔνι πτελέης. Ibi pro νηὸν 5 Mss. βωμόν; Callimachus, quem sequitur, βρέτας: Σοὶ καὶ Ἀμαζονίδες πολέμου ἐπιθυμήτειραι: Ἔν ποτε παῤῥαλίῃ Ἐφέσου βρέτας ἱδρύσαντο Φηγῷ ὑπὸ πρέμνῳ. Βωμὸν accipe basin statuae, neque aliter Eustathius. Avienus, *Urbs Ephesus* taetrae *sustollit fana Dianae, Munus Amazonidum memorabile.* Pro voce nihili *taetrae* satis ingeniose Munckerus *tetricae.* Quo sensu *torva* apud Ovidium. Martialis in Silium, *Totos dat* tetricae *dies Minervae.* Vulgati tamen, *Urbs Ephesus qua tetrae. Triviae*, hic locum habere non potest, quia semper ἁπλῶς, nunquam adiungitur voci *Dianae.* tetrica ergo, quia ilignea & ex stipite? vix crediderim. An ob humana sacrificia? Id quidem minus. Nescio an *Scythicae?* erat enim Amazonidum munus: has Scythis annumerat Dionysius. Ut ut haec sint, Niger plane fallitur. Et Myus erat a mari 30 mil. remota. restant Heraclea & Pyrrha. Posteriorem urbem nunc *Palatcha* dictam autumat Whelerus. Certe Heraclea vel Strabonis tem-

pore tantum πολίχνιον, civitas nequaquam. Pyrrham nunc *Demonage* iuxta Moletium L stadia ab ostio Maeandri loco paludoso ponit Strabo XIV, pag. 636. De magnitudine apud antiquos ne verbum quidem. Locus paludosus pro Whelero facit. Oraculum vero Apollinis inter Posidium prom. & Miletum collocat Strabo a Mileto XVIII stad. a litore XX. Hinc forte emendandi numeri Pliniani, & pro 180 reponendum XVIII. Dicta est urbs Milesiorum vetus ante Cretensium adventum Λελεγηΐς, vel, ut habent Eustathii exemplaria, Λελεγὶς, postea Πιτύουσσα. Steph. & Didymus in Sympofiaco: demum ab Anacte Terrae Coelique filio Ἀνακτορία, sed quo tempòre parum compertum est. Phobium ibi imperasse tradit Alexander Aetolus, Παῖς Ἱπποκλῆος Φόβιος νηλημαδάο. Reliquam eius historiam pete ab Herodoto I, 17, Ephoro, & Heraclide Pontico apud Athenaeum XII, pag. 523, Parthenio Erot. VIII, IX, XIV, XVIII, Xenoph. Exped. p. 244, Polybio p. 1018, 1172, Livio XXXVIII, 39, Cicerone Verrin. Strabone XIV, 634, Diodoro p. 301, 388, 573, Tacito An. IV, 43, Gellio XI, 9, Plutarch. de Herodoti Malign. p. 86, Polyaeno VI, 47, VIII, 23, 36, Dione Orat. XLVII, p. 517. Ultimum eius excidium sub Othomane contigit. Exstitisse enim ad A. Chr. 347, ex Conciliis & Hilario in Fragm. p. 1325 satis patet. Post id temporis Episcopatus sedes ad Mylasensium urbem 30 mil. a Mileto distantem translata esse videtur. Suadent inter alia Notitiae Episc. in quibus provincia Cariae ὁ Μυλάσσων Episcopus tantum memoratur, Mileti non item. Unde de Notitiarum antiquitate sententiam ferre possumus. Mabias Othmanis praefectus, inquit Constantinus Manasses, Ephesum, Halicarnassum, Smyrnam & reliquas Ioniae urbes ἐλυμήνατο. His & Miletum adiunxerim. Sibyllina illa nos, qui vates non sumus, haud satis assequimur, Μίλητον τρυφερὴν ἀπολεῖ πρηστὴρ ποτ' ἄνωθεν. Recte ubique scribitur Μίλητος. Exstat tamen numus apud Tristan. I, 600, cum hac inscriptione, ΜΕΙΛΗΣΙΩΝ. Aliter Augustaei aevi Numismata. Wass.

Pag. 40. *l.* 14. Ἐλεὸν) De hac insula nihil alibi me legisse memini. Wass.

Pag. 41. *l.* 4. Τειχιοῦσσαν) Quasi τειχιόεσσα, muris turribusque cincta. Hesych. τειχειόεσσαν καλὰ τείχη ἔχουσαν, & sic Phavorin. lege τειχιόεσσαν: ad Homerum respexit. Paucae urbes hoc epitheto gaudent apud Homerum, cuius

tempore Graecia fere pagatim habitata erat. τειχιόεσσαν inquit Schol. in Iliad. β, v. 559, ἐπεὶ δοκεῖ ὑπὸ Κυκλώπων τετειχίσθαι. Recte turres inter Cyclopum inventa ponit apud Plinium Aristoteles. Virgil. *Cyclopum* educta *Caminis Moenia conspicio.* Ibi 4 Mss. Cantab. scriptura veriore *vire-cta* exhibent. Statius, *Monstrat Cyclopum* ductas *fornacibus arces.* Euripides de Mycenis Elect. v. 1157, Ἱκόμενον εἰς οἴκους, ΚΥΚΛΩΠΕΙΑ τ' ΟΥΡΑΝΙΑ τείχε' &c. Atque ita sacri scriptores. v. Eustath. in Odyss. 346, Antipatrum Thessalum Anthol. I, 146, Steph. in Vossii Cod. Τειχιόεις, πόλις Μιλησίας. τὸ ἐθνικὸν Τειχιοεύς. Athenaeus VIII de Stratonico Citharoedo: ἐν Τειχιοῦντι τῆς Μιλήτου φυγάδων οἰκούντων, ὡς ἑώρα πάντας τοὺς τάφους ξενικοὺς ὄντας, ἀπίωμεν, ἔφη, παῖ. ἐνταῦθα γὰρ οἱ ξένοι ἐοίκασιν ἀποθνήσκειν, τῶν δ' ἀστῶν οὐδείς. WASS. Τειχιοῦντα & Τειχιοῦσσαν eandem esse, ostendunt Leopardus X Emendat. 4, & Casaubonus ad Athenaeum VII, 20.

ead. l. 12. Δέρου) Ar. Λέρου. recte. Una est ex Sporadibus. v. Plinium IV, 12, V, 31, Herodotum V, 125, Strabon. XIV, 437, & Epitom. p. 137, Dinarchum apud D. Halicarn. Tom. II, p. 118, Anton. Liberalem c. 2, Aelian. de Animal. IV, 42, Suidam v. Φερεκύδης. WASS. Λέρου legendum esse, iam viderat Palmerius in Exercitation. p. 56.

Pag. 42. *l.* 4. Σφετέραις) Ἔσται ante ἀγωνίσασθαι delendum censet Heilm. & cum σφετέραις subintelligendum ὁ ἀγὼν ἔσται.

Pag. 44. *l.* 4. Ἴασον) Ita apud nostrum VIII, 26, 36 & 54, Laërtium II, 111, Archestratum apud Athenaeum III, p. 105, Plutarch. de sollertia animal. p. 984, & in Notitia Episcopat. Aelian. de Animal. VI, 15, & Suida. Polybius cum σσ & Livius; sed hi libri in Geographicis corruptissimi: sic tamen & Ptolemaeus etiam in Ms. Coislin. Appian. & Strabo. Plinius & Mela cum nostro. WASS. In Laërtio Ἰασσεὺς pro Ἰασεὺς scribendum censent Casaubonus & Menagius, & eodem modo in Suida v. Χοιρίλος Menagius.

ibid. Ἀμόργης) Servum regis vocat Andocides Orat. III, p. 281. WASS.

Pag. 45. *l.* 13. Ὥσπερ ὑπέστη) De hac significatione vocis ὑφίστημι dictum est ad Lib. IV, cap. 39.

Pag. 46. *l.* 7. Ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ πεντήκοντα τρία τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνὸς) Recte vidit Palmerius, hanc scripturam stare non posse. Nam si singulis mensibus in LV

naves non nisi tria talenta, id est XVIII millia drachmarum Atticarum, data fuerunt, consequens est, singulas naves quolibet mense tantum paulo plus 327 drachmas, & in dies nondum undecim tulisse, quod est, ut bene Palmerius, absurdissimum. Itaque tentat hunc locum variis coniecturis, quas ex illius Exercitation. pag. 56 descripsit in Var. Lect. Hudsonus. Ex his postremam amplectitur, & pro *τρία τάλαντα* itidem *τριάκοντα τάλαντα* legit Meibomius in libro de Fabrica Triremium, p. 559 & seqq. Tom. XII Thes. Graev. Longa est illius disputatio, quam in pauca contraham, & meam de ea sententiam, quam potero brevissime, dicam. Primo pro certissimo ponit, in qualibet triremi ea aetate ducentos cum nautas, tum milites, adeoque in hac LV navium classe undecim millia hominum fuisse. Deinde verba Thucydidis, quae paulo ante haec leguntur, *μηνὸς μὲν τροφὴν (ὥσπερ ὑπέστη ἐν τῇ Λακεδαίμονι) ἐς δραχμὴν Ἀττικὴν ἑκάστῳ πάσαις ταῖς ναυσὶ διέδωκε*, ita interpretatur, hoc a Tissapherne factum esse ex pacto inter regem & Lacedaemonios, de quo est cap. 5; quo rex promiserit, se primo mense singulis nautis drachmam, sequentibus autem tantum tres obolos daturum. Postremo illa, *ὅμως δὲ παρὰ πέντε ναῦς*, & quae sequuntur, hunc in modum exponit: Tissaphernem, quamquam ex pacto cogi non poterat post primum mensem plus quam tres obolos in capita, id est, talenta viginti septem semis in LV naves, dare, tamen, ut alacriores redderet Lacedaemonios, pollicitum fuisse, se LV navibus in mensem triginta talenta praebiturum, perinde ac si classis LX navium, & in ea XII millia hominum essent. Unde necessario confici putat, pro *τρία* legendum esse *τριάκοντα*. Sed non pauca sunt in hac interpretatione & emendatione dubia. Nititur ea unico hoc fundamento de ducentis in qualibet navi hominibus, quod fortassis non firmissimum est. Herodotus quidem, cuius auctoritate praecipue pugnat, VII, 174, scribit in mille ducentis & septem navibus Xerxis 241400 homines fuisse, *ducenos in singulas naves supputando:* sed addit, quod dissimulat Meibomius, praeter hos singulas naves triginta epibatas habuisse. At hos de numero ducentorum detrahit Meibomius, & singulis navibus Peloponnesiorum tantum ducentos homines, non plures, nec pauciores, vectos, atque ex iis 180 remiges, reliquos 20 partim milites, partim ministerio alicui praefectos fuisse pu-

tat. Itaque cum ipse ab Herodoto abeat, frustra in eo praesidium sententiae suae quaerit. Quin etiam, si Herodotus plane idem, quod Meibomius, dixisset, tamen ex eo nondum pro certissimo demonstrari posset, Peloponnesios aliosque Graecos tunc eandem, quam olim in instruenda classe Xerxem, rationem secutos fuisse. E verbis Xenophontis prima specie aliquanto apertius videtur apparere id, quod de ducentis in qualibet triremi hominibus ponit Meibomius. Nam Xenophon I Hist. Graec. pag. 441 dicit, Cyrum iuniorem singulis nautis Peloponnesiorum diurnos tres obolos, & in singulas naves menstruas triginta minas stipendii nomine dedisse. Unde efficitur, singulis navibus ducentos viros vectos fuisse. Cum enim triginta minae faciant tria millia drachmarum, in singulos dies erogatae fuerunt centum drachmae, id est, trioboli ducenti. Sed haec ratio tum demum recte constaret, si omnes illi ducenti, quos in qualibet navi fuisse contendit Meibomius, idem omnino stipendium meruissent, nec quisquam eorum quidquam praeter tres obolos in diem accepisset. Iam vero cum plane probabile sit, quod ad Xenophontem putat Palmerius, gubernatores, aliosque, qui honestiore aliquo officio in navi fungebantur, plus quam ceteros accepisse, & remiges ipsos, quod nec Meibomius negat, alium alio plus stipendii tulisse, e Scholiaste Aristophanis ad Ranas v. 1106, & e Scholiaste Thucydidis ad VI, 31 constet, Meibomianas illas rationes ruere necesse est. Quibus eversis, facile intelligitur, emendationem illius, etiamsi eam veram esse putare velimus, tamen minime stabili fundamento superstrui: & quod ad inveniendum numerum ducentorum hominum in singulis triremibus verba Thucydidis, ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ πεντήκοντα τριάκοντα (ita enim legit, pro τρία) τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνὸς, ita interpretatur, quasi Tissaphernes dixisset, se, cum ex pacto tantum viginti septem talenta cum dimidio in quinquaginta quinque naves deberet, tamen hoc in se recipere, ut, donec a rege responsum accepisset, summam illam ad triginta talenta augeret, perinde ac si sexaginta naves essent, id nihil aliud esse, quam verba ad conceptam animo opinionem torquere, & ex ea vocem fortassis non corruptam emendare. Nec magis probare possum, quod dicit, inter regem & Lacedaemonios convenisse, ut rex primi mensis ἐντελῆ μισθὸν, id est, drachmam, ceteris autem tantum

triobolum nautis penderet. Neque enim de huiusmodi pacto quidquam e Thucydide colligas; & si ita conventum fuisset, quo colore Tissaphernem pactum non servare queri potuissent, quod factum fuisse non obscure significat Thucydides, Lacedaemonii? Nam si hi inutiliter pacti erant, ea non Tissaphernis, sed ipsorum culpa erat. Denique, cum alios reprehendat, ut qui perperam interpretati fuerint haec verba παρὰ πέντε ναῦς, ipse ea ita exponit, ut nihil inde lucis huic loco inferatur. Nam vertit ea, *praeter, id est, supra quinque naves. quippe naves quinque*, inquit, *non excluduntur, sed includuntur. Supra ceteras naves, quae classem Lacedaemoniorum efficiebant, quinque amplius computabantur.* Quae non minus, quam Thucydidis ipsius verba, obscura & intricata sunt. Ea quomodo expediri debeant, mihi nondum satis liquet. Nam non intelligo, cur, cum cap. 26 totam classem Peloponnesiorum quinquaginta quinque navium fuisse dixerit, nunc praeter eas quinque, quasi praecipuas, memoret, easque e numero illarum quinquaginta quinque excludere videatur. Non dubito, quin corruptus sit locus: sed qua in parte vitium haereat, non pro certo possum constituere. Interim suspicor, quinque has naves ideo praecipue memorari, quod a Lacedaemoniis primum tantum quinque naves ad Chios adiuvandos instructae erant, & cum Chalcideo atque Alcibiade Chium venerant, ut est cap. 6, 8, 11 & 12. E Palmerii coniecturis autem maxime probo secundam, nec plane vero dissimile esse puto, cum Thucydides scripsisset, ἐς γὰρ πέντε ναῦς τρία τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνὸς, aliquem, qui cap. 26, quinquaginta quinque naves Peloponnesiorum fuisse, legerat, in margine adscripsisse καὶ πεντήκοντα; quae suspicio etiam nonnihil ex eo confirmatur, quod Thucydides fere ubique, & vel uno hoc libro plus decies, nomen ναῦς ante, vel post nomina numerorum, rarissime autem inter ea ponit. Haec si admittatur, loci difficillimi hic sensus esse potest: Tissaphernem, cum intellexisset, non plures quam quinque naves parari, faciliorem fuisse in drachma diurna non tantum in has, sed etiam in alias, quas praeter illas missuri essent Peloponnesii, promittenda; quod non putaret admodum multas missum iri. Sed cum deinde numerus illarum ad quinquaginta quinque auctus fuisset, primi quidem mensis integrum stipendium, id est, drachmam promissam omnibus solvisse; sed magnitudine sumtus deterritum a priore pacto

recedere, & in ceteros menses pro drachma tantum tres obolos dare voluisse. Verum reclamantibus Lacedaemoniis, in primisque Hermocrate Syracusano, deinde aliud inter eos pactum initum fuisse, e quo praeter quinque illas naves, quarum praecipua aliqua ratio habita videtur, id est, praeter eos, qui his vehebantur, etiam omnes, qui in aliis navibus erant, non quidem integram drachmam, sed tamen plus quam ternos in diem obolos acciperent. Nam quinque his navibus tria in mensem talenta, quae e priore pacto plura dabantur, & ceteris omnibus, quantuscunque earum esset numerus, ad eandem rationem, id est, non plus, nec minus, quam quot mensibus tria in quinque naves talenta data fuisse. Haec nunc est mea de hoc loco sententia, quam, si quis meliora me docebit, lubens deseram. Duker. Conf. Heilm. qui h. l. ita legendum & interpungendum censet: Ἑρμοκράτους δὲ ἀντειπόντος τοῦ Συρ. στρατηγοῦ (ὁ γὰρ Θηραμένης — μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ· ὅμως δὲ παρὰ πέντε ναῦς πλέον ἀνδρὶ ἑκάστῳ ἢ τρεῖς ὄβολοι ὡμολογήθησαν· ἐς γὰρ πέντε ναῦς καὶ (adhuc) τρία τάλαντα ἐδίδου τοῦ μηνός·) καὶ τοῖς ἄλλοις &c. ut apodosis non ab ὅμως, sed a καὶ τοῖς ἄλλοις incipiat.

ead. l. 11. Τοῖς ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναίοις) Cl. οἱ ἐν τῇ Σάμῳ Ἀθηναῖοι, quomodo & Valla. Wass. Si vulgata scriptura est a Thucydide, plane insolita structura orationis usus est: quae, etiamsi dativos ad proximum προσαφιγμέναι referas, nihilo minus hiulca & contorta erit; planior futura, si γὰρ tolli liceret.

Pag. 48. *l.* 10. Δρίμυσσαν) Hudson. praefert per *υ*. Sed δρύος & δρίος apud Homerum Odyss. ξ, v. 353, & Hesych. in δρίον. Liv. *Drymusa* XXXVIII, 39. ibi tamen LI Aler. Codex Ms. Polybii apud Ursinum Δρυμοῦσσα. Cl. Gr. Δρύμυσσαν. Rara, aut nulla alibi huius insulae mentio. *Pelam* agnoscit Livius XXXVI, 43, *Marathussam* Plinius V, 31. *Marathusa* oppidum Cretae. Δρυμοῦσαν καὶ Πήλην Aristides Tom. I, p. 516. Wass. Quae hic Δρίμυσσα, Stephano est Δρυμοῦσσα, Polybio Excerpt. Legation. XXXVI in ed. Plant. Δρυμοῦσα, in Gronov Δρυμουσσα, & Plinio l. d. *Drymusa*. Scripturam per *υ* probant etiam Palmerius in Exercitation. p. 57, Harduinus ad Plinium, & Cellarius III Geogr. Ant. 2, qui in Thucydide e Stephano rescribendum censet Δρυμοῦσσαν. *Pelam* in Livii l. d. non invenio. Memorant eam Plinius V, 31, XXXII, 2, & Stephanus.

ead. l. 13. Φώκαιαν) Vid. Livium XXXVII, 31, & Cantacuzenum 238, 293, 741. Wass.

Pag. 49. *l.* 3. Οἱ ἄλλοι ξύμμαχοι) Cl. οἱ ξύμμαχοι οἱ ἄλλοι. Aliter noſter. Vide Indicem. Wass.

ead. l. 10. Χαλκιδέων) Lege Χαλκιδέως. Nam Chalcideus cum quinque navibus a Lacedaemoniis Chium miſſus fuerat, c. 6, 8, 11 & 12. Chalcidenſes huic expeditioni non interfuerunt, nec Thucydides ante ullam illorum mentionem fecit. Hoc recte obſervavit vir doctiſſimus, qui edit. Hudſonianam cum Cod. Reg. contulit.

Pag. 50. *l.* 1. Ἤν τι σφάλλωνται, κακώσειν) Gr. ἤν τι σφάλλωνται, καὶ κακώσειν. Et tale quid legiſſe videtur Laur. Valla. Wass.

Pag. 51. *l.* 3. Παρ' αὐτῶν) Non dubitem praeferre αὐτὸν, quemadmodum alios hic legiſſe ſcribit Portus, & emendatum erat in Caſſ.

ead. l. 5. Ἐπὶ σωτηρίᾳ τῶν ἀνθρώπων ἐκ τῆς Σάμου) Erythraei quidam capti in Samo, ut inde liberarentur, ſimularunt, ſe domum remiſſos civitatem Athenienſibus proditurος. Ea ſpe dimiſſi, cum Erythras veniſſent, ab aliis ea de cauſa tanquam proditores accuſati ſunt. Cognita vero cauſa, quod evadendi ſolum gratia Athenienſibus polliciti fuerint, non autem quidquam de prodenda patria in animum induxerint, ab Aſtyocho ſunt abſoluti. Acac.

ead. l. 10. Κατ' Ἀργῖνον) Ἄργεννον Straboni XIV, 644: Μετὰ δὲ Κώρυκον Ἁλόννησος νησίον· εἶτα τὸ Ἄργεννον, ἄκρα τῆς Ἐρυθραίας, πλησιάζουσα μάλιστα τῷ Χίων Ποσειδίῳ. Stephanus quoque τὸ Ἄργεννον ἀκρωτήριον. Et Ptolemaeus pag. 118, Κλαζομεναὶ, Ἄργεννον ἄκρον.

ead. l. 11. Καὶ ὥσπερ) Haec non recte diſtinguuntur. In Gr. ante haec verba eſt diſtinctio maxima, & omnia ſine diſtinctione leguntur uſque ad καὶ αἱ. Baſil. quoque, μακραῖς. καὶ ὥσπερ, & ἐπεδίωκον, καὶ αἱ.

ead. l. 12. Αὐτὰς) Non agnoſcunt Mſſ. & edd. recte. Wass.

Pag. 52. *l.* 4. Φοινικοῦντα) Steph. legit λίμνην. Numus Domitiani apud Ligorium Φοινικουντίων. Vid. Spanhemium. Wass. Stephanus: ἔστι καὶ Φοινικοῦς λίμνη. Θουκυδίδης ὀγδόῃ. Sed Pinedo & Holſtenius recte legunt λιμήν. Livius XXXVI, 45 apud Pinedo. *Romani Chium petentes* Phoenicuntem *primum* portum Erythraeae terrae *praetervecti.* Add. XXXVII, 16.

ead. l. 12. Ταῖς ἡμισείαις τῶν νεῶν) Vide cap. 8.

ead. l. 15. Ξυλλαμβάνειν) *Succurrere* vertunt Valla & Portus. Hoc non poteſt ferri, niſi ſimul legatur ταῖς ἀπ' Αἰγύπτου ὁλκάσι προσβαλλούσαις, ut etiam annotat Portus. Sed quia hic nulla eſt in libris varietas, a recepta ſcriptura non recedendum, & συλλαμβάνειν cum Acacio potius *capere, comprehendere*, quam *ſuccurrere*, vertendum arbitror. Videntur autem, quod idem Acacius putat, inter Tiſſaphernem & Lacedaemonios tum inimicitiae quaedam exortae per occaſionem controverſiae de ſtipendio.

ibid. Ἔστι δὲ τὸ Τριόπιον) Vide Holſten. ad Steph. Salmaſium ad Solin. & inſcr. Herodis. Spanhem. Notis in Callimachum Hymn. in Del. v. 160, & Hymn. in Cerer. v. 31, Diodor. V, p. 229, Pauſan. Phocid. XI, Ariſtot. Polit. II, 8, Scylacem p. 38, D. Halicarn. Antiq. IV, 25, Plutarch. Cim. 486, Euſebii Chron. CCCCLXIV, Euſtath. in Iliad. δ', 341, & Heſychium. WASS.

Pag. 53. *l.* 6. Ὀλίγου) Sic ἱππεῖς ὀλίγου ἐς χιλίους alibi. vid. Priſcianum p. 1192. Plutarch. Pomp. ὥστε ἅπαξ ΜΙΚΡΟΥ συντριβῆναι. WASS. Ariſtophanes Nubibus v. 720, Ὀλίγου φροῦδος γεγένημαι; Veſp. v. 825, Ὡς ὀλίγου μ' ἀπώλεσας. Lucianus Tim. pag. 79, Καὶ αὐτὸς ὀλίγου δεῖν συνετρίβη. Et ſaepe apud omnes.

Pag. 54. *l.* 5. Ἐνδεεῖς ξυνθῆκαι) *Manca* foedera: haud proprie. *Manca* ſunt, quae defectu propoſitionis cuiuſdam, quam habuerunt antea, laborant. reſcribe *imperfecta*, nondum perfecta. WASS.

ead. l. 14. Τοὺς Λακ.) Τῶν Λακ. Cl. Gr. inepte. WASS.

Pag. 56. *l.* 2. Ἐν κέλητι) Vide ad IV, 9, ibique Scholiaſten, & ad I, 53, Euſtathium in Hom. Od. ε', p. 1539, Thom. Magiſtrum, & Ammonium, apud quem Vulcanius pro πηδάλιόν τι μικρὸν recte emendat πλοιάριόν τι μικρόν.

ead. l. 3. Διαβεβηκότες τὴν Χίον τῇ στρατιᾷ) Ita quidem omnes libri tam ſcripti, quam editi, quos vidi. Sed credo propter ultimam ſyllabam vocis διαβεβηκότες, neglectam eſſe praepoſitionem ἐς, & legendum διαβεβηκότες ἐς τὴν Χίον. Thucydides I, 114, Καὶ ἐς αὐτὴν διαβεβηκότος ἤδη Περικλέους στρατιᾷ Ἀθηναίων.

ead. l. 5. Δελφίνιον) Harpocration. pag. 119 χωρίον vocat; mallem φρούριον. Diſtat a Chiorum urbe Mil. 18, inquit Tournefort. nunc *Port Dolphin*. Eſt & Portus Oropi. v. Strab. IX, p. 403, Xenoph. Hiſt. Gr. I, p. 442. WASS. Scholiaſtes Ariſtophanis Equit. v. 759, & Suidas Δελφί-

νιον itidem χωρίον ἐν Χίῳ vocant. Stephanus φρούριον Χίων.

ead. l. 9. Μετὰ τοῦ) Articulus abest Cl. Gr. Utroque modo noster. WASS. Male hic Interpp. *Tydeus Ion*, quasi natio eius indigitaretur, quod supervacuum erat, cum omnes Chii, ex quibus ille, essent Iones. Sed vertendum, *Tydeus Ionis filius*: f. eius Ionis, cuius Suidas v. Ἀθην. meminit, ubi etiam Atticismi eius specimen, f. alterius eiusdem cognominis. HUDS. Quae hic Hudf. scribit, iam ante in mentem venerant Freinshemio ad Curt. III, 13. Ion Chius poëta non incelebris, de quo Suidas in v. Ἀθηναῖος agit, coepit docere tragoediam Ol. 82, ut idem tradit in Ἴων. Itaque aetas quidem non obstat, quo minus huius Tydei pater esse potuerit. Sed fortassis nullum aliud est huius rei argumentum.

Pag. 58. *l.* 3. Ἢ αὐτὰς) Absunt Gr. recte, ni fallor. WASS.

ead. l. 9. Μαλέας) Ita scribunt Historici vett. & Scylax, etiam Euripides Orest. v. 362, Lapis vetus apud Sponium, & Anna Comnena. Getulicus in Epig. Καὶ Μαλέου τυφλαὶ καμπτομένου σπιλάδες. Strabo Μάλεαι passim. Homerus, & qui eum sequuntur, Orpheus, Iulianus in Epig. aliique diphthongum adhibent. Hinc media Latinis communis. Philostratus semel Μαλίαν scripsit. WASS.

Pag. 59. *l.* 1. Καῦνον) Urbs est Cariae. v. Herodot. I, 172, Polybium Exc. pag. 1450, Liv. XLV, 25, Plutarch. Artax. p. 1016. Ab Antigono capta, recuperatur a Ptolemaeo. Diodor. p. 712, 746. Duce Philocle inquit Polyaenus III, 16. Patroclum vocat Hegesander apud Athenaeum XIV, p. 621. Q. Calaber VIII, 79, ὃς ἐνὶ κοίλῃ Καύνῳ — παραὶ ποσὶ Ταρβήλοιο. Romanos foede tractasse bello Mithridatico Caunios, auctor Appianus 185. In Notitia Episc. *Acaleia* dicitur. Vetus nomen obtinuit usque ad Concilium Chalcedonense, hoc est, A. C. 451. hodie, Sophiano auctore, *La Rosa*, vid. Dion. Chrysost. p. 48. WASS.

ead. l. 14. Ἐχρήσαντο) Mendose ἐχώρησαν οἱ π. Cl. Alterum apud Thucydidem perfrequens. WASS.

Pag. 61. *l.* 2. Κῶν τὴν Μεροπίδα) Ita loquitur etiam Strabo XV, p. 686 & 790, & Antoninus Liberalis cap. 15, Callimachus Del. 160, Aristides, alii. In numis habemus ΚΩΩΣ & ΚΩΙΩΝ. Merops terrae filius Steph. Huc pertinet Epigr. ineditum Meleagri, Ἦν που ἐπ' ἠιόνων ΚΩΑΝ κατὰ νᾶσον ἴδητε Φάνιον, ἐς χαροπὸν δερκομέναν πέλαγος &c. Diodor. simpliciter τὴν Κῶν. Sic Anna Comnena pag. 335, Herodotum & Polybium secuta. vid. Ptolem. III,

15, Concil. Chalced. Part. III, Scylacem p. 38, Spanhemium ad Callimachum l. d. Wass. Adde Casaubonum ad Strabon. p. 686, & Holstenium ad Stephanum.

ead. l. 6. Τὴν χώραν καταδρομαῖς λείαν ἐποιεῖτο) Henr. Stephanus inter alia loca scriptorum veterum, qui phrasi λείαν ποιεῖσθαι accusativum rei apposuerunt, etiam haec verba Thucydidis affert. Verum alii hoc dicunt de rebus, quae rapi & auferri possunt, ut σώματα, σκεύη, & alia, de quibus λεία usurpari solet, λείαν ποιεῖσθαι; quod etiam ἁρπαγὴν ποιεῖσθαι dicit Thucydides infra c. 62: Καὶ σκεύη μὲν καὶ ἀνδράποδα ἁρπαγὴν ποιησάμενος. Hoc autem ad regionem transferri, admodum durum & insolens videtur. Si τῆς χώρας, vel καταδραμὼν legeretur, ut alibi apud Thucydidem & omnes alios, καταδραμεῖν τὴν χώραν, locum intelligerem, in quo nunc haereo. Sed tamen mihi persuadeo, alterum horum a Thucydide profectum, & errorem e compendiis scribendi, quibus ultimae syllabae, ην, αν, ης, ας, ων, & αις in Mss. exprimuntur, ortum esse.

Pag. 62. *l.* 1. Σύμην) De hac vide Herodotum I, 174, Strabonem, Ptolemaeum, Athenaeum, Aristidem Tom. II, pag. 358. Est & Σύμης ὄρος apud Araxem, Orpheus v. 746. Χάλκην Rhodiorum insulam vocat Theophrastus VIII H. Plant. 3. Wass. Apud Theophrastum est Χαλκία. Et sic etiam apud alios. Vide Cellarium.

ibid. Χάλκην) Nomen huius insulae varie ab auctoribus exprimitur. Plinius in uno loco *Chalcen*, in altero *Chalciam* scripsit, Scylax Χαλκείαν, Theophrastus cum Strabone Χαλκίαν, Mela denique cum corruptis codicibus *Chalcidem*. Palmerius ad Graec. Auct. p. 347, 348. Huds.

ead. l. 6. Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ) Ita Cl. & Gr. quod frequentius est. Wass. Hudsonus in Appendice Variar. Lect. annotaverat, ita esse in Cl. & Gr. Non animadverterat scilicet in sua editione vitio operarum omissum esse articulum τοῦ, quem omnes libri scripti & editi, quos vidi, habent. Nec potest ille deesse, nisi simul pro ἐκ legatur ἐξ.

Pag. 63. *l.* 5. Τεύγλουσσαν) Quidam Mss. Τεύγλουσαν. cum editis Cl. Gr. At Stephanus Τεύτλουσσα. τὸ ἐθνικὸν Τευτλουσσαῖος, ἢ Τευτλούσσιοι. Plinio est Seutlusa. Ἐν Σεύθλῳ Anna Comnena. Wass. Harduinus ad Plin. V Hist. Nat. ult. putat, in exemplaribus Thucydidis mendose legi Τεύγλουσσαν, pro Τεύτλουσσαν.

ead. l. 6. Ἁλικαρνασσὸν) Ita Mss. Herodotus I, 144,

Ἀλικαρνησὸν. Numus Lepidi σ geminat, & quandoque Herodotus, etiam in exemplari Medicaeo. Neque diffidet Mſ. Barocc. Wass.

Pag. 64. *l.* 1. Δορύμοις) Λώρυμα etiam Ptolemaeus. In Notit. Epiſc. memoratur Epiſcopus ὁ Λαρύμων pag. 15. in alia Not. ὁ Ὑλαρίμων p. 41. alibi oppidum Ὑλάραμα mendoſe ubique. In Concil. Conſtantinop. Gen. A. Chr. 680 ſubſcripſit Epiſcopus Lorymorum. Λάρυμα ſcribit Conſtantin. Porphyrog. Locus tantum, aut παραλία τραχεῖα erat Strabonis & Plinii tempore. Λωρυμνὸν exponit Heſychius βαθύτατα. Wass. Λορύμοις per ο ab Henr. Stephano ortum eſt, fortaſſis quod ita in ſuo vet. exemplari invenerat. Sic quoque videtur eſſe in Cod. Clar. e quo nihil annotat Hudſonus. Sed rectius alii Λωρύμοις per ω.

ead. l. 10. Οὔτε) Cl. οὐδὲ τὰς Χαλκιδέως, οὐδὲ τὰς Θηρ. quomodo legendum videtur. Wass.

ead. l. 11. Χώρας ὅσης) Scribas Codd. qui habent χώρας ὅσης ἧς, duas variantes lectiones coniunxiſſe e Cl. & Caſſ. intelligi poteſt. Supra cap. 18, Ὁπόσην χώραν καὶ πόλεις βασιλεὺς ἔχει, καὶ οἱ πατέρες οἱ βασιλέως εἶχον.

Pag. 66. *l.* 1. Ἀτειχίστου οὔσης τῆς πόλεως) Vide Meurſii Rhodum Lib. I, cap. 9.

ead. l. 2. Ἐκ τῶν δυοῖν πόλεοιν) Quatuor Mſſ. ἐκ τοῖν. Sic V, 29, Ἀμφοῖν τοῖν πόλεοιν.

ead. l. 3. Ἰηλυσσοῦ) Homerus, quem ſequitur Herodotus, Ἰηλυσσὸν exhibet. Conon vero Narrat. XLVII Ἰήλυσον. Ptolemaeus Ἰηλυσσὸς, in Mſ. Coislin. Ἰλισὸς, unde corrigendum Ἰηλυσός. Hodierna Stephani exemplaria corrupte Ἰάλυσσος, & illa ex Euſtathiano Codice emendanda. Nam ſibilum in hac forma nequaquam geminant Pindarus, Scylax, Strabo, Diodorus, Timocreon Rhodius auctor Thucydidi aetate ſuppar, Plutarchus, Cicero, Plin. aut Gellius. Apud Plinium quidem lib. XXX, cap. x, § 20, *Galyzum* dedit Harduinus libris ſuis nimis obſecutus. Librarii fortaſſe invenere *Ialyſſum*. At ipſe Plinius alibi recte ſcribit, & ſic etiam, qui eandem hiſtoriam memorant, Strabo, Gellius, etiam Mſ. Gellii Pembr. Aelianus, Plutarchus. Neque aliter tribus in locis Cicero. Schol. Theocriti Εἰδ. ιζ', v. 69, Ἄλυσος pro Ἰάλυσος, ut ad Cic. N. D. monuit Ioannes Daviſius. Eſt & aliud non levius eo in loco mendum; nam pro Ἀβάντος omnino reponendum, ἀπὸ Τριόπου τοῦ Φορβάντος. Ita, ſi recte memini, Diodorus, &

Hyginus. Pindari item Scholiasta bis Ἰηλυσὸν quasi a poëta repraesentat Olymp. ζ', 137. At modulus in recepta Pindari lectione aeque convenit, dialecto unice. Itaque rectius scholia recentiorum Ἰαλυσὸν scribunt. Suidas denique cum Hesychio & Phavorino Ἰάλυμος χώρα: vel Ἰάλεμος χρόα, inepte. In omnibus hisce legerim Ἰαλυσὸς χώρα. Kusterus hic aliud agit. Diodorus ἐν Ἰαλυσίᾳ, Athenaeus ἐν τῷ Ἰαλυσῷ, pro circumiecta regione. Hesychius Ἰαλύσια, τὰ ἐν Ἰαλύσῳ νομίσματα. Urbs haec totius insulae vetustissima erat, hodie, inquit Niger, *Uxilica*. Recte ergo hoc apposito Telchinas ornavit Ovidius Met. VII. Conf. Meursium & Thevenotium. WASS.

Pag. 67. *l.* 14. Τριώβολον τοῖς &c.) Paralorum stipendium erat, oboli quatuor in singulos dies, ut docet Harpocrat. ceteri vero milites navales tres tantum habebant, ut constat ex hoc loco. At qui terra militabant, iis idem stipendium, quod τοῖς παράλοις, i. e. oboli IV. Extra vero ordinem factum bello Pelopon. ut militibus praesidiariis drachma una, & altera ipsorum calonibus penderetur. Equites drachmas in mensem triginta accipiebant, i. e. unam in dies singulos. Vide Meursii Attic. Lect. l. 2, c. 7, 8. HUDS. De stipendio classiariorum adde Spanhemium Dissert. V de Usu & Praestant. Numism. p. 249, Schefferum IV de Milit. Nav. 1, & Kuhnium ad Pollucem I, 121.

Pag. 68. *l.* 3. Τὰς ναῦς ἀπολιπόντες) De Stephani & Porti interpretationibus ac supplementis quisque sentiat, ut lubet. Mihi locus videtur esse mutilus. Scriptura Cod. Clar. τὰς ναῦς ἀπολείπωσιν, imperfectum relinquit sensum verborum sequentium, ἐς ὁμηρείαν τὸν προσοφειλόμενον μισθόν.

ead. l. 9. Ἀπήλασεν) Hoc Stephanus ideo mutandum putat, quia *omnino videtur opus esse verbo praet. imperf.* Et certe omnia alia eo tempore posita sunt. Post ξυμμαχικοῦ edd. recentiores perperam habent distinctionem minimam, quae in Basil. est maxima, & in Gr. media.

ead. l. 14. Πρότερον ἀποστῆναι) Quaero loca aliorum scriptorum, qui πρότερον pro πρότερον ἢ dixerint. Quamdiu ea non suppetent, potius credam, hic excidisse ἢ post πρότερον, quod propter figuram literarum Ν & Η non multum dissimilem facile fieri potuit. Thucydides VI, 58, Πρότερον ἢ αἰσθέσθαι αὐτούς. Adde VIII, 24, & ad VII, 63.

Pag. 69. *l.* 5. Ἐντελῆ αὐτοῖς ἀποδώσειν τὸν μισθὸν) Drachmam Atticam, non triobolum. supra cap. 29. Aristophan.

Equit. verf. 1364. Vide Kuhnium ad Pollucem I, 121.

ead. l. 9. Μελλήσει πλείοσι μισθὸν πορίζοντα) Horum verborum sententiam non assequor. Subesse iis aliquid vitii, varietas librorum MSS. & edd. satis indicat: quod quomodo deprehendi possit, indagabunt sollertiores. Sed de detrahenda Peloponnesiis parte stipendii agi ex iis apparet, quae in fine huius capitis dicit Thucydides, Tissaphernem Peloponnesiis maligne stipendium suppeditasse, nec properasse arcessere classem Phoenicum. DUKER. Ὥσπερ παρεσκ. μελλήσει coniungit Heilm. posito inciso post μελλήσει.

ead. l. 12. Ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς λυπηροὺς τοὺς ἑτέρους ἐπάγειν) Duo MSS. αὐτοῦ λυπηρούς. Fortassis αὐτῷ λυπηρούς; ut VI, 18, τοῖς ἐκεῖ ἐχθροῖς ἡμῶν λυπηροὶ ὄντες. DUKER. Idem placebat Heilmano.

Pag. 70. *l.* 5. Κατατρίψαι) Marg. Camer. καταστρέψαι. inepte. WASS.

Pag. 71. *l.* 9. Ἐκ τοῦ περιόντος ἀγωνιεῖσθαι) Portus vertit, *ex abundanti certaturas*, quasi hoc ad naves Phoenicum pertineret, cum de Peloponnesiis dicatur; de quibus etiam Valla, Stephanus, & Acacius recte acceperunt. Stephanus non male sententiam ita expressit: *instructos ex abundanti fore navibus ad certandum.* id est, pluribus, quam opus esset ad dimicandum & superandos hostes. Eadem significatione ἀπὸ περιουσίας videtur dicere Thucydides V, 103, Τοὺς ἀπὸ περιουσίας χρωμένους αὐτῇ, nempe τῇ ἐλπίδι. Et ἐκ περιουσίας Lucianus Reviviscentib. p. 394: Τοσοῦτον ὑπερφέρω τοῖς δικαίοις, καὶ ἐκ περιουσίας ἀπολογήσασθαι ὑπολαμβάνω.

ead. l. 12. Ἢ ὥστε λανθάνειν οὐ προθύμως) Valla ea, quae deesse putabat, ita supplevit, quam ut occultaret, se non libenter *illis sociis gerere bellum.* Portus, quam ut se occultare posset ita, quin *alacriter, & sciens, prudensque, magnoque studio Peloponnesiis adversari, & quavis ratione illos oppugnare videretur:* quorum maximam partem recidit Wasse. Si omnino necessarium est hic ellipsin aliquot verborum statuere, non minus recte suppleri posset, οὐ προθύμως περὶ αὐτοὺς ἔχων, *se iis nequaquam amicum, minime eorum studiosum esse.* Pollux III, 16, εὔνως ἔχων πρὸς τὴν πόλιν, προθύμως περὶ τὴν πόλιν. Sed potius putem legendum οὐ πρόθυμος ὤν, vel οὐ πρόθυμος, si quis existimabit, in eo ita suppleri posse participium ὤν, ut in iis, ubi id deesse putat Stephanus in Append. ad Script. al. de Dialect. p. 164.

Pag. 72. *l.* 1. Τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον) Posituram invertit Suidas in ἐπιθεραπεύων: ἐπιθεραπεύων τὴν ἑαυτοῦ κάθοδον εἰς τὴν πατρίδα. & exponit διορθούμενος, προμηθούμενος. Wass.

ead. l. 7. Τὰ μὲν καὶ Ἀλκιβιάδου) Satis intricata est structura huius periodi. Stephanus huc e fine revocat nominativos, & post στρατιῶται ita ordinat verba, οἱ ἐν τῇ Σάμῳ τριήραρχοί τε τῶν Ἀθηναίων, καὶ δυνατώτατοι, τὰ μὲν — τὸ δὲ πλέον καὶ ἀπὸ σφῶν αὐτῶν ὥρμηντο ἐς τὸ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν, *trierarchi — tum quod Alcibiades mandata dedisset* &c. *tum etiam magis sua sponte inclinaverunt* &c.

Pag. 73. *l.* 9. Τῶν πολιτῶν) Cl. τῶν πολιτῶν καὶ ἐνόμιζον τὰ πράγματα. Sed ex interprete. Wass.

Pag. 74. *l.* 13. Περιοπτέον) Περισκεπτέον in Codd. Ar. & Gr. est glossema, quod expulsa vera scriptura in contextum venit. Περιοπτέον habet etiam Thomas Magister in περιορῶ.

ead. l. 14. Μὴ στασιάσωσι τῷ βασιλεῖ) Non caret ratione distinctio huius loci, quam Valla, Acacius, atque etiam Portus probarunt. Nam hoc ostendere vult Phrynichus, ipsis praecipue cavendum esse, ne inter se discordes sint, & spem de societate & auxilio regis ab Alcibiade factam, ob causam, quam addit, plane incertam & fallacem esse. In Gr. hic nulla est distinctio, nisi post εἶναι. In Cass. corrector recens minimam posuerat post στασιάσωσι, post βασιλεῖ nulla erat. Tamen ne sic quidem bene fluit oratio, & ἀσύνδετος est. Fortassis copula καὶ, quam quidam Mss. ante οὐκ εὔπορον habent, loco mota est, & post στασιάσωσι debuerat poni.

ead. l. 15. Λέγων) Hoc recte abest a Cl. Gr. & aliis. Wass.

Pag. 75. *l.* 4. Κακὸν οὐδὲν) Cl. κακὸν ἢ δεινόν. ex interpretatione, ut videtur. Wass.

Pag. 76. *l.* 3. Καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι) Vid. ad IV, 28.

ibid. Καὶ ἄκριτοι ἂν καὶ βιαιότερον ἀποθνήσκειν) Corinthus omittit ἂν, &, praeterquam in ed. Stephani, pro βιαιότερον habet βιαιότεροι, & pro ἀποθνήσκειν, ἀποθνήσκοιεν. Vulgata scriptura non indiget mutatione.

Pag. 77. *l.* 7. Πέμπει ὡς τὸν Ἀστύοχον) Ad locum Suidae apud Hudsonum adde omnino Polyaenum III, 6, Proverb. Vatic. Append. IV, 1, & Plut. Alcib. p. 205. Wass.

Pag. 78. *l.* 3. Καὶ γίγνεται αὐτοῖς μηνυτὴς) Non valde grata est repetitio τοῦ αὐτοῖς. Si per Mss. liceret, mallem αὐτός.

Pag. 79. *l.* 8. Προφθάσας) Conf. Polyaenum III, 6. Wass.

ibid. Ἐξάγγελος) Ammon. ἄγγελος. ἦσαν γὰρ τινες τῷ Νικίᾳ διάγγελοι, pro ἐξάγγελοι. Hesych. ἐξάγγελος, ὁ τὰ ἔσω γεγονότα τοῖς ἔξω ἀγγέλλων. Apud Sophoclem Trachin. valet *index*. Apud Demosth. ἐξαγγέλλειν τὰ ἀπόῤῥητα Philipp. I. Cyrillus in Esaiae LV, p. 776, Mosen ait fuisse ἐξαγγελέα τῆς δινεκοῦς λατρείας. Pro *confessione sacramentali*, in Canone Poenit. I. Chrysostomi. v. Iustinum Dial. cum Tryph. p. 267 ed. Commelin. & Philostratum de Vitis Soph. I, § 2. Wass. Add. ad VII, 73.

ead. l. 10. Καὶ ἅμα) Cod. Ar. ἅμα καί. recte. Wass.

Pag. 80. *l.* 9. Ταῦτα) Ταυτὰ legit Heilm.

ead. l. 14. Πεισθῆναι) Ita etiam legit Scholiastes. Sed non intelligo, quis sit sensus in illius interpretatione, Tissaphernem metuisse quidem potentiam Peloponnesiorum, sed tamen cupivisse sibi ab Alcibiade persuaderi, ut illis desertis Athenienses socios ascisceret. Nam ex iis, quae deinde cap. 56 & 57 dicuntur, apparet, Tissaphernem, etsi ei suspectae erant vires Peloponnesiorum, tamen eos minime voluisse a se alienare, & cupivisse efficere, ut sibi fidem haberent, se eorum amicitiam societati Atheniensium praeferre. Et repugnat expositioni Scholiastae particula ὅμως, quae indicat, eum non consultum rebus suis putasse a Peloponnesiorum societate recedere. Melior, ut mihi videtur, est sententia in scriptura plerorumque MSS. & omnium edd. ante Stephanum, πιστευθῆναι, quam etiam interpretes Latini secuti sunt. In qua suppleo ὑπ' αὐτῶν, nempe τῶν Πελοποννησίων, ut apud Plutarchum in Apophthegm. p. 330 πιστευθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων; vel πρὸς αὐτῶν, quemadmodum Herodian. II, 10, πρὸς τῶν ἐκεῖ στρατιωτῶν, οὓς ἐψεύσατο, οὐκ ἔτι πιστεύεται. Nam Porti interpretationem in Commentar. ad hunc locum, *cupientem sibi haberi fidem apud regem*, non magnopere probare possum.

Pag. 81. *l.* 3. Ἐν τῇ) Si in ullo libro scripto, aut edito ante secund. ed. Stephani, ita legeretur, fortassis aliquantum valeret, quod dicit Portus, τῇ pro ᾗ poëtice poni posse. Nunc ea ratione frustra defenditur, quod primum apud Stephanum natum est; qui utrum ita e MSS. an e coniectura aliqua ediderit, non constat. E verbis ἐν τῇ Ῥόδῳ ὄντων αὐτῶν me non expedio. Ipse Thucydides paulo ante dixit ἐν τῇ Κνίδῳ, & cap. 43, de ea re inter Lacedaemonios, cum Cnidi essent, actum, ibique Lichae sermonem,

quem hic repetit, habitum esse, pluribus exponit. Deinde Peloponnesios Cnido in Rhodum venisse narrat cap. 44. nec tamen quidquam addit, unde intelligi possit, eadem ibi, quae ante Cnidi, fuisse dicta. Si hoc voluit dicere, Lacedaemonios, Rhodiis ab imperio Atheniensium liberandis, re ipsa ostendisse verum esse, quod Tissapherni dixerat Alcibiades, satis obscure loquitur.

ibid. Τὸν τοῦ Ἀλκιβιάδου λόγον) Cap. 45 & 46. Ut vertit Valla, sibi hanc lectionem finxisse videtur, (cum altera se expedire non posset) τῷ τοῦ Ἀλκιβ. λόγῳ πρ. εἰρημένῳ π. τ. ἐ. deinde ἐπῆλθεν pro ἐπηλήθευσεν. Sed non dubium, quin vera sit vulgata lectio, & sit ἐπηλήθευσε quod paulo ante dixerat ξυνεμαρτύρησε. STEPH. Recte. Similis est locus IV, 85 in princip. ubi vide Scholiasten.

ead. l. 6. Οὐ φάσκων) Οὐ φάναι Graecis esse, quod Latinis *negare*, multis, etiam prolato hoc loco, ostendit Heraldus ad Iamblichi Vitam Pythag. c. VI. Apud Thucydidem hoc frequens est. Vid. IV, 122, V, 39 & 55, VII, 5, & VIII, 27. Cap. seq. ὁπότε δὲ μὴ φαίησαν ἐρωτώμενοι.

ead. l. 9. Τῷ Τισσαφέρνει) Non mala est lectio Cod. Cass. τὸν Τισσαφέρνην. Nam προσκεῖσθαι hac significatione non addito casu etiam VII, 18 & 78, dicit Thucydides.

ead. l. 14. Μάλιστα δὲ — περιγενέσθαι) Corinthus, qui τὸν Ἀλκιβ. & καταγαγοῦσι cum Marg. pro quo Cl. καταγάγουσι. idem Πελ. δὲ περιγίνεσθαι. δὲ, inquit, pro δή; quomodo Scholiastes. WASS. Vid. Stephanum ad Corinthum Artic. 33, & Append. ad al. Scripta de Dial. p. 188.

Pag. 82. *l.* 1. Κατάγουσι) Corrige sodes καταγάγουσι. ita enim Cl. Marg. Cass. ut προεξαγαγὼν VII, 6. ἐγεγένετο VII, 18: προσαγαγόμενος VIII, 17. ξυναγαγόντας VIII, 27. ἀπαγαγεῖν VIII, 28. ξυναγαγόντες VIII, 30. ἀνταναγαγόντες VIII, 83. ἐπεγεγένετο VIII, 96. WASS. Vid. ad cap. 61.

ead. l. 6. Κηρύκων) De his etiam nonnulla habet Meursius in libro de Regib. Athen. c. 11; & se de Ceryce, auctore familiae Cerycum, accurate egisse dicit in Syntagmate de Familiis Atticis; quod adhuc in lucem prodiisse non scio.

ead. l. 7. Μαρτυρουμένων) Hoc omnes de testimonio ab his in Alcibiadem dicto accipiunt. Sed quia addit ἐπιθειαζόντων, dubito an praeferendum sit, quod habent Codd. Reg. & Cass. μαρτυρομένων, ut saepe apud Aristophanem & alios μαρτύρομαι, & μαρτύρομαι θεούς. Thucydides VI, 80, δεό-

μεθα δὲ καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα. *Testari*, & *Deos hominesque testari*, dicunt Latini.

Pag. 83. *l.* 3. Ὑμῖν γενέσθαι) In margine edit. Porti scripta est illius coniectura ὑμῖν γενέσθαι. Non dubito, quin scripserit ἡμῖν, quod & confirmat Cl. & postulat sententia, ut scil. in eadem persona maneat oratio. Idem etiam visum fuit Acacio, qui vertit *nobis*. Sic paucis interiectis ὕστερον γὰρ ἐξέσται ἡμῖν.

ead. l. 7. Μεταθέσθαι) Cl. μεταπείθεσθαι. male. WASS. Thucydides V, 18 in fin. εὔορκον εἶναι ἀμφοτέροις ταύτῃ μεταθεῖναι, ὅπη ἂν δοκῇ ἀμφοτέροις. Mox pro κατάξομεν non improbem, quod volebat Portus, κατάξωμεν. Quod deinde in quibusdam Mss. & edd. est χαλεπῶς ἐφέρετο περὶ, non puto admitti posse. Χαλεπῶς, δεινῶς, βαρέως φέρειν hac significatione dicunt omnes. Thucydides VI, 56, χαλεπῶς δὲ ἐνεγκόντος τοῦ Ἁρμοδίου. Aliud est φέρεσθαι cum adverbiis, ut εὖ, καλῶς, κακῶς φέρεσθαι· quae de prospera, vel adversa fortuna dicuntur. Vid. Thucyd. II, 60, & V, 15, 16.

ead. l. 13. Ἐλπίζων ὡς καὶ μεταβαλεῖται) Cass. ἐπελπίζων. Hoc non facile defendi potest, nisi quis putet, ἐπελπίζων ὡς καὶ μεταβαλεῖται idem esse, ac ἐπελπίζων τῇ μεταβολῇ, quod ita dici posset, ut illud, quod ex Heliodoro ad Luciani Dial. I mort. annotavit Hemsterhusius, εὐμενείᾳ τῇ παρὰ τῶν κρειττόνων ἐπελπίζειν. Sed vix credo hic ita posse accipi, & praefero consensum aliorum librorum.

Pag. 84. *l.* 6. Ἐπιτήδειον) Cf. Aristot. Pol. 139, 26. WASS.

Pag. 85. *l.* 2. Ἀφιγμένοι) Cl. ἐπελθόντες ἀρχηγοὶ ἤδη, mutatione minus necessaria. WASS.

ead. l. 5. Βοηθήσαντας) Cl. & alii melius προσβοηθήσαντας. Vid. Indicem. WASS.

ead. l. 6. Χάλκην) Vid. cap. 41 & 60. Codd. male Χάλκην servant. haec insula Straboni Χαλκία. Plinio V, 31, *Chalce*; sed Lib. IV, 12, *Chalcia*, quomodo & Mela II, 7. Hodie teste Nigro *Charci*. WASS.

ead. l. 7. Εὐφυλακτοτέρα) Portus supplet ἡ Ῥόδος. Stephanus in Thes. legit εὐφυλακτότερα, *commodius inde observabatur*. Ita etiam quidam Mss. Nec aliter acceperunt Scholiastes, Valla & Acacius. Idque melius esse arbitror. Εὐφυλακτότερα pro εὐφυλακτότερον, ut ἀδύνατα pro ἀδύνατον, & alia neutra pluralia pro singularibus ex more Thucydidis. Vide Suidam in ἀδύνατα.

ead. l. 11. Εἰ μὴ βοηθήσουσι) Cl. εἰ μὴ τάχιστα βοηθήσουσι. recte. WASS.

ead. l. 13. Διενοοῦντο βοηθήσειν) Pro βοηθεῖν, vel βοηθῆσαι: futurum pro praesenti, vel aoristo. Sic cap. 74, Διανοοῦνται — τούτων πάντων τοὺς προσήκοντας λαβόντες εἵρξειν, ubi εἵρξειν pro εἶρξαι positum esse annotat Scholiastes. Stephanus Append. ad al. Scripta de Dial. p. 145.

Pag. 86. *l.* 2. Αἱρεῖταί τι αὐτοῦ) Non dubito praeferre scripturam plerorumque MSS. αἱρεῖ τέ τι αὐτοῦ. Ita suadet sequens copula καὶ, & quod αἱρεῖν πόλιν, ναῦν, & alia Graecis sunt usitatissima; non αἱρεῖσθαι. Paulo post Stephanus & Hudsonus recte probant φοβουμένου & βουλομένου. Et sic omnes interpretes.

Pag. 87. *l.* 7. Τοὺς Ἀθηναίους) Hoc ideo magis probandum videtur, quod, si legatur προσχωρῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις, tamen τοὺς Ἀθηναίους supplendum est. Προσχωρεῖν autem a Thucydide saepe sine casu ponitur. Vid. III, 88, 90, 93, 102; & V, 17. Paulo post c. 62.

ead. l. 13. Καὶ ἄλλα) Τἄλλα etiam Cl. Vide cap. 64. WASS.

Pag. 88. *l.* 4. Ὅσαις) Gr. ὁπόσαις. has voces quandoque geminant. Homerus Odyss. ξ', v. 47, ὁππόθεν ἐσσὶ, καὶ ὁππόσα κήδε' ἀνέτλης. Xenoph. Cyrop. οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας, ἀλλ' ὁπόσους ἐγὼ πλείστους ἐδυνάμην. vid. Indicem. WASS.

ibid. Ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι) Scil. ἀντεῖχον, vel ὑπέμειναν. HEILM.

ead. l. 11. Ἐκπεπολεμῆσθαι) Ἐκπολεμῶσαι hoc sensu apud nostrum passim, & Demosthenem in Philip. & per η aliquando scribi narrat Harpocrat. priore forma exstat apud Halic. Dionysium. atque sic Hesychius. Adi Pollucem I, 154. Plutarch. in Pericle ἐκπολεμωμένοι πρὸς αὐτοὺς, *facti ipsis hostes*. WASS. *A bello cessare* vertit Heilm. quem vid.

ead. l. 12. Ἦν ἀπορῶσι πολλαῖς ναυσὶ τῆς τροφῆς) Idem genus loquendi est IV, 6: Τοῦ σίτου ἔτι χλωροῦ ὄντος ἐσπάνιζον τροφῆς τοῖς πολλοῖς. Vide ad III, 98.

Pag. 89. *l.* 6. Τρὶς τάσδε) Cl. τρίτας τάσδε. Q. an non τρισσὰς, vel τρισσὸν *tertio?* WASS.

Pag. 90. *l.* 16. Τὸν πόλεμον πολεμούντων) Τὸν πόλεμον ποιούντων Gr. mendose. Noster infra c. 67, ἀρχὴν ἄρχειν. Sic Attici passim. WASS. Cap. 18, Καὶ τὸν πόλεμον τὸν πρὸς Ἀθηναίους κοινῇ πολεμούντων. Adde ad I, 112.

Pag. 91. *l.* 1. Πρὸς Ἀθηναίους) Τοῖς Ἀθηναίοις Marg. & Scholiastes. haud ineleganter. WASS. Thucydides V, 47, Καταλύειν δὲ μὴ ἐξεῖναι τὸν πόλεμον πρὸς ταύτην τὴν πόλιν μηδεμιᾷ τῶν πόλεων. Καταλύειν sine casu nominis est etiam V, 17 & 23. Varietatem scripturae non annotat Schol. Cass.

ead. l. 13. Ἔχοντες — Ῥόδον) Stephanus in Ὠρωπὸς, ubi omittit ἤδη contra Mss. Noster alibi semper ἀρσενικῶς, & sic Gr. Cl. Pausan. VII θηλυκῶς. gentile apud Plutarch. Catone pag. 349 Ὠρώπιος, & Diodor. XIV, 404. Vid. Demosth. Or. de Megalop: 84, & Dicaearchum p. 11. WASS. Εἰς τὴν Ῥόδον Stephanus.

Pag. 92. *l.* 14. Ἄβυδον) Condita urbs secundum Thucyd. Steph. Athenaeum a Milesiis, iuxta Strabonem a Cyzicenis, ab Aeolibus iuxta Marcianum Heracleotam. Gentile Ἀβυδηνὸς Aristot. Oeconom. 251. & Hermippus in militibus. Fortunam eius variam petas a Polybio XVI, Livio XXXI, 17, Archilocho & Callino apud Athenaeum p. 524, Appiano p. 99, 101, Xenophonte p. 535, Polyaeno II, 24. Quomodo eam oppugnabat Phocas, narrat inter alios Cedrenus p. 699. WASS.

Pag. 93. *l.* 4. Ἀντισθένει) Quidam libri ἀντὶ στρατηγοῦ. Sed Ἀντισθένει retinendum suadet Xenophon Hist. Gr. p. 487 a. WASS. Et magis etiam ea, quae scribit Thucydides supra c. 29.

ead. l. 8. Ἀναιῖτις) Perperam Gr. & vett. edd. Ἀναιίτης: nam hoc est gentile masculinum. Berkelius in Stephano v. Ἀναία, post verba καὶ θηλυκῶς non male coniicit excidisse femininum, sed potius supplere debebat Ἀναιῖτις, quam Ἀναιῖτίς.

ead. l. 12. Ἀναγομένων) Cass. ἀναγαγομένων. sic c. 53. Hoc ἀττικώτερον, nec tamen perpetuum est. Cap. 63, ἀντανήγοντο.

Pag. 95. *l.* 15. Τά τε ἐν αὐτῷ τῷ στρατεύματι ἔτι βεβαιότερον κατέλαβον) Valla vertit, *ad suum magis arbitrium transtulerunt:* Stephanus, cuius interpretationem verbis nonnihil mutatis etiam Acacius expressit, *res in exercitu firmiores*, vel *firmius stabilitas offendit.* Mihi Thucydides, si hoc voluisset dicere, potius videtur scripturus fuisse βεβαιότερα, vel βεβαιότερον ἔχοντα. Itaque Portum melius percepisse sententiam arbitror, & Thucydidem hoc velle, Pisandrum & ceteros legatos Atheniensium a Tissapherne Sa-

mum reversos factionem apud exercitum confirmasse, & conspiratos arctioribus quibusdam vinculis inter se adstrinxisse. Nam *καταλαμβάνειν* etiam est *adstringere*, *obligare*, ut in iis, quae e Thucydide I, 9, & IV, 86 profert Stephanus in Thes. *ὅρκοις καταλαμβάνειν*, & e Plutarcho, *καταλαβόντες ἱμᾶσι*, quod est in Vita Numae p. 122 ed. Steph. Sic Herodotus IX, 121, *Πίστι τε καταλαβόντες καὶ ὁρκίοισι*. & Lucianus in Prometheo, p. 174, *Δὸς καὶ τὴν ἑτέραν, κατειλήφθω καὶ μάλα καὶ αὐτή*. Et Thucydides V, 21, *Ἐπειδὴ εὗρε κατειλημμένας τὰς σπονδὰς*, id est, *ἰσχυρὰς*, ut Scholiastes.

Pag. 96. *l.* 1. *Καὶ αὐτῶν τῶν Σαμίων προτρεψάντων τοὺς δυνατοὺς*) Cap. 21 narrat, plebem Samiorum in principes consurrexisse, & his partim occisis, partim pulsis, rempublicam tenuisse. Deinde cap. 73, cum Pisander Samum venisset, trecentos e factione populi, a Pisandro & Atheniensibus, qui illius sectam sequebantur, inductos rempublicam ad paucorum imperium transferre voluisse Inde hic locus exponendus, & simul, ne oratio pendeat, post *ὀλιγαρχῶνται* pro distinctione maxima minor ponenda est.

ead. l. 14. *Ἡμίσεας*) Ita hic & paulo post restituimus. Vid. Var. Lect. Hudsoni. ante *ἡμίσεις*: sed illud Atticorum, neque aliter in suo codice exstitisse ait Thom. Magister. v. Nostrum IV, 16. Demosthenes, Aristot. Plato, Xenophon, eadem forma locuti sunt. WASS. Thomas dicit, hoc nomen in accusativo plurali tam masc. quam fem. gen. utraque forma efferri, & ex hoc loco affert *τῶν πρέσβεων τοὺς ἡμίσεις*, e cap. 8 *τὰς ἡμίσεας τῶν νεῶν*. Addit tamen, *κάλλιον δὲ τὸ ἀσυναίρετον*. Sed rursus Thucydides IV, 42, *τοὺς ἡμίσεις αὐτῶν*.

Pag. 97. *l.* 2. *Προσίσχωσιν*) Non est causa, cur ab hac lectione, quam omnes fere MSS. exhibent, recedatur. Thucydides IV, 30, *Διὰ τὴν στενοχωρίαν τοῖς ἐσχάτοις τῆς νήσου προσίσχοντας*. Et sic etiam alii.

ead. l. 6. *Θάσον*) Cass. *Θάσσον*. Sic etiam Stephanus, Plinius & Polybius, ut annotat Cellarius. Sed Holstenius ad Stephanum auctoritate numorum veterum ubique *Θάσος* legendum contendit.

ead. l. 11. *Καὶ γὰρ καὶ — Πελοποννησίοις*) Th. Mag. in *φυγή*. Cl. *ἐσημέραι* supra: atque ita legit Th. Magister; sed nec alteram scripturam improbat. WASS. Thomas ita: *ὅσαι ἡμέραι, καὶ ὁσημέραι λέγε. ὅσαι δὲ ὧραι μόνον*.

Pag. 98. *l.* 4. Τἀναντία τοῖς &c.) Sic vertit Steph. *contra votum eorum, qui oligarchiam Atheniensium constituebant* &c. atque genitivum τῶν Ἀθηναίων se ideo iunxisse cum accus. ὀλιγαρχίαν, quod paulo ante dixerit Thucydid. τῶν Ἀθηναίων ἀριστοκρατίας. alioqui potest etiam esse genitivus partitionis, ut dicatur τοῖς τῶν Ἀθηναίων. HUDS.

ead. l. 6. Σωφροσύνην — προτιμήσαντες) D. Hal. p. 135. ubi τῆς ἀπὸ τῶν Α. ὑπούλου εὐνομίας, minus recte: αὐτονομίαν quomodo alibi noster. Demosth. Philip. I, αὐτονομούμενα καὶ ἐλεύθερα. Noster VIII, 91, ναῦς καὶ τὰ τείχη ἔχοντες ΑΥΤΟΝΟΜΕΙΣΘΑΙ. Habes illud alterum apud Isocr. & Aristotelem, & huic etiam loco melius convenit. Confer II, 37, VIII, 97, VI, 89. Τὴν ὑπὸ τῶν in Gr. perperam desunt. WASS.

ead. l. 9. Προτιμήσαντες) In hoc Thucydidem a communi consuetudine loquendi recedere, scribit Dionysius Halic. quod dicit αἱ πόλεις προτιμήσαντες, pro προτιμήσασαι. Multa sunt huiusmodi in Thucydide; sed non solum in hoc, verum etiam in aliis scriptoribus: quod & Latini imitantur in collectivis.

Pag. 99. *l.* 4. Ὥσπερ) Ita edit. Bas. & fortassis etiam aliae vetustiores. Praefero ὥσπερ cum Steph. 2. Port. Cl. Reg. & Cass. Et sic emendaverat nescio quis in Basil.

ead. l. 9. Ἀνάλωσαν) Vide ad III, 81.

ead. l. 10. Μισθοφορητέον) Portus sententiam illorum, qui μισθοφορεῖν hic exponunt *mercedem dare*, putat ex iis confirmari, quae cap. 97 leguntur, καὶ μισθὸν μηδένα φέρειν μηδεμιᾷ ἀρχῇ. Sed in his verbis nihil est, unde appareat, μισθὸν φέρειν ibi potius esse *mercedem dare*, quam *accipere*, quae est usitata huius phraseos significatio. Acacius recte censet, hoc pertinere ad mercedem, quam magistratus, senatus, iudices, & populus Athenis e iudiciis, concionibus, & aliis, quae publice agebantur, ferebant: de quibus Aristoteles VI Politicor. 2, & Sigonius II de Republic. Athen. 3. Infra cap. 67, Μήτε ἀρχὴν ἄρχειν μηδεμίαν ἔτι ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου, μήτε μισθοφορεῖν. & cap. 69 de senatoribus ἀπὸ τοῦ κυάμου: καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐξιέναι λαβοῦσι τὸν μισθόν.

Pag. 100. *l.* 3. Βουλὴ ἀπὸ τοῦ κυάμου) Vide Gataker. de Usu sortium pag. 6. HUDS. Βουλὴ ἡ ἀπὸ τοῦ κυάμου Cl. & alii, non male. WASS. Infra cap. 69, Ἐπέστησαν τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς. Non solum hic senatus,

sed etiam alii magistratus forte legebantur. Vid. Meursium de Archontib. Athen. I, 9, Petitum in Leges Attic. pag. 219, & Menagium ad Diogen. Laërt. VIII, 34. Add. Xenophontem I Ἀπομνημον. p. 712, Aristophanem Avib. v. 1023, & Scholiasten Demosthenis ad Timocrateam p. 470.

ead. l. 10. Δικαίωσις) Agnoscit Suidas & Harpocrat. & cum Schol. exponit. unde apud Hesych. δικαιοῦν, μαστιγοῦν. ita Dio Cassius apud Etymologum. Vocem damnat, ut poëticam, neque ab ea se abstinuit Dionys. Halicarn. habes apud Plutarch. de def. Orac. δικαιώσεις ὑπὸ θεοῦ. adde Ael. V H. XIV, 7. denique ἐδικαιώθησαν interprete in VII Verr. Cicerone, supplicio affecti sunt. WASS. Cf. Valesium ad Harpocrationem, &, quem ibi laudat, Leopardum V Emendation. 9, Gatakerum de Stilo Novi Instrum. c. 8, & interpretes Ciceronis ad Lib. V in Verrem c. 57.

ead. l. 13. Ἢ ἐτύγχανεν ὁ ἦν) Hoc nemo facile intelligat. Probabilis est coniectura Porti ἐτύγχανεν ὄν; unde oriri potuit ὁ ἦν, cum Magister ἐτύγχανεν ὂν per ἦν exposuisset. Ὅσον quod plerique MSS. habent, & Scholiasten quoque legisse ex illius interpretatione colligi potest, non video cur reiici debeat. Et hoc quoque fortassis loco corrumpendo causam praebuit, cum primum in margine exemplaris, a quo aberat, scriptum, deinde in τῷ κειμένῳ loco non suo positum fuisset.

Pag. 101. *l.* 2. Καὶ διὰ τὴν ἀλλήλων) Διὰ omittunt Gr. & edd. vett. sed servant MSS. WASS.

ead. l. 6. Ἀλλήλοις — γιγνομένων) Corinthus: qui οἱ τοῦ δήμου ὑπόπτως προσήεσαν, & γεγενημένων. WASS. Μετέχοντά τινα, pro μετέχοντός τινος dicit Corinthus. At Scholiastes pro μετέχοντι τινι. Satis usitatum est in lingua Graeca, ut praecedentem alium casum accusativus sequatur. Vide ad IV, 2. Plutarchus Romul. pag. 33: Ἱστὸν τινα παρεγγυῆσαι ταῖς κόραις ὑφαίνειν δεδεμέναις, ὡς, ὅταν ἐξυφήνωσι, τότε δοθησομένας πρὸς γάμον.

ead. l. 13. Ἐν τούτῳ οὖν τῷ καιρῷ — οἰκήσεται) Haec laudat Harpocration in συγγραφεῖς, & legit, εἰς τὸν δῆμον. Vide ibi omnino Valesium. Οἱ περὶ Πείσανδρον ἐλθόντες usque ad ξυγκαταλύσας τὸν δῆμον laudat Suidas in ξυγγραφεῖς, suppresso auctore. omittit τὸν ante Πείσανδρον; addit ἐλθόντες εἰς Ἀθήνας; habet εἶπεν γνώμην pro εἶπον γνώμην; ἐπεὶ δὲ ἡ ἡμέρα pro ἐπειδὴ δὲ ἡ ἡμέρα; ἐνταῦθα δὲ λαμπρῶς pro ἐντ. δὴ λαμπρῶς. Deinde omittit ἔτι post

μηδεμία cum Gr. & δὲ ante ἐλέσθαι. corrupte ubique. Etymolog. in συγγραφεῖς legit ἐν δὲ τούτῳ τῷ καιρῷ. WASS. Et εὐθὺ pro εὐθύς. In Suida etiam alia quaedam aliter leguntur, quae in Var. Lect. annotata sunt.

Pag. 102. *l.* 1. Δέκα ἄνδρας ξυγγραφ.) Ante oligarchiam 400. constituti sunt Decemviri cum summa potestate legibus scribendis, qui πρόβουλοι sunt dicti: quibus postea additi sunt viginti viri. At Thucydides horum XX virorum non meminit, sed X virorum dumtaxat. Vid. Etymol. Magn. auctorem, voce συγγραφεῖς, Harpocrat. & Valesii notas in eundem. HUDS.

ead. l. 5. Ἐκκλησίαν ἐς τὸν Κολωνὸν) Ordinaria concionum loca fuerunt Forum, Pnyx, Theatrum Dionysiacum. Extra ordinem vero in Pyraeeo, in Colono, in Munychia conciones habebantur. HUDS.

ead. l. 6. Ἱερὸν Ποσειδῶνος) Erat id Neptuni templum sine dubio τοῦ Ἱππίου. plane quemadmodum Colonus iste Ἵππιος vocabatur, ut distingueretur ab altero in urbe, qui Ἀγοραῖος dictus erat. Vide Meursium de Pop. Att. in voce Κολωνός. Eiusdemque reliquam Atticam p. 25. HUDS.

ead. l. 10. Ἄλλῳ τῳ τρόπῳ) Τῳ abest Gr. Sed hoc loco necessarium est. WASS.

Pag. 103. *l.* 2. Πρὸς ἑαυτῷ) Marg. & Schol. non bene πρὸς ἑαυτόν. WASS.

ead. l. 10. Ἀντιφῶν) Adi in eius Vita Plutarchum Moral. p. 832. Austera usum compositione ait Dionys. Halicarn. Tom. II, pag. 22. Infra ἃ ἂν γνοίη eleganter Cl. Antea aberat ἂν, quod restituimus. WASS. In Cod. Cam. hic est Scholion: ὁ τοῦ παρόντος συγγραφέως διδάσκαλος. Sic etiam Suidas in Ἀντιφῶν, & Marcellinus in Vita Thucydidis. Contra Caecilius apud Plutarchum in Vitis X Rhetorum, & Photium in Biblioth. Antiphontem Thucydidis discipulum fuisse tradidit. Vide quae ad vitam Thucydidis annotantur.

ead. l. 13. Ἑκούσιος) Quidam Codd. ἑκουσίως: at illud cum elegantius, tum apud nostrum frequentius. WASS.

Pag. 104. *l.* 3. Τὰ τῶν τετρακοσίων ἐν ὑστέρῳ μεταπεσόντα) Plane eodem modo loquitur Plato Epist. VII non longe a principio, quem locum laudat Stephanus: Χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ μετέπεσε τὰ τῶν τριάκοντά τε, καὶ πᾶσα ἡ τότε πολιτεία. In eo, quod plerique MSS. habent, nihil boni sensus invenire possum.

ead. l. 13. Θηραμένης) Vide Lysiam Orat. XI, p. 164 & 169 ed. Hanov. Καὶ ὁ Θηραμένης ὁ τοῦ Gr. ut auctor non uno in loco. Wass. De Theramene Scholiastes Aristoph. Ran. v. 546. ubi non recte editur, ὁ Θουκυδίδης δὲ αὐτὸν ἐν πρώ . ι ἐπαινεῖ, pro ἐν ὀγδόῳ.

Pag. 105. *l.* 3. Τὸν Ἀθηναίων) Quidam libri prorsus male τῶν Ἀθηναίων. Et mox perperam ἐπ' ἔτει. Wass.

ead. l. 11. Δεκελεία) Populus Hippothoontidis. v. Herodot. IX, 72. ὁ δημότης Δεκελειεὺς Stephan. Δεκελεῖς apud Lysiam. Insc. Athen. quae Duilianam antiquitate exsuperat, ΔΕΚΕΛΕΥΣ Wheler. 369. Δεκελεικὸς Harpocrat. pag. 118. v. Spon. de pagis Atticis. Demosth. adv. Androt. 420, Δεκελεικοῦ πολέμου. & sic Isocrates p. 243. Wass.

ead. l. 14. Ὑπ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις) Mss. & vett. edd. ἐπ' αὐτοῖς. male. Noster alibi hanc in rem adhibet ὑπὸ, prorsus ut Latini *sub armis*. Wass. Ὑπ' αὐτοῖς primus edidit Stephanus, fortassis e libro aliquo scripto. Eum secuti sunt Portus & Hudsonus. Cetera omnia exemplaria tam scripta, quam edita, habent ἐπ' αὐτοῖς.

Pag. 106. *l.* 2. Τήνιοι) Vide Holstenium ad Stephanum. Insula haec olim Hydrusa, Ophiusa. Demosthenes adv. Polyclem 707, Τῆνος καταληφθεῖσα ὑπ' Ἀλεξάνδρου. Numus apud Motraye ΤΗΝΙΩΝ. Meminit & Philostratus Heroic. VIII. Etiam Athenaeus p. 43, 379, Schol. Aristoph. Plut. 718, Harpocrat. p. 331, Aristot. de Mirab. 123. Ecdicium fuisse Episcopum Teniorum circa A. Chr. 383, ex Conciliis patet. Et in Notit. Episc. ὁ Τήνου bis memoratur. Oppidum & agrum a Selimis ducibus ferro flammisque vastatum, scribit Leunclavius in Annalium Turc. supplemento. Describit Tournefort I, 296. Wass.

ead. l. 8. Ἕλληνες) Abest Cl. Gr. Noster ideo forte addit, quia Scythae fere erant servi publici. Wass.

Pag. 107. *l.* 2. Οἱ δὲ τετρακόσιοι) Recte Codd. in quibus ante haec verba στιγμὴν τελείαν esse annotat Hudsonus. Sic etiam in Gr. & Bas. Hoc quoque videtur mutasse Stephanus, in cuius ed. secunda distinctio minima est.

ibid. Ἐσελθόντες) Marg. ἐπελθόντες. male. Vide nos ad VIII, 67. Wass.

ead. l. 5. Ἐς τὴν ἀρχὴν) Cod. Ar. ἐς τὴν μάχην, nullo sensu. Wass.

ead. l. 8. Ἔνεμον κατὰ κράτος) Id est, διώκουν. Th. Magister in νέμω.

Pag. 108. *l.* 4. Πάνυ πιστεύων) Πάνυ τοι πιστεύων Cod. Ar. Et ſic legendum puto ob tres voces ſimiliter incipientes. Noſter nullibi hoc modo πιπίζει. Wass. Non deterior videtur eſſe ſcriptura aliorum Codd. πάνυ τι, quo & Thucydides, & omnes alii plurimum utuntur. Τι facile intercidere potuit, quod iidem in eo ſunt ductus literarum, qui in ſolo Π. Add. Stephanum ad Scripta al. de Dialect. Att. pag. 74 & 81.

Pag. 109. *l.* 3. Ἄνδρας κατέβαλον αὐτῶν) Ellipſis τοῦ τινὰς, de qua vid. ad VII, 43.

Pag. 110. *l.* 5. Τὴν ὑπερόριον ἀσχολίαν) Vett. edd. cum uno alteroque Mſ. quidem ὑπερορίαν: ſed recte Stephanus dedit ὑπερόριον, quod & plerique Mſſ. habent. Apollodorus II, 7, 4, Αὔγην δὲ ἔδωκε Ναυπλίῳ ὑπερόριον ἀπεμπωλῆσαι.

ead. l. 8. Ἀπέπεμψαν εὐθὺς) Clar. & Caſſ. ἀπέπεμψαν αὐτοὺς εὐθύς. Et rurſus cap. 74, Καὶ καταπλευσάντων αὐτῶν εὐθέως, ubi alii Mſſ. ignorant εὐθέως. Non eſt in proclivi decernere, utrum haec a Thucydide profecta ſint, an librariis debeantur. Sed tamen magis in illud inclino. Nam facile fieri potuit, ut ſcriba, qui haec alio dictante excipiebat, propter ſimilitudinem ſoni utriuſque vocis alteram earum omitteret. Pro μετάστασιν cum Marg. & Caſſ. mallim κατάστασιν.

Pag. 111. *l.* 1. Οἱ γὰρ τότε τῶν Σαμίων ἐπαναστάντες τοῖς δυνατοῖς) Primum videbatur aliquid vitii eſſe in voce τότε: nam ἐπανάστασις illa anno ſuperiore acciderat. Sed quia Thucydides ſaepe implicita ac disiecta ſtructura orationis utitur, deinde putavi τότε non cum ἐπαναστάντες, ſed cum ſequentibus ὄντες δῆμος, μεταβαλλόμενοι, & πεισθέντες iungendum eſſe.

ead. l. 5. Ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους) Si haec uſque ad καὶ Ὑπέρβολόν τέ τινα per parentheſin interpoſita accipiamus, prior coniectura Palmerii non improbabilis quidem, ſed tamen non plane neceſſaria eſt. Nam καὶ interdum vim participii, vel pronominis relativi habet. Thucydides IV, 67, Ἐν ὀρύγματι ἐκαθέζοντο, ὅθεν ἐπλίνθευον τὰ τείχη, καὶ ἀπεῖχεν οὐ πολὺ, pro ὃ ἀπεῖχεν vel ἀπέχοντι. Apollodorus I, 4, 1, Ἡ δὲ τοὺς παῖδας ἐπικαλεῖται, καὶ κατατοξεύουσιν αὐτόν. Ariſtaenetus I Epiſt. 5, Θεός τις εὐμενὴς εἰς κοινὴν σωτηρίαν φιλανθρώπως ἀπέσταλκε ταύτην, καὶ ἀμφοτέρους ἀπέσωσεν εἰσδραμοῦσα: ubi ſine cauſa Mercerum puto emendare ἣ ἀμφοτέρους. Eiuſdem generis eſt,

quod Beza ad Actor. Apost. VI, 6, è Plutarcho de Sollertia animal. pag. 1791 ed. Steph. affert: Κουρεύς τις θαυμαστόν τι χρῆμα πολυφώνου καὶ πολυφθόγγου κίττης ἔτρεφε, καὶ ἀνθρώπου ῥήματα καὶ θηρείους φθόγγους ἀνταπεδίδου. Quod si haec tantum, ἐγένοντό τε ἐς τριακοσίους ξυνωμόται, in parenthesi dicta quis putet, non minus retineri potest καὶ, ita tamen ut distinctio maxima post ἐπιθήσεσθαι tollatur, & oratio ita procedat, μεταβαλλόμενοι αὖθις, καὶ πεισθέντες, καὶ ἔμελλον ἐπιθήσεσθαι, καὶ Ὑπέρβολον — ἀποκτείνουσι.

ead. l. 7. Ὑπέρβολον) Χρέμιδος υἱὸς, ἀδελφὸς δὲ Χάρωνος, λυχνοπώλης. De morte eius & sepultura vide Schol. Aristophan. ad Εἰρ. v. 680, Harpocrat. Plutarchum vit. Impp. p. 196, 222, Schol. Luciani p. 4. Wass. Add. Perizonium ad Aelian. XII Var. Histor. 43.

ead. l. 8. Ὠστρακισμένον) Laudat Thomas Magister in ὀστρακίζομαι; ubi perperam editur ἐν τῇ ἕκτῃ.

ead. l. 10. Μετὰ Χαρμίνου) Valla verterat *una cum Charmino*; quod ambigue dici annotat Stephanus. Recte Portus: Μετά τινος fieri dicuntur, quae alicuius voluntate, auxilio, & consilio fiunt. Thucydides III, 66, Οὐ μετὰ τοῦ πλήθους ὑμῶν εἰσελθόντες. V, 29, Μὴ μετὰ Ἀθηναίων σφᾶς βούλωνται Λακεδαιμόνιοι δουλώσασθαι. Ibid. 82, Ὅπως, ἢν τῆς γῆς εἴργωνται, ἡ κατὰ θάλασσαν σφᾶς μετὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγὴ τῶν ἐπιτηδείων ὠφελῇ. Sic VI, 28 & 79.

Pag. 112. *l.* 7. Μέχρι νῦν) Haec superfluunt, & explicandi gratia addita videntur ad ἐς τοῦτο. Firmat hanc coniecturam Scholiasta. Wass.

ead. l. 9. Τοὺς Παράλους) Non ignota est Πάραλος, triremis Atheniensium: mentio eius passim occurrit. Nominis origo diverse traditur ab Hesychio, Harpocrat. Suida. Huius autem triremis vectores Πάραλοι dicebantur, ut tradunt iidem. nonnunquam etiam Παραλῖται nuncupabantur. Vide Meursii Attic. Lect. l. 2, c. 7. Huds.

Pag. 113. *l.* 9. Ἀγγελοῦντα) Recte in quibusdam Mss. ἀπαγγελοῦντα. Vid. Indicem. Wass.

Pag. 114. *l.* 3. Τὰ ἐκ τῶν Ἀθηναίων) Non aspernanda mihi videtur lectio Marg. τῶν Ἀθηνῶν, & propemodum credo, librarios pro eo substituisse Ἀθηναίων, quod id magis putabant convenire cum ζημιοῦσι, & διανοοῦνται.

ead. l. 9. Τεθνήκωσι) Vid. Thom. Magistrum in τεθνήξεται. Wass. Ostendit ibi Thomas, Platonem in Gorgia, &

Libanium in futuro activo dicere τεθνήξει, morietur; sed hoc improbari a Luciano in Soloeciste. Graevius ad Lucianum pag. 747 annotat, in Platonis exemplaribus editis legi τεθνήξεται, & Henr. Stephano propter reprehensionem Luciani suspectum est, quod affertur ex Aristophanis Acharnens. v. 324, ὡς τεθνήξων ἴσθι νῦν γε. Non negari potest, insolentiora esse haec futura activa: neque tamen ob eam causam vel in aliis scriptoribus, vel in Thucydide quidquam contra consensum plerorumque Msstorum mutare ausim. Nam τεθνήκω praesens eadem ratione a perfecto τέθνηκα fieri potuit, qua πεφύκω, πεφύγω, πεπλήγω, & alia huiusmodi, a perfectis e sententia Grammaticorum formata sunt. Luciani auctoritas autem ideo aliquanto minus ponderis habet, quod non raro tanquam soloeca reprehendit ea, quibus non modo probatissimos scriptores Graecos, sed etiam ipsum usum esse constat. Thomas Magister in εἰ locum hunc Thucydidis ita laudat: ἵνα, ἢν μὴ ὑπακούωσι, τεθνήξονται. Ita fortassis mutavit, cum in suo exemplari invenisset τεθνήξωνται, quod e canone Grammatico sciebat, subiunctivos futuris carere. Sed parum memor praecepti sui in ἵνα: πάνυ ἀμαθὲς ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ἵνα, ἢ ἐὰν, ἢ ἂν, ἢ ὅταν τιθέναι. In margine Cod. Gr. hic ad τεθνήκωσι annotatum erat, ἀντὶ τοῦ τεθνήξωνται. Τεθνήκωσι etiam Scholiastes agnoscit.

Pag. 116. *l.* 9. Ἀνθείλοντο) Perperam quidam scripti ἀνείλοντο. WASS.

ead. l. 10. Θράσυλλος) Θράσυλος passim Cl. quomodo Xenophon p. 432, 442, & alibi. Cum vulgatis faciunt Polyaenus I, 47, & Plutarchus de Gloria Athen. 345, & in Alcib. 207. IDEM.

ead. l. 11. Ἐν σφίσιν ἀνιστάμενοι) Mss. & edd. vett. ἐν σφίσιν αὐτοῖς. Noster bis infra σφίσιν sine αὐτοῖς. WASS. Αὐτοῖς primum in Stephani ed. 2 omissum est: quam ob causam, non apparet. Ἀνιστάμενοι Stephanus vertit *prodeuntes*, Acacius *congregati;* quasi putasset, συνιστάμενοι legendum esse.

Pag. 117. *l.* 1. Ποριμωτέρων) Stephanus in Thes. scribit, hoc ita videri accipiendum, ut in Aeschyli Prometh. v. 904, ubi Scholiastes πόριμος exponit πόρον διδοὺς, *transitum aperiens, viam faciens.* Hic interpretatur, *quibus maior facultas comparandi omnia, quibus opus foret, suppeteret.* Ita potius accipiendum esse suadent ea, quae deinde de pecu-

nia, commeatibus, & usu maris dicuntur. Εὐπορωτέρων in Cod. Cass. puto esse glossam e margine εἰς τὸ κείμενον illatam.

ead. l. 5. Ἢ παρ' ἐλάχιστον ἦλθε) Διῆλθε τὸ Ἀθηναίων pro varia lectione annotat etiam Scholiastes. minus eleganter. Wass. Vulgatam scripturam confirmat Plutarchus in Vita Periclis pag. 305: Πολλὴν ἀδηλότητα καὶ μέγαν ἔσχε κίνδυνον ὁ πόλεμος, εἴπερ ὡς Θουκυδίδης φησὶ, παρ' ἐλάχιστον ἦλθε Σαμίων ἡ πόλις ἀφελέσθαι τῆς θαλάττης τὸ κράτος Ἀθηναίους. Sic παρὰ τοσοῦτον ἐλθεῖν dicunt Graeci, non διελθεῖν. Thucydides VII, 2: Παρὰ τοσοῦτον μὲν αἱ Συρακοῦσαι ἦλθον κινδύνου. Lucianus Catapl. p. 425: Παρὰ τοσοῦτον ἦλθε διαφυγεῖν. Et Pseudomant. p. 781: Παρὰ τοσοῦτον ἐλθὼν ἀποθανεῖν. Sed fortassis δὴ ἦλθε scripsit Thucydides, ut Clar. & Gr. habent, atque inde διῆλθε illud ortum est.

ead. l. 10. Καὶ πρότερον αὐτοὺς κρατεῖν) Interpretatio Scholiastae, αὐτοὺς ad eos, qui in Samo erant, referentis, a sententia huius loci aliena est; & res ipsa ostendit, utraque haec καὶ πρότερον, καὶ νῦν ad eosdem, id est, ad eos, qui Athenis erant, pertinere. Illud obscurius est, quod ab infinito κρατεῖν ad finitum καταστήσονται transit. Sed saepe etiam alibi negligit convenientiam modorum. VI, 34: Πείθεσθε οὖν μάλιστα μὲν ταῦτα τολμήσαντες, εἰ δὲ μὴ, ὅτι τάχιστα τἆλλα ἐς τὸν πόλεμον ἑτοιμάζειν. Et ibid. c. 75: Ἦσαν γὰρ ὕποπτοι αὐτοῖς οἱ Καμαριναῖοι μὴ προθύμως σφίσι μήτ' ἐπὶ τὴν πρώτην μάχην πέμψαι ἃ ἔπεμψαν· ἔς τε τὸ λοιπὸν μὴ οὐκέτι βούλωνται ἀμύνειν — προσχωρῶσι δὲ αὐτοῖς.

Pag. 118. *l.* 6. Τοὺς πατρίους νόμους) Plerique scripti πατρῴους. Utroque modo noster. Vid. Lib. IV, cap. 118, & Thom. Magistrum. Wass. Lib. IV, cap. 118 princ. est κατὰ τοὺς πατρίους νόμους, & paulo post τοῖς πατρίοις νόμοις χρώμενοι, ubi quidam Mss. πατρῴοις, minus recte, si Grammaticis credimus. Aristoteles II Politicor. 6, κινεῖν τοὺς πατρίους νόμους. Sic fere potius τὸ πάτριον, τὰ πάτρια, mores, instituta maiorum, quam πατρῷον, & πατρῷα. Duker. Πατρῴους) *Male*, inquit cl. Professor, *si Grammaticis credimus*. Ita tamen locuti Dinarchus contra Demosthenem p. 36 ed. Gruter. Aelianus VI, 10, Iosephus p. 722, 38 ed. Hudson. Ita Mss. Voss. 1. & Bodl. & bis 1040 Bodl. & infra Busbequii Codex, uti & 1056,

1089. Lycurgus adv. Leocratem pag. 138, πατρῴων νομίμων. vide & Thucydid. I, 123. τὰ πατρῷα & τὰ πάτρια pro paternis bonis Isocrates de pace 270, Lysias Orat. IX, 124. Idem pag. 450, ὑπὲρ ἁπάντων καὶ ἰδίων τε καὶ πατρῴων τὴν τιμωρίαν ποιήσασθε. Ita enim puto legendum. Wass.

Pag. 119. *l.* 2. Καὶ τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο) Non possum probare scripturam librorum, qui habent κατὰ τοῦ πολέμου. Nihil frequentius est Thucydidi, quam articulo neutrius generis cum genitivo substantivi pro quocunque alio casu nominis substantivi uti. III, 82, Ἐστασίαζέ τε οὖν τὰ τῶν πόλεων; & ibid. τὰ μέσα τῶν πολιτῶν, pro αἱ πόλεις, & οἱ μέσοι πολῖται. VI, 29, Ἤδη γὰρ τὰ τῆς παρασκευῆς ἐπεπόριστο. VI, 65, Ἐπεὶ δὲ ἕτοιμα αὐτοῖς καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς ἦν, *apparatus*, vel *quae ad apparatum pertinent.* VII, 49, Ἐν ᾗ τὰ τῆς ἐμπειρίας χρήσιμα σφῶν ἔσται, id est, ἡ ἐμπειρία. VI, 86, Τὰ δὲ τοῦ πολέμου παρόντα ἤδη, καὶ οὐ μέλλοντα, pro ὁ πόλεμος. Ita & hoc loco τὰ τοῦ πολέμου παρεσκευάζοντο, id est, τὸν πόλεμον. Sed infra cap. 82, Τὰ τοῦ πολέμου πρῶτον ἔφη πράξειν, τὰ τοῦ πολέμου non tam apte vertatur *bellum*, quam *quae ad bellum pertinent.* Vide Dionysium Halicarn. περὶ τοῦ Θουκυδίδου χαρακτῆρος cap. 29, & Stephanum in Append. ad Scripta al. de Dialect. pag. 178. Haec ideo monendu duxi, quod vidi, praeter Hudsonum esse, quibus hic magis placeret κατὰ τοῦ πολέμου, quam καὶ τὰ τοῦ πολέμου.

ead. l. 10. Πρότερον) Gr. male προθυμότερον. Marg. & edd. vett. προτιμότερον. inepte. Wass. Cap. 76, καὶ πρότερον, καὶ νῦν.

Pag. 120. *l.* 1. Ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον κινδυνεύειν διατριβῆναι) Hic Valla coniunxit ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον κινδυνεύειν, &, quasi κινδυνεύειν pro εἰς τὸ κινδυνεύειν positum esset, vertit *nomine, non re, periculum certaminis subituras;* διατριβῆναι autem *tempus terat* interpretatus est. Et sic etiam Acacius haec accepit. Verum si ita vertatur διατριβῆναι, non habebit unde pendeat, aut quo pertineat nominativus μένοντες. Quapropter mihi Portus, ducente eo Scholiasta, qui διατριβῆναι exponit διαφθαρῆναι, rectius videtur coniunxisse κινδυνεύειν διατριβῆναι, & ab his praecedentia illa ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον separasse. In quibus, si distinctio post ἔργον ponatur, haec erit sententia: Peloponnesios clamasse, periculum esse, ne ipsi frustra exspectando naves Phoe-

nicum, ὄνομα καὶ οὐκ ἔργον οὖσας (vel ἐχούσας, ut Euripides Oreſt. v. 454, Ὄνομα γὰρ, ἔργον δ' οὐκ ἔχουσιν, οἱ φίλοι) i. e. nomen ſine re, paulatim attererentur. Qua ſignificatione verbo διατρίβειν etiam infra c. 87 utitur: Ἵνα διατρίβῃ ἀπελθὼν, ὥσπερ καὶ διενοήθη, τὰ τῶν Πελοποννησίων. Nam Henr. Stephanus in Theſ. ſcribens, apud Thucydidem lib. 8 legi ναῦς διατριβῆναι pro διαφθαρῆναι, ſine dubio aliud egit, nec recte locum inſpexit. Ceterum ſtructura orationis toto hoc capite ſatis implicita eſt, ita ut propemodum haberi poſſit pro exemplo eorum, quae Dionyſius Halicarn. in Thucydide σκολιὰ, καὶ δυσπαρακολούθητα eſſe, καὶ σχηματισμῶν πλοκὰς σολοικοφανεῖς habere dicit. Nam primum haec, ναῦς μένοντες, cum non alio referri poſſint, quam ad διεβόων, quod in princip. cap. eſt, ab eo interpoſitis illis de Aſtyocho longo intervallo ſeparantur; quod orationem non parum obſcuram reddit. Deinde, cum in priore membro poſuiſſet τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος, uſitati ſermonis ratio, quod bene animadvertit Portus, poſtulabat, ut itidem in poſteriore diceret, τοῦ δ' αὖ Τισσαφέρνους τάς τε ναῦς ταύτας οὐ κομίζοντος, καὶ διὰ τὸ τὴν τροφὴν οὐ συνεχῶς, οὐδ' ἐντελῆ διδόναι, τὸ ναυτικὸν κακοῦντος. Non diſſimile ἀκατάλληλον praecedente genitivo, quem abſolutum vocant, eſt in iis, quae VII, 47 leguntur: Νόσῳ τε γὰρ ἐπιέζοντο κατ' ἀμφότερα, τῆς τε ὥρας τοῦ ἐνιαυτοῦ ταύτης οὔσης ἐν ᾗ ἀσθενοῦσιν ἄνθρωποι μάλιστα, καὶ τὸ χωρίον ἅμα, ἐν ᾧ ἐστρατοπεδεύοντο, ἑλῶδες καὶ χαλεπὸν ἦν; pro τοῦ χωρίου ἑλώδους καὶ χαλεποῦ ὄντος.

ead. l. 12. Ἔπλεον πρὸς τὴν Μυκάλην) Forte ἔπλεον ὡς τὴν Μυκάλην. Nec tamen ſcriptura ὡς πρὸς τὴν Μυκ. diſplicet. WASS.

ead. l. 14. Γλαύκη) Recte addit τῆς Μυκάλης: eſt enim & κόλπος Γλαῦκος καλούμενος prope Artemiſium, & Symen etiam Cariae Glaucum dictam narrat Athenaeus. De hoc oppido non videor alibi legiſſe. WASS.

Pag. 121. *l.* 7. Ναυσὶν ἐπ' Ἀβύδου) Clar. ταῖς ἐπ' Ἀβύδου. recte addit ταῖς. WASS. De hac expeditione Strombichidis vid. cap. 62. Ἐπ' Ἄβυδον cum quibuſdam MSſ. legas, an vulgatam ſcripturam retineas, perinde eſt: nam utrumque recte dicitur. Vel hoc ipſo capite plus ſemel cum genitivo eadem ſignificatione, & alibi ſaepiſſime.

Pag. 122. *l.* 13. Καὶ ἅμα καὶ τὸ Βυζάντιον ἐπεκηρυκεύετο αὐτοῖς ἀποστῆναι) Magis probo interpretationem Aca-

cii, *ad haec legati ab Byzantio de defectione venerant*, quam Vallae & Porti, qui legatos a Pharnabazo missos hoc Peloponnesiis promisisse putant. Neque enim credo, si haec esset sententia, Thucydidem verbo ἐπικηρυκεύεσθαι usurum fuisse. Τὸ Βυζάντιον nota figura dicit pro οἱ Βυζάντιοι, & ἀποστῆναι est deficere. III, 55, VIII, 45. ἀποστῆσαι ad defectionem inducere, V, 45, VIII, 32, & saepe alibi. Ἐπικηρυκεύεσθαι porro cum dativo & infinitivo est VII, 83, ἐπικηρυκεύεται Γυλίππῳ καὶ Συρακουσίοις εἶναι ἕτοιμος.

Pag. 123. *l.* 2. Ἐν τῷ πλῷ) Clar. melius ἐν τῷ παράπλῳ. Vide tamen III, 49. WASS.

Pag. 124. *l.* 1. Ἀπ' ἐκκλησίας) Plerique MSS. ἐπ' ἐκκλησίας, id est, ἐν ἐκκλησίᾳ. Sed ἀπ' ἐκκλησίας videtur ita dici posse, ut cap. 79 καὶ δόξαν αὐτοῖς ἀπὸ ξυνόδου ὥστε διαναυμαχεῖν.

ead. l. 4. Ἐς τὴν Σάμον) Clar. rectius ὡς, ut cap. 80, ὡς τὸν Φαρνάβαζον, & alibi. WASS.

ead. l. 7. Ἐπῃτίασε) Stephanus & alii recentiores Lexicographi ex hoc uno loco Thucydidis ἐπαιτιάω activum in Lexica sua contulerunt. Monet tamen Stephanus, hic etiam legi ἐπῃτιάσατο. Nec video, cur id ex auctoritate plerorumque librorum scriptorum vulgato ἐπῃτιάσε praeferri non debeat; cum praesertim Thucydides alibi quoque formam mediam huius verbi adhibere soleat. Vid. V, 16, & VI, 28.

ead. l. 8. Περὶ τῶν πολιτικῶν) Τῶν male abest a quibusdam. WASS.

ibid. Ἐς ἐλπίδας) Ita MSS. & plurative supra. Firmat Hippocrates Praenot. p. 11, ἔμπυον ἔσεσθαι πολλαὶ ἘΛΠΙΔΕΣ. v. Indicem. De Thrasylli commento ad Byzantium adi Polyaenum I, 47. WASS. Cur Stephanus paulo post voluerit infercire περὶ, quod & ab exemplaribus MSS. & a vett. edd. abest, non scio. Thucydides VII, 77, Ἐλπὶς θαρσεῖα τοῦ μέλλοντος. Cap. seq. Τὴν ἐλπίδα τῆς σωτηρίας καὶ τῆς τῶν τετρακοσίων τιμωρίας. Lucianus Tyrannicid. pag. 694, Οὐ τῶν παρόντων ἀπαλλάξας ὑμᾶς μόνον, ἀλλὰ καὶ τῆς τῶν μελλόντων κακῶν ἐλπίδος.

Pag. 125. *l.* 2. Ὑπεδέξατο) Eadem significatio huius vocis est II, 29 & 95. Vid. Th. Magistrum in ὑφίσταμαι.

ead. l. 5. Ἐξαργυρίσαι) Ἐξαργυρῶσαι Marg. Cam. Graev. Etymologus, Suidas h. v. qui addit, οὐκ ἐξαργυρίσαι. Utraque forma Iosephus B. Iud. I, 15, I, 26. ἀργυρίζω Demo-

sthenes, & ἐξαργυρίζω ἀπαργυρίζω Themist. ἀπαργυρέω quandoque de argento, ut in Plutarchi Philopaem. p. 361. ubi cum Ms. A. κολούσαντας *amputantes*, pro κωλύσαντας legendum. ἐπαργυρόω sensu Thucydideo utitur Artemidorus: ἐξαργυρόω apud Herodotum, quem lubenter auctorem noster habet, invenitur VI, 86, 1, Τὰ ἡμίσεα πάσης τῆς οὐσίας ἐξαργυρώσαντα. Thom. Magister: οὐδ᾽ ἂν δ. — ἐξαργυρίσαι. Wass. Ita Thomas in χρηματίζω, & αὐτοῦ pro ἑαυτοῦ. Ἐξαργυρίζειν dicit Demosthenes in Orat. de Pace p. 40: Ἣν ἐνθάδε ἐκέκτητο οὐσίαν φανερὰν, ταύτην ἐξαργυρίσας. ubi Scholiastes annotat διαπράσας. σημείωσαι παρὰ Θουκυδίδῃ ἐξαργυρῶσαι, οὐκ ἐξαργυρίσαι, quae vel Suidas illi, vel ille Suidae debet. Parthenius Nic. cap. 8, Ἐξηργυρίσατο μέρος τῶν ὑπαργμάτων. Ἐξαργυρῶσαι in textu scribi voluit clar. Wasse, quod ante erat ἐξαργυρίσαι. Camerarius ad ἐξαργυρῶσαι, quod e suo Cod. annotarat, addit: nam ἐξαργυρίσαι male scriptum est.

ead. l. 8. Εἰ αὐτὸς κατελθὼν) In nonnullis εἰ σῶς αὐτός. Sed an non mali ominis? Ita noster alibi. Wass.

ibid. Αὐτῷ) Αὐτοῖς Marg. & alii. male. Wass.

ibid. Ἀναδέξαιτο) Herodotum ἀναδέχομαι pro ὑπισχνοῦμαι dicere, annotat Thom. Magister in ὑφίσταμαι. Sed ἀναδέχεσθαι saepe plus est, quam simpliciter promittere, & de eo dicitur, qui pro alio spondet ac fideiubet. Adi Budaei Commentar. Ling. Graec. & Casaubonum ad Theophrast. Charact. cap. XII.

ead. l. 13. Ἀντηλλάξαντο) Vett. edd. & quidam scripti ἂν ἠλλάξαντο. Hoc non magnopere improbem: nam oratio particulam ἂν videtur requirere.

Pag. 126. *l.* 15. Διεβέβληντο) Id est, διαβάλλειν ἤρξαντο, ait Portus, passivum pro activo, figura Attica. Rectius Thomas Magister in διαβέβλημαι eadem sententia, qua Scholiastes, exponit διαβεβλημένως εἶχον πρὸς αὐτὸν, κακὸν αὐτὸν ἡγοῦντο. Et sic apud Philostratum II de Vit. Sophist. I, 10, sumi dicit in his: Διεβέβλητο δὲ πρὸς αὐτὸν, ὡς ἠλιθιώδη, καὶ δυσγράμματον, καὶ παχὺν τὴν μνήμην. Ad eandem significationem pertinet, quod Casauboni, pater ad Strabonem XVII, pag. 792, & filius ad Epicteti Enchirid. cap. 52 annotant, διαβάλλεσθαι interdum esse *odio habere*: quam ab hoc loco non alienam esse ex eo patet, quod paulo post verbo μισεῖσθαι utitur Thucydides. Add. infra c. 109.

Pag. 127. *l.* 1. Καὶ τὸν ἐπὶ τὴν Μίλητον Ἀθηναίων ἐπίπλουν) Non intelligo, quo referendus sit accusativus ἐπίπλουν, & puto aliquid excidisse ante τὸν ἐπὶ, forte μετὰ *post*, vel κατὰ, ut videtur voluisse Portus, qui hic interpretatur *quo tempore*. Nec satis liquet mihi, illa, quae paulo post dicuntur, καὶ ἐς τὸ μισεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιδεδωκέναι, cum praecedentibus τὸν Τισσαφέρνην ἀῤῥωστότερον γενόμενον coniungenda sint, an, quod Scholiastae placuit, ad Peloponnesios pertineant. Si hoc verum est, dicendum est, participium γενόμενον pro infinitivo positum, & ceteram orationem ita supplendam esse, καὶ αὐτοὺς ἐς τὸ τὸν Τισσαφέρνην μισεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν ἐπιδεδωκέναι. Sed sive dicas ὁ Τισσαφέρνης ἐπιδέδωκεν εἰς τὸ μισεῖσθαι ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων, sive οἱ Πελοποννήσιοι ἐπιδεδώκασιν εἰς τὸ μισεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν τὸν Τισσαφέρνην, utrumque videtur esse insolens genus loquendi. Duker. Τὸν — ἐπίπλουν cum ἐπιδεδωκέναι coniungendum, & τὸ καὶ ante ἐς τὸ μισ. loco movendum, & ante πολλῷ ponendum censet Heilm.

ead. l. 7. Καί τινες τῶν ἄλλων) Probo quod est in duobus MSS. καί τινες καὶ τῶν ἄλλων. Ita compluribus locis Thucydides. Vide ad IV, 121. Idem placebat cl. Wasse. qui annotarat cap. 80 fin.

Pag. 128. *l.* 1. Ὄντων — ἀναλογισμῷ) Thom. Magister in ἀναλογ. δὲ legit, bene. Wass.

ead. l. 6. Δωριεῖ) Recte Scholiasten notat Hudsonus. Vide c. 35. Nec satis considerate Scholiasten sequitur Lipsius V de Milit. Rom. 18.

ead. l. 8. Βακτηρίαν) Graecorum ducibus βακτηρία *baculum* (sicut Romanis centurionibus *vitis*) gestamen & insigne fuit. Clearchus a Xenophonte ita describitur II Ἀναβάσ. p. 279, ἐν μὲν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ δόρυ ἔχων, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ βακτηρίαν. Huds. Sequitur Lipsium l. d. cuius sententiam ut non reiicio, ita neque pro certissima habeo, donec hoc etiam de aliis Graecis, non de Lacedaemoniis tantum, ostensum fuerit. Nam cum & Astyochus & Clearchus Lacedaemonii fuerint, fortassis etiam baculis in bello gestandis morem patrium secuti sunt. Nam mos erat Lacedaemoniis baculos gestare: de quo Casaubonus ad Theophrasti Charact. cap. 5. Sic de Eurybiade rege Lacedaemoniorum Plutarchus in Themist. p. 214, Ἐπαραμένου δὲ τὴν βακτηρίαν, ὡς πατάξοντος, ὁ Θεμιστοκλῆς ἔφη, πάταξον μὲν, ἄκουσον δέ.

ead. l. 10. Ἐπὶ βωμὸν) Aeſchylus Suppl. Κρεῖσσον δὲ πύργου ΒΩΜΟΣ, ἄῤῥηκτον σάκος. Hinc in proverbium abiit. Latini etiam *portus* & *ara* pro praeſidio. Wass.

Pag. 131. *l.* 5. Ἀναδιδάξοντας) Stephani interpretatio huius vocabuli in Var. Lect. Hudſoni ad ea pertinet, quae cap. 74 de Chaerea narrantur. Sed ſi Thucydides ordinem temporis ſecutus eſt, non poteſt eo referri. Nam decem illos legatos a Quadringentis, antequam Chaereas in Samum rediret, ad exercitum, qui ibi erat, miſſos narrat cap. 72; ac deinde cum iam in Delo eſſent, demum cognoviſſe ea, quae in Samo acta erant, cap. 77, ubi etiam reſciviſſe potuerunt ea, quae de Chaereae criminationibus paulo poſt hoc cap. dicunt. Et ἀναδιδάσκω ſaepe nihil aliud eſt, quam *perdoceo*, *edoceo*. Thucydides III, 97, Ἀναδιδάξαντες αὐτὸν τῶν Αἰτωλῶν ὡς εἴη ῥᾳδία ἡ αἵρεσις. Ariſtophanes Equitib. v. 152, Τοῦ θεοῦ τὸν χρησμὸν ἀναδίδαξον αὐτὸν ὡς ἔχει. Et ibid. v. 202 & 1042.

Pag. 132. *l.* 10. Κωλυτὴς γενέσθαι) De hac phraſi vid. ad III, 23. VIII, 50, Δείσας, μὴ ἣν κατέλθῃ, ὡς κωλυτὴν ὄντα κακῶς δρᾷ. Poſt γενέσθαι ſententia diſtinctionem poſtulat.

ibid. Οὐδ' ἂν εἷς) Caſſ. οὐδεὶς ἄν. Sed Thomas Magiſter in οὐδεὶς, οὐδ' ἂν εἷς, καὶ μηδ' ἂν εἷς, δοκιμώτερον λέγειν, ἢ οὐδεὶς ἄν, καὶ μηδεὶς ἄν. Confirmat praeceptum ex Ariſtophanis Plut. v. 137, Οὐδ' ἂν εἷς θύσειεν ἀνθρώπων ἔτι.

ead. l. 12. Τοῦ τ' ἐπίπλου) Cl. mendoſe τόν τε ἐπίπλουν παύσας. Apud Thucyd. III, 65, τῆς ἔξω ξυμμαχίας ὑμᾶς παῦσαι. Homer. παῦσε δὲ χάρμης. Heſiod. παῦε μάχης. quibus formulis accuſativus eleganter ſubauditur αὐτὸν, ἑαυτὸν, & ſimilia. Vid. Indicem. Wass.

Pag. 133. *l.* 13. Καὶ εἰπὼν) Stephanus apud Hudſ. in Var. Lect. etiam ex h. l. oſtendit, εἰπεῖν pro *iubere* non eſſe Hebraiſmum. Vid. ad VII, 29. Thucydides VIII, 69, Καὶ εἶπον αὐτοῖς ἐξιέναι λαβοῦσι τὸν μισθόν. Neque tamen neceſſe eſt hic εἰπεῖν ſumi pro *iubere*, ſignificatione imperandi. Acacius non male vertit *hortari*: nec Portus *rogare*.

Pag. 134. *l.* 4. Λαισποδίαν) Ariſtoph. alicubi, Τί, ὦ κακόδαιμον Λαισποδίας εἶ τὴν φύσιν; atque ita ſcribit Eupolis ἐν Δήμοις. Heſych. & Suidas in λαισποδιάσθαι. Wass. De Laeſpodia eſt ſupra VI, 105. Suidas deſcripſit ſua e Scholiaſte Ariſtophanis ad Av. v. 1568. Sed uterque parum recte: τοῦτον δὲ τὸν Λαισποδίαν καὶ στρατηγῆσαι φησὶ Θουκυδίδης ἐν τῇ η'. pro ἐν τῇ στ'.

ibid. Ἀριστοφῶντα) V. Lysiam Orat. XI, p. 171. WASS.

Pag. 135. *l.* 3. Ταμῶν) Paulo post Ταμῶς. At supr. cap. 31 Τάμως. Xenophon I Ἀναβάσ. pag. 252, & Diodorus Sic. XIV, p. 405 & 415, Ταμὼς, quod rectum puto. Sic Γαὼς, Ἰναρὼς, Ταχὼς, Νεκὼς, nomina Aegyptia. Nam Tamum Aegyptium fuisse, Xenophon & Diodorus indicant.

ead. l. 5. Ἄσπενδον) Ἀργείων κτίσμα, inquit Strabo. Aspendum conditorem agnoscit Hellanicus scriptor haud accuratus. Describit Arrianus Exped. Alex. I, cap. 28. vid. & Philostrat. vita Apollon. I, 15, Zosimum 310, Suidam v. ἀλεκτρύονα. WASS.

ead. l. 12. Παρεῖχεν) Clar. ἐδίδου ex interpretatione. WASS.

ead. l. 13. Ἐκχρηματίσαιτο) Ἐχρηματίσαιτο in ed. Bas. est apertum vitium operarum: quod etiam in Thomae Magistri edit. Franeq. v. χρηματίζω irrepsit, ubi Colin. alio vitio ἐκχρηματίσαιτε. Corinthus ita laudat, ὁ δὲ χρηματίσαιτο ἀφεὶς, & verbum pro participio, & contra participium pro verbo positum esse putat: nam idem esse, ac si Thucydides dixisset χρηματισάμενος ἀφῆκε. Eum recte reprehendit Stephanus Animadvers. in lib. de Dialect. pag. 28. Particula ἵνα enim non patitur, ut ἵνα ἀφεὶς pro ἵνα ἀφῆκε accipi possit. Verbum ἐκχρηματίζεσθαι habet etiam Pollux IV, 43.

ead. l. 14. Καταβοῆς ἕνεκα τῆς ἐς Λακεδαίμονα) Aemil. Portus, qui veteribus Scholiis sua immiscuit in edit. Francof. (quorum & nonnulla, non omnia, notis brevibus textui quavis pag. subiectis, inserere Hudsono placuit) καταβοὴν h. l. simpliciter φήμην interpretatur, ἵνα, inquit, ἡ καταβοὴ, ἤγουν ἡ φήμη τοῦ ναυτικοῦ τῶν Φοινίκων ἡκόντων ἐς Λακεδαίμονα ἔλθῃ. Et ad hunc sensum versionem instituit quoque, sic reddens locum: *ut rumor Lacedaemonem perveniret.* Nos cum iis potius sentiemus, qui καταβοὴν, haud inusitata nostro alias significatione *malam famam*, *delationem*, *criminationem*, vel *convitia*, exponunt, neque perperam adeo vertisse ceteros putabimus, Vallam quidem *vitandae invidiae causa, qua apud Lacedaemonem flagrabat;* Winsemium, *propter criminationes & invidiam, qua apud Lacedaemonios gravabatur;* melius vero Acacium Enenckel. *criminibus Lacedaemonem de se delatis motum.* Et cum congruat bene interpretatio intellectui totius loci, nec non iis, quae superius de Tissapherne ab auctore animadversa, non ne-

cesse est, ut cum Aemilio Porto recedamus a notione, quam in hoc ipso vocabulo adamavit Thucydides locis aliis. Sic lib. 1 in Atheniensium concione: αἰσθόμενοι δὲ καταβοὴν οὐκ ὀλίγην οὖσαν ἡμῶν. ubi Schol. recte: Καταβοὴν, κατηγορίαν. & lib. 8, εἰδὼς τούς τε Μιλησίους πορευομένους ἐπὶ καταβοῇ τῇ αὐτοῦ μάλιστα. Quin Dionys. Halicarn. vocum Thucydidearum prae ceteris diligens, Antiquit. lib. 7, p. 428, καὶ πολλῇ τῇ καταβοῇ τῶν βουλευτῶν ἐχρῶντο, h. e. *graviter criminabantur & incusabant senatores.* GRAMM.

Pag. 136. *l.* 7. Ἐπεὶ εἴγε ἐβουλήθη &c.) Ἐπεὶ, εἴγε ἐβουλήθη, διαπολεμῆσαι, ἐπιφανὲς δήπου, οὐκ ἐνδοιαστῶς legit & distinguit Heilm. i. e. *Nam, si modo voluisset, debellaturus erat, ut facile omnibus perspicitur, successu minime dubio.*

ead. l. 11. Καταφθορὰ) Stephanus, Portus, & Acacius, qui non ineleganter vertit, *illud inprimis ad perniciem spectabat, quod non adductis navibus praetendit*, hoc ita acceperunt, ac si deesset verbum substantivum ἦν, in quo mihi videtur tolerabilis sententia esse. Vir doctus, qui varietatem scripturae e Cod. Reg. excerpserat, coniiciebat καταφορᾷ.

ead. l. 13. Χάριν ἂν ἔσχεν) Eodem, quo Scholiastes, sensu exponit Thom. Magister v. χάρις.

Pag. 137. *l.* 2. Τά τε αὐτὰ ἀπ' ἐλασσόνων πράξας) Id est, ἐλάσσονι δαπάνῃ. Aristophanes Plut. v. 377, Ἐγώ σοι τοῦτ' ἀπὸ σμικροῦ πάνυ Ἐθέλω διαπράξαι. Equitib. 535, Ὃς ἀπὸ σμικρᾶς δαπάνης ὑμᾶς ἀριστίζων ἀπέπεμπεν. ubi vid. Kusterum. Thucydides III, 36, Οὐ γὰρ ἀπὸ βραχείας διανοίας ἐδόκουν τὴν ἀπόστασιν ποιήσασθαι. Ib. 92, Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχινίαις ἀποικίαν καθίσταντο ἀπὸ τοιᾶσδε γνώμης.

ead. l. 11. Κωλύσειν) Sic etiam Thom. Magister in βούλομαι, non κωλῦσαι.

ead. l. 14. Ἐς τὴν αὐτοῦ καὶ Ἀθηναίων φιλίαν) Nomen cum praepositione εἰς adiunctum verbis διαβάλλειν, λοιδορεῖν, & similem vim habentibus, notat rem, quae alicui invidiam facere, vel vitium, aliudve quid, quod alicui exprobrari potest. Herodianus IV, 12, Εἰς ἀνανδρίαν καὶ θήλειαν νόσον διέβαλλεν. Plutarchus Apophthegm. pag. 305, Λοιδορηθεὶς ὑπό τινος εἰς τὴν δυσωδίαν τοῦ στόματος. Et ibid. p. 327, Πρὸς Ἁρμόδιον εἰς δυσγένειαν αὐτῷ λοιδορούμενον ἔφη. Thucydides V, 75, Τὴν ἐπιφερομένην αἰτίαν ἔς τε μαλακίαν, καὶ ἐς τὴν ἄλλην ἀβουλίαν τε καὶ βραδυτῆτα ἑνὶ ἔργῳ τούτῳ ἀπελύσαντο. Pluribus ostendi usum huius generis loquendi, ut confirmarem coniecturam Sylburgii in No-

tis ad Etymolog. Magn. v. οἶνος in Aristophanis Equit. v. 90 legentis Οἶνόν συ τολμᾷς εἰς ἀπόνοιαν λοιδορεῖν; pro eo, quod vulgo editur εἰς ἐπίνοιαν: quae coniectura digna erat, cuius Kusterus ad Aristophanem aliquam rationem haberet.

Pag. 138. *l.* 2. Καὶ ὁ μὲν ἄρας εὐθὺς τῆς Φασήλιδος καὶ Καύνου, ἄνω τὸν πλοῦν ἐποιεῖτο) Valla vertit, *continuo profectus superiora Phaselidis & Cauni tenebat.* Male εὐθὺς iungit cum ἄρας, quod, ut recte Stephanus, cum genitivis Φασήλιδος & Καύνου iungi debet. Nam non dubium est, quin cum omnibus MSS. excepto Clar. & cum edd. ante Stephani 2, qui tamen & ipse in iis, quae in margine edit. illius annotat, εὐθὺ agnoscit, pro εὐθὺς legendum sit εὐθύ. Phrynichus p. 24, Εὐθὺ πολλοὶ ἀντὶ τοῦ εὐθύς. διαφέρει δέ. τὸ μὲν γὰρ τόπου ἐστὶν, εὐθὺ Ἀθηνῶν· τὸ δὲ χρόνου, καὶ λέγεται σὺν τῷ σ. Adde Ammonium, & Thom. Magistrum. Et obvia sunt exempla huius significationis τοῦ εὐθὺ cum genitivo. Vide interpretes Aeliani ad IX Var. Histor. 18. Nec melior est interpretatio Porti. Nam quomodo Alcibiades, qui in Samo erat, Phaselide & Cauno solvit? aut quis ἄνω τὸν πλοῦν ποιεῖσθαι, pro *in altum navigare* dixit? Rectius sententiam expressit Acacius, *cum solvisset, ab Cauno Phaselideque in superiora ascendit.* Sed sine causa praeteriit vocabulum εὐθὺ, quod indicat, Alcibiadem, cum Samo solvisset, cursum recta Caunum, atque inde Phaselidem direxisse, ut Aspendum teneret. Quamquam mihi non apparet, cur, cum Phaselidem attingere, nisi Caunum praetervectus, non potuerit, Thucydides Phaselidem ante Caunum ponere voluerit. Quod hic in Cod. Gr. Φασηλίδος προπαροξυτόνως scribitur, non caret auctoritate aliorum scriptorum. Nam in Scylace, Polybio, Strabone & Stephano nominativus est Φασηλίς. Et veteres magistros non idem de sede toni sensisse, e Stephano intelligi potest, qui scribit, Herodianum tradidisse τὸ Φάσηλις προπαροξύνεσθαι. Eam sententiam probavit Eustathius ad Dionys. Perieg. v. 855. Et ita est in Herodoto II, 178.

Pag. 139. *l.* 1. Ἀριστοκράτην) Vide Lysiam contra Eratosth. p. 171. WASS.

ead. l. 5. Τούς τε ἐς τὴν Λακεδαίμονα πρεσβευομένους ἔπεμπον) Haec laudat Thomas Magister in πρεσβεύοντας. Totus hic locus mihi difficilior est, quam ut explanare eum possim. Nec satisfaciunt interpretes, quorum interpretationes sententiam etiam magis videntur obscurare. Omnino

hic aliquid corruptum esse credo, cuius rei argumento est varietas scripturae. Sed illa ἄνευ τῶν πλειόνων puto potius esse, *sine voluntate*, *consensu* & consilio *multitudinis*, vel saltem quinque millium, quomodo ἄνευ saepe accipi supra aliquot locis ostensum est, quam *sine maiori civium parte*, vel *sine pluribus*, ut Acacius. Nam legati ante e decreto solorum Quadringentorum, & illorum dominationis stabiliendae causa missi fuerant, c. 71. Interpretatio verborum οὐ τὸ ἀπαλλάξειν, *non impedituros*, *ut praetendebant*, *quin* — est ab Hudsono. Portus verterat, *sic enim se impedituros dicebant*, *quin* —. Utra melior sit, iudicabunt alii. Ego sententiam Graecorum non assequor. Ubbo Emmius hoc totum ita vertit: *mandabantque legatis, qui Lacedaemone erant, ne qua re sine voluntate plurium in civitatem peccarent, nec studerent in nimis paucos res eius conferre.* E quibus apparet, eum putasse legendum πρὸς τούς.

ead. l. 9. Ἰσαιτέραν) Attice pro ἰσοτέραν. Etymol. M. v. αἰδοιέστατος. Εἰς ἑτέραν minus convenit sententiae, & e pronuntiatione ortum est.

ead. l. 11. Τοιούτῳ) Cl. τοιούτῳ εἴδει, Gr. vero τοιούτῳ τρόπῳ, ex interpretatione. Wass. Τρόπῳ glossam esse, haud facile quisquam dubitet. De εἴδει id non tam apertum est. Nam Thucydides saepe ita loquitur. Cap. seq. Μάλιστα ἐναντίοι ὄντες τῷ τοιούτῳ εἴδει. III, 62, Σκέψασθε ἐν οἵῳ εἴδει ἑκάτεροι ἡμῶν τοῦτο ἔπραξαν. VI, 77, Ὁρῶντες αὐτοὺς ἐπὶ τοῦτο τὸ εἶδος τρεπομένους. Et VIII, 56, Τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος.

Pag. 140. *l.* 6. Προστάτης) Sic etiam Thom. Magister v. βούλομαι. Thucydides IV, 46, Οἱ τοῦ δήμου προστάται τῶν Κερκυραίων. VI, 35, Ἀθηναγόρας ὃς δήμου τε προστάτης ἦν. Aristophanes Ran. v. 577, Equitib. 1125, & Aelianus XII Var. Hist. 43. Πρωτοστάτης proprie ad militiam pertinet. Vid. Eustathium in Homer. Iliad. γ, p. 923, Hesychium, Polluc. I, 127, Thucyd. V, 71.

Pag. 141. *l.* 3. Προὐθυμοῦντο) Non recte quidam MSS. προὐκαλοῦντο. Thucydides V, 17, Προὐθυμήθη τὴν ξύμβασιν. Ibid. c. 39, Τῶν ξυγχέαι σπευδόντων τὰς σπονδὰς, προθυμουμένων τὰς ἐς Βοιωτούς. Et VIII, 1, Χαλεποὶ μὲν ἦσαν τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥητόρων τὸν ἔκπλουν.

ead. l. 4. Πολλῷ τε μᾶλλον ἔτι) Alii ordine meliore πολλῷ τε ἔτι μᾶλλον. Wass.

ead. l. 11. Ξυναλλαγῆναι) Vid. Thom. Magistrum in βούλομαι & διαλλάγη.

Pag. 142. *l.* 3. Χηλὴ) Quae hic in Var. Lect. Hudsoni leguntur, sunt e Valesio ad Harpocrat. v. Ἠετιώνεια. Add. interpretes Pollucis ad I, 99 & 102, & Thucydid. I, 63, & VII, 53.

ibid. Ἠετιώνεια) Add. ad notam Huds. Eustathium 89, 48, & Stephanum, Herodotum, I, 14, Suidam, Nostrum p. 146. Eetion est & Navarchi Athen. nomen apud Diodorum. WASS. De Eetionea etiam Meursius Piraeei cap. 3.

ead. l. 14. Ἐξαιρεῖσθαι) Locus Athenis erat ἐξαίρεσις dictus, quod illic exemtas navibus aut curribus sarcinas seponerent, ut docet Etymologici auctor. HUDS. Et Pollux IX, 34 ex Hyperide: ἐξαίρεσις, ὅπου τὰ φορτία ἐξαιρεῖται. ὥσπερ καὶ τὸ δεῖγμα. Nomen loci a re, quae in loco fit. Vide ibi Iungermannum. Ἐξαιρεῖσθαι pro *exponere*, *efferre*, etiam apud Demosthenem legi ostendit Budaeus in Comment. Ling. Gr. p. 233. Thucydides VIII, 28, ἐβούλοντο πλεῦσαι ἐπὶ τὰ σκεύη, ἃ ἐξείλοντο ἐς τὴν Τειχιοῦσσαν.

ibid. Προαιροῦντας) De hac significatione τοῦ προαιρεῖν plura annotavit Casaubonus ad Theophr. Charact. c. IV.

Pag. 143. *l.* 3. Τοῖς ξύμπασι) Haec omittit Gr. non male. WASS.

Pag. 144. *l.* 1. Διαβολὴ) Cl. διαβολιμὸν ἄν. al. Codd. δ. ὄν. Th. Magister διαβόλιμον ὄν. λέγει, inquit, τὸν διαβεβλημένον. καὶ οὐ πάνυ διαβόλιμον ὂν, ἀπὸ τῶν Μεγάρων τὴν Σαλαμῖνα παραπλεῖν. sed incidisse videtur in Codices vitiosos. Apud Polybium invenitur quidem διαβούλιον, *consilium*, *deliberatio*, διαβόλιμον nullibi. WASS. Paulo ante Scholiastes videtur legisse ἀπὸ τῶν τὴν ὀλιγαρχίαν ἐχόντων. Sed vulgata scriptura satis bonum sensum habet; & Scholiastes fortassis interpretandi causa τοὺς τὴν ὀλιγαρχίαν ἔχοντας vocat, qui Thucydidi sunt οἱ τὴν κατηγορίαν ἔχοντες.

ead. l. 8. Εἴ τοῖς γε σώμασι) Cl. εἴγε τοῖς σώμασι. non placet. WASS.

Pag. 145. *l.* 1. Ὑπ' ἀνδρὸς τῶν περιπόλων τινὸς) Paulo aliter quam Plutarchus, Lycurgus adversus Leocratem p. 173: Φρυνίχου γὰρ ἀποσφαγέντος νύκτωρ παρὰ τὴν κρήνην τὴν ἐν τοῖς Οἰσυίοις ὑπὸ Ἀπολλοδώρου, καὶ Θρασυβούλου &c. Paulo clarius Lysias Orat. XII: Θρασύβουλός τε ὁ Καλυδώνιος, καὶ Ἀπολλόδωρος ὁ Μεγαρεὺς ἐπεβούλευσαν· ἐπειδὴ δὲ ἐπετυχέτην αὐτῷ βαδίζοντι, ὁ μὲν Θρασ. τύπτει τὸν Φρύνιχον, καὶ καταβάλλει πατάξας. vid. Aristoph. Lysistr. 313, & ibi Schol. de v. περιπόλων v. Aristoph. Av. 1177. IDEM.

ead. l. 2. Ἐν τῇ ἀγορᾷ πληθούσῃ) Suidas: περὶ πλήθουσαν ἀγοράν. περὶ ὥραν τετάρτην, ἢ πέμπτην, καὶ ἕκτην. τότε γὰρ μάλιστα πλήθει ἡ ἀγορά. Postremam interpretationem secuti viri doctissimi in Luciani Philopseude p. 333, ἀμφὶ πλήθουσαν ἀγορὰν, & in Philostrati Vit. Apollon. II, 36, ὁπότε ἀγορὰ πλήθει, & VII, 29, περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν vertunt *circa meridiem*. Sed Suidas ipse deinde πλήθουσαν ἀγορὰν exponit ὥραν τρίτην. Et scriptor Anonymus apud Phavorinum in πλήθουσα ἀγορά: ὥρα τρίτη ἠκροβολίζοντο περὶ πλήθουσαν ἀγοράν. Heraldus I Adversar. 10, Interpretes Aeliani ad 12 Var. Hist. 30, & Kuhnius in Indice Aeliani pluribus ostenderunt, his phrasibus designari tempus, quod est inter mane & meridiem, & tempus, quod πληθούσης ἀγορᾶς, & περὶ πλήθουσαν ἀγορὰν vocant Graeci, a μεσημβρίᾳ distingui. Itaque hoc recte inchoari potest ab hora tertia, quae, ut Martialis dicit, causidicos exercere incipiebat; nec Brodaeus IV Miscellan. 33 satis accurate illud cum Gallorum hora undecima componit. Add. Kusterum ad Suidam in ἀγορᾶς ὥραν. Confer, quae Casaubonus ad Sueton. Caligul. cap. 15 annotavit e Pauli Sentent. Lib. IV, Tit. 6, § 2, & e Dionis Chrysost. Orat. LXVI, p. 614.

Pag. 146. *l.* 8. Καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλακὴν ἔχων) Φυλὴν, quod est in Gr. & marg. Cass. defendi potest e VI, 98, Καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία τῶν ὁπλιτῶν. Permutantur etiam haec ibid. cap. 100 & 101. Vide quae ad illa loca annotata sunt.

ead. l. 12. Τῶν Μουνυχίασι τεταγμένων ἀρχῶν) Quidam MSS. Μουνυχίας. cum edd. Stephanus huc spectans. Wass. Adverbium Μουνυχίασι παροξυτόνως scribitur in Stephano Byzant. in Μουνυχία & Μουνυχία, & in Lysiae Oratione adversus Agoratum cap. 5, 7, 12, 13, ubi in his, ὅτε ἡ ἐκκλησία ἐν Μουνυχίασιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγένετο, prius ἐν supervacuum est, & 14. Idque rectius, ut puto, a Μουνυχία, non Μουνυχιά. Sic ab Ὀλυμπία Ὀλυμπίασι, a Θήβη Θήβησι. Contra a Πλαταιαὶ Πλαταιᾶσι, a Περγασὴ Περγασῆσι, a Μαραθὼν Μαραθῶνι. Vid. ad I, 130. Ἄρχων etiam recte ex hoc loco Stephanus, non ἀρχῶν.

Pag. 147. *l.* 4. Ἕτοιμος) Homerum & veteres Atticos dixisse ἑτοῖμος, ἐρῆμος, ὁμοῖος, sed recentiores rationem analogiae secutos haec προπαροξύτονα fecisse, scribit ex Herodiano Eustathius ad Homer. Il. β', pag. 206, & Il. ε', pag.

531, & Phavorinus in ἀχρεῖα & ἐρῆμα. Sed si ideo hic ex uno Mſ. praeferendum eſt ἑτοῖμος, quod videtur velle Hudſonus, non poteſt cauſa dici, cur non ubique in Thucydide ἑτοῖμος, ἐρῆμος, & ὁμοῖος ſcribi debeat.

ead. l. 13. Θουκυδίδου τοῦ Φαρσαλίου) Celebrantur Thucydidae quatuor: unus *Alopecenſis*, Mileſiae filius, Periclis adverſarius; alter *Gargettius*; tertius *Theſſalus*, urbe Pharſalo; quartus Athenienſis, Olori filius. Vide Meurſii Attic. Lect. l. 5, c. 26, & Fabium Paulinum in Thucydidem de peſte Athen. Huds.

Pag. 148. *l.* 1. Ἑκάστοις) Cl. ἑκάστῳ. non male. & infra ὅσον καὶ ἀπὸ βοῆς. Wass.

ead. l. 5. Ὅσον ἀπὸ βοῆς ἕνεκα) Xenophon Hiſt. Gr. II, p. 477, ἐπεὶ δ' οὐκ ἐπείθοντο, προσέβαλλεν ὅσον ἈΠΟ ΒΟΗΣ ἕνεκεν, ὅπως μὴ δῆλος εἴη εὐμενὴς αὐτοῖς ὤν. Wass. Leunclavius ibi pro ἀπὸ legit ἄρα, & reprehendit Henr. Stephanum, qui temere putaverit ἀπὸ expungendum eſſe. Verum ex hoc loco Thucydidis patet, neque ἀπὸ in ἄρα mutandum, neque delendum eſſe. Stephanus tamen ſe defendere potuiſſet auctoritate Luciani, qui de Saltat. pag. 787 dicit, ὅσον πείρας ἕνεκα.

ead. l. 6. Τῷ πλήθει ἐχαλέπαινον) Τῷ ἀληθεῖ Cl. & pro varia lectione Scholiaſtes. Wass. Hoc a recentioribus, Scholiis vetuſtioribus inſertum eſſe ex eo ſuſpicor, quod a Cod. Caſſ. & ed. Baſ. abeſt. Nec tamen aſpernandum putem τῷ ἀληθεῖ. Nam τὸ ἀληθές, & ἡ ἀλήθεια ſaepe ſimulationi, προφάσει, & λόγῳ opponuntur. Thucydides VI, 33, Πρόφασιν μὲν — τὸ δὲ ἀληθές. Et II, 41, Ὡς οὐ λόγων ἐν τῷ παρόντι κόμπος τάδε μᾶλλον, ἢ ἔργων ἐστὶν ἀλήθεια. Lucianus Harmon. pag. 588, λόγῳ μὲν — τὸ δ' ἀληθές. Et hoc poſt Vallam probaſſe Ubbonem Emmium, oſtendit illius interpretatio *ſerio indignabantur*. Sed & fortaſſis vetus Scholiaſta ita legit: nam pro eo, quod paulo ante in editis ſine ſenſu legitur, καὶ οὐκ ἀμαθῶς, liber Caſſ. habet καὶ οὐκ ἀληθῶς.

Pag. 150. *l.* 3. Διονυσιακὸν θέατρον) Cod. Caſſ. Διονυσιακὸν τὸ ἐν τῷ Πειραιεῖ θέατρον. De hoc anceps eſt coniectura. Nam & pro eo facit Xenophon, qui, ut putat Spanhemius ad Argumentum Ranarum Ariſtophanis, hoc vocat τὸ ἐν Πειραιεῖ θέατρον II Hiſtor. Gr. pag. 477, & contra videri poteſt aſſutum ab aliquo, qui Xenophontem legerat: quo propter conſenſum omnium aliorum librorum magis inclino. De concionibus in hoc theatro habitis eſt in Polluce

VIII, 133, & Lysia contra Agorat. cap. VII, Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκκλησία Μουνυχιάσιν ἐν τῷ θεάτρῳ ἐγίγνετο. Et cap. 13.

ibid. Θέμενοι τὰ ὅπλα) Hoc varia significat. Vid. ad II, 2, & IV, 44, & Valesium ad Harpocration. in θέμενος τὰ ὅπλα. Casaubonus ad Diogen. Laërt. I, 57 scribens, apud Thucydidem lib. VIII θέσθαι ὅπλα in eadem sententia *arma sumere* & *deponere* significare, videtur ad hunc locum respicere, & Scholiastae interpretationem probare: quam nec Leopardus XI Emendation. 20 reprehendit.

ead. l. 6. Ἠρημένοι, πρὸς αὐτοὺς ἀνὴρ) Gr. mutata distinctione, ἠρημένοι πρὸς αὐτοὺς, ἀνήρ. rectius, opinor.

ead. l. 8. Αὐτούς τε ἡσυχάζειν) Homerum sequi videtur, apud quem Pallas, Τὸν δ' ἀγανοῖς ἐπέεσσιν ἐρητύσασκε παραστὰς, Δαίμονι; οὔ σε ἔοικε κακὸν ὣς δειδίσσεσθαι. Ἀλλ' αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἵδρυε λαούς. WASS.

Pag. 151. *l.* 12. Τάχα μέν τι ἀπὸ) Cass. τάχα μέν τι καὶ ἀπό. non male. Vid. ad cap. 83.

Pag. 152. *l.* 2. Ἀνέχειν) Vide Suidam in ἀνέχει. WASS.

ead. l. 3. Ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου μείζονος ἢ ἀπὸ τῶν πολεμίων) Sententiam horum verborum non male expressit Portus. Sed testimonia, e quibus hunc usum ellipseos particulae negantis patere putat, non nimis idonea sunt. Nam quod οὐχ ὅπως, οὐχ οἷον, & alia quaedam pro *non modo non* dicuntur, id peculiare est his particulis. Nec ex illo Sophoclis in Philoct. v. 769 ἑκόντα, μήτ' ἄκοντα, pro μήτε ἑκόντα, μήτε ἄκοντα, communis usus huius ellipseos ostendi potest. Nam poëtae, quia metro adstringuntur, saepe a consueta ratione sermonis abeunt. Scholiastes Thucydidis ἢ tollendum, & Corinthus hic παρέλκειν dicit. Hos secutus Acacius, genitivum μείζονος non ad prius membrum τοῦ ἰδίου πολέμου, sed ad posterius ἀπὸ τῶν πολεμίων retulit, ac vertit, *maius intestino certamine ab hostibus bellum.* Ita ordo verborum foret, ὡς τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων πολέμου — μείζονος τοῦ ἰδίου. Sed non placet H. Stephano ad Corinthum Artic. XXXVI, hic statui pleonasmum τοῦ ἢ. Et est sane, si ea, quam dixi, structura verborum esse debet, insolens, & fortassis sine exemplo. Nec tamen Stephanus quidquam nos ad intelligendum hunc locum iuvat, cum suam de eo sententiam non dicat. Assentior quidem Porto, quod ad sensum verborum attinet; sed non tam puto supplendum esse οὐ, quam id post πολέμου excidisse, & Thucydidem ὡς τοῦ ἰδίου πολέμου οὐ μείζονος ἢ ἀπὸ τῶν πο-

λεμίων scripsisse suspicor. Nisi quis putet pro ἢ potius legendum esse τοῦ.

ead. l. 9. Θορίκου) Etymologus etiam Θόρυκος, & Mss. Herodoti Baroc. IV, 99. mendose. Xenophon bis, Strabo, Apollodorus, & Steph. receptam scripturam satis firmant. Quibus accedit Eratosthenes ἐν Ἠριγόνῃ apud Steph. in ἄστυ. Locum, & alibi promontorium vocat Plinius, recte. Θορικίου πέτρου meminit Sophocles Oedip. Colon. 1666. Gentilia Θορικιον apud Demosth. Boeot. 636, & apud Steph. Θορικεύς. Insc. vetus apud Sponium ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΟΥ ΘΟΡΙΚΙΟΥ. Oppidum Melae temporibus *nomen* tantum. WASS. In Strabone IX, 398, Apollodoro II, 4, 7, & Conone cap. 7 est Θόρικος, in aliis Θορικὸς, ὀξυτόνως.

ead. l. 10. Πρασιῶν) Apud Stephanum & Pausaniam casus rectus est Πρασιαί. Vide Meursium de Populis Attic.

ead. l. 14. Εὔβοια γὰρ αὐτοῖς — πάντα ἦν) Πάντα εἶναι alicui dici hominem, qui in summo honore, auctoritate, & existimatione apud aliquem est, qui omnia apud aliquem potest, a quo omnia exspectat, & in quo omnes suas spes opesque sitas esse putat, multis ostenderunt doctissimi interpretes Velleii ad II, 103, & Petronii cap. 37. Hic, ubi non homo, ut omnibus locis, quae illi congesserunt, sed res, nimirum Euboea insula, Atheniensibus πάντα fuisse dicitur, phrasis haec non potest habere significationem auctoritatis & existimationis, & Thucydides hoc tantum dicit, Athenienses omnem spem & praesidium in Euboea sola positum habuisse, atque ideo omnia sibi postputasse prae cura illius defendendae & servandae. Ita bene Stephanus in Thes. Sic Herodotus VII, 156 scribit, Geloni Syracusas ἅπαντα fuisse, id est, eum, neglectis omnibus aliis urbibus Siciliae, Syracusas solas, tanquam firmissimum praesidium dominationis, sibi augendas existimasse: Ὁ δὲ, ἐπεί τε παρέλαβε τὰς Συρηκούσας, Γέλης μὲν ἐπικρατέων, λόγον ἐλάσσω ἐποιέετο, ἐπιτρέψας αὐτὴν Ἱέρωνι ἀδελφεῷ ἑωϋτοῦ. ὁ δὲ τὰς Συρηκούσας ἐκράτυνε, καὶ ἔσαν ἅπαντα αἱ Συρήκουσαι. αἱ δὲ παραυτίκ' ἀνά τ' ἔδραμον καὶ ἔβλαστον.

ead. l. 15. Θυμόχαριν) Τιμόχαριν Gr. mendose. WASS.

Pag. 153. *l.* 9. Ἐπισιτιζόμενοι) Vide Pollucem VI, 36, & Diodorum Sicul. pag. 349 b. WASS.

Pag. 154. *l.* 13. Ὀρεοῦ) Ita noster. Lysias Orat. XIII, 146, & Demosthenes, Ὀρείτας exhibet. In Aristog. p. 459, & supra p. 51. Ὠρεοῦ vero Charax in Chronicis, & Apollo-

dorus apud Steph. Aristot. Polybius, Diodorus, Strabo, Pausanias, Plutarchus. Archippus etiam in Piscibus apud Athenaeum. Ptolemaeus Σωρεὸς in Mſ. Coislin. At Seldeni Codex Ὠρεὸς, atque ita Aristot. aspirate, mendose uterque. De situ v. Livium XXVIII, 5, XXXI, 46. Historiam pete a Diodoro XIX, p. 713, Polyb. XI, & p. 1107, Plutarch. Aemil. 259, ubi pro ῥώμης fortasse ῥύμης τῶν πραγμάτων legendum, Aristot. Polit. V, p. 133, Demosth. de falsa Leg. p. 220, & p. 50, 459, Libanium Progymn. p. 107. Olim Ἱστιαία Strab. & Steph. Hodie, inquit Sophianus, *l'Oreo*. Episcopi eius mentio est in Concil. Chalced. A. Chr. 451. WASS.

Pag. 155. *l.* 2. Ὡς ἦλθε τὰ) Primum suspicabar ἦλθε fortassis e compendio scripturae, vel alio errore librariorum ortum esse pro ἠγγέλθη, quomodo saepe loquitur Thucydides, non ἦλθε. Paulo post cap. 97, ἐπὶ τοῖς ἠγγελμένοις. Deinde cum vidissem, Scholiasten haec verba ἦλθε τὰ γεγενημένα interpretari ἦλθε μήνυμα τῶν γεγενημένων, unde, eum agnovisse τὸ ἦλθε, apparet, nihil tentandum arbitratus sum: etsi non valde obvium genus loquendi esse puto.

ead. l. 9. Ξυῤῥάξουσι) Non placet. forte legendum contra Mſſ. ξυῤῥάψουσι. WASS. Henr. Stephanus quoque in Thes. scribit, suspectum posse esse hunc locum.

Pag. 156. *l.* 11. Διάφοροι) Quidam pessime διάφορον. WASS.

ead. l. 13. Ἐπιχειρηταὶ) E Thucyd. laudat Pollux II, 154.

Pag. 157. *l.* 5. Πνύκα) Πνὺξ locus erat Athenis iuxta Ἀκρόπολιν. Eius tribunal spectabat ad mare; sed id ad continentem a XXX tyrannis versum est. Postea tamen a Themistocle restitutum; cuius utriusque facti causas Plutarchus in eius vita reddit. Ut in Pnyce conciones cogerentur Solonis legibus cautum erat, ut κατὰ Κτησιφῶντος testatur Aeschines. Et olim quidem omnes, postea tantum eae haberi coeptae sunt, quibus de creando magistratu agebatur, ut Hesychius auctor est, itemque Pollux. Et quia hoc casu frequens eo populus confluebat, inde Πνὺξ appellata est, ἀπὸ τοῦ πυκνοῦσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. In hoc loco Thucydidis Πύκνα pro Πνύκα mendose scriptum esse censent viri eruditi. Verum, pace eorum, vulgatam lectionem retinendam puto; cum Πύκνα dici κατὰ μετάθεσιν scribat Scholiastes ad Aristoph. & ex eo Suidas: quibus adde Etymologum dicentem, ἡ γενικὴ Πνυκὸς, διὰ δὲ εὐφωνίαν Πυκνός. Rutgers. in Var. Lect. l. 5, c. 1. HUDS. Πνύκα tamen pro Πύκνα, quod habent omnes edd. & e Mſſ. Caſſ. Gr. &

Camer. & in Latina interpretatione *Pnyca* pro *Pycna* ſcribi voluerat cl. Waſſe. Idem, ſed nonnihil dubitans, malebat Florens Chriſtianus ad Ariſtoph. Pac. v. 679, & ſine haeſitatione Palmerius in Exercitation. pag. 58, & Kuhnius ad Pollucem VIII, 132. Palmerius etiam pronuntiat, ſciolos, quid eſſet Πνύκα ignorantes, hoc ubique depravaſſe in Πύκνα, vocem illis notiorem. Satis profecto confidenter. Nam Grammatici veteres docent, etſi caſus rectus huius nominis eſt Πνὺξ, tamen in obliquis per *μετάθεσιν στοιχείων*, euphoniae cauſa dici Πυκνὸς, Πυκνὶ, Πύκνα. Equidem non poſſum decernere, an vera ſit, quam illi tradunt, transpoſitionis literarum in hac voce cauſa; quia ſcilicet non animadverto ſuavius ſonare Πυκνὸς, Πυκνὶ, & Πύκνα, quam Πνυκὸς, Πνυκὶ, & Πνύκα: quod fortaſſis teretes illae ac delicatae Atticorum aures iudicare potuerunt. Sed hoc ex obſervatione Grammaticorum liquet, eos non ignoraſſe, quid eſſet Πνύκα. Rutgerſius V Variar. Lect. 1, & Valeſius ad Harpocrationem, qui & ipſe ex aliis ſcriptoribus Πυκνὸς & Πύκνα in Lexicon ſuum contulit, hic retinent vulgatum Πύκνα. Et poteſt tuto retineri. Neque tamen ideo lectio plerorumque Mſſtorum Thucydidis, qui Πνύκα exhibent, improbanda eſt. Nam praeceptum hoc Grammaticorum non tam firmum eſt, ut pro lege haberi debeat, cum certum ſit quamplurimis locis veterum ſcriptorum, quorum non pauca in Meurſio de Populis Att. & II Athen. Attic. 9 leguntur, non minus Πνυκὸς, Πνυκὶ, & Πνύκα, quam Πυκνὸς, Πυκνὶ, & Πύκνα ſcribi: quae omnia corrupta eſſe non temere quiſquam, etſi hic Πύκνα retinendum cenſeat, affirmet. Et ſtat pro hac ſcriptura auctoritas Euſtathii in Homerum, apud quem ad Iliad. ψ', pag. 1322, haec leguntur: *Ὡς δὲ ἐκ τοῦ πτύσσω πτύξω γίνεται καὶ τὸ, πτὺξ πτυχὸς· καὶ τὸ πνὺξ πνυχὸς* (perperam *πυχὸς* in ed. Rom. quod bene emendavit in Indice Devarius) *ὄνομα δικαστηρίου Ἀττικοῦ, ὅπερ ἡ κοινὴ χρῆσις πνυκὸς κλίνει, ἀλλαχοῦ σαφῶς δεδήλωται.* In Ariſtophane utroque modo ſcribitur. Πυκνὸς Equit. v. 165, ubi tamen Mſ. Vatic. Πνυκὸς, Πύκνα Theſmophot. 665, & aliis locis, quae ibi annotavit Kuſterus. Πνυκὸς Equit. 1106. Πνυκὶ ibid. 646, 1134, & Veſp. 31. Πνύκα Equit. 648.

ead. l. 6. *Οὗπερ καὶ ἄλλοτε εἰώθεσαν*) In Pnyce ſua aetate haberi ſolitas conciones, quas *κυρίας ἐκκλησίας* vocabant Athenienſes, indicat Ariſtophanes in Acharnenſ. v. 19, 20.

ead. l. 7. Τοῖς πεντακισχιλίοις) Adi Lyfiam Orat. XIX, pag. 328. WASS.

ead. l. 11. Πυκναὶ) Kuhnius ad Pollucem VIII, 132, emendat Πυκνί. Recepta lectio fatis commodum fenfum habet, nec videtur indigere emendatione.

ead. l. 13. Ἐπί γε ἐμοῦ) Corrupte Ald. & al. ἐπί γε ἐμοῦ. WASS. Acacius ἐπί γε ἐμοῦ non male vertit *mea quidem memoria.*

Pag. 158. *l.* 11. Στρατηγῶν) Gr. non male στρατηλατῶν. Euripides, D. Halic. Lycophron paffim, στρατηλάτης. at στρατηλατῶν rarioris ufus. Neutrum apud Thucydidem occurrit. WASS.

ead. l. 12. Τοξότας τινὰς τοὺς βαρβαρωτάτους) An defignat miniftros publicos, qui τοξόται Athenis vocabantur? de quibus faepe Ariftophanes, & ex eo aliifque Iungerm. ad Pollucem VIII, 132, & Meurfius Ceramic. Gem. cap. 16. Mihi non diffimile veri videtur. Erant enim hoc genus fere barbari; unde & Scythae dicti.

Pag. 159. *l.* 1. Γιγνομένην) Ita refcripfi. antea γενομένην. WASS.

ead. l. 13. Οἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ Πελοποννήσιοι) Nominativi οἱ Πελοποννήσιοι pendent, nec eft in fequentibus verbum, quo referantur: nam proximum ἐδίδου poftulabat τοῖς Πελοποννησίοις. Haec eft fpecies ἀνακολούθου, cuius plura exempla congefferunt viri docti ad Aeliani II Var. Hiftor. II, & ad Evangel. Marci IX, 20. Particulae ὡς, quae in principio huius periodi eft, poft multa interiecta refpondent haec, οὕτω δὴ ὁ Μίνδαρος.

ead. l. 15. Φοίνισσαι) Vide Ifocratem Orat. de Bigis pag. 515. WASS. In his, αἱ Φοίνισσαι νῆες, οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης, fimplex negatio vim duplicis habet, pro οὐδὲ αἱ Φοίνισσαι νῆες, οὐδὲ ὁ Τισσαφέρνης. Idem in Sophoclis Aiace ad v. 635 αἴλινον obfervat Scholiaftes poëtae. Lucianus I Ver. Hiftor. 655, Ἔντερον δὲ ἐν αὐτῇ (nempe τῇ γαστρὶ) οὐδὲ ἧπαρ φαίνεται. Et II, 682, Δένδρον δὲ, οὐδὲ ὕδωρ ἐνῆν. Mox praefero fcripturam librorum, qui habent ἧκον, ut hoc congruat cum praecedente ἐδίδου, & fequente ἐπεστάλκει; quae omnia ad particulam ὡς referuntur. Nec afperner τέως που, omnium Mfftorum, praeterquam Camer. auctoritate firmatum.

Pag. 160. *l.* 13. Ἐς αὐτὸν νῆες ἐπέπλευσαν) Cl. recte ὡς αὐτόν. Ἐσέπλευσαν Gr. Hoc modo loquitur auctor II, 89,

& III, 80. Nihil tamen muto. Wass. Nec male tamen Gr. cum quo & Camer. consentit. Cap. seq. Μὴ φθάσῃ ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἐσπλεύσας. Et cap. 101, Ἔγνωσαν ὅτι ἐσπλέουσιν οἱ Πελοποννήσιοι.

Pag. 161. *l.* 1. Ἴκαρον) Ita MSS. Ἰκαρίαν scribunt Strabo, Diodorus, Ptol. Hephaestio, Ptolemaeus Geog. Auctor Epig. inediti, Mela, Ovidius. Sed recte ambiguitatem evitat noster; nam Ἰκαρία, δῆμος, & Ἰκάριος civis est. Cum nostro scribunt Eparchides, & Semus apud Athenaeum. Aristot. de Mirab. p. 101, Aelian. Animal. H. XV, 23, & Dionysius v. 609. ubi pro ἐπέχει, haud paulo elegantius 2 MSS. Τέσσας μὲν νήσους ἘΦΕΠΕΙ ῥόος ὠκεανοῖο, *obit*, *persequitur*, ut oves pastor. Homer. μαιμώων ἔφεπ' ἔγχεϊ ὀξυόεντι. Confer omnino Pausan. Boeot. IX, 11. Wass.

Pag. 162. *l.* 5. Κατὰ τὸ ξυγγενὲς) Hoc Thucydides III, 86, VI, 88, & alibi, de populis eiusdem originis & consanguineis dicit. Quaenam autem sit Thebanorum & Methymnaeorum, vel Cymaeorum, si quis hoc ad eos pertinere putabit, συγγένεια, nunc non scio, nec vacat quaerere. Boeotos Mitylenaeorum συγγενεῖς Thucydides etiam III, 2 vocat, ubi Scholiastes Cass. scribit, Lesbios Aeolensium colonos, & Boeotos itidem Aeolenses fuisse. Nempe Thessali Αἰολεῖς, & Thessalia Αἰολὶς olim dicebatur, ab Aeolo, qui ibi imperavit. Hinc ante bellum Troianum quidam profecti in Boeotia consederunt. Deinde alii Arne Thessalica pulsi, eam, quae deinde Boeotia dicta est, occuparunt. Inde est illa συγγένεια Boeotorum & Lesbiorum. Vid. Thucydidem I, 12, Diodorum Sicul. IV, pag. 187, Eustathium in Homer. Odyss. ι', pag. 1644, & Scholiasten Pindari ad Olymp. I, v. 164, Pyth. II, v. 128, & Nem. IV, v. 136. Add. Stephanum in Ἀσπληδὼν & Ἰωνία. Et eo referri potest locus Thucydidis cap. 5 huius libri, ξυμπρασσόντων αὐτοῖς (τοῖς Λεσβίοις) τῶν Βοιωτῶν.

ead. l. 10. Ναυσὶ) Quidam MSS. πάσαις ταῖς ναυσί. Sic interpres, quomodo forte legendum. Wass.

ead. l. 13. Ὑστερήσας) Videtur ὑστερήσας ad Thrasybulum referri, quem dicat, licet προαφιγμένον, tamen ὑστερῆσαι. Alioqui repetendum fuerat Thrasylli nomen post ὑστερήσας. Neque enim hic parenthesi commodum esse locum puto, quae incipiat a προαφιγμένος, & desinat in διάβασις. Steph. Acacius tamen haec per parenthesin dicta existimavit, & ὑστερήσας ad Thrasyllum, non Thrasybulum

retulit. Nec video quidquam obstare, quo minus ita recte accipi possint.

Pag. 163. *l.* 2. Τινὲς δύο) Ita bis terque noster. Ita Cicero II de Finib. 19, *Leonidas, Epaminondas*, tres aliqui, *aut quatuor.* Wass. Vide ad VIII, 21.

ead. l. 8. Δυσὶν ἡμέραις) Phrynichus pag. 34, Δυσὶ μὴ λέγε, ἀλλὰ δυοῖν. Sed Thomas Magister δυσὶ ex hoc loco Thucydidis, & alio Aristidis, adversus Phrynichum defendit: etsi δυοῖν praefert. Adde Nunnesium ad Phrynichum.

ead. l. 9. Τρεῖς τεσσαρακοστὰς ἕκαστος Χίας) Vir summus Ezechiel Spanhemius Diss. V de Praestant. & Usu Numism. Antiquor. pag. 249 miratur, cur Portus in interpretatione Latina retinuerit vocem Graecam *tessaracostas;* & cum hic de nautico stipendio agi liqueat, post *Chias* non addiderit *drachmas.* Nec aliter haec verba explicanda esse dicit, quam de *quadraginta & tribus drachmis*, quas singuli nautae seu milites classis Peloponnesiae, quae ad expeditionem in Hellespontum adversus Athenienses proficiscebatur, a Chiis pro stipendio menstruo acceperint. Vallam quoque putasse eandem significationem verborum τρεῖς τεσσαρακοστὰς esse, ostendit illius interpretatio: *ac datis a populo Chio ternis & quadraginta numis Chiis in singulos.* Non improbo sententiam Spanhemii de stipendio menstruo. Sed vellem docuisset τεσσαρακοστὸς, vel ulla alia huius formae numeralia, ut εἰκοστὸς, τριακοστὸς, pro cardinalibus, ut Grammatici loquuntur, τεσσαράκοντα, εἴκοσι, τριάκοντα poni. Scholiastes Thucydidis dicit, τεσσαρακοστὰς (nam ad hanc vocem potius pertinet hoc scholion, quam ad Χίας) esse ἀρχαῖα νομίσματα ἐπιχώρια Chiorum: ad quae Portus annotat, fortassis ita dictum fuisse hunc numum, quod esset quadragesima pars numi alicuius nobis ignoti. Huic coniecturae acquiescam, donec didicero τεσσαρακοστὸς esse *quadraginta.*

ead. l. 14. Κρατερείοις) Cl. Καρτεροῖς. Plinio V, 31, Carteria iuxta Smyrnam insula. Vide Scylacem pag. 36. Wass.

Pag. 164. *l.* 5. Λέκτον) Inter oppida, ut alias, promontorium inseruit, Sophiano dictum *Scorpiata.* Aristoteles & Strabo Idae promontorium vocant. Schol. Nicandri Idam a *Lecto* distinguit, vel illud Idae alterum promontorium circa Zeleiam intelligit. Vide omnino Homerum Il. ξ', 284, Herodot. IX, 113, Hesychium, Strabon. p. 605, Epit. 166, 172, Eustath. p. 977, Livium XXXVII, 37, Plutarch. Lucull. 493. abest ab Ilio 200 stad. Ibi purpurarum genera maiora

provenire, docet nos Athenaeus: ibi etiam sal cogitur αὐτομάτως Etesiis spirantibus; auctor Strabo. A Lecto ad Gargara stad. 200. Nomen traxisse ἀπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ κατακλιθῆναι Δία καὶ Ἥραν, aiunt Grammatici. ἠμαθόεντα vocat auctor Hymn. in Apoll. Ἀμαξιτὸς Troadis πολίχνιον Straboni, Plinio *locus* tantum. Regio Ἀμαξιτία, gentile Ἀμαξιτεὺς, forma Hellespontica Ἀμαξιτηνοὺς extulit Chronic. III Apollodorus. Harmatuntem veteres non agnoscunt. Ἀργεννοῦσαν scribit Steph. Cicero in Offic. *Arginussas.* insula morte Alcibiadis clara. vid. Aristot. Hist. Animal. p. 196. de Hermatunte deceptus est prava Strabonis scriptura Hudsonus. WASS.

ead. l. 7. Πρωΐτερον) Πρωϊαίτερον Cl. recte. Ita in II de Repub. Plato, qui etiam in Protag. πρωϊαίτατα, & Xenoph. Cyrop. VIII. WASS. Vide ad VII, 19. Pro προΐτερον, quod hic in ed. Hudsoni haud dubie ex errore typographorum legebatur, putavi me sine reprehensione restituere posse πρωΐτερον.

ibid. Ἐς Σίγειον) Erat in hac civitate templum Minervae. Vid. Herodotum V, Strab. XIII. In Mitylenensium potestatem devenit Aeschyli temporibus, auctor eiusdem Schol. Eumen. 401. WASS.

Pag. 165. *l.* 4. Ἀνακῶς) De hac voce vide Hesychium. Eam ex Herodoto mutuatus est. Confer Plutarchum in Theseo. Pausanias Lexicographus reddit φυλακτῶς, προνοητικῶς, & ex ἌΝΑΞ ἌΝΑΚΟΣ deducunt Grammatici veteres. Hinc ἀνακοὺς Διοσκούρους dictos tradit Eustathius p. 1425. Et p. 650, ἀνακῶς, ἐπιμελῶς, ἄναξ, ἤτοι inquit φροντιστής. Herodotus, Καί τις οἰκίην τε ἀναπλασάσθω καὶ σπορᾶς ἀνακῶς ἐχέτω. WASS.

ead. l. 5. Τὴν δίωξιν εὐθὺς ποιούμενοι) Valla vertit, *e vestigio fugae se mandarunt.* Acacius, *protinus in fugam effusae.* Hoc improbat Stephanus in Thes. & scribit, δίωξιν ποιεῖσθαι non eos dici, qui fugae se mandant, sed qui hostes persequuntur. Idem sensit Portus. Utraque sententia difficultatem habet: nam & insolens est, ut δίωξις de fugientibus dicatur, quod ipse Thucydides cap. seq. sine dubio de eadem re agens, de persequentibus dicit; & rursus, si hoc de Mindari navibus accipias, laborabit structura, nec erit, quo nominativus ποιούμενοι referatur, pro quo dicendum fuerat ποιουμένων, scil. τῶν μετὰ τοῦ Μινδάρου νεῶν. Si nihil vitii est in scriptura, non video quomodo hoc ad alios, quam ad Athe-

nienses, pertinere possit. Nec tamen aliorum testimonia habeo, qui *δίωξιν ποιεῖσθαι* fugientes dixerint.

ead. l. 6. Ἐπὶ τῆς ἠπείρου) Clar. *ἐπὶ τῆς Ἴμβρου*, cui scripturae nihil obstat, nisi quod omnes alii MSS. vulgatam habent. Sed Clar. valide tuetur quod est in fine cap. seq. *καὶ τὰς ἐκ τῆς Ἴμβρου, ὅσαι κατέφυγον, κομίζονται.*

Pag. 166. *l.* 1. Ἐλαιοῦντα) Apud nostrum bis terque haec eadem scriptura p. 172. Noster Herodotum sequitur, V, VI, 140, & alibi. Harpocrat. 144, Steph. Marcian. Heracleotam. Numi ἘΛΑΙΟΥΣΣΙΩΝ in Elaeussa Ciliciae. Liv. XXXI, 16, Aler. *Eleunta*, ceteri *Elaeunta* recte. Plin. V, §. 38, *Elaeussa*. WASS. Add. Pintianum & Vossium ad Pompon. Melam II, 2.

ead. l. 2. Ἐς Ἄβυδον) Alii *ὡς Ἄβυδον*, recte. Vide IV, 50, 79, VIII, 31, 36 & 80. WASS.

ead. l. 14. Ἐπὶ κέρως ταξάμενοι) Nescio, cur Palmerius in Exercitation. pag. 58 huc intrusam voluerit vocem poëticam *ἐπισχερώ*. Ἐπὶ κέρως τάξασθαι est usitatum Thucydidi in hac re genus loquendi. Vide ad VI, 34.

Pag. 167. *l.* 5. Ἀῤῥιανῶν) Forsan nomen populi erat, non loci. Acacius. HUDS. De Idaco & Arrhiana silent veteres. WASS. Non invenio in Acacii notis, quae hic annotat Hudsonus.

ibid. Νῆες ἓξ καὶ ὀγδοήκοντα) Graeca omnia, quae vidi, exemplaria, hoc loco Atheniensibus 86 naves, Peloponnesiis 68 tribuunt. Quod ego minime a Thucydide scriptum existimo: his omnibus ductus argumentis. Nam primum in Lesbo modo Athenienses 67 solum naves universas habuerant. quas licet omnes adduxerunt in Hellespontum, ab Imbro etiam navibus adiunctis, non tamen 86 effecissent. Peloponnesii vero paulo ante ad Elaeuntem 86 naves habuerant: nec ulla causa intercessit, quare navium his numerus minueretur. Ad haec, Peloponnesii nunquam tam parva & impari classe cum Atheniensibus congressi sua sponte fuissent: qui prius ad Miletum pari navium numero instructi detrectaverant certamen. Certissimum autem ex sequentibus argumentum sumitur, quod maior fuerit Peloponnesiarum navium numerus. Nam medio agmine pauciores fuisse Atheniensium naves, & in utroque cornu Peloponnesii superasse numero dicuntur. Tota ergo classis maior fiat, siquidem partes. His Diodorus quoque lib. 13 consentit. qui hanc ipsam describens pugnam, primo Athenienses 60, Pelo-

ponnesios 88 naves habuisse, inde vero disertissime, Athenienses multitudine inferiores, scientia peritiaque superiores evasisse, scribit. Et sane perlevi momento ab librario admitti potuit, ut numeros invicem commutaret, vel affinitate praecipitatus 86 pro 68, & rursus 68 pro 86 scriberet. Acacius. HUDS.

ead. l. 9. Τῶν νεῶν αἱ ἄριστα) Vallam legisse αἱ ε΄ ἄριστα πλέουσαι, suspicaretur aliquis ex eius versione: nam reddit, *velocissimae quinque naves*. F. Port. HUDS.

ead. l. 10. Θράσυλλος) Recte opinor Θράσυλος, ut apud Xenophontem. Apud Diodorum Θράσυλλος. WASS.

Pag. 168. *l.* 6. Διεσπασμέναις) Reg. διεσπαρμέναις. Non audio. Thucydides VI, 98, Ὡς ἑώρων σφίσι τὸ στράτευμα διεσπασμένον. VII, 44, Διὰ τὸ κρατοῦντας αὐτοὺς καὶ μὴ διεσπασμένους ἧσσον ἀγνοεῖσθαι. Et ibid. 78, Διεσπασμένον καὶ μὴ ἐν τάξει χωροῦν (τὸ στράτευμα.)

ead. l. 9. Ὥστε — εἶναι) Th. Magister in κάτοπτα omittit γιγνόμενα. Etymol. M. περιωπὴ, ὁ κάτοπτος τόπος. WASS.

ead. l. 14. Περὶ τὸν Θρασύβουλον) Articulus recte abest Cl. & Gr. WASS.

Pag. 169. *l.* 10. Κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοπ.) Νικησάντων Πελοποννησίων Gr. mendose. WASS.

Pag. 170. *l.* 3. Πύδιον) Fluvium eundem esse existimat Hobbesius, quem Ῥόδιον appellat Strabo. HUDS. Nescio an huc spectet Hesychius Πύθιον τὸ ὕδωρ. Θουκυδίδης. Sic & Phavorinus. forte legendum Πύδιον τὸ ὕδωρ. Πύδης flumen in Pisidia agnoscit Steph. de *Pydio* silent Geographi. Circa Cynossema est Ῥόδιος ποταμὸς, ut ex Homero observavit Strabo, nunc inquit Hesychius Δάρδανος. WASS.

ead. l. 11. Ἔτι ἀξίους τοῦ ἐς τὰ ναυτικὰ) Portus exponit οὐκ ἔτι οὕτω φόβου ἀξίους. Forte ἀξίους του, pro τινός.

ead. l. 14. Λακεδαιμονίων) Hos omittit Diodorus Siculus XIII, pag. 351. & pro Πελληναίων non recte habet Παλληναίων. Vide Thucydidem VIII, 3, & quae ad IV, 120 dicta sunt. Paulo post pro πεντεκαίδεκα idem Diodorus πέντε.

Pag. 171. *l.* 1. Ἀπολλύασι) Forma Ionica, ut apud Aristophanem & alios Atticorum scriptores, ἀποκτιννύασι apud Platonem, & ἀγαπηγγύασι, & similia. WASS.

ead. l. 3. Τὰ ναυάγια προσαγαγόμενοι) Valla vertit, *attractis naufragiis*. Annotat ibi Stephanus: *Et sibi vindicatis naufragiis. sequendo Scholiasten Gr. qui* προσαγαγόμενοι *exponit* ἰδιωσάμενοι: & remittit lectorem ad annotationes, quas non

fcripfit. Non male Valla. Ἀνελέσθαι & ἀνελκύσαι τὰ ναυάγια alibi dicit Thucydides. Vid. Indicem. Προσαγαγέσθαι pro *attrahere* e Platone affert Stephanus. Quod etiam de iis dicitur, qui vi & inviti compelluntur ad aliquid faciendum. Thucyd. III, 63, & VI, 54.

ead. l. 10. Περιγενέσθαι) Non placent fupplementa Porti in Var. Lect. Hudfoni. Ἐνόμισαν σφίσιν ἔτι δυνατὰ εἶναι τὰ πράγματα περιγενέσθαι, idem eft, ac fi dixiffet ἔτι δυνατὸν εἶναι σφῶν τὰ πράγματα περιγενέσθαι: quam fententiam in interpretatione Latina expreffit Portus. Sic III, 86, Πρόπειράν τε ποιούμενοι εἰ σφίσι δυνατὰ εἴη τὰ ἐν τῇ Σικελίᾳ πράγματα ὑποχείρια γενέσθαι. Dativis porro αὐτῷ, αὐτοῖς, σφίσι, quam plurimis locis ita utitur Thucydides. VII, 31, Δέκα ναῦς τὰς ἄριστα σφίσι πλεούσας. Vide ad III, 98.

ead. l. 14. Ἁρπάγιον) Stephanus & Strabo τόπον vocant. Athenaeus XIII, p. 601, Χαλκιδεῖς παρ' αὐτοῖς φασιν ἁρπασθῆναι τὸν Γανυμήδην, καὶ ΤΟΠΟΝ δεικνύντες Ἁρπάγιον καλοῦσιν, ἐν ᾧ καὶ Μυρσίναι διάφοροι πεφύκασιν. Eadem fere Suidas in Μίνως, qui & Ἁρπαγία. Wass.

Pag. 172. *l.* 3. Καὶ ἐπὶ τὴν Κύζικον) Huic urbi longitudinem dat Ptolemaeus 55 - 0. lat. 41 - 10. Ea fub Dindymo & Adraftaeo montibus fita eft. Zofim. p. 17, Plutarch. Lucull. 497. Suburbium eius Procopio B. Perf. Artace I, 25. Eiufdem cognominis fons apud Orpheum 524, & mons etiam apud Stephanum. Τοὺς καλουμένους ΚΛΗΡΟΥΣ τοὺς Κυζικηνῶν γῆς memorant Diodorus, & Polyaenus, qui II, 24 Strategem. regionem omnem inter Aefepum flumen & Harpageian Κυζικηνὴν appellare videtur. Sed & Dolionas Homeri aetate veteres Cyzici incolas, ab Aefepo ad Rhyndacum ufque & Dafcylitidem paludem habitaffe perhibet Strabo XIII, p. 878. Adeo ut de latifundiis huius civitatis iure merito Ariftides, Πεδία ἀποχρῶντα οὐ πόλεως ἀλλ' ἘΘΝΩΝ εἶναι. Καὶ ποταμοὶ, καὶ λίμναι, καὶ ἕλη, καὶ νάπαι, ὥστε εἴτις βούλοιτο πάντας οἰκίζειν τοὺς περὶ αὐτὴν τόπους πολλὰς μὲν ἂν τὰς περὶ τὰς λίμνας γενέσθαι πόλεις. πολλὰς δ' ἐπὶ ταῖς ἀκταῖς τῆς θαλάττης· οὐκ ὀλίγας δὲ ἐν τῇ μεσογείᾳ, καὶ ταῖς πολλαῖς ἂν ὑπάρχειν ἈΓΝΟΕΙΝ ἀλλήλας, ὅσαι μὴ πόλεις πόλεων ἑξῆς τύχοιεν οὖσαι. Proconnefum etiam obtinuiffe, Paufaniae verba fatis evincunt Arcad. cap. 46: Κυζικηνοί τε ἀναγκάσαντες πολέμῳ Προκοννησίους γενέσθαι σφίσι συνοίκους, Μητρὸς Δινδυμένης ἄγαλμα ἔλαβον. Hanc infulam, vel ex duabus alteram, quemadmodum

& Artacem Xerxis expeditione a Persis incensam ait Herodotus, Cyzicum vero antea in illius potestatem concessisse. Unde hanc Proconnensium coalitionem longe postea factam fuisse verisimile est; sed huius belli tempora parum comperta. Priapum denique a Cyzicenis conditam, & regionem Adrastaeam illorum imperio accessisse, ex Strabone patet. De variis insulae nominibus adeundi Plinius V, 32, Steph. & Polybius 434. Numi apud Motraye Itiner. aliosque ΚΥΞΙΚΟΣ, & ΚΥΞΙΚΗΝΩΝ: ΑΝΤΟΝΕΙΝΙΑΝΩΝ ΚΥΖΙΚΗΝΩΝ Δ ΝΕΩΚΟΡΩΝ. Hinc e recentioribus non nemo *Kyxicenos* efformavit. Certe pro *Cyzicus* Codices quidam Propertiani *Cinzicus*. A Stephano affertur *Κυζικηνὶς ἡ ποίησις*, uti & *κτητικὸν*, *Κυζικηνικὸς*, qua item voce usus est in Pace Aristophanes. Ceterum urbs Cyzicena iam olim Ciceronis aevo totius Asiæ clarissima in eiusdem nominis insula posita, duobus pontibus auctore Alexandro continenti annectitur. *μεγέθει*, inquit Strabo, *ὅσων πενταχοσίων σταδίων*. Situm eius depingunt Apollonius Rhod. I, 936, & Valerius. *Ἔστι δέ τις αἰπεῖα Προποντίδος ἔνδοθι* ΝΗΣΟΣ, *Τυτθὸν ἀπὸ Φρυγίης πολυληΐου ἠπείροιο Εἰς ἅλα* ΚΕΚΛΙΜΕΝΗΝ, *ὅσσον τ' ἐπιμύρεται ἰσθμὸς Χέρσῳ* 'ΕΠΙΠΡΗΝΗΣ *καταειμένος· ἐν δὲ οἱ ἀκταὶ Ἀμφίδυμοι· κεῖνται δ' ὑπὲρ ὕδατος Αἰσήποιο*. Ille alter elegantius II, 630: *Terra sinu medio Pontum iacet inter & Hellen Ceu fundo prolata maris: namque improba caecis Intulit arva vadis, longoque sub aequora dorso Litus agit.* tenet *hinc veterem* confinibus *oris Pars Phrygiam, pars* discreti *iuga pinea montis. Nec procul ad tenuis surgit confinia Ponti Urbs placidis* demissa *iugis*. Aristides, *πρόκειται τῆς Ἀσίας ἀρχομένη μὲν* 'ΕΚ ΝΗΣΟΥ, *καθισταμένη δὲ εἰς τὴν ἤπειρον*. v. Isocratem Busiridis Laud. p. 327, 40. Recte ergo a Stephano *ἐπὶ Χερρονήσῳ* ponitur, reclamante Berkelio: nec minus vere *νησαίη* ab Erycio Epigrammatario appellatur. Aristides, *πόλιν καὶ ὡς* ΝΗΣΟΝ *προσείποις ἂν, καὶ ὡς* ΧΕΡΡΟΝΗΣΟΝ. *καὶ ὅτι ἐπέκεινα Χερρονήσου πρὸς ἤπειρον. διὰ γὰρ τὸ μὴ κατ' αὐχένα εἶναι διαβάτην, μηδὲ ἤπειρον, κατ'* ἈΜΦΩ *τὰ* ΣΚΕΛΗ *πρὸς αὐτὴν εἶναι*: ut haud absurde HAERENTEM oris Propontiacis Ovidius dixerit Trist. I, 9. quam tamen lectionem in *surgentem* aut *vergentem*, immutatum it frustra vir summus N. Heinsius. Frigidam praeterea ob aërem crassum Propertio dictam autumat If. Vossius in notis ad Catullum. *Frigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos*: ubi fabricata *iuvenca* Cybebae pro *inventa* rescribit. Hoc sane re-

ctiſſime, atque ita totidem literis exhibet Codex Medici Londinenſis nobiliſſimi Richardi Mead. Conditam narrat Euſebius Olymp. XXIV poſt fundatum Ilium XXXIV annis auctor Chron. Paſchalis. Mileſiorum colonos ſtatuunt Paterculus II, 5, & Strabo. Ariſtides originem urbis altius repetit, *πεπύσθαι δέ τινα ἤδη καὶ τῶν ἐν Ὑπερβορέοις οἶμαι τὸν περὶ Κυζίκου χρησμόν. καὶ τὸν μάρτυρα τῆς εὐδαιμονίας τῇ πόλει. ὃς ταῖς μὲν ἄλλαις πόλεσιν ἐξηγητής ἐστι, τῇ δὲ πόλει ταύτῃ καὶ ἀρχηγέτης. τὰς μὲν γὰρ ἄλλας πόλεις διὰ τῶν οἰκιστῶν ᾤκισεν οὓς ἀπέστειλεν ἑκασταχόσε, ταύτης δὲ ἐκ τοῦ εὐθέως αὐτὸς* (Apollo) *γέγονεν οἰκιστής.* Oraculum hoc adeo decantatum intercidiſſe minus dolendum, quia rem omnem longe diſtinctius aperuit Conon apud Photium. *Κύζικος ὁ Ἀπόλλωνος, Πελασγῶν τῶν ἐν Θεσσαλίᾳ βασιλεύων, ὑπὸ Αἰολέων μετὰ Πελασγῶν ἐκπεσὼν, τὴν Χερρόνησον τῆς Ἀσίας πολίζει, δοὺς αὐτῇ καὶ τοὔνομα. καὶ ηὐξήθη ἐκ ταπεινῆς Κυζίκῳ εἰς μέγα ἡ ἀρχὴ, ἀφ' οὗ Κλειτὴν Μέροπος, ὃς τῶν περὶ Ῥυνδακὸν χωρίων ἐβασίλευσε,, γυναῖκα ἠγάγετο. — Οἱ δὲ τότε μὲν* (poſt Argonautarum diſceſſum) *ὑπερηχθέσθησαν ἐπὶ τῇ τοῦ βασιλέως τελευτῇ, καὶ τοῖς παρ' αὐτοῖς δυνατοῖς τὰ τῆς πόλεως ἐνεχείρισαν. οὐδὲ γὰρ ἦν παῖς Κυζίκῳ διάδοχος.* ὝΣΤΕΡΟΝ *δὲ ὑπὸ Τυρρήνων Κυζίκου μετανέστησαν. καὶ Τυρρηνοὶ τὴν Χερρόνησον ἔσχον, καὶ τούτους* ΜΙΛΗΣΙΩΝ *μοῖρα μάχῃ νικήσαντες, αὐτοὶ Κύζικον ᾤκησαν.* Ex hoc quantivis pretii fragmento auctores ſupra laudati conciliantur. Hinc etiam recte explices Ovidii verba a magno Scaligero ad Euſebii opinionem firmandam non recte adducta, Cyzicon *Haemoniae* nobile *gentis* opus, nempe *Πελασγῶν τῶν ἐκ Θεσσαλίας*, non autem Iaſonis. Cui quidem interpretationi favent cum Plinius, tum expeditionis iſtius ſcriptores & Apollonii Enarrator, qui uno ore Iaſonem non tam fundaſſe, quam inveniſſe fundatam, narrant. Denique urbis antiquitatem arguit Inſcriptio, quae ad impluvium Grimanarum aedium Venetiis puteo imminet. Vide Montefalconium Palaeog. p. 141. Sed nec antiquitate minus, quam aedificiis, proventu, legibus, artibus & magnis ſcriptorum ingeniis urbs Cyzicena memorabilis, ut veriſſime, non rhetorice tantum Florus, nobilis arce, moenibus, portu, turribuſque marmoreis Aſiaticae plagae litora illuſtrat. Hanc ille (Mithridates) quaſi alteram Romam toto invaſerat bello. *Κάλλη τοίνυν*, verba ſunt Ariſtidis, *δημοσίων οἰκοδομημάτων, καὶ τὴν ἅπασαν κατασκευὴν καὶ* ΜΕΓΕΘΟΣ *τῆς πό-*

λεως, οὔτ' ἄπορος λόγων οὕτως οὐδεὶς, ὥστε μὴ ἂν ἔχειν ἐπαινεῖν, οὔθ' οὕτω λέγειν ἱκανὸς, ὥστε ῥᾳδίως ἂν ἐνδείξασθαι. Speciatim, νεωσοίκους πλείους τῶν διακοσίων, καὶ λιμένας δύο κλειστοὺς celebrat Strabo. Ad haec tres architectos habuisse refert, qui curam gererent aedificiorum publicorum, tria item armamentaria, θησαυροὺς τὸν μὲν ὅπλων, τὸν δὲ ὀργάνων, τὸν δὲ σίτου. Confer Insc. vet. apud Sponium p. 112, & Wheler. 223. De foro, de templo audi quae in Feriis dedicationis eius idem ille Adrianensis Rhetor, Ἔοικε εἶναι τῶν θεῶν ἱερὰ, ὥσπερ ἣν καλοῦσιν ἈΓΟΡΑΝ. ὥσπερ γὰρ κατὰ κλήρους ἅπασι τοῖς θεοῖς ἐξῃρημένη πᾶσα δὴ μεμέρισται, καὶ αὐτὴν ΝΕΩ διειλήφασιν, ὥσπερ ἁμιλλωμένων θεῶν πρὸς ἀλλήλους ὑπὲρ σωτηρίας τῆς πόλεως. Deinde paucis interiectis, Ὁ ΝΕΩΣ ἀντὶ τῶν ὀρῶν ἀρκεῖ. Καὶ μόνοις ὑμῖν οὐδὲν δεῖ λαμπτήρων, οὐδὲ πυρσῶν, οὐδὲ πύργων πρὸς τοὺς καταίροντας. ἀλλ' ὁ νεὼς πληρῶν ἍΠΑΝ ΤΟ ὉΡΩΜΕΝΟΝ, τήν τε πόλιν καὶ τὴν μεγαλοψυχίαν τῶν ἐχόντων ὁμοῦ δηλοῖ. — Φαίης ἂν τῶν μὲν λίθων ἕκαστον ἈΝΤΙ ΝΕΩ τοῦ παντὸς εἶναι. τὸν δὲ νεὼ ἀντὶ τοῦ ΠΑΝΤΟΣ ΠΕΡΙΒΟΛΟΥ. τὸν δ' αὖ περίβολον τοῦ νεὼ, ΠΟΛΕΩΣ ἈΠΟΧΡΩΝΤΑ γίγνεσθαι. — τὰ αὐτοῦ κατάγειός ἐστι θέα. τὰ δὲ ὑπερῷος· μέση δὲ ἡ νενομισμένη. δρόμοι δὲ ὑπὸ γῆν τε καὶ κρεμαστοὶ δι' αὐτοῦ διήκοντες κύκλῳ ὥσπερ οὐκ ἐν προσθήκης μέρει, ἀλλ' ἐξεπίτηδες εἶναι δρόμοι πεποιημένοι. Egregie haecce Rhetoris verba illustrat, iisque fidem facit Xiphilinus p. 799. Λέγεται, inquit, φοβερώτατος περὶ τὰ μέρη τοῦ Ἑλλησπόντου σεισμὸς γενέσθαι, καὶ ἄλλας τε πόλεις πεσεῖν ὁλοσχερῶς, καὶ ἐξαιρέτως τὴν Κύζικον, καὶ τὸν ἐν αὐτῇ ναὸν ΜΕΓΙΣΤΟΝ τε καὶ ΚΑΛΛΙΣΤΟΝ ναῶν ἁπάντων καταῤῥιφθῆναι. ᾧ ΤΕΤΡΑΟΡΓΥΙΟΙ μὲν πάχος οἱ κίονες ἦσαν, ὝΨΟΣ δὲ πεντήκοντα πηχέων, ἕκαστος ΠΕΤΡΑΣ μιᾶς, καὶ τἄλλα τὰ ἐν αὐτῷ, ἕκαστον θαυμάσαι πλέον, ἢ ἐπαινέσαι. Hoc opinor templum, vel aliud Hadriani, inter orbis miracula numerat auctor Epigramm. Antholog. IV. Μηδὲ τανυπλεύροισιν ὀρηρότα Κύζικε πέτροις Ἀδριανοῦ βασιλῆος, ἈΜΕΜΦΕΑ νηὸν ἀείσῃς. Vide Chron. Alexandrin. p. 254, Melam 364. Nescio an huc referri debeat Sibyllae vaticinium, Κύζικε σοὶ πόντος ἀποῤῥήξει ΒΑΡΥΝ ὈΛΒΟΝ. Adde porro, quae de delubro, porta Trachia & Buleuterio servat Plinius XXXV, 15. nam oratio, quam de laude balnei Cyziceni habuit Aristides, hodie non invenitur. Sed quid pluribus opus? Si opificia, si praeclare reperta urbem commendent, celebrantur inprimis & a sum-

mo quidem artifice Vitruvio triclinia Cyzicena VI, 10. Cyziceni ſtateres, quorum ectypum nuper exhibuit Begerus, διεβεβόηντο, inquit Suidas, ὡς εὖ κεχαραγμένοι: βάμμα itidem Κυζικηνικὸν Ariſtophanis aetate in proverbium abiit. Conferantur Paroemiographi & Codex Theodoſianus de Murilegulis. Hic etiam & Linyphorum corpus, qui certum numerum veſtium militarium fiſco quotannis pendere tenebantur, Sozomen. V, 15. Hic Ἶρις χρηστοτάτη, Herophilo ἐν τῷ περὶ Μυρῶν teſte. Aliis civitatibus nomen dederunt incolae celebriores, at hinc cognomen traxit rex Antiochus, Iuſtin. XXIX, 2, Ioſeph. Antiq. XIII, 17. Ob legum praeſtantiam cum Rhodiorum, Maſſilienſium, Carthaginienſium urbibus omnium per terrarum orbem optime moratis confert Strabo. Si munimenta decus concilient, inexſuperabili murorum ambitu circumdatam, ſub Valentiniano Cyzicum prodit Ammianus: ſi fides & dignitas ſpectentur, ibi erant imperatorum theſauri: ſi vis bellica, ab Arridaeo Olymp. CXIV fruſtra petitam docebit Diodorus, & Olymp. CLXXIII Mithridatem trecentis armatorum millibus ſtipatum ſuſtinuit. Quod ad variam eius fortunam attinet, ſub adventum Xerxis, quod muris nondum eſſet firmata, in Satraparum illius poteſtatem conceſſiſſe tradit Herodotus. Olymp. XCIII ab Athenienſibus defecit, iterum Thraſybuli ductu recepta. Haud ita multo poſt a Mindaro Lacedaemoniorum navarcho devicta, & ſtatim liberata veteres dominos agnovit. Circa haec tempora moenibus firmata eſt: ita ex Xenophonte colligere videor. Ad eum p. 429, Plutarchum Alcib. 207, & Lucullo 497, Polyaenum V, 44, Strabonem XII, 863, & Appianum, lectorem remitto. Ex illo urbs Cyzicena ob egregie navatam operam bello Mithridatico, a Romanis honoribus, agro aucta eſt. Verum imperante Auguſto ob contumeliam in cives Romanos redacta eſt in ſervitutem, & privilegia imminuta, mox tamen reſtituta, ut ex Strabone ſatis liquet. Confer Dionem LIV, p. 526, & Euſebium ad annum 1995. Poſtea Tiberius, neſcio quid cauſatus, iterum libertatem ademit. v. Tacitum Annal. IV, 36. Olymp. CCLXXXIV legatos Iuliano Imp. de inſtaurandis Gentilium templis miſerunt Cyziceni. Anno poſt D. Chriſtum natum CCCLI, Aliſone Tribuno duce, captam Cyzicum legimus. Rem omnem narrat Ammianus XXVI, 8. Iam omnia in peius ruere; & fatum inclinantis imperii ſenſit ſub Conſtantino Pogonate a Saracenis occupata urbs circa

ann. Christ. DCLXXV. Sed nec diu ibi haeserunt Barbari, incensa prorsus a Callinicho, igne Graeco, classe: de quo stratagemate Cedrenus p. 437 adeundus est. Confer item Zonaram, & Cantacuzenum p. 209, anno DCCLX. Sub Copronymo excisam memorat a Saracenis idem alicubi Cedrenus. Demum a terrae motu anno Christi CCCCXLIII, 6 Septemb. urbs tota fere in cineres collapsa est, magna etiam parte absorpta. Anno MCXVIII Alexio imperante denuo capta, iterumque magna Turcarum strage recuperata est. Ita se habuere fata fortunaeque Cyzici: iam ad indolem civium doctrinamque, ingens & illud argumentum, transeamus. Neque enim frustra Aristides, Οὗτοι τῶν πρὸ αὐτῶν βασιλέων προγόνους βασιλέας παρέσχοντο. καὶ ὁποία τις ἡ τοῦ γένους αὐτοῖς ἀμφοτέρωθεν ἐξ ἀρχῆς κατασκευή· καὶ τροφὴν ἥν τινα ἐτράφησαν, καὶ ἐφ' οἷς τισι· καὶ τῆς ΠΑΙΔΕΙΑΣ τῆς ΣΥΜΠΑΣΗΣ τὴν περιουσίαν, μακρός τε λόγος διεξιέναι. Nobis hanc partem strictim tetigisse sufficiat. Inter Antiquarios ergo & Historicos eminuit Athenaeo sponsore Agathocles Cyzicenus, cuius etiam fragmentum servat Eustathius ed. Roman. p. 904. Utrum diversus sit ab Agathocle Babylonio, qui de Cyzico scripserit, cuiusque meminerint Festus aliique, non facile dixeris. Teucer item, qui de Byzantio, Tyro, Arabica Hist. Iudaicam scripsit, a Suida & Etymologo v. Βουτρωτὸς laudatur. Vide in Hist. Gr. Vossium p. 517. Hisce annumerat Demetrium Historicum Cedrenus: Demetrium Hist. Byzantinae auctorem alii, qui medio Sec. XI inclaruit. Sed & Neanthes rerum Graecarum scriptor ab Athenaeo, Ammonio, Harpocratione in Ἄττις memoratur. Ad Deilochum, qui de Lampsaco libros edidit, Apollonii Scholiasta & Stephanus provocant. Ipsius Cyzici Origines condidit, inquit Suidas, Diogenes. Poëticam & Amatoria excoluerunt Protagoridas & Dionysius. Prioris ἀκροάσεις ἐρωτικαὶ, Ludi Daphnici, Historia Comica ab Athenaeo citantur: posterioris Epigramma in Eratosthenis mortem; ita se habet. Πρηΰτερον γῆράς σε, καὶ οὐ κατὰ νοῦσος ἀμαυρὴ Ἔσβεσεν. εὐνήθης δ' ὕπνον ὀφειλόμενον, Ἄκρα μεριμνήσας Ἐρατόσθενες· οὐδὲ Κυρήνη Μαῖνάς σ' ἀτρύτων ἐκτὸς ἔδεκτο τάφων, Ἀγλαοῦ υἱέ. φίλος δὲ καὶ ἐν ξείνῃ κεκάλυψαι Πὰρ τόδε Πρωτῆος κράσπεδον αἰγιαλοῦ. Mathematicis clari erant Eudoxus Cyzicenus tempore Evergetis secundi, de quo Strabo p. 98, 103. Athenaeus quidam apud Proclum in Euclidem, Hipposthenes Pythagoricus, Pytho-

dorus, Xenophilus; & ante omnes Calippus, quem Plinius Aſtronomum antiquiſſimum vocat. Hunc ſaepe laudant Ptolemaeus, Geminus, Cenſorinus. Inter Platonis familiares celebris olim & Helicon Cyzicenus: eum eclipſin praedixiſſe ait Plutarchus Dione p. 966. Scripſit porro Neanthes librum *περὶ τελετῆς*. id nos docent Schol. Ariſtophanis & Athenaeus. Philoſophiam profeſſi Timaeus Cyzicenus, Platonis diſcipulus; de quo Athenaeus p. 509. Timolaus quidam apud Laërtium, Apollodotus apud eundem & Alexandrinum Clementem 179, 31. Polemarchum Eudoxi ſectatorem citat Simplicius Comment. in Ariſtotelem 123. In Medicina haud incelebris Protagoras, ad quem ita ſcribit Nicander Alex. *Ἠ γὰρ δὴ σὺ μὲν ἄγχι πολυστροίβοιο θαλάσσης Ἄρκτον ὑπ' ὀμφαλόεσσαν ἐνάσσαο, ἧχί τε Ῥείης Λοβρίνης θαλάμαι τε καὶ ὀργαστήριον Ἄττεω.* Horum verſuum ſententiam recte unus omnium aperuit vir ſummi ingenii & eruditionis Iſaacus Voſſius. Agmen cogit Mneſitheus Oribaſio laudatus IV, 1. Grammaticam factitavit Diogenes, ſive Diogenianus, cuius liber *περὶ τῶν ἐν τοῖς βιβλίοις Σημείων* a Suida, aliaque eiuſdem diſciplinae adducuntur. Ad Oratores Neanthen Philiſci Mileſii diſcipulum aggregat idem Lexicographus. Et partem aliquam iuris illuſtrat Demetrii Syncelli *μελέτη* de conſobrinorum Nuptiis: ea hodie exſtat Exercitatio apud Leunclavium de Iure Gr. & Rom. Inter ſcriptores Chriſtianos, Eunomius, auctor ſectae Anomoeorum, magni inter ſuos nominis, Cyzici Epiſcopus, Eleuſii ſucceſſor, annumerandus. De illo lege Nicephorum IX, 46, Hieronymum de Script. Eccleſiaſticis 120. Apollodorum etiam ſaepe Imperatorem delegerunt Athenienſes. Plato p. 368. Hic etiam Synodus habita eſt anno CCCCLI. Exſtat Epiſcoporum ad Leonem Epiſtola Tom. II Concil. R. P. Harduini viri doctiſſimi. Iuſtiniani tempore Epiſcopum quendam Euſebium iuvenes Cyziceni in foro contrucidarunt. v. Procop. Perſicis I, 25, Socratem Hiſt. Eccleſ. IV, 6, 7, Evagrium II, 18. In Epiſtolis Photii Amphilochius Metropolita, a Maximo Ioannes Archiepiſcopus, cui ſua in Nazianzenum Scholia dicarat, commemorantur. Ab Leunclavio in opere ſupradicto mentio fit Procli illius, qui poſtea ad Conſtantinopolis ſedem evectus eſt. Inſpice Theophanem p. 75. Theodori Metropolitae Sermonis in S. Blaſium meminit Allatius Lib. de Simeonibus p. 84. Anno Chriſti 1346 Athanaſius ad Annam Imperatricem ſcripſit contra

Calecam. Demetrius Syncellus medio ſec. XI auctore Cedreno floruit: Niphon Metropolita, poſtea Patriarcha Conſtantinop. eccleſiam Cyzicenam rexit. v. Niceph. Greg. VII, 9. Apud Theophanem p. 240 & 120 inveniuntur Germanus, poſtea Conſtantinop. Ep. & Stephanus. His Dalmatium & Eleuſium accenſet p. 75, 47. Poſtremo Danielem memorat Nicephorus Gregoras. Exſtant Ariſtidis Oratio in Eteoneum nobilem Cyzizenum, & Theodori Studitae Epiſtola ad Cyzicenos lectu digniſſima. Nec iniucunda coenae deſcriptio, quam convivis exhibuit Cebes apud Athenaeum. Haec de Cyzico & eius civibus praeter inſtitutum fuſius: ſed de tanta urbe praeſtat, ut ait ille, *ſilere*, quam *parum* dicere. WASS.

ead. l. 4. Χρήματα ἀνέπραξαν) Diodorus XIII, 351 c. Χρήματα πραξάμενοι τοὺς Κυζικηνούς. WASS. Etiam Reg. ἔπραξαν. Multo uſitatius eſt hac ſignificatione verbum ſimplex, quam compoſitum. Nec intelligo, quae hic ſit vis praepoſitionis ἀνά.

ead. l. 14. Φίλον πεποιήκοι μᾶλλον) Nonnulli φίλον μᾶλλον π. male. Et mox corrupte ἔπραξε καὶ οὐκ ἐτείχιζε. WASS.

Pag. 173. *l.* 10. Ἀστάκου) Vix credo alibi inveniri hoc nomen hominis Perſae. Ἀρσάκης, Ἀρσάμης, Ἀρσάννης ſunt nota in hiſtoria nomina Perſica. Ἀρσάκου hic etiam Valla legit: ſed non recte vertit *Arſaco*, pro *Arſace*, quod & alii poſt eum retinuerunt.

ead. l. 12. Ἀτραμύττιον) Ἀτραμμύτειον pingit Suidas. Cum τ etiam Eupolis, Xenophon, Schol. Heſiodi pag. 192. Comnena pag. 420. Geographi & Herodotus Ἀδραμ. Act. XXVII, 2, ſequiores Codices Ἀτραμυττηνοῦ. WASS. Vid. ſupra ad V, 1.

ead. l. 13. Ἔχθραν προσποιησάμενος ἄδηλον) Vallae interpretationem retinuit Portus. *Diſſimulata inſita ira* vertit Acacius. Portus quoque in ſcholiis Graecis προσποιησάμενος exponit κατακρύψας, οὐδὲ φανερὰν ποιησάμενος, & monet annotandum eſſe hoc genus loquendi, ut inuſitatius. Verum eſt, inſolentem eſſe hanc ſignificationem τοῦ προσποιεῖσθαι: nam *diſſimulare* Graecis eſt μὴ & οὐ προσποιεῖσθαι. Itaque nondum poſſum aſſentiri interpretibus, & puto haec verba, ſervato recepto uſu verbi προσποιεῖσθαι, poſſe accipi de eo, quod poſt caedem patratam factum eſt, ac Thucydidem hoc velle, barbarum hunc & perfidum hominem poſt interfectos Adramyttenos ſimulaſſe & praetexuiſſe cru-

delitati ſuae inimicitiam & odium, cuius ante nullam ſignificationem dederat.

Pag. 174. *l.* 2. *Φοβούμενοι οὖν αὐτὸν*) Notus Atticiſmus, pro *φοβούμενοι μήποτε αὐτὸς*, quem hic non animadvertiſſe videtur interpres. Vide Stephanum ad Corinthum Artic. LXIII.

ead. l. 7. *Ἐν Μιλήτῳ*) Vide Plutarchum de Garrul. p. 513, qui de Alcibiadis ſecundo exſilio, quaſi ex libro octavo, memorat. Wass. Quae hic de Mileto dicit Thucydides, ad ea videntur pertinere, quae cap. 84 huius libri leguntur.

ead. l. 9. *Διαβεβλῆσθαί τε νομίσας αὐτοῖς*) Scholiaſtes hic, & cap. 81, *διαβάλλεσθαι* exponit *ὑβρίζεσθαι*. Eius ſententiam ibi improbarunt, hic ſecuti ſunt interpretes. Mihi etiam hoc loco ab illa potuiſſe recedere, & verba haec ita accipienda eſſe videntur, Tiſſaphernem exiſtimaſſe, ſe admodum inviſum eſſe Peloponneſiis, & in eorum odium incurriſſe: cuius rei cauſas expoſuit Thucydides ſupra cap. 78, & ſequentibus. Nam *διαβάλλειν* dicitur, qui alium in invidiam & odium adducit. Thucyd. III, 109, *Λακεδαιμονίους καὶ Πελοποννησίους διαβαλεῖν ἐς τοὺς ἐκείνῃ χρήζων Ἕλληνας*. *διαβάλλεσθαι*, qui inviſus & odioſus redditur. IV, 21, *Μὴ ἐς τοὺς ξυμμάχους διαβληθῶσι*: ubi Scholiaſtes *ἀπεχθῶσι, μισηθῶσι*. *Διαβεβλῆσθαί τε νομίσας αὐτοὺς*, quod hic plerique Mſſ. habent, ex iis exponi poteſt, quae ad cap. 83 dicta ſunt.

Pag. 175. *l.* 1. *Τὰς διαβολὰς*) Multi Mſſ. addunt *ἀπώσηται*. opinor recte. Wass.

ΣΧΟΛΙΑ

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΞΥΝΟΠΤΙΚΑ

ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΝ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ΠΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΞΥΝΟΠΤΙΚΑ

ΕΙΣ ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΝ.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Α.

Pag. 3. *l.* 7. ΘΟΥΚΥΔΙΔΗΣ Ἀθηναῖος) *Πάντως μέμνηται τοῦ οἰκείου ὀνόματος κατ' ἀρχὰς, ἀντιδιαστέλλων ἑαυτὸν τῶν ὁμωνύμων ἐν τοῖς ἔτεσιν· ἅμα μὲν τῆς αὐτῆς αἰτίας ἕνεκεν, ἅμα δὲ καὶ τοῦ μὴ ἕτερόν τινα τὸ αὐτοῦ σφετερίσασθαι σύνταγμα.* ead. Ξυνέγραψε τὸν πόλεμον) *ἄλλο, γράψαι· καὶ ἄλλο, ξυγγράψαι. τὸ μὲν ἐπὶ ἑνὸς πράγματος λέγεται· τὸ δὲ ξυγγράψαι, ἐπὶ πολλῶν. ξυγγράψαι, τὸ μετ' ἐπιμελείας καὶ σπουδαίως συντάξαι· γράψαι δὲ, καὶ τὸ ἁπλῶς καὶ μὴ ἐπιμελῶς τὴν ἀλήθειαν ἀνευρεῖν.* *l.* 9. Πρὸς ἀλλήλους) *καὶ ὁ πρὸς Ξέρξην πόλεμος, τῶν αὐτῶν ἦν, ἀλλ' οὐ πρὸς ἀλλήλους. διὸ καὶ οὐ μάτην πρόσκειται.* ead. Εὐθὺς καθισταμένου) *ἀρχὴν λαμβάνοντος.* ead. Καὶ ἐλπίσας μέγαν τε ἔσεσθαι) *τὸ ἐλπίσας, οὐ μόνον ἐπὶ ἀγαθοῦ, ἀλλ' ἁπλῶς ἐπὶ τῇ τοῦ μέλλοντος ἐκβάσει λέγεται.* *l.* 11. Ἀκμάζοντές τε ἦσαν) *ἀντὶ τοῦ ἤκμαζον.* *l.* 12. Παρασκευῇ τῇ πάσῃ) *πῶς ἤκμαζον ἀμφότεροι παρασκευῇ τῇ πάσῃ, εἴγε τοῖς* Πελοποννησίοις *χρημάτων ἐνέδει;* *l.* 13. Ξυνιστάμενον πρὸς ἑκατέρους) *εἰς σύστασιν καὶ εἰς βοήθειαν ἑκατέρων κινούμενον.* ead. Τὸ μὲν εὐθὺς) *ἅμα τῷ ἄρξασθαι τὸν πόλεμον.*

Pag. 4. *l.* 2. Καὶ μέρει τινὶ τῶν βαρβάρων) *Θρᾶκας λέγει καὶ* Πέρσας. *οἱ μὲν γὰρ μετὰ* Σιτάλκου *συνεμάχουν* Ἀθηναίοις· *οἱ δὲ μετ'* Ἀρταξέρξου *καὶ* Δαρείου, *ὕστερον τοῖς* Λακεδαιμονίοις. *l.* 3. Τὰ γὰρ πρὸ αὐτῶν) *τὰ* Μηδικὰ *καὶ* Τρωϊκά. *l.* 8. Οὔτε ἐς τὰ ἄλλα) *κατασκευῇ δηλονότι.* *l.* 9. Οὐ πάλαι βεβαίως οἰκουμένη) *πρὸ τούτου γὰρ κατὰ μέρους*

καὶ κατὰ ἔθνη ἐκαλεῖτο. τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ὁμοιοκαταλήκτου Γόργιον καλεῖται. *l.* 10. Ἀλλὰ μεταναστάσεις) μετοικήσεις, φαίνονται δηλονότι. *l.* 11. Καὶ ῥᾳδίως) ἀπὸ κοινοῦ τὸ φαίνονται. *l.* 12. Ὑπό τινων ἀεὶ πλειόνων) οὐκ εἶπε δυνατῶν, ἵνα μὴ ἐπαινέσῃ. *l.* 13. Τῆς γὰρ ἐμπορίας οὐκ οὔσης) τῆς κατὰ θάλατταν πραγματείας. *ead.* Ἐπιμιγνύντες) ἐπιμιγνύμενοι. *l.* 14. Νεμόμενοί τε τὰ αὐτῶν ἕκαστοι) ἡ περιοχὴ τοῦ λόγου καὶ ἡ σύνταξις, τοιαύτη· Νεμόμενοι τὰ ἑαυτῶν ἕκαστοι, ὅσον ἀποζῆν, καὶ περιουσίαν χρημάτων οὐκ ἔχοντες, οὐδὲ γῆν φυτεύοντες, ἀλλὰ σπείροντες, καὶ ἁπλῶς εὐμετακόμιστοι ὄντες πρὸς τὸ μετανίστασθαι· ὅ ἐστιν, οὐ χαλεπῶς ἀνίσταντο δηλονότι, ἀλλ' εὐχερῶς.

Pag. 5. *l.* 1. Ὅσον ἀποζῆν) μετρίως ζῆν. *ead.* Περιουσίαν) περιουσία, ἡ περιττὴ οὐσία· οὐσία δὲ, ἡ σύμμετρος. *l.* 5. Ἐπικρατεῖν) εὐπορεῖν. *l.* 7. Τῇ ἄλλῃ παρασκευῇ) τῇ ὁπλιτικῇ. *l.* 11. Ὅσα ἦν κράτιστα) ὅση ἦν ἀρίστη. *ead.* Αἵ τε δυνάμεις) τὰ στρατεύματα.

Pag. 6. *l.* 1. Ἀστασίαστον οὖσαν) ἀντὶ τοῦ εἶναι. *ead.* Οἱ αὐτοὶ ἀεὶ) τῷ γένει δηλονότι. οὐ γὰρ ἦσαν ἀθάνατοι. *l.* 2. Καὶ παράδειγμα τόδε τοῦ λόγου) ὁ νοῦς, οἱ μὲν, οὕτω, Σημεῖον δὲ τοῦ τὴν Ἀττικὴν ἀεὶ τοὺς αὐτοὺς οἰκεῖν, τὸ κατὰ μὲν τὰ ἄλλα πράγματα μὴ αὐξηθῆναι, οἷον πλοῦτόν τε καὶ ὅπλα, καὶ τἄλλα, κατὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν ἀνδρῶν μεγάλην γενέσθαι. Ἄλλοι δὲ οὕτω, Σημεῖον δέ μοι παντὸς τοῦ προειρημένου λόγου, τοῦ τὰς ἀρίστας τῶν γαιῶν μεταβάλλειν τοὺς οἰκήτορας, τὸ τὴν Ἑλλάδα κατὰ τὰ ἄλλα αὐτῆς μέρη μὴ ὁμοίως τῇ Ἀττικῇ αὐξηθῆναι τῷ πλήθει τῶν ἀνδρῶν. *l.* 4. Ἐκ γὰρ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος) ἐκ γὰρ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος οἱ δυνατώτατοι ἐκπίπτοντες, ἀνεχώρουν παρὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς βεβαίας οὔσης τῆς οἰκήσεως. *ead.* Πολέμῳ ἢ στάσει) πόλεμος, ὁ τῶν ἀλλοτρίων· στάσις, ὁ ἐμφύλιος. *l.* 6. Ἀνεχώρουν) οἱ Ἡρακλεῖδαι, καὶ Μεσσήνιοι, οἱ περὶ Μέλανθον. *ead.* Καὶ πολῖται γιγνόμενοι) οἱ Ἀθηναῖοι τὸ παλαιὸν εὐθὺς μετεδίδοσαν πολιτείας· ὕστερον δὲ οὐκέτι, διὰ τὸ πλῆθος. *l.* 11. Οὐχ ἥκιστα) ἀντὶ τοῦ μάλιστα.

Pag. 7. *l.* 2. Καὶ τὸ Πελασγικὸν) τουτέστι, τοῖς ἰδίοις ὀνόμασιν ἐχρῶντο· οἷον, Πελασγοὶ μόνον, Βοιωτοί· οὔπω δὲ κοινῷ ὀνόματι Ἕλληνες. *l.* 6. Τῇ ὁμιλίᾳ) τῇ ὁμιλίᾳ καλεῖσθαι

μᾶλλον Ἕλληνας, οὐκ ἀπὸ γραφῆς δόξης ἁπάντων, ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν ἐπιχωρίων ὁμιλίας. *l.* 8. Καὶ ἅπασιν ἐκνικῆσαι) τελείως ἐπικρατῆσαι, τὸ καλεῖσθαι Ἕλληνας. *l.* 9. Πολλῷ γὰρ ὕςερος ἔτι) οὕτως ἐν ἑτέρῳ, καὶ καλῶς γέγραπται. τὸ πολλῷ γὰρ ἀρκεῖ ἐπὶ τοῦ χρόνου, καὶ τὸ ὕςερον πλεονάζει. τὸ δὲ ὕςερος ἐπὶ τοῦ Ὁμήρου λεγόμενον, ἔχει τὴν ἀκολουθίαν τοῦ λόγου σαφῆ. *l.* 10. Ξύμπαντας) τὸ γὰρ, Ἐγχείῃ ἐκέκαςον ἀν' Ἕλληνας καὶ Ἀχαιοὺς, νενόθευται.

Pag. 8. *l.* 2. Ἀντίπαλον εἰς ἓν) ἀντίπαλον, καὶ τὸ ἴσον, καὶ τὸ πολέμιον. ἀντίκειται γὰρ τῷ Ἕλληνι ὁ βάρβαρος. τὸ δὲ ἑξῆς, οἱ Ἕλληνες ὡς ἕκαςοι, καὶ ξύμπαντες, ὕςερον κληθέντες Ἕλληνες. *l.* 6. Θαλάσσῃ χρώμενοι) τουτέςιν ἐμπορευόμενοι. *l.* 8. Μίνως γὰρ παλαιτατος) διὰ τριῶν συγκρίσεων δείκνυσι τὰ πρὸ τῶν Πελοποννησιακῶν ἀσθενῆ, ἀφ' οὗ * Μίνω. καὶ ἀπὸ τούτου μέχρι τῶν Τρωϊκῶν, καὶ ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν, μέχρι αὐτοῦ. τινὲς δ' οὐκ ἐντεῦθεν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ, φαίνεται γὰρ ἡ νῦν Ἑλλὰς, πρώτην λέγουσι σύγκρισιν. *l.* 9. Ἑλληνικῆς θαλάσσης) πρότερον γὰρ Καρικὴ ἐκαλεῖτο ἡ θάλασσα. *l.* 11. Τῶν πλείςων ἐγένετο) ὑπακουςέον Ἑλλήνων. *l.* 12. Ἐγκαταςήσας) ποιήσας κατὰ μέρος, οὐ πάντας ὁμοῦ. *l.* 13. Τό, τε λῃςικὸν) λῃςικὸν τὸ σύςημα, ἤγουν τοὺς λῃςάς· λῃςρικὸν δὲ, τὸ κτῆμα.

Pag. 9. *l.* 1. Τὰς προσόδους μᾶλλόν ἰέναι αὐτῷ) ἡ γὰρ μὴ λῃςευομένη πλείους φέρει προσόδους. *l.* 3. Οἱ γὰρ Ἕλληνες) τὴν αἰτίαν τοῦ λῃςεύειν ἐπάγει νῦν. *l.* 4. Οἵ τε ἐν τῇ ἠπείρῳ) ἤπειρος τριχῶς λέγεται· * ἡ πᾶσα γῆ, πρὸς ἀντιδιαςολὴν τῆς θαλάσσης. *l.* 10. Ἥρπαζον) ἐλῄςευον, ἀπὸ τοῦ ἁρπάζειν ἐβίουν. *ead.* Καὶ τὸν πλεῖςον τοῦ βίου) Θουκυδίδης, καὶ τὸν πλεῖςον τοῦ χρόνου. *l.* 11. Οὐκ ἔχοντός πω αἰσχύνην) ἤγουν, οὐκ αἰσχροῦ νομιζομένου τοῦ λῃςεύειν. *l.* 13. Καλῶς τοῦτο δρᾷν) καλῶς, ἀντὶ τοῦ εὐσεβῶς καὶ φιλανθρώπως. οὔτε γὰρ βοῦν ἀροτῆρα ἐληλάτουν, ἢ ἔκλεπτον, οὔτε νυκτὸς, οὔτε μετὰ φόνων ἐποίουν τὴν λῃςείαν.

Pag. 10. *l.* 3. Οὐκ ὀνειδιζόντων) οὐκ ὀνειδιζόντων τῶν ἐρωτωμένων, ἢ τῶν ἐρωτώντων. δίχα γὰρ ὁ νοῦς. *l.* 9. Ἐσιδηροφόρει) ὅθεν τὰς μαχαίρας μαυλίας ἐκάλουν, διὰ τὸ ὁμοῦ αὐλίζεσθαι οἷον ὁμαυλίας. *l.* 14. Ἐν τοῖς) ἐν τούτοις, κτητικῶς. ὑπερβιβάζεται γὰρ ὁ δέ.

Pag. 11. *l.* 1. Καὶ ἀνειμένῃ τῇ διαίτῃ) τρυφηλᾷ καὶ ἀνθηρᾷ. *ead.* Ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν) ἀντὶ τοῦ μετέστησαν εἰς τρυφῶσαν δίαιταν, τὸν σίδηρον καταθέμενοι. *l.* 2. Καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτοῖς τῶν εὐδαιμόνων) ἀντίπτωσίς ἐστιν, οἱ εὐδαίμονες τῶν πρεσβυτέρων. ὑπὲρ * διὰ τὸ ἁβροδίαιτον. *l.* 4. Χιτῶνάς τε λινοῦς) οὐ πολὺς χρόνος ἀφ' οὗ ἐπαύσαντο φοροῦντες χιτῶνας λινοῦς, καὶ τέττιγας χρυσοῦς, ἐξαρτῶντες τῷ τριχῶν πλέγματι. *l.* 5. Ἐν ἔρσει κρωβύλον) ἐν ἔρσει, ἢ ἐν εἰσέρσει, ἢ ἐν πλοκῇ. κρωβύλος δέ ἐστιν εἶδος πλέγματος τῶν τριχῶν, ἀπὸ ἑκατέρων εἰς ὀξὺ ἀπολῆγον. ἐκαλεῖτο δὲ τῶν μὲν ἀνδρῶν, κρωβύλος· τῶν δὲ γυναικῶν κόρυμβος· τῶν δὲ παίδων, σκορπίος. Ἐν ἔρσει, ἐν ἀναδέσει, παρὰ τὸ εἴρειν. ἐνήλλαξε τὴν πτῶσιν, ἀντὶ τοῦ χρυσοῦς τέττιγας. ἐφόρουν δὲ τέττιγας, διὰ τὸ μουσικὸν, ἢ διὰ τὸ αὐτόχθονες εἶναι. καὶ γὰρ τὸ ζῶον γηγενές. *l.* 7. Μετρίᾳ δ' αὖ ἐσθῆτι) λείπει ἡ τῇ ἴν·ῃ, καὶ τῇ ἐς τὸν νῦν τρόπον πρῶτοι Λακεδαιμόνιοι οἵ τε μείζω κεκτημένοι μετρίᾳ ἐσθῆτι ἐχρήσαντο, καὶ ἐς τὰ ἄλλα τοῖς πολλοῖς ὁμοδίαιτοι κατέστησαν. *l.* 9. Πρὸς τοὺς πολλοὺς) πολλοὺς τοὺς πένητας. *l.* 11. Ἐγυμνώθησάν τε πρῶτοι) ἐν τοῖς ἀγῶσι δηλονότι. καὶ γὰρ περὶ τὰ αἰδοῖα ἐζώννυντο. Ὅμηρος, Ζῶσαι νῦν, ἵνα πάντες ἐπιγνώωσι καὶ οἵδε Μαρναμένους. Ταῦτα δὲ ἐν παρεκβάσει εἴρηται. *l.* 12. Λίπα) τὸ λίπα Ὅμηρος ἐπιθετικῶς λέγει τὸ ἔλαιον. οὗτος δὲ οὐ ταυτὸ ὀνομάζει. ἀπὸ Ὀρσίππου Μεγαρέως ἐγυμνώθησαν ἐν τοῖς ἀγῶσιν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ εἰς αὐτὸν ἐπίγραμμα, Ὀρσίππῳ Μεγαρεῖ μεγαλόφρονι τῇ δ' ἀρίδηλον Μνῆμα θέσαν, φάμᾳ Δελφίδι πειθόμενοι. Πρῶτος θ' Ἑλλήνων ἐν Ὀλυμπίᾳ ἐστεφανώθη Γυμνὸς, ζωννυμένων τῶν πρὶν ἐπὶ σταδίῳ. Ἰστέον ὅτι περὶ τῶν Λακεδαιμονίων, οὐκ ἀσθένειαν τῶν ἀρχαίων παραδίδωσιν (ἀδιάφορον γὰρ τὸ γυμνοὺς ἢ ἐζωσμένους ἀγωνίζεσθαι, πρὸς δύναμιν) ἀλλὰ μόνον ὅτι ὁμοίως διῃτῶντο τοῖς βαρβάροις. καὶ ἑξῆς. *l.* 15. Ἐν τοῖς βαρβάροις ἔστιν οἷς) ἔν τισι τῶν βαρβάρων.

Pag. 12. *l.* 2. Ἆθλα τίθεται) ἆθλος, ὁ ἀγὼν, ἀρσενικῶς· ἆθλον δὲ, τὸ ἔπαθλον, οὐδετέρως. *l.* 7. Καὶ ἤδη πλωϊμωτέρων) ἄδειας τυχοῦσαι τοῦ πλεῖν. ἡ δὲ σύγκρισις πρὸς τοὺς ἀρχαίους. *ead.* Περιουσίας μᾶλλον ἔχουσαι) πανταχοῦ τοὺς παρὰ θάλατταν ἀνθρώπους εὐπορωτέρους λέγει εἶναι.

l. 10. Πρὸς τοὺς προσοίκους) τὸ πρόσοικος ἐπὶ πόλεως, οἰκειότερον μᾶλλον τοῦ ὅμορος· ἐπὶ γὰρ ὅρων τοῦτο λαμβάνεται. *l.* 11. Διὰ τὴν λῃστείαν) διὰ τὸ λῃστεύεσθαι. *ead.* Ἐπιπολὺ ἀντισχοῦσαι) μετὰ μάχης ἐναντιωθεῖσαι. *l.* 13. Ἔφερον γὰρ ἀλλήλους τε) ἔφερον, ἔβλαπτον, ἐλῄστευον, ὡς καὶ Ἡρόδοτος.

Pag. 13. *l.* 1. Κάτω ᾤκουν) ἤτοι ἐγγὺς τῆς θαλάσσης. τὸ ἑξῆς, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι κάτω ᾤκουν, ὄντες οὐ θαλάσσιοι, ἔφερον ἀλλήλους. *l.* 3. Καὶ οὐχ ἧσσον) ἀντὶ τοῦ λίαν. *ead.* Κᾶρές τε ὄντες καὶ Φοίνικες) οἱ Κᾶρες πρῶτοι εὗρον τοὺς ὀμφαλοὺς τῶν ἀσπίδων, καὶ τοὺς λόφους. τοῖς γὰρ ἀποθνήσκουσι συνέθαπτον ἀσπιδίσκιον μικρὸν, καὶ λόφον, σημεῖον τῆς εὑρέσεως. ἐκ τούτου ἐγνωρίζοντο οἱ Κᾶρες. οἱ δὲ Φοίνικες, ἐκ τοῦ τρόπου τῆς ταφῆς. τῶν ἄλλων γὰρ ἐπ' ἀνατολὰς ποιούντων ὁρᾷν τοὺς νεκροὺς, οἱ Φοίνικες ἐξεπίτηδες ἐπὶ δύσιν. ἵνα μὴ διαβάλλῃ τὸ Ἑλληνικὸν, εἶπε Κᾶρας καὶ Φοίνικας. *l.* 7. Ὑπὲρ ἥμισυ) οὐ τῶν Ἑλλήνων ὑπὲρ ἥμισυ, ἀλλὰ τῶν Φοινίκων. οἱ γὰρ Ἕλληνες ἔκαιον τὰ σώματα. *l.* 10. Καταστάντος δὲ τοῦ Μινω) τὸ σχῆμα ἐπανάληψις. τὸ δὲ Μίνω, Ἀττικόν. *l.* 12. Ἀνέστησαν ὑπ' αὐτοῦ) ἀνάστατοι ἐγένοντο.

Pag. 14. *l.* 1. Καὶ τείχη περιεβάλλοντο, ὡς πλουσιώτεροι ἑαυτῶν γιγνόμενοι) καὶ τοῦτο ἐπανάληψις. προεῖπε γὰρ, τείχεσιν ἐκτίζοντο. *l.* 7. Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ) τὸ ἑξῆς, Ἀγαμέμνων τέ μοι δοκεῖ τὸν στόλον ἀγεῖραι. *l.* 10. Καὶ οἱ τὰ σαφέστατα) ὁ νοῦς τοιοῦτος, Λέγουσι δὲ καὶ οἱ τὰ Πελοποννησίων μνήμῃ σαφέστατα δεδεγμένοι. ἵν' ᾖ ἐπίῤῥημα τὸ σαφέστατα. *l.* 11. Πέλοπά τε πρῶτον) τὸ ἑξῆς, Πέλοπά τε πρῶτον ἐπηλύτην ὄντα, ὅμως σχεῖν. τὸ πρῶτον, πρὸς τὸ, πλήθει χρημάτων. *l.* 14. Τὴν ἐπωνυμίαν) Ἀπία γὰρ τὸ πρῶτον ἐκαλεῖτο. Ὅμηρος, Τηλόθεν ἐξ Ἀπίης γαίης. Πελοπόννησος γὰρ νῦν καλεῖται.

Pag. 15. *l.* 1. Ξυνενεχθῆναι) ἀντὶ τοῦ εὐτυχηθῆναι, ἢ συναχθῆναι. *l.* 2. Ὑπὸ Ἡρακλειδῶν) οὐχ ὅτι ὑπ' αὐτῶν μόνον ἐφονεύθη, ἀλλ' ὅτι δι' αὐτούς. *l.* 3. Ἀτρέως δὲ μητρὸς) Ἀστυδάμεια μήτηρ Εὐρυσθέως, ἀδελφὴ Ἀτρέως. *l.* 6. Τὸν πατέρα) τὸν Πέλοπα. ὁ γὰρ Πέλοψ τὸν Χρύσιππον τὸν υἱὸν ἀνεῖλεν· ὁ δὲ Ἀτρεὺς, φοβούμενος μὴ τὸ αὐτὸ πάθῃ, ἔφυγεν. *l.* 7. Ἀνεχώρησεν) ἀντὶ τοῦ ἐπανῆλθεν. *ead.* Εὐρυσθεὺς) Σθενέλοιο πάϊς Περσηΐδαο. ὁ δὲ Ἀτρεὺς Πελοπίδης. *l.* 9. Τε-

θεραπευκότα) χρήμασι δηλονότι. *l.* 12. Ἅ μοι δοκεῖ) τὰ δύο σκῆπτρα. *l.* 14. Οὐ χάριτι) Ὅμηρος, χάριν Ἀτρείδῃσι φέροντες.

Pag. 16. *l.* 1. Καὶ Ἀρκάσι) τὸ ἑξῆς, πρὸς δὲ καὶ Ἀρκάσι προσπαρασχών. *l.* 2. Ει τῳ ἱκανὸς) διὰ τοῦ ἱκανὸς τὸ ἀξιόπιστον τοῦ ποιητοῦ παρέστησεν. *l.* 4. Παντὶ ἀνάσσειν) συλλογισμὸς τὸ σχῆμα. *l.* 5. Οὐκ ἂν οὖν νήσων) Ἀγαμέμνων ἦρχε μὲν τοῦ Ἄργους, καὶ τῶν περὶ αὐτὸ νήσων, ἐπέκεινα δὲ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἄργους νήσων, ἦρχε καὶ ἑτέρων νήσων πολλῶν. αἳ οὐκ ἂν ἦσαν πολλαὶ εἰ μὴ ναυτικὸν εἶχεν ὁ Ἀγαμέμνων, δι' οὗ τούτων κρατεῖν ἠδύνατο. *l.* 7. Εἰκάζειν δὲ χρὴ) εἰ γὰρ τὰ οὕτως ὑμνούμενα εὐτελῆ ἦν, πόσῳ μᾶλλον τὰ πρὸ αὐτῶν; *l.* 10. Οὐκ ἀκριβεῖ) οὐ γὰρ ἀκριβὲς σημεῖον τὸ ἐκ τῶν τόπων τὰς δυνάμεις τῶν ἀνθρώπων στοχάζεσθαι. *l.* 11. Μὴ γενέσθαι τὸν στόλον) Ἀττικῶς τὸ μὴ ἐνταῦθα παρέλκει. *l.* 13. Λακεδαιμονίων γὰρ) τὸ σχῆμα κατὰ ὑπόθεσιν. καταρᾶται δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις λεληθότως. *l.* 14. Τά τε ἱερὰ) εὐσεβῶς λέγει τὰ ἱερά.

Pag. 17. *l.* 3. Πελοποννήσου) Πελοποννήσου αἱ πέντε μοῖραι, Λακωνικὴ, Ἀρκαδικὴ, Ἀργολικὴ, Μεσσηνιακὴ, καὶ τῆς Ἤλιδος. ἀποθανόντος δὲ Κρεσφόντου, ἔσχον τὴν Μεσσηνιακὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι. *ead.* Δυο μοίρας) Λακωνικὴν καὶ Μεσσηνιακήν. Ἰστέον ὅτι τῆς Ἀργολικῆς οὐκ ἦρξαν, ἀλλὰ συνεκδρομικῶς εἶπε. τὸ ἑξῆς, ὅμως δὲ φαίνοιτ' ἂν ὑποδεεστέρα πόλεως καὶ εὐτελοῦς, καὶ οὔτε συνοικισθείσης. καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 6. Πολυτελέσι) πολυδαπάνοις. τέλος γὰρ τὸ ἀνάλωμα. *l.* 8. Ἀθηναίων δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο) ἐξ ὑποθέσεως φησὶ περὶ Λακεδαιμονίων τὸ, εἰ ἡ πόλις αὐτῶν ἐρημωθείη, καὶ τὰ ἱερὰ λειφθείη. ἐπεὶ πῶς ἂν περὶ Ἀθηνῶν, Ἀθηναῖος ὢν, καταρώμενος τὸ αὐτὸ εἴρηκεν; ὥστε μάτην ἡ παραγραφὴ τέθειται, ὅτι λεληθότως ἐπαρᾶται τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἀλλότριον γὰρ τοῦτο τῆς συγγραφέως ἴσμεν προθέσεως. *l.* 10. Ἢ ἔστιν) τὸ ἢ συγκριτικὸν ἀντὶ τοῦ ἤπερ. Ἢ ἔστιν) τὰ κατὰ Μυκήνην, καὶ τὸν στόλον τὸν εἰς Τροίαν. ἡ διάνοια, ἐρημωθείσης τῆς μὲν τῶν Λακεδαιμονίων πόλεως, μείων φαίνοιτο ἡ δύναμις γεγονέναι τῆς ἔπειτα· τῆς δὲ τῶν Ἀθηναίων, μείζων ἢ νῦν ἐστι.

Pag. 18. *l.* 2. Ποιητὴν ὄντα) ἐπιτηδείως τὸ, ποιητὴς πεποίηκεν· ὥσπερ λέγομεν τὸ, φιλόσοφος ἐφιλοσόφησε. *l.* 4. Χι-

λίων) ὁ μὲν Εὐριπίδης καὶ Λυκόφρων χιλίας ναῦς λέγουσι τὸν Ἀγαμέμνονα ἀγαγεῖν· ὁ δὲ Ὅμηρος, χιλίας, ἑκατὸν ἑξηκονταέξ. *l.* 10. Προσκώπους) τοὺς πρὸς ταῖς κώπαις ναύτας, τοὺς κωπηλάτας. *ead.* Περίνεως) τοὺς περιττοὺς ἐν τῇ νηῒ ἐπιβάτας, ἢ δούλους. *l.* 12. Ἐν τέλει) οἷον, Μηριόνου, Πατρόκλου, καὶ τῶν τοιούτων ἐν τέλει. *l.* 13. Οὐδ' αὖ τὰ πλοῖα κατάφρακτα) οὐκ ἦν, φησὶ, σεσανιδωμένα τὰ πλοῖα, ὥστε κάτω μὲν τιθέναι τὰ ὅπλα, αὐτοὺς δὲ ἄνω διάγειν. τὰ γὰρ τῶν λῃστῶν πλοῖα οὐκ ἦσαν σεσανιδωμένα, ἀλλὰ καὶ κάτω ἐκαθέζοντο, διὰ τὸ μὴ φαίνεσθαι αὐτοὺς πλέοντας. ἦν οὖν διὰ τοῦτο κοιλότερα.

Pag. 19. *l.* 1. Τὸ μέσον σκοποῦντι) μέσον τῶν ἑκατὸν εἴκοσι καὶ τῶν πεντήκοντα ἐστὶν ὁ ὀγδοηκοστὸς πέμπτος. συνάγεται οὖν ὁ τῶν χιλίων διακοσίων νεῶν τῶν ἀνδρῶν ἀριθμὸς, μυριάδων δέκα καὶ δισχιλίων. *l.* 8. Τὸ γὰρ ἔρυμα τῷ στρατοπέδῳ) ἔρυμα λέγει νῦν οὐχ ὅπερ ἐν τῇ ή λέγει Ὅμηρος γενέσθαι, ἀλλὰ πρότερον μικρότερον διὰ τὰς τῶν βαρβάρων ἐπιδρομάς. *l.* 10. Ἀλλὰ πρὸς γεωργίαν) ὧν ἡγεῖτο Ἀκάμας καὶ Ἀντίμαχος.

Pag. 20. *l.* 1. Τὸν πόλεμον διέφερον) διέφερον, ὑπέμενον, ἐπιμελῶς ἐξήνυον, διήνυον. *l.* 3. Ἀλλὰ μέρει τῷ) ἔνιοι συνεγκλίνουσιν, ἀλλὰ μέρει τῷ, ἀντὶ τοῦ μέρει τινί. *l.* 7. Δηλοῦται τοῖς ἔργοις) τὰ Τρωϊκὰ ἐλέγχεται. *l.* 10. Καὶ μετὰ τὰ Τρωϊκὰ) τριχῇ διεῖλε τὴν ἀρχαιολογίαν, εἰς τὰ πρὸ τῶν Τρωϊκῶν, εἰς αὐτὰ τὰ Τρωϊκὰ, εἰς τὰ ἐχόμενα αὐτῶν. καθ' ἕκαστον δὲ μέρος διπλῆ παράγραφος κεῖται. δηλοῖ δὲ διὰ τούτων τὴν αἰτίαν δι' ἣν τὰ Ἑλληνικὰ καὶ μετὰ τὴν ἅλωσιν ἦν ἀσθενῆ. *l.* 11. Ἡσυχάσασα) ἡσυχία γὰρ καὶ αὔξησιν ποιεῖ. *l.* 12. Ἥτε γὰρ ἀναχώρησις) μηκέτι γὰρ ἐλπίζοντες αὐτοὺς ἐπανελθεῖν ἐπανίσταντο, ἐλθοῦσι δ' ἐπολέμουν, καὶ οἱ ἡττώμενοι ἐξέπιπτον. *l.* 14. Ἀφ' ὧν ἐκπ.) ἀφ' ὧν ἢ πόλεων, ἢ στάσεων.

Pag. 21. *l.* 1. Τὰς πόλεις ἔκτιζον) πολλοὶ γὰρ ἐξέπεσον· οἷον, Τεῦκρος μὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐκβληθεὶς διὰ τὸν Αἴαντα, εἰς Κύπρον ἀφίκετο· καὶ Φιλοκτήτης, διὰ τὸν Πάριδος θάνατον θήλειαν νόσον νοσήσας, καὶ μὴ φέρων τὴν αἰσχύνην, ἀπελθὼν ἐκ τῆς πατρίδος, ἔκτισε πόλιν, ἣν διὰ τὸ πάθος Μαλαχίαν ἐκάλεσε. Διομήδης ὑπὸ Κομήτου ἐκβληθεὶς, εἰς τὰς Λιβυρνίδας νήσους ἀφίκετο· καὶ ὁ Μενεσθεὺς, ὑπὸ τῶν Θησει-

δῶν, εἰς Ἰβηρίαν, καὶ ἄλλοι πολλοί. *l.* 2. Ἐξ Ἄρνης ἀναστάντες) Ἄρνη, πόλις Θεσσαλίας, ἀφ' ἧς ὠνόμασται κατὰ μετοικίαν καὶ ἡ ἐν Βοιωτίᾳ Ἄρνη. ἡ δὲ Βοιωτία Ἄρνη, νῦν Χαιρώνεια καλεῖται. *l.* 6. Δωριεῖς τε ὀγδοηκοστῷ) οἱ γὰρ Ἡρακλεῖδαι βουλόμενοι κατελθεῖν εἰς Πελοπόννησον, εἴροντο τὸν Ἀπόλλωνα· ὁ δὲ αὐτοῖς ἀνεῖλε, διὰ τῶν στενῶν εἰσβαλεῖν. οἱ δὲ νομίσαντες τὸν ἰσθμὸν λέγειν αὐτὸν, καὶ ἀστοχήσαντες τοῦ χρησμοῦ, προσβάλλουσι τοῖς Πελοποννησίοις κατὰ τὸν ἰσθμόν· καὶ ἡττηθέντες, ἐποιήσαντο σπονδὰς, ὥστε ἑκατὸν ἔτη παραχωρῆσαι τὴν χώραν Πελοποννησίοις. μετὰ δὲ τὰ ἑκατὸν ἔτη, πάλιν εἴροντο τὸν Ἀπόλλωνα περὶ τῆς καθόδου. ὁ δὲ ἀνεῖλεν αὖθις, διὰ τῶν στενῶν εἰσβάλλειν. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν Δωριέων ὡς καὶ πρότερον εἶεν ἠπατημένοι, εἶπεν ὡς, οὐ συνήκατε τὸν χρησμόν. στενὰ γὰρ λέγω τὸν Κρισαῖον κόλπον. οἱ δὲ, ἐντεῦθεν ἐπιχειρήσαντες ἔτυχον τῆς καθόδου, ὕστερον τῶν Τρωϊκῶν ἔτεσιν π. ἡ δὲ πρώτη ἐσβολὴ πρὸ ἐτῶν εἴκοσιν ἦν. *l.* 9. Ἀποικίας ἐξέπεμψε) ἀποικίσαι ἐστὶ κτίσαι πόλιν ἐπ' ἐρήμην. *l.* 12. Ἑλλάδος ἐστὶν ἃ χωρία) ἀντὶ τοῦ ἔνια. λέγει δὲ Ἀμπρακιώτας, Ἀνακτορίους.

Pag. 22. *l.* 2. Τὰ πολλὰ τυρανν.) τουτέστι, τὰ ἐπιπολύ. τὴν αἰτίαν λέγει τῆς τυραννίδος. *ead.* Τυραννίδες ἐν ταῖς πόλεσι) διὰ τοῦτο δὲ ἦσαν καὶ ταῦτα ἀσθενῆ. ἡ γὰρ τυραννὶς οὐκ ἐᾷ τελέως αὔξειν τὰ πράγματα. *l.* 4. Ἐπὶ ῥητοῖς γέρασιν) ἀντὶ τοῦ ἐπὶ φανεραῖς τιμαῖς. ἐπι ὁμολογουμένοις γέρασι. τοῦτο δὲ πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν τυραννίδων. ὁ γὰρ τύραννος νόμου κρείττω ἔχει τὴν βούλησιν, καὶ οὐχὶ τὸ αἴτιον. *ead.* Πατρικαὶ βασιλεῖαι) ἀπὸ τῶν πατέρων παραλαμβανόμεναι κατὰ διαδοχὴν γένους. διαφορὰν δὲ λέγει τυραννίδος καὶ βασιλείας, ὡς καὶ οἱ φιλόσοφοι· οἱ δὲ ῥήτορες ἀδιαφόρως λέγουσιν. *l.* 5. Ἀντείχοντο) προσεῖχον αὐτῇ. *l.* 7. Μεταχειρίσαι τὰ περὶ τὰς ναῦς) ἐναλλάξαι· τουτέστιν, ἀπὸ πεντηκοντόρων ποιεῖν τριήρεις. *l.* 8. Ναυπηγηθῆναι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ λέγονται. *l.* 10. Ἔτη δ' ἐστὶ μάλιστα τριακ.) Εἰκὸς ἐν τῷ τοσούτῳ χρόνῳ πολλὰς ναῦς γενέσθαι. *ead.* Ἐς τὴν τελευτὴν τοῦδε τοῦ πολέμου) Γνωστέον καὶ ἐντεῦθεν, ὅτι ὕστερον συνέγραψεν ὁ Θουκυδίδης τὴν λέξιν τῆς ἱστορίας. *l.* 12. Ναυμαχία τε παλαιοτάτη) Περιάνδρου τοῦ υἱοῦ Κυψέλου τυραννοῦντος Κορίνθου, διὰ τὸν φόνον Λυκόφρονος τοῦ υἱέως αὐ-

τοῦ, ὃν ἀνεῖλον οἱ Κερκυραῖοι. ἡ δὲ ἱστορία κεῖται κατὰ διέξοδον παρ' Ἡροδότῳ. *l.* 14. Μέχρι τοῦ αὐτοῦ χρόνου) ἐς τὴν τελευτὴν δηλονότι τοῦδε τοῦ πολέμου.

Pag. 23. *l.* 1. Οἱ Κορίνθιοι) οὐχ οἱ πάντες, ἀλλ' οἱ Κορίνθιοι. *l.* 8. Τὸ λῃστικὸν καθῄρουν) ἐπὶ τοῦ Μίνωος, φησιν, ἐφόσον ἠδύνατο, τὸ λῃστικὸν καθῄρει· νῦν δὲ τὸ λεῖπον οἱ Κορίνθιοι εἰργάσαντο. *l.* 10. Καὶ Ἴωσιν ὕστερον) μετὰ τὴν Κορινθίων ναυπηγίαν ἡ τῶν Ἰώνων εἰσάγεται περὶ τὸ ναυτικὸν ἐπιμέλεια. *l.* 12. Τίέως) Ἀττικῶς, ἀπὸ εὐθείας τῆς υἱεύς. *ead.* Τῆς τε καθ' ἑαυτοὺς θαλάσσης) γειτονος. οὐ γὰρ πάσης.

Pag. 24. *l.* 2. Καὶ Ῥήνειαν ἑλὼν) μία τῶν Κυκλάδων ἡ Ῥήνεια. *l.* 3. Φωκαεῖς τε Μασσαλίαν) Φωκεῖς, οἱ τῆς Ἑλλάδος, ἀπὸ Φωκίδος πόλεως· Φωκαεῖς, οἱ τῆς Ἰωνίας, ἀπὸ Φωκαίας πόλεως. Ἴωνες ὄντες οἱ Φωκαεῖς, καὶ πολεμούμενοι ὑπὸ Περσῶν, ἀφέντες τὴν Ἰωνίαν, ἔπλευσαν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν, τὴν πάλαι Καρχηδόνα καλουμένην. ἀεὶ δὲ ταῖς οἰκιζομέναις αἱ πλησίον ἐναντιοῦνται. ἡ δὲ Μασσαλία, πόλις ἐστὶ τῆς Ἀφρικῆς. *l.* 7. Πεντηκοντόροις δ' ἔτι) πεντηκόντορός ἐστι ναῦς, ὑπὸ πεντήκοντα ἐρεσσομένη. *l.* 8. Ἐξηρτυμένα) ἡτοιμασμένα. *ead.* Ὥσπερ ἐκεῖνα) τὰ παλαιά. *l.* 11. Τοῖς τυράννοις) Γέλωνι καὶ Ἱέρωνι.

Pag. 25. *l.* 4. Προσδοκίμου ὄντος) διὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην. *l.* 5. Ἐναυμάχησαν) ἐν Σαλαμῖνι δηλονότι. *l.* 9. Οἱ προσχόντες) οἱ προσχόντες τοῖς ὑπηκόοις. οἱ προσχόντες τοῖς ναυτικοῖς. *l.* 12. Ὅσοι μὴ διαρκῆ) ἢ οἱ καταστρέφοντες, ἢ οἱ καταστρεφόμενοι. οἱ καταστρεφόμενοι τὴν ἀλλοτρίαν, οὗτοι μὴ διαρκῆ χώραν ἔχοντες, ἐπέπλεον πρὸς τὰς πορθουμένας νήσους. *l.* 14. Ὅσοι καὶ ἐγένοντο) πόλεμοι δηλονότι.

Pag. 26. *l.* 1. Καὶ ἐκδήμους στρατείας) τὸ ἑξῆς, καὶ στρατείας ἐκδήμους πολὺ οὐκ ἐξῄεσαν. οἷον, ἀπὸ τῆς ἰδίας οὐσίας ἕκαστος τὸ φθάνον. *l.* 2. Οὐκ ἐξῄεσαν οἱ Ἕλληνες) οὐκ ἐξιόντες ἐποίουν. *l.* 3. Οὐ γὰρ ξυνεστήκεσαν) αἱ ἐλάττους πόλεις οὐ συνεμάχουν ταῖς μεγάλαις, ἀνυπήκοοι οὖσαι. οὐ γὰρ ὑπήκουον. *l.* 4. Ἀπὸ τῆς ἴσης) καθ' ἰσότητα μιγνύμενοι. *ead.* Κοινὰς) λείπει τὸ συντελείας. *l.* 6. Ἐπολέμουν) ἐπολέμουν οὗτοι πρὸς ἀλλήλους περὶ τοῦ Ληλαντίου πεδίου. *l.* 8. Ἑκατέρων) τῶν Χαλκιδέων καὶ Ἐρετριέων. *ead.* Διέστη) διεσπάσθη. ἀνεχώρησεν. οὐ συνεμάχησεν. οὐ γὰρ λέγει ὅτι

ἐμερίσθη, ἀλλὰ μόνοι Χαλκιδεῖς μόνοις Ἐρετριεῦσιν ἐμάχοντο. *l.* 9. Κωλύματα μὴ αὐξηθῆναι) λείπει τὸ τοῦ. *l.* 10. Ἐπὶ μέγα τῶν πραγμάτων) τῶν Περσικῶν. τὸ ἑξῆς, καὶ Ἴωσι Κῦρος ἐπεκράτευσε, Κροῖσον καθελών. καὶ τὰ ἑξῆς.

Pag. 27. *l.* 2. Καὶ τὰς νήσους) ἐδούλωσε δηλονότι. *l.* 4. Ἔς τε τὸ σῶμα) ἔς τε τὸ φυλάσσειν τὸ ἴδιον σῶμα. *l.* 6. Μάλιστα τὰς πόλεις) τὸ μάλιστα ἀντὶ τοῦ ἀκριβῶς λαμβάνει ὁ Θουκυδίδης. τὸ δὲ ὑπερβατὸν, τύραννοι γὰρ, φησὶ, τὰς πόλεις ᾤκουν. *l.* 8. Οἱ γὰρ ἐν Σικελίᾳ) τὸ γὰρ ἀντὶ τοῦ δέ. οὐ λέγω περὶ τῶν ἐν Σικελίᾳ. οἱ γὰρ ἐν Σικελίᾳ ἐπὶ πλεῖστον, καὶ τὰ ἑξῆς. *ead.* Ἐπὶ πλεῖστον ἐχώρησαν δυνάμεως) ἤγουν, πλείονα δύναμιν περιεβάλλοντο. *l.* 11. Ἀτολμοτέρα εἶναι) κατὰ κοινοῦ τὸ κατείχετο. *l.* 13. Καὶ πρὶν τυραννευθείσης) καὶ πρὶν, ἤτοι καὶ πρότερον. δηλονότι πρὸ τῶν τῆς Ἀθήνης τυράννων. λέγει δὲ πλείστους εἶναι τοὺς Ἀθηναίων τυράννους, καὶ αὐτοὺς τελευταίους καταλυθῆναι ὑπὸ Λακεδαιμονίων. *l.* 14. Πλὴν τῶν ἐν Σικελίᾳ) τυράννων. οὗτοι γὰρ ὕστατοι κατελύθησαν τῶν ἁπάντων. *l.* 15. Ἡ γὰρ Λακεδαίμων) ἡ σύνταξις, ἡ γὰρ Λακεδαίμων ἐπὶ πλεῖστον ὧν ἴσμεν χρόνου στασιάσασα, πρὸ τῆς τῶν Ἡρακλειδῶν καθόδου δηλονότι, ὅμως μετὰ τὴν κτίσιν τῶν νῦν ἐνοικούντων αὐτὴν Δωριέων εὐνομήθη.

Pag. 28. *l.* 2. Ὅμως ἐκ παλαιοτάτου καὶ εὐνομήθη) Πόθεν, φησὶν, οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς τυράννους κατέλυσαν; ἐκ τῆς εὐνομίας καὶ τοῦ ἀεὶ τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῆσθαι, ἀφ᾽ οὗ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 5. Ἀφ᾽ οὗ) Γράφεται καὶ ἃ, ἢ εἰς ἃ υ ἔτη οἱ Λακεδαιμόνιοι. τουτέστιν, ἐν οἷς ἔτεσιν. *l.* 6. Τῇ αὐτῇ πολιτείᾳ χρῶνται) τῇ ὀλιγαρχίᾳ, τῇ γερουσίᾳ. *ead.* Καὶ τὰ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι καθίστασαν) εἰς τάξιν τινὰ καὶ κατάστασιν ἔφερον τὰ πράγματα, τὰς τυραννίδας καθαιροῦντες.

Pag. 29. *l.* 1. Διανοηθέντες) οὐχ ὅτι διανοηθέντες οὐκ ἐποίησαν, ἀλλὰ θαυμάζει πῶς ὅλως διενοήθησαν. *ead.* Καὶ ἀνασκευασάμενοι) τὰ σκεύη ἀναλαβόντες. *l.* 4. Διεκρίθησαν) οἱ Ἕλληνες. *l.* 5. Καὶ οἱ ξυμπολεμήσαντες) τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις. *l.* 6. Ταῦτα) τὰ πράγματα τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 8. Ὁμαιχμία) Ἡ ὁμαιχμία ἐκ τοῦ ὁμοῦ καὶ ἔχω, ἢ μᾶλλον ἐκ τοῦ ὁμοῦ καὶ αἰχμή. *ead.* Ἔπειτα δὲ διενεχθέντες) ἡ μὲν ἀκριβὴς αἰτία

τῆς μάχης οὐ φέρεται πόθεν ἐγένετο· δεῖ δὲ εἰδέναι ὡς μετὰ τὸν Μηδικὸν ἐγένετο πόλεμον, καὶ ἔςι μία ὧν μέμνηται ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ πεντηκονταετηρίδι. *l.* 10. Μετὰ τῶν ξυμμάχων) τῶν ἰδίων δηλονότι. τουτέςιν, ἔχοντες οὗτοι τοὺς συμμάχους, κἀκεῖνοι τοὺς ἰδίους. *l.* 11. Διαςαῖεν) διενεχθεῖεν, ςασιάζοιεν πρὸς ἀλλήλους.

Pag. 30. *l.* 4. Ἔχοντες φόρους) τὸ ἑξῆς, ἔχοντες φόρους οὐχ ὑποτελεῖς, τοὺς ξυμμάχους ἡγοῦντο. *l.* 5. Τοὺς ξυμμάχους ἡγοῦντο) ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ τῶν ξυμμάχων. *ead.* Κατ' ὀλιγαρχίαν) ἡγοῦντο δηλονότι. *l.* 7. Θεραπεύοντες) ὅπως αὐτοῖς τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπιτηδείως καὶ ὁμοίως πολιτεύεσθαι ἀναγκάσωσι, θεραπεύοντες αὐτοὶ δηλονότι οἱ Λακεδαιμόνιοι. τὸ ἑξῆς, θεραπεύοντες δηλονότι συμμάχους τοῦτο μόνον ὅπως πολιτεύσωσιν ἐπιτηδείως σφίσιν αὐτοῖς· τουτέςι, κατ' ὀλιγαρχίαν. *l.* 8. Πλὴν Χίων καὶ Λεσβίων) ὡς δυνατῶν ὄντων. ὕςερον δὲ καὶ τούτους ἐχειρώσαντο. *l.* 10. Μείζων) ἐκ τῶν φόρων δηλονότι. *ead.* Ἢ ὡς τὰ κράτιςα) ὅτε εἶχον ἀβλαβῆ τὴν τῶν πάντων συμμαχίαν ἐπὶ τῶν Μηδικῶν. *l.* 13. Χαλεπὰ ὄντα) χαλεπὰ γάρ εἰσιν, ἐξ ὧν εἶπε, πιςεῦσαι ὅτι μεγάλα ἦν.

Pag. 31. *l.* 1. Τὰς ἀκοὰς) τὰς ἀκροάσεις, τὰς φήμας. *l.* 2. Ἀβασανίςως) ἡ λέξις μετενήνεκται ἀπὸ τῆς βασάνου τῆς λίθου, ἥτις τὸν χρυσὸν δοκιμάζει. *l.* 3. Ἀθηναίων γοῦν) δεινῶς ταῦτα προέταξεν, Ἀθηναίους τοὺς δοκοῦντας σοφοὺς Ἑλλάδος εἶναι, ὅτι οὐδὲ αὐτοὶ δοκιμάζουσι τὰ ἴδια. *ead.* Ἵππαρχον οἴονται) τὸ ἑξῆς, Ἵππαρχον τύραννον ὄντα. *l.* 5. Πρεσβύτατος ὢν) τὸ ἑξῆς, πρεσβύτατος ὢν τῶν Πεισιςρατιδῶν, ἦρχε τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. τὸ δὲ υἱέων, ἀπὸ τοῦ υἱεύς. *l.* 6. Ἵππαρχος δὲ καὶ Θετταλὸς) ταῦτα λέγει ὁ συγγραφεὺς ὡς καὶ αὐτὸς ὢν τοῦ γένους τῶν Πεισιςρατιδῶν, καὶ διαβάλλει τοὺς περὶ Ἁρμόδιον. *l.* 7. Ὑποτοπήσαντες δέ τι) ὑπονοήσαντες, ὑπολαβόντες. τὸ ἑξῆς, ὑποτοπήσαντες, καὶ παραχρῆμα μεμηνῦσθαι, ἅμ' ἐβουλεύσαντο, καὶ ἐγνώσθησαν. *ead.* Ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ) ἐν ᾗ δηλονότι συνέθεντο ἀνελεῖν τὸν τύραννον. *l.* 11. Τῷ Ἱππάρχῳ περιτυχόντες) ὃ λέγει, τοῦτό ἐςιν, ὅτι Ἱππίας μᾶλλον ἦρχε τυράννων, οὐχ Ἵππαρχος. ἀδελφὸς δ' ἦν Ἱππίου ὁ Ἵππαρχος. ἀνῃρέθη δὲ παρὰ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριςογείτονος, οὐχ, ὡς οἱ Ἀθηναῖοι ᾤοντο,

τύραννος ὢν, ἀλλ᾽ ὡς οὗτός φησιν, αὐτοὶ μᾶλλον ἐπιβουλευσάμενοι Ἱππίαν, καὶ γνωσθέντες, ἐπεὶ εὗρον τὸν αὐτὸν Ἵππαρχον ἀδελφὸν ὄντα τοῦ Ἱππίου, περὶ τὸ Λεωκόριον, ἀπέκτειναν. *l.* 12. Περὶ τὸ Λεωκόριον) ἐλίμωξέ ποτε ἡ Ἀττικὴ, καὶ λύσις ἦν τῶν δεινῶν, παιδὸς σφαγή. Λεὼς οὖν τις τὰς ἑαυτοῦ κόρας ἐπιδέδωκε, καὶ ἀπήλλαξε τοῦ λιμοῦ τὴν πόλιν. καὶ τούτων ἱερὸν ἐγένετο ἐν τῇ Ἀττικῇ, καλούμενον Λεωκόριον. *l.* 13. Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἔτι) ἐπιτείνει τὸ ἄτοπον τῶν ἀνθρώπων, ὅτι οὐ μόνον τὰ παλαιὰ, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐγγυτάτω χρόνῳ ἀβασανίστως ἀκούουσι. τὸ γὰρ τῶν Πεισιστρατιδῶν, ἀρχαῖον.

Pag. 32. *l.* 1. Λακεδαιμονίων βασιλέας) οἱ γὰρ Λακεδαιμονίων βασιλεῖς ψήφους ἔφερον ἐν τῇ γερουσίᾳ ἑκάτερος ἕνα, διττὴν ἔχοντα δύναμιν. *l.* 2. Ἀλλὰ δυεῖν) οὐκ ὀρθῶς οἴονται μιᾷ ψήφῳ προστίθεσθαι ἑκάτερον, ἀλλὰ δυεῖν. *ead.* Καὶ τὸν Πιτανάτην) ἀπὸ Πιτάνης κώμης. *l.* 3. Οὕτως ἀταλαίπωρος) ἀνεξέταστος. *l.* 5. Καὶ ἐπὶ τὰ ἕτοιμα) τὰ εὐχερῆ, καὶ ἀναπόδεικτα. *l.* 6. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων) τὸ ὑπερβατὸν οὕτω, τὰ μὲν οὖν παλαιὰ, τοιαῦτα εὗρον. εἶτα μετὰ τὰ παραδείγματα ὕστερον πρὸς τοῦτο ἀποδίδωσι τὸ, ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων. *l.* 9. Οὔτε ὡς λογογράφοι) αἰνίττεται τὸν Ἡρόδοτον. *l.* 10. Προσαγωγότερον) τὸ ἡδύτερον, ὃ προσάγει. *l.* 11. Ἀνεξέλεγκτα) οὐκ ἐλέγχους, οὐδὲ ἀποδείξεις ἔχοντα, οὐδ᾽ ἀληθῆ ὄντα. προκατασκευάζει τὰς δημηγορίας. *ead.* Καὶ τὰ πολλὰ ὑπὸ χρόνου) τὸ ἑξῆς, τὰ πολλὰ αὐτῶν.

Pag. 33. *l.* 1. Ὡς παλαιὰ εἶναι) ἀντὶ τοῦ ὄντα. *ead.* Ἀποχρώντως) ἡ περιοχὴ τοῦ λόγου, οὑτωσὶ διῆλθον αὐτὰ ὡς πρέπει τῷ διηγουμένῳ πράγματα ἀρκούντως εἰπεῖν. *ead.* Καὶ ὁ πόλεμος οὗτος) λείπει τὸ τοίνυν, τῶν Πελοποννησίων. τὸ ἑξῆς, καὶ ὁ πόλεμος οὗτος τοῖς ἀπ᾽ αὐτῶν τῶν ἔργων σκοποῦσι δηλώσει ὅτι μείζων ἐστὶ γεγενημένος τῶν ἀρχαίων. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, αὐτῶν, ἢ τῶν Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων. τουτέστι, μείζων τῆς δυνάμεως αὐτῶν ἐγένετο. *l.* 7. Χαλεπὸν τὴν ἀκρίβειαν) χαλεπὸν ἦν ἐμοί τε αὐτῷ, φησὶν, ὧν ἤκουσα, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσί μοι, τὴν ἀκρίβειαν τῶν λεχθέντων διαμνημονεῦσαι. ὡς ἐδόκουν τοίνυν ἐμοὶ τὰ δέοντα εἰπεῖν, ἐχομένῳ μοι τῆς ὅλης γνώμης, ἐγγύτατα τῶν ἀληθῶς λεχθέντων, οὕτως εἴρηται. τουτέστιν, ὡς ἔδοξα δὲ ὅτι εἶπον ἂν ἀληθῶς, οὕτως

εἴρηκα, εἰ καὶ μὴ αὐτὰ ἐκεῖνα τὰ λεχθέντα ῥήματα. ἐπιτηδείως τὴν ἄγνοιαν προφασίζεται, ἵνα χρήσηται τοῖς οἰκείοις ἐνθυμήμασιν. *l.* 14. Ἠξίωσα γράφειν) ἐπειδὴ φιλαθήναιος δοκεῖ, τοῦτο λέγει.

Pag. 34. *l.* 1. Ἀλλ' οἷς τε αὐτὸς παρῆν) ἐςρατήγει γὰρ καὶ αὐτὸς ἕως τῆς τετάρτης ἱςορίας. ἡ διάνοια, ἀλλ' ἠξίωσα τῆς γραφῆς τὰ ἔργα οἷς αὐτὸς παρῆν. *l.* 3. Ἐπεξελθὼν) ἐρευνῶν. *l.* 4. Οὐ ταυτὰ περὶ τῶν αὐτῶν ἔλεγον) αὐτῶν τῶν λεχθέντων. ὅρα δὲ πῶς πρότερον εἰπὼν, τῶν ἐν τῷ πολέμῳ λόγων, καὶ ἔργων, ἐνταῦθα λέγει περὶ τῆς ἱςορίας, καὶ ὠφελείας, ἐπειδὴ ἄδηλα τὰ ἀνθρώπινα. *l.* 5. Εὐνοίας, ἢ μνήμης) εὐνοίας, ἐπὶ Λακεδαιμονίων· μνήμης, ἐπὶ Ἀθηναίων. *l.* 6. Τὸ μὴ μυθῶδες αὐτῶν) πρὸς Ἡρόδοτον αἰνίττεται. *l.* 7. Τῶν τε γενομένων τὸ σαφὲς) τὸ ἑξῆς, καὶ ἡ διάνοια ἀρκούντως ἕξει (ἤτοι, ἀρκέσει) κρῖναι αὐτὰ τὰ γεγραμμένα, δηλονότι ὠφέλιμα εἶναι, ἤτοι ὠφέλιμα πᾶσιν ὅσοι βουλήσονται σκοπεῖν τῶν τε γενομένων τὸ σαφὲς καὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαί ποτε αὖθις τοιούτων καὶ παραπλησίων, κατὰ τὸ ἀνθρώπειον. *l.* 10. Κτῆμά τε ἐς ἀεὶ μᾶλλον) κέρδος, κτῆμα, τὴν ἀλήθειαν· ἀγώνισμα, τὸν γλυκὺν λόγον. αἰνίττεται δὲ τὰ Μηδικὰ Ἡροδότου. *l.* 11. Ἢ ἀγώνισμα) θέαμα. παιδιὰ, ποιητικὸν ἀγώνισμα κωμῳδοποιῶν ἢ τραγῳδοποιῶν. *ead.* Ἐς τὸ παραχρῆμα ἀκούειν ξύγκειται) τουτέςι, σαφές ἐςι, ξυγγράφεται. *l.* 14. Δυεῖν ναυμαχίαιν) ναυμαχίαι δύο, ἐν Ἀρτεμισίῳ, ἐν Σαλαμῖνι· πεζομαχίαι δύο, ἐν Πύλαις, ἐν Πλαταιαῖς.

Pag. 35. *l.* 1. Ταχεῖαν τὴν κρίσιν ἔσχεν) ἤγουν ταχέως ἐπαύσατο. *ead.* Τούτου δὲ τοῦ πολέμου) τοῦ Πελοποννησίου. *l.* 6. Εἰσὶ δὲ αἳ καὶ οἰκήτορας) ἡ Ποτίδαια καὶ Αἴγινα. *l.* 8. Ὁ δὲ, διὰ τὸ ςασιάζειν) ξυνηνέχθη, ἀπὸ κοινοῦ. *l.* 9. Τά τε πρότερον ἀκοῇ μὲν λεγόμενα) καὶ τὰ λεγόμενα (φησὶν) ὅτι ἐγένοντο πρότερον, ἅπερ σπανιώτερον ἔργῳ ἐβεβαιοῦντο. τουτέςιν, ὅτι τοιαῦτα ἔςιν ὅτε ἐγένοντο. καὶ ἐβεβαιοῦντο τὰ λεγόμενα ἀκοῇ, ἔργῳ· καὶ τὰ λεγόμενα τοίνυν, οὐκ ἄπιςα κατέςη. πόθεν; ἐκ τοῦ συμβῆναι τοιαῦτα. καὶ γὰρ ἐλέγετο (φησὶ) περὶ σεισμῶν, καὶ ἐκλείψεων ἡλίου, καὶ αὐχμῶν. καὶ γεγόνασιν ἐν τῷ καιρῷ τοῦ πολέμου δεινότερα τοιαῦτα, ὥςε πιςευθῆναι καὶ τὰ λεγόμενα πρότερον. *l.* 14. Καὶ ἀπ' αὐτῶν καὶ λιμοὶ) σημείωσαι, ἀπὸ τῶν αὐχμῶν λιμὸς καὶ λοιμός.

Pag. 36. *l.* 3. Μετὰ τοῦδε τοῦ πολέμου ἅμα) ἡ σύνταξις, μετὰ τοῦ πολέμου ἅμα. παρέλκον τὸ ἅμα. *ead.* Ἤρξαντο δὲ) Μετὰ λ. καὶ ς. ἔτη τῶν Μηδικῶν ἐγένοντο αἱ τριακοντούτεις σπονδαὶ, καὶ ἐφυλάχθησαν ἔτη ιδ. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ τῶν Μηδικῶν ἕως τῶν Πελοποννησιακῶν ἔτη ν. *l.* 6. Ἔγραψα πρῶτον) ἀντὶ τοῦ, γράψω μετ' ὀλίγον. *l.* 7. Τοῦ μή τινα ζητῆσαί ποτε) λείπει τὸ ἕνεκεν. *l.* 9. Ἀληθεστάτην πρόφασιν) αἰτίαν. *ead.* Ἀφανεστάτην δὲ λόγῳ) κεκρυμμένην. *l.* 11. Ἀναγκάσαι ἐς τὸ πολεμεῖν) τὰ ὀνόματα, ῥήματα ἐποίησε. βούλεται γὰρ δηλοῦν ὅτι μεγάλοι γιγνόμενοι οἱ ἄνθρωποι ἀνάγκην παρέσχον τοῦ πολέμου. *l.* 13. Αἵδ' ἦσαν ἑκατέρων) αἱ καθεξῆς ῥηθησόμεναι. *l.* 15. Ἐπίδαμνος, ἐστι πόλις) τὸ νῦν Δυῤῥάχιον.

Pag. 37. *l.* 2. Ταύτην ἀπῴκισαν) ἀπῴκισαν, οὐχὶ ἀπανέστησαν τῆς οἰκίας, ἀλλ' ἀποικίαν πέμψαντες ᾤκισαν. *l.* 4. Κορίνθιος γένος) ὁ παλαιὸς νόμος οὐκ ἀπὸ τοῦ γένους ἐκάλει, ἀλλ' ἀπὸ τῆς μητροπόλεως, τουτέστι, τῆς πατρίδος· ἐκ τῆς Κορίνθου, Κορίνθιος. *l.* 5. Κατακληθεὶς) τὸ κατακληθεὶς κυρίως εἶπεν. ἀπὸ γὰρ μειζόνων τῶν Ἡρακλειδῶν ὥσπερ ἀνακληθεὶς, ὑπὸ ἐλασσόνων λέγεται. *l.* 10. Τῶν προσοίκων βαρβάρων) τῶν Ταυλαντίων. *l.* 11. Τὰ δὲ τελευταῖα) ἀντὶ τοῦ, τέλος δέ. κατὰ τὰ τελευταῖα, ἤγουν κατὰ τὰ τελευταῖα τῆς στάσεως αὐτῶν. *l.* 12. Πρὸ τοῦδε τοῦ πολέμου) τοῦ Πελοποννησιακοῦ. *ead.* Ὁ δῆμος αὐτῶν) τῶν Ἐπιδαμνίων.

Pag. 38. *l.* 6. Ἐς τὸ Ἡραῖον) ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἥρας. *l.* 7. Τὴν ἱκετείαν οὐκ ἐδέξαντο) οὐχὶ τὴν πρεσβείαν ὑπεδέξαντο, ἀλλὰ τὴν τιμωρίαν. τὸ τέλος εἶπεν ἀντὶ τῆς πράξεως, συντομώτερον εἰπὼν καὶ καινότερον. τὸ γὰρ εἰπεῖν ὅτι ὑπεδέξαντο τὴν πρεσβείαν, καὶ κατέθεντο τὴν τιμωρίαν ποιῆσαι, μακρὸν ἂν ἐγένετο, καὶ σύνηθες κατὰ τὴν φράσιν. *l.* 10. Τιμωρίαν οὖσαν) βοήθειαν οὖσαν. ἢ ὑπακουστέον τὸ κατὰ τῶν ἀδικούντων τιμωρίαν, κατὰ τῶν ἀδικούντων αὐτοὺς δηλαδὴ ἐκδίκησιν. *ead.* Ἐν ἀπόρῳ εἴχοντο θέσθαι τὸ παρὸν) θέσθαι, τὸ εὖ θέσθαι· τὸ δὲ παρὸν, ἀντὶ τοῦ παρόντος. ἐβουλεύοντο γὰρ καὶ τὴν πόλιν παραδοῦναι καὶ τιμωρίαν λαβεῖν. *l.* 11. Τὸν θεὸν ἐπηρώτων) διὰ τὸν Φάλιον δηλονότι, ἐφ' ὅσον οἰκιστὴς αὐτὸς ἦν, Κορίνθιος ὤν. *l.* 12. Ὡς οἰκισταῖς) οὐχ' ὅτι ἀληθῶς Κορίνθιοι αὐτοὺς ᾤκισαν, ἀλλ' ἐφ' ὅσον οἰκιστὴς Φάλιος, Κορίν-

θιος ἐγένετο. *l.* 14. Καὶ ἡγεμόνας ποιεῖσθαι) τοὺς Κορινθίους. *l.* 15. Κατὰ τὸ μαντεῖον) κατὰ τὸ μάντευμα.

Pag. 39. *l.* 1. Τὴν ἀποικίαν) τοῖς Κορινθίοις δηλονότι. *ead.* Τόν τε οἰκιστὴν) Φάλιον. *l.* 4. Κατά τε τὸ δίκαιον) κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς δίκαιον. ἐνόμιζον γὰρ αὐτῶν μᾶλλον εἶναι τὴν ἀποικίαν. *l.* 7. Ὄντες ἄποικοι) ἤγουν πέμψαντες τὴν ἀποικίαν. *ead.* Οὔτε γὰρ ἐν πανηγύρεσιν) ἐν Ὀλυμπίοις, Νεμέοις, καὶ τοῖς τοιούτοις ἀγῶσιν. Οὔτε γὰρ ἐν πανηγύρεσιν) Ἰστέον ὅτι ὁ γὰρ παρέλκει. ἢ ἀπὸ κοινοῦ τὸ παρημέλουν. ἢ τὸ διδόντες, ἀντὶ τοῦ ἐδίδοσαν. ὡς καὶ Ὅμηρος, καρπῷ βριθομένη, ἀντὶ τοῦ βριθεται. *l.* 8. Γέρα τὰ νομιζόμενα) τὰς τιμὰς καὶ προεδρίας. *l.* 9. Προκαταρχόμενοι τῶν ἱερῶν) διδόντες τὰς καταρχάς. ἔθος γὰρ ἦν ἀρχιερέας ἐκ τῆς μητροπόλεως λαμβάνειν. *l.* 10. Αἱ ἄλλαι ἀποικίαι) ἀντὶ τοῦ αἱ πεμφθεῖσαι ἀποικίαι. *ead.* Περιφρονοῦντες δὲ αὐτοὺς) Ἀττικὴ ἡ σύνταξις, ἀντὶ τοῦ περιφρονοῦντες αὐτῶν. *l.* 13. Ἔστιν ὅτε ἐπαιρόμενοι) οὐ γὰρ πλέον εἶχον ναυτικόν, διὰ τοῦτο, φησὶν, ἔστιν ὅτε. *l.* 14. Κατὰ τὴν τῶν Φαιάκων προενοίκησιν) ἀντὶ τοῦ, ὁμοίως τῇ προενοικήσει τῶν Φαιάκων. προενοικήσει λέγει τῆς Κερκύρας. καὶ γὰρ οἱ Φαίακες παλαιότεροι ἦσαν τῶν Κερκυραίων, καὶ ἄριστοι τὰ ναυτικά. *ead.* Προενοίκησιν τῆς Κερκύρας) ὡς τῶν Κερκυραίων οὕτω δοξαζόντων λέγει, καὶ οὐχὶ ἀφ' ἑαυτοῦ. ἀεὶ γὰρ τὸ μυθῶδες φεύγει.

Pag. 40. *l.* 1. Κλέος ἐχόντων) κλέος ἐχόντων τῶν Φαιάκων ἐς τὰ περὶ τὰς ναῦς. *l.* 2. Ἢ καὶ μᾶλλον) τὸ ἢ ἀντὶ τοῦ διό. διὸ καὶ μᾶλλον, διὰ τὴν φήμην τῶν Φαιάκων, μὴ φανεῖεν χείρους. *ead.* Καὶ ἦσαν οὐκ ἀδύνατοι) τὸ οὐκ ἀδύνατοι, μεσότητός ἐστι ῥῆμα. οἷον, οὔτε τελείως δυνατοὶ, οὔτε ἀσθενεῖς. *l.* 5. Πάντων οὖν τούτων) ἤγουν, ἐγκαλοῦντες ἕνεκα πάντων τούτων οἱ Κορίνθιοι τοῖς Κερκυραίοις. *ead.* Ἐγκλήματα ἔχοντες) ἀντὶ τοῦ, κατὰ τῶν Κερκυραίων ἐγκαλοῦντες. πρὸς Κορινθίους ἰδίως εἶπε τὸ ἐγκαλεῖν, ἐγκλήματα ἔχειν. *l.* 6. Τὴν ὠφέλειαν) ὠφέλεια, βοήθεια, συμμαχία, ἐπικουρία. *l.* 8. Καὶ ἑαυτῶν φρουροὺς) ἔπεμπον δηλονότι. *l.* 11. Περαιούμενοι) πλέοντες. *l.* 13. Τήν τε ἀποικίαν Κορινθίοις δεδομένην) τουτέστι, τῶν Ἐπιδαμνίων τοῖς Κορινθίοις ἀναφερομένην. *l.* 15. Τούς τε φεύγοντας ἐκέλευον) τοὺς πλουσίους τοὺς φυγάδας.

Pag. 41. *l.* 1. Κατ' ἐπήρειαν δέχεσθαι) κατὰ βλάβην,

καὶ ςάσιν, ὅπως πάλιν ςασιάσωσιν. ἢ κατ' ἀπειλήν. *ead.* Αὐτοὺς) τοὺς Ἐπιδαμνίους. *l.* 3. Ἢν προϊσχόμενοι) προτείνοντες. *l.* 4. Τούς τε φρουροὺς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐκέλευον οἱ Κερκυραῖοι. *l.* 5. Καὶ τοὺς οἰκήτορας ἀποπέμπειν) τῆς Ἐπιδάμνου. *l.* 6. Ἀλλὰ ςρατεύουσιν ἐπ' αὐτοὺς) καὶ ἐκςρατεύουσι κατ' αὐτῶν. *l.* 8. Ὡς κατάξοντες αὐτοὺς) τοὺς φυγάδας. τοῦτο γὰρ ὑπακουςέον. τὸ ἑξῆς, ςρατεύουσι καὶ τοὺς Ἰλλυριοὺς προσλαβόντες. *l.* 11. Ὡς δ' οὐκ ἐπείθοντο) οἱ Ἐπιδάμνιοι δηλονότι. *l.* 12. Ἰσθμὸς) γῆ ἀμφιθάλασσος. *l.* 15. Πολιορκοῦνται) οἱ Ἐπιδάμνιοι.

Pag. 42. *l.* 1. Ἐπὶ τῇ ἴσῃ) λείπει τιμῇ. ἐπὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ ἰέναι, τοῖς Ἐπιδαμνίοις δηλονότι, ἵνα κἀκεῖ ἔχοιεν πάντα ὡς ἐν Κορίνθῳ. *l.* 2. Εἰ δέ τις τὸ παραυτίκα) τουτέςιν, εἴτις οὐ βούλεται ἀπιέναι, ἀλλὰ ἔχειν λόγον ὅτι συνήργησεν εἰς τὴν ἀποικίαν, διδέτω δραχμὰς πεντήκοντα, καὶ μενέτω, φησὶν, ἐν Κορίνθῳ οἰκῶν. *l.* 9. Καὶ Παλῆς Κεφαλλήνων) Παλῆς, ὡς Μεγαρῆς. πόλις δὲ ἡ Πάλη τῆς Κεφαλληνίας. τετράπολις γάρ ἐςιν ἡ Κεφαλληνία, Πάλη, Κράναια, Σάμαια, Πρώναια.

Pag. 43. *l.* 3. Παρασκευὴν) τὴν οἰκονομίαν τοῦ πολέμου. *l.* 5. Πρέσβεων, οὓς παρέλαβον) ἵνα αὐτοῖς ὦσι μάρτυρες τῶν λόγων· ἢ ἵνα αὐτοὺς αἰδεσθῶσιν οἱ Κορίνθιοι. σημείωσαι τὸ παρέλαβον, ἐπὶ τοῦ φιλικῶς ἔλαβον, καὶ ὡς συναγωνιςάς. *l.* 8. Δίκας ἤθελον δοῦναι) ἐπιτρέψαι δικαςηρίῳ, καὶ κριθῆναι ἐβούλοντο. Δίκας ἤθελον δοῦναι, ἀντὶ τοῦ, ἔλεγον δίκας ἀμφοτέρους διδόναι, αὐτούς τε Κορινθίους καὶ Κερκυραίους δικάσασθαι ἔνθα βούλωνται, καὶ συμφωνήσωσιν. ἀντὶ τοῦ, ἔλεγον δὲ, ὅτι ἐρωτήσωμεν καὶ τὸ μαντεῖον τίσι νέμει τὴν ἀποικίαν καὶ τὰ δίκαια. *l.* 9. Ξυμβῶσιν) ξυμφωνήσωσιν. *l.* 10. Δικασθῇ) ἀποφανθῇ. *ead.* Ἤθελον δὲ καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς) ἴσως γὰρ οὐκ ἐπύθοντο τὸν χρησμὸν, ὃν ἔλαβον οἱ Ἐπιδάμνιοι διὰ Κορινθίους. *l.* 11. Ἐπιτρέψαι) τὴν ἐπιτροπὴν τῆς κρίσεως δοῦναι. *l.* 12. Εἰ δὲ μὴ) εἰ δὲ οὐκ ἐθελήσουσι παῦσαι τὸν πόλεμον. *l.* 13. Βιαζομένων) ἀντὶ τοῦ βιαζόντων. *ead.* Οὓς οὐ βούλονται) οἱ Κερκυραῖοι, οὐχὶ οἱ Κορίνθιοι. *l.* 14. Ἑτέρους) ἄλλους ἀπὸ τῶν παρόντων φίλων. *ead.* Τῶν νῦν ὄντων) τῶν νῦν ἰσχυόντων. λέγει δὲ Ἀθηναίους.

Pag. 44. *l.* 1. Καὶ τοὺς βαρβάρους) τοὺς Ταυλαντίους. *ead.* Ἀπάγωσιν) ἀποςήσωσιν. *l.* 4. Ἀντέλεγον) οὐκ, ἐναν-

τία ἔλεγον, ἀλλὰ ἴσα ὡς ἀντίθεος, ὁ ἰσόθεος. *l.* 5. Ἕτοιμοι δὲ εἶναι) ἀντὶ τοῦ, ἑτοίμως ἔχουσιν, εἰ μὴ ἐκεῖνο βούλονται, σπονδὰς ποιήσασθαι, μένειν ἐν Ἐπιδάμνῳ, καὶ τοὺς πεμφθέντας Κορινθίων, καὶ τοὺς πεμφθέντας Κερκυραίων, μηδὲν πράττοντας εἰς κάκωσιν, ἕως ἂν δίκας δώσωσι. *l.* 6. Κατὰ χώραν) ἐφ' ἡσυχίας, ἵνα μὴ ἐν τῷ μεταξὺ ἀλλήλους ἀδικῶσι. *l.* 10. Προπέμψαντες κήρυκα) ὅρα πῶς κατεφρόνουν οἱ Κορίνθιοι. οὐ γὰρ λάθρα ἐβούλοντο πλεῖν. κήρυξ ἐν πολέμῳ, πρέσβεις ἐν εἰρήνῃ. *l.* 12. Δισχιλίοις τε ὁπλίταις) καὶ μὴν ἄνω τρισχιλίους ἡτοίμαζον. ῥητέον οὖν ὅτι ἴσως οὐκ ἦν χρεία τῶν χιλίων· ἢ καταφρονοῦντες τῶν Κερκυραίων, τοῦτο ποιοῦσι.

Pag. 45. *l.* 2. Τῆς Ἀνακτορίας γῆς) ἡ Ἀνακτορία, γῆ τῆς ἠπείρου. ἔστι δὲ τὸ Ἄκτιον, λιμήν. *l.* 5. Ἐν Ἀκτίῳ) ἵνα εἰρηνικὰ φρονοῦντες δηλώσωσιν. *ead.* Ἀπεροῦντα) ἀπαγορεύσοντα, ἀποστρέψοντα, τὰ ἐναντία ἐροῦντα. *l.* 6. Ἅμα ἐπλήρουν) ἀνδρῶν δηλονότι, ζυγώματα αὐτοῖς ἐνθέντες εἰς τὸ συνέχεσθαι. *ead.* Ζεύξαντές τε) εὐτρεπίσαντες, τοὺς ζυγοὺς ἁρμόσαντες ἐν αὐταῖς. καὶ γὰρ ἔθος ἔχουσιν αἴρειν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν οὐ πλεουσῶν νεῶν. *ead.* Τὰς παλαιὰς) οὐδεμία καινὴ ναῦς ἦν, εἴγε τὰς μὲν ἔζευξαν διαλελυμένας οὔσας, καὶ ζυγωμάτων προσδεηθείσας εἰς συνοχήν, τὰς δὲ ἐπεσκεύασαν. *l.* 7. Ἐπισκευάσαντες) ἐπισκευάζω, τὸ ἐκ παλαιότητος εἰς νέαν κατάστασιν εἰδοποιῶ. καὶ ἐπισκευαστής, ὁ τῶν σαθρῶν οἰκοδόμος. Ἐπισκευάσαντες, ἐκ σαθρότητος νέας ποιήσαντες. *l.* 8. Εἰρηναῖον) εἰρήνης ποιητικόν. *l* 11. Ἐπολιόρκουν) προεῖπε γὰρ ὅτι ἑκατὸν εἴκοσιν εἶχον. *l.* 12. Ἐναυμάχησαν) τὴν ναυμαχίαν ταύτην οὐκ ἀκριβῶς διηγεῖται, πρεσβυτέραν ἴσως οὖσαν αὐτοῦ. διὰ δὲ τῆς φθορᾶς τῶν πεντεκαίδεκα νεῶν, τὴν ἐπικράτειαν αὐτῶν δηλοῖ. καὶ αὗται μὲν τελείως διεφθάρησαν, αἱ δὲ λοιπαὶ ἐτραυματίσθησαν, και αἰχμάλωτοι ἐλήφθησαν ἱκανοί. *ead.* Παραπολὺ) ἀντὶ τοῦ σφόδρα, διαφερόντως. μᾶλλον ἢ πολύ. *l.* 13. Τῇ αὐτῇ δὲ ἡμέρᾳ) δευτέραν νίκην λέγει τῶν Κερκυραίων.

Pag. 46. *l.* 1. Ἐπήλυδας) ξένους. *ead.* Ἀποδόσθαι) πωλῆσαι. *ead.* Κορινθίους δὲ δήσαντας) οὗτοι ἐδέθησαν. καὶ οἱ ἐν Ἐπιδάμνῳ ἄλλοι, Κορίνθιοί εἰσι. *l.* 10. Τῆς γῆς ἔτεμον) Ἀττικὴ ἡ σύνταξις. *l.* 11. Καὶ Κυλλήνην) ἄλλη Κυλλήνη τῆς Ἀρκαδίας. *ead.* Ἐπίνειον) ἐπίνειον ἐστὶ πόλισμα παρα-

θαλάσσιον, ἔνθα τὰ νεώρια τῶν πόλεων· ὥσπερ ὁ Πειραιεὺς τῶν Ἀθηναίων, καὶ ἡ Νίσαια τῆς Μεγαρίδος. δύνασαι δὲ ἐπὶ παντὸς ἐμπορίου καὶ παραθαλασσίου χρήσασθαι τῷ ὀνόματι τούτῳ, ὃ νῦν οἱ πολλοὶ κατάβολον καλοῦσι. *l.* 12. Τοῦ τε χρόνου τὸν πλεῖςον) ἀεὶ Θουκυδίδης τὸν πλεῖςον ἀρσενικῶς. *l.* 15. Περιόντι) ἐνιςαμένῳ.

Pag. 47. *l.* 1. Οἱ ξύμμαχοι ἐπόνουν) ὑπὸ τῶν Κερκυραίων. *l.* 2. Περὶ τὸ Χειμέριον) οὕτω καλεῖται ὁ τόπος. *l.* 7. Ἀντικαθεζόμενοι) ἀντιςρατοπεδεύοντες. *l.* 10. Ὀργῇ φέροντες) ὀργιζόμενοι, διὰ τὸν πόλεμον τῶν Κερκυραίων. *l.* 15. Οὐδενὸς Ἑλλήνων ἔνσπονδοι) οὐκ ἐνεγράφησαν ταῖς σπονδαῖς.

Pag. 48. *l.* 1. Ἔνσπονδοι) φίλοι. κυρίως δὲ ἔνσπονδος, ὁ ἀπὸ πολέμου. *l.* 11. Δίκαιον, ὦ Ἀθηναῖοι) οὔτε εὐεργεσίαν ὀφείλετε, ὦ Ἀθηναῖοι, οὔτε συμμαχίαν, ἢ ἡμῖν, ἢ τοῖς Κορινθίοις. δίκαιον οὖν ἐςὶ τοὺς πρὸς τοιούτους ἥκοντας δεησομένους ἐπικουρίας, πρῶτον ἀναδιδάξαι ὅτι μάλιςα συμφέροντα δέονται. Δίκαιον, ἀντὶ τοῦ εὔλογον. ἡ τοῦ Κερκυραίου δημηγορία μᾶλλον τὸ συμφέρον προβάλλεται ἤπερ τὸ δίκαιον· ἡ δὲ τοῦ Κορινθίου μᾶλλον τὸ δίκαιον ἤπερ τὸ συμφέρον. οἱ γὰρ Κορίνθιοι σύμμαχοι ἦσαν, οἱ δὲ Κερκυραῖοι ναῦς εἶχον ἑκατὸν εἴκοσι. *ead.* Τοὺς μήτε εὐεργεσίας) ἡμᾶς τοὺς Κερκυραίους. *l.* 13. Παρὰ τοὺς πέλας) πέλας τῇ γνώμῃ· οὐ γάρ ἐςιν ἡ Κέρκυρα πέλας τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 49. *l.* 2. Ὡς καὶ τὴν χάριν) τὴν ἀντίχαριν. *ead.* Βέβαιον) τὸ βέβαιον, θηλυκῶς. *l.* 3. Καταςήσουσιν) ἀποδείξουσιν. τουτέςιν, εἰ τοιαῦτα ἀποδείξουσιν ἑαυτοὺς ζητοῦντας, ἐπιτυχεῖν εἶεν ἂν ἄξιοι· εἰ δὲ μή, ἀποτυγχάνειν. δεικνύουσι δ' ἑαυτοὺς ἔχοντας μᾶλλον ταῦτα, καὶ δικαίως ἐπιτυχεῖν ὧν δέονται. *ead.* Μὴ ὀργίζεσθαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκαιον. *l.* 4. Κερκυραῖοι δὲ) τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. *ead.* Μετὰ τῆς ξυμμ. τῆς αἰτ.) μετὰ τῆς αἰτήσεως συμμαχίας. *l.* 6. Τετύχηκε δὲ) δεύτερον τοῦτο προοίμιον. *ead.* Τὸ αὐτὸ ἐπιτήδευμα) τὸ ἰδιοπραγμονεῖν καὶ ἡσυχάζειν, λέγει ἐπιτήδευμα. Ἄλλως. Ἐγὼ δὲ ἐπιτήδευμα εἴποιμι τὸ αἱρεῖσθαι αὐτοὺς ἕως νῦν (ὡς κατιὼν φησι) μηδενὶ ξυμμαχεῖν, νῦν γὰρ, φησί, καὶ δεόμεθα ἡμεῖς, καὶ ὧν, εἰ πρὶν ξυνεμαχοῦμεν, ἐμέλλομεν νῦν βοηθείας ἀπολαύειν, ἀποτυγχάνομεν. *l.* 7. Πρός τε ὑμᾶς) ὅσον ἐς τὴν κρίσιν τὴν ὑμετέραν. *l.* 8. Ξύμμαχοί τε γὰρ)

καθὸ ἔρημοι ἐσμὲν ξυμμαχίας. *l.* 12. Πρότερον σωφροσύνη) ἡ ἰδιωτεία, καὶ ἀπραγμοσύνη. *l.* 13. Τῇ τοῦ πέλας γνώμῃ) πολλάκις ἀδίκῳ οὔσῃ, εἰ κατὰ πατέρων ἢ κατὰ ἱεροῦ ϛρατεύοιεν. *l.* 15. Τὴν μὲν οὖν) τρίτον προοίμιον. *ead.* Γενομένην ναυμαχίαν) λείπει ἡ κατά.

Pag. 50. *l.* 2. Ἐφ' ἡμᾶς) καθ' ἡμῶν. *l.* 4. Δυνάμει περιγενέσθαι) τῶν Κορινθίων. *l.* 5. Ἐσόμεθα ὑπ' αὐτοῖς) Ἀττικὴ ἡ σύνταξις, εἰμὶ ὑπὸ σοί. ἤγουν, εἰ δουλωθείημεν αὐτοῖς. *l.* 8. Ἀπραγμοσύνη) ἀταραξίᾳ *l.* 9. Γενήσεται δὲ ὑμῖν) ἐντεῦθεν οἱ ἀγῶνες. *ead.* Καλὴ ἡ ξυντυχία) συμφέρουσα ἡ ἐπιτυχία τῆς χρείας. *ead.* Ξυντυχία χρείας) περιφραϛικῶς ἡ χρεία. *l.* 10. Πρῶτον μὲν) τὸ δίκαιον, πρῶτον, ὥσπερ οἱ Κορίνθιοι. *l.* 11. Τὴν ἐπικουρίαν ποιήσεσθε) ἤγουν βοηθήσετε. *l.* 12. Ἔπειτα) τὸ συμφέρον, δεύτερον. *l.* 13. Μαρτυρίου) μαρτύριον οὐδετέρως λέγει.

Pag. 51. *l.* 1. Σπανιωτέρα) μεγίϛη. τὰ γὰρ καλὰ καὶ χρήσιμα, σπάνια· τὰ δὲ χερείονα νικᾷ. *l.* 2. Εἰ ἣν ὑμεῖς ἂν πρὸ πολλῶν χρημάτων) ἀντὶ πολλῶν ἄν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς ἑλέσθαι νομίζω. *ead.* Ἐτιμήσασθε) ἠγοράσατε. *l.* 8. Οἷς ἐπικαλοῦνται) οὓς ἐπάγονται πρὸς συμμαχίαν. *l.* 15. Ἵνα μὴ τῷ κοινῷ ἔχθει) τῇ κοινῇ ἔχθρᾳ, ἤγουν, ἵνα μὴ κοινοὶ ἐχθροὶ τῶν Κορινθίων γενόμενοι.

Pag. 52. *l.* 2. Μηδὲ δυοῖν) ὁ νοῦς τοιοῦτος, ἐν ὑπερβατῷ, μηδὲ ἀποτύχωσι δυοῖν θατέρου, ἢ φθάσαι ἡμᾶς κακῶσαι, ἢ ἑαυτοὺς βεβαιώσασθαι. *l.* 4. Προτερῆσαι) προλαβεῖν. *ead.* Τῶν μὲν) ἡμῶν δηλονότι. *l.* 8. Μαθέτωσαν) ἀμαθεῖς γάρ εἰσι, διὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτοῖς πονηρίαν. *ead.* Εὖ μὲν πάσχουσα) ὑπὸ τῆς μητροπόλεως. *l.* 10. Ὅμοιοι τοῖς λειπομένοις) ὁμότιμοι τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἐν τῇ μητροπόλει. *l.* 11. Ὡς δὲ ἠδίκουν) οἱ Κορίνθιοι. *ead.* Σαφές ἐϛι) προείρηται. *l.* 12. Προκληθέντες γὰρ) παρακινηθέντες. *l.* 13. Ἢ τῷ ἴσῳ) τῷ νόμῳ, καὶ τῷ δικαίῳ, παρ' οἷς ἡ ἰσότης. *ead.* Ἐγκλήματα μετελθεῖν) κολάσαι.

Pag. 53. *l.* 1. Ἐκ τοῦ εὐθέος μὴ ὑπουργεῖν) ἀσκέπτως ὑπηρετεῖν. *l.* 2. Ἐλαχίϛας τὰς μεταμελειας) ἀντὶ τοῦ, ὁ μηδ' ὅλως λαμβάνων μεταμέλειαν ἐκ τοῦ χαρίζεσθαι τοῖς ἐχθροῖς, ἀσφαλέϛατα ἂν διατελοίη. *l.* 5. Εἴρηται γὰρ ἐν αὐταῖς) ῥητὸν, καὶ διάνοια. τὸ μὲν ῥητὸν, ὁ Κερκυραῖος· τὴν

δὲ διάνοιαν, ὁ Κορίνθιος. *l.* 10. Ἀπὸ τῶν ὑμετέρων) κολακεύει λανθανόντως τοὺς Ἀθηναίους, ἢ ἐν ὑποστιγμῇ, ἢ εἰρωνικῶς. *ead.* Ὑπηκόων) πολλάκις γὰρ τινὲς διὰ πενίαν ἐμισθοφόρουν, καὶ κατὰ τῶν οἰκείων ἐστράτευον. λέγει δὲ περὶ Παλέων τῆς Κεφαλληνίας, οἵτινες Ἀθηναίων ὄντες ὑπήκοοι, Κορινθίοις συνεμάχουν.

Pag. 54. *l.* 1. Καὶ ἐπιόντων) καθ' ἡμῶν. *l.* 5. Ἀπὸ τοῦ προφανοῦς) ἢ προφανῶς, ἢ λάθρα. μάλιστα δὲ, φανερῶς. *l.* 6. Βοηθεῖν) λείπει τὸ χρή. ἵνα γένηται, βοηθεῖν χρή. *l.* 11. Ἡ ἀλλοτρίωσις) ἡ στέρησις. *l.* 12. Εἰ δὲ μὴ) ἀντίθεσις ἀπὸ τοῦ δικαίου, ἣν λύει τῷ συμφέροντι. *l.* 13. Φίλον ἔχειν) κατὰ κοινοῦ τὸ δίκαιον.

Pag. 55. *l.* 2. Τὸ μὲν δεδιὸς αὐτοῦ) τὸ μὲν λῦσαι τὰς σπονδὰς, δεδιὸς ὂν, φοβερὸν ἦν τοῖς Λάκωσι· τὸ δὲ μὴ λῦσαι, θαρσοῦν, ἀδεέστερον ἦν τοῖς αὐτοῖς. Τὸ μὲν δεδιὸς αὐτοῦ. τὸ λῦσαι τὰς σπονδὰς, τοῦτο τὸν φόβον ἐμποιοῦν. τοῦτο οὖν τὸ κατὰ φόβον, ἰσχὺν ἔχει, ἡμῶν ἐν τῇ συμμαχίᾳ προσλαμβανομένων· τὸ δὲ θαρσοῦν καὶ εὔελπι, τὸ μὴ ἡμᾶς προσδέξασθαι, ἀσθενὲς ὄν. πρὸς γὰρ τοὺς Λακεδαιμονίους, τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν καὶ ἰσχύοντας, τοῦτο ἀδεέστερον ἔσται. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι δεδιότες τὴν τῶν σπονδῶν λύσιν οὐκ ἂν δηλονότι ἐδέξαντο τοὺς Κερκυραίους, καὶ τὴν ἀπ' αὐτῶν δύναμιν. καὶ δῆλον ὅτι τὸ δεδιὸς τοῦτο ἰσχὺν ἔφερε τοῖς Ἀθηναίοις ἀπὸ τῶν Κερκυραίων, φόβον δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις. θαρσήσαντες δὲ ταῖς σπονδαῖς, καὶ ἀπωσάμενοι τοὺς Κερκυραίους, αὐτοῖς μὲν τοῖς Ἀθηναίοις ἀσθενὲς ἦν τὸ θάρσος τοῦτο, ζημιουμένοις τὴν ἐκ τῆς Κερκύρας βοήθειαν· τοῖς δὲ πολεμίοις αὐτῶν Πελοποννησίοις, ἀσφαλὲς, καὶ ἀδεέστερον. *l.* 7. Ὅταν ἐς τὸν μέλλοντα) τὸ ἑξῆς, ὅταν ἐνδοιάζῃ καὶ διστάζῃ χωρίον προσλαβεῖν εἰς τὸν σχεδὸν μέλλοντα πόλεμον, τὸ αὐτίκα περισκοπῶν. τουτέστι, τὴν ἐνυπάρχουσαν εἰρήνην. *ead.* Καὶ ὅσονοὺ) ἀντὶ τοῦ οὐχ ὅσον. καὶ δηλοῖ τὸ οὐχ ὅσον, τὸ οὐ βραδέως, ἀλλὰ ταχύ. *l.* 9. Μετὰ μεγίστων καιρῶν) καιρῶν νῦν, εὐτυχιῶν καὶ ἀτυχιῶν· ἢ μᾶλλον καιρῶν λέγει ἀντὶ τοῦ ἀναγκῶν καὶ κινδύνων. *l.* 14. Βραχυτάτῳ δ' ἂν κεφαλαίῳ) ἐντεῦθεν οἱ ἐπίλογοι. *ead.* Καὶ καθ' ἕκαστον, τῷ δ' ἂν) λείπει τὸ λέγομεν. ἢ δοτικὴ, ἀντὶ εὐθείας· ἵν' ᾖ, μάθοιτε ἂν οἵ τε σύμπαντες καὶ καθ' ἕκαστον. *l.* 15. Μὴ πρόεσθε ἡμᾶς) μὴ προδῶτε.

Pag. 56. *l.* 6. Ἕξετε πρὸς αὐτοὺς) ἰσχύσετε. *l.* 9. Ἀναγκαῖον, Κερκ.) οὐ μόνον οἱ Κερκυραῖοι λόγον ἐποιήσαντο περὶ τοῦ δέξασθαι ὑμᾶς αὐτοὺς, ἀλλ' ἤδιον ἥψαντο καὶ ἡμῶν, κατηγοροῦντες ὅτι παρὰ τὸ εἰκὸς αὐτοῖς μαχόμεθα. ἀνάγκη τοίνυν ἐστὶ μνησθῆναι ἀμφοτέρων πρότερον, ὅτι οὐ δικαίως δέξεσθε αὐτοὺς, καὶ ὅτι προσηκόντως αὐτοῖς μαχούμεθα· εἶτα ἐλθεῖν καὶ ἐπὶ τὸν ἄλλον λόγον. *l.* 15. Ξυμμαχίαν, διὰ τὸ σῶφρον) οὐ συνεμάχησάν τινι διὰ τὴν σωφροσύνην.

Pag. 57. *l.* 1. Ἐπετήδευσαν) μετεχειρίσαντο. *l.* 3. Αἰσχύνεσθαι) ἔχειν μάρτυρα τῆς αἰσχύνης. *ead.* Καὶ ἡ πόλις αὐτῶν ἅμα) καὶ ἡ πόλις αὐτῶν συμβαίνει τῇ γνώμῃ τῶν πολιτῶν. λῃστεύοντες γὰρ, ἔχουσιν αὐτὴν συνεργοῦσαν, ἐπιτηδείαν ἔχουσαν τὴν θέσιν πρὸς ἁρπαγήν. οὐ γὰρ ἐκπλέουσι πρός τινας, μᾶλλον δὲ τοὺς πλέοντας, ὑπὸ τῆς βίας τῶν πνευμάτων καταίροντας, δέχονται, καὶ διαρπάζουσιν. εἶτα δικάζουσιν αὐτοὺς ὡς δίκαια δηλαδὴ πεπόνθασι. καίτοιγε οὐ προκάθηται εἰς τὸ δικάζειν συνθήκη, ἤγουν συμφωνίᾳ. τὸ δὲ ὅλον, αὐτοὶ ἀδικηταὶ καὶ κριταί. ἐν τούτῳ γίγνεται αὐτοῖς τὸ ἄσπονδον εὐπρόσωπον καὶ πιθανόν. διὰ τοῦτο γὰρ συμμάχους οὐκ ἔχουσιν, ἵνα καταμόνας αὐτοὶ ἀδικῶσι, καὶ μὴ μεθ' ἑτέρων τὴν ἀδικίαν ἐργάζωνται· ἵνα μὴ μάρτυρας μᾶλλον ὧν ἐργάζονται, ἢ συμμάχους ἔχωσι. *l.* 4. Αὐτάρκη θέσιν) ἡ θέσις τῆς πόλεως αὐτῶν ἁρμόττει αὐτῶν τῇ γνώμῃ, καὶ αὐτάρκης ἐστὶ τῆς προαιρέσεως καὶ κακίας αὐτῶν πρὸς τὸ λῃστεύειν. *l.* 6. Διὰ τὸ ἥκιστα ἐπὶ τοὺς πέλας) εἰ γὰρ ἐξέπλεον (φησὶν) ἀλλαχοῦ, οἱ ἀδικούμενοι ἂν ἐκράτουν αὐτῶν ὁμήρους. *l.* 7. Ἀνάγκῃ καταίροντας) διὰ πνευμάτων βίαν. τὸ δὲ δέχεσθαι, λῃστρικῶς, ὡς τὸ ὑποδέχεσθαι, φιλικῶς. τὸ ἑξῆς, κἂν τούτῳ τὸ ἄσπονδον εὐπρεπὲς προβέβληνται. καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 12. Ἀναισχυντῶσιν) ἀρνούμενοι δηλονότι, μὴ κοινωνοῦντος αὐτοῖς τινὸς εἰς τὴν τῶν λαφύρων διανομήν. *l.* 13. Ὅσῳ ἀληπτότεροι) ἀκατηγορητότεροι. οἱ γὰρ εὐάλωτοι, φόβῳ τῶν πέλας κολακεύειν ἀναγκάζονται τοὺς ἀδικοῦντας. *l.* 14. Τὴν ἀρετὴν) φιλίαν, δύναμιν, συμμαχίαν. *ead.* Διδοῦσι καὶ δεχομένοις) τὸ ἑξῆς, φανερωτέραν ἐξῆν αὐτοῖς τὴν ἀρετὴν δεικνύναι διδοῦσι καὶ δεχομένοις τὰ δίκαια.

Pag. 58. *l.* 2. Διαπαντὸς) τὸ διαπαντὸς, ἵνα μή τις εἴποι ὅτι νῦν ἀδικηθέντες. *l.* 4. Ἐκπεμφθείησαν) ὑφ' ἡμῶν δη-

λονέτι. *l.* 11. Καλὸν δ' ἦν, εἰ καὶ ἡμαρτάνομεν) εἰ γὰρ μὴ ἠδικούμεθα περιφανῶς, οὐκ ἂν προδήλως ἐςρατεύομεν. ὅμως εἰ καὶ ἡμαρτάνομεν, ἐπαινετὸν ἦν ἐνδοῦναι ἡμῖν ὀργιζομένοις. *l.* 13. Μετριότητα) ἀνεξικακίαν, ἐπιεικειαν.

Pag. 59. *l.* 3. Πρότερον ἐθελῆσαι) πρὸ τοῦ λαβεῖν αὐτήν. *l.* 4. Ἦν γε σὺ) λείπει εἰς ἥν. ὁ νοῦς, ὅτι οὐ δεῖ τὸν ἐν ἀσφαλείᾳ ὄντα, καὶ προβαλλόμενον δίκην, δοκεῖν λέγειν τί. Μετέθηκε τὸν χρόνον ὁ Κορίνθιος. μετὰ γὰρ τὸ λαβεῖν, φησὶ, τὸ χωρίον, καὶ κατασχεῖν, ἠξίουν δικάζεσθαι οἱ Κερκυραιοι. καὶ οὐ δεῖ, φησὶ, προσέχειν τὸν ἐκ τοῦ ἀσφαλοῦς καὶ ἰσχυροῦ προκαλούμενον εἰς κρίσιν· οὐδὲ δοκεῖν ὅτι λέγει τὶ, ἀλλὰ καταφρονεῖν. *l.* 8. Ἀλλ' ἐπειδὴ) ἀλλὰ μετὰ τὴν τῶν νεῶν ἔκπεμψιν. *ead.* Καὶ τὸ εὐπρεπὲς τῆς δίκης) τὴν δόκησιν τῆς δίκης, οὐχὶ τὴν ἀλήθειαν. ἠδίκουν γὰρ κατὰ ἀλήθειαν τὰ ἐν Ἐπιδάμνῳ. *l.* 10. Οὐ τἀκεῖ μόνον αὐτοὶ ἁμαρτόντες) οὐκ ἀδικήσαντες αὐτοὶ μόνον εἰς τὰ κατὰ τὴν Ἐπίδαμνον. *l.* 12. Ὅτε ἀσφαλέςατοι ἦσαν) λέγει τὸν κατὰ Σαμίων καὶ Αἰγινητῶν πόλεμον. *l.* 13. Καὶ μὴ ἐν ᾧ ἡμεῖς) λείπει τὸ, ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ. *l.* 14. Μηδ' ἐν ᾧ ὑμεῖς) τὸ ἑξῆς, μήτε μεταδώσετε αὐτοῖς τῆς ὠφελείας, ὑμεῖς τότε τῆς δυνάμεως αὐτῶν οὐ μεταλαβόντες.

Pag. 60. *l.* 2. Τὸ ἴσον) τῶν τῆς Ἐπιδάμνου. κατὰ κοινοῦ τὸ, ἐν ᾧ. αἰτιασόμεθα γὰρ, φησὶ, τοὺς συμμαχήσαντας τοῖς Κερκυραίοις, ὡς ἐχθρούς. καὶ ὑμεῖς δὲ, τὸ ἴσον αὐτοῖς ἕξετε αἴτιον, καὶ πολέμιοι κληθήσεσθε.

Pag. 61. *l.* 4. Μὴ ἄνευ ὑμῶν τούτους) τοὺς Κερκυραίους. τουτέςι, κολασθήσεσθε καὶ ὑμεῖς μετ' αὐτῶν. *l.* 5. Εἰ δὲ μὴ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκαιοι ἐςέ. *l.* 7. Δι' ἀνακωχῆς) ἀνακωχὴ ἐςὶν εἰρήνη πρόσκαιρος, πόλεμον ὠδίνουσα· οἷον ἡ μικρὰ τοῦ πολέμου ἀνάβλησις, παρὰ τὸ ἄνευ ἔχειν τὰς ἀκωκὰς τῶν δοράτων. *l.* 8. Καὶ τὸν νόμον) πολλοὶ, φησὶν, εἰσὶ φόρου ὑποτελεῖς παρ' ὑμῖν, οἵτινες πολλάκις μελετῶσιν ἀπόςασιν· καὶ εἰ δέξεσθε Κερκυραίους τούσδε, καὶ κοινὸν τοῦτον ποιήσετε νόμον, ὁρᾶτε μὴ ἑαυτοὺς λανθάνητε βλάπτοντες. φοβεῖ δὲ αὐτοὺς, τὸ δέξασθαι, νόμον καλῶν. *l.* 11. Δίχα ἐψηφισμένων) διςαζόντων, φησὶν, αὐτῶν, ἡμεῖς φανερῶς ἀντείπομεν. *l.* 12. Ἀμύνειν) ἀμύνειν, βοηθεῖν· ἀμύνεσθαι δὲ, κολάζειν.

l. 14. Φανεῖται) ἀντὶ τοῦ μέλλει φανῆναι. *l.* 15. Οὐκ ἐλάσσω ἡμῖν) αἰνίττεται Ποτίδαιαν.

Pag. 62. *l.* 4. Τοιάνδε, ἣν) ἣν χάριν ἀντιδοθῆναι ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι φαμὲν χρῆναι. *ead.* Οὐκ ἐχθροὶ ὄντες) οἱ γὰρ τοὺς ἐχθροὺς συγκροτοῦντες βλάπτονται μᾶλλον. *l.* 5. Ἐπιχρῆσθαι) τὸ πολλάκις χρῆσθαι. *l.* 13. Τῶν ἁπάντων) τῶν προλαβόντων ἁπάντων πρὸς ἔχθραν ἢ φιλίαν μεσολαβημάτων. *l.* 14. Παρὰ τὸ νικᾶν) ἤγουν διὰ τὴν νίκην.

Pag. 63. *l.* 2. Ἐπεὶ καὶ τὰ οἰκεῖα) ἀντὶ τοῦ, καὶ γὰρ τὰ οἰκεῖα. *l.* 4. Ὧν ἐνθυμηθέντες) τῶν προειρημένων εὐεργεσιῶν. *l.* 5. Ἀμύνεσθαι) ἀντὶ τοῦ ἀμύνειν, καὶ βοηθεῖν. ἀντὶ γὰρ τοῦ ἐνεργητικοῦ τὸ ἀμύνεσθαι παρείληπται. ἀμύνεσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀμείβεσθαι. μόνος δὲ Θουκυδίδης ἐνταῦθα κέχρηται τῇ ἐναλλαγῇ τῆς λέξεως, ὡς καί τινας ἐναλλάττειν τὴν γραφὴν, καὶ γράφειν ἀμείβεσθαι. οὐκ ἔστι δέ. *l.* 9. Καὶ τὸ μέλλον τοῦ πολέμου) ἀντὶ τοῦ ὁ μέλλων πόλεμος. *l.* 10. Κελεύουσιν ἀδικεῖν) τὸ κελεύω οὐκ ἐπὶ μειζόνων μόνον λέγεται. *l.* 13. Ὑποψίας) Ὑποψίαν εἶπε τὴν μάχην, εὐφήμως. ἐρεῖ δὲ ταύτην ἐν τῇ πεντηκονταετηρίδι.

Pag. 64. *l.* 3. Ἢ τῷ αὐτίκα) τῷ πρὸς ὀλίγον. *ead.* Τῷ αὐτίκα φανερῷ) τῇ δυνάμει τῶν Κερκυραίων. ἡ γὰρ ἐκ θεῶν βοήθεια, κρυπτὴ καὶ ἀφανής. *l.* 4. Τὸ πλέον ἔχειν) οἱ ἐπίλογοι ἐντεῦθεν, ἐκ τύχης τινός. φοβεῖ δὲ διὰ τούτου τοὺς Ἀθηναίους, ὅτι τὸ τῆς τύχης, ἄδηλον, καὶ ὅτι μὴ καὶ αὐτοὶ περιπέσητε. *l.* 5. Οἷς ἐν τῇ Λακεδαίμονι) οἷα ἐν τῇ Λακεδαίμονι εἴπομεν. ποῖα εἴπομεν; τὸ τοὺς σφετέρους ξυμμάχους, καὶ τὰ ἑξῆς, τοῦτο καὶ παρ' ὑμῶν ἀξιοῦμεν. *l.* 12. Τούσδε) ἐμφαντικὸν τὸ τούσδε. οἷον, τοὺς ἀδικοῦντας.

Pag. 65. *l.* 1. Ἀκούσαντες ἀμφοτέρων) Μηδὲ δίκην δικάσῃς πρὶν ἀμφοῖν μῦθον ἀκούσῃς. *l.* 4. Μετέγνωσαν) μετεβουλεύσαντο. τὸ ἑξῆς, συμμαχίαν μὲν ποιήσασθαι μετέγνωσαν, ἐπιμαχίαν δ' ἐποιήσαντο. διαφέρει δὲ συμμαχία ἐπιμαχίας. ἐπιμαχία μὲν, ὅταν ἀλλήλοις παρέχωσι δυνάμεις ἑκάτεροι, συμμαχία δ' ὅταν μόνοι Ἀθηναῖοι δῶσι Κερκυραίοις βοήθειαν. *l.* 6. Ἐκέλευον σφίσιν) Αἰτία διὸ ξυμμαχίαν οὐκ ἐποίησαν. *l.* 8. Ἐπιμαχίαν δὲ ἐποιήσαντο) αὐτὸς δηλεῖ τί ἐστι συμμαχία, καὶ ἐπιμαχία. ἔστι δὲ συμμαχία, ὅταν τις τὸν αὐτὸν ἔχῃ τῷ συμμαχουμένῳ ἐχθρὸν καὶ φί-

λον· ἐπιμαχία δὲ, ὅταν τὶς μόνον τῷ συμμαχουμένῳ ἀδικουμένῳ βοηθῇ, οὐ μέντοι καὶ ἀδικοῦντι συμπράττῃ. ἐπιμαχίαν οὖν νῦν βούλονται ποιῆσαι οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Τοὺς τούτων ξυμμάχους) εἶχον γὰρ οἱ Κερκυραῖοι ξυμμάχους τοὺς Ἐπιδαμνίους καὶ Ζακυνθίους. *l.* 15. Τοῖς ἄλλοις) Πελοποννησίοις δηλονότι.

Pag. 66. *l.* 2. Ἐν παράπλῳ κεῖσθαι) τοῖς παραπλέουσιν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν, ἔχειν τὴν Κέρκυραν. *l.* 10. Ἐκείνων τὶ χωρίον) αἰνίττεται Ἐπίδαμνον.

Pag. 67. *l.* 6. Πέμπτος αὐτὸς) ἀντὶ τοῦ μετ' ἄλλων τεσσάρων. αὐτὸς δὲ, ἀντὶ τοῦ πρῶτος. ὡς γὰρ τῶν ἄλλων μὴ ὄντων ἐπισήμων, τῇ τοῦ ἑνὸς ἠρκέσθη ὀνομασίᾳ. ἢ ὅτι αὐτῷ ἠκολουθοῦν οἱ ἄλλοι, ὡς μεῖζόν τι καὶ σοφώτερον βουλεύεσθαι δυναμένῳ. *l.* 10. Θεσπρωτίδος Ἐφύρῃ) ἔστι γὰρ καὶ ἄλλη Ἐφύρη ἡ Κόρινθος· ὡς εἶναι τὴν Ἐλαιάτιν μέρος χώρας ὑπὸ μείζονα χώραν. *l.* 14. Καὶ Κεστρίνην, ὧν ἐντὸς) ἐντὸς πρὸς θάλασσαν, ὡς εἶναι ἰσθμόν. *l.* 15. Ἀνέχει) ἀνατείνεται.

Pag. 68. *l.* 1. Στρατόπεδον) δύο σημαίνει τὸ στρατόπεδον, τὸν λαὸν τοῦ στρατοῦ, καὶ τὸν τόπον ἐν ᾧ ὁ λαός. ἐτυμώτερον δέ ἐστι τοῦ τόπου, ἐκ τοῦ στρατοῦ πέδον λέγεσθαι. *l.* 3. Προσπλέοντας) ἀπὸ τῆς Λευκίμνης εἰς τὸ Χειμέριον δηλονότι. *l.* 6. Σύβοτα) τρεῖς εἰσιν αὗται αἱ νῆσοι μικραὶ, οὓς ἔχουσαι πολλάς. *l.* 7. Τῇ Λευκίμνῃ) ἀκρωτήριον Κερκύρας ἡ Λευκίμνη.

Pag. 69. *l.* 2. Μετεώρους τε) ἀντὶ τοῦ πελαγίους, καὶ μὴ ἐπ' ἀγκυρῶν ἱσταμένας, ἀλλ' ἀπεχούσας τῆς γῆς. ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἀπεχόντων γῆς, καὶ ἐν ὄρει ὄντων. ἢ παρὰ τὸ ἀφεῖναι τὴν γῆν, καὶ περὶ τὸν ἀέρα λοιπὸν εἶναι. *l.* 4. Ἐπὶ μὲν τὸ δεξιὸν) τὸ σχῆμα ἔκφρασις. *l.* 13. Ἐπειδὴ τὰ σημεῖα ἑκατέροις) σύμβολά τινα εἶχον παρὰ τὸν καιρὸν τῆς μάχης δεικνύμενα. καὶ ὅτε μὲν ἀνετείνετο τὰ σύμβολα, ἤρχοντο τῆς μάχης· ὅτε δὲ κατεσπῶντο, ἐπαύοντο.

Pag. 70. *l.* 8. Ἡσυχαζουσῶν τῶν νεῶν) ἀντὶ τοῦ, μὴ ναυμαχούντων. *ead.* Διέκπλοι δ' οὐκ ἦσαν) διέκπλους ἐστὶ τὸ ἐμβαλεῖν, καὶ πάλιν ὑποστρέψαι, καὶ αὖθις ἐμβαλεῖν. *l.* 13. Μάχης δὲ οὐκ ἦρχον δεδιότες) οὐκ ἦρχον αἱ νῆες μάχης, τῶν στρατηγῶν δεδιότων τὴν πρόῤῥησιν.

Pag. 71. *l.* 9. Ἀπὸ ἐλάσσονος πλήθους) ἐπειδὴ γὰρ ἐξ ἀρχῆς τὸ πλῆθος τῶν Κερκυραϊκῶν νεῶν ἔλασσον ἦν τῶν Κο-

ρινθιακῶν, δηλονότι τῶν εἴκοσι ἀναχωρησασῶν ἐκ τοῦ πολέμου, πολὺ ἐλάττονες ἐγένοντο οἱ Κερκυραῖοι, κᾂν τὰς τοῦ δεξιοῦ κέρως νῆας τῶν Ἀθηναίων ἀφείλοντο. *l.* 11. Ἀπροφασίςως) ἀνενδοιάςως, ἀνεγκλήτως. *l.* 14. Καὶ διεκέκριτο οὐδὲν ἔτι) ἤγουν τὰ πράγματα.

Pag. 72. *l.* 1. Ἐπιχειρῆσαι) σχετλιάζων ταῦτα λέγει, ὅτι οἱ ἔνσπονδοι οὕτως ἦλθον εἰς χεῖρας. *l.* 3. Σκάφη μὲν οὐχ εἷλκον) σκάφη καλεῖ τὰ κοιλώματα τῶν νεῶν, ἃ ἡμεῖς γαςέρας καλοῦμεν. *l.* 4. Ἃς καταδύσειαν) Ἀττικῶς, ὧν κατέδυον. *l.* 5. Ἐτράποντο, φονεύειν) τὸ ὠμὸν τῶν Κορινθίων δηλοῖ. *l.* 6. Τούς τε αὑτῶν φίλους) Μεγαρέας καὶ Ἀμπρακιώτας φησί. τὸ ἑξῆς, τοὺς ἑαυτῶν φίλους ἀγνοοῦντες ἔκτεινον, νομίζοντες Κερκυραίους εἶναι. *l.* 12. Τῶν πρὸ αὐτῆς) διὰ τὴν ἐν Σαλαμῖνι, διὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ. *l.* 14. Πρὸς τὰ ναυάγια) ναυάγια μὲν οὐδετέρως λέγεται ὅταν τι τῆς νεὼς ἀπολεσθῇ, οἷον πηδάλιον, ἤ τι τοιοῦτον· ναυαγία δὲ θηλυκῶς, ἡ πᾶσα τῆς νεὼς ἀπώλεια λέγεται. *l.* 15. Καὶ τῶν πλείςων) πλείςων δηλονότι σωμάτων. τινὰ γὰρ ὁ ἄνεμος τῇ Κερκύρᾳ προσέῤῥιψε.

Pag. 73. *l.* 1. Προσκομίσαι) ἐφρόντιζον γὰρ τῆς ταφῆς τῶν ἐν τῷ πολέμῳ πιπτόντων. *ead.* Πρὸς τὰ Σύβοτα) Σύβοτα ἄλλα ἐν τῇ ἠπείρῳ, ὁμωνύμως ταῖς πρὸ μικροῦ λεχθείσαις νήσοις πρὸ τῆς Κερκύρας. *l.* 5. Ταῖς πλωΐμοις) ταῖς πληγείσαις μὲν, δυναμέναις δὲ πλεῖν. *ead.* Ἦσαν λοιπαὶ) ὑγιεῖς, ἀβλαβεῖς. *l.* 6. Ἀντεπέπλεον) ἐπὶ τὸ κωλῦσαι δηλονότι. *l.* 7. Ἤδη δὲ ἦν ὀψὲ) οὐ λέγει ὅτι ἦν ἑσπέρα, ἀλλ' ὡς ἐννάτη ἢ δεκάτη ὥρα. τὸ γὰρ ἐπὶ τῆς ἑσπέρας, ἅπαξ κεῖται ἐν τῇ τρίτῃ. *l.* 8. Καὶ ἐπεπαιώνιςο αὐτοῖς ὡς ἐπίπλουν) δύο παιᾶνας ᾖδον οἱ Ἕλληνες, πρὸ μὲν τοῦ πολέμου, τῷ Ἄρει· μετὰ δὲ τὸν πόλεμον, τῷ Ἀπόλλωνι. τὸ δὲ ὡς ἐπίπλουν λέγει, ἀντὶ τοῦ ὡς πρὸς τὸ ἄρξαι τοῦ πολέμου. ὅπερ δέον πρὸ τῆς ναυμαχίας εἰπεῖν, ὕςερον λέγει. *ead.* Ὡς ἐπίπλουν) ὡς ἐπιπλέοντες κατὰ τῶν Κορινθίων. *l.* 9. Πρύμναν ἐκρούοντο) πρύμναν κρούεσθαι, ἐςὶ τὸ κατ' ὀλίγον ἀναχωρεῖν μὴ ςρέψαντα τὸ πλοῖον. ὁ γὰρ οὕτως ἀναχωρῶν, ἐπὶ τὴν πρύμναν κωπηλατεῖ. τοῦτο δὲ ποιοῦσιν ἵνα μὴ δόξωσι φανερῶς φεύγειν, οὕτω κατ' ὀλίγον ὑπαπιόντες· ἢ ἵνα μὴ τὰ νῶτα τοῖς πολεμίοις δόντες, ῥᾷον τιτρώσκωνται. *l.* 14. Προϊδόντες) πρὸ τῶν Κερκυραίων. *ead.*

Καὶ ὑποτοπήσαντες) ἀντὶ τοῦ ὑποπτεύσαντες. οὕτω γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ἀναλύουσι τὴν λέξιν.

Pag. 74. l. 2. Ἐπέπλεον γὰρ μᾶλλον ἐκ τοῦ ἀφανοῦς) αἱ εἴκοσι νῆες τῶν Ἀθηναίων. κατὰ νώτου γὰρ αὐτῶν ἦσαν. l. 3. Καὶ ἐθαύμαζον τοὺς Κορινθίους) θαυμάζω σου, ἐπὶ μέμψεως· θαυμάζω σε, ἐπὶ ἐπαίνου, καὶ πολλάκις ἐκπλήξεως. l. 4. Πρύμναν κρουομένους) ἐπαναχωροῦντας. l. 7. Τὴν διάλυσιν ἐποιήσαντο) διελύθησαν ἀπ' ἀλλήλων. l. 9. Στρατοπεδευομένοις) σκηνουμένοις. l. 12. Διὰ τῶν νεκρῶν καὶ ναυαγίων) τῶν Κερκυραϊκῶν δηλονότι. l. 15. Ἔγνωσαν) τοὺς Ἀθηναίους οἱ Κερκυραῖοι.

Pag. 75. l. 3. Ἐν τοῖς Συβότοις) τοῖς τῆς ἠπείρου. l. 8. Ἀκραιφνεῖς) ἀβλαβεῖς, ἀκεραιοφανεῖς. l. 9. Αἰχμαλώτων τε πέρι φυλακῆς) ἠπόρουν πῶς αὐτοὺς φυλάξουσι. l. 10. Καὶ ἐπισκευὴν οὐκ οὖσαν τῶν νεῶν) μὴ δυνάμενοι τὰς βλαβείσας τῶν νεῶν ἐπισκευάσαι.

Pag. 76. l. 1. Ἐς κελήτιον) μικρὸν πλοιάριον, ὑπὸ ἑνὸς ἐρεττόμενον. ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ κέλητος ἵππου, ᾧ εἷς ἀνὴρ ἐπικάθηται. l. 2. Ἄνευ κηρυκίου) κηρύκιον, ἐστι ξύλον ὀρθὸν, ἔχον ἑκατέρωθεν δύο ὄφεις περιπεπλεγμένους, καὶ ἀντιπροσώπους πρὸς ἀλλήλους κειμένους. ὅπερ εἰώθασιν φέρειν οἱ κήρυκες μετ' αὐτῶν. καὶ οὐκ ἐξῆν αὐτοὺς ἀδικεῖν παρ' οὓς ἀπέρχονται. σύμβολον δὲ ἦν, τὸ μὲν ὀρθὸν ξύλον, τοῦ ὀρθοῦ λόγου· τὸ δὲ παρ' ἑκάτερον εἶδος τῶν ὄφεων, τὰ ἀντιτασσόμενα στρατόπεδα. ὁ γὰρ ὀρθὸς λόγος δι' ἀμφοτέρων χωρεῖ. l. 10. Τῶν δὲ Κερκυραίων) τῶν δὲ, τουτέστι, τῶν τοῦ ἄλλου μέρους. οὕτω Φοιβάμμων φησίν. ἵν' ᾖ, τῶν δὲ, τὸ μὲν στρατόπεδον τῶν Κερκυραίων· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι. l. 13. Οὔτε ἄρχομεν πολέμου) ἀπόκρισις Ἀθηναίων πρὸς Πελοποννησίους πρώτη, τῇ τάξει δὲ, τετάρτη. l. 15. Τοῖσδε ξυμμάχοις οὖσι) τὴν ἐπιμαχίαν ξυμμαχίαν λέγει. μᾶλλον δὲ κατὰ τὰ προλαβόντα, καὶ ἐνταῦθα φησίν· οἷς γὰρ αὐτοὶ ἐπιμαχίαν στείλαντες ἐβοήθουν, ἐκείνους ἑαυτῶν συμμάχους ἄρτι καλεῖ· εἰκότως, ὡς μόλις καὶ διὰ ξυμμαχίαν, ἣν προέφημεν, ἀναδοχὴν τοῦ ὅλου πολέμου εἶναι, καὶ τῆς τῶν ξυμμάχων πρὸς τοὺς πολεμίους ἔχθρας οἰκείωσιν, τὴν ἐκ πολὺ μείζονος σταλεῖσαν πόλεως, καὶ ἐπιμαχίαν ἀντιστηκώσαντας.

Pag. 77. l. 6. Τά τε ναυάγια) γράφεται, τά τε ναυάγια

καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνείλοντο, τὰ κατὰ σφᾶς, ἐξενεχθέντων ὑπό τε τοῦ ῥοῦ καὶ ἀνέμου. *l.* 10. Προσεποιήσαντο) ἰδιοποιήσαντο. *l.* 14. Καταδύσαντες) ἀντὶ τοῦ τρώσαντες. οὐ γὰρ λέγει ἐπὶ τοῦ βαπτίσαντες. τοιοῦτο δέ ἐςι καὶ τὸ, ἃς καταδύσειαν.

Pag. 78. *l.* 2. Μάλιςα) τὸ μάλιςα ἢ πρὸς τὸν ἀριθμὸν, ὅτι οὐχὶ εἰκοσιεννέα· ἢ πρὸς τὸ διαφθείραντες, ὅτι οὐ μόνον ἔτρωσαν, ἀλλὰ μάλιςα ἔφθειραν αὐτάς. ἐκεῖνοι δὲ μόνον κατέδυσαν. *l.* 9. Ἀποπλέοντες) ἀπὸ τῶν Συβότων πλέοντες. *l.* 14. Ἀπέδοντο) διὰ τὰ ἐν τῷ πολέμῳ ἀναλώματα, καὶ οὐκ ἀπέκτειναν. διὰ δὲ τούτου καὶ τὸ ἥμερον τοῦ Ἑλληνικοῦ τρόπου δηλοῖ, καὶ ὡς ἀπηνὲς μετὰ μάχην τοὺς ἑαλωκότας θανατοῦν, ἄλλως τε καὶ δούλους τοὺς μὴ κατὰ γνώμην οἰκείαν πολεμοῦντας.

Pag. 79. *l.* 14. Τὸ ἐς Παλλήνην τεῖχος) ἀντὶ τοῦ, τὸ μέρος τοῦ τείχους τὸ ἀφορῶν εἰς τὴν Παλλήνην. *l.* 15. Ἐπιδημιουργοὺς) Ἀσκληπιὸς τὴν ἐπὶ πρόθεσιν περιττὴν εἶναι λέγει. ἐπιδημιουργοὶ, ἄρχοντες πεμπόμενοι, φυλάρχων τάξιν ἔχοντες. ἐπιδημιουργοὺς τοὺς ἐπιμελητὰς τῆς ἀνακτίσεως τῶν τειχῶν. ὄνομα ἀρχῆς ὁ ἐπιδημιουργὸς παρὰ Κορινθίοις. ἄλλοι γὰρ ἄλλως τοὺς ἄρχοντας καλοῦσιν. Ἰςέον δὲ ὅτι τούτους ἀπέςελλον οἱ Κορίνθιοι κατὰ ἔτος ἄρχοντας Ποτιδαιάταις, ὡς ἀποίκοις, ἵνα, ἐὰν ἀποςῶσιν, εὐάλωτοι γένωνται.

Pag. 80. *l.* 2. Δείσαντες μὴ ἀποςῶσι) βουλόμενοι κατέχειν καὶ κωλύειν τὰς πόλεις, ἵνα μὴ ἀποςῶσι. *l.* 11. Καὶ Δέρδα) Δέρδας, Ἀριδαίου παῖς, ἀνεψιὸς Περδίκκα καὶ Φιλίππου.

Pag. 81. *l.* 2. Καὶ τοῖς ἐπὶ Θράκης Χαλκιδεῦσιν) εἰσὶ γὰρ καὶ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς, οἵ τινες ἀπῴκησαν εἰς Θράκην. *l.* 3. Ὅμορα) καὶ Μακεδονίοις καὶ ἀλλήλοις. *l.* 4. Πόλεμον) τὸν κατὰ Φιλίππου καὶ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Τῶν πόλεων τὰς ἀποςάσεις) αὐτοῦ τοῦ Περδίκκα, διὰ τὴν τοῦ Φιλίππου βοήθειαν. *l.* 8. Ἀρχεςράτου Λυκομήδους) τοῦ Φιλέλληνος καλουμένου, ὃς ἐν τοῖς Μηδικοῖς ἤκμαζεν. *l.* 9. Ἐπιςέλλουσι τοῖς ἄρχουσιν) ἐπιςέλλουσιν, ἐντέλλονται. οὔπω γὰρ ἦσαν ἀποδημήσαντες. *l.* 14. Μὴ σφῶν πέρι νεωτερίζειν) νεώτερα ποιεῖν.

Pag. 82. *l.* 4. Καὶ τὰ τέλη) ἤτοι οἱ προάρχοντες τῶν Λακεδαιμονίων. οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἄρχοντας τέλη ἐκάλουν, διὰ τὸ αὐτοὺς τὰ τέλη τοῖς πράγμασι τιθέναι.

l. 6. Τότε δὴ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦτον) τὸ ἑξῆς, ἐπειδὴ οὐδὲν εὗρον ἐπιτήδειον, τότε δὴ, καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 8. Καὶ Περδίκκας πείθει) ἐφοβοῦντο γὰρ τοὺς θαλασσοκράτορας Ἀθηναίους, ὄντες παραθαλάσσιοι. *l.* 10. Ἀνοικίσασθαι ἐς Ὄλυνθον) τὴν οἴκησιν ἀναγαγεῖν εἰς τὴν Ὄλυνθον.

Pag. 83. *l.* 11. Ἐσβεβληκότων) Ὥστε τὸν Περδίκκαν μεταξὺ ἀποληφθῆναι. *l.* 12. Ἀφεστηκυίας) ἀπ' Ἀθηνῶν πρὸς Περδίκκαν.

Pag. 84. *l.* 1. Ψιλοὺς τετρακοσίους) ψιλοὶ καλοῦνται οἱ μὴ καθωπλισμένοι μὲν, ἐν καιρῷ δὲ τῆς μάχης, τῷ παρατυχόντι ἢ λίθῳ, ἢ ξύλῳ, ἢ ἄλλῳ τινὶ ὀργάνῳ χρώμενοι. ἢ τοξόται, παρὰ τῷ ψιλῇ σκευῇ χρῆσθαι. *l.* 2. Ὁ Ἀδειμάντου) τοῦτον ἴσμεν ἐν τοῖς Μηδικοῖς πρὸς τὸν Θεμιστοκλῆν στασιάζοντα. *l.* 6. Τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ) ἀντὶ τοῦ, μετὰ τεσσαράκοντα ἡμέρας ἀφ' οὗ ἡ Ποτίδαια ἀπέστη. *ead.* Ἡ Ποτίδαια ἀπέστη) ἀντὶ τοῦ ἐν ᾗ ἡμέρᾳ. τὸ ᾗ, ἀντὶ τοῦ ἀφ' οὗ. *l.* 14. Θέρμην ἄρτι) ὅτι ἡ νῦν Θεσσαλονίκη πόλις, πάλαι Θέρμη ἐκαλεῖτο. ἐστὶ δὲ Μακεδονίας. ὅτι καὶ ἡ Πύδνα, πόλις Μακεδονική. ὅτι καὶ ἡ Βέῤῥοια, πόλις Μακεδονική.

Pag. 85. *l.* 10. Καὶ Παυσανίου) οὗτος ὁ Παυσανίας, κατὰ μέν τινας, υἱὸς τοῦ Δέρδου, κατὰ δὲ ἄλλους ἀδελφός. *l.* 12. Ἐς Γιγωνον) Γίγωνος, χωρίον ἐστὶ μεταξὺ Μακεδονίας καὶ Θρᾴκης, οὐ πολὺ ἀπέχον Ποτιδαίας.

Pag. 86. *l.* 9. Ἐπί σφας χωρῶσιν) ἐπὶ τὴν Ποτίδαιαν. *l.* 14. Αὐτοὶ δὲ ἀναστήσαντες τὸ στρατόπεδον) νῦν ἀντὶ τοῦ ἐγείραντες κεῖται ἡ λέξις, οὐκ ἀντὶ τοῦ ἐκβαλόντες.

Pag. 87. *l.* 10. Ἠπόρησε μὲν) ἐν ἀμηχανίᾳ ἐγένετο εἰς ὁπότερον μέρος ἐλεύσεται, δηλονότι διὰ κινδύνου. *l.* 13. Ὡς ἐλάχιστον) ἢ ἐλάχιστον χωρίον λέγει, ὅτι συνῆξεν αὐτοὺς, ὡς γενέσθαι ἐν ὀλίγῳ χωρίῳ· ἢ μᾶλλον τὸ διάστημα λέγει τῆς Ποτιδαίας. ἐγγὺς γὰρ ἦν, ἥπερ ἡ Ὄλυνθος. τὸ γοῦν ὡς ἐλάχιστον τοῖς ἑξῆς συναπτέον. *l.* 14. Παρὰ τὴν χηλὴν) χηλὴ καλεῖται οἱ ἔμπροσθεν τοῦ πρὸς θάλασσαν τείχους προβεβλημένοι λίθοι, διὰ τὴν τῶν κυμάτων βίαν, μὴ τὸ τεῖχος βλάπτοιτο. εἴρηται δὲ παρὰ τὸ ἐοικέναι χηλῇ βοός.

Pag. 88. *l.* 4. Ἀπέχει δὲ) ἤγουν διΐσταται Ὄλυνθος τῆς Ποτιδαίας. *l.* 10. Ἱππεῖς δ' οὐδετέροις) ἐν τῇ μάχῃ δηλονότι, οὔτε τοῖς Ἀθηναίοις Ἀθηναῖοι, οὔτε τοῖς Ποτιδαιάταις Πο-

τιδαιάται. *l.* 12. Ὑποσπόνδους) ἐπειδὰν τι μέρος ἡττηθῇ τῶν μαχομένων, μὴ δυνάμενον τοὺς νεκροὺς αὐτοῦ λαβεῖν, αἰτεῖ γενέσθαι σπονδὰς ἕως οὗ λαβὸν θάψῃ, καὶ τότε πάλιν μάχονται. ἔςι δὲ πολλάκις ὅτε καὶ ἀσπόνδους αὐτοὺς ἐκομιζοντο, δηλονότι κατὰ τὸ ἴσον ἔχοντες ἑκάτεροι, καὶ τῆς μάχης ἰσοῤῥόπου γενομένης.

Pag. 89. *l.* 4. Ἀποτειχίσαντες) τὸ πρὸς Ὄλυνθον ἐρῶν τεῖχος περιοικοδομήσαντες, ἵνα μή τις ὑπεκφύγοι τῶν ἔνδον. *l.* 12. Καὶ ἐξ Ἀφύτιος) ἡ γὰρ ὁδὸς ἐκεῖθέν ἐςιν ἀπὸ Θρᾴκης. μία δὲ πόλις τῶν ἐν Παλλήνῃ ἡ Ἄφυτις. Ἰωνικῶς δὲ εἶπεν Ἀφύτιος. ἔδει γὰρ διὰ τοῦ δ'.

Pag. 90. *l.* 7. Ἢ ἄλλο παράλογον) οἷον σεισμός. εἰώθεσαν γὰρ οἱ Ἕλληνες ἀναχωρεῖν τοιούτου τινὸς γινομένου, οἰωνιζόμενοι τὸ ἐκ τούτου κακόν. *l.* 10. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν) ἔπαινος Ἀριςέως. τὸ ἑξῆς, ὡς δὲ βουλόμενος τὰ ἐπὶ τούτοις παρασκευάζειν, οὐκ ἔπειθεν. *l.* 13. Τά τε ἄλλα ἐπολέμει) τὰ μὴ ἀποςάντα τῶν Ἀθηναίων δηλονότι ἐπολέμει τοῖς Χαλκιδεῦσι. *l.* 14. Καὶ Σερμυλίων) τὸ ἑξῆς οὕτω, καὶ πολλοὺς τῶν Σερμυλίων διέφθειρε, λοχήσας αὐτοὺς πρὸς τῇ ἑαυτῶν πόλει. ἔςι δὲ ἡ Σερμυλὶς, Χαλκιδικὴ πόλις, τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονοῦσα.

Pag. 91. *l.* 3. Φορμίων μὲν ἔχων) ἄπορον πῶς ὁ Φορμίων τὸ πρὸς τῇ Παλλήνῃ τεῖχος φυλάσσων, τὴν Χαλκιδικὴν καὶ Βοττικὴν γῆν ἐδῄου, καὶ οὐχὶ μᾶλλον τὸ ἕτερον μέρος τῆς φυλακῆς, ὅπερ εἶχεν ὁ Καλλίας πρὶν ἢ τελευτῆσαι. καὶ φαμὲν ὅτι τὸ πρὸς τῇ Παλλήνῃ μέρος φίλιον ἦν τοῖς Ἀθηναίοις, τὸ δὲ πρὸς Ὀλύνθῳ, ἐχθρόν. εἰκότως οὖν ἠμέλητο τὸ τοῦ Φορμίωνος μέρος, ὡς ἱκανῶν ὄντων τῶν Παλληνέων τὸ καθ' ἑαυτοὺς μέρος φυλάσσειν. *l.* 12. Σφίσιν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ὅτι οἱ Κορίνθιοι. *l.* 13. Οὐ μέντοι ὅγε πόλεμος) ὁ Πελοποννησιακὸς, φησὶ, πόλεμος οὔπω συνεκροτήθη. *l.* 14. Ξυνεῤῥώγει) συνεπεπτώκει.

Pag. 92. *l.* 8. Αὐτόνομοι) αἱ γὰρ σπονδαὶ εἶχον, τὰς ἀγράφους τῶν πόλεων αὐτονόμους εἶναι. Αἰγινήτας δὲ, μὴ ἐγγεγραμμένους ταῖς σπονδαῖς, ὑφ' ἑαυτοὺς εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Κατὰ τὰς σπονδὰς) κατὰ τὴν συμφωνίαν τῶν σπονδῶν. *l.* 11. Ξύλλογον σφῶν) εἰωθότα λέγει ξύλλογον, ὅτι ἐν πανσελήνῳ ἐγίγνετο ἀεί.

Pag. 93. *l.* 1. Μάλιςα δὲ, λιμένων τε εἴργεσθαι) φασὶν

ὅτι Περικλῆς μέλλων λόγον δοῦναι τῶν χρημάτων τοῦ ἀγάλματος ὃ κατεσκεύασεν ὁ Φειδίας, ἠθύμει. ἰδὼν οὖν αὐτὸν ὁ Ἀλκιβιάδης παῖς ὤν, ἤρετο ὅ, τι ἀθυμεῖ. τοῦ δὲ φήσαντος ὅτι διὰ τοῦτο ἀθυμῶ ὅπως δώσω λόγον τῶν χρημάτων, ἐκεῖνος φθάσας εἶπε, μᾶλλον σκόπει ὅπως μὴ δώσεις. ὁ δὲ ὑπολαβὼν τὸν λόγον, εἰσάγει ψῆφον εἰς τὴν πόλιν κατὰ Μεγαρέων, ἀξιῶν αὐτοὺς εἴργεσθαι λιμένων καὶ ἀγορᾶς. καὶ τῶν Ἀθηναίων θορυβηθέντων αὐτὸς ἐκφεύγει. οἱ δὲ φασὶν ὅτι διὰ τοῦτο τὴν ψῆφον εἰσήγαγε διότι οἱ Μεγαρεῖς Ἀσπασίαν τὴν διδάσκαλον Περικλέους ὕβρισαν, πόρνην αὐτὴν ἐγκαλοῦντες. *l.* 6. Τὸ πιςὸν ὑμᾶς) τὸ πιςὸν, ὦ Λακεδαιμόνιοι, τῆς καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς πολιτείας καὶ ὁμιλίας, ἀπιςοτέρους ὑμᾶς ἐς τοὺς ἄλλους Ἕλληνας, ἤν τι λέγωμεν, καθιςησι. *l.* 9. Πρὸς τὰ ἔξω πράγματα) πρὸς τὰ τῶν συμμάχων.

Pag. 94. *l.* 1. Παρεκαλέσατε) κυρίως παρακαλεῖν, ἔςιν ἢ τὸ καλεῖν, ἢ τὸ προτρέπεσθαι. ἄκυρον γὰρ τὸ δέεσθαι. *ead.* Ἐν οἷς προσήκει) ἐντεῦθεν οἱ ἀγῶνες, καὶ τὸ δίκαιον. *l.* 2. Ὅσῳ καὶ μέγιςα ἐγκλήματα ἔχ.) κατὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὑμῶν δηλονότι. *l.* 4. Ἀφανεῖς που ὄντες) ἤγουν λεληθότως ἠδίκουν. *l.* 5. Προσέδει) ὑμῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 7. Τοῖς δ' ἐπιβουλεύοντας) Ποτιδαίαταις καὶ Μεγαρεῦσι. *ead.* Τοῖς ἡμετέροις ξυμμάχοις) ὡς συνειδότες τὰς ἑαυτῶν ἁμαρτίας, καὶ γιγνώσκοντες ὡς πάντως οὐκ ἀνεξόμεθα, ἀλλὰ πολεμήσομεν. *l.* 8. Προπαρεσκευασμένους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δρᾶτε. *l.* 9. Εἴποτε ἄρα) ἐν ἄλλῳ οὐ κεῖται τὸ ἄρα. *l.* 11. Ἐπικαιρότατον) ἁρμοδιώτατον. *l.* 12. Ἐπιχρῆσθαι) ἀποχρῆσθαι, ἐνέργειαν ποιεῖν. *ead.* Ἡ δὲ ναυτικὸν ἂν) ἡ δὲ ἔδωκεν ἂν συμμαχίαν ναυτικὴν, εἰ πόλεμος γενήσεται δηλονότι. *l.* 15. Μετὰ τὰ Μηδικὰ) μετὰ τὸν πόλεμον τὸν Μηδικόν. *ead.* Κρατῦναι) ἰσχυροποιῆσαι.

Pag. 95. *l.* 1. Ἐς τόδε τε) μέχρι τοῦδε. *l.* 5. Εἴπερ) ἐπεί. *ead.* Καὶ τὴν ἀξίωσιν) τὸ σεμνολόγημα, τὸ ἀξίωμα τῆς δικαιοσύνης ἔχει. *l.* 7. Χρῆν γὰρ, οὐκ εἰ ἀδικούμεθα) καὶ νῦν γὰρ, φησὶν, ἀμφιβάλλεται εἰ ἀδικούμεθα. *l.* 9. Οἱ γὰρ δρῶντες) οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πρὸς οὐ διεγνωκότας ἡμᾶς· οἱ γὰρ μετὰ σκέψεως εἰς τὴν πρᾶξιν ἐρχόμενοι, οὐκ ἀναβεβλημένως ἔρχονται κατὰ τῶν ἀγνοούντων. *l.* 14. Ἰσχυρῶς ἐγκείσονται) μετὰ βάρους ἐπιτεθήσονται.

Pag. 96. *l.* 4. Ἀσφαλεῖς εἶναι) προσεκτικοὶ, ἐν οὐδενὶ σφαλλόμενοι. *ead.* Ὁ λόγος τοῦ ἔργου ἐκράτει) τουτέστιν, ὁ λόγος ψευδὴς ἦν τοῦ ὑμᾶς ἀσφαλεῖς εἶναι. *l.* 6. Ἢ τὰ παρ' ὑμῶν) τὸ ἤ, ἀντὶ τοῦ ἤπερ. δηλοῖ δὲ αὐτῶν τὸ ὀκνηρόν. *l.* 7. Ἀξίως προαπαντῆσαι) ἀξιομάχως. *l.* 10. Καὶ ἐς τύχας) ἐς τύχας καταστῆναι. ὁ γὰρ πρὸς μείζονα πολεμῶν, τύχην καλείτω συνεργόν. *l.* 12. Περὶ αὐτῷ τὰ πλείω) ἐν τῷ στενῷ τῆς Σαλαμῖνος τολμήσαντα ναυμαχῆσαι, ὅστις ἐγένετο αἴτιος τῆς ἥττης. *l.* 13. Καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς Ἀθηναίους) ἀντὶ τοῦ, αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 97. *l.* 4. Φίλων ἀνδρῶν) λείπει ἡ κατά. *l.* 7. Καὶ ἅμα, εἴπέρ τινες) ἐπειδὴ ἐπέπληξεν ὁ Κορίνθιος, λέγει τοίνυν, ὅτι οὐχ ὁ τυχὼν εἰμι· καὶ μὴ ἀπαξιώσῃς ὑπ' ἐμοῦ ὀνειδιζόμενος. *l.* 12. Καὶ ὡς πᾶν διαφέροντας) πᾶν νόημα, καὶ πρᾶξαι. οὐ γὰρ δύναμιν λέγει, ἐπεὶ ἀποτροπὴ τὸ τοιοῦτόν ἐστιν. *ead.* Οἱ μέν γε, νεωτεροποιοὶ) οἱ νεωτέρων πραγμάτων ἐφιέμενοι. *l.* 14. Ὃ ἂν γνῶσιν) λέξεις ἀπὸ κοινοῦ. *l.* 15. Οὐδὲ τἀναγκαῖα) οὐδὲ τῶν ἀναγκαίων περιγενέσθαι. τὸ δὲ ἐξικέσθαι ἀντὶ τοῦ ἀρκεῖν.

Pag. 98. *l.* 4. Βεβαίοις πιστεῦσαι) θαῤῥῆσαι. *l.* 6. Μελλητὰς) ἀποβεβλημένους. *ead.* Ἀποδημηταὶ) ὑπερόριοι τῆς οἰκείας πατρίδος. *ead.* Πρὸς ἐνδημοτάτους) ἤγουν, ἀποδημοῦσι τῆς οἰκείας πατρίδος, καὶ ἐπιδημοῦσι δήμοις ἀλλοτρίοις πρὸς τὸ κτήσασθαι αὐτούς. *l.* 8. Τῷ ἐπελθεῖν) οἴεσθε, φησίν, ὅτι ἐὰν ἐπέλθητέ τισι, καὶ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῖν ἀπόλλυται. *ead.* Καὶ τὰ ἕτοιμα ἂν) τὰ ὑπάρχοντα, τὰ ἑτοίμην ἀπόλαυσιν ἔχοντα. ἢ ἀναπαύονται, ἢ ἀθυμοῦσι. *l.* 10. Ἐπ' ἐλάχιστον) ἀντι τοῦ οὐδὲ ἐλάχιστον. *l.* 11. Ἀλλοτριωτάτοις) λείπει τὸ ὡς, ἵν' ᾖ, ὡς ἀλλοτρίοις. *l.* 12. Οἰκειοτάτῃ) πρὸς τὴν πατρίδα δηλονότι. *l.* 13. Μὴ ἐπεξέλθωσι) μὴ πράξωσι.

Pag. 99. *l.* 1. Πρὸς τὰ μέλλοντα) ἀπὸ κοινοῦ, ἡγοῦνται. *l.* 3. Μόνοι γὰρ ἔχουσι) τὸ δ' ἑξῆς, οὕτω, μόνοι γὰρ, φησὶν, ἃ ἂν γνῶσιν, ἐλπίζουσι τε ὁμοίως, καὶ ἔχουσι, διὰ τὸ ταχεῖαν τὴν ἐπιχείρησιν ποιεῖσθαι. πρῶτον γάρ τις ἐπινοεῖ, εἶτα ἐλπίζει, και εἶθ' οὕτως ἐπιχειρεῖ. ὕστερον δὲ καὶ κτᾶται. *l.* 8. Καὶ μήτε ἑορτὴν) αἰνίττεται εἰς τοὺς Λάκωνας, οἵτινες ἐν ἑορτῇ οὐκ ἐστράτευον. *l.* 10. Ἢ ἀσχολίαν ἐπίπονον) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἡγεῖσθαι.

Pag. 100. *l.* 1. Οὐ τούτοις τῶν ἀνθρώπων) ὁ νοῦς τῶν λεγομένων, τοιοῦτος, Νομίζετε οὐ τούτοις τῶν ἀνθρώπων δεῖν παραμένειν τὴν ἡσυχίαν καὶ εἰρήνην, οἳ τῇ μὲν διαγωγῇ καὶ παρασκευῇ εἰρηναίως διάγωσι, τῇ δὲ γνώμῃ φανεροὶ ὦσιν ὡς ἀμυνοῦνται, ἢν ἀδικῶνται. θέλει δὲ εἰπεῖν ὡς ὑμεῖς αὐτοί, ὦ Λακεδαιμόνιοι, ποιεῖτε τοῦτο. ταῦτα τινὲς κατ' ἐρώτησιν, τινὲς δὲ κατὰ ἀπόφασιν ἀνέγνωσαν. *l.* 4. Μὴ λυπεῖν τε) οὔτε ἀδικεῖν βούλεσθε, καὶ ἀδικούμενοι ἀμύνεσθε· καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἴσον νέμετε. *l.* 6. Πόλει ὁμοίᾳ) ὁμογνώμονι, τὰ ἴσα ζηλούσῃ. *l.* 7. Ἀρχαιότροπα) οἷον ἁπλᾶ καὶ ἀφελῆ. προεῖπε δὲ τοὺς Ἀθηναίους νεωτεροποιούς. *l.* 8. Ἀνάγκη δὲ ὥσπερ τέχνης) παρὰ τὸ Ὁμηρικὸν, Τὴν γὰρ ἀοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι, Ἥ τις ἀκουόντεσσι νεωτάτη ἀμφιπέληται. *l.* 9. Ἀεὶ τὰ ἐπιγιγνόμενα) τοῦτο πρὸς τὸ ἀρχαιότροπα. οὐκ ἔδει, φησὶν, ὑμᾶς ἀεὶ τοιούτους εἶναι. *l.* 11. Ἐπιτεχνήσεως δεῖ) ἐπιτεχνήσεως, ἐξευρέσεως. ἐπιμένει δὲ τῇ παραβολῇ. *l.* 13. Κεκαίνωται) κεκαινοτόμηται. *l.* 14. Νῦν δὲ τοῖς τε) οἱ ἐπίλογοι ἔνθεν.

Pag. 101. *l.* 1. Ὑπεδέξασθε) ὑπέσχοντο γὰρ ἀνωτέρω τοῖς Ποτιδαιάταις. *l.* 4. Πρὸς ἑτέραν τινὰ) πρὸς τοὺς Ἀργείους. ἐχθροὶ γὰρ ἦσαν τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 5. Δρῷμεν δ' ἂν ἄδικον οὐδὲν) ἐπειδὴ εἶπεν ὁ Κορίνθιος πρὸς ἑτέραν συμμαχίαν τραπέσθαι, μὴ βοηθούμενος ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων, νῦν τοῦτο κατασκευάζει, καὶ λέγει ὅτι οὐδὲν ἄδικον δρῶμεν, εἰ πρὸς ἑτέρους τράπωμεν συμμάχους. αἰνίττεται δὲ τοὺς Ἀργείους, οἵτινες ἐχθρωδῶς διέκειντο πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. *ead.* Ὁρκίων) τῶν ἐφόρων τῶν ὅρκων. *l.* 6. Αἰσθανομένων) ἤτοι τῶν ζώντων, ἢ τῶν φρονίμων, ἢ τῶν ἡρώων. *l.* 7. Δι' ἐρημίαν) συμμαχίας δηλονότι. *ead.* Προσιόντες) προσιόντες καὶ ἐπικαλούμενοι συμμαχεῖν. *l.* 9. Μενοῦμεν) ἤγουν, ἐν τῇ ὑμετέρᾳ συμμαχίᾳ. *l.* 12. Ἐξηγεῖσθαι) ἄρχειν, κρατεῖν, ἢ ἄγειν. *l.* 14. Τοιαῦτα μὲν οἱ Κορίνθιοι) ἐμέρισε πρὸς μὲν τὴν κατηγορίαν τῶν Κορινθίων, τὴν ἀπολογίαν τῶν Ἀθηναίων· πρὸς δὲ τὴν ἐπίπληξιν αὐτῶν, τὴν ἀντίθεσιν Ἀρχιδάμου τοῦ Λακεδαιμονίου.

Pag. 102. *l.* 1. Ἔτυχε γὰρ πρεσβεία πρότερον) ἤγουν, ἔτυχον παρόντες πρέσβεις. *l.* 3. Παριτητέα) δίκαιον εἶναι παριέναι. *l.* 4. Μηδὲν ἀπολογησομένους) ὡς μέγα φρονῶν ὁ

Ἀθηναῖος, οὐδὲ ἀπολογεῖται, ὡς κηδόμενος τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 5. Ὧν αἱ πόλεις) αἱ σύμμαχοι τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 7. Πόλιν ἐβούλοντο σημῆναι) τὸ σημῆναι, Ἰακόν. πλὴν τὸ σημᾶναι πλεῖον ἔχει τὴν εὐρύτητα.

Pag. 103. *l.* 2. Ἡ μὲν πρέσβευσις) ἡ ςάσις πραγματική. τὸ μέλλον γὰρ ζητεῖ. ταύτην ἐπλάσατο οἰκονομικῶς τὴν δημηγορίαν ὁ συγγραφεὺς, χαίρων ταῖς ἀντιθέτοις δημηγορίαις ἀεί. Ὅτι ἡ πρέσβευσις, ἢ καταβόησις καὶ τὸ καταβοὴ, παρὰ Θουκυδίδῃ ἰδίως. *ead.* Οὐκ ἐς ἀντιλογίαν τοῖς ἡμετέροις ξυμμάχοις) οὐκ ἐπρεσβεύσαμεν εἰς τὸ ἀντειπεῖν τοῖς συμμάχοις ἡμῶν. *l.* 4. Καταβοὴν) κατηγορίαν. *l.* 5. Παρήλθομεν) ἐπελθόντες, ἐπὶ ξένων παρελθόντες, ἐπὶ ἰδίων. *l.* 7. Ἀλλ' ὅπως μὴ ῥᾳδίως) οἱ γὰρ κατά τινος ςρατεύοντες, ἢ ὡς ἀδικούμενοι τοῦτο ποιοῦσιν, ἢ ὡς εὐτελοῦς καὶ καταφρονουμένου. τεχνικῶς δὲ ὁ Ἀθηναῖος δείκνυσιν ἑαυτὸν καὶ δίκαιον καὶ μέγαν, καὶ οὐκ εὐκαταφρόνητον. *l.* 11. Ἃ κεκτήμεθα) ἤγουν τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀρχήν. *l.* 12. Ἀξία λόγου ἐςὶν) ἀξιέπαινος. *ead.* Πάνυ παλαιὰ) τὰ κατὰ Ἀμαζόνας, καὶ Θρᾷκας, καὶ Ἡρακλείδας, φησίν. *l.* 14. Τὰ δὲ Μηδικὰ) ἀεὶ γὰρ ἐμεγαλαύχουν οἱ Ἀθηναῖοι τὰ Μηδικά.

Pag. 104. *l.* 4. Μὴ παντὸς) μὴ παντὸς εἶπε, διὰ τὰ τοῦ Κίμωνος ἔργα. τὸ δὲ ςερισκόμεθα, ἐν ἤθει ἀναγνωςέον. *l.* 5. Οὐ παραιτήσεως) οὐχὶ ἕνεκα τοῦ αἰτεῖν συγγνώμην φησί. *l.* 8. Προκινδυνεῦσαι) μετὰ κινδύνου μαχέσασθαι τῷ βαρβάρῳ ἐν Μαραθῶνι, πρὸ τῆς Ἑλλάδος κινδυνεῦσαι. τοὺς δὲ Πλαταιεῖς εἴασεν, ὅτι ὕςερον παρεγένοντο. *l.* 10. Πανδημεὶ) καὶ γέροντες καὶ νέοι. *l.* 11. Ὅπερ ἔσχεν) ἔσχεν, ἐπέσχε, διεκώλυσε.

Pag. 105. *l.* 2. Τῷ πλέονι τοῦ ςρατοῦ) λαβὼν τὸ πλέον τοῦ ςρατοῦ. *l.* 4. Τοιούτου μέντοι) θαυματικῶς τοῦτο φησίν. *l.* 5. Ἐν ταῖς ναυσὶ τῶν Ἑλλήνων) ἤγουν ἡ βοήθεια τῶν Ἑλληνικῶν πραγμάτων ἐν ταῖς ναυσὶν ἦν. *l.* 7. Ἀριθμόν τε νεῶν) ταῦτα πάντα παρ' Ἡροδότῳ κεῖται κατὰ διέξοδον. *l.* 9. Δύο μοιρῶν) ἀντὶ τοῦ τὸ δίμοιρον, ὅ ἐςι διακόσιαι ἑξήκοντα. ἦσαν γὰρ αἱ πᾶσαι, τετρακόσιαι· κατὰ δὲ ἄλλους, τετρακόσιαι ὀγδοήκοντα. τοῦτο οὖν λέγει, ὅτι αὐτοὶ τὸ δίμοιρον δεδώκαμεν. *l.* 10. Ἐν τῷ ςενῷ) ἐν τῇ Σαλαμῖνι. *l.* 15. Οὐδεὶς ἐβοήθει τῶν ἄλλων) Μακεδόνων, Θεσσαλῶν, Λοκρῶν, Βοιωτῶν, Φωκέων. *ead.* Μέχρι ἡμῶν δουλευόντων) μέχρι τῆς πόλεως ἡμῶν.

Pag. 106. *l.* 1. Ἠξιώσαμεν) ἄξιον ἐκρίνομεν. *l.* 2. Διαφθείραντες) τὸ διαφθείραντες τινὲς φασὶ τὸ διαφθαρῆναι ἐάσαντες. ἄλλοι δὲ παριςοροῦσιν ὅτι αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοχειρὶ τὴν πόλιν κατέβαλον, ἵνα μὴ ἔχῃ αὐτῇ ὁ βάρβαρος ὡς ὁρμητηρίῳ χρῆσθαι πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Ἄλλως, τὰ οἰκεῖα διαφθείραντες, οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως εἴληπται, ἀλλ' ἐπὶ τῶν σκευῶν τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις, καὶ τῆς ἄλλης περιουσίας, ἣν οὐκ ἦν δυνατὸν ὑπεκθέσθαι, οὔτε ἐν ταῖς ναυσὶ φέρειν. τάχα δὲ καὶ ἐπὶ κυνῶν καὶ βοσκημάτων τοῦτο συννοηθῆναι δύναται. *ead.* Μηδ' ὡς) Ποιητικῶς, μηδ' οὕτως. *l.* 3. Προλιπεῖν) μὴ προλιπεῖν ἠξιώσαμεν, ἀλλὰ βοηθῆσαι. *ead.* Μηδὲ σκεδασθέντες) εἰς ἄλλας χώρας. *l.* 4. Ἀχρεῖοι αὐτοῖς γενέσθαι) τοῖς συμμάχοις φησιν. *l.* 5. Καὶ μὴ ὀργισθῆναι) ἀπὸ κοινοῦ, ἠξιώσαμεν, ἀλλὰ βοηθεῖν ὑμῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 7. Ὑμεῖς μὲν γὰρ) κατασκευὴ τοῦ νοήματος. *l.* 8. Τὸ λοιπὸν) χρόνου. *l.* 10. Οὐ παρεγένεσθε) εἰς βοήθειαν. *l.* 11. Οὐκ οὔσης ἔτι) Οὐκ οὔσης τῆς πόλεως, ἐν βραχείᾳ ἐλπίδι αἱ τριήρεις, ἢ τὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων. *l.* 13. Εἰ δὲ προσεχωρήσαμεν) οἱ Ἀθηναῖοι προσήλθομεν. *l.* 14. Ὥσπερ καὶ ἄλλοι) οἱ Θηβαῖοι δηλονότι. *ead.* Περὶ τῇ χώρᾳ) ἑαυτῶν δηλονότι. *l.* 16. Διεφθαρμένοι) ἀλλὰ μεταναςῆναι εἰς ἄλλην χώραν, ὡς ἀπόλιδες. *ead.* Οὐδὲν ἂν ἔτι ἔδει) τὸ ἑξῆς, οὐδὲν ἂν ἔδει ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους ναυμαχεῖν. *ead.* Ναῦς ἱκανὰς) δέκα γὰρ εἶχον μόνας ναῦς.

Pag. 107. *l.* 1. Ἀλλὰ καθ' ἡσυχίαν) ἀμαχητί. *ead.* Προεχώρησε) προσῆλθε. *l.* 3. Ἆρ' ἄξιοι ἐσμὲν) ἐν ἐρωτήσει, ἆρα, φησὶν, ἄξιοι ἐσμὲν ἕνεκα τῆς ἀρετῆς ἡμῶν μὴ φθονεῖσθαι τῆς ἀρχῆς; *l.* 4. Καὶ γνώμης ξυνέσεως) ἤγουν προαιρέσεως. *l.* 7. Πρὸς τὰ ὑπόλοιπα τοῦ βαρβάρου) πρὸς τὴν ὑπολειφθεῖσαν μάχην. ἕως γὰρ Μυκάλης μόνον ἦλθον οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 10. Ἐξ αὐτοῦ δὲ τοῦ ἔργου) ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ πράγματος. λέγει δὲ τῆς ἀρχῆς. ὁ γὰρ ἄρχων ἀεὶ μισεῖται. *l.* 11. Ὑπὸ δέους) τοῦ βαρβάρου, ἤγουν τῶν κακῶς παθόντων ἐν τῇ ἀρχῇ ὑπηκόων. *l.* 12. Καὶ ὠφελείας) τοῦ φόρου δηλονότι. *l.* 14. Καί τινων καὶ ἤδη) ταῦτα διηγεῖται ἐν τῇ πεντηκονταετηρίδι. *l.* 15. Καὶ διαφόρων ὄντων) ἐχθρῶν. καὶ οὐκ ἂν ἠλευθέρωντο· ὥςε οὐκ ἠδίκουν.

Pag. 108. *l.* 1. Ἀνέντας) ἀπολύσαντας. *l.* 2. Ἀνεπίφθονον)

ἄμεμπτον. *l.* 3. Τῶν μεγίϛων πέρι) ταυτὸν εἰπεῖν, ἀντὶ τοῦ, ἵνα μὴ ἐμπέσῃ εἰς μεγίϛους κινδύνους. *ead.* Εὖ τίθεσθαι) καλῶς οἰκονομεῖν. *l.* 4. Ὑμεῖς γοῦν, ὦ Λακεδαιμόνιοι) τὸ ἐγκαλούμενον τοῖς Ἀθηναίοις, τὸ δουλώσασθαι τοὺς συμμάχους, ἀνθυποφέρει τοῖς Λακεδαιμονίοις. ἐξηγεῖσθαι γὰρ λέγει καὶ αὐτοὺς κατὰ τὸ αὐτοῖς ὠφέλιμον. *l.* 5. Ἐπὶ τὸ ὑμῖν ὠφέλιμον) τὴν ὀλιγαρχίαν αὐτοῖς φησιν ὠφέλιμον. *l.* 6. Καὶ εἰ τότε ὑπομείναντες) ἀπὸ τῆς Μυκάλης δηλονότι. *l.* 7. Ἀπήχθεσθε) οἱ γὰρ ἄρχοντες μισοῦνται. φιλελεύθερον γὰρ τὸ ἀνθρώπινον. *l.* 9. Ἐγκρατῶς) ἰσχυρῶς. *l.* 12. Καὶ ταύτην μὴ ἀνεῖμεν) ἐλαττοῦμεν. *l.* 14. Καὶ ὠφελείας) τοῦ ἄρχειν δηλονότι.

Pag. 109. *l.* 1. Καθεϛῶτος) νομίμου ὄντος, νομιζομένου. *l.* 2. Κατειργεσθαι) κατέχεσθαι, ἄρχεσθαι. *ead.* Ἄξιοί τε ἅμα) ὁ νοῦς τῶν λεγομένων, ἄξιοι τοῦ ἄρχειν καὶ ὑμῖν αὐτοῖς ἐδοκοῦμεν, μέχρις οὗ τὰ συμφέροντα λογιζόμενοι ἦτε· τουτέϛιν, ἐν τῷ προλαβόντι χρόνῳ· νῦν, ἐν τῷ ἐνεϛῶτι χρόνῳ, τῷ δικαίῳ λόγῳ χρῆσθε, τῷ τῆς ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων δηλονότι· κρίνοντες δίκαιον ὑπάρχειν νῦν ἐλευθέρους εἶναι τοὺς Ἕλληνας. *l.* 3. Τὰ ξυμφέροντα) ἀπὸ κοινοῦ τὸ νῦν, καὶ δηλοῖ ἐνταῦθα παρῳχημένον χρόνον. *l.* 4. Δικαίῳ λόγῳ) δίκαιον λόγον λέγει τὴν ἐλευθερίαν τῶν Ἑλλήνων. *ead.* Νῦν χρῆσθε) ἐνταῦθα τὸ νῦν ἐνεϛῶτα χρόνον δηλοῖ. *ead.* Ὃν οὐδείς πω) ὁ νοῦς τοιοῦτος· ὅντινα δίκαιον λόγον οὐδεὶς πώποτε προκρίνας, ἀπετράπετο τοῦ πλέον ἔχειν τὶ κτήσασθαι. τὸ δὲ μὴ περιττῶς κεῖται Ἀττικῇ συνηθείᾳ, ὡς καὶ παρὰ Δημοσθένει πολλάκις. *ead.* Παρατυχὸν) παρατυχόντος. *l.* 5. Προθεὶς) προτιμήσας. *l.* 7. Τῇ ἀνθρωπείᾳ) τῇ παρεπομένῃ τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει ἀρχῇ. *l.* 8. Ἄλλους γ' ἂν) ἀορίϛως μὲν, εἰς τοὺς Λακεδαιμονίους δὲ αἰνίττεται. *l.* 9. Ἡμέτερα) ἡμέτερα φησὶ τὴν ἀρχήν. *ead.* Δεῖξαι ἂν μάλιϛα) δηλονότι βιαιότερον ἄρξαντας. *l.* 10. Μετριάζομεν) ταπεινοὶ ἐσμεν. *ead.* Καὶ ἐκ τοῦ ἐπιεικοῦς) ἐκ τῆς μετριότητος. *l.* 12. Καὶ ἐλασσούμενοι γὰρ) ἀδικούμενοι. ζημιούμενοι ἐν ταῖς συναλλαγματικαῖς χρείαις, καθὸ ἐξ ἰσοτιμίας δικαζόμεθα πρὸς αὐτοὺς, καίτοι δυνάμενοι ὡς ἄρχοντες ἔχειν τὸ πλέον. *l.* 13. Καὶ παρ' ἡμῖν αὐτοῖς) τὸ ἑξῆς, καὶ ἐν τοῖς παρ' ἡμῖν ὁμοίοις νόμοις ποιήσαντες τὰς κρίσεις, φιλονε-

κεῖν δοκοῦμεν. *ead.* Ἐν τοῖς ὁμοίοις νόμοις) ὁμοίοις νόμοις λέγει τόν τε ξένον καὶ τὸν πολίτην. ἴσος γὰρ ἀμφοτέροις παρ' ἡμῖν ὁ νόμος.

Pag. 110. *l.* 1. Φιλοδικεῖν) ἐκωμῳδοῦντο γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι ὡς φιλόδικοι. *l.* 2. Ἄλλοθί που ἔχουσιν ἀρχὴν) οἷον, Πέρσης, Σκύθης. *l.* 3. Καὶ ἧσσον ἡμῶν) ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ἧσσον. *l.* 4. Οὐκ ὀνειδίζεται) προφέρεται. οὐκ ὀνειδίζεται τὸ βίαιον τῆς ἀρχῆς παρ' ἄλλοις, ἀλλὰ μόνοις παρ' ἡμῖν. *l.* 5. Δικάζεσθαι) ἀντὶ τοῦ δίκαια πράττειν πρὸς τοὺς ὑπηκόους. *l.* 6. Εἰθισμένοι) διὰ τούτων ἔδειξε τὸ σπάνιον τῆς ἀδικίας. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ἐάν τι τοιοῦτο πάθωσι παρ' ἡμῶν παρ' ὃ νομίζουσιν αὐτοὶ μὴ δίκαιον εἶναι, ἀγανακτοῦσιν. οὐκ εἶπε δὲ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ τὸ παρ' ὃ ἐκεῖνοι νομίζουσι μὴ δίκαιον. *ead.* Ἤν τι παρὰ τὸ μὴ) ἐάν τι παρὰ τὴν ἑαυτῶν δόξαν διὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἡμῖν ἀρχὴν, ἢ λόγῳ, ἢ ἔργῳ νομίσωσιν ἐλαττωθῆναι. *l.* 9. Ἀλλὰ τοῦ ἐνδεοῦς) λείπει ἡ ὑπὲρ ἵν' ᾖ, ὑπὲρ τοῦ ἐνδεοῦς. *l.* 10. Ἢ εἰ ἀπὸ πρώτης) τὸ ἢ, ἀντὶ τοῦ ὡς. *l.* 11. Ἐπλεονεκτοῦμεν) κατὰ τὸν τῆς ἀρχῆς νόμον. *ead.* Ἐκείνως δ' οὐδ' ἂν) ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. *l.* 14. Μᾶλλον ὀργίζονται) διὰ τοῦτο, φησὶν, ὀργίζονται οἱ σύμμαχοι, ὅτι ἀδικεῖσθαι νομίζουσι, καὶ οὐχὶ βιάζεσθαι. ἴσους γὰρ ἡμῶν αὐτοὺς ἐξ ἀρχῆς εἴχομεν.

Pag. 111. *l.* 5. Εἰ καθελόντες) προμαντεύεται· καθεῖλον γὰρ αὐτῶν τὰ τείχη οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 7. Εἴπερ οἷα) τὸ ἑξῆς, εἴπερ ὅμοια γνώσεσθε οἷα καὶ ἐπὶ τοῦ Μήδου. *l.* 9. Καθ' ὑμᾶς αὐτοὺς νόμιμα) οὐδενὶ γὰρ ξένῳ μετεδίδοσαν τῶν παρ' αὐτοῖς νομίμων οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ καὶ ἐξενηλάτουν. *l.* 10. Εἷς ἕκαστος ἐξιὼν) εἰς ἀρχὴν δηλονότι. *l.* 11. Τούτοις χρῆται) τοῖς παρ' ὑμῖν. *l.* 12. Βουλεύεσθε) ἐντεῦθεν οἱ ἐπίλογοι. *l.* 13. Καὶ μὴ ἀλλοτρίαις) ταῖς τῶν Κορινθίων. *l.* 14. Πρόσθησθε) ἀνάθησθε, ἑαυτοῖς δηλονότι.

Pag. 112. *l.* 1. Παράλογον) ἀπροσδόκητον. ἀρσενικῶς τὸν παράλογον. *l.* 2. Ἐς τύχας τὰ πολλὰ) εἰς ἀδηλότητα. Ὅμηρος, — νίκη δ' ἐπαμείβεται ἄνδρας. *l.* 3. Περιΐστασθαι) περιτρέπεσθαι. *ead.* Ἀπέχομεν) ἑκατέροις γὰρ τὸ μέλλον ἀόρατον, καὶ ἀφανές. *ead.* Καὶ ὁποτέρως ἔσται) ἄδηλόν ἐστιν ὁποῖον μέρος κινδυνεύσει. *l.* 4. Κινδυνεύεται) μετὰ κινδύνων πράττεται. *ead.* Ἰόντες τε οἱ ἄνθρωποι) οἱ ἀπροβούλευτοι

καὶ ἀνόητοι. *l.* 5. Τῶν ἔργων) πρὸ τῶν βουλευμάτων δηλονότι. *ead.* Ἃ χρῆν ὕϛερον) ἃ ἔργα δηλονότι. *l.* 7. Ἁμαρτίᾳ) τῇ προλεχθείσῃ ἀβουλίᾳ τοῦ πολέμου. *l.* 9. Αὐθαίρετος) αὐτεξούσιος. *l.* 11. Κατὰ τὴν ξυνθήκην) κατὰ τὰς ὁμολογίας τὰς ἐν ταῖς σπονδαῖς. *ead.* Θεοὺς τοὺς ὁρκίους) οὓς ἐν ταῖς σπονδαῖς ὠμόσαμεν. *l.* 13. Ὑφηγῆσθε) ὁδηγῆτε ὑμεῖς.

Pag. 113. *l.* 1. Ἐς τοὺς Ἀθηναίους) κατὰ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 2. Μεταϛησάμενοι πάντας) ἔθος γὰρ εἶχον οἱ Λακεδαιμόνιοι παρὰ τὰς ἐκκλησίας ἰδιαζόντως βουλεύεσθαι, καὶ δημηγορεῖν, διώκοντες τοὺς πολλούς. *l.* 3. Ἐπὶ τὸ αὐτὸ αἱ γνῶμαι ἔφερον) ὡμονόουν. *l.* 5. Καὶ πολεμητέα) ἄξιον. πολεμῆσαι. *l.* 10. Ὁρῶ) ἐμπείρους. *ead.* Μήτε ἀπειρίᾳ) γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμος. *l.* 11. Οἱ πολλοὶ) οἱ ἀπαίδευτοι. *l.* 13. Ἐλάχιϛον γενόμενον) ἤγουν δι' ἐλαχίϛου καιροῦ γενησόμενον. *l.* 14. Ἐκλογίζοιτο) μέχρις ὧδε τὸ προοίμιον. *ead.* Πρὸς μὲν γὰρ τοὺς Πελοποννησίους) οἱ ἀγῶνες, καὶ τὸ δυνατόν. *l.* 15. Παρόμοιος ἡμῶν ἡ ἀλκὴ) πεζομάχοι γὰρ πάντες.

Pag. 114. *l.* 1. Ἐφ' ἕκαϛα) λείπει χωρία. *l.* 2. Ἑκὰς ἔχουσι) τῆς Πελοποννήσου ἑκάς. ὥϛε δυσχερὴς ὁ πόλεμος διὰ τὰ ἐφόδια. *l.* 4. Ἐξήρτυνται) εὐτρεπισμένοι εἰσί. *ead.* Πλούτῳ) Διὰ Περσικά. *l.* 8. Καὶ τίνι πιϛεύσαντας) χρὴ δηλονότι. *l.* 9. Ἐπειχθῆναι) ἑτοίμως ἐλθεῖν. *l.* 10. Ἀλλ' ἥσσους ἐσμὲν) ἐνδεέϛεροι. *l.* 12. Τούτου ἐλλείπομεν) τοῦ ἔχειν χρήματα. *l.* 13. Ἐν κοινῷ) ταμείῳ δηλονότι. *ead.* Ἐκ τῶν ἰδίων φέρομεν) πένητες γάρ.

Pag. 115. *l.* 1. Ὑπερφέρομεν) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *ead.* Δῃοῦν) κείρειν. *ead.* Ἐπιφοιτῶντες) κατ' ἐκείνων ἐρχόμενοι. *l.* 2. Ἄλλη γῆ ἐϛὶ) Θράκη, καὶ Ἰωνία. *l.* 3. Καὶ ἐκ θαλάσσης) τὸ ἐκ ἀντὶ τοῦ διά. *ead.* Ἐπάξονται) εἰσάξουσιν. *l.* 4. Ἀφιϛάναι) ἀποϛῆται. *l.* 5. Τίς οὖν ἔϛαι) κατὰ ποῖον τρόπον. *l.* 7. Ἢ τὰς προσόδους) τὰ κέρδη. *l.* 8. Κἂν τούτῳ) τῷ πράγματι. *ead.* Καταλύεσθαι) οὐδὲ τὸν πόλεμον παῦσαι δηλονότι φησί. *l.* 9. Ἄρξαι μᾶλλον) τὸ μᾶλλον πρόσκειται, ὅτι οὐχὶ αὐτοὶ, ἀλλὰ καὶ Κορίνθιοι καὶ ἄλλοι ἤρξαντο τοῦ πολέμου. *l.* 13. Ἀπολίπωμεν) Ὅμηρος, Μηδ' ἡμῖν τεκέεσσι τ' ὀπίσσω πῆμα λίποιτο. *ead.* Φρονήματι) ἐπάρσει. *l.* 14. Μήτε τῇ γῇ δουλεῦσαι) τῆς γῆς, φησὶ, τεμνομένης

τῶν Ἀθηναίων, οὐκ εἰκὸς οὐδὲ πρέπον τῷ φρονήματι αὐτῶν ἡμῖν δουλεῦσαι καὶ ὑπακοῦσαι.

Pag. 116. *l.* 3. Μὴ καταφωρᾶν) ἐλέγχειν. *l.* 5. Ἐπιτρέψομεν) ἐνδώσομεν. *ead.* Κἂν τούτῳ) τῷ καιρῷ δηλονότι. *l.* 6. Ἐξαρτύεσθαι) οἰκονομεῖσθαι. ἀπὸ κοινοῦ δὲ κελεύω. *ead.* Προσαγωγῇ) προσαθροίσει. *l.* 8. Ἀνεπίφθονον δὲ) ἄψογον, ἀμώμητον, ἐκείνοις δηλονότι. *l.* 11. Καὶ τὰ αὐτῶν ἅμα ἐκποριζώμεθα) πορισμὸν ζωῆς ἐκ τῶν ἡμετέρων ἔχωμεν. *l.* 14. Πεφραγμένοι) ὡπλισμένοι. *ead.* Ἴμεν ἐπ' αὐτοὺς) πορευσόμεθα. ἀπὸ τοῦ ἰέναι.

Pag. 117. *l.* 1. Παρασκευὴν) ἑτοιμασίαν. *l.* 3. Ἄτμητον) ἀδῄωτον. *l.* 5. Ἢ ὅμηρον ἔχειν) ὅμηρον, ἐνέχυρον τὸ ὑπὲρ εἰρήνης παρεχόμενον. παρὰ τὸ ὁμοῦ εἴρειν. *ead.* Καὶ οὐχ ἧσσον) διὰ τοῦ τεμεῖν αὐτῶν τὴν γῆν. *l.* 7. Ἐς ἀπόνοιαν) διὰ τὸ ῥιψοκίνδυνον. *l.* 8. Ἀληπτοτέρους) ἀσχέτους. *l.* 10. Μὴ αἴσχιον) ὁ γὰρ ἐν πολέμῳ ἡττώμενος, ἀναγκάζεται ἀπορεῖν, καὶ εἰς αἰσχύνην καθίστασθαι, ἢ δουλεύων, ἢ ἐπὶ μεγάλῃ ζημίᾳ τὸν πόλεμον καταλύων. ἐξαίρει τὴν δύναμιν τῶν Ἀθηναίων, καταπλήττων τοὺς Λάκωνας. *l.* 13. Ἕνεκα τῶν ἰδίων) ἰδίων λέγει τῶν Κορινθίων. οὐ γὰρ ἦν κοινὰ τὰ ἐγκλήματα πάντων τῶν Πελοποννησίων, ἀλλὰ μόνων τῶν Κορινθίων. *l.* 14. Θέσθαι) ἀποθέσθαι, καταλῦσαι.

Pag. 118. *l.* 3. Δαπάνης) πλεόνων οὖν καὶ διὰ τοῦτο χρημάτων δεόμεθα. κατὰ κοινοῦ δὲ τὸ, ἐστιν ὁ πόλεμος. *l.* 6. Οἵπερ δὲ) ἡμεῖς οἱ Λακεδαιμόνιοι τὶ αὐτῶν προΐδωμεν τῶν ἀποβησομένων. *l.* 9. Ὃ μέμφονται) οἱ Κορίνθιοι μέμφονται. τὸ ἑξῆς οὕτω, καὶ τὸ βραδὺ ἡμῶν, καὶ μέλλον, ὃ μέμφονται μάλιστα τῶν ἄλλων ἐγκλημάτων, μὴ αἰσχύνεσθε. καὶ νεμόμεθα διὰ παντὸς τὴν πόλιν ἐλευθέραν, καὶ ἐνδοξοτέραν. σπεύδοντες γὰρ, σχολαίτερον ἂν παύσαισθε, διὰ τὸ ἀπαράσκευοι ἐγχειρεῖν. ὑποστικτέον οὖν ἐς τὸ, μὴ αἰσχύνεσθε. *l.* 13. Σωφροσύνη ἔμφρων) σωφροσύνην ἔμφρονα λέγει τὴν μετὰ λογισμοῦ τυγχάνουσαν, οὐ τὴν ἀλόγιστον, καὶ ἀπὸ φύσεως μόνον συμβαίνουσαν. *l.* 14. Τοῦτ' εἶναι) τὸ βραδὺ καὶ τὸ μέλλον. *l.* 15. Τῶν τε ξὺν ἐπαίνῳ) ταῦτα πάντα πρὸς τὸν Κορίνθιον ἀποτείνει. ἐκεῖνος γὰρ κατά τι καὶ ἐπῄνεσεν αὐτοὺς, κατά τι καὶ ἔψεξεν, εἰπὼν αὐτοὺς μελλητάς.

Pag. 119. *l.* 4. Πολεμικοί τε, καὶ εὔβουλοι) εὔβουλοι,

διὰ τὸ εὔκοσμον. ἀσαφὲς τὸ χωρίον ποιεῖ ἡ τῶν ὀνομάτων ἐναλλαγή. τήν τε γὰρ αἰδῶ καὶ τὴν αἰσχύνην κατὰ τοῦ αὐτοῦ τίθησι συνωνύμως, καὶ τὸ λοιπὸν ἔμφασιν παρέχει ὡς ἐπὶ ἄλλου καὶ ἄλλου τάσσων τὴν λέξιν· ὡς καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν εὐκοσμίαν ὁμοίως τέθεικε. δεῖ οὖν οὕτω νοεῖν, πολεμικοί τε γιγνόμεθα καὶ εὔβουλοι, διὰ τὸ εὔκοσμον. ἀνάγκη γὰρ τοὺς εὐκόσμους σωφροσύνης πλεῖστον μετέχειν, διὰ τὸ εὐκόσμους καὶ αἰδήμονας εἶναι. αἰδήμονας δὲ ὄντας, εἶναι εὐψύχους καὶ πολεμικούς. τῆς γὰρ αἰδοῦς καὶ αἰσχύνης ἡ εὐψυχία πλεῖστον μετέχει. Ὅμηρος, Αἰδομένων δ' ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται. *l.* 7. Ἀμαθέστεροι) ὁ μὴ εἰδώς τι κακὸν ποιῆσαι, ἀμαθῶς αὐτοῦ ἔχει δηλονότι. ἡμεῖς οὖν, φησί, παιδευόμεθα ἀμαθῶς ἔχειν τοῦ καταφρονεῖν τῶν νόμων. τοῦτ' ἔστιν, οὐ παιδευόμεθα ὥστε ὑπερορᾶν τῶν νόμων. *l.* 8. Καὶ ξὺν χαλεπότητι) οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι βαρυτάτην εἶχον ἀγωγὴν, χαλεπῶς ζημιούμενοι, καὶ σωφρονιζόμενοι. ἐν γὰρ Λακεδαίμονι ἔφοροί τινες ἦσαν, οἳ εἴτινα ἴδοιεν ἀργοῦντα, τοῦτον ἔτυπτον, λέγοντες ὅτι ὁ ἀργῶν, καὶ τῶν νόμων σπεύδει καταφρονεῖν. *ead.* Ἢ ὥστε αὐτῶν) τῶν νόμων δηλονότι. *l.* 9. Καὶ μὴ τὰ ἀχρεῖα ξυνετοὶ) τὰ ἀχρεῖα, τὰ ψηφίσματα τῶν λόγων. οἱ γὰρ Λάκωνες, βραχυλόγοι. *l.* 11. Ἔργῳ ἐπεξιέναι) ὡς τῶν Κορινθίων οὕτως ὄντων. *l.* 12. Τῶν πέλας) ἀντὶ τοῦ τῶν ὁμοίων ἀνθρώπων. ὁ δέ τε σύνδεσμος, πρὸς τὸ οὐ ἐπίρρημα. τὸ δὲ οὐ ἀντὶ τοῦ μὴ, ἵν' ᾖ οὕτως ἡ σύνταξις, καὶ πολεμικοὶ καὶ εὔβουλοι γινόμεθα, παιδευόμενοι μὴ νομίζειν τὰς διανοίας τῶν πέλας καὶ τὰς προσπιπτούσας τύχας ὁμοίας εἶναι λόγῳ διαιρετὰς, ἀντὶ τοῦ, οὐχ ὡς λόγῳ λέγουσιν οἱ μὴ σκοποῦντες ἃ δεῖ, οὕτω τὰς τύχας ἔχειν ὑπολαμβάνομεν. οὐδὲ γάρ ἐστι λόγῳ διελθεῖν τὰ μέλλοντα ὑπὸ τύχης ἔσεσθαι. *ead.* Προσπιπτούσας τύχας) ἀποβάσεις. *l.* 13. Διαιρετὰς) φανεράς. *l.* 14. Ἔργῳ παρασκευαζόμεθα) ἐμπράκτως. *ead.* Καὶ οὐκ ἐξ ἐκείνων) πρὸς τοὺς λόγους τοῦ Κορινθίου αἰνίττεται.

Pag. 120. *l.* 2. Πολύ τε διαφέρειν) πολύ τε διαφέρειν ἄνθρωπον ἀνθρώπου οὐ δεῖ νομίζειν, ὥστε οἴεσθαι πολὺ διαφέρειν τοῖς λογισμοῖς· ἀλλὰ κράτιστον τοῦτο νομίζειν μόνον, ὅταν ὑπὸ τῶν δεινῶν καὶ τῶν περιστάσεων παιδευόμενος, ἐπίνοιάν τινα σωτηρίας πορίσηται. *l.* 3. Κράτιστον δὲ εἶναι) κράτιστός ἐστι, φησίν,

ὅςις μήτε πᾶσι, μήτε περὶ πάντων πείθεται, περὶ δὲ μόνων τῶν ἀναγκαίων παιδεύεται ἀκούειν, καὶ τῶν αὐτῷ προσηκόντων. *l.* 4. Ἐν τοῖς ἀναγκαιοτάτοις) ἐπικινδυνωτάτοις. *l.* 10. Διὰ ἰσχὺν) δι' ἣν ἔχομεν ἰσχὺν μή πως φθάσαντες ἀπολέσωμεν ταύτην δι' ἀβουλίαν. *l.* 13. Δίκας δοῦναι) κρίσεις.

Pag. 121. *l.* 5. Τοὺς μὲν λόγους τῶν πολλῶν) δημηγορία Σθενελαΐδου τοῦ ἐφόρου κατὰ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τοῦ Ἀρχιδάμου. τὸ δὲ τῆς δημηγορίας, σύντομον, καὶ Λακωνικόν· διὰ τοῦτο προοίμια οὐκ ἔχει. Ἰςέον ὅτι ἦσάν τινες παρὰ Λακεδαιμονίοις ἄρχοντες, τὸν ἀριθμὸν πέντε, οὓς ἐφόρους ἐκάλουν, διὰ τὸ ἐφορᾷν τὰ τῆς πόλεως πράγματα. ἐν διαδοχῇ δὲ ἦσαν. *l.* 8. Πρὸς τοὺς Μήδους) κατὰ τῶν Μήδων. *l.* 9. Κακοὶ) νῦν κακότροποι. *l.* 11. Ὅμοιοι καὶ τότε) ἐλευθερωταὶ τῆς Ἑλλάδος δηλονότι. *l.* 13. Οὐδὲ μελλήσομεν) ὑπερθησόμεθα. *ead.* Οἱδ' οὐκέτι μέλλουσιν) ὑπακουςέον τὸ ἐπειδὴ, ἵν' ᾖ, ἐπειδὴ οὐκέτι μέλλουσι κακῶς πάσχειν. τὸ γὰρ μέλλουσιν, νῦν οὐχὶ ἐπὶ τοῦ βραδύνουσι λεκτέον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἐσομένου χρόνου. *l.* 14. Ἄλλοις μὲν γὰρ) ταῦτα πάλιν πρὸς Ἀρχίδαμον ἀποτείνει, λέγοντα ὡς πλούσιοί εἰσιν οἱ Ἀθηναῖοι. ὅρα δὲ πῶς ἄψυχά τινα καὶ ἀλόγιςα τοῖς Ἀθηναίοις ἐμαρτύρησεν.

Pag 122. *l.* 3. Ἀλλὰ τιμωρητέον) ἅπαξ κεῖται ἡ λέξις παρὰ τῷ ῥήτορι· οὐ χρὴ δὲ ἐν τῷ πολιτικῷ λόγῳ λέγειν αὐτήν. *l.* 12. Κρίνουσι γὰρ βοῇ, καὶ οὐ ψήφῳ) τὴν ἀποδοχὴν τοῦ λόγου οὐ ψήφῳ κρίνουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀλλὰ βοῇ. οἷον, ἢ πάντες βοῶσιν, ἢ ἡσυχάζουσί τινες.

Pag. 123. *l.* 2. Δείξας τι χωρίον αὐτοῖς) τὸ ἑξῆς τῆς διανοίας οὕτως, ἔλεξε, δείξας τι χωρίον αὐτοῖς. τὸ γὰρ, δείξας τι χωρίον αὐτοῖς, πρὸς τὸ ἔλεξε. *l.* 6. Δοκοῖεν) ἔδοξαν. *l.* 8. Ἐπαγαγεῖν) μόνοι γὰρ οἱ πρέσβεις παρῆσαν, καὶ οὐχὶ ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν συμμάχων. *l.* 9. Καὶ οἱ μὲν) ἤγουν οἱ σύμμαχοι. *l.* 10. Διαπραξάμενοι ταῦτα) Ἰςέον ὅτι τὸ ἀνύσασθαί τι παρὰ τοῖς ἄρχουσι, διαπράξασθαι λέγεται· καὶ ὁμοίως πάλιν τὸ τοὺς ἄρχοντας προστάξαι τοῖς ὑπηκόοις. *l.* 11. Πρέσβεις ὕςερον) ἀνεχώρησαν δηλονότι. *ead.* Χρηματίσαντες) χρηματίσαι μὲν, ἐςὶ τὸ πρᾶξαι· χρηματίσασθαι δὲ, τὸ κερδᾶναι. καὶ σημείωσαι τὴν λέξιν. *l.* 12. Ἡ δὲ διαγνώμη αὕτη) διαγνώμη, διάγνωσις, καὶ διάκρισις. ἰδικὴ δὲ αὕτη ἡ

λέξις. *l.* 15. Μετὰ τὰ Εὐβοϊκὰ) μεθ' ὃ ἔλαβον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Εὔβοιαν.

Pag. 124. *l.* 5. Οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι) ἀρχὴ τῆς πεντηκονταετίας. *l.* 6. Ἐπειδὴ Μῆδοι) θαυμάζεται τὸ χωρίον καὶ ἐπὶ τῇ σαφηνείᾳ, καὶ ἐπὶ τῇ συντομίᾳ. *l.* 7. Καὶ ναυσὶ καὶ πεζῷ) κατὰ τάξιν καὶ τοὺς ἀγῶνας τέθεικε, ναυσὶ καὶ πεζῷ. τὸ δὲ, ὑπὸ Ἑλλήνων, θαυμαστικὸν, τάχα τὸ τοὺς Μήδους τοσούτους ὄντας, ὑπὸ μικρᾶς χώρας αὐτοὺς ἀπελαθῆναι. *l.* 8. Αὐτῶν) τῶν Μήδων. *l.* 14. Σηστὸν ἐπολιόρκουν) Σηστὸς ἡ πόλις λέγεται καὶ ἀρσενικῶς καὶ θηλυκῶς. *l.* 15. Καὶ ἐπιχειμάσαντες) τὸν χειμῶνα διαβιβάσαντες. *ead.* Ἐκλιπόντων) ἤγουν ἀφανισθέντων.

Pag. 125. *l.* 3. Ἐκ τῆς χώρας) τουτέστιν, ἐκ Τροιζῆνος, ἐκ Σαλαμῖνος. *l.* 5. Καὶ τὴν περιοῦσαν κατασκευὴν) τὴν κινητὴν περιουσίαν. *ead.* Καὶ τὴν πόλιν) διαστολὴν πόλεως καὶ τειχῶν ἐποιήσατο· καὶ ἔοικε κυριωτέραν τῆς πόλεως τὴν λέξιν ἐπὶ τῶν οἰκιῶν λαμβάνειν. ἀτείχιστον γὰρ ᾤκουν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν πόλιν. *l.* 7. Καὶ οἰκίαι) ἀντὶ τοῦ οἰκιῶν. Ὅμηρος, — οἱ δὲ δύο σκόπελοι. *l.* 10. Ἦλθον ἐς πρεσβείαν) γράφεται δίχα τοῦ εἰς πρεσβείαν δοτικῶς. *leg.* πρεσβείᾳ. *l.* 12. Τεῖχος ἔχοντα) ἀντείχιστον γὰρ ᾤκουν τὴν πόλιν οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 126. *l.* 2. Ξυνειστήκει) περίβολος δηλονότι. *ead.* Μετὰ σφῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 3. Τὸ μὲν βουλόμενον) τὸ μὲν βουλόμενον καὶ ὕποπτον τῆς γνώμης οὐ δηλοῦντες. οὐκ εἶπεν ἁπλῶς τὴν γνώμην οὐ δηλοῦντες, ἀλλὰ μετὰ προσθήκης, τὸ βουλόμενον τῆς γνώμης. ἐν φίλοις γὰρ μόνον ἡ γνώμη φανεροῦται, ἐν δὲ τοῖς ἐναντίοις καὶ τὸ ὑπονοούμενον ἀποκρύπτεται. διὰ δὲ τοῦ ὑπόπτου τὸ κρυπτὸν τῆς αὐτῶν πολιτείας σημαίνει. *l.* 7. Καὶ ἀφορμὴν) οἷον, ἐξ ἧς ὁρμώμενός τις σώζεται. *l.* 14. Ἀλλ' ἐπισχεῖν) κωλῦσαι.

Pag. 127. *l.* 2. Τειχίζειν) εἰς τὴν ἀνάκτισιν τοῦ τείχους συνέρχεσθαι. *ead.* Πάντας πανδημεὶ) τὸ πάντας, αὐτοὺς, καὶ γυναῖκας, καὶ παῖδας. τὸ δὲ πανδημεὶ, μηδενὸς ἐν ταῖς οἰκίαις ὑπολειπομένου. *l.* 5. Ἐς τὸ ἔργον) εἰς τὴν κτίσιν. *l.* 6. Πάντα) τὰ οἰκοδομήματα. *l.* 9. Προὐφασίζετο) αἰτίας πρότεινεν. *l.* 10. Ἐπέρχεται) ἐπέρχεται ὁ ξένος· παρέρχεται ὁ πολίτης.' *l.* 12. Αὐτοὺς ὑπολειφθῆναι) οὐκ ἀκριβὴς ἡ παραγραφή. αὐτοὺς γὰρ, οὐ τοὺς περὶ τῶν Ἀθηναίων λέγει.

καὶ παρελθόντες ἔλεγον. μή ποτ' οὖν τὸ μὲν παρελθεῖν, τὸ αὐτίκα δηλοῖ· τὸ δὲ ἐπελθεῖν, τὸ ἀναβαλλόμενον κατ' ἀρχὰς, χρόνῳ τοῦτο διαπράξασθαι.

Pag. 128. *l.* 4. Παράγεσθαι) ἀπατᾶσθαι. *l.* 6. Σκεψάμενοι) ἰδόντες, τοῖς ὀφθαλμοῖς δηλονότι. *l.* 8. Ὡς ἥκιστα) τὸ ὡς, ἀντὶ τοῦ ὄντως. *l.* 9. Αὐτοὶ πάλιν) οἱ περὶ τὸν Θεμιστοκλέα. *l.* 11. Καὶ Ἀριστείδης) ὁ λεγόμενος δίκαιος. *ead.* Ἀγγέλλοντες) τῷ Θεμιστοκλεῖ δηλονότι. *l.* 13. Οὐκέτι ἀφῶσιν) τὸ ἑξῆς, μὴ οὐκέτι αὐτοὺς ἀφῶσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ὁπότε σαφῶς ἀκούσειαν.

Pag. 129. *l.* 1. Τοὺς πρέσβεις) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 3. Ἐνταῦθα) ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ. *ead.* Φανερῶς εἶπε) τὸ σχῆμα πλάγιον. δυνατὸν γὰρ καὶ ὡς ἀπὸ Θεμιστοκλέους καὶ ὡς ἀπὸ Θουκυδίδου ταῦτα λέγεσθαι. κακῶς καὶ τοῦτο παραγέγραπται. ἄντικρυς τοῦ Θεμιστοκλέους ἐστὶν ἡ φωνή. λέγει γὰρ οὗτος, καὶ Θεμιστοκλῆς ἐπελθὼν τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἐνταῦθα δὴ φανερῶς εἶπε. *l.* 6. Πρεσβεύεσθαι) πρέσβεις πέμπειν. *ead.* Παρὰ σφᾶς) ἤγουν τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 8. Ξύμφορα καὶ τὰ κοινὰ) τοῦτο ἀπόδειξις τοῦ ὅτι ἔμφρονές εἰσι. *l.* 11. Μετ' ἐκείνων) ἤγουν τῶν Λακεδαιμονίων. *ead.* Φανῆναι) κατὰ κοινοῦ τὸ ἐδόκει. *l.* 13. Τεῖχος ἔχειν) κατὰ κοινοῦ τὸ ἔφασαν. *l.* 14. Οὐ γὰρ οἷόν τε εἶναι) ἐὰν μὴ ἔχωμεν, φασὶ, τεῖχος, ὡς οἱ ἄλλοι, μέλλομεν οὐδὲ τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχειν ἐν τοῖς πολεμίοις. ἴσως γὰρ πολεμίων ἐλθόντων, ἡμῖν μὲν δόξει μὴ μάχεσθαι, ἀλλὰ σπένδεσθαι, ὡς μὴ ἔχουσι τεῖχος· τοῖς δὲ ἄλλοις, πολεμεῖν. οὐ γὰρ ἐνδέχεται τὸν μὴ ὄντα ἴσον τῶν ἄλλων θαρσῆσαι κατ' ἐκείνους, καὶ ὅμοιόν τι ἀποφήνασθαι. *l.* 15. Ὅμοιόν τι ἢ ἴσον) ἵνα ἐπὶ πάντων σώζηται τὸ ἴσον.

Pag. 130. *l.* 1. Ἀτειχίστους) ἀπὸ ἀτειχίστου πόλεως. *l.* 5. Ἐπὶ κωλύμῃ) κωλύσει. ἰδία δὲ ἡ λέξις Θουκυδίδου. *l.* 6. Τῷ κοινῷ) ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ. *l.* 7. Ἐπρεσβεύσαντο) πρέσβεις ἔπεμπον. *l.* 8. Μάλιστα) ὑπερβαλλόντως. *l.* 11. Ἀνεπικλήτως) ἀκατηγορήτως, μηδὲν ἐγκληθέντες. *l.* 12. Τῷ τρόπῳ) τῇ μηχανῇ.

Pag. 131. *l.* 1. Καὶ οὐ ξυνειργασμένων) οὐ ξυσθέντων, καὶ ἰσωθέντων. *l.* 2. Ἔστιν ᾗ) κατά τινας τόπους. *l.* 3. Ἀπὸ σημάτων) ἀπὸ βάσεων ἀνδριάντων. *ead.* Εἰργασμένοι) οἷον, γεγλυμμένοι, τύπους τινὰς καὶ πρόσωπα ἔχοντες. λελαξευ-

μένοι. *ead.* Ἐγκατελέγησαν) ἐγκατῳκοδομήθησαν. Ὅμηρος, Αἱμασιάς τε λέγων. *l.* 4. Μείζων) τοῦ προτέρου δηλονότι μείζων. *l.* 5. Ὁμοίως) ὁμοίως καὶ κοινὰ καὶ ἱερὰ δηλονότι. *l.* 7. Ὑπῆρκτο δ' αὐτοῦ) ἀρξάμενος ἦν τοῦ ἔργου αὐτός. *l.* 8. Τῆς ἐκείνου ἀρχῆς) τοῦ Θεμιστοκλέους. *ead.* Κατ' ἐνιαυτὸν) κατά τινα ἐνιαυτὸν ἡγεμὼν ἐγένετο· πρὸ δὲ τῶν Μηδικῶν ἦρξε Θεμιστοκλῆς ἐνιαυτὸν ἕνα. *l.* 10. Αὐτοφυεῖς) ἤγουν οὐ χειροποιήτους. *ead.* Καὶ αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Προφέρειν) ἐπιδοῦναι. *ead.* Ἐς τὸ κτήσασθαι δύναμιν) εἰς τὸ δυνατωτέρους γενέσθαι. δύναμιν, ἤγουν θαλασσίαν. *l.* 12. Ἀνθεκτέα ἐστὶ) πρῶτος εἶπε, φησὶν, ὅτι δεῖ πάσῃ δυνάμει ἀντέχεσθαι τῆς θαλάσσης. *l.* 13. Εὐθὺς συγκατεσκεύαζεν) εὐθὺς, φησὶν, ἅμα τῷ συμβουλεῦσαι, ἤρξατο θαλασσοκρατίαν κατασκευάζειν. *l.* 14. Ὅπερ νῦν ἔτι) τοῦ τείχους τοῦ ἐν Πειραιεῖ, ὅπερ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστιν.

Pag. 132. *l.* 2. Ἀλλήλαις) ἢ ὑπαντώσαις ἀλλήλαις, ἢ συνεζευγμέναις, διὰ τὰ μεγέθη τῶν λίθων. *l.* 3. Ξυνῳκοδομημένοι) συνδεδεμένοι. *l.* 4. Ἐν τομῇ) διὰ τῆς τομῆς. *ead.* Ἐγγώνιοι) τετράπλευροι, τετράγωνοι. *l.* 6. Οὗ διενοεῖτο) οὗτινος ὕψους διενοεῖτο εἶναι τὸ τεῖχος. *ead.* Ἐβούλετο γὰρ) ὁ Θεμιστοκλῆς. *l.* 7. Ἀφιστάναι) ἀποτροπὴν ποιεῖν. *ead.* Ἐπιβολὰς) ἐπιθέσεις. *l.* 8. Ὀλίγων καὶ τῶν ἀχρειοτάτων) οἷον, γερόντων καὶ παίδων. *l.* 10. Προσέκειτο, ἰδὼν) τὸν νοῦν προσεῖχε, νοήσας. διὸ καὶ ναύμαχος ἐκαλεῖτο. *l.* 11. Τὴν κατὰ θάλασσαν ἔφοδον) ἐπιστάμενος, φησὶ, τοὺς Πέρσας ῥᾷον διὰ θαλάσσης, ἢ διὰ γῆς ἔρχεσθαι. *l.* 12. Εὐπορωτέραν) πλέον δυναμένην. *l.* 13. Τῆς ἄνω πόλεως) εἶναι δηλονότι.

Pag. 133. *l.* 1. Καταβάντας ἐς αὐτὸν) τῇ γνώμῃ δηλονότι Θεμιστοκλέους. *l.* 2. Ἐτειχίσθησαν) τῷ τείχει περιεφυλάχθησαν. *l.* 3. Καὶ τἄλλα κατεσκευάζοντο) τὰ ἰδιωτικὰ, καὶ οἱ ναοὶ δηλονότι. *ead.* Εὐθὺς) μετὰ τὸ τειχισθῆναι. *ead.* Μετὰ τὴν Μήδων ἀναχώρησιν) μετὰ τὰ κατὰ Μαρδόνιον. ταῦτα δὲ ἔδει εἰπεῖν, μετὰ τὰ ἐν Μυκάλῃ. ἀλλὰ διὰ μέσου τὴν τειχοποιΐαν εἰπὼν, εἰκότως πάλιν ἐπανέρχεται ἐπὶ τὰ κατὰ Παυσανίαν. *l.* 9. Ἐς Κύπρον) διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν ὑπὸ βασιλέα. *l.* 10. Κατεστρέψαντο) κατεχάλασαν. *ead.* Ἐς Βυζάντιον) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐστράτευσαν. *l.* 11. Καὶ ἐξεπολιόρκησαν) πολιορκῆσαι, τὸ μόνον πόλει

προσκαθεσθῆναι πολεμίους· ἐκπολιορκῆσαι, τὸ τελέως καταβαλεῖν τὴν πόλιν, καὶ εἰσελθεῖν. *l.* 12. Καὶ βιαίου ὄντος αὐτοῦ) τυραννικοῦ ὑπάρχοντος τοῦ Παυσανίου.

Pag. 134. *l.* 2. Κατὰ τὸ ξυγγενὲς) διὰ τὴν ξυγγένειαν. *ead.* Ἐπιτρέπειν) ἄδειαν διδόναι. *l.* 4. Καὶ προσεῖχον τὴν γνώμην) πρὸς αὐτοὺς εἶχον τὴν γνώμην. *l.* 5. Τἄλλα τε) τὰ περὶ τῆς ἡγεμονίας. *ead.* Ἡ φαίνοιτο) ἀντὶ τοῦ ἐφάνη. *l.* 6. Μετεπέμποντο Παυσανίαν) εἰς Λακεδαίμονα δηλονότι. *l.* 8. Τῶν ἀφικνουμένων) εἰς Λακεδαίμονα ἐρχομένων. *l.* 9. Ἡ ςρατηγία) τὸ η ἄλλοι σύνδεσμον, ἕτεροι δὲ ἄρθρον εἶπον. *l.* 10. Καλεῖσθαί τε ἅμα) καλεῖσθαι εἰς Λακεδαίμονα δηλονότι. *l.* 11. Παρ' Ἀθηναίους μετατάξασθαι) πρὸς Ἀθηναίους μετελθεῖν, μετατεθῆναι. *l.* 12. Πλὴν τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου) οἱ γὰρ Πελοποννήσιοι ὑπήκουον τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 135. *l.* 1. Εὐθύνθη) εὐθύνας δέδωκε, καὶ κατεδικάσθη, καὶ κατεγνώσθη. *ead.* Τὰ δὲ μέγιςα) τὰ κοινὰ, ὅ ἐςι δημόσια. *l.* 2. Μηδισμὸς) τὰ τῶν Μήδων φρονῆσαι. *l.* 3. Σαφέςατον) τοῦτο ὡς παρὰ τοῦ Θουκυδίδου εἴρηται. οὐ γὰρ λέγει τοῖς Λακεδαιμονίοις σαφέςατον εἶναι. ἢ γὰρ ἂν ἐτιμωρήσαντο αὐτόν· ὃ καὶ πεποιήκασιν ὕςερον μετὰ τὸν ἔλεγχον. *ead.* Οὐκέτι ἐκπέμπουσι) Λακεδαιμονίοις πρὸ τῆς ἐξετάσεως ἐδόκει τὸ ἔγκλημα σαφὲς εἶναι· μετὰ δὲ τὴν οὐκ ὀρθὴν ἐξέτασιν, ἔδοξε μὲν ἀπολελύσθαι, οὐ μὴν παντάπασιν ἀπήλλακτο τῆς ὑπονοίας. διὸ οὐδὲ ἐξεπέμφθη παρ' αὐτῶν ἔτι. *l.* 5. Ἐφίεσαν) παρεχώρουν οἱ περὶ τὸν Δόρκιν. *l.* 6. Τὴν ἡγεμονίαν) ἡγεμονεύειν. *ead.* Ἀπῆλθον) εἰς Λακεδαίμονα δηλονότι. *l.* 8. Φοβούμενοι μὴ σφίσιν) μὴ Μηδίσωσι, καὶ χείρους τῶν πραγμάτων τῶν Λακωνικῶν γένωνται. *l.* 9. Ἀπαλλαξείοντες) ἀπαλλακτικῶς ἔχοντες. τουτέςιν, ἐπιθυμοῦντες ἀπαλλαγῆναι. *l.* 11. Ἐξηγεῖσθαι) ἡγεμόνας εἶναι. *ead.* Ἐν τῷ τότε παρόντι) ἐν ἐνιςαμένῳ χρόνῳ.

Pag. 136. *l.* 1. Πρὸς τὸν βάρβαρον) κατὰ τοῦ βαρβάρου. *ead.* Πρόσχημα) πρόφασις. *l.* 2. Ὧν ἔπαθον) λείπει ὑπὲρ, ἵν' ᾖ, ὑπὲρ ὧν. *l.* 3. Καὶ Ἑλληνοταμίαι) οἱ δεχόμενοι τοὺς φόρους συναγομένους ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ φυλάσσοντες αὐτοὺς, ἐκαλοῦντο Ἑλληνοταμίαι. *l.* 5. Ἡ φορὰ) ἡ δόσις. *ead.* Φόρος ταχθεὶς) φόρος ὠνομάσθη καὶ ἐτάχθη ὑπὸ Ἀριςείδου τοῦ δικαίου ὁ πρῶτος. *l.* 6. Ταμιεῖόν τε Δῆλος ἦν) ἵνα

μὴ δόξωσιν οἱ Ἀθηναῖοι εἰς ἴδιον κέρδος ἔχειν. *ead.* Δῆλος) νῆσος μία τῶν Κυκλάδων. *l.* 7. Καὶ ξύνοδοι) συνελάσεις. *l.* 8. Ἡγούμενοι δὲ αὐτονόμων) ὕστερον γὰρ ὡς δούλων ἦρχον. *l.* 9. Καὶ ἀπὸ κοινῶν ξυνόδων) πάντα γὰρ κοινῇ συνηθροίζοντο ἐν ταῖς βουλαῖς. *ead.* Τοσάδε ἐπῆλθον) τοσαῦτα διεπράξαντο ὅσα κατιὼν ἐρεῖ ἐν τῇ πεντηκονταετίᾳ. *l.* 10. Καὶ διαχειρίσει) διοικήσει. *ead.* Μεταξὺ τοῦδε τοῦ πολέμου) ἐν τῇ πεντηκονταετηρίδι. *l.* 12. Τὸν βάρβαρον αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 13. Νεωτερίζοντας) ἀφισαμένους. *l.* 14. Προστυγχάνοντας) ἐμποδίζοντας. *ead.* Ἐν ἑκάστῳ) πολέμῳ, ἢ χωρίῳ, ἢ χρόνῳ. *ead.* Ἔγραψα) οὐχ ὅτι ἤδη ἔγραψεν, ἀλλ' ὅτι ὅμως γέγραπται, εἰ καὶ μήπω εἴρηται. *ead.* Ἔγραψα δὲ αὐτὰ) Μέχρι τούτου ἡ παρεκβολὴ τῆς διηγήσεως τῶν προϋπαρξάντων. *ead.* Καὶ τὴν ἐκβολὴν) τὴν ἐκτροπήν.

Pag. 137. *l.* 1. Τοῖς πρὸ ἐμοῦ) ἱστοροῦσι. *l.* 2. Ἦν τὸ χωρίον) χωρίον τῆς ἱστορίας δηλονότι, ἤτοι τῆς πεντηκονταετίας, εἰάθη παρ' ἐκείνοις. *l.* 3. Ξυνετίθεσαν) συνέγραψαν. *ead.* Ἢ αὐτὰ τὰ Μηδικὰ) τὰ Τρωϊκὰ φησὶ, καὶ Ἀμαζονικὰ, καὶ Θρακικά. *l.* 7. Κατέστη) ἐγένετο. *l.* 8. Ἠϊόνα) ὅτι δύο Ἠϊόνες εἰσὶν ἐν τῇ Θρᾴκῃ· ἀλλ' ἡ μὲν, λιμὴν τῆς Ἀμφιπόλεως ἐστὶ, περὶ ἧς νῦν λέγει· ἡ δὲ ἄλλη, πόλις. Λυκόφρων, Τὸν μὲν γὰρ Ἠὼν Στρυμόνος Βισαλτία. *l.* 10. Σκῦρον) μίαν τῶν Κυκλάδων. *l.* 12. Καὶ ᾤκισαν) ἀποίκους ἀποστείλαντες δηλονότι. *ead.* Και Καρυστίους αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 13. Πόλεμος ἐγένετο) μόνοι γὰρ τῶν Εὐβοέων οὐχ ὑπήκουον Ἀθηναίων, ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρὸς μόνους αὐτοὺς ἐπολέμησαν.

Pag. 138. *l.* 2. Ἐπολέμησαν) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. *ead.* Παρεστήσαντο) ἐδούλωσαν. *l.* 3. Παρὰ τὸ καθεστηκὸς) παρὰ τὸ νόμιμον καὶ πρέπον. ἐλεύθεροι γὰρ ἦσαν οἱ Ἕλληνες τότε. *l.* 4. Ἑκάστῃ ξυνέβη) ἀπὸ κοινοῦ, ἐδουλώθη. *l.* 6. Ἔκδειαι) ἔκδειαι, ἑκούσιον· ἔνδειαι, ἀκούσιον. Ἄλλως, ἔκδειαι, οὐκ ἔνδειαι. τουτέστιν, ἀπολείψεις, ἀτέλειαι. *ead.* Καὶ λειποστράτιον) λειποστράτιον, τὸ μὴ θέλειν στρατεύεσθαι. *l.* 7. Ἀκριβῶς ἔπρασσον) ἀπῄτουν ἀνενδότως. *l.* 8. Οὐκ εἰωθόσι) τοῖς Ἕλλησιν. *l.* 10. Οὐκέτι ὁμοίως ἐν ἡδονῇ ἄρχοντες) ὡς ἐν ἀρχῇ μετὰ τὸν Παυσανίαν, ἀλλ' ὡς ἄρχοντες δουλικῶς ἐχρῶντο τοῖς συμμάχοις. τὸ δὲ ἐν ἡδονῇ, ἀντὶ τοῦ ἱλαρότητι.

l. 12. Προσάγεσθαι) δουλοῦν. *l.* 13. Τὴν ἀπόκνησιν) τὴν ἀναβολήν. τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει, διὰ τὸν ὄκνον τοῦ ϛρατεύεσθαι. *l.* 14. Ἀπ' οἴκου ὦσιν) ἀποδημήσωσι τῆς πατρίδος.

Pag. 139. *l.* 1. Τὸ Ἱκνούμενον) τὸ ἀρκοῦν εἰς περιποίησιν τῶν νεῶν. Ἄλλως, τὸ ἱκνούμενον, τὸ φθάνον, τὸ ἐπιβάλλον ἑκάϛῳ τιμήματι τῆς νεὼς καταβάλλειν. *l.* 3. Αὐτοὶ δὲ) ἤγουν οἱ σύμμαχοι. *l.* 4. Ἀπαράσκευοι) ἀδύνατοι. *l.* 5. Καθίϛαντο) ἐγένοντο. *l.* 9. Ἀμφότερα) πεζομαχίαν καὶ ναυμαχίαν. *l.* 12. Διενεχθέντας) διαφορὰν σχόντας. *l.* 13. Ἐν τῇ ἀντιπέρας Θρᾴκῃ) ἔλεγον γὰρ αὐτοῖς οἱ Ἀθηναῖοι παραχωρῆσαι τῶν ἐμπορίων, καὶ τῶν μετάλλων, καὶ οὐκ ἠβούλοντο. *ead.* Ἀντιπέρας) παροξυτόνως. ὄνομα γάρ ἐϛι θηλυκὸν, γενικῆς πτώσεως, σύνθετον. *l.* 14. Ἃ ἐνέμοντο) σημείωσαι περὶ τῶν μετάλλων, ὅτι καὶ Θουκυδίδης ἐν Θάσῳ ταῦτα γιγνώσκει· πλὴν ὅτι ἐν τῇ ἀντιπέρας λέγει. ταῦτα οἱ Θάσιοι ἐνέμοντο. *ead.* Ἐπὶ Θάσον) Θάσος, νῆσος ἄντικρυς τῆς Θρᾴκης.

Pag. 140. *l.* 2. Ἀπέβησαν) ναυτικῷ δηλονότι ϛρατῷ. *ead.* Ἐπὶ δὲ Στρυμόνα) ποταμὸς Ἀμφιπόλεως. λέγει δὲ νῦν αὐτὴν τὴν πόλιν. *l.* 4. Ὡς οἰκειοῦντες) οἰκειούμενοι, ἰδιοποιοῦντες. *l.* 5. Ἀμφίπολιν) Ἀμφίπολις εἴρηται διὰ τὸ περιῤῥέεσθαι αὐτὴν ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ. *l.* 10. Θάσιοι δὲ νικηθέντες) πάλιν τὰ κατὰ τοὺς χρόνους ἀκολουθῶν, μετέβη ἐπὶ τοὺς Θασίους, μεταξὺ τάξας τὰ τῆς Ἀμφιπόλεως. *l.* 11. Καὶ ἐπαμύνειν ἐκέλευον) τέως γὰρ φίλοι ἦσαν. *l.* 14. Οἱ Εἵλωτες) Ἕλος, πόλις τῆς Λακωνικῆς, ἧς οἱ πολῖται ἐκαλοῦντο Εἵλωτες. οἱ οὖν Λακεδαιμόνιοι, διὰ τὸ ἀεὶ διαφόρους εἶναι ἀλλήλοις, τοὺς δούλους αὐτῶν ἐκάλουν Εἵλωτας, κατὰ ἀτιμίαν καὶ ὕβριν.

Pag. 141. *l.* 5. Ἐν Ἰθώμῃ) ἡ Ἰθώμη τῆς Μεσσηνιακῆς μοίρας ἦν. ἁλούσης οὖν τῆς Μεσσήνης, ὅσοι τῶν πέριξ ἀπέϛησαν, ἐς Ἰθώμην ἀπέϛησαν, ὡς ἐχθρὰν οὖσαν Λακεδαιμονίων. *l.* 11. Λακεδαιμόνιοι δὲ) ἀρχὴ τῆς διαφορᾶς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων.

Pag. 142. *l.* 1. Τῆς δὲ πολιορκίας) τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. *l.* 2. Τούτου ἐνδεᾶ) τοῦ τειχομαχεῖν. *l.* 3 & 6. Βίᾳ) τῆς τέχνης, δηλονότι. *l.* 7. Καὶ ἀλλοφύλους ἅμα ἡγησάμενοι) ὅτι οἱ μὲν, Δωριεῖς, οἱ δὲ, Ἴωνες. *l.* 12. Οὐκ ἐπὶ τῷ βελ-

τίῳ λόγῳ) ἀλλ' ἐπὶ ὑποψίᾳ. μετὰ σπουδῆς γὰρ αὐτοὺς καλέσαντες, εὐτελῶς ἀπέπεμψαν.

Pag. 143. *l.* 3. Ἅμα ἀμφοτέροις) Ἀθηναίοις καὶ Ἀργείοις. *l.* 6. Ἀντέχειν) μάχεσθαι. *ead.* Ἐφ' ᾧ τε ἐξίασιν) ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τῷ ἐξιέναι. ἰδίωμα δὲ τοῦτο Θουκυδίδου. *l.* 9. Ἦν δέ τι καὶ χρηστήριον) αἰτίαν λέγει τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτοὺς, δέκα ἔτη ποιήσαντας ἐν τῷ πολέμῳ. *l.* 11. Ἰθωμήτα) Δωριεῖ. *l.* 13. Ἦν ἔτυχον ᾑρηκότες) ἀντὶ τοῦ ἐκράτησαν.

Pag. 144. *l.* 1. Προσεχώρησαν δὲ) προσῆλθον. οὐκ ἐβούλοντο γὰρ αὐτοὺς βοηθεῖν οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 3. Περὶ γῆς ὅρων) ἐμάχοντο αὐτοῖς ἕνεκεν ὁρίων τῆς γῆς. *l.* 4. Καὶ Πηγὰς) Πηγαὶ, ἐμπόριον πλησίον Μεγάρων. *l.* 5. Ἐς Νίσαιαν) Νίσαια, λιμὴν Μεγάρων. *ead.* Καὶ ἐφρούρουν αὐτοὶ) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 6. Οὐχ ἥκιστα ἀπὸ τοῦδε) τοῦ τρόπου. *l.* 11. Ὑπὲρ Φάρου) Φάρος, νῆσος μικρὰ πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας. *ead.* Ἀπέστησεν Αἰγύπτου) ἐποίησεν ἀποστῆναι. *l.* 12. Καὶ αὐτὸς ἄρχων) τῆς ἀποστάσεως δηλονότι. *l.* 13. Ἐπηγάγετο) ἐπεσπάσατο, εἰς συμμαχίαν δηλονότι.

Pag. 145. *l.* 1. Ἦλθον) ἀπῆλθον εἰς συμμαχίαν τοῦ Ἰνάρχου. *l.* 3. Καὶ τῆς Μέμφιδος) Φασὶ γὰρ ὅτι τρία τείχη εἶχεν ἡ Μέμφις. τῶν οὖν δύο ληφθέντων, πρὸς τὸ τρίτον ἡ μάχη ἐγίγνετο. Λευκὸν δὲ ἐκαλεῖτο, ὡς τῶν ἄλλων μὲν ἀπὸ πλίνθων ἐσκευασμένων, ἐκείνου δὲ ἀπὸ λίθων. *l.* 5. Αὐτόθι) ἐν τῷ Λευκῷ τείχει. *l.* 6. Οἱ μὴ ξυναποστάντες) τοῦ Ἰνάρχου. *l.* 7. Ἐς Ἁλιὰς) Ἁλιαὶ ὀξυτόνως πόλις Πελοποννήσου, περὶ Τροιζῆνα, τῆς Ἀργολικῆς μοίρας. *ead.* Πρὸς Κορινθίους) διὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν Ἐπιδαυρίων. *l.* 9. Ἐπὶ Κεκρυφαλείᾳ) νῆσος αὕτη περὶ τὰ δυτικὰ τῆς Πελοποννήσου. *l.* 11. Πολέμου δὲ) οὗτος διὰ τὰ ἀγάλματα πρὸ τῶν Μηδικῶν ἤρξατο. *l.* 12. Ναυμαχία) αὕτη ναυμαχία μετὰ τὰ Μηδικά. *l.* 15. Αὐτῶν) τῶν Αἰγινητῶν δηλονότι *ead.* Ἐπολιόρκουν) τὴν Αἴγιναν δηλονότι.

Pag. 146. *l.* 4. Τὰ δὲ ἄκρα) λείπει τὸ, ὕστερον δέ. *l.* 5. Γερανίας) Γερανία ἀκρωτήριον ἐστὶ τῆς Μεγαρίδος, νεῦον εἰς τὴν μεσόγειαν, καὶ ἐπίμηκες· καὶ ἀπὸ τοῦ σχήματος οὕτως ὀνομάζεται. *l.* 8. Ἀπούσης στρατιᾶς πολλῆς) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 147. *l.* 2. Τροπαῖον ἔστησαν) διὰ τὸ ἀναχωρῆσαι

τοὺς Κορινθίους. *l.* 3. Κακιζόμενοι) ψεγόμενοι. *ead.* Ὑπὸ τῶν ἐν τῇ πόλει) ἔτι νέοι ὄντες ὑπὸ γερόντων ἡττήθησαν. *ead.* Καὶ παρασκευασάμενοι) ὁπλισθέντες. *l.* 5. Ἀνθίστασαν τροπαῖον) ἐναντίον τροπαῖον ἔστησαν. *l.* 6. Ἐκβοήσαντες) μετὰ βοῆς ἐξελθόντες. *l.* 8. Ξυμβαλόντες) συμπεσόντες εἰς μάχην. *l.* 9. Οἱ δὲ) οἱ Κορίνθιοι. *ead.* Αὐτῶν) τῶν Κορινθίων. *l.* 10. Προσβιασθὲν) μετὰ βίας ἀπεληλαθέν. *l.* 11. Ἐσέπεσεν ἔς του) τὸ ἑξῆς, εἴς τινος χωρίον ἰδιώτου, οὐχὶ δὲ δημόσιον χωρίον, ἀλλ' ἰδιωτικὸν, περικλεῖον τοὺς ἐμβάντας. *l.* 12. Καὶ οὐκ ἦν ἔξοδος) τοῖς ἐμβᾶσι, διὰ τοῦ ἄλλου μέρους δηλονότι. *ead.* Γνόντες) καθ' ὃ μέρος εἰσῆλθον. *l.* 13. Εἶργον τοῖς ὁπλίταις) ἐκώλυον ἐξελθεῖν.

Pag. 148. *l.* 2. Τὸ δὲ πλῆθος) τὸ σωθὲν τῶν Κορινθίων. *l.* 5. Τό, τε Φαληρόνδε καὶ τὸ ἐς Πειραιᾶ) ἕως τοῦ Φαληρικοῦ, καὶ ἕως τοῦ Πειραιῶς. *l.* 7. Ἐς Δωριᾶς) Δωριᾶς Ἀττικῶς, ἀντὶ τοῦ Δωριέας. *l.* 8. Βοιὸν, καὶ Κυτίνιον, καὶ Ἐρινεὸν) αὗται αἱ τρεῖς πόλεις περὶ τὸν Παρνασσὸν εἰσί. *ead.* Καὶ ἑλόντων) τῶν Φωκέων. *l.* 15. Καὶ κατὰ θάλασσαν) τὸ ἑξῆς, καὶ αὐτοὺς, εἰ βούλοιντο περαιοῦσθαι κατὰ θάλασσαν, τοὺς Λακεδαιμονίους, ἔμελλον οἱ Ἀθηναῖοι ναυσὶ κωλύσειν.

Pag. 149. *l.* 3. Οὐκ ἀσφαλὲς) οὐκ ἀκίνδυνον. *ead.* Ἐφαίνετο αὐτοῖς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ περαιοῦσθαι. *l.* 4. Δύσοδός τε γὰρ) δυσπόρευτος. *l.* 7. Σκέψασθαι) βουλεύσασθαι. *l.* 9. Καὶ ἄνδρες τῶν Ἀθηναίων) προδόται δηλονότι. *l.* 10. Δῆμόν τε καταπαύσειν) τὴν δημοκρατίαν. *l.* 11. Ἐβοήθησαν δὲ ἐπ' αὐτοὺς) ἔδραμον μετὰ βοῆς κατ' αὐτῶν. *l.* 14. Νομίσαντες δὲ) νομίσαντες οἱ Ἀθηναῖοι ἀπορεῖν τοὺς Λάκωνας.

Pag. 150. *l.* 2. Ὑποψία ἦν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. ὑπώπτευον, φησὶν, ὅτι τὴν δημοκρατίαν βούλονται καταλῦσαι. *l.* 3. Οἱ μετέστησαν) μετετάξαντο. τοιοῦτοι γὰρ οἱ Θεσσαλοὶ, εὐχερεῖς τὸν τρόπον. *ead.* Ἐν τῷ ἔργῳ) ἐν τῷ πολέμῳ. *l.* 7. Ἐς τὴν Μεγαρίδα) γῆν δηλονότι. *l.* 10. Δευτέρᾳ καὶ ἑξηκοστῇ ἡμέρᾳ) ἤγουν, παρελθουσῶν ἡμερῶν ἑξήκοντα δύο. *ead.* Μετὰ τὴν μάχην) τὴν ἐν Τανάγρᾳ. *l.* 12. Ἐν Οἰνοφύτοις) τὰ Οἰνόφυτα, χωρίον τῆς Βοιωτίας. *l.* 14. Περιεῖλον) καθεῖλον.

Pag. 151. *l.* 4. Ἐς τὸν ἔπειτα χρόνον) διδόσθαι δηλονότι. *ead.* Καὶ Πελοπόννησον) ἐπὶ βλάβης τῆς Πελοποννήσου.

l. 7. Καὶ Χαλκίδα) Χαλκὶς Θράκης, Χαλκὶς Εὐβοίας, Χαλκὶς Σικελίας, Χαλκὶς Ἀκαρνανίας, ἣν νῦν λέγει. *l.* 10. Πολλαὶ ἰδέαι πολέμων) διάφοροι πόλεμοι· οἷον, ναυμαχίαι, καὶ πεζομαχίαι, καὶ νίκαι, καὶ ἧτται. *l.* 12. Καὶ βασιλεὺς) ὁ Ἀρταξέρξης. *l.* 15. Αὐτῷ οὐ προὐχώρει) τὰ κατὰ σκοπὸν οὐκ ἐγίνετο.

Pag. 152. *l.* 1. Καὶ τὰ χρήματα ἄλλως) μάτην. *l.* 4. Ἄνδρα Πέρσην) ἀεὶ ὡς τίμιον λαμβάνει τὸ ὄνομα τοῦ Πέρσου. *l.* 5. Τούς τε Αἰγυπτίους) τοὺς ἀποστάντας· καὶ τοὺς ξυμμάχους αὐτῶν Ἀθηναίους. *l.* 7. Ἐς Προσωπίτιδα) Προσωπιτις ἐκαλεῖτο ἡ νῦν Νικίου. νῆσος δὲ οὖσα τότε, ἠπειρώθη ὑπὸ Μεγαβάζου. *l.* 8. Κατέκλειστ) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 12. Πεζῇ) διὰ πεζομαχίας. *l.* 13. Τὰ τῶν Ἑλλήνων πράγματα ἐφθάρη) ἤγουν οἱ Ἕλληνες οἱ ἐν Αἰγύπτῳ, ἓξ ἔτη πολεμήσαντες κατὰ τὴν Αἴγυπτον.

Pag. 153. *l.* 4. Ὃς τὰ πάντα ἔπραξε περὶ τῆς Αἰγύπτου) ἤγουν, τὴν ἀπόστασιν ἐποίησε τῆς Αἰγύπτου. *l.* 7. Ἔσχον) ἐλλιμένισαν. *l.* 8. Τὸ Μενδήσιον) τὴν νῦν καλουμένην Θμοῦιν. *ead.* Κέρας) κέρας καλεῖ τοῦ Νείλου τὸ στόμα, καὶ τὴν ἐκβολήν. ἑπτὰ γὰρ εἶχε στόματα ὁ Νεῖλος. *l.* 11. Αἱ δ' ἐλάσσους) αἱ περισωθεῖσαι, ὀλίγαι οὖσαι, ἔφυγον.

Pag. 154. *l.* 2. Κατάγειν) εἶπε γὰρ ὅτι ἐχειρώσαντο αὐτούς. *l.* 4. Τῆς Θεσσαλίας) μέρος. *ead.* Ἐπὶ Φάρσαλον) ἀφ' ἧς ἐξέπεσεν Ὀρέστης. *l.* 5. Ἐκράτουν ὅσα) ἀντὶ τοῦ ὅσον. *l.* 7. Προὐχώρει αὐτοῖς οὐδὲν) οὐ κατὰ τὸν σκοπὸν αὐτῶν ἐγίνετο. *l.* 13. Παραλαβόντες) εἰς συμμαχίαν δηλονότι. *l.* 14. Πέραν) εἰς τὸ πέραν ὑποστικτέον.

Pag. 155. *l.* 3. Διαλιπόντων) παραδραμόντων. *ead.* Σπονδαὶ γίγνονται) οὔπω γεγόνασιν αἱ τριακοντούτεις. *l.* 5. Ἔσχον) ἐπέσχον. *l.* 8. Ἐς Αἴγυπτον) Χαιρώνειαν, καὶ Κορώνην. *l.* 10. Κίτιον ἐπολιόρκουν) Κιτιον, πόλις Κύπρου, ὅθεν ἦν Ζήνων ὁ Κιτιεύς, ὁ φιλόσοφος. *ead.* Κίμωνος δὲ ἀποθανόντος) αὐτομάτῳ θανάτῳ.

Pag. 156. *l.* 1. Τὸν ἱερὸν καλούμενον) ἱερὸς ἐκλήθη ὅτι ὑπὲρ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ ἐγένετο. *l.* 2. Τοῦ ἐν Δελφοῖς) ὅτι εἴκοσι δύο πόλεις ἦσαν Δελφικαί, ὧν μια ἦν οἱ Δελφοί. Δελφοὶ δὲ ὁμωνύμως, ἡ πόλις καὶ οἱ ἄνδρες, ὡς καὶ Λεοντινοι. *l.* 4. Ἀποχωρησάντων) ὑποστρεψάντων τῶν Λακεδαιμονιων

εἰς τὴν οἰκείαν πατρίδα. *l.* 5. Παρέδοσαν Φωκεῦσι) τινὲς γὰρ τῶν Βοιωτῶν μὴ θέλοντες ὑπακούειν τοῖς Ἀθηναίοις, κατέλαβον ταῦτα ταχέως. *l.* 7. Ὀρχομενὸν) Ὀρχομενὸς θηλυκῶς παρὰ Θουκυδίδῃ, Ὀρχομενὸς ἀρσενικῶς παρὰ Δημοσθένει. *l.* 13. Πορευομένοις δὲ αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Ἐν Κορωνείᾳ) Κορώνεια πόλις Βοιωτίας.

Pag. 157. *l.* 1. Λοκροὶ) οἱ Ὀπούντιοι Λοκροί. *l.* 2. Τῆς αὐτῆς γνώμης) τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ. *ead.* Καὶ μάχῃ κρατήσαντες) οἱ φυγάδες. *l.* 5. Τοὺς ἄνδρας κομιοῦνται) τοὺς αἰχμαλώτους. *l.* 10. Στρατιᾷ) σὺν στρατιᾷ. *ead.* Ἠγγέλθη αὐτῷ) τῷ Περικλεῖ δηλονότι. παράσημον τὸ σχῆμά ἐστι, διαβεβηκότος, ἠγγέλθη αὐτῷ. ἀνακόλουθον γάρ. *l.* 11. Ἀφέστηκε) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 158. *l.* 3. Θρίωζε) εἰς τὸ Θριάσιον πεδίον, ὡς Ἀθήναζε. *l.* 5. Ἀπεχώρησαν ἐπ' οἴκου) μετὰ τὸ ὑποτάξαι τὰ Μέγαρα. *l.* 8. Ὁμολογίᾳ κατεστήσαντο) ἀτάραχον, εἰρηνικὴν ἐποίησαν. *ead.* Ἑστιαίας) Ἑστιαία, πόλις Εὐβοίας, ἥτις νῦν Ὠρεὸς καλεῖται. *l.* 11. Καὶ τοὺς ξυμμάχους) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 14. Ἕκτῳ δὲ ἔτει) μετὰ τὰς τριακοντούτεις δηλονότι σπονδάς. *l.* 15. Περὶ Πριήνης) πλησίον γὰρ ἦν τῆς Μιλήτου, καὶ ἐζήτουν αὐτὴν ἔχειν οἱ Μιλήσιοι.

Pag. 159. *l.* 2. Ξυνεπελαμβάνοντο) ἐβοήθουν τοῖς Μιλησίοις. *l.* 3. Νεωτερίσαι βουλόμενοι) θέλοντες καινοτομῆσαι, τὴν πολιτείαν δημοκρατίαν ποιήσαντες. *l.* 7. Ἐς Λῆμνον) ἡ γὰρ Λῆμνος ὑπήκοος ἦν τῶν Ἀθηναίων. *ead.* Καὶ φρουρὰν ἐγκαταλιπόντες) εἰς τὴν Σάμον. *l.* 9. Οἳ οὐχ ὑπέμειναν) τὴν δημοκρατίαν. *l.* 10. Ξυνθέμενοι) συμφωνήσαντες τοῖς μὴ θέλουσι δημοκρατεῖν. *ead.* Τοῖς δυνατωτάτοις) τῶν Σαμίων δηλονότι. *l.* 11. Ὃς εἶχε Σάρδεις) Σάρδεις μὲν ἐπὶ τῆς πόλεως, Σάρδις δὲ οἱ πολῖται. *l.* 13. Διέβησαν ὑπὸ νύκτα) ἤγουν, λαθόντες νυκτὸς εἰσῆλθον. *l.* 14. Τῷ δήμῳ ἐπανέστησαν) τῶν Σαμίων. *ead.* Τῶν πλείστων) δημοτῶν.

Pag. 160. *l.* 1. Ἀπέστησαν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 3. Παρεσκευάζοντο στρατεύειν) μετ' αὐτοῦ. *l.* 6. Ἐπὶ Σάμου) Ἀττικὸν τὸ ἐπὶ Σάμου. *ead.* Οὐκ ἐχρήσαντο) κατὰ τῆς Σάμου. *l.* 8. Φοινισσῶν νεῶν) ἤκουον γὰρ ὅτι Φοίνικες κατ' αὐτῶν ἔρχονται. *l.* 11. Πρὸς Τραγίᾳ) αὕτη κεῖται πλησίον Σάμου. *l.* 12. Ὧν ἦσαν) τῶν Σαμίων. *ead.* Στρατιώτιδες)

ςρατιώτας ἄγουσαι τοὺς μέλλοντας πεζομαχεῖν· ἃς καὶ ἱππαγωγοὺς καλεῖ. *l.* 14. Αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 161. *l.* 2. Τρισὶ τείχεσι) τουτέςι τρισὶ τάγμασιν. *l.* 4. Ἀπὸ τῶν ἐφορμουσῶν) τῶν πολιορκουσῶν τὴν Σάμον· τῶν εἰς ἐπίθεσιν οὐσῶν. *l.* 6. Ἐπ' αὐτοὺς πλέουσι) κατ' αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Στησαγόρας) ὅτι Στησαγόρας Σάμιος ἦν. *l.* 10. Προφυλακίδας) τὰς πρὸ τῶν ἄλλων ὁρμούσας. *l.* 14. Πάλιν ταῖς ναυσὶ κατεκλείσθησαν) οἷον τειχήρεις ἐγένοντο.

Pag. 162. *l.* 2. Αἱ μετὰ Θουκυδίδου) ἕτερός τις Θουκυδίδης, οὐχὶ ὁ συγγραφεύς. *l.* 7. Καὶ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 9. Κατὰ χρόνους) οὐδὲ γὰρ εὐπόρουν ἀθρόον ἐκτίσαι τὸ πᾶν. *ead.* Ταξάμενοι) ὁρίσαντες. *l.* 10. Ξυνέβησαν δὲ) συνεφώνησαν. *ead.* Καὶ πρότερον) ἦσαν δηλονότι. *l.* 12. Οὐ πολλοῖς ἔτεσιν ὕςερον) τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῶν σπονδῶν. *l.* 14. Καὶ ὅσα πρόφασις) αἰτία, ἤγουν τὸ Κυλώνειον ἄγος, καὶ τὰ Παυσανίου. *ead.* Τοῦδε τοῦ πολέμου) τοῦ Πελοποννησιακοῦ, τοῦ προκειμένου.

Pag. 163. *l.* 3. Τῆς τε Ξέρξου ἀναχωρήσεως) ἀναμεταξὺ δηλονότι. *l.* 5. Ἐν οἷς Ἀθηναῖοι) ἔτεσιν. *ead.* Ἐγκρατεστέραν) ἰσχυροτέραν. *l.* 6. Ἐπὶ μέγα ἐχώρησαν δυνάμεως) ηὐξήθησαν τὰ μεγάλα. *l.* 9. Εἰ μὴ ἀναγκάζοιντο) εἰ μὴ ἐξ ἀνάγκης κινηθεῖεν. *l.* 10. Τὸ δέ τι) κατά τι. *l.* 12. Οὐκέτι ἀνασχετὸν ἐποιοῦντο) ἤγουν, οὐκ ἠνέσχοντο οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 13. Ἀλλ' ἐπιχειρητέα) τοῦ συγγραφέως ἡ λέξις. χρὴν γὰρ εἰπεῖν ἐπιχειρητέον.

Pag. 164. *l.* 2. Διέγνωςο) διεψήφιςο. *l.* 5. Κατὰ κράτος) τὸ ἑξῆς, κατὰ κράτος νίκην ἔσεσθαι. αἰνίττεται τὸν μέγαν λοιμόν. *l.* 9. Ἐπαγαγεῖν) ἤγουν, κυρῶσαι. *l.* 10. Ἀπὸ τῆς ξυμμαχίας) ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ τῶν ξυμμάχων. *l.* 14. Ψηφίσασθαι τὸν πόλεμον) διὰ ψήφου ἐπικυρῶσαι. *l.* 15. Δεδιότες) μὴ πρὸ τοῦ εἰσβαλεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν Ἀττικὴν, διαφθαρῇ.

Pag. 165. *l.* 4. Οὐ καὶ αὐτοὶ ἐψηφισμένοι) οὐ ψηφίζονται. *l.* 6. Χρὴ γὰρ τοὺς ἡγεμόνας) οὐ χρὴ, φησὶν, ἐν τοῖς ἰδιωτικοῖς πράγμασι τοὺς ἡγεμόνας προέχειν, ἀλλ' ἐν τοῖς κοινοῖς. *l.* 7. Προσκοπεῖν) προτιμᾷν. *ead.* Ἐκ πάντων) ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ πάντας. τὸ δὲ Ἐν ἄλλοις, ἐν προεδρείᾳ, και τοῖς τοιούτοις. *l.* 8. Ἡμῶν δὲ ὅσοι) τῶν περιθαλασσιων. *ead.* Ἐνηλλάγη-

σαν) ἀντὶ τοῦ, συνέμιξαν, καὶ ὡμολόγησαν. ἐναντίον δέ ἐστι τῷ διηλλάγησαν. διαλλαγῆναι γάρ ἐστι, τὸ δι' αὐτοῦ τοῦ ἐχθροῦ παρακληθῆναι, καὶ φιλιωθῆναι αὐτῷ· ἐναλλαγῆναι δὲ, τὸ ἀπὸ φιλίας εἰς φιλίαν ἄλλου μεταπηδῆσαί τινος, ἐχθροῦ ὄντος τῷ πρώτῳ φίλῳ. *l.* 9. Φυλάξασθαι) τουτέστι φοβηθῆναι. *l.* 10. Ἐν πόρῳ) ἐν τῇ παράλῳ. πόρον καλεῖ τὰ ἐμπόρια. *l.* 11. Ὅτι τοῖς κάτω) τοῖς παραλίοις. *l.* 12. Τῶν ὡραίων) τῶν καρπῶν. *l.* 14. Λεγομένων) παρ' ἡμῶν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ χρή.

Pag. 166. *l.* 1. Προσδέχεσθαι) ἐλπίζειν. *l.* 2. Πρόοιντο) ἀμελήσαιεν. *l.* 7. Εὖ δὲ παρασχὸν) ἀντὶ τοῦ παρασχόντος, δηλονότι τοῦ δαίμονος, ὅ ἐστι, δωρησαμένου αὐτοῖς τὴν νίκην. *l.* 9. Ὅ, τε γὰρ διὰ τὴν ἡδονὴν) τὸ ἑξῆς, ὅ, τε γὰρ διὰ τὴν ἡδονὴν ὀκνῶν εἰ ἡσυχάζοι. *l.* 11. Ὅ, τε ἐν πολέμῳ) ἐντεῦθεν δείκνυσι τοῦ πολέμου τὸ ἄδηλον. *l.* 13. Κακῶς) ἀνοήτως. *l.* 14. Ἀβουλοτέρων) κακοβουλοτέρων. *ead.* Ἐναντίων τυχόντα) ἔργον ἐστὶ τῆς τύχης τὸ τοὺς ἐναντίους ἀβουλοτέρους καταστῆσαι· ἐπεὶ οὐ μέγα εἰ οὕτως ἐνίκησαν.

Pag. 167. *l.* 1. Καλῶς δοκ. βουλ.) εὐβούλων τῶν ἐναντίων τυχόντα. *l.* 2. Ἐνθυμεῖται γὰρ) οὐδεὶς, φησὶν, ἐνθυμεῖται ὁμοίως οἷς πιστεύει. πιστεύει γὰρ νικᾷν, τὸ πῶς οὐκ ἐννοῶν. καὶ οὐδεὶς ὁμοίως ἔργῳ ἐπεξέρχεται οἷς ἐνθυμεῖται. δείκνυσι γὰρ τὴν πίστιν μείζονα τῶν ἐνθυμημάτων, καὶ τὸ ἐνθύμημα μεῖζον τοῦ ἔργου. Ἄλλως. οὐδεὶς γὰρ ἐνθυμεῖται παρόμοια τοῖς βεβαίοις. πίστις γὰρ ἐνταῦθα τὴν βεβαιότητα τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἀσφαλῆ ἀπόβασιν σημαίνει. οὐδεὶς οὖν οὔτε ὅμοια τοῖς πράγμασιν ἐνθυμεῖται, οὔτε ἔργῳ τὰ πιστευθέντα τελειοῖ, ἀλλ' ἐν ἑκατέροις σφάλλεται· διὰ τὸ καὶ τὴν γνώμην ἡμῶν ἀβέβαιον εἶναι, καὶ τὰ πράγματα μὴ κατὰ τὴν θέλησιν ἡμῶν ἀπαντᾷν, ἀλλὰ μετὰ τὰ ἀσφαλῶς ἐνίοτε δοξασθέντα, ἤτοι βουλευθέντα, ἐπὶ τῶν ἔργων διὰ τὸ προσπίπτον δέος ἐκλείπομεν. ὅτι τὸ μὲν βουλεύσασθαι χωρὶς ἀγώνων καθίσταται· τὰ δὲ ἔργα ἐπὶ τῆς ταραχῆς καὶ συγχύσεως ἀλλοιοῦνται. *ead.* Τῇ πίστει) τῷ θάῤῥει. *l.* 3. Μετὰ ἀσφαλείας μὲν) ἀσφαλῶς, φησὶν, ἐνθυμούμεθα, διὰ τὸ καθ' ἡσυχίαν δοξάζειν, καὶ βουλεύεσθαι· μετὰ φόβου δὲ ὑστεροῦμεν ἐν τῷ ἔργῳ, διὰ τὸ λοιπὸν ὁρᾷν αὐτὰ τὰ ἔργα, καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ εἶναι τῶν πραττομένων. *l.* 4. Ἐν τῷ ἔργῳ ἐλλείπομεν)

φοβηθέντες ἐξεπέσομεν τῆς πράξεως ἣν προσεδοκήσαμεν λαβεῖν. *l.* 6. Ἔχοντες ἐγκλήματα) κατὰ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 7. Ἀμυνώμεθα) τὰ ἴσα ἀνταποδῶμεν. *l.* 8. Κατὰ πολλὰ δὲ) τὸ δυνατὸν κεφάλαιον. *l.* 10. Τὰ παραγγελλόμενα) τὰ παρακινοῦντα τὸν πόλεμον. *l.* 11. Ὧ ἰσχύουσιν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 12. Ἐξαρτυσόμεθα) παρασκευάσομεν. *l.* 13. Ὑπολαβεῖν) δέξασθαι.

Pag. 168. *l.* 2. Τοῦτο πάθοι) τὸ μεταπεισθῆναι. *l.* 3. Μιᾷ τε νίκῃ) εἰ ἅπαξ, φησὶ, τῇ ναυμαχίᾳ νικηθῶσιν, οὐκέτι ἕξουσιν ἐλπίδα νίκης, οὐ γάρ εἰσι πεζομάχοι. ἡμεῖς δὲ δηλονότι καὶ ταῖς ναυσὶν ἐὰν νικηθῶμεν, τῷ πεζῷ ἰσχύομεν. *l.* 4. Κατὰ τὸ εἰκὸς) ὡς ἔςιν εἰκάσαι. *ead.* Ἁλίσκονται) νικῶνται. *l.* 7. Ἔχομεν ἀγαθὸν) ἤγουν, τὴν εὐψυχίαν. *l.* 8. Ὃ δὲ) ἀντὶ τοῦ εἰς ὅ. *l.* 12. Οὐκ ἀπεροῦσιν) οὐκ ἀπαγορεύσουσιν. *ead.* Ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι) ἀντὶ τοῦ ἐπὶ τῷ τιμωρήσασθαι.

Pag. 169. *l.* 2. Αὐτοῖς τούτοις) τοῖς χρήμασι δηλονότι. *l.* 3. Ὁδοὶ) πορισμοί. *l.* 4. Παραίρεσις) παραφαίρεσις, παράσπασις. *l.* 5. Καὶ ἐπιτειχισμὸς) ἐπίθεσις. αἰνίττεται τὴν Δεκέλειαν, ἣν ὕςερον ἐτείχισαν. *ead.* Τῇ χώρᾳ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Προΐδοι) προγνοίη. ἄδηλα γὰρ τὰ τοῦ πολέμου. *l.* 7. Ἐπὶ ῥητοῖς) ὡρισμένοις. *ead.* Χωρεῖ) κινεῖται. *l.* 8. Τεχνᾶται) μεθοδεύει. *ead.* Παρατυγχάνον) παρεμπίπτον. *ead.* Ἐν ᾧ ὁ μὲν) ἐν ᾧ, ἀντὶ τοῦ διό. *ead.* Εὐοργήτως) εὐσκόπως, μεγαλοψύχως, εὐπρεπῶς, εὐτρόπως· ὀργὴ γὰρ ὁ τρόπος. *l.* 9. Ὁ δὲ ὀργισθεὶς) ὁ μικροψυχήσας. *l.* 10. Ἐνθυμώμεθα) ἀντὶ τοῦ ἐνθυμηθῶμεν. ἔςι γὰρ ὑποθετικόν. *l.* 12. Οἰςὸν ἂν ἦν) ὑπομονητόν. *l.* 13. Ἱκανοὶ) δουλωσόμενοι δηλονότι.

Pag. 170. *l.* 1. Δίχα γε ὄντας) χωρισθέντας. *l.* 3. Ἴςω) ὁ ἀκούων δηλονότι. *ead.* Φέρουσαν) ἡμῖν δηλονότι. *l.* 4. Δουλείαν) τὴν δουλείαν καὶ λόγῳ ἀμφιβάλλειν. *ead.* Ὃ καὶ λόγῳ) εἴωθεν ὁ συγγραφεὺς ἀπὸ τῶν θηλυκῶν μεταβαίνειν εἰς τὸ οὐδέτερον. οἷον, τρέπονται ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν, ἐφ᾽ ὅπερ καὶ τοπρῶτον ἐξεπέμποντο. λέγει δὲ ὅτι τὴν δουλείαν ὅλως τῷ λογισμῷ ἀμφιβάλλειν. οἷον, λογίσασθαι τοὺς Πελοποννησίους, αἰσχρόν. ὁ γὰρ ἐνδοιασμὸς, λογισμοῦ ἐςι μερισμός. περιφραςικῶς οὖν εἴρηται, τῷ λόγῳ ἐνδοιασθῆναι. οἷον, τὸ λογίσασθαι ἡμᾶς καὶ ἐπὶ νοῦν λαβεῖν τὴν δουλείαν. *ead.* Ἐν-

δοιχσθῆναι) εἰς ἀμφιβολίαν ἐλθεῖν. *l.* 5. Ὑπὸ μιᾶς) τῆς τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Κακοπαθειν) δουλοῦσθαι. *ead.* Ἐν ᾧ) ἐν τῷ κακοπαθεῖν. *ead.* Ἢ δικαίως δοκοῖμεν ἂν πάσχειν) οἱ γὰρ ἀμελοῦντες, καὶ μὴ ἐπερχόμενοι, δοκοῦσιν ἢ δικαίως πάσχειν, ἢ διὰ δειλίαν ἀνέχεσθαι. *l.* 9. Βεβαιοῦμεν αὐτὸ) τουτέστι τὴν ἐλευθερίαν. *l.* 10. Τοὺς δ' ἐν μιᾷ) πόλει δηλονότι. *ead.* Μονάρχους) τοὺς τυράννους φησὶ μονάρχους. *l.* 12. Ξυμφορῶν) ἐνταῦθα οὐ κεῖται κυρίως ἡ λέξις, ἀλλὰ ξυμφορὰν φησὶ τὴν κακίαν. ταῦτα δὲ λέγει τὸ τυραννεῖσθαι, καὶ φέρειν τὴν τυραννίδα. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ οὐκ ἴσμεν ὅπως ποτὲ τάδε οὐκ ἀπήλλακται τῶν τριῶν μεγίστων συμφορῶν. *ead.* Ἢ μαλακίας) ὁ ἢ διαζευτικὸς, ἀντὶ τοῦ καί. Ὅμηρος — ἢ νέος, ἠὲ παλαιός. *l.* 13. Οὐ γὰρ δὴ πεφευγότες) οὐ δύνασθε, φησὶν, εἰπεῖν ὅτι οὐ διὰ τὸ ἔχειν τὰ τρία ταῦτα, οὐ πολεμοῦμεν, ἀλλὰ διὰ καταφρόνησιν· ὅ ἐστι, διὰ τὸ ἄγαν φρονεῖν, καὶ οἷον ὑπερφρονεῖν. ἡ γὰρ κατὰ πρόθεσις ἐπίτασιν ἐνταῦθα σημαίνει. *ead.* Ταῦτα) τὰ πάτρια. *l.* 14. Καταφρόνησιν) ὅτι τὴν καταφρόνησιν ἀφροσύνην λέγει.

Pag. 171. *l.* 3. Βοηθοῦντας) τὸ ἑξῆς οὕτως, ὑπὲρ δὲ τῶν μελλόντων δεῖ τοῖς παροῦσι πράγμασι βοηθοῦντας ἐπιταλαιπωρεῖν. τουτέστι προσθεῖναι τοῖς πόνοις. *l.* 6. Καὶ ἐξουσίᾳ) δυνάμει. *ead.* Προφέρετε) ὑπερφέρετε τῶν ἄλλων. *l.* 7. Ἃ τῇ ἀπορίᾳ ἐκτήθη) ὑπ' ἀπορίας κινηθέντες ἐκτησάμεθα. οἱ γὰρ Λάκωνες τῶν προγόνων ἦσαν ὀλίγον εὐπορώτεροι. *l.* 9. Ξυλλήψεσθαι) βοηθήσειν. *l.* 10. Ξυναγωνιουμένης) ἵνα μὴ δουλωθῇ. *l.* 13. Παραβεβάσθαι) ἀθετηθῆναι τὰς σπονδὰς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 14. Ἀλλ' οἱ πρότεροι ἐπιόντες) οἱ ἄρξαντες ἀδίκων χειρῶν. *l.* 16. Πανταχόθεν) ἀπὸ πολλῶν ἀφορμῶν.

Pag. 172. *l.* 1. Εἴπερ βεβαιότατον) λείπει τὸ δοκεῖ, ἵν' ᾖ, εἴπερ δοκεῖ. *l.* 3. Τιμωρίαν) βοήθειαν. *l.* 4. Καὶ ὑπὸ Ἰώνων) διαβέβληται γὰρ τὸ ὄνομα τῶν Ἰώνων εἰς μαλακίαν· τῶν δὲ Δωριέων, ἐπὶ ἀνδρείᾳ δοξάζεται. *l.* 5. Καὶ τῶν ἄλλων) ἀπὸ κοινοῦ τὸ μέλλετε. *ead.* Μετελθεῖν) ἀντὶ τοῦ ἀνασώσασθαι. *l.* 6. Ὡς οὐκέτι) τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ γάρ. ἵν' ᾖ, οὐκέτι γὰρ ἐνδέχεται. Ὅμηρος, — ἐπὶ ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. τὸ δὲ περιμένοντας, ἀντὶ τοῦ περιμενόντων. *l.* 10. Τάδε ἄριστα) ἃ εἴπομεν δηλονότι. *l.* 12. Τὸ αὐτίκα δεινὸν) τὸ πρὸς ὀλίγον γινό-

μενον ἐκ τοῦ πολέμου. ead. Ἀπ' αὐτοῦ) τοῦ πολέμου. ead. Διὰ πλείονος) χρόνου.

Pag. 173. l. 1. Καθεστηκυῖαν) γεγονυῖαν. l. 2. Πόλιν τύραννον) τὰς Ἀθήνας λέγει. τὸ δὲ ἑξῆς, πόλιν τύραννον παραστησώμεθα. πλεονάζει τὸ τῆς τυραννίδος ὄνομα, ἵνα μᾶλλον παροξύνῃ. ead. Ἐπὶ πᾶσιν ὁμοίως) κατὰ πάντων. l. 3. Διανοεῖσθαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἄρχειν. l. 4. Παραστησώμεθα) δουλωσώμεθα. l. 8. Γνώμην) ἀπόφασιν. ead. Ψῆφον ἐπήγαγον) ψῆφον, νῦν σκέψιν. δῆλον δὲ ὅτι τισὶ δοκεῖ, καὶ τισὶν οὔ. l. 9. Ἑξῆς) κατὰ τάξιν. l. 10. Καὶ τὸ πλῆθος) τὸ πλῆθος τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι. l. 11. Ἀδύνατα) ἀντὶ τοῦ ἀδύνατον. l. 12. Ἐκπορίζεσθαι) ἔκ τινος πόρου λαμβάνειν. l. 13. Μέλλησιν) ἀναβολήν. ead. Καθισαμένοις) παρασκευαζομένοις.

Pag. 174. l. 3. Ἐγκλήματα ποιούμενοι) ἐγκαλοῦντες. l. 6. Τὸ ἄγος ἐλαύνειν τῆς θεοῦ) τοὺς τὸ ἄγος δράσαντας τῆς θεοῦ, τῆς Ἀθηνᾶς. l. 7. Κύλων ἦν) τὸ διήγημα τὸ κατὰ τὸν Κύλωνα θαυμάζει σφόδρα ὁ τεχνογράφος, καὶ συμβουλεύει ἐπιμελέστατα αὐτὸ ἐκμαθεῖν τοὺς νέους, ἵνα μιμήσωνται. Ὅτι τοῦ διηγήματος τοῦ κατὰ τὸν Κύλωνα τὴν σαφήνειαν τινὲς θαυμάσαντες, εἶπον ὅτι Λέων ἐγέλασεν ἐνταῦθα, λέγοντες περὶ Θουκυδίδου. Ὅτι τὰ κατὰ Κύλωνα ἐπράχθη σχεδὸν ἐπὶ τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης. l. 8. Δυνατὸς) Πλούσιος. l. 11. Χρωμένῳ δὲ τῷ Κύλωνι) περὶ τυραννίδος δηλονότι, ὡς ἐκ τῆς ἀποκρίσεως δείκνυται τῆς θεοῦ. l. 12. Καταλαβεῖν) ταύτην γὰρ κατέλαβον οἱ τυραννίδος ἐρῶντες.

Pag. 175. l. 1. Τὰ ἐν Πελοποννήσῳ) τοῦτο προσέθηκεν ἐπειδή ἐστιν Ὀλύμπια ἐν Μακεδονίᾳ καὶ ἐν Ἀθήναις. l. 2. Ἐπὶ τυραννίδι) τυραννήσων. l. 4. Εἰ δὲ ἐν τῇ Ἀττικῇ) ἐκ τούτου δηλοῦται σαφῶς ὅτι περὶ τῆς τῶν Διασίων τὸ μαντεῖον ἔλεγε. l. 6. Καὶ Ἀθηναίοις) καὶ παρ' Ἀθηναίοις. ead. Διάσια) ἣν καὶ ἔλεγεν ἴσως ὁ θεὸς ἑορτήν. l. 8. Ἐν ᾗ πανδημεὶ) πανδημεὶ ἑορτάζουσι, θύουσι δὲ πολλοί. ead. Ἱερεῖα) πρόβατα. ead. Ἀλλὰ θύματα) τινὰ πέμματα εἰς ζώων μορφὰς τετυπωμένα ἔθυον. l. 9. Ὀρθῶς γιγνώσκειν) ἀπλανῶς νοεῖν, τὸν χρησμὸν δηλονότι. ead. Ἐπεχείρησε τῷ ἔργῳ) τῇ τυραννίδι. l. 10. Αἰσθόμενοι) αἴσθησιν τοῦ πράγματος λαβόντες. l. 11. Ἐπ' αὐτοὺς) κατ' αὐτῶν.

Pag. 176. *l.* 2. Αὐτοκράτορσιν) αὐτεξουσίοις οὖσι. *ead.* Διαθεῖναι) οἰκονομηθῆναι. *ead.* Ἢ ἂν ἄριστα) τὸ ᾗ, ἀντὶ τοῦ ὡς ἄν. *l.* 5. Φλαύρως) ἀσθενῶς. *l.* 7. Ἐπιέζοντο) ἐταλαιπώρουν. *l.* 8. Καθίζουσιν ἐπὶ τὸν βωμὸν) ἑαυτοὺς δηλονότι παρὰ τὸν βωμόν. τὸ δὲ καθίζουσιν, ἀπὸ τοῦ καθίζω. καθέζονται δὲ, ἀπὸ τοῦ καθέζομαι. *l.* 9. Οἱ τῶν Ἀθηναίων ἐπιτετραμμένοι) οἱ ἔχοντες ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων τὴν ἐπιτροπὴν τῆς φυλακῆς. *l.* 12. Και ἐπὶ τῶν σεμνῶν θεῶν) τῶν Ἐριννύων, κατὰ ἀντίφρασιν· ἃς μετὰ τὸν Ὀρέστην οἱ Ἀθηναῖοι πλησίον τοῦ Ἀρείου πάγου ἱδρύσαντο, ἵνα πολλῆς τιμῆς τύχωσιν.

Pag. 177. *l.* 2. Ἤλασε δὲ καὶ Κλεομένης) βασιλεὺς Λακεδαιμονίων, οὗ μέμνηται Ἡρόδοτος. ἡ δὲ ἔννοια, ἀμφίβολον πότερον ἤλασε μετὰ τῶν στασιαζόντων φησὶν Ἀθηναίων, τουτέστι, καὶ τοὺς στασιάζοντας· ἢ ἤλασε μετὰ τῶν Ἀθηναίων, ὅτι ἐστασίαζον, ἵνα μὴ ὦσιν ἐν τῇ πόλει οἱ ἀλιτήριοι. ὅπερ ἄμεινον. *l.* 5. Κατῆλθον μέντοι ὕστερον) οἱ φυγαδευθέντες. *l.* 7. Ἐκέλευον ἐλαύνειν) μετὰ τὸν Κλεομένην. *l.* 9. Προσεχόμενον) ἔνοχον ὄντα. *ead.* Αὐτῷ) τῷ ἄγει. *ead.* Κατὰ τὴν μητέρα) κατὰ τὸ γένος τὸ μητρῷον. *l.* 12. Παθεῖν ἂν αὐτὸν τοῦτο) τὸ ἐκβληθῆναι. συνέβαινε γὰρ αὐτῷ μὴ πιστεύεσθαι στρατηγίαν τοιούτῳ ὄντι. *ead.* Οἴσειν αὐτῷ) τῷ Περικλεῖ. *l.* 13. Ὡς καὶ διὰ τὴν ἐκείνου ξυμφορὰν) τὴν ἀπὸ περιστάσεως δυστυχίαν, καὶ οὐκ ἐξ οἰκείας ἀβουλίας κακοπραγίαν. καὶ ἐν τῇ δημηγορίᾳ, καὶ οὐκ ἴσμεν ὅπως τῶνδε τριῶν τῶν μεγίστων ξυμφορῶν ἀπήλλακται. ἤτοι κακιῶν. καὶ γὰρ αἱ τῆς φύσεως ἐλαττώσεις καὶ διαπτώσεις, κακίαι πάντως εἰσί. καὶ προϊὼν, ἐν τῇ δημηγορίᾳ Περικλέους ξυμφορὰς τὰς ἀτυχίας εἴρηκεν· ἐνδέχεται γὰρ τὰς ξυμφορὰς τῶν πραγμάτων οὐχ ἧσσον ἀμαθῶς χωρῆσαι, ἢ καὶ τὰς διανοίας τοῦ ἀνθρώπου. Ἄλλως, Διὰ τὸ ἄγος, τουτέστι, διὰ τὸ μὴ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ὄντα ἐναγῆ. *l.* 14. Τῶν καθ᾽ ἑαυτὸν) τῶν ὄντων κατὰ τὴν ζωὴν αὐτοῦ.

Pag. 178. *l.* 5. Τὸ ἀπὸ Ταινάρου ἄγος) Ταίναρον, ἀκρωτήριον Λακωνικῆς, ἱερὸν Ποσειδῶνος. *l.* 8. Νομίζουσιν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 10. Χαλκιοίκου ἄγος) Χαλκίοικος ἡ Ἀθηνᾶ ἐν Σπάρτῃ, ἢ ὅτι χαλκοῦν εἶχεν οἶκον, ἢ διὰ τὸ στερεὸν εἶναι. ἢ διὰ τὸ τοὺς Χαλκιδεῖς τοὺς ἐξ Εὐβοίας φυγάδας αὐτὸν κτίσαι. *l.* 13. Ὑπ᾽ αὐτῶν) τῶν Σπαρτιατῶν. *l.* 14. Ἐξεπέμφθη) εἰς ἀρχὴν τοῦ Ἑλλησπόντου. *ead.* Ἰδίᾳ δὲ αὐτὸς) Παυσανίας,

Pag. 179. *l.* 1. Ἑρμιονίδα) ἀπὸ Ἑρμιόνης πόλεως Λακωνικῆς. *l.* 3. Τῷ δὲ ἔργῳ, τὰ πρὸς βασιλέα) βουλόμενος δηλονότι τὰ τοῦ βασιλέως πράγματα ποιεῖν. ἐμήδιζε γάρ. *l.* 6. Ἀπὸ τοῦδε πρῶτον) ἀπὸ τούτου τοῦ ἐπιφερομένου περὶ Βυζαντίου δηλονότι. *l.* 8. Μετὰ τὴν ἐκ Κύπρου) ἐνταῦθα τὰ περὶ τῆς πρώτης αὐτοῦ παρουσίας διηγεῖται. *l.* 10. Προσήκοντές τινες) διαφορὰ προσήκοντος καὶ συγγενοῦς. *l.* 12. Τῷ δὲ λόγῳ) τῇ φήμῃ.

Pag. 180. *l.* 1. Αὐτῷ) τῷ Πέρσῃ. *l.* 7. Εἰ οὖν τι σὲ) ἀντὶ τοῦ σοί. Ἀττικὴ δὲ καὶ ἀρχαία ἡ φράσις, ἀντὶ δοτικῆς αἰτιατικὴν συντάξαι. *l.* 10. Ἡ γραφὴ ἐδήλου) γραφὴ, ἡ ζωγραφία, καὶ ἡ κατηγορία, καὶ ἡ ἐπὶ γραμμάτων ἁπλῶς νῦν. *l.* 12. Ἐπὶ θάλασσαν) ἐπὶ τὰ παραθαλάσσια. *l.* 15. Ἐς Βυζάντιον) ὄντα δηλονότι. *ead.* Αὐτῷ) τῷ Ἀρταβάζῳ.

Pag. 181. *l.* 1. Καὶ τὴν σφραγῖδα) ἡ σφραγὶς τοῦ Περσῶν βασιλέως εἶχε, κατὰ μέν τινας, τὴν βασιλέως εἰκόνα· κατὰ δέ τινας, τὴν Κύρου τοῦ πρώτου βασιλέως αὐτῶν· κατὰ δέ τινας, τὸν Δαρείου ἵππον, δι᾽ ὃν χρεμετίσαντα ἐβασίλευσεν. *ead.* Ἀποδεῖξαι) τῷ Παυσανίᾳ. *l.* 2. Παραγγέλλῃ) κελεύῃ. *l.* 6. Καὶ τῶν ἀνδρῶν) λείπει ὑπέρ. *l.* 7. Κείσεταί σοι εὐεργεσία) διὰ παντὸς εὐεργέτης κληθήσῃ ἐν τῷ ἡμετέρῳ οἴκῳ. *l.* 10. Ἀνεῖναι) ῥαθυμῆσαι.

Pag. 182. *l.* 2. Ὢν καὶ πρότερον ἐν μεγάλῳ ἀξιώματι) ἤγουν, τιμώμενος τὰ μεγάλα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. *l.* 4. Ἐν τῷ καθεςῶτι τρόπῳ) τῷ Λακωνικῷ. *l.* 7. Ἐδορυφόρουν) μετὰ δοράτων προέπεμπον. ταῦτα πάντα ἐν τῇ πρώτῃ παρουσίᾳ ἐπράχθη. *l.* 8. Περσικὴν) τρυφηλήν. *l.* 10. Δυσπρόσοδόν τε) δυσέντευκτον. *l.* 11. Ἐς πάντας) κατὰ πάντων. *l.* 14. Τό, τε πρῶτον) ἀντὶ τοῦ τὸ πρῶτόν τε.

Pag. 183. *l.* 4. Ἐκπολιορκηθεὶς) τῇ πολιορκίᾳ ἐκβληθείς. *l.* 5. Ἱδρυθεὶς) καθεσθείς. *l.* 6. Πράσσων τε) τὰ συμφέροντα ἑαυτῷ. *ead.* Ἐσηγγέλλετο) ἐμηνύετο. *l.* 7. Τὴν μονὴν) τὴν ἀργίαν. *l.* 8. Ἐπέσχον) ἑαυτοὺς δηλονότι. *l.* 9. Σκυτάλην) ἀντὶ τοῦ ἐπιςολὴν Λακωνικήν. ἦν δὲ σκυτάλη, ξύλον ςρογγύλον ἐξεσμένον, ἐπίμηκες. δύο δὲ παρὰ Λακεδαιμονίοις ὑπῆρχον σκυτάλαι· καὶ τὴν μὲν μίαν κατεῖχον οἱ Ἔφοροι τῶν Λακεδαιμονίων, τὴν δὲ ἑτέραν τῷ ἐκπεμπομένῳ τῶν ςρατηγῶν παρεῖχον. καὶ ὁπότε ἐβούλοντο ἐπιςεῖλαί τι αὐτῷ,

φέροντες ἱμάντα λευκὸν, περιεῖλουν τὴν σκυτάλην, καὶ ἐπὶ τοῦ ἱμάντος ἔγραφον, καὶ ἀνελίττοντες παρεῖχον τὸν ἱμάντα τῷ ἀποφέροντι. τοῦτο δὲ ἐποίουν ἵνα μὴ μάθωσιν οἱ ἀποφέροντες τὰ ἐν τῷ ἱμάντι γεγραμμένα. ὁ δὲ ϛρατηγὸς, λαβὼν τὸν ἱμάντα, τῇ ἑαυτοῦ σκυτάλῃ περιείλιττε, καὶ ἐγίγνωσκε τὴν τῶν γραμμάτων περιοχήν. εἰ δέ τις εἴποι, καὶ πῶς εἶχεν ὁ Παυσανίας σκυτάλην, λάθρα τῆς πόλεως ἐξελθών; ῥητέον ὅτι ἀπὸ τῆς πρώτης ϛρατηγίας εἶχε τὴν σκυτάλην. *ead.* Μὴ λείπεσθαι) τὸν Παυσανίαν δηλονότι. *l.* 10. Αὐτῷ) τῷ Παυσανίᾳ. *l.* 12. Τὴν παραβολὴν) τὴν κατηγορίαν. τὸν κίνδυνον, τὸ γεγονὸς ὑπ' αὐτοῦ παράβολον. *l.* 14. Τὸν βασιλέα δρᾶσαι τοῦτο) τὸ κακὸν δηλονότι. καὶ μὴν οὐκ ἦν βασιλεὺς, ἀλλ' ἐπίτροπος. *l.* 15. Ἔπειτα διαπραξάμενος) χρήμασι δηλονότι. καὶ λόγοις διαπραξάμενος, ἤτοι διακρουσάμενος τὴν κατηγορίαν.

Pag. 184. *l.* 1. Περὶ αὐτῶν) τῶν κατηγορημάτων. *l.* 5. Γένους τε τοῦ βασιλείου ὄντα) Ἡρακλείδης γὰρ ἦν. *l.* 6. Ἐν τῷ παρόντι) καιρῷ δηλονότι. *l.* 7. Τὸν Λεωνίδου) οὗτος ὁ Λεωνίδης ὁ ἐν Θερμοπύλαις ἀριϛεύσας ἐπὶ τῶν Μηδικῶν. *l.* 8. Ἀνεψιὸς ὢν) τοῦ Πλειϛάρχου. *ead.* Ὑποψίας δὲ πολλὰς παρεῖχε) διὰ τὸ μὴ ϛέργειν τοῖς Λακωνικοῖς νόμοις τοῖς παροῦσι, τοῖς ἤθεσι τῶν Λακώνων. *l.* 11. Ἐξεδεδιῄτητο) ἔξω τῶν Λακωνικῶν διῃτᾶτο νόμων. *l.* 12. Ἐπὶ τὸν τρίποδα) οὐκ ἐν ᾧ ἐμαντεύετο ὁ Ἀπόλλων, ἀλλ' ἕτερόν τινα, ὃν ἔλαβον οἱ Ῥωμαίων βασιλεῖς, καὶ μετέθηκαν ἐπὶ τὸν ἱππόδρομον τοῦ Βυζαντίου.

Pag. 185. *l.* 3. Ἐξεκόλαψαν) ἐξορύξαντες ἀπήλειψαν. *l.* 7. Ἐν τούτῳ καθειϛήκει) ἐν τῇ κατηγορίᾳ τοῦ Μηδισμοῦ. ἀπηλέγχθη γὰρ μὴ ἐμμένειν τοῖς ἤθεσι τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 8. Παρόμοιον) τῷ Μηδισμῷ δηλονότι. *ead.* Τῇ παρούσῃ διανοίᾳ) λείπει ἡ ἐν. *l.* 10. Καὶ ἦν δὲ οὕτω) τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ γάρ. *l.* 11. Καὶ πολιτείαν) αὐτονομίαν. *l.* 12. Καὶ τὸ πᾶν ξυγκατεργάσωνται) κατὰ τῆς Σπάρτης. ἤγουν τὸν Μηδισμόν.

Pag. 186. *l.* 4. Τὰς τελευταίας) δῆλον ὅτι καὶ ἄλλας ἀπέϛειλεν. *l.* 5. Ἀνὴρ Ἀργίλιος) τινὲς κύριον, τινὲς ἐθνικὸν, ἀπὸ πόλεως Θρᾴκης· ὅπερ ἄμεινον. *ead.* Παιδικά ποτε) τὸ παιδικὰ, ὀξυτόνως, οὐδέτερον πληθυντικόν. τοῦτο δέ τινες ἐπὶ ἀγαθοῦ ἔρωτος, τινὲς δὲ ἐπὶ αἰσχροῦ λαμβάνουσι. παιδικὰ,

ἀντὶ τοῦ ἐρώμενος ἐθάῤῥει. τὸ γὰρ πιςότατος ὤν. *l.* 8. Πάλιν ἀφίκετο) ἐπανῆλθε. *ead.* Καὶ παραποιησάμενος) ἀντὶ τοῦ ὁμοίαν ποιησάμενος ὁ Ἀργίλιος. *l.* 9. Ἢ καὶ ἐκεῖνος) ἐκεῖνος ὁ Παυσανίας. *l.* 11. Καὶ αὐτὸν εὗρεν) ὡσανεὶ ἔλεγεν, εὗρε τοῦτο ἀληθὲς ὃ ὑπενόει γεγράφθαι.

Pag. 187. *l.* 1. Ἀπὸ παρασκευῆς τοῦ ἀνθρώπου) ἀπὸ συνθήματος τοῦ Ἀργιλίου. *l.* 9. Διακονίαις παραβάλοιτο) ταῖς ἀγγελίαις ταῖς ἄλλαις διαβάλλοι. *ead.* Παραβάλοιτο) παραβόλως κατηγορήσειεν. ἢ ὑπόπτως διακονήσειε. *ead.* Προτιμηθείη δὲ) ἐν εἰρωνείᾳ τὸ προτιμηθείη λέλεκται.

Pag. 188. *l.* 1. Ἀκριβῶς) ἀληθῶς. *l.* 3. Ἐποιοῦντο) ἔμελλον ποιήσειν. ποιῆσαι ἐβούλοντο. *ead.* Λέγεται δ' αὐτὸν) τὸν Παυσανίαν. *l.* 5. Ἐφ' ᾧ ἐχώρει) οὗ χάριν. *ead.* Ἄλλου δὲ) Ἐφόρου δηλονότι, ἀφανῶς νεύσαντος, ὅςις ἦν φίλος τῷ Παυσανίᾳ. *l.* 7. Χωρῆσαι δρόμῳ) λέγεται τὸν Παυσανίαν. *l.* 8. Καὶ ἐς οἴκημα οὐ μέγα) φασὶ γὰρ ὅτι ἡνίκα ἔφραξαν κατ' αὐτοῦ τὸ οἴκημα, ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀλκιθέα πρώτη λίθον ἐπέθηκε. τοιαῦται γὰρ αἱ Λακωνικαὶ γυναῖκες. τεκμήριον δὲ τοῦτο τοῦ μισοτυράννους εἶναι τοὺς Λάκωνας. *l.* 10. Τοπαραυτίκα μὲν) ἤγουν, κατὰ τὸ ἐνεςώς. *ead.* Ὑςέρησαν) ἐβράδυναν, ἵνα δῆθεν μὴ ἀσεβήσωσιν. ἑτέρῳ δὲ τρόπῳ ἠσέβησαν, ἐν ἱερῷ αὐτὸν πολιορκήσαντες. *l.* 12. Ἔνδον ὄντα τηρήσαντες) ἐξῄει γὰρ εἰς τὸ ἱερὸν πολλάκις. *l.* 13. Καὶ ἀπολαβόντες εἴσω) μονώσαντες, περιείρξαντες. *ead.* Ἀπῳκοδόμησαν) τειχίσαντες τὰς θύρας ἀπέφραξαν.

Pag. 189. *l.* 3. Ἐμέλλησαν) εἰς δύο ἔτεμον. *l.* 4. Ἐς τὸν Καιάδαν) ἐμβαλεῖν δηλονότι. τόπος ὁ Καιάδας ὀρωρυγμένος ἐν Λακωνικῇ, ὅπου τοὺς κακούργους εἰώθασι ῥίπτειν. *l.* 5. Πλησίον που) τοῦ Καιάδου. *l.* 6. Ὁ ἐν Δελφοῖς) ὁ Ἀπόλλων. *ead.* Τόν τε τάφον) τὸ σῶμα. *l.* 8. Ἐν τῷ προτεμενίσματι) ἐν τῷ προπυλαίῳ. *l.* 9. Δύο σώματα) τουτέςι δύο Ἐφόρους ἀποθανεῖν ἀντ' αὐτοῦ. οἱ δὲ ἐσοφίσαντο τοὺς ἀνδριάντας. Ἄλλως, ἀνθ' ἑνὸς σώματος τοῦ Παυσανίου δύο ςήλας τοῦ Παυσανίου ἀνέθηκαν. *l.* 14. Τοῦ δὲ Μηδισμοῦ τοῦ Παυσανίου) παρέκβασις, διὰ τὸ ἀκόλουθα εἶναι ταῦτα τῷ κατὰ Παυσανίαν. οὐδὲν γὰρ ταῦτα πρὸς τὸ ἄγος συμβάλλεται.

Pag. 190. *l.* 4. Ἔτυχε γὰρ ὠςρακισμένος) διὰ τὸ φρόνημα ὃ εἶχεν ὁ Θεμιςοκλῆς περὶ τῆς Σαλαμῖνος, ἐξωςρακίσθη

ὑπὸ Ἀθηναίων, ἵνα τὸ φρόνημα αὐτοῦ καθέλωσιν. *l.* 7. Οἷς εἴρητο) ἐνετέταλτο. *l.* 10. Αὐτῶν εὐεργέτης) ἐπειδὴ γὰρ οὐ συνεμάχησαν οἱ Κερκυραῖοι τῇ Ἑλλάδι κατὰ τοῦ βαρβάρου, ἀλλὰ ἐσοφίσαντο, ἔμελλον αὐτοὺς ἀνελεῖν οἱ πολεμήσαντες· ὁ δὲ Θεμιστοκλῆς ἐκώλυσε, λέγων ὅτι, εἰ τοῦτο γένηται, καὶ τὰς μὴ συμμαχησάσας πόλεις ἀνέλωμεν, μεῖζον πάθος ἔσται τῇ Ἑλλάδι ἤπερ ὁ Πέρσης αὐτῆς κυριεύσας ἐπεξῆλθε. καὶ διὰ τοῦτο ἦν εὐεργέτης αὐτοῖς. *l.* 12. Διακομίζεται) ἄγεται. *l.* 13. Ἐς τὴν ἤπειρον τὴν καταντικρὺ) τὴν Θεσπρωτίδα.

Pag. 191. *l.* 1. Κατὰ πύστιν) φήμην. *l.* 3. Οὐ φίλον) πέμψαντος γάρ ποτε Ἀδμήτου Ἀθήναζε περὶ συμμαχίας αἰτήσεως, ὁ Θεμιστοκλῆς ἀνέπεισε τὴν πόλιν μὴ δοῦναι αὐτῷ βοήθειαν· καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἦν αὐτῷ φίλος. *ead.* Καταλῦσαι) καταλῦσαι μὲν, κυρίως ἐπὶ τῶν ὀχουμένων ἐπὶ ἅρματος· κατάγειν δὲ, ἐπὶ νεώς. *l.* 7. Καὶ οὐκ ἀξιοῖ) οὐκ ἄξιον νομίζει εἶναι τοῦ Ἀδμήτου. *l.* 8. Εἴτι ἄρ' αὐτὸς) ὁ Θεμιστοκλῆς. *ead.* Αὐτῷ Ἀθηναίων δεομένῳ) αὐτῷ τῷ Ἀδμήτῳ. *l.* 9. Καὶ γὰρ ἂν ὑπ' ἐκείνου) τὸ ἑξῆς, ὑπ' ἐκείνου τοῦ Ἀδμήτου, ὑπὸ πολλῷ ἐκείνου ἀσθενεστέρου. πᾶς γὰρ ὁ τυχὼν τὸν δυστυχοῦντα δύναται τιμωρεῖσθαι. *l.* 12. Καὶ ἅμα αὐτὸς) ὁ Θεμιστοκλῆς. *ead.* Ἐκείνῳ) τῷ Ἀδμήτῳ. *ead.* Χρείας τινὸς) χρείας τινὸς ἔξωθεν, καὶ οὐχὶ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. *l.* 13. Ἐκεῖνον δ' ἂν) τὸν Ἄδμητον. *l.* 14. Αὐτὸν, εἰπὼν) τὸν Θεμιστοκλέα. *ead.* Καὶ ἐφ' ᾧ) οὗ ἕνεκα.

Pag. 192. *l.* 1. Ἀποστερῆσαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὐκ ἀξιοῖ. *l.* 2. Ὥσπερ καὶ ἔχων αὐτὸν ἐκαθέζετο) αὐτῷ τῷ σχήματι. *l.* 5. Καὶ πολλὰ εἰποῦσιν) ἀντὶ τοῦ ἀπειλήσασιν. *l.* 7. Ἐς Πύδναν) ἕως τῆς Πύδνας. *l.* 8. Τὴν Ἀλεξάνδρου) πόλιν δηλονότι, τοῦ φιλέλληνος. *l.* 10. Καὶ (ἦν γὰρ ἀγνὼς) ἄλλο δυστύχημα τοῦ Θεμιστοκλέους. *l.* 12. Καὶ δι' ἃ φεύγει) ὅτι καὶ αὐτὸν φησὶ συνειδότα ἐπὶ προδοσίᾳ φεύγειν τὸν Θεμιστοκλέα. *l.* 15. Ἀπομνήσεσθαι) ἀποδοῦναι μνησθέντα.

Pag. 193. *l.* 1. Καὶ ἀποσαλεύσας) ἀποφυγὼν ἐκ τοῦ λιμένος, καὶ σάλῳ ὁμιλήσας. τουτέστι, τῷ ἀλιμένῳ τόπῳ, ἔνθα σάλος γίνεται. *l.* 9. Ὅτι Θεμιστοκλῆς ἥκω παρὰ σὲ) λείπει ἐν τοῖς τοιούτοις ἡ ὢν μετοχή. ἵν' ᾖ, Θεμιστοκλῆς ὢν, καὶ ἥκω διὸς παῖς ὤν. *l.* 12. Πλείω ἀγαθὰ) εἰργασμένα δηλονότι. *ead.* Ἐν τῷ ἀσφαλεῖ μὲν) τὰ πράγματα ἦσαν δηλονότι.

l. 13. Ἐν ἐπικινδύνῳ) τὰ πράγματα ἦσαν. *ead.* Ἡ ἀποκομιδὴ) ἡ ὑποςροφή. *l.* 14. Καί μοι εὐεργεσία) ἀντίχαρις.

Pag. 194. *l.* 2. Δι' αὐτὸν) τὸν Πέρσην. *l.* 7. Ἐθαύμασέ τε) ὅτι εἶπεν ἐπειδὴ ἴσχυσε μηχανῇ τινι σῶσαι τὸν πατέρα αὐτοῦ. *l.* 8. Τὴν διάνοιαν) τὴν γνῶσιν. *ead.* Ὁ δ' ἐν τῷ χρόνῳ) ἐσκόπει γὰρ εἴπως αὐτὸν ἐν τῷ μεταξὺ ἀνακαλέσοιντο οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Ὃν ἐπέσχεν) ἑαυτὸν δηλονότι. *l.* 10. Καὶ τῶν ἐπιτηδευμάτων τῆς χώρας) τῶν ἐθῶν. *l.* 11. Παρ' αὐτῷ) τῷ Πέρσῃ. *l.* 12. Καὶ ὅσος οὐδείς πω Ἑλλήνων) Ἱςιαῖος, καὶ Ἱππίας, καὶ Δημάρατος, καὶ ἄλλοι. *l.* 13. Καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ) ἔθνους δηλονότι.

Pag. 195. *l.* 1. Ὑπετίθει αὐτῷ) ὑπέβαλλε τῷ Πέρσῃ. *l.* 2. Διδοὺς) ἀντὶ τοῦ διδόναι. *ead.* Ἦν γὰρ ὁ Θεμιςοκλῆς) ἐγκώμιον Θεμιςοκλέους. *l.* 3. Φύσεως ἰσχὺν) τῆς κοινῆς τῶν ἀνθρώπων, ὅσον δύναται. *l.* 4. Τὶ ἐς αὐτὸ μᾶλλον) εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς φύσεως. *ead.* Θαυμάσαι) ἀντὶ τοῦ, θαυμασθῆναι ἄνευ μαθήσεως τὴν ξύνεσιν. *ead.* Οἰκείᾳ) φυσικῇ. *l.* 5. Καὶ οὔτε προμαθὼν) οὔτε ἀπὸ προμαθήσεως ἀγαγών τι ἐς αὐτήν, ἤτοι τὴν ἰσχὺν τῆς φύσεως. *l.* 6. Τῶν τε παραχρῆμα) τῶν παραπιπτόντων. *l.* 7. Γνώμων) κριτής. *ead.* Ἐπιπλεῖςον) καλῶς τὸ ἐπιπλεῖςον. θεοῦ γὰρ μόνου τὸ πάντα εἰδέναι. *l.* 9. Οἷός τε) ἦν δηλονότι. *ead.* Ὧν δ' ἄπειρος) ὧν δ' ἄπειρος εἴη, οὐκ ἀπήλλακτο κρῖναι ἱκανῶς. οἷον, καὶ ἐν τούτοις τοῖς ἀγνώςοις οὐ διημάρτανε τῆς κρίσεως. ὡς ἐδήλωσε καὶ ἐπὶ τῶν νεῶν τῆς κτίσεως, καὶ ἐπὶ τῆς Σαλαμῖνος, καὶ ἀλλαχοῦ. *l.* 10. Τό, τε ἄμεινον, ἢ χεῖρον) τὸ συνοῖσον, ἢ τὸ βλαπτικόν. *l.* 11. Μάλιςα) τῶν ἄλλων δηλονότι. *l.* 13. Αὐτοσχεδιάζειν) ἑτοίμως λέγειν.

Pag. 196. *l.* 1. Φαρμάκῳ ἀποθανεῖν αὐτὸν) αἷμα γὰρ ταύρειον πιὼν ἀπέθανεν. *l.* 3. Ἐν Μαγνησίᾳ) δύο γάρ εἰσι Μαγνησίαι, Θεσσαλὴ, καὶ Ἀσιανή. *l.* 7. Μυοῦντα δὲ) πόλις Καρίας ὁ Μυοῦς. *l.* 11. Τὰ μὲν κατὰ Παυσανίαν) ὥσπερ σχετλίαζων καὶ ἀνοιμώζων ταῦτά φησιν ὁ συγγραφεύς.

Pag. 197. *l.* 1. Περὶ τῶν ἐναγῶν τῆς ἐλάσεως) καὶ ἄλλας γὰρ ἐποιήσαντο, ἀπελάσαι τοὺς ἐννέα Ἄρχοντας. *l.* 5. Τὸ περὶ Μεγαρέων) οὐ τὸ Μεγαρέων, ἀλλὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτονόμους τοὺς Ἕλληνας. *ead.* Ψήφισμα) ὃ ἔγραψε Θεμιςοκλῆς. *l.* 7. Τοῖς λιμέσιν) οὐ μόνον τοῦ Πειραιῶς, ἀλλὰ παν-

τὰς λιμένος ὧν ἦρχον οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Τἄλλα ὑπήκοον) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *ead.* Ἐπικαλοῦντες) ἀντὶ τοῦ ἐγκαλοῦντες. *l.* 10. Ἐπ' ἐργασίαν) περιττὴ ἡ πρόθεσις. *ead.* Τῆς γῆς τῆς ἱερᾶς) τὴν γῆν λέγει τὴν μεταξὺ Μεγάρων καὶ Ἀττικῆς, ἥντινα ἀνέθεσαν ταῖς Ἐλευσινίοις Θεαῖς. τὴν αὐτὴν δὲ λέγει καὶ ἀόριςον. ἀόριςος δέ ἐςιν ἡ μὴ ἔχουσα ὅρους, μηδὲ σπειρομένη. ἡ γὰρ σπειρομένη ὅρους ἔχει, ἅτε οὖσα μεμερισμένη. * ἔςιν ἑκάςου τὸ δίκαιον τῆς διακρίσεως. *l.* 11. Καὶ τῆς ἀορίςου) τῆς πολλῆς. *ead.* Καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν) ὡς ὅτι δούλους τοὺς ἀποφεύγοντας ἐδέχοντο. *l.* 14. Καὶ λεγόντων ἄλλο μὲν οὐδὲν) οἷον, περὶ τῆς Ποτιδαίας, καὶ τῶν ἄλλων.

Pag. 198. *l.* 4. Γνώμας) βουλάς. καὶ ἄλλας γὰρ ἐποιήσαντο, τὸ ἀπελάσαι τοὺς ἐννέα Ἄρχοντας. *ead.* Ἅπαξ) παντελῶς. *l.* 7. Ὡς μὴ ἐμπόδιον εἶναι τὸ ψήφισμα) τὸ ψήφισμα φησὶν οὐ τὸ Μεγαρέων, ἀλλὰ τὸ μὴ εἶναι αὐτονόμους τοὺς Ἕλληνας. *l.* 14. Οὐ τῇ αὐτῇ ὀργῇ) ὀργῇ, διανοίᾳ. τρόπῳ. σκοπῷ. *l.* 15. Καὶ ἐν τῷ ἔργῳ) πρὸς τὰ συμβαίνοντα.

Pag. 199. *l.* 1. Τρεπομένους) μεταβαλλομένους. *l.* 2. Καὶ τοὺς ἀναπειθομένους) περιττὴ ἡ ἀνά. τουτέςι, πειθομένους. *l.* 3. Τοῖς κοινῇ δόξασι) κοινῇ δόξασι μὴ βοηθεῖν, καὶ μὴ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀπολιγωρεῖν τὸν πόλεμον, μηδὲ τὸν συμβουλεύσαντα αἰτιᾶσθαι. *l.* 4. Ἢ μηδὲ κατορθοῦντας) ἀντὶ τοῦ, ἢ μηδὲ κατορθούντων. ἀντίπτωσις γάρ ἐςι. *l.* 5. Τὰς ξυμφορὰς) τὰς ἀποβάσεις. *l.* 6. Ἀμαθῶς) ἐσφαλμένως. *l.* 9. Πρότερόν τε) ὅτε ἐκώλυον τὸ τεῖχος γενέσθαι. *l.* 10. Εἰρημένον) ὑπισχημένου ὄντος τοῦ πράγματος ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς τριακοντούτεσι. *ead.* Διαφόρων) τῶν ὑποθέσεων, ἐξ ὧν διάφορα φρονοῦμεν. *l.* 13. Δέχονται) λύειν τὰ διάφορα ταῖς δίκαις. *l.* 14. Ἢ λόγοις) διαδικασίαις.

Pag. 200. *l.* 3. Καθαιρεῖν) ἀκυροῦν. *l.* 7. Προὔχονται) προβάλλονται. *l.* 8. Αἰτίαν ὑπολίπησθε) ἀντὶ τοῦ, αἰτιάσησθε. *l.* 9. Τὸ γὰρ βραχὺ) εἴτε φοβούμεθα τοὺς Λακεδαιμονίους, εἴτε καὶ μή. *l.* 10. Τοῦτο) τὸ καθελεῖν τὸ Μεγαρέων πινάκιον. *l.* 11. Οἷς εἰ ξυγχωρήσετε) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 13. Ἀπισχυρισάμενοι δὲ) ἰσχυρῶς ἀπαγορεύσαντες. *l.* 14. Προσφέρεσθαι) ὁμιλεῖν.

Pag. 201. *l.* 1. Διανοήθητε) πάντοτε, ὁσάκις ἂν κελεύω-

μεθα. *ead.* Πρίν τι βλαβῆναι) ἐκ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος. *l.* 3. Καὶ ἐπὶ μεγάλῃ) κατὰ κοινοῦ τὸ, διανοίᾳ. *l.* 4. Μηδὲ ξὺν φόβῳ) ἐὰν γὰρ ὑπακούσωμεν αὐτοῖς, φησὶν, ἐν τούτῳ, λοιπὸν καὶ περὶ τῶν ἄλλων δεδοίκαμεν. *l.* 6. Δικαίωσις) κέλευσις. πρόσταξις. τὸ δικαιοῦν διὰ μικρὰν πρόφασιν μὴ δέχεσθαι πόλεμον. *l.* 8. Οὐκ ἀσθενέστερα ἕξομεν) οὐκ ἀσθενεστέρως διακεισόμεθα. *l.* 9. Αὐτουργοί τε γάρ εἰσι) δι' ἑαυτῶν τὴν γῆν ἐργαζόμενοι, σπάνει δούλων. *l.* 11. Ἄπειροι) ἀδίδακτοι. *l.* 12. Ὑπὸ πενίας) πόλεων δηλονότι. *l.* 13. Οὔτε ναῦς πληροῦντες) ἀνδρῶν δηλονότι. *l.* 15. Ἀπὸ τῶν αὐτῶν δαπανῶντες) ἐξ ὧν ἔχουσιν.

Pag. 202. *l.* 1. Εἰργόμενοι) θαλασσοκράτορες γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 2. Αἱ βίαιοι ἐσφοραὶ) οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι, ἅτε πένητες, βιαίως εἰσέφερον. *l.* 3. Ἀνέχουσι) βαστάζουσιν. αὐξάνουσι. *l.* 4. Τὸ μὲν) τὸ τῶν σωμάτων, ὡς σώζοντες αὐτὰ ἐκ τῶν πολέμων. δεῖ δὲ ὑποστίξαι εἰς τὸ μέν. *ead.* Πιστὸν) βέβαιον. *l.* 5. Τὸ δὲ) τὸ τῶν χρημάτων οὐκ ἔστι, φησὶ, βέβαιον, ὅπως μὴ δαπανηθῶσι. *l.* 6. Μὴ οὐ προαναλώσειν) σημείωσαι, μὴ προαναλώσειν τὰ χρήματα πρὸ τοῦ πολέμου, τὸ βέβαιον οὐκ ἔχουσιν. οἱ δ' αὐτουργοὶ τοῦ πολέμου, τὸ πιστὸν ἔχουσιν ὅτι περιγενήσονται, διότι τοῖς κινδύνοις ὑπομένειν ἐμελέτησαν. *l.* 9. Πολεμεῖν δὲ) καθὸ μόνοις τοῖς σώμασι θαρῤῥοῦσιν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πρὸς τοῖς σώμασι, καὶ τοῖς χρήμασι θαρῤῥοῦσιν. *ead.* Ἀντιπαρασκευὴν) ἀνθόπλισιν. *l.* 10. Μήτε βουλευτηρίῳ ἑνὶ χρώμενοι) αὐτόνομοι γὰρ πάντες. *l.* 12. Καὶ οὐχ ὁμόφυλοι) οἱ μὲν γὰρ, Δωριεῖς· οἱ δὲ, Αἰολεῖς· οἱ δὲ, Βοιωτοί. *l.* 15. Χρόνιοί τε ξυνιόντες) ἐκ τοῦ πολεμεῖν τῇ ἀπουσίᾳ.

Pag. 203. *l.* 1. Ἐν βραχεῖ μὲν μορίῳ) ἰστέον ὅτι τῆς δημοκρατίας διαβολὴν πᾶσαν ἐνταῦθα ἔθηκε. *l.* 3. Οἴεται βλάψειν) τὰ κοινὰ δηλονότι. *l.* 7. Κωλύσονται) ἀντὶ τοῦ κωλυθήσονται. *l.* 8. Σχολῇ) βραδέως. *ead.* Διαμέλλωσι) βραδύνωσιν. *l.* 9. Οὐ μενετοὶ) οὐ μένουσι, φησὶν, ἀλλ' εἰσὶν ὀξεῖς. *ead.* Οὐδ' ἡ ἐπιτείχισις) ἐπιτείχισίς ἐστι, πόλιν τινὰ ἑτέραν πλησίον ἄλλης τειχίσαι, διὰ τὸ φρουρεῖν καὶ λυμαίνεσθαι τὴν γῆν. *l.* 10. Τὴν μὲν γὰρ) τὴν ἐπιτείχισιν. *l.* 12. Καὶ οὐχ ἧσσον ἐκείνοις ἡμῶν) δυνατῶν ὄντων ἡμῶν ἀντεπιτειχίσαι ἐκείνοις.

Pag. 204. *l.* 1. Καταδρομαῖς) ἐφόδοις. *l.* 2. Καὶ αὐτομολίαις) δεχόμενοι τοὺς αὐτομόλους δούλους. *l.* 9. Ἀπὸ τῶν Μηδικῶν) ἀλλὰ δηλονότι καὶ πρὸ τῶν Μηδικῶν. *l.* 15. Καὶ ἐν τῷ μὴ μελετῶντι) ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ μὴ μελετᾷν.

Pag. 205. *l.* 1. Τέχνης ἐςὶν) ἐπιτήδευμα, ἢ πρᾶγμα. *l.* 3. Ἐκείνῳ) τῷ ναυτικῷ. *l.* 6. Μισθῷ μείζονι) τοῦτο φησίν, ὅτι οὐ δεινὸν εἰ Λακεδαιμόνιοι μισθῷ μείζονι ἀπὸ τῶν Ὀλυμπιάσιν ἢ Δελφοῖς χρημάτων πειρῷντο ὑποκλέπτειν τοὺς ἡμετέρους συμμάχους. τοὐναντίον γὰρ ἂν ἦν δεινὸν εἰ πρὸς ἄλλους μετὰ τῶν ἡμετέρων μετοίκων ἐσέβαλλον, μὴ ὄντων ἡμῶν ἀντιπάλων. βούλεται δὲ διὰ τούτων δεῖξαι ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι μεθ' ἡμῶν μὲν ἢ μετὰ τῶν ἡμετέρων συμμάχων ἰσχυροί εἰσι, καὶ δεινὸν ἔνθα εἰσβάλλοιεν· μόνοι δὲ αὐτοὶ μετὰ τῶν ἰδίων συμμάχων, ἀδύνατοι, μήτε ναυτικὸν ἔχοντες, μήτε πολέμων ἐμπειρίαν. νῦν δὲ τοῦτο ἡμῶν ὄντων, ἤγουν ἀντιπάλων, οἷον κυβερνήτας ἔχομεν πολίτας, καὶ τὴν ναυτικὴν ἐμπειρίαν, ὡς δὲ καὶ πολεμικὴν, οὐ δεινὸν εἰ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἡμῶν ἥκοιεν. *l.* 7. Μὴ ὄντων μὲν ἡμῶν) τῶν Λακεδαιμονίων μὴ ὄντων. *l.* 8. Δεινὸν ἂν ἦν) εἰ ἦν αὐτοῖς, φησὶ, κατ' ἄλλων ὁ πόλεμος, μὴ καθ' ἡμῶν, εἰ καὶ πολίτας ἔχομεν κυβερνήτας, δεινὸν ἂν ἦν ἐκείνοις τὸ τοὺς Λακεδαιμονίους λαβεῖν τοὺς ἡμετέρους ξυμμάχους· νῦν δὲ, καθ' ἡμῶν ὄντος αὐτοῖς τοῦ πολέμου, οὐκ ἔςιν ἡμῖν τοῦτο δεινόν. τὸ δὲ, εἰσβάντων αὐτῶν, καὶ τῶν μετοίκων, περὶ Λακεδαιμονίων λέγει, ὅτι ἔμελλον δεινοὶ εἶναι ἐκείνοις, εἰσβάντες κατ' αὐτῶν, μετὰ τῶν ἡμετέρων μετοίκων, οὓς ὑποκλέπτουσιν ἐξ ἡμῶν. ἄλλοι δὲ οὕτω φασὶν, ὅτι δεινὸν ἡμῖν ἔμελλεν εἶναι τοῦτο, ὑποκλέπτειν τοὺς πάρ' ἡμῖν ξένους τῶν αὐτῶν, εἰ μὴ ἱκανοὶ ἦμεν ἡμεῖς καὶ οἱ μέτοικοι ἐλθεῖν κατ' αὐτῶν, καὶ ἐκτὸς τῶν ξένων. νῦν δὲ οὐκ ἔςιν ἡμῖν τοῦτο δεινὸν, ἐπειδὴ ἱκανοί ἐσμεν καὶ χωρὶς τῶν ξένων ἐλθεῖν κατ' αὐτῶν μετὰ τῶν μετοίκων ἡμῶν. τουτέςιν, Ἰώνων. *l.* 9. Νῦν δὲ τόδε τε) τὸ ἀντιπάλους ἡμᾶς αὐτοὺς μετὰ τῶν μετοίκων εἶναι αὐτοῖς. *l.* 12. Οὐδεὶς ἂν δέξαιτο) οὐδεὶς ἂν, φησι, θελήσειε ξένος, τὴν πατρίδα φεύγειν, καὶ μετὰ τῶν ἀσθενεςέρων, τουτέςι Λακεδαιμονίων, ἀγωνίζεσθαι διὰ μισθὸν ὀλιγήμερον. τὸ δὲ τὴν πατρίδα φεύγειν, δηλοῖ ὅτι σύμμαχοι καὶ ὑπήκοοί εἰσιν αὐτῶν. καὶ δῆλον ὅτι ἐὰν τοῖς Λακεδαιμονίοις διὰ μείζονα μισθὸν

προσχωρήσωσι, διωχθήσονται ὑπὸ τῶν ἀςῶν ἕκαςος βιαζομένων· πολιορκουμένων ὑπὸ Ἀθηναίων διὰ τὴν ἀπόςασιν τῶν ναυτῶν. ead. Τήν τε ἑαυτοῦ φεύγειν) *κατοικίαν. l. 13.* Τῆς ἥσσονος) *ἥσσονες γὰρ τὰ θαλάττια οἱ Λάκωνες.*

Pag. 206. l. 6. Καὶ οὐκέτι ἐκ τοῦ ὁμοίου ἔςαι) *πλέον, φησὶ, βλαβήσονται, μέρους τῆς Πελοποννήσου δῃωθέντος, ἤπερ ὅλη ἡ Ἀττική. κατὰ πολὺ γὰρ μείζων ἡ Πελοπόννησος. l. 10.* Τὸ τῆς θαλάσσης κράτος) *ὅπερ ἔχομεν δηλονότι. ead.* Εἰ γὰρ ἦμεν νησιῶται) *δηλονότι ἡμεῖς. οὐ γὰρ ἔχουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι ναῦς. χρὴ οὖν ἡγήσασθαι ἡμᾶς νησιώτας, καὶ ὡς νῆσον τὴν πόλιν οἰκεῖν, τῶν ἀγρῶν μὴ φροντίζοντας. l. 12.* Καὶ οἰκίας) *τὰς ἐν τοῖς προαςείοις.*

Pag. 207. l. 1. Κρατήσαντές τε γὰρ αὖθις) *εἰς τὸ μέλλον. l. 4.* Ἡσυχάσουσιν) *οἱ Λακεδαιμόνιοι. l. 5.* Τήν τε ὀλόφυρσιν) *χρὴ δηλονότι, τὸν θρῆνον, τὴν λύπην. l. 6.* Ἀλλὰ τῶν σωμάτων) *τῶν ἀνδρῶν. ead.* Οὐ γὰρ τάδε) *τὰ κτήματα. l. 10.* Οὐχ ὑπακούσεσθε) *οὐχ' ὑπείξετε. l. 11.* Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα) *αἰνίττεται Σικελίαν, καὶ Ἰταλίαν, ἧς ἐπεθύμουν κρατῆσαι. l. 15.* Διανοίας) *ἐπιβουλάς. ead.* Ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν) *τὰ περὶ Σικελίαν.*

Pag. 208. l. 5. Οὔτε γὰρ ἐκεῖνο) *τὸ περὶ Μεγαρέων ψήφισμα, τὸ ξενηλατεῖν. l. 9.* Τοῖς Λακεδαιμονιοις) *οἶμαι τὸ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἁμάρτημα τοῦ γραφέως, ἐνθέντος τῷ κειμένῳ, ὅπερ ἦν ἑρμήνεια τοῦ σφίσι, ἔξωθέν τινι πρότερον ἐπιτεθεῖσα. l. 14.* Ὅτι ἀνάγκη πολεμεῖν) *ἡμᾶς δηλονότι.*

Pag. 209. l. 2. Ἔκ τε τῶν μεγίςων) *κατὰ κοινοῦ τὸ εἰδέναι χρή. l. 4.* Ὑποςάντες Μήδους) *δεξάμενοι. ead.* Καὶ οὐκ ἀπὸ τοσῶνδε) *οὐκ ἀπὸ τοσαύτης παρασκευῆς, ἀλλὰ ἐλάσσονος. l. 5.* Γνώμῃ τε πλείονι, ἢ τέχνῃ) *συνέσει, φρονήσει. ἐπιπλέον ἐνταῦθα τῶν ἄλλων ἡ Γόργιος ἐλήφθη παρίσωσις. καὶ ἔςιν οὐκ ἄχαρις, διὰ τὴν ταχεῖαν πλοκὴν τοῦ ὀνόματος. l. 8.* Ὧν οὐ χρὴ λείπεσθαι) *τῶν πατέρων. l. 9.* Ἐπιγιγνομένοις) *παισὶν ἡμῶν δηλονότι. l. 14.* Τῇ ἐκείνου γνώμῃ) *βουλῇ. ead.* Ἔφρασε) *ἡρμήνευσεν.*

Pag. 210. l. 3. Ἐπὶ ἴσῃ καὶ ὁμοίᾳ) *ἐξ ἰσοτιμίας, καὶ οὐχὶ κελευόμενοι. ead.* Καὶ οἱ μὲν) *οἱ Λακεδαιμόνιοι. l. 7.* Ἐν αὐταῖς) *ταῖς αἰτίαις καὶ διαφοραῖς. l. 8.* Ἀκηρύκτως μὲν) *ἄνευ κηρυκείου, ὡς πρὸς φίλους δῆθεν. οἱ γὰρ πρὸς ἐχθροὺς*

ἀπιόντες, ἀσφαλείας ἕνεκεν, ἰσάκις ἠβούλοντο, μετὰ κηρυκείου ἀπῄεσαν, οὓς ἀνόσιον ἡγοῦντο καὶ ἀσεβὲς κακουργεῖν.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Β.

Pag. 3. *l.* 7. ἘΝΘΕΝΔΕ) ἀπὸ τῆσδε τῆς αἰτίας. *l.* 8. Ἐν ᾧ) πολέμῳ. ἐν ᾧ, ἐξ οὗ, ἀφ᾽ οὗ. *l.* 9. Ἀκηρυκτεὶ) ἄνευ κηρυκείας, ὡς ἐχθροὶ, ἄνευ κηρυκείου μᾶλλον, καὶ προκαταγγέλσεως. *ead.* Παρ᾽ ἀλλήλους) παρ᾽ ἀλλήλους ἐρχόμενοι, ἐπιμιξίαν εἶχον. *ead.* Καταςάντες τε) ἀρχὴν τοῦ πολέμου ποιήσαντες. *l.* 12. Τέσσαρα μὲν γὰρ καὶ δέκα) τοῦτο πρὸς τὸ, ἄρχεται δὲ ὁ πόλεμος. τὰ γὰρ ἄλλα, διὰ μέσου.

Pag. 4. *l.* 1. Εὐβοίας ἅλωσιν) ἣν ἐν τῇ πρώτῃ λέγει. *l.* 2. Ἐπὶ Χρυσίδος) ἡ Χρυσὶς ἱέρεια ἦν ἐν Ἄργει. ἠρίθμουν δὲ τοὺς χρόνους οἱ Ἀργεῖοι ἀπὸ τῶν ἱερειῶν. *l.* 4. Ἔτι δύο μῆνας) τουτέςι, δέκα μῆνας. κατ᾽ ἐνιαυτὸν γὰρ ἠλλάσσοντο. *l.* 8. Βοιωταρχοῦντες) οἱ τῶν Βοιωτῶν ἄρχοντες. ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἕνδεκα. *l.* 14. Καὶ τὴν πόλιν Θηβαίοις προσποιῆσαι) ἵνα μὴ δημοκρατῆται.

Pag. 5. *l.* 7. Θέμενοι δὲ) ἀντὶ τοῦ, περιθέμενοι ἑαυτοῖς. Ὅμηρος, Σάκε᾽ ὤμοισιν ἔθεντο. ἀνόητον γὰρ τὸ, μεταξὺ πολεμίων ὄντας, μὴ περικεῖσθαι τὰ ὅπλα. τοῦτο δὲ εἶπεν ὅτι ἐν τῇ ὁδῷ τυχὸν ἐβάςαζον αὐτὰ, ὡς δ᾽ εἰς τοὺς πολεμίους ἦλθον, ἐνεδύσαντο. *l.* 8. Τοῖς μὲν ἐπαγομένοις) τοῖς προδόταις. *l.* 9. Ἔργου ἔχεσθαι) φόνου δηλονότι. *l.* 10. Γνώμην δὲ ἐποιοῦντο) βουλήν. *ead.* Ἐπιτηδείοις) πρὸς φιλίαν. *l.* 11. Τὴν πόλιν ἀγαγεῖν) δηλονότι τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Κατὰ τὰ πάτρια) ἔθη δηλονότι. *l.* 13. Ξυμμαχεῖν) τοῖς Θηβαίοις. *ead.* Τίθεσθαι παρ᾽ αὐτοὺς τὰ ὅπλα) ἀντὶ τοῦ, σὺν αὐτοῖς ὁπλίζεσθαι. *l.* 14. Σφίσι) τοῖς Θηβαίοις. *l.* 15. Προσχωρήσειν) προσνεύσειν.

Pag. 6. *l.* 2. Ἐξαπιναίως) ἀπροσδοκήτως. *l.* 5. Καὶ τοὺς λόγους δεξάμενοι) παρὰ τῶν Θηβαίων. *l.* 6. Οὐδὲν ἐνεωτέριζον) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. *ead.* Πράσσοντες δέ πως ταῦτα) πως, κατά τινα τρόπον· συντακτέον δὲ οὕτω, πράσσοντες δὲ κατενόησάν πως. *l.* 8. Ἐπιθέμενοι) μετὰ βάρους ἐπελθόντες τοῖς Θηβαίοις. Ἀττικὴ ἡ φράσις. *l.* 11. Τοὺς κοινοὺς τοι-

χους) τοὺς μεταξὺ τῶν οἰκούντων. *l.* 14. Ἵν' ἀντὶ τείχους ᾖ) ἵνα μὴ ἐν ταῖς οἰκίαις μόνοι ξυλλέγωσι.

Pag. 7. *l.* 3. Μὴ κατὰ φῶς) ἐν τῷ φωτί. *l.* 4. Καὶ σφίσιν ἐκ τοῦ ἴσου γίγνωνται) ἰσοπαλὴς ἡ μάχη γένηται. *l.* 5. Φοβερώτεροι ὄντες) φοβερώτεροι, οἱ Ἀθηναῖοι. σφετέρας δὲ, τῆς Πλαταιέων. *l.* 6. Προσέβαλλόν τε εὐθὺς) προσέπεσον. *l.* 7. Ἐς χεῖρας ᾖεσαν κατὰ τάχος) καθὸ ἐνόμισαν προσχωρῆσαι αὐτοῖς τοὺς Πλαταιεῖς. *l.* 9. Και τὰς προσβολὰς) τῶν Πλαταιέων. *ead.* Ἡ προσπίπτοιεν) τὸ ᾗ ἀντι τοῦ ὅπου. *l.* 11. Αὐτῶν τε προσβαλόντων) τῶν ἀνδρῶν δηλονότι.

Pag. 8. *l.* 2. Ἄπειροι μὲν) ἀδίδακτοι. *ead.* Ὄντες ἐν σκότῳ) οἱ πλείους. *l.* 3. Ἡ χρὴ σωθῆναι) ὅπου. *ead.* Τελευτῶντος τοῦ μηνὸς) γινόμενος ἦν ὁ πόλεμος φθινούσης σελήνης. τοῦ κατὰ σελήνην λέγει μηνός. τουτέςιν ἐν συνόδῳ. *l.* 6. Ἡ ἐσῆλθον) ὅπου. *l.* 7. Στυρακιῳ) ςυράκιον λαβών τις, φησὶ, τῶν Πλαταιέων, ἐν τῷ μοχλῷ τῆς θύρας ἐνέβαλεν. *ead.* Ἀντὶ βαλάνου) βαλάνος δέ ἐςι τὸ βαλλόμενον εἰς τὸν μοχλὸν σιδήριον· ὃ καλοῦμεν μάγγανον. ὅθεν καὶ ἡ κλεὶς καλεῖται βαλανάγρα, παρὰ τὸ ἀγρεύειν τὴν βάλανον. εἰκότως δὲ ταύτας τὰς πύλας οὕτως ἠμελῆσθαι, ὡς ειρήνην ἀγόντων αὐτῶν, καὶ οὐ δεδοικότων, οὐδὲ ἐλπιζόντων ἐπιβουλήν. ἄλλοι δὲ τὸ ςυράκιον ἔλαβον τὸ ξύλον τοῦ ἀκοντίου. ἀνοήτως. πᾶν μὲν γὰρ οὐκ ἐδύνατο ἐν τῷ μοχλῷ κατακρυφθῆναι· εἰ δὲ ὑπερεῖχεν, ἀνεσπάσθη ἂν ὑπό τινος τῶν Θηβαίων. Ἄλλως. ςυρακιόν ἐςιν ὁ καλούμενος σαυρωτὴρ τῶν δοράτων. *l.* 11. Κατὰ πυλας ἐρήμους) ἀφυλάκτους. *l.* 14. Ταχεῖα ἐπεγένετο) Τοῖς Πλαταιεῦσι.

Pag. 9. *l.* 2. Ξυνεςραμμένον) ὁμοῦ συνηγμένον. *ead.* Εἰς οἴκημα) πύργος ἦν τοῦ τειχους, ἔχων ἔνδοθεν ἀπὸ τῆς πόλεως εἴσοδον, οὐκέτι δὲ καὶ ἔξοδον. *l.* 4. Οἰόμενοι πύλας) θύραι, αἱ τοῦ οἴκου· πύλαι, αἱ τοῦ τείχους. *l.* 5. Ἄντικρυς) τὸ ἄντικρυς, ἐνταῦθα μὲν ἐξεναντίας, ἀεὶ δὲ ἐπὶ τοῦ φανεροῦ κεῖται. *l.* 6. Ἀπειλημμένους) περιειργμένους. *l.* 9. Περιῆσαν) ἔζων. *l.* 12. Οὕτως ἐπεπράγεσαν) ἐδυστύχησαν. ἀπὸ συνθήκης δηλονότι. *l.* 15. Τῆς ἀγγελιας ἅμα) τὸ ἅμα πρὸς τὸ ἐπεβοήθουν.

Pag. 10. *l.* 7. Ἐχομένων) κρατηθέντων. *l.* 8. Τὸ γεγενημένον) κατὰ τὴν πόλιν δηλονότι. *l.* 10. Καὶ κατα-

σκευὴ) πραγματικὴ ὕλη. *l.* 12. Ὑπάρχειν ἀντὶ τῶν ἔνδον) λείπει ἐνέχυρον.

Pag. 11. *l.* 3. Ἐν σπουδαῖς) ταῖς τριακοντούτεσιν. *l.* 5. Ἔλεγον αὐτοῖς) τοῖς Θηβαίοις. *l.* 9. Φασὶν αὐτοὺς) οἱ Θηβαῖοι τοὺς Πλαταιεῖς. *l.* 10. Εὐθὺς ὑποσχέσθαι) τὸ εὐθὺς, οὐκ ἔςι παραχρῆμα, ἀλλ' ἐξ εὐθείας, καὶ ἀσκόπως. *l.* 11. Ἤν τι ξυμβαίνωσι) συμφωνῶσιν. *l.* 12. Ἐκ γοῦν τῆς γῆς ἀνεχώρησαν) τῶν Πλαταιέων. *l.* 13. Οὐδὲν ἀδικήσαντες) βλάψαντες τῶν Πλαταιέων. *l.* 14. Εἰσεκομίσαντο) συνέκλεισαν.

Pag. 12. *l.* 2. Πρὸς ὃν ἔπραξαν οἱ προδιδόντες) πρὸς ὃν ἐλθόντες οἱ προδιδόντες ἔπραξαν τὰ κατὰ σκοπόν. *l.* 4. Ἄγγελον ἔπεμπον) ὅτι ἐφόνευσαν Θηβαίους. λέγει δὲ τρίτον τοῦτον. τὸν γὰρ πρῶτον ἀπέςειλαν δηλοῦντα τὴν εἰσβολὴν Θηβαίων· τὸν δὲ δεύτερον, τὴν σύλληψιν αὐτῶν· τοῦτον δὲ, δηλοῦντα τὴν ἀναίρεσιν. *l.* 6. Τά τε ἐν τῇ πόλει) τῇ Πλαταιᾳ. *ead.* Καθίςαντο) τουτέςι, πρὸς πολιορκίαν ηὐτρεπίζοντο, ὡς οἰόμενοι, ἥπερ καὶ ἐγένετο μετ' ὀλίγον. *l.* 9. Ἐν τῇ Ἀττικῇ) γῇ δηλονότι. *l.* 13. Περὶ αὐτῶν) τῶν κατασχεθέντων δηλονότι. *ead.* Οὐ γὰρ ἠγγέλθη αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. οὔπω ἦν ὁ τρίτος ἄγγελος ἐλθών.

Pag. 13. *l.* 1. Καὶ τῶν ὕςερον οὐδὲν ᾔδεσαν) τοῦτο καθ' ἑαυτὸ ἀναγιγνωσκέσθω. ἐὰν γὰρ τοῖς ἀνωτέρω ἐπισυναφθῇ, δοκεῖ ἀσύντακτον εἶναι. ὤφειλε γὰρ εἰπεῖν αἰτιατικῶς, εἰ πρὸς τὸν ἄγγελον τὸν λόγον ἐποιεῖτο. πρὸς ὃ λέγομεν ὅτι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἐςὶν ὁ λόγος. φησὶ γὰρ ὅτι αὐτοὶ ςείλαντες τοὺς πρὸ τούτου δύο ἀγγέλους, οὐδὲν ἔτι τῶν συμβησομένων ἠπίςαντο. μέχρι οὖν παντὸς τοῦ ἔργου ἀποβάντος καὶ τὸν τρίτον ἀπέςειλαν. *l.* 2. Ὁ δὲ κήρυξ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 4. Στρατεύσαντες) τὸ ςρατεύσαντες ἰδίως νῦν εἴρηται, ἀντὶ τοῦ μετὰ ςρατιᾶς ἀφικόμενοι. οὐ γὰρ, ὡς ἔθος, ἐπὶ πολέμου. τῷ αὐτῷ δὲ τρόπῳ χρώμενοι οἱ Ἀθηναῖοι ἠμείψαντο καὶ αὐτοὶ τοὺς Πλαταιέας, καὶ ἔπεμψαν τά τε πρὸς τροφὴν συντελοῦντα, καὶ δὴ καὶ τὰ πρὸς ἀσφάλειαν, καὶ ὑπεδέξαντο τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τοὺς παῖδας, μετὰ τῶν ἀχρειοτάτων ἀνθρώπων. φησὶ δὲ τοιούτους τοὺς μὴ δυναμένους δηλονότι ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον. οἷον τοὺς νοσοῦντας, τοὺς γέροντας. *l.* 5. Ἐγκατέλιπον) ἀντὶ τοῦ, ἐν τῇ Πλαταιᾳ κατέλιπον. *l.* 6. Τοὺς ἀχρειοτάτους) τοὺς ἀχρήςους πρὸς πόλεμον. *l.* 8. Λαμπρῶς) φα-

νερῶς, ἀναμφισβητήτως. τὸ ἑξῆς οὕτω, παρεσκευάζοντο πέμπειν πρεσβείας, εἴποθεν ἤλπιζον ἑκάτεροι ὠφέλειαν προσλήψεσθαι. *l.* 10. Πρεσβείας τε μέλλοντες πέμπειν) περὶ ἀμφοτέρων λέγει, Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 11. Καὶ ἄλλοσε ἐς τοὺς βαρβάρους) οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι, πρὸς τοὺς Πέρσας· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, πρὸς τοὺς Θρᾶκας. καὶ γὰρ ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς πρώτης λέγει, καὶ μέρει τινὶ τῶν βαρβάρων. *l.* 13. Ὅσαι ἦσαν ἐκτὸς τῆς) ὅσαι μὴ ἦσαν ὑπήκοοι, ἀλλ' αὐτόνομοι.

Pag. 14. *l.* 2. Ὡς ἐς τὸν πάντα ἀριθμὸν) μετὰ τῶν ἐν Λακεδαίμονι οὐσῶν νεῶν. *l.* 3. Καὶ ἀργύριον ῥητὸν) ὡρισμένον. *l.* 4. Ἑτοιμάζειν) ἐπετάχθη δηλονότι. *l.* 5. Μιᾷ νηΐ) μετὰ κηρυκείου δηλονότι. *ead.* Ἕως ἂν ταῦτα παρασκευασθῇ) τὰ ὡρισμένα κατὰ τὸν πόλεμον. *l.* 6. Ἐξήταζον) ἐδοκίμαζον. *l.* 7. Ἐπρεσβεύοντο) πρέσβεις ἀπέςελλον. *l.* 8. Κέρκυραν) οἱ γὰρ Κερκυραῖοι ἐπιμαχίαν μόνον εἶχον. νῦν δὲ καὶ ξυμμαχίαν ποιεῖ. *l.* 11. Ὀλίγον τε ἐπενόουν οὐδὲν) ἀντὶ τοῦ, οὐδὲν μικρὸν ἐφρόνουν. *l.* 12. Οὐκ ἀπεικότως) ἀλλ' εὐλόγως, καὶ εὐπροσώπως. *l.* 13. Ὀξύτερον) ὥςε διὰ τοῦτο μᾶλλον ὀξύτερον συνέβαινεν αὐτοὺς ἀντιλαμβάνεσθαι. *ead.* Ἀντιλαμβάνονται) περιέχονται.

Pag. 15. *l.* 1. Οὐκ ἀκουσίως ὑπὸ ἀπειρίας) παροιμία, γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμος. *l.* 2. Ἥ τε ἄλλη Ἑλλὰς) οἱ ἄλλοι Ἕλληνες οἱ μηδετέροις βοηθοὶ ἐκεκίνηντο, καὶ οὐχ ἡσύχαζον. *ead.* Μετέωρος ἦν) ταῖς ἐλπίσι δηλονότι. *l.* 3. Καὶ πολλὰ μὲν λόγια) λόγια ἐςὶ τὰ παρὰ τοῦ θεοῦ λεγόμενα καταλογάδην· χρησμοὶ δὲ, οἵ τινες ἐμμέτρως λέγονται, ἐμφορουμένων τῶν λεγόντων. *l.* 6. Πρότερον οὔπω) καὶ μὴν Ἡρόδοτος λέγει ὅτι ἐκινήθη ἐν τοῖς Μηδικοῖς. *ead.* Ἀφ' οὗ Ἕλληνες μέμνηνται) ἀφ' οὗ διὰ μνήμης ἐςὶ τὸ τῶν Ἑλλήνων ὄνομα. *l.* 8. Σημῆναι) σημεῖον εἶναι. *ead.* Τοιουτότροπον) ὁποῖον ἐν Δήλῳ. ἤγουν διοσημείαν. *l.* 9. Ἀνεζητεῖτο) ἀνεσκοπεῖτο. *ead.* Ἡ δὲ εὔνοια παραπολὺ ἐποίει τῶν ἀνθρ.) περιφραςικῶς, ἀντὶ τοῦ εὐνοϊκῶς εἶχον τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 10. Τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Ἔῤῥωτό τε πᾶς) ἀντὶ τοῦ προεθυμεῖτο. οὐ γὰρ ἐπὶ ἰσχύος κεῖται, ἀλλ' ἐπὶ σπουδῆς. *l.* 13. Ξυνεπιλαμβάνειν αὐτοῖς) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 14. Ἐδόκει ἑκάςῳ) ἕκαςος, φησὶν, ᾤετο ἐμποδισθήσεσθαι τῶν Λακεδαιμονίων τὸ ἔργον (τουτέςι τὸν

πόλεμον) ἐὰν μὴ παραγένηται αὐτός. δηλοῖ δὲ τὴν μεγίστην προθυμίαν αὐτῶν.

Pag. 16. *l.* 1. Ὀργῇ εἶχον οἱ πλείους τοὺς Ἀθηναίους) ὠργίζοντο τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 9, Πελληνεῖς δὲ) δώδεκα πόλεις εἶχεν ἡ Ἀχαΐα, ὧν μια ἦν ἡ Πελλήνη. *ead.* Ξυνεπολέμουν) τοῖς Λακεδαιμονίοις οἱ Ἀχαιοί. οὐ γὰρ οἱ Ἀργεῖοι.

Pag. 17. *l.* 5. Αἱ ὑποτελεῖς οὖσαι) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6. Ἡ ἐπὶ θαλάσσῃ) ἡ παραθαλασσία. *ead.* Δωριεῖς Καρσὶ πρόσοικοι) Δωρίδες νῆσοι, Ῥόδος, Κῶς, Κνίδος. *l.* 7. Τὰ ἐπὶ Θράκης) οἷον, Βυζάντιον, Πέρινθος. *ead.* Νῆσοι ὅσαι τε ἐντὸς Πελοποννήσου) οὐ λέγει ἐντὸς Κρήτης καὶ Πελοποννήσου, πρὸς ἀνίσχοντα ἥλιον, ἀλλὰ δεῖ στίξαι εἰς τὸ Πελοποννήσου, καὶ ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὅσαι λαβεῖν. ἵν' ᾖ, καὶ ὅσαι τῆς Κρήτης πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα. οἷον, Κάρπαθος, Κάσος, Χάλκη, καὶ ὅσαι ἄλλαι. *l.* 14. Καὶ τὴν ἔξω ξυμμαχίδα) τῆς Πελοποννήσου.

Pag. 18. *l.* 2. Ἔκδημον ἔχειν) ὑπερόριον. *l.* 4. Κατὰ τὸν χρόνον τὸν εἰρημένον) μακρὸν πόλεμον. ὡς τῶν Λακεδαιμονίων ὁρισάντων τὴν προθεσμίαν τῆς συντάξεως. *l.* 9. Καὶ τοὺς μάλιστα ἐν τέλει) τέλη, τὰ ἀξιώματα, καὶ οἱ ἄρχοντες. *ead.* Καὶ ἀξιολογωτάτους παρεῖναι) ἵνα ἑκάστη πόλις τὸ μὲν διμοιρον στρατεύσῃ, τὸ δὲ τρίτον ἑαυτῆς κατάσχῃ πρὸς φυλακήν. αὐτοὶ γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰς πόλεις ἐμέριζον εἰς τρία μέρη, καὶ τὸ τρίτον εἴων ἐν ταῖς πόλεσιν ἵνα μὴ, πάντων ἐξελθόντων εἰς τὸν πόλεμον, ἐρήμους εὑρόντες οἱ Ἀθηναῖοι τὰς πόλεις χειρώσωνται. *l.* 11. Ἄνδρες Πελοποννήσιοι) ἡ στάσις πραγματικὴ, ἄγραφος, συμβουλευτικοῦ εἴδους, κεφάλαιον ἔχουσα τὸ συμφέρον.

Pag. 19. *l.* 1. Καὶ αὐτοὶ πλεῖστοι) αὐτοὶ ἡμεῖς δηλονότι. *l.* 4. Τῇδε τῇ ὁρμῇ) τῇ ἡμετέρᾳ. *l.* 5. Εὔνοιαν ἔχουσα) τὸν σκοπόν. *l.* 6. Οὔκουν χρὴ) τὸ ἑξῆς, οὔκουν χρὴ ἀμελέστερον χωρεῖν. τὰ δὲ ἄλλα, διὰ μέσου. *l.* 11. Ἐς κίνδυνόν τινα ἥξειν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρή. *l.* 12. Καὶ ἐξ ὀλίγου τὰ πολλὰ) Ὅμηρος, Ἥτ' ὀλίγη μὲν πρῶτα κορύσσεται. τοῦτο δέ φησι, τουτέστιν ὅτι ὀργισθέντες οἱ Ἀθηναῖοι πάντως ἐξελεύσονται.

Pag. 20. *l.* 7. Καὶ πάνυ ἐλπίζειν) φοβεῖσθαι. *l.* 9. Ἐν ᾧ οὔπω πάρεσμεν) ἐν ᾧ τόπῳ δηλονότι. *l.* 10. Καὶ τἀκείνων φθείροντας) ὁρμηθήσονται. *l.* 11. Ὁρᾶν πάσχοντάς τι) καὶ οἱ ὀργιζόμενοι, ἅτε δὴ ἧττον λογιζόμενοι, μᾶλλον θυμούμενοι

εἰς τὸ πολεμεῖν ἐπείγονται ῥιψοκινδύνως. Σημείωσαι τὸ σχῆμα, πᾶσι πάσχοντας, ἀντὶ τοῦ πάσχουσιν.

Pag. 21. *l.* 1. Ὡς οὖν ἐπὶ τὴν ἄλλην πόλιν) οἱ ἐπίλογοι ἔνθεν. *l.* 3. Ὅπῃ ἄν τις ἡγῆται) στρατηγὸς δηλονότι. *l.* 5. Ὀξέως) συντόμως. *l.* 12. Οὐδ' ἐπὶ τὸ κοινὸν) βουλευτήριον δηλονότι. *l.* 13. Γνώμη) βουλή. *ead.* Πρότερον) πρὸ τῆς πρεσβείας. *l.* 15. Ἐξεστρατευμένων) κατὰ τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 22. *l.* 1. Πρὶν ἀκοῦσαι) μὴ ἀκούσαντες αὐτὰ ἃ ἔλεγεν. *l.* 4. Ἀγωγοὺς) ὁδηγούς. *l.* 5. Ἐπὶ τοῖς ὁρίοις) ὅρια λέγει τὴν ἀρχὴν τῆς Βοιωτίας. *ead.* Καὶ ἔμελλε διαλύεσθαι) ἀφίστασθαι τῶν ἀγαγῶν. *l.* 7. Κακῶν ἄρξει) ἀρχὴ γενήσεται. *ead.* Ἐς τὸ στρατόπεδον) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 8. Ἐνδώσουσιν) ταπεινωθήσονται. *l.* 10. Μέρος μὲν τὸ σφέτερον) τὸ δίμοιρον, ὡς καὶ πρότερον εἴρηται. *l.* 12. Τὴν γῆν ἐδῄουν) πάλιν ἀνωτέρω ἐπανατρέχει. *l.* 14. Καὶ ἐν ὁδῷ ὄντων) ἑτοίμων ὄντων ἰέναι.

Pag. 23. *l.* 4. Ἰδίᾳ βουλόμενος χαρίζεσθαι) ἀντὶ τοῦ, ἐξ ἰδίας προαιρέσεως. *l.* 9. Τῆς πόλεως γένοιτο) ἀντὶ τοῦ ἐγένετο. *l.* 13. Ὑποψίαν κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι) διὰ τὸ μὴ δῃῶσαι.

Pag. 24. *l.* 2. Ἧπερ ἰσχύουσιν) ἐν ᾧ. *l.* 3. Διὰ χειρὸς ἔχειν) δι' ἐπιμελείας, ἵνα μὴ ἀποστῶσι. *l.* 4. Τὴν ἰσχὺν) τὸ ἑξῆς, τὴν ἰσχὺν ἀπὸ τῶν χρημάτων τῆς προσόδου. *l.* 5. Τοῦ πολέμου) λέγων δηλονότι. *ead.* Γνώμῃ) γνώσει. *l.* 6. Κρατεῖσθαι) νικᾶσθαι. *l.* 8. Ἄνευ τῆς ἄλλης προσόδου) οἷον, τῆς εὐφορίας τῆς γῆς, καὶ τῶν καταδικαζομένων, καὶ τῶν λιμένων, καὶ μετάλλων, καὶ ἄλλων. *l.* 10. Ἐπισήμου) οἷον, σημεῖον ἔχοντος βασιλικόν. *l.* 11. Τριακοσίων ἀποδέοντα μύρια ἐγένετο) τουτέστιν, ἐννεακισχίλια ἑπτακόσια. *l.* 14. Χρυσίου ἀσήμου) μὴ ἔχοντος σημεῖον· οἷον μαζία τινά.

Pag. 25. *l.* 2. Καὶ σκῦλα Μηδικὰ) τὸν ἀργυρόποδα θρόνον, καὶ τὸν ἀκινάκην τὸν χρυσοῦν. *l.* 3. Ἢ πεντακοσίων) τὸ ἢ περιττόν. *l.* 6. Καὶ αὐτῆς τῆς θεοῦ) τῆς Ἀθηνᾶς. *l.* 7. Τὸ ἄγαλμα) ὅπερ ὁ Φειδίας κατεσκεύασε μετὰ τὰ Μηδικά. *l.* 8. Ἀπέφθου) πολλάκις ἑψηθέντος, ὥστε γενέσθαι ὄβρυζον. *l.* 9. Καὶ περιαιρετὸν εἶναι ἅπαν) τὸ κόσμιον τοῦ ἀγάλματος. *l.* 10. Ἔφη χρῆναι) χρεὼν εἶναι. *l.* 14. Ὁπότε οἱ πολέμιοι ἐσβάλοιεν) ἀντὶ τοῦ, ἐσέβαλον οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 26. *l.* 1. Ἀπό τε πρεσβυτάτων) οἱ γὰρ ἐν τοῖς Φρου-

ρίοις, γέροντες καὶ νέοι ἦσαν ἅμα. *l.* 3. Πρὸς τὸν κύκλον) ἕως τοῦ κύκλου. *l.* 5. Ἔςι δὲ αὐτοῦ) τοῦ κύκλου. *ead.* Ὃ καὶ ἀφύλακτον) μέρος δηλονότι. τουτέςι, ςάδιοι δεκαεπτά. ὁ γὰρ ὅλος κύκλος ςαδίων ἦν ἑξήκοντα. *l.* 8. Ὧν τὸ ἔξωθεν) τῶν μακρῶν τειχῶν. *l.* 10. Τὸ δὲ ἐν φυλακῇ ὂν) τοῦ Πειραιέως.

Pag. 27. *l.* 7. Τὴν ξύλωσιν) τὴν ἀπὸ ξύλων κατασκευήν. ἰδία λέξις τοῦ Θουκυδίδου αὕτη. *l.* 10. Ἡ ἀνάςασις ἐγίγνετο) ἡ μετοίκησις. *l.* 12. Ἀπὸ τοῦ πάνυ ἀρχαίου) ἐξ ἀρχῆς. *ead.* Ἑτέρων μᾶλλον) Ἑλλήνων. *l.* 13. Τοῦτο) τοῦτο τὸ ἐν ἀγροῖς δίαιταν ἔχειν. *l.* 14. Ἐς Θησέα) ἀντὶ τοῦ, ἕως Θησέως. *ead.* Ἀεὶ κατὰ πόλεις) ἀδιαςάτως. *l.* 15. Πρυτανεῖά τε ἔχουσα) πρυτανεῖον, ἔςιν οἶκος μέγας, ἔνθα αἱ σιτήσεις ἐδίδοντο τοῖς πολιτευομένοις. ἐκαλεῖτο δὲ οὕτως ἐπειδὴ ἐκεῖ ἐκάθηντο οἱ Πρυτάνεις, οἱ τῶν ὅλων πραγμάτων διοικηταί. ἄλλοι δέ φασιν ὅτι τὸ πρυτανεῖον πυρὸς ἦν ταμιεῖον, ἔνθα καὶ ἦν ἄσβεςον πῦρ, καὶ ηὔχοντο. *ead.* Και ὁπότε μή τι δείσειαν) ἀντὶ τοῦ, ὅτε μὴ εἰς φόβον τινὰ ἔλθοιεν καὶ κίνδυνον, οὐκ ἤρχοντο πρὸς τὸν βασιλέα.

Pag. 28. *l.* 2. Ἀλλ' αὐτοὶ ἕκαςοι) καθ' ἑαυτούς. *l.* 4. Μετ' Εὐμόλπου) ἀφ' οὗ Εὐμολπίδαι φυλὴ ἐν τῇ Ἀττικῇ. *l.* 9. Ξυνῴκισε) τὸ ξυνῴκισεν οὐκ ἔςιν ἐπὶ τοῦ ὁμοῦ ξυνοικισθῆναι ἐποίησεν, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μίαν πόλιν, τουτέςι μητρόπολιν, ἔχειν αὐτήν. *l.* 13. Ἐξ ἐκείνου) ὁ δὲ μὴν ἐκεῖνος ὠνομάσθη Μεταγειτνιών. *ead.* Τῇ θεῷ) τῇ Ἀθηνᾷ. ἀπροσδιορίςως γὰρ οὕ φασιν οἱ Ἀθηναῖοι, καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ὁμοίως.

Pag. 29. *l.* 4. Πρὸς τοῦτο τὸ μέρος) τὸ νότιον. *l.* 5. Καὶ τὸ τῆς Γῆς) τῆς Δήμητρος. *l.* 6. Καὶ τὸ ἐν Λίμναις) Λίμναι, τόπος ἐν τῇ ἀκροπόλει τῶν Ἀθηνῶν. *ead.* Ὡ τὰ ἀρχαιότερα) ἀρχαιότερα εἶπε, διότι ἐςὶ καὶ νεώτερα ἄλλα. *l.* 8. Καὶ οἱ ἀπ' Ἀθην.) καὶ οἱ ἄποικοι τῶν Ἀθηναίων. *ead.* Καὶ νῦν νομίζουσι) κατὰ νόμον ποιοῦσι. *l.* 10. Τῶν τυράννων) τῶν Πεισιςρατιδῶν. *l.* 11. Φανερῶν τῶν πηγῶν) τῶν ἀναδόσεων τοῦ ὕδατος. *l.* 12. Ἐκείνῃ τε ἐγγὺς οὔσῃ) ὡς ἀκροπόλει δηλονότι. *l.* 13. Τὰ πλείςου ἄξια ἐχρῶντο) λείπει εἰς ἵν' ᾖ, εἰς τὰ πλείςου ἄξια. τὸ δ' ἑξῆς, τῇ κρήνῃ τὰ πλείςου ἄξια ἐχρῶντο. *l.* 14. Καὶ ἐς ἄλλα τῶν ἱερῶν) καὶ γὰρ ὁ γάμος ἱερός. *l.* 15. Διὰ τὴν παλαιὰν ταύτην) τὴν εἰρημένην δηλονότι.

Pag. 30. *l.* 3. Τῇ τε οὖν ἐπιπολὺ) ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ

τῆς τε οὐν. ead. Αὐτονόμῳ οἰκήσει) αὐτονόμου οἰκήσεως. l. 4. Ξυνῳκίσθησαν) εἰς μίαν πόλιν συνῆλθον. l. 7. Πανοικησίᾳ) πανοικησίᾳ καὶ οὐ πανοικίᾳ λέγεται. l. 9. Ἐβαρύνοντο δὲ) καλῶς εἶπεν ἐβαρύνοντο. οὐ δεῖ γὰρ λέγειν ὅτι ἐβαροῦντο, ἢ βαροῦμαι, ἢ βαρούμενος, οὐδὲ ἄλλην τινὰ κλίσιν ποιεῖσθαι τοῦ βαροῦμαι ῥήματος· ἀλλὰ βαρύνομαι, καὶ βαρυνόμενος, καὶ τὰ ἄλλα ὁμοίως κλινόμενα. l. 14. Ὀλίγοις μέν τισιν) τοῖς πλουσιωτέροις ἰδίᾳ δηλονότι.

Pag. 31. l. 2. Τά τε ἔρημα) τὰ ὀλιγάνθρωπα. l. 5. Κληϊστὸν ἦν) πανταχόθεν κλείεσθαι ἠδύνατο. ead. Τό, τε Πελασγικὸν καλούμενον) οἱ γὰρ Πελασγοὶ αὐτὸ οἰκήσαντες, ἐπεβούλευσαν τοῖς Ἀθηναίοις· οὓς διώξαντες πάλιν οἱ Ἀθηναῖοι, κατηράσαντο τὸν τόπον μὴ οἰκισθῆναι. l. 7. Ἀκροτελεύτιον τοιόνδε) καλῶς τὸ ἀκροτελεύτιον, ἀντὶ τοῦ, ἄκρον τοῦ τέλους, τοῦ ςίχου. καλεῖται γὰρ καὶ ἄκρον ἡ ἀρχὴ τοῦ ςίχου. l. 10. Ἢ προσεδέχοντο) ἐνόμιζον. l. 14. Κατεσκευάσαντο δὲ) κατασκευὰς ἐποιήσαντο.

Pag. 32. l. 9. Ἐς Οἰνόην πρῶτον) Οἰνόη, δῆμος τῆς Ἀττικῆς, ὅριον οὖσα Ἀθηναίων καὶ Βοιωτῶν. l. 10. Τῷ τείχει) τῷ τείχει τῆς Οἰνόης.

Pag. 33. l. 2. Ἀπ' αὐτοῦ) τοῦ βράδους. l. 3. Δοκῶν) νομιζόμενος. ead. Ἐν τῇ ξυναγωγῇ) ὅτε ἀπέτρεπε πολεμεῖν. l. 6. Ἐπιμονὴ) ἀργία. l. 7. Διέβαλεν αὐτὸν) ὅτε τὸν Μελήσιππον ἔπεμψεν. l. 8. Ἐπίσχεσις) ἀργία. ead. Ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ) τῆς βραδυτῆτος δηλονότι. l. 10. Διὰ τὴν ἐκείνου μέλλησιν) ἐβράδυναν δηλονότι. l. 12. Ἐν τῇ καθέδρᾳ) τῇ ἀργίᾳ τῆς πολιορκίας δηλονότι.

Pag. 34. l. 2. Ἀνεῖχεν) αὐτοὺς δηλονότι. l. 3. Καὶ πᾶσαν ἰδέαν) πάσης ἰδέας πολεμικῆς πεῖραν ἐπαγαγόντες. l. 10. Καθεζόμενοι ἔτεμνον) τὰ δένδρα δηλονότι. l. 12. Περὶ τοὺς Ῥείτους καλ.) Ὦρος, Ῥεῖτος· Ἡρώδης, Ῥῖτος. l. 13. Αἰγάλεων ὄρος) ἀρσενικὸν ὁ Αἰγάλεως, ὡς Μενέλεως. ἄλλοι δὲ οὐδετέρως φασίν.

Pag. 35. l. 6. Ἐκείνῃ τῇ ἐσβολῇ) τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ. ἐποίησαν γὰρ καὶ ἄλλας ἐσβολὰς εἰς τὴν Ἀττικὴν οἱ Λακεδαιμόνιοι. l. 8. Ἴσως ἂν ἐπεξελθεῖν) ἐπὶ τιμωρίᾳ. l. 12. Εἰ ἐπεξίασιν) εἰ ἐπεξελεύσονται οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς πόλεμον. ead. Αὐτῷ ὁ χῶρος) τῷ Ἀρχιδάμῳ. l. 15. Ἐδόκουν) ἐνομίζοντο.

Pag. 36. *l.* 2. Ἐκείνῃ τῇ ἐσβολῇ) τῇ πρώτῃ. *l.* 5. Τῶν σφετέρων) κτημάτων. *ead.* Προθύμους ἔσεσθαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐδόκουν. *l.* 6. Ὑπὲρ τῆς τῶν ἄλλων) γῆς δηλονότι. *l.* 11. Μεμνημένοι) ὡς προδότου τοῦ ἐν Πλαταιαῖς ςρατοῦ.

Pag. 37. *l.* 1. Ἐς τὸ πλέον) ἐς τὸ περαιτέρω. *l.* 2. Οὐκέτι προελθὼν) σημείωσαι τὴν σύνταξιν, ὅτι Θουκυδιδεία ἐςί. *ead.* Αὐτῷ) τῷ Πλειςοάνακτι. *l.* 3. Χρήμασι πεισθῆναι) μετὰ πειθοῦς χρημάτων ποιῆσαι τὴν ἀναχώρησιν. *l.* 6. Ὡς εἰκὸς) ὡς ἐςὶν εἰκάσαι. *ead.* Ἐν τῷ ἐμφανεῖ) φανερῶς. *l.* 9. Τῇ νεότητι) τῷ πλήθει τῶν νεῶν. *ead.* Ἐπεξιέναι) κατὰ τῶν πολεμίων δηλονότι. *l.* 10. Κατὰ ξυςάσεις) οἷον, κατὰ συςήματα καὶ πλήθη γινόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 13. Ὡς ἕκαςος ὥρμητο) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 38. *l.* 1. Ἡ γῆ ἐτέμνετο) ἠφανίζετο. *ead.* Ἐνῆγον τὴν ἔξοδον) παρεκίνουν. *l.* 2. Ἀνηρέθιςο) διεγείρετο. *l.* 4. Ὅτι ςρατηγὸς ὢν οὐκ ἐπεξάγοι) οὐκ ἐπιφέροι τὸ ςράτευμα κατὰ τῶν πολεμίων. *l.* 8. Ὀρθῶς γιγνώσκειν) κρίνειν. *l.* 10. Ξυνελθόντας) συςάντας. *l.* 11. Καὶ δι' ἡσυχίας εἶχεν) ἡσύχαζε. *l.* 12. Προδρόμους) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 39. *l.* 1. Κακουργεῖν) λῃςεύειν. *l.* 2. Ἐν Φρυγίοις) τόπος τῆς Ἀττικῆς. *ead.* Τέλει ἑνὶ) τάγματι ἑνί. οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ, σύμμαχοι πάλιν ἐγένοντο τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 3. Μετ' αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων. *ead.* Πρὸς τοὺς Βοιωτῶν ἱππέας) κατὰ τῶν Βοιωτῶν. *l.* 6. Τροπὴ ἐγένετο αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 8. Ἀσπόνδους) ὅ ἐςι, μὴ δεηθέντας σπονδῶν αἴτησιν παρὰ Πελοποννησίων. οὐδὲ γὰρ ἦσαν πάνυ ἡττηθέντες, ὥςε καὶ δεηθῆναι σπονδῶν ἵνα θάψωσιν αὐτούς. *l.* 11. Παρ' αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι. *l.* 12. Παράσιοι) Παράσιοι, Ἀρκάδες· Παράσιοι, Θεσσαλοί. *l.* 13. Ἐκ μὲν Λαρίσσης) ἡ Λάρισσα ἐςασίασε πρὸς ἑαυτήν· διὸ ἑκατέρα μερὶς ἄρχοντα εἶχε. λέγει δὲ ὅτι ἑκατέρα ςάσις δύναμιν Ἀθηναίοις ἀπέςειλεν. οἱ μὲν γὰρ δημοκρατίαν ἦγαγον, οἱ δὲ ὀλιγαρχίαν.

Pag. 40. *l.* 4. Ὄντων δὲ αὐτῶν ἐν τῇ γῇ) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 8. Καὶ Σωκράτης) ἄλλος Σωκράτης ὁ Σωφρονίσκου. *l.* 9. Καὶ οἱ μὲν) οἱ ςρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων. *ead.* Ἄραντες) τὰς ναῦς δηλονότι. *ead.* Τῇ παρασκευῇ ταυτῃ)

τῇ τῶν ἑκατὸν νεῶν δηλονότι. *l.* 12. Οὐχ ᾗπερ ἐσέβαλον) οὐ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐσέβαλον, εἰς τὴν Ἀττικὴν δηλονότι.

Pag. 41. *l.* 5. Ἐξαίρετα) ἀποκεκριμένα. *l.* 6. Ἀλλ' ἀπὸ τῶν ἄλλων πολεμεῖν) ταλάντων δηλονότι. *l.* 8. Ἐς ἄλλο τι) εἰς ἄλλην χρείαν πραγμάτων. *ead.* Νηΐτῃ ϛρατῷ) δηλονότι ὡς μεγάλου κινδύνου κρεμαμένου. οὐ γὰρ ἂν ναυτικῷ ϛρατῷ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐσέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν διὰ τὸν Πειραιᾶ, εἰ μὴ κατὰ κράτος ἤδη ἐνίκων τῷ πεζῷ τοὺς Ἀθηναίους. οὗτοι γὰρ κατὰ θάλασσαν πολὺ προεῖχον τῶν Λακώνων ἐν τῇ ναυμαχίᾳ. *l:* 10. Τριήρεις τε μετ' αὐτῶν) τῶν ταλάντων.

Pag. 42. *l.* 6. Καὶ ἀνθρώπων οὐκ ἐνόντων) λείπει πολλῶν. *ead.* Περὶ τοὺς χώρους τούτους) τῆς Μεθώνης. *l.* 9. Διαδραμὼν) ἀντὶ τοῦ, διὰ μέσου αὐτῶν δραμών. *l.* 13. Περιεποίησεν) ἐφύλαξε. *ead.* Καὶ ἀπὸ τούτου) ἀπὸ ταυτης τῆς ὁρμῆς.

·*Pag.* 43. *l.* 1. Ἄραντες παρέπλεον) τὸ ἄραντες, κυρίως ἐπὶ θαλάσσης εἴρηται· ἔϛι δ' ὅτε καὶ ἐπὶ γῆς. *l.* 2. Τῆς Ἠλείας) εἰς δύο διῄρητο ἡ Ἦλις, εἰς ὀρεινὴν καὶ κοίλην. *l.* 4. Ἐκ τῆς περιοικίδος) τῆς περιχώρου. *l.* 8. Οἱ δὲ Μεσσήνιοι) οἱ ἐν Ναυπάκτῳ δηλονότι. *l.* 9. Ἐν τούτῳ) τῷ καιρῷ. *ead.* Ἐπιβῆναι) ἐπὶ τὰς ναῦς. *l.* 10. Τὴν Φειὰν αἱροῦσι) τὴν πόλιν αὐτὴν πορθοῦσι.

Pag. 44. *l.* 8. Ἀνέϛησαν δὲ) μετῴκισαν, διὰ τὸ εὔνους εἶναι τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 10. Ἐπικαλέσαντες) ἐγκαλέσαντες αὐτοῖς τοῦ πολέμου μάλιϛα αἰτίους εἶναι. *l.* 12. Πέμψαντες ἐποίκους) ἄποικοι μὲν, οἱ ἐν ἐρήμῳ τόπῳ πεμπόμενοι οἰκῆσαι· ἔποικοι δὲ, οἱ εἰς πόλεις, ὥσπερ νῦν. *l.* 14. Ἐκπεσοῦσι δὲ) ἐξορισθεῖσιν.

Pag. 45. *l.* 2. Εὐεργέται ἦσαν) συμμαχήσαντες ἴσως αὐτοῖς οἱ Αἰγινῆται. *ead.* Ὑπὸ τὸν σεισμὸν) κατὰ τὸν καιρόν. *l.* 3. Μεθορία) μέση. *l.* 4. Καθήκουσα) παρατεινομένη. *l.* 5. Ἐνταῦθα) ἐν τῇ Θυρεάτιδι γῇ. *l.* 11. Τὸν Πύθεω) ὁ Πύθης, τοῦ Πύθεω, Ἰωνικῶς. *l.* 12. Σιτάλκης) βασιλεὺς Θρᾴκης. *l.* 13. Παρ' αὐτῷ) τῷ Σιτάλκῃ. *l.* 14. Πρόξενον) φίλον.

Pag. 46. *l.* 1. Σφίσι) τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Τὸν Τήρεω) Τήρης, Τήρεω. *l.* 3. Ὀδρύσαις) Ὀδρύσαι, ἔθνος Θρᾳκῶν. *l.* 5. Αὐτόνομον) ἰδίοις νόμοις χρώμενον. *ead.* Τηρεῖ δὲ τῷ Πρόκνην τὴν Πανδίονος) Ἰϛέον ἔτι ἐνταῦθα μόνον μῦθον εἰσάγει ἐν τῇ συγγραφῇ, καὶ τοῦτον διϛάζων. *l.* 7. Οὐδὲ τῆς

αὐτῆς Θρᾴκης) εἰς τὸν αὐτὸν καὶ ἕνα τόπον τῆς Θρᾴκης. *l.* 8. Ἀλλ' ὁ μὲν) ὁ Τηρεὺς ὁ ἀρχαῖος. *l.* 10. Τὸ περὶ τὸν Ἴτυν) τοῦτον τινὲς Ἴτυλον καλοῦσιν. *l.* 11. Ἐν ἀηδόνος μνήμῃ) ἀντὶ τοῦ, μεμνημένοι τῆς ἀηδόνος τοῦ ὀρνέου. *l.* 13. Διὰ τόσου) δι' ὀλίγου διαστήματος.

Pag. 47. *l.* 1. Τὸ αὐτὸ ὄνομα ἔχων) τοῦ Τηρέως. *l.* 3. Οὗ δὴ ὄντα) ὅπου. *l.* 4. Τὰ ἐπὶ Θρᾴκης χωρία) Χαλκιδέας, Βοττιαίους. *l.* 5. Ξυνελεῖν) προσποιήσασθαι. *l.* 7. Καὶ Σάδοκον τὸν υἱὸν αὐτοῦ) τὸν υἱὸν τοῦ Σιτάλκου· ἵνα λοιπὸν ὡς ὑπὲρ πατρίδος ἀγωνίζηται. *ead.* Ἀθηναῖον) Ἀθηναίων πολίτην ἐποίησεν. *l.* 8. Ὑπεδέχετο) ὑπέσχετο. *l.* 10. Καὶ Πελταστῶν) πέλτη, ἀσπὶς τετράγωνος. *ead.* Ξυνεβίβασε δὲ) φίλον ἐποίησεν αὐτοῖς τὸν Περδίκκαν. *l.* 11. Καὶ Θέρμην αὐτῷ) εἶχον γὰρ αὐτὴν Ἀθηναῖοι, ἐκ πολιορκίας κρατοῦντες.

Pag. 48. *l.* 4. Σόλιόν τε Κορινθίων) τὸ Σόλιον, πόλισμα τῆς ἠπείρου ἐστὶν ἐν τῇ Ἀκαρνανίᾳ. *l.* 6. Καὶ Ἄστακον) πόλις Ἀκαρνανίας. *l.* 7. Ἐξελάσαντες αὐτὸν) τὸν τύραννον. *l.* 9. Προσηγάγοντο) ἐχειρώσαντο. *l.* 12. Σαμαῖοι) Σάμιος, ὁ ἀπὸ Σάμου· Σαμαῖος, ὁ ἀπὸ Σάμης.

Pag. 49. *l.* 2. Καὶ οἱ περὶ Πελοπόννησον) οἱ περιπλέοντες κατὰ τῆς Πελοποννήσου. *ead.* Ἑκατὸν ναυσὶν) ὄντες δηλονότι. *l.* 3. Ἔτυχον γὰρ ἐν Αἰγίνῃ) μεταξυλογία. *l.* 4. Τοὺς ἐκ τῆς πόλεως, πανστρατιᾷ) τοὺς συμπολίτας αὐτῶν μετὰ παντὸς τοῦ στρατεύματος. *l.* 5. Ἔπλευσαν παρ' αὐτοὺς) πλῷ χρησάμενοι ἦλθον εἰς αὐτούς. *l.* 7. Ἀκμαζούσης) ἀκμὴν καὶ αὔξησιν ἐχούσης τῆς πόλεως, καὶ οὔπω ὑπὸ νόσου ἐλαττωθείσης. *l.* 9. Οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ) οἱ ἀκραιφνεῖς, καὶ οὐ ξένοι. *l.* 12. Τὰ πολλὰ τῆς γῆς) τὰ πολλὰ μέρη δηλονότι τῆς γῆς τῆς Μεγαρίδος.

Pag. 50. *l.* 1. Μέχρις οὗ Νίσαια) ἐπίνειον Μεγάρων. *l.* 3. Ἀταλάντη) ἡ νῦν λεγομένη Κασανδρία. *l.* 10. Εὔαρχος) ὁ τύραννος Ἀστάκου. *l.* 14. Ἦρχον δὲ τῆς στρατιᾶς) τῶν Κορινθίων δηλονότι.

Pag. 51. *l.* 2. Κατήγαγον) τὸν Εὔαρχον δηλονότι. *l.* 3. Προσποιήσασθαι) οἰκειοποιήσασθαι. *l.* 4. Πειραθέντες) πεῖραν σχόντες. *ead.* Ὡς οὐκ ἠδύναντο) λαβεῖν δηλονότι. *l.* 7. Ὑπ' αὐτῶν) τῶν Κρανίων δηλονότι. *l.* 8. Ἀποβάλλουσι) ζημιοῦνται. *l.* 11. Τῷ πατρίῳ νόμῳ χρώμενοι) τὸν πάτριον νόμον

πληροῦντες περὶ τῆς τῶν Ἀθηναίων ταφῆς. δηλονότι καύσαντες τὰ σώματα. οὗτος γὰρ ἦν νόμος Ἀθηναίοις, καὶ πᾶσιν Ἕλλησι. *l.* 13. Τρόπῳ τοιῷδε) τῷ ῥηθησομένῳ. *l.* 14. Πρότριτα) πρὸ τρίτης ἡμέρας τῆς ἐκκομιδῆς· ἢ ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς. ἄμεινον δὲ τὸ πρῶτον. *l.* 15. Ἐπιφέρει) ἐναγίζει.

Pag. 52. *l.* 2. Κυπαρισσίνας) διὰ τὸ ἄσηπτον εἶναι. *l.* 3. Ἔνεστι δὲ τὰ ὀστᾶ) τῇ λάρνακι δηλονότι. *l.* 8. Ἐς τὸ δημόσιον σῆμα) τὸ καλούμενον Κεραμεικόν.

Pag. 53. *l.* 9. Οἱ μὲν πολλοὶ) οἱ μὲν πολλοὶ, φησὶ, τῶν ἐνθάδε ἤδη εἰρηκότων, ἐπαινοῦσι τὸν νομοθέτην τὸν προσθέντα ἐν τῷ αὐτοῦ νόμῳ τὸν λόγον τὸν κελεύοντα λέγεσθαι τὸν ἐπιτάφιον ἐπὶ τοῖς θαπτομένοις δημοσίᾳ. *ead.* Τῶν ἐνθάδε εἰρηκότων) τῶν ῥητόρων δηλονότι. *l.* 10. Τὸν προσθέντα) τὸν νομοθέτην, δηλονότι τὸν Σόλωνα. *ead.* Τὸν προσθέντα τῷ νόμῳ τὸν λόγον) νόμος ὅτι δεῖ τοὺς ἐκ τῆς πόλεως ἀνῃρημένους δημοσίᾳ ταφῆς ἀξιοῦν, προστιθέασι δὲ τῷ τοιούτῳ νόμῳ τὸ δεῖ (*leg.* τὸ δεῖν, *l.* ὅτι δεῖ) καὶ ἐπιταφίους ἐπαίνους εἰς αὐτοὺς λέγειν, ὃ δὴ καὶ λόγον ὁ ῥήτωρ ἐνταῦθα καλεῖ, καὶ προσθήκη [προσθήκην] νόμου προσαγορεύει.

Pag. 54. *l.* 3. Εἰπόντι πιστευθῆναι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἐμοὶ δὲ ἀρκοῦν ἂν ἐδόκει. ἀντὶ τοῦ, καὶ μὴ ἐν κινδύνῳ γίνεσθαι τὸ πιστευθῆναι. *l.* 4. Τὸ μετρίως εἰπεῖν) συμμέτρως, ἀξίως. *ead.* Καὶ ἡ δόκησις τῆς ἀληθείας) περιφραστικῶς ἡ ἀλήθεια. *l.* 5. Ὅ, τε γὰρ ξυνειδὼς) κατασκευὴ τοῦ προοιμίου. *l.* 7. Ὅ, τε ἄπειρος) προσυπακουστέον, καὶ μὴ εὔνους. *ead.* Ἔστιν ἃ καὶ πλεονάζεσθαι) κατὰ κοινοῦ τὸ νομίσειεν. *l.* 10. Ἐς ὅσον ἂν) ἕως οὗ. *l.* 11. Τῷ δ' ὑπερβάλλοντι αὐτῶν) τῶν ἐπαίνων δηλονότι. *l.* 12. Ἤδη καὶ ἀπιστοῦσιν) λείπει ἕκαστος. ἔστι δὲ σχῆμα. *l.* 13. Ἐδοκιμάσθη) ἐκρίθη.

Pag. 55. *l.* 1. Βουλήσεώς τε) βουλήσεως μὲν, πρὸς τὸ εὔνοια· δόξης δὲ, πρὸς τὸ ἄπειρος. *ead.* Τυχεῖν) τυχεῖν εἶπεν ὡς ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν τοξευόντων κατὰ τοῦ σκοποῦ. *ead.* Ὡς ἐπιπλεῖστον) τὸ ἐπιπλεῖστον καλῶς. οὐ γὰρ δυνατὸν πᾶσιν ὁμοίως ἀρέσκοντα λέγειν, ἀλλὰ καὶ μέσως πως, ἵνα μήτε φθόνον, μήτε ψεῦδος δόξῃ λέγειν. *l.* 3. Ἐν τῷ τοιῷδε) τῷ ἐπαίνῳ. *l.* 6. Καὶ ἐκεῖνοί τε) οἱ πρόγονοι. *l.* 8. Πρὸς οἷς) μεθ' ὧν. *ead.* Οὐκ ἀπόνως) τινὲς εἰς τὸ οὐκ ἀπόνως ὑποστίζουσι. *l.* 9. Τὰ δὲ πλείω αὐτῆς) τῆς ἀρχῆς δηλονότι. *l.* 10. Ἐν τῇ

καθεστηκυίᾳ) ταῦτα λέγει ὁ Περικλῆς διὰ τὴν Σάμον καὶ Εὔβοιαν, ἣν αὐτὸς τοῖς Ἀθηναίοις προσεκτήσατο. *l.* 13. Ὧν ἐγὼ τὰ μὲν) ὧν πατέρων, ἢ πραγμάτων τῶν κατὰ πόλεμον ἡμῖν παρεσκευασμένων καὶ εἰρήνην.

Pag. 56. *l.* 1. Ἐάσω) ἰστέον ὅτι διὰ τοῦτο αὐτὰ παραιτεῖται λέγειν, ἵνα μὴ ἀναγκασθῇ καὶ τὰ τῶν προκειμένων νεκρῶν εἰπεῖν οὐκ ἀξιόλογα ὄντα. *l.* 2. Ἐπιτηδεύσεως) πράξεως. *l.* 4. Εἶμι) πορεύσομαι. *l.* 5. Οὐκ ἂν ἀπρεπῆ) οὐκ ἂν ἔξω τοῦ προσήκοντος λεχθῆναι. *l.* 6. Καὶ τὸν πάντα ὅμιλον) σχῆμά ἐστιν, ἀντὶ τοῦ παντὶ ὁμίλῳ. *l.* 8. Οὐ ζηλούσῃ) οὐ μιμουμένῃ. *l.* 9. Παράδειγμα δὲ) αἰνίττεται τοὺς τῶν Λακεδαιμονίων, οὓς Λυκοῦργος ἔγραψε, μιμησάμενος τοὺς Κρητῶν καὶ Αἰγυπτίων νόμους. *l.* 10. Διὰ τὸ μὴ ἐς ὀλίγους) ἐπειδὴ φαῦλον δοκεῖ ἡ δημοκρατία, καὶ ὁρᾷ τοὺς Λάκωνας σεμνυνομένους ἐπὶ τῇ ἀριστοκρατίᾳ, ἐπάγει, λέγων ὅτι τῷ μὲν ὀνόματι δημοκρατία, τῷ δὲ ἔργῳ ἀριστοκρατία ἐστὶν ἡμῶν ἡ πολιτεία. *l.* 12. Πρὸς τὰ ἴδια διάφορα) τὰ διαφέροντα τοῖς ἰδιώταις. *l.* 14. Οὐκ ἀπὸ μέρους) τοῦτο λέγει διὰ τοὺς Ἡρακλείδας, βασιλεῖς τῶν Λακώνων, οἵτινες ἀπὸ μέρους ἦρχον, διὰ μόνην τὴν εὐγένειαν, κἂν μὴ εἶχον ἀρετήν. *ead.* Ἢ ἀρετῆς) ἀπὸ τῆς ἀρετῆς. τὸ δὲ ἤ, ἀντὶ τοῦ μᾶλλον.

Pag. 57. *l.* 1. Ἔχων δέ τι ἀγαθὸν) ὁ δὲ ἀντὶ τοῦ μὲν κεῖται. *l.* 2. Ἀξιώματος ἀφανίᾳ) ὅτι οὐκ ἔστι πλούσιος, ἢ εὐγενής. Ἀρίστη πολιτεία, τὸ κατὰ νόμους μὲν ἀπονέμειν πᾶσι τὸ δίκαιον κατὰ τὰς ἰδίας διαφοράς τε καὶ διενίξας (*non satis cerni poterat utrum ν & ι, an aliae literae, item ας an εις esset*) καὶ μὴ περιορᾶν μήτε τὸν ἀδικούμενον, μήτε τὸν ἀδικοῦντα. ἕκαστον δὲ τῶν πολιτῶν οὐκ ἀπὸ μέρους προτιμᾶν, ἢ διὰ τὴν ἀξίαν, εἰ τύχοι τις ἀξιώματι σεμνυνόμενος, ἢ διὰ τὸ γένος, ἢ διὰ πλοῦτον, ἤ τι τῶν ἄλλων, ᾧ τις διαφέρειν οἴεται τῶν πολλῶν καὶ εὐδοκίμων ἐν μέρει, ἀλλ' ἀπὸ ἀρετῆς καὶ ἀρίστης ἐπιτηδεύσεως. ὁ γὰρ τοιοῦτος, κἂν πένης καὶ ἄδοξος, ἐκ πενήτων τε καὶ ἀδόξων εἴη, κἂν ἀφανὴς, τῶν πλουσίων τε καὶ ἐνδόξων ἐστὶν ἐντιμότερος. *l.* 3. Ἐλευθέρως δὲ) ὡσανεὶ ἔλεγεν, οὐκ ἐσμὲν ἀλλήλοις ὕποπτοι. *l.* 4. Ἐπιτηδευμάτων) κατὰ κοινοῦ τὸ, πολιτευόμεθα. *l.* 6. Λυπηρὰς δὲ τῇ ὄψει ἀχθηδόνας) τοῦτο λέγει ἐπειδή ποτε οἱ Λακεδαιμόνιοι Ἀλκαμένη ἐν προαστείῳ θεασάμενοι μετεωρίζοντα, κακῶς

ἐχρήσαντο. οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι σκυθρωποί εἰσι, διαπαντὸς ἐπιείκειαν ὑποκρινόμενοι, καὶ τοὺς ἀβροτέρους κολάζουσι. τὸ γὰρ τερπνὸν τοῦ βίου, κώλυμα νομίζουσι τῶν ἀναγκαίων. *l.* 10. Καὶ μάλιςα αὐτῶν) τῶν νόμων δηλονότι. *l.* 11. Καὶ ὅσοι ἄγραφοι ὄντες) ἄγραφοι νόμοι τὰ ἔθη εἰσί. *l.* 14. Τῇ γνώμῃ) τῇ ψυχῇ, τῇ συνέσει. *l.* 15. Διετησιοις) δι' ὅλου τοῦ ἔτους θύουσιν οἱ Ἀθηναῖοι καθ' ἑκάςην, πλὴν μιᾶς ἡμέρας.

Pag. 58. *l.* 1. Ἡ τέρψις) ἡ ζωγραφία. *ead.* Τὸ λυπηρὸν) αἰνίττεται πρὸς τοὺς ταπεινοὺς καὶ εὐτελεῖς Λακεδαιμονίους. *l.* 2. Ἐπεισέρχεται δὲ) τοῦ Θησέως ἐν Ἀττικῇ τε καὶ ταῖς Ἀθήναις βασιλεύσαντος συνεισέφερον πανταχόθεν αὐτῷ τὰ πρὸς χρείαν οἱ Ἕλληνες, ἐπειδήπερ ταύτην ὁ βασιλεὺς πρυτανεῖον καθεςήκει καὶ μητρόπολιν τῆς Ἑλλάδος, τὰς ἄλλας καθῃρηκὼς διὰ τοῦτο πόλεις. *l.* 6. Καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις) πληρώσας τὰ ἐν εἰρήνῃ γινόμενα ἀγαθὰ, νῦν μετέρχεται ἐπὶ τὰ ἐν πολέμῳ. *l.* 7. Τῶν ἐναντίων) τῶν Λακεδαιμονίων φησί. *ead.* Τοῖσδε) τοῖς ῥηθησομένοις. *ead.* Κοινὴν παρέχομεν) κοινωνικὴν, καὶ ἀνειμένην πᾶσιν ἀνθρώποις. *l.* 8. Ξενηλασίαις) ὥσπερ οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 9. Ὃ μὴ κρυφθὲν ἄν τις) τὸ ἑξῆς, ὠφεληθείη ἄν τις, ἰδὼν μὴ κρυφθέν. *l.* 11. Καὶ ἀπάταις) πάλιν πρὸς Λακεδαιμονιους αἰνίττεται, οἳ τοπλέον ἀπάτῃ καὶ γοητείᾳ γνώμης ἐκράτουν ἐν τοῖς πολεμικοῖς. *l.* 13. Εὐθὺς νέοι ὄντες) καὶ ταῦτα πρὸς Λακεδαιμονίους. ἐκεῖνοι γὰρ ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἰς τὰ πολέμια ηὐτρεπίζοντο· καὶ εὐθὺς ὡς ἐτίκτετο τὸ παιδίον, ἐν ἀσπίδι ἐτίθεσαν αὐτὸ καὶ δόρυ πλησίον, καὶ ἐπεβόων, ἢ τὰν, ἢ ἐπὶ τάν. τουτέςιν, ἢ ταῦτα σῶσον, ἢ ἐπὶ τὰν (τουτέςι μετ' αὐτῶν) ἀναιρέθητι. οἱ δὲ αὐτοὶ οὕτως ἐπιπόνως ἤσκουν ὡς μηδὲ λουτρῶν ἀνέχεσθαι, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι τῷ Εὐρώτᾳ ποταμῷ πρὸς τὸ λούσασθαι. ἀμέλει καὶ διαμαςιγώσεις ἐγίνοντο κατά τινα καιρὸν, ἐν αἷς οἱ πλείονας ἐνεγκόντες, ἀνδρειότεροι ἐνομίζοντο. *ead.* Τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται) τὸ τοις ἀνδράσι πρέπον.

Pag. 59. *l.* 2. Τῶν πέλας αὐτοὶ) ἡμεῖς δηλονότι. *l.* 6. Ἐπιμέλειαν) μεμέριςαι γαρ αὐτῶν τὸ ςράτευμα εἰς δύο, εἰς Θρᾴκην καὶ Ἰωνιαν. *l.* 7. Ἐπίπεμψιν) εἰς ςρατείαν. *ead.* Μοριῳ τινὶ) μέρει τινὶ ἐξ ἡμῶν. *l.* 8. Κρατήσαντές τε) αἰνίττεται τοὺς ἱππέας αὐτῶν τοὺς κειμένους. *l.* 9. Ἀπεῶσθαι) ἀποδεδιωκέναι. *l.* 10. Καίτοι εἰ ῥαθυμίᾳ) πάντα συνάγει τὰ

εἰρημένα, καὶ ὥσπερ ἀνάμνησιν αὐτῶν ποιεῖται, ἀνακεφαλαιούμενος. αἰνίττεται δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους. *l.* 13. Καὶ ἐς αὐτὰ ἐλθοῦσι) τὰ ἀλγεινὰ δηλονότι. *l.* 14. Τῶν ἀεὶ μοχθούντων) τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι. *l.* 15. Καὶ ἔν τε τούτοις) τοῖς εἰρημένοις δηλονότι. *ead.* Θαυμάζεσθαι) κατὰ κοινοῦ τὸ, περιγίγνεται.

Pag. 60. *l.* 1. Φιλοκαλοῦμέν τε γὰρ) ἐπειδὴ διεβάλλοντο οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ μαλακίᾳ, καὶ τρυφῇ βίου, καὶ σχολῇ πολλῇ, τοῦτο λέγει, ὅτι φιλοκαλοῦμεν μετὰ εὐτελείας καὶ ταπεινότητος. τῇ γὰρ φιλοκαλίᾳ τὸ ἄσωτον ἕπεται. *ead.* Μετ' εὐτελείας) σμικροπρεπείας. *l.* 2. Καὶ φιλοσοφοῦμεν ἄνευ μαλακίας) τὰ δυσχερῆ τῆς πενίας ὑπομένομεν. *ead.* Πλούτῳ τε ἔργου) τὸ ἑξῆς, τῷ πλούτῳ χρώμεθα ἐν τῷ καιρῷ τοῦ ἔργου, καὶ οὐ κόμπῳ λόγου. *l.* 4. Καὶ τὸ πένεσθαι οὐχ ὁμολογεῖν τινὶ αἰσχρὸν) γνώμης ἀρίστης τὸ μήτε πενίαν ὀνειδίσαι τοῖς ἔχουσι, καὶ παροῦσαν ζητεῖν ἐκ παντὸς τρόπου φυγεῖν. *l.* 5. Ἔνι τε τοῖς αὐτοῖς) οἷον, τοῖς δημιουργοῖς, καὶ γεωργοῖς, καὶ κυνηγοῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἰδιώταις καὶ χειροτέχναις. τοῦτο δὲ πρὸς Λακεδαιμονίους, ἐπειδὴ ὀλίγοι ἦσαν αὐτῶν, οἱ τὰ πολιτικὰ σκοποῦντες, οἱ δὲ τὰ πολέμια, πάντες. *l.* 8. Τῶνδε μετέχοντα) τῶν πολεμικῶν. *l.* 10. Οὐ τοὺς λόγους τοῖς ἔργοις) διεβάλλοντο γὰρ ὡς λόγων μόνων ἀντιποιούμενοι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 61. *l.* 3. Δεινὰ καὶ ἡδέα) δεινὰ, τὰ πολέμια· ἡδέα, τὰ τῆς εἰρήνης. *l.* 4. Καὶ τὰ ἐς ἀρετὴν) ἀρετὴν λέγει νῦν τὴν φιλίαν, καὶ εὐεργεσίαν. *l.* 6. Βεβαιότερος δὲ ὁ δράσας τὴν χάριν) ὁ ἀρξάμενος χαρίζεσθαι. *l.* 7. Ὥστε ὀφειλομένην) ἡ σύνταξις οὕτως, ὥστε ὀφειλομένην σώζειν, ᾧ δι' εὐνοίας δέδωκεν. *l.* 8. Ὁ δ' ἀντοφείλων) ὁ δὲ πάσχων. *ead.* Ἀμβλύτερος) ἀσθενέστερος. *l.* 9. Τὴν ἀρετὴν) τὴν εὐεργεσίαν. *l.* 10. Καὶ μόνοι οὐ τοῦ ξυμφέροντος) οὐ τῇ ἐλπίδι τοῦ κέρδους, ἀλλὰ τῷ εὐεργετεῖν, καὶ μὴ δέεσθαι ἄλλων. *l.* 11. Ἀδεῶς) ἀντὶ τοῦ μεγάλως. *l.* 13. Παίδευσιν εἶναι) εἰς πολλὰ πράγματα. *l.* 14. Ἐπὶ πλεῖστ' ἂν εἴδη) εἰς διάφορα πράγματα.

Pag. 62. *l.* 1. Εὐτραπέλως) εὐκινήτως, ἐνδεξίως. *l.* 4. Ἀπὸ τῶνδε τῶν τρόπων) ὧν προεῖπεν. *l.* 5. Ἀκοῆς κρείσσων) ὑπὲρ ἀκοὴν ἀνθρώπου. *l.* 7. Ὑφ' οἵων) ὑπὸ Ἀθηναίων. *ead.* Οὔτε τῷ ὑπηκόῳ) τῷ Ναξίῳ, καὶ Σαμίῳ καὶ Βυζαντίῳ, καὶ

τοῖς ἄλλοις ὅσοι ὑπήκουον αὐτῶν. *l.* 8. Ὡς οὐχ ὑπ' ἀξίων) πολυσύνδεσμός ἐστιν ὁ Θουκυδίδης μᾶλλον ἢ πάντες οἱ Ἀττικοί. *l.* 11. Οὔτε Ὁμήρου) ἀπὸ μέρους, τῶν πάντων ποιητῶν. *l.* 15. Γενέσθαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ θαυμασθησόμεθα.

Pag. 63. *l.* 1. Κακῶν τε κἀγαθῶν) κακῶν, πρὸς τοὺς πάσχοντας. λέγει δὲ τὰ τρόπαια. *l.* 2. Οἵ τε ἔτι γενναίως) οἱ κείμενοι. *l.* 7. Καὶ οἷς) τοῖς Πελοποννησίοις. *ead.* Καὶ τὴν εὐλογίαν) τὸν ἔπαινον. *l.* 8. Σημείοις καθιστὰς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐμήκυνα. *l.* 9. Καὶ εἴρηται αὐτοῖς τὰ μέγιστα) ἐπῃνέθησαν δηλονότι. *ead.* Ἃ γὰρ τὴν πόλιν) λείπει ἡ εἰς. *l.* 11. Ἰσόῤῥοπος) ἰσοστάσιος. μὴ ὑπερβάλλων τὰ πράγματα. *l.* 13. Πρώτη τε μηνύουσα) τῇ τιμῇ. *l.* 14. Ἡ νῦν τῶνδε) τῶν ἀνθρώπων. *ead.* Καταστροφὴ) ὁ θάνατος. *ead.* Καὶ γὰρ τοῖς πολλὰ χείροσιν) οἷον, κλοπὴν, μοιχείαν, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Pag. 64. *l.* 2. Προτίθεσθαι) προτιμᾶσθαι. *l.* 3. Ἐκ τῶν ἰδίων) ἁμαρτημάτων δηλονότι. *l.* 6. Ἀναβολὴν τοῦ δεινοῦ ἐποιήσατο) τοῦ τιμωρεῖσθαι τοὺς ἐναντίους. *l.* 9. Μετ' αὐτοῦ) τοῦ κινδύνου. *l.* 10. Τῶν δὲ) τῶν ἀρετῶν. *ead.* Ἐλπίδι μὲν τὸ ἀφανὲς) τουτέστιν, εὐέλπιδες γενόμενοι ὅτι νικήσουσιν. *l.* 11. Ἐπιτρέψαντες) δόντες. *l.* 12. Καὶ ἐν αὐτῷ) τῷ ἔργῳ. *l.* 13. Μᾶλλον) ἀντὶ κρεῖσσον. *ead.* Ἡγησάμενοι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ κάλλιστον. *l.* 14. Τὸ μὲν αἰσχρὸν τοῦ λόγου) τὸ ὀνειδίζεσθαι ὡς δειλοί· τὸ δὲ ἔργον, τὸ ἀποθανεῖν.

Pag. 65. *l.* 1. Καὶ δι' ἐλαχίστου καιροῦ τύχης) τύχην ἀεὶ ὁ Θουκυδίδης καλεῖ τὸν πόλεμον. ἀκμάζοντες, φησὶν, ἐν εὐδοξίᾳ καὶ οὐχὶ δειλίᾳ ἀπέθανον. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἀπηλλάγησαν. *l.* 2. Ἢ τοῦ δέους ἀπηλλάγησαν) καὶ ἐν βραχεῖ καιρῷ, φησὶν, ἀπηλλάγησαν, τὴν σφαγὴν δεξάμενοι, ἀκμαζούσης ἐν αὐτοῖς ἔτι τῆς δόξης, καὶ ἐλπίδος τοῦ νικῆσαι μᾶλλον. ἤγουν τοῦ δέους, καὶ τοῦ φυγεῖν. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἀκμάζοντος. *l.* 11. Καὶ ἐραστὰς γιγνομένους αὐτῆς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀτολμοτέραν δὲ μηδὲν ἀξιοῦν. *l.* 12. Μεγάλη δόξῃ εἶναι) ἡ πόλις δηλονότι. *l.* 14. Ἄνδρες) ἀνδρεῖοι. *ead.* Αὐτὰ ἐκτήσαντο) τὰ μεγάλα δηλονότι. *l.* 15. Καὶ πείρᾳ του) δοκιμῇ πολέμου. *ead.* Σφαλείησαν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐνθυμούμενοι.

Pag. 66. *l.* 2. Κάλλιστον δὲ ἔρανον αὐτῇ) καλλίστην συνεκφοράν. *ead.* Προϊέμενοι) διδόντες. ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐκτήσαντο. *ead.* Κοινῇ γὰρ) γνώμῃ δηλονότι. *l.* 3. Τὰ σώματα) εἰς πόλεμον

δηλονότι. *l.* 8. Σημαίνει) παριστᾷ. *l.* 9. Καὶ ἐν τῇ μὴ προσηκούσῃ) γῇ δηλονότι. *l.* 11. Καὶ τὸ εὔδαιμον) ἕπεται γὰρ εὐψυχίᾳ μὲν ἡ ἐλευθερία, ταύτῃ δὲ, ἡ εὐδαιμονία, καὶ ὁ μακάριος βίος, καὶ ὁ σπουδαῖος. *l.* 13. Οὐ γὰρ οἱ κακοπραγοῦντες) τὸ νόημα παράδοξον, καὶ ἐναντίον τῇ κοινῇ συνηθείᾳ· Θέογνις γὰρ ὁ ποιήσας τὰς ὑποθήκας, φησὶ, Χρὴ πενίην φεύγοντα, καὶ ἐς μεγακήτεα πόντον Ῥιπτεῖν, καὶ πετρῶν, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων. Τοῦτο οὖν ὁ Περικλῆς ἀποφαίνεται. καὶ σκόπει τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἑρμηνείας, ὅτι καὶ τῆς εἰρημένης τοῦ Θεόγνιδος ὑποθήκης λανθανόντως ἐμνήσθη, καὶ ᾐνίξατο, εἰπὼν τὸ δικαιότερον. τὸ γὰρ δικαιότερον, συγκρίσεως ἔμφασιν ἔχει.

Pag. 67. *l.* 4. Ἀναίσθητος) προσθεὶς τὸ ἀναίσθητος, ἐποίησεν ἐγκώμιον καὶ ἔπαινον τοῦ θανάτου. *l.* 8. Τὸ δ' εὐτυχὲς) οὐχ οἱ τελευτήσαντες, ἀλλ' οἱ παρόντες αὐτῶν γονεῖς. *l.* 10. Ἐνευδαιμονῆσαί τε) τουτέστιν, ἐν εὐδαιμονίᾳ καὶ ζῆσαι καὶ τελευτῆσαι. *l.* 13. Εὐτυχίαις) τουτέστι τοῖς τέκνοις. *l.* 15. Ἐθὰς γενόμενος) ἐξ ἔθους ἀπολαύων.

Pag. 68. *l.* 2. Ἰδίᾳ) Γρ. ἡδεῖα, τουτέστι γλυκεῖα ἡ λήθη τῶν ἀπελθόντων τέκνων, εἰ ἐπιγεννηθέντες γίνονται παῖδες. *ead.* Οὐκ ὄντων λήθη) τῶν τεθνηκότων. *l.* 6. Παραβαλλόμενοι) εἰσφέροντες. *l.* 7. Παρηβήκατε) γεγηράκατε. *l.* 10. Ἐν τῷ ἀχρείῳ) τῷ γήρᾳ δηλονότι. φιλάργυροι γὰρ οἱ γέροντες. *l.* 14. Τὸν γὰρ οὐκ ὄντα) τὸν τεθνηκότα.

Pag. 69. *l.* 2. Ἀλλ' ὀλίγῳ) μέτρῳ δηλονότι. *l.* 3. Τὸ δὲ μὴ ἐμποδὼν) τὸ δὲ μηδὲν ἔχον ἐναντίον. *ead.* Ἀνανταγωνίστῳ) ἀναμφιβόλῳ. *l.* 4. Καὶ γυναικείας τι ἀρετῆς) ἀρετὴ γυναικὸς σιωπωμένη κρύπτεται. *l.* 6. Τῆς τε γὰρ) τῆς σωφροσύνης. μόνη γὰρ αὕτη ἀρετὴ ταῖς γυναιξὶν ἔνεστιν. οὐ γὰρ ἀνδρεία, ἢ δικαιοσύνη, ἢ φρόνησις. *l.* 12. Μέχρις ἥβης θρέψει) μέχρι ὀκτωκαίδεκα ἐτῶν. *l.* 14. Ἆθλα γὰρ οἷς κεῖται) λείπει τὸ παρὰ, ἵν' ᾖ παρ' οἷς.

Pag. 70. *l.* 1. Τοῖσδε καὶ ἄνδρες) παρὰ τοῖσδε. *ead.* Πολιτεύουσι) κατὰ πολιτείαν ἐνεργοῦσιν. *l.* 10. Ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο) θηλυκῶς ἡ νόσος· τὸ δὲ λεγόμενον, ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπήντησεν. Ὅμηρος, Νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκε Κυανέη, τὸ μὲν οὔποτε. ὡς πρὸς τὸ νέφος ὑπήντησεν. *l.* 11. Λεγόμενον) πάθος ἐστὶ, καὶ ὁ ταύτην εἰπὼν τὸ πάθος ἐδήλωσε, διὸ καὶ ὁ Θουκυδίδης ἐνταῦθα οὐ πρὸς τὴν νόσον ἐπή-

γαγε τὴν μετοχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαινόμενον, ἤγουν τὸ πάθος.

Pag. 71. *l.* 1. Ἤρκουν τοπρῶτον) εἰ γὰρ ᾔδεισαν ὅτι λοιμὸς ἦν, οὐκ ἂν ἐπεχείρουν, διὰ τὸ μεταδοτικόν. *l.* 2. Ὅσῳ καὶ μάλιστα) μάλιστα τῶν μὴ προσιόντων. *l.* 3. Ἀνθρωπεία τέχνη) οἷον μαντικὴ, ἐπῳδή. *l.* 5. Αὐτῶν ἀπέστησαν) τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων. *l.* 9. Γῆν τὴν πολλὴν) τὴν Περσίδα. *l.* 12. Ὑπ' αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 14. Καὶ ἐς τὴν ἄνω πόλιν ἀφίκετο) τὸ δεινὸν δηλονότι.

Pag. 72. *l.* 3. Ἀφ' ὅτου εἰκὸς ἦν) ἀφ' ἧς αἰτίας. *l.* 5. Ἐς τὸ μεταστῆσαι) μεταβαλεῖν. *ead.* Σχεῖν) λαβεῖν. *l.* 7. Προειδὼς) προμαθών. *l.* 11. Καὶ προέκαμνέ τι) προησθένει. *l.* 12. Ἀπεκρίθη) ἐχωρίσθη. *l.* 13. Ἀλλ' ἐξαίφνης) ἀπροφασίστως.

Pag. 73. *l.* 1. Καὶ τὰ ἐντὸς) τοῦ σώματος δηλονότι. *l.* 3. Ἐξ αὐτῶν) τῶν συμπτωμάτων, ὧν εἶπεν. *l.* 5. Ὁ πόνος) πόνον λέγει τὴν ἐκ τοῦ νοσήματος ταλαιπωρίαν. οἱ παλαιοὶ ἰατροὶ τὸν στόμαχον καρδίαν ἐκάλουν, καὶ καρδιωγμὸν τὸν πόνον τοῦ στομάχου. *l.* 6. Καὶ ἀποκαθάρσεις) ἀποκρίσεις, κενώσεις. *l.* 8. Μετὰ ταλαιπωρίας μεγάλης) τῆς δυσεντερίας δηλονότι. *ead.* Λύγξ τε τοῖς πλείοσιν ἐνέπιπτε κενὴ) ἔστι γὰρ καὶ λὺγξ πλήρης, ὡς καὶ Ἱπποκράτης διδάσκει. *l.* 10. Μετὰ ταῦτα) αὐτίκα. *ead.* Λωφήσαντα) τὸν σπασμὸν παυσάμενον. *l.* 13. Πελιδνὸν) πελιδνόν ἐστι τὸ μετέχον ὠχρότητος καὶ μελανίας, οἱονεὶ μολυβδοειδές. *l.* 14. Τὰ δὲ ἐντὸς) τοῦ σώματος δηλονότι. *l.* 15. Ἢ γυμνὸν ἀνέχεσθαι) τὸ ἀνέχεσθαι καὶ πρὸς αἰτιατικὴν λέγεται. *l.* 16. Ἥδιστά τε ἂν) ἡ σύνταξις οὕτως, ἥδιστά τε ἂν ἐς ὕδωρ ψυχρὸν σφᾶς αὐτοὺς ῥίπτειν, τῇ δίψῃ ἀπαύστῳ συνεχόμενοι, ἠνείχοντο. ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ ἠνείχοντο. τὸ δὲ ἄλλο, μεταξύ.

Pag. 74. *l.* 3. Τὸ, τε πλέον καὶ ἔλασσον) καὶ γὰρ ὁ πίνων ὀλίγον, καὶ πολὺ, ἀπέθνησκον. *l.* 4. Καὶ ἡ ἀπορία) ἡ ἀδυναμία. *l.* 6. Οὐκ ἐμαραίνετο) οὐχ ὑπέπιπτε. *l.* 7. Παρὰ δόξαν) παρ' ἐλπίδα. *l.* 9. Ἔχοντές τι δυνάμεως) μερικὴν δύναμιν. *l.* 10. Τοῦ νοσήματος) τῆς δυσεντερίας.

Pag. 75. *l.* 1. Ἐκ τῶν μεγίστων) κινδύνων δηλονότι. *l.* 2. Ἀντίληψις) ἐπίσκηψις. *l.* 4. Διέφευγον) τὸν θάνατον δηλονότι. *l.* 6. Ἀναστάντας) ὑγιάναντας. *l.* 10. Καὶ ἐν τῷδε ἐδήλωσε) τῷ ῥηθησομένῳ δηλονότι. *l.* 13. Ἢ οὐ προσῆσι)

ὥσπερ ἀπὸ τῆς ὀσφρήσεως γιγνώσκοντα ὅτι λοιμώδη ἐςὶ τὰ σώματα.

Pag. 76. *l.* 1. Τεκμήριον δὲ) τοῦ λόγου μου. *l.* 2. Οὔτε περὶ τοιούτου οὐδὲν) περὶ τὸ σαρκοβορεῖν. *l.* 7. Τοιοῦτον ἦν ἐπίπαν) καθόλου. *ead.* Τὴν ἰδέαν) τὴν φύσιν. *l.* 8. Καὶ ἄλλο) νόσημα. *ead.* Οὐδὲν τῶν εἰωθότων) ἄλλό τι ἄηθες, καὶ ἄτοπον. *l.* 11. Ἔν τε οὐδὲν κατέςη ἴαμα) τὸ σχῆμα καινοπρεπές. *l.* 12. Ξυνενεγκὸν) λυσιτελῆσαν. *l.* 13. Πρὸς αὐτὸ) τὸ νόσημα. *l.* 14. Ξυνῄρει) συναγαγὼν ἠφάνιζε.

Pag. 77. *l.* 2. Πρὸς γὰρ τὸ ἀνέλπιςον) ἡ ἀνελπιςία τῆς ὑγιείας. *l.* 3. Προΐεντο) ἀπέλυον. *l.* 4. Καὶ ὅτι ἕτερος ἀφ' ἑτέρου) ἡ σύνταξις δὲ οὕτω, δεινότατον ἦν ἥτε ἀθυμία, καὶ ὅτι ἕτερος ἀφ' ἑτέρου. *ead.* Θεραπείας) τῆς ἀπὸ τοῦ νοσήματος ἰατρείας. *l.* 5. Ὥσπερ τὰ πρόβατα ἔθνησκον) ὅτι τὰ πρόβατα μεταληπτικὰ καὶ μεταδοτικὰ τῆς νόσου. *l.* 6. Τοῦτο ἐνεποίει) ἡ απόγνωσις δηλονότι. *l.* 7. Ἀπώλλυντο ἔρημοι) τοῦ θεραπεύσοντος. *l.* 9. Οἱ ἀρετῆς τι) φιλανθρωπίας καὶ ἀγάπης. *l.* 11. Καὶ τὰς ὀλοφύρσεις) λείπει ἡ πρός. ἵν' ᾖ, πρὸς τὰς ὀλοφύρσεις, καὶ θρήνους.

Pag. 78. *l.* 1. Τόν τε θνήσκοντα) τὸν θάνατον. *ead.* Καὶ τὸν πονούμενον) τὴν ἀσθένειαν. *l.* 5. Περιχαρεῖ) τῇ ἐνεςώσῃ περιχαρείᾳ. *l.* 6. Ἐλπίδος τι εἶχον κούφης) τῆς κουφιζούσης αὐτοὺς ἀπὸ τῆς λύπης. *l.* 8. Ἐπίεσε δὲ αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Ὥρᾳ ἔτους) τῷ θέρει δηλονότι.

Pag. 79. *l.* 4. Καὶ ἱερῶν καὶ ὁσιῶν ὁμοίως) ὁσίων οὐδετέρως. ὁσιῶν θηλυκῶς. Οὐχ ὁσίη κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισι. *ead.* Νόμοι τε πάντες) θεῖοι καὶ ἀνθρώπινοι. *l.* 7. Ἀναισχύντους) ἀλλοτρίας, ξένας. *l.* 12. Πρῶτόν τε ἦρξεν) ἀρχὴ γέγονεν. *l.* 14. Ἀγχίςροφον) ταχεῖαν, ὀξεῖαν, ἐγγυτέραν.

Pag. 80. *l.* 2. Οὐδὲν πρότερον κεκτημένων) τῶν πενήτων. *l.* 3. Τὰς ἐπαυρέσεις) τὰς ἀπολαύσεις καὶ ἡδυπαθείας. *l.* 6. Τῷ δόξαντι καλῷ) τουτέςι τῇ ἀρετῇ· αὕτη γὰρ μετὰ ταλαιπωρίας γίγνεται. *l.* 8. Κερδαλέον) ἐπωφελές. *l.* 10. Ἡ ἀνθρώπων νόμος) ἀνθρωπίνη εὐνομία. *ead.* Ἀπεῖργε) τὸ θεῖον δηλονότι. *l.* 11. Ἐν ὁμοίῳ) εἶναι δηλονότι.

Pag. 81. *l.* 1. Τὴν ἤδη κατεψηφισμένην) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δίκην. λέγει δὲ τὴν νόσον. ἀπὸ κοινοῦ δὲ καὶ τὸ ἐλπίζων. *l.* 4. Περιπεσόντες ἐπιέζοντο) Ὅμηρος, Εἰ δὴ ὁμοῦ πόλεμός τε

δαμᾷ καὶ λοιμὸς Ἀχαιούς. *l.* 7. Φάσκοντες) σημείωσαι τὴν σύνταξιν.

Pag. 82. *l.* 8. Ὅ, τι ἄξιον καὶ εἰπεῖν) ἤγουν ἄξιον διηγήσεως. *ead.* Ἐπενείματο) κατέφαγε. *l.* 12. Τὴν πάραλον) τὴν παραθαλάσσιον.

Pag. 83. *l.* 3. Στρατηγὸς ὢν καὶ τότε) τινὲς εἰς τὸ ὢν, τινὲς εἰς τὸ καὶ τότε ςίζουσι. *l.* 4. Τὴν αὐτὴν γνώμην) προαίρεσιν. *l.* 6. Ἔτι δ᾽ αὐτῶν) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 8. Παρεσκευάζετο) ἡτοίμαζε.

Pag. 84. *l.* 3. Προεχώρησέ γε) ἦλθεν εἰς τὸ ἑλεῖν τὴν πόλιν. *l.* 4. Ἀναγαγόμενοι) ἀναχθέντες. *l.* 8. Πόλισμα ἐπιθαλάσσιον) μέρος τι. *l.* 15. Ἔν τε τῇ ςρατιᾷ) τῇ περὶ τὴν Πελοπόννησον.

Pag. 85. *l.* 3. Θᾶσσον ἐκ τῆς γῆς ἐξελθεῖν) εἰ δέ τις εἴποι, καὶ πῶς αὐτοὺς οὐκ ἐφόνευον; λέγομεν ὅτι ἀσεβὲς τοῦτο ἐνόμιζον. *l.* 4. Τῇ δὲ ἐσβολῇ ταύτῃ) τῇ δευτέρᾳ δηλονότι. *l.* 7. Τοῦ δ᾽ αὐτοῦ θέρους) μετάβασις. *l.* 11. Ἔτι πολιορκουμένην) ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 13. Προὐχώρει) προέκοπτεν. *ead.* Αὐτοῖς) τοῖς πολιορκοῦσιν. *ead.* Ἡ αἵρεσις) ἡ πόρθησις. *l.* 15. Ἐνταῦθα δὴ πάνυ) εἰς τὴν Ποτίδαιαν.

Pag. 86. *l.* 8. Οἱ δὲ πρότεροι) οἱ μετὰ Καλλίου δηλονότι. *l.* 12. Ἠλλοίωντο) μετεβλήθησαν.

Pag. 87. *l.* 1. Ξυγχωρεῖν) ἐνδιδόναι. *l.* 6. Καὶ ἀπαγαγὼν) ἀποςήσας. *l.* 9. Καὶ προσδεχομένῳ μοὶ) καὶ προσδοκήσαντί μοι γεγένηται εἰς ἐμὲ τὰ τῆς ὀργῆς ὑμῶν. οἷον, οὐκ ἀνέλπιςα εἰς ἐμὲ τὰ παρόντα γεγένηται αἰτιάματα, ἀλλὰ καὶ ἤδη ταῦτα προσδεχομένῳ, ἀφ᾽ οὗ πολεμεῖν συνεβούλευσα Λακεδαιμονίοις, γεγένηται· καὶ διὰ τοῦτο συνήγαγον ἐκκλησίαν, ὅπως ὡς οὐκ ὀρθῶς ἐμοὶ χαλεπαίνετε, ἢ ταῖς τύχαις εἴκετε, ὑπομνήσω. *l.* 10. Αἰσθάνομαι) γενικῇ καὶ αἰτιατικῇ. κοινῶς καὶ Ἀττικῶς. *l.* 13. Ἐγὼ γὰρ ἡγοῦμαι) κατασκευὴ τοῦ προοιμίου.

Pag. 88. *l.* 4. Πόλις μὲν τὰς ἰδίας) ἰδίας νῦν, οὐχὶ ἑαυτῆς, ἀλλὰ τὰς τῶν καθ᾽ ἕκαςον ἀνθρώπων καὶ μερικὰς δυστυχίας. *l.* 7. Ταῖς κατ᾽ οἶκον) ταῖς ἑαυτῶν, καὶ μερικαῖς. *ead.* Πεπληγμένοι) παραφερόμενοι. *l.* 8. Ἀφίεσθε) ἀμελεῖτε. *l.* 9. Οἵ ξυνέγνωτε) μετέσχετε τῆς παραινέσεως, διαγνόντες. *l.* 10. Καίτοι ἐμοὶ) παραγραφικὸν ἐν δεινότητι. τέσσαρα δεῖ,

κατὰ Θουκυδίδην, τὸν ἀγαθὸν ἔχειν ἄνδρα, νοεῖν μὲν τὰ δέοντα, φράζειν δὲ δύνασθαι τὰ νοηθέντα καλῶς, φιλόπολίν τε εἶναι· καὶ τέταρτον, κρείσσω χρημάτων. τὸ γὰρ νικᾶσθαι χρήμασι, πᾶσαν καὶ ῥήτορος, καὶ πολίτου, καὶ ἰδιώτου, καὶ ἄρχοντος ἀρετὴν ἀφανίζει. ead. Τοιούτῳ ἀνδρὶ) ἤγουν μεγάλῳ. ead. Ὃς οὐδενὸς οἴομαι ἥσσων) ῥητορείαν ἑαυτῷ μαρτυρεῖ.

Pag. 89. *l.* 1. Καὶ τοῦδε) τοῦ τῆς εὐνοίας. *l.* 3. Καὶ μέσως) μετρίως. ead. Μᾶλλον ἑτέρων) λείπει ὁ δὲ σύνδεσμος, ἵν' ᾖ, μᾶλλον δὲ ἑτέρων. μέσως δὲ εἶπε, καὶ οὐ σφόδρα, διὰ τὸ φορτικόν. *l.* 6. Καὶ γὰρ οἷς μὲν αἵρεσις) κατὰ κοινοῦ τὸ πολεμῆσαι. ὁ δὲ νοῦς, φησὶν ὅτι ἄφρονές εἰσιν οἱ ἐν εὐτυχίᾳ ὄντες, καὶ πολεμεῖν αἱρούμενοι. *l.* 8. Τοῖς πέλας) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 9. Περιγενέσθαι) νικῆσαι, τὸν ἐχθρὸν δηλονότι. *l.* 10. Καὶ οὐκ ἐξίσταμαι) ὧν παρῄνεσα. *l.* 12. Ἀκεραίοις) ἀζημίοις. *l.* 14. Μὴ ὀρθὸν) ἀληθῆ. ead. Ἔχει ἤδη) παρέχει.

Pag. 90. *l.* 7. Καὶ ἐν ἤθεσιν ἀντιπάλοις) ἀντὶ τοῦ παραπλησίοις, τῷ μεγέθει τῆς πόλεως ἴσοις. δεῖ γὰρ πρὸς τὰς πόλεις καὶ τὰ φρονήματα ἔχειν. *l.* 9. Ὑφίστασθαι) ἀμετακινήτους εἶναι. ead. Καὶ τὴν ἀξίωσιν) τὸ ἀξίωμα, τὴν ἡγεμονίαν. *l.* 10. Ἐν ἴσῳ γὰρ οἱ ἄνθρωποι) ὁμοίως οἱ ἄνθρωποι ἀξιοῦσιν αἰτιᾶσθαι ὅστις ἐν μαλακίᾳ ἐλλείπει τῆς ἐνυπαρχούσης δόξης, καὶ μισεῖν τὸν ἐν θρασύτητι ὀρεγόμενον τῆς μὴ προσηκούσης. *l.* 13. Ἀπαλγήσαντας) ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρεών. τὸ δὲ ἀπαλγήσαντας, ἀντὶ τοῦ παυσαμένους ἀλγεῖν· ὥσπερ τὸ ἀπολοφυράμενοι.

Pag. 91. *l.* 3. Οὐκ ὀρθῶς) ἀληθῶς. *l.* 4. Καὶ τόδε) τὸ ῥηθησόμενον. *l.* 7. Τὴν προσποίησιν) τὴν ἀπαγγελίαν. ead. Καταπεπληγμένους) καταπεπτωκότας τῷ φόβῳ. *l.* 9. Τῶν ἐς χρῆσιν) τὸ γὰρ πῦρ καὶ ὁ ἀὴρ οὐ τοσοῦτόν εἰσιν εἰς χρῆσιν φανερά. κοινὰ γὰρ πᾶσι. *l.* 10. Φανερῶν) ὄντων δηλονότι. *l.* 12. Καὶ οὐκ ἔστιν ὅστις) οὐδεὶς. *l.* 14. Ἐν τῷ παρόντι) ἤγουν ἐν τῇ παρούσῃ ζωῇ.

Pag. 92. *l.* 1. Αὕτη ἡ δύναμις) τῆς πόλεως ἡ θαλασσοκρατία· ἀλλὰ μείζων δηλονότι. *l.* 2. Αὐτῶν μᾶλλον) ἢ τὸν πόλεμον, ἢ τὴν τῆς χρείας ἀφαίρεσιν. ead. Ἢ οὐ κήπιον) τὸ ἢ οὐ, ἀντὶ τοῦ ἀλλά· οἷον, ἀλλὰ κήπιον, καὶ ἐγκαλλώπισμα πλούτου, ὡς πρὸς τὴν κτῆσιν τῆς θαλάσσης. ἄλλοι δὲ τὸ κήπιον εἶδος κουρᾶς φασιν, οὕτως ὀνομαζομένης. κατὰ

κοινοῦ δὲ τὸ, εἰκός ἐστιν. *l.* 6. Ἄλλων δ' ὑπακούουσιν) ἀντὶ τοῦ ἄλλοις. *l.* 8. Φανῆναι) μετέρχεται ἐπὶ τὸ δίκαιον. *l.* 12. Αὔχημα μὲν γὰρ) τὸ φρόνημα, αὔχημα φησίν. *l.* 13. Ἀπὸ ἀμαθίας εὐτυχοῦς) ἀπὸ ἀλόγου εὐτυχίας. *l.* 14. Καταφρόνησις δὲ) λείπει ἐκείνῳ.

Pag. 93. *l.* 1. Καὶ τὴν τόλμαν) ἡ σύνταξις, καὶ τὴν τόλμαν ἡ ξύνεσις παρέχεται ἐκ τῆς ὁμοίας τύχης. *l.* 4. Ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων) ἀπὸ κοινοῦ τὸ πιστεύει. *l.* 5. Ἡ πρόνοια) ἡ πρόγνωσις. *l.* 6. Τῷ τιμωμένῳ) τῇ τιμῇ τῆς πόλεως. *l.* 7. Ὥπερ ἅπαντες) ᾧ τινι τῷ τιμωμένῳ τῆς πόλεως, τουτέστι, τῷ ἡγεμόνι. Ἄλλως. τῇ δόξῃ τῆς πόλεως ἀγάλλεσθε, καὶ βοηθεῖν ὑμᾶς εἰκός. *l.* 11. Ἐν τῇ ἀρχῇ) ὄντες δηλονότι. *ead.* Ἀπήχθεσθε) τοῖς ἄλλοις δηλονότι. *l.* 15. Οἱ τοιοῦτοι) οἱ ἀπράγμονες.

Pag. 94. *l.* 5. Ὑπὸ τῶν τοιῶνδε πολιτῶν) τῶν συμβουλευόντων τὸ ἄπραγμον. *ead.* Παράγεσθε) ἀπατᾶσθε. *l.* 10. Ἐλπίδος κρεῖσσον) ὑπὲρ ἐλπίδα.

Pag. 95. *l.* 4. Ἀναλωκέναι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ γνῶτε. *l.* 6. Ἧς ἐς ἀΐδιον) τὸ ἧς πρὸς τὸ, μνήμη καταλελείψεται. τὰ γὰρ ἄλλα διὰ μέσου. *ead.* Ἣν καὶ νῦν ὑπενδῶμέν ποτε) ἐάν ποτε καὶ ὑποχαλάσωμεν, καὶ πταίσωμεν. *l.* 11. Καίτοι ταῦτα) τρεῖς κριτὰς ὑποτίθεται τῶν πραγμάτων.

Pag. 96. *l.* 1. Τὸ ἐπίφθονον) τὸ ἐπίζηλον. *l.* 2. Μῖσος μὲν γὰρ) διαλύεται γὰρ ἢ θανάτῳ, ἢ ἄλλῳ τινί. *l.* 8. Ὡς οἵτινες) τὸ ὡς ἀντὶ τοῦ ἐπεί. *l.* 12. Ἐπ' αὐτὸν) κατ' αὐτοῦ. *l.* 13. Τὴν γνώμην) τὸν σκοπὸν ἐκείνων.

Pag. 97. *l.* 3. Οἱ δὲ δυνατοὶ) οἱ τῷ πλούτῳ δυνάμενοι. *l.* 12. Προσεδεῖτο) χρείαν εἶχε.

Pag. 98. *l.* 3. Τὴν δύναμιν) τὴν ἰσχὺν τοῦ πολέμου. *l.* 4. Ἐπιπλέον ἔτι) μετὰ τὸ καταστῆναι τὸν πόλεμον. *l.* 5. Ἡ πρόνοια αὐτοῦ) ἡ πρόγνωσις. *l.* 12. Ἃ κατορθούμενα) εἰς τέλος ἐρχόμενα. *ead.* Τοῖς ἰδιώταις) ἰδιώτας καλεῖ τοὺς ῥήτορας, καὶ τοὺς δημαγωγοὺς, οὐχ ὅτι ἰδιῶταί εἰσι κατὰ τὸ ἀληθὲς, ἀλλ' ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς πόλεως εἴρηκε. *l.* 13. Σφαλέντα δὲ) αἰνίττεται τὰ κατὰ τὸν Ἀλκιβιάδην.

Pag. 99. *l.* 2. Ἀδωρότατος) ἀδωρόληπτος. *l.* 7. Ὕβρει θαρσοῦντας) ἀλόγως τὶ πράττοντας.

Pag. 100. *l.* 3. Ἁμάρτημα ἦν) λείπει τῶν Λεοντίνων.

τοὺς Λεοντίνους λέγει. οὗτοι γὰρ μετεκαλέσαντο πρὸς συμμαχίαν Ἀθηναίους, Συρακουσίοις διαφερόμενοι. ead. Ὅσον οἱ ἐκπέμψαντες) Ἀθηναίων οἱ προὔχοντες. l. 4. Τοῖς οἰχομένοις) πορευθεῖσιν εἰς Σικελίαν. l. 6. Ἐν τῷ ϛρατοπέδῳ) τῷ Σικελικῷ. l. 11. Πολεμίοις) τοῖς Λακεδαιμονίοις. l. 12. Μετ' αὐτῶν) τῶν Λακεδαιμονίων. ead. Ἔτι τοῖς πλείοσιν) ἀντεῖχον δηλονότι. l. 13. Βασιλέως παιδὶ) βασιλέως λέγει τοῦ Δαρείου υἱοῦ Ἀρταξέρξου. οὗ τινος Κύρου καὶ ὁ Ξενοφῶν τὰς ἀναβάσεις ἔγραψε.

Pag. 101. l. 1. Προσγενομένῳ) τοῖς Λακεδαιμονίοις δηλονότι. l. 2. Ἐνέδοσαν) ἐμαλακίσθησαν. l. 4. Τοσοῦτον) φρονήσεως δηλονότι. ead. Ἀφ' ὧν αὐτὸς προέγνω) ἀφ' ὧν πραγμάτων, ὥϛε μήτε κατὰ γῆν πολεμῆσαι, μήτε εἰς Σικελίαν πέμψαι. l. 13. Καὶ ἐπειδὴ οὐ ξυνεχώρουν) ἐνεδίδουν οἱ Ζακύνθιοι.

Pag. 102. l. 3. Καὶ Ἀργεῖος ἰδίᾳ πολλάκις) γράφεται, ἰδίᾳ, Πόλις. ὄνομα κύριον. ἄνευ τοῦ κοινοῦ. οἱ γὰρ Ἀργεῖοι φίλοι ἦσαν Ἀθηναίοις.

Pag. 103. l. 1. Τὸν γεγενημένον) τὸν ἐγγραφέντα. l. 3. Τὴν ἐκείνου πόλιν τὸ μέρος) ὅσον ἀπὸ τοῦ μέρους αὐτοῦ. ead. Ὁ δὲ) ἤγουν ὁ Σάδοκος. l. 7. Ἐκείνοις) τοῖς πρέσβεσι τῶν Ἀθηναίων. l. 8. Οἱ δὲ) οἱ πρέσβεις τῶν Ἀθηναίων. l. 9. Τὸν Ἀριϛέα) τὸν Κορίνθιον. l. 10. Αὖθις) εἰς τὸ μέλλον. ead. Κακουργῇ) κακουργήσῃ. l. 14. Δικαιοῦντες) δίκαιον κρίνοντες. ead. Τοῖς αὐτοῖς ἀμύνεσθαι) τὴν ἴσην τιμωρίαν δοῦναι. ead. Οἵσπερ) ἀντὶ τοῦ ὧν. l. 15. Ὑπῆρξαν) ἀντὶ τοῦ προκατῆρξαντο.

Pag. 104. l. 7. Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους) μετάβασις. l. 9. Ἐπὶ τὸ Ἄργος) κατὰ τοῦ Ἄργους. l. 11. Αὐτοῖς) τοῖς Ἀμπρακιώταις. l. 14. Καὶ οὐκ ἀρεσκόμενος) εὗρε γὰρ τὴν μητέρα Ἐριφύλην ἀναιρεθεῖσαν ὑπὸ Ἀλκμαίωνος τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ead. Τῇ ἐν Ἄργει καταϛάσει) τῇ οἰκήσει.

Pag. 105. l. 3. Τῆς Ἀμφιλοχίας) γῆς δηλονότι. l. 6. Ἐπηγάγοντο) ἐφειλκύσαντο. ead. Καὶ Ἑλληνίσθησαν) Ἕλληνες κατὰ τὴν νῦν διάλεκτον ἐγένοντο. l. 8. Οἱ δὲ ἄλλοι Ἀμφίλοχοι) οἱ δὲ ἄλλοι Ἀμφίλοχοι, βάρβαροι· οἱ δὲ Ἀμπρακιῶται, Ἕλληνες, Κορινθίων ἄποικοι. l. 9. Τοὺς Ἀργείους) τοὺς Ἀμφιλοχικοὺς, τοὺς δεξαμένους. l. 10. Χρόνῳ)

ἀντὶ τοῦ μόλις. *l.* 11. Ἀκαρνᾶσι) φίλοις οὖσι δηλονότι Ἀθηναίων. *l.* 12. Ἀθηναίους) Ἀναπόδοτον, μᾶλλον δὲ καιναπόδοτον τοῦτο, εἰ οὕτω χρὴ φάναι.

Pag. 106. *l.* 1. Ὤκησαν αὐτὸ) αὐτὸ τὸ Ἄργος. *ead.* Μετὰ δὲ τοῦτο) ἀντὶ τοῦ ἀπὸ ταύτης τῆς αἰτίας. *l.* 3. Ἐς τοὺς Ἀργείους) κατὰ τῶν Ἀργείων. *l.* 5. Ἐν τῷ πολέμῳ) τῷ Πελοποννησιακῷ δηλονότι.

Pag. 107. *l.* 2. Ἀργυρολογῶσιν) ἀργύριον ἀπαιτῶσιν. *l.* 5. Ἀπὸ Φασήλιδος) Φάσηλις, πόλις Παμφυλίας. μέμνηται ταύτης καὶ Διονύσιος ὁ περιηγητής.

Pag. 108. *l.* 4. Οἱ δὲ) οἱ ϛρατηγοί. *l.* 11. Καὶ ἕκαϛος ᾗ ἐδύνατο) τὰς τριάκοντα δύο πόλεις. *l.* 13. Ἐνόμιζον γὰρ ἂν) ἀνδραποδίϛαι γὰρ τοὺς ἄνδρας ἐβούλοντο.

Pag. 110. *l.* 12. Αὐτονόμους) τοὺς Πλαταιεῖς δηλονότι.

Pag. 111. *l.* 2. Αὐτοί τε αὐτονομεῖσθε) τοῖς οἰκείοις νόμοις ἀκωλύτως χρῆσθε.

Pag. 112. *l.* 1. Ἄνευ Ἀθηναίων) τῆς γνώμης δηλονότι. *l.* 2. Παρ' ἐκείνοις) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 4. Οὐκ ἐπιτρέπωσιν) οὐ δώσωσιν ἄδειαν τοῖς Πλαταιεῦσιν ἐμμένειν τοῖς δόξασιν. *l.* 10. Εἴτι δυνατὸν) λείπει τὸ ἐϛί. *l.* 12. Μέχρι δὲ τοῦδε) τοῦ καιροῦ τοῦ πολέμου. *l.* 13. Ἐργαζόμενοι) τὴν γῆν δηλονότι. *l.* 14. Ἱκανὴ ἔσεσθαι) εἰς τροφὴν δηλονότι. *l.* 16. Καὶ βουλευσάμενοι) πρεσβεύσασθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι.

Pag. 113. *l.* 4. Κομισθῆναι) ἀναϛρέψαι. *l.* 5. Οὐκ ἔτεμνε) σημείωσαι ὅτι τὸ τεμεῖν διαφόρως καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ τὸ δῃῶσαι, τέθεικεν. *l.* 7. Ἀπαγγέλλοντες) οἱ Πλαταιεῖς δηλονότι. *l.* 11. Ἐπισκήπτουσί τε) παρακελεύονται.

Pag. 114. *l.* 4. Προκαλοῦνται) ἐπισπῶνται. *l.* 11. Καὶ παρέσχετε αὐτὴν) οἱ θεοὶ δηλονότι. *l.* 12. Ἐναγωνίσασθαι) ἐν αὐτῇ τὸν ἀγῶνα τελέσαι. *l.* 15. Τῆς δὲ τιμωρίας) τῆς ἐκδικήσεως.

Pag. 115. *l.* 2. Περιεϛαύρωσεν αὐτοὺς) ὁ Ἀρχίδαμος δηλονότι. τὰ ὀρθὰ ξύλα ἐκάλουν ϛαυρούς. *ead.* Τοῖς δένδρεσι) σημείωσαι τὸ δένδρος εὐθεῖαν. *l.* 3. Χῶμα ἔχουν) συνεκόμιζον. *l.* 4. Αἵρεσιν) πόρθησιν. *l.* 7. Φορμηδὸν) ψιαθηδόν. φορμὸς γὰρ, ψίαθος, ὅϛις ἐναλλὰξ ἔχων τὸ πλέγμα ἐϛί. *l.* 9. Καὶ εἴτι ἄλλο ἀνύτειν μέλλοι) τελεσιουργεῖν πρὸς ὕψος. οἱ Ἀττικοὶ τὸ ἀνύττειν ἀνύτειν φασί. *l.* 10. Ξυνεχῶς) ἀδια-

ςάτως. *l.* 12. Καὶ σῖτον) τὸ σῖτον, οὐδετέρως. *ead.* Αἱρεῖσθαι) λαμβάνειν. *l.* 13. Οἱ ξεναγοὶ) οἱ τῶν μισθοφόρων ἄρχοντες. ξένους γὰρ ἐκάλουν τοὺς μισθοφόρους.

Pag. 116. *l.* 10. Ἀντανῄει αὐτῷ) ἀνήρχετο. *l.* 13. Ἐν ταρσοῖς) πλέγμασιν ἀπὸ καλάμου πεποιημένοις. *l.* 14. Ἐνείλλοντες) ἐμπλέκοντες.

Pag. 117. *l.* 2. Ὑπόνομον δὲ) κεκρυμμένον ὄρυγμα. *l.* 6. Ὑπαγομένου) ἐνδιδόντος. *l.* 13. Πρὸς αὐτὸ χοῦν) ἀπὸ χυτῆς γῆς τεῖχος ποιεῖν.

Pag. 118. *l.* 1. Διπλάσιόν τε πόνον ἔχειν) ἀντὶ τοῦ, ἑκατέρωθεν βάλλεσθαι. *l.* 2. Μᾶλλον γίγνεσθαι) τοὺς ἐναντίους δηλονότι. *l.* 4. Μίαν μὲν) μηχανήν. *ead.* Ἡ τοῦ μεγάλου οἰκοδομήματος) τῶν Πλαταιέων δηλονότι. *l.* 5. Κατέσεισε) τὸ τεῖχος δηλονότι. *l.* 6. Ἄλλας δὲ) μηχανὰς δηλονότι. *ead.* Τοῦ τείχους) προσέφερον. *l.* 7. Ἃς βρόχους τε) σημείωσαι τὴν σύνταξιν, ἃς βρόχοι περιβάλλοντες. *l.* 10. Καὶ ὑπερτεινουσῶν) ὑψουμένων. *l.* 12. Ἡ μηχανὴ) τῶν Πελοποννησίων δηλονότι. *l.* 14. Τὸ προέχον τῆς ἐμβολῆς) τὸ προβεβλημένον.

Pag. 119. *l.* 5. Πᾶσαν γὰρ δὴ ἰδέαν) ἐπινοίας δηλονότι. *l.* 8. Ταχὺ δὲ πλήρους γενομένου) τοῦ διαστήματος. *l.* 9. Ἐπιπαρένησαν) συνῆξαν. *l.* 13. Χειροποίητον) ἔστι γὰρ καὶ αὐτόματος. *ead.* Ἤδη γὰρ) πάλαι ποτέ.

Pag. 120. *l.* 2. Τἄλλα διαφυγ.) δεινὰ δηλονότι. *l.* 3. Ἐλαχίστου) ὀλίγου καιροῦ δηλονότι. *l.* 5. Αὐτῇ ἐπίφορον) τῇ φλογί. *l.* 6. Διέφυγον) τὸν κίνδυνον. *l.* 14. Περὶ ἀρκτούρου ἐπιτολὰς) κατὰ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα.

Pag. 121. *l.* 5. Ἐκκεκομισμένοι ἦσαν) ἐξήγαγον. *l.* 10. Τοιαύτη μὲν) οἱ διελόντες ταύτην τὴν συγγραφὴν εἰς τρισκαίδεκα, ἐνταῦθα τὸ τέλος τῆς τρίτης ἱστορίας ὥρισαν, καὶ ἀρχὴν τῆς τετάρτης.

Pag. 122. *l.* 2. Ὑπὸ Σπάρτωλον) ἡ Σπάρτωλος προπαροξύτονον. *ead.* Τὴν Βοττικὴν) ὅτι Βοττιαῖοι ἄποικοι Μακεδόνων. εἰσὶ δὲ ἐν τῇ Θρᾴκῃ, πλησίον Χαλκιδέων. *l.* 3. Καὶ προσχωρήσειν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 8. Μετ' αὐτῶν) τῶν μὴ θελόντων παραδοῦναι δηλονότι. ἡ δὲ Ὄλυνθος, μητρόπολις Χαλκιδέων.

Pag. 123. *l.* 5. Καὶ ἀναχωροῦσι) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 7. Ἀπο-

χωροῦσι δὲ) ὑπεχώρουν οἱ Χαλκιδεῖς δηλονότι, καὶ οἱ Σπαρτώλιοι. *l.* 8. Καὶ ἐσηκόντιζον) καθ' ὃ μέρος ἐνομίζετο αὐτοῖς συμφέρειν. τὸ δὲ δοκοῖ, τρίτης συζυγίας. *l.* 11. Ἐπὶ πολὺ) διάστημα δηλονότι.

Pag. 124. *l.* 3. Διελύθησαν κατὰ πόλεις) ἕκαστος ἦλθεν εἰς τὴν οἰκείαν πόλιν. *l.* 6. Καταστρέψασθαι) ἀφανίσαι. *l.* 8. Ἐκ τῆς ξυμμαχίδος) γῆς δηλονότι.

Pag. 125. *l.* 2. Περιήγγειλαν) πανταχοῦ ἐμήνυσαν. *l.* 4. Ἀποίκοις οὖσι) τῆς Κορίνθου δηλονότι. *l.* 12. Καὶ αὐτῷ παρῆσαν) τῷ Κνήμῳ.

Pag. 126. *l.* 4. Ἀβασίλευτοι) μὴ νομίζοντες ἔχειν βασιλεῖς, ἀλλὰ μόνον ἡγεμόνας καὶ ἄρχοντας. *l.* 8. Ἀντιόχου ἐπιτρέψαντος) τὸ ἄρχειν δηλονότι, καὶ εἶναι αὐτοκράτορα τὸν Ὀροίδον ἀμφοῖν τοῖν ἐθνοῖν. *l.* 12. Καὶ διὰ τῆς Ἀργείας) τῆς Ἀμφιλοχικῆς. *l.* 13. Ἐπὶ Στράτον) θηλυκῶς ἡ Στράτος.

Pag. 127. *l.* 7. Κελεύοντες) παρακινοῦντες. *l.* 8. Ναύπακτον ἐρήμην) ἔρημον φυλάκων.

Pag. 128. *l.* 2. Διεῖχον δὲ πολὺ) διίσταντο. *l.* 3. Τεταγμένοι τε) εὐτάκτως. *ead.* Καὶ διὰ φυλακῆς ἔχοντες) ἑαυτοὺς δηλονότι. *l.* 4. Ἐν ἐπιτηδείῳ) χώρᾳ δηλονότι. *l.* 5. Πιστεύοντες) θαῤῥοῦντες. *ead.* Καὶ ἀξιούμενοι) ἄξιοι κρινόμενοι. *l.* 7. Οὔτ' ἐπέσχον) ἐνεκαρτέρησαν. *l.* 9. Αὐτοβοεὶ ἂν) βοῇ μόνῃ χρησάμενοι. *l.* 11. Μεμονωμένων) διεζευγμένων τῆς τῶν Ἑλλήνων συμμαχίας.

Pag. 129. *l.* 1. Καὶ ἐς φόβον καταστάντων) ἤγουν, φυγόντων. *l.* 5. Προελθεῖν αὐτοὺς) τοὺς Χάονας. *l.* 6. Ἐπεὶ δὲ ἐνέκειντο φεύγοντες) ἤγουν, κατὰ κράτος ἔφευγον. *l.* 7. Ἀνελάμβανόν τε αὐτοὺς) οἱ Ἕλληνες τοὺς βαρβάρους.

Pag. 131. *l.* 6. Ἀντιπαραπλέοντας) ἀντὶ τοῦ εἰς ἀντιπαράταξιν. *l.* 7. Ἑώρων αὐτοὺς) οἱ Κορίνθιοι δηλονότι. *ead.* Σφῶν κομιζομένων) τῶν Κορινθίων. *l.* 11. Καὶ οὐκ ἔλαθον) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 12. Κατὰ μέσον τὸν πορθμὸν) τὸν Κρισαῖον φησί.

Pag. 132. *l.* 4. Τὰς πρύμνας) ἔχοντες, ποιησάμενοι. *ead.* Καὶ τά τε λεπτὰ πλοῖα) τοὺς λέμβους. *l.* 8. Κατὰ μίαν ναῦν τεταγμένοι) μίαν ἔχοντες ὀπίσω τῆς μιᾶς. *l.* 9. Ἐν χρῷ ἀεὶ παραπλέοντες) ἐν χρῷ ἀντὶ τοῦ πλησίον. ἔστι δὲ ἀποκοπή. ἦν γὰρ καὶ ἐν χρωτί. εἴρηται δὲ ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς κουρᾶς ἄχρι τοῦ χρωτὸς γιγνομένης. *l.* 10. Καὶ δόκησιν)

δόξαν. *l.* 11. Ἐμβαλεῖν) προσπεσεῖν. *ead.* Μὴ ἐπιχειρεῖν) τῷ πολέμῳ. *l.* 12. Αὐτὸς σημήνῃ) σημεῖον δῷ.

Pag. 133. *l.* 4. Ἡσυχάσειν αὐτοὺς) τοὺς Κορινθίους. *l.* 5. Ἐφ' ἑαυτῷ) ἐπὶ τῇ ἐξουσίᾳ αὐτοῦ. *l.* 12. Οὔτε τῶν παραγγελλομένων) συμβουλευόντων. *ead.* Οὔτε τῶν κελευστῶν) τῶν στρατηγῶν, καὶ τῶν κυβερνητῶν.

Pag. 134. *l.* 3. Σημαίνει) σημεῖον ποιεῖ. *l.* 6. Ἡ χωρήσειαν) ὁρμήσειαν. *ead.* Ἐς ἀλκὴν μὲν) εἰς μάχην πολέμου. *l.* 12. Ἀνεχώρησαν) ὑπέστρεψαν.

Pag. 135. *l.* 1. Τὸ Ἠλείων ἐπίνειον) ἐπίνειον καλεῖται τὸ ἐμπόριον, ἢ παρὰ τὸ ἐπινήχεσθαι αὐτὸ τῇ θαλάσσῃ· ἢ παρὰ τὸ ἐν αὐτῷ τὰς ὁλκάδας νήχεσθαι, ἢ ὀκέλλειν. *l.* 7. Καὶ μὴ ὑπ' ὀλίγων νεῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 9. Ναυμαχίας πειρασαμένοις) ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ δηλονότι. *ead.* Πολὺς ὁ παράλογος) τὸ παρὰ τὸ ἐνδεχόμενον γενέσθαι. *l.* 10. Τὸ ναυτικὸν λείπεσθαι) οὐ κατὰ ἐμπειρίαν τοῦ ναυτικοῦ λείπεσθαι. *l.* 11. Οὐκ ἀντιτιθέντες) οὐκ ἀντιπαραβάλλοντες. *l.* 13. Ὀργῇ οὖν ἀπέστελλον) ὀργιζόμενοι ἀπέστελλον τοὺς συμβούλους.

Pag. 136. *l.* 9. Γορτύνιος, πρόξενος ὢν) ἰστέον ὅτι ἡ Γόρτυς πόλις ἐστὶ Κρήτης, ἀπέχουσα Κυδωνίας σχεδὸν σταδίους χιλίους· καὶ ἔστιν ἀπίθανον εἶναι πολεμίας ἀλλήλαις ταύτας τὰς πόλεις. ῥητέον οὖν ὅτι πολεμίαν λέγει τὴν Κυδωνίαν τῇ Πολίχνῃ, οἷς εἰκὸς χαρίζεσθαι κατὰ φιλίαν τὸν Νικίαν. *l.* 11. Προσποιήσειν αὐτὴν) οἰκείαν ποιήσειν.

Pag. 137. *l.* 2. Ἐν τούτῳ) τῷ χρόνῳ. *l.* 11. Διείχετον) κεχώρισθον.

Pag. 138. *l.* 3. Γνώμην ἔχοντες) σκοπόν. *ead.* Οἱ μὲν, μὴ ἐκπλεῖν) οἱ Πελοποννήσιοι. *l.* 5. Οἱ δὲ, μὴ ἐσπλεῖν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 14. Ἡ μὲν γενομένη ναυμαχία) ἡ στάσις πραγματικὴ, ἄγραφος, εἴδους συμβουλευτικοῦ. *l.* 15. Τὴν μέλλουσαν) ναυμαχίαν.

Pag. 139. *l.* 1. Ἔχει τέκμαρσιν) στοχασμόν. *ead.* Τὸ ἐκφοβῆσαι) τὸ ἐκφοβῆσαν τοῦ ἐκφοβεῖσθαι. *l.* 4. Οὐκ ὀλίγα ἐναντιωθῆναι) ὁ ἄνεμος, καὶ ἡ ἐν κύκλῳ τάξις τῶν νεῶν, καὶ τὸ μὴ ταχέως αὐτοὺς ἐπιχειρῆσαι τῇ ναυμαχίᾳ, ἀλλὰ τὴν τοῦ Φορμίωνος ἀναμένειν διὰ τοῦ ἀνέμου στρατηγίαν. *l.* 5. Ἔσφηλε) σφαλῆναι ἐποίησεν. *l.* 7. Οὐδὲ δίκαιον, τῆς γνώ-

μης) τὸ ἑξῆς, οὐ δίκαιον τῆς γνώμης τὸ μὴ νικηθέντας κατὰ κράτος, ἀμβλύνεσθαι. *l.* 8. Τῆς ξυμφορᾶς τῷ ἀποβάντι) τῇ ἀποβάσῃ συμφορᾷ. *l.* 9. Ἀμβλύνεσθαι) ἀποπίπτειν. *l.* 11. Ὀρθῶς εἶναι) ἔχειν τοὺς ἀνθρώπους ἑστηκυῖαν τὴν γνώμην, καὶ μὴ ὑποπεπτωκυῖαν τοῖς δεινοῖς. *l.* 13. Κακοὺς γενέσθαι) ἀπὸ κοινοῦ δὲ τὸ δίκαιον. *l.* 14. Ὅσον τόλμῃ προέχετε) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 15. Ἡ ἐπιστήμη) ἡ γυμνασία, ἡ μελέτη.

Pag. 140. *l.* 1. Ἐν τῷ δεινῷ) τῷ πολέμῳ. *l.* 3. Ἐκπλήσσει) ἐξωθεῖται, ἐκκρούει. *l.* 8. Τὰ δὲ πολλὰ) ἀντὶ τοῦ ὡς ἐπιπολύ. οὐκ εἶπε δὲ ἀεὶ, διὰ τὸ ἄδηλον τῆς τύχης. *l.* 11. Προσγενόμενα) Προσκτηθέντα. *l.* 14. Τῶν δὲ πρότερον ἡγεμόνων) τῶν καταναυμαχηθέντων ὑπὸ Φορμίωνος. λέγει δὲ τοὺς περὶ Μάχωνα καὶ Ἰσοκράτην.

Pag. 141. *l.* 1. Τὴν ἐπιχείρησιν) τῆς παρασκευῆς δηλονότι. *l.* 4. Οἱ δὲ ἀγαθοὶ) οἱ γενναῖοι. *ead.* Τιμήσονται) ἀντὶ τοῦ τιμηθήσονται. *l.* 9. Ξυνιστάμενοι) συναθροιζόμενοι. *l.* 15. Τὴν ἀξίωσιν) τὴν πεῖραν.

Pag. 142. *l.* 6. Τὸ πλῆθος τῶν νεῶν) γράφεται τῶν ἐναντίων. *ead.* Ξυνεκάλεσα) εἰς ταυτὸν συνήγαγον. *l.* 7. Οὗτοι γὰρ) οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 143. *l.* 1. Καὶ τούτοις ἐν ἐκείνῳ) ἐν τῇ πεζομαχίᾳ. *ead.* Οὐδὲν προφέρουσι) κατὰ τὴν ναυμαχίαν. *l.* 6. Παραπολὺ) ὑπερβαλλόντως. *l.* 9. Καὶ ὅτι οὐκ ἂν) ὁ νοῦς οὕτως, ἡγοῦνται οἱ ἐχθροὶ μὴ ἀνθίστασθαι ἡμᾶς μὴ μέλλοντάς τι γενναῖον πρᾶξαι. *l.* 10. Ἀντίπαλοι μὲν γὰρ) θαῤῥοῦντες ἀντιπαλαίειν. *l.* 12. Οἱ δὲ ἐκ πολλῷ) τῷ μέτρῳ. *l.* 13. Καὶ ἅμα οὐκ ἀναγκαζόμενοι) ἡμεῖς δηλονότι οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 144. *l.* 4. Ἑκὼν εἶναι ποιήσομαι) τὸ εἶναι παρέλκει Ἀττικῶς. οὐδὲν γὰρ ἐν ταῖς τοιαύταις συντάξεσι δηλοῖ. *l.* 7. Ἐπιπλεύσειέ τις) κατὰ τῶν ἐναντίων ἐπέλθοι. *l.* 8. Μὴ ἔχων τὴν πρόσοψιν τῶν πολεμίων) μὴ ὁρῶν τοὺς πολεμίους. *ead.* Ἐκ πολλοῦ) λείπει διαστήματος. *l.* 9. Διέκπλοί τε οὐκ εἰσὶ) τὸ ἐμβάλλειν, καὶ διασχίζειν τὴν τῶν ἐναντίων τάξιν. ἀναστροφαὶ δὲ, αἱ εἰς τοὐπίσω ὑποχωρήσεις. *l.* 12. Ἐν τούτῳ) ἐν τῷ πεζομαχεῖν. *l.* 13. Τούτων μὲν οὖν ἐγὼ) τὸ ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ συμφέροντος. *l.* 15. Τά τε παραγγελλόμενα) τὰ τῆς παραινέσεως ἔργα. *ead.* Ὀξέως) σπουδαίως.

Pag. 145. *l.* 1. Τῆς ἐφορμήσεως οὔσης) τῶν πολεμίων.

l. 2. Καὶ ἐν τῷ ἔργῳ) καὶ ἐν τῷ ἔργῳ κόσμον ἔχετε. ἤτοι ἐν τῷ πολέμῳ κόσμον ἔχετε, καὶ σιγὴν, καὶ συμφέρον ὂν τοῖς μετιοῦσιν ἐπιτοπολὺ τὰ πολεμικὰ, καὶ μάλιστα τοῖς ναυμαχοῦσιν.

Pag. 146. *l.* 1. Ἐπὶ τεσσάρων ταξάμενοι) ἀντὶ τοῦ, κατὰ τέσσαρας αὐτὰς ποιήσαντες. *ead.* Ἐπὶ τὴν ἑαυτῶν γῆν) ἀντὶ τοῦ παρὰ τήν. *l.* 2. Ἔσω ἐπὶ τοῦ κόλπου) ἐσωτέρω τῶν ὁρίων, ἐν τῷ Κρισαίῳ κόλπῳ. *l.* 3. Ἐπὶ δ' αὐτῷ) τῷ κέρατι. *l.* 4. Ἐπὶ τὴν Ναύπακτον) ἔσω γὰρ ἐν τῷ κόλπῳ ἔκειτο ἡ Ναύπακτος. *l.* 5. Ταύτῃ παραπλέοι) τῇ ὁδῷ. *l.* 8. Ὁ δὲ) ὁ δὲ Φορμίων ὡς ἑώρα τοὺς Πελοποννησίους, ἄκων κατὰ σπουδὴν τοὺς στρατιώτας ἐμβιβάσας εἰς τὴν ναῦν ἔπλει. *ead.* Προσεδέχοντο) ἤλπιζον. *l.* 9. Περὶ τῷ χωρίῳ) τῆς Ναυπάκτου δηλονότι. *ead.* Ἐρήμῳ ὄντι) βοηθείας δηλονότι. *l.* 10. Ἔπλει παρὰ τὴν γῆν) τὴν οἰκείαν δηλονότι. *l.* 12. Κατὰ μίαν ἐπὶ κέρως) ὡσανεὶ ἔλεγε, μίαν κατακολουθοῦσαν τῇ ἑτέρᾳ. τοῦτο γὰρ τὸ ἐπὶ κέρως δηλοῖ. *l.* 14. Ἀπὸ σημείου ἑνὸς) ὡσανεὶ ἔλεγε, μὴ πολλῶν παρακελεύσεων δεηθέντες, ἀλλ' εὐθὺς ποιοῦντες ὅπερ ἐδόκει. τὸ δὲ σημείου, ἀντὶ τοῦ μιλίου. δύναται δὲ λέγειν καὶ τὸ σύνθημα.

Pag. 147. *l.* 1. Ἐπιστρέψαντες τὰς ναῦς μετωπηδὸν ἔπλεον) τὸ μὲν ἐπιστρέψαντες εἶπεν ὅτι ἦν ἄνω εἰπὼν, ἐπειδὴ κατ' εὐθεῖαν ἔπλεον· νῦν δὲ, οὐκέτι. τὸ δὲ μετωπηδὸν, πάλιν τὸ κατ' εὐθεῖαν πλέειν ἐστί. τὸ γὰρ μέτωπον τῆς νεὼς, ἡ πρώρα ἐστί. λέγει οὖν ὅτι τὰ μέτωπα, ὅ ἐστι τὰ πρόσωπα τῶν νεῶν, παρεῖχον τοῖς ἐναντίοις. *l.* 3. Τῶν δὲ) τῶν νεῶν τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Ἐξέωσάν τε) πρὸς τὴν γῆν ὀκεῖλαι ἐποίησαν. *l.* 7. Καὶ διέφθειραν) τὸ διέφθειραν, ἀντὶ τοῦ ὀκεῖλαι αὐτὰς ἐποίησαν. *l.* 8. Ἐξένευσαν) ἐξεκολύμβησαν. ἐξέκλιναν τῆς προκειμένης ὁδοῦ. *l.* 14. Ταύτῃ μὲν οὖν) ταύτῃ, οὕτως. ἢ ἀντὶ τοῦ, κατὰ τοῦτο τὸ μέρος.

Pag. 148. *l.* 4. Καὶ ἴσχουσαι) ἐλλιμενίζουσαι. ἄλλη ἀρχὴ, τὸ, καὶ ἴσχουσαι, ἔχουσαι τὰς πρώρας πρὸς τὸ πέλαγος ὁρώσας. τοῦ γὰρ φεύγειν ἐπαύσαντο. *l.* 5. Ἀντίπρωροι) γεγονυῖαι δηλονότι. *ead.* Κατὰ τὸ Ἀπολλώνιον) ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἐν τῷ λιμένι. *l.* 6. Οἱ δὲ παραγενόμενοι) οἱ Πελοποννήσιοι. *l.* 8. Τὴν ὑπόλοιπον) τὴν ὑστερήσασαν. *l.* 10. Ἔτυχε δὲ ὁλκὰς) ὁλκὰς, ἡ ἐμπορικὴ ναῦς.

Pag. 149. *l.* 3. Ἐπέστησαν τοῦ πλοῦ) διὰ τὸ ἐγγύθεν

ἀντεπιέναι τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 10. Ὀλίγον μὲν χρόνον ὑπέμειναν) ἐδέξαντο τὸ ἐμβάσιμον τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 150. *l.* 2. Ἡ περὶ τὴν ὁλκάδα) ἡ περὶ τὴν ὁλκάδα καταδῦσα. *l.* 4. Ἔσφαξεν ἑαυτὸν) Λακωνικὸν τὸ φρόνημα τοῦτο, μὴ ὑπ' ἐχθρῶν ἀξιοῦν ἀναιρεθῆναι. *l.* 10. Τῆς τροπῆς) ἀντὶ τοῦ ὑπὲρ τῆς τροπῆς. *ead.* Ἃς πρὸς τῇ γῇ ναῦς) ἀντὶ τοῦ διὰ τὰς ναῦς. *l.* 13. Ὑπὸ νύκτα) ἀντὶ τοῦ κατὰ τὴν νύκτα.

Pag. 151. *l.* 3. Οὐ πολλῷ ὕστερον) μετ' ὀλίγον τῆς ἀναχωρήσεως τῶν νεῶν τῶν ἐναντίων. *l.* 12. Ἐπικρατεῖν) ἰσχύειν τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 13. Καὶ τὸ ὑπηρέσιον) ὑπηρέσιόν ἐστι τὸ κῶας ᾧ ἐπικάθηνται οἱ ἐρέσσοντες, διὰ τὸ μὴ συντρίβεσθαι αὐτῶν τὰς πυγάς.

Pag. 152. *l.* 2. Πλεῦσαι εὐθὺς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἐδόκει. *l.* 8. Ἀφικόμενοι νυκτὸς) εἰς τὰ Μέγαρα δηλονότι. *l.* 12. Τὸ ἀκρωτήριον) τὸ Βούδορον καλούμενον.

Pag. 153. *l.* 2. Ἀφείλκυσαν κενὰς) τῶν ἀνδρῶν δηλονότι. *l.* 4. Φρυκτοί τε ἤροντο) φρυκτοί, εἰσὶ λαμπάδες τινὲς ἀπὸ ξύλων γινόμεναι, ἃς τινὲς βαστάζοντες ἄνωθεν τῶν τειχῶν, ἐσήμαινον τοῖς πλησιοχώροις ἢ τοῖς συμμάχοις, ὅταν τινὰς ἑώρων πολεμίους ἐπιόντας, ὡς ὅτι δεῖ προφυλάξασθαι. οὐ μόνον δὲ ἐπὶ πολεμίων τοῦτο ἐποίουν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ φίλων, ὅταν ἑώρων βοήθειαν αὐτοῖς ἐρχομένην, ἐσήμαινον πάλιν τὰ τῶν φρυκτῶν ὡς οὐ δεῖ θορυβεῖσθαι. καὶ ὅταν μὲν φίλους ἐδήλουν, ἐβάσταζον τοὺς φρυκτοὺς ἠρεμοῦντες· ὅταν δὲ πολεμίους, ἐκίνουν τοὺς φρυκτοὺς, δηλοῦντες τὸν φόβον. *l.* 5. Ἔκπληξις ἐγένετο) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6. Οἱ μὲν γὰρ ἐν τῷ ἄστει) ὄντες δηλονότι. *l.* 8. Ἡρῆσθαι) ἑαλωκέναι. *l.* 9. Ὅσον οὐκ) ἀντὶ τοῦ σχεδόν· ὡς τὸ μονονουχί. *ead.* Ἐσπλεῖν αὐτοὺς) ἀντὶ τοῦ, μέλλουσιν ἐσπλεῖν. *l.* 11. Βοηθήσαντες δὲ) μετὰ βοῆς συνδραμόντες.

Pag. 154. *l.* 6. Καὶ οὐδὲν στέγουσαι) ὕδωρ δηλονότι.

Pag. 155. *l.* 2. Διὰ δύο ὑποσχέσεις) ἀντὶ γενικῆς ἡ αἰτιατικὴ Ἀττικῶς· σημείωσαι παρόμοιον τὸ, δύο μὲν σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανόν. Ἡ ἱστορία τῆς παρούσης ὑποθέσεως ἔχει οὕτως. Ἀλέξανδρος Μακεδόνων βασιλεὺς ἔσχεν υἱοὺς δύο Περδίκκαν καὶ Φίλιππον. Δραξάμενος δὲ τῆς ἀρχῆς ὁ Περδίκκας ἀπεξήλασεν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Φίλιππον, ὁ δὴ ἐπὶ Σιτάλκην τὸν βασιλέα τῶν Θρᾳκῶν καταφυγὼν ἐδεῖτο καταγαγεῖν

αὐτὸν, καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων βασιλείαν ἀποδοῦναι, ὃ δὲ ὑπέσχετο. Μαθὼν δὲ τοῦτο ὁ τοῦ Φιλίππου ἀδελφὸς Περδίκκας, ἀπέστειλε πρὸς Σιτάλκην πρέσβεις, ὑποσχεθεὶς αὐτῷ χρήματα, εἰ μὴ καταγάγοι τὸν Φίλιππον, οὐκ ὀλίγα. ἃ μὲν καὶ ὁ Σιτάλκης πεισθεὶς οὐ κατήγαγε Φίλιππον. Ὡς δὲ οὐδὲν ἀποδέδωκε πρὸς αὐτὸν ὁ Περδίκκας ἅπερ ὑπέσχετο, ἐστράτευσε κατ' αὐτοῦ, τὸν Φιλίππου υἱὸν ἀντὶ τοῦ πατρὸς ἀνταναγόμενος. Ἐπεὶ δὲ αὐτοῦ καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐδέοντο ὑπὸ Χαλκιδέων τῶν ὑπὸ Περδίκκαν ὄντων βλαπτόμενοι ἐν τοῖς Θρακικοῖς χωρίοις τε καὶ συμμάχοις αὐτῶν, καταλῦσαι τὸν πόλεμον καὶ τὴν ἀπὸ του Γ. βλάβην, ἐστράτευσε κατὰ Χαλκιδέων τε καὶ Περδίκκας τὸν μὲν ἀμυνούμενος οἷς ἐψεύσατο μετελθεῖν αὐτῷ τὰ ὑπεσχημένα, τοὺς δὲ μετελθεῖν ἐπειγόμενος τὴν παρὰ τῶν Ἀθηναίων ὑπόσχεσιν ἐκπληρώσειν. *ead.* Βουλόμενος ἀναπρᾶξαι) εἰσπρᾶξαι, ἀπαιτῆσαι. *l.* 3. Αὐτὸς ἀποδοῦναι) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 4. Αὐτῷ ὑποσχόμενος) τῷ Σιτάλκῃ. *ead.* Διαλλάξειεν) φίλον ποιήσειεν. *l.* 7. Ἃ ὑπεδέξατο) ὑπέσχετο. *l.* 12. Οἳ ἐτύγχανον παρόντες) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἦγε. *l.* 13. Καὶ ἡγεμόνα Ἅγνωνα) οὗτος ἔκτισε τὴν Ἀμφίπολιν.

Pag. 156. *l.* 1. Ἀνίστησιν οὖν) στράτευμα δηλονότι. *l.* 3. Μέχρι θαλάσσης) ἕως τοῦ Εὐξείνου πόντου, καὶ τοῦ Ἑλλησπόντου. *l.* 5. Καὶ ὅσα ἄλλα μέρη) ἐθνῶν δηλονότι.

Pag. 157. *l.* 1. Και τοῦ Στρυμόνος ποταμοῦ) Στρυμὼν, ποταμὸς Θρᾴκης, παρὰ τὴν Ἀμφίπολιν. ὅρα πόθεν ἄρχεται ὁ Στρυμὼν ποταμὸς, καὶ ποῦ λήγει· καὶ ἔτι ὁ Ὄσκιος ποταμὸς, καὶ ὁ Νέσος, ὃν Νέσον οὗτος καλεῖ· ἔτι γε μὴν καὶ ὁ Ἕβρος. *l.* 3. Οὗ ὡρίζετο ἡ ἀρχὴ) τὸ τέλος εἶχε. *l.* 6. Καὶ παρήκουσι) παρατείνονται. *l.* 8. Ἔστι δὲ ἔρημον τὸ ὄρος) τὸ Σκόμιον δηλονότι. *l.* 12. Αὕτη περίπλους ἐστὶ) δυνατὴ περιπλευσθῆναι. *l.* 14. Νηῒ στρογγύλῃ) ἐμπορικῇ, διὰ τὰ πολεμικὰ μακρότερα ὄντα. *l.* 15. Ὁδῷ δὲ ταξυντομώτατα) διὰ ξηρᾶς.

Pag. 158. *l.* 1. Ἀνὴρ εὔζωνος) εὔζωνος, εὐσταλὴς, καὶ κοῦφος, καὶ μηδὲν ἔχων ἐμποδίζον. *l.* 4. Διὰ πλείστου) διαστήματος δηλονότι. *l.* 6. Ὅσον προσῆξαν) φόρον δηλονότι. *l.* 11. Χωρὶς δὲ) τουτων δηλονότι. *ead.* Ὅσα) προσεφέρετο. *ead.* Καὶ λεία) λεῖα, τὰ λιτὰ, πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ὑφαντῶν καὶ πεποικιλμένων. *l.* 13. Ὀδρυσῶν) προσεφέροντο δηλονότι.

Pag. 159. *l.* 1. Τῆς Περσῶν βασιλείας) οἱ γὰρ Πέρσαι παρέχουσι μᾶλλον ἤπερ παρὰ τῶν ἄλλων λαμβάνουσιν· οἱ δὲ Θρᾶκες, τοὐναντίον. καὶ οὐκ ἦν τι πρᾶξαι παρ' αὐτοῖς τὸν μὴ παρέχοντα χρήματα, ὅπερ καὶ νῦν ἐν Ῥωμαίοις. *l.* 4. Κατὰ τὸ δύνασθαι) διὰ τὴν δύναμιν. *ead.* Ἐπιπλέον αὐτῷ ἐχρήσαντο) αὐτῷ τῷ νόμῳ πλέον τῶν ἄλλων Θρᾳκῶν οἱ Ὀδρύσαι ἐχρῶντο, λαβεῖν μᾶλλον ἤπερ δοῦναι. *l.* 10. Ταύτῃ δὲ) τῇ τῶν Σκυθῶν. *l.* 11. Οὐχ ὅτι τὰ ἐν τῇ Εὐρώπῃ) οὐχ ὅτι, ἀντὶ τοῦ μήτοιγε. *l.* 13. Οὐ μὴν ἄλλοις ὁμοιοῦνται) ἀλλ' ὑπερβάλλουσι δηλονότι.

Pag. 160. *l.* 7. Σίντων καὶ Παιόνων) Σίντιοι ἐλέγοντο ἐν ὅσῳ τὴν Λῆμνον ᾤκουν· εἰς δὲ τὴν Θρᾴκην ἐλθόντες, μετωνομάσθησαν Σίντοι. *l.* 9. Τὸ δὲ ὄρος) τὴν Κερκίνην δηλονότι. *l.* 11. Δόβηρον) τὴν νῦν καλουμένην Γέβρην. *l.* 12. Ἀπεγίγνετο μὲν) ἀπώλλυτο. *l.* 13. Προσεγίγνετο δὲ) ηὐξάνετο κατὰ πρόσθεσιν. *l.* 14. Θρᾳκῶν ἀπαράκλητοι) ἑκούσιοι.

Pag. 161. *l.* 10. Τὴν κάτω Μακεδονίαν) τῆς Μακεδονίας τὸ μὲν, ἐςὶ μεσόγειον· τὸ δὲ, παράλιον, ἣν καλεῖ τὴν κάτω Μακεδονίαν.

Pag. 162. *l.* 3. Πρῶτοι ἐκτήσαντο) τοῦτο Ἡρόδοτος ἐν τῇ ἐννάτῃ ἱςορεῖ κατὰ διέξοδον. *l.* 9. Ἄξιον) τὴν βάρδαριν λεγ.... *l.* 12. Ἠδῶνας ἐξελάσαντες) Ἠδωνοὶ, καὶ μεταπλασμῷ Ἠδῶνες, καὶ Ἠδῶναι. οὕτως Ἡρόδοτος. *l.* 14. Ὧν οἱ μὲν πολλοὶ) τῶν Ἐόρδων.

Pag. 163. *l.* 1. Οἱ Μακεδόνες οὗτοι) οἱ κάτω Μακεδόνες. *l.* 3. Καὶ Μακεδόνων αὐτῶν) τῶν ἄνω. *l.* 9. Ἦν δὲ οὐ πολλὰ) τὰ καρτερὰ δηλονότι. *l.* 11. Τὰ νῦν ὄντα) τείχη δηλονότι.

Pag. 164. *l.* 3. Ἐς τὴν Φιλίππου) τοῦ ἀδικηθέντος ὑπὸ Περδίκκου.

Pag. 165. *l.* 2. Ὑπὸ δὲ πλήθους περικλειόμενοι) ἀντὶ τοῦ περικλείοντες. οἱ Θρᾶκες δηλονότι. *l.* 9. Ἔπεμψαν αὐτῷ) τῷ Σιτάλκῃ οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 166. *l.* 4. Παρέσχε δὲ λόγον) ὁ Σιτάλκης. *l.* 6. Μὴ ὑπ' αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Ἐπέχων) ἐπικείμενος. *l.* 9. Αὐτῷ) ὑπ' αὐτοῦ. *ead.* Ὧν ἕνεκα ἐσέβαλε) τὴν ἔφοδον ἐποίησεν.

Pag. 168. *l.* 1. Ἐς Κόροντα) τὰ Κόροντα ἡ εὐθεῖα. *l.* 2. Ἐς γὰρ Οἰνιάδας) Οἰνιὰς, πόλις ἐςὶν ἐν τῷ ςομίῳ τοῦ Ἀχε-

λόφου, ἡ καὶ νῦν Δραγαμέςη λεγομένη. *l.* 5. Διὰ Δολοπίας) Δολοπία, ἡ νῦν καλουμένη Ἀνέβλαχα. ἐξ ἀνατολῶν γὰρ αὐτῆς ὁ Πηνειὸς ποταμὸς, ἐκ δὲ νότου ὁ Ἀχελῶος οὗτος ποταμὸς ῥεῖ. *l.* 8. Αὐτοῖς) τοῖς Οἰνιάδαις. *ead.* Περιλιμνάζων) περὶ τὴν πόλιν πλημμύρας ὑδάτων ποιῶν. *l.* 12. Προσχοῖ ἀεὶ) ὕλην συμφορεῖ. *ead.* Αἳ ἠπείρωνται) τοιαῦτα πολλὰ οἱ τὰς γεωγραφίας ἡμῖν παραδιδόντες ἀναγράφουσιν· ὅπερ ἐν τῇ πρὸς Αἴγυπτον Φάρῳ τῇ νήσῳ ξυνέβη. ὁ γὰρ Ὅμηρος πελαγίαν αὐτὴν ἀναγράφει· νῦν δὲ σχεδὸν ἠπείρωται.

Pag. 169. *l.* 1. Τό, τε γὰρ ῥεῦμα) τοῦ Ἀχελῴου. *l.* 3. Τῆς προσχώσεως) ἕνεκα. διὰ τῆς προσχώσεως. διὰ τὸ μὴ σκεδάννυσθαι αὐτήν. *ead.* Τῷ μὴ σκεδάννυσθαι) τὴν πρόσχωσιν δηλονότι. *l.* 8. Τῆς μητρὸς) τῆς Ἐριφύλης. *l.* 13. Καὶ ἐδόκει αὐτῷ ἱκανὴ ἂν) τὸ ἑξῆς, δίαιτα ἱκανὴ τῷ σώματι ἐδόκει ἡ πρόσχωσις, δηλονότι εἰς χρείαν τοῦ σώματος.

Pag. 170. *l.* 3. Ἐδυνάστευσέ τε) τὴν βασιλείαν ἔσχε. *l.* 4. Τὴν ἐπωνυμίαν ἐγκατέλιπε) πρότερον γὰρ Κουρῆτις ἐκαλεῖτο. Ὅμηρος, Κουρῆτές τ' ἐμάχοντο, καὶ Αἰτωλοὶ μενεχάρμαι. *l.* 5. Παρελάβομεν) ἀκοῇ δηλονότι. *l.* 10. Ἐλύθησαν) ἐλυτρώθησαν, εἰς λύτρον ἐδόθησαν.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Γ.

Pag. 173. *l.* 8. Ἐς τὴν Ἀττικὴν) ἀντὶ τοῦ κατὰ τῆς Ἀττικῆς. *l.* 10. Καὶ ἐγκαθεζόμενοι) ἐνδιατρίβοντες. οὐχ ἁπλῶς πορείαν ποιούμενοι, ἀλλ' ἐμβραδύνοντες, διὰ τὸν σῖτον. *ead.* Ἐδῄουν τὴν γῆν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Ὅπῃ παρείκοι) ὅπου ἐνεδέχετο, καὶ ἐνεχώρει. *l.* 13. Τῶν ψιλῶν) τῶν Λακεδαιμονίων. *ead.* Τὸ μὴ προεξιόντας) λείπει ἡ διά. διὰ τὸ μὴ προεξιέντας τῶν ὁπλιτῶν.

Pag. 174. *l.* 1. Κακουργεῖν) λῃστεύειν. *l.* 2. Οὗ εἶχον τὰ σιτία) ἀντὶ τοῦ, ἕως οὗ εἶχον τροφήν. *l.* 6. Καὶ πρὸ τοῦ πολέμου) τοῦ Πελοποννησιακοῦ. *l.* 7. Οὐ προσεδέξαντο) ἵνα μὴ λύσωσι τὰς τριακοντούτεις σπονδάς. *ead.* Ἀναγκασθέντες δὲ) διὰ τοῦτο ἠναγκάσθησαν ἀποςῆναι διὰ τὸ διαβληθῆναι. *ead.* Καὶ ταύτην τὴν ἀπόςασιν) οὐχ ὡς ἄλλην αὐτῶν πεποιημένων ἀπόςασιν· ἀλλὰ τὸ ταύτην ἀντὶ τοῦ ἐν τούτῳ τῷ

χρόνῳ τέθεικε. *l.* 8. Πρότερον ἢ διενοοῦντο) πρὶν εὐτρεπισθῆναι. ἐπιφέρει διὰ τί ἀναγκασθέντες. ἦσαν γὰρ ἐκ πολλοῦ βουλόμενοι ἀποστῆναι, ἀλλὰ νῦν μήπω εὐτρεπισθέντες ἀπέστησαν. *ead.* Τῶν τε γὰρ λιμένων) εἰ προσδεχόμενοι πολεμίους κατὰ θάλατταν ἰσχυροτέρους αὐτῶν, χῶμα ἔχουν ἐπὶ τοῖς στόμασι τῶν λιμένων, ὅπως δυσέκπλωτοι τοῖς πολεμίοις εἶεν. *l.* 11. Καὶ ἃ μεταπεμπόμενοι ἦσαν) καὶ ἃ μετεπέμποντο. *l.* 12. Αὐτοῖς διάφοροι) τοῖς Μιτυληναίοις.

Pag. 175. *l.* 1. Μηνυταὶ γίγνονται) τὸ μηνυταὶ γίγνονται, τῷ κατὰ στάσιν συντακτέον. ἵνα ᾖ τοιοῦτον, στασιασάντων (δηλονότι πρὸς ἀλλήλους) τῶν πολιτῶν, μία στάσις ἐμήνυσεν αὐτῶν τὴν ἀπόστασιν τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 2. Ἐς τὴν Μιτυλήνην βίᾳ) ἄκοντας τοὺς Λεσβίους ἀναγκάζουσιν εἰς τὴν Μιτυλήνην οἰκῆσαι. *l.* 3. Καὶ τὴν παρασκευὴν) καὶ παρασκευάζονται μετὰ ἐπιδείξεως, ὥστε ἀποστῆναι, συλλαμβανόντων αὐτοῖς Λακεδαιμονίων καὶ Βοιωτῶν. τὸ δὲ συγγενῶν ὄντων, ἐπὶ μόνους τοὺς Βοιωτοὺς ἐνεκτέον. οὗτοι γὰρ κατὰ τὸ Αἰολικὸν συγγενεῖς τῶν Λεσβίων. *l.* 6. Αὐτοὺς Λέσβου) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 9. Μέγα μὲν ἔργον) δυσχέρειαν. *l.* 10. Προσπολεμώσασθαι) ἀντὶ τοῦ, πρὸς τοῖς οὖσι πολεμίοις καὶ αὐτὴν πολεμίαν ποιῆσαι. *l.* 11. Ἀκέραιον) ἀζήμιον. *l.* 12. Μεῖζον μέρος νέμοντες) τοῖς Πελοποννησίοις δηλονότι. *l.* 14. Τήν τε ξυνοίκησιν) τῆς Λέσβου εἰς τὴν Φοινίκην.

Pag. 176. *l.* 7. Καὶ ἢν μὲν) τὸ σχῆμα καλεῖται ἀνανταπόδοτον. Ὅμηρος, Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας. Ὁ νοῦς οὕτω, καὶ εἰ μὲν κατορθωθῇ τὸ ἐλπιζόμενον, καὶ τῇ πείρᾳ αὐτῇ καταλάβωσιν αὐτοὺς ἔξω, καλῶς ἂν ἔσται τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα. *l.* 8. Ναῦς τε παραδοῦναι) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 10. Καὶ αἱ μὲν νῆες) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 11. Παρὰ σφᾶς) τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν) διὰ τὴν ξυμμαχίαν.

Pag. 177. *l.* 1. Ἐπὶ Γεραιστὸν) Γεραιστὸς, ἀκρωτήριον Εὐβοίας, ἔχον λιμένα. *l.* 2. Πλῷ χρησάμενος) ἀντὶ τοῦ εὐπλοίᾳ. *ead.* Καὶ τριταῖος) δι' ἡμερῶν τριῶν. *l.* 3. Τὸν ἐπίπλουν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Καὶ οἱ Ἀθηναῖοι) ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ τῶν Ἀθηναίων. Ὅμηρος, Οἱ δὲ δύο σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανὸν ἀμφὶς ἱκάνει. *l.* 7. Ὡς ἑώρων) ὡς ἔγνωσαν ὅτι ἔμαθον τὸν ἐπίπλουν καὶ προεφυλάξαντο οἱ Μιτυληναῖοι. *ead.*

Ἀπήγγειλαν μὲν) τοῖς Μιτυληναίοις. *ead.* Τὰ ἐπεσταλμένα) τὰ προσταχθέντα.

Pag. 178. *l.* 1. Ὁμολογίᾳ τινὶ) συνθήκῃ τινὶ φιλανθρώπῳ. ἔνιοι δὲ, ἐπιεικεῖ, εὐπρεπεῖ. *l.* 7. Τὰς ναῦς ἀπελθεῖν) τῆς Μιτυλήνης δηλονότι. *l.* 10. Ἐν τῇ Μαλέᾳ) Μαλέα, ἀκρωτήριον Λέσβου.

Pag. 179. *l.* 1. Καὶ ἡ ἄλλη Λέσβος) καθίστατο εἰς μάχην δηλονότι. *l.* 5. Ἐπὶ τὸ τῶν Ἀθηναίων στρατόπεδον) τὸ ὁρμοῦν ἐν τῇ Μαλέᾳ. *l.* 7. Οὔτε ἐπηυλίσαντο) ἐπαυλίσασθαι, ἐστὶ τὸ πλησίον τῶν πολεμίων νυκτὸς αὐλίσασθαι, καθυπερτερούντων αὐτῶν. *l.* 8. Ἀλλ' ἀνεχώρησαν) εἰς τὴν πόλιν δηλονότι. *l.* 10. Βουλόμενοι, εἰ προσγένοιτό τι, κινδυνεύειν) τὸ ἑξῆς, βουλόμενοι, εἰ προσγένοιτό τι καὶ ἐκ Πελοποννήσου, μετ' ἄλλης παρασκευῆς, κινδυνεύειν. *ead.* Καὶ γὰρ αὐτοῖς) τοῖς Μιτυληναίοις.

Pag. 180. *l.* 3. Πολὺ ἐπιῤῥωσθέντες) πολὺ ἢ πρότερον. *l.* 5. Οὐδὲν ἰσχυρὸν) οὐδεμίαν ἰσχυρὰν βοήθειαν. *l.* 7. Καὶ τοὺς ἐφόρμους) τὰς ναυτικὰς ἐφόδους. *l.* 9. Καὶ τῆς μὲν θαλάσσης εἶργον μὴ χρῆσθαι) ἀντὶ τοῦ ὥστε μὴ χρῆσθαι. ἔνιοι δὲ τὴν μὴ ἀπόφασιν περιττὴν φασί. τὸ γὰρ λεγόμενον, τοιοῦτόν ἐστι, καὶ τῆς μὲν θαλάσσης εἶργον χρῆσθαι τοὺς Μιτυληναίους, ὥρμουν δὲ οἱ Ἀθηναῖοι ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς λιμέσι τῶν Μιτυληναίων, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἐκπλεῖν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ μὴ χρῆσθαι τῇ θαλάττῃ. *l.* 11. Προσβεβοηθηκότες) πρὸς βοήθειαν δραμόντες. *l.* 12. Οὐ πολὺ) μέρος γῆς δηλονότι. *l.* 13. Ἦν αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 181. *l.* 1. Τοῦ θέρους) ἐπὶ τοῦ θέρους. *l.* 2. Καὶ ἐς Πελοπόννησον) ἡ ἐς ἀντὶ τοῦ περί. *l.* 6. Τὰ ἐπιθαλάσσια) ἡ ἐπὶ ἀντὶ τῆς παρά. *l.* 7. Ἐπ' οἴκου) ἐπ' Ἀθήνας. *l.* 9. Ἀναστήσας) μετοικίσας, ἐγείρας, καὶ κινήσας· οὐκ ἐκβαλών. *l.* 12. Ὡς δ' οὐ προσεχώρουν) προσήρχοντο οἱ Οἰνιάδαι. *l.* 14. Ἀναχωρῶν) ὑποστρέφων.

Pag. 182. *l.* 5. Ὡς αὐτοῖς) τοῖς πρέσβεσι. *l.* 9. Μετὰ τὴν ἑορτὴν) μετὰ τὸ παρελθεῖν τὰ Ὀλύμπια. *l.* 11. Τὸ μὲν καθεστὼς) διαιρεῖται ἡ δημηγορία αὕτη κεφαλαίοις· τῷ δικαίῳ, οἷον, ὅτι δικαίως ἀπέστημεν· τῷ δυνατῷ, ὅτι δυνατὰ παρακαλοῦμεν· ἐφθαρμένοι γάρ εἰσι τῇ νόσῳ, καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν εἰς πολλὰ διῄρηται· τῷ συμφέροντι, ὅτι λυσιτελεῖ δύνα-

μιν καταλέξασθαι πόῤῥωθεν ἰσχύουσαν, καὶ τὰς ἀπὸ τῶν συμμάχων Ἀθηναίοις παρατεινομένας προσόδους δυναμένην κωλῦσαι. ἐπὶ δὲ τελευτῆς, ἀπὸ τοῦ ἐναντιου παροξυσμὸς, καὶ παράκλησις, ποικίλως δυσωποῦσα. Καθεςὼς δὲ νόμιμον, τὸ ἔθος λέγει. *l.* 12. Τοὺς γὰρ ἀφιςαμένους) πρὸς τὸ, τοὺς γὰρ ἀφιςαμένους, λείπει τὸ ἑτέρων. *l.* 15. Ἐν ἡδονῇ ἔχουσιν) ἤγουν ἡδύνονται.

Pag. 183. *l.* 1. Χείρους ἡγοῦνται) τὸ χείρους, οὐκ ἔςι συγκριτικὸν, ἀλλ' ἀντὶ τοῦ κακούς. θεραπεύουσι διὰ τούτων οἱ Μιτυληναῖοι τὴν ὑπόνοιαν τῶν Λακεδαιμονίων, ὅπως εὐμενεῖς αὐτοὺς παρασκευάσωσιν ἀκροατάς. *l.* 2. Αὕτη ἡ ἀξίωσις) ἡ δόξα, ἡ κρίσις, ὁ λογισμός. *l.* 3. Διακρίνοιντο) ἀφίςαιντο. *ead.* Ἴσοι μὲν τῇ γνώμῃ ὄντες) ὁμοιότροποι μὲν ὄντες ταῖς γνώμαις, ἰσοσθενεῖς δὲ ταῖς δυνάμεσιν. οἷον, ἰσόπαλοι καὶ ἰσοδύναμοι τῇ γνώμῃ καὶ φιλίᾳ, ἴσους εἶναι καὶ ἀντιπάλους τῇ δυνάμει. *l.* 5. Ἐπιεικὴς) εὔλογος, εὐπρεπής. *l.* 6. Μηδέ τῳ χείρους) μηδεὶς ἡμῶν προκαταγνῷ, πρὶν ἀκοῦσαι ὑπὲρ τῆς ζητήσεως ταύτης ἀπολογουμένων ἡμῶν. *l.* 7. Τιμώμενοι ὑπ' αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 9. Περὶ γὰρ τοῦ δικαίου) ἡ διάνοια. περὶ γὰρ τοῦ δικαίως αὐτῶν ἀφίςασθαι, καὶ μὴ διὰ κακίαν τε καὶ πανουργίαν, ἀλλὰ δι' ἁπλότητα (ἀρετὴν γὰρ τὴν ἁπλότητα λέγει) πρῶτον ποιησόμεθα τοὺς λόγους· καὶ μάλιςα ἐπειδὴ δεόμεθα τυχεῖν τῆς παρ' ὑμῶν συμμαχίας. *l.* 12. Μετ' ἀρετῆς δοκούσης) ἀντὶ τοῦ, τῆς δοκουμένης καὶ νομιζομένης ὄντως ἀρετῆς. οὐ γὰρ δὴ τὴν προσποιητὴν λέγει. κἀνταῦθα δὲ ἡ ἀρετὴ ἀντὶ τῆς ἁπλότητος κεῖται. *l.* 13. Ἐν γὰρ τῷ διαλλάσσοντι) ἐν γὰρ τῷ μὴ ταῦτα ἀμφοτέροις δοκεῖν, αἱ διαφοραὶ γίνονται. *l.* 15. Ἡμῖν δὲ καὶ Ἀθηναίοις) ἀρχὴ τῶν ἀγώνων. κεφάλαιον τὸ δίκαιον.

Pag. 184. *l.* 1. Ἐκ τοῦ Μηδικοῦ πολέμου) μετὰ τὸν Μηδικὸν πόλεμον. *l.* 2. Παραμεινάντων δὲ ἐκείνων) τῷ πολέμῳ δηλονότι. *ead.* Πρὸς τὰ ὑπόλοιπα) πρὸς τὰ ἑξῆς. *l.* 5. Ἀπὸ τοῦ ἴσου ἡγοῦντο) κατ' ἰσονομίαν, ἰσοτίμως. *l.* 7. Ἔχθραν ἀνιέντας) ἐνδιδόντας, παρορῶντας. *ead.* Τὴν δὲ τῶν ξυμμάχων δούλωσιν ἐπαγομένους) τοῖς συμμάχοις δουλειαν ἐπάγοντας. τὸ ἐπαγομένους ἀντίκειται μὲν τῷ ἀνιέντας. μετήνεκται δὲ ἀμφότερα ἀπὸ τῶν τοὺς δεσμίους ἀνιέντων τε καὶ ἐπαγόντων, ὅπερ ἐςὶ σφιγγόντων. ἄρχονται δὲ διὰ τούτων τῆς δι-

καιολογίας, παριςάντες ὅτι οὐκ ἀδίκως ἀφίςανται. *l.* 9. Ἀδύνατοι δὲ ὄντες) ὁμογνωμονῆσαι δηλονότι. *ead.* Διὰ πολυψηφίαν ἀμύνασθαι) ἐγενόμεθα (φησὶ) διὰ πολυπραγμοσύνην, καὶ τὸ μὴ τὰ αὐτὰ πᾶσι δοκεῖν, χωρὶς ἕκαςος. ἰδίᾳ δὲ ἕκαςοι γενόμενοι, ἀδύνατοι ἦμεν Ἀθηναίοις ἀντέχειν. *l.* 11. Αὐτόνομοι δὴ ὄντες) ἐμφαντικῶς τὸ δὴ εἶπεν, ἀντὶ τοῦ δῆθεν, καὶ μόνου ὀνόματος μέχρι ἐλεύθεροι, καὶ οὐκ αὐτῇ ἀληθείᾳ. *l.* 14. Οὐ γὰρ εἰκὸς ἦν αὐτοὺς) αὐτοὺς Ἀθηναίους δηλονότι.

Pag. 185. *l.* 4. Καὶ εἰ μὲν αὐτόνομοι ἔτι ἦμεν) τοῖς οἰκείοις νόμοις χρώμενοι ἕως τοῦ νῦν. *ead.* Βεβαιότεροι) ἤτοι ἐπιςεύομεν ἂν αὐτοῖς βεβαίως μηδὲν καινοτομήσειν εἰς ἡμᾶς. *l.* 5. Ὑποχειρίους δ' ἔχοντες) ἡ διάνοια, τοὺς πλείςους τῶν συμμάχων ἔχοντες ὑπηκόους, ἡμῖν δὲ ἰσοτίμως προσφερόμενοι, εἰκότως ἤχθοντο, τῶν μὲν πλειόνων συμμάχων εἰκόντων, καὶ ὑποτεταγμένων, ἡμῶν δὲ μόνων ἰσοτίμων ὄντων πρὸς αὐτούς. *l.* 6. Τοὺς πλείους) τῶν Ἑλλήνων δηλονότι. ἤγουν Βυζαντίους, Ναξίους, Σαμίους, καὶ τοὺς λοιπούς. *ead.* Ἡμῖν δὲ ἀπὸ τοῦ ἴσου ὁμιλοῦντες) τὴν ἴσην ἡμῖν δίαιταν διδόντες. *l.* 7. Καὶ πρὸς τὸ πλεῖον) τὸ πλεῖον τοῦ συμμαχικοῦ πλήθους κυριευθὲν, ἡμῶν δὲ μόνων ἔτι ἀδουλώτων ὄντων, χαλεπῶς ἔφερον Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Καὶ ὅσῳ δυνατώτεροι) καὶ μάλιςα κατὰ τοῦτο ἔμελλον ἡμῖν προσφέρεσθαι χαλεπῶς, καθὸ αὐτοὶ μὲν, μείζους ἐγίγνοντο, διὰ τὸ πολλοὺς καταςρέφεσθαι, ἡμᾶς δὲ ὁρῶντες ἀεὶ ἀσθενεςέρους καταλειπομένους, οἷα δὴ μονουμένους τῶν συμμάχων. *ead.* Αὐτοὶ αὐτῶν) οἱ Ἀθηναῖοι. διὰ τὸ κυριεύειν. *l.* 10. Τὸ δὲ ἀντίπαλον δέος μόνον) τοῦ μένειν τὴν συμμαχίαν, μία πίςις ἐχυρὰ, τὸ ἀλλήλους ἐπίσης δεδιέναι. *l.* 11. Ὁ γὰρ παραβαίνειν) τῆς συμμαχίας (φησὶν) ὁ τολμῶν τι παραβῆναι, ἀποτρέπεται, λογιζόμενος ὅτι ἰσοδύναμος ὢν οὐκ ἂν νικήσειε. τὸ ἑξῆς, ὁ γὰρ βουλόμενος λύειν τὴν συμμαχίαν, ἂν ἴδῃ ὅτι οὐ πλέον ἕξει διὰ τὸ ἀντίπαλον εἶναι τὴν δι' ἐναντίας παρασκευὴν, ἀποτρέπεται τοῦ παραβαίνειν τὰς συνθήκας. *l.* 12. Ἀποτρέπεται) ἀπείργεται. *l.* 13. Ἐς τὴν ἀρχὴν) ἀρχὴν, τὴν δούλωσιν τῶν Ἑλλήνων. αὐτονόμους (φησὶ) κατέλιπον ἡμᾶς οἱ Ἀθηναῖοι οὐ κατ' εὔνοιαν, οὐδὲ δι' ἄλλο τι ἢ ἵνα τὰ πράγματα αὐτῶν γένωνται δι' ἡμῶν καταληπτὰ, καὶ τοὺς ὅλους χειρώσωνται Ἕλληνας, χρώμενοι λόγῳ εὐπρεπεῖ, ἡμᾶς ὡς παράδειγμα, καὶ ἵνα ἔχωσιν

ἡμᾶς ἐφόδιον τῆς τε γνώμης καὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, τουτέστι συνεργοὺς, ἀλλὰ μᾶλλον τῆς γνώμης, ὡς δέλεαρ καὶ ἀπάτην. *l.* 14. Ἐφόδῳ) μεθόδῳ.

Pag. 186. *l.* 1. Ἅμα μὲν γὰρ μαρτυρίῳ) τεκμηρίῳ ἐχρῶντο οἱ Ἀθηναῖοι καταστρεφόμενοι τὰς πόλεις εὐπροσώπῳ, τῇ ἡμετέρᾳ αὐτονομίᾳ· λέγοντες, οὐκ ἂν Μιτυληναῖοι μεθ' ἡμῶν ἰσόψηφοί γε ὄντες καὶ ἐλεύθεροι, ἐπῄεσαν ἑκόντες, εἰ μὴ δικαίως ἐπεστρατεύομεν καὶ ἠδικηκόσι τι τῆς μάχης. *l.* 2. Ἐχρῶντο) οἱ λοιποὶ σύμμαχοι (φησὶ) τεκμηρίῳ σαφεῖ ἔμελλον χρήσεσθαι τῇ ἀκουσίῳ ἡμῶν μετ' Ἀθηναίων ξυστρατεύσει, ὅτι ἄδικοί εἰσιν οἷς ἐπέρχονται Ἀθηναῖοι. εἰ μὴ γὰρ ἦσαν τοιοῦτοι, οὐκ ἂν ἄκοντας ἦγον συστρατεύειν αὐτοῖς τοὺς ἰσοψήφους Μιτυληναίους. *l.* 3. Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ) τῷ λιπεῖν ἐλευθέρους ἡμᾶς. *ead.* Καὶ τὰ κράτιστα) καὶ τοὺς κρατίστους ἡμᾶς ἐπὶ τοὺς ἀσθενεστέρους τῶν Ἑλλήνων πρώτους παρελάμβανον· ἵνα τῶν ἄλλων Ἑλλήνων περιῃρημένων (ὅ ἐστι δεδουλωμένων) μόνους ἡμᾶς τελευταίους καταλιπόντες, ἀσθενεστέρους ἕξωσι πρὸς τὸ ἀντιπολεμεῖν αὐτοῖς δύνασθαι. *l.* 5. Περιῃρημένου) κεκρατημένου. ἡ δὲ σύνταξις, καὶ ἀσθενέστερα ἔμελλον ἕξειν τὰ τελευταῖα τοῦ ἄλλου περιῃρημένου. *l.* 7. Καὶ πρὸς ὅ, τι χρὴ στῆναι) καὶ ἡμᾶς τοὺς δυναμένους ἡγήσασθαι αὐτῶν. *l.* 10. Προσθέμενον) εἰς ταυτὸ συνελθόν. *l.* 11. Καὶ ἀπὸ θεραπείας) τέτταρα τεκμήρια τέθεικε, δι' ὧν συνίστησιν ὅτι οὐχὶ διὰ δικαιοσύνην μέχρι δεῦρο ἀπέσχοντο ἡμῶν οἱ Ἀθηναῖοι, ἀλλὰ διὰ πανουργίαν· ἓν μὲν, τὸ κατὰ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ λόγου· δεύτερον δὲ, τὸ γνώμης μᾶλλον ἐφόδῳ ἢ ἰσχύϊ τὰ πράγματα φαίνεσθαι καταληπτά· τρίτον, τὸ φοβεῖσθαι τὸ ναυτικὸν τῶν Μιτυληναίων· τέταρτον, τὸ θεραπεύεσθαι πρὸς τῶν Μιτυληναίων, κολακείᾳ μὲν, κοινῇ τοὺς Ἀθηναίους, δώροις δὲ, τῶν προεστώτων ἕκαστον. *l.* 13. Ἐπιπολύ γ' ἂν ἐδοκοῦμεν δυνηθῆναι) ἠδυνήθημεν διαφυγεῖν τὴν δουλείαν, εἰ μὴ ἔφθασεν ὁ πόλεμος τῶν Πελοποννησίων. τεκμήρια γὰρ ἦν ἡμῖν τὰ πρὸς τοὺς ἄλλους ὑπ' Ἀθηναίων γινόμενα.

Pag. 187. *l.* 6. Ὅ, τε τοῖς ἄλλοις) ὅπερ δὲ τοῖς ἄλλοις ἐξ εὐνοίας (φησὶ) τὸ πιστεύειν ἀλλήλοις βεβαίως, τοῦτο ἡμῖν ὁ φόβος παρεῖχε βέβαιον, φυλάττειν ἡμᾶς τὰς πρὸς ἀλλήλους πίστεις διὰ τὸν φόβον. *l.* 9. Καὶ ὁποτέροις θᾶσσον) ὁπότεροι δ' ἂν ἡμῶν ἔφθασαν ἀπαλλαγῆναι τοῦ φόβου, καὶ θαρσῆσαι,

ὡς ἐν ἀκινδύνῳ ὄντες, οὕτω καὶ λύσειν ἔμελλον τὰς σπονδάς. *l.* 11. Ὥστε εἴτῳ δοκοῦμεν ἀδικεῖν) εἴ τινι δοκοῦμεν ἄτοποί τινες εἶναι, ἀποστάντες ἀπ' αὐτῶν, καὶ μὴ ἀναμείναντες μαθεῖν εἰ ἄρα τὶ γενήσεται παρ' αὐτῶν πρῶτον, διὰ τὸ ἐμβραδύναι τοῦτο ποιῆσαι, οὐκ ὀρθῶς ὁ τοιοῦτος λογίζεται. εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγει. εἰ γὰρ ἴσοι (φησὶν) αὐτοῖς ὑπήρχομεν κατὰ δύναμιν, ὥστε καὶ ἐπιβουλεύουσιν αὐτοῖς ἀντεπιβουλεῦσαι, καὶ βραδυνόντων αὐτῶν καὶ μελλόντων, ἀντιμελλῆσαι καὶ ἀντιβραδύναι, τί ἔδει ἡμᾶς ὑπ' ἐκείνοις ταχθῆναι, ἢ ὑπακούειν αὐτοῖς; ὁπότε δὲ οὐκ ἦμεν ἴσοι, ἀλλ' ἐπ' ἐκείνοις ἦν τὸ ἐπιχειρεῖν καθ' ἡμῶν ὅτε θέλουσιν, ἔδει καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι τὸ ἀποστῆναι αὐτῶν πρὶν τι παρ' αὐτῶν παθεῖν. *l.* 12. Διὰ τὴν ἐκείνων μέλλησιν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 13. Αὐτοὶ οὐκ ἀνταναμείναντες) ἡμεῖς οἱ Μιτυληναῖοι.

Pag. 188. *l.* 1. Ἀντεπιμελῆσαι) τὴν αὐτὴν ἐπιμέλειαν δέξασθαι. *l.* 2. Ἐκ τοῦ ὁμοίου ἐπ' ἐκείνοις εἶναι) ἤγουν, κινουμένων ἐκείνων, κινηθῆναι καὶ ἡμᾶς. *l.* 5. Σαφεῖς μὲν) σαφῶς τοὺς ἀκούοντας διδάξαι δυναμένας. *l.* 6. Ὡς εἰκότως) ἐνδεχομένως. *ead.* Ἱκανὰς δὲ ἡμᾶς) τὰς αἰτίας δηλονότι. *l.* 11. Ἀποστήσεσθαι) κατὰ δύο τρόπους (φησὶν) ἀφιστάμεθα τῶν Ἀθηναίων. τοῦτο μὲν, ὑπὲρ τοῦ μὴ κακῶς μετ' Ἀθηναίων ποιῆσαι τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ μεθ' ἡμῶν ἐλευθερῶσαι αὐτούς. τὸ δὲ προποιῆσαι, οὐκ ἐπὶ τῷ διαφθεῖραι τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλ' ἐπὶ τῷ πρότερόν τι ποιῆσαι, τουτέστιν ἀποστῆναι. *l.* 14. Ἐν ὑστέρῳ) χρόνῳ δηλονότι.

Pag. 189. *l.* 1. Ἡ μέντοι ἀπός.) σφόδρα τεχνικῶς ἐπὶ τὴν συμμαχίαν προτρέπουσι τοὺς Λακεδαιμονίους· ὅτι ἀπαράσκευοι ἐσμὲν, ὡς ταχέως ἀποστάντες. *ead.* Ἀπόστασις) ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 2. Ἢ καὶ μᾶλλον χρὴ) τὸ ἑξῆς, ξυμμάχους ἡμᾶς δεξαμένους ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους. τὸ γὰρ δεξαμένους, ἀντὶ τοῦ δέξασθαι. *l.* 6. Ἐφθάρατο) ἐφθάρησαν. *l.* 8. Αἱ δὲ ἐφ' ἡμῖν) καθ' ἡμῶν. *ead.* Τετάχαται) τεταγμέναι εἰσιν. *l.* 11. Ἢ ἀπ' ἀμφοτέρων) ἀπό τε ἡμῶν τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν Μιτυληναίων. *l.* 14. Οὐ γὰρ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἔσται) οὐ γὰρ ἐν τῇ Ἀττικῇ ἔσται ὁ πόλεμος, ἐν δὲ τῇ ἡμετέρᾳ χώρᾳ, δι' ἣν ὠφελοῦνται οἱ Ἀθηναῖοι, χρήματα λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν συμμάχων. καὶ πλείονά γε ἔσται αὐτοῖς, ἂν ἡμᾶς καταστρέψωνται. τά τε γὰρ ἡμέτερα

προσλήψονται, πρότερον οὐ φορολογοῦντες ἡμᾶς, καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἄλλων βεβαίως ἕξουσιν. καὶ γὰρ οὐδεὶς ἀποςήσεται, γνοὺς Μιτυληναίους δεδουλωμένους.

Pag. 190. *l.* 3. Ἡ πρόσοδος) ἡ πρόσοδος τῶν χρημάτων τοῖς Ἀθηναίοις. ὅρα τὴν σύνταξιν. *ead.* Καταςρέψονται) δουλώσουσιν. *l.* 5. Ἢ οἱ πρὶν δουλεύοντες) τὸ, ἢ οἱ πρὶν δουλεύοντες, οὐκ ἐπὶ τοῦ πρότεροι ἡμῶν δουλεύοντες, νοητέον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ πρὶν ἀποςῆναι δηλονότι, δουλεύοντες, καὶ οὐ μετὰ τὸ ἀποςῆναι. *l.* 6. Βοηθησάντων δὲ ὑμῶν) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 7. Προσλήψεσθε) κτήσεσθε. *l.* 8. Καθαιρήσετε) καταβαλεῖτε. *l.* 9. Ὑφαιροῦντες αὐτῶν) κατ' ὀλίγον ἀποσπῶντες. *ead.* Θρασύτερον) θαῤῥαλεώτερον. *l.* 10. Προσχωρήσεται) προσχωρήσει, ὑμῖν δηλονότι. *l.* 12. Τὸ κράτος τοῦ πολέμου) τὸ δύνασθαι δηλονότι περιγενέσθαι ἐν τῷ πολέμῳ. *l.* 14. Ἴσα καὶ ἱκέται ἐσμὲν) ὅμοιοι καὶ ἴσοι ἱκέταις ἐσμέν. τὸ ἴσα καὶ ἱκέται ἐσμὲν, εἶπεν, ἐπειδὴ καὶ συμμαχίαν αὐτοῖς προσάγουσιν. ὥςε καθ' ὃ μὲν κινδυνεύουσιν, ἱκέται εἰσί· καθ' ὃ δὲ συμμαχίαν διδόασιν, οὐ παντάπασιν ἱκέται, ἀλλ' ὥσπερ ἱκέται.

Pag. 191. *l.* 1. Καὶ μὴ πρόησθε ἡμᾶς) ἀπολύσητε. *ead.* Τὸν κίνδυνον) τοῦτο ἐπὶ τῆς δαπάνης ἀκουςέον, καὶ τῶν ἀναλωμάτων. *l.* 3. Ἄπασι διδόντας) δώσοντας. *l.* 5. Ἄνδρες) ἀνδρεῖοι, πρόθυμοι. *l.* 8. Προσδεξάμενοι τοὺς λόγους) τῶν Μιτυληναίων. *l.* 11. Ἐς τὸν ἰσθμὸν τοῖς δύο μέρεσιν) ἵνα τὸ μὲν τριτημόριον μείνῃ, φυλάττον πόλιν ἑκάςην· τὸ δὲ δίμοιρον ἐπὶ τὸν πόλεμον ἔλθῃ. *l.* 12. Ὡς ποιησόμενοι) τὴν ἐσβολὴν δηλονότι. *l.* 13. Καὶ ὁλκοὺς παρεσκεύαζον) οἱ ὁλκοὶ, ὄργανά εἰσιν οἷς αἱ νῆες ἕλκονται.

Pag. 192. *l.* 1. Ἅμα ἐπιόντες) κατὰ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 2. Προθύμως ταῦτα ἔπρασσον) ἀντιφορικῶς εἶπεν, ἀντὶ τοῦ, οὐ προθύμως ἐςράτευον. *l.* 3. Ξυγκομιδῇ) συλλογῇ. *l.* 7. Ἐγνώκασιν) οἱ Πελοποννήσιοι. *ead.* Εἰσὶ, μὴ κινοῦντες) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 10. Πλὴν ἱππέων, καὶ πεντακοσιομεδίμνων) ἔςιν Ἀθήνησι πολιτικὰ συντάγματα, δι' ὧν τὸ εὐπορώτατον, πεντακοσιομέδιμνοι· τὸ δὲ δεύτερον, ἱππεῖς· τὸ δὲ τρίτον ζυγῖται· τὸ δὲ τέταρτον, θῆτες. οἱ μὲν οὖν πεντακοσιομέδιμνοι οὐκ ἠναγκάσθησαν εἰσελθεῖν εἰς τὰς ναῦς, ὡς μεγίςην τιμὴν ἔχοντες ἐν τῇ πόλει, διὰ τὸ πολλὰ τελεῖν· οἱ δὲ ἱππεῖς, ὅτι

οὐκ ἦν τούτων χρεία. *l.* 12. Ἐπίδειξιν τε) δεῖξιν φανεράν. *l.* 13. Ἡ δοκοῖ) ἔδοξε.

Pag. 193. *l.* 2. Καὶ ἄπορα νομίζοντες) ἀντὶ τοῦ, τί δεῖ ποιεῖν ἀπέγνωσαν. *l.* 7. Ἐπήγγελλον) ἐζήτουν. *l.* 10. Καὶ ἐκείνους εἶδον) ἀναχωρήσαντας δηλονότι. *l.* 13. Ἐν τοῖς) ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις, ἢ τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Νῆες ἅμ' αὐτοῖς ἐνεργοί) αἱ τὸ ἔργον ποιοῦσαι τῶν νεῶν, τουτέστι, πλώϊμοι καὶ χρησταί.

Pag. 194. *l.* 8. Τρισχίλιοι μὲν οἱ πρῶτοι) ἐπέμφθησαν γὰρ ἐκεῖ πρῶτοι, καὶ δεύτεροι. οἱ μὲν οὖν πρῶτοι ἔμειναν ἕως ἁλώσεως τῆς πόλεως, πολιορκοῦντες· οἱ δὲ δεύτεροι, οἱ μετὰ Φορμίωνος, πρὸ τῆς ἁλώσεως ἀνεχώρησαν. *l.* 10. Ἑξακόσιοι δὲ καὶ χίλιοι) διόλου (φησὶ) μέχρι τῆς πολιορκίας ὑπέμεινεν ὁ ἀριθμὸς τῶν ὁπλιτῶν. *l.* 11. Ἔφερον) ἐλάμβανον. *l.* 13. Ἐπληρώθησαν) ἀνθρώπων δηλονότι.

Pag. 195. *l.* 6. Κρατύναντες) ἰσχυρὰ ποιήσαντες. *l.* 9. Πληγέντες) μεγάλως νικηθέντες οἱ Μηθυμναῖοι. πληγὴ γὰρ κατὰ πόλεμον, καὶ τραῦμα, ἡ ἰσχυρὰ ἧττα. *l.* 14. Εἴργειν) τοὺς Μιτυληναίους.

Pag. 196. *l.* 5. Καὶ ἐκ θαλάσσης εἴργετο) ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Ἐς τὴν πολιορκίαν) τῶν Μιτυληναίων.

Pag. 197. *l.* 2. Οἱ Πλαταιεῖς) τὸ ἑξῆς οὕτως, οἱ Πλαταιεῖς ἐπειδὴ τῷ τε σίτῳ. τὰ γὰρ ἄλλα διὰ μέσου. *l.* 5. Τιμωρίας) ἐκδικήσεως. *l.* 9. Τὴν πεῖραν αὐτοῖς) τὴν πρᾶξιν. *l.* 11. Ἀπώκνησάν πως) ἀνεβάλλοντο. *l.* 15. Τῶν πολεμίων) τῶν Πελοποννησίων. *ead.* Ξυνεμετρήσαντο) ἔλαβον τὸ ὕψος τοῦ τείχους, καὶ πρὸς τοῦτο ἡρμόσαντο τὰς κλίμακας. ἔλαβον δὲ ἐκ τῶν πλίνθων τῶν ἐπῳκοδομημένων ἀλλήλοις, τό, τε πλῆθος αὐτῶν ἀριθμήσαντες, καὶ τὸ πάχος συντεκμηράμενοι. *ead.* Ταῖς ἐπιβολαῖς) ταῖς συνθέσεσι.

Pag. 198. *l.* 1. Πρὸς σφᾶς) τοὺς Πλαταιεῖς. *ead.* Οὐκ ἐξαληλιμμένον) οὐ κεχρισμένον. *l.* 6. Τοῦ τείχους) δηλονότι θεῖναι κλίμακας. *l.* 7. Οὕτως ἔλαβον) ἐνόησαν.

Pag. 199. *l.* 1. Καὶ ἦν ξυνεχῆ) τὰ οἰκήματα δηλονότι. *l.* 3. Διὰ δέκα δὲ ἐπάλξεων) μετὰ δέκα. *l.* 6. Ἀλλὰ δι' αὐτῶν μέσων) θύρας τινὰς ἐποίησαν ἐν αὐτοῖς τοῖς πύργοις, ὥστε δι' αὐτῶν ἐξιέναι, εἴτις ἀπὸ πύργου εἰς πύργον ἕτερον ἤθελεν ἀπελθεῖν. *l.* 7. Νοτερὸς) δίυγρος, καὶ ὑετὸν ἔχων. ἔστι γὰρ καὶ ἕτερος μὴ τοιοῦτος, ἀλλὰ κρυώδης καὶ καπνώδης.

l. 8. Δι' ὀλίγου) ἀντὶ τοῦ ἐγγύθεν. ἐπεὶ διὰ δέκα ἐπάλξεων μόνον ἦσαν οἱ πύργοι. *l.* 9. Στεγανῶν) στέγην ἐχόντων. *l.* 11. Οἱ δ' ἐπειδὴ) οἱ Πλαταιεῖς τὰ κατὰ σκοπὸν ἐποίησαν. *l.* 13. Καὶ τῆς πείρας) οἵπερ καὶ τοῦ πειραθῆναι τῆς ἐξόδου, αἴτιοι ἦσαν. ἐμφαίνει δὲ τὸν μάντιν, καὶ τὸν στρατηγόν.

Pag. 200. *l.* 6. Εὔσταλεῖς τε) εὔζωνοι. *l.* 7. Καὶ τὸν ἀριστερὸν μόνον) ὑπεδέδεντο τὸν μὲν ἕνα τῶν ποδῶν, δι' ἀσφάλειαν· τὸν δὲ ἕτερον γυμνὸν εἶχον, διὰ κουφότητα.

Pag. 201. *l.* 6. Ἀντιλαμβανόμενος) ἀντιδρασσόμενος. *l.* 8. Καὶ αὐτίκα βοὴ ἦν) λείπει ἐν ἄλλῳ τὸ ἦν. *ead.* Τὸ δὲ στρατόπεδον) τῶν Πελοποννησίων. *l.* 14. Κατὰ χώραν μένοντες) ἡσυχάζοντες.

Pag. 202. *l.* 1. Ἐκ τῆς ἑαυτῶν φυλακῆς) ἀντὶ τοῦ, καταλιπὼν τὴν ἑαυτοῦ φυλακήν. *ead.* Ἀλλ' ἐν ἀπόρῳ ἦσαν) ἀπορίαν εἶχον μέχρι καὶ εἰκασμοῦ. *l.* 2. Καὶ οἱ τριακόσιοι αὐτῶν) οὐδαμοῦ μὲν εἶπε περὶ τούτων τῶν τριακοσίων· δῆλον δὲ ὅτι κατὰ τὸ σιωπώμενον ἐτάχθησαν. οὐ γὰρ ἂν νῦν ἐμέμνητο αὐτῶν. *l.* 5. Παρανίσχον δὲ) παρανέτελλον. *l.* 6. Φρυκτοὺς πολλοὺς) δηλονότι φιλίους. οἱ γὰρ φίλιοι ἀνετείνοντο, καιόμενοι μὲν, ἱστάμενοι δέ· οἱ δὲ πολέμιοι καιόμενοι μὲν καὶ αὐτοὶ, σειόμενοι δὲ ὑπὸ τῶν ἀνατεινόντων. κίνησις γὰρ ὁ πόλεμος. *l.* 8. Καὶ μὴ βοηθοῖεν) οἱ Θηβαῖοι. *l.* 12. Ἐν τούτῳ) τῷ γιγνομένῳ δηλονότι. *l.* 15. Ἐνστάντες) ἐναντιωθέντες.

Pag. 203. *l.* 3. Οἱ μὲν, ἀπὸ τῶν πύργων) οἱ Πλαταιεῖς καὶ ἄνωθεν καὶ κάτωθεν τοὺς βοηθοῦντας τῶν Πελοποννησίων ἔβαλλον. *l.* 4. Οἱ δ' ἐν τούτῳ) τῷ καιρῷ δηλονότι. *l.* 6. Ἀπώσαντες) ῥίψαντες. ἵνα εὐχερῶς καὶ ἀκωλύτως ἡ ἀνάβασις γίνοιτο. *l.* 7. Ἵστατο ἐπὶ τοῦ χείλους) τοῦ ἔξωθεν δηλονότι. ἤδη γὰρ εἶπε περὶ τοῦ ἔνδον. *l.* 11. Χαλεπῶς οἱ τελευταῖοι) οἱ τελευταῖοι τῶν καταβαινόντων ἀπὸ τῶν τῆς ὀροφῆς πύργων χαλεπῶς ἀπεχώρουν· ἐπεὶ οὐκ εἶχον τοὺς ὄπισθεν αὐτοῖς ἐπαμύνοντας.

Pag. 204. *l.* 2. Ἐς τὰ γυμνὰ) μέρη δηλονότι. *l.* 6. Ὥστ' ἐπελθεῖν) διαδραμεῖν. *l.* 7. Ἢ βορέου) ὁ ἢ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ ἤπερ κεῖται. βορέας γὰρ βέβαιον ποιεῖ κρύσταλλον, ἀπηλιώτης δὲ ὑδατώδη. *l.* 8. Ἐν αὐτῇ) τῇ τάφρῳ.

Pag. 205. *l.* 6. Ἐς Ἐρύθρας καὶ Ὑσίας) δῆμοι Βοιωτίας. *l.* 11. Κατὰ χώραν ἐγένοντο) ἡσύχασαν. *l.* 14. Ὡς οὐδεὶς

περίεςιν) ἀντὶ τοῦ, πάντες ἀπώλοντο. ead. Ἐκπέμψαντες) ἐκ τῆς πόλεως αὐτῶν.

Pag. 206. *l.* 1. Ἐσπένδοντο) σπονδὰς ἐζήτουν ποιῆσαι ἐπὶ τὴν ἀνάληψιν τῶν νεκρῶν. *l.* 2. Οἱ μὲν δὴ τῶν Πλαταιέων) μετάβασις. *l.* 3. Ὑπερβάντες ἐσώθησαν) ζῶντες ἐφυλάχθησαν. *l.* 9. Τοῖς προέδροις) τοῖς ἄρχουσι τῶν Μιτυληναίων. *ead.* Ὅτι ἐσβολὴ) ἔφοδος τῶν Λακεδαιμονίων κατὰ τῆς Ἀττικῆς. *l.* 13. Ἐθάρσουν τε) θάῤῥος ἐλάμβανον. *l.* 14. Τὴν γνώμην) κατὰ τὴν προαίρεσιν. *ead.* Ξυμβαίνειν) συμφωνεῖν.

Pag. 207. *l.* 9. Κλεομένης) οὗτος ὁ Κλεομένης, καὶ ὁ Πλειςοάναξ, παῖδές εἰσι Παυσανίου τοῦ ἐν Πλαταιᾶσιν ἀριςεύσαντος ἐπὶ τῶν Μήδων. *l.* 15. Ἐπιμένοντες) οἱ Λακεδαιμόνιοι (φησὶν) ἐπιμένοντες ἀκοῦσαι τὸ ἀποβησόμενον ἀπὸ τῆς Λέσβου ὑπὸ τοῦ Ἀλκίδα, ἔτεμον τὰ πολλὰ τῆς Ἀττικῆς.

Pag. 208. *l.* 2. Ἐπεξῆλθον) ἐπέδραμον. *l.* 6. Ἀλλὰ ἐνεχρόνιζον) ἔν τινι τόπῳ πολὺν χρόνον μένουσαι, διεβίβαζον. *l.* 10. Ὡς ἐπεξιὼν τοῖς Ἀθηναίοις) ὡς κινηθησόμενος κατὰ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 11. Ἠκροῶντο) ὑπήκουον τοῖς ἄρχουσι. *l.* 13. Καὶ διανέμειν) μεμερισμένως διδόναι.

Pag. 209. *l.* 1. Ξυγχωρήσαντες) ὑπείξαντες. *l.* 3. Γνόντες δὲ οἱ ἐν τοῖς πράγμασιν) οἱ τὰ τῆς πόλεως πράττοντες. *l.* 6. Ἐξεῖναι βουλεύσαι) βουλεύσεσθαι. *l.* 10. Πάλιν ἔλθωσιν) ἐπανέλθωσιν. *l.* 12. Οἱ δὲ πράξαντες) οἱ πρωταίτιοι τῆς ἀποςάσεως τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 14. Περιδεεῖς ὄντες) περίφοβοι γεγονότες. *ead.* Οὐκ ἠνέσχοντο) μεῖναι δηλονότι.

Pag. 210. *l.* 1. Ἀναςήσας αὐτοὺς) ἐγείρας ἀπὸ τῶν βωμῶν. *l.* 3. Προσεκτήσατο) προσεποιήσατο. *l.* 4. Καθίςατο) εὐτάκτει. *l.* 7. Καὶ κατὰ τὸν ἄλλον πλοῦν) τὸν ἀπὸ Πελοποννήσου εἰς Μιτυλήνην. *l.* 9. Πρὶν δὴ) ἕως οὗ. *ead.* Προσέσχον) προσωρμίσαντο. *l.* 12. Ἐς Ἔμβατον) τὸ ςενὸν τὸ μεταξὺ Χίου καὶ Ἐρυθρᾶς.

Pag. 211. *l.* 5. Πρὶν ἐκπύςους) φανερούς. *ead.* Ὥσπερ ἔχομεν) ἀντὶ τοῦ, ὡς νῦν ἐσμέν. *l.* 7. Καὶ πάνυ) εὑρήσομεν τὸ ἀφύλακτον δηλονότι. *l.* 10. Καὶ τὸ πεζὸν αὐτῶν) τὸ διὰ ξηρᾶς ςράτευμα. *l.* 14. Οὐκ ἄλλό τι εἶναι τὸ καινὸν τοῦ πολέμου) τὸ καινόν, οἱ μὲν διὰ διφθόγγου γράψαντες, οὕτως ἐνόησαν, τὸ παρ' ἐλπίδα καὶ παρὰ δόξαν ποιοῦν ἐν τοῖς πολεμίοις νικᾶν, τουτέςι, τὸ ἐπιπεσεῖν ἀφυλάκτως τοῖς ἐχθροῖς

οἱ δὲ διὰ τοῦ ψιλοῦ γράψαντες οὕτως ἐξηγοῦνται, τὸ διάκενον καὶ ἀργὸν τοῦ πολέμου. *l.* 15. Ὁ εἴτις ϛρατηγὸς) τὸ ἀφύλακτον δηλονότι, καὶ ῥάθυμον ὃ εἴτις ϛρατηγὸς αὐτός τε ἐκκλίνοι, καὶ τοῖς πολεμίοις τηνικαῦτα ἐπιχειροίη ἡνίκ᾽ ἂν ἀφυλάκτους αὐτοὺς ὁρῴη, μάλιϛ᾽ ἂν ὀρθοῖτο.

Pag. 212. *l.* 2. Ἐνορῶν) προσέχων. *ead.* Πλεῖϛ᾽ ἂν ὀρθοῖτο) ἐπὶ πλεῖϛον νικῆσαι ἄν. *l.* 6. Τῶν ἐν Ἰωνίᾳ) λείπει ἡ ἀπό. *l.* 7. Ὁρμώμενοι) ὁρμητήριον ἔχοντες. *l.* 8. Ἐλπίδα δ᾽ εἶναι) ἔφασκε δηλονότι. *l.* 9. Καὶ τὴν πρόσοδον ταύτην) ταύτην τὴν πρόσοδον τὴν ἀπὸ τῶν Ἰώνων ὑπάρχουσαν τοῖς Ἀθηναίοις, ἐὰν ἀφέλωνται, καὶ χειρώσωνται αὐτοὶ τὴν Ἰωνιαν, μέλλουσιν ἔχειν καὶ τὰ ἀπὸ τῶν Ἰώνων ἀεὶ χρήματα, καὶ τὴν ἐκεῖθεν Ἀθηναίων παρασκευήν. *l.* 10. Καὶ ἅμα ἢν ἐφορμῶσιν) οἱ μὲν εἰς τὸ ἐφορμῶσι τὸν λόγον ἀναπαύουσι, καὶ τὴν πτῶσιν ἐναλλάττουσιν, ἐπὶ τῶν Λακεδαιμονίων τὸ ἐφορμῶσι λαμβάνοντες· οἱ δὲ τὸ ὅλον ἐπὶ τῶν Ἀθηναίων ἐκδέχονται, καὶ νοοῦσιν οὕτω, καὶ ἐὰν ἐφορμῶσιν οἱ Ἀθηναῖοι, δαπάνη αὐτοῖς γίνεται, ὅταν τὶ χωρίον ἡμεῖς ἐν τῇ Ἰωνίᾳ κατάσχωμεν. Ἄλλως. καὶ ἐὰν ἐφορμούντων σφῶν (τουτέϛι τῶν Πελοποννησίων) δαπάνη αὐτοῖς γενήσεται, δηλονότι τοῖς Ἀθηναίοις. διόπερ τὸ σφίσιν αὐτοῖς οὐχ ἅμα ἀναγνωϛέον, ἀλλὰ διαιρετέον, καὶ κατὰ τὸ σφίσιν ὑποϛικτέον. *l.* 12. Ὁ δὲ) ὁ ϛρατηγὸς τοῦ βασιλέως περὶ τὴν Ἰωνίαν διατρίβων. *ead.* Ἐνεδέχετο) ἐν ἑαυτῷ ἐδέχετο. *l.* 13. Ἀλλὰ τὸ πλεῖϛον τῆς γνώμης) ὁ περισσότερος σκοπὸς ἦν αὐτῷ.

Pag. 213. *l.* 4. Μυονήσσῳ) Ἐπειδὴ μῦς ε... ὥσπερ καὶ Σύβοτα, ἐπειδὴ ἔτρεφε σύας.

Pag. 214. *l.* 8. Οὐ σχήσων) οὐ προσορμισόμενος. *l.* 14. Αὐτάγγελοι δὲ αὐτὸν ἰδοῦσαι) οὐκ ἐπ᾽ ἀγγελίαν πεμφθεῖσαι, ἀλλ᾽ ἐπ᾽ ἄλλην χρείαν.

Pag. 215. *l.* 1. Ἔφρασαν) τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Ὁ δὲ) ἤγουν, ὁ Πάχης. *l.* 2. Λάτμου) Μήποτε Πάτμον λέγει. *l.* 3. Ἐφαίνετο) ὁ Ἀλκίδας. *l.* 4. Ἐπανεχώρει) ὁ Πάχης. *ead.* Κέρδος δὲ ἐνόμισε) κέρδος (φησὶν) ἐνόμισεν ὁ Πάχης ὅτι οὐ κατέλαβε τὰς Ἀλκίδου ναῦς, ἵνα μὴ ἀναγκάσωσιν αὐτὸν ϛρατόπεδον κατ᾽ αὐτῶν ποιήσασθαι, ἢ φυλακὰς, καὶ ἐφόρμησιν, μὴ ἄρα τὶ τυχηρὸν γένηται ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, καὶ ἡττηθῇ. *l.* 10. Ἰταμάνους) Ἰταμένους. *ead.* Καὶ τῶν

βαρβάρων) καὶ τῶν βαρβάρων ἐπαχθέντων ὑπὸ μιᾶς τῶν στάσεων. *l.* 11. Ἐπαχθέντων) ἐπελθόντων.

Pag. 216. *l.* 2. Ἀρκάδων τε καὶ βαρβάρων) λείπει ἡ ἀπὸ, ἵν' ᾖ, ἀπὸ τῶν Ἀρκάδων. *l.* 4. Ἐπολίτευον) τὴν πολιτείαν εἶχον. *l.* 5. Ὑπεξελθόντες τούτους) λαθραίως φυγόντες. *l.* 9. Σῶν καὶ ὑγιᾶ) ἀνακρωτηρίαστον. *l.* 11. Καὶ οὐ προσδεχομένων) τῶν ἐντός. *l.* 12. Αἱρεῖ) πορθεῖ, χειροῦται ὅθεν καὶ περισπᾶται. ἐπὶ γὰρ τοῦ ὑψῶσαι, βαρύνεται. *l.* 13. Ὅσοι ἐνῆσαν) τοῦ Πισσούθνου.

Pag. 217. *l.* 11. Οὓς κατέθετο) ἀποκτεῖναι. *l.* 14. Καθίστατο) εὐτάκτει.

Pag. 218. *l.* 1. Καὶ τοῦ Σαλαίθου) εἰς τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 3. Ἐστιν ἃ παρεχόμενοι) ἔστιν ἃ πρᾶξαι ὑπισχνούμενον. *l.* 4. Περὶ δὲ τῶν ἀνδρῶν) τῶν πρωταιτίων. *l.* 5. Ἔδοξεν αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6. Παρόντας μόνον) ἐν Ἀθήναις. *ead.* Καὶ τοὺς ἅπαντας Μιτυληναίους) ὅτι ἄλλως ἀπέστησαν. *l.* 8. Ἐπικαλοῦντες) ἀντὶ τοῦ ἐγκαλοῦντες. *l.* 9. Οἱ ἄλλοι ἐποιήσαντο) σύμμαχοι. *l.* 11. Ἐκείνοις) τοῖς Μιτυληναίοις. *ead.* Βοηθοί) οὖσαι δηλονότι. *l.* 12. Παρακινδυνεῦσαι) μετὰ κινδύνου ἐλθεῖν εἰς Ἰωνίαν. *l.* 13. Ἐδόκουν) ἐνομίζοντο.

Pag. 219. *l.* 4. Ἢ οὐ τοὺς αἰτίους) ἡ οὐ ἀπόφασις περιττή. ὁ γὰρ ἢ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ ἤπερ κεῖται. κἂν τῇ συνηθείᾳ δὲ πολλάκις παρελκούσαις ἀποφάσεσι χρώμεθα· οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα. ὡς καὶ τὸ, ἀπαγορεύω σοι μὴ ποιεῖν. *ead.* Τοῦτο τῶν Μιτυληναίων) ὅτι μετενόησαν. *l.* 6. Τοὺς ἐν τέλει) τοὺς στρατηγοὺς λέγει τοὺς ἐν τέλει. οὗτοι γὰρ συνῆγον τὴν ἐκκλησίαν. *l.* 7. Ὥστε αὖθις γνώμας) διασκέψεις. *ead.* Προθεῖναι) δηλονότι τοὺς ἐν τέλει. *l.* 8. Καὶ ἐκείνοις) καὶ γὰρ τοῖς ἐν τέλει γνώριμον ὅτι βούλονται οἱ πλείους τῶν πολιτῶν αὖθις ἀποδοθῆναι αὐτοῖς ἐκκλησίαν. *l.* 9. Σφίσιν) τοῖς πολίταις. *l.* 11. Καὶ τὴν προτέραν) βουλὴν δηλονότι. *l.* 13. Βιαιότατος) ἰσχυρός.

Pag. 220. *l.* 3. Πολλάκις μὲν ἤδη) ἡ στάσις πραγματική ἐστι τῆς δημηγορίας. διαιρεῖται δὲ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ συμφέροντι. τὸ γὰρ εὐπρεπὲς οὐδετέρως ἐξήτασεν. ἦν γὰρ τὸ μὲν, παρὰ τὸ ἦθος τῆς πόλεως· τὸ δὲ, παρὰ τὴν ἐνέργειαν τῶν ἀδικησάντων. ὃ δὲ λέγει, τοιοῦτόν ἐστιν, ὅτι πολλάκις ἔγνων δημοκρατίαν, ὅτι ἀδύνατόν ἐστιν ἑτέρων ἄρχειν, ἐπεὶ γὰρ ἀλλήλους

οἱ πολῖται οὔτε φοβοῦνται, οὔτε ἐπιβουλεύουσιν, οἴονται μηδὲ ὑπὸ τῶν ὑπηκόων ἐπιβουλεύεσθαι. *l.* 7. Τὸ αὐτὸ ἔχετε) ἀδεὲς δηλονότι. *l.* 8. Καὶ ὅ, τι ἂν ἢ λόγῳ) τουτέστι, καὶ οὐχ ἡγεῖσθε τοῦτο, ὅτι ἄν τε λόγῳ παραχθέντες ὑπ' αὐτῶν, ἄν τε οἰκτείραντες αὐτοὺς, μαλακώτερον καὶ πρᾳότερον ἐνεχθῆτε, οὐκ ἐκείνοις τὶ χαρίζεσθε, ἀλλ' αὐτοὶ κινδυνεύετε καταφρονούμενοι· ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἴσασι χάριν ὑμῖν. *l.* 9. Οὐκ ἐπικινδύνως ἡγεῖσθε) οὐ σκοπεῖτε ὅτι οὐκ εἰς χάριν ἐκείνων τοῦτο ποιεῖτε, ἀλλ' εἰς ἴδιον κίνδυνον. *l.* 10. Μαλακίζεσθαι) χαυνοῦσθαι. *ead.* Οὐ σκοποῦντες) περίοδος τετράκωλος ἔχουσα ἐν ἑκάστῳ κώλῳ νοούμενον τὸ σκοποῦντες, ὅτι τυραννίδα ἔχετε τὴν ἀρχὴν, οὐ διότι ἀκόντων ἄρχετε, οὐδὲ ὅτι ἀκροῶνται ὑμῶν, οὐ δι' ἅπερ χαρίζεσθε αὐτοῖς, οὐδὲ δι' εὔνοιαν, ἀλλὰ διὰ φόβον. *l.* 11. Ἐπιβουλεύοντας αὐτοὺς) τοὺς συμμάχους δηλονότι. *l.* 12. Οὐκ ἐξ ὧν ἂν χαρίζησθε) τὸ ἑξῆς, οὐκ ἐξ ὧν σφαλλόμενοι ταῖς ἐλπίσιν οἱ ἀφιστάμενοι ὑμῶν, πάλιν δουλοῦνται. τὸ δὲ, ἐὰν χαρίζησθε, μεταξύ. ὁ δὲ νοῦς, οὐχ ὑπακούουσιν ὑμῶν, ἐὰν σφαλλόμενοι ἐν τῇ ἀποστάσει συγχωρῶνται. οὐ κατὰ τοῦτο, ἀλλὰ καθὸ βιαίως καὶ ἀκριβῶς πράττονται δίκας. *l.* 13. Βλαπτόμενοι αὐτοὶ) ἀσαφὲς τὸ χωρίον, ὅτι ἀπὸ αἰτιατικῆς εἰς εὐθεῖαν μετέβη ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐννοίας· ὅπερ ἐστὶ παρὰ τὴν κοινὴν συνήθειαν. ὤφειλε γὰρ βλαπτομένους καὶ ἀκρωμένους εἰπεῖν ὁ γράφων, ἀλλ' ὡς καινῶν συντάξεων εὑρετὴς, καὶ τῆς παλαιᾶς Ἀτθίδος ἐπιστήμων, τοῦτο οὐ πεποίηκε. τοιαύτας δὲ εὑρήσεις καὶ παρὰ τῷ θεολόγῳ συντάξεις πολλάς· ἃς οἱ μὴ εἰδότες διαβάλλουσί τε, καὶ σολοικίζειν τὸν μέγαν οἱ ἀμαθεῖς οἴονται. τὸ δὲ βλαπτόμενοι, εἰ ἀντὶ τοῦ ἀφιστάμενοι, καὶ μὴ κατορθοῦντες ἃ προέθεντο ποιῆσαι, δεχθείη, ἔχοι ἂν τὴν προκειμένην διάνοιαν· εἰ δὲ κατὰ τὸ ὀρθὸν δεχθείη, ἔχοι ἂν οὕτως, ὅτι βλαπτόμενοι αὐτοὶ ἐν τῷ ὑπήκοοι εἶναι, οὐκ ἐξ ὧν ἄρτι χαρίσησθε αὐτοῖς ἀκροάσονται ὑμῶν, ἀλλ' ἐξ ὧν τῇ ἰσχύϊ περιγένησθε αὐτῶν. οὐδὲ γὰρ εὐνοίᾳ βούλονται ὑποτάσσεσθαι.

Pag. 221. *l.* 1. Πάντων δὲ δεινότατον) τὸ νόημα τοιοῦτον, πάντων (φησὶ) δεινότατόν ἐστιν, εἰ μὴ γνωσόμεθα ὅτι φαύλοις νόμοις, ἀκινήτοις δὲ, χρωμένη πόλις, καλλίων ἐστὶν, ἢ καλοῖς μὲν, ἀβεβαίοις δὲ καὶ ἀκύροις. ἀμαθίαν δὲ καλεῖ οὐχ' ἁπλῶς τὴν ἄνοιαν, ἀλλὰ τὸ μὴ θέλειν καὶ τῶν νόμων,

καὶ τῶν ῥητόρων, καὶ πάντων εἶναι δοκεῖν φρονιμώτερον, ἀλλ' εἴκειν τοῖς καλῶς δεδογμένοις, καὶ μὴ ζητεῖν ἀνατρέπειν αὐτά. ὅπερ αἰνίττεται ποιεῖν τὸν Διόδοτον. σωφροσύνην δὲ λέγει, τὸ ἀεὶ ἐμμένειν τοῖς κειμένοις νόμοις, καὶ μὴ ζητεῖν μεταβάλλειν αὐτούς. *ead.* Εἰ βέβαιον ἡμῖν μηδὲν) ἤγουν, ἐὰν ὦμεν παλίμβουλοι. *l.* 2. Καθεστήξει) ἔσται. *l.* 3. Ἀκινήτοις) ἀμεταθέτοις. *l.* 4. Ἀμαθία τε μετὰ σωφροσύνης) τὴν μὲν ἀμαθίαν ἐπὶ τῆς ἀσυνεσίας τέθεικε· τὴν δὲ δεξιότητα ἐπὶ τῆς συνέσεώς τε καὶ ἐντρεχείας· τὴν δὲ ἀκολασίαν ἀντέθεικε τῇ σωφροσύνῃ. δεῖ δὲ τὴν μὲν σωφροσύνην ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς εὐηθείας δέξασθαι· τὴν δὲ ἀκολασίαν, ἐπὶ τῆς εὐμεταβλησίας. ὁ δὲ νοῦς, τοιοῦτος, οὐ βέλτιόν ἐστι (φησὶν) ἀμαθεστέρους μετὰ σωφροσύνης εἶναι, ἢ συνετωτέρους τυγχάνοντας, εὐμεταβλήτως ἔχειν. *l.* 5. Οἵ τε φαυλότεροι) ἀμαθέστεροι. *l.* 6. Πρὸς τοὺς ξυνετωτέρους) συγκρινόμενοι δηλονότι. *l.* 7. Οἱ μὲν γὰρ) οἱ φρόνιμοι. *l.* 9. Ὡς ἐν ἄλλοις) ὡς ἐν ἄλλοις μείζοσιν οὐ δυνάμενοι δηλῶσαι καὶ γνώριμον ποιῆσαι πᾶσι τὴν ἰδίαν σύνεσιν, εἰ μὴ ἐν οἷς βούλονται δεῖξαι ὅτι σοφώτεροί εἰσι τῶν νόμων. *l.* 10. Δηλώσαντες τὴν γνώμην) τὴν πολυμαθίαν λέγει γνώμην. *l.* 11. Οἱ δ' ἀπιστοῦντες) οἱ ἀμαθεῖς δηλονότι. *l.* 12. Ἀμαθέστεροι μὲν) ἤγουν ἐλάττονες τῆς γνώσεως τῶν νόμων. *l.* 14. Κριταὶ δὲ ὄντες) τουτέστι, κρείσσους καὶ δικαιότεροι ὄντες κριταὶ, ἤπερ ἀγωνισταὶ, ὀρθοῦνται τὰ πλείω.

Pag. 222. *l.* 2. Παρὰ δόξαν) παρὰ τὸ δοκοῦν, καὶ φαινόμενον. ἐξ οὗ, παρὰ τὴν ἀλήθειαν. *l.* 3. Ὁ αὐτός εἰμι τῇ γνώμῃ) ἤγουν τοῖς δεδογμένοις ἐμμένω. *l.* 5. Καὶ χρόνου διατριβὴν) ἀργίαν τῆς τιμωρίας τῶν Μιτυληναίων. Σημείωσαι ἄλλως. εἰπὼν ὅτι ἡ τοῦ χρόνου διατριβὴ συμφέροι τοῖς προηδικηκόσιν, αἰτίαν ἀποδίδωσι δι' ἣν συμφέροι. ἐν γὰρ τῷ χρόνῳ (φησὶν) ἀμβλύνεται ἡ τοῦ πάθους ὀργή· εἰ δὲ τὸ ἀμύνεσθαι τῷ παθεῖν ἐγγὺς τεθείη (τουτέστιν, εἰ μὴ γένοιτο ἐν μέσῳ χρόνος πολὺς) ἰσόπαλόν τε καὶ ἴσον τυγχάνει τὸ ἀμύνεσθαι, διὰ τὸ τὴν μνήμην ἀκραιφνῆ παρεῖναι τοῦ πεπονθέναι. *ead.* Ὃ ἐστι πρὸς τῶν ἠδικηκότων) ὅπερ συμφέρει τοῖς ἠδικηκόσιν. ὃ κέρδος ἐστί. τὸ χρονοτριβῆσαι δηλονότι, καὶ σκέψασθαι. εἶτα καὶ τὴν αἰτίαν λέγει, ὅτι ἀμβλύτερος γίγνεται ὁ ἐκδικῶν, διὰ τὸ ὑπὸ τοῦ χρόνου πραΰνεσθαι. καὶ ὁ Εὐριπίδης, Χρόνος μαλάξει σε. *l.* 6. Ὁ γὰρ παθὼν) κακῶς δηλονότι. *l.* 7. Ἀμύνεσθαι

δὲ) ὁ γὰρ ἀμυνόμενος δηλονότι, παθών τι ἀμύνεται. ᾧ ἕπεται δηλονότι ἡ τιμωρία. *l.* 8. Ἀντίπαλον ὂν) ἀντίπαλον, ἤγουν ἴσον. ὁ δὲ νοῦς οὕτω, τὸ ἀμύνεσθαι, ἴσον ἐςὶ τῷ τιμωρεῖν. *l.* 9. Θαυμάζω δὲ) ὁ εἰς τὴν κόλασιν (φησι) τῶν Μιτυληναίων ἀντιλέγων, δυνάμει τοῦτο κατασκευάζει (κἂν ἐξ εὐηθείας τοῦτο μὴ λέγῃ) ὅτι τὰ ὑπὸ Μιτυληναίων εἰς Ἀθηναίους ἀδικήματα ὠφέλιμά εἰσι τοῖς Ἀθηναίοις. ἐπεὶ τί καὶ λέγων, οὐκ ἀξιώσει κολασθῆναι αὐτούς; *l.* 11. Ἀδικίας ἡμῖν) ἃς ἠδίκησαν ἡμᾶς. *l.* 13. Τῷ λέγειν πιςεύσας) τῷ πιθανολογεῖν θαῤῥήσας. θαῤῥήσας τῇ δυνάμει τοῦ ἑαυτοῦ λόγου. *ead.* Τὸ πάνυ δοκοῦν ἀνταποφῆναι) ἀποφῆναι, ἐςὶ τὸ ἀρίδηλον, καὶ φανερώτατον· τὸ δὲ οὐκ ἔγνωςαι, ἐςὶ τὸ ἀφανές. *l.* 14. Ἢ κέρδει) ἢ τὴν τοῦ λόγου δυναμιν ἐνδείξασθαι βουλόμενος, ἢ κέρδους χάριν (φησὶ) λαλήσει. ταῦτα γὰρ πάντα παρὰ τὸ ἐναργὲς καὶ τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ἐςὶ, τὸ λέγειν ὡς εἶπε. *l.* 15. Τὸ εὐπρεπὲς τοῦ λόγου) τὸν πιθανὸν λόγον. *ead.* Παράγειν πειράσεται) ἀπατᾷν. *l.* 16. Τὰ μὲν ἆθλα) τὰ κέρδη.

Pag. 223. *l.* 1. Ἑτέροις δίδωσι) τοῖς ῥήτορσιν. *ead.* Ἀναφέρει) ἀναλαμβάνει, ἀναδέχεται. *l.* 2. Κακῶς ἀγωνοθετοῦντες) ἀνοήτως τὸν ἀγῶνα διατιθέμενοι. *l.* 4. Ἀπὸ τῶν εὖ εἰπόντων) πιθανῶς. *l.* 5. Τὰ δὲ πεπραγμένα ἤδη) οὐ σκοποῦντες. *l.* 7. Καὶ μετὰ καινότητος μὲν λόγου) ποικιλίας καὶ εὐπρεπείας. ταῦτα πρὸς τοὺς Ἀθηναίους αἰνίττεται, οὐδέν τι μελετῶντας πλὴν λέγειν τὶ καὶ ἀκούειν καινόν. τῆς αὐτῆς δὲ διανοίας ἐςὶ καὶ ἡ τοῦ Ἀρχιδάμου δημηγορία, ἐν οἷς φησι, καὶ μὴ τὰ ἀχρεῖα ξυνετοὶ ἄγαν ὄντες, καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 8. Ἀπατᾶσθαι ἄριςοι) ἀντὶ τοῦ ἐπιτήδειοι, καὶ ἕτοιμοι μὴ δοκεῖν ὕςεροι ἀκολουθῆσαι τῇ γνώμῃ. *ead.* Μετὰ δεδοκιμασμένου δὲ) ἀληθοῦς. ὁ γὰρ ψευδὴς, ἀδόκιμος. *l.* 9. Δοῦλοι ὄντες) δοῦλοι ὄντες ἀεὶ τῶν ἀτόπων καὶ παραδόξων, ὑπερόπται δὲ τῶν πρεπόντων καὶ εἰωθότων. τουτέςι καταφρονοῦντες τῶν συνήθων. Ἄλλως. τοῖς πράγμασι (φησὶ) καὶ τοῖς λόγοις τοῖς παραδόξοις καὶ μὴ εἰθισμένοις ἀεὶ χαίροντες καὶ πιςεύοντες· καταφρονοῦντες δὲ τῶν δεδοκιμασμένων, καὶ εἰωθότων. *l.* 10. Τῶν εἰωθότων) τῶν πρεπόντων. *ead.* Καὶ μάλιςα μὲν) βούλεταί τι εἰπεῖν, εἰ δὲ μὴ, πάντως ἀντειπεῖν τῷ λέγοντι, ὅπως μὴ βραδύτερον ἐκείνου δόξῃ νενοηκέναι τὸ συμφέρον. τὸ ἑξῆς,

μὴ δοκεῖν ὕστεροι ἀκολουθῆσαι τῇ γνώμῃ. *l.* 13. Δοκεῖν τῇ γνώμῃ) κατα τὴν γνώμην.

Pag. 224. *l.* 2. Ζητοῦντες δὲ ἄλλο τι, ὡς εἰπεῖν) καινότερα (φησὶ) ζητοῦντες παρὰ τὰ εἰωθότα, καὶ ἐν οἷς πολιτευόμεθα. *l.* 3. Ἁπλῶς τε, ἀκοῆς ἡδονῇ) ἀκοῆς ῥητορικῶν λόγων καινότερα καὶ παράδοξα ὑμῖν εἰσηγουμένων. σοφιστὰς δὲ λέγει οὐ τοὺς σοφιζομένους τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τοὺς ἐν τῇ συνηθείᾳ λεγομένους, τοὺς διδασκάλους τῶν ῥητορικῶν προβλημάτων. θεατὰς, δὲ αὐτοὺς τοὺς μαθητὰς, καὶ ἀκροατάς. ὥσπερ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ (φησὶ) τῶν σοφιστικῶν λόγων, ἡδονῆς γίγνονται κριταὶ, οὐ πραγμάτων, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑμεῖς τοὺς λόγους σκοπεῖτε, οὐ τὰ πράγματα. ἡδονῇ δὲ, ἀντὶ τοῦ κολακείᾳ. *l.* 6. Ὧν ἐγὼ πειρώμενος) ὧν ἐπιτηδευμάτων, ὧν εἶπεν ἄρτι ὅτι οὐδὲν ἄλλο ἢ ἀδολέσχαι εἰσίν. *ead.* Ἀποτρέπειν ὑμᾶς) ἀπείργειν. *ead.* Ἀποφαίνω) λέγω (φησὶν) ὅτι ἡ μία πόλις οἱ Μιτυληναῖοι σφόδρα ἠδίκησαν ὑμᾶς τοὺς Ἀθηναίους. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγει εὐθύς. *l.* 12. Τοὺς ἡμετέρους πολεμίους) ἤγουν τοὺς Λακεδαιμονίους.

Pag. 225. *l.* 2. Ἀπόστασις μέν γε) ἀπόστασίς ἐστιν ὅταν τινὲς κακῶς πάσχοντες ἀποστῶσιν· ἐπανάστασις δὲ, ὅταν τινὲς τιμώμενοι, καὶ μηδὲν ἀδικούμενοι, στασιάσωσι καὶ ἐχθρεύσωσι τοῖς μηδὲν ἀδικήσασιν. *l.* 3. Ἐζήτησάν τε μετὰ τῶν πολεμιωτάτων ἡμᾶς στάντες διαφθεῖραι;) ἤτοι, συνεμάχησαν τοῖς πολεμίοις ἡμῶν; *l.* 4. Καίτοι δεινότερόν ἐστιν) εἰ ἕνεκα (φησὶν) ἰδίας δυνάμεως καὶ κέρδους ἀντεπολέμησαν ἡμῖν, οὐκ ἦν δεινὸν τοσοῦτον· νῦν δὲ ἄνευ ἐλπίδων τινῶν, ἐξ οἰκείας κακονοίας ὁρμώμενοι· ὅπερ δεινότερον. *l.* 7. Ἀποστάντες ἤδη ἡμῶν) Αἰγινήτας λέγει, καὶ Ποτιδειάτας, καὶ Ναξίους, καὶ τοὺς ἄλλους δεδουλωμένους. *l.* 8. Ἡ παροῦσα) αὐτοῖς δηλονότι. *ead.* Μὴ ἐλθεῖν ἐς τὰ δεινὰ) εἰς τὴν ἀπόστασιν. *l.* 10. Καὶ ἐλπίσαντες) ἤλπισαν (φησὶν) ἀποστῆναι ἡμῶν, ὅπερ μεῖζον μέν ἐστι τῆς δυνάμεως αὐτῶν, ἔλαττον δὲ τῆς βουλήσεως αὐτῶν. ἐβούλοντο γὰρ οὐ μόνον ἀποστῆναι ἡμῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ καθελεῖν τὴν δύναμιν τῆς πόλεως, διὰ τὸ τολοιπὸν ἀδεῶς βιοτεύειν. *l.* 11. Ἰσχὺν ἀξιώσαντες) προτιμῆσαι (φησὶν) ἀξιώσαντες τὴν δύναμιν τοῦ δικαίου. δίκαιον δὲ λέγει τὸ ἐμμεῖναι τῇ ἀρχῇ, καὶ μὴ ἀποστῆναι. *l.* 12. Ἐν ᾧ γὰρ ᾠήθησαν) ἀντὶ τοῦ, πρός καιρόν τινα δυνηθέντες, κατεφρόνησαν καὶ τῆς ἀρχῆς

τῆς ἡμετέρας, καὶ τῆς παρ' ἡμῶν τιμῆς. *l.* 13. Εἴωθε δὲ) εἴωθε δὲ πρὸς ὕβριν τρέπειν ἡ εὐπραξία τῶν πόλεων ἐκείνας αἷς ἂν αὐτὴ ἐξαίφνης ἐγγένηται, καὶ ἀπροσδόκητος. *l.* 15. Ἐς ὕβριν τρέπειν) τρέπεσθαι. *ead.* Τὰ δὲ πολλὰ) ὡς ἐπιτοπολύ.

Pag. 226. *l.* 3. Χρὴ) ἔχρην. *l.* 4. Μηδὲν) ὡς μηδέν. *ead.* Ὑφ' ἡμῶν τετιμῆσθαι) μηδὲν τετιμῆσθαι ὑφ' ἡμῶν. ἀπὸ κοινοῦ γὰρ τὸ μηδέν. ἢ μᾶλλον τὸ λεγόμενον, οὕτως, ἔδει τοὺς Μιτυληναίους οὕτω τιμᾶσθαι ὑφ' ἡμῶν, ὡς οὐδὲν διαφέροντας τῶν ἄλλων. τουτέστιν, ἔδει αὐτοὺς δούλους εἶναι. *l.* 5. Πέφυκε γὰρ) καὶ ἡ παρ' ἀξίαν τιμὴ ἀφορμὴ τοῦ κακῶς φρονεῖν τοῖς ἀνοήτοις γίνεται. *l.* 6. Τὸ μὲν θεραπεῦον) τὸ κολακεῦον. *l.* 10. Οἷς γ' ἐξῆν) τοῖς δημόταις, καὶ πολλοῖς. *l.* 12. Τῶν τε ξυμμάχων σκέψασθε) σκέψασθε δὲ, εἰ τοῖς ἀποστᾶσι τῶν ξυμμάχων ἑκουσίως καὶ τοῖς ἀναγκασθεῖσι τὰς ὁμοίας τιμωρίας προσθήσετε, καὶ μὴ μείζονας τοῖς ἑκουσίως ἀποστᾶσι, τίνα λοιπὸν οὐ νομίζετε εὐχερῶς τῶν συμμάχων ἀφίστασθαι, ὅταν μέλλωσιν, ἢ, κατορθώσαντες τελείως τὴν ἀπόστασιν, ἐλεύθεροι εἶναι, ἢ, ἀποτυχόντες τῆς βουλήσεως, συγγνώμης ἀξιωθήσεσθαι. *l.* 13. Εἰ τοῖς τε ἀναγκασθεῖσι) τοῖς ἀκουσίως ἀποστᾶσιν.

Pag. 227. *l.* 1. Ἢ κατορθώσαντι) τὴν ἀπόστασιν δηλονότι. *l.* 4. Πόλιν ἐφθαρμένην) συμμαχίδα. *ead.* Τῆς ἔπειτα προσόδου) τοῦ μετὰ ταῦτα κέρδους. *l.* 6. Πρὸς τοῖς ὑπάρχουσι) ἡμῖν πολεμίοις δηλονότι. *l.* 7. Τοῖς νῦν καθεστηκόσι) τοῖς Πελοποννησίοις. *l.* 9. Οὔκουν δεῖ προσθεῖναι) δοῦναι ἐλπίδα τοῖς συμμάχοις. ὁ νοῦς οὕτως, οὐκ ἔστιν ἐλπὶς ὡς συγγνώμην λήψονται, πταίσαντες ἀνθρωπίνως. οὐ γὰρ ἀκούσιον τὸ ἁμάρτημα αὐτῶν. ἡ δὲ συγγνώμη, τῶν ἀκουσίων. *l.* 10. Ὠνητὴν) ἔστι γάρ τις καὶ χρήμασιν ὠνητὴ τοῖς ἁμαρτάνουσι συγγνώμη. Ὅμηρος, — καὶ μέν τίς τε κασιγνήτοιο φόνοιο Ποινὴν, ἢ οὗ παιδὸς ἐδέξατο τεθνειῶτος. Καί ῥ' ὁ μὲν ἐν δήμῳ μένει αὐτοῦ, πόλλ' ἀποτίσας. *l.* 12. Ξύγγνωμον δ' ἐστὶ) συγγνώμης ἄξιον. *l.* 13. Καὶ τότε πρῶτον) διεμαχεσάμην δηλονότι. *l.* 14. Μὴ μεταγνῶναι) μὴ μεταμελείᾳ θεῖναι. *ead.* Τὰ προδεδογμένα) τὰ προκεκυρωμένα.

Pag. 228. *l.* 1. Καὶ ἐπιεικείᾳ ἁμαρτάνειν) συγγνώμη. *l.* 6. Βραχεῖα ἡσθεῖσα) οὐδ' ὅλως. *l.* 7. Τὸ εὖ παθεῖν) τὸ χρηματίσασθαι ὑπὸ τῶν Μιτυληναίων, τὸ εὐεργετεθῆναι. *l.* 9. Ἢ

πρὸς τοὺς ὁμοίους τε) τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ διαθέσει ὄντας. *l.* 12. Καὶ τὰ ξύμφορα) ἡμῖν δηλονότι. *l.* 13. Τοῖς μὲν) τοῖς Μιτυληναίοις ἀχαρίστοις οὖσι χαριζόμενοι. καὶ ἡ παροιμία, Ὅμηρος, — οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων. *l.* 14. Δικαιώσεσθε) δικαίως καθ' ὑμῶν ἀποδείξετε ὅτι τυραννικῶς ἄρχετε. *ead.* Εἰ γὰρ οὗτοι ὀρθῶς) ὁ νοῦς οὗτος, εἰ μὲν ἀδίκως ἀπέστησαν οἱ Μιτυληναῖοι, κολασθήτωσαν· εἰ δὲ δικαίως, δῆλον ὅτι ὑμεῖς ἀδίκως ἄρχετε. ᾧ ἕπεται ὅτι τυραννεῖτε. καὶ κατὰ τοῦτο οὖν πάλιν κολασθήσονται ὅτι τυράννους ὑμᾶς ἐλογίσαντο. ὁ δὲ τύραννος ἀποτόμως αὐτὰ ἅπερ ποιεῖ εἴωθε ποιεῖν. κατ' ἄμφω οὖν ὀφείλουσι κολασθῆναι, εἴτε ἐννόμως ἄρχομεν, εἴτε τυραννοῦμεν.

Pag. 229. *l.* 1. Εἰ δὲ δὴ καὶ οὐ προσῆκον) εἰ δὲ δὴ καὶ οὐ προσῆκον ὑμῖν ἄρχειν, ὅμως ἄρχετε, οὐκοῦν καὶ παρὰ τὸ προσῆκον οὗτοι κολαζέσθωσαν, καὶ γενέσθω παράνομος ἐκ παρανόμου τυραννίδος παρανομία, τοῦ συμφέροντος ἕνεκα τῇ ἀρχῇ. ἐὰν δὲ μὴ θέλητε κολάζειν, χρὴ παύεσθαι ὑμᾶς τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀσκεῖν ἀνδραγαθίαν ἀκίνδυνον. *l.* 2. Ὅμως ἀξιοῦτε τοῦτο δρᾶν) τὸ ἄρχειν βιαίως. *l.* 3. Ἢ παύεσθαι τῆς ἀρχῆς) ἀπὸ κοινοῦ τὸ δεῖ. *l.* 4. Τῇ τε αὐτῇ ζημίᾳ) τῇ αὐτῇ ζημίᾳ (φησὶ) σπουδάσατε ἀμύνασθαι τοὺς Μιτυληναίους, ᾗ ἂν ἐτιμωρήσαντο καὶ αὐτοὶ ὑμᾶς, περιγενόμενοι ὑμῶν. *l.* 5. Καὶ μὴ ἀναλγητότεροι) τοῦτό φησιν, ὅτι ἐπεὶ ἤλγουν οἱ Μιτυληναῖοι ὑφ' ὑμῶν τῶν Ἀθηναίων κρατούμενοι, δεῖ καὶ ὑμᾶς ἀλγῆσαι ἐπὶ τῇ αὐτῶν ἀποστάσει. καὶ μὴ ἀναλγητότεροι ἐκείνων ἀξιοῦτε εἶναι, ἵνα μὴ καὶ ἀναίσθητοι δόξητε, οὐκ ἀλγοῦντες ἐφ' οἷς ἀδικεῖσθε. τὸ δὲ ἑξῆς οὕτως, ἐκεῖνοι ἐπέρχονται καὶ διαφθείρουσί τινα ἀδίκως, οἱ μὴ σὺν αἰτίᾳ ποιοῦντες κακῶς, ὑφορώμενοι τὴν ἔχθραν τοῦ καταλειφθέντος ἐχθροῦ· ὑμεῖς δὲ, ὦ Ἀθηναῖοι, μὴ φοβεῖσθε τοῦτο. οὐ γὰρ ἄνευ αἰτίας αὐτοὺς κολάσετε. *l.* 6. Οἱ διαφεύγοντες) Ἀθηναῖοι τῶν ἐπιβουλευσάντων Μιτυληναίων. *ead.* Ἐπιβουλευσάντων) τῶν Μιτυληναίων. *l.* 7. Ἃ εἰκὸς ἦν αὐτοὺς ποιῆσαι) ἡ ἀπόδειξις, ὅτι εἰ ἐκράτησαν Λέσβιοι τῶν Ἀθηναίων, κακῶς ἂν αὐτοὺς εἰργάσαντο. *l.* 8. Μάλιστα δὲ) οἱ ἀδικοῦντες (φησὶ) τινὰ χωρὶς αἰτίας, τουτέστιν, ἄνευ τοῦ προηδικῆσθαι, σπουδάζουσιν ἀπολέσθαι τοὺς δι' ἐναντίας εἰδότες ὅτι ὁ διαφυγὼν χαλεπώτερος ἐχθρὸς θέλει εἶναι τοῦ προπα-

θόντος, καὶ διὰ τοῦτο βουλομένου ἀμύνεσθαι. *l.* 9. Μὴ ξὺν προφάσει τινὰ) οἱ μὴ πρότερον ἀδικηθέντες, ἐπιχειρήσαντες δὲ ἀδικῆσαι πρότερον τινὰς, ἐπιμένουσιν ἕως ἀπολέσωσιν ἂν αὐτούς· εἰδότες ὅτι ἐὰν σωθῶσιν οἱ ἀδικηθέντες, πικροὶ τοῖς ἠδικηκόσιν ἔσονται πολέμιοι, καὶ πάθωσιν ἂν κακῶς παρ' αὐτῶν, ἀμυνομένων αὐτούς. *l.* 10. Καὶ διόλλυνται) ἀντὶ τοῦ διαφθείρουσιν. *l.* 11. Ὁ γὰρ μὴ ξὺν ἀνάγκῃ) ὁ γὰρ ἀδίκως τὶ καὶ πρῶτος παθὼν, ἐὰν διαφύγῃ, πικρότερος καὶ δεινότερός ἐστι τοῦ ἀπὸ τῆς ἴσης ἐχθροῦ. τὸν δὲ ἀπὸ τῆς ἴσης ἐχθρὸν ὁρίζεται, τὸν μὴ προπαθόντα, ἀλλὰ προκαταρχόμενον ἀδικίας. ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, ὁ προπαθὼν, καὶ ὁ ἀμυνόμενος, χαλεπώτερός ἐστι τοῦ προκαταρχομένου ἀδικίας, μήπω τὶ παθόντος. *l.* 12. Τοῦ ἀπὸ τῆς ἴσης ἐχθροῦ) μοίρας δηλονότι. *l.* 13. Γενόμενοι δ' ὅτι ἐγγύτατα τῇ γνώμῃ) εἰς ἔννοιαν ἐλθόντες ὧν ἐμέλλετε πάσχειν ὑπὸ Λεσβίων.

Pag. 230. *l.* 2. Μὴ μαλακισθέντες) μὴ ἐνδόντες εἰς τὴν ἡδονὴν τὴν ἀπὸ τῶν λόγων, καὶ πρὸς τὸν οἶκτον, καὶ τὴν ἐπιείκειαν· μηδὲ ἀμνημονήσαντες τοῦ κινδύνου, οὗ ἂν ἐκινδυνεύσατε εἰ ἐκράτησαν ὑμῶν. *l.* 7. Ἧσσον τῶν πολεμίων) τὸ ἑξῆς, ἧσσον πολεμήσετε. ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ἧσσον. Ὅμηρος, Ἦ ὀλίγον οἱ παῖδα ἐοικότα γείνατο Τυδεύς. Τὸ δὲ, ἢν γνῶσιν, οἱ σύμμαχοι δηλονότι. *l.* 14. Οὔτε τοὺς προθέντας) εἰς μέσον θέντας τὴν δευτέραν διάσκεψιν. πρὸς τὸ, Καὶ θαυμάζομεν τῶν προθέντων αὖθις, καὶ τὰ ἑξῆς. Διοδότου δημηγορία αὕτη ὑπὲρ Μιτυληναίων. Ἰστέον δὲ ὅτι ὁ μὲν Κλέων τὸ δίκαιον προβάλλεται, οὗτος δὲ ὁ Διόδοτος τὸ συμφέρον. καὶ σκόπει τὸ τοῦ συγγραφέως ἔθος, χαίροντος ἀεὶ ταῖς ἀντιπάλοις δημηγορίαις. *l.* 16. Νομίζω δὲ δύο) πρὸς τὸ, Εἰ βέβαιον ἡμῖν οὐδὲν καθεστήξει, ὧν ἂν δόξῃ πέρι.

Pag. 231. *l.* 3. Μετὰ ἀπαιδευσίας) ἀπειρίας. *ead.* Καὶ βραχύτητος) ἀσθενείας. *ead.* Τούς τε λόγους) πρὸς τὸ, Εἰώθατε θεαταὶ μὲν τῶν λόγων γίνεσθαι, καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 4. Διαμάχεται) ἐναντιοῦται. *l.* 5. Ἢ ἰδίᾳ) τουτέστι, διὰ τὸ ἴδιόν τι κέρδος σκοπεῖν, καὶ συμφέρον. *ead.* Διαφέρει) ὠφελεῖ. *l.* 6. Εἰ ἄλλῳ) καὶ οὐχὶ λόγῳ δηλονότι. *ead.* Περὶ τοῦ μέλλοντος) τὸ ἑξῆς, περὶ τοῦ μέλλοντος καὶ ἀφανοῦς δυνατόν ἐστι φράσαι. *l.* 7. Διαφέρει δ' αὐτῷ) λυσιτελεῖ. *l.* 8. Εὖ μὲν εἰπεῖν) τὸ ἑξῆς, εὖ μὲν οὐκ ἂν ἡγεῖται περὶ τοῦ κακοῦ εἰπεῖν

δύνασθαι. οὕτω συντακτέον, τὸ μὲν περὶ τοῦ κακοῦ δύνασθαι λέγειν καλῶς, οὐχ ἡγεῖται (ἤγουν, οὐ φροντίδα περὶ τούτου ποιεῖται) ἡγεῖται δὲ μᾶλλον ἐκεῖνο εἶναι καλὸν, τὸ διαβαλόντα, καὶ ἀπατήσαντα, ἐκπλῆξαι τοὺς ἀκουσομένους. ὃ δὴ καὶ διαφέρει τῷ οὕτω λέγοντι. κέρδους γὰρ ἕνεκα τὸ τοιοῦτον εἶδος τοῦ λόγου μεταχειρίζεται. *l.* 11. Χαλεπώτατοι) πρὸς τὸ, αὐτοὶ δὲ ἐκ τοῦ εὖ εἰπεῖν, τὸ παθεῖν εὖ ἀντιλήψονται. *l.* 12. Ἐπίδειξίν τινα) συμβουλίαν, φιλοτιμίαν. *ead.* Ἀμαθίαν) καὶ οὐ χρήματα δηλονότι. *l.* 14. Ἀπεχώρει) τοῦ δικαστηρίου δηλονότι. *ead.* Ἀδικίας δ' ἐπιφερομένης) ἀδίκως κατηγορῶν.

Pag. 232. *l.* 1. Ὕποπτος) διὰ τὸ ἐπὶ χρήμασι λέγειν. *ead.* Καὶ μὴ τυχὼν) τοῦ σκοποῦ δηλονότι. *l.* 2. Ἐν τῷ τοιῷδε) πράγματι δηλονότι. *ead.* Φόβῳ γὰρ) ἐν τῷ τοὺς δυναμένους τὶ συμβουλεύειν, μὴ τολμᾷν λέγειν, ὡς δόξαν ἐπὶ χρήμασι ληψομένους. *l.* 3. Καὶ πλεῖστ' ἂν ὀρθοῖτο) διοικοῖτο καὶ εὐδρομοίη ἡ πόλις. *l.* 5. Ἐλάχιστα γὰρ) ἀντὶ τοῦ οὐδὲ ἐλάχιστα. τὸ ἑξῆς, χρὴ φαίνεσθαι μὴ ἐκφοβοῦντα, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ ἴσου ἄμεινον λέγοντα. *l.* 10. Καὶ τὸν μὴ τυχόντα) τὸν μὴ ἄριστα συμβουλεύοντα. *l.* 11. Κατορθῶν) φύσει γὰρ οἱ ἄνθρωποι οὐ παύονται ἀεὶ τῇ ὀρέξει ἐπεκτεινόμενοι. *l.* 12. Παρὰ γνώμην) τὴν ἑαυτοῦ. *l.* 13. Μὴ ἐπιτυχὼν) ὀρθῆς βουλῆς.

Pag. 233. *l.* 8. Τὰ δεινότατα) τὰ ψευδῆ, καὶ ἄδικα. *ead.* Προσάγεσθαι) πιθανολογεῖν καὶ ἀπατᾷν. *l.* 10. Τὰς περινοίας) περιεργίας. *l.* 13. Ἀφανῶς πη) κατά τινα τρόπον. *ead.* Χρὴ δὲ πρὸς τὰ μέγιστα) τὸ ἑξῆς, χρὴ δὲ ἡμᾶς πρὸς τὰ μέγιστα προνοοῦντας, περαιτέρω λέγειν ὑμῶν τῶν δι' ὀλίγου σκοπούντων. τὸ δὲ, καὶ ἐν τῷ τοιῷδε ἀξιοῦντι, ἀντὶ τοῦ, καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ὑμῶν ἀξιώμασι καὶ ἐπιτηδεύμασι. τουτέστι τοῖς ὑποπτεύουσι. *l.* 14. Καὶ ἐν τῷ τοιῷδε) ἐν τῇ τοιαύτῃ ὑποψίᾳ. *ead.* Προνοοῦντας) σκεπτομένους.

Pag. 234. *l.* 1. Τῶν δι' ὀλίγου σκοπούντων) τῶν ἀσκέπτως λεγόντων. *l.* 4. Σωφρονέστερον ἂν ἐκρίνετε) μετὰ ὑγιοῦς φρονήσεως ἦν ἂν ἡ κρίσις ἡ ὑμετέρα. *l.* 8. Οὔτε ἀντερῶν) τῷ Κλέωνι δηλονότι. *l.* 10. Ἀλλὰ περὶ τῆς ἡμετέρας εὐβουλίας) ἐσβολὴ τοῦ συμφέροντος, καὶ προκατασκευὴ τοῦ προαναιρεῖν τὰ λυποῦντα τὴν ὑπόθεσιν.

Pag. 235. *l.* 4. Πρὸς τὸ ἧσσον ἀφίστασθαι) τὰς πόλεις.

ead. Θάνατον ζημίαν προσθεῖσι) πρὸς τὸ, καὶ τοῖς ἄλλοις ξυμμάχοις παράδειγμα σαφὲς καταστήσατε, ὃς ἂν ἀφιστῆται, θανάτῳ ζημιωσόμενον. *l.* 7. Τῷ εὐπρεπεῖ) τῇ πιθανολογίᾳ τοῦ Κλέωνος. *l.* 10. Ἡμεῖς δὲ οὐ δικαζόμεθα πρὸς αὐτοὺς) οὐ δικαστήριον συγκροτοῦμεν μετὰ τῶν Μιτυληναίων. *ead.* Ὥς τε τῶν δικαίων) οὐ περὶ τοῦ δικαίου (φησὶ) συμβουλευόμεθα, ἀλλὰ τοῦ συμφέροντος. *l.* 12. Χρησίμως ἕξουσιν) ἡμῖν δηλονότι. *l.* 13. Ἐν οὖν ταῖς πόλεσι) τοῦ Κλέωνος συμβουλεύσαντος ἀποκτεῖναι πάντας Μιτυληναίους, καὶ παράδειγμα τοῖς ἄλλοις ποιῆσαι Ἕλλησιν ἵνα μὴ ἀφιστῶνται ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, ὁ Διόδοτος τἀναντία συμβουλεύων, φησὶ πρὸς τοῦτο ἐκ τοῦ μᾶλλον. εἰ γὰρ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι πολλῶν καὶ οὐ μειζόνων ἐγκλημάτων θάνατος ἡ ζημία πρόκειται, καὶ ὅμως οἱ ἄνθρωποι τῇ ἐλπίδι ἐπαιρόμενοι, ῥιψοκινδύνως ἐγχειροῦσιν αὐτοῖς, καὶ οὐδεὶς δύναται κωλυτὴς γενέσθαι τῶν τηλικούτων ἔργων, ἀλλ' ὁσημέραι πράττονται δηλονότι, καὶ τοὺς Μιτυληναίους ἀποκτείνωμεν, ζημιούμεθα μὲν, καὶ περὶ ἑαυτοὺς σφαλλόμεθα, οὐ μέντοιγε φόβον τινὰ τοῖς ἄλλοις παρέξομεν· ἀλλ' οὐδὲν ἧττον ἔστιν ὅτε ἀποστήσονται, τῇ ἐλπίδι κουφιζόμενοι. *ead.* Πολλῶν θανάτου ζημία) οἷον, τυραννίδος, προδοσίας, καὶ φόνου, καὶ μοιχείας, καὶ ἄλλων. *l.* 14. Καὶ οὐκ ἴσων τῶνδε) τῷδε τῷ τῶν Μιτυληναίων ἀδικήματι, τῇ ἀποστάσει.

Pag. 236. *l.* 1. Κινδυνεύουσι) ῥιψοκινδύνως πράττουσι. *l.* 4. Τίς πω) οὐδεμία. *l.* 7. Ἀπείρξει τούτου) τούτου, τοῦ ἁμαρτάνειν δηλονότι. *ead.* Διεξεληλύθασί γε) ἐπραγματεύσαντο (φησὶ) περὶ πάσης ἀδικίας καὶ ἁμαρτίας οἱ νομοθέται, καὶ ἐξέθεντο ποινάς. *l.* 10. Κεῖσθαι αὐτὰς) τὰς ζημίας. *l.* 12. Ἀνήκουσιν) ἀνέρχονται. *l.* 13. Δέος τούτου) τοῦ θανάτου. *l.* 14. Οὐδὲν ἐπίσχει) οὐδὲν κωλύει (φησὶν) ὁ τοῦ θανάτου φόβος τοὺς βουλομένους ἐξαμαρτεῖν. *ead.* Ἀλλ' ἡ μὲν πενία) τὰς αἰτίας βούλεται δηλῶσαι τῶν ἁμαρτημάτων, ἀφ' ὧν κινούμενοι ἄνθρωποι ἁμαρτάνουσι· καὶ φησὶν ὅτι οἱ μὲν, ὑπὸ πενίας ἀναγκάζονται λῃσταὶ εἶναι· οἱ δὲ, ὑπὸ ἐξουσίας καὶ μεγαλοφροσύνης πλεονεκτοῦσιν· οἱ δὲ, ὁμοίως διά τινα κρείττονα ἀναγκάζονται κινδυνεύειν· οἷον, οἱ μέθυσοι καὶ πόρνοι, δι' ἡδονήν. καὶ ὅπερ φησὶν Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἠθικοῖς, ὅτι πᾶσα πρᾶξις καὶ προαίρεσις ἀγαθοῦ τινος ἐφίεσθαι δοκεῖ.

Pag. 237. *l.* 2. Αἱ δ' ἄλλαι ξυντ.) οἱ ξυντυχόντες τοῦ μέσου· ἤτοι, μήτε πένητες, μήτε πλούσιοι ὄντες. *l.* 4. Ἥ τε ἐλπὶς καὶ ὁ ἔρως) πρῶτον τὶς ἐρᾷ, εἶτα ἐλπίζει, εἶτα ἐγχειρεῖ. Ἡσιοδος, Μούνη δ' αὐτόθι ἐλπὶς ἐν ἀῤῥήκτοισι δόμοισι Ἔνδον ἔμιμνε, πίθου ὑπὸ χείλεσιν. καὶ τὰ λοιπά. *ead.* Ἐπὶ παντὶ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἐξάγουσιν ἐς τοὺς κινδύνους. *l.* 6. Τὴν ἐπιβολὴν) τὴν ἐγχείρησιν, τὴν εὐπορίαν, τὴν ἄνυσιν. *ead.* Ἐκφροντίζων) ἔξω φροντίδος τιθέμενος. *l.* 8. Καὶ ἡ τύχη ἐπ' αὐτοῖς) μετὰ τὸν ἔρωτα καὶ τὴν ἐλπίδα. *l.* 9. Ἀδοκήτως γὰρ ἐστιν) πολλάκις (φησὶν) ἐγχειρήσας τὶς πράγματι, ἔτυχεν αὐτοῦ· ἄλλος δὲ θεασάμενος, ῥιψοκινδύνως κατατολμᾷ τοῦ αὐτοῦ πράγματος, καὶ ἀπὸ μικροτέρων ἀφορμῶν ἐστιν ὅτε, διὰ τὸ καὶ τὸν ἄλλον ὁρᾷν ἐπιτυγχάνοντα. *l.* 11. Τινὰ προάγει) παρακινεῖ. *l.* 12. Ἢ ἄλλων ἀρχῆς) Ποτίδαια, περὶ ἐλευθερίας· Ἀθῆναι, περὶ ἄλλων ἀρχῆς, ἔν τε Σικελίᾳ, καὶ πολλαχοῦ. *l.* 13. Ἕκαστος ἀλογίστως) καὶ ἕκαστος (φησὶ) τῶν πολιτῶν μετὰ τοῦ κοινοῦ ἀλογίστως μειζόνως δοξάζει, καὶ ἐλπίζει νικῆσαι. *l.* 14. Ἁπλῶς τε) ταῦτα πρὸς τὸν Κλέωνα.

Pag. 238. *l.* 4. Οὔκουν χρὴ) ἐάν τε, φησὶ, θανάτῳ διαχρήσησθε Μιτυληναίους, ἐάν τε ἄλλῳ τῳ δεινῷ κολάσαντες τούτους νομίσητε ἀσφαλῶς ἕξοντες ὑπὸ χεῖρα πόλεις τὰς λοιπὰς, οὐ καλῶς ἔσεσθε βεβουλευμένοι. ἡ γὰρ ἀνθρωπίνη φύσις ὀξύῤῥοπος οὖσα, καὶ προθύμως ὅ, τι βουληθείη πράττουσα, οὐκ ἀνακοπήσεται τῆς ὁρμῆς τῇ τοιαύτῃ ὑμῶν ἀσφαλείᾳ. *ead.* Ὡς ἐχεγγύῳ) βεβαίῳ. ἰσχυρᾷ, ἐγγυῆσαι δυναμένῃ. *l.* 7. Καὶ ὅτι ἐν βρ.) καιρῷ βραχυτάτῳ δηλονότι, τῷ ψηφίσασθαι θάνατον Μιτυληναίων, ὡς ὁ Κλέων ἠξίου. τὸ δὲ οὔκουν χρὴ, ἀπὸ κοινοῦ ληπτέον. *l.* 9. Γνῷ μὴ περιεσομένη) ἀντὶ τοῦ, μὴ ἀπελπίσασα τοῦ περιεῖναι καὶ σωθῆναι. ὁ δὲ νοῦς τοιοῦτος, ὅτι ἐάν τις ἀποστῇ ἀφ' ἡμῶν πόλις, πάλιν αὐτὴν ἀναληψόμεθα, καὶ τὰς δαπάνας οὐκ ἀπολέσομεν. διὰ τὸ ἐλπίδα αὐτοῖς ζωῆς νομοθετῆσαι. ταῦτα δὲ πρὸς τὸν Κλέωνα, εἰπόντα, ἡμῖν δὲ πρὸς ἑκάστην πόλιν ἀποκεκινδυνεύσεται τά τε χρήματα καὶ αἱ ψυχαί. *ead.* Ἐς ξύμβασιν) φιλίαν. *l.* 11. Ἐκείνως δὲ) ἀλλοτρόπως.

Pag. 239. *l.* 1. Διὰ τὸ ἀξύμβατον) διὰ τὸ ἀσυγχώρητον. *l.* 2. Παραλαβεῖν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, πῶς οὐ βλάβη ἡμῖν; *ead.* Καὶ τῆς προσόδου) τοῦ κέρδους, *l.* 3. Τῷ δὲ) τῇ προσόδῳ, καὶ

φορολογίᾳ. *l.* 7. Λόγον ἰσχυούσαις) ἀπαρίθμησιν. πρὸς τὸν Κλέωνα καὶ ταῦτα. *l.* 10. Δρῶντες) ὑμεῖς οἱ Ἀθηναῖοι. τὸ ἑξῆς τοῦ λόγου, ἤν τινα ἀποςάντα χειρωσώμεθα, χαλεπῶς οἰόμεθα χρῆναι τιμωρεῖσθαι. *ead.* Καὶ βίᾳ) ἀκουσίως. *l.* 13. Οὐκ ἀφιςαμένους) τοῦ ἄρχεσθαι. τὸ ἑξῆς, ἀφιςαμένους οὐ σφόδρα κολάζειν. *l.* 14. Καὶ προκαταλαμβάνειν) πρὸς τὸ, καὶ μὴ τοῖς μὲν ὀλίγοις ἡ αἰτία προστεθῇ, τὸν δὲ δῆμον ἀπολύσητε. καὶ τὰ ἑξῆς.

Pag. 240. *l.* 1. Τούτου) τοῦ ἀποςῆναι. *l.* 3. Καὶ τοῦτο ἁμαρτάνοιτε) λείπει ἡ κατά. *l.* 6. Τοῖς ὀλίγοις) τοῖς δυνατοῖς. *ead.* Ἐὰν βιασθῇ) συναποςῆναι δηλονότι. *ead.* Τοῖς ἀποςήσασιν) ἤγουν, τοῖς ἄρχουσιν. *l.* 7. Ἀντικαθιςαμένης) ἐναντιουμένης. *l.* 8. Ἐς πόλεμον ἐπέρχεσθε) τῇ πόλει ἐπέρχεσθε. *l.* 10. Ὅπλων ἐκράτησεν) ἤγουν, ὡπλίσθη. *l.* 14. Τὰς πόλεις) ἡμῶν δηλονότι.

Pag. 241. *l.* 1. Ὁμοίως κεῖσθαι) ὡρίσθαι. *l.* 2. Μὴ προσποιεῖσθαι) μήτοιγε δεικνύειν τὸ γνῶναι, ἀλλὰ μηδὲ μέχρι σχήματος δεικνύειν τὴν ἀδικίαν ἐκείνων. *l.* 4. Ἐς τὴν κάθεξιν) τὴν ἀσφάλειαν, καὶ κατοχὴν, καὶ κράτησιν. *l.* 5. Ἢ δικαίως οὓς μὴ δεῖ) πρὸς τὸ, πειθόμενοι μὲν ἐμοὶ, τά τε δίκαια ἐς Μιτυληναίους, καὶ τὰ ξύμφορα ἅμα ποιήσετε. *l.* 8. Ἀμείνω τάδε εἶναι) τῶν βουλευμάτων τοῦ Κλέωνος δηλονότι. *l.* 9. Οἷς οὐδὲ ἐγὼ) οἷς οἴκτῳ καὶ ἐπιεικείᾳ. *l.* 10. Παραινουμένων) τῆς ἐμῆς παραινέσεως.

Pag. 242. *l.* 1. Ἢ μετ' ἔργων ἰσχύος ἀνοίᾳ ἐπιὼν) ἢ ἀβούλως, δηλονότι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει ἐργαζόμενος. *l.* 2. Τοιαῦτα μὲν ὁ Διόδοτος εἶπε) τινὲς λέγουσιν ὅτι τοιαῦτα δὲ, ὤφειλεν εἰπεῖν, ἐπειδὴ ὀπίσω εἶπε, τοιαῦτα μὲν ὁ Κλέων. ἀλλ' ἡμεῖς φαμὲν ὅτι ἐκεῖ καὶ τὸν δὲ ἀπέδωκεν, εἰπὼν, μετὰ ταῦτα δέ. *l.* 3. Μάλιςα ἀντιπάλων) ἀμφιβόλως ἔσχον καὶ ἐνδοιαςικῶς περὶ τὴν δόξαν. οὕτω γὰρ δεινῶς καὶ καλῶς εἰρήκασιν ἀμφότεροι ὥςε ἀμφιβάλλειν αὐτοὺς τίνι προστεθῶσιν ἄν. *l.* 5. Ἀγχώμαλοι) ἐγγὺς, ἴσαι, παραπλήσιοι, ἰσοσθενεῖς. *l.* 8. Προεῖχε δὲ ἡμέρᾳ τε καὶ νυκτὶ) τοῦ πλοῦ δηλονότι. *l.* 13. Ὕπνον ᾑροῦντο) ἐλάμβανον. *ead.* Κατὰ μέρος δὲ) κατὰ διαδοχὴν μερικήν.

Pag. 243. *l.* 4. Τὰ δεδογμένα) τῇ βουλῇ δηλονότι. *l.* 6. Παρὰ τοσοῦτον μὲν) ἀντὶ τοῦ, εἰς τοσοῦτον ἦλθε κινδύνου

ὥϛε καὶ ἀναγνωσθῆναι τὸ περὶ τοῦ θανάτου ψήφισμα. ἤ, ἀντὶ τοῦ παρὰ μικρόν. ἔμελλε γὰρ εὐθὺς πράξειν τὰ ἐπιϛαλέντα ὁ Πάχης. *l.* 11. Κλήρους δὲ) μερίδας. *l.* 12. Πλὴν τῆς Μηθυμναίων) οὗτοι γὰρ οὐκ ἀπέϛησαν. *l.* 13. Ἐξεῖλον) ἐξαιρέτους ἀνέθεσαν.

Pag. 244. *l.* 7. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει) μετάβασις. *l.* 11. Αὐτόθεν) ἀπὸ τῆς Μινωας. *l.* 12. Ἀπὸ τοῦ Βουδόρου) ἀκρωτήριον τῆς Σαλαμῖνος. *l.* 14. Ἔκπλους αὐτόθεν) ἀπὸ τῆς Μινώας. *ead.* Τριήρων τε) ὅ, τε Κνῆμος καὶ ὁ Βρασίδας οἱ Σπαρτιᾶται μετὰ τῶν τεσσαράκοντα νεῶν ἀπὸ Νισαίας ἐξαπίνης προσέπεσον τῷ Βουδόρῳ, ὥς φησιν ὁ συγγραφεὺς ἐν τῇ δευτέρᾳ.

Pag. 245. *l.* 4. Μεταξὺ τῆς νήσου) τῆς Μινώας. *l.* 5. Ἡ κατὰ γέφυραν) ὅπου. *l.* 13. Αὐτῶν τῷ τείχει) τῶν Πλαταιέων.

Pag. 246. *l.* 1. Εἰρημένον γὰρ ἦν αὐτῷ) ἀντίπτωσις, ἤτοι αἰτιατικὴ ἀντὶ γενικῆς. ἀντὶ τοῦ, εἰρημένου γὰρ αὐτῷ, εἶπεν. *l.* 2. Ἐκ Λακεδαίμονος) ἐκ τῆς βουλῆς τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 4. Μὴ ἀνάδοτος εἴη) μὴ ἀποδοθῇ δηλονότι ὀπίσω. μὴ ἀποδόσιμος γένοιτο. *l.* 5. Προσπέμπει δὲ) οὗτος ὁ δὲ πρὸς τὸν μέν. προεῖπε γὰρ ὅτι βίᾳ μὲν οὐκ ἐβούλοντο ἑλεῖν.

Pag. 247. *l.* 7. Τὴν μὲν παράδοσιν) ἡ δημηγορία τῶν Πλαταιέων δικανικωτέρα ἐϛί· τὸ δὲ προοίμιον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος, καὶ ἐκ προσοχῆς. *l.* 8. Δίκην) κρίσιν. *l.* 10. Οὐκ ἐν ἄλλοις δεξάμενοι) οὐκ ἐν ἄλλοις ἢ ὑμῖν. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ ἐν δικαϛαῖς οὐκ ἐν ἄλλοις δεξάμενοι γενέσθαι, ὥσπερ καὶ ἐσμὲν ἄρτι κρινόμενοι ὑφ' ὑμῶν. *l.* 11. Ἡ ὑμῖν) κατὰ δύο (φησὶ) τρόπους προὐθυμήθημεν ἐγχειρίσαι ὑμῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν, κατά τε τὸ μὴ περὶ θανάτου κριθῆναι, ἀλλὰ περί τινος μαλακωτέρας ζημίας, καὶ καθὸ δικαίους ὑμᾶς κριτὰς ἡγησάμεθα γενέσθαι. νῦν δὲ (φησὶ) φοβούμεθα μὴ ἀμφοτέρων ἅμα ἡμαρτήκαμεν. καὶ τὴν αἰτίαν εὐθὺς ἐπιφέρει. τόν τε γὰρ ἀγῶνα, φησὶ, καὶ τὰ ἑξῆς. *ead.* Τὸ ἴσον) τὸ δίκαιον. *ead.* Φέρεσθαι) ἀποφέρεσθαι. *l.* 13. Περὶ τῶν δεινοτάτων) περὶ τοῦ θανάτου. *l.* 14. Μὴ οὐ κοινοὶ) μὴ οὐκ ἴσοι, μὴ οὐ δίκαιοι, ἀλλ' ἑτεραλκέα τὴν νίκην ποιήσητε.

Pag. 248. *l.* 1. Τεκμαιρόμενοι) ἡμεῖς δηλονότι. *l.* 3. Ὦ τὰ μὲν) τῷ ἐρωτήματι. *l.* 6. Καὶ γὰρ ὁ μὴ ῥηθεὶς λόγος) ὁ

ἄνθρωπος ὁ σιωπήσας, καὶ μὴ εἰπών. *l.* 8. Σωτήριος ἂν ἦν) πρόξενος σωτηρίας. *l.* 9. Πρὸς τοῖς ἄλλοις) τοῖς σιωπῶσιν ἐξ ἀπορίας. *l.* 10. Ἐπεισενεγκάμενοι) ἡμεῖς δηλονότι.

Pag. 249. *l.* 1. Ἀλλὰ μὴ ἄλλοις) τοῖς Θηβαίοις φησίν. *l.* 5. Εὖ δεδρασμένων) ὑφ' ὑμῶν μὲν ὡς πολεμίους. τοῦτο τὸ ἐπιχείρημα λύσις ἐςὶ τοῦ Λακεδαιμονικοῦ διλημμάτου ἐρωτήματος, τοῦ λέγοντος, ὅτι ἠδικήσατε ἡμᾶς, ὦ Πλαταιεῖς, ἐν τῷ παρόντι πολέμῳ, ἢ οὔ; ἵνα εἰ μὲν εἴποιεν ἀδικήσαντες, ὡς ἀδίκους αὐτοὺς μετελεύσωνται· εἰ δὲ μὴ, ὡς ψευδομένους, εἴπερ ἀγαθόν τι ποιῆσαι Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς συμμάχους φήσαιεν. φασὶν οὖν οἱ Πλαταιεῖς, ἀπολογούμενοι ἐπὶ τούτοις, εἰ μὲν ὡς πολεμίους ἡμᾶς περὶ τούτων πυνθάνεσθε, φαμὲν μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Λακεδαιμονίους ὑμᾶς ὑφ' ἡμῶν, εἴτι μὴ καλὸν ἐν πολέμῳ πεπόνθατε, ὥπερ ἦμεν ἐχθροί· εἰ δὲ ὡς φίλους καταιτιᾶσθαι βούλεσθε, ἑαυτοὺς αἰτιᾶσθε. ὑμεῖς γὰρ πρότεροι ἠδικήσατε, καθ' ἡμῶν μετὰ τῶν συμμάχων Θηβαίων ἐπιςρατεύσαντες. *l.* 9. Μὴ εὖ παθόντας) αὐτοὺς ὑμᾶς τοὺς Λάκωνας. *l.* 10. Φίλους δὲ νομίζοντας) ἡμᾶς δηλονότι. *l.* 13. Τῷ δὲ) τῷ Μήδῳ.

Pag. 250. *l.* 1. Ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γῇ) ἐν τῇ Πλαταίᾳ. *l.* 6. Περιέςη τὴν Σπάρτην) ἐκύκλωσεν. *l.* 8. Ὧν οὐκ εἰκὸς) οὐ δίκαιον. *l.* 14. Τῷ πολέμῳ) τῷ νῦν δηλονότι. *ead.* Ἐκπρεπέςερον) ἔξω τοῦ πρέποντος.

Pag. 251. *l.* 2. Ὑμῶν κελευσάντων) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 3. Ἐναντία Θηβαίοις) μαχόμενοι τοῖς Θηβαίοις. *l.* 5. Οὐκέτι ἦν καλὸν) καλὸν, δίκαιον. οὐ καλὸν προδοῦναι δηλονότι εἰς τὰ προστασσόμενα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Καὶ πολιτείας μετέλαβεν) ἐπολιτογραφήθη. *l.* 8. Ἃ δὲ ἑκάτεροι) οἵ τε Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 10. Ἐπὶ τὰ μὴ ὀρθῶς ἔχοντα) ἐπὶ τὰ ἄδικα. *l.* 13. Καταλαμβάνοντας) λῃςρικῶς ἐπερχομένους. *l.* 14. Ἐν σπονδαῖς) σπονδῶν τῶν εἰρηνικῶν. *l.* 15. Κατὰ τὸν πᾶσι νόμον) τοῖς Ἕλλησιν.

Pag. 252. *l.* 1. Ὅσιον εἶναι) δίκαιον. *l.* 2. Βλαπτοίμεθα) ἀδικοίμεθα. *ead.* Αὐτίκα) ἐν τῷ ἐνεςῶτι. *l.* 3. Πολεμίῳ) ἐν τῷ πολέμῳ. *l.* 5. Ὠφέλιμοι δοκοῦσιν εἶναι) οἱ Θηβαῖοι δηλονότι. *l.* 6. Πολὺ καὶ ὑμεῖς) καὶ οἱ ἄλλοι Ἕλληνες. ἐφείσατο εἰπεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ τὸ φορτικόν. *l.* 7. Ὅτε ἐν μείζονι κινδύνῳ ἦτε) ἐπὶ τῶν Μακεδόνων, ἤτοι τῶν Μηδικῶν. *l.* 8.

Δεινοὶ) μετὰ δεινότητος. ead. Ὅτε πᾶσι) τοῖς Ἕλλησιν. l. 9. Οἵδε μετ' αὐτοῦ ἦσαν) ἤγουν, οἱ Θηβαῖοι συνεμάχουν αὐτῷ. l. 11. Ἀντιθεῖναι) ἐναντίαν θεῖναι. ead. Καὶ μείζω τε πρὸς ἐλάσσω) μείζω προθυμίαν πρὸς ἐλάσσω ἁμαρτίαν. l. 13. Ἀρετὴν) ἀνδρείαν.

Pag. 253. l. 1. Ἐπῃνοῦντό τε μᾶλλον) ὑπερβαλλόντως εἶχον τὸν ἔπαινον. l. 2. Ἀσφαλείᾳ) τῇ ἑαυτῶν δηλονότι. ead. Ἐθέλοντες δὲ) ὅπερ καὶ Ἀθηναῖοι ἔπραξαν, τὴν πόλιν αὐτῶν ἐρημώσαντες, καὶ ναυσὶ κινδυνεύσαντες. ead. Τολμᾷν) σὺν τόλμῃ πράττειν. l. 7. Γιγνώσκοντας) ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους. l. 9. Τὴν χάριν τῆς ἀρετῆς ἔχωσι) παρέχωσι. l. 13. Μὴ τὰ εἰκότα) οὐχὶ δίκαια. l. 14. Ἐπαινούμενοι δὲ) ὑμεῖς δηλονότι.

Pag. 254. l. 1. Ἀνδρῶν ἀγαθῶν πέρι) ἀνδρῶν ἀγαθῶν, ὑμῶν δηλονότι τῶν Πλαταιέων. l. 2. Αὐτοὺς ἀμείνους ὄντας) ἀντὶ τοῦ, ὑμᾶς τοὺς Λακεδαιμονίους. ὅρα δὲ πῶς κολακεύει λανθανόντως τοὺς Λάκωνας. l. 4. Ἀνατεθῆναι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀποδέξωνται. l. 6. Ἐς τὸν τρίποδα) τὸν ἐκ τῶν Μηδικῶν σκύλων, ὃν ὁ Παυσανίας ἐποίησε. l. 11. Θηβαίων ἡσσώμεθα) διὰ τοὺς Θηβαίους καταβαλλώμεθα. l. 13. Νῦν δὲ) κινδυνεύομεν δηλονότι.

Pag. 255. l. 1. Καὶ ἀτιμώρητοι) οὐδεμίαν βοήθειαν ἔχοντες ὑπό τινος. l. 4. Τῶν ξυμμαχικῶν) τῶν ἐφόρων τῆς ξυμμαχίας ἡμετέρας. l. 5. Καὶ τῆς ἀρετῆς) τῆς ἡμετέρας. ead. Τῆς ἐς τοὺς Ἕλληνας) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἕνεκα. τὸ ἑξῆς, ἀξιοῦμεν καμφθῆναι. καὶ τοῦτο ἀπὸ τοῦ πρέποντος. l. 8. Οὓς μὴ ὑμῖν πρέπει) ἀξιοῦμεν, ἀπὸ κοινοῦ. l. 9. Δόντας ἄλλοις) τοῖς Θηβαίοις. l. 10. Κακίαν αὐτοὺς) ὑμᾶς τοὺς Λάκωνας. l. 13. Ἀλλ' εὔνους) ὄντας δηλονότι. l. 14. Ὥστε καὶ τῶν σωμάτων) ἀνωτέρω μὲν ὑπὲρ τῆς πόλεως ἠγωνίζετο· νῦν δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν ἑαυτῶν σωμάτων.

Pag. 256. l. 1. Καὶ χεῖρας προϊσχομένους) ἱκετεύσαντας. l. 3. Τούτους) τοὺς αὐτομόλους. l. 14. Παρὰ τοῖς αὐθένταις) τοῖς φονεῦσιν. αὐθένται κυρίως οἱ αὐτόχειρες, καὶ οἱ πολέμιοι. οἱ δὲ νῦν, αὐθέντας τοὺς κυρίους καὶ δεσπότας. αὐθέντας δὲ τοὺς Θηβαίους ὧδε φησί. l. 16. Πρὸς δὲ, καὶ γῆν) πρὸς τοῖς εἰρημένοις.

Pag. 257. l. 3. Τῶν ἑσσαμένων) ἱδρυσαμένων. l. 4.

Ἀφαιρήσεσθε) ζημιώσετε. *l.* 5. Οὐ πρὸς τῆς ὑμετέρας δόξης) οὐχ ἅπτεται τῆς ὑμετέρας δόξης. ὅρα πάλιν πῶς κολακεύει. *l.* 6. Οὔτε ἐς τὰ κοινὰ) ἀπὸ τοῦ ἀδόξου καὶ ἀδήλου τῆς τύχης τὸ ἐπιχείρημα, ἐν ᾧ καὶ εἰσβολὴ αἰδοῦς καὶ ἐλέου. *l.* 11. Ἀλλ' οἷοί τε ἂν) τουτέστιν, εὐεργέται τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὑμῶν αὐτῶν, διὰ τὰ ἐν Ἰθώμῃ. *l.* 13. Ἡ χρεία) ἡ ἀνάγκη. *l.* 14. Θεοὺς τοὺς ὁμοβωμίους) τοὺς τιμωμένους ἐν τοῖς αὐτοῖς καὶ ὁμοίοις βωμοῖς.

Pag. 258. *l.* 3. Τῶν πατρῴων τάφων) ἕνεκα δηλονότι. *l.* 4. Τοὺς κεκμηκότας) τοὺς νεκρούς. *l.* 8. Ἀναγκαῖόν τε) χρήσιμον. *l.* 9. Λόγου τελευτᾷν) ἤγουν, κατὰ τὸ τέλος τοῦ λόγου εἰπεῖν. *l.* 12. Τῷ αἰσχίστῳ) τῷ αἰσχίστῳ, καὶ ὀλέθρῳ, τῷ λιμῷ. Ὅμηρος, Λιμῷ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Pag. 259. *l.* 11. Ἐπειδὴ καὶ ἐκείνοις) τοῖς Πλαταιεῦσι. *ead.* Τὴν αὐτῶν) τῶν Θηβαίων. *l.* 13. Ὡς δ' ἐκέλευσαν) οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 260. *l.* 1. Τοὺς μὲν λόγους οὐκ ἂν ᾐτησ.) οὓς μέλλομεν ἐρεῖν δηλονότι. *ead.* Εἰ καὶ αὐτοὶ) οἱ Πλαταιεῖς. *l.* 2. Καὶ μὴ ἐπὶ ἡμᾶς) καθ' ἡμῶν. *l.* 3. Καὶ περὶ αὐτῶν) ἑαυτῶν τῶν Πλαταιέων. *l.* 5. Ὧν οὐδεὶς) τῶν Μηδικῶν. *l.* 6. Πρὸς μὲν τὰ) πρός τινα. *l.* 7. Ἵνα μήτε ἡ ἡμετέρα) ταῦτα εἰρωνικῶς λέγει ὁ Θηβαῖος. οὐ γὰρ ἔχει τοιοῦτον φρόνημα, ὡς ἐκ τῶν ἑπομένων ἐστὶ δῆλον. ὡς καὶ Ὅμηρος ποιεῖ τὸν Ἕκτορα λέγειν τὰ πρὸς τὸν Ἀχιλλέα, Οἶδα δ' ὅτι σὺ μὲν ἐσθλὸς, ἐγὼ δὲ σέθεν πολὺ χείρων. *ead.* Ὠφελῇ) πρὸς τὰ ἡμῶν κατηγορηθέντα. *l.* 8. Μήτε ἡ τούτων δόξα) ἡ δοκοῦσα παρ' αὐτοῖς κακία. *l.* 9. Αὐτοῖς διάφοροι) τοῖς Πλαταιεῦσιν. *l.* 10. Ὕστερον τῆς ἄλλης Βοιωτίας) μετὰ τὴν συνοίκησιν τῆς ἄλλης Βοιωτίας. *l.* 12. Οὐκ ἠξίουν οὗτοι) οἱ Πλαταιεῖς. *l.* 14. Ἔξω δὲ) ἀντὶ τοῦ ἄνευ. *l.* 15. Ἐπειδὴ προσηναγκάζοντο) ἐμμένειν τοῖς πατρίοις ἔθεσι.

Pag. 261. *l.* 5. Καὶ ἡμᾶς λοιδοροῦσι) Μηδίσαντας δηλονότι. *l.* 7. Τῇ αὐτῇ ἰδέᾳ) τῇ αὐτῇ ὑποθέσει. *l.* 8. Ἀττικίσαι) τὰ τῶν Ἀττικῶν φρονῆσαι. ὥσπερ ἡμεῖς μόνοι ἐμηδίσαμεν, οὕτω καὶ οὗτοι μόνοι ἠττίκισαν. *l.* 10. Κατ' ὀλιγαρχίαν) τουτέστι, κατὰ ἀριστοκρατίαν. *l.* 12. Καὶ τῷ σωφρονεστάτῳ) τουτέστι, τοῖς σώφροσιν ἀνδράσιν. *l.* 13. Ὀλίγων ἀνδρῶν) Ἀτταγίνου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν Μηδισάντων.

Pag. 262. *l.* 2. Κατέχοντες ἰσχύϊ) βίᾳ. *ead.* Ἐπηγάγοντο αὐτὸν) τὸν βάρβαρον. *l.* 4. Οὐδ' ἄξιον) Μετάθεσις αἰτίας τοῦ Μηδισμοῦ. μεθιςᾶ γὰρ τὴν αἰτίαν εἰς τοὺς τῶν Θηβαίων δυνατωτέρους. *l.* 5. Καὶ τοὺς νόμους ἔλαβεν) ἡ πόλις ἡμῶν. *l.* 6. Σκέψασθαι χρὴ) τὸ ἑξῆς, σκέψασθαι χρὴ, εἰ μαχόμενοι ἠλευθερώσαμεν, νῦν προθύμως συνελευθεροῦμεν. *l.* 10. Καὶ νικήσαντες αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Καὶ τοὺς ἄλλους) Ἕλληνας δηλονότι. *l.* 15. Μᾶλλόν τε) ἡμῶν δηλονότι. *l.* 16. Καὶ ἀξιώτεροι) ἄξιοι πᾶσαν ζημίαν παθεῖν.

Pag. 263. *l.* 3. Ὑπάγεσθαι αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 4. Μετ' αὐτῶν ἄλλοις) Ἕλλησι δηλονότι. *ead.* Ὑπάρχον τε) ἀντὶ τοῦ, δυνατὸν ἦν ὑμῖν παραιτεῖσθαι. *ead.* Εἴτι καὶ ἄκοντες) ὁ νοῦς τοιοῦτος, εἰ ἀκουσίως τοῖς Ἀθηναίοις συνεμαχεῖτε, καὶ κατεδουλοῦτε τοὺς Ἕλληνας, ἔδει ὑμᾶς προσδραμεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις· καὶ ἐκεῖνοι διὰ τὴν ἐπὶ τῷ Μήδῳ συμμαχίαν ὑμῶν καὶ προθυμίαν (ἣν ἀεὶ προβάλλεσθε καὶ καυχᾶσθε) οὐκ ἂν ὑμᾶς παρεχώρησαν ὑπὸ ἡμῶν παθεῖν. *l.* 5. Προσήγεσθε) ἐδουλοῦσθε. *l.* 11. Πολὺ δέ γε αἴσχιον) δευτέρα λύσις τοῦ ἀπρεποῦς. ἀντίςροφον κῶλον. *l.* 13. Τοὺς μὲν) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 14. Τοὺς δὲ) τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. *ead.* Καὶ οὐκ ἴσην αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 264. *l.* 1. Ὑμεῖς μὲν γὰρ) οἱ Πλαταιεῖς. *l.* 2. Ἐπηγάγεσθε) ἐφειλκύσατε, εἰς τὸ βοηθῆσαι δηλονότι. *l.* 3. Αἰσχρὸν μᾶλλον) αἰσχρὸν μᾶλλον τὰς ὀφειληθείσας χάριτας μετὰ δικαιοσύνης, εἰς ἀδικίαν δὲ ἀποδιδομένας, ἢ τὰς ὁμοίας χάριτας ἀντιδιδόναι. λείπει ἡ οὐ· ἵν' ᾖ οὕτω, καίτοι τὰς ὁμοίας χάριτας μὴ ἀντιδιδόναι οὐκ αἰσχρὸν μᾶλλον ἢ τὰς μετὰ, καὶ ἑξῆς. *l.* 7. Ὑμεῖς δὲ) οἱ Πλαταιεῖς. *l.* 8. Τοῖς δὲ) τοῖς Ἕλλησιν. *l.* 9. Ἀφ' ὧν) πραγμάτων. οἷον, προθυμίας, καὶ ἀνδρείας. *ead.* Δι' ἑτέρους) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 10. Ἀθηναίους εἵλεσθε) προτιμοτέρους ἐποιήσατε εἰς τὸ ξυμμαχεῖν αὐτοῖς.

Pag. 265. *l.* 2. Μέχρι τοῦ δεῦρο) ἔχετε δηλονότι. *l.* 3. Καὶ οὐδενὸς ὑμᾶς βιασαμένου) προεῖπε γὰρ ὅτι ὑπὸ ὀλίγων αὐτοκρατόρων ἐτυραννούμεθα. *ead.* Ὥσπερ ἡμᾶς) ἐβιάσατο δηλονότι. *l.* 5. Ὥςε μηδετέροις) τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις. *ead.* Τίνες ἂν οὖν ὑμῶν) ἀντὶ τοῦ, οὐδεὶς δηλονότι. *l.* 6. Πᾶσι τοῖς Ἕλλησι) λείπει ἡ ὑπό. *l.* 7. Ἐπὶ τῷ ἐκείνων

κακῷ) τουτέςι, τῶν Ἑλλήνων τῇ δουλώσει. *ead.* Καὶ ἃ μὲν ποτὲ) ποτὲ, ἐπὶ τῶν Μηδικῶν δηλοῖ. *l.* 8. Οὐ προσήκοντα νῦν) τῇ αὐτῶν φύσει δηλονότι. *l.* 9. Ἃ δὲ ἡ φύσις) ἡ ὑμετέρα. *l.* 11. Τὰ μὲν οὖν ἐς τὸν ἡμέτερον) τὸ δεύτερον ἀντιληπτικὸν τῶν Πλαταιέων ἐντεῦθεν λύει.

Pag. 266. *l.* 2. Οὐ νομίζομεν) οὐ βεβαίως δοξάζομεν. *l.* 3. Πρός τε τὴν ὑμετέραν πόλιν) κατὰ τῆς ὑμετέρας πόλεως. *l.* 4. Καὶ τὴν γῆν ἐδῃοῦμεν) μεταςατικόν. οἱ περὶ Ναυκλείδην. *l.* 8. Ἐπεκαλέσαντο) προήγαγον, ἐφειλκύσαντο. *ead.* Οἱ γὰρ ἄγοντες) οἱ ἄξαντες. *l.* 9. Ἀλλ' οὔτ' ἐκεῖνοι) τὸ ἑξῆς, ἀλλ' οὔτε ἐκεῖνοι, οὔτε ἡμεῖς ἀδικοῦμεν δηλονότι. τὸ δὲ, ὡς ἡμεῖς κρίνομεν, διὰ μέσου. *l.* 10. Οὐδ' ἡμεῖς) ἀδικοῦμεν δηλονότι. *l.* 11. Καὶ πλείω) περισσοτέρως. *ead.* Παραβαλλόμενοι) ῥιψοκινδυνοῦντες. *l.* 13. Τούς τε ὑμῶν χείρους) ἀδίκους μᾶλλον γενέσθαι. χείρους δηλονότι.

Pag. 267. *l.* 1. Σωφρονιςαὶ ὄντες τῆς γνώμης) ὠφελοῦντες καὶ τὰς γνώμας, καὶ τὰ σώματα. τὰς μὲν γνώμας, ἵνα μὴ κακῶς βουλεύωνται· τὰ δὲ σώματα, ἵνα μὴ διαρπάζωσιν ἀλλήλους, μηδ' ἐξελαύνωσι, μηδὲ κακῶς ποιῶσι πολῖται πολίτας. ἵνα λάβωμεν τὸ σωφρονεῖν ἀντὶ τῆς ὠφελείας. *l.* 2. Τὴν πόλιν) τὴν τῶν Βοιωτῶν. *l.* 3. Ἐχθροὺς οὐδενὶ) τῶν Ἑλλήνων. *l.* 5. Τεκμήριον δὲ) τὸ ῥηθησόμενον. *l.* 10. Κατανοήσαντες) καταμαθόντες. *l.* 11. Ἀνεπιεικέςερον) ἀπανθρωπότερον.

Pag. 268. *l.* 1. Χεῖρας προϊσχομένους) ἤγουν ἱκέτας γενομένους. *l.* 9. Οὗτοι τὰ ὀρθὰ) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 12. Ἵνα ὑμεῖς μὲν) κεφάλαιον τὸ δίκαιον· ᾧ ἐπήγαγε τὴν ἐκβολὴν τῆς αἰδοῦς, ἧς ἡ ἀρχὴ, καὶ μὴ παλαιὰς ἀρετάς. *l.* 14. Τετιμωρημένοι) κολάσαντες αὐτούς.

Pag. 269. *l.* 1. Ἐπικλασθῆτε) χαυνωθῆτε. *ead.* Ἃς χρὴ) τὰς ἀρετάς. *l.* 3. Οὐκ ἐκ προσηκόντων ἁμαρτάνουσι) ὅτι ἀντ' ἀγαθῶν κακοὶ γεγένηνται, οὐ προσήκοντος αὐτοῖς τοῦ ἁμαρτάνειν, διὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς ἀνδραγαθίαν. *l.* 13. Οἱ δὲ δικαίως) ἐπανάληψις τοῦ ἀντεγκλήματος. *ead.* Ἐπίχαρτοι εἶναι) ὧν τῷ ὀλέθρῳ ὀφείλει πάντας ἀνθρώπους ἐπιχαρῆναι. *l.* 14. Τὴν νῦν ἐρημίαν) τοῦτο πρὸς τὸν λόγον τῶν Πλαταιέων, ὃν εἶπον, καὶ περιεώσμεθα ἐκ πάντων ἔρημοι καὶ ἀτιμώρητοι.

Pag. 270. *l.* 2. Τιμωρίαν) οἶμαι λείπειν ἀδικηθήσονται. *l.* 4. Ἀλλ' ἀπὸ ξυμβάσεως) φιλίας. *l.* 6. Καὶ τῷ τῶν Ἑλ-

λήνων νόμῳ) τῷ κελεύοντι παρὰ τὰς σπονδὰς μηδένα ἀναιρεῖν. *ead.* Παραβαθέντι) ἀθετηθέντι. *l.* 9. Περιωσθῶμεν) ἀπωσθῶμεν. *l.* 10. Προθήσοντες) προθέμενοι. *l.* 12. Ἁμαρτανομένων δὲ) ἐσφαλμένων δὲ τῶν ἔργων.

Pag. 271. *l.* 7. Μετὰ τὸν Μῆδον) μετὰ τὸν πόλεμον τοῦ Μήδου. *l.* 9. Προΐσχοντο) προεβάλλοντο. *ead.* Κοινοὺς εἶναι) τουτέστιν, Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων, κατὰ τὸν Ἀρχιδάμου πρὸς αὐτοὺς ἐν τῇ δευτέρᾳ λόγον. *ead.* Κατ' ἐκεῖνα) τὰ τοῦ Παυσανίου δηλονότι. *l.* 10. Ἔκσπονδοι ἤδη) γενόμενοι. *l.* 11. Αὖθις τὸ αὐτὸ) ἐρώτημα δηλονότι.

Pag. 272. *l.* 1. Καὶ ἐξαίρετον ἐποιήσαντο οὐδένα) ἐκβεβλημένον τοῦ φόνου. *l.* 5. Καὶ ὅσοι τὰ σφέτερα) τὰ τῶν Θηβαίων. *l.* 8. Πρὸς τῷ Ἡραίῳ) πλησίον τοῦ ναοῦ τῆς Ἥρας. *l.* 15. Ἀπεμίσθωσαν) ἐπὶ μισθῷ δεδώκασιν.

Pag. 273. *l.* 2. Ἀποτετραμμένοι ἐγένοντο) ἀπὸ τῆς φιλίας ἐκείνων ἀπέστησαν. *l.* 5. Ἐπειδὴ Ἀθηναίων) ἀφ' οὗ. *l.* 10. Χειμασθεῖσαι) τὸν χειμῶνα διαβιβάσασαι. *ead.* Και ἀπ' αὐτῆς) περιττὸς ὁ καί.

Pag. 274. *l.* 5. Καὶ παρεσκευάζοντο) πρὸς τὸ ἐπιπλεῦσαι κατὰ τῶν Κερκυραίων στασιαζόντων. *l.* 8. Ναυμαχιῶν) οὐχ ὅτι γέγονεν ἐν Ἐπιδάμνῳ ναυμαχία, ἀλλὰ διὰ τὴν αἰτίαν τῆς Ἐπιδάμνου ἐν τοῖς Συβότοις, ὅτε ἐζώγρησαν Κορίνθιοι οὐκ ἐλάσσους χιλίων Κερκυραίων. *l.* 10. Τοῖς προξένοις διηγγυημένοι) διεγγύᾳ τῶν προξένων. *l.* 12. Μετιόντες) ὑποποιούμενοι.

Pag. 275. *l.* 2. Κατὰ τὰ ξυγκείμενα) τὰ συμπεφωνημένα. *l.* 3. Καὶ ἦν γὰρ Πειθίας ἐθελοπρόξενος) ἀφ' ἑαυτοῦ γενόμενος, καὶ μὴ κελευσθεὶς ἐκ τῆς πόλεως. οἱ γὰρ πρόξενοι, κελευόμενοι ἐκ τῆς ἑαυτῶν πόλεως ἐγίνοντο. *l.* 5. Οὗτοι οἱ ἄνδρες) οὗτοι οἱ ἀπὸ Κορίνθου ἐπανελθόντες, οἱ προδόται. *l.* 12. Καὶ βουλῆς ὢν) βουλῆς, ὁ βουλευτής· ἡ γενική, βουλῆντος. *l.* 13. Πειθει) τοὺς Κερκυραιους. *ead.* Οἱ δὲ ἐπειδὴ) οἱ πέντε ἄνδρες. *l.* 14. Ἐξειργοντο) ἐξέπιπτον τῆς βουλήσεως αὐτῶν.

Pag. 276. *l.* 6. Οἱ δέ τινες) οἱ πέντε ἄνδρες. *l.* 11. Τὸ δὲ πλέον) πλῆθος δηλονότι.

Pag. 277. *l.* 1. Ὡς ξυνέφερε) αὐτοῖς δηλονότι. *ead.* Πείσοντας) πείσοντας οὐχὶ τοὺς Ἀθηναίους ἀλλὰ τοὺς τῷ Πειθίᾳ τῆς αὐτῆς γνώμης, οὓς προεῖπε. *l.* 2. Μηδὲν ἀνεπιτή-

δειον) ἀνεπιτήδειον τῇ Κερκύρᾳ. *l.* 6. Ἐν δὲ τούτῳ) τῷ καιρῷ δηλονότι. *ead.* Οἱ ἔχοντες τὰ πράγματα) οἱ δυνατοὶ, οἱ πλούσιοι. *l.* 11. Ἱδρύνθη) ἐκαθέσθη ἐν ἀσφαλείᾳ. *l.* 12. Λιμένα εἶχον) εἰς ἀσφάλειαν ἑαυτῶν δηλονότι. *ead.* Οἱ δὲ, τήν τε ἀγορὰν) οἱ δυνατοὶ, καὶ ἔχοντες τὰ πράγματα.

Pag. 278. *l.* 5. Τοῖς δ' ἑτέροις) τοῖς πλουσίοις. *l.* 6. Διαλιπούσης δ' ἡμέρας) παρελθούσης ἡμέρας μιᾶς. *l.* 7. Καὶ πλήθει) λαοῦ δηλονότι. *l.* 8. Ξυνεπελάβοντο) ἐβοήθησαν, συνεψήφαντο. *l.* 9. Τῷ κεράμῳ) ἤγουν ταῖς κεραμίσι. *ead.* Καὶ παρὰ φύσιν ὑπομένουσαι) ἤγουν τολμῶσαι παρὰ φύσιν. *l.* 10. Γενομένης δὲ τῆς τροπῆς) ἤγουν τοῦ ἡλίου περὶ δυσμὰς ὄντος. *l.* 11. Οἱ ὀλίγοι) οἱ μὲν γὰρ προϊστάμενοι τῶν Κερκυραίων ᾑροῦντο τὴν τῶν Ἀθηναίων συμμαχίαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐλάττους ὄντες τοὺς Λάκωνας. Ὀλίγους γὰρ ἐνταῦθα λέγει οὐ τὸ πλῆθος ὄντας ὀλίγους, ἀλλὰ τῇ δυνάμει, ὡς ἂν εἴποι τις οὐ τῷ πόσῳ, ἀλλὰ τῇ ποιότητι. *ead.* Αὐτοβοεὶ) ἤγουν ἀπὸ μιᾶς βοῆς. *l.* 12. Ἐπελθὼν) ἐπιθετικῶς κινηθεὶς. *ead.* Καὶ σφᾶς) τοὺς ὀλίγους. *l.* 14. Ἔφοδος) ἐπέλευσις τῶν δημοτῶν κατὰ τῶν ὀλίγων. *ead.* Φειδόμενοι οὔτε) οὐκ ἀπεχόμενοι. *l.* 15. Καὶ χρήματα πολλὰ) πράγματα.

Pag. 279. *l.* 1. Ἐκινδύνευσε πᾶσα) ἐν χρῷ τοῦ κινδύνου ἐγένετο.

Pag. 280. *l.* 3. Ἔμελλεν ἀποπλεύσεσθαι) ἀποχωρήσειν τῆς Κερκύρας. *l.* 5. Τῶν αὐτοῦ) ἀπὸ τῶν νηῶν. *ead.* Ὅπως ἧσσόν τι ἐν κινήσει ὦσι) ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅλως, ἢ ἔλαττον. *l.* 8. Κατέλεγον) καταλέγοντες ἐνέβαλον. *l.* 9. Καθίζουσιν ἐς τὸ τῶν Διοσκούρων ἱερὸν) ἱκέται δηλονότι. *l.* 11. Ὡς δ' οὐκ ἔπειθεν) ἀνίστασθαι. *l.* 12. Ὑγιὲς διαν.) ὀρθὸν, ἀληθές.

Pag. 281. *l.* 5. Καὶ διακομίζει) διαπερᾷ. *l.* 6. Ἐκεῖσε αὐτοῖς) εἰς τὴν νῆσον. *l.* 7. Τῆς δὲ στάσεως ἐν τουτῳ οὔσης) οὔπω καταλλαγῆς γενομένης. *ead.* Ἐν τούτῳ) τῷ πράγματι. τῷ δεινῷ. *l.* 8. Διακομιδὴν) διαπεραίωσιν. *l.* 9. Πελοποννησίων νῆες) αἱ τεσσαράκοντα, ὧν Ἀλκίδας ἐστρατήγει, καὶ αἱ λοιπαὶ Λευκαδίαι, ἃς εἴρηκεν. *l.* 13. Ἐς Σύβοτα λιμένα τῆς ἠπείρου) τὸν ἔρημον, οὗ μέμνηται ἐν τῇ πρώτῃ. *l.* 14. Ἐπέπλεον τῇ Κερκύρᾳ) κατὰ τῆς Κερκύρας ἔπλεον. *l.* 15. Οἱ δὲ, πολλῷ) οἱ Κερκυραῖοι.

Pag. 282. *l.* 3. Σφᾶς τε ἐᾶσαι) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 5.

Πρὸς τοῖς πολεμίοις) πλησίον τῶν πολεμίων. *l.* 6. Ἠυτομόλησαν) πρὸς τοὺς ἐναντίους. *ead.* Ἐν ἑτέραις δὲ ἀλλήλοις) οὐχὶ τοῖς ἐναντίοις. *l.* 8. Τῶν ποιουμένων) τῶν γινομένων πραγμάτων. *l.* 9. Τὴν ταραχὴν) τῶν Κερκυραίων τὴν ἀσυνταξίαν. *ead.* Πρὸς τοὺς Κερκυραίους ἐτάξαντο) κατὰ τῶν Κερκυραίων παρετάξαντο. *l.* 10. Πρὸς τὰς δώδεκα ναῦς τῶν Ἀθηναίων) παρετάξαντο δηλονότι. *l.* 12. Κακῶς τε καὶ κατ' ὀλίγας) ἀτάκτως, καὶ μετὰ ὀλίγων νηῶν. *l.* 13. Ἐταλαιπωροῦντο) ἔπασχον κακῶς οἱ Κερκυραῖοι. *l.* 14. Φοβούμενοι τὸ πλῆθος) τῶν νηῶν τῶν Κερκυραίων. *ead.* Καὶ τὴν περικύκλωσιν) τὸ περικυκλωθῆναι ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων.

Pag. 283. *l.* 1. Ἀθρόαις μὲν) ταῖς ἐναντίαις ναυσί. *l.* 5. Καὶ δείσαντες) οἱ Πελοποννήσιοι. *l.* 7. Οἱ δ' ὑπεχώρουν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 14. Κρατοῦντες) τῇ ναυμαχίᾳ οἱ Πελοποννήσιοι.

Pag. 284. *l.* 3. Ἐπὶ μὲν τὴν πόλιν) κατὰ τῆς πόλεως. ἤγουν τῶν πολιτῶν. *l.* 7. Οὐδὲν μᾶλλον) ἤγουν οὐδ' ὅλως.

Pag. 285. *l.* 4. Καὶ ὑπὸ νύκτα αὐτοῖς ἐφρυκτωρήθησαν) διὰ φρυκτοῦ ἐμηνύθησαν. ἀντὶ τοῦ, ἀρχομένης ἡμέρας διὰ πυρσῶν ἐμηνύθησαν. *l.* 10. Ἐκομίζοντο ἐπ' οἴκου) ἐπεραιοῦντο. *ead.* Καὶ ὑπερενεγκόντες) ὑπερβιβάσαντες. *l.* 11. Ὅπως μὴ περιπλέοντες ὀφθῶσιν) ὅπως μὴ περιπλέοντες ἔξωθεν τὴν Λακεδαιμονίαν καὶ τὸν Ἰσθμὸν, φωραθῶσιν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Ἀποκομίζονται) ἀποπλέουσιν. *l.* 14. Οἰχομένας) ἀποπλευσάσας. *ead.* Τούς τε Μεσσηνίους) οὓς ὁ Νικόστρατος ἐν Ναυπάκτῳ πεντακοσίους ἤγαγεν.

Pag. 286. *l.* 2. Ἃς ἐπλήρωσαν) ἀνδρῶν δηλονότι. *l.* 3. Ἐν ὅσῳ) χρόνῳ δηλονότι. *ead.* Περιεκομίζοντο) περιέπλεον. *ead.* Εἴ τινα λάβοιεν) ἀντὶ τοῦ ἔλαβον. *l.* 9. Ἐν τῷ ἱερῷ ἀλλήλους) νῦν ἀντὶ τοῦ ἑαυτούς. *l.* 10. Καὶ ἐκ τῶν δένδρων τινὲς) μετεωριζόμενοι δηλονότι. *l.* 11. Ἡμέρας τε ἑπτὰ) ἤγουν καθ' ἡμέρας τε ἑπτά. *l.* 13. Σφῶν αὐτῶν) ἤγουν ἑαυτῶν.

Pag. 287. *l.* 1. Τὴν μὲν αἰτίαν ἐπιφέροντες) τὸ ἔγκλημα. ἤγουν ἐγκαλοῦντες ἔγκλημα κοινὸν τὴν κατάλυσιν τοῦ δήμου. *l.* 2. Καὶ ἄλλοι χρημάτων) ἀπέθανον δηλονότι. *l.* 3. Ὑπὸ τῶν λαβόντων) τὰ χρήματα. *ead.* Πᾶσά τε ἰδέα) πάντα δηλαδὴ τὰ εἰωθότα ἐν ταῖς στάσεσι γίνεσθαι, τότε συνέβη καὶ ἄλλα δὲ περισσότερα ἐν ταύτῃ τῇ στάσει. ὥστε ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας ἐγένετο. *l.* 4. Καὶ, οἷον φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ) καὶ

οἶον ἔθος ἐςὶν ἐν τοιαύτῃ ςάσει. *l.* 5. Οὐδὲν ὅ, τι οὐ ξυνέβη) ἀντὶ τοῦ πᾶν. *l.* 7. Πρὸς αὐτοῖς) ἀντὶ τοῦ ἐν. *ead.* Καὶ περιοικοδομηθέντες) κτισμασι περιληφθέντες. *l.* 8. Οὕτως ὠμὴ ςάσις) ἀντὶ τοῦ, εἰς ὠμότητα πολλὴν ἡ ςάσις προεχώρησε, καὶ μᾶλλον (φησὶν) ὠμὴ ἔδοξεν ἤπερ ἐγένετο· ἐπειδὴ πρώτως ἐν τῷ πολέμῳ γενομένη ἐξένισεν αὐτοὺς, παρὰ τὸ εἰωθὸς γενομένη. *l.* 10. Ἐν τοῖς) ἤγουν τοῖς Κερκυραίοις. *l.* 11. Ἐπεὶ ὕςερόν γε) ἤγουν μετ' ἐκείνην. *ead.* Καὶ πᾶν, ὡς εἰπεῖν, τὸ Ἑλληνικὸν) ἀντὶ τοῦ, πάντες οἱ Ἕλληνες. *l.* 13. Τοὺς Ἀθηναίους ἐπάγεσθαι) λείπει τὸ ἀξιούντων. *l.* 14. Λακεδαιμονίους) εἰκότως οἱ ὀλιγαρχικοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπεκαλοῦντο, ἐσπουδακότας ὀλιγαρχεῖσθαι τὰς πόλεις. *ead.* Οὐκ ἂν ἐχόντων πρόφασιν) ἀντὶ τοῦ, αἰτίαν οὐκ ἐχόντων πρὸ πολέμου καλεῖν αὐτοὺς τῶν Ἑλλήνων, νῦν δὲ λαβόντων ἀφορμὴν, διὰ τὸ ἐχθροὺς εἶναι ἀλλήλοις Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους.

Pag. 288. *l.* 2. Καὶ ξυμμαχίας ἅμα) ἡ διάνοια τοιαύτη, οἱ προεςῶτες τῶν δήμων καὶ οἱ ὀλιγαρχικοὶ, ῥᾳδίως ἑκάτεροι παρὰ Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις ἐπήγοντο, διὰ προσποίησιν συμμαχίας, δύναμιν ἑαυτοῖς ποιούμενοι· τῶν μὲν Ἀθηναίων, ἑτοίμως ὑπακουόντων τοῖς δημοτικοῖς, ἵνα προσποιήσωνται συμμάχους αὐτοὺς, καὶ δι' αὐτῶν βλάψωσι Λακεδαιμονίους· τῶν δὲ Λακεδαιμονίων, ὁμοίως τοῖς ὀλιγαρχικοῖς, διὰ τὸ αὐτό. *l.* 3. Καὶ σφίσιν αὐτοῖς) ἤγουν ἑαυτῶν. *l.* 4. Προσποιήσει) κτήσει βοηθείας. *l.* 5. Καὶ ἐπέπεσε) συνέβη. *ead.* Πολλὰ) κακὰ δηλονότι. *ead.* Καὶ χαλεπὰ) ἤγουν οὐ ῥᾴδια ἐνεγκεῖν τοὺς πάσχοντας. *l.* 6. Κατὰ ςάσιν) ἀντὶ τοῦ διὰ ςάσιν. *ead.* Γιγνόμενα μὲν) ὡς τῇ φύσει ἑπόμενα. *l.* 7. Ἡ αὐτὴ φύσις) ἤγουν καθὸ τρεπτή. *ead.* Μᾶλλον δὲ) μᾶλλον δὲ καὶ ἧττον. οἷον εἰπεῖν, ἐν ἄλλῃ πόλει, μᾶλλον· ἐν ἄλλῃ δὲ, ἧττον, ἤτοι, πῇ μὲν, πλέον, πῇ δὲ, ἔλαττον· ὡς συνέβαινεν ἑκαςαχοῦ. *l.* 8. Καὶ ἡσυχαίτερα) ἤγουν ἠρέμα καὶ κατ' ὀλίγον ἐπερχόμενα. *ead.* Καὶ τοῖς εἴδεσι) τρόποις. *ead.* Ὡς ἂν ἕκαςαι αἱ μεταβολαι) ὡς ἂν αἱ τύχαι καὶ αἱ μεταβολαὶ πίπτωσι. *l.* 11. Καὶ οἱ ἰδιῶται ἀμείνους τὰς γνώμας ἔχουσιν) οἱ ἰδιάζοντες ἀνειμένας ἔχουσι τὰς γνώμας. *ead.* Διὰ τὸ μὴ ἀκουσίους) ἀκούσιον ἀνάγκην τὴν δι' ἀπορίαν γιγνομένην λέγει. ἤγουν, διὰ τὸ μὴ ἀναγκάζεσθαι περιπίπτειν ἀκουσίοις

πράγμασι. *l.* 13. Τοῦ καθ' ἡμέραν) βίου δηλονότι. *ead.* Καὶ πρὸς τὰ παρόντα) πρὸς τὴν παροῦσαν κατάστασιν, τοῖς παροῦσιν ἐξομοιοῖ τὰς γνώμας. νῦν γὰρ ὀργὰς τὰς γνώμας καὶ τοὺς τρόπους ἐκάλεσεν. *l.* 14. Ἐστασίαζέ τε οὖν τὰ τῶν πόλεων) ἐστασίαζον αἱ πόλεις. καὶ αἱ ὕστερον τῶν ἄλλων στασιάζουσαι, οἷα προπεπυσμέναι τὰς ἑτέρωθι στάσεις, ἐπὶ τοῦτο ἐφέροντο καὶ ἔρρεπον ταῖς διανοίαις· ὥστε κατὰ πολὺ ὑπερβάλλεσθαι τὰς ἀλλαχοῦ στάσεις γινομένας.

Pag. 289. *l.* 1. Καὶ τὰ ἐφυστερίζοντά που) τὰ ὕστερον γινόμενα. *l.* 3. Τοῦ καινοῦσθαι τὰς διανοίας) καινοτόμα εἶναι. *ead.* Τῶν τε ἐπιχειρήσεων) τοῖς τρόποις τῶν ἐπιχειρήσεων καινοῖς εὑρισκομένοις, καὶ τῇ δεινότητι τῶν τιμωριῶν. *ead.* Περιτεχνήσει) περινοίᾳ. *l.* 4. Ἀτοπίᾳ) τῷ ἀήθει. *ead.* Καὶ τὴν εἰωθυῖαν ἀξίωσιν) ἀξίωσιν μὲν, τὴν σημασίαν εἶπε· δικαιώσει δὲ, ἀντὶ τοῦ, τῇ ἑαυτῶν δικαίᾳ κρίσει. βούλεται δὲ εἰπεῖν ὅτι μετέθεσαν τὰ ὀνόματα. οὐ γὰρ ὡς νενόμιστο πρόσθεν, ἐχρῶντο κατὰ τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ μεθήρμοσαν κατὰ τὴν ἑαυτῶν κρίσιν. τὴν μὲν γὰρ ἀλόγιστον τόλμαν (ἣ καὶ θρασύτης καλεῖται) ἀνδρείαν προσηγόρευσαν. τὸ δὲ φιλέταιρος, παρελκόντως κεῖται. κέχρηται δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ προσθεῖναι τόλμαν ἀλόγιστον, ἵνα πάρισωσις γένηται. *l.* 6. Τόλμα μὲν γὰρ ἀλόγιστος) τὸ τολμᾶν ἀλογίστως. *l.* 7. Μέλλησις δὲ) τὴν δ' εὐλάβειαν καὶ τὴν μέλλησιν τὴν διὰ πρόνοιαν γιγνομένην, δειλίαν ὠνόμασαν εὐπρεπῆ. τὴν δὲ σωφροσύνην (φησὶν) ἀνανδρείας προκάλυμμα ᾤοντο. καὶ τὸ πρὸς πάντα συνετὸν, πρὸς πάντα ἀργὸν ἔλεγον. τὸ δὲ μανικῶς ὀξὺ, ἀνδρεία παρ' αὐτοῖς ἐνομίζετο. τὴν κειμένην γὰρ (φησὶ) τῶν ὀνομάτων χρῆσιν ἀντήλλαξαν. καὶ ἐπιφέρει εὐθὺς καθ' ἕκαστον. *l.* 8. Καὶ τὸ πρὸς ἅπαν ξυνετὸν) καὶ τὸ μετὰ συνέσεως ἔρχεσθαι εἰς πᾶν ἔργον. *l.* 9. Τὸ δ' ἐμπλήκτως) μανιωδῶς. *ead.* Ἀνδρὸς μοίρᾳ) τῆς ἀνδρείας. *l.* 10. Ἀσφάλεια δὲ τὸ ἐπιβουλεύσασθαι) τὸ ἐπιπολὺ βουλεύσασθαι δι' ἀσφάλειαν πρόφασις ἀποτροπῆς ἐνομίζετο. *l.* 12. Ὁ δ' ἀντιλέγων αὐτῷ) τῷ χαλεπαίνοντι.

Pag. 290. *l.* 1. Καὶ ὑπονοήσας, ἔτι δεινότερος) ἐπιβουλεύεσθαι δηλονότι, ξυνετώτερος ἐνομίζετο. *l.* 2. Προβουλεύσας δὲ) ὁ δὲ προσκοπῶν δηλονότι ὅπως μήτε ἐπιβουλεύειν, μήτ' ἐπιβουλεύεσθαι ἀνάγκη τις αὐτῷ γένηται, διαλύειν τὴν ἑταιρίαν ὑποπτεύετο. *l.* 3. Ἐκπεπληγμένος) φοβούμενος. *l.* 4.

Ἁπλῶς δὲ) καθολικῶς φάναι. *ead.* Ὁ φθάσας τὸν μέλλοντα) ἀντὶ τοῦ, ὁ πρὶν παθεῖν ὑπὸ τῶν πολεμίων, αὐτὸς προλαβὼν, καὶ ποιήσας τοὺς πολεμίους, ἐθαυμάζετο. ἢ οὕτως, ὁ τὴν ἑαυτοῦ ἑταιρίαν, καὶ πρῶτος τὸν πολέμιον δράσας κακῶς, ἐπῃνεῖτο. *l.* 5. Καὶ ὁ ἐπικελεύσας τὸν μὴ διανοούμενον) ὁ παρακελευσάμενος τοῖς μὴ διανοουμένοις κακόν τι δρᾶσαι, ἐπῃνεῖτο. ὁ παρακινήσας φθάσαι δηλονότι τὸν μὴ διανοούμενον. *ead.* Καὶ μὴν καὶ τὸ ξυγγενὲς τοῦ ἑταιρικοῦ) καὶ μὴν καὶ οἱ συγγενεῖς (φησὶ) τῶν φίλων ἀλλοτριώτεροι ἐνομίζοντο, διὰ τὸ ἑτοιμότερον τολμᾷν ὑπὲρ τῶν φίλων τοὺς φίλους, ἢ τοὺς συγγενεῖς. *l.* 8. Μετὰ τῶν κειμένων νόμων) οὐ γὰρ κατὰ τοὺς κειμένους (φησὶ) νόμους ὠφελεῖσθαι θέλοντες, τοιαύτας ἐποιοῦντο συστάσεις καὶ ἑταιρίας, ἀλλὰ παρὰ τοὺς ὑπάρχοντας νόμους, διὰ πλεονεξίαν, τοῖς ὀρθῶς (φησὶν) ὑπὸ τῶν ἐξ ἐναντίας λεγομένοις ἐπείθοντο, οὐ δι' εὐγνωμοσύνην, οὐδὲ δι' ἁπλότητα, ἀλλὰ εἰ ἔργῳ κρείσσους ἦσαν αὐτοὶ τῶν ἐναντίων, καὶ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καθεστήκεσαν. *l.* 9. Ἀλλὰ παρὰ τοὺς καθεστῶτας) νόμους δηλονότι. *ead.* Καὶ τὰς ἐς σφᾶς αὐτοὺς πίστεις) πιστοὶ (φησὶν) ἦσαν ἀλλήλοις, οὐχ ὅρκους διδόντες, ἀλλὰ κοινῶς τι παράνομον πράξαντες. *l.* 11. Ἢ τῷ κοινῇ τι παρανομῆσαι) τῇ κοινῇ παρανομίᾳ. *l.* 13. Γενναιότητι) ἀντὶ τοῦ χρηστότητι καὶ ἁπλότητι.

Pag. 291. *l.* 1. Περὶ πλείονος) περὶ πλείονος ἐποιοῦντο δρᾶσαί τι κακὸν τοὺς ἐναντίους, ἢ αὐτοὶ μὴ παθεῖν. ἀντὶ τῶν ἁπλῶν γὰρ, τὸ ἀντιτιμωρήσεσθαι, καὶ τὸ μὴ προπαθεῖν. *ead.* Καὶ ὅρκοι εἴπου ἄρα γένοιντο) καὶ ὁπότε (φησὶν) ὅρκους παράσχοιεν ἀλλήλοις περὶ διαλλαγῆς, παραυτίκα μόνον ἴσχυον οἱ ὅρκοι, καὶ μέχρι τούτου ἐπίστευον αὐτοῖς ἕως ἐν ἀπορίᾳ τοῦ ἄλλως πιστεῦσαι καθεστήκεσαν. ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, εἰ ἦσαν ἐν ἀπορίᾳ τοῦ πιστεῦσαι τῇ ἑαυτῶν δυνάμει, καὶ ἐπιθέσθαι τῇ ἑτέρων δυνάμει, ἴσχυον ἐν αὐτοῖς οἱ ὅρκοι· εἰ δὲ συνέβη τινὰ αὐτῶν δυνηθῆναι, παρ' οὐδὲν θέμενος τοὺς ὅρκους ἐπετίθετο. *l.* 4. Ἐν δὲ τῷ παρατυχόντι) ἐν δὲ τῷ συμφέροντι, καὶ τῷ μετὰ ταύτης χρόνῳ, ὁ ἀπὸ τύχης ἐστηκὼς πρῶτος θαρρῆσαι δυνηθῆναι, ἥδυτερον μᾶλλον διὰ τὴν πίστιν ἐπετίθετο, ἤπερ ἐκ τοῦ προφανοῦς μαχόμενος. καὶ τότε μάλιστα ἀσφαλὲς ἐνόμιζε τὸ ἐπιτίθεσθαι, διὰ τὸ ἄφρακτον εὑρεῖν τὸν ἐναντίον, τοῦ ὅρκου τῷ θάρρει. καὶ διὰ τοῦτο δὲ ἥδιον μετὰ τὸν ὅρκον ἐτιμωρεῖτο, ὅτι

δόξαν φρονήσεως ἐλάμβανε, τῇ ἀπάτῃ τοῦ ὅρκου καὶ τῇ τέχνῃ περιγενόμενος. l. 9. Καὶ *τῷ μὲν αἰσχύνονται) ἐπὶ τῷ ἀμαθεῖς καλεῖσθαι. ead.* Ἐπὶ *δὲ τῷ ἀγάλλονται) ἐπὶ τῷ πανοῦργοι καλεῖσθαι. l. 10.* Πάντων *δ' αὐτῶν αἴτιον) πάντων δὲ τῶν εἰρημένων κακῶν αἴτιον ἦν ἡ ἐπιθυμία τοῦ βούλεσθαι ἄρχειν τῆς γῆς, διὰ πλεονεξίαν καὶ φιλοτιμίαν. ἐκ τούτων δὲ ἡ στάσις ἀρχὴν λαμβάνουσα (φημὶ δὴ τοῦ ἄρχειν, καὶ τῆς πλεονεξίας, καὶ φιλοτιμίας) ὕστερον λαμβάνει ἑτέραν τῶν κακῶν αἰτίαν, τὴν τῶν στασιαζόντων προθυμίαν, ὥσπερ εἰς ἔξιν ἐρχομένων αὐτῶν τοῦ περιγενέσθαι καὶ μὴ ἡττηθῆναι τῶν ἐναντίων. l. 11.* Ἐκ *δ' αὐτῶν) ἤγουν, δι' αὐτά. l. 12.* Οἱ *γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι προστάντες) οἱ γὰρ ἐν ταῖς πόλεσι προϊστάμενοι, τὴν δημοκρατίαν τῆς ὀλιγαρχίας μετὰ ὀνόματος ἑκάτεροι εὐπροσώπου καὶ πιθανοῦ, οἱ μὲν, λέγοντες προΐστασθαι τῆς δημοκρατίας τῆς ἐλευθέρας, οἱ δὲ, τῆς ἀριστοκρατίας λέγοντες ἀντιποιεῖσθαι τῆς σώφρονος, τὰ μὲν δημόσια νικήσαντες εἶχον, καὶ οὐ μέχρι τοῦ δικαίου καὶ τοῦ συμφέροντος τῆς πολιτείας τὰς τιμωρίας ἐποιοῦντο. ὑπερβιβάσαι δὲ δεῖ τὸ προτιθέντες, καὶ συντάξαι πρὸς τῷ ἀνωτέρω τοῦ, τιμωρίας προτιθέντες. l. 13.* Ἑκάτεροι*) ἑκάτερος ὅταν ὦσι δύο μόνοι.* Ἑκάτεροι *δὲ λέγονται ὅταν ὦσι πολλοὶ εἰς δύο μεμερισμένοι. ead.* Εὐπρεποῦς*) πιθανοῦ, εὐσχήμονος.*

Pag. 292. l. 1. Πλήθους *τε ἰσονομίας) ἤγουν δημοκρατίας. l. 3.* Ἆθλα *ἐποιοῦντο) ἔπαθλα, ἀντὶ τοῦ κέρδη. l. 5.* Τὰς *τιμωρίας ἔτι μείζους) ἤγουν τιμωρούμενοι, ἐπιτεταμένας ἐποίουν. l. 9.* Ὥστε *εὐσεβείᾳ μὲν) ὥστε μετ' εὐσεβείας μὲν πρᾶξαί τι οὐδετέρῳ φροντὶς ἦν, οὐδὲ σπουδή· οἷς τισι δὲ συνέβαινεν ἐξαπατήσασι διὰ λόγου τινὸς εὐπρεποῦς πρᾶξαί τι γενναῖον, οὗτοι ἐπῃνοῦντο. τὸ δὲ εὔηθες τὸ ἁπλοῦν καὶ τὸ ἀπόνηρον δηλοῖ. l. 10.* Ἐνόμιζον*) τὰ νόμιμα ἔπραττον. l. 11.* Ἐπιφθόνως *τι διαπράξασθαι) ἀντὶ τοῦ ἐπίφθονον καὶ μέγα. τὰ γὰρ μεγάλα καὶ φθονεῖται. ead.* Ἄμεινον *ἤκουον) ἤγουν ἐπῃνοῦντο. ead.* Τὰ *δὲ μέσα τῶν πολιτῶν) ἤγουν οἱ μέσοι πολῖται. ἤγουν οἱ μετὰ τοὺς προστάτας. οἱ δὲ μέσοι (φησὶ) τῶν πολιτῶν (τουτέστιν, οἱ μηδετέρῳ μέρει προστιθέμενοι, μήτε τῷ τῶν δημοτικῶν, μήτε τῷ τῶν ὀλιγαρχικῶν, ἀλλ' ἡσυχάζοντες, καὶ μὴ θέλοντες στασιάζειν) ὑπ' ἀμφοτέρων ἐφθείροντο. ἢ ὅτι οὐ συνηγωνίζοντο τοῖς στρατιώταις παρακαλοῦσιν, ἢ φθονούμενοι ὑπὸ τῶν*

ϛασιαζόντων, ὡς ἀπειθεῖς αὐτοῖς εἶναι θέλοντες. *l.* 12. Ὑπ' ἀμφοτέρων) τὸ ὑπ' ἀμφοτέρων εἶπεν, οὐχ ὅτι εἰς δύο μερισθέντες οἱ ἐν τῇ πόλει ἐμάχοντο ἀλλήλοις ἀμφότεροι, τοὺς δὲ ὄντας μέσους, ἤτοι τοὺς μηδετέροις ἀκολουθεῖν ἐθέλοντας ἀμφότεροι ἀπέκτεινον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάσας τὰς πόλεις εἰς δύο ἐμέρισεν . . . τοὺς προϛάτας αὐτῶν, ὡς λέγει μικρὸν ἄνωθεν, διὰ τοῦτο εἶπε καὶ νῦν ὑπ' ἀμφοτέρων εἰς δύο μερισθέντα τῶν πόλεων βουλόμενος πασῶν ἐνδείξασθαι.

Pag. 293. *l.* 2. Καὶ τὸ εὔηθες) τὸ ἁπλοῦν, τὸ ἀπόνηρον. σημαίνεται τὸ εὔηθες ἐπὶ καλοῦ. καὶ οἱ ἁπλοῖ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπόνηροι (οὗτοι δέ εἰσιν οἱ μεγαλοψυχίας μάλιϛα καὶ εὐγενείας μετέχοντες) καταγελώμενοι ὑπὸ τῶν ϛασιαζόντων, ἀπώλλυντο· οἱ δὲ ἀπιϛοῦντες ἀλλήλοις, καὶ παρατεταγμένοι δεινῶς κατ' ἀλλήλων, ὡς ἐπιτοπλεῖϛον οὗτοι διεσώζοντο, διὰ τῆς ἀπιϛίας καὶ τῆς παρασκευῆς. *l.* 3. Τὸ δὲ ἀντιτετάχθαι ἀλλήλοις) τὸ ἀπιϛεῖν ἀλλήλοις, τὸ ἐντεῦθεν ἀντιτάττεσθαι. *l.* 4. Ἐπιπολὺ διήνεγκε) κρεῖττον ἐγένετο. *l.* 5. Ὁ διαλύσων) ὁ φιλιώσων. *ead.* Οὔτε ὅρκος φοβερὸς) θεῖος. *l.* 6. Κρείσσους δὲ ὄντες) ῥέποντες δὲ οἱ ἄνθρωποι τοῖς λογισμοῖς πρὸς τὸ μὴ ἐλπίζειν τινὰ πίϛιν καὶ βεβαιότητα, προενοοῦντο μᾶλλον ἵνα μὴ πάθωσιν αὐτοὶ κακῶς, πιϛεῦσαι δὲ οὐκ ἐδύναντο· καὶ οἱ ἀσυνετώτεροι ὡς ἐπιτοπλεῖϛον ἤτοι ἐσώζοντο, ἢ ἐνίκων. *l.* 8. Καὶ οἱ φαυλότεροι γνώμην) οἱ ἀσθενεῖς. *l.* 9. Ὡς τὰ πλείω) ὡς ἐπιτοπλεῖϛον. *ead.* Τῷ γὰρ δεδιέναι) φοβούμενοι γὰρ (φησὶν) οἱ ἀνοητότεροι μὴ διὰ συνέσεως πλείονος οἱ ἀντίπαλοι περιγίνωνται αὐτῶν, καὶ ἐκ τοῦ πολυτρόπου τῆς γνώμης αὐτῶν νικηθέντες διαφθαρῶσι, τολμηρότερον πρὸς τὰ ἔργα ἐχώρουν, τόλμῃ μᾶλλον πεποιθότες ἢ φρονήσει, καὶ μεθόδῳ διανοίας. *ead.* Τό, τε αὐτῶν ἐνδεὲς) τὴν ἔλλειψιν τῆς γνώσεως. *l.* 11. Καὶ ἐκ τοῦ πολυτρόπου αὐτῶν) τῶν φρονίμων. *l.* 13. Οἱ δὲ καταφρονοῦντες) οἱ δὲ δοκοῦντες εἶναι συνετοί, καὶ νομίζοντες, ἐπιβουλευόμενοι, πάντως ἂν διὰ τὴν σύνεσιν προαισθέσθαι, καὶ οὐδὲν νομίζοντες ἔργων δεῖν, ἄφρακτοι διεφθείροντο.

Pag. 294. *l.* 2. Ἄφρακτοι) λείπει τὸ ὄντες. *l.* 6. Ἀπαλλαξείοντες) ἐπιθυμοῦντές τινες ἀπαλλάξαι ἑαυτοὺς τῆς εἰωθυίας πενίας τὰ τῶν ἄλλων ἥρπαζον.

Pag. 295. *l.* 1. Ἀσμένῃ) μεθ' ἡδονῆς. *l.* 4. Προὐτίθεσαν)

τιμιώτερον ἔκριναν. ead. Τοῦ τε μὴ ἀδικεῖν) ἤγουν τοῦ δικαίου. *l.* 12. Ἐς ἀλλήλους ἐχρήσαντο) ἤγουν κατ' ἀλλήλων.

Pag. 296. *l.* 2. Τῆς πέραν οἰκείας) μὴ μόνον τῆς νήσου ἐγκρατεῖς ἦσαν οἱ Κερκυραῖοι, ἀλλὰ καὶ τῆς ἠπείρου. μερισθέντες οὖν οἱ νησιῶται πρὸς τοὺς ἠπειρώτας ἐπεφέροντο ἐκ τῆς στάσεως εἰς τοῦτο καθιστάμενοι. *l.* 7. Διέβησαν ἐς τὴν νῆσον) τὴν Κέρκυραν. *l.* 9. Ὅπως ἀπόγνοια ᾖ) ὅπως ἀπόγνωσις ᾖ τοῦ ὑποστρέψαι, καὶ ἀποπλεῦσαι, καὶ ἄλλο τι πρᾶξαι πλὴν τοῦ κρατῆσαι τῆς Κερκύρας.

Pag. 297. *l.* 12. Τῆς τε γῆς εἴργοντο) εἴργοντο οἱ Λεοντῖνοι, ὥστε μήτε κατὰ γῆν μήτε κατὰ θάλατταν ἐμπορεύεσθαι. *l.* 13. Καὶ ἔπεμψαν οἱ Ἀθηναῖοι) συμμαχίαν δηλονότι. *l.* 15. Αὐτόθεν) ἤγουν ἀπὸ τῆς Σικελίας. ead. Πρόπειράν τε) δοκιμασίαν. *l.* 16. Εἰ σφισι δυνατὰ εἴη) εἰ δυνατὸν εἴη γενέσθαι ὑποχειρίους αὐτοῖς τοὺς Σικελιώτας.

Pag. 298. *l.* 2. Μετὰ τῶν ξυμμάχων) τῶν Λεοντίνων, καὶ τῶν ἄλλων. *l.* 5. Ἐκλιποῦσα μὲν οὐδένα χρόνον) οὐ διαλιποῦσα τοπαράπαν. *l.* 6. Τοπαντάπασι) τὸ σύνολον. ead. Ὅμως διακωχὴ) διάλειψις, ἀναβολή. *l.* 7. Παρέμεινε δὲ τὸ μὲν ὕστερον) ἤγουν, κατὰ τὸ δεύτερον παρέμεινεν εἰς ἐνιαυτόν. *l.* 8. Ὅ, τι μᾶλλον ἐκάκωσε τὴν δύναμιν) ἀντὶ τοῦ, μηδὲν εἶναι ὅπερ τούτου μᾶλλον ἐκάκωσε τὴν δύναμιν. ἐν ἄλλῳ δὲ κεῖται, ὥστε Ἀθηναίους τε μὴ εἶναι ὅ, τι μᾶλλον τούτου ἐπίεσε, καὶ ἐκάκωσε τὴν δύναμιν. *l.* 11. Ἐκ τῶν τάξεων) ἐκ τῶν συντάξεων τῶν πολεμικῶν δηλονότι. *l.* 14. Καὶ μάλιστα ἐν Ὀρχομενῷ τῷ Βοιωτίῳ) δύο γὰρ Ὀρχομενοί. ὁ μὲν, τῆς Ἀρκαδίας, ὃν Ὅμηρος καλεῖ πολύμηλον· ὁ δὲ τῆς Βοιωτίας, ὃν Ὅμηρος καλεῖ Μινύειον.

Pag. 299. *l.* 3. Δι' ἀνυδρίαν) τῶν νήσων δηλονότι. *l.* 4. Ἐπιστρατεύειν) ταῖς νήσοις. *l.* 6. Καλεῖται δὲ Λιπάρα) αὕτη τοπαλαιὸν ἡ Λιπάρα μελιγουνὶς ἐκαλεῖτο, ὥς φησιν ὁ Καλλίμαχος. *l.* 12. Τεμόντες δ' οἱ Ἀθηναῖοι) ἡ αἰτία τῆς ἐπιστρατείας τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν Λιπαραίων. *l.* 13. Τὴν γῆν) ἐκείνων τῶν νησιωτῶν δηλονότι. ead. Ἀπέπλευσαν) ἀποπλεύσαντες ἐπανῆλθον.

Pag. 300. *l.* 6. Καὶ οὐκ ἐγένετο ἐσβολὴ) ἔφοδος. *l.* 8. Ἡ θάλασσα ἐπελθοῦσα) ἐπανελθοῦσα ἡ θάλασσα μέρος ἀπὸ τῆς ποτὲ οὔσης γῆς ἐπῆλθε, καὶ κατέλαβε. καλῶς δὲ εἶπε, τῆς

ποτὲ οὔσης γῆς, ὡς νῦν θαλάσσης οὔσης δηλονότι, διὰ τὸν σεισμόν. Ἄλλοι δὲ οὕτως, ἡ θάλασσα εἰς ἑαυτὴν ἐπαναχωρήσασα, καὶ ὑποστρέψασα ἀπὸ τοῦ λιμένος καὶ τῆς γῆς, ἐπὶ τὰ κυματώδη, (τότε γὰρ μάλιστα κυματοῦται ὅταν εἰς ἑαυτὴν ἀναχωρήσῃ) αὖθις δ' ἐλθοῦσα ἐπὶ τὴν γῆν, κατέλαβε μέρος τι ἕτερον τῆς γῆς, ὅπερ πρότερον οὐ κατεῖχε. *l.* 10. Καὶ τὸ μὲν, κατέκλυσε) καὶ τὸ μὲν κῦμα (φησὶ) κατέκλυσε τὴν γῆν, τὸ δὲ μέρος τῆς γῆς ἐκεῖνο ὑπενόστησε καὶ ὑποκαθέσθη, καὶ ταπεινότερον ἐγένετο. *l.* 12. Ὅσοι μὴ ἐδύναντο φθῆναι) προλαβεῖν. *l.* 13. Τὴν ἐπὶ Λοκροῖς τοῖς Ὀπουντίοις) τρεῖς Λοκρίδες εἰσὶν, αὕτη τε ἡ τῶν Ὀπουντίων, καὶ ἡ τῶν Ἐπιζεφυρίων, καὶ ἡ τῶν Ὀζολῶν.

Pag. 301. *l.* 1. Παρεῖλε) μέρος παρέκοψεν. *l.* 2. Ἀνειλκυσμένων) ἐπὶ τῆς ξηρᾶς οὐσῶν. *l.* 3. Καὶ ἐν Πεπαρήθῳ) ἡ Πεπάρηθος, νῆσός ἐστι μία τῶν Κυκλάδων. *ead.* Κυματος ἐπαναχώρησίς τις) ἀντὶ τοῦ, ἐγένετο κύματος ἐξόρμησίς τις ἐπὶ τὴν γῆν. *l.* 5. Αἴτιον δ' ἔγωγε τοῦ τοιούτου νομίζω) τὸ νόημα τοιοῦτόν ἐστι, νομίζω, τὴν γῆν σειομένην, τῇ κινήσει τὴν θάλασσαν ἀνατρέπειν· τὴν δὲ θάλασσαν ἀνατραπεῖσαν, καὶ μεταταῦτα κυματωθεῖσαν, καὶ μετὰ μείζονος ἐπελθοῦσαν ὁρμῆς, πλέον τι μέρος ἐπικλύσαι τῆς γῆς, καὶ οὐκ ἐκεῖνο μόνον ὅπερ εἶχε τοπρότερον. *l.* 7. Ἀποστέλλειν) ἀντὶ τοῦ συστέλλειν. *ead.* Καὶ ἐξαπίνης πάλιν) καὶ τὸν σεισμὸν νομίζω (φησὶ) τὴν θάλασσαν αἰφνίδιον ἐπισπώμενον, τῇ ἐπὶ θάτερα κινήσει βιαιοτέραν τὴν ἐπίκλυσιν ποιεῖν. *l.* 12. Ὡς ἑκάστοις ξυνέβαινεν) ὡς ἑκάστοις τισὶν αἰτία τοῦ στασιάζειν καὶ πολεμεῖν ἐγίγνετο.

Pag. 302. *l.* 7. Τοῖς ἀπὸ τῶν νεῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 9. Καὶ τῷ ἐρύματι) τῷ φρουρίῳ. *l.* 10. Προσβαλόντες) σφοδρῶς ἐπελθόντες.

Pag. 303. *l.* 4. Καὶ οὐκ ἐθέλοντας ὑπακούειν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *ead.* Οὐδὲ ἐς τὸ αὐτῶν ξυμμαχικὸν ἰέναι) ἤγουν ξυμμαχεῖν. *l.* 6. Ὡς δὲ αὐτοῖς) αὐτοῖς τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 8. Σχόντες) ἐλλιμενίσαντες. *l.* 9. Οἱ δ' ἐκ τῆς πόλεως) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 12. Ἀπὸ σημείου) ἀπὸ συνθήματος, σημεῖα ἀνατείναντες ἀλλήλοις.

Pag. 304. *l.* 4. Οἱ δὲ, ἐπὶ τὰς ναῦς) ἤγουν οἱ ὁπλῖται. *l.* 12. Ἀθηναίοις προσθεῖναι) κατὰ προσθήκην δοῦναι. παρα-

δοῦναι. ὥςε συμμάχους εἶναι. *l.* 13. Μὴ οὐ σφίσι πιςοὶ ὦσιν) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι.

Pag. 305. *l.* 5. Καὶ ἅμα τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου) καὶ ἅμα διὰ τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον. *l.* 6. Ἐπί τε γὰρ τῇ Εὐβοίᾳ) κατὰ τῆς Εὐβοίας. *l.* 7. Ὡς ἐκ βραχέος) τουτέςι, ῥᾳδίως τὴν διάβασιν εἶναι, ςενῆς οὔσης τῆς ἐν μέσῳ θαλάσσης.

Pag. 306. *l.* 2. Ἐτείχισαν τὴν πόλιν ἐκ καινῆς) δηλονότι κρηπῖδος. *l.* 3. Μάλιςα) ἀντὶ τοῦ κατὰ ἀκρίβειαν. *l.* 5. Καὶ ἤρξαντο κατὰ Θερμοπύλας) ἤρξαντο (φησὶ) κατ' αὐτὸ τὸ ςενὸν, ὅπως εὐφύλακτα αὐτοῖς γένηται. τὸ γὰρ ἐν ςενῷ ὂν τόπῳ ἀσφαλές ἐςι. *l.* . Καὶ ἐνόμισαν ἐπὶ τῇ Εὐβοίᾳ) κατὰ τῆς Εὐβοίας. *l.* 13. Καὶ ὧν ἐπὶ τῇ γῇ ἐκτίζετο) κώλυμα ἐκεῖνοι ἦσαν τοῦ αὐξηθῆναι τὴν πόλιν. *l.* 14. Παροικῶσιν) ἐν γειτόνων ὦσι.

Pag. 307. *l.* 1. Νεοκαταςάτοις) νεωςὶ οἰκήσασιν. *ead.* Ἐξετρύχωσαν) ἐδάμασαν. *l.* 2. Γενομένους τοπρῶτον) ἤγουν, κατὰ τὴν πρώτην οἴκησιν. *l.* 4. Οὐ μέντοι ἥκιςα) οὐχ ἧσσον δὲ οἱ ἄρχοντες οἱ πεμπόμενοι ἐκεῖ ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐξετρύχωσαν τὴν πόλιν, καὶ κώλυμα ἐγένοντο τοῦ αὐξηθῆναι αὐτὴν εἰς ἔνια πράγματα, οὐ καλῶς διοικοῦντες. *l.* 8. Οἱ πρόσοικοι) οἱ Θέσσαλοι, καὶ Οἰταῖοι. *l.* 10. Ὃν ἐν τῇ Μήλῳ) ὃν κατείχοντο καὶ διέτριβον χρόνον ἐν τῇ Μήλῳ.

Pag. 308. *l.* 8. Σφίσι πολεμίας) τοῖς Ἀκαρνᾶσι δηλονότι.

Pag. 309. *l.* 1. Καὶ ταύτας διὰ πολλοῦ) διαςήματος δηλονότι. *l.* 2. Καὶ σκευῇ ψιλῇ χρώμενον) κούφῃ, ἀπηλλαγμένῃ σιδήρου. *ead.* Οὐ χαλεπὸν ἀπέφαινον) ἀπέφαινον (φησὶ) ῥᾳδίως δυνάμενον καταςραφῆναι, πρὶν ἀλλήλοις ἐπιβοηθῆσαι, καὶ συνελθεῖν πάσας τὰς πόλεις. *l.* 5. Ὅπερ μέγιςον μέρος) οἱ Εὐρυτᾶνες. *l.* 6. Ἀγνωςότατοι δὲ γλῶσσαν) οὐκ ἔχοντες τὴν διάλεκτον εὔκολον γνωσθῆναι. *l.* 8. Ῥᾳδίως καὶ τἄλλα προσχωρήσειν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 9. Ὁ δὲ, τῶν Μεσσηνίων) τὸ ἑξῆς οὕτως, ὁ δὲ, πεισθεὶς, ἄρας ἀπὸ τῆς Λευκάδος, παρέπλευσε. τὰ γὰρ ἄλλα, διὰ μέσου. *l.* 10. Τοῖς Ἠπειρώταις) σὺν μόνοις δηλονότι τοῖς Ἠπειρώταις συμμάχοις, καὶ Αἰτωλοῖς.

Pag. 310. *l.* 3. Καὶ Φωκεῦσιν ἤδη ὅμορος ἡ Βοιωτία ἐςὶν) ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ δὲ τούτου Φωκεῦσιν ὅμορος ἡ Βοιωτία ἐςίν.

l. 4. Ἄρας οὖν) ὁ οὖν σύνδεσμος περιττός ἐςι, πρὸς γὰρ τὸ ἄνω ἐςὶν, ὁ δὲ, τῶν Μεσσηνίων χάριτι πεισθεὶς, ἄρας. ἀλλ' ἐπεὶ διὰ μακροῦ ἀνταπέδωκε, διὰ τοῦτο τὸν σύνδεσμον παρέλαβεν. Ἄλλως. ὁ οὖν σύνδεσμος, εἰ καὶ περιττὸς τῷ Ἀντύλλῳ δοκεῖ, ἐγὼ πάνυ ἀναγκαίως λέγω προσκεῖσθαι αὐτόν. τὴν βουλὴν γὰρ εἰπὼν, ἐπήγαγε τὴν πρᾶξιν· ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, οὐκοῦν ἐνθυμηθεὶς, ἔπραττεν ὅπερ ἐνεθυμήθη. *l.* 6. Κοινώσας δὲ τὴν ἐπίνοιαν) εἰς κοινὴν γνώμην προσθεὶς τὴν ἐνθύμησιν. *ead.* Ὡς οὐ προσεδέξαντο) διότι (φησὶ) βουλομένων Ἀκαρνάνων, οὐ περιετειχίσθη. *l.* 9. Τοῖς ἐπιβάταις) τοῖς ἐρέταις.

Pag. 311. *l.* 1. Καὶ ὁμόσκευοι) τῇ αὐτῇ σκευῇ χρώμενοι. ἤγουν, ψιλῇ. *l.* 5. Ὑπὸ τῶν ταύτῃ) ἤγουν, ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων ἐν ταύτῃ τῇ γῇ. *l.* 10. Τὴν γὰρ γνώμην εἶχε) γνώμην (φησὶν) εἶχεν, ἐπαναχωρήσας εἰς Ναύπακτον, οὕτω λοιπὸν ἐπὶ τοὺς Ὀφιονέας ςρατεύειν, εἰ μὴ βούλοιντο σπένδεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 14. Τοπρῶτον ἐπεβουλεύετο) ἀντὶ τοῦ, κατ' αὐτῶν ἐβουλεύετο αὕτη ἡ γνώμη, καὶ συνετάττετο.

Pag. 312. *l.* 2. Ὥςε καὶ οἱ ἔσχατοι Ὀφιονέων) οἱ ἐν ἐσχατιᾷ ὄντες τῶν τόπων τῶν Ὀφιονέων. *l.* 5. Τῷ δὲ Δημοσθένει) τῷ δὲ Δημοσθένει τοιόνδε τι παρῄνουν οἱ Μεσσήνιοι, ἰέναι αὐτὸν ἐπὶ κώμην ἑκάςην, διδάσκοντες αὐτὸν ὅτι ῥᾳδία ἐςὶν ἡ αἵρεσις αὐτῶν πρὶν συςραφῆναι πάντας, καὶ ἅμα γενέσθαι. *l.* 7. Ὡς εἴη ῥᾳδία ἡ αἵρεσις) ἡ κατάσχεσις. *l.* 9. Ἀντιτάξωνται) οἱ Αἰτωλοὶ δηλονότι. *l.* 10. Τούτοις τε πεισθεὶς, καὶ τῇ τύχῃ) τῇ ἑαυτοῦ δηλονότι, ἐπεὶ οὐδέποτε ἠναντιώθη αὐτῷ, ἔπραττε τὸ λεχθέν. *l.* 11. Ἐλπίσας ὅτι οὐδὲν) θαῤῥήσας ταῖς ἐλπίσι τῆς τύχης. *l.* 12. Οὓς αὐτῷ ἔδει προσβοηθῆσαι) ἐξ ὧν ἔδει βοήθειαν λαβεῖν κατὰ προσθήκην. *l.* 14. Καὶ κατὰ κράτος αἱρεῖ ἐπιὼν) ἤγουν, μετὰ ἰσχύος καὶ δυνάμεως. *ead.* Ὑπέφευγον γὰρ οἱ ἄνθρωποι) νοητέον τὸ, λανθάνοντες.

Pag. 313. *l.* 1. Τῶν ὑπὲρ τῆς πόλεως) τῶν ὑπεράνω τῆς πόλεως. *l.* 7. Ὑπεχώρουν) ἐπὶ πόδα ἤρχοντο. *l.* 8. Καὶ ἦν ἐπιπολὺ) διάςημα καιροῦ δηλονότι. *l.* 9. Καὶ ὑπαγωγαὶ) ἀναχωρήσεις. *ead.* Ἐν οἷς ἀμφοτέροις) ἤγουν, τῇ τε διώξει καὶ ἀναχωρήσει. *l.* 11. Μέχρι μὲν οὖν οἱ τοξόται) μέχρι μὲν οὖν αὐτοῖς εἶχον οἱ τοξόται βέλη. ἀντὶ τοῦ οἱ τοξόται αὐτῶν. ἰδίωμα δὲ Ἀττικῶν ἡ τοιαύτη σύνταξις. *l.* 12. Οἵδε ἀντεῖχον) οὗτοι οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 13. Ἀνεςέλλοντο) ἀνεκρούον-

το, ἀνεχώρουν. *l.* 14. Οὗτοι διεσκεδάσθησαν) καὶ αὐτοὶ ἐκεκμήκεσαν, οὐχ' οἱ τοξόται, ἀλλ' οἱ ὁπλῖται. *l.* 15. Τῷ αὐτῷ πόνῳ ξυνεχόμενοι) ἀντὶ τοῦ διώκοντες, ἢ ὑποχωροῦντες.

Pag. 314. *l.* 6. Κατὰ πόδας αἱροῦντες) ἀντὶ τοῦ συντόμως. *l.* 8. Καὶ ἐς τὴν ὕλην ἐσφερομένους) εἰσδυομένους, κρυπτομένους.

Pag. 315. *l.* 1. Τοσοῦτοι μὲν) ὁ μὲν, ἀντὶ τοῦ δή. *l.* 8. Ὑπελείφθη τοῖς πεπραγμένοις) λείπει ἡ ἐπί. *l.* 11. Ἐν ἀποβάσει τέ τινι) ἤγουν, ἐν τόπῳ τινὶ ἀποβάντες. *l.* 13. Ὃ ἦν ἐπὶ τῷ Ἄληκι ποταμῷ) ὁ ἐπὶ, ἀντὶ τοῦ παρά.

Pag. 316. *l.* 3. Διὰ τὴν τῶν Ἀθηναίων ἐπαγωγὴν) διὰ τὸ ἐπικεῖσθαι αὐτοῖς πρώην τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Ἐπεκηρυκεύετο) δι' ἐπικηρυκείας ἐμήνυε.

Pag. 317. *l.* 1. Τὸν ἐπιόντα στρατὸν) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 14. Ἐδῄουν τὴν γῆν) τὴν Ναυπακτίαν δηλονότι.

Pag. 318. *l.* 5. Προαισθόμενος) αἴσθησιν λαβὼν τοῦ στρατοῦ ἐρχομένου. *l.* 6. Ἐλθὼν, πείθει Ἀκαρνᾶνας χαλεπῶς) ἔπεισεν αὐτοὺς δυσχερῶς. δυσχερῶς δὲ, διότι οὐκ ἐπείσθη αὐτοῖς περιτειχίσαι τὴν Λευκάδα. *l.* 7. Καὶ πέμπουσι μετ' αὐτοῦ) τοῦ Δημοσθένους. *l.* 9. Δεινὸν γὰρ ἦν) δέος γὰρ ἦν μήποτε τοῦ τείχους μεγάλου ὄντος, καὶ ἑξῆς.

Pag. 319. *l.* 3. Πρὸς αὐτοὺς) πρὸς τοὺς μετ' Εὐρυλόχου. *ead.* Ὥστε μετὰ σφῶν) τῶν Ἀμπρακιωτῶν. *l.* 15. Ξυνεπολέμουν) αὐτοῖς δηλονότι τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 320. *l.* 3. Ὑστέροις Ἀθηναίων) ἤγουν, μετὰ τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 6. Καὶ μετὰ τοῦτο) μετὰ τὸ τραπῆναι. *l.* 13. Κατὰ χρησμὸν δή τινα) κατὰ ὁρισμὸν χρησμοῦ.

Pag. 321. *l.* 1. Θῆκαι ὅσαι ἦσαν) τάφοι. *l.* 8. Ἀλύσει δήσας) ἐξάψας τῇ ἀλύσει τῆς Δήλου. *l.* 11. Καὶ περικτιόνων νησιωτῶν) περικτίονες εἰσὶ, καὶ ἀμφικτίονες, οἱ περιοικοῦντες. Ὅμηρος, Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους, Οἳ περιναιετάουσιν. εὐκτίμενον δὲ, τὸ καλῶς οἰκουμενον. *l.* 12. Ἐθεώρουν) τῆς θεωρίας καὶ πανηγύρεως μετεῖχον. *l.* 13. Ἐς τὰ Ἐφέσια) εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἐφεσίας Ἀρτέμιδος.

Pag. 322. *l.* 1. Χορούς τε ἀνῆγον αἱ πόλεις) τῷ Ἀπόλλωνι. *l.* 3. Ἐκ προοιμίου Ἀπόλλωνος) ἐξ ὕμνου. ὕμνους γὰρ τὰ προοίμια ἐκάλουν. *l.* 5. Ἠγερέθονται) συναθροίζονται. *l.* 10.

Ἐν τοῖσδε αὖ) τοῖς ῥηθησομένοις. ead. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ προοιμίου) τοῦ εἰρημένου.

Pag. 323. l. 5. Ἀφήμως) σιγῇ, ἥσυχα, ἀθρόως. l. 6. Ἐνὶ παιπαλοέσσῃ) καταξήρῳ. l. 7. Ἐτεκμηρίωσεν) διὰ τεκμηρίου ἐδήλωσεν. l. 11. Ὑπὸ ξυμφορῶν) δεινῶν συμβεβηκότων. ead. Πρὶν δὴ οἱ Ἀθηναῖοι) πρὶν ποιῆσαι τοὺς Ἀθηναίους τὸν ἀγῶνα. l. 14. Ὥσπερ ὑποσχόμενοι) ἀντὶ τοῦ, ὥσπερ ὑπέσχοντο. περίφρασις ὁ τρόπος.

Pag. 325. l. 1. Οἱ περὶ τὰς Ὄλπας) οἱ περὶ τὰς Ὄλπας Ἀμπρακιῶται, μήποτε ἄρα οἱ ἐν τῇ πόλει τῇ Ἀμπρακίᾳ Ἀμπρακιῶται οὐ δυνηθῶσι διελθεῖν τοὺς ἐν ταῖς Κρήναις Ἀκαρνᾶνας φυλάττοντας, καὶ τοὺς μετ' Εὐρυλόχου Πελοποννησίους, ἱδρύονται ἐν τῇ Μητροπόλει. l. 2. Ἐς τὴν πόλιν) τὴν ἑαυτῶν δηλονότι.

Pag. 326. l. 4. Καὶ διεξελθόντες μεταξὺ) οἱ μετὰ Εὐρυλόχου, φοβούμενοι παρά τε θάλατταν ὁδοιπορεῖν, διὰ τοὺς Ἀργείους, οἰκοῦντας ἐπὶ θαλάττῃ· καὶ διὰ μεσογείου, διὰ τὴν ἐν Κρήναις κωλύουσαν φυλακήν· μέσον τῆς τε τῶν Ἀργείων πόλεως καὶ τῆς φυλακῆς ἐχώρουν. l. 13. Καὶ αἱ μὲν νῆες) ὑπερβατόν. ἡ γὰρ σύνταξις οὕτω, καὶ αἱ μὲν νῆες ἐκ θαλάσσης ἐφόρμουν παρὰ τὸν λόφον τὰς Ὄλπας. ὁ γὰρ λόφος Ὄλπαι ἐκαλεῖτο.

Pag. 327. l. 1. Βίᾳ κατείχοντο) ἀντὶ τοῦ ἐκωλύοντο. l. 6. Χαράδρα δ' αὐτοὺς) τοὺς ἀντιταξαμένους. l. 7. Ἡσύχαζον) ἄπρακτοι ἦσαν. l. 8. Καὶ μεῖζον γὰρ ἐγένετο) καὶ φοβηθεὶς ὁ Δημοσθένης μήποτε κυκλωθῇ τὸ δεξιὸν μέρος τῶν Ἀθηναίων ὑπὸ τοῦ εὐωνύμου τῶν Πελοποννησίων (καὶ γὰρ μεῖζον ἐγένετο τῶν Πελοποννησίων τὸ εὐώνυμον, καὶ ὑπερέτεινε) λοχίζει ἐνέδραν. ead. Καὶ περιέσχε) περισσὸν ἦν. l. 10. Λοχίζει) ἐνέδραν καθίζει. l. 11. Καὶ λοχμώδη) δασύν. ead. Καὶ ψιλοὺς) τοξοφόρους. l. 14. Ἐπεὶ δὲ παρεσκεύαστο ἀμφοτέροις) ἕτοιμα ἦν τὰ τοῦ πολέμου. ead. Ἤεσαν ἐς χεῖρας) συνεπλάκησαν.

Pag. 328. l. 3. Τεταγμένοι ἐπεῖχον) ἐκράτουν. l. 5. Οὗτοι δὲ ἐν τῷ εὐωνύμῳ μᾶλλον) οἱ Μαντινεῖς, κατὰ Μεσσηνίους, ἤγουν κατὰ τὸ πρόσωπον τῶν Μεσσηνίων. l. 9. Ὡς δ' ἐν χερσὶν ἤδη ὄντες) συνεπλάκησαν πολεμοῦντες. ead. Περιέσχον τῷ κέρᾳ) ὑπερέσχον τῷ εὐωνύμῳ κέρατι. περιεγένοντο.

l. 12. Προσπίπτουσί τε) τοῖς Πελοποννησίοις. *l.* 14. Τὸ κατ' Εὐρύλοχον) οὗ ἦρχεν ὁ Εὐρύλοχος.

Pag. 329. *l.* 2. Ἐφοβοῦντο) εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. *ead.* Καὶ οἱ Μεσσήνιοι ὄντες) καὶ οἱ Μεσσήνιοι ὄντες κατὰ τοῦτο τὸ μέρος, τὸ πολὺ τοῦ ἔργου διεπράξαντο, ἢ ἐπιπολὺ τοῖς ἐναντίοις ἠκολούθησαν. *l.* 3. Τὸ πολὺ τοῦ ἔργου ἐπεξῆλθον) ἐπεξελθόντες ἔπραξαν. *l.* 4. Ἐνίκων τὸ καθ' ἑαυτοὺς) ἤγουν, τὸ πρὸς αὐτοὺς ὁρῶν στράτευμα. *l.* 7. Ἐπαναχωροῦντες δὲ) οἱ Ἀμπρακιῶται. *ead.* Τὸ πλέον νενικημένον) τοῦ στρατεύματος αὐτῶν. *l.* 8. Προσέκειντο) ἀντὶ τοῦ ἐπέκειντο. *l.* 9. Ἀπέθανον αὐτῶν) τῶν Ἀμπρακιωτῶν. *l.* 10. Προσπίπτοντες) τοῖς ἐναντίοις δηλονότι. *l.* 12. Ἐτελεύτα ἐς ὀψὲ) ἤγουν ἑσπέρας. σημείωσαι νῦν ἐπὶ ἑσπέρας μόνον τὸ ὀψέ. *l.* 15. Παρειληφὼς) δεξάμενος.

Pag. 330. *l.* 3. Ἢ καὶ ἀναχωρῶν διασωθήσεται) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀπορῶν. *l.* 4. Προσφέρει λόγον) ἤγουν ἱκετικόν. *l.* 9. Οὐκ ἐσπείσαντο ἅπασιν) οὐκ ἔδοσαν ἄδειαν μετὰ σπονδῶν. *l.* 13. Ψιλῶσαι τοὺς Ἀμπρακιώτας τε) μονῶσαι. ψιλοὺς τῶν συμμάχων ποιῆσαι.

Pag. 331. *l.* 1. Καὶ Πελοποννησίους) ἐβούλετο διαβαλεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ Πελοποννησίους τοῖς Ἀμπρακιώταις ὡς προδότας, καὶ τὸ ἑαυτῶν συμφέρον προτιμήσαντας. *l.* 2. Ἐς τοὺς ἐκείνῃ χρήζων Ἕλληνας) ἤγουν τοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ γῇ. *ead.* Ὡς καταπροδόντες) τοὺς Ἕλληνας δηλονότι. *l.* 3. Προὐργιαίτερον) προτιμότερον. *l.* 5. Ὥσπερ ὑπῆρχεν) ὡς ἦν αὐτοῖς δυνατόν. ὡς ἐκ τῶν παρόντων δυνατὸν ἦν. *ead.* Καὶ τὴν ἀποχώρησιν κρύφα, οἷς ἐδέδοτο, ἐπεβούλευον) καὶ οἷς σπεισάμενος Δημοσθένης Μαντινεῦσι καὶ Μενέλεῳ, συνεχώρησεν ἀναχωρῆσαι, οὗτοι κρύφα ἐβουλεύοντο ἀναχωρεῖν, ἵνα μήτε οἱ Ἀκαρνᾶνες κωλύσωσιν αὐτοὺς (οὐ γὰρ ἐσπείσαντο) μήτε μὴν Ἀμπρακιῶται μένειν ἀναγκάσωσι. *l.* 12. Προλοχιοῦντας) πρὸ τοῦ καταλαβεῖν ἐκείνους.

Pag. 232. *l.* 2. Ἐπὶ λαχανισμὸν) λαχάνων συνάθροισιν. *l.* 4. Ἐξῆλθον δῆθεν) ἰστέον ὅτι τὸ δῆθεν ἐνταῦθα ὡς ἐν προσποιήσει κεῖται. ἀντὶ τοῦ, ἐφ' ἃ προσεποιοῦντο ἐξελθεῖν, καὶ ἅμα ἀπεῖναι. *ead.* Προκεχωρηκότες) πόῤῥω γεγονότες. *l.* 5. Θᾶσσον ἀπεχώρουν) ταχυτέρῳ δρόμῳ ἐχρῶντο. *l.* 7. Ὥρμησαν καὶ αὐτοὶ) ἀναχωρεῖν δηλονότι. *l.* 8. Καταλαβεῖν βου-

λόμενοι) φθάσαι. *l.* 10. Καί τινας αὐτῶν) ζητεῖται πῶς εἰς πολλοὺς στρατηγοὺς ἠκόντισε. τινὲς μὲν οὖν μετέστρεψαν οὕτω, καί τινος αὐτῶν τῶν στρατηγῶν κωλύοντος, καὶ φάσκοντος ἐσπεῖσθαι αὐτοῖς, ἠκόντισέ τις, τῇ γενικῇ πτώσει τοῦ ἠκόντισε συνταττομένου οἰκείως, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Τοῦ μὲν ἔπειτ' ἀπιόντος ἀκόντισεν. Ἴσως δὲ οὐκ ἀδύνατόν ἐστιν ἕνα, πλείω ἀκόντια ἔχοντα, πλείους ἀκοντίσαι τῶν στρατηγῶν. δυνατὸν δὲ τὸ ἠκόντισέ τις καὶ ἐπὶ πλήθους λαμβάνεσθαι. οἷον, καὶ ἄλλος, καὶ ἄλλος ἠκόντισεν. *l.* 12. Ἐσπεῖσθαι αὐτοῖς) τοῖς Πελοποννησίοις.

Pag. 333. *l.* 1. Καὶ ἦν πολλὴ ἔρις) ἀμφισβήτησις, καὶ ἄγνοια. καί τινας τῶν ἰδίων στρατηγῶν κατηκόντισαν οἱ Ἀκαρνᾶνες, κωλύοντας καὶ φάσκοντας γεγενῆσθαι αὐτοῖς σπονδὰς, καὶ ἄδειαν δοθῆναι τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῖς ὑπὸ Δημοσθένους. οὐκ εἶπε δὲ τινὲς, ἀλλὰ τὶς, μιμούμενος τὸν Ὅμηρον. κἀκεῖνος γὰρ πολλοὺς ἀκοντίσαντας σημαίνων, εἰς ἑνικὴν πτῶσιν συνέταξεν. *l.* 14. Ἐπὶ τῆς ἐσβολῆς) ἐπὶ τῆς ἐφόδου τῆς κατὰ τῶν ἐναντίων.

Pag. 334. *l.* 3. Ἐπίτηδες) ἐσκεμμένως. *l.* 4. Προὔταξε) προπορεύεσθαι δηλονότι. *l.* 14. Ἐτράποντό τινες) φεύγειν δηλονότι.

Pag. 335. *l.* 2. Ἅμα τοῦ ἔργου τῇ ξυντυχίᾳ) τῷ ξυμβεβηκότι τῆς δυσχερείας κατὰ τύχην, τηνικαῦτα ἡνίκα ἡττῶντο. *l.* 3. Προσένευσαν) προσέπαυσαν. *l.* 9. Ἐς Ἄργος) τὸ Ἀμφιλοχικόν. *l.* 10. Καὶ αὐτοῖς τῇ ὑστεραίᾳ ἦλθε κήρυξ) ἐσχημάτισε τὸ, αἰτήσοντες, εἰς τὸ, ἦλθε κήρυξ. δυνάμει δὲ τοιοῦτόν ἐστιν, οἱ εἰς Ἀγραίους καταφυγόντες, κήρυκα ἔπεμψαν, αἰτήσοντες ἀναίρεσιν νεκρῶν, οὓς ἀπέκτειναν Ἀκαρνᾶνες ὕστερον τῆς πρώτης μάχης. πρώτη μὲν γὰρ μάχη ἐγένετο εἰς τὸν Εὐρύλοχον, καὶ τοὺς Πελοποννησίους· δευτέρα δὲ, ἡ ἐν τῇ γῇ, κατὰ τοὺς Ἀμπρακιώτας· τρίτη δὲ, ἡ κατὰ τοὺς ἐν Ἰδομένῃ. ὁ οὖν κήρυξ τὴν ἀναίρεσιν ᾐτεῖτο τῶν δευτέρᾳ μάχῃ τεθνηκότων· οὐκ εἰδὼς ὅτι τρίτη γέγονε μάχη, ἐν ᾗ πολλοὶ ἀπώλοντο.

Pag. 336. *l.* 2. Ἀλλ' ᾤετο τῶν μετὰ σφῶν εἶναι) ἀλλ' ᾤετο τῶν μετὰ σφῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ μάχῃ πεπτωκότων εἶναι τὰ ὅπλα. *l.* 3. Καί τις αὐτὸν ἤρετο) δύο ἐρωτᾷ, ἓν μὲν, τοῦ χάριν θαυμάζει· ἕτερον δὲ, πόσους οἴεται τῶν ἰδίων τεθνη-

κέναι. ὥσπερ δὲ ὁ κήρυξ οὐκ ᾔδει περὶ τῆς τρίτης μάχης, οὕτως ὁ ἐρωτῶν οὐκ ἠπίστατο περὶ τῶν ἐν ποίᾳ μάχῃ πεπτωκότων ὁ κήρυξ ἥκεν, ἀλλ' ἐνόμιζε περὶ τῶν ἐν τῇ τρίτῃ μάχῃ τεθνηκότων ἐληλυθέναι. *l.* 6. Οὔκουν τὰ ὅπλα ταυτὶ φαίνεται) λείπει τὸ, τριακοσίων μόνων. *l.* 8. Ὁ δ' ἀπεκρίνατο) τὰ ὅπλα εἰσὶν ὑμέτερα δηλονότι. *l.* 10. Ἀλλ' ἡμεῖς γε οὐδενὶ ἐμαχόμεθα χθὲς) ὁ κήρυξ εἶπεν, ἀπὸ κοινοῦ. *l.* 11. Καὶ μὲν δὴ τούτοις γε ἡμεῖς) ἀπὸ κοινοῦ, ὁ ἐρωτῶν εἶπε.

Pag. 340. *l.* 4. Τῆς δὲ θαλάσσης ὀλίγαις ναυσὶν εἰργόμενοι) οἱ Συρακούσιοι τῆς θαλάσσης ὑπὸ ὀλίγων νεῶν εἰργόμενοι, δηλαδὴ τῶν Ἀττικῶν. *l.* 8. Ἅμα δὲ βουλόμενοι μελέτην) ἐν τῷ μελετᾷν καὶ ἀσκεῖσθαι τὸ ναυτικὸν διατρίβειν.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Δ.

Pag. 3. *l.* 7. ΠΕΡΙ σίτου ἐκβολ.) σίτου ἐκβολὴν, τὴν τῶν ἀσταχύων ἐκ τῶν καλύκων γένεσιν φησίν. ἐπιφέρει γὰρ, ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους τοῦ ἦρος. ἦρος δὲ στάχυες ἐκφύονται. ἤγουν, ὅτε ὁ στάχυς δημιουργεῖται, καὶ ἤδη προβάλλεται, ἤγουν ἐκβάλλεται, ἔχων τὸν κόκκον τοῦ σίτου διατετυπωμένον, οὔπω δὲ εἰς ἀκμὴν προαχθέντα. *l.* 10. Ἐπαγαγομένων) ἤγουν τῶν Μεσσηνίων. *l.* 11. Ὁρῶντες προσβολὴν ἔχον τὸ χωρίον) ἤγουν τόπον ἐπικαιρότατον, ἀφ' οὗ ἐστιν ἐξορμᾷν κατὰ τῆς Σικελίας. Ἢ προσβολὴν, ἀντὶ τοῦ προσόρμισιν, καὶ ἔφοδον τῆς Σικελίας, ἢ πρὸς τὴν Σικελίαν. *l.* 12. Τὸ χωρίον) ἤγουν τὴν Μεσσήνην. *l.* 13. Μὴ ἐξ αὐτοῦ ὁρμώμενοι) ἤγουν ὁρμητηρίῳ χρώμενοι.

Pag. 4. *l.* 1. Σφισι μείζονι παρασκευῇ) τοῖς Συρακουσίοις. *l.* 2. Βουλόμενοι ἀμφοτέρωθεν) θέλοντες οἱ Λοκροὶ ἀμφοτέρωθεν καταπολεμεῖν. ἀμφοτέρωθεν δὲ λέγει, ἤτοι ἔκ τε τῆς γῆς ἑαυτῶν τῆς Λοκρίδος, καὶ ἐκ θαλάσσης. *l.* 4. Ἵνα μὴ ἐπιβοηθῶσιν) οἱ Ῥηγῖνοι δηλονότι. *l.* 8. Καὶ ἐπετίθεντο) οἱ Λοκροὶ τοῖς Ῥηγίνοις, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὅτι ἐστασίαζον. *ead.* Δῃώσαντες δὲ) τὴν γῆν τῶν Ῥηγίνων. *l.* 11. Τὸν πόλεμον ἐντεῦθεν ποιήσεσθαι) ἀπὸ τῆς Μεσσήνης. *l.* 12. Ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους) ἤγουν, κατὰ τὸν αὐτὸν ἐαρινὸν χρόνον.

Pag. 5. *l.* 6. Εἶπον δὲ τούτοις) τοῖς στρατηγοῖς. *ead.* Καὶ

Κερκυραίων ἅμα) περιττὸς ὁ καί. ead. Παραπλέοντας) τὸ ἑξῆς ἦν, παραπλέουσιν· ἀλλὰ μεταβάσει ἐχρήσατο ἀπὸ δοτικῆς ἐπὶ αἰτιατικήν. l. 9. Ἐν τῷ ὄρει τιμωροὶ) οἱ Πελοποννήσιοι δηλονότι. l. 11. Δημοσθένει δὲ ὄντι ἰδιώτῃ) ἤγουν, ἔξω ὄντι ἀρχῆς. l. 15. Καὶ ὡς ἐγένοντο πλέοντες) ἤγουν, παρεγένοντο οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 6. *l.* 5. Ἀντιλεγόντων δὲ) τῶν στρατηγῶν δηλονότι. ead. Κατὰ τύχην) κατά τι συμβεβηκὸς τυχηρόν. l. 7. Τὸ χωρίον) τὸ περίμετρον τῆς Πύλου. l. 8. Ἐπὶ τούτῳ γὰρ) ἤγουν, ἕνεκα τοῦ τειχισθῆναι.

Pag. 7. *l.* 1. Διάφορόν τι ἐδόκει) ἐπιτήδειον, κρεῖττον. l. 3. Καὶ τοὺς Μεσσηνίους οἰκείους ὄντας) ἔνιοι ἤκουσαν καὶ Μεσσηνίους οἰκείους ὄντας αὐτῷ τῷ Δημοσθένει· ἄμεινον δὲ, αὐτῷ τῷ χωρίῳ. οἱ γὰρ μετὰ τοῦ Δημοσθένους ἐληλυθότες ἐκ Ναυπάκτου Μεσσήνιοι, συγγενεῖς ὄντες τοῖς περὶ τὴν Πύλον οἰκοῦσι Μεσσηνίοις, καὶ ὁμόφωνοι τοῖς Λακεδαιμονίοις τυγχάνοντες, ἔμελλον, ὁρμώμενοι ἐκ τῆς Πύλου, πλεῖστα βλάπτειν τὴν Λακωνικὴν, οὐ διαγιγνωσκόμενοι διὰ τὴν ὁμοφωνίαν, εἴτε πολέμιοί εἰσιν, εἴτε οἰκεῖοι. l. 11. Καὶ ἐγχειρήσαντες εἰργάζοντο) χεῖρας ἐνθέντες τῇ πράξει. ead. Λιθουργὰ) λαξευτήρια. l. 12. Λογάδην δὲ φέροντες λίθους) ἐπιλέκτως. ἤγουν, ἐκλελεγμένους λίθους. ead. Καὶ ξυνετίθεσαν ὡς ἕκαστόν τι ξυμβαίνοι) ἔνιοι ἀντὶ τοῦ παραπίπτοι καὶ παρατυγχάνοι· ἄμεινον δὲ, ὡς ἑκάστῳ ἔμελλε συναρμόσεσθαι καὶ συμφωνήσειν πρὸς ἀλλήλους. l. 13. Καὶ τὸν πηλὸν, εἴπου δέοι) τῶν καθ᾽ ὑπερβολὴν ἐναργῶς εἰρημένων ἐστὶ τοῦτο.

Pag. 8. *l.* 4. Τὰ ἐπιμαχώτατα ἐξεργασάμενοι) τὰ εὐεπιχείρητα τοῖς πολεμίοις. l. 7. Οἱ δὲ ἑορτήν τινα) οἱ Λακεδαιμόνιοι. l. 8. Ἢ οὐχ ὑπομενοῦντας σφᾶς) ἐνήλλακται, ἀντὶ τοῦ, οὐχ ὑπομενούντων.

Pag. 9. *l.* 3. Ὡς ἐπύθοντο τῆς Πύλου) λείπει ἡ περί. l. 6. Τὸ περὶ τὴν Πύλον) πάθος δηλονότι. ead. Ἅμα δὲ πρωῒ) ἅμα δὲ πρωῒ ἐσβαλόντες πρὸ τοῦ δέοντος καιροῦ. l. 8. Ἐσπάνιζον τροφῆς τοῖς πολλοῖς) τουτέστιν, οἱ πολλοὶ αὐτῶν οὐχ ἱκανὴν εἶχον τροφήν. l. 9. Περὶ τὴν καθεστηκυῖαν ὥραν) περὶ τὴν ἐνεστῶσαν. l. 11. Καὶ βραχυτάτην γενέσθαι) ἐν ὀλίγαις ἡμέραις.

Pag. 10. *l.* 1. Καὶ τῶν ἐκείνῃ ξυμμάχων) καὶ πολλοὺς τῶν

ἐκεῖ ξυμμάχων. *l.* 7. Τῶν περιοίκων) αὐτῶν τῶν περὶ τὴν πόλιν οἰκούντων.

Pag. 11. *l.* 4. Ὡς τοῦ χωρίου κινδυνεύοντος) τῆς Πύλου. *l.* 5. Καὶ αἱ μὲν νῆες κατὰ τάχος) αἱ δύο. *l.* 13. Ὅπως μὴ ᾖ τοῖς Ἀθηναίοις) ὅπως μὴ δυνατὸν γένηται. *l.* 14. Ἡ γὰρ νῆσος ἡ Σφακτηρία) πρὸ τοῦ λιμένος τῆς Πύλου πρόκειται νῆσος Σφακτηρία ἐγγὺς, καὶ διὰ τοῦτο αὐτὴν ἐπικειμένην λέγει. δύο δὲ διὰ τὴν νῆσον γίνεται στόματα τοῦ λιμένος, ἃ διέσπλους ὠνόμασεν. ὧν στομάτων, τὸ μὲν ἐγγὺς αὐτῆς τῆς Πύλου, στενόν ἐστιν, ὥστε μόλις δύο τριήρεις ἅμα πλεῖν· τὸ δ' ἕτερον, πλατύτερον, ὥστε ὀκτὼ δύνασθαι τριήρεις ἅμα διαπλεῖν. *l.* 15. Καὶ ἐγγὺς ἐπικειμένη) τῆς Πύλου παρακειμένη.

Pag. 12. *l.* 6. Βύζην κλῄσειν ἔμελλον) ἀθρόως. οἷον, βύσαντες ταῖς ναυσὶ τὸν ἔσπλουν. *l.* 10. Ἀπόβασιν οὐκ ἔχουσαν) λείπει, οὔτε εἰς τὴν νῆσον, οὔτε εἰς τὴν ἤπειρον. *l.* 11. Τὰ γὰρ αὐτῆς τῆς Πύλου) τὰ γὰρ αὐτῆς τῆς Πύλου ἔξω, τὰ ἀλίμενα, τουτέστι, τὰ ἔξω τοῦ εἴσπλου, οὐ παρέξειν προσόρμισιν τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 13. *l.* 6. Οἱ δὲ τελευταῖοι καὶ ἐγκαταλειφθέντες) περιττὸς ὁ καί. *l.* 9. Μέλλοντας προσβάλλειν) τῇ Πύλῳ δηλονότι. *l.* 10. Ναυσί τε ἅμα καὶ πεζῷ) ἤγουν, ἀπό τε τῆς νήσου καὶ ἀπὸ τῆς ξηρᾶς. *ead.* Παρεσκευάζετο) πολεμικῶς ἡτοιμάζετο. *l.* 11. Αἵπερ ἦσαν αὐτῷ) ἃς εἶχε λοιπὰς πάσας, ὑπὸ τὸ τείχισμα προσεσταύρωσε. τουτέστι, νεολκήσας, ὀρθὰς πρὸ τοῦ τείχους ἔφραξεν. ἔνιοι δὲ, ὅτι ξύλοις ὀρθοῖς προσωχύρωσεν αὐτάς. *l.* 12. Ἀνασπάσας) ἀπὸ τῶν ἀγκυρῶν δηλονότι. *l.* 13. Προσεσταύρωσεν) ὀρθὰς ἔστησεν. *l.* 14. Ἀσπίσι τε φαύλαις) ταῖς τυχούσαις, ταῖς ἐπιτυχούσαις, καὶ εὐτελέσιν. *ead.* Οὐ γὰρ ἦν ὅπλα) οὐ γὰρ δυνατὸν ἦν ὅπλα, καὶ τὰ ἑξῆς.

Pag. 14. *l.* 2. Ἐκ λῃστρικῆς) ἁλούσης τριακοντέρου λῃστρικῆς καὶ κέλητος ὑπὸ Ἀθηναίων, τὰ ὅπλα τῶν λῃστῶν ἔλαβον οἱ παρόντες τῷ Δημοσθένει Μεσσήνιοι. ἤγουν, ἐκ λῃστρικῆς τῆς τριακοντόρου ἔλαβον οἳ ἔτυχον παραγενόμενοι τῶν Μεσσηνίων. ἔστι δὲ τριακόντορος μὲν, ἡ ὑπὸ τριάκοντα ἐρεσσομένη· κέλης δὲ, ἔστι μικρὸν καὶ στενὸν πλοῖον. *l.* 7. Ἀμύνασθαι τὸν πεζὸν, ἢν προσβάλλῃ) ἤγουν, ἀποδιώκειν τὸν ἀπὸ τῆς ξηρᾶς στρατὸν, ἢν προσβάλλῃ τῷ τείχει. *l.* 8. Αὐτὸς δὲ ἀπολεξάμενος ἐκ πάντων) ἀποκόψας ἐκ τῶν προσηκόντων τῷ τείχει. *l.* 14.

Ἐπισπάσασθαι αὐτοὺς) τὴν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος ἀσθένειαν τοῦ τείχους, ἀφορμὴν παρέξειν τοῖς Λακεδαιμονίοις, ὥςε ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὁρμῆσαι. περιττὸν δὲ τὸ προθυμήσεσθαι. ἤρκει γὰρ τὸ ἐπισπάσασθαι. ἔνιοι δὲ, ἐφελκύσασθαι αὐτοὺς ἡγεῖτο εἰς προθυμίαν ἐκεῖνο τὸ μέρος.

Pag. 15. *l.* 1. Οὔτε γὰρ αὐτοὶ) οἱ περὶ τὸν Δημοσθένην. *ead.* Ἐλπίζοντες ποτὲ ναυσὶ κρατήσεσθαι) οἱ Ἀθηναῖοι οὐκ ἰσχυρῶς τὸ πρὸς θάλασσαν ἐτείχισαν τὴν Πύλον, οὐχ ἡγούμενοι ἐντεῦθεν ἐπιθήσεσθαι τοὺς ἐναντίους, ἅτε δὴ θαλαττοκρατούντων Ἀθηναίων. *l.* 2. Ἐκείνοις τε βιαζομένοις) βιαίως ποιοῦσιν. *l.* 3. Ἁλώσιμον τὸ χωρίον γίγνεσθαι) ἐλπὶς ἦν δηλονότι. *l.* 4. Χωρίσας) τοὺς ὁπλίτας δηλονότι. *l.* 6. Ἄνδρες οἱ ξυναράμενοι) δημηγορία Δημοσθένους. τὸ προοίμιον ἐκ προσοχῆς. εἴρηται δὲ τῷ δυνατῷ μόνῳ. *ead.* Οἱ ξυναράμενοι) οἱ συνεφαψάμενοι. *ead.* Τοῦδε τοῦ κινδύνου) τὸ μὲν, τοῦδε τοῦ κινδύνου, ἀντὶ τοῦ τόνδε τὸν κίνδυνον· ἡ δὲ διάνοια, ἀντὶ τοῦ, μηδεὶς ἐν τοιούτῳ κινδύνῳ γενόμενος ὀξεῖ τε καὶ ἀναγκαίῳ, συνετὸς βουλέσθω δοκεῖν εἶναι, καὶ ἐξαριθμείτω τὰ περιεςηκότα δεινὰ, ἀλλὰ τοῖς ἐναντίοις θαρσαλέως ἀντιταττέσθω, καταφρονήσας τοῦ περιεςηκότος κινδύνου. μᾶλλον γὰρ ὁ τοιοῦτος κρατήσει τῶν πολεμίων. *l.* 7. Ἐν τῇ τοιᾷδε ἀνάγκῃ) ἐν τῇ παρεςώσῃ. *l.* 10. Ὅσα γὰρ ἐς ἀνάγκην ἀφῖκται) τοῦτο ἐξηγητικόν ἐςι τοῦ προτέρου. οἱ γὰρ ἀναγκαίως περιεςῶτες κίνδυνοι οὐ διαλογισμοῦ χρῄζουσιν ἀκριβοῦς, ἀλλὰ τοῦ διακινδυνεύειν ἀόκνως, καὶ ἀμελετήτως. τὸ δὲ ἥκιςα, οὐκ ἐπὶ τοῦ ἧττον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ οὐδ' ὅλως κεῖται. *ead.* Ἐς ἀνάγκην ἀφῖκται) ἤγουν, ἀναγκαῖά εἰσι καὶ βίαια. *l.* 11. Ὥσπερ τάδε) τὰ περιεςῶτα. *ead.* Ἐνδεχόμενα) τὸ ἐνδέχεται ἐνταῦθα ἀντὶ τοῦ ἁπλῶς δέχεται. *l.* 13. Πρὸς ἡμῶν ὄντα) πρὸς ἡμῶν, καὶ ἡμῖν σύμμαχα καὶ ὠφέλιμα ὄντα. *l.* 14. Καὶ μὴ τῷ πλήθει αὐτῶν) τῶν ἐναντίων δηλονότι. *ead.* Τὰ ὑπάρχοντα ἡμῖν) τὰ παρόντα ἡμῖν πλεονεκτήματα.

Pag. 16. *l.* 2. Ἡμέτερον νομίζω) εἰς ἡμετέραν βοήθειαν. *l.* 3. Ὑποχωρήσασι δὲ) ὑποχωρησάντων δὲ, καίπερ δυσέμβατον ὂν, εὐεπίβατον γενήσεται τοῖς Λακεδαιμονίοις. *ead.* Καίπερ χαλεπὸν ὂν) εἰς ἐπίβασιν δηλονότι. *l.* 4. Εὔπορον ἔςαι) εὐεπίβατον. *ead.* Καὶ τὸν πολέμιον δεινότερον ἕξομεν) ἡ διάνοια τοιαύτη, οἱ πολέμιοι (φησὶν) ὑποχωρησάντων ἡμῶν, ἀπο-

βάντες τῶν νεῶν, καὶ ἐπελθόντες τῷ τείχει, χαλεπώτεροι ἡμῖν ἔσονται. εἰδότες γὰρ ὅτι, ἂν μὴ κρατήσωσιν, οὐ ῥᾳδίως ἀποχωρῆσαι δυνήσονται ὀπίσω, διὰ τὴν χαλεπότητα τοῦ χωρίου. μετὰ ἀπονοίας ἡμῖν μαχοῦνται, ἢ ἀπολέσθαι ζητοῦντες, ἢ κρατῆσαι τοῦ χωρίου. ῥᾷστον γὰρ (φησὶν) ἐστὶν ἔτι αὐτοὺς ὄντας ἐπὶ τῶν νεῶν ἀμύνασθαι. *l.* 7. Ἀποβάντες δὲ) ἀποβαντες δὲ (φησὶ) τῶν νεῶν, ἴσοι γίνονται ἡμῖν. κατασκευάζει δὲ διὰ τούτου ὅτι οὐδ' ὅλως δεῖ αὐτοῖς συγχωρῆσαι κατελθεῖν εἰς τὴν γῆν. *ead.* Ἐν τῷ ἴσῳ ἤδη τότε) ἀπὸ κοινοῦ, ἡμῖν ἔσονται ἴσοι εἰς τὸν πόλεμον, διὰ τὸ ἀπορεῖν ποῦ χρὴ ἐξορμηθῆναι μετὰ ἀσφαλείας, διὰ τὸ δυσέμβατον. *l.* 10. Καὶ οὐκ ἐν γῇ στρατὸς ἐστὶ) καὶ μείζων μέν ἐστιν ὁ στρατὸς αὐτῶν, ἀλλ' οὐκ ἀπὸ γῆς ὁρμώμενος, οὐδὲ ἐν γῇ παρατατтόμενος, καὶ ἀπὸ τοῦ κλυδωνίου, καὶ ἀπὸ τῶν ἀνέμων, καὶ ἐξ ἄλλων πολλῶν. *l.* 11. Αἷς πολλὰ τὰ καίρια) αἷς τισι πολλῶν χρεία τῶν ἐπιτηδείων, οἷον εἰπεῖν, ἀνέμου, καὶ χωρίων φιλανθρώπων, καὶ εἰρεσίας εὐκαίρου, ἵνα δυνηθῶσιν ἀντιταχθῆναι τοῖς ἐν γῇ. *ead.* Δεῖ ἐν τῇ θαλάσσῃ) τὸ δεῖ ἀντὶ τοῦ εἴωθεν. *l.* 12. Ὥστε τὰς τούτων ἀπορίας) ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, ἐπεὶ πλείονες ἡμῶν εἰσιν, ἡμεῖς δὲ, ἐλάχιστοι, ὥσπερ ἐξισοῖ τὸ πλῆθος πρὸς τὸ ἡμέτερον, τὸ πολὺ τῆς ἀπορίας ἣν ἔχουσι. *l.* 13. Τῷ ἡμετέρῳ πλήθει) ἔξεστι λέγειν πλῆθος καὶ ἐπὶ ὀλίγων. Ὅμηρος, Πλήθει τε σφετέρῳ, καὶ ὑπερδέα δῆμον ἔχοντες. *ead.* Ἀθηναίους ὄντας) ὥσπερ διὰ τῆς προσηγορίας ἐνέφηνεν αὐτῶν τὸ ἀξίωμα τῆς κατὰ θάλασσαν ἐπιστήμης.

Pag. 17. *l.* 1. Ἐπ' ἄλλους ἀπόβασιν) τὴν κατ' ἄλλων ἀπόβασιν εἰδότας, τὸ, ἐάν τις καρτερήσας, προσδέχηται θαῤῥῶν, καὶ μὴ φύγῃ καταπλαγεὶς τῷ φόβῳ τῆς δεινότητος τοῦ κατάπλου, πάντα κατορθοῖ. ῥόθιον δέ ἐστιν ὁ ἦχος τῆς εἰρεσίας. *l.* 4. Παρ' αὐτὴν τὴν ῥαχίαν) ῥαχία ἐστὶ πετρώδης τόπος, περὶ ὃν περιῤῥήγνυται ἡ θάλασσα, καὶ ὁ κλύδων, καὶ ἡ τῆς θαλάσσης ὁρμή. ὅθεν τὸ νώτιον ὀστῶδες, ῥάχις καλεῖται, ὡς ἀπὸ τῆς ῥαχίας τῆς πέτρας. *l.* 8. Ἐτάξαντο) ἀντὶ τοῦ παρετάξαντο, ἢ ἐτάχθησαν, καὶ ηὐτρεπίσθησαν. *l.* 10. Καὶ ταῖς ναυσὶν ἅμα) οὐ ταῖς τῶν πολεμίων, ἀλλὰ ταῖς ἑαυτῶν. *l.* 13. Ἧπερ ὁ Δημοσθένης προσεδέχετο) κατὰ τὸ μέρος τὸ νεῦον ἐπὶ τὸ πετρῶδες, ὅπου καὶ προσεδόκα ὁ Δημοσθένης.

Pag. 18. *l.* 1. Διότι οὐκ ἦν πλείοσι προσχεῖν) ἐπειδὴ οὐ δύ-

γατὸν ἦν πλείοσι προσορμίσασθαι διὰ τὸ πετρῶδες, διὰ τοῦτο ὀλίγαις ὥρμησαν ναυσὶν, ἢ τὰς ναῦς ἀναπαύοντες, ἢ αὐτοὶ ἀναπαυόμενοι. *l.* 3. Καὶ παρακελευσμῷ) παρακινήσει. *l.* 4. Εἴπως ὠσάμενοι) τοὺς ἐναντίους δηλονότι. *ead.* Πάντων δὲ Φανερώτατος) σπουδαιότατος καὶ ἐπίδηλος ὑπὲρ πάντας ὁ Βρασίδας ἐγένετο ἐν ἐκείνῳ τῷ ἔργῳ εἰς προθυμίαν καὶ ὁρῶν τοὺς τριηράρχους ὀκνοῦντας διὰ τὸ χαλεπὸν τοῦ χωρίου, περὶ τῶν νεῶν Φυλασσομένους, ὅπως μὴ συντρίψωσιν αὐτάς. *l.* 7. Δυνατὸν εἶναι σχεῖν) προσχεῖν. *l.* 8. Τῶν νεῶν) ἤγουν, τινὰς τῶν νεῶν. *l.* 11. Βιαζομένους) σὺν βίᾳ ποιοῦντας. *l.* 12. Ἀντὶ μεγάλων εὐεργεσιῶν) ἐνταῦθα τιμῶν λέγει, ὧν μέλλουσιν ὕϛερον εὐεργετηθῆναι αὐτοὶ οἱ σύμμαχοι, καὶ τιμηθῆναι. Ἢ εὐεργεσιῶν, ὧν αὐτοὺς εὐεργέτησαν ἤδη οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 14. Ὀκείλαντας δὲ) προσπελάσαντας, καὶ προσεγγίσαντας.

Pag. 19. *l.* 2. Ἐπέσπερχεν) ἐπεσπούδαζεν. *l.* 3. Ὀκεῖλαι τὴν ναῦν) προσοκεῖλαι, ἐλλιμενίσαι. *l.* 4. Ἐπὶ τὴν ἀποβάθραν) ἡ ἀπὸ τῶν νεῶν ἐπὶ τὴν γῆν ἔξοδος, ἀποβάθρα καλεῖται. *l.* 6. Ἐς τὴν παρεξειρεσίαν) παρεξειρεσία ἐϛὶν ὁ ἔξω τῆς εἰρεσίας τῆς νεὼς τόπος, καθ' ὃ μέρος οὐκέτι κώπαις κέχρηνται. ἔϛι δὲ τοῦτο τὸ ἀκρότατον τῆς πρύμνης καὶ τῆς πρώρας. *l.* 9. Πρὸς τὸ τροπαῖον ἐχρήσαντο) ἀντὶ τοῦ τροπαίου ἐχρήσαντο αὐτῇ, ἢ ἀποτροπαίῳ· καὶ αὐτὴν ἔϛησαν πλείονος ἕνεκα κόσμου καὶ δόξης. *ead.* Τῆς προσβολῆς) ἀντὶ τοῦ τῆς μάχης. *l.* 10. Οἱ δ' ἄλλοι) Λακεδαιμόνιοι δηλονότι. *l.* 11. Καὶ τῶν Ἀθηναίων μενόντων) ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, ἀμυνομένων πρὸ τοῦ Φρουρίου ὃ ἐποίησαν, καὶ μὴ ἐώντων μηδένα τῶν Λακεδαιμονίων ἀποβῆναι ἀπὸ τῶν νεῶν ἐς τὴν γῆν. τὸ δὲ, καὶ οὐδὲν ὑποχωρούντων, ἀντὶ τοῦ κατ' οὐδὲν ὑποχωρούντων. *l.* 12. Ἐς τοῦτό τε περιέϛη ἡ τύχη) ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, ἐς τοῦτο περιέϛη ἡ τύχη Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις, ὥϛε Ἀθηναίους μὲν ἐκ τῆς Λακωνικῆς ἀντιτάττεσθαι Λακεδαιμονίοις· Λακεδαιμονίους δὲ, ἐπὶ τὴν γῆν τὴν ἑαυτῶν ζητεῖν ἐκ νεῶν ἀποβαίνειν, καὶ τοῦτο κωλύεσθαι. κατὰ πολὺ γὰρ ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις ἔῤῥεπε τὰ τῆς δόξης· τοῖς μὲν Λακεδαιμονίοις εἰς τὰ πεζὰ μεγίϛοις οὖσιν ἀεὶ, νῦν δοκεῖν εἰς τὴν ναυμαχίαν κρατίϛοις εἶναι· τοῖς δὲ Ἀθηναίοις, εἰς τὰ ναυτικὰ τεχνίταις οὖσιν ἀεὶ, νῦν δοκεῖν ἀρίϛοις εἶναι τὰ πεζά.

Pag. 20. *l.* 7. Καὶ τῇ τρίτῃ ἐπὶ ξύλα) ἀντὶ τοῦ ἐπὶ ξύλα

Ff 3

ἐπιτήδεια πρὸς μηχανὰς, ποιηθησομένας εἰς καθαίρεσιν τειχῶν. ἡ δὲ Ἀσινη, πόλις ἐςὶ Λακωνική.

Pag. 21. *l.* 2. Τήν τε νῆσον) τὴν Σφακτηρίαν. ead. Ἔν τε τῷ λιμένι οὔσας τὰς ναῦς) τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι. *l.* 6. Ἢν μὲν ἀντεκπλεῖν ἐθέλωσι σφίσι) τὸ σχῆμα ἀνανταπόδοτον. καὶ Ὅμηρος, Ἀλλ' εἰ μὲν δώσουσι γέρας μεγάθυμοι Ἀχαιοὶ, Ἄρσαντες κατὰ θυμὸν, ὅπως ἀντάξιον ἔςαι· Εἰ δέ κε μὴ δώωσιν, ἐγὼ δέ κεν αὐτὸς ἕλωμαι. *l.* 8. Καὶ οἱ μὲν) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 13. Οἱ δ' Ἀθηναῖοι γνόντες) τὴν βουλὴν ἐκείνων δηλονότι. ead. Καθ' ἑκάτερον τὸν ἔσπλουν) ἤγουν, τόν τε ςενὸν καὶ τὸν πλατύν.

Pag. 22. *l.* 11. Καὶ ἐν τούτῳ κεκωλῦσθαι) ἐν τούτῳ ἐδόκει κεκωλῦσθαι ἕκαςος τὰ πράγματα, ἐν ᾧ ἕκαςοι μὴ εὑρεθείησαν.

Pag. 23. *l.* 3. Ὡς ἐπιπλεῖςον ἐπεξελθεῖν) πλέον ἐργάσασθαι. *l.* 10. Καὶ ἐν φυλακῇ εἶχον) τὴν νῆσον δηλονότι. *l.* 11. Οἱ δ' ἐν τῇ ἠπείρῳ Πελοποννήσιοι) οἵ τε ἐκ τῆς Πελοποννήσου, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν ἄλλων ξυμμάχων αὐτοῖς προσελθόντες νῦν.

Pag. 24. *l.* 1. Τὰ τέλη καταβάντας) τοὺς ἄρχοντας τῶν Σπαρτιατῶν. *l.* 7. Τὰ περὶ Πύλον) καλῶς ἡ προσθήκη, ἵνα δηλώσῃ ὅτι οὐ περὶ πάντων τῶν πραγμάτων, οὐδὲ παντὸς τοῦ πολέμου, ἀλλὰ περὶ μόνων τῶν κατὰ Πύλον. ἵνα νοήσωμεν, εἰς τὰ κατὰ Πύλον μόνα.

Pag. 25. *l.* 9. Μὴ ἐπιφέρειν) ἀντὶ τοῦ προσφέρειν, καὶ ἄγειν. *l.* 10. Μήτε κατὰ γῆν) μήτε τοῖς ἐν τῇ Πύλῳ, μήτε τοῖς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ. *l.* 14. Ἀποςεῖλαι δὲ αὐτοὺς) ἤγουν, τοὺς πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 26. *l.* 2. Ἀθηναίους ὁμοίας) ἤγουν, ἀκαταλύτους ἀποδοῦναι τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 6. Ἔπεμψαν ἡμᾶς Λακεδαιμόνιοι) τὸ προοίμιον ἐκ προσοχῆς, καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος. τέμνεται δὲ πολλῷ τῷ συμφέροντι, ἔςι δ' ὅτε ἔχει καὶ τὸ δυνατὸν παραμιγνύμενον. *l.* 8. Καὶ ἡμῖν ἐς τὴν ξυμφορὰν) καὶ ὃ ἂν ὑμῖν ὠφέλιμον ἐσόμενον ἐπιδείξωμεν, καὶ ἐμοῦ ἡμῖν εὐπρεπὲς ἐν τῇ παρούσῃ συμφορᾷ. *l.* 10. Τοὺς δὲ λόγους μακροτέρους) περιττὸν τὸ μακροτέρους. ἤρκει γὰρ εἰπεῖν, τοὺς δὲ λόγους οὐ παρὰ τὸ εἰωθὸς μηκυνοῦμεν. *l.* 12. Ἐν ᾧ ἂν καιρὸς ᾖ διδάσκοντάς τι) διδάσκοντας λόγοις τὸ δέον, τῶν προὔργου τὶ πράσσειν. ἵνα ᾖ τοιοῦτον, πείθοντας λόγῳ δεόν-

τως διαπράττεσθαι τὰ προσήκοντα. παραίτησιν δὲ ἡ λέξις περιέχει τῆς ἐσομένης μακρολογίας, οὐκ ὄντος Λακωνικοῦ τοῦ μακρολογεῖν. *l.* 13. Τῶν προὔργου) τῶν σπουδαίων. *l.* 14. Λάβετε δὲ αὐτοὺς) ἀκούσατε δὲ τῶν λόγων μήτε δυσμενῶς, ὡς πολεμίων ἀκούοντες, μήτε ἀσυνέτως· ἀλλ' οἷα δὴ συνετοὶ, ὑπομνήσεως μόνης ἕνεκεν αὐτοὺς νομίσατε λέγεσθαι πρὸς εἰδότας ὑμᾶς ἕκαστα. *ead.* Μὴ πολεμίως) ἤγουν, μὴ διαθέσει πολεμικῇ.

Pag. 27. *l.* 2. Καλῶς θέσθαι) ἐπαινετῶς διοικῆσαι. *l.* 3. Καὶ μὴ παθεῖν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἔξεστι. Τὸ δὲ, ἀγαθόν τι λαμβάνοντες, ἐπὶ τοῦ εὐπραγοῦντες κεῖται. *l.* 4. Ἀεὶ γὰρ τοῦ πλέονος ἐλπίδι ὀρέγονται) ἀεὶ γὰρ ὀρέγονται τοῦ πλείονος, ἐλπίζοντες αὐτῶν τεύξεσθαι. προσυπακοῦσαι δὲ δεῖ ἔξωθεν τὸ, καὶ διὰ τοῦτο ἐκπίπτουσι τῆς εὐτυχίας. *l.* 5. Διὰ τὸ καὶ τὰ παρόντα ἀδοκήτως εὐτυχῆσαι) ἤγουν, μετὰ εὐτυχίας λαβεῖν τὰ παρόντα. *l.* 6. Οἷς δὲ πλεῖσται μεταβολαὶ) οἷς τισι δὲ ἐπ' ἀμφότερα, ἐπί τε δηλονότι τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακά. *l.* 7. Δίκαιοί εἰσι) τούτους (φησὶ) μὴ πιστεύειν ταῖς εὐπραγίαις προσήκει. *ead.* Καὶ ἀπιστότατοι) περιττὸς ὁ καί. *l.* 8. Ὃ τῇ τε ὑμετέρᾳ πόλει) τὸ μὴ πιστεύειν δηλονότι ταῖς εὐπραγίαις. *ead.* Δι' ἐμπειρίαν) τούτου τοῦ πράγματος. *l.* 12. Κυριώτεροι) δικαιότεροι. *l.* 13. Ἐφ' ἃ νῦν) τὰς σπονδὰς λέγει. *ead.* Καίτοι οὔτε δυνάμεως) ἤγουν, ὡς ἀδύνατοι ὄντες. *l.* 14. Ἐπάθομεν αὐτὸ) τὰς νῦν δηλονότι συμφοράς. *l.* 15. Προσγενομένης) δυνάμεως, ἀπὸ κοινοῦ. *ead.* Ἀπὸ δὲ τῶν ἀεὶ ὑπαρχόντων) τῆς συνήθους δυνάμεως τῶν ὄντων ἀεὶ τοῖς ἀνθρώποις.

Pag. 28. *l.* 1. Ἐν ᾧ πᾶσι τὸ αὐτὸ ὁμοίως ὑπάρχει) ἐν τῷ δύνασθαι γνώμῃ σφαλῆναι. *l.* 4. Σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν) σώφρονές εἰσιν, οἵτινες, ἀδήλου ὄντος τοῦ ἀποβησομένου, ἐκ τῆς παρούσης εὐπραξίας ἐπὶ ἀσφαλέστερον ῥέπουσι, καὶ οὐκ ἐξυβρίζουσιν, ὡς παραμενούσης αὐτοῖς ἀεὶ τῆς εὐπραγίας, ἀλλὰ συμβαίνουσι τοῖς ἐναντίοις. *l.* 5. Καὶ ταῖς ξυμφοραῖς οἱ αὐτοὶ) καὶ γὰρ τὰς συμφορὰς οὗτοι δεξιώτερον ἂν καὶ ὡς συνετοὶ προσδέχοιντό τε καὶ φέροιεν. *l.* 6. Τόν τε πόλεμον νομίσωσιν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν, οἵτινες ἂν μετὰ τῶν ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς. ἡ δὲ διάνοια, σώφρονές εἰσιν οἵτινες οἴονται τὰ ἐκ τῶν πολέμων μὴ κατὰ προαίρεσιν ἡμετέραν ἀποβαίνειν, ἀλλὰ κατὰ τύχην. ἔνιοι δὲ τόνδε τὸν τρόπον ἐξηγήσαντο, σώ-

φρονές εἰσιν οἱ νομίζοντες τὸν πόλεμον, τουτέςι τὴν ἐκ τοῦ πολέμου νίκην, μὴ καθ' ὃ μέρος ἄν τις αὐτοῦ μεταχειρίζηται, οἷον ναυμαχῶν, κατὰ τοῦτο συντυγχάνειν, ἀλλ' ὡς ἂν ἡ τύχη ἡγῆται τοῦ πολέμου. *l.* 9. Καὶ ἐλάχις' ἂν οἱ τοιοῦτοι πταίοντες) οἱ μὴ πιςεύοντες ταῖς κατὰ πόλεμον εὐπραγίαις. τὸ γὰρ ὀρθούμενον τὴν εὐπραγίαν λέγει. οὗτοι (φησὶν) ἐλάχιςα πταίοιεν ἂν οἱ τὸν πόλεμον ἐν τῷ εὐπραγεῖν αὐτοὶ καταιθέμενοι. ἐξηγητικὸν δέ ἐςι τοῦτο τοῦ, σωφρόνων δὲ ἀνδρῶν, οἵτινες τὰ ἀγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο. *l.* 11. Ἐν τῷ εὐτυχεῖν) ἀντὶ τοῦ εὐτυχοῖεν. *ead.* Καταλύοιντο) ἀναπαύοιντο. *ead.* Ὃ νῦν ὑμῖν) ἐν εὐπραγίᾳ καταλύσασθαι, καὶ οὐκ ἀποθέσθαι τὸν πόλεμον. *l.* 12. Καὶ μήποτε ὕςερον) ἵνα μὴ, ἐάν ποτε σφαλῆτε ὕςερον, ἀπιθήσαντες ἡμῖν (ἐνδέχεται γὰρ) νομισθῆτε καὶ τὰ νῦν ἄλλως ηὐτυχηκέναι, καὶ χωρὶς συνέσεως· ἐξουσίας ὑμῖν οὔσης, εἰρήνης γενομένης ἄνευ κινδύνων, εὐβουλίας τε καὶ ἀνδρίας δόξαν τοῖς μετὰ ταῦτα ἀνθρώποις καταλιπεῖν· ἰσχύος μὲν, διὰ τὸ μεῖναι ὑμῖν τὴν εὐτυχίαν, καὶ μὴ μεταβληθῆναι· εὐβουλίας δὲ, ὅτι ἐσπείσασθε ἐν τῷ εὐτυχεῖν, εἰδότες τὸ τῆς τύχης ἄςατον.

Pag. 29. *l.* 3. Λακεδαιμόνιοι δὲ) κατὰ τὸ φρόνημα τῶν Λακεδαιμονίων τά τε ἄλλα καὶ μάλιςα τοῦτο εἴρηται. οὐ γὰρ κολακεύουσι τοὺς Ἀθηναίους, καίτοι γε πταίσαντες, ἀλλὰ μένουσιν ἐπὶ τοῦ φρονήματος· καὶ λέγουσιν ὅτι, Λακεδαιμόνιοι ὑμῖν εἰρήνην διδόασιν, ὡς ὄντες τούτου κύριοι, ἀνταιτοῦντες δὲ τοὺς ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας δηλονότι. καὶ ἐντεῦθεν κύριοι νομίζουσιν εἶναι τοῦ ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην οἱ Λακεδαιμόνιοι, οἵ γε, ὡς αὐτοὶ διδόντες αὐτὴν, ἀντ' αὐτῆς αἰτοῦσι τοὺς ἄνδρας. *l.* 7. Καὶ ἄμεινον ἡγούμενοι ἀμφοτέροις) ἡμῖν καὶ ὑμῖν, ὡς Ἄντυλλος φησὶν, ἵνα δοκῶσι Λακεδαιμόνιοι καὶ τοῦ τῶν Ἀθηναίων προνοεῖσθαι συμφέροντος. Ἢ ἀμφοτέρων λέγει ἐν ἀμφοτέροις, ἢ διαφυγεῖν τοὺς ἄνδρας, ἢ ἐκπολιορκηθῆναι. ὃ καὶ μᾶλλον εἰκός ἐςιν. *l.* 8. Εἴτε βίᾳ διαφύγοιεν) τὸ διακινδυνευεσθαι ἐξηγεῖται, πῶς μέλλει διακινδυνεύεσθαι αὐτοῖς ἡ δόξα. εἴτε (φησὶ) βίᾳ διαφύγοιεν οἱ ἄνδρες, παραπετούσης τινὸς διὰ τῆς τύχης σωτηρίας, καὶ γενησόμεθα πάλιν ἴσοι ὑμῖν, εἴτε καὶ ἐκπολιορκηθέντες παρ' ὑμῶν, τουτέςιν, ἀπολόμενοι διὰ τῆς πολιορκίας, παρασκευάσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐφελκύσονται, πρὸς τῇ κοινῇ ἔχθρᾳ, καὶ ἑτέραν ἔχειν ἰδίαν Λα-

κεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους. *ead.* Παρατυχούσης) παραπεσούσης. *l.* 10. Νομίζομέν τε τὰς) νομίζομέν τε τὰς μεγάλας ἔχθρας παύεσθαι βεβαίως, οὐκ ἐπειδὰν κατὰ πόλεμόν τις πλεονεκτήσας τῶν ἐναντίων, ἀναγκάσῃ δι᾽ ὅρκων αὐτοὺς ἄκοντας συμβῆναι, καὶ μὴ δικαίως, (τουτέστι, συνθήκας ποιῆσαι πλεονεκτικὰς καὶ ἀδίκους καὶ ἀνίσους, καὶ ὡς ἂν συμφέρῃ τῷ νενικηκότι) ἀλλ᾽ ἐὰν δυνάμενος αὐτὰ ταῦτα πεῖσαι τὸν ἡττηθέντα τὰ ἄδικα καὶ πλεονεκτικὰ συνθέσθαι, μηδὲν τούτων ἀπαιτήσῃ αὐτὸν, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ ἴσου διαλλαγῇ, καὶ τῇ φιλανθρωπίᾳ αὐτὸ τὸ πλεονεκτικὸν κατακρατήσῃ, παρὰ τὴν ἐλπίδα τοῦ κεκρατημένου. δῆλον γὰρ ὅτι ὁ κεκρατημένος ἐλπίζει παρὰ τοῦ κρατήσαντος ἀδικεῖσθαι καὶ πλεονεκτεῖσθαι. οὐδεὶς γὰρ νικήσας ἀνέχεται ὁμοίως καὶ ἐν ἴσῃ τάξει σπένδεσθαι τῷ νενικημένῳ, ἀλλ᾽ ἀεὶ τὸ πλέον ἐθέλει ἔχειν. *l.* 13. Ἀλλ᾽ ἦν παρὸν τὸ αὐτὸ δρᾶσαι) ἤγουν τὸ νικῆσαι. *l.* 15. Μετρίως) μετὰ ταπεινοφροσύνης.

Pag. 30. *l.* 1. Ὀφείλων γὰρ ἤδη) ὁ ἐναντίος. ὁ γὰρ δι᾽ ἐναντίας, ὡς ἂν μὴ βιασθεὶς, ἀλλ᾽ ἐπιεικείᾳ πεισθεὶς, εἰδὼς τὸ οὐκ ἀμύνεσθαι δίκαιον, ἀλλ᾽ ἀμείβεσθαι τὴν ἀρετὴν, ἕτοιμός ἐστιν ἐμμένειν ταῖς συνθήκαις, αἰσχυνόμενός τι παραβῆναι. τῷ δὲ ἑτοιμότερος προσυπακουστέον τὸ ἐκείνου, ἤτοι τοῦ μὴ πεισθέντος, ἀλλὰ βιασθέντος σπείσασθαι. *l.* 3. Καὶ μᾶλλον πρὸς τοὺς μειζόνως ἐχθροὺς) καὶ μᾶλλον πρὸς τοὺς μειζόνως ἐχθροὺς τοῦτο δρῶσι, τὸ εὐγνωμονῆσαι, ἤτοι προθύμως ἐμμένειν ταῖς συνθήκαις. ὡς γὰρ ἐκ μεγάλων ἐχθρῶν ἐκφυγόντες καὶ σωθέντες, ἀσμένως φέρουσι τὸ ἡσυχάζειν, κέρδος νομίζοντες τὸ μὴ πάλιν κινδυνεύειν πρὸς μείζω μαχόμενοι, ἤπερ πρὸς ἐκείνους τοὺς περὶ εὐτελῶν καὶ μετρίων αὐτοῖς διενεχθέντας. ἔστι δὲ ἀντίπτωσις. ἀντὶ γὰρ τοῦ περὶ μετρίων εἴρηκε τὰ μέτρια. *l.* 5. Πεφύκασί τε) πεφύκασί τε οἱ ἄνθρωποι τοῖς μὲν εὐγνωμόνως συνθεμένοις μαλακώτεροι γίγνεσθαι πρὸς τὸ ἐκείνοις σπένδεσθαι, πρὸς δὲ τοὺς ἐναντιουμένους, παρὰ προαίρεσιν διακινδυνεύειν. *l.* 8. Ἡμῖν δὲ καλῶς, εἴπερ ποτε, ἔχει) ἡμῖν δὲ καλῶς ἔχει (φησὶ) διαλλαγῆναι πρὸ τοῦ ἀνήκεστόν τι παρ᾽ ὁποτερωνοῦν γινόμενον, εἰς ἀνάγκας ἡμᾶς καταστῆσαι ἀϊδίου ἔχθρας. τὸ δὲ πρὸς τὴν κοινὴν καὶ ἰδίαν ἔχειν, τοιοῦτον. νῦν μὲν κοινὴν ἔχομεν Πελοποννήσιοι πάντες πρὸς ὑμᾶς ἔχθραν· εἰ δὲ μὴ εἴξετε τοῖς λόγοις ἡμῶν, καὶ ἰδίᾳ Λακεδαι-

μόνιοι ἐχθροὶ ὑμῶν ἐσόμεθα. *l.* 12. Ἔτι δ' ὄντων ἀκρίτων) ἔτι δὲ ὄντων ἀκρίτων καὶ ἀμφιβόλων πραγμάτων τῶν κατὰ τὴν Σφακτηρίαν, εἴτε ἁλίσκονται οἱ ἄνδρες, εἴτε διαφεύγουσι, καὶ ὑμῖν μὲν δόξης προσγινομένης καὶ φιλίας παρ' ἡμῶν, ἐὰν σπεισώμεθα ὥσπερ νῦν ἔχομεν· ἡμῖν δὲ τοῖς Λακεδαιμονίοις, πρὶν αἰσχροῦ τινος πειραθῆναι (ἀντὶ τοῦ, πρὶν ἁλῶναι τοὺς ἄνδρας) τῆς συμφορᾶς μετρίως κατατιθεμένης, διαλλαγῶμεν.

Pag. 31. *l.* 2. Οἳ καὶ ἐν τούτῳ ὑμᾶς) ἐν τῷ αὐτῷ γενέσθαι δηλονότι τὴν εἰρήνην, ὑμᾶς νομιοῦσιν αἰτιωτέρους. ἀντὶ τοῦ, πλέον τῶν Λακεδαιμονίων, ὑμῖν τὴν χάριν τῆς εἰρήνης ὁμολογήσουσιν. ὁ δὲ καὶ σύνδεσμος οὐ περιττῶς κεῖται, ἀλλ' ἀναγκαίως. λέγει γὰρ ὅτι τοῦ τε νομίσαι ὑμᾶς νενικηκέναι, καὶ τὴν χάριν τῆς εἰρήνης εἰς ὑμᾶς μέλλουσιν ἀνενεγκεῖν. *l.* 3. Πολεμοῦνται μὲν γὰρ ἀσαφῶς) πολεμοῦνται γὰρ, ἀδήλου ὄντος τοῦ πράγματος τίς ἐστιν ὁ προκαταρξάμενος τοῦ πολέμου, εἴτε ὁ Λακεδαιμόνιος, εἴτε ὁ Ἀθηναῖος, καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 6. Ἤν τε γνῶτε, Λακεδαιμονίοις) ἄν τε πεισθῆτε, ἔξεστιν ὑμῖν Λακεδαιμονίοις φίλους γενέσθαι, χάριν δοῦσιν μᾶλλον ἤπερ βιασθεῖσιν ὑπ' αὐτῶν. *l.* 7. Αὐτῶν τε προκαλεσαμένων) θελησάντων καὶ προτρεψάντων ὑμᾶς ἐπὶ ταῦτα. *l.* 9. Ὅσα εἰκὸς εἶναι) ἀντὶ τοῦ συμβήσεσθαι. *ead.* Ἡμῶν γὰρ καὶ ὑμῶν ταυτὰ λεγόντων) ἡμῶν γὰρ καὶ ὑμῶν ταυτὰ σπενδομένων καὶ ὁμονοούντων, τὸ ἄλλο Ἑλληνικὸν ὑπήκοον ὂν, μεγάλως ἡμᾶς τιμήσει.

Pag. 32. *l.* 1. Οἱ δὲ, τὰς μὲν σπονδὰς) τὸ ἑξῆς, τὰς σπονδὰς ποιεῖσθαι. *l.* 4. Μάλιστα δὲ αὐτοὺς ἐνῆγε) κατέπειθεν. *l.* 11. Ἀθηναίων ξυγχωρησάντων) Ἀθηναίων τὰ προειρημένα χωρία Λακεδαιμονίοις ξυγχωρησάντων ἐν ταῖς προτέραις σπονδαῖς, διὰ τὸ ἐν συμφοραῖς εἶναι. πᾶν γὰρ τὸ ἐπιταττόμενον ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων συνεχώρουν. *l.* 12. Καὶ ἐν τῷ τότε δεομένων) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 33. *l.* 1. Οἱ δὲ πρὸς μὲν τὴν ἀπόκρισιν) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 2. Ξυνέδρους δὲ) τοὺς διαλεξομένους περὶ τούτων, καὶ συνδοκιμάσοντας. *l.* 3. Ξυμβήσονται) φιλιωθήσονται. *l.* 12. Διαβληθῶσιν) ψεχθῶσι, μισηθῶσι.

Pag. 34. *l.* 3. Καθάπερ ξυνέκειτο) ἀντὶ τοῦ, ὥσπερ ἐν ταῖς συνθήκαις ἦν δεδογμένον. *ead.* Ἐγκλήματα ἔχοντες) ἀντὶ τοῦ, ἐγκλήματα ἐπιφέροντες κατὰ Λακεδαιμονίων. *l.* 4.

Παράσπονδον) παρὰ τὰ ἐν ταῖς σπονδαῖς συγκείμενα. ead. Καὶ ἄλλα οὐκ ἀξιόλογα) εὐτελῆ τινα καὶ ψυχρά. l. 6. Ἰσχυριζόμενοι) ἐπερειδόμενοι, ὡς ἰσχυρὸν προτείνοντες πάνυ οἱ Ἀθηναῖοι. ead. Ἐὰν καὶ ὁτιοῦν παραβαθῇ) ἐὰν βραχὺ ἀθετηθῇ. l. 8. Καὶ ἀδίκημα ἐπικαλέσαντες) καὶ ἐγκαλοῦντες ἠδικῆσθαι, διὰ τὸ τὰς ναῦς μὴ ἀπειληφέναι. ead. Ἀπελθόντες, ἐς πόλεμον καθίσταντο) μετὰ τὴν ἀκρόασιν τὴν ἐλθοῦσαν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων, ἀναχωρήσαντες ἐπὶ τὴν Σπάρτην, παρεσκευάζοντο ἐπὶ τὸν πόλεμον. l. 10. Ἀθηναῖοι μὲν δυοῖν) ἀντὶ τοῦ, Ἀθηναίων μὲν δύο ναυσὶν ἐναντίαις περιπλεόντων τὴν νῆσον. τοῦτο δὲ, ἵνα μὴ ἐν τῷ μέσῳ διὰ τὸ ἀπαντᾶν, μὴ ἐάσωσι τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ ἐξελθεῖν.

Pag. 35. l. 2. Καὶ προσβολὰς ποιούμενοι τῷ τείχει) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, εἰς πόλεμον καθίσαντο. l. 9. Καὶ αὐτοὶ δὲ) οἱ Λοκροί. l. 13. Τὴν νῆσον πολιορκεῖσθαι) τὴν σφετέραν. l. 14. Εἰ γὰρ κρατήσειαν τῷ ναυτικῷ) οἱ Λοκροὶ δηλονότι.

Pag. 36. l. 6. Ἡ μεταξὺ Ῥηγίου θάλασσα καὶ Μεσσήνης) ἡ εἰς τὸν μεταξὺ Ῥηγίου καὶ Μεσσήνης ποταμὸν ῥέουσα. l. 8. Κληθεῖσα τοῦτο) τὸ μέρος τῆς θαλάσσης. l. 12. Εἰκότως χαλεπὴ ἐνομίσθη) εἰς τὸ πλεῦσαι δηλονότι.

Pag. 37. l. 5. Μίαν ναῦν ἀπολέσαντες) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. ead. Καὶ νὺξ ἐπεγένετο) ἤγουν, γενομένη γὰρ νὺξ ἐπέσχε τὸ ἔργον. l. 7. Ἐπὶ δὲ τὴν Πελωρίδα) Πελωρὶς, ἀκρωτήριον Σικελίας τὸ βορειότατον. l. 11. Καὶ χειρὶ σιδηρᾷ) δηλονότι ὑπὸ τῶν Συρακουσίων ἐπιβληθείσῃ Ἀττικῇ νηΐ. μίαν οὖν ἀπώλεσαν οἱ Ἀθηναῖοι. l. 14. Ἀπὸ κάλω) τῷ λεγομένῳ παρόλκῳ. οἱ γὰρ παρ' αὐτὴν τὴν γῆν πλέοντες οὐ δύνανται ἐρέττειν. l. 15. Προσβαλόντες) τοῖς Συρακουσίοις δηλονότι. ead. Ἀποσιμωσάντων) ὑπαναχωρησάντων, καὶ μετεωρισάντων τὰς ναῦς, ἵνα ἐκ πολλοῦ διαστήματος δυνηθῶσι μετὰ μείζονος ὁρμῆς ἐμβάλλειν τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 38. l. 1. Καὶ προεμβαλόντων) τῶν Συρακουσίων πρὸ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι ἐμβαλόντων. l. 9. Τειχήρεις ποιήσαντες) ἐντὸς δηλονότι τῶν τειχῶν ἀποκλείσαντες. l. 12. Πρὸς τὴν πόλιν ἐσέβαλον) τὴν Νάξον. l. 13. Ὑπὲρ τῶν ἄκρων πολλοί) ἀντὶ τοῦ, οἱ ἐπὶ τῶν ἄκρων ὄντες, καὶ τῶν ὀρεινῶν, ὡς ἐκεῖ οἰκούντων αὐτῶν. ead. Βοηθοῦντες ἐπὶ τοὺς Μεσσηνίους) τοῖς Μεσσηνίοις δηλονότι βοηθοῦντες κατὰ τῶν Μεσσηνίων.

Pag. 39. *l.* 6. Καὶ αἱ νῆες σχοῦσαι) τῶν Συρακουσίων. *l.* 7. Ἐπ' οἴκου ἕκαστοι διεκρίθησαν) ἀπέπλευσαν ἐπ' οἴκου διακριθεῖσαι. *l.* 9. Ὡς κεκακωμένην) κακῶς πάσχουσαν, δεδυστυχηκυῖαν. *l.* 10. Ταῖς ναυσὶν ἐπειρῶντο) γράφεται ἐπείρων. τὴν Μεσσήνην δηλονότι.

Pag. 40. *l.* 2. Καὶ κατεδίωξαν τοὺς Μεσσηνίους) ἤγουν, διώξαντες ἐνέβαλον. *l.* 3. Τεταραγμένοις) τοῖς Μεσσηνιοις. *ead.* Ἐπιγενόμενοι) ἐπιτεθέντες. *l.* 9. Κατὰ χώραν ἔμενεν) ἤγουν ἡσύχαζεν. *l.* 11. Ὅτι μὴ μία) ἤγουν, εἰ μὴ μία. *l.* 12. Ἀλλὰ διαμώμενοι) ἀντὶ τοῦ διασκάπτοντες. εἴρηται δὲ ἀπὸ τοῦ ἄμη, ὅ ἐστι σκαφίον πλατύ. βούλεται δὲ εἰπεῖν ὅτι διαστέλλοντες τὸν κάχληκα, καὶ βόθρους ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν ποιοῦντες, ηὕρισκον ὕδωρ, οἷον ἄν τις εἰς ἀνάγκην πίοι δι' ἄκραν δίψαν. *l.* 14. Στενοχωρία τε ἐν ὀλίγῳ) διαστήματι δηλονότι τῆς γῆς.

Pag. 41. *l.* 2. Ἡροῦντο κατὰ μέρος) ἀντὶ τοῦ κατὰ διαδοχήν. *ead.* Αἱ δὲ, μετέωροι) ἤγουν ἐπ' ἀγκυρῶν. *l.* 3. Παρὰ λόγον ἐπιγιγνόμενος) παρὰ προσδοκίαν συμβαίνων. *l.* 4. Ἡμερῶν ὀλίγων) ἐντὸς δηλονότι. *l.* 5. Ἐν νήσῳ τε ἐρήμῃ) ὄντας δηλονότι. *l.* 9. Τάξαντες) τὸ εἰσάγειν. *ead.* Ἀργυρίου) ἕνεκεν δηλονότι. *l.* 13. Ἐς τὰ πρὸς τὸ πέλαγος) ἐς τὰ ἀφορῶντα. *l.* 14. Καταφέρεσθαι) κατάγεσθαι.

Pag. 42. *l.* 2. Ἄπορον γὰρ ἐγίγνετο περιορμεῖν) ἄπορον γὰρ ἦν δηλονότι ταῖς ναυσὶ περιορμεῖν τὴν νῆσον. *l.* 3. Ἀφειδὴς ὁ κατάπλους καθεστήκει) ἤγουν, ἀφειδοῦντες ἑαυτῶν κατέπλεον. *ead.* Ἐπώκελλον γὰρ τὰ πλοῖα) ἐξεδίδοσαν (φησὶ) τῇ πέτρᾳ τὰ πλοῖα ὠνηθέντα χρημάτων ὑπὸ Λακεδαιμονίων. ὑπέσχοντο γὰρ τοῖς ναυκλήροις δώσειν τὰς τιμὰς εἰ ἀπόληται τὰ αὐτῶν πλοῖα. *l.* 4. Περὶ τὰς κατάρσεις) κατάρσεις λέγει τοὺς ἐπιτηδείους εἰς καταγωγὴν τόπους καὶ εἰς τὸ προσορμίζεσθαι. τὸ δὲ ἐφύλασσον, ἀντὶ τοῦ, Φρουροὶ ἦσαν τινὲς τῶν πολιορκουμένων, ἵνα εὐθὺς ἀπολάβωσι τὰς τροφάς. *l.* 6. Ἐσένεον δὲ) εἰσεκολύμβων, εἰσήρχοντο. *l.* 7. Ἐφέλκοντες μήκωνα μεμελιτωμένην) εἶδος βοτάνης ἡ μήκων, ἧς ὁ μὲν ὀπὸς θανάσιμος, ὡς λέγεται· τὸ δὲ σῶμα, γλυκύτατον. δύναται δὲ πείνης ἀπαλλάττειν μιγνυμένη μέλιτι. *l.* 8. Καὶ λίνου σπέρμα κεκομμένον) τοῦτο δίψης ἀπαλλάττει. θεραπεύει γὰρ αὐτὴν πρὸς ὀλίγον τινὰ καιρόν. ὅθεν καὶ τοῖς πυρέττουσι προσ-

ἄγεται παρὰ τῶν ἰατρῶν. τὸ δὲ κεκομμένον, ἀληλεσμένον. *l.* 13. Ἐν τῇ νήσῳ) τῇ Σφακτηρίᾳ.

Pag. 43. *l.* 1. Τὴν φυλακὴν ἐπιλάβῃ) κωλύσῃ. *l.* 6. Περιγενήσεσθαι τοὺς ἄνδρας) ἀντὶ τοῦ περισωθῆναι, ζήσειν. *l.* 9. Ὅτι ἔχοντάς τι ἰσχυρὸν) ἤγουν, ἔχοντας πολλὴν δύναμιν. *l.* 10. Ἐπικηρυκεύεσθαι) πρεσβείαν πέμπειν.

Pag. 44. *l.* 11. Ἀπεσήμαινεν) ἀποσκώπτων ἐδήλου. *ead.* Ἐχθρὸς ὢν) τῷ Νικίᾳ δηλονότι. *ead.* Καὶ ἐπιτιμῶν) ἐγκαλῶν, ἐπιμεμφόμενος, ὀνειδίζων.

Pag. 45. *l.* 1. Ὑποθορυβησάντων) μετὰ θορύβου εἰπόντων. *l.* 4. Τὸ ἐπὶ σφᾶς εἶναι ἐπιχειρεῖν) ἤτοι ἐπὶ τοὺς ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ· ἢ, μέρος τὸ ἐφ᾽ ἑαυτῶν εἶναι. τὸ δὲ εἶναι, παρέλκει Ἀττικῶς. ἢ, ὡς Ἀντύλλος, ἐπὶ σφίσι, τοῖς στρατηγοῖς δηλονότι. *l.* 6. Παραδωσείοντα) ἐφιέμενον παραδώσειν τῷ Νικίᾳ. *l.* 7. Ἀνεχώρει) ἀντὶ τοῦ ἀνεδύετο. *ead.* Ἀλλ᾽ ἐκεῖνον στρατηγεῖν) ἀλλ᾽ ἐκεῖνον δεῖν στρατηγεῖν. *l.* 9. Καὶ ἐξίστατο) παρεχώρει. *l.* 12. Καὶ ἐξανεχώρει) ἀντὶ τοῦ, ἀνεδύετο ποιεῖν ἅπερ ὑπέσχετο, ἀπέφευγεν.

Pag. 47. *l.* 5. Οἱ γὰρ στρατιῶται) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Διακινδυνεῦσαι) παράβολόν τι διαπράξασθαι. *ead.* Καὶ αὐτῷ ἔτι) αὐτῷ τῷ Δημοσθένει προθυμίαν ἐνεποίησεν, ἢ ἐπτέρωσεν. *l.* 12. Αὐτοὺς βάλλειν) τοὺς Λάκωνας δηλονότι. *l.* 13. Σφίσι μὲν γὰρ) σφίσι τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Ἐκείνων ἁμαρτίας) ἐκείνων τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 48. *l.* 1. Τοῦ δὲ αὐτῶν στρατοπέδου) αὐτῶν τῶν Ἀθηναίων. *l.* 2. Ὥστε προσπίπτειν ἂν αὐτοὺς) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι προσπίπτειν τοὺς Λακεδαιμονίους. *l.* 3. Ἐπ᾽ ἐκείνοις γὰρ εἶναι ἂν) αὐτοὺς τοὺς Λάκωνας ἐπ᾽ ἐκείνοις τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 4. Ὁμόσε ἰέναι) ἀντὶ τοῦ, εἰς χεῖρας, καὶ πλησίον, ἤτοι συστάδην μάχης. *l.* 6. Τῶν πλεόνων ἀπείρων) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Οὐκ οὔσης τῆς προσόψεως) τῆς θεωρίας. *l.* 9. Ὁ διὰ τὴν ὕλην μέρος) τοῦ πάθους δηλονότι. *l.* 10. Τῶν δὲ στρατιωτῶν) τῶν Ἀθηναίων στρατιωτῶν.

Pag. 49. *l.* 1. Τούς τε Λακεδαιμονίους μᾶλλον κατιδὼν) ὁ Δημοσθένης δηλαδή. *l.* 3. Τὸν σῖτον αὐτοῦ) τὸ αὐτοῦ, τοπικὸν ἐπίῤῥημα. καὶ Ὅμηρος, αὐτοῦ ἐρυκακέειν. *l.* 7. Κλέων δὲ ἐκείνῳ) τῷ Δημοσθένει *l.* 9. Καὶ ἅμα γενόμενοι) ἤγουν, συνελθόντες ὁ Κλέων καὶ ὁ Δημοσθένης. *l.* 10. Ἐς τὸ ἐν τῇ

ἠπείρῳ στρατόπεδον κήρυκα) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 13. Ἐφ' ᾧ) ἀντὶ τοῦ, οὗ χάριν. *ead.* Τῇ μετρίᾳ) ἤγουν φιλανθρώπῳ. *l.* 14. Περὶ τοῦ πλέονος ξυμβαθῇ) ἤγουν, περὶ σπονδῶν σύμβασις γένηται, ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, καὶ περὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων, ἕως τέλειαι σπονδαὶ γένωνται, καὶ παντὸς τοῦ πολέμου ἀπαλλαγή.

Pag. 50. *l.* 6. Καὶ ἐχώρουν δρόμῳ) ἤγουν ἔτρεχον. *ead.* Ἐπὶ τὸ πρῶτον φυλακτήριον τῆς νήσου) δραμόντες ἐπέθεντο τοῖς πρώτως φυλάσσουσιν. *l.* 7. Ὧδε γὰρ διετετάχατο) διατεταγμένοι καὶ μεμερισμένοι ἦσαν οἱ ἐν τῇ νήσῳ. *ead.* Ἐν ταύτῃ μὲν τῇ πρώτῃ φυλακῇ) πρώτην φυλακὴν φησὶν αὐτοὺς τοὺς φύλακας. ἐπιφέρει γὰρ ὅτι τρία τάγματα ἦσαν Λακεδαιμονίων τὰ φυλάττοντα τὴν νῆσον. ἓν μὲν, ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς νήσου, πρὸς τὸ πέλαγος· ἕτερον δὲ, ἐν τῷ ἄκρῳ τῷ πρὸς τὸν λιμένα· ἕτερον δὲ, ἐν τῷ μέσῳ τῆς νήσου, ὅπου τὸ ὕδωρ. πρώτην οὖν φυλακὴν λέγει τὴν πρὸς τὸ πέλαγος. *l.* 8. Μέσον δὲ καὶ ὁμαλώτατόν τε) ἔνθα (φησὶν) ἦν τὸ ὁμαλὸν καὶ ἰσόπεδον καὶ οὐκ ἐν ὕψει κείμενον τῆς νήσου μέρος. *l.* 12. Ὃ ἦν ἔκ τε θαλάσσης) ὅπερ (φησὶ) μέρος τὸ ἔσχατον, καὶ προέχον ἐπὶ τὴν Πύλον, τραχύ τι ἦν καὶ δύσβατον. *l.* 13. Καὶ γάρ τι καὶ ἔρυμα αὐτόθι ἦν) φρούριον.

Pag. 51. *l.* 1. Λογάδην πεποιημένοι) ἐπιλέκτως. *l.* 5. Οἷς ἐπέδραμον) ἤγουν καθ' ὧν. *l.* 6. Καὶ λαθόντες τὴν ἀπόβασιν) λαθραίαν ποιήσαντες. *l.* 10. Ὡς ἕκαστοι ἐσκευασμένοι) ἤγουν ὡπλισμένοι. *l.* 12. Μεσσηνίων τε οἱ βεβοηθηκότες) οἱ παραγενόμενοι τῷ Δημοσθένει ἐξ ἀρχῆς εἰς βοήθειαν. *l.* 15. Διέστησαν) ἐτάχθησαν μεμερισμένως.

Pag. 52. *l.* 4. Ἀλλ' ἀμφίβολοι) ἑκατέρωθεν βαλλόμενοι. πανταχόθεν. *ead.* Τῷ πλήθει) ὑπὸ τοῦ πλήθους. *l.* 8. Καὶ οἱ ἀπορώτατοι τοξεύμασιν) οἱ μὲν ἐξηγήσαντο, οἱ ἄποροι ὅπλων, καὶ τοξεύμασι μόνοις χρώμενοι· οἱ δὲ λέγουσιν, οἱ εἰς ἀπορίαν καθιστάντες τοὺς ἀντιτεταγμένους τοῖς τοξεύμασιν. ὃ καὶ βέλτιον. καὶ γὰρ καὶ Ὅμηρος ἐχρήσατο τῇ τοιαύτῃ λέξει, χλωρὸν εἰπὼν δέος, ὡς οὐκ αὐτὸ ἔχον τὴν χλωρότητα, ἀλλ' ἑτέροις αὐτὴν ἐμποιοῦν. καὶ τὸν Διόνυσον φασὶ μαινόμενον, οὐχ ὅτι αὐτὸς μαίνεται, ἀλλ' ὅτι ποιεῖ μαίνεσθαι. *l.* 9. Ἐκ πολλοῦ ἔχοντες ἀλκὴν) ὡς ἂν εἰ ἔλεγεν, ἐκ πολλοῦ διαστήματος τὴν δύναμιν ἔχοντες. πόῤῥωθεν γὰρ τὸ τόξον ἰσχύει.

Pag. 53. *l.* 5. Ἐς χεῖρας ἐλθεῖν) συμπλακῆναι. *ead.* Ἐξ ἐναντίας γὰρ οὗτοι) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 6. Τοῖς μὲν οὖν ὁπλίταις) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Οὐ δὲ τῇ σφετέρᾳ) ἵνα λέγῃ τῷ πεζομαχεῖν, καθ' ὃ μᾶλλον ἔμπειροί εἰσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 8. Ἐμπειρίᾳ) τῇ ἐπιστήμῃ τῇ πολεμικῇ. *l.* 11. Καὶ οἱ ὑποστρέφοντες ἠμύνοντο) οἱ ψιλοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους παυομένους τῆς διώξεως ὑποστρέφοντες ἠμύνοντο. *l.* 12. Ἄνθρωποι κούφως τε ἐσκευασμένοι) ψιλῇ ὁπλίσει ὡπλισμένοι. *ead.* Καὶ προλαμβάνοντες) φθάνοντες, ὥστε μὴ καταλαμβάνεσθαι.

Pag. 54. *l.* 4. Ἠκροβολίσαντο) οἱονεὶ πόῤῥωθεν ἔβαλον αὐτούς. *l.* 5. Ἠ προσπίπτοιεν) οἱ ψιλοὶ δηλονότι. *l.* 6. Καὶ αὐτοὶ τῇ τε ὄψει) ἐθάῤῥησαν ὄψει, ἰδόντες ἑαυτοὺς πολλαπλασίους τῶν ἐναντίων ὄντας. ἢ πολλαπλασίους ἑαυτοὺς δόξαντες τῶν κατὰ τὴν ἀλήθειαν ὄντων. *l.* 9. Ὅτι οὐκ εὐθὺς ἄξια) ὅτι (φησὶν) οὐκ ἔπαθον τοιαῦτα οἱ Ἀθηναῖοι ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οἷα προσεδόκων παθεῖν ὑπ' αὐτῶν ἐξ ἀρχῆς εὐθὺς, ὅτε ἐπέβησαν τῆς νήσου. *l.* 10. Τῆς προσδοκίας) ἀντὶ τοῦ τῆς δειλίας. *l.* 11. Τῇ γνώμῃ δεδουλωμένοι) ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, τεταπεινωμένοι φόβῳ, ἕνεκα τῆς ὑπολήψεως τῶν Λακεδαιμονίων, ἧς εἶχον περὶ αὐτῶν, ὡς ὅτι σφόδρα εἰσὶ πεζομάχοι καὶ πολεμικοί.

Pag. 55. *l.* 7. Οὔτε γὰρ οἱ πῖλοι) πῖλοί εἰσι τὰ ἐξ ἐρίου πηκτὰ ἐνδύματα, ὥσπερ θωράκιά τινα ὑπὸ τὰ στήθη, ἃ ἐνδυόμεθα· οἱ δὲ, τὰ ἐπικείμενα ταῖς περικεφαλαίαις.

Pag. 56. *l.* 2. Ξυγκλήσαντες) συνασπίσαντες, πυκνώσαντες, συναχθέντες. *l.* 4. Ὡς δὲ ἐνέδοσαν) ἔκλιναν, ἐχαυνώθησαν. *l.* 8. Μετὰ τῶν ταύτῃ φυλάκων) ἐν τῷ ἐρύματι. *ead.* Ἐτάξαντο παρὰ πᾶν) παρὰ πᾶν μέρος τοῦ ἐρύματος, ὅσον ἦν μέρος ἐπίμαχον. τουτέστι, καθ' ὃ ἐδύναντο οἱ Ἀθηναῖοι προσελθόντες μάχεσθαι. *l.* 10. Καὶ κύκλωσιν) λείπει τὸ ποιήσασθαι.

Pag. 57. *l.* 3. Ἐς τὰ πλάγια) ἀντὶ τοῦ ἐκ τῶν πλαγίων. *l.* 4. Ἐπειδὴ δὲ ἀπέραντον ἦν) τὸ ἔργον τοῦ πολέμου. *l.* 5. Ἄλλως ἔφη πονεῖν) ματαίως. *l.* 9. Ἐκ τοῦ ἀφανοῦς) ἀντὶ τοῦ, ἐκ τοῦ μὴ βλεπομένου τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 10. Ἐκείνους) ἤγουν τοὺς Λακεδαιμονίους. *ead.* Κατὰ τὸ ἀεὶ παρῆκον) τουτέστι, κατὰ τὸ ἐνδιδοῦν, καὶ ἀνάβασιν παρέχον.

Pag. 58. *l.* 1. Τοὺς δὲ, ἃ προσεδέχοντο) ἤγουν Ἀθηναίους. *l.* 12. Καὶ τοὺς ἑαυτῶν ἀπεῖρξαν) τῆς μάχης δηλονότι.

l. 14. Εἴπως τοῦ κηρύγματος ἀκούσαντες) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *ead.* Ἐπικλασθείεν τῇ γνώμῃ) χαυνωθεῖεν.

* *Pag.* 59. *l.* 4. Παρῆκαν) ἀφῆκαν. *l.* 10. Ἱππαγρέτου ἐφῃρημένου) ἀντὶ τοῦ, μετ' ἐκεῖνον ᾑρημένου καὶ χειροτονηθέντος. *l.* 12. Εἴτι ἐκεῖνοι πάσχοιεν) ἤγουν ἀποθάνοιεν. *l.* 13. Διακηρυκεύσασθαι) ἐν ἴσῳ μέν πως ἐςὶ τῷ ἐπικηρυκεύεσθαι. εἰ μή τις εἴποι τὸ μὲν διακηρυκεύεσθαι, πρὸς φίλους, τὸ δ' ἐπικηρυκεύεσθαι, πρὸς πολεμίους. *l.* 14. Ὅ, τι χρὴ σφᾶς ποιεῖν) καίτοι εἶπεν ἄνω ὅτι ἔδοξεν αὐτοῖς παραδοῦναι τὰ ὅπλα, καὶ προσίεσθαι τὰ κεκηρυκευμένα. ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ἐκεῖ μὲν ἔλεγε περὶ τῶν ςρατιωτῶν, ἐνταῦθα δὲ, περὶ τοῦ αὐτῶν ςρατηγοῦ.

Pag. 60. *l.* 1. Καὶ ἐκείνων μὲν οὐδένα ἀφέντων) τῶν Λακεδαιμονίων τῶν ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ. ἀφέντων δὲ λέγει, ὥστε ἐξελθεῖν διακηρυκεύεσθαι πρὸς τοὺς ἐν τῇ Πύλῳ. *l.* 6. Μηδὲν αἰσχρὸν ποιοῦντας) αἰνίττεται ὡς ὅτι μᾶλλον βέλτιον ἐςὶ πεσεῖν, ἢ αἰχμαλώτους ληφθῆναι, ὡς νόμος Λακεδαιμονίοις.

Pag. 61. *l.* 13. Ἡ πρὸς τὴν ἐξουσίαν) τὴν ἰδίαν δηλονότι. ἐξῆν γὰρ αὐτῷ καὶ πλείω παρέχειν, ὡς ἐγένετο δῆλον ἐκ τῶν εὑρεθέντων σιτίων. *l.* 14. Ἀνεχώρησαν τῷ ςρατῷ) σὺν παντὶ δηλονότι.

Pag. 62. *l.* 1. Καίπερ μανιώδης οὖσα) ἀντὶ τοῦ, περὶ τοῦ μέλλοντος προφανὴς ἀπόφασις. *l.* 2. Ὥσπερ ὑπέςη) ὑπεσχέθη. *l.* 3. Παρὰ γνώμην) ἀντὶ τοῦ, παρὰ τὴν οἴησιν, καὶ τὴν ὑπόνοιαν, καὶ παρὰ προσδοκίαν διότι οὐδέποτε οὐδεὶς προσεδόκα οὐδεμιᾷ ἀνάγκῃ Λακεδαιμονίους εἴξαντας, παραδοῦναι τὰ ὅπλα. *l.* 6. Ὡς ἐδύναντο) ἤγουν, ἕως δύναμις περιῆν αὐτοῖς. *l.* 7. Ἀπιςοῦντές τε μὴ εἶναι) ἀπιςοῦντες οἱ Ἀθηναῖοι. ἡ δ' ἀπόφασις, περιττή. *ead.* Τοὺς παραδόντας) ἑαυτοὺς καὶ τὰ ὅπλα. *l.* 9. Δι' ἀχθηδόνα) διὰ λύπην. ἡ διάνοια, Ἀθηναίων σύμμαχός τις ἀχθόμενος, ἤτοι τοῖς Ἀθηναίοις ὡς φορτικῶς ἄρχουσιν ἢ ἀχθόμενος ἐπὶ τῇ τῶν Λακεδαιμονίων συμφορᾷ, ἤρετο ἕνα τῶν ἐκ τῆς νήσου. *l.* 11. Ἀπεκρίνατο αὐτῷ) τῷ ἐρωτήσαντι. *l.* 13. Ὅτι ὁ ἐντυγχάνων) ὁ τυχὼν εἴτε καλὸς, εἴτε ἀγαθός.

Pag. 63. *l.* 1. Τῶν ἀνδρῶν) τῶν αἰχμαλώτων. *l.* 3. Πρὸ τούτου) τοῦ συμβῆναι. *l.* 11. Αὐτομολούντων) εἰς τὴν Πύλον.

Pag. 64. *l.* 3. Καὶ πολλάκις φοιτώντων) τῶν πρέσβεων. *l.* 12. Ἔσχον μεταξὺ Χεῤῥονήσου) προσέσχον. *l.* 14. Ἐφ' ὃν Δωριεῖς τοπάλαι ἱδρυνθέντες) ὅτι τοπαλαιὸν πρὸ τῶν Δωριέων

Αἰολεῖς εἶχον τὴν Κόρινθον. *l.* 15. Καὶ κώμη νῦν ἐπ' αὐτοῦ Σολύγεια) ἀντὶ τοῦ, ἐπάνω αὐτοῦ τοῦ λόφου.

Pag. 65. *l.* 6. Πλὴν τῶν ἔξω ἰσθμοῦ) ἀντὶ τοῦ, ἐκείνων τῶν Κορινθίων ἐξ ὧν ἀπήεσαν προσβοηθῆσαι τοῖς συμμάχοις αὐτῶν τοῖς οὖσιν ἔξω τούτου τοῦ ἰσθμοῦ. εἶτα ἐπάγει ποίοις. *l.* 8. Πεντακόσιοι φρουροὶ) ἐσόμενοι δηλονότι. *l.* 9. Οἳ κατασχήσουσιν) ἐλλιμενίσουσιν. ὅπου προελεύσονται αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 10. Καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῖς ἤρθη) αὐτοῖς (φησὶ) τοῖς Κορινθίοις ἤρθη τὰ σημεῖα παρὰ τῶν φίλων αὐτῶν τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, σημαινόντων αὐτοῖς ὅτι πολέμιοι ἐπῆλθον. δεῖ δὲ προσυπακοῦσαι τὸ, ἡμέρας γενομένης.

Pag. 66. *l.* 2. Τοῖς ἄλλοις ξυνέβαλε) σὺν τοῖς ἄλλοις Ἀθηναίοις. *l.* 4. Καὶ τῷ ἄλλῳ στρατεύματι) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Καὶ ἐώσαντο μόλις) τῶν Κορινθίων δηλονότι. *l.* 11. Καὶ παιωνίσαντες) δύο παιᾶνες ἦσαν Ἐνυάλιος, ὅτε ἦρχον, ὃς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐγίγνετο· καὶ ἕτερος, ὅτε ἐνίκων.

Pag. 67. *l.* 2. Τὸ δὲ ἄλλο στρατόπεδον) ἤτοι τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Κορινθίων, καὶ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἀθηναίων. *l.* 5. Ἤλπιζον γὰρ αὐτοὺς) οἱ Κορίνθιοι. *l.* 6. Πειράσειν) προσυπακουστέον τὸ, ἐλθεῖν. *l.* 9. Τῶν ἑτέρων οὐκ ἐχόντων ἵππους) τῶν Κορινθίων. *l.* 11. Καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα) ἀπέθεντο. *l.* 13. Ἀπέθανον αὐτῶν) τῶν Κορινθίων. *ead.* Καὶ Λυκόφρων ὁ στρατηγὸς) τῶν Κορινθίων δηλονότι. *l.* 14. Ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ) τὸ δεξιὸν κέρας τῶν Ἀθηναίων, καὶ τὸ ἀριστερὸν τῶν Κορινθίων. *ead.* Τούτῳ τῷ τρόπῳ) τῆς ἀναχωρήσεως δηλονότι. *ead.* Οὐ κατὰ δίωξιν πολλὴν) οὐ φεύγοντες ταχέως, διωκόντων τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 68. *l.* 8. Ἐβοήθουν εὐθὺς) ἔτρεχον εἰς βοήθειαν.

Pag. 69. *l.* 11. Καὶ ἀπολαβόντες) περικυκλώσαντες.

Pag. 70. *l.* 1. Ἐξετείχισαν) εἰς τέλος ἤγαγον τὸ τεῖχος τοῦ χωρίου. *l.* 10. Τὸ μὲν τείχισμα) τὸ ἐπὶ τῆς Ἰστώνης. *l.* 11. Ξυνέβησαν) συνεβιβάσθησαν.

Pag. 71. *l.* 4. Μὴ οἱ Ἀθηναῖοι) οἱ ἐν ταῖς Ἀθήναις. *l.* 5. Τῶν ἐν τῇ νήσῳ) τῇ Πτυχίᾳ. *l.* 6. Καὶ διδάξαντες) τοὺς ὑποπέμπτους. τὸ ἑξῆς, καὶ διδάξαντες τοὺς ὑποπέμπτους λέγειν, ὡς δῆθεν ἀπὸ εὐνοίας. *l.* 11. Καὶ μηχανησαμένων) ἀντὶ τοῦ εὐτρεπισάντων εἶπε. *ead.* Τὸ πλεῖον) αὐτῶν τῶν ἐν τῇ πόλει Κερκυραίων. *l.* 13. Ξυνελάβοντο δὲ) συνελάβοντο

δὲ τοῦ τοιούτου οὐχ ἥκιστα, ὥστε πιθανὴν καὶ πιστὴν γενέσθαι τοῖς ἐν τῇ Πτυχίᾳ ἀνδράσι τὴν ἀπάτην, οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων. εἶτα τὴν αἰτίαν λέγει, ἐπειδὴ (φησὶν) αὐτοὶ ἀπέπλεον ἐπὶ τὴν Σικελίαν, οὐκ ἐβούλοντο δι' ἄλλων τινῶν κομισάντων αὐτοὺς ἐς τὰς Ἀθήνας, καρπώσασθαι τὴν δόξαν. *l.* 14. Ὥστε ἀκριβῆ τὴν πρόφασιν) πιθανὴν καὶ πιστὴν τοῖς ἐν τῇ Πτυχίᾳ ἀνδράσι δηλονότι.

Pag. 72. *l.* 7. Διῆγον διὰ δυοῖν στοίχοιν) διεβίβαζον. *l.* 9. Ὑπὸ τῶν παρατεταγμένων) ἑκατέρωθεν δηλονότι. *l.* 11. Ἐπετάχυνον τῆς ὁδοῦ) εἰς τὸ ἔμπροσθεν τῆς ὁδοῦ. *l.* 15. Ὤοντο γὰρ αὐτοὺς) τοὺς Κερκυραίους.

Pag. 73. *l.* 6. Διενοοῦντο βιάζεσθαι) μετὰ βίας εἰσέρχεσθαι. *l.* 8. Οἱ δὲ ἐφυλάσσοντό τε) οἱ ἐν τῷ οἰκήματι. *l.* 10. Ἐς τὰς σφαγὰς καθιέντες) ἦγουν, εἰς τὸ μέρος τοῦ σώματος ἔνθα σφάττονται τὰ ζῶα. σφαγὴν καλοῦσι τὸ κατὰ τὴν κλεῖδα τοῦ ἀνθρώπου μέρος, δι' οὗ καθιᾶσι τὰ σιδήρια οἱ θέλοντες ἑαυτοὺς ἀνελεῖν. *l.* 12. Παραιρήματα ποιοῦντες) ὡς ἂν εἰ ἔλεγε, τελαμῶνάς τινας ἀποσχίζοντες τῶν ἱματίων, ὥσπερ ζώνας ἐποίουν· καὶ πλέκοντες αὐτὰ, καὶ ποιοῦντες ὥσπερ σχοινία, οὕτως αὐτοῖς ἐχρῶντο πρὸς τὸ ἀπάγχεσθαι. οὐδετέρως δὲ τὸ σπάρτον. *l.* 14. Ἐπεγένετο γὰρ νὺξ τῷ παθήματι) ἐπειδὴ εἶπε τὸ πολὺ τῆς νυκτὸς, ἵνα μή τις εἴποι, καίτοι ἐν ἡμέρᾳ ταῦτα ἐγένετο, λέγει ἐν τῷ μέσῳ, ἐπεγένετο γὰρ νύξ.

Pag. 74. *l.* 3. Φορμηδὸν ἐπὶ ἁμάξας) ὡς ἐάν τις πλέξῃ φορμοὺς, τοὺς καλουμένους ψιάθους, τοὺς μὲν κατὰ μῆκος αὐτῶν τιθεὶς, τοὺς δὲ ἄλλους πλαγίως ἐπιβάλλων κατ' αὐτῶν. ἐμφαίνει δὲ τοῦτο τῶν Κερκυραίων τὴν ὠμότητα ἐς τοὺς ἀποθανόντας, ὅτι οὐδὲ μετὰ τὸν ἐκείνων θάνατον τοῦ πρὸς ἐκείνους μίσους ἐπαύσαντο. *l.* 5. Ἠνδραποδίσαντο) ὡς ἀνδραπόδοις ἐχρήσαντο. *l.* 15. Καὶ ἐκπέμψαντες) ἀντὶ τοῦ, καὶ ἐκβαλόντες τοὺς ὄντας ἐκεῖ Κορινθίους.

Pag. 75. *l.* 1. Αὐτοὶ Ἀκαρνᾶνες οἰκήτορας) ἀφ' ἑκάστης γὰρ Ἀκαρνανίας ἀπέστειλαν τοὺς οἰκήσοντας. *l.* 8. Καὶ αὐτοῦ κομισθέντος) ἀχθέντος ὑπὸ τοῦ Ἀριστείδου. *l.* 9. Μεταγραψάμενοι) μεθερμηνεύσαντες.

Pag. 76. *l.* 4. Τὸ τεῖχος περιεῖλον) καθεῖλον. *l.* 7. Ἐκ τῶν δυνατῶν) ἀντὶ τοῦ πάνυ, καὶ ὡς ἐνεδέχετο.

Pag. 77. *l.* 1. Καὶ αὐτόθεν ξυναγείραντες) ἀπὸ τῆς ἠπείρου. *l.* 7. Καὶ πάντων μάλιστα) σημείωσαι ὅτι πάντων λέγει, καὶ οὐ πασῶν.

Pag. 78. *l.* 9. Προσβολὴ) ἀντὶ τοῦ προσόρμισις, καὶ καταγωγή. ἐπίθεσις. *l.* 10. Ἧσσον ἐλύπουν) ἀντὶ τοῦ οὐδαμοῦ. *l.* 11. Κακουργεῖσθαι) ἤγουν λῃστεύεσθαι. *ead.* Πᾶσα γὰρ ἀνέχει) ἀνατείνει, καὶ ἀναπέπταται. *l.* 13. Κατασχόντες οὖν) ἀντὶ τοῦ προσορμίσαντες ἐν αὐτοῖς τοῖς Κυθήροις. Ἰστέον δὲ ὅτι δύο πόλεις ἦσαν αὐτῶν τῶν Κυθήρων, μία μὲν, ὁμώνυμος· ἑτέρα δὲ, ἡ Σκάνδεια καλεῖται, ἐν τῇ νήσῳ τῶν Κυθήρων παρὰ θάλασσαν κειμένη.

Pag. 79. *l.* 11. Ἐπιτηδειότερον τότε) ἀντὶ τοῦ συμφερόντως τούτοις τοῖς Κυθηρίοις. *l.* 12. Ἐπράχθη αὐτοῖς) τοῖς Κυθηρίοις. *l.* 13. Ἀνέστησαν γὰρ) ἤγουν μετῴκησαν.

Pag. 80. *l.* 4. Καὶ ἐναυλιζόμενοι τῶν χωρίων οὗ καιρὸς εἴη) στρατοπεδεύοντες εἰς τὸ ἐπικαιρότατον τῶν χωρίων. *l.* 8. Ἀποβάσεις τοιαύτας ποιήσεσθαι) ἤγουν πολεμικάς. *l.* 10. Διέπεμψαν) διαμερίσαντες ἔπεμψαν. *ead.* Ὡς ἑκασταχόσε ἔδει) εἰς τὰ ἐν ἑκάστοις τόποις φρούρια. *l.* 12. Τῶν περὶ τὴν κατάστασιν) οἷον, τῶν περὶ τὴν πολιτείαν αὐτῶν καὶ τὴν χώραν.

Pag. 81. *l.* 1. Περιεστῶτος πολέμου) προσπιπτόντων αἰφνίδιον πάντοθεν τῶν πολεμίων, καὶ ἄνευ τοῦ δύνασθαι προφυλάξασθαι. *l.* 6. Οἷς τὸ μὴ ἐπιχειρούμενον) οἷς τισιν Ἀθηναίοις τὸ μὴ ἐπιχειρεῖν ἀεί τι πράττειν καινὸν, ἡ στέρησις ἐδόκει τῶν προσδοκηθέντων. *l.* 8. Καὶ ἅμα τὰ τῆς τύχης πολλὰ) διὰ τὸ μὴ πιστεύειν αὐτοὺς μηκέτι μηδενί. κακοπραγήσαντες γὰρ παρ' ἐλπίδα, οὐκ εἰωθότες ἐν τῷ πρὶν χρόνῳ ἀστοχεῖν, οὐδεμίαν περὶ τῶν μελλόντων ἐλπίδα βεβαίαν εἶχον. *l.* 11. Ἀτολμότεροι δὲ) ὀκνηρότεροι. *l.* 12. Καὶ πᾶν ὅ, τι κινήσειαν) ὑπὲρ ἑαυτῶν δηλονότι.

Pag. 82. *l.* 5. Τὸν μὲν ὄχλον) τὸ πλῆθος. *l.* 6. Ἐφόβησεν) εἰς φυγὴν ἔβαλεν. *ead.* Ἐπιδρομῇ) ἐξ ἐπιδρομῆς. δι' αἰφνιδίας ἐφόδου. *l.* 10. Ἐς Ἐπίδαυρον) ἄλλη ἐστὶν Ἐπίδαυρος ἐν τῷ ἰσθμῷ. *ead.* Τὴν Λιμηρὰν) οὐκ ἐκ λιμοῦ οὕτως ὠνόμασται, ἀλλὰ διὰ τὸ πολλοὺς ἔχειν λιμένας. ἀντὶ τοῦ λιμενηράν.

Pag. 83. *l.* 2. Τὰς ὑπὸ τὸν σεισμὸν σφίσι) τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπὸ τῶν Αἰγινητῶν. *l.* 4. Πρὸς τὴν ἐκείνων γνώμην

ἀεὶ ἔςασαν) ὁμόφρονες καὶ φίλοι τοῖς Λακεδαιμονίοις ὄντες. *l.* 7. Τὸ μὲν ἐπὶ τῇ θαλάσσῃ) ἤγουν τὸ παραθαλάσσιον. *l.* 11. Καὶ ξυνετείχιζε) συνεπελαμβάνετο τοῦ τειχίσματος.

Pag 84. *l.* 2. Κατασχόντες) ἀντὶ τοῦ προσορμίσαντες τῇ Θυρέᾳ. οὐ γὰρ λέγει κατασχόντες ἀντὶ τοῦ κρατήσαντες. *l.* 9. Μεταςῆσαι) μετανάςας ποιῆσαι.

Pag. 85. *l.* 1. Τοὺς ἐν τῇ νήσῳ) τῇ Σφακτηρίᾳ. *l.* 4. Ἐκεχειρία γίγνεται) διάλειψις τοῦ πολέμου. *l.* 7. Ξυναλλαγείεν) φιλιωθεῖεν. *l.* 8. Καὶ ἀξιούντων) ἀντὶ τοῦ, δηλούντων καὶ προσαγγελλόντων οἷα ἕκαςος παρὰ τοῦ ἑτέρου ἐπλεονεκτήθη. *l.* 12. Οὔτε πόλεως ὢν ἐλαχίςης) δημηγορία Ἑρμοκράτους Συρακουσίου. τὸ προοίμιον ἐκ συςάσεως τοῦ ἰδίου προσώπου. τέμνεται ἡ δημηγορία αὕτη τῷ δικαίῳ, καὶ τῷ συμφέροντι, καὶ τῷ δυνατῷ, οὕτω. δίκαιον μὲν γὰρ (φησὶ) πρὸς τοὺς ὁμοφύλους συμβῆναι, καὶ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους αἱρεῖσθαι πόλεμον, εἶτα δὲ καὶ συμφέρον μὴ ἐᾶν καταδουλωθῆναι Σικελίαν. τὸ δὲ δυνατὸν, ὅτι ἐὰν ὁμονοήσωμεν, ῥαδίως τῶν ἐναντίων περιεσόμεθα. *ead.* Οὔτε πόλεως ὢν ἐλαχίςης, ὦ Σικελιῶται) οἱ περὶ καταλύσεως πολέμου παραινοῦντες, ἀεὶ ὑποπτεύονται, διὰ φόβον καὶ μαλακίαν τὸν πόλεμον ἐκφεύγοντες, ταῦτα παραινεῖν. διὸ καὶ ὁ Ἑρμοκράτης τοῦτο ποιεῖ. ἅμα δὲ καὶ αὔξει τὸ ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος, ἵνα συγγνώμην ἔχωσιν αὐτῷ οἱ λόγοι, μετὰ παῤῥησίας φρονήματος περιερχόμενοι. τὸ δὲ οὐ πονουμένης προσέθηκεν, ἵνα μή τις εἴπῃ ὡς ὅτι διὰ τοῦτο ἐρᾷ τῆς εἰρήνης ὅτι ἡ πόλις αὐτῶν καταπονεῖται. *l.* 13. Οὔτε πονουμένης) κατ' ἀμφότερα συνιςᾷ ἑαυτὸν ὁ Ἑρμοκράτης, καὶ κατὰ τὸ εἶναι ἐνδόξου πόλεως, καὶ κατὰ τὸ μὴ πονεῖν τῷ πολέμῳ τὴν πόλιν αὐτοῦ. δι' ἃ μάλιςα εἰώθασιν ἀπιςεῖν πρὸς τοὺς λέγοντας. *l.* 14. Τὴν δοκοῦσάν μοι βελτίςην) διὰ δύο αἰτίας εἰώθαμεν ἀπιςεῖν τοῖς συμβουλεύουσιν· ἢ διὰ τὸ εἶναι ἄδοξον τὸ πρόσωπον, ἢ διὰ τὸ οἰκειῶν ἕνεκα χρειῶν λέγειν. τοῦ πρώτου παράδειγμα, Ὅμηρος, Δαιμόνι' ἀτρέμας ἧσο, καὶ ἄλλων μῦθον ἄκουε, Οἳ σέο φέρτεροί εἰσι. τοῦ δευτέρου, Σῷ οἴκῳ δῶρον ποτιδέγμενος αἴκε πόρῃσιν. καὶ τὰ ἑξῆς. ἅπερ ἀμφότερα μαρτυρεῖ ἑαυτῷ ὁ Ἑρμοκράτης μὴ ὑπάρχειν.

Pag. 86. *l.* 1. Καὶ περὶ μὲν τοῦ πολεμεῖν) συμπέρασμα. τὸ γὰρ προοίμιον, ὁμολογούμενον. *l.* 2. Τοῦ πολεμεῖν) τὰ γὰρ με-

τὰ ἄρθρου λεγόμενα ἀπαρέμφατα ὀνόματα μᾶλλον εἰσὶν, ἢ ῥήματα. ead. Τι ἄν τις πᾶν τὸ ἐνὸν) τὸ μὲν, πᾶν τὸ ἐνὸν ἐκλέγων, πάντα ὅσα ἔνεστι πολέμῳ κακὰ, φησὶν, ἐπιλεγόμενος. ἡ δὲ διάνοια, περιττὸν ἐν εἰδόσι διηγεῖσθαι ὡς χαλεπόν ἐστι πόλεμος. οὔτε γὰρ ἐφίεταί τις αὐτοῦ δι' ἄγνοιαν ἐν ἡμῖν, οὔτε ἀποτρέπεται διὰ φόβον, ἄν γε δὴ σχήσειν πλέον ἐλπίσῃ. l. 5. Ξυμβαίνει δὲ τοῖς μὲν) συμβαίνει δὲ τοῖς μὲν ἐρῶσι τῶν χρημάτων, τὰ κέρδη ποιεῖν αὐτοὺς καταφρονεῖν τῶν δεινῶν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ· τοῖς δὲ, ὑπὲρ τοῦ μὴ πλεονεκτηθῆναι παρὰ τῶν ἄλλων, καὶ δουλεῦσαί τισιν. l. 6. Οἱ δὲ τοὺς κινδύνους) οἱ πολεμησείοντες. l. 7. Αὐτὰ δὲ ταῦτα εἰ μὴ ἐν καιρῷ) εἰ δὲ μὴ ἐν καιρῷ ἑκάτεροι πολεμεῖν ἐθέλοιεν, οἵ τε τῶν κερδῶν δηλονότι ἐφιέμενοι, καὶ οἱ ἀγωνιζόμενοι μὴ ἐλασσοῦσθαι, ὠφελιμώτατα ἂν διαλλαγεῖεν. συνίστησι δὲ διὰ τούτων ὅτι οὐ δεῖ τὸν περὶ εἰρήνης συμβουλεύοντα, πολέμου κατηγορεῖν (ἕωλον γὰρ) ἀλλὰ μᾶλλον τῆς κατ' αὐτὸν ἀκαιρίας. l. 8. Ἑκάτεροι πράσσοντες) οἵ τε διὰ κέρδος ἴδιον πολεμοῦντες δηλονότι, καὶ οἱ διὰ τὸ μὴ ἀφαιρεθῆναί τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς. ead. Αἱ παραινέσεις) γλυκὺς ἀπείρῳ πόλεμος. l. 10. Τὰ γὰρ ἴδια) τὸ ἑξῆς, τὰ ἴδια εὖ θέσθαι. l. 11. Ἕκαστοι) τῶν Σικελιωτῶν. ead. Θέσθαι) οἰκονομῆσαι. l. 12. Καὶ νῦν πρὸς ἀλλήλους) τὸ μὲν δι' ἀντιλογιῶν, τὸ δι' ἀντιῤῥήσεων καὶ λόγων, δηλοῖ· τὸ δὲ καταλλαγῆναι, τὸ διαλλαγῆναι. ἴσον δέ φησι τὸ προσῆκον ἑκάστῳ, καὶ δίκαιον. τὸ δ' ὡς ἐγὼ κρίνω, ὡς ἐγὼ νομίζω. ἡ δὲ διάνοια, νῦν (φησὶν) ἐὰν μὴ προχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐκκλησίας ταύτης, τὸ νομίζειν ἕκαστον ἔχοντα τὸ ἴδιον ἀπελθεῖν, ἀλλὰ τοὐναντίον ἀδικεῖσθαι, ὕστερον πάλιν πολεμήσομεν, ἂν δόξῃ, μετὰ τὸ ἀπελθεῖν τοὺς Ἀθηναίους· τέως δὲ νῦν βέλτιόν ἐστι τὸ διαλλαγῆναι, ἐν ὅσῳ ἐπίκεινται ἡμῖν οἱ Ἀθηναῖοι. l. 14. Ἴσον ἑκάστῳ ἔχοντι) Ὅμηρος, Μή τίς μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.

Pag. 87. l. 2. Ἡ ξύνοδος ἔσται) ἡ συναγωγὴ ἡ ἐνθάδε. l. 4. Καὶ διαλλακτὰς) λείπει τὸ χρή. βούλεται γὰρ εἰπεῖν ὅτι καὶ χρὴ διαλλακτάς. ἀπὸ κοινοῦ δὲ ἀκουστέον τὸ, ὡς ἐγὼ κρίνω. l. 5. Περὶ τῶνδε) Τῶν διαλλαγῶν. l. 6. Οἳ δύναμιν ἔχοντες) ἤγουν δυνατώτατοι ὄντες. l. 7. Ὀλίγαις ναυσὶ παρόντες) τινὰ τῶν βιβλίων τὸ ὀλίγαις ναυσὶν οὐκ ἔχουσι. ead. Καὶ ὀνόματι ἐννόμῳ) πρόσχημα μὲν ποιοῦνται τὴν πρὸς

τοὺς Χαλκιδεῖς συμμαχίαν, ὡς διὰ συγγένειαν νομίμως αὐτοῖς ξυμμαχοῦντες· φύσει δὲ πολέμιοι πᾶσιν ὄντες Σικελιώταις, τὸ ἴδιον συμφέρον διὰ τῆς πρὸς τὸ συμμαχεῖν εὐπρεπείας κατασκευάζονται. τουτέστι θηρῶνται. *l.* 8. Εὐπρεπῶς) πιθανῶς. *l.* 9. Ἐς τὸ ξυμφέρον καθιστάνται) εἰς τὸ ἑαυτοῖς ξυμφέρον. *l.* 10. Τοὺς ἄνδρας) τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι. *l.* 12. Ποιούντων) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἡμῶν. *ead.* Τέλεσι τοῖς οἰκείοις) τέλεσι, ταῖς δαπάναις· ὅθεν καὶ εὐτελὴς καὶ πολυτελής. *l.* 13. Ἅμα προκοπτόντων) προοδοποιούντων. *ead.* Ἐκείνοις) ἐκείνοις τοῖς Ἀθηναίοις. τὸ δὲ προκοπτόντων, προοδοποιούντων καὶ εὐτρεπιζόντων. ἤγουν προκοπὴν καὶ ἐπίδοσιν ποιούντων ἡμῶν τῆς ἀρχῆς ἐκείνων.

Pag. 88. *l.* 2. Καίτοι τῇ ἑαυτῶν) ὁ νοῦς τῶν λεγομένων τοιοῦτος, χρὴ, εἰ σωφρονοῦμεν, ἑκάστους ἡμῶν τῶν Σικελιωτῶν, τὰ ἀλλότρια ἐπικτωμένους καὶ ἁρπάζοντας, μᾶλλον τοὺς συμμάχους ἐπάγεσθαι, ἤπερ τὰ ἕτοιμα βλάπτοντας. τουτέστιν, ὅταν τῶν ἰδίων ἡμῶν καλῶς ἐχόντων καὶ ἀδεῶς διακειμένων, βουλώμεθα κατὰ πλεονεξίαν ἀλλότρια ἐπικτήσασθαι, τότε δεῖ τοὺς ξυμμάχους ἐπάγεσθαι, καὶ τοὺς κινδύνους ὑφίστασθαι, καὶ μὴ ὅταν ὁ κίνδυνος περὶ τῶν οἰκείων ἡμῶν γίγνηται. *l.* 3. Τὰ μὴ προσήκοντα) τὰ ἀλλότρια. *l.* 4. Βλάπτοντας) ἀπὸ κοινοῦ τὸ χρή. *l.* 6. Τὰς πόλεις καὶ τὴν Σικελίαν) τὴν Σικελίαν πᾶσαν ὡς μίαν πόλιν ἔλαβε· καὶ φησὶν ὅτι εἰ πόλεμον ἕξομεν, διαφθαρησόμεθα. ὅπερ ἐπὶ μιᾶς πόλεως ξυμβαίνει. ἡ δὲ διάνοια, τῶν Σικελιωτῶν ἡμῶν αὐτῶν κακῶς αὐτοὺς διαθέντων τοῖς οἰκείοις δαπανήμασι, καὶ περιαιρούντων καὶ περικοπτόντων τῆς ἡμετέρας ἀρχῆς πρὸς τὸ ἐκείνοις συμφέρον, εἰκὸς τοὺς Ἀθηναίους, ὅταν γνῶσιν ἡμᾶς ἐκτετρυχωμένους, ἐπελθόντας πλείονι στρατῷ, καταδουλώσεσθαι τὰ ἐνταῦθα. *l.* 7. Ἐπιβουλευόμεθα) ἐξ ἐπιβουλῆς πάσχομεν. *ead.* Κατὰ πόλεις δὲ διέσταμεν) διῃρημένως κατοικοῦμεν. *l.* 9. Καὶ πειρᾶσθαι) μὴ νομιζέτωσαν διὰ τὸ συγγενεῖς (φησὶν) εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις οἱ Χαλκιδεῖς, ἐν ἀσφαλείᾳ καθεστάναι. οὐ γὰρ διότι πολέμιόν ἐστι τὸ Δωρικὸν γένος τῷ Ἰωνικῷ, διὰ τοῦτο ἐχθροὶ ὄντες οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς Δωριεῦσιν ἐπίασιν, ἀλλ᾽ ἐφιέμενοι τῶν ἐν τῇ Σικελίᾳ ἀγαθῶν. τὸ δὲ, αὐτοὶ τὸ δίκαιον μᾶλλον τῆς ξυνθήκης παρέσχοντο, ἀντὶ τοῦ, προθυμότερον ἤπερ ἐχρῆν, κατὰ συμμαχίαν ἐβοή-

Ͽησαν. *ead.* Κοινῇ) γνώμῃ δηλονότι. *l.* 10. Παρεςάναι δὲ) δόξαν ἐπέρχεσθαι. *l.* 12. Τῇ Ἰάδι ξυγγενείᾳ) ὡς ἀναφέρου δηλονότι τὸ γένος εἰς τοὺς Ἀθηναίους τοὺς Ἴωνας. *ead.* Ἀσφαλὲς) εἰρηναῖον, ἐπιτήδειον, ἀκίνδυνον. *l.* 13. Ὅτι δίχα πέφυκεν) ἡ Σικελία δηλονότι. *ead.* Ἔχθει ἐπίασιν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 14. Ἃ κοινῇ κεκτήμεθα) ἤγουν, ὧν κοινὴν κεκτήμεθα τὴν ἀπόλαυσιν.

Pag. 89. *l.* 2. Τοῖς γὰρ οὐδέποτε σφίσι) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 5. Καὶ προνοεῖσθαι) ἀντὶ τοῦ προσκέπτεσθαι. *l.* 7. Ἑτοιμοτέροις οὖσιν) ἀντὶ τοῦ ἑτοίμοις. *ead.* Πέφυκε γὰρ τὸ ἀνθρώπειον) φύσιν ἔχει. *l.* 8. Τὸ ἐπιὸν) ἤγουν τὸ κρεῖττον. *l.* 9. Ὅσοι δὲ γιγνώσκοντες αὐτὰ) ὅσοι (φησὶ) γιγνώσκοντες αὐτὸ, ὅτι πέφυκεν ἄνθρωπος διὰ παντὸς ἄρχειν μὲν ἐθέλειν τοῦ εἴκοντος, φυλάττεσθαι δὲ τὸ ἐπιὸν, μὴ ὀρθῶς προνοοῦμεν καὶ προσκοποῦμεν, ἁμαρτάνομεν. *l.* 10. Πρεσβύτατον ἥκει κρίνας) τὸ ἑξῆς, πρεσβύτατον εὖ θέσθαι. τουτέςιν, ἐν πρώτοις τοῦτο φυλάξασθαι, καὶ εὖ διαθέσθαι. ὅ ἐςι τὴν δουλωσιν. *l.* 11. Φοβερὸν ἅπαντας εὖ θέσθαι) κοινῶς φοβερὸν δούλωσις, ἡ παρὰ τῶν Ἀθηναίων ἐπιβουλευομένη πᾶσιν ὁμοίως. τὸ δὲ ἑξῆς, πρεσβύτατον εὖ θέσθαι. τουτέςιν, ἐν πρώτοις τοῦτο φυλάξασθαι, καὶ εὖ διαθέσθαι. τουτέςι τὴν δούλωσιν. *ead.* Τάχιςα δ' ἂν ἀπαλλαγὴ) εἰ πρὸς ἀλλήλους (φησὶν) εἰρηνεύσαιμεν, τάχιςα ἂν ἡ τῶν Ἀθηναίων ἐπιβουλὴ ἀδεεςέρα ἔςαι. καὶ τὴν αἰτίαν ἐπιφέρει, διότι οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἰδίας γῆς ὁρμῶνται πρὸς ἡμᾶς (οὐ γάρ εἰσιν ἀςυγείτονες) ἀλλ' ἐκ τῆς τῶν ἐπικαλεσαμένων. καὶ εἰ τοῦτο ποιήσομεν οὕτως, οὐκέτι πόλεμος πόλεμον διαδέξεται, ἀλλ' εἰρήνη τὴν διαφοράν. σκόπει δὲ πῶς τὸν πόλεμον εὐφήμως διαφορὰν καλεῖ. *l.* 12. Αὐτοῦ) τοῦ κοινῶς φοβεροῦ δηλαδή. *l.* 14. Τῶν ἐπικαλεσαμένων) ἤγουν τῶν Χαλκιδέων. *ead.* Καὶ οὕτως οὐ πόλεμος πολέμῳ) οὕτω δηλαδὴ ὡς εἶπεν. ἤτοι, εἰ πρὸς ἀλλήλους ξυμβαίημεν.

Pag. 90. *l.* 2. Οἵ τε ἐπίκλητοι) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. *ead.* Εὐπρεπῶς ἄδικοι ἐλθόντες) οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ προφάσεως εὐπρεποῦς ἐλθόντες, ὡς δῆθεν συμμαχοῦντες τοῖς ἐνθάδε Χαλκιδεῦσιν, εὐλόγως ἄπρακτοι ἀπελεύσονται, διαλλαγέντων ἡμῶν. *ead.* Εὐλόγως ἄπρακτοι) εὐλόγως φησὶ διὰ τὸ ξυμβῆναι. *l.* 14. Καὶ εἴτις βεβαίως) ἡ διάνοια, εἴτις βεβαίως τι καὶ πάντη πάντως οἴεται πράξειν, καὶ κρατήσειν τῶν ἐναν-

τίων, ἤτοι διὰ τὸ δικαίως αὐτοῖς ἐπιέναι νομίζειν, ἢ διὰ τὸ ἰσχυρὸς οἴεσθαι τυγχάνειν, μὴ χαλεπαινέτω εἰ παρὰ τὴν οἰκειαν οἴησίν τε καὶ ἐλπίδα σφαλλόμενος ἐλέγχεται ὑπ' ἐμοῦ· ἐνθυμηθεὶς ὅτι πολλοὶ δικαίως τιμωρήσασθαι τοὺς ἀδικήσαντας διανοηθέντες, οὐ μόνον οὐκ ἠμύναντο αὐτοὺς, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ προσαπώλοντο. καὶ ἑκάτεροι δι' ἰσχὺν ἐλπίσαντες πλεονεκτήσειν τῶν πέλας, πρὸς τῷ μὴ σχεῖν πλεῖον, καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπώλεσαν. διὰ τούτων δὲ, τὸ μὴ δεῖν αὐτοὺς ἐλεγχομένους χαλεπαίνειν συνάγεται.

Pag. 91. *l.* 1. Ἡ βίᾳ) ἰσχύϊ. *l.* 4. Οἱ μὲν) οἱ μετιόντες σὺν δίκῃ τοὺς ἀδικοῦντας. *ead.* Οὐχ ὅσον οὐκ ἠμύναντο) ἤγουν, οὐ μόνον οὐκ ἠμύναντο. *l.* 5. Προσκαταλιπεῖν) προσζημιωθῆναι. *l.* 6. Τιμωρία γὰρ οὐκ εὐτυχεῖ δικαίως) οὐχ ὅτι ἀδικεῖται, εὐτυχεῖ δικαίως. οὐ γὰρ ἐπειδὴ ὁ τιμωρούμενος προηδίκηται, διὰ τοῦτο ἐπεξιὼν εὐτυχήσει. δίκαιον μὲν γὰρ τὸν ἀδικηθέντα εὐτυχῆσαι κατὰ τὴν εἴσπραξιν τῆς τιμωρίας, οὐ μὴν καὶ ἀποβαῖνον οὕτως. οὐδὲ ὁ ἰσχυρὸς (φησὶ) διὰ τὸ ἐλπίζειν ἐκ τῆς δυνάμεως κρατήσειν, διὰ τοῦτο καὶ τὸ βέβαιον ἔχει. *l.* 8. Τὸ δὲ ἀστάθμητον) τὸ δὲ ἄστατον τῆς τύχης, καὶ τὸ ἄδηλον, ὡς ἐπιτοπλεῖστον πέφυκε κρατεῖν. ἔστι γὰρ πολλάκις νικῆσαι καὶ ἀπὸ ἰδίας ἀρετῆς, ἐκτὸς τύχης. *ead.* Ὡς ἐπιπλεῖστον κρατεῖ) τὴν ἰσχὺν ἔχει. *l.* 10. Προμηθείᾳ) προγνώσει, σκέψει. *l.* 12. Καὶ νῦν τοῦ ἀφανοῦς τε τούτου) καὶ νῦν τῆς μὲν πρὸς ἀλλήλους διαφορᾶς ἐπιλαθώμεθα δι' ἀμφότερα, διά τε δηλαδὴ τὸ ἄδηλον τυγχάνειν εἰ πεισόμεθά τι ὑπ' ἀλλήλων, καὶ διὰ τὸ τοὺς Ἀθηναίους ἤδη φοβεροὺς ἡμῖν εἶναι παρόντας. ἱκανὰ νομίσαντες αἴτια τῆς ἀποτροπῆς ταῦτα. *l.* 14. Καὶ τὸ ἐλλιπὲς τῆς γνώμης) καὶ τοῦτο (φησὶν) ἐνθυμηθέντες, ὅτι ἃ προσεδοκήσαμεν πρᾶξαι (τουτέστι, κρατῆσαι κατὰ τὸν πόλεμον) ἐλλιπῶς ἐγένετο, καὶ οὐ κατὰ τὰς ἡμετέρας γνώμας ἀπέβη. ταῦτα οὖν αὐτὰ μὴ κατὰ τὴν ἡμετέραν γνώμην γενόμενα, ἱκανὰ κωλύματα ἡμῖν καὶ ἐμπόδια γεγενῆσθαι νομίσωμεν· καὶ τούτοις εἰρχθέντες εἰς τὸ μὴ προβῆναι ἡμῖν τὰ πράγματα ὡς ἠβουλόμεθα, τοὺς ἐπικειμένους ἡμῖν πολεμίους ἀπράκτους ἀποπέμψωμεθα.

Pag. 92. *l.* 6. Τὸ ξύμπαν τε δὴ, γνῶμεν) τὸ σύνολον δὲ, εἰδέναι (φησὶ) χρὴ, ὅτι πεισθέντες μὲν ἐμοὶ, τὰς πατρίδας ἐλευθέρας οἰκήσομεν ἀφ' ἧς ὁρμώμενοι, καὶ τὰ ἑξῆς. *l.* 7.

Πόλιν ἕξοντες ἕκαστος) τὴν ἰδίαν. *cad.* Ἀφ᾽ ἧς αὐτοκρ.) δεσπόται τῆς ἑαυτῶν πόλεως. *l.* 8. Ἀμυνούμεθα) τὸ ἀμυνούμεθα, ἐπὶ καλοῦ. ἐνταῦθα γὰρ ἐπὶ τῶν δύο σημασιῶν ἔλαβεν αὐτὸ, καὶ ἐπὶ καλοῦ καὶ ἐπὶ κακοῦ. *l.* 9. Ἢν δὲ ἀπιστήσαντες) τοῖς ἐμοῖς λόγοις δηλονότι. *cad.* Οὐ περὶ τοῦ τιμωρήσασθαί τινα) λείπει τὸ, ὁ ἀγὼν ἡμῖν ἔσται, ἀλλὰ περὶ τοῦ δουλωθῆναι. τοῦτο γὰρ ἠθικῶς ἐγκέκοπται. *l.* 10. Εἰ τύχοιμεν) τιμωρήσασθαί τινα δηλονότι. *l.* 11. Τοῖς ἐχθίστοις) τοῖς Ἀθηναίοις. *cad.* Οἷς οὐ χρὴ κατ᾽ ἀνάγκην) τοῖς Σικελιώταις. *l.* 13. Πόλιν τε μεγίστην παρεχόμενος) ἀντὶ τοῦ, ἐκ μεγίστης πόλεως ὁρμώμενος δηλαδή. *l.* 14. Καὶ ἐπιὼν τῳ μᾶλλον) καὶ δυνάμενος δηλονότι ἄλλῳ ἐπιέναι. δῆλον δὲ ὡς οὐχ ἁπλῶς περὶ ἑαυτοῦ μόνον λέγει τοῦτο, ἀλλὰ κοινῶς περὶ τῆς πόλεως τῶν Συρακουσίων.

Pag. 93. *l.* 1. Ἀξιῶ προειδομένους αὐτῶν) ἤτοι προγνόντας τὰ πράγματα. ἤτοι προνοοῦντας ἑαυτῶν. ἵνα ὁ νοῦς ᾖ τοιοῦτος, συμβῶμεν προνοήσαντες ἡμῶν αὐτῶν. *l.* 3. Μηδὲ μωρίᾳ φιλονεικῶν ἡγεῖσθαι) οὐδὲ ἀξιῶ διὰ μωρίαν φιλονεικῶν, ἡγεῖσθαι καὶ νομίζειν τῆς τε ἰδίας γνώμης αὐτοκράτωρ εἶναι καὶ αὐτεξούσιος, καὶ τῆς τύχης, ἧς τινος οὐκ ἄρχω ἄνθρωπος ὤν. *l.* 10. Καὶ περιῤῥύτου) τοῦτο οὐ παρέργως τέθεικεν, ἀλλ᾽ ἐμφῆναι βουλόμενος ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν εἰς τοὺς ἄλλους κοινωνία, διὰ τὸ νησιώτας εἶναι. *l.* 12. Ὅταν ξυμβῇ) ὅταν καιρὸς γένηται. *cad.* Καὶ ξυγχωρησόμεθά γε) φιλιωθησόμεθα. *l.* 13. Λόγοις κοινοῖς χρώμενοι) λόγοις συμβουλευτικοῖς. *cad.* Τοὺς δὲ ἀλλοφύλους) τοὺς Ἀθηναίους. καὶ ἐν τῇ πρώτῃ, ἀλλοφύλους ἅμα ἡγησάμενοι.

Pag. 94. *l.* 1. Εἴπερ καὶ καθ᾽ ἑκάστους) εἴπερ καὶ ὡντινωνοῦν βλαπτομένων ἐν Σικελίᾳ τὸ πᾶν ἔθνος ἀσθενέστερον γινόμενον κινδυνεύει. *l.* 5. Καὶ οἰκείου πολέμου) συγγενικοῦ. *l.* 8. Πειθόμενοι οἱ Σικελιῶται) πεισθέντες. *l.* 9. Αὐτοὶ μὲν κατὰ σφᾶς αὐτοὺς) ὡμονόησαν ἀλλήλοις καθ᾽ ἑαυτοὺς, μὴ κοινολογησάμενοι τοὺς λόγους τοῖς Ἀθηναίοις. *cad.* Ξυνηνέχθησαν γνώμῃ) σκέψει. *l.* 11. Μοργαντίνην εἶναι) Σικελικὸν πόλισμα. *l.* 12. Τακτὸν τοῖς Συρακουσίοις) ὡρισμένον. *cad.* Ἀποδοῦσιν) ἀντὶ τοῦ ἀποδοθῆναι. *l.* 13. Παρακαλέσαντες αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 14. Τοὺς ἐν τέλει ὄντας) τοὺς περὶ Πυθόδωρον. *cad.* Εἶπον ὅτι ξυμβήσονται) ὡς ἂν εἰ

ἔλεγεν, ὅτι οὐδὲν δέονται αὐτῶν εἰς ξυμμαχίαν ἔτι, καθὸ ἐσπείσαντο εἰς ἑαυτοὺς πάντες οἱ Σικελιῶται. τὸ δὲ παρακαλέσαντες, ἀντὶ τοῦ εἰς ἑαυτοὺς καλέσαντες. *ead.* Καὶ αἱ σπονδαὶ ἔσονται) οἷον, τοῖς Ἀθηναίοις. ἵνα ἐάν τις βουληθῇ ἀπὸ Σικελίας πλεῦσαι κατ' αὐτῶν, συμβαλλόμενος Πελοποννησίοις, κωλύωσιν αὐτόν. *l.* 15. Κἀκείνοις κοιναὶ) τοῖς συμμάχοις. *ead.* Ἐπαινεσάντων δὲ αὐτῶν) τῶν στρατηγῶν τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 95. *l.* 6. Καταστρέψασθαι) δουλῶσαι. *l.* 9. Καὶ τὰ ἀπορώτερα) ἀδύνατα. *l.* 10. Κατεργάζεσθαι) νικᾷν. *ead.* Αἰτία δ' ἦν) αἰτία δ' ἦν τοῦ ταῦτα νομίζειν, ἡ ἐν τοῖς πλείστοις πράγμασιν εὐπραγία παρὰ προσδοκίαν τοῖς Ἀθηναίοις, ἡ ἐλπίδας ἰσχυρὰς παρεῖχε τὰ πάντα κατεργάζεσθαι δύνασθαι. *l.* 13. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους) μετάβασις.

Pag. 96. *l.* 3. Ὡς χρὴ δεξαμένους τοὺς φεύγοντας) ὁ νοῦς τοιοῦτός ἐστιν, οἱ μὲν πλείονες τῶν Μεγαρέων ἐβούλοντο σπείσασθαι πρὸς τοὺς φυγάδας αὐτῶν· οἱ δὲ τοῦ δήμου προστάται, νομίζοντες ἀδύνατόν τι πρᾶγμα τοῦτο ἔσεσθαι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι καρτερεῖν (ὅ ἐστι συμπολιτεύεσθαι) τοὺς δημοτικοὺς μετὰ τῶν φυγάδων, διὰ τὰ κακὰ τὰ μέλλοντα ἔσεσθαι παρὰ τῶν φυγάδων, οὗτοι τοῦτο δείσαντες, λόγους προσέφερον. *l.* 5. Οἱ δὲ φίλοι τῶν ἔξω) τῶν φυγάδων. *ead.* Τὸν θροῦν αἰσθόμενοι) τὸν ἄλογον, τὸν γιγνόμενον περὶ τῶν φυγάδων, τοῦ δεῖν δέχεσθαι αὐτούς. *l.* 11. Ἐνδοῦναι τὴν πόλιν) αὐτοῖς δηλονότι.

Pag. 97. *l.* 2. Ἐν ᾗ αὐτοὶ μόνοι ἐφρούρουν) ἤτοι ἐκτὸς τῶν ἄλλων ξυμμάχων, ὧν εἶχον ἔξωθεν τῆς Πελοποννήσου. ἢ μόνοι λέγει ἀντὶ τοῦ ἐκτὸς τῶν Μεγαρέων. ἄνω δὲ πόλιν αὐτὰ τὰ Μέγαρα καλεῖ. *l.* 3. Καὶ τὴν ἄνω πόλιν) τὴν ἀκρόπολιν. *l.* 10. Ὅθεν ἐπλίνθευον τὰ τείχη) πλίνθους λαμβάνοντες ἐτείχιζον. *ead.* Καὶ ἀπεῖχεν οὐ πολὺ) οὐκ ἀπεῖχε (φησὶ) τῶν Μεγάρων ἡ Μινώα, ἢ αὐτὸ τὸ ὄρυγμα τὸ ἐν τῇ Μινώᾳ. *l.* 12. Περίπολοι ἐς τὸν Ἐνυάλιον) τῶν φυλάκων οἱ μὲν, ἱδρυμένοι καλοῦνται· οἱ δὲ, περίπολοι. ἱδρυμένοι μὲν οὖν εἰσιν οἱ ἀεὶ παρακαθεζόμενοι, καὶ πολιορκοῦντες· περίπολοι δὲ, οἱ περιερχόμενοι, καὶ περιπολοῦντες τὰ φρούρια ἐν τῷ φυλάττειν. *l.* 13. Ὃ ἐστιν ἔλασσον ἄπωθεν) ἔλασσον ἀπέχοντες ἤπερ οἱ ἐν τῷ ὀρύγματι καθήμενοι. πρὸς τὸ, ἀπεῖ-

χεν οὐ πολύ, τὸ ἔλασσον ἄπωθεν. *ead.* Καὶ ᾔσθετο οὐδεὶς) τῶν Μεγαρέων δηλονότι.

Pag. 98. *l.* 1. Καὶ ἐπειδὴ ἕως) ἡμέρα. *ead.* Οἱ προδιδόντες) οἱ προδιδόντες δηλαδὴ τοῖς Ἀθηναίοις τὰ Μέγαρα, πλοῖον κατέφερον ἑκάστης νυκτὸς ἐπὶ θάλατταν, τεθεραπευκότες τὸν ἐπὶ τῶν πυλῶν ἄρχοντα ὅπως αὐτοὺς μὴ κωλύῃ, ὡς δῆθεν ἐπὶ λῃστείας ἐκπλέοντας τῶν Ἀθηναίων τῶν ἐν τῇ Μινώᾳ φυλαττόντων· καὶ αὖθις πρὸ ἡμέρας ἀνέφερον αὐτὸ εἰς τὸ τεῖχος, ὅπως ἀφανὲς δῆθεν ᾖ τοῖς Ἀθηναίοις τί χρὴ φυλάττεσθαι. οὐ γὰρ ὄντος οὐδενὸς ἐν τῷ Μεγαρικῷ λιμένι πλοίου φανεροῦ, διὰ τὸ ἐντὸς τειχῶν μεθ' ἡμέραν κρύπτεσθαι τὸ ἀκάτιον, ἄπορον ἦν γνῶναι τοῖς Ἀθηναίοις ὑφ' ὧν τινων λῃστεύονται. *l.* 2. Ἀκάτιον ἀμφηρικὸν) πλοιάριον ἑκατέρωθεν ἐρεσσόμενον, ἐν ᾧ ἕκαστος τῶν ἐλαυνόντων δικωπίας ἐρέττει. *l.* 10. Καὶ τότε πρὸς ταῖς πύλαις) ὅτε προεδίδοντο τὰ Μέγαρα. *l.* 11. Ὡς τῷ ἀκατίῳ) ὡς τοῦ ἀκατίου μέλλοντος εἰσκομίζεσθαι. *l.* 12. Ἀπὸ ξυνθήματος) τῶν Μεγαρέων δηλονότι.

Pag. 99. *l.* 1. Κώλυμα οὖσα προσθεῖναι) ἀντὶ τοῦ, κωλύουσα συγκλεισθῆναι. *l.* 5. Καὶ εὐθὺς ἐντὸς τῶν πυλῶν) ὑπερβατόν. τὸ δὲ ἑξῆς, καὶ εὐθὺς ἐντὸς τῶν πυλῶν μαχόμενοι, τοὺς προσβοηθοῦντας οἱ Πλαταιῆς ἐκράτησαν. τοὺς δὲ προσβοηθοῦντας λέγει περὶ ὧν ἔφη διὰ μέσου, ᾔσθοντο γὰρ οἱ ἐγγύτατα Πελοποννήσιοι. *l.* 8. Ἐπιφερομένοις) τοῖς ἐπερχομένοις. *l.* 11. Ἀντισχόντες) ἤγουν ἀντιστάντες.

Pag. 100. *l.* 1. Τοὺς ἅπαντας σφᾶς) ἤγουν τοὺς Πελοποννησίους. *l.* 2. Ξυνέπεσε γὰρ) συνέβη. *l.* 4. Θησόμενον τὰ ὅπλα) ἤγουν ἀποθησόμενον. *ead.* Οἱ δ' ὡς ἤκουσαν) ἤγουν οἱ Πελοποννήσιοι. *l.* 8. Οἱ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πράξαντες) ἤγουν, οἱ συνθέμενοι τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 10. Ξυνέκειτο δὲ αὐτοῖς) ἤγουν συμφωνία ἦν. *l.* 11. Ἐσπίπτειν) μετὰ βάρους εἰσέρχεσθαι. *l.* 13. Ὅπως μὴ ἀδικῶνται) ἤγουν, μὴ βλάπτωνται. *ead.* Ἀσφάλεια δὲ αὐτοῖς μᾶλλον ἐγίγνετο) ἀντὶ τοῦ, ἐν ἀσφαλείᾳ δὲ μᾶλλον ἔμελλον ἔσεσθαι ἀνοίξαντες τὰς πύλας.

Pag. 101. *l.* 3. Ἀληλιμμένων δὲ αὐτῶν) ἤγουν τῶν προδοτῶν. *l.* 4. Καταγορεύει τις) καταγγέλλει. *ead.* Τοῖς ἑτέροις) τοῖς μὴ εἰδόσι. *l.* 5. Καὶ οἱ ξυστραφέντες) συσπειραθέντες. *l.* 6. Οὔτε ἐπεξιέναι) κατὰ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Εἴτε

μὴ πείσεταί τις, αὐτοῦ τὴν μάχην ἔσεσθαι) εἴτε μὴ πείσονται οἱ ἀντιςασιῶται, τὴν μάχην ἔσεσθαι οὐ πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ πρὸς ἀλλήλους τοῖς Μεγαρεῦσιν. *l.* 9. Ἐδήλουν δὲ οὐδὲν) ἀντὶ τοῦ, οὐδὲ ὅλως ἐδήλουν. *l.* 14. Οἱ τῶν Ἀθηναίων ςρατηγοὶ) οἱ ἐκτὸς ἔτι ὄντες τῶν Μεγάρων, καὶ μήπω εἰσελθόντες.

Pag. 102. *l.* 4. Σίδηρός τε) λιθουργός. *l.* 10. Δένδρα καὶ ὕλην) ἄλλην δηλονότι. *ead.* Ἀπεςαύρουν εἴπη δέοιτό τι) χαρακώματα ἐποίουν. *l.* 14. Ὀσονοὺκ ἀπετετέλεςο) ἀντὶ τοῦ, παρὰ μικρὸν ἀπετελέσθη. *ead.* Καὶ οἱ ἐν τῇ Νισαίᾳ) οἱ Πελοποννήσιοι δηλονότι.

Pag. 103. *l.* 1. Ἐκ τῆς ἄνω πόλεως ἐχρῶντο) σίτῳ δηλονότι. *l.* 6. Τῷ τε ἄρχοντι) ἤγουν, τῷ ἄρχοντι τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 7. Ἐπὶ τούτοις ὁμολογήσαντες) ἤγουν συμφωνήσαντες.

Pag. 104. *l.* 14. Βουλόμενος μὲν τῷ λόγῳ) ἀντὶ τοῦ τῇ Φήμῃ.

Pag. 105. *l.* 2. Καὶ ἠξίου δέξασθαι σφᾶς) ἤγουν τοὺς περὶ αὐτόν. *l.* 4. Αἱ δὲ τῶν Μεγαρέων ςάσεις) οἱ ςασιάσαντες. *l.* 5. Μὴ τοὺς Φεύγοντας σφίσι) τοῖς Μεγαρεῦσιν. *l.* 8. Οὐκ ἐδέξαντο) τὸν Βρασίδαν. *l.* 9. Τὸ μέλλον περιϊδεῖν) περισκοπῆσαι. *l.* 11. Καὶ οὕτω σφίσιν) τοῖς Μεγαρεῦσι.

Pag. 106. *l.* 1. Διανενοημένοι) σκοπὸν ἔχοντες. *l.* 2. Καὶ πρὶν Βρασίδαν πέμψαι) ἄγγελον δηλονότι. *l.* 7. Τοῖς πλείοσιν ἀπῆλθον πάλιν) ἤγουν, ἐπανέςρεψαν εἰς τὰς Θήβας. *l.* 10. Τῶν δὲ ψιλῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 14. Οὐδαμόθεν ἐπῆλθεν) ἤγουν, ἀπὸ οὐδενὸς τόπου. *ead.* Ἀντεπεξελάσαντες) δὲ) ἤγουν, τοὺς ἵππους κινήσαντες.

Pag. 107. *l.* 1. Εἰς χεῖρας ᾔεσαν) συνεπλάκησαν. *l.* 2. Ἐπὶ πολὺ) διάςημα χρόνου δηλονότι. *l.* 6. Ὑποσπόνδους ἀπέδοσαν) τοῖς Βοιωτοῖς. *l.* 8. Τῷ παντὶ ἔργῳ) τῷ τῆς μάχης. *l.* 9. Πρὸς τοὺς ἑαυτῶν) ἐχώρησαν δηλονότι. *l.* 15. Περιορωμένους) ἀντὶ τοῦ περιορῶντας.

Pag. 108. *l.* 1. Ὁποτέρων ἡ νίκη ἔςαι) εἴτε τῶν Ἀθηναίων, εἴτε τῶν Λακεδαιμονίων. *ead.* Καλῶς δὲ ἐνόμιζον) Θαυμαςή τις ἦν καὶ ςρατηγικωτάτη ἡ τῶν Λακεδαιμονίων ἐπίνοια. ἰσχυρὸν γὰρ χωρίον καταλαβόντες ἡσύχαζον, ἵνα μήτε οἱ Ἀθηναῖοι αὐτοῖς διὰ τὴν τοῦ χωρίου ἰσχὺν ἐπίωσιν

ἐπὶ πόλεμον, μήτε οἱ Μεγαρεῖς καταγνῶσιν αὐτῶν, ὡς ἡττηθέντων, καὶ ἀποςαῖεν. ἐπεὶ δὲ ἑώρων τοὺς Μεγαρεῖς πρὸς τὴν τύχην ὁρῶντας, καὶ τῷ νικήσαντι προςεθῆναι, οὐχ ἱκανοὺς ἑαυτοὺς πρὸς ἀπάντησιν τῶν Ἀθηναίων ὁρῶντες, καὶ δεδιότες τὸ μέλλον, ἡσύχαζον, προσποιούμενοι μὴ θέλειν πρῶτοι ἄρξαι τῆς μάχης, ἐκφοβοῦντες δὲ καὶ τοὺς Μεγαρεῖς μὴ προσχωρῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6. Ὀρθῶς ξυμβαίνειν) εἰ μὲν γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἀμελήσαντες Μεγαρέων, μὴ βοηθήσοντες παρεγένοντο, οὐκ ἂν ἔμελλον οἱ Μεγαρεῖς ἐν τῇ τύχῃ σκοπεῖν, καὶ τὸ μέλλον ἔσεσθαι περιμένειν. ἤγουν, εἰ οἱ Λακεδαιμόνιοι παρόντες νικήσωσιν, ἀλλ' εὐθὺς ὡς σαφῶς Λακεδαιμονίων ἡσσηθέντων, Ἀθηναίοις ἔμελλον ἑαυτοὺς παραδώσειν· νῦν δὲ πρὸς τούτῳ, καὶ Ἀθηναίους ἂν τυχεῖν πολεμήσειν μὴ βουληθέντας. *ead.* Εἰ μὲν γὰρ μὴ) Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἀπήντων εἰς πόλεμον Ἀθηναίοις, οὐκ ἂν εἰς τὴν τύχην αὐτῶν οἱ Μεγαρεῖς ἔμελλον βλέπειν, ἵνα εἰ μὲν νικήσωσιν οὗτοι μὴ ἀποςαῖεν, εἰ δὲ νικηθῶσιν προσχωρῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἀλλὰ παραχρῆμα ὡς ἡττηθέντων ἔμελλον ἀποςῆναι, νῦν δὲ ἐπειδὴ ἦλθον, οὐκ ἂν ἐθελήσαιεν Μεγαρεῖς ἀποςῆναι βλέποντες πρὸς τὴν τύχην, ἕως ἂν ἄδηλος ἑκατέροις ᾖ, καὶ διὰ τοῦτο καλῶς ἔχειν αὐτοῖς μήτε ἀπιέναι, μήτε προπολεμεῖν, ἀλλ' ἐν ἡσυχίᾳ μένειν. *l.* 7. Οὐκ ἂν ἐν τύχῃ γίγνεσθαι σφίσιν) οὐκ ἂν ἐπὶ τῇ τύχῃ θέσθαι τοὺς Μεγαρεῖς τὸ μέλλον, καὶ περιμένειν ὁπότεροι κρατήσουσιν. ἡ δὲ διάνοια, εἰ μὴ ὤφθησαν οἱ Πελοποννήσιοι ὑπὸ τῶν Μεγαρέων ἐλθόντες, οὐκ ἂν οἱ Μεγαρεῖς ἐν ἐλπίδι τινὸς ἐγένοντο, ἀλλὰ, καθάπερ ἡττηθέντων Λακεδαιμονίων, καὶ διὰ τοῦτο μὴ παραγενομένων, ὡς οὐκ οὔσης αὐτοῖς βοηθείας, εὐθὺς αὐτοῖς Ἀθηναίοις ὡς νενικηκόσι παρέδοσαν τὴν πόλιν· ὥςε σαφῶς ςερηθῆναι τοὺς Λακεδαιμονίους τῶν Μεγαρέων· νῦν δὲ ἐλθόντες οἱ Λακεδαιμόνιοι, ἐν ἐλπίδι ἐγένοντο κρατήσειν τῶν Μεγαρέων, εἰ μὴ οἱ Ἀθηναῖοι μὴ βούλοιντο διαγωνίζεσθαι. *l.* 13. Μὴ ἐπιόντων) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 109. *l.* 1. Λογιζόμενοι) ἐνήλλακται ἡ πτῶσις, ἀντὶ τοῦ, λογιζομένων καὶ τῶν ἐκείνων ςρατηγῶν. τουτέςι, τῶν Ἀθηναίων. ἡ δὲ διάνοια, τῶν Ἀθηναίων οἱ ςρατηγοὶ παρετάξαντο μὲν ὡς ἐς μάχην, ἡσύχαζον δὲ, λογιζόμενοι μὴ ἴσον εἶναι τὸν κίνδυνον αὐτοῖς τε καὶ τοῖς Πελοποννησίοις. ἀναλο-

γιζόμενοι ὅτι νικήσαντες μὲν, μικρὰ κερδαίνουσι, Μέγαρα λαβόντες· νικηθέντες δὲ, τὸ κράτιστον τῆς πόλεως ἀπολέσουσι. τὸ γὰρ μαχιμώτερον καὶ κράτιστον ἦν αὐτόθι τῶν Ἀθηναίων. ead. Καὶ οἱ ἐκείνων στρατηγοὶ) τῶν Ἀθηναίων. l. 5. Τοῖς δὲ, ξυμπάσης τῆς δυνάμεως) οἱ δὲ Πελοποννήσιοι, πολλὴν μὲν ἔχοντες δύναμιν αὐτόθι, ἀφ' ἑκάστης δὲ πόλεως αὐτοῖς ὀλίγου μέρους παρόντος, οὐκ ἐφοβοῦντο τὴν ἧτταν· νομίζοντες, εἰ καὶ κατὰ κράτος ἡττηθεῖεν, οὐ μεγάλως βλάψειν τὰς πατρίδας. l. 7. Χρόνον δὲ ἐπ.) ἑκάτεροι δηλονότι. l. 8. Ἀπῆλθον πρ.) οἱ Ἀθηναῖοι, πρὸ τοῦ ἀπελθεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους. l. 10. Ὅθεν περ ὁρμ.) ἦλθον. l. 11. Καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν πόλεων ἄρχουσιν) ἤγουν τοῖς συμμάχοις τοῦ Βρασίδου.

Pag. 110. l. 1. Καὶ δεξάμενοι) τὸν Βρασίδαν δηλονότι. ead. Τῶν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους πραξάντων) ἤγουν τῶν προδοτῶν. l. 8. Εἰδότες ὅτι ὤφθησαν) ἐφωράθησαν. l. 11. Ὁρκώσαντες) εἰς ὅρκους ἐμβαλόντες. l. 12. Οἱ δὲ) οἱ φυγάδες. ead. Ἐπειδὴ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐγένοντο) ἀντὶ τοῦ, ἐπειδὴ ἄρχειν ᾑρέθησαν.

Pag. 111. l. 6. Τοῦ δ' αὐτοῦ θέρους) μετάβασις.

Pag. 112. l. 10. Βιθυνῶν Θρᾳκῶν) σημείωσαι ὅτι καὶ οἱ Βιθυνοὶ, Θρᾷκες. l. 11. Τὴν ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ Πόντου) τὴν κατὰ τὸ Βυζάντιον.

Pag. 113. l. 2. Ἐπράσσετο) ἀντὶ τοῦ προεδίδοτο. l. 3. Μεταστῆσαι τὸν κόσμον) ἤτοι τὴν πολιτείαν.

Pag. 114. l. 1. Τὸ ἐν τῇ Ταναγραίᾳ) ὂν δηλονότι. l. 4. Ἀθρόοι) ἤγουν πανδημεί. l. 5. Ἡ πεῖρα) ἤγουν ἡ πρᾶξις. l. 9. Καὶ οὔσης ἑκάστοις) καὶ οὔσης ἑκάστοις οὐκ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος καταφυγῆς τοῖς τῶν Ἀθηναίων λῃσταῖς, διὰ τὸ πλησίον εἶναι τὰ στρατεύματα τῶν Ἀθηναίων, καὶ δύνασθαι αὐτοῖς βοηθεῖν ἄν τι πάθωσιν ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν. ead. Οὐ μενεῖν κατὰ χώραν) ἤτοι, κατὰ τὴν οἰκείαν τάξιν. l. 11. Τοῖς δὲ, οὐκ οὔσης) ἤγουν τοῖς Βοιωτοῖς. l. 12. Καταστήσειν αὐτὰ) οἱ Ἀθηναῖοι τὴν δημοκρατίαν. ead. Ἐς τὸ ἐπιτήδειον) αὐτοῖς δηλονότι.

Pag. 115. l. 6. Ἡμέρα δ' αὐτοῖς εἴρητο) συνεπεφώνητο. l. 14. Βρασίδας δὲ) τῶν ἐς τρισκαίδεκα τέλος τῆς ἕκτης, ἀρχὴ τῆς ἑβδόμης.

Pag. 116. l. 2. Παρὰ τοὺς ἐπιτηδείους) τοὺς φίλους. l. 3.

Διάγειν ἑαυτὸν) διαβιβάζειν. *l.* 6. Τότε δὴ ἐπορεύετο) ὁ Βρασίδας. *ead.* Ἦγον δὲ καὶ ἄλλοι) ὡδήγουν. *l.* 8. Ἐπιτήδειος ὢν) φίλος. *l.* 9. Διϊέναι) διοδεῦσαι. *l.* 10. Καὶ τοῖς πᾶσί γε ὁμοίως Ἕλλησιν) Ἕλληνας λέγει τοὺς περὶ τὰ Φάρσαλα, οἳ Ἀχαιοὶ λέγονται. *l.* 13. Ὥστε εἰ μὴ δυναστείᾳ μᾶλλον) ὅτι μᾶλλον δυναστείᾳ ἤπερ ἰσονομίᾳ ἐγχωρίως ἐχρῶντο οἱ Θεσσαλοί.

Pag. 117. *l.* 1. Πορευομένῳ αὐτῷ) τῷ Βρασίδᾳ. *l.* 2. Τούτοις) ἤγουν, τοῖς ἐάσασι τὸν Βρασίδαν διϊέναι. *l.* 4. Οἱ δὲ ἄγοντες) οἱ περὶ τὸν Πάναιρον. *l.* 5. Ξένοι ὄντες) φίλοι. *l.* 10. Οὐκ ἂν προελθεῖν) ἤγουν, ἔφασκεν οὐκ ἂν προελθεῖν. *l.* 13. Ξυστῆναι τὸ κωλῦσον) συναθροισθῆναι τοὺς κωλύσοντας.

Pag. 118. *l.* 14. Ἐξήγαγον τὸν στρατὸν) οἱ ἐκ τῆς Πελοποννήσου δηλονότι.

Pag. 119. *l.* 2. Πολέμιος μὲν οὐκ ὢν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 6. Ξυνέβη δὲ αὐτοῖς) ἤγουν τῷ Περδίκκᾳ, καὶ τοῖς ἐπὶ Θρᾴκης ἀφεστῶσι τῶν Ἀθηναίων. *l.* 10. Τῇ ἐκείνων γῇ) ἤγουν τῇ Λακωνικῇ. *l.* 13. Ἑτοίμων ὄντων) τῶν Χαλκιδέων καὶ τοῦ Περδίκκου.

Pag. 120. *l.* 1. Ἐπικαλουμένων) ἀντὶ τοῦ προκαλουμένων. *ead.* Καὶ ἅμα τῶν Εἱλώτων) σημείωσαι τὸ Λακωνικὸν ἔργον εἰς τοὺς Εἵλωτας γενόμενον, καὶ ὅπως αὐτοὺς λαθραίως διέφθειραν. *ead.* Βουλομένοις ἦν) ἤγουν τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 9. Φρονήματος) ἀλαζονείας. *l.* 11. Καὶ προκρίναντες) ἀντὶ τοῦ προκριθέντων. *ead.* Οἱ μὲν) Οἱ δισχίλιοι. *l.* 13. Οἱ δὲ) ἤγουν οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 121. *l.* 8. Πλείστου ἄξιον) ἤγουν, ὠφελοῦντα τὴν Λακεδαίμονα. *l.* 9. Καὶ μέτριον ἐς τὰς πόλεις) ταπεινόν.

Pag. 123. *l.* 5. Βρασίδᾳ μέσῳ δικαστῇ) ἀντὶ τοῦ μεσίτῃ, καὶ διαιτητῇ. *l.* 10. Τῶν περὶ αὐτὸν χωρίων) τὸν Περδίκκαν.

Pag. 124. *l.* 2. Ὁ δὲ, ἄκοντος) τοῦ Περδίκκου δηλονότι. *l.* 3. Καὶ πεισθεὶς τοῖς λόγοις) τοῦ Ἀῤῥιβαίου. *l.* 7. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ θέρει) μετάβασις. *l.* 9. Οἱ δὲ, περὶ τοῦ δέχεσθαι) οἱ Ἀκάνθιοι. *l.* 14. Δέχεται) τὸ πλῆθος τὸν Βρασίδαν.

Pag. 125. *l.* 1. Ὡς Λακεδαιμόνιος) οἱ γὰρ Λάκωνες, βραχυλόγοι. Ὅμηρος, Ἤτοι μὲν Μενέλαος ἐπιτροχάδην ἀγόρευε, Παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λιγέως. *l.* 3. Ἡ μὲν ἔκπεμψίς μου) ἀποστολή. *l.* 4. Τὴν αἰτίαν ἐπαληθεύουσα) βε-

βαιοῦσα, κυροῦσα. *l.* 5. Προείπομεν Ἀθηναίοις) τὸ ἑξῆς, Ἀθηναίοις πολεμήσειν. *l.* 6. Εἰ δὲ χρόνῳ ἐπήλθομεν) εἰ δὲ βραδέως παρεγενόμεθα, μηδεὶς ἡμῖν μέμψηται. ἐλπίσαντες γὰρ τοὺς Ἀθηναίους ταχέως καταλύσειν, καὶ τοῦ κατὰ τὴν Ἀττικὴν πολέμου παύσεσθαι ῥᾳδίως, τῆς δοκήσεως ἐσφάλημεν. *l.* 8. Ἡ διὰ τάχους) τῆς ἡμετέρας συμμαχίας. *l.* 9. Νῦν γὰρ ὅτε παρέσχε) νῦν γὰρ ὅτε τὰ πράγματα παρουσίας ἡμῖν ἐξουσίαν παρέσχεν. *l.* 13. Ἡμεῖς μὲν γὰρ οἱ Λακεδαιμόνιοι) ἡμεῖς μὲν γὰρ εἰς κίνδυνον τηλικοῦτον κατέστημεν, διὰ τῆς ἀλλοτρίας ὁδοιπορήσαντες· καὶ προθυμίαν ἅπασαν ἐνεδειξάμεθα, ἐλπίσαντες τὴν παρουσίαν ἡμῶν ἀσμένοις ὑμῖν ἔσεσθαι, οὓς γε καὶ πρὶν ἀφικέσθαι, τῇ γοῦν προαιρέσει φίλους εἶναι· ἕξειν τε ὁπότε βουλοίμεθα, ὡς παρὰ φίλους ἀφικέσθαι. *l.* 15. Βουλομένοις ἔσεσθαι) αὐτοῖς δηλονότι τοῖς ξυμμάχοις. ἡ δὲ σύνταξις, Θουκυδίδειος.

Pag. 126. *l.* 9. Καὶ τὴν αἰτίαν οὐχ ἕξω πιστὴν) τὴν αἰτίαν τῆς ἐμῆς ἐξόδου λέγων, οὐ πιστευθήσομαι, ἀλλὰ προφασίζεσθαι δόξω, ἐλευθεροῦν ἐπαγγελλόμενος τοὺς Ἕλληνας ἐπὶ τῷ ἀδικεῖν τι αὐτούς· ἢ ἀδύνατος εἶναι βοηθεῖν πρὸς Ἀθηναίους, ἂν ἐπίωσι τοῖς συμμάχοις.

Pag. 127. *l.* 3. Ὅρκοις τε Λακεδαιμονίων) τὸ ἑξῆς, ὅρκοις μεγίστοις τὰ τῶν Λακεδαιμονίων τέλη καταλαβών. ἀντὶ τοῦ, ποιήσας ὀμόσαι τοὺς ἄρχοντας τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 13. Ἀσαφῆ τὴν ἐλευθερίαν) γράφεται ἀσφαλῆ. καὶ ὁ νοῦς ἔχει ὧδε, οὐδὲ γὰρ φανερὰν ἐπιφέρειν νομίζω τὴν ἐλευθερίαν, εἰ καταλείψας τὸ πάτριον (ἤγουν τὴν ἀρχαίαν ἐλευθερίαν) δουλώσω τὸ πλέον τοῖς ὀλίγοις, ἤτοι, τοὺς ἄλλους Ἀκανθίους τοῖς στασιάζουσιν. ἢ τὸ ἔλασσον, τοὺς αὐτοὺς Ἀκανθίους τοῖς πᾶσιν, ἤγουν τοῖς Μακεδόσιν, ἢ Θεσσαλοῖς, ἢ τυχὸν τοῖς Λακεδαιμονίοις. τοὺς γὰρ αὐτοὺς Ἀκανθίους, πολλούς τε καὶ ὀλίγους ἔφησεν εἶναι· πρὸς μὲν τοὺς στασιαστάς, πολλούς· πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους, Μακεδόνας τυχὸν καὶ Λακεδαιμονίους, ἐλάσσους.

Pag. 128. *l.* 2. Τῆς ἀλλοφύλου ἀρχῆς εἴη) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 4. Οἷς τε) ἤγουν ἐφ' οἷς. *l.* 6. Ἡ ὁ μὴ ὑποδείξας) ὁ μὴ προεπαγγειλάμενος. τὸν Ἀθηναῖον αἰνίττεται. *ead.* Ἀρετὴν) ἀντὶ τοῦ περίσκεψιν, ἢ περιάθρησιν, ἢ πρόνοιαν, ἢ ἐξέτασιν. *ead.* Κατακτώμενοι) ἀναδεξάμενοι. *l.* 7. Ἀπάτη γὰρ εὐ-

πρεπεῖ) τοῖς γὰρ δυνάμει (φησὶν) οὖσιν ὥσπερ ἐσμὲν ἡμεῖς, αἴσχιόν ἐστι μετὰ ἀπάτης εὐπρεποῦς κτήσασθαι ἤπερ βιασαμένοις ἐκ τοῦ φανεροῦ. τὸ μὲν γὰρ βιάσασθαι, τῷ τῆς ἰσχύος δικαίῳ γίνεται, καὶ ὡς παρέσχεν ἰσχὺν ἡ τύχη· τὸ δὲ ἀπατῆσαι, ἀπὸ γνώμης ἀδίκου γίνεται. *l.* 8. Τὸ μὲν γὰρ) τὸ, βίᾳ ἐμφανεῖ. *l.* 9. Τὸ δὲ) τὸ, ἀπάτῃ εὐπρεπεῖ. *l.* 11. Διαφορῶν ποιούμεθα) διαφερόντων. *l.* 12. Πρὸς τοῖς ὅρκοις βεβαίωσιν) πρὸς τοῖς ὅρκοις (φησὶν) οὓς ὤμοσα, οὐκ ἂν σχοίητε παρ' ἐμοῦ πίστιν βεβαιοτέραν λαβεῖν, εἰ μὴ ἀναμείνητε τὰ ἔργα, καὶ θεάσησθε αὐτὰ ἀφομοιούμενα τοῖς λόγοις οἷς νῦν λέγω, πίστιν βεβαίαν τοῦ συμφέρειν αὐτὰ τῶν λόγων παρεχομένων. *l.* 13. Ἀναθρούμενα) φανερὰ γινόμενα. *l.* 15. Εἰ δ' ἐμοῦ ταῦτα) εἰ δ' ἐμοῦ ταῦτα προτείνοντος καὶ ἐπαγγελλομένου, φήσετε μὴ δύνασθαι ἤτοι ἐλευθερωθῆναι, ἢ συμμαχεῖν, μενούσης δὲ τῆς φιλίας, ἀξιώσετε ἡμᾶς διωθεῖσθαι, ὑφορώμενοι μὴ ἄρα οὐκ ἀκίνδυνος ὑμῖν ἡ ἐλευθερία γένηται. ἔτι δὲ εἰ λέγοιτε ὡς δίκαιον τούτους ἐλευθεροῦν οἳ καὶ δύνανται δέξασθαί τε καὶ κατασχεῖν τὴν ἐλευθερίαν, ἄκοντα δὲ μηδένα ἀναγκάζειν ἐλευθεροῦσθαι· μάρτυρας μὲν θεοὺς καὶ ἥρωας, καὶ τὰ ἑξῆς. *ead.* Ἀδύνατοι μὲν φήσετε εἶναι) προσέρχεσθαι δηλονότι ἡμῖν.

Pag. 129. *l.* 1. Μὴ κακούμενοι) ὑφ' ἡμῶν. *l.* 2. Διωθεῖσθαι) ἡμᾶς δηλονότι. *l.* 4. Προσαναγκάζειν) ἐλευθεροῦσθαι δηλονότι. *l.* 6. Ἐπ' ἀγαθῷ) Τῶν Λακεδαιμονίων, Βρασίδα, ἐπ' ἄλλων μὲν οὔ. πῶς γὰρ ἂν ἐπ' ἀγαθῷ ἀφίξων ἦλθεν σὺν βαρείᾳ τῇ στρατιᾷ δῃῶν αὐτῶν τὴν γῆν; *l.* 8. Καὶ κατὰ δύο ἀνάγκας) ἤγουν αἰτίας. *l.* 9. Τῶν μὲν Λακεδαιμονίων) λείπει τὸ ἕνεκεν. *l.* 10. Εἰ μὴ προσαχθήσεσθε) ἡμῖν δηλονότι. *ead.* Τοῖς ἀπὸ ὑμῶν) ἀντὶ τοῦ τῶν Ἑλλήνων. *l.* 13. Οὐ γὰρ δὴ εἰκότως γ' ἂν) οὐ γὰρ ἂν εὐλόγως ἐγχειροῖμεν ἐλευθεροῦν τοὺς Ἕλληνας, οὐδ' ἂν δικαίως τοὺς μὴ βουλομένους ἐλευθεροῦσθαι, ἐλευθεροῦν ἐπεχειροῦμεν, εἰ μὴ κοινῇ πᾶσι τοῖς Ἕλλησι τοῦτο συνέφερε.

Pag. 130. *l.* 1. Τοὺς πλείους ἂν) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 2. Αὐτονομίαν) ἰσότητα. *l.* 3. Πρὸς ταῦτα) ἀφορῶντες δηλονότι. *l.* 5. Καταθέσθαι) ἑαυτοῖς δηλονότι. *l.* 7. Τὸ κάλλιστον ὄνομα περιθεῖναι) τὴν ἐλευθερίαν. *l.* 9. Πολλῶν λεχθέντων) ἀμφιβόλων λόγων λεχθέντων. *ead.* Κρύφα ψηφισά-

μενοι) κατάςασιν κρίσεως ποιήσαντες. *l.* 12. Καὶ πιςώσαντες αὐτὸν τοῖς ὅρκοις) ἀντὶ τοῦ, ὅρκον ἐξ αὐτοῦ λαβόντες. ὅτε γὰρ λέγομεν, πιςῶ σε ὅρκῳ, ἀντὶ τοῦ ὅρκον ἐκ σοῦ λαμβάνω· πιςοῦμαί σε δὲ ὅρκῳ, ἀντὶ τοῦ ὅρκον σοὶ δίδωμι.

Pag. 131. *l.* 3. Ἀποικία ξυναπέςη) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 5. Τοῦ δ' ἐπιγιγνομένου χειμῶνος) μετάβασις. *l.* 9. Τὸν δ' ἐπὶ τὸ Δήλιον) δηλονότι ἀπαντῆσαι. *ead.* Διαμαρτίας) ἀςοχίας. *ead.* Τῶν ἡμερῶν) τῶν συμπεφωνημένων. *l.* 10. Εἰς ἃς ἔδει) ἤγουν ἐν αἷς. *l.* 15. Ἐκεῖνοι δὲ, Βοιωτοῖς) ἐξεῖπον.

Pag. 132. *l.* 1. Πάντων Βοιωτῶν) ἤγουν, πάντων τῶν Βοιωτῶν συνδραμόντων εἰς τὸ βοηθῆσαι. *l.* 2. Προκαταλαμβάνονται) ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν. *ead.* Αἵ τε Σίφαι, καὶ ἡ Χαιρώνεια) Πόλις Βοιωτῶν. *l.* 4. Τὸ ἁμάρτημα) τὴν προδοσίαν. *l.* 11. Ἀνέβαλλον ἀντὶ τείχους τὸν χοῦν) ἀναῤῥίπτοντες ἐτίθουν. *l.* 12. Καὶ ςαυροὺς) ὀρθὰ ξύλα.

Pag. 133. *l.* 1. Ἡ καιρὸς ἦν) ἤγουν, ἐν ᾧ ἦν ἐπικαιρότατον καὶ ἁρμοδιώτατον. *l.* 5. Μέχρις ἀρίςου) ἄριςον τὸ νῦν λεγόμενον ἐν τῇ κοινῇ συνηθείᾳ. οὐ γὰρ δυνάμεθα ἐπὶ ἑσπέρας λαβεῖν αὐτὸ, ἐπεὶ ἔλεγε καὶ τὴν πέμπτην, ὡς καὶ τὰς ἄλλας. *l.* 9. Ἱπποκράτης δὲ ὑπομένων) ἤγουν, ὑπολειφθεὶς ἐν τῷ Δηλίῳ. *l.* 14. Προσχωροῦντας ἐπ' οἴκου) ἤγουν, ἀπομακρύναντας τοῦ Δηλίου.

Pag. 134. *l.* 1. Βοιωταρχῶν) Βοιώταρχος, καὶ Βοιωτάρχης. *l.* 7. Κινδυνεῦσαι) διὰ κινδύνου χωρῆσαι. *l.* 11. Χρῆν μὲν, ὦ ἄνδρες Βοιωτοὶ) ἡ μὲν πρότασις, ἐπιπλήξεως τῶν μὴ συνεπαινούντων μάχεσθαι· ἡ δὲ κατασκευὴ, ἐκ διαβολῆς τῶν Ἀθηναίων, ὅτι πανταχοῦ ἐχθροί.

Pag. 135. *l.* 2. Νυνὶ δ' εἴτω καὶ ἀσφαλέςερον) τὸ μὴ πολεμῆσαι. *l.* 3. Οὐ γὰρ τὸ προμηθὲς) ὁ νοῦς, οὕτως, οὐχ ὁμοίως δεῖ τὸν ἐπιβουλεύοντα καὶ τὸν ἐπιβουλευόμενον ἀσφαλῶς μεταχειρίζειν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι δεῖ προκινδυνεύειν τὸν ἐπιβουλευόμενον. Ὅμηρος, Ἀλλὰ περὶ ψυχῆς θέον Ἕκτορος ἱπποδάμοιο. *l.* 4. Οἷς ἂν ἄλλος ἐπίῃ) ἐκ τῶν τοῦ Αἰσώπου μύθων, ἄλλος ἄλλον ἀγρεῦσαι θέλων τρέχει τὶς, ἄλλος δ' ἄλλον ἐκ κακοῦ σώζων. ὥσπερ οἱ Ἀθηναῖοι, μᾶλλον προμηθητέον, τὸ συμπέρασμα προτρεπτικὸν εἰς τὰ πρακτέα, κατὰ διορισμόν τισι τῶν ἀνθρώπων. *l.* 6. Πάτριόν τε ὑμῖν) ἀπὸ τοῦ ἔθους ἡ ἐργασία τοῦ δυνατοῦ· προαναφωνεῖ δ' ὃ μέλλει

διὰ παραδείγματος ὕστερον ἀποδεῖξαι. *l.* 8. Ἀθηναίους δὲ, καὶ προσέτι) τὸ συμφέρον μεταληπτικὸν ἀπὸ προσώπου, καὶ τρόπου. *l.* 10. Καὶ ἐλεύθερον καθίσταται) ἤγουν, οἱ γὰρ πρὸς τοὺς ἀστυγείτονας ἀντιπαλαίοντες, καὶ ἀντιμαχόμενοι καὶ ἐλεύθεροί εἰσι. *l.* 11. Καὶ πρὸς τούτοις γε δὴ) τοῖς εἰρημένοις. *l.* 13. Καὶ ἐπὶ τὸ ἔσχατον ἀγῶνος ἐλθεῖν) ἤγουν, ἀγωνίσασθαι μέχρι θανάτου.

Pag. 136. *l.* 1. Ὡς αὐτοῖς διάκειται) ὑπόκειται. *l.* 4. Οὐκ ἀντίλεκτος) ἀντὶ τοῦ ἀναμφίβολος. *l.* 6. Οἳ ἰσχύος που θράσει) ἤγουν μετὰ θρασείας ἰσχύος. *l.* 9. Τὸν δὲ ἔξω ὅρων) τῶν ἑαυτοῦ. *l.* 13. Πολλὴν ἄδειαν τῇ Βοιωτίᾳ) ἤγουν, ἄφοβον πεποιήκαμεν τὴν Βοιωτίαν.

Pag. 137. *l.* 1. Τοῖς πρὶν ἔργοις) τοῖς ἑαυτοῦ. *l.* 3. Πειρᾶσθαι μὴ αἰσχύναι τὰς προσηκούσας ἀρετὰς) ἤγουν τὰς συγγενικάς. Ὅμηρος, Μηδὲ γένος πατέρων αἰσχυνέμεν. *ead.* Πιστεύσαντες δὲ τῷ θεῷ πρὸς ἡμῶν ἔσεσθαι) ἤγουν, βοηθήσειν ἡμῖν τὸν θεόν. Πιστεύσαντας δὲ τῷ θεῷ) Ἐντεῦθεν ὁ Δημοσθένης ὁρμώμενος ἐν τῇ πρώτῃ τῶν Ὀλυνθιακῶν, καὶ τῶν θεῶν εὔνοιαν ἱκανὴν ἔφη εἶναι νίκην ἐπαγαγεῖν Ἀθηναίοις, εἰ βούλωνται πολεμεῖν Φιλίππῳ. *l.* 8. Οἷς δὲ γενναῖον) ἤγουν πάτριον, καὶ ἀπὸ γένους. *l.* 9. Καὶ τὴν ἄλλων) δηλονότι γῆν. *l.* 13. Ἤδη γὰρ καὶ τῆς ἡμέρας ὀψὲ ἦν) ἤγουν, ἑσπέρα ἦν κλίναντος ἡλίου. *l.* 14. Καὶ ἐπειδὴ προσέμιξεν ἐγγὺς) ἐπλησίασεν. *l.* 15. Ἐς χωρίον καθίσας) τὸ στράτευμα δηλονότι.

Pag. 138. *l.* 6. Εἴτι ἐπίοι αὐτῷ) τῷ Δηλίῳ. *l.* 7. Καὶ τοῖς Βοιωτοῖς) κατὰ τῶν Βοιωτῶν. *l.* 9. Καὶ ἐπειδὴ καλῶς αὐτοῖς εἶχε) τοῖς Βοιωτοῖς τὰ τῆς συντάξεως. *l.* 10. Καὶ ἔθεντο τὰ ὅπλα) περιέθεντο. *l.* 11. Ὥσπερ ἔμελλον) μαχέσασθαι.

Pag. 139. *l.* 7. Ἀθηναῖοι μὲν οἵδε ὁπλῖται) σχῆμα Ὁμηρικόν.

Pag. 140. *l.* 2. Καὶ μελλόντων ξυνιέναι) ἑκατέρων τῶν στρατῶν. *l.* 5. Δι' ὀλίγου μὲν ἡ παραίνεσις) λόγου δηλονότι. *l.* 9. Ἀναῤῥιπτοῦμεν) ῥιψοκινδύνως λαμβάνομεν. *ead.* Ἐν γὰρ τῇ τούτων) γῇ δηλονότι. *l.* 13. Χωρήσατε οὖν) τὸ ἑξῆς, χωρήσατε οὖν ἐς αὐτοὺς ἀξίως τῆς πόλεως. *ead.* Ἐς αὐτοὺς) τοὺς ἐναντίους. *l.* 15. Καὶ τῶν πατέρων) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀξίως.

Pag. 141. *l.* 4. Τὸ δὲ πλέον) τοῦ στρατοῦ. *l.* 5. Οὐκ ἔτι φθάσαντος) νῦν ἀντὶ τοῦ καταλαβόντος. *l.* 8. Καὶ προσέμι-

ξαν δρόμῳ) αὐτοῖς δηλονότι προέχοντες. *l.* 9. Οὐκ ἦλθεν ἐς χεῖρας) ἤγουν οὐ συνέμιξεν. *ead.* Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἔπαθεν) ἑκατέρων δηλονότι τὰ ἔσχατα. *l.* 10. Ῥύακες) ῥεύματα ὑδρηγά. *l.* 13. Καὶ ἐπῄεσαν τούς τε ἄλλους) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 14. Ὑποχωρησάντων γὰρ αὐτοῖς) τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 142. *l.* 1. Καὶ κυκλωθέντων ἐν ὀλίγῳ) ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐν ὀλίγῳ τόπῳ. *l.* 5. Καὶ πρὸς τὸ μαχόμενον) μέρος τῶν Βοιωτῶν τὸ ἔτι τὴν μάχην ὑπομένον. *l.* 7. Ἐκράτει τῶν Ἀθηναίων) κρεῖττον ἦν. *ead.* Καὶ ὠσάμενοι) τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι. *l.* 8. Καὶ ξυνέβη, Παγώνδου) τὸ ἑξῆς, ξυνέβη ἐς φόβον καταστῆναι. *l.* 10. Καὶ ὑπερφανέντων) τῶν ἱππέων τῶν Βοιωτῶν δηλονότι.

Pag. 143. *l.* 2. Καὶ οἱ μὲν) τινὲς τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Οἵ τε ἱππεῖς αὐτῶν) τῶν Βοιωτῶν. *l.* 8. Ἐπιλαβούσης τὸ ἔργον) κωλυσάσης τὸν πόλεμον. *l.* 10. Φυλακὴν ἐγκαταλιπόντες) ἐν τῷ Δηλίῳ. *l.* 14. Ἀνελόμενοι νεκροὺς) ἀνελόντες.

Pag. 144. *l.* 1. Ἐπεβούλευον) ἐσκέπτοντο. *l.* 2. Ἐπὶ τοὺς νεκροὺς) ἐπὶ τῇ ἀναιρέσει τῶν νεκρῶν. *l.* 6. Ὅτι οὐ δικαίως δράσειαν) ἔδρασαν. *ead.* Παραβαίνοντες) ἀθετοῦντες. *l.* 7. Τὰ νόμιμα τῶν Ἑλλήνων) ἤγουν τοὺς νόμους. *ead.* Καθεστηκὸς) ἔννομον. *l.* 8. Ἰόντας ἐπὶ τὴν ἀλλήλων) ἤγουν, εἰσβάλλοντας πολεμικῶς κατὰ τῆς ἀλλήλων γῆς. *l.* 10. Αὐτόθι) ἐν τῷ ἱερῷ. *l.* 11. Πλὴν πρὸς τὰ ἱερὰ) ἄνευ τοῦ χρῆσθαι. *l.* 12. Χέρνιβι χρῆσθαι) ἤγουν, οὗ οὐκ ἦν θεμιτὸν ψαῦσαι αὐτοὺς, ἤγουν τοὺς Θηβαίους, εἰ μὴ ὅτε τὰς χεῖρας καθαίροιεν δι' αὐτοῦ δηλονότι τοῦ ὕδατος, μέλλοντες τῶν θυμάτων ἅψεσθαι. *ead.* Ἀνασπάσαντας) ἀνιμησαμένους ὑδρεύεσθαι, ἤγουν ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὕδατος ἀνιμωμένους πρὸς τὰς κοινὰς χρείας χρῆσθαι. *l.* 14. Τοὺς ὁμωχέτας) ὁμωχέται οἱ συμμετέχοντες τῶν αὐτῶν ναῶν, καὶ τῶν αὐτῶν ἱερῶν. *ead.* Προαγορεύειν, αὐτοὺς) τοὺς Βοιωτούς.

Pag. 145. *l.* 1. Ἀπιόντας) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 5. Οὔτε ἀδικῆσαι ἔφασαν οὐδὲν) ἤγουν, οὐδὲν παραλυμήνασθαι. *l.* 6. Ἐπὶ τούτῳ) ἐπὶ τῷ ἀδικῆσαι τὸ ἱερόν. *l.* 7. Τοὺς ἀδικοῦντας) ἤγουν τοὺς Θηβαίους. *ead.* Μᾶλλον σφᾶς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 12. Ἐξαναστήσαντες) ἀπελάσαντες, μεταναστήσαντες.

Pag. 146. *l.* 3. Ὕδωρ τε ἐν τῇ ἀνάγκῃ) ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τοῦ καιροῦ. *l.* 4. Ἀλλ' ἐκείνους) τοὺς Θηβαίους. *ead.* Ἐπὶ

τὴν σφετέραν) τὴν τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Ξύγγνωμόν τινα γίγνεσθαι) ἤγουν ξυγγνώμην λαμβάνειν. *l.* 10. Ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν) ἀπὸ τῶν ἐπιῤῥεόντων δεινῶν. *ead.* Τολμήσασι) τολμηρῶς πράξασι παρὰ τὰ καθεστηκότα. *l.* 11. Ἐκείνους) τοὺς Βοιωτούς.

Pag. 147. *l.* 1. Μὴ ἀπιοῦσιν) ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπιόντες.

Pag. 148. *l.* 8. Πάλιν ἀκριβῶς) κατὰ φύσιν.

Pag. 149. *l.* 3. Στεγανῶς ἐς τὸν λέβητα) ταυτὸν εἰπεῖν, διὰ στεγανοῦ σώματος.

Pag. 151. *l.* 2. Ἀδελφιδοῦς ὢν αὐτοῦ) τοῦ Σιτάλκου. *l.* 5. Τοῦ δ' αὐτοῦ χειμῶνος) μετάβασις. *l.* 8. Ἐφ' οὗ νῦν ἡ πόλις ἐστὶν) ἡ Ἀμφίπολις.

Pag. 152. *l.* 7. Διὰ τὸ περιέχειν αὐτὴν) τὸν Στρυμόνα. *ead.* Ἀπολαβὼν) ἀποκόψας.

Pag. 153. *l.* 6. Ἐγγύς τε προσοικοῦντες) τῇ Ἀμφιπόλει. *l.* 7. Ἐπειδὴ παρέτυχε) συνέβη. *l.* 8. Ἐκ πλείονος) καιροῦ δηλονότι. *l.* 9. Πρὸς τοὺς ἐμπολιτεύοντας) μετέχοντας τῆς πολιτείας τῶν Ἀμφιπολιτῶν. *l.* 10. Καὶ τότε δεξάμενοι αὐτὸν) οἱ Ἀργίλιοι. *ead.* Τῇ πόλει) τῇ οἰκείᾳ. *l.* 13. Ἀπέχει δὲ τὸ πόλισμα) ἡ Ἀμφίπολις. *ead.* Τῆς διαβάσεως) τῆς γεφύρας.

Pag. 154. *l.* 3. Προσπεσὼν) ἤγουν ἐπιπεσών. *l.* 6. Τῆς δὲ διαβάσεως αὐτοῦ) διαπεραιώσεως. *l.* 11. Τῷ στρατῷ τραπέσθαι) σὺν τῷ στρατῷ. *l.* 13. Ἐπὶ τὰ ἔξω ἐπέδραμεν) ἤγουν, ἐλῄσατο τὰ ἐκτός.

Pag. 155. *l.* 2. Τὰς πύλας ἀνοίγεσθαι) τῆς Ἀμφιπόλεως. *l.* 4. Παρῆν αὐτοῖς φύλαξ) τοῖς Ἀμφιπολίταις. *l.* 8. Κελεύοντες σφίσι βοηθεῖν) τὸν Θουκυδίδην.

Pag. 156. *l.* 3. Μὴ ἀφικνουμένου αὐτοῦ) τοῦ Θουκυδίδου. *l.* 5. Ἀγείραντα αὐτὸν) τὸν Θουκυδίδην. *ead.* Περιποιήσειν) σώσειν. *l.* 7. Ἀνειπὼν) ἀνακηρύξας. *l.* 8. Ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ) κτήμασι δηλονότι. *l.* 9. Καὶ ὁμοίας μετέχοντα) πολιτείας. *l.* 11. Ἀλλοιότεροι ἐγένοντο τὰς γνώμας) ἤγουν, μετεβλήθησαν τὴν προαίρεσιν. *l.* 13. Τὸ δὲ πλεῖον, ξύμμικτον) οἱ πλείους οἰκήτορες σύμμικτοι ἦσαν. ἤγουν ἐκ διαφόρων γενῶν.

Pag. 157. *l.* 5. Ὥστε τῶν πρασσόντων τῷ Βρασίδᾳ) ἤγουν, συνεργούντων εἰς τὴν προδοσίαν. *l.* 7. Διαδικαιούντων αὐτὰ) δίκαια κρινόντων τὰ τοῦ Βρασίδα. *ead.* Τετραμμένον) μετα-

βληθὲν τὴν γνώμην. *l.* 9. Καὶ προσεδέξαντο) τὸν Βρασίδαν. *l.* 12. Ὀψὲ κατέπλεον) μετὰ δυσμὰς ἡλίου.

Pag. 158. *l.* 3. Μετὰ δὲ τοῦτο, ὁ μὲν) ὁ Θουκυδίδης. *l.* 5. Δεξάμενος) ὁ Θουκυδίδης. *l.* 6. Ἄνωθεν κατὰ τὰς σπονδὰς) ἤγουν ἐκ τῆς ἄνω πόλεως. *ead.* Ὁ δὲ) ὁ Βρασίδας. *l.* 7. Κατά τε τὸν ποταμὸν) ἤγουν διὰ τοῦ ποταμοῦ. *l.* 10. Ἀμφοτέρωθεν ἀπεκρούσθη) ἤγουν ἀπὸ γῆς καὶ θαλάσσης. *l.* 11. Αὐτῷ προσεχώρησε) τῷ Βρασίδᾳ.

Pag. 159. *l.* 1. Καὶ Οἰσύμη) ἀπὸ κοινοῦ τὸ προσεχώρησε. *l.* 2. Ξυγκαθίσῃ ταῦτα) συνεβιβαίου. *l.* 8. Διαγόντων) διαβιβαζόντων. *ead.* Ἐπὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 9. Τοῖς Λακεδαιμονίοις) τὸ ἑξῆς, πάροδος τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 11. Τριήρεσι τηρουμένων) ἀντὶ τοῦ, τηρούντων τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 160. *l.* 13. Ἐλπίδι ἀπερισκέπτῳ διδόναι) ἑαυτοὺς δηλονότι.

Pag. 161. *l.* 2. Ἐφολκὰ) ἤγουν ἐπαγωγά.

Pag. 162. *l.* 14. Καὶ Χαλκιδικὸν ἔνι) ἔθνος δηλονότι.

Pag. 163. *l.* 2. Κατὰ δὲ μικρὰ πολίσματα) ἤγουν ἐν μικροῖς πολίσμασι. *l.* 8. Τὴν πόλιν παραδοῦναι) τὴν Τορώνην. *l.* 9. Τῷ στρατῷ ἐκαθέζετο) σὺν τῷ στρατῷ. *l.* 13. Οἱ δὲ πράσσοντες αὐτῷ) ἤγουν συνεργοῦντες τὰ τῆς προδοσίας.

Pag. 164. *l.* 13. Καὶ οἱ μὲν, χρόνου ἐγγινομένου) οἱ πελτασταί.

Pag. 166. *l.* 6. Οἱ δὲ πράσσοντες) τὰ τῆς προδοσίας. *l.* 10. Ἐν χερσὶν αὐτῶν) τῶν περὶ τὸν Βρασίδαν. *l.* 13. Ἄκρον τῆς πόλεως) ἤγουν, τῆς Τορώνης.

Pag. 167. *l.* 1. Σφίσιν ἐπιτήδειοι) φίλοι. *l.* 5. Ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἐξελθόντα) τῆς Ληκύθου. *ead.* Ἀδεῶς πολιτεύειν) πράττειν κατὰ τὸ ἔθος τῆς πολιτείας. *l.* 9. Ἐκέλευον ἡμέραν) μίαν δηλονότι. *l.* 10. Ἐν ταύταις δὲ) ταῖς ἡμέραις δηλονότι.

Pag. 168. *l.* 1. Πρὸς αὐτὸν τὴν λῆψιν) ἤγουν τὴν χείρωσιν. *l.* 2. Οὐδὲ γὰρ ἐπὶ δουλείᾳ) τῆς πόλεως δηλονότι. *l.* 5. Μὴ τῶν αὐτῶν τεύξεσθαι) τοῖς προδόταις. *l.* 13. Ἐσομένους ξυμμάχους) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 169. *l.* 5. Διελθουσῶν τῶν σπονδῶν) τῶν ἡμερῶν τῶν σπονδῶν. *l.* 6. Ἐκ φαύλου τειχίσματος) μικροῦ. *l.* 8. Ἀπε-

κρούσαντο) οἱ ἐν τῇ Ληκύθῳ Ἀθηναῖοι. l. 14. Ἀνεφέρησαν) ἀνεβίβασαν.

Pag. 170. *l.* 9. Ἐπιφερόμενος τῷ ϛρατῷ) *ἐπιτιθέμενος σὺν τῷ ϛρατῷ.*

Pag. 171. *l.* 3. Καὶ τὴν Λήκυθον καθελὼν) *τὸ τεῖχος τῆς Ληκύθου.* *l.* 4. Καὶ ἀνασκευάσας) *ἀνοικοδομήσας.* *l.* 10. Ἐκεχειρίαν) *ἀργίαν τοῦ πολέμου.* *l.* 12. Προσαπεϛῆσαι) *ἤγουν, πρὸς οἷς ἀπέϛησε.* *l.* 13. Καὶ ἅμα εἰ καλῶς σφίσιν ἔχοι) *ἤγουν, σὺν τούτῳ, εἰ συμφέροι αὐτοῖς ἡ ἐκεχειρία.*

Pag. 172. *l.* 2. Ἀνακωχῆς) *ἤγουν διακοπῆς.* *ead.* Μᾶλλον ἐπιθυμήσειν αὐτοὺς) *ἡγούμενοι δηλονότι ἐπιθυμήσειν τοὺς Ἀθηναίους.* *l.* 6. Ὡς ἔτι Βρασίδας εὐτύχει) *ἤγουν, τὰ κατὰ τὸν πόλεμον εὐωδοῦτο.* *ead.* Καὶ ἔμελλον) *ἐν ἀδήλῳ εἶναι εἰ κρατήσουσιν αὐτῶν.* Ἄλλως. *ἔμελλον γὰρ, ἰσοῤῥόπως ἀγωνιζόμενοι, κρατήσειν μὲν τῶν Ἀθηναίων, τοὺς δὲ ἄνδρας ἀπολέσειν.* *l.* 9. Γίγνεται οὖν ἐκεχειρία) *ὁμολογία Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων, καὶ τῶν ξυμμάχων.* *l.* 13. Κατὰ τοὺς πατρίους νόμους) *ἤγουν, κατὰ τὴν προσταγὴν τῶν πατρίων νόμων.* *l.* 14. Ταῦτα δοκεῖ) *ἀρεϛὰ φαίνεται.*

Pag. 173. *l.* 2. Προσκηρυκευόμενοι) *ἤγουν διὰ κηρυκείας.* *l.* 3. Ἐπιμελεῖσθαι) *ἔδοξε δηλονότι.* *ead.* Ὅπως τοὺς ἀδικοῦντας) *ἤγουν πῶς.* *ead.* Ἐξευρήσομεν) *ἡ ἐξ περισσή.* *l.* 4. Ὀρθῶς) *ἀληθῶς.* *l.* 8. Μένειν ἑκατέρους) *τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς Ἀθηναίους μετὰ τῶν συμμάχων.* *l.* 12. Ἡμᾶς πρὸς αὐτοὺς) *ἤγουν τοὺς Λακεδαιμονίους.*

Pag. 174. *l.* 2. Μηδετέρους) *ἤγουν, Ἀθηναίους καὶ Μεγαρέας.* *l.* 8. Καὶ πρεσβείᾳ) *ἤγουν πρεσβευταῖς.* *ead.* Καὶ ἀκολούθοις) *τῶν πρεσβευτῶν καὶ τῶν κηρύκων.* *l.* 12. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ) *τῆς ἐνιαυσιαίας ἐκεχειρίας δηλονότι.* *l.* 15. Τὰ ἀμφίλογα) *ἤγουν τὰ ἀμφίβολα.*

Pag. 175. *l.* 2. Εἴτε καλλιώτερον) *τῶν παρ' ἡμῶν λεγομένων δηλονότι.* *l.* 5. Τέλος ἔχοντες ἰόντων) *ἤγουν, κύριοι συμβῆναι ἄνευ τῶν πόλεων.* *l.* 7. Ἔδοξε τῷ δήμῳ) *τῶν Λακεδαιμονίων.* *ead.* Ἀκάμαντις ἐπρυτάνευε) *τῆς Πρυτανείας ἦρχε. Πρυτανεία δὲ, ἡμέρα καθ' ἣν ἔχει τὶς ἐξουσίαν.* *l.* 9. Λάχης εἶπεν) *ἀπεφήνατο.*

Pag. 176. *l.* 4. Τὰς πρεσβείας) *ἤγουν, τοὺς πρεσβευτὰς τοὺς παρόντας.* *l.* 7. Καὶ ὡμολόγησαν) *συνεφώνησαν.*

Pag. 177. *l.* 3. Ἡ μὲν δὴ ἐκεχειρία) ἡ ἀνακωχὴ τοῦ πολέμου. *l.* 5. Περὶ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας) ἡ περὶ ἀντὶ τῆς κατά. *ead.* Αἷς ἐπήρχοντο) εἰς ἀλλήλους ἑκάτεροι. *l.* 8. Σφῶν) ἤγουν τῶν Πελληνῶν.

Pag. 178. *l.* 9. Ἀτολμίᾳ) δι' ἀτολμίαν. *ead.* Ἀνάγκην σφίσι) τοῖς Σκιωναίοις. *l.* 11. Τῶν μεγίστων) ἤγουν τῶν ἀναγκαιοτάτων, δεινῶν δηλονότι.

Pag. 179. *l.* 1. Ἐπήρθησάν τε) ἐπτερώθησαν. *l.* 2. Καὶ οἵ πρότερον) ἤγουν, θάρσους καὶ ἀγαθῶν ἐλπίδων. *l.* 3. Τόν τε πόλεμον) τὸν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Διέβη πάλιν) εἰς τὴν Τορώνην δηλονότι. *l.* 9. Ἐπεραίωσε) διεβίβασε διὰ νηῶν εἰς τὴν Σκιώνην. *l.* 10. Μετ' αὐτῶν) τῶν Σκιωναίων. *l.* 11. Ἡγούμενος καὶ τοὺς Ἀθηναίους) ἤγουν, ὡς ναυτικοὺς ταχέως ἂν ἐλθεῖν εἰς βοήθειαν. *l.* 12. Φθάσαι) ἤγουν, προλαβεῖν ἐκείνους. *l.* 14. Ἔμελλεν ἐγχειρήσειν) ἐπιθήσειν.

Pag. 180. *l.* 2. Ἀφικνοῦντο παρ' αὐτὸν) τὸν Βρασίδαν. *l.* 4. Πάλιν διέβη) ἀπὸ τῆς Σκιώνης. *l.* 7. Κατῄνει) συνετίθετο, κατένευσε συναινῶν. *l.* 14. Ἔφασαν αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Καὶ τῆς πόλεως) τῆς Σκιώνης.

Pag. 181. *l.* 2. Περὶ αὐτῆς κρίνεσθαι) τῆς Σκιώνης. *l.* 4. Σφῶν ἀφίστασθαι) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 5. Ἰσχυΐ ἀνωφελεῖ) λείπει, ἐν θαλάσσῃ. *l.* 7. Δύο γὰρ ἡμέραις ὕστερον) ἤγουν, μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν.

Pag. 182. *l.* 1. Φανερῶς προσεχώρησαν) ἀντὶ τοῦ ἑκουσίως, ἄνευ προδοσίας. *l.* 4. Μᾶλλον ἐτόλμησαν) ἐθάρρησαν προσιέναι τῷ Βρασίδᾳ. *ead.* Γνώμην δρῶντες ἑτοίμην) εἰς τὸ βοηθῆσαι. *l.* 6. Ὅτι οὐ προὐδίδου) ὁ Βρασίδας. *l.* 11. Ἐπ' ἀμφοτέρας τὰς πόλεις) τὴν Μένδην καὶ Σκιώνην.

Pag. 183. *l.* 3. Καὶ οἱ μὲν, τὰ περὶ σφᾶς αὐτοὺς) οἱ ὑπολειφθέντες ἐν Σκιώνῃ καὶ Μένδῃ. *l.* 6. Καὶ ἦγον, ὁ μὲν) ἤγουν ὁ Περδίκκας.

Pag. 184. *l.* 1. Τοὺς Λυγκηστὰς) τοὺς περὶ τὸν Περδίκκαν καὶ Βρασίδαν. *l.* 6. Ἀπὸ τοῦ λόφου) τοῦ οἰκείου. *l.* 9. Οἱ δὲ λοιποὶ) Λυγκησταί. *l.* 11. Τροπαῖον στήσαντες) οἱ περὶ τὸν Βρασίδαν. *ead.* Δύο μὲν ἢ τρεῖς ἡμέρας ἐπέσχον) αὐτοὺς δηλονότι κατὰ τὸν πόλεμον. *l.* 12. Οἳ ἔτυχον τῷ Περδίκκᾳ) ἤγουν, οἳ ἔμελλον ἥξειν. *l.* 14. Ἐπὶ τὰς τοῦ Ἀῤῥιβαίου κώ-

μας) ἀντὶ τοῦ, κατὰ τῶν Ἀῤῥιβαίου κωμῶν. ead. Καὶ μὴ καθῆσθαι) ἀργὸς εἶναι.

Pag. 185. l. 1. Τῆς τε Μένδης περιορώμενος) εὐλαβούμενος, περὶ αὐτῆς κηδόμενος. l. 3. Οὐ πρόθυμος ἦν) προϊέναι δηλονότι. l. 7. Ἀμφοτέροις μὲν δοκοῦν) ἀντὶ τοῦ, δοκοῦντος. l. 8. Διὰ τὸ δέος αὐτῶν) τῶν Ἰλλυριῶν. ead. Κυρωθὲν δὲ οὐδὲν) ὁρισθὲν, ἀντὶ τοῦ κυρωθέντος οὐδενός. l. 9. Ἐκ τῆς διαφορᾶς) ἤγουν, διὰ τὴν ἔχθραν. l. 12. Ἀσαφῶς ἐκπλήγνυσθαι) ἀντὶ τοῦ ἀδήλως ἐκπλήττεσθαι. ἄνευ αἰτίας. σφαλερῶς.

Pag. 186. l. 3. Πρὶν τὸν Βρασίδαν ἰδεῖν) πρὶν διαλεχθῆναι τῷ Βρασίδᾳ. οὕτω γὰρ οἱ Ἀττικοὶ λέγουσιν, ὡς τὸ, ἰδεῖν τι σὲ ἐβουλόμην, ἀντὶ τοῦ, διαλεχθῆναί σοι τί. l. 6. Μέλλοντας ἐπιέναι) αὐτοῖς δηλονότι. l. 8. Ἐς μέσον λαβὼν) ἀντὶ τοῦ, περιλαβὼν τοῖς ὁπλίταις. ἤγουν, ἔταξε τοὺς νεωτάτους ἐκτρέχειν, καὶ ἐπιέναι τοῖς μετὰ τοῦ Ἀῤῥιβαίου, εἰ ἐπιχειροῖεν προσβάλλειν τοῖς μετὰ τοῦ Βρασίδου. l. 9. Εἴπη προσβάλλοιεν) οἱ μετὰ τοῦ Ἀῤῥιβαίου. l. 11. Τελευταῖος γνώμην εἶχε) τῆς συντάξεως.

Pag. 187. l. 1. Εἰ μὲν μὴ ὑπώπτευον, ἄνδρες) προοιμιακὴ ἔννοιά ἐστι, καὶ οὔτε κατασκευὴν ἔχει, οὔτε συμπέρασμα. l. 2. Τῷ τε μεμονῶσθαι) τῆς συμμαχίας τὸν Περδίκκαν. l. 9. Καὶ μηδὲν πλῆθος πεφοβῆσθαι ἑτέρων) περὶ τῆς δημοκρατίας φησί. l. 14. Προηγώνισθε) προεπολεμήσατε.

Pag. 188. l. 1. Οὐ δεινοὺς ἐσομένους) τὰ πολέμια. l. 2. Καὶ γὰρ ὅσα μὲν τῷ ὄντι ἀσθενῆ ὄντα) ὅσοι πολέμιοι ἀσθενεῖς ὄντες, δόκησιν ἰσχύος παρέχουσι τοῖς ἐναντίοις, περὶ τούτων τἀληθῆ μαθόντες οἱ δι' ἐναντίας, θαρσύνονται μᾶλλον· ὅσοι δὲ τῷ ὄντι εἰσὶν ἰσχυροὶ, τούτους εἰ μή τις ἔμπροσθεν μάθοι, τολμηρότερον καὶ οὐκ ὀρθῶς αὐτοῖς προσενεχθήσεται. ead. Ἀσθενῆ ὄντα τῶν πολεμιων, δόκησιν ἔχει ἰσχύος) ὥσπερ τὰ τῶν ἐναντίων βαρβάρων. l. 5. Οἷς δὲ βεβαίως τι πρόσεστιν ἀγαθὸν) ὥσπερ ἡμῖν. ἤγουν, οἵτινές εἰσι τῇ ἀληθείᾳ ἀνδρεῖοι. l. 6. Οὗτοι δὲ τὴν μέλλησιν μὲν) τοῦ ἐπιέναι δηλονότι. ἤγουν, ἐκφοβοῦσι μέλλοντες ἐπιέναι. οἱ δὲ Λυγκησταὶ, φοβεροί εἰσι, μέλλοντες, οὐκ ἐν χερσὶν ὄντες. l. 7. Καὶ γὰρ πλήθει ὄψεως δεινοὶ) δέος ἐμποιοῦσι. l. 11. Αἰσχυνθεῖεν ἂν) ὥσπερ ἡμεῖς οἱ Λακεδαιμόνιοι δηλονότι. l. 12. Ἥ τε φυγὴ καὶ ἡ ἔφοδος αὐτῶν) ὁμοίως καὶ τὸ φυγεῖν καὶ τὸ διώκειν καλὸν

φαίνεται τοῖς βαρβάροις, καὶ οὐκ ἐξετάζεται πότεροί εἰσιν ἀνδρειότεροι, οἱ φεύγοντες, ἢ οἱ διώκοντες.

Pag. 189. *l.* 1. Αὐτοκράτωρ δὲ μάχη) μάχη δὲ αὐτεξούσιος, ἐν ᾗ ἔξεστιν ὃ βούλεταί τις πράττειν, παρέχει πρόφασιν φεύγειν τοῖς ὁπωσοῦν βουλομένοις σώζεσθαι. *l.* 3. Ἐκείνῳ γὰρ ἂν πρὸ τούτου ἐχρῶντο) τῷ ἐς χεῖρας ἐλθεῖν. *l.* 5. Ἀπ᾽ αὐτῶν ὁρᾶται) ὁρᾶται δὲ σαφῶς ὅτι τὸ ἀπ᾽ αὐτῶν δοκοῦν δεινὸν, ὄψιν μὲν καὶ ἀκοὴν καταπλήττεται, δυνάμει δὲ οὐδέν ἐστι. τοῦτο οὖν ὑπομείναντες (τὴν φωνὴν αὐτῶν φημὶ, καὶ τὴν ἀπειλὴν) καὶ εὐκόσμως ἐν καιρῷ τοῦ ἀναχωρεῖν ὑποχωρήσαντες, ἀσφαλῶς ὑπονοστήσετε, καὶ γνώσεσθε τοῦ λοιποῦ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ καθεστῶτες. *l.* 6. Κατασπέρχον) κινοῦν εἰς δειλίαν, ἐκπλῆττον. *l.* 9. Ὅτι οἱ τοιοῦτοι) τὸ τῶν βαρβάρων πλῆθος τοῖς μὲν τὴν πρώτην ἐμβολὴν δεξαμένοις ἄπωθέν ἐστι φοβερὸν ἀνδρείας ἀνάτασιν μέλλουσαν ἀπειλοῦν· τοῖς δὲ μὴ δεξαμένοις, ἀλλὰ φεύγουσι, τὸ διῶκον εὐψύχως, ὀξέως ἐπιφέρεται, ἅτε δὴ ἐν ἀσφαλεῖ καθεστὼς, ὡς ἂν τῶν φευγόντων οὐ μαχομένων. *l.* 11. Μελλήσει ἐπικομποῦσι) προσδοκίᾳ.

Pag. 190. *l.* 1. Ὑπῆγε τὸ στράτευμα) ἠρέμα καὶ κατ᾽ ὀλίγον ἦγεν. *l.* 4. Αἵ τε ἐκδρομαὶ) οἱ τεταγμένοι δηλονότι πρὸς τὸ ἐκτρέχειν. *l.* 6. Παρὰ γνώμην ἀντέστησαν) παρ᾽ ἐλπίδα τὴν τῶν Λυγκηστῶν ἀντέστησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 7. Ἐπιφερομένους μὲν) τοὺς βαρβάρους. *l.* 11. Οἱ λοιποὶ χωρήσαντες) τῶν βαρβάρων. *l.* 13. Καὶ τὴν ἐσβολὴν) εἴσοδον.

Pag. 191. *l.* 1. Φθάσαντες προκατέλαβον) προλαβόντες οἱ βάρβαροι. *l.* 2. Εἰδότες οὐκ οὖσαν ἄλλην) καθ᾽ ἣν οὐκ ἦν πόρος ἐξελθεῖν. *l.* 3. Ἀναχώρησιν) φυγήν. *ead.* Καὶ προσιόντος αὐτοῦ) τοῦ Βρασίδα. *l.* 4. Κυκλοῦνται) ἤγουν, κυκλοῦσιν οἱ βάρβαροι. *ead.* Ἀποληψόμενοι) ἀποκόψοντες. *l.* 9. Πρὶν καὶ τὴν πλείονα κύκλωσιν) πρὶν τοὺς πολλοὺς τῶν κυκλούντων τοὺς Λακεδαιμονίους μελλόντων παρεῖναι. *l.* 10. Σφῶν αὐτόσε) τῶν βαρβάρων.

Pag. 192. *l.* 1. Καὶ ἐν μεθορίοις) τοῦ τόπου τοῦ Περδίκκα. *l.* 9. Τὰ μὲν ὑπολύοντες κατέκοπτον) τὰ ζεύγη δηλονότι. *l.* 11. Καὶ ἐς τὸ λοιπὸν, Πελοποννησίων) τοὺς Πελοποννησίους ἐμίσει οὐ κατὰ γνώμης προαίρεσιν, οὐδὲ ἔθος ἔχων. τοὺς Ἀθηναίους μᾶλλον γὰρ πρὶν ἐμίσει. *l.* 12. Τῶν δὲ ἀναγκαίων ξυμφόρων) ἕνεκα τοῦ ἀναγκαίου συμφέροντος. διὰ τὴν ἀνάγ-

κην συμφέρειν νομίσας μισεῖν τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀποςὰς διεπράττετο πῶς Ἀθηναίοις μὲν φίλος ἔςαι, Λακεδαιμονίων δὲ ἀπαλλάξεται.

Pag. 193. *l.* 8. Ὁπλίταις δὲ χιλίοις ἑαυτῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Ἄραντες δὲ ἐκ Ποτιδαίας) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 13. Οἱ δ' αὐτοί τε) ἤγουν, αὐτοὶ δὲ οἱ Μενδαῖοι.

Pag. 194. *l.* 7. Καὶ τραυματιζόμενος) βαλλόμενος ὑπ' αὐτῶν. ἔνιοι δὲ ἀναφέρουσιν ἐπὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. *l.* 8. Οὐκ ἠδυνήθη βιάσασθαι) βίαν προσαγαγεῖν αὐτοῖς. *l.* 9. Ἄλλῃ ἐφόδῳ) μακροτέρᾳ ὁδῷ κατ' ἐκείνων. *ead.* Ἐκ πλείονος) διαςήματος δηλονότι. *l.* 10. Δυσπροσβάτῳ) δυσαναβάτῳ. *l.* 11. Ἐθορυβήθη) ἐδειλίασεν. *l.* 13. Ὡς οὐκ ἐνέδοσαν) οὐχ ὑπεῖξαν. *l.* 14. Ἀναχωρήσαντες) ἐπὶ πόδα ἐλθόντες. *ead.* Καὶ οἱ Μενδαῖοι) οἱ ἐπὶ τοῦ λόφου. *l.* 15. Ἐς τὴν πόλιν ἀπῆλθον) τὴν Μένδην.

Pag. 195. *l.* 3. Ἐδῄουν τὴν γῆν) τὴν Σκιώνην. *ead.* Οὐδενὸς ἐπεξιόντος) τῶν Σκιωναίων. *ead.* Ἦν γάρ τι καὶ ςασιασμοῦ) ἤγουν, ἦσάν τινες ςασιάζοντες. *l.* 13. Καί τινος αὐτῷ τῶν ἀπὸ τοῦ δήμου ἀντειπόντος) ἤγουν, δημότου ἐναντιωθέντος, κατὰ τὸ ἔθος τῶν ςασιαζόντων, ἀντιλέγειν δηλονότι.

Pag. 196. *l.* 1. Καὶ ὡς ἀντεῖπεν) ὁ δημότης. *l.* 3. Περὶ ὀργῆς ἐχώρει) ἀντὶ τοῦ ὑπὸ ὀργῆς. *l.* 6. Τῶν πυλῶν ἀνοιγομένων, φοβηθέντων) ἀντὶ τοῦ φοβηθέντες. ἐφοβήθησαν δὲ ὅτι ᾠήθησαν ἀπὸ τῆς πρὸς τοὺς Ἀθηναίους συνθήκης αὐτοῖς ἐπιθέσθαι. *l.* 7. Ἀπὸ προειρημένου τινὸς) συμφώνου. *l.* 8. Τὴν ἐπιχείρησιν) ἀντὶ τοῦ, τὴν προδοσίαν. *l.* 13. Ὡς κατὰ κράτος ἑλόντες, διήρπασαν) τὰ ἐνόντα αὐτῇ.

Pag. 197. *l.* 1. Πολιτεύειν ἐκέλευον ὥσπερ εἰώθεσαν) τὴν οἰκείαν πολιτείαν ἔχειν. *l.* 5. Τὰ περὶ τὴν Μένδην κατέσχον) ἐκυρίευσαν τῆς Μένδης. *l.* 10. Προσβαλόντες δ' αὐτῷ) τῷ λόφῳ. *l.* 13. Καὶ αὐτῶν οὐ πολὺ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 14. Πολιορκούμενοι) βιασάμενοι τὴν φυλακὴν, νυκτὸς ἀφικνοῦνται πρὸς θάλασσαν.

Pag. 198. *l.* 1. Τὸ ἐπὶ τῇ Σκιώνῃ ςρατόπεδον) τοὺς φυλάσσοντας τὴν Σκιώνην. *l.* 4. Ὁμολογίαν ποιεῖται) ξύμβασιν. *l.* 11. Ἅμα δ' αὐτὸς οὐκέτι βουλόμενος) ὁ Περδίκκας δηλονότι. *l.* 13. Χρώμενος ἀεὶ τοῖς πρώτοις) δηλονότι ξένοις καὶ φίλοις. *l.* 14. Ἀεὶ τοῖς πρώτοις) ἤγουν, τοὺς πρώτους,

φίλους ποιήσας. *ead.* Διεκώλυσε τὸ στράτευμα) τῶν Πελοποννησίων.

Pag. 199. *l.* 4. Καὶ τῶν ἡβώντων αὐτῶν παρανόμως) ὡς οὐκ ὄντος νομικοῦ ἐξάγειν τοὺς ἡβῶντας. ἢ οὐκ ὄντος νομικοῦ, ἄρχοντας καθιστάνειν ταῖς πόλεσι τοὺς ἡβῶντας, ἀλλὰ τοὺς προβεβηκότας καθ' ἡλικίαν. *ead.* Παρανόμως) ἤγουν, παρὰ τὸ καθεστηκὸς ἔθος. *l.* 6. Καὶ μὴ τοῖς εὐτυχοῦσι) γράφεται ἐντυχοῦσι. καὶ τὰς πόλεις μὴ τοῖς τυχοῦσι πιστεύειν, ἀλλὰ Λακεδαιμονίοις ἐγχειρίζειν. *l.* 10. Ἐπικαλέσαντες) ἤγουν ἐγκαλέσαντες. *l.* 11. Παρεστηκὸς δὲ ῥᾷον) ἐξεγένετο δὲ αὐτοῖς ῥᾳδίως περιελεῖν τὸ τεῖχος, ἐπειδὴ τῶν Θεσπιέων ἐν τῇ πρὸς Ἀθηναίους μάχῃ τὸ ἀκμαιότατον ἀπολώλει. *l.* 12. Ὅ, τι ἦν αὐτῶν ἄνθος) τῶν Θεσπιέων. *ead.* Ἄνθος διεφθάρη) γράφεται ἀπολώλει.

Pag. 200. *l.* 4. Οἱ δὲ, ἄλλην ἱέρειαν) οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 6. Ἐπέλαβεν ὀκτὼ) κατέσχε. *ead.* Καὶ ἔνατον ἐκ μέσου) τὸ ὄγδοον ἐπλήρωσε· τὸ δὲ ἔνατον ἡμιτελὲς ἦν. *l.* 14. Ἀμφιδήριτος ἐγένετο) ἀμφισβητήσιμος.

Pag. 201. *l.* 3. Καὶ ἀγχωμάλου τῆς μάχης) ἴσης. *l.* 4. Ἐπηυλίσαντό τε) κατεσκήνωσαν. *l.* 9. Μέχρι μὲν τούτου) τοῦ προσθεῖναι τὴν κλίμακα. *l.* 10. Τοῦ γὰρ κώδωνος) τοῦ γὰρ κώδωνος παρενεχθέντος, ἀρσενικῶς. Σοφοκλῆς δὲ, Χαλκοστόμου κώδωνος ὡς Τυρσηνικῆς, εἶπε θηλυκῶς. *ead.* Οὕτως ἐς τὸ διάκενον) τῆς κλίμακος δηλονότι. διάκενον μὲν, τὸ ἀφύλακτον λέγει. ἔλαθε δὲ ὁ Βρασίδας * προσθεῖναι τὴν κλίμακα. ἕως γὰρ ὁ περιὼν μετὰ τοῦ κώδωνος, ἄλλῳ παρεδίδου τὸν κώδωνα, χρόνου ἐγγινομένου, ἔλαθε προσθεὶς τὴν κλίμακα. *l.* 11. Ἡ πρόσθεσις ἐγένετο) ὑπερβατόν. τοῦ κώδωνος (φησὶ) παρενεχθέντος ἐς τὸ διάκενον, οὕτως ἡ πρόσθεσις ἐγένετο.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Ε.

Pag. 205. *l.* 7. ἘΝΙΑΥΣΙΟΙ σπονδαὶ) ἡ ἐφ' ἑνὸς χρόνου γενομένη ἐκεχειρία. *l.* 8. Ἐν τῇ ἐκεχειρίᾳ) ἡ πρὸς ὀλίγον χρόνον τοῦ πολέμου ἀναβολὴ καὶ ἡσυχία· παρὰ τὸ ἔχειν τὰς χεῖρας, οἱονεὶ ἐχεχειρία. *l.* 9. Ἀνέστησαν ἐκ Δήλου) μεταναστὰς ἐποίησαν ἐξοικίσαντες. *l.* 10. Ἱερῶσθαι) τουτέστιν, ἱε-

ρῶς ἀνακεῖσθαι τῷ θεῷ. *ead.* Καὶ ἅμα ἐλλιπὲς σφίσιν εἶναι) μετὰ τὸ ἐκβαλεῖν τοὺς ζῶντας, ἔτι δοκοῦντας ἐλλείπειν τῇ καθάρσει, τὰς θήκας τῶν τεθνεώτων ἀνείλοντο ἐκ τῆς νήσου.

Pag. 206. *l.* 1. Ἀτραμύττειον) * Ὥρου. Ἀδραμύττειον, Εὔπολις· Ἀτραμύττειον, Θουκυδίδης. *l.* 2. Ὤκησαν οὕτως) λείπει τὸ, ἐνταῦθα. *l.* 4. Μετὰ τὴν ἐκεχειρίαν) μετὰ τὴν λύσιν αὐτῶν τῶν σπονδῶν. *l.* 7. Σχὼν δὲ ἐς Σκιώνην) ἐλλιμενίσας. *l.* 10. Ἐκ δ' αὐτοῦ αἰσθόμενος) τοῦ λιμένος. *l.* 11. Ἐν τῇ Τορώνῃ) ἐςὶ δηλονότι. *ead.* Ἀξιόμαχοι εἶεν) ἱκανοὶ πρὸς μάχην. *l.* 12. Ἐχώρει ἐς τὴν πόλιν) τὴν Τορώνην. *l.* 13. Τὸν λιμένα περιπλεῖν) τῆς Τορώνης. *ead.* Καὶ πρὸς τὸ περιτείχισμα) βουλόμενος ἐντὸς τοῦ τείχους ποιῆσαι τὸ τῶν Τορωναίων προάςειον, τοῦ παλαιοῦ τείχους μέρος διακόψας καθ' ὃ ἦν τὸ προάςειον, ἕτερον τεῖχος καινὸν προσῳκοδόμησεν, ᾧ περιέβαλε τὸ πρότερον, καὶ συνῆψε κατὰ τὴν διαίρεσιν τὸ καινὸν πρὸς τὸ παλαιὸν, ὥςε ἓν τὸ πᾶν γενέσθαι.

Pag. 207. *l.* 1. Ἐντὸς βουλόμενος) τῆς πόλεως δηλονότι. *l.* 2. Καὶ διελὼν τοῦ παλαιοῦ τείχους) τὸ μέρος δηλονότι. *l.* 6. Καὶ ὡς ἐβιάζοντο) ἤγουν, ὑπὸ βίας τῶν Ἀθηναίων ἡττῶντο οἱ περὶ τὸν Πασιτελίδαν. *l.* 10. Δρόμῳ ἐχώρει ἐς τὴν πόλιν) πῶς ἐντὸς τείχους ὢν ὁ Πασιτελίδας, δείσας ἀνεχώρει πρὸς τὴν πόλιν; μή ποτε ἦν μὲν ἐν τῷ καινῷ τείχει τῷ περιέχοντι τὸ προάςειον, δείσας δὲ μὴ ἡ πόλις ἁλῷ, ἥτις ἦν ἐν τῷ παλαιῷ τείχει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ καινῷ καταληφθῇ, καταλιπὼν τὸ προάςειον, ἐς τὴν πόλιν ἐχώρει, ὡς περιποιήσων αὐτήν.

Pag. 208. *l.* 3. Ἀποσχὼν) ἀπεςάς. *l.* 11. Λυθεὶς) ἀπολυτρωθείς.

Pag. 209. *l.* 3. Τρίτος αὐτὸς) τουτέςι, μετ' ἄλλων δύο. *l.* 6. Μετὰ τὴν ξύμβασιν) τὴν κοινὴν τῶν Σικελιωτῶν. *l.* 7. Πολίτας ἐπεγράψαντο πολλοὺς) οἰκειώσαντο. ἑτέρους ἐπὶ τοῖς οὖσιν ἐνεγράψαντο εἰς τὴν πόλιν. *l.* 8. Ἐπενόει) προεθυμεῖτο, ἠξίου. *ead.* Ἀναδάσασθαι) ἐξ ὑπαρχῆς δασμὸν καὶ μερισμὸν ποιῆσαι τῶν Λεοντίνων. *l.* 9. Συρακουσίους τε ἐπάγονται) εἰς βοήθειαν τῆς πόλεως. *l.* 10. Ἐπλανήθησαν ὡς ἕκαςοι) πλανηθέντες διέςησαν. *l.* 11. Ὁμολογήσαντες) συνθέμενοι. *l.* 12. Καὶ ἐρημώσαντες) καταλιπόντες ἐρήμην. *ead.* Ἐπὶ πολιτείᾳ) ἐπ' ἴσῃ πολιτείᾳ τῶν Συρακουσίων. *l.* 14. Φωκίας τε τῆς πόλεως) οἱ μὲν, ἐκτεταμένως ἀναγινώσκουσιν,

ὡς Πρασιάς· οἱ δὲ, συνεσταλμένως. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ Βρικιννίας. *l.* 15. Καταλαμβάνουσιν) ἤγουν, λαμβάνοντες εἰς κατοίκησιν.

Pag. 210. *l.* 4. Τὸν Φαίακα πέμπουσι) πρὸς τοὺς Συρακουσίους. τὸ ἑξῆς, πείσαντες τοὺς ξυμμάχους ἐπιστρατεῦσαι, ὅπως κοινῇ ἐπιστρατεύσαντες Συρακουσίοις ὡς δύναμιν περιποιουμένοις, διασώσειαν τοὺς Λεοντίνους. *l.* 5. Τοὺς σφίσιν ὄντας) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 15. Παρακομιδῇ) Παρελεύσει.

Pag. 211. *l.* 2. Ἐχρημάτισεν) ὡμίλησε. *ead.* Περὶ Φιλίας τοῖς Ἀθηναίοις) λόγους προσήνεγκε πειστικούς. *l.* 3. Οἳ μετὰ τὴν Σικελιωτῶν) ἰστέον δὲ ὅτι οἱ μὲν Ἕλληνες οἱ ἐν Σικελίᾳ, Σικελιῶται λέγονται· οἱ δὲ βάρβαροι οἱ ἐν αὐτῇ, Σικελοί. οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ Ἰταλιωτῶν. *l.* 4. Ὁμολογίαν) τὴν κοινὴν δηλονότι. *l.* 10. Ξυνηλλάσσοντο) ἀντὶ τοῦ συνῆεσαν. *l.* 13. Καὶ ἀποίκους ἑαυτῶν) τῶν Λοκρῶν.

Pag. 212. *l.* 13. Πάντα αὐτόθεν) ἤγουν, πάντα τὰ τοῦ Κλέωνος δηλονότι ἐφαίνετο τῷ Βρασίδᾳ ἀπὸ τοῦ Κερδυλίου. *l.* 14. Ὅπερ προσεδέχετο) ὁ Βρασίδας. *l.* 15. Αὐτὸν) τὸν Κλέωνα. *ead.* Σφῶν τὸ πλῆθος) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 213. *l.* 1. Τῇ παρούσῃ στρατιᾷ ἀναβήσεσθαι) τὸ ἑξῆς, ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν ἀναβήσεσθαι τὸν Κλέωνα μετὰ τῶν παρόντων στρατιωτῶν. ἀντὶ τοῦ, οὐ περιμείναντα πάντας. *ead.* Ἅμα δὲ καὶ παρεσκευάζετο) ὁ Βρασίδας δηλονότι. *l.* 11. Τῶν γὰρ στρατιωτῶν ἀχθομένων αἰσθόμενος τὸν θροῦν) ὁ Κλέων δηλονότι. *l.* 12. Τῇ ἕδρᾳ) τῇ προσμονῇ, τῇ διατριβῇ, καὶ τῇ ἀργίᾳ. *l.* 13. Καὶ τόλμαν) τὴν τοῦ Βρασίδου. *l.* 14. Ἀνεπιστημοσύνης) δηλονότι τοῦ Κλέωνος.

Pag. 214. *l.* 3. Καθημένους) ἐνήλλαξεν, εἰπὼν καθημένους, ἀντὶ τοῦ καθημένων. *ead.* Βαρύνεσθαι) ἤτοι ἄχθεσθαι. *ead.* Καὶ ἐχρήσατο τῷ τρ.) τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἐπῆλθεν ὁ Κλέων τὴν Ἀμφίπολιν ᾧ καὶ πρόσθεν ἐπὶ Πύλον. τουτέστιν, ἀναλογίσας εὐτυχήσας ἐν τῇ Πύλῳ, ᾠήθη φρόνιμος εἶναι. *l.* 7. Οὐχ ὡς τῷ ἀσφαλεῖ, ἢν ἀναγκάζηται) οὐχ ὡς τῷ πλήθει τῶν ἐναντίων κρατήσων, εἰ ἀναγκάζοιτο πολεμεῖν (ὃς οὐδὲ τῇ παρούσῃ στρατιᾷ τοὺς πολεμίους ᾤετο ἀντιτάξασθαι) ἀλλ' ὡς μετὰ τῶν ἐπελευσομένων αὐτῷ συμμάχων πᾶσαν ἐν κύκλῳ περιστήσων τὴν στρατιὰν, καὶ βίᾳ ἐκπολιορκήσων τὴν Ἀμφίπολιν. *l.* 8. Περισχήσων) ἀντὶ τοῦ ὑπερισχήσων, καὶ νι-

κήσων. *l.* 13. Ὁπόταν βούληται, ἀμαχεὶ) λείπει τὸ, δυνατὸν εἶναι.

Pag. 215. *l.* 4. Ὡς εἶδε κινουμένους τοὺς Ἀθηναίους) παραγινομένους ἐπὶ τὴν Ἀμφίπολιν. *l.* 7. Δεδιὼς τὴν αὐτοῦ παρασκευὴν) οὐ θαῤῥῶν τῇ ἰδίᾳ παρασκευῇ. *l.* 8. Ὑποδεεστέρους εἶναι) τοὺς ἑαυτοῦ δηλονότι. *l.* 9. Ἀντίπαλα γάρ πως ἦν) ἰσοστάσια ἑκάτερα τὰ στρατεύματα τῶν ἐναντίων. *ead.* Ἀλλὰ τῷ ἀξιώματι) τῇ δυνάμει. *l.* 10. Καθαρὸν ἐξῆλθεν) οὐχὶ συγκλύδων, οὐδὲ ἐπικούρων, ἀλλ' αὐτῶν τῶν πολιτῶν. *l.* 11. Τέχνῃ δὲ παρεσκευάζετο) δόλῳ. *l.* 13. Ἀναγκαίαν οὖσαν) εὐτελῆ, καὶ οὐκ ἐκ παρασκευῆς. *l.* 14. Ἢ ἄνευ προόψεώς τε αὐτῶν) ἤγουν, οὕτως ἐνόμισε περιγενέσθαι Κλέωνος καὶ τῶν περὶ αὐτὸν, ἐπιτεθησόμενος κρύφα. ὅπερ ἐστὶ τὸ ἄνευ προόψεως, καὶ μὴ ἀπὸ τοῦ φανεροῦ. ὅπερ ἐστὶ τὸ καταφρονήσεως τοῦ ὄντος. Ἢ, ἄνευ προόψεώς τε αὐτῶν, ἄνευ τοῦ μὴ ἐπιδεῖξαι τοῖς ἐναντίοις τὸ ἴδιον πλῆθος, καὶ τὴν ὅπλισιν αὐτῶν. τοῦτο γάρ ἐστιν ἄνευ προόψεως. καταφρονηθήσεσθαι γὰρ ὑπὸ Ἀθηναίων ᾤετο εἰ τὴν οὖσαν αὐτοῖς ἐπιδείξειε παρασκευήν.

Pag. 216. *l.* 2. Ἀπολεξάμενος οὖν) ἀποκόψας ἐπιλεκτικῶς. *l.* 3. Κλεαρίδᾳ προστάξας) μετὰ Κλεαρίδαν τάξας. *l.* 5. Αὖθις μεμονωμένους, εἰ τύχοι) τῆς συμμαχίας δηλονότι. ἄνευ τῶν ἄλλων λαβεῖν συμμάχων, εἰ τύχοι ἐλθοῦσα αὐτοῖς βοήθεια ἡ παρὰ τοῦ Περδίκκου καὶ τοῦ Πόλλη. *l.* 11. Ὧν εἰώθατε κρείσσους εἶναι) ἀντὶ τοῦ, οὓς εἰώθατε νικᾷν. *l.* 12. Τὴν δὲ ἐπιχείρησιν) τὴν ἐπίθεσιν τὴν κατὰ τῶν πολεμίων. *l.* 14. Καὶ μὴ ἅπαντας κινδυνεύειν) ἵνα μηδεὶς ὑμῶν, διὰ τὸ κατ' ὀλίγους ὑμᾶς μέλλειν ἐξιέναι τῆς πόλεως, καὶ μὴ ἅπαντας ἀθρόους κινδυνεύειν πρὸς Ἀθηναίους, οὐκ ἀξιόμαχον νομίσας τὴν παρασκευὴν, ἀτολμότερος γένηται.

Pag. 217. *l.* 1. Ἀτολμίαν παράσχῃ) ὑμῖν δηλονότι. *ead.* Τοὺς γὰρ ἐναντίους εἰκάζω) εἰκάζω δὲ τοὺς ἐναντίους, καταφρονοῦντας ἡμῶν, καὶ οὐ προσδοκῶντας ὅτι ἐπεξελευσόμεθα αὐτοῖς, ἀναβῆναι πρὸς τὴν Ἀμφίπολιν, κατὰ θέαν, καὶ νῦν διὰ τὴν θέαν ἀτάκτως ἐσκεδασμένους, ὀλιγωρεῖν. τουτέστι ῥαθυμεῖν. *l.* 5. Ὅστις δὲ τὰς τοιαύτας ἁμαρτίας) ὅστις δὲ τὰ τῶν πολεμίων ἁμαρτήματα ἰδὼν, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν ἐπιχειρῶν, μὴ ἐκ τοῦ φανεροῦ ἀντιτάττηται, ἀλλὰ πρὸς τὸ παρὸν ἁρμοττομένου, ὀρθῶς ἂν πράττοι. *l.* 10. Δόξαν ἔχει)

παρέχει. *ead.* Ἃ τὸν πολέμιον) ἀντὶ τοῦ, δι' ὧν ἄν τις τὸν πολέμιον. *l.* 11. Ἕως οὖν ἔτι ἀπαράσκευοι) ἕως ἔτι διὰ τὸ θαῤῥεῖν ἀπαράσκευοι εἶναι, ἀπιέναι τε διανοοῦνται μᾶλλον ἢ μένειν, ῥαθύμως αὐτοῖς διακειμένοις. καὶ πρὸ τοῦ οὖν ταχθῆναι, ἐγὼ μὲν ἔχων.

Pag. 218. *l.* 5. Τὰς πύλας ἀνοίξας ἐπεκθεῖν) θέλησον δηλονότι. *l.* 7. Ἐλπὶς γὰρ) ἡμῖν δηλονότι. *ead.* Μάλιςα αὐτοὺς οὕτω) δηλονότι ποιούντων ἡμῶν. *ead.* Τὸ γὰρ ἐπιὸν ὕςερον) οἱ γὰρ ὕςερον ἐπιόντες φοβερώτεροι φαίνονται. *l.* 11. Τοῦ καλῶς πολεμεῖν) ἐκ τριῶν γίνεται τὸ καλῶς πολεμεῖν. Ὅμηρος, Αἰδομένων ἀνδρῶν πλέονες σόοι ἠὲ πέφανται. *l.* 14. Καὶ Λακεδαιμονίων) ἂν γὰρ νικηθῆτε, καὶ μὴ θανάτῳ ζημιωθῆτε ὑπὸ αὐτῶν, ἀλλὰ εὐτυχήσητε καὶ ἄριςα πράξητε, δοῦλοι ἔσεσθε Ἀθηναίων, καὶ δουλείαν χαλεπωτέραν ἢ πρὶν εἴχετε.

Pag. 219. *l.* 3. Περὶ ἴσων ὁ ἀγὼν ἐςιν) ἐπάθλων. *l.* 9. Τῷ δὲ Κλέωνι) τὸ ἑξῆς, τῷ δὲ Κλέωνι ἀγγέλλεται, φανεροῦ γενομένου τοῦ Βρασίδου. *l.* 12. Καὶ ταῦτα πράσσοντος) ἀγγέλλεται. *l.* 13. Κατὰ τὴν θέαν) διὰ τὴν θέαν.

Pag. 220. *l.* 2. Ἀκούσας ἐπῆλθεν) ὁ Κλέων δηλονότι. *l.* 3. Καὶ τοὺς βοηθοὺς ἥκειν) τοὺς ἀπὸ τοῦ Περδίκκου. *l.* 7. Σχολὴ γίγνεσθαι) χρόνος ἐγγίγνεσθαι. *l.* 13. Οἷς γὰρ ἂν τοῦτο γίγνηται) ὅπερ πάσχουσιν αὐτοί. *l.* 14. Οὐκ εἰώθασι μένειν) οἱ κινοῦντες τὰς κεφαλὰς καὶ τὰ δόρατα, καὶ μὴ ἡσύχως ἀπιόντες, καὶ τὸ ὅλον, ἀτρόμως οὐκ εἰώθασιν ὑπομένειν τοὺς πολεμίους.

Pag. 221. *l.* 4. Ἐξελθὼν, ἔθει δρόμῳ) ὁ Βρασίδας. *ead.* Τὴν ὁδὸν ταύτην εὐθεῖαν) ἤγουν εὐθέως. *l.* 13. Καὶ προκεχωρήκει) προαπεληλύθει. εἰς τὸ ἔμπροσθεν ἦλθεν. *ead.* Εὐθὺς ἀποῤῥαγὲν) ἀποσπασθὲν τῆς ἄλλης τάξεως. *l.* 14. Ἔφευγε) τρεψάμενος ὁ Βρασίδας καὶ διώξας τοὺς μέσους, ὁρμήσας πρὸς τὸ ἀριςερὸν κέρας, καὶ οὐ καταλαβὼν αὐτὸ, μετέβη πάλιν πρὸς τὸ δεξιὸν τῶν Ἀθηναίων. *l.* 15. Ἐπιπαριὼν τῷ δεξιῷ) πλησιάζων ἐπετίθετο τῷ δεξιῷ.

Pag. 222. *l.* 1. Οἱ δὲ πλησίον) τοῦ Βρασίδου δηλονότι. *l.* 2. Ἀπήνεγκαν) δηλονότι εἰς τὴν πόλιν. *l.* 5. Οἱ δὲ αὐτοῦ συςραφέντες ὁπλῖται) ἤτοι αὐτοῦ τοῦ Κλέωνος. ἢ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ. *l.* 7. Καὶ οὐ πρότερον ἐνέδοσαν) περιττὸς ὁ καί. *l.* 12.

Ἡ ὑπὸ τῆς Χαλκιδικῆς) ἤγουν, ὕστερον μετὰ τὴν μάχην φεύγοντες. *l.* 13. Ἀπεκομίσθησαν) διεσώθησαν.

Pag. 223. *l.* 9. Περιέρξαντες) ἤγουν περιφράξαντες. *l.* 10. Ἐντέμνουσιν) ἐναγίζουσιν, ἐναγίσματα προσφέρουσι, θύουσιν. *ead.* Ἀγῶνας καὶ ἐτησίους θυσίας) ἤγουν, δι' ἔτους θυσιάζειν καὶ ἀγωνίζεσθαι. *l.* 12. Τὰ Ἀγνώνεια οἰκοδομήματα) Ἀγνώνεια, τὰ τοῦ Ἅγνωνος· ἐπειδὴ ὁ Ἅγνων Ἀθηναῖος ἦν, ὁ οἰκιστὴς τῆς Ἀμφιπόλεως. *l.* 14. Περιέσεσθαι) φυλαχθήσεσθαι. *l.* 15. Καὶ ἐν τῷ παρόντι) πρὸς τὸ παρόν.

Pag. 224. *l.* 2. Τὸν δὲ Ἅγνωνα) οὐ τοῦτο λέγει ὅτι ὁ Ἅγνων οὐχ ἥδετο ταῖς τιμαῖς, ἀλλὰ οὔτε συμφέρειν τοῖς Ἀμφιπολίταις τιμᾶσθαι τὸν Ἅγνωνα, διὰ τὸ κολακεύειν τοὺς Λακεδαιμονίους, οὔτε ἡδὺ ἦν τοῖς Ἀμφιπολίταις τὸ τιμᾶν αὐτόν. *l.* 8. Οἱ μὲν ἐπ' οἴκου ἀπέπλευσαν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 14. Ἐς Ἡράκλειαν) Ἡράκλεια ἡ ἐν Τραχῖνι τῆς Θράκης.

Pag. 225. *l.* 1. Μάχη αὕτη) ἡ κατὰ τὴν Ἀμφίπολιν τοῦ Βρασίδου. *l.* 7. Οὐδένα καιρὸν ἔτι εἶναι) οὐκ ἐν καιρῷ ἔτι εἶναι. *ead.* Τῶν τε Ἀθηναίων) τῶν μὲν Ἀθηναίων, διὰ τὸ ἡσσηθῆναι, ἀποκεχωρηκότων· τῶν δὲ περὶ τὸν Ῥαμφίαν, οὐκ ὄντων δυνατῶν δρᾷν τι ὧν ὁ Βρασίδας διενοεῖτο. *l.* 14. Ἅψασθαι μηδετέρους) Ἀθηναίους καὶ Πελοποννησίους.

Pag. 226. *l.* 1. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, πληγέντες) ζημιωθέντες. *l.* 2. Καὶ δι' ὀλίγου αὖθις) ἀντὶ τοῦ, μετ' ὀλίγον. καὶ οὐκέτι πιστεύοντες τῇ ἰσχύϊ τῇ αὐτῶν, δι' ἣν τοπρότερον οὐ προσεδέχοντο τὰς σπονδάς. *l.* 5. Καθυπέρτεροι γενήσεσθαι) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 7. Ἐπαιρόμενοι) κινούμενοι. *ead.* Ἐπιπλέον ἀποστῶσι) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Μετεμέλοντό τε) μετεμέλοντό τε, ἐξὸν, καλῶς καιροῦ ἐπιτηδείου παρατυχόντος τοῦ πράγματος, οὐ συνέβησαν τοῖς Λακεδαιμονίοις. *ead.* Μετὰ τὰ ἐν Πύλῳ) κατορθώματα. *l.* 9. Οἱ δ' αὖ Λακεδαιμόνιοι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ μετεμέλοντο. *l.* 10. Ὤοντο ὀλίγων ἐτῶν καθαιρήσειν) ἤγουν, δι' ὀλίγων ἐτῶν ταπεινώσειν. *l.* 12. Τῇ ἐν τῇ νήσῳ) τῇ Σφακτηρίᾳ.

Pag. 227. *l.* 1. Αὐτομολούντων τε) παρὰ τοὺς ἐν Πύλῳ δηλαδὴ Ἀθηναίους. μήπως αὐτομολήσωσιν οἱ Εἵλωτες οἱ ὑπομένοντες παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις, πιστεύοντες τοῖς ἔξω, τουτέστι, τοῖς ηὐτομοληκόσι διὰ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 2. Καὶ οἱ ὑπομένοντες) οἱ ὑπόλοιποι. *l.* 3. Τοῖς

ἔξω πίσυνοι) αὐτομολήσασι δηλαδή. *l.* 4. Πρὸς τοὺς Ἀργείους αὐτοῖς) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 5. Ἐπ᾽ ἐξόδῳ εἶναι) λήξει. *l.* 6. Οὐκ ἤθελον σπένδεσθαι) ἤγουν μετὰ σπονδῶν ποιεῖσθαι. *l.* 11. Ταῦτ᾽ οὖν ἀμφοτέροις αὐτοῖς) Λακεδαιμονίοις καὶ Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 14. Ἦσαν γὰρ οἱ Σπαρτιάται) τὸ οἱ ἐνταῦθα, ἀντὶ τοῦ ἔνιοι. ἦσαν γάρ τινες αὐτῶν Σπαρτιάται τε καὶ πρῶτοι, καὶ τοῖς πρώτοις ξυγγενεῖς. ὡς τὸ εἰκὸς οὖν, οἱ ξυγγενεῖς αὐτῶν σπουδὴν ἐποιοῦντο.

Pag. 228. *l.* 1. Μετὰ τὴν ἅλωσιν αὐτῶν πράσσειν) τὴν εἰρήνην δηλονότι. *l.* 2. Οὔπως ἤθελον) οὐδὲ ὅλως ἤθελον. *l.* 3. Εὖ φερόμενοι) ἤγουν εὐτυχοῦντες. *ead.* Ἐπὶ τῇ ἴσῃ) ὥστε τὸ προσῆκον αὐτοῖς μόνον ἔχειν, ἀλλὰ δηλονότι καὶ περιττότερον. *l.* 5. Ἐνδεξομένους) ἤτοι προσδεξομένους, δηλονότι τὴν εἰρήνην. *l.* 10. Ὁ μὲν, διὰ τὸ εὐτυχεῖν) ὁ Βρασίδας. *l.* 11. Ὁ δὲ) ὁ Κλέων. *l.* 13. Διαβάλλων) προσδεξομένους, λείπει τὴν εἰρήνην.

Pag. 229. *l.* 1. Πλεῖστα τῶν τότε εὖ φερόμενος) ἤτοι ἐν πλείστοις πράγμασι. *l.* 8. Καὶ ὅστις ἐλάχιστα τύχῃ αὐτὸν παραδίδωσι) τῇ ἀλόγῳ φορᾷ τῆς τύχης. *l.* 9. Τὴν εἰρήνην παρέχειν) ᾤετο δηλονότι. *l.* 10. Διαβαλλόμενος) ἤγουν ὑβριζόμενος. *l.* 11. Ἀεὶ προβαλλόμενος) ἤγουν κατηγορούμενος. *l.* 13. Παρανομηθεῖσαν) ἤγουν, παρανόμως δοθεῖσαν αὐτῷ.

Pag. 230. *l.* 1. Τὴν γὰρ πρόμαντιν) ἤγουν, τὴν προαγορεύουσαν ἐκ μαντείας. *l.* 3. Διὸς υἱοῦ ἡμιθέου τὸ σπέρμα) ἡμιθέου μὲν, τοῦ Ἡρακλέους λέγει· σπέρμα δὲ, τὸν ἀπόγονον, οὗτος δ᾽ ἦν ὁ Πλειστοάναξ. ἀναφέρειν δὲ, τὸ κατάγειν. εὐλάκαν δὲ, τὴν ὕνιν Λακεδαιμόνιοι λέγουσιν· ἔνιοι δὲ, τὴν δίκελλαν, ἀπὸ τοῦ λακαίνειν, ἤτοι σκάπτειν. εὐλάξειν δὲ, ἀρόσειν. τοιοῦτο δέ τι λέγει, ἀργυρέᾳ εὐλάκᾳ εὐλάξειν, τουτέστι, λιμὸν ἔσεσθαι, καὶ πολλοῦ σφόδρα τὸν σῖτον ὠνήσεσθαι, ὥσπερ ἀργυροῖς ἐργαλείοις χρωμένους. ἔνιοι δὲ οὐ λυσιτελήσειν φασὶν αὐτοῖς τὴν γῆν γεωργεῖν, ὥσπερ εἰ ἀργυροῖς ἐργαλείοις ἐχρῶντο. *l.* 4. Ἐκ τῆς ἀλλοτρίας) ἤγουν ὑπερορίας. *l.* 5. Ἀναφέρειν) ἀνακαλεῖσθαι. *ead.* Χρόνῳ δὲ) ἡ σύνταξις οὕτως, χρόνῳ δὲ προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους αὐτοὺς καταγαγεῖν τοῖς ὁμοίοις χοροῖς καὶ θυσίαις. τὰ δὲ λοιπὰ μεταξὺ λεκτέον, ἐστὶ γὰρ περιβολὴ διττή. *l.* 7. Μετὰ δώρων δ.) οἱ μὲν, τὴν δόκησιν ἀντὶ τοῦ δοκήσεως φασὶ κεῖσθαι, διὰ τὴν ἐκ τῆς

Ἀττικῆς ποτὲ μετὰ δώρων δοκήσεως ἀναχώρησιν· οἱ δὲ, τηρήσαντες τὴν δόκησιν, τὴν ἀναχώρησιν μᾶλλον, ἀντ' ἀναχωρήσεως ἐδέξαντο· ἄλλοι δὲ τὴν δόκησιν ἐπὶ τῆς λήψεως τῶν δώρων ἔλαβον· ἵν' οὕτω νοῆται, ἤτοι, διὰ τὴν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ποτε μετὰ δώρων λῆψιν ἀναχώρησιν. καὶ δεκτέον τοῦτο. *l.* 9. Οἰκοῦντα, φόβῳ τῷ Λακεδαιμονιων) ὁ Πλειστοάναξ διαφυγὼν, ᾤκησεν ἐν Λυγκαίῳ. τοῦ δὲ τόπου, καθ' ὃν ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν, τὸ μὲν ἥμισυ, ἦν ἱερὸν, τὸ δὲ ἥμισυ, βέβηλον. *ead.* Ἔτι ἑνὸς δέοντι) τοῦτο συντακτέον τῷ χρόνῳ. ἤγουν, μετὰ τὸν χρόνον τῆς προῤῥήσεως τῆς μαντείας, προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους. ἵν' ᾖ, χρόνῳ δὲ προτρέψαι τοὺς Λακεδαιμονίους, ἑνὸς δέοντι εἰκοστῷ. *l.* 13. Τῇ διαβολῇ) τῇ ὕβρει τῇ τῶν ἐχθρῶν.

Pag. 231. *l.* 2. Ἀνεπίληπτος εἶναι) μὴ ἂν αὐτὸς παρέξων κατηγορίας ἀφορμὴν, προὐθυμήθη τὴν ξύμβασιν. *l.* 5. Ἦσαν ἐς λόγους) ἀλλήλοις δηλονότι. *l.* 6. Παρασκευή τε προεπανεσείσθη) ἡ πολεμικὴ παρασκευὴ προηπειλήθη *l.* 7. Ὡς ἐπιτειχισμὸν) ὡς μελλόντων φρούρια ἐπιτειχίσειν ἐν τῇ Ἀττικῇ τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 9. Ἐκ τῶν συνόδων) ἐπειδὴ συνερχόμενοι οἱ Ἀθηναῖοι καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ ἐπιζητοῦντες κατὰ τὸ δίκαιον παρ' ἀλλήλων τινὰς, συνέβησαν. *ead.* Δικαιώσεις) αἰτήματα δίκαια. *ead.* Προσενεγκόντων) προβαλόντων. *l.* 12. Ἀνταπαιτούντων γὰρ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 13. Ἀλλ' ὁμολογίᾳ) ἑκουσίῳ θελήματι. *l.* 14. Ἔχειν τὸ χωρίον) τὴν Πλάταιαν.

Pag. 232. *l.* 1. Τὴν Νίσαιαν) ἀπὸ κοινοῦ, τὸ ἔχειν αὐτοτελεῖς αὐτοὺς, καὶ μὴ ἄλλοις συντελοῦντας. *l.* 11. Καὶ θεωρεῖν) θεωροὺς πέμπειν. *l.* 14. Αὐτονόμους εἶναι) ἤγουν, τοῖς καθ' αὑτοὺς νόμοις χρωμένους. *ead.* Καὶ αὐτοδίκους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἔχειν αὐτοτελεῖς αὐτοὺς καὶ μὴ ἄλλοις συντελοῦντας. αὐτόδικοι ἄνθρωποι, οἱ ἐν αὑτοῖς τὴν διαφορὰν δίκῃ λύοντες, καὶ μὴ μετάγοντες αὐτὴν εἰς ὑπερορίους ἀνθρώπους.

Pag. 233. *l.* 10. Διάφορον ᾖ πρὸς ἀλλήλους) ἤγουν, Λακεδαιμονίους καὶ Ἀθηναίους. *ead.* Δίκαις χρήσθων) ἤγουν κρίσει δικαίᾳ. *l.* 15. Φερούσας τὸν φόρον) διδούσας τὸ ἐτήσιον τέλος. *l.* 16. Τὸν ἐπ' Ἀριστείδου) ταχθέντα δηλονότι. *ead.* Ὅπλα δὲ μὴ ἐξέστω) ἐὰν ἀποδιδῶσι τὸν φόρον οἱ σύμμαχοι τοῖς Ἀθηναίοις, ὅπλα μὴ ἐπιφερέτωσαν αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι μετὰ τὰς σπονδάς.

Pag. 234. *l.* 1. Ἐπὶ κακῷ) τῶν πόλεων. *l.* 2. Ἀποδιδόντων τὸν φόρον) τῶν ἀνθρώπων τῶν ἐν ταῖς πόλεσι. *l.* 12. Κορυφάσιον) τὴν Πύλον λέγει. *l.* 14. Ἐν τῷ δημοσίῳ) ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ. *l.* 15. Ἐν δημοσίῳ) ἀπεδότωσαν.

Pag. 235. *l.* 6. Κατὰ ταυτὰ) ἤγουν, κατὰ τὴν ὁμοίαν συμφωνίαν. *l.* 12. Τὸν μέγιστον) ἤγουν τὸν ἰσχυρότατον.

Pag. 236. *l.* 5. Ὅπη ἂν δοκῇ) ἤγουν, ὡς ἂν δοκῇ.

Pag. 237. *l.* 6. Ἐκ Διονυσίων) ἤγουν, μετὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Διονύσου. *ead.* Αὐτοδεκαετῶν) ὁλοκλήρων, *l.* 7. Παρενεγκουσῶν) παρελθουσῶν. *l.* 12. Σημαινόντων) σημασίαν καὶ δήλωσιν διδόντων. *l.* 13. Οὐ γὰρ ἀκριβές ἐστιν) ἤγουν, ἀκριβὴς ἡ ἀλήθειά ἐστιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἷς καὶ ἀρχομένοις (ἤγουν, ἐν τῇ ἀρχῇ οὖσι τοῦ πολέμου) καὶ μεσοῦσιν (ἤγουν, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πολέμου οὖσιν) ἐπεγένετό τι. *l.* 14. Κατὰ θέρη δὲ καὶ χειμῶνας) κατὰ θέρη (φησὶ) καὶ χειμῶνας τὰ δέκα ἔτη σκοπείτω τὶς, καὶ μὴ ἐξαριθμείσθω μήτε τοὺς ἄρχοντας, μήτε τοὺς ἀπὸ ἄλλης τινὸς τιμῆς ἐπωνύμους τοῖς ἔτεσι γεγεννημένους. οὐ γὰρ ἀκριβῶς ἐντεῦθεν οἱ χρόνοι τῶν πράξεων λαμβάνονται, ἐπειδὴ καὶ κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῶν ἀρχόντων, καὶ κατὰ τοὺς μέσους, καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους, πολλὰ ἐπράχθη. τὸ αἴτιον τοῦτό ἐστι τοῦ τὸν Θουκυδίδην κατὰ θέρη καὶ χειμῶνας τὸν χρόνον διῃρηκέναι, καὶ μὴ κατ' ἐνιαυτόν.

Pag. 238. *l.* 2. Ἐνιαυτοῦ τὴν δύναμιν ἔχοντος) ὅτι δέκα ἔτη ἐπολέμησαν Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι. *l.* 10. Καὶ τοὺς ἄλλους) συμμάχους. *ead.* Ὡς εἴρητο ἑκάστοις) συνεφωνήθη. *l.* 11. Οἱ δ' οὐκ ἤθελον) δέξασθαι τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 12. Παρέδωκε τὴν πόλιν) τὴν Ἀμφίπολιν. *l.* 14. Βίᾳ ἐκείνων) τῶν Χαλκιδέων. *l.* 15. Αὐτόθεν) ἤγουν, ἀπὸ τῆς Ἀμφιπόλεως.

Pag. 239. *l.* 2. Μετακινητὴ) ἤγουν, δυνατὴ κινηθῆναι. *l.* 3. Κατειλημμένας) ἰσχυράς. *l.* 8. Οἱ δὲ ξύμμαχοι) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 9. Καὶ αὐτῶν τοὺς μὴ) ἐξ αὐτῶν τῶν συμμάχων. *l.* 12. Δικαιοτέρας) ἰσχυροτέρας τῷ δικαίῳ. *ead.* Τούτων) τῶν γενομένων. *ead.* Ὡς δ' αὐτῶν) τῶν συμμάχων. *l.* 13. Οὐκ ἐσήκουον) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 15. Ἐπειδὴ οὐκ ἤθελον) οὐ βουλομένων (φησὶ) τῶν ἄλλων συμμάχων σπένδεσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, οἱ Λακεδαιμόνιοι καθ'

ἑαυτοὺς ἐσπείσαντο, νομίζοντες ἥκιστα ἂν οὕτω πρὸς Ἀθηναίους χωρήσειν τοὺς Ἀργείους προσθησομένους αὐτοῖς. πεποιημένοι γὰρ ἔμπροσθεν πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς, τότε τῶν Ἀθηναίων εὖ φερομένων, οὐκ ἐβούλοντο πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπισπένδεσθαι, ἐλθόντων Ἀμπελίδου καὶ Λίχου. οὐκ ἐβούλοντο δὲ ἐπισπένδεσθαι οἱ Ἀργεῖοι, νομίζοντες χωρὶς Ἀθηναίων οὐ δεινοὺς εἶναι Λακεδαιμονίους. πρὸς τούτῳ δὲ, καὶ τὴν ἄλλην Πελοπόννησον οἱ Λακεδαιμόνιοι ᾤοντο ἡσυχάζειν, γενομένων τῶν σπονδῶν. εἰ γὰρ μὴ ἐγεγόνεσαν, ἀλλὰ ἐξῆν προσχωρεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, τούς τε Ἀργείους καὶ τοὺς Ἀχαιοὺς πρὸς Ἀθηναίους ἂν ἀποστῆναι.

Pag. 240. *l.* 3. Εἰ ἐξῆν χωρεῖν) τοὺς Πελοποννησίους. *l.* 4. Καὶ γενομένων λόγων) συμβατικῶν. *l.* 7. Ξύμμαχοι ἔσονται) ξυμμαχία Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. *l.* 12. Πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν) τῶν κακῶς ποιησάντων τοὺς Λακεδαιμονίους. *l.* 14. Ἄμφω τὼ πόλεε) λείπει, τὴν ἐπελθοῦσαν πόλιν.

Pag. 241. *l.* 7. Ἢν δὲ ἡ δουλεία ἐπανίστηται) ἀντὶ τοῦ, ἢν δὲ οἱ Εἵλωτες ἐπανίστωνται. ἤγουν, τὸ πλῆθος τῶν δούλων. *l.* 8. Παντὶ σθένει, κατὰ τὸ δυνατὸν) ἤγουν, κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν.

Pag. 242. *l.* 13. Μετὰ τὰς σπονδὰς) τὰς κοινὰς δηλονότι, ὧν μετεῖχον καὶ οἱ σύμμαχοι. *l.* 14. Τοὺς ἐκ τῆς νήσου) ληφθέντας δηλονότι.

Pag. 243. *l.* 1. Ξυνεχῶς γενόμενος) ἀδιαστάτως, συνημμένως. *l.* 8. Διεκίνουν τὰ πεπραγμένα) κατέλυον τὰ κατὰ τὰς σπονδάς. *l.* 10. Καὶ ἅμα) σὺν τούτῳ. *l.* 11. Ὕποπτοι ἐγένοντο) ἤγουν διάφοβοι. *l.* 12. Ἃ εἴρητο) ἐν ταῖς σπονδαῖς. *l.* 13. Καὶ ἐπὶ ἓξ ἔτη μὲν καὶ δέκα μῆνας) ἓξ ἔτη καὶ δέκα μῆνας ἡ ἀβέβαιος εἰρήνη Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δεκάτου ἔτους, παρέτεινεν. *ead.* Ἐπὶ τὴν ἑκατέρων) μὴ ἐπὶ τὴν ἀλλήλων.

Pag. 244. *l.* 9. Ἑπτὰ καὶ εἴκοσιν) εἰκοσιεπτὰ ἔτη ὁ πόλεμος τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων παρέτεινεν. *l.* 11. Οὐκ ὀρθῶς δικαιώσει) ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἀληθῶς καὶ δικαίως κρινεῖ. *l.* 14. Ἔξω τε τούτων) ἄνευ τούτων.

Pag. 245. *l.* 1. Οὐδὲν ἧσσον πολέμιοι ἦσαν) καὶ μετὰ τὴν εἰρήνην δηλονότι. *l.* 2. Βοιωτοί τε ἐκεχειρίαν δεχήμερον ἦγον)

Βοιωτοί τε πρὸς δέκα ἡμέρας ἐκεχειρίαν ἐπεσπένδοντο πρὸς Ἀθηναίους. *l.* 3. Τῷ δεκαετεῖ) τῷ προειρημένῳ. *l.* 7. Ἰσχυρισαμένοις) προτείνουσί τι ἰσχυρόν. *ead.* Μόνον δὴ τοῦτο ἐχυρῶς ξυμβὰν) ἤτοι μόνον δὴ τοῦτο ἰσχυρῶς μαρτυρῆσαν. *l.* 9. Προφερόμενον) προλεγόμενον. *l.* 10. Ὅτι τρὶς ἐννέα) περὶ τοῦ χρησμοῦ, ὅτι τρὶς ἐννέα ἔτη ὁ πόλεμος παρέτεινεν. *ead.* Ἐπεβίων δὲ) ἤγουν, μετὰ τὴν κίνησιν τοῦ πολέμου. *l.* 11. Αἰσθανόμενός τε) ἀντὶ τοῦ ἀκμάζων, διὰ τὸ μὴ παρηβηκέναι τὴν ἡλικίαν, παρακολουθῶν πᾶσι. *l.* 13. Ἔτη εἴκοσιν) ὅτι ὁ συγγραφεὺς εἴκοσιν ἔτη ἔφυγε τὴν πατρίδα, καὶ περὶ Πελοπόννησον διέτριβε. *l.* 14. Παρ' ἀμφοτέροις) τοῖς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων.

Pag. 246. *l.* 1. Αὐτῶν μᾶλλον) τῶν πραγμάτων. *ead.* Αἰσθέσθαι) διὰ τὸ ἡσυχάζειν, καὶ μὴ πολεμεῖν αὐτοῦ, μᾶλλον παρηκολούθησα τοῖς γενομένοις. *l.* 3. Ὡς ἐπολεμήθη) μετὰ τοῦ πολέμου κατέστη. *l.* 5. Αἱ πεντηκοντούτεις) αἱ κοιναί. *l.* 6. Αἱ ξυμμαχίαι) ἤγουν αἱ ἰδικαί, αἱ πρὸς Ἀθηναίους ἐκ Λακεδαίμονος, καὶ ἀνάπαλιν. *l.* 9. Τραπόμενοι πρῶτον) ἀπελθόντες. *l.* 10. Πρός τινας τῶν ἐν τέλει ὄντων Ἀργείων) ἤγουν, πρός τινας ἄρχοντας τῶν Ἀργείων. *l.* 11. Οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ) οὐκ ἐπὶ συμφέροντι. *l.* 15. Καὶ ψηφίσασθαι) τοὺς Ἀργείους.

Pag. 247. *l.* 2. Ὥστε τῇ ἀλλήλων ἐπιμαχεῖν) ἀσθενεῖ δηλονότι οὔσῃ, καὶ κατατριβομένῃ ὑπὸ τῶν ἐναντίων. *l.* 3. Ἀποδεῖξαι δὲ ἄνδρας ὀλίγους) ἤγουν, γνωρίμους καταστῆσαι ἡμῖν. *l.* 4. Αὐτοκράτορας) ἀνάθεσιν τῶν ὅλων πραγμάτων ἔχοντας. *ead.* Μὴ πρὸς τὸν δῆμον τοὺς λόγους εἶναι) τοὺς σπενδομένους τοῖς Ἀργείοις, μὴ τῷ δήμῳ διαλέγεσθαι, ἀλλὰ τοῖς αὐτοκράτορα ἔχουσιν ἀρχήν. *l.* 5. Τοῦ μὴ καταφανεῖς) ἵνα μὴ φωραθῶσιν ὑπὸ τῶν Λακεδαιμονίων οἱ συντεταγμένοι τοῖς Ἀργείοις, ἤγουν συνθέμενοι. *ead.* Γίγνεσθαι) τοὺς Κορινθίους, ἢ ἄλλους. *ead.* Τοὺς μὴ πείσαντας τὸ πλῆθος) τῶν Ἀργείων. *l.* 6. Προσχωρήσεσθαι) τοῖς Ἀργείοις. *l.* 9. Ἄνδρες ἀκούσαντες) τῶν Κορινθίων. *l.* 10. Ἀνήνεγκαν τοὺς λόγους) τῶν Κορινθίων. *ead.* Ἔς τε τὰς ἀρχὰς) εἰς τοὺς ἐν τέλει. *l.* 13. Τούτων δὲ μηδετέροις ἐξεῖναι) τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων.

Pag. 248. *l.* 4. Αἱ σπονδαὶ ἦσαν) τῶν Λακεδαιμονίων.

l. 5. Ἡγήσεσθαι) ἡγεμόνες ἔσεσθαι. *ead.* Τὸν χρόνον τοῦτον) τὸν τοῦ πολέμου δηλονότι. *l.* 6. Μάλιστα δὴ) ὑπερβαλλόντως. *ead.* Κακῶς ἤκουσεν) ὑβρίσθη. *ead.* Καὶ ὑπερώφθη) ἐξουδενώθη. *l.* 7. Διὰ τὰς ξυμφορὰς) διὰ τὰς ταλαιπωρίας ἃς ἔπαθον οἱ Ἕλληνες. *ead.* Ἄριστα ἔσχον τοῖς πᾶσι) διετέθησαν. *l.* 9. Ἀμφοτέροις δὲ μᾶλλον) τοῖς Ἀθηναίοις καὶ Λακεδαιμονίοις. *ead.* Ἐκκαρπωσάμενοι) τοὺς καρποὺς καὶ τὰς προσόδους λαβόντες ἀπὸ τῆς γῆς ἀκεραίους, διὰ τὸ μὴ πολεμεῖν. *l.* 12. Μαντινῆς δ' αὐτοῖς) Μαντινέων καὶ Ἀργείων συμμαχία. *ead.* Αὐτοῖς) τοῖς Ἀργείοις. *ead.* Καὶ οἱ ξύμμαχοι αὐτῶν) τῶν Μαντινέων. *l.* 14. Κατέστραπτο) δεδούλωτο. *l.* 15. Ὑπήκοον) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 249. *l.* 1. Οὐ περιόψεσθαι σφᾶς) οὐκ ἐπιτρέψειν τοῖς Μαντινεῦσι τοὺς Λακεδαιμονίους ἄρχειν τῶν κατεστραμμένων, καὶ ταῦτα σχολὴν ἄγοντας τοὺς Λακεδαιμονίους. *l.* 2. Καὶ σχολὴν ἦγον) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *ead.* Ὥστε ἄσμενοι) οἱ Μαντινεῖς. *l.* 3. Πόλιν τε μεγάλην) ἰσχυράν. *l.* 4. Διάφορον) μαχομένην. *ead.* Δημοκρατουμένην) εὐνομουμένην. *l.* 6. Ὡς καὶ σφίσι ποιητέον τοῦτο) ἤγουν, τὸ προσελθεῖν τοῖς Ἀργείοις. *l.* 7. Νομίσαντες) οἱ Πελοποννήσιοι. *ead.* Εἰδότας) τοὺς Μαντινεῖς. *ead.* Μεταστῆναι αὐτοὺς) τοὺς Μαντινέας. *l.* 9. Ἐν ταῖς σπονδαῖς ταῖς Ἀττικαῖς) ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ τοὺς Ἀττικούς. *l.* 12. Τὴν Πελοπόννησον διεθορύβει) διὰ πάσης τῆς Πελοποννήσου θόρυβον καθίστη.

Pag. 250. *l.* 1. Δίκαιον γὰρ εἶναι πᾶσι τοῖς ξυμμάχοις) ἤγουν σὺν πᾶσιν. *l.* 2. Ὥστε φοβούμενοι οἱ πολλοὶ) τῶν Πελοποννησίων. *l.* 9. Προκαταλαβεῖν τὸ μέλλον) φθάσαι πρὶν μέλλειν τοὺς Κορινθίους προσχωρεῖν τοῖς Ἀργείοις. *ead.* Τήν τε ἐσήγησιν) τὸ εἰσηγήσασθαι δηλονότι προσχωρῆσαι τοῖς Ἀργείοις τοὺς Ἕλληνας. *l.* 10. Τοῦ παντὸς) δεινοῦ. ἤγουν ᾐτιῶντο. *ead.* Σφῶν ἀποστάντες) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 13. Εἰρημένου) ἀντὶ τοῦ ὡρισθέντος. *ead.* Κύριον εἶναι) κεκυρωμένον, βέβαιον εἶναι.

Pag. 251. *l.* 2. Κορίνθιοι) τὸ ἑξῆς, Κορίνθιοι δὲ ἀντέλεγον. *ead.* Ξυμμάχων) αὐτῶν δηλονότι. *l.* 3. Ἐδέξαντο τὰς σπονδὰς) τὰς πρὸς Ἀθηναίους. τὰς τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. *ead.* Παρεκάλεσαν δὲ αὐτοὺς αὐτοὶ) αὐτοὺς τοὺς ξυμμάχους αὐτοὶ οἱ Κορίνθιοι. *ead.* Παρεκάλεσαν) λεί-

πει τὸ παρεῖναι. *l.* 4. Αὐτοὶ πρότερον) ἤγουν, πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τοὺς πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων. *ead.* Ἀντέλεγον τοῖς Λακεδαιμονίοις) τὸ ἑξῆς, Κορίνθιοι δὲ ἀντέλεγον. *l.* 6. Οὔτε Σόλειον σφίσιν) ἀντι τοῦ αὐτῶν. *ead.* Ἀπέλαβον) οἱ Κορίνθιοι. *l.* 9. Ὀμόσαι γὰρ αὐτοῖς ὅρκους) τοῖς ἐπὶ Θράκης. *ead.* Ὅτε μετὰ Ποτιδαιατῶν) ἀφιςαμένων. *l.* 10. Τοπρῶτον ἀφίςαντο) οἱ ἐπὶ τῆς Θράκης. *l.* 12. Θεῶν γὰρ πίςεις ὀμόσαντες) ἤγουν, θεῶν ὅρκους ἐπὶ πίςει. *l.* 13. Προδιδόντες αὐτοὺς) τοὺς ἐπὶ Θράκης.

Pag. 252. *l.* 1. Εἰρῆσθαι δ' ὅτι ἦν μὴ θεῶν) ἔφασαν δὲ εἰρῆσθαι ἐν ταῖς σπονδαῖς δηλονότι. *l.* 2. Καὶ περὶ μὲν τῶν παλαιῶν ὅρκων) τῶν πρὸς τοὺς ἐπὶ Θράκης. *l.* 8. Οἱ δὲ ἐς τὸν ὕςερον ξύλλογον) οἱ Κορίνθιοι. *l.* 9. Παρὰ σφίσι) τοῖς Κορινθίοις. *ead.* Προεῖπον ἥκειν) τοὺς Ἀργείους. *l.* 11. Ἔπειτα ἐκεῖθεν) ἀπὸ τῆς Κορίνθου. *l.* 12. Ἐς Ἄργος ἐλθόντες) οἱ Ἠλεῖοι. *l.* 13. Ξύμμαχοι ἐγένοντο) οἱ Ἠλεῖοι δηλονότι. *ead.* Διαφερόμενοι γὰρ) ἐχθροί.

Pag. 253. *l.* 2. Ἐπὶ τῇ ἡμισείᾳ τῆς γῆς) ἤγουν, ἐπὶ τῷ καρποῦσθαι τὸ ἥμισυ τῆς γῆς. *l.* 6. Ἔπειτα παυσαμένων) τοῦ ἀποφέρειν δηλονότι. *l.* 7. Ἐπηνάγκαζον) ἀποφέρειν δηλονότι. *ead.* Οἱ δ' ἐτράποντο) οἱ Ἠλεῖοι. *l.* 9. Ἐπιτραπείσης) δοθείσης. *l.* 10. Ἴσον ἕξειν) ἀντὶ τοῦ, μὴ ἕξειν τὸ δίκαιον. *ead.* Ἀνέντες τὴν ἐπιτροπὴν) ἀντὶ τοῦ, παυσάμενοι τοῦ ἐπιτρέψαι τὴν δίκην Λακεδαιμονίοις. *ead.* Τὴν γῆν ἔτεμον) ἐδῄουν. *l.* 11. Οὐδὲν ἧσσον ἐδίκασαν) ἀντὶ τοῦ ἐπίσης. *ead.* Αὐτονόμους εἶναι) τῆς δίκης δηλονότι. *l.* 12. Καὶ, ὡς οὐκ ἐμμειναντων) τῶν Ἠλείων δηλονότι. *l.* 14. Νομίζοντες πόλιν) τὸ Λέπρεον. *ead.* Σφῶν ἀφεςηκυῖαν) τῶν Ἠλείων. *l.* 15. Καὶ τὴν ξυνθήκην) ξύμβασιν.

Pag. 254. *l.* 2. Καὶ ἐξελθεῖν) τοῦ πολέμου. *l.* 3. Ὡς οὐκ ἴσον ἔχοντες) τὸ δίκαιον. *l.* 5. Ἐγένοντο δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι) σύμμαχοι δηλονότι. *ead.* Εὐθὺς μετ' ἐκείνους) τοὺς Ἠλείους δηλονότι. *l.* 7. Τὸ αὐτὸ λέγοντες) τὴν αὐτὴν γνώμην ἔχοντες. *l.* 13. Ἐκπολιορκήσαντες) ἤγουν, ἑλόντες, καὶ δουλώσαντες ἐκ πολιορκίας.

Pag. 255. *l.* 4. Χρήσαντος) τὸ κατάγειν δηλονότι Δηλίους. *ead.* Ἤρξαντο πολεμεῖν) πρὸς ἀλλήλους δηλονότι. *l.* 6. Ὁρῶντες μέγα μέρος ὂν) τῆς Πελοποννήσου. *l.* 7. Εἰ σφίσι

προσγένοιτο) *προσκτηθείη*. *l.* 8. Ὡς δὲ οὐδὲν ἂν) *ἤγουν, οὐκ ἄν*. *l.* 9. Ἐναντιωθῆναι) *ἐναντίοι γενέσθαι*. *l.* 10. Ἀνεῖσαν τῆς φιλονεικίας) *ἀπέστησαν τῆς μάχης*. *l.* 12. Ὅμως δὲ ἐλθόντες) *οἱ Κορίνθιοι*.

Pag. 256. *l.* 4. Καὶ σφίσι ποιῆσαι) *λείπει τὸ ἠξίουν*. *l.* 12. Ἀξιούντων καὶ αἰτιωμένων Κορινθίων) *ᾐτιῶντο οἱ Κορίνθιοι δηλονότι τοὺς Βοιωτοὺς ὅτι συνέθεντο αὐτοῖς ἀπειπεῖν τὰς πρὸς Ἀθηναίους σπονδάς*.

Pag. 257. *l.* 4. Ἐπικαλεσαμένων) *τῶν Παῤῥασίων*. *l.* 5. Σφᾶς) *τοὺς Λακεδαιμονίους*. *ead.* Τὸ ἐν Κυψέλοις τεῖχος) *ἐπιτετειχισμένον ὥστε βλάπτειν τὴν Σκιρῖτιν*. *l.* 7. Καὶ αὐτοὶ ἐφρούρουν) *οἱ Μαντινεῖς*.

Pag. 258. *l.* 5. Ἐλευθέρους εἶναι) *μετὰ τῶν ἐκ τῶν Εἱλώτων ἐλευθέρων*. *l.* 9. Τοὺς δ' ἐκ τῆς νήσου) *τῆς Πύλου*. *ead.* Τὰ ὅπλα παραδόντας) *τότε ἐν τῇ μάχῃ πρὸς Ἀθηναίους*. *l.* 13. Ὥστε μήτε ἄρχειν, μήτε πριαμένους τί, ἢ πωλοῦντας) *ἤγουν, μὴ εἶναι κυρίους ἢ πρίασθαι, ἢ πωλεῖν*.

Pag. 259. *l.* 2. Ἐπίτιμοι) *ἤγουν ἔντιμοι*. *l.* 7. Κατὰ τὴν τῶν χωρίων ἀλλ.) *διὰ τὸ ἀλλήλοις μὴ ἀνταποδιδόναι τὰ χωρία*. *l.* 14. Χρόνους τε προὔθεντο) *ἔταξαν*. *ead.* Ἄνευ ξυγγραφῆς) *συμφωνίας γεγραμμένης*. *ead.* Τοὺς μὴ ἐσιόντας) *εἰς τὰς σπονδάς*.

Pag. 260. *l.* 1. Οὐδὲν ἔργῳ γιγνόμενον) *ἀντὶ τοῦ πραττόμενον*. *l.* 5. Ἄλλα χωρία εἶχον) *τῶν Λακεδαιμονίων οἱ Ἀθηναῖοι*. *l.* 6. Εἰρημένα) *τεταγμένα*.

Pag. 261. *l.* 8. Ἡσυχία ἦν) *ἀπραξία πολέμου*. *ead.* Καὶ ἔφοδοι παρ' ἀλλήλους) *ἐπιμιξίαι*. *l.* 12. Ἐλθουσῶν πρεσβειῶν) *εἰς τὴν Λακεδαίμονα*. *l.* 15. Καὶ οὐδὲν ξυμβάντων) *ἤγουν κατ' οὐδέν*. *ead.* Ὡς ἀπῄεσαν ἐπ' οἴκου) *οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ Κορίνθιοι*.

Pag. 262. *l.* 3. Λόγους ποιοῦνται ἰδίους) *ἰδίᾳ διελέχθησαν αὐτοῖς τοῦ λῦσαι τὰς σπονδάς*. *l.* 4. Ταῦτά τε γιγνώσκειν) *εἰς νοῦν ἔχειν*. *l.* 12. Καλῶς σφίσι φίλιον γενέσθαι) *βεβαίως φίλιον τοῖς Λακεδαιμονίοις γενέσθαι, ἢ αὐτοὶ βεβαίως ἠπίσταντο. ὃ καὶ μᾶλλον*. *l.* 13. Ἡγούμενοι τὸν ἔξω) *τὸ ἡγούμενοι, οὐκ ἔστιν ἀκατάλληλον πρὸς τὸ ἐπιθυμοῦντας τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλ' ἐσχημάτισται ἀντὶ τοῦ ἡγουμένων*.

Pag. 263. *l.* 1. Ὅπως παραδώσωσιν) *οἱ Βοιωτοὶ δηλονότι*.

ead. Λακεδαιμονίοις) τὸ μὲν Πάνακτον ἐδέοντο Βοιωτοὺς οὕτω πονῆσαι ὅπως παραδῶσωσι Λακεδαιμονίοις. *l.* 4. Ταῦτα ἐπεσταλμένοι) ἀντὶ τοῦ, τούτων ἐντεταλμένων αὐτοῖς ὑπὸ τῶν Ἐφόρων. *l.* 7. Ἐπὶ τὰ κοινὰ) βουλευτήρια δηλονότι. *l.* 9. Καὶ ξυγγενόμενοι) ἤγουν συναφθέντες. *ead.* Ἐς λόγους ἦλθον) εἰς κοινολογίαν. *l.* 10. Σφίσι ξύμμαχοι) τοῖς Ἀργείοις. *l.* 13. Κοινῷ λόγῳ χρωμένους) ὁμοφρονοῦντάς φησι, δηλονότι Ἀργείους τε καὶ Κορινθίους, καὶ Βοιωτούς.

Pag. 264. *l.* 1. Καὶ οἱ ἐκ τῆς Λακεδαίμονος) οἱ περὶ τὸν Κλεόβουλον δηλονότι. *l.* 2. Ἐπεστάλκεσαν) προσέταξαν. *l.* 8. Τούς τε φίλους) τοὺς ἐκ Λακεδαίμονος δηλονότι αὐτοῖς φίλους. *l.* 11. Τὰ εἰρημένα προκαλούμενοι) γράφεται παρακινοῦντες.

Pag. 265. *l.* 1. Ἐν δὲ τούτῳ) τῷ καιρῷ. *l.* 6. Τὸ γὰρ αὐτὸ ἐποίουν) ἤγουν, τὴν κοινὴν πρᾶξιν ἐποίησαν. *l.* 11. Ἐπ' ὠφελείᾳ σφίσι) συμμαχίᾳ.

Pag. 266. *l.* 6. Τὴν βουλὴν) τοὺς βουλευτάς. *ead.* Κᾂν μὴ εἴπωσιν, οὐκ ἄλλα ψηφιεῖσθαι) ἀντὶ τοῦ οἱ Βοιωτάρχαι, ἕκαστος ᾤετο τὴν ἰδίαν βουλὴν, κᾂν μὴ μαθὼν τὰ ὑπὸ τῶν Ἐφόρων ἐπεσταλμένα, μηδὲν ἄλλο ψηφίσεσθαι ἤπερ ταῦτα ἅπερ οἱ μαθόντες ἐκ Λακεδαίμονος παραινοῦσιν. *l.* 7. Ὡς δὲ ἀντέστη τὸ πρᾶγμα) ἀντὶ τοῦ ἄλλως ἀπέβη.

Pag. 267. *l.* 7. Ἦλθον ἐς τοὺς Βοιωτοὺς) οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 268. *l.* 3. Τὸ Πάνακτον εὐθὺς καθῃρεῖτο) ὑπὸ τῶν Βοιωτῶν. *l.* 5. Ἅμα δὲ τῷ ἦρι) ἀρχομένῳ. *l.* 6. Οὓς ἔφασαν πέμψειν) οἱ Βοιωτοί. *l.* 8. Καὶ ξυμμαχίαν ἰδίαν) μονομερῆ. *l.* 9. Μὴ μονωθῶσι) τῆς συμμαχίας. *l.* 13. Τούς τε Ἀθηναίους εἰδέναι ταῦτα) ᾤοντο δηλονότι.

Pag. 269. *l.* 6. Ἀλλ' ἐν φρονήματι ὄντες) διανοίᾳ ἐπηρμένῃ. ἀλλ' ἐλπίζοντες. ἤτοι, φροντίζοντες. *l.* 10. Ἡγούμενοι, ἐκ τῶν παρόντων κράτιστα) ὡς ἐν τῷ παρόντι (φησὶ) ἡγοῦντο κράτιστον εἶναι πρὸς Λακεδαιμονίους σπονδὰς ποιήσασθαι, ὡς ἂν ἐνδέχηται καὶ ἡσυχάζειν. *ead.* Ἐκ τῶν παρόντων) ἤγουν ἐκ τῶν δυνατῶν. *l.* 11. Ὅπῃ ἂν ξυγχωρῇ) ἤγουν, καθὼς ἂν συγχωρῇ ὁ καιρός. *l.* 13. Ἀφικόμενοι αὐτῶν) τῶν Ἀργείων.

Pag. 270. *l.* 1. Δίκης ἐπιτροπὴν σφίσι) κρίσεως φροντίδα. *l.* 4. Νέμονται δ' αὐτὴν Λακεδαιμόνιοι) ἤγουν, τὴν νομὴν καὶ τὸ κέρδος ἔχουσι.

Pag. 271. *l.* 2. Πάντως φίλον ἔχειν) ἐξ ἀνάγκης. *l.* 3. Καὶ ξυνεγράψαντο) συνθήκην ἔγγραφον δεδώκασι. *l.* 5. Δεῖξαι τῷ πλήθει) τὴν συγγραφὴν, ὡς τὸ εἰκός. *l.* 6. Ἐς τὰ Ὑακίνθια) εἰς τὴν ἑορτὴν τοῦ Ὑακίνθου.

Pag. 272. *l.* 1. Μηδετέρους οἰκεῖν τὸ χωρίον) Ἀθηναίους, καὶ Βοιωτούς. *ead.* Ἀλλὰ κοινῇ νέμειν) ἤγουν, κοινὴν νομὴν ἔχειν ἐν αὐτῷ. *l.* 7. Δεινὰ ἐποίουν) ἐδεινοπάθουν. *l.* 10. Ὅτι καὶ Βοιωτοῖς ἰδίᾳ) ἄνευ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Τά τε ἄλλα ἐσκόπουν) ἐπιμελῶς ἀνελογίζοντο. *ead.* Ὅσα ἐξελελοίπεσαν) ὅσα ἐποίησαν ἐάσαντες τὴν συνθήκην. *l.* 13. Ὥστε χαλεπῶς) σὺν ὀργῇ.

Pag. 273. *l.* 3. Εὐθὺς ἐνέκειντο) ἤγουν, πισοὶ ἦσαν πείθοντες. *l.* 5. Ἀξιώματι δὲ προγόνων) εὐγενείᾳ. τὸ γένος τῶν τοῦ Ἀλκιβιάδου προγόνων πρόξενον ἦν Λακεδαιμονίων· ὁ δὲ πάππος ὁ τοῦ Ἀλκιβιάδου ἀπεῖπε τὴν προξενίαν. αὖθίς τε ὁ Ἀλκιβιάδης ἀνέλαβεν αὐτὴν, καὶ ἤχθετο ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι διὰ Νικίου τὰς σπονδὰς ἐποιήσαντο, αὐτὸν δὲ πρόξενον ὄντα ὑπερεῖδον καὶ ἠτίμασαν. *l.* 7. Μᾶλλον χωρεῖν) τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Ἀλλὰ καὶ φρονήματι) ὄγκῳ, ἐπάρσει. *l.* 10. Καὶ κατὰ τὴν παλαιὰν) ἤγουν διὰ τὴν παλαιάν. *l.* 13. Διενοεῖτο) σκοπὸν εἶχεν. *l.* 14. Ἐλασσοῦσθαι) ἀδικεῖσθαι. *l.* 15. Ἀλλ' ἵνα Ἀργείους σφίσι) τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 274. *l.* 10. Καθεστῶτας αὐτοὺς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Σφίσι) τοῖς Ἀργείοις.

Pag. 275. *l.* 8. Ὀργιζόμενοι) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 12. Καὶ ὡς αὐτοκράτορες ἥκουσι περὶ πάντων) ἐξουσίαν ἔχοντες περὶ τῶν ὅλων, ὥς ὅ, τι ἂν οὗτοι καταστήσωσιν, ἀρέσκον ἂν γένοιτο τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Pag. 276. *l.* 1. Ἐπαγάγωνται τὸ πλῆθος) καταπείσωσι. *ead.* Καὶ ἀπωσθῇ ἡ Ἀργείων) γράφεται ἀποστῇ. *l.* 4. Πίστιν αὐτοῖς δοὺς) ὅρκον βέβαιον. *ead.* Ἢν μὴ ὁμολογήσωσιν) ἢν μὴ φανερῶς εἴπωσι. *l.* 7. Νικίου τε ἀποστῆσαι) ἤγουν, τῆς φιλίας τοῦ Νικίου ἀποστῆσαι τοὺς Λακεδαιμονίους. *l.* 8. Διαβαλὼν αὐτοὺς) ὑβρίσας. *l.* 12. Ἐς τὸν δῆμον παρελθόντες) οἱ πρέσβεις τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 277. *l.* 2. Ἐσήκουόν τε) οἱ Ἀθηναῖοι. *ead.* Εὐθὺς παραγαγόντες) ἤγουν εἰσαγαγόντες. *l.* 10. Καὶ ἐπισχόντας τὰ πρὸς Ἀργείους) ἤγουν, τὴν συμμαχίαν τῶν Ἀργείων.

cad. Πέμψαι ἔτι ὡς αὐτοὺς) τοὺς Λακεδαιμονίους. *l.* 11. Λέγων, ἐν μὲν) ὁ Νικίας. *l.* 13. Σφίσι μὲν γὰρ εὖ ἑςώτων) καλῶς φερομένων.

Pag. 278. *l.* 3. Ὧν καὶ αὐτὸς ἦν) εἷς δηλονότι. *l.* 6. Ἄνευ ἀλλήλων) τῶν Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων. *l.* 9. Ὡς παρεῖναί γ' αὐτοὺς) γράφεται, ὥσπερεί γ' αὐτούς.

Pag. 280. *l.* 5. Ἐπὶ Ἀθηναίους) τὸ, ἐπὶ Ἀθηναίους, καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἕως τοῦ, καὶ Μαντινέας, καὶ τοὺς ξυμμάχους, ἐν ἄλλῳ οὐ κεῖται. *l.* 12. Καθότι ἂν ἐπαγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι) ζητῶσι. *l.* 14. Πολεμίαν εἶναι ταύτην τὴν πόλιν) ἐξ ἧς οἱ πολέμιοι ὡρμήθησαν.

Pag. 281. *l.* 12. Ὅπλα δὲ μὴ ἐᾷν ἔχοντας) τινάς.

Pag. 282. *l.* 4. Τὴν ἐπαγγείλασαν) ζητήσασαν.

Pag. 283. *l.* 4. Ἡ βουλὴ, καὶ αἱ ἔνδημοι ἀρχαὶ) οἱ ἐπιδημοῦντες ἄρχοντες, ἐν Ἀθήναις, ἡ βουλή. ἐν Ἄργει, ἡ βουλή. ἐν Μαντινείᾳ, οἱ δημιουργοί. ἐν Ἤλιδι, οἱ δημιουργοί. αἱ ἔνδημοι ἀρχαί. οἱ ὀγδοήκοντα. ἡ βουλή. αἱ ἄλλαι ἀρχαί. οἱ τὰ τέλη ἔχοντες. οἱ πρυτάνεις. αἱ ἀρτῦναι. οἱ θεωροί. οἱ πολέμαρχαι. οἱ ἑξακόσιοι. οἱ θεσμοφύλακες.

Pag. 284. *l.* 11. Οὐκ ἀπείρηντο) οὐκ ἀπηγορεύθησαν.

Pag. 285. *l.* 3. Οὕτως ἀπέςησαν τῶν ξυμμάχων) ἤγουν τῶν Ἀργείων. *l.* 10. Ἦν ἐν τῷ Ὀλυμπικῷ) γράφεται, ἦν ἔκτῳ Ὀλυμπικῷ.

Pag. 286. *l.* 2. Μὴ δικαίως σφῶν καταδεδικάσθαι) ἤγουν, καταδικάσαι τοὺς Ἠλείους εἰς τὸ Λέπρεον. *l.* 6. Καὶ ἡσυχαζόντων σφῶν) τῶν Ἠλείων. *l.* 7. Καὶ οὐ προσδεχομένων) πόλεμον δηλονότι. *l.* 8. Οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον) ἀντὶ τοῦ ἀντέλεγον, ἐκ διαδοχῆς ἀπεκρίνοντο.

Pag. 287. *l.* 2. Καὶ ὃ τῷ θεῷ γίγνεται) ὀφείλεται. *l.* 4. Ὡς δ' οὐκ ἐσήκουον) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *cad.* Αὖθις τάδε ἠξίουν) οἱ Ἠλεῖοι. *l.* 7. Ἀπομόσαι ἐναντίον) κυρῶσαι δι' ὅρκου ἐνώπιον. *l.* 11. Ἐθεώρουν) τῆς θεωρίας μετεῖχον. *l.* 12. Μὴ βίᾳ θύσωσιν) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 13. Ἦλθον δὲ αὐτοῖς) τοῖς Ἠλείοις. *l.* 14. Χίλιοι ἑκατέρων) τουτέςι δισχίλιοι. *cad.* Ὑπέμενον τὴν ἑορτὴν) προσεδέχοντο τὴν ἑορτὴν τῶν Ὀλυμπίων.

Pag. 288. *l.* 5. Τοῦ ἑαυτοῦ ζεύγους) τοῦ ἅρματος. *l.* 6. Κατὰ τὴν οὐκ ἐξουσίαν τῆς ἀγωνίσεως) διὰ τὸ μὴ ἐξεῖναι

Λακεδαιμονίοις ἀγωνίζεσθαι. *l.* 10. Καὶ ἡ ἑορτὴ αὐτοῖς οὕτω διῆλθε) τοῖς Λακεδαιμονίοις οὕτω παρῆλθεν.

Pag. 289. *l.* 6. Οὐ γὰρ ἐπ' ἄλλῃ τινὶ γῇ) ἀντὶ τοῦ, οὐκ ἐπὶ βλάβῃ ἄλλης τινὸς γῆς. *l.* 7. Τὸ χωρίον) ἡ Ἡράκλεια.

Pag. 290. *l.* 2. Ὡς οὐ καλῶς ἄρχοντα ἐξέπεμψαν) ἐξεδίωξαν οἱ Βοιωτοί. *l.* 9. Καὶ τῶν αὐτόθεν) ἀπὸ Πελοποννήσου. *ead.* Καὶ παραλαβὼν) τινὰς δηλονότι. *l.* 10. Τά τε ἄλλα ξυγκαθίστη) βεβαιοτέρους ἐποίει. *l.* 14. Βοηθήσαντες διεκώλυσαν) μετὰ βοηθείας δραμόντες.

Pag. 291. *l.* 5. Καὶ ἄνευ τῆς αἰτίας) ταύτης δηλονότι. *l.* 8. Βραχυτέραν ἔσεσθαι) διὰ βραχέος διαστήματος.

Pag. 292. *l.* 2. Οὐδὲ αἱ πόλεις) αἱ Λακωνικαί. *l.* 3. Οὐ προὐχώρει) ἤγουν, οὐ καλὰ ἐφαίνετο. *l.* 4. Μετὰ τὸν μέλλοντα) μῆνα δηλονότι. *l.* 5. Καρνεῖος δ' ἦν μὴν) τοῦ γὰρ Καρνείου πολλὰς ἔχοντος ἱερὰς ἡμέρας, ἢ καὶ πάσας ἱερὰς μᾶλλον, οὐκ ἐστρατεύοντο. *ead.* Ἱερομηνία) ἡ ἑορτώδης ἡμέρα. *l.* 8. Καὶ ἄγοντες τὴν ἡμέραν ταύτην) ἐπιτηροῦντες, καιροφυλακοῦντες. ἔνιοι δὲ, ἑορτάζοντες διὰ παντὸς τὴν ἡμέραν ταύτην, τότε ἀπροσδοκήτως τοῖς Ἐπιδαυρίοις ἐπέπεσον. *l.* 10. Τοὺς ξυμμάχους ἐπεκαλοῦντο) εἰς βοήθειαν δηλονότι. *ead.* Ὧν τινὲς, οἱ μὲν) ἀφ' ὧν. *l.* 11. Τὸν μῆνα προὐφασίσαντο) τοῦ μὴ ἐξελθεῖν δηλονότι. ἀντὶ τοῦ, λέγοντες εἶναι ἱερομηνίαν.

Pag. 293. *l.* 2. Τοῖς ἔργοις ὁμιλεῖν) γράφεται ὁμολογεῖν. *l.* 7. Καὶ πεισθέντες ᾤχοντο) οἱ πρέσβεις δηλονότι. *l.* 9. Ἐς τὸ αὐτὸ ξυνελθόντες) ἑνωθέντες. *l.* 12. Τὰ διαβατήρια αὐτοῖς ἐγένετο) καλὰ δηλονότι.

Pag. 294. *l.* 2. Ἐβοήθησαν) μετὰ βοηθείας ἦλθον. *l.* 8. Ἐς Ἐπίδαυρον ἐσέπεμψαν) εἰσέβαλον πέμψαντες. *l.* 11. Ἐάσειαν κατὰ θάλασσαν) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 12. Καὶ εἰ μὴ κἀκείνοι ἐς Πύλον) οἱ Ἀργεῖοι τοῖς Ἀθηναίοις ἔλεγον ὅτι ἐὰν μὴ εἰσαγάγωσι πάλιν ἐς Πύλον τοὺς Εἵλωτας καὶ Μεσσηνίους, οὓς ἐξήγαγον ἐκ Πύλου διὰ τὰς πρὸς Μεσσηνίους συνθήκας, ἀδικήσεσθαι αὐτοὶ οἱ Ἀργεῖοι· ἔνιοι δὲ, αὐτοὶ οἱ Ἀθηναῖοι, ἤκουσαν. *l.* 14. Ἀδικήσεσθαι αὐτοὶ) ἤγουν ἀδικηθήσεσθαι οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 15. Τῇ μὲν Λακωνικῇ στήλῃ ὑπέγραψαν) ἣν ἔστησαν οἱ Ἀθηναῖοι ἔχουσαν τὰς Λακωνικὰς σπονδάς.

Pag. 295. *l.* 2. Εἵλωτας λῄζεσθαι) ὥστε λῄζεσθαι. *ead.*

Τὰ δ᾽ ἄλλα) ἤγουν, κατὰ τὰ ἄλλα. *l.* 4. Οὐδεμία ἐγένετο ἐκ παρασκευῆς) ἤγουν, ἐκ φανερᾶς παρατάξεως. *l.* 5. Ἐνέδραι δὲ καὶ καταδρομαὶ) λεληθυῖαι ἐπιθέσεις. *l.* 8. Ὡς ἐρήμου οὔσης διὰ τὸν πόλεμον) συμμαχίας δηλονότι. *l.* 14. Καὶ τἄλλα ἐν τῇ Πελοποννήσῳ) ἔθνη δηλονότι. *ead.* Τὰ μὲν ἀφειςήκει) τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι. τουτέςιν, Ἦλις καὶ Μαντίνεια.

Pag. 296. *l.* 1. Τὰ δ᾽ οὐ καλῶς εἶχεν) ἤγουν, ἐςασίαζον. τουτέςιν, ἡ Κόρινθος. *l.* 2. Ἐπὶ πλέον χωρήσεσθαι αὐτὰ) ἤγουν κακόν. *l.* 7. Καὶ οἱ ἔξωθεν) Πελοποννήσου δηλονότι.

Pag. 297. *l.* 1. Ἀργεῖοι δὲ, προαισθόμενοι τότε πρῶτον) Ἀργεῖοι, προαισθόμενοι τήν τε πρώτην τῶν Λακεδαιμονίων παρασκευὴν, καὶ αὖθις προσχωροῦντας τοὺς Λακεδαιμονίους ἐπὶ Φλιοῦντος, ὑπὲρ τοῦ τοῖς ἰδίοις συμμῖξαι συμμαχίαν, τότε καὶ αὐτοὶ ἐςράτευσαν. ἔνιοι δὲ τὸ τότε πρῶτον, ᾠήθησαν σημαίνειν ἐν τῷ τότε καιρῷ. *l.* 3. Ἐχώρουν) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 4. Ἐβοήθησαν δ᾽ αὐτοῖς) τοῖς Ἀργείοις. *l.* 8. Ὡς μεμονωμένοις) ἐρήμοις συμμάχων. *l.* 10. Ἀναςήσας τὸν ςρατὸν, καὶ λαβὼν) τοὺς Ἀργείους δηλονότι.

Pag. 298. *l.* 2. Ἄλλην ἐχώρησε χαλεπὴν) δύσοδον. *l.* 5. Εἴρητο) ὥριςο.

Pag. 299. *l.* 2. Ἀλλὰ καταβάντες) οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 3. Ἐς μάχην παρετάσσοντο) φανερὰν δηλονότι. *l.* 6. Οἱ Λακεδαιμόνιοι εἶργον) ὥςε μὴ ἔρχεσθαι εἰς τὴν πόλιν. *ead.* Τῆς πόλεως) τοῦ Ἄργους. *l.* 9. Ἵπποι δὲ αὐτοῖς) ἤγουν τοῖς Ἀργείοις. *l.* 12. Ἀλλ᾽ ἐν καλῷ) ἐπὶ συμφέροντι.

Pag. 300. *l.* 2. Πρόξενος) φίλος. *l.* 3. Ὅσονοὐ ξυνιόντων) ἤγουν, ὅσονοὐκ ἤδη μελλόντων. *l.* 14. Καὶ ἀπήγαγε τὸν ςρατὸν) ἔςρεψεν.

Pag. 301. *l.* 2. Εἵποντο μὲν ὡς ἡγεῖτο) ἤγουν προηγεῖτο. *l.* 3. Ἐν καλῷ παρατυχὸν σφίσι ξυμβαλεῖν) τοῖς Ἀργείοις τῆς τύχης δούσης ἐπὶ συμφέροντι συμβαλεῖν. *l.* 4. Καὶ πανταχόθεν αὐτῶν) τῶν Ἀργείων. *l.* 6. Ἄξιον τῆς παρασκευῆς) οὔσης μεγάλης δηλονότι. *l.* 7. Τῶν μέχρι τοῦδε ξυνῆλθε) τῶν ςρατοπέδων. *l.* 8. Ὤφθη δὲ μάλιςα) ἀκριβῶς. *ead.* Ἕως ἔτι ἦν ἀθρόον ἐν Νεμέᾳ) ζητεῖται πῶς τριχῇ διαιρεθέντος τοῦ τῶν Πελοποννησίων ςρατεύματος εἰς Φλιοῦντα, καὶ ἑνὸς μόνου μέρους τὴν ἐπὶ Νεμέαν ἰόντος, τῶν δὲ ἄλλων ἄλλαις χρησαμένων ὁδοῖς, καὶ οὐδαμοῦ συμμιξάντων, ἔφη ἀ-

θρόους αὐτοὺς ἆφθαι περὶ Νεμέαν. μήποτε δὲ μετὰ τὰς σπονδὰς ἀναχωροῦντα τὰ τρία μέρη ὀπίσω ἐπὶ Φλιοῦντα, ἐν Νεμέᾳ πάντα ἐγένετο. εὔπορος γὰρ ἥδε ἡ ὁδός· καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ Ἀργεῖοι ἐγγύθεν πάντας ἥξειν ἐπὶ τὴν μάχην προσδεχόμενοι, προαπήντων εἰς τὴν Νεμέαν. *l.* 11. Καὶ οὗτοι πάντες λογάδες) ἐκλελεγμένοι. *l.* 13. Ἔτι προσγενομένῃ) προστεθείσῃ.

Pag. 302. *l.* 1. Διελύθησαν ἐπ' οἴκου ἕκαστοι) μεμερισμένως εἰς τὴν ἑαυτῶν πατρίδα. *l.* 3. Νομίζοντες κἀκεῖνοι) οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 5. Πρός τε γὰρ τῇ σφετέρᾳ πόλει) πλησίον. *l.* 7. Ἀναχωρήσαντες) εἰς τὴν πόλιν δηλονότι. *l.* 10. Περιγίγνεται) σώζεται. *ead.* Ἐδήμευσαν) δημόσια ἐποίησαν.

Pag. 303. *l.* 9. Τὸν Ἀρκαδικὸν πάντες) τὸν παρ' Ὁμήρῳ πολύμηλον. *l.* 13. Προσγενέσθαι σφίσι) προσκτηθῆναι. *l.* 14. Ἦσαν αὐτόθι) ἐν τῷ Ὀρχομενῷ.

Pag. 304. *l.* 9. Καὶ προσέθεντο οἱ Ἀργεῖοι) συνῆλθον τῇ γνώμῃ. *l.* 14. Ἐν τῇ πόλει ἐνεδίδοσαν τὰ πράγματα) ἠμέλουν τῶν κατὰ τὴν πόλιν πραγμάτων.

Pag. 305. *l.* 3. Σφίσιν Ἄργος) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 4. Παρασχὸν καλῶς) ἀντὶ τοῦ, συμβάντος καλῶς τοῦ χειρώσασθαι αὐτούς. *l.* 5. Ἀθρόους γὰρ τοσούτους) ἤγουν πολλούς. *ead.* Καὶ τοιούτους) ἤγουν ἀνδρείους. *ead.* Οὐ ῥᾴδιον εἶναι λαβεῖν) ἀντὶ τοῦ συλλαβεῖν. *l.* 10. Ὁ δὲ παρῃτεῖτο) ὁ Ἄγις. *l.* 11. Ῥύσεσθαι τὰς αἰτίας) ἀπολύσειν. *l.* 14. Ἐν τῷ παρόντι) τῷ τότε καιρῷ ὅτε ὠργίζοντο.

Pag. 306. *l.* 2. Μὴ κύριον) τὸν Ἄγιν. *l.* 4. Παρὰ τῶν ἐπιτηδείων) τῶν ἐν τῇ Τεγέᾳ. *l.* 5. Ὅτι εἰ μὴ παρέσονται ἐν τάχει) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 7. Καὶ ὅσονοὐκ ἀφέστηκεν) ἡ στρατιὰ βοηθήσουσα. *l.* 9. Καὶ οἷα οὔπω πρότερον) γράφεται καὶ, ὡς οὔπω. *ead.* Ἐχώρουν δὲ ἐς Ὀρέστειον) οἱ βοηθήσοντες. γράφεται ἐς Ὀρίσειον. *l.* 10. Ἀρκάδων) ἤγουν ἐκ τῶν Ἀρκάδων. *l.* 14. Ἀποπέμψαντες ἐπ' οἴκου) ἤγουν εἰς τὴν Λακεδαίμονα.

Pag. 307. *l.* 5. Ἐξ ὀλίγου τε ἐγίγνετο) ἐξαίφνης. *l.* 7. Ξυνέκλειε γὰρ διὰ μέσου) ἀντὶ τοῦ, ἐν μέσῳ γὰρ οὖσα ἡ πολεμία γῆ ἐφύλαττεν αὐτούς. ἢ, ὃ μᾶλλον, ἀπέκλειε τοῖς ἐξ Ἄργους. *l.* 8. Ἀναλαβόντες) ἤγουν, ἀναστήσαντες, καὶ λαβόντες. *l.* 9. Τοὺς παρόντας Ἀρκάδων) ἤγουν ἐκ τῶν Ἀρκάδων. *l.* 10. Πρὸς τῷ Ἡρακλείῳ) ναῷ δηλονότι. *l.* 13. Χωρίον ἐρυμνὸν) ὀχυρόν. *ead.* Καὶ δυσπρόσοδον) δυσέμβατον.

Pag. 308. *l.* 1. Αὐτοῖς ἐπήεσαν) τοῖς Ἀργείοις δηλονότι. *l.* 2. Ἔπειτα τῶν πρεσβυτέρων) Λακεδαιμονίων. *ead.* Ἄγιδι ἐπεβόησεν) ἤγουν, ἐνώπιον πάντων. *l.* 3. Ὅτι διανοεῖται) ὁ Ἆγις. *l.* 4. Κακὸν κακῷ ἰᾶσθαι) τὸ προγεγονὸς τῷ νῦν δηλονότι. τὴν ἀρχαίαν παροιμίαν ἐξ Ὀρέσου τοῦ Ἀγαμέμνονος ῥηθεῖσαν, ὅσις τὸν τοῦ πατρὸς θάνατον τῷ τῆς μητρὸς φόνῳ ἐθεράπευσε. *ead.* Τῆς ἐξ Ἄργους ἐπαιτίου ἀναχωρήσεως) διὰ τὴν ἐξ Ἄργους δηλονότι ἀναχώρησιν, ἐν αἰτίᾳ γενομένην, νῦν ἀκαίρως αὐτὴν προθυμεῖσθαι ἀναλαβεῖν, καὶ ἐπανορθῶσαι τὴν τότε γενομένην ἁμαρτίαν. *l.* 6. Ἀνάληψιν) θεραπείαν. *l.* 7. Ἄλλο τι ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ) ἀντὶ τοῦ, ἄλλο τι δόξαν ἢ κατὰ τὸ αὐτό. ἤτοι, ἤπερ αὐτό. *l.* 9. Ἀπῆγεν) εἰς τοὐπίσω ἔςρεψε. *ead.* Τὸ ὕδωρ ἐξέτρεπε) μετωχέτευεν. *l.* 11. Ὁποτέρωσε ἂν ἐκπίπτῃ) εἰς ὁποτέραν πόλιν ῥέῃ. *l.* 12. Πολεμοῦσιν) ἀλλήλοις δηλονότι. *l.* 13. Βοηθοῦντας) βοηθήσοντας. *l.* 14. Καταβιβάσαι) ἀντὶ τοῦ, ἀνάγκην αὐτοῖς τοῦ καταβῆναι παρασχεῖν.

Pag. 309. *l.* 1. Περὶ τὸ ὕδωρ) πρὸς τῷ ὕδατι. *l.* 3. Τῇ ἐξ ὀλίγου) καιροῦ δηλονότι. *l.* 4. Ἐπειδὴ ἀναχωροῦντες) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 5. Ἀπέκρυψαν) ἑαυτοὺς δηλονότι. ἀφανεῖς ἐγένοντο. ἰδίως μὲν ἐπὶ τῶν ὁπλιζομένων, καὶ οὐκέτι ὁρωμένων, λέγεται ὅτι ἀπέκρυψαν. *ead.* Καὶ σφεῖς ἡσύχαζον) οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 7. Αὖθις ἐν αἰτίᾳ εἶχον) ἐμέμφοντο. *ead.* Καλῶς ληφθέντας) εὐκαίρως καὶ βεβαίως ἀποληφθέντας. *l.* 9. Οἱ μὲν σώζονται) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 10. Σφεῖς δὲ προδίδονται) οἱ Ἀργεῖοι. *l.* 15. Ἢν περιτύχωσι) τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Pag. 310. *l.* 2. Ὁρῶσι δι' ὀλίγου) ἐξαίφνης. *l.* 3. Ἐν τάξει τε ἤδη πάντας) παρατεταγμένους. *l.* 5. Διὰ βραχείας γὰρ μελλήσεως) χωρὶς ἀναβολῆς καὶ μελλήσεως. *l.* 6. Ἡ παρασκευὴ) ἐφόπλισις. *l.* 7. Ἐς κόσμον τὸν ἑαυτῶν) εἰς τὴν σύνταξιν. *l.* 8. Ἕκαςα ἐξηγουμένου) ἀντὶ τοῦ, διατάττοντος, ἑρμηνεύοντος. *l.* 9. Βασιλέως γὰρ ἄγοντος) ἡγεμονεύοντος. ὅρα τὴν τάξιν τῆς ἀρχῆς. πρῶτος, βασιλεύς· δεύτερος, πολέμαρχος· τρίτος, λοχαγός· τέταρτος, πεντηκοντήρ· πέμπτος, ἐνωμοτάρχης· ἕκτη, ἐνωμοτία. *l.* 14. Κατὰ τὰ αὐτὰ χωροῦσι) διὰ τούτων χωροῦσι, καὶ ταχέως διέρχονται.

Pag. 311. *l.* 1. Σχεδὸν γάρτοι πᾶν) σχεδὸν ἅπαν τὸ τῶν Λακεδαιμονίων ςρατόπεδον, ἄρχοντες ἀρχόντων εἰσί. *l.* 2.

Καὶ τὸ ἐπιμελὲς) ἡ ἐπιμέλεια τοῦ πράγματος. *l.* 3. Τοῦ δρωμένου) ἤτοι τῶν ἐπιγινομένων, γινομένων. *l.* 4. Σκιρῖται) λόχος Λακωνικὸς οὕτω λεγόμενος. *l.* 7. Βρασίδειοι) οἱ μετὰ Βρασίδου. *l.* 9. Καὶ παρ' αὐτοὺς) πλησίον. *ead.* Ἡραιῆς) λεγόμενοι δηλονότι. *l.* 13. Οἱ δ' ἐναντίοι) οἱ Ἀργεῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν. *ead.* Αὐτοῖς) τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Pag. 312. *l.* 3. Τῶν ἐς τὸν πόλεμον) τῶν πολεμικῶν. *ead.* Δημοσίᾳ παρεῖχε) ἤτοι, δημοσίᾳ ἤσκει αὐτούς. ἤ, ὥς τινες, ἐξουσίαν παρεῖχε τοῦ ἀσκεῖν αὐτούς. *l.* 6. Τὸ εὐώνυμον κέρας ἔχοντες) τῶν ἀριστερῶν συντάξεων δηλονότι. *l.* 10. Ἑκατέρων, ἢ ξύμπαντας) τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀργείων. *l.* 12. Διὰ τῆς πολιτείας τὸ κρυπτὸν, ἠγνοεῖτο) διὰ τὸ ἔθος εἶναι Λακεδαιμονίοις πάντα κρύφα πράττειν. *l.* 13. Διὰ τὸ ἀνθρώπειον κομπῶδες) διὰ τὸ περὶ τῶν οἰκείων καὶ μάλιστα περὶ τοῦ ἰδίου πλήθους κομπάζειν τοὺς ἀνθρώπους.

Pag. 313. *l.* 1. Παραγενόμενον πλῆθος) ἡ πεντηκοστὺς συνίσταται ἀπὸ ἀνδρῶν ἑκατὸν εἰκοσιοκτώ. ὁ δὲ λόχος, τούτων τετραπλασίων, γίνεται ἀνδρῶν πεντακοσίων καὶ δυοκαίδεκα. οἱ δὲ ἑπτὰ λόχοι, ἄνδρες τρισχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοηκοντατέσσαρες. ὥς τε μετὰ τῶν ἑξακοσίων Σκιριτῶν γίνονται ἄνδρες οἱ πάντες Λακεδαιμονίων, τετρακισχίλιοι ἑκατὸν ὀγδοηκοντατέσσαρες. ἡ γὰρ πεντηκοστὺς ἑκκαίδεκα εἶχε τοὺς πρωτοστάτας· ὁ δὲ λόχος, ἑξήκοντα τέσσαρας. οἱ δὲ ἑπτὰ λόχοι, γίνονται τετρακόσιοι τεσσαρακονταοκτώ. *l.* 3. Ἐν δὲ ἑκάστῳ λόχῳ πεντηκοστύες ἦσαν δ.) ἔχει ἕκαστος λόχος πεντηκοστύας δ, καὶ γίνονται τῶν ζ λόχων πεντηκοστύες κή. ἔχει ἑκάστη πεντηκοστὺς ἐνωμοτίας δ, καὶ γίνονται τῶν ζ λόχων ἐνωμοτίαι ριβ. ἔχει ἑκάστη ἐνωμοτία ἄνδρας λβ· ὡς γίνεσθαι τὸν πάντα στρατὸν, ἄνδρας τρισχιλίους, πεντακοσίους, ὀγδοηκοντατέσσαρας.

Λόχοι ζ.	α	β	γ	δ	ε	ϛ	ζ
Πεντηκοστύες κη.	νννν	νννν	νννν	νννν	νννν	νννν	νννν
Ἐνωμοτίαι ριβ.	ιϛ	ιϛ	ιϛ	ιϛ	ιϛ	ιϛ	ιϛ

l. 4. Ἐνωμοτίαι)

o o o o
o o o o
o o o o
o o o o
o o o o
o o o o
o o o o
o o o o

ἐνωμοτία.

l. 10. Ἐπεὶ δὲ ξυνιέναι ἔμελλον ἤδη) ἀλλήλοις δηλονότι τὰ στρατεύματα. *l.* 14. Τὴν μὲν, μὴ πειρασαμένοις) τουτέστι, τὴν ἀρχήν. *ead.* Τῆς δὲ, μὴ αὖθις) τῆς δουλείας.

Pag. 314. *l.* 11. Καὶ μετὰ τῶν πολεμικῶν νόμων) νόμους πολεμικοὺς λέγει τὰ ᾄσματα, ἅπερ ᾖδον οἱ Λακεδαιμόνιοι μέλλοντες μάχεσθαι, ἢ γράφειν προτρεπτικά. ἐκάλουν δὲ ἐμβατήρια. ἡ δὲ διάνοια, ἕκαστος τῶν Λακεδαιμονίων αὐτοῖς παρεκελεύοντο, ἀγαθοῖς οὖσι, μεμνῆσθαι ἃ μεμαθήκεσαν, καὶ ἠπίσταντο. ἐποίουν δὲ τοῦτο ᾄδοντες. *l.* 13. Εἰδότες ἔργων ἐκ πολλοῦ μελέτην πλείω σώζουσαν) εἰδότες ὅτι τὰ πλείω σώζεται ὑπὸ τῆς ἐν τοῖς ἔργοις μελέτης ἐκ πολλοῦ γεγονυίας.

Pag. 315. *l.* 3. Καὶ μετὰ ταῦτα ἡ ξύνοδος ἦν) ἡ ξυνέλευσις τῶν στρατευμάτων. *l.* 4. Ἐντόνως καὶ ὀργῇ χωροῦντες) ἰσχυρῶς, καὶ σὺν ὀργῇ. *l.* 5. Καὶ ὑπὸ αὐλητῶν) ἤγουν μετά. *l.* 6. Οὐ τοῦ θείου χάριν) ὕμνου δηλονότι. *ead.* Ἀλλ' ἵνα ὁμαλῶς) ἠρεμαίως. *l.* 7. Προσέλθοιεν) καὶ ὅπως, εἰ προσέλθοιεν, μὴ διασπασθείη αὐτῶν ἡ τάξις. *l.* 8. Ἐν ταῖς προσόδοις) ἐν ταῖς προσβολαῖς, ἐν ταῖς ἐνώσεσι. *l.* 14. Προστέλλειν τὰ γυμνὰ ἕκαστον) ἀντι τοῦ σκέπειν. και προσάγειν. ἀπὸ μὲν τοῦ στέλλειν, καὶ στολὴ ὠνομάσθη. ἀπὸ δὲ τοῦ προσάγειν, τὸ προστέλλειν δύναται λέγεσθαι. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἀπάγειν. ἀποστέλλειν. προσάγεσθαι.

Pag. 316. *l.* 3. Τῆς ξυγκλείσεως) καὶ νομίζειν τῷ πεπυκνῶσθαι ὑπ' ἀλλήλων πεφράχθαι, εὐσκεπαστότερον ἤπερ τὸ διεστάναι ἀπ' ἀλλήλων. *l.* 5. Προθυμούμενος ἐξαλλάττειν ἀεὶ) μὴ κατὰ δόρυ τοῦ ἐναντίου ἔχειν τὰ γυμνὰ τοῦ σώματος, τουτέστι, τὰ δεξιά. *l.* 7. Καὶ τότε περιέσχον μὲν) ἐκυκλώσαντο ἐπικάμψαντες. *l.* 13. Εἰς δὲ τὸ διάκενον τοῦτο) τὸ μέσον κενόν.

Pag. 317. *l.* 2. Καὶ ἐσβαλόντας πληρῶσαι) τὸ διάκενον δηλονότι. *ead.* Νομίζων τῷ θ' ἑαυτῶν δεξιῷ) νομίζων τό, τε δεξιὸν τῶν Λακεδαιμονίων ἔτι ὑπερέχειν τῶν ἐναντίων, καὶ τὸ εὐώνυμον τὸ κατὰ τοὺς Μαντινεῖς ἐν ἀσφαλείᾳ ἔσεσθαι, ὡς ἂν μὴ δυνάμενον κυκλωθῆναι. *l.* 7. Μὴ θελῆσαι παρελθεῖν) καὶ οἱ πολέμαρχοι οὐκ ἠθέλησαν ἐς τὸ διάκενον ἀγαγεῖν τοὺς λόχους. *l.* 8. Ὕστερον φευγεῖν) συνέβη δηλονότι. *ead.* Μαλακισθῆναι) χαύνους γενέσθαι. *l.* 9. Καὶ τοὺς πολεμίους φθάσαι) καὶ φθάσαι τοὺς πολεμίους τοῖς Λακεδαιμονίοις προσμῖξαι, πρὶν εἰς τὸ διάκενον παρελθεῖν τοὺς δύο λόχους.

l. 10. Καὶ κελεύσαντος αὐτοῦ) τοῦ Ἄγιδος. *ead.* Ὡς οὐ παρῆλθον) ἤγουν, ἐπὶ τὸ μέρος τῶν Σκιριτῶν. *l.* 14. Ἐπειδὴ γὰρ ἐν χερσὶν ἐγίγνοντο) οἱ Λακεδαιμόνιοι δηλονότι.

Pag. 318. *l.* 6. Καὶ κυκλωσάμενοι ἔτρεψαν) τοὺς Λακεδαιμονίους. *ead.* Ἐς τὰς ἁμάξας) ἀντὶ τοῦ, ἔσω τῶν ἁμαξῶν. *l.* 12. Καὶ πεντελόχοις) ἅμα ἀναγνωςέον πεντελόχοις. *l.* 14. Οὐδὲ εἰς χεῖρας τοὺς πολλοὺς) ἐλθεῖν δηλονότι.

Pag. 319. *l.* 1. Εὐθὺς ἐνδόντας) τραπέντας. *l.* 7. Ἐκυκλοῦτο) ἐκύκλου. *ead.* Τῷ περιέχοντι) τῷ ισχυρῷ. *l.* 14. Ἐπὶ τὸ νικώμενον) μέρος δηλονότι.

Pag. 320. *l.* 10. Οὐδὲ μακρὰ ἦν) ἐπὶ πολὺ διάςημα.

Pag. 321. *l.* 1. Πλείςου δὴ χρόνου) ἤγουν διὰ πλείςου. *l.* 4. Τους νεκροὺς ἐσκύλευον) ἀπεγυμνουν. *l.* 9. Και οἱ ςρατηγοὶ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 11. Οὐκ ἐταλαιπώρησαν) οὐ κακῶς ἔσχον ἐν τῷ πολέμῳ. *ead.* Ἀπογενέσθαι) ἀποβῆναι.

Pag. 322. *l.* 6. Κάρνεια γὰρ αὐτοῖς) τὴν ἐπὶ τῷ Ἀπόλλωνι ἑορτὴν λέγει.

Pag. 323. *l.* 1. Ὡς ἔρημον οὖσαν) τοῦ ςρατεύματος. *l.* 7. Ἐξεπαυσαντο) ἀπέκαμον τοῦ περιτειχίζειν. *l.* 13. Ἐπειδὴ τὰ Κάρνεια ἤγαγον) ἑώρτασαν.

Pag. 324. *l.* 1. Ἦσαν δὲ αὐτοῖς) ἐν τῷ Ἄργει. *l.* 2. Ἐπιτήδειοι) φίλοι. *ead.* Τὸν δῆμον τὸν ἐν Ἄργει καταλῦσαι) τὴν δημοκρατίαν. *l.* 4. Ἐδύναντο πείθειν τοὺς πολλοὺς) ἤγουν, καταπεῖσαι ὁμολογῆσαι καὶ συνθέσθαι. *l.* 11. Καὶ γενομένης πολλῆς ἀντιλογίας) ἐν τῷ Ἄργει. *l.* 13. Πράσσοντες ἤδη) τὸ τῆς ἑνώσεως. *ead.* Καὶ ἐκ τοῦ φανεροῦ τολμῶντες) ἤγουν, ἀναισχυντοῦντες, καὶ εἰς τὸ φανερὸν λέγοντες.

Pag. 325. *l.* 1. Καττάδε δοκεῖ) Δωριςὶ, ἀντὶ τοῦ κατὰ τάδε. *l.* 7. Ἐξ Ἐπιδαύρου) ἐξελθεῖν δηλονότι.

Pag. 326. *l.* 1. Ἴμ ἐπὶ κακῷ) αὐτῆς τῆς γῆς δηλονότι. *l.* 9. Οἴκαδ' ἀπιάλλειν) ἐπιπέμπειν, ςέλλειν.

Pag. 328. *l.* 4. Τοις δὲ ἔταις καττὰ πάτρια δικάζεσθαι) τοῦς δὲ πολιτευομένους ἐν μιᾷ ἑκάςῃ πόλει, δι' ἀλλήλων λύειν τὰ διάφορα. *l.* 8. Τὰ πράγματα τιθέμενοι) διατιθέμενοι, οἰκονομοῦντες. *l.* 10. Τὰ τείχη ἐκλιπόντες) τῆς Ἐπιδαυρου. *l.* 12. Καὶ τά τε ἄλλα θυμῷ ἔφερον) ἐφέροντο. *l.* 13. Ἀμφότεροι πρέσβεις) Ἀργεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 329. *l.* 3. Καὶ τοὺς Ἀργείους ἑώρα) ἀποςάντας,

Pag. 330. *l.* 1. Ἐκ τῆς ξυμμαχίας) τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 331. *l.* 2. Οὐκ ἐπιτηδείως πρότερον) συμφερόντως τοῖς Λακεδαιμονίοις, ἁρμοζόντως. *l.* 4. Καὶ ἀναθαρσήσας) ἀναλαβόντες αὖθις ἐλπίδας ἀγαθάς. *ead.* Ἐπέθεντο τοῖς ὀλίγοις) τοῖς ἐναντίοις ὀλιγαρχοῦσι. *l.* 5. Τηρήσαντες αὐτὰς τὰς γυμνοπαιδίας) ἑορτὴ τῶν Λακεδαιμονίων, ἐν ᾗ γυμνοὶ ἠγωνίζοντο. *l.* 6. Ἐν τῇ πόλει) τῶν Ἀργείων. *l.* 8. Μετεπέμποντο οἱ φίλοι) οἱ ἐν τῷ Ἄργει. *l.* 9. Οὐκ ἦλθον ἐκ πλείονος) ἤτοι πρὸ πλείονος χρόνου. *l.* 11. Δεομένων τῶν διαπεφευγότων) ἤγουν, καὶ ταῦτα δεομένων. *l.* 13. Γυμνοπαιδίας ἦγον) ἑώρταζον.

Pag. 332. *l.* 7. Πάλιν προσαγόμενός τε) οἰκειούμενος. *l.* 8. Σφᾶς ὠφελήσειν) τοὺς Ἀργείους δηλονότι τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Ἐς θάλασσαν) ἕως τῆς θαλάσσης. *l.* 11. Τειχισμὸν) τῶν Ἀργείων.

Pag. 333. *l.* 3. Ὑπῆρχε δέ τι αὐτοῖς) τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 4. Αὐτόθεν πρασσόμενον) ἐκ τοῦ Ἄργους. *l.* 10. Καὶ διελύθησαν κατὰ πόλεις) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 13. Οἱ γὰρ πολλοὶ αὐτῶν) τῶν φυγάδων τῶν Ἀργείων, ἐν τῇ Φλιασίᾳ κατῴκηντο. *l.* 14. Κατέκλεισαν δὲ) τουτέστι, τῶν εἰσαγωγίμων ἢ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ἀπέκλεισαν.

Pag. 334. *l.* 1. Ξυνωμοσίαν) ἔνορκον ξυμμαχίαν. *l.* 5. Ἐκείνου ἀπάραντος) ἀντὶ τοῦ ἀναπεισθέντος.

Pag. 335. *l.* 6. Οὐδετέρων ὄντες) γράφεται, μεθ' ἑτέρων, τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. *l.* 11. Πρὶν ἀδικεῖν τι τῆς γῆς) βλάπτειν. *l.* 13. Καὶ τοῖς ὀλίγοις λέγειν) διηριθμημένοις καὶ ἐντίμοις.

Pag. 336. *l.* 3. Ἐπειδὴ οὐ πρὸς τὸ πλῆθος) ἐπειδὴ οὐ παρὰ τῷ δήμῳ κελεύετε ἡμᾶς ποιεῖσθαι τοὺς λόγους, ἵνα μὴ συνεχοῦς ῥήσεως γινομένης, καὶ ἐναποτεινομένου λόγου, ὑποπτεύσῃ τὸ πλῆθος ὑμῶν ἀπατᾶσθαι, ὡς ἂν ἅπαξ ἀκούσαντες πιθανῶν μὲν λόγων, ἐλέγχους δὲ οὐ παρεχομένων, οὐδ' ἀποδείξεις, γιγνώσκομεν γὰρ ὅτι ταῦτα ὑπονοήσαντες, πρὸς τοὺς ἄρχοντας ὑμῶν μόνους ἠγάγετε ἡμᾶς. ὃ ὑμεῖς οἱ προεστῶτες ἀσφαλέστερον ποιήσετε. ἕκαστον γὰρ ὃ λέγομεν δοκιμάζοντες, πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως ἔχειν ἀποκρίνετε. τουτέστι, διὰ πλειόνων λόγων κρίνετε. Ἐν πᾶσιν ὁ Θουκυδίδης ἔφυγε τὴν συνήθειαν, οὐχ ἥκιστα δὲ ἐνταῦθα. ἀντὶ γὰρ δημηγο-

ρίας διάλογόν τινα τῶν Μηλίων καὶ Ἀθηναίων ἐτόλμησε συνθεῖναι. *l.* 5. Ἀκούσαντες ἡμῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 6. Γιγνώσκομεν γὰρ ὅτι τοῦτο φρονεῖ) βούλεται. τοῦτό ἐστι σκοπὸς τῆς εἰς τοὺς Ἕλληνας προσαγωγῆς. *ead.* Ἡ ἐς τοὺς ὀλίγους ἀγωγὴ) προσαγωγή. *l.* 12. Ἡ μὲν ἐπιείκεια τοῦ διδάσκειν καθ' ἡσυχ.) τῆς μὲν περὶ τοὺς λόγους εὐγνωμοσύνης οὐκ ἄν τις μέμψαιτο ὑμῖν· ἠρέμα γὰρ καὶ κατὰ σχολὴν ἀλλήλους ἀξιοῦτε πείθεσθαι. ἤδη δὲ πολεμοῦντες ἡμῖν, οὐκέτι εὐγνωμονεῖτε, οὐδὲ ὅμοια οἷς λέγετε ποιεῖτε. κριταὶ γὰρ ἥκετε τῶν λόγων ὧν λέγετε αὐτοί. καὶ γνώριμον ἡμῖν τὸ τέλος ἐκ τῆς κρίσεως, ὅτι νικῶντες μὲν ὑμᾶς τοῖς δικαίοις, καὶ διὰ τοῦτο μὴ θέλοντες προσχωρεῖν, εἰς πόλεμον εὐθὺς καταστησόμεθα· πεισθέντες δὲ ἴσως δικαιότερα ἡμῶν λεγόντων, δουλείαν καθ' αὑτῶν καταψηφισόμεθα. *l.* 15. Τῶν λεχθησομένων) ὑπό τε ὑμῶν καὶ ἡμῶν δηλονότι.

Pag. 337. *l.* 1. Καὶ τὴν τελ.) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ὁρῶμεν ἡμῖν δηλονότι. *l.* 4. Εἰ μὲν τοίνυν ὑπονοίας τῶν μελλόντων) εἰ μὲν ὑπονοήσαντες περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι, συνεληλύθατε, ἢ ἄλλο τι σκεψόμενοι, καὶ μὴ περὶ σωτηρίας τῆς δυνάμεως ἐκ τῶν παρόντων, ἡσυχίαν ἄγοιμεν ἄν· εἰ δὲ περὶ τοῦ δύνασθαι σωθῆναι συνεληλύθατε, λέγοιμεν ἄν. *l.* 5. Ἢ ἄλλο τι, ξυνήκετε) τὸ ἢ, ἀντὶ τοῦ εἴπερ. *l.* 8. Εἰκὸς μὲν καὶ ξυγγνώμη) εἰκὸς ἡμᾶς, ἐν τοιούτῳ καθεστῶτας, ἐπὶ πολλὰ καὶ ἐπινοοῦντας καὶ λέγοντας τρέπεσθαι. καὶ σὺ συγγινώσκετε ἡμῖν ὑποπτεύουσιν. *l.* 13. Μετ' ὀνομάτων καλῶν) λέξεων εὐπρεπῶν.

Pag. 338. *l.* 6. Ἐπισταμένους πρὸς εἰδ.) ἐπισταμένων καὶ ὑμῶν καὶ ἡμῶν. *ead.* Ἐν τῷ ἀνθρωπείῳ λόγῳ) ὁ ἀνθρώπινος λογισμὸς (φασὶ) τότε τὸ δίκαιον ἐξετάζει ὅταν ἴσην ἰσχὺν ἔχωσιν οἱ κρινόμενοι· ὅταν δὲ οἱ ἕτεροι προέχωσιν ἰσχύϊ, προστάττουσι πᾶν τὸ δυνατὸν, καὶ οἱ ἥττονες οὐκ ἀντιλέγουσιν. *l.* 9. Ἡ μὲν δὴ νομίζομέν γε) ἐπειδὴ ὑμεῖς, ὦ Ἀθηναῖοι, τοῦ συμφέροντος μᾶλλον ἀξιοῦτε στοχάζεσθαι, νομίζομεν ἡμῖν προσήκειν μὴ καταλύειν τὸ κοινὸν ἀγαθόν. τουτέστι, τὸ πρᾴως τοῖς ἀσθενεστέροις χρῆσθαι. δεῖ γὰρ τοῖς κινδυνεύουσι τὰ προσήκοντα καὶ τὰ δίκαια νέμεσθαι, καὶ μᾶλλον τῆς φιλανθρωπίας, ἤπερ τοῦ πρὸς ἀκρίβειαν δικαίου τυγχάνειν τοὺς ἥττονας. ὃ δὴ καὶ ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν, ὦ Ἀθηναῖοι. εἰ γὰρ δὴ μὴ πρᾴως χρήσεσθε ἡμῖν, αὐτοὶ σφαλέντες ποτὲ παράδειγμα πάντως

τοῖς ἄλλοις γενήσεσθε. μεγάλως γὰρ ὑμᾶς οἱ νικήσαντες τιμωρήσονται καὶ αὐτοὶ, τοὺς περὶ ἡμᾶς χαλεποὺς γενομένους.

Pag. 339. *l.* 2. Σφαλέντες ἂν) τοῦ δικαίου. *l.* 4. Ἡμεῖς δὲ τῆς ἡμετέρας) ἂν καὶ καταλυθῇ (φασὶν) ἡμῶν τὰ τῆς ἡγεμονίας, οὐκ ἀθυμοῦμεν περὶ τῆς καταστροφῆς. Λακεδαιμόνιοι γὰρ, καὶ πάντες οἱ ἄρχειν εἰωθότες ἑτέρων, οὐ χαλεπῶς τοῖς νικηθεῖσι προσφέρονται. ὥστε οὐ Λακεδαιμονίους δέδιμεν, ἀλλὰ τοὺς ὑπηκόους. οὗτοι γὰρ οὐκ εἰωθότες ἑτέρων ἄρχειν, ἐπειδὰν κρατήσωσι τῶν ἀρχόντων, ὠμότατα αὐτοῖς χρῶνται. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτου ἐν ἀδήλῳ κείσθω ὅπως ποτὲ ἕξει. *l.* 8. Τῶν ἀρξάντων) τοῦ πολέμου δηλονότι. *l.* 10. Ὡς δὲ ἐπ' ὠφελείᾳ) ὅτι δὲ ἐπ' ὠφελείᾳ πάρεσμεν, τοῦτο δηλώσομεν. βουλόμεθα γὰρ ἄνευ πραγμάτων αὐτοί τε ὑμῶν ἄρξαι. καὶ ὑμᾶς σωθῆναι συμφερόντως καὶ ἡμῖν καὶ ὑμῖν. *l.* 12. Βουλόμενοι ἀπόνως μὲν) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι πρεσβεύουσιν. *l.* 13. Ἀμφοτέροις) καὶ ἡμῖν καὶ ὑμῖν.

Pag. 340. *l.* 1. Καὶ πῶς χρήσιμον) πῶς (φασὶν) ὁμοίως χρήσιμον ὥσπερ ὑμῖν, ἄρξαι, οὕτως ἡμῖν, δουλεῦσαι; *l.* 3. Ὅτι ὑμῖν μὲν πρὸ τοῦ τὰ δεινότατα) ὅτι ὑμεῖς μὲν, ἂν εὐθὺς ὑπακούσητε, οὐδὲν δεινὸν πείσεσθε· ἡμεῖς δὲ, εἰ μὴ διαφθείρωμεν ὑμᾶς, ἕξομεν ὑμῖν εἰς δέον χρῆσθαι. *l.* 9. Οὐ γὰρ τοσοῦτον ἡμᾶς) ἐχθροὺς μὲν ὑμᾶς ἔχοντες, οὐδὲν βλαβησόμεθα, μᾶλλον δὲ ὠφεληθησόμεθα, τεκμήριον τῆς ἰσχύος ἡμῶν καὶ δήλωμα τοῖς ἀρχομένοις παρέχοντες, τὸ ὑμᾶς καταδουλώσασθαι· εἰ δὲ φίλους ποιησόμεθα, διὰ τὴν ἡμετέραν ἀσθένειαν τοῦτο δρᾶσαι νομισθησόμεθα, ὡς φοβούμενοι ὑμᾶς. *l.* 12. Σκοποῦσι δ' ὑμῶν οὕτως) εἰπόντων τῶν Ἀθηναίων ὅτι οἱ σύμμαχοι ἀσθένειαν ἡμῶν καταγνώσονται, οἱ Μήλιοι ὑποφέροντες φασὶν, εἰ οἱ ὑπήκοοι ὑμῶν τοῦτο κρίνουσιν εὔλογον, ὥστε ἐν τῷ αὐτῷ τιθέναι καὶ ὁμοίως ἀξιοῦν καταδουλοῦσθαι τούς τε μηδὲν προσήκοντας ὑμῖν, ὥσπερ ἡμᾶς, καὶ τοὺς ἀποίκους μὲν ὑμῶν ὄντας, ἀποστάντας δὲ, καὶ διὰ τοῦτο χειρωθέντας.

Pag. 341. *l.* 1. Δικαιώματι γὰρ οὐδετέρους ἐλλείπειν ἡγοῦνται) οἱ ὑπήκοοι ἡμῶν δικαιολογίας μὲν οὔτε τοὺς ἡμετέρους ἀποίκους ἀποστάντας, οὔτε τοὺς μὴ προσήκοντας ἀπορεῖν ἡγοῦνται· τοὺς δὲ μὴ καταστραφέντας ὑπὸ ἡμῶν, οὐχὶ διὰ τὸ δίκαιον, ἀλλὰ δι' ἰσχὺν μένειν ἐλευθέρους, καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς μὴ ἐπιέναι, οὐ διὰ δικαιοσύνην, ἀλλὰ φοβουμένους.

ὥστε εἰ καταστραφείητε, οὐ μόνον ἡμῖν περιέσται τὸ πλεόνων ἄρχειν, ἀλλὰ καὶ ἀσφάλεια πρόσεσται, ὡς ἂν μὴ καταφρονουμένοις ὑπὸ τῶν συμμάχων. *l.* 5. Ἄλλως τε καὶ νησιῶται) ἰσχύοντες ταῖς ναυσὶ μᾶλλον ἢ κατὰ τὴν ἤπειρον. *l.* 7. Ἐν δ' ἐκείνῳ οὐ νομίζετε ἀσφάλειαν) ἐν δ' ἐκείνῳ οὐχ ἡγεῖσθε ἀσφάλειαν εἶναι, ἐν τῷ μὴ πειρᾶσθαι τοὺς μὴ προσήκοντας καταστρέφεσθαι; δεῖ γὰρ, ὥσπερ ὑμεῖς, ἐκκρούσαντες ἡμᾶς τῆς δικαιολογίας, ἀξιοῦτε πείθειν ὥστε ὑπακούειν ὑμῖν, στοχαζόμενοι τοῦ ὑμῶν αὐτῶν συμφέροντος, οὕτω καὶ ἡμᾶς περὶ τοῦ ἡμῖν αὐτοῖς λυσιτελοῦς πειρᾶσθαι διδάσκειν ὅτι καὶ ὑμῖν τὸ αὐτὸ σύμφορον. τουτέστι, τὸ μὴ καταδουλώσασθαι τοὺς μὴ προσήκοντας. τοὺς γὰρ μηδετέροις ξυμμαχοῦντας πῶς οὐ ποιήσετε πολεμίους, ἐπειδὰν ἀποβλέψαντες εἰς τὴν γνώμην ὑμῶν, ὑποπτεύωσι καὶ αὐτοῖς ἐπιστρατεύσειν; κἀν τούτῳ τί ἄλλο ἢ καὶ τοὺς πρόσθεν πολεμίους αὐξήσετε, καὶ τοὺς μὴ διανοηθέντας ὑμῖν τὴν ἀρχὴν πολεμεῖν, ἄκοντας αὐτὸ ποιεῖν ἀναγκάσετε; *l.* 12. Ὅσοι γὰρ νῦν μηδετέροις ξυμμαχοῦσι) μήτε τοῖς Ἀθηναίοις, μήτε τοῖς Λακεδαιμονίοις. *ead.* Πῶς οὐ πολεμώσεσθε) εἰς πόλεμον ἐμβαλεῖτε.

Pag. 342. *l.* 1. Ὅταν ἐς τάδε) τὰ ἡμέτερα πάθη. *l.* 5. Οὐ γὰρ νομίζομεν ἡμῖν τ.) οὐ γὰρ νομίζομεν τοὺς ἐλευθέρους τῶν ἠπειρωτῶν ἡμῖν ἔσεσθαι πολεμίους. μὴ δεδιότες γὰρ ἡμᾶς, ὡς ἂν κατὰ γῆν οὐ μέλλοντας αὐτοῖς ἐπιστρατεύειν, πολλὴν μέλλησιν τοῦ φυλάττεσθαί τε ἡμᾶς καὶ πολεμεῖν ποιήσονται. τοὺς δὲ ἐν ταῖς νήσοις ἐλευθέρους, ὥσπερ ὑμᾶς, καὶ τοὺς ὑπακούοντας μὲν ἤδη, διὰ δὲ τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ μὴ ἑκοντὶ ὑπακούειν, παροξυνομένους καὶ ταραττομένους, τούτους ἡγούμεθα, εἰ περιίδοιμεν ὑμᾶς ἐλευθέρους, ἐπαρθέντας ἀλογίστως, καὶ ἀντιστάντας ἡμῖν, αὐτούς τε καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς εἰς κίνδυνον καταστήσειν. *l.* 6. Τῷ ἐλευθέρῳ) ἐπὶ τῇ ἐλευθερίᾳ αὐτῶν. *l.* 9. Τῆς ἀρχῆς τῷ ἀναγκαίῳ) τῇ ἀνάγκῃ τῆς ἀρχῆς. ἤγουν τῇ δουλείᾳ. *l.* 12. Ἦπου ἄρα, εἰ τοσαύτην) εἰ ὑμεῖς τε, ὦ Ἀθηναῖοι, σπουδὴν ποιεῖσθε πολλὴν ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀφαιρεθῆναι τῆς ἡγεμονίας, καὶ οἱ δουλεύοντες ὑμῖν, ὑπὲρ τοῦ ἀπαλλαγῆναι τῆς ὑμετέρας ἀρχῆς διακινδυνεύειν θέλουσι, πῶς ἡμεῖς, οἱ ἔτι ἐλεύθεροι ὄντες, οὐκ ἂν κάκιστοι καὶ δειλότατοι κριθείημεν, μὴ πάντα κίνδυνον ὑπομείναντες πρὸ τοῦ δουλεῦσαι;

Pag. 343. *l.* 3. Ἐπεξελθεῖν) εἰς τέλος ἐργάσασθαι. *l.* 4.

Οὐκ, ἤν γε σωφρόνως βουλεύησθε) ἐὰν σωφρόνως βουλεύσησθε, οὐ καταστήσετε ὑμᾶς αὐτοὺς εἰς κίνδυνον. οὐ γὰρ περὶ ἀρετῆς ἀγωνίζεσθε. καὶ γὰρ ἐλάσσονες ἡμῖν ὄντες, αἰσχρὸν ἡγήσασθε τὸ αἰσχύνην ὀφλεῖν. περὶ δὲ σωτηρίας ὑμῖν ἡ βουλὴ πρόκειται· διὸ χρὴ μὴ ἀνθίστασθαι τοῖς πολλῷ κρείττοσιν. *l.* 8. Ἀλλ᾽ ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολεμίων) ὀρθῶς ἐπιστάμεθα τὰ τῶν πολεμίων τυχῃ μᾶλλον ἢ πλήθους ὑπεροχῇ κρινόμενα. προσέχετε δὲ, και τοῦτο γιγνώσκομεν, ὅτι τὸ μὲν εὐθὺς εἶξαι, οὐδεμίαν ἐλπίδα ἐλευθερίας ἔχει· ἐν δὲ τῷ ἀνθίστασθαι, ἐλπίς τις ὑπολειπεται τοῦ καταπρᾶξαι ὀρθῶς. *l.* 13. Ἐλπὶς δὲ κινδύνῳ παραμύθιον οὖσα) τοὺς ἐν κινδύνῳ καθεστῶτας αὐτὸ μόνον παρηγοροῦσιν, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐν δυνάμει τυγχάνοντας, κἂν σφαλῇ ποτε ἡ ἐλπὶς, οὐ κατέλυσε παντελῶς, διὰ τὸ ὑπολείπεσθαι δύναμιν αὐτοῖς· οἱ δὲ περὶ πάντων ὧν ἔχουσιν ἀγωνιζόμενοι ἐπ᾽ ἀδήλῳ ἐλπίδι, ἐπειδὰν ἡ ἐλπὶς σφαλῇ, ἅμα τε ἔγνωσαν ὅτι ἐσφάλησαν, καὶ οὐδὲν αὐτοῖς ὑπολείπεται ἐν ᾧ γνωρίσαντες τὸ ἀβέβαιον τῆς ἐλπίδος, ἐπιφυλάξονται. ὃ ὑμεῖς, ὦ Μήλιοι, ἀσθενεῖς ὄντες, καὶ μηδεμιᾷ μάχῃ ἐξαρκέσαι δυνάμενοι, μὴ πάθητε, τὸ ἐλπίδι πιστεῦσαι· μηδὲ τοῖς πολλοῖς ὁμοιωθῆτε, οἳ δυνάμενοι σώζεσθαι, ἐπειδὰν ὑπὸ τῶν φανερῶν ἐλπίδων καταλειφθῶσιν, ἐπὶ τὰς ἀφανεῖς καταφεύγουσι, μαντικήν τε καὶ χρησμὸν δηλαδὴ, καὶ ὅσα τοιαῦτα λυμαίνεται ἀνθρώπους, ἐν ἐλπίδι ποιοῦντες. Ἐλπὶς δὲ κινδύνου παραμύθιον οὖσα. τὸ ἐλπὶς κινδύνου παραμύθιον, σφόδρα βραχέως εἴρηται. τὸ δὲ, δάπανος γὰρ (τουτέστι δαπανηρὰ) ἡ ἐλπὶς, καὶ αὐτὸ μὲν βραχὺ, δύναται δὲ τοιοῦτόν τι, ὅτι οἱ ἐλπίζοντές τινες τεύξεσθαι, πολλὰ προσδαπανῶσι, καὶ προσαναλίσκουσι. τὸ δὲ ἐπι ῥοπῆς, καθὰ καὶ τὸ προτεθὲν Ὁμηρικὸν δηλονότι. — ἐπι ξυροῦ ἵσταται ἀκμῆς. τουτέστι, μιᾷ μάχῃ μόγις ἐξαρκεῖν δυνάμενοι. ἔνιοι δὲ ἀπὸ τῶν ἐν μιᾷ ῥοπῇ καὶ πληγῇ ζώων ἀναιρουμένων τὸ ὄνομά φασι πεποιῆσθαι.

Pag. 344. *l.* 4. Μηδε ὁμοιωθῆναι τοις πολλοῖς) τοῖς ἀπαιδεύτοις. *ead.* Οἷς παρὸν ἀνθρωπείως) κατὰ τὸ ὀφειλόμενον τῷ ἀνθρωπείῳ γένει. *l.* 9. Χαλεπὸν μὲν καὶ ἡμεῖς) τὸ ἑξῆς, πρὸς δυναμιν τε τὴν ὑμετέραν καὶ τὴν τύχην ἀγωνίζεσθαι. τὸ δὲ, εἰ μὴ ἀπὸ τοῦ ἴσου ἔσται, ὅτι πρὸς ἄνισόν τε καὶ τύχην καὶ δυναμιν τὴν ὑμετέραν ἀγωνιζόμεθα. *l.* 13. Τῷ ἐλλειποντι) τῇ ἀσθενείᾳ ἡμῶν.

Pag. 345. *l.* 3. Θρασυνόμεθα) ἤγουν ἀνθιστάμεθα. *l.* 6. Ἐς τὸ θεῖον νομίσεως) νομίσεως μὲν εἶπε διὰ τὰ νενομισμένα. εἰς σφᾶς δὲ αὐτοὺς βουλήσεως, τῆς εἰς ἀνθρώπους δηλονότι φησὶ προαιρέσεως. *l.* 7. Ἡγούμεθα γὰρ τό, τε θεῖον) ὁ νοῦς, οὐκ ἔλαττον ἡγούμεθα εὐμενεῖς ἡμῖν ἔσεσθαι τοὺς θεοὺς ἤπερ ὑμῖν. οὐδὲν γὰρ ἔξω πράττομεν οὔτε τῶν εἰθισμένων περὶ τοὺς θεοὺς, οὔτε τῶν πρὸς ἀνθρώπους δικαίων. τό, τε γὰρ θεῖον θεραπεύομεν κατὰ τὸ κοινὸν πάντων ἀνθρώπων ἔθος, τούς τε ἀνθρώπους ἡγούμεθα φύσει γεγονέναι πρὸς τὸ ἄρχειν ὧν κρατοῦσιν. ὥστε οὔτε αὐτοὶ νομοθετήσαντες περὶ τοῦ ἄρχειν, οὔτε κειμένῳ νόμῳ πρῶτοι χρησάμενοι, παραλαβόντες δὲ τοῦτον, καὶ τοῖς ἔπειτα καταλείψοντες, ἄρχομεν ὧν ἂν κρατήσωμεν· εἰδότες ὅτι καὶ ὑμεῖς, καὶ ἄλλος ὁστισοῦν ἐν τῇ ὁμοίᾳ δυνάμει γενόμενος ἡμῖν τὸ αὐτὸ ἂν ἔπραττεν. *l.* 14. Καὶ πρὸς μὲν τὸ θεῖον, οὕτως ἐκ τοῦ εἰκότος οὐ φοβούμεθα ἐλασσώσεσθαι) ὥστε οὐ διὰ ταῦτα φοβούμεθα ἔλαττον ὑμῶν εὐμενὲς ἕξειν τὸ θεῖον. ἐπεὶ δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους δοκεῖτε βοηθήσειν ὑμῖν, αἰσχρὸν νομίζοντας περιϊδεῖν τοὺς ἀποίκους πολεμουμένους, τὸ μὲν ὑμῶν μακαρίζομεν ἀπειρόκακον, τὸ δὲ ἄφρον οὐκ ἐπαινοῦμεν. Λακεδαιμόνιοι γὰρ πρὸς μὲν ἀλλήλους καὶ τὴν κοινὴν πολιτείαν, τὰ πλεῖστα μετ᾽ ἀρετῆς πράττουσι, πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους ὅπως ἔχουσι, μάλιστα ἄν τις ὑμῖν ἐν βραχεῖ δηλώσειεν, καίτοι πολλὰ εἰπεῖν ἔχων, ὅτι πάντων ἀνθρώπων ὧν ἴσμεν ἐκφανέστατα, Λακεδαιμόνιοι ἐν ταῖς πρὸς ἀλλήλους ξυναλλαγαῖς, τὰ μὲν ἑαυτοῖς ἡδέα, ταῦτα καὶ καλὰ νομίζουσι, τὰ δὲ συμφέροντα αὐτοῖς, καὶ μὴ δίκαια. ὥστε οὐκ ἔστιν ἀλογίστως διανοεῖσθαι περὶ τῆς σωτηρίας ὑμῶν, προσδεχομένων τὴν παρ᾽ ἐκείνων βοήθειαν.

Pag. 346. *l.* 11. Ἡμεῖς δὲ κατ᾽ αὐτὸ τοῦτο) εἰπόντων τῶν Ἀθηναίων ὅτι Λακεδαιμόνιοι τοῦ ὑμετέρου συμφέροντος οὐ στοχάζονται, φασὶν οἱ Μήλιοι, ὅτι διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον τοὺς Λακεδαιμονίους πιστεύομεν καὶ μάλιστα ἕξειν ἡμῖν βοηθοὺς, ὅπως μὴ τοῖς μὲν εὐνοοῦσι τῶν Ἑλλήνων ἄπιστοι φανῶσιν, ὑμᾶς δὲ τοὺς πολεμίους ὠφελήσωσι, προδόντες ἡμᾶς τοὺς συμμάχους.

Pag. 347. *l.* 1. Οὐκοῦν οἴεσθε) ἀλλ᾽ οὖν, ὥσπερ ἴστε, συμφέρει μὲν τὸ μετ᾽ ἀσφαλείας ἕκαστα πράττειν, τὸ δὲ καλὸν καὶ τὸ δίκαιον διὰ κινδύνων περιγίγνεται. Λακεδαιμόνιοι δὲ

τοὺς κινδύνους περιΐστανται. *l.* 5. Ἀλλὰ καὶ τοὺς κινδύνους) ἀλλὰ καὶ τὸν κίνδυνον αὐτοὺς τὸν ὑπὲρ ἡμῶν ἀναδέξασθαι ἡγούμεθα, καὶ πεπείσμεθά γε μᾶλλον ὑπὲρ ἡμῶν ἢ ὑπὲρ ἄλλων αὐτοὺς διακινδυνεύσειν. εἴς τε γὰρ τὰς χρείας ὠφέλιμοι τυγχάνομεν αὐτοῖς, ἐγγὺς τῆς Πελοποννήσου κείμενοι, διὰ συγγένειαν. *l.* 10. Τὸ δ᾽ ἐχυρὸν γε τοῖς ξυναγωνιουμένοις) τοῖς ἐπὶ συμμαχίαν (φησὶ) παρακαλουμένοις ἐχυρὸν φαίνεται πρὸς τὸ βοηθῆσαι, οὐχ ἡ εὔνοια τῶν παρακαλούντων, ἀλλ᾽ ἡ δύναμις αὐτῶν, ἣν Λακεδαιμόνιοι μᾶλλον τῶν ἄλλων ἐξετάζουσι, καὶ διὰ τὸ ἐχυρῶς ἐξετάζειν, καὶ τῇ ἰδίᾳ δυνάμει πολλάκις ἀπιστοῦσι. διὰ τοῦτο γέ τοι μετὰ συμμάχων πολλῶν ἐπιστρατεύουσι τοῖς πέλας. ὥστε οὐκ εἰκὸς αὐτούς, ἡμῶν θαλαττοκρατούντων, εἰς νῆσον ἕνεκεν ὑμῶν περαιώσασθαι, εἰδότας ὅτι κατὰ τοῦτο ἥττους ἡμῶν εἰσιν.

Pag. 348. *l.* 3. Οἱ δὲ καὶ ἄλλους ἂν ἔχοιεν πέμψαι) ἀλλὰ εἰ καὶ αὐτοὶ πλεῦσαι ὀκνήσουσιν, ἔχουσί γε συμμάχους ἄλλους ἡμῖν πέμψαι βοηθούς. *l.* 4. Πολὺ δὲ τὸ Κρητικὸν πέλαγος) μεγάλου τε ὄντος τοῦ Κρητικοῦ πελάγους, δι᾽ οὗ πέμψουσι τὴν βοήθειαν. μᾶλλον γὰρ οἱ πεμφθέντες δυνήσονται, λαθόντες ὑμᾶς θαλαττοκρατοῦντας, σωθῆναι πρὸς ἡμᾶς, ἤπερ ὑμεῖς οἱ κρατοῦντες τῆς θαλάσσης, συλλαβεῖν αὐτούς. εἰ δὲ καὶ τούτου διαμάρτοιεν, τὴν γῆν ὑμῶν δῃώσουσι, καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους, ὅσους Βρασίδας οὐκ ἐπῆλθε, χειρώσονται· ὥστε ὑμῖν οὐ περὶ τῆς μὴ προσηκούσης τῆς ἡμετέρας ὁ ἀγὼν ἔσται, ἀλλὰ περὶ τῆς τῶν συμμάχων καὶ τῆς ὑμετέρας. *l.* 11. Τούτων μὲν καὶ πεπειραμένοις) τούτων μὲν καὶ ὑμεῖς πεπείρασθε, καὶ οὐκ ἀνεπιστήμονές ἐστε ὅτι οὐδέποτε Ἀθηναῖοι, πολιορκοῦντες ἑτέρους, ἀπεχώρησαν διὰ τὸ φοβηθῆναι περὶ τῶν συμμάχων, ἢ περὶ τῆς γῆς τῆς ἑαυτῶν δῃουμένης. ἐκεῖνο δὲ ἐνθυμούμεθα, ὅτι περὶ σωτηρίας βουλευόμενοι, οὐδὲν ἐν τοσούτοις λόγοις εἰρήκατε σωτήριον, καὶ δυνάμενον πεῖσαι ὅτι δύναται σώζειν. ἀλλὰ τὰ μὲν ἰσχυρότερα ὑμῶν, ἐλπίδες εἰσὶ μέλλουσαι· τὰ δὲ ὑπάρχοντα, ὡς πρὸς τὰ ἡμέτερα, παντελῶς εἰσι σμικρά. πάνυ τε δὴ ἀλόγιστοι καθεστήκατε, εἰ μὴ καθ᾽ ἑαυτοὺς γενόμενοι βουλεύσησθε φρονιμώτερον. οὐ γὰρ δὴ εἰκότως ἐπὶ τὴν μάλιστα λυμαίνουσαν τοὺς ἀνθρώπους αἰσχύνην καταφεύξεσθε, δι᾽ ἣν πολλοί, καίπερ ὁρῶντες ὅτι εἰς κίνδυνον ἔρχονται, ὅμως φεύγοντες τὸ ἀπρεπὲς τοῦ ὀνόματος (ταυτ-

ἐςι τὸ ὑπακούειν, ἔχον τὶ ποιητικὸν αἰσχύνης. τοῦτο γάρ ἐςι τὸ ἐπαγωγὸν) συμφοραῖς μεγίςαις περιέπεσον, καὶ αἰσχύνην μείζονα προσέλαβον ἧς ἔφευγον. ἀντὶ τοῦ, ἀνοήτους αὐτοὺς συνέβη νομίζεσθαι, καὶ οὐ δοκεῖν διὰ τύχην πταῖσαι. ἐν γὰρ τῷ ἢ τύχῃ, ὁ ἢ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ ἤπερ κεῖται. ὑμεῖς οὖν φυλάξεσθε τὴν πάντα λυμαινομένην αἰσχύνην, ἂν εὖ βουλεύσησθε· καὶ μὴ ἀπρεπὲς ἡγήσεσθε ὑπακοῦσαι πόλει τῇ μεγίςῃ, καὶ προκαλουμένῃ ὑμᾶς ἐπὶ μετρίοις, ὥςε συμμάχους γενέσθαι, ἔχοντας τὴν ὑμετέραν γῆν ὑποτελῆ. αἱρέσεως οὖν προκειμένης ἢ πολεμεῖν, ἢ ζῆν ἀσφαλῶς, μὴ τὸ χεῖρον ἕλησθε φιλονεικήσαντες. ὅσοι γὰρ τῶν ἀνθρώπων τοῖς μὲν ἴσοις μὴ ὑπείκουσι, τῶν δὲ κρειττόνων ἡττῶνται, τοῖς δὲ ἥττοσι μετρίως προσφέρονται, οὗτοι μέγιςα δὴ κατορθοῦσι· βουλεύσασθε οὖν, μεταςάντων ἡμῶν, καὶ πολλάκις πρὸ ὀφθαλμῶν λάβετε ὅτι περὶ πατρίδος ἡ σκέψις, μιᾶς οὔσης, περὶ ἧς ἐν μιᾷ βουλῇ ἢ κατορθώσετε, ἢ σφαλήσεσθε.

Pag. 349. *l.* 5. Σωφρονέςερον) φρονιμώτερον. *l.* 8. Πολλοῖς γὰρ προορωμένοις) φανερῶς βλέπουσιν. *l.* 9. Ἐπαγωγοῦ) ἐπισπαςικοῦ.

Pag. 350. *l.* 4. Προσφέρονται) ὁμιλοῦσι. *l.* 5. Μέτριοί εἰσι) δίκαιοι. *l.* 14. Οὔτε ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ πόλεως ἑπτακόσια) ὅτι ἔτη ἑπτακόσια Μῆλος ἡ νῆσος ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἐλευθέρως οἰκισθεῖσα, ὕςερον ὑπὸ Ἀθηναίων ἐπὶ δουλείᾳ ἐξεπολιορκήθη.

Pag. 351. *l.* 10. Τὰ δὲ ἀφανῆ, τῷ βούλεσθαι) τὰ δὲ ἄδηλα, διὰ τὸ βούλεσθαι, οὕτως ἔχειν οἴεσθε καθάπερ τὰ παρόντα καὶ γιγνόμενα θεᾶσθε. *ead.* Ὡς γιγνόμενα) ὁρώμενα, ἐνεργούμενα. *l.* 12. Παραβεβλημένοι) πρόβλημα αὐτοὺς καὶ ἔρυμα ἔχοντες.

Pag. 353. *l.* 5. Ἄμεινον τὴν φυλακὴν) τῆς Μήλου.

Pag. 354. *l.* 4. Ἤδη πολιορκούμενοι) οἱ Μήλιοι. *l.* 6. Ὥστ' ἐκείνους) τοὺς Ἀθηναίους.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. ΣΤ.

Pag. 3. *l.* 12. ΥΠΟΔΕΕΣΤΕΡΟΝ πόλεμον ἀνῃροῦντο) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἄπειροι ὄντες.

Pag. 4. *l.* 2. Ἐν εἴκοσι ςαδίοις) γράφεται, ἐν εἴκοσι ςαδίων μάλιςα μέτρῳ. ἔςι δὲ κατὰ ταύτην τὴν γραφὴν περιττὴ ἡ ἐν πρόθεσις. *l.* 8. Ἀρκείτω δὲ ὡς ποιηταῖς τε εἴρηται) περὶ τῶν παρ' Ὁμήρῳ Κυκλώπων καὶ Λαιςρυγόνων, ὅτι τὴν Σικελίαν ᾤκουν. *l.* 11. Καὶ πρότεροι) τῶν Λαιςρυγόνων. *l.* 12. Ἴβηρες ὄντες) Ἰβήρων ἄποικοι οἱ Σικελοί. *l.* 13. Ὑπὸ Λιγύων ἀναςάντες) ἤγουν, μεταναςαι καὶ μέτοικοι γεγονότες.

Pag. 5. *l.* 1. Τὰ πρὸς ἑσπέραν τῆς Σικ.) ἤγουν, πρὸς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς Σικελίας.

Pag. 6. *l.* 1. Στρατὸς πολὺς) τῶν Σικελῶν δηλονότι. *l.* 2. Πρὸς τὰ μεσημβρινὰ καὶ ἑσπέρια) περὶ τὸ Λιλύβαιον, καὶ ἀκρότερον τῆς νήσου. *l.* 5. Ἐπεὶ διέβησαν ἔτη ἐγγὺς τριακόσια) διέβησαν οἱ ἀπὸ τῆς Σικελίας δηλονότι. *l.* 9. Ἀπολαβόντες) ἀντὶ τοῦ ἀποτειχίσαντες. γράφεται ἀναλαβόντες. *l.* 10. Ἐπειδὴ δὲ οἱ Ἕλληνες) ἤτοι οἱ Φοίνικες. *l.* 12. Ἐγγὺς τῶν Ἐλύμων ξυνοικίσαντες) ὁμοῦ μὲν διὰ τοὺς Ἐλύμους ὄντας φίλους, καὶ οἰκοῦντας αὐτόθι, ὅπως συμμαχοῖντο· ὁμοῦ δὲ διὰ Καρχηδονίους, οἵτινες ἐκ Φοινίκης ὄντες τοανέκαθεν, τοῖς μεσημβρινοῖς τῆς Σικελίας.

Pag. 7. *l.* 8. Τῶν Ἡρακλειδῶν ἐκ Κορίνθου) οἱ Συρακούσιοι, καὶ Κορίνθιοί εἰσιν. *l.* 10. Ὕςερον δὲ χρόνῳ καὶ ἡ ἔξω, προστειχισθεῖσα) τοπρῶτον οἱ Συρακούσιοι τὸ νησίδιον ᾤκισαν μόνον, αὖθις δὲ, μὴ χωροῦντος αὐτοῦ, συνάψαντες αὐτὸ τῇ Σικελίᾳ διὰ χώματος, κατῴκησαν καὶ ἐν τῇ Σικελίᾳ, ἐκαλεῖτο δὲ ἡ Σικελία, ἔξω πόλις. *l.* 15. Οἰκιςὴν δὲ αὐτοὶ Καταναῖοι) ὅτι οἱ Λεοντῖνοι καὶ Καταναῖοι, Χαλκιδεῖς εἰσιν ἐξ Εὐβοίας.

Pag. 8. *l.* 2. Καὶ ὑπὲρ Παντακίου) ὑπεράνω. *l.* 11. Ἀνέςησαν) ἐδιώχθησαν. *l.* 14. Τῆς μητροπόλεως) τῆς ἰδίας μητροπόλεως.

Pag. 9. *l.* 12. Ζάγκλη δὲ τὴν μὲν ἀρχὴν) οἱ Ζαγκλαῖοι ἀπὸ Κύμης Χαλκιδικῆς πόλεως καὶ τῆς ἄλλης Εὐβοίας.

Pag. 12. *l.* 3. Καὶ ἐπὶ τοσήνδε οὖσαν αὐτὴν) ἤγουν μεγάλην, καὶ πολυάνθρωπον. *l.* 5. Εὐπρεπῶς) εὐπροφασίςως. *l.* 6. Τοῖς ἑαυτῶν ξυγγενέσι) τοῖς Χαλκιδεῦσι. *l.* 10. Περί τε γαμικῶν τινων) συναλλαγμάτων.

Pag. 13. *l.* 7. Δωριεῖς τε Δωριεῦσιν) οἱ Συρακούσιοι τοῖς Πελοποννησίοις. *l.* 8. Τοῖς ἐκπέμψασι) τοῖς Κορινθίοις. *l.* 9.

Καὶ τὴν ἐκείνων δύναμιν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Καὶ χρήματα σφῶν) τῶν Ἐγεςαίων. *ead.* Ἐς τὸν πόλεμον ἱκανὰ) τὸν μέλλοντα. *l.* 14. Καὶ τῶν ξυναγορευόντων) τῶν ῥητέρων.

Pag. 15. *l.* 3. Ἄπωθεν) τῶν Ὀρνεῶν δηλονότι. *l.* 6. Ἐπ' οἴκου) ἀνεχώρησαν δηλονότι. *l.* 12. Οἱ δ' οὐκ ἤθελον) οἱ Χαλκιδεῖς.

Pag. 16. *l.* 7. Τά τε ἄλλα ἐπαγωγὰ) ψευδῆ μὲν, ἱκανὰ δέ. *l.* 14. Ἤν τι περιγίγνηται) περιουσία γένηται.

Pag. 17. *l.* 1. Μετὰ δὲ τοῦτο) ἤγουν, μετὰ τὸ ψήφισμα. *l.* 5. Οὐκ ὀρθῶς) οὐκ ἀσφαλῶς. *l.* 7. Μεγάλου ἔργου ἐφίεσθαι) Ὅμηρος, Ἦ μάλα τοι μεγάλων δώρων ἐπεμαίετο θυμός. *l.* 10. Ἡ μὲν ἐκκλησία περὶ παρασκευῆς) ἀντὶ τοῦ, πῶς χρὴ ἡμῖν τοῖς ςρατηγοῖς τὴν παρασκευὴν ἀθροισθῆναι. *l.* 11. Καθότι χρὴ εἰς Σικελίαν) διότι. *l.* 15. Ἀλλοφύλοις) τοῖς Ἐγεςαίοις.

Pag. 18. *l.* 2. Νομίζων ὁμοίως ἀγαθὸν πολίτην εἶναι) ἀγαθὸν πολίτην ἡγοῦμαι καὶ τὸν ἀφειδοῦντα τοῦ σώματος, καὶ τὸν προνοούμενον ἐν καιρῷ, ὁμοίως ἑκατέρου προσήκοντος τοῖς ἀγαθοῖς πολίταις. *l.* 5. Καὶ τὰ τῆς πόλεως) διὰ τὸ προνοεῖν τοῦ τε σώματος καὶ τῆς κτήσεως, ἐθέλοι ἂν καὶ τὴν πόλιν εὐτυχεῖν ὁ τοιοῦτος. πάνυ δὲ πιθανῶς ἀποτρέπει τοὺς Ἀθηναίους, ἐμφαίνων ὅτι οὐχὶ τὸ ἑαυτοῦ σκοπεῖ. *ead.* Δι' ἑαυτὸν βούλοιτο ὀρθοῦσθαι) διὰ τὴν οἰκείαν ζωὴν ἵςασθαι. *l.* 7. Παρὰ γνώμην) παρὰ τὴν προαίρεσιν. *l.* 9. Ἀσθενὴς ἄν μου ὁ λόγος εἴη) ταῦτα δῆλα μὲν, οὐ πιθανὰ δέ. ὡς γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἀμελούντων τῶν ὑπαρχόντων, διὰ τὸ ἀεὶ περιττοτέρων ὀρέγεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ ἀναπεισομένων τῷ λόγῳ, φησὶν ἡττηθήσεσθαι τῇ γνώμῃ. *l.* 10. Σώζειν παραινοίην) ἡμᾶς δηλονότι. *l.* 12. Οὔτε ῥᾴδιά ἐςι κατασχεῖν) κτήσασθαι. *ead.* Ταῦτα διδάξω) γράφεται δηλώσω.

Pag. 19. *l.* 1. Καὶ οἴεσθε ἴσως τὰς γενομένας) καὶ ἴσως μὲν οἴεσθε τὰς σπονδὰς εἶναι βεβαίους, καὶ δι' αὐτὰς μηδένα ἐνταῦθα ὑπολειφθήσεσθαι πολέμιον. οὐκ ἔςι δέ. αἵτινες σπονδαὶ μενόντων μὲν ὑμῶν κατὰ χώραν, ἔσονται μέχρι ὀνόματος, τουτέςιν οὐ βέβαιοι. ἐπειδὴ καὶ οἱ ἡμέτεροι ἄνδρες εἰργάσαντο μὴ βεβαίους αὐτὰς εἶναι. οὐ τοῦτο δὲ λέγει ὅτι συνθέμενοι περὶ τῶν σπονδῶν, οὕτως ἐσπείσαντο ὥςε μὴ βεβαίους αὐτὰς τυγχάνειν (ἐπεὶ δόξειεν ἂν καὶ αὐτὸν διαβάλλειν· αὐ-

τὸς γὰρ ἦν ὁ πράξας τὰς σπονδὰς) ἀλλ' ἀποτείνεται πρὸς Ἀλκιβιάδην τε καὶ Κλεόβουλον καὶ Ξεναγόραν. οὗτοι γὰρ ἠναντιοῦντο ταῖς σπονδαῖς, καὶ οὕτως ἔπραττον ὥστε μὴ μένειν αὐτάς. τὸ δὲ, ἐκ τῶν ἐναντίων σφαλέντων, ἀντὶ τοῦ, μεγάλως πταισάντων, καὶ μεγάλῃ δυνάμει σφαλέντων ἡμῶν, ταχέως οἱ ἐναντίοι ἐπιχειρήσουσι. *l.* 6. Διὰ ξυμφορῶν) διὰ συμφορῶν ἡ σύμβασις ἐγένετο τοῖς Λακεδαιμονίοις πρὸς τοὺς Ἀθηναίους, διὰ τὰ ἐν Σφακτηρίᾳ. *l.* 7. Καὶ ἐκ τοῦ αἰσχίονος) τὸ, ἐκ τοῦ αἰσχίονος ἡμῖν κατ' ἀνάγκην ἐγένετο, ὑπερβιβάσαι χρή· καὶ κατ' ἀνάγκην ἐγένετο ἐκ τοῦ αἰσχίονος ἤπερ ἡμῖν. ἐξ ἀνάγκης γὰρ συνέβησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι, βουλόμενοι τοὺς ἄνδρας κομίσασθαι καὶ αἰσχρῶς· αὐτοὶ γὰρ ἐδεήθησαν διὰ τὸ πταῖσαι. τὴν δὲ ὁμολογίαν πω οὐκ ἐδέξαντο Κορίνθιοι, οἳ καὶ ἄντικρυς πολεμοῦσι· δεχημέρους δὲ σπονδὰς οἱ Θηβαῖοι δεξάμενοι ἡσυχάζουσι. *l.* 9. Τὴν ὁμολογίαν ἐδέξαντο) τῶν σπονδῶν δηλονότι. *l.* 12. Τάχα δ' ἂν ἴσως) εἰ διῃρημένην εἰς δύο μέρη (φησὶ) λάβοιεν ἡμῶν τὴν δύναμιν, τῷ μὲν ἐνταῦθα μέρει Πελοποννήσιοι, τῷ δὲ πλέοντι Σικελιῶται ἐπιθήσονται. *l.* 15. Οὓς πρὸ πολλῶν) οὓς οἱ Πελοποννήσιοι ἐτιμήσαντο ἂν ἀντὶ πολλῶν χρημάτων συμμάχους ἔχειν, τούτους ἡμῖν σπεύδομεν, πλεύσαντες ἐπὶ Σικελίαν, πολεμίους ποιῆσαι.

Pag. 20. *l.* 1. Ἀξιοῦν κινδυνεύειν) καὶ μὴ ἀξιοῦν κινδυνεύειν τῆς πόλεως ἡμῶν οὐκ ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὁρμούσης. μετενήνεκται δὲ τὸ ὄνομα ἀπὸ τῶν πλοίων τῶν μήπω ὡρμισμένων. *l.* 5. Ἐνδοιαστῶς) οὐ βεβαίως ὑπακούουσιν. *ead.* Ἡμεῖς δὲ Ἐγεσταίοις) ἡμεῖς δὲ Ἐγεσταίοις δῆθεν ἀδικουμένοις· ἢ ὡς δῆθεν ξυμμάχοις οὖσιν. *l.* 9. Κατεργασάμενοι) ταπεινώσαντες. *l.* 10. Τῶν δ' εἰ καὶ κρατήσαιμεν) τῶν Σικελιωτῶν. *ead.* Διὰ πολλοῦ) διαστήματος. *l.* 13. Καὶ μὴ κατορθώσας) πρῶτον μὲν γὰρ μὴ ἐπιχειρήσαντες Ἀθηναῖοι Σικελιώταις, οὐκ εἶχον αὐτοὺς πολεμίους· ἐπιχειρήσαντες δὲ, καὶ μὴ ἑλόντες, οὐκ ἐν τῷ ὁμοίῳ ἐγίγνοντο, ἀλλὰ πολεμίους αὐτοὺς ἔσχον.

Pag. 21. *l.* 2. Καὶ ἔτι ἂν ἧσσον δεινοὶ) οὔτε νῦν εἰσι δεινοὶ, καὶ ἔτι ἧττον ἔσονται δεινοὶ ἂν ὑπὸ Συρακουσίοις πάντες γένωνται, ἢ ὡς διάκεινται ὑπὸ τοῦ πολέμου. *l.* 5. Ἕκαστοι χάριτι) τῶν Σικελιωτῶν δηλονότι. *ead.* Ἐκείνως δ' οὐκ εἰκὸς) ἤγουν, εἰ ἀρχθεῖεν ὑπὸ Συρακουσίων, οὐκ εἰκὸς ἐπὶ τὴν τῶν

'Αθηναίων ἀρχὴν ϛρατεῦσαι τοὺς Συρακουσίους, Σικελιωτῶν ἄρξαντας. *l.* 7. Ὑπὸ τῶν αὐτῶν) Πελοποννησιων δηλονότι. *l.* 8. Διὰ τοῦ αὐτοῦ) τρόπου. *l.* 11. Δι' ὀλίγου ἀπέλθοιμεν) ταχέως ἀπέλθοιμεν. *ead.* Τάχις' ἂν ὑπεριδόντες) τάχις' ἂν ἐπίθοιντο μετὰ τῶν ἐνθάδε, ὑπεριδόντες. τουτέϛι, καταφρονήσαντες ἡμῶν. *l.* 13. Καὶ τὰ πεῖραν ἥκιϛα) ὅσα ἔνδοξα ὄντα ἐς πεῖραν οὐκ ἔρχεται. τουτέϛιν, ὅσα ἀκούεται μᾶλλον ἤπερ ὁρᾶται. *l.* 14. Ὅπερ νῦν ὑμεῖς ὦ 'Αθηναῖοι) τὸ αὐτὸ (Φησίν) ἕπεται τοῖς Συρακουσίοις πρὸς ἡμᾶς, ὅπερ νῦν ὑμῖν ἐγένετο πρὸς Λακεδαιμονίους. φοβούμενοι γὰρ αὐτοὺς αἰεὶ δήποτε, ἐπειδὴ παρὰ τὴν οἴησιν τοπρῶτον αὐτῶν ἐκρατήσατε, καταφρονήσαντες, ἤδη καὶ Σικελίας ἐφίεσθε. ἐμφαίνει δὲ ὅτι καὶ Συρακουσιοι καταφρονήσαντες ἡμῶν, τῶν ἐνθάδε ὀρέξονται.

Pag. 22. *l.* 1. Διὰ τὸ παρὰ γνώμην) παρ' ἐλπίδα. *l.* 5. 'Αλλὰ τὰς διανοίας) δηλονότι τῶν πολεμίων. *ead.* Μηδὲ Λακεδαιμονίους) μὴ νομίζετε Λακεδαιμονίους (Φησὶν) ἄλλο τι σκοπεῖν, ἢ διὰ τὸ αἰσχρῶς ἐσπεῖσθαι, σπεύδειν ὅτῳ τρόπῳ δύναιντο ἔτι νῦν καθελόντες ἡμᾶς, ἀναμαχέσασθαι τὴν πρόσθεν ἀδοξιαν, ὅσῳ ὑπὲρ πάντα τὰ ἄλλα την ἀπ' ἀρετῆς δόξαν θηρῶνται, καὶ ἐν πλείϛῳ χρόνῳ μελετῶσιν αὐτήν. *l.* 12. 'Επιβουλεύουσαν) ἡμῖν δηλονότι.

Pag. 23. *l.* 2. 'Ενθάδε εἶναι ἀναλοῦν) ἐνθάδε εἶναι ἀναλίσκειν τά τε χρήματα καὶ τὰ σώματα. *l.* 3. Οἷς τό, τε ψεύσασθαι καλῶς) τοῖς 'Εγεϛαίοις τὸ καλῶς πρόσκειται, διὰ τὸ πεφωρᾶσθαι ψευδόμενον· ἤτοι πιθανῶς. *l.* 7. Εἴτε τις ἄρχειν ἄσμενος) ταῦτα διὰ τὸν ϛρατηγὸν 'Αλκιβιάδην. *l.* 9. 'Ες τὸ ἄρχειν) τὸ ἐς τὸ ἀντὶ τοῦ ἢ, ἢ ὥϛε. *l.* 10. 'Απὸ τῆς ἱπποτροφίας) ἤγουν, ἀπὸ τῶν οἰκείων ἵππων. *l.* 12. 'Ελλαμπρύνεσθαι) ἀλαζονεύεσθαι.

Pag. 24. *l.* 1. Βουλεύσασθαί τε) λείπει τό, περὶ αὐτοῦ τοῦ πράγματος. *l.* 3. Παρακελευϛοὺς) παρακεκλημένους. *l.* 12. Οἷσπερ νῦν ὅροις χρωμένους) Ὅμηρος, — ἐπεὶ μάλα πολλὰ μεταξὺ, Οὔρεά τε σκιόεντα.

Pag. 25. *l.* 7. Κήδεσθαί τε τῆς πόλεως) τὸ ἑξῆς, ταῦτα ἐπιψήφιζε. *l.* 8. 'Επιψήφιζε) δευτέρας ψήφους τίθει. *l.* 11. 'Ιατρὸς ἂν γενέσθαι) ἡ διάνοια, μὴ εὐλαβούμεθα εἶναι τὰ ἐψηφισμένα. λύσας γὰρ αὐτὰ μετὰ τοσούτων μαρτύρων, αἰ-

τίαν τε οὐχ ἕξεις, καὶ τῆς πόλεως ἰατρὸς γενήσῃ, κακῶς βουλευσαμένης.

Pag. 26. *l.* 6. Καὶ ὅτι αὐτοῦ διαβόλως ἐμνήσθη) ἤγουν, ἐπὶ διαβολῇ καὶ κατηγορίᾳ. *l.* 8. Καὶ Καρχηδόνα λήψεσθαι) τοὺς Ἀθηναίους.

Pag. 27. *l.* 1. Ἐς τὴν δίαιταν, καὶ τῆς διανοίας) τὸ παρανόμως διαιτᾶσθαι, ἢ τὸ παρανόμως τῷ ἑαυτοῦ σώματι χρῆσθαι κατὰ τὰς διατριβάς. *l.* 9. Καὶ προσήκει μοι) Ἀγερωχίας ἡ δημηγορία μεστὴ τοῦ Ἀλκιβιάδου. *l.* 11. Ὧν γὰρ πέρι) παρ' ἴσον ἡ οἰκία αὐτῶν ἱπποτρόφος ἐλέγετο. *l.* 12. Ἐπιβόητός εἰμι) γράφεται περιβόητός εἰμι. *l.* 14. Καὶ ὑπὲρ δύναμιν μείζω) ἑαυτῆς.

Pag. 28. *l.* 1. Τῷ ἐμῷ διαπρεπεῖ τῆς Ὀλυμπίαζε θεωρίας) ἤτοι, ἐν τῷ διαπρέψαι ἐμὲ τῇ Ὀλυμπιακῇ θεωρίᾳ. *l.* 4. Ἐνίκησα δὲ, καὶ δεύτερος) ἐνίκησα δὲ τά τε πρῶτα, καὶ τὰ δεύτερα, καὶ τὰ τέταρτα. *l.* 5. Νόμῳ μὲν γὰρ, τιμὴ τὰ τοιαῦτα) ἤγουν, νόμιμος τιμή εἰσι τὰ τοιαῦτα. *l.* 7. Ἐν τῇ πόλει χορηγίαις, ἢ ἄλλῳ τῳ) ἑκουσίοις ἑορτασίμοις ἀναλώσιμα. *l.* 9. Καὶ οὐκ ἄχρηστος ἡ διάνοια) εἰρωνεύεται ὁ Ἀλκιβιάδης, λέγων ὅτι, εἰ καὶ ἀνόητος φαίνομαί τισιν, ἀλλ' οὖν τῇ πόλει οὐκ ἄχρηστός μου ἐστὶν ἡ ἄγνοια, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμος. *l.* 10. Τοῖς ἰδίοις τέλεσι) δαπάναις. *l.* 13. Πρὸς οὐδένα τῆς ξυμφορᾶς ἰσομοιρεῖ) εὐπραγοῦντα.

Pag. 29. *l.* 3. Ἢ τὰ ἴσα νέμων) ὥσπερ τῶν δυστυχούντων καταφρονεῖ τις, οὕτω καὶ αὐτὸς ἀνεχέσθω ὑπὸ τῶν εὐτυχούντων ἐν μέρει καταφρονούμενος· ἢ, εἰ βούλεται μὴ ὑπερορᾶσθαι κακοπραγῶν, μηδ' αὐτὸς τῶν ἀτυχούντων καταφρονήσῃ. *ead.* Οἶδα δὲ τοὺς τοιουτους) ἤτοι τοὺς τοιουτους φησὶν ἐν λαμπρότητι. *l.* 4. Καὶ ὅσοι ἔν τινος λαμπρότητι προέσχον) καὶ ὅσοι ἔν τινος πράγματος λαμπρῷ κατορθώματι κρειττους ἐγένοντο. *l.* 5. Ἐν μὲν τῷ κατ' αὐτοὺς βίῳ) ἤγουν, καθ' ὃν χρόνον ζῶσι. *ead.* Λυπηροὺς ὄντας) λυπηροὺς τοὺς ἐπιφθόνους ἤκουσα· ἐπειδὴ καὶ ὁ φθόνος λυπη κατὰ τὸ γένος ἐστί. *l.* 6. Καὶ τοῖς ἄλλοις ξυνόντας) τὸ ξυνόντας ἀπὸ κοινοῦ τὸ λυπηροὺς ἀκουστέον. *l.* 7. Προσποίησίν τε ξυγγενείας τισιν) οἱ ἔπειτα ἄνθρωποι τοὺς τοιουτους, προγόνους αὐτῶν καὶ συγγενεῖς αὐχοῦσι, κἂν μὴ ὦσι πρὸς γένους. *l.* 11. Ἐπιβοώμενος) ἀντὶ τοῦ καταλαλούμενος, ἢ περιβόητος ὤν. ἐπι-

φημιζόμενος κατὰ τὰ ἴδια. *l.* 13. Ξυςήσας) μεθ' ὑμῶν ςήσας, καὶ φίλα ὑμῖν ποιήσας. *l.* 14. Ἐς μίαν ἡμέραν κατέςησα) ἀντὶ τοῦ, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἠνάγκασα.

Pag. 30. *l.* 2. Ἐξ οὗ καὶ περιγενόμενοι) οἱ Λακεδαιμόνιοι. *l.* 4. Καὶ ταῦτα ἡ ἐμὴ νεότης) καὶ ταῦτα ἐγένετο δι' ἐμὲ τὸν νέον, καὶ παρὰ φύσιν ἀνόητον λογιζόμενον, λόγοις τε χρησάμενον πρέπουσι πρὸς Ἀργείους καὶ Μαντινέας, καὶ ἀπειλήσαντα μετ' ὀργῆς αὐτοῖς, εἰ μὴ θέλοιεν προσχωρεῖν ἡμῖν. *l.* 7. Μὴ πεφοβῆσθαι αὐτὴν) τὴν νεωτάτην ἄνοιαν, ὃ καὶ μᾶλλον. δῆλον δὲ τῷ ἐπιφερομένῳ. τὸ γὰρ ἀκμάζω μετ' αὐτῆς, τοιοῦτος νέος εἰμὶ (φησὶ) μετὰ τῆς λεγομένης ἀνοίας. *l.* 10. Μὴ μεταγιγνώσκητε) μὴ διὰ τοῦτο μεταγνῶτε, ὅτι δοκεῖτε ἐπὶ μεγάλην δύναμιν ςρατεύειν. *l.* 13. Καὶ ἐπιδοχὰς) τὸ ἐγγράφειν ῥᾳδίως ταῖς πολιτείαις ξένους τε καὶ φυγάδας. *ead.* Καὶ οὐδὲν δι' αὐτὸ) διὰ τὰς μεταβολὰς καὶ ἐπιδοχὰς τῆς πολιτείας.

Pag. 31. *l.* 1. Οὔτε τὰ ἐν τῇ χώρᾳ νομίμοις κατασκευαῖς) οὐ ταῖς νομιζομέναις ἀλλὰ ταῖς ἱκαναῖς. οὕτω καὶ νόμιμον ῥήτορα τὸν ἱκανὸν ἀθλητὴν φαμέν. *l.* 2. Ὅ, τι δὲ ἕκαςος) ὁ νοῦς, τῶν δημαγωγῶν ἕκαςος οὐ τοῦ κοινῇ συμφέροντος ςοχάζεται, ἀλλὰ οἰκείου λήμματος, εἴτε ἐκ τοῦ λόγῳ πείθειν περιγένοιτο αὐτῷ τὸ λαβεῖν, εἴτε ἐκ τοῦ ςασιάζειν. οὐ χαλεπὸν γὰρ νομίζεται τῷ μὴ κατορθώσαντι ἐκπεσεῖν τῆς πατρίδος, καὶ ἄλλην γῆν οἰκῆσαι. ἐμφαίνεται γὰρ καὶ ἐντεῦθεν ὅτι οὐδεὶς ὡς πατρίδος τῆς ἰδίας πόλεως πεφρόντικεν. *l.* 5. Οὔτε λόγου μιᾷ γνώμῃ ἀκροᾶσθαι) οὔτε ὁμονοοῦντας ἑνὸς ἀκούειν λόγου, οὔτε ὁμοφρονοῦντας κοινῇ ἐπὶ τὰ ἔργα παραγίγνεσθαι. *l.* 10. Ὅσοι ἕκαςοι σφᾶς) ὅσοι ἕκαςοι λέγουσι τὸν ἴδιον ἀριθμόν. *l.* 14. Καὶ ἔτι εὐπορώτερα ἔςαι) εὐκαταμαχητότερα.

Pag. 32. *l.* 3. Οἱ γὰρ πατέρες ἡμῶν τοὺς αὐτοὺς τούτους) τοὺς Λακεδαιμονίους. *ead.* Οὕσπερ νῦν φασὶ πολεμίους) φασὶν οἱ περὶ τὸν Νικιαν. πολεμιους δὲ, τοὺς Πελοποννησίους. ταῦτα δὲ πρὸς τὸν Νικιαν, λέγοντα, φημὶ γὰρ ἡμᾶς πολεμίους πολλοὺς ἐνθάδε ὑπολιπόντας. *l.* 5. Τὴν ἀρχὴν ἐκτήσαντο) τῶν Ἑλλήνων δηλονότι. *l.* 7. Καὶ νῦν οὔτε ἀνέλπιςοί πω) οὐδὲν μᾶλλον ἀπηλπίκασι Πελοποννήσιοι τοῦ δύνασθαι καταλῦσαι ἡμᾶς. *l.* 13. Σκηπτόμενοι) προφασιζόμενοι.

Pag. 33. *l.* 2. Οὐδὲ ἐκεῖνοι ἡμῖν) ἐβοήθησαν. *l.* 3. Προσ-

εθέμεθα αὐτοὺς) ξυμμάχους ἐποιησάμεθα αὐτούς. *l.* 4. Δεῦρο κωλύσωσιν αὐτοὺς) οἱ Ἐγεσαῖοι. *l.* 8. Ἢ φιλοκρινοῖεν) ἐξετάζοιεν. *l.* 9. Προσκτώμενοι αὐτῇ) ἤτοι τῇ ἀρχῇ. *l.* 10. Τὸν γὰρ προὔχοντα) ταῦτα λέγει ὅτι οὐ μόνον ἡμᾶς ἐπιόντας ἀμύνονται οἱ πολέμιοι, ἀλλὰ καὶ ὅπως μὴ ἐπιστρατεύσωμεν αὐτοῖς προνοοῦνται, καὶ ἐπιχειροῦσιν. *l.* 13. Ἐν τῷδε) ἤγουν ἐν τῷ ἄρχειν.

Pag. 34. *l.* 1. Αὐτοῖς κίνδυνον εἶναι) διὰ τὸ κινδυνεύειν ἂν ἀρχθῆναι ἡμᾶς ὑφ' ἑτέρων. *l.* 2. Ἐπισκεπτέον ἡμῖν) καὶ οὐχ ὁμοίως ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἡσυχίαν ἡμῖν ἐπιτηδευτέον, (τὸ γὰρ ἐπισκεπτέον ἀντὶ τοῦ ἐπιτηδευτέον τέθεικεν) εἰ μὴ καὶ κατὰ τὰ ἐπιτηδεύματα τοῖς ἄλλοις (φησὶν) ἐξομοιωθήσεσθε. *l.* 4. Λογισάμενοι οὖν τάδε) τὰ ἐνταῦθα πράγματα. *l.* 6. Στορέσωμεν τὸ φρόνημα) τῶν παρὰ Θουκυδίδῃ τροπικῶν ὀνομάτων τὸ σκληρότατον τοῦτό ἐστιν ἀλλὰ κατὰ Ἀλκιβιάδην φησίν. *l.* 11. Ἐν ᾧ καὶ αὐτοὶ) τῷ κακῶσαι Συρακουσίους. *ead.* Τὸ δὲ ἀσφαλὲς) ἀσφάλειαν δὲ, καὶ μετὰ ἀσφαλείας. *l.* 13. Αὐτοκράτορες γὰρ ἐσόμεθα) οὐκ ἐπὶ τοῦ αὐτεξούσιοι τέθεικε τὸ αὐτοκράτορες. ἐπεὶ πῶς συνάψει τὶς αὐτῷ, τὸ, καὶ ξυμπάντων Σικελιωτῶν ἀνθισταμένων ἐκ περιουσίας κρατήσομεν. ἔνιοι δὲ αὐτοκράτορες ἀντὶ τοῦ μόνοι φασί.

Pag. 35. *l.* 1. Καὶ διάστασις) ἤτοι ἀντίστασις. *l.* 8. Μάλιστ' ἂν ἰσχύειν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ νομίσατε. *l.* 9. Τρίψεσθαί τε αὐτὴν) δαπανήσεσθαι ὑφ' ἑαυτῆς καὶ φθαρήσεσθαι, ὥσπερ φθείρεσθαι πέφυκε καὶ τῶν σωμάτων τὰ πολλὰ ὑπὸ τῆς ἀργίας. *ead.* Ὥσπερ καὶ ἄλλο τι) ἀργὸν κείμενον δηλονότι. *l.* 10. Καὶ πάντων τὴν ἐπιστήμην) ἤτοι, πάντων τῶν πολιτῶν τὴν ἐπιστήμην ἐκλυθήσεσθαι. ἢ πάντων τῶν ἐπιτηδευμάτων. *l.* 11. Καὶ τὸ ἀμύνεσθαι) καὶ τὸ δύνασθαι ἀμύνασθαι τοὺς πολεμίους, οὐ λόγων κομπεύσει, ἀλλ' ἔργων ἕξει, καὶ μελέτῃ.

Pag. 36. *l.* 1. Ἥκιστα διαφόρως πολιτεύωσι) ἥκιστα μεταθῶσι τὴν πολιτείαν, φησίν. *l.* 4. Ἀκούσαντες ἐκείνου) τοῦ Ἀλκιβιάδου. *l.* 8 Ὅτι ἀπὸ μὲν τῶν αὐτῶν λόγων) ἀντὶ τοῦ, τοῖς αὐτοῖς χρώμενον λόγοις. *l.* 14. Ἐπὶ γὰρ πόλεις) καθ' ὑπερβατόν. ἐπὶ γὰρ πόλεις, ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι, μέλλομεν ἰέναι μεγάλας, τό, τε πλῆθος ὡς ἐν μιᾷ νήσῳ πολλὰς τὰς Ἑλληνίδας.

Pag. 37. *l.* 1. Ὡς ἐγὼ ἀκοῇ αἰσθάνομαι) ἀκριβῆ κατάλη-

ψιν ἔχω ἀπὸ φήμης. ead. Μεγάλας) ἤγουν, ἰσχυράς. l. 2. Καὶ οὐθ' ὑπηκόους ἀλλήλων) ἤγουν, δεδουλωμένας ἀλλήλαις. ead. Οὔτε δεομένας μεταβολῆς) αἱ ἐν Σικελίᾳ πόλεις οὐ δέονται μεταβολῆς, ὥσπερ αἱ πρὸς βίαν δουλεύουσαι. l. 9. Τοῖς πᾶσιν ὁμοιοτρόπως) πράγμασι δηλονότι. l. 10. Ἐπὶ ἃς μᾶλλον πλέομεν) Συράκουσαι, Σελινοῦς, Γέλα, Ἀκράγας, Μεσσήνη, Ἱμέρα, Καμαρίνα· ταύτας φησὶ τὰς πόλεις ἀντιμάχους εἶναι τοῖς Ἀθηναίοις. l. 14. Τὰ δὲ, καὶ ἐν τοῖς ἱεροῖς) ἤγουν τὰ κοινά. ἔθος γὰρ τοῖς παλαιοῖς τὰ κοινὰ χρήματα ἐν τοῖς ἱεροῖς ταμιεύειν. l. 15. Καὶ ἀπὸ βαρβάρων τινῶν ἀπαρχὴ) ἤγουν, ἔχουσι φόρον καὶ ἄρχοντες βαρβάρων τινῶν.

Pag. 38. l. 1. Ὧ δὲ μάλιστα) ἤγουν ἐν ᾧ. l. 2. Καὶ σίτῳ οἰκείῳ) ἤγουν, ἐκ τῆς οἰκείας γῆς. ead. Ἐπακτῷ) ξένῳ. l. 4. Πρὸς οὖν τοιαύτην δύναμιν) τῶν Σικελῶν. ead. Καὶ φαύλου) σμικρᾶς. φαῦλον, τὸ ἁπλοῦν, καὶ μονοειδές. l. 5. Καὶ πεζὸν πολὺν) χρήσιμον εἰς τὴν ἤπειρον στρατὸν δηλονότι. l. 6. Ἄξιόν τι τῆς διανοίας) τοῦ ἡμετέρου σκοποῦ. l. 7. Ὑπὸ ἱππέων πολλῶν) τῶν Σικελικῶν δηλονότι. ead. Εἴργεσθαι τῆς γῆς) τῆς Σικελικῆς. l. 8. Καὶ εἰ ξυστῶσιν αἱ πόλεις) συνέλθωσιν αἱ πόλεις εἰς κοινὴν βοήθειαν. ead. Φοβηθεῖσαι) ἡμᾶς δηλονότι. ead. Καὶ μὴ ἀντιπαράσχωσιν) ἐὰν μὴ παράσχωσί τινες ἡμῖν ἱππικὸν φίλοι γενόμενοι, ἔξωθεν Ἐγεσταίων. l. 10. Αἰσχρὸν δὲ βιασθέντας ἀπελθεῖν) ἐκκρουσθέντας δηλονότι ἡμᾶς τῆς Σικελίας ἀπελθεῖν. l. 12. Αὐτόθεν δὲ) ἤγουν, ἐκ τοῦ ἡμετέρου τόπου. ead. Ἀξιόχρεῳ) ἀσφαλεῖ. l. 13. Ἀπὸ τῆς ἡμετέρας αὐτῶν) ἤγουν, ἡμῶν αὐτῶν.

Pag. 39. l. 1. Αἱ κομιδαὶ) αἱ πορίσεις. οὐχ ὁμοίως ἐμέλλετε στρατεύεσθαι ἐπὶ Σικελίαν, ἧπερ ἐνταῦθα ὑπηκόοις συμμαχοῦντες στρατεύεσθε ἐπί τινας, οὐ πολὺ ἀπέχοντας, ὥστε ῥαδίαν εἶναι τὴν τῶν ἀναγκαίων παρακομιδὴν ἐκ τῆς οἰκείας γῆς. l. 2. Ἀπαρτήσαντες) ἀντὶ τοῦ, ἀπαρτισθέντες, ἀπελαθέντες, καὶ πολὺ τῆς οἰκείας χωρισθέντες. l. 9. Ἀντέχωσιν) ἀντιμάχωνται. l. 14. Ἀπολαμβανώμεθα) κρατηθῶμεν.

Pag. 40. l. 1. Τὰ ἐπιτήδεια) ἤγουν ἐφόδια· ἤγουν, βρώσιμα καὶ πόσιμα. ead. Πολλὴ γὰρ οὖσα) ἀντίπτωσις, ἀντὶ τοῦ, πολλῆς γὰρ οὔσης. l. 3. Καὶ μὴ ἐπὶ ἑτέροις γίγνεσθαι) ἀντὶ τοῦ, μὴ ἐν ἄλλοις ἔχειν τὰς ἐλπίδας. l. 4. Αὐτόθεν) ἤγουν, ἐκ τοῦ ἡμετέρου τόπου. l. 5. Νομίσατε καὶ λόγῳ ἂν)

λόγῳ (φησὶν) ἕτοιμα εἶναι, ταῖς δ' ἀληθείαις οὔ. *l.* 7. Ἐνθένδε) ἤγουν, ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 8. Πλήν γε πρὸς τὸ μάχιμον) πρὸς μὲν τὸ μάχιμον αὐτῶν καὶ τὸ ὁπλιτικὸν οὐδ' ὅλως δυνάμεθα ἀντιτάξασθαι· πρὸς δὲ τὰ ἄλλα μὴ μόνον ἐξ ἴσου ἐκείνοις, ἀλλὰ καὶ μειζόνως παρασκευαζόμεθα. ἄλλως γὰρ οὐ δυνησόμεθα τὰ μὲν οἰκεῖα διασῶσαι, τῶν δὲ ἐκεῖ πραγμάτων κρατῆσαι. *l.* 10. Τῶν μὲν κρατεῖν) ἤγουν τῶν πολεμίων. *l.* 12. Οὓς πρέπει τῇ πρώτῃ) οὕς, ἤγουν τοὺς καθ' ἡμᾶς πλέοντας.

Pag. 41. *l.* 3. Ὅτι ἐλάχιστα τῇ τύχῃ παραδοὺς) τύχην τὴν ἐλπίδα λέγει. βούλομαι γὰρ (φησὶν) οὐκ ἐλπίσιν ἀλλὰ παρασκευῇ θαῤῥεῖν. *l.* 9. Ἢ εἰ ἀναγκάζοιτο στρατεύεσθαι) ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι ὁ Νικίας. *l.* 11. Τὸ μὲν ἐπιθυμοῦν τοῦ πλοῦ) ἤγουν τὴν ἐπιθυμίαν. *ead.* Οὐκ ἐξεκρέθησαν) ἐξέβαλον. *l.* 12. Ὑπὸ τοῦ ὀχλώδους τῆς παρασκευῆς) ὀχλῶδες μὲν, ἤτοι τὸ περισκελὲς καὶ ὀχληρὸν, ἢ τὸ πολύ. λέγει δὲ ὅτι τῆς τοῦ πλεῖν ἐπιθυμίας οὐκ ἔπαυσεν αὐτοὺς τὸ ὀχληρὸν τῆς παρασκευῆς. *l.* 13. Περιέστη αὐτῷ) τῷ Νικίᾳ.

Pag. 42. *l.* 2. Τοῖς δ' ἐν τῇ ἡλικίᾳ) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἔρως ἐνέσκηψεν ἐκπλεῦσαι. *l.* 3. Πόθῳ ὄψεως καὶ θεωρίας) τὸ θεωρίας ἀντὶ τοῦ ἱστορίας κεῖται, ἵνα ᾖ, ποθοῦντες τὴν ἀλλοδαπὴν καὶ ἰδεῖν καὶ ἱστορῆσαι. *l.* 5. Καὶ στρατιώτης) ἤγουν, τὸ στρατιωτικὸν πλῆθος. *ead.* Ἀργύριον οἴσειν) ἀντὶ τοῦ, ἀποίσεσθαι καὶ λήψεσθαι. *l.* 10. Καὶ παρακαλέσας) ἀντὶ τοῦ, ἐπικαλεσάμενος αὐτῷ.

Pag. 43. *l.* 1. Ὁ δὲ, ἄκων μὲν εἶπε) περιττὸς ὁ μὲν σύνδεσμος. κεῖται δὲ ὁ μὲν ἀντὶ τοῦ δέ.

Pag. 44. *l.* 4. Ἄρτι δ' ἀνειλήφει) ἤγουν τότε ἤδη. *l.* 5. Ἀπὸ τῆς νόσου) ἤγουν τῆς λοιμώδους. *l.* 7. Διὰ τὴν ἐκεχειρίαν) ἤτοι τὴν ἄνεσιν τοῦ πολέμου. *l.* 9. Ἐν δὲ τούτῳ) τῷ καιρῷ δηλονότι. *ead.* Ὅσοι Ἑρμαῖ ἦσαν) περὶ τῶν Ἑρμῶν. ἐπεί φασι τὸν Ἑρμῆν λόγου καὶ ἀληθείας ἔφορον εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ τὰς εἰκόνας αὐτοῦ τετραγώνους καὶ κυβοειδεῖς κατεσκεύαζον· αἰνιττόμενοι ὅτι τὸ τοιοῦτον σχῆμα ἐφ' ἃ μέρη πέσῃ, πανταχόσε βάσιμον καὶ ὄρθιόν ἐστιν· οὕτω καὶ ὁ λόγος, καὶ ἡ ἀλήθεια ὁμοία ἐστὶ πανταχόθεν αὐτῇ· τὸ ψεῦδος δὲ, πολύχρουν καὶ πολυσχιδές. *l.* 10. Κατὰ τὸ ἐπιχώριον) δηλονότι ἔθος. *l.* 12. Περιεκόπησαν τὰ πρόσωπα) Ἰστέον ὅτι Παυσα-

νίας ἐν τῇ διαπεπονημένῃ αὐτῷ τῶν Ἀττικῶν ὀνομάτων συναγωγῇ, τοὺς τραχήλους καὶ τὰ αἰδοῖα τοὺς Ἑρμᾶς περικοπῆναι φησὶ, καὶ τοὺς τοῦτο δράσαντας, Ἑρμοκοπίδας καλεῖσθαι. *l.* 13. Ἀλλὰ μεγάλοις μηνύτροις) μεγάλοις δώροις ἐπὶ μηνύσει.

Pag. 45. *l.* 1. Οὗτοί τε ἐζητοῦντο) οἱ ποιήσαντες. *ead.* Καὶ προσέτι) ἐπὶ τῷ ζητεῖν. *l.* 2. Ἀσέβημα) ἤγουν ὕβριν εἰς τοὺς θεούς. *l.* 4. Μειζόνως ἐλάμβανον) ἀντὶ τοῦ, ὑπόθεσιν ἐξήταζον, ἐμεγάλυνον. *l.* 7. Καὶ ἀκολούθων) ἤγουν δούλων. *l.* 9. Πρότερον ὑπὸ) ἤτοι τῶν ποιουμένων, ἢ τῶν πεποιηκότων νέων. *l.* 12. Καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες) ἤγουν, λαμβάνοντες ἐν τῷ νῷ, καὶ προσδεχόμενοι αὐτὰ, ὥστε πιστεύειν.

Pag. 46. *l.* 1. Ἐμεγάλυνον, καὶ ἐβόων) ἤγουν, εἰς μέγεθος ἦρον τὸ ἔγκλημα. *l.* 4. Ἐπιλέγοντες τεκμήρια) ἤγουν, ἐπιβοῶντες ἐκείνῳ. *l.* 5. Οὐ δημοτικὴν) ἤγουν, τὴν ἔξω τοῦ ἔθους τῆς δημοκρατίας. *l.* 8. Καὶ τὰ τῆς παρασκευῆς) τῆς πολεμικῆς ὁπλίσεως. *l.* 9. Ἐπεπόριστο) ἐτετέλεστο ἐκ τοῦ πορισμοῦ. *l.* 10. Εἰ δ' ἀπολυθείη) τῶν ἐγκλημάτων δηλονότι. *ead.* Καὶ ἐπεμαρτύρετο) καὶ διεμαρτύρετο. *l.* 11. Διαβολὰς ἀποδέχεσθαι) ἤγουν, δέχεσθαι ὡς βεβαίας.

Pag. 47. *l.* 2. Οἱ δ' ἐχθροὶ, δεδιότες) φοβούμενοι τὸ στράτευμα ὡς οὐκ εὔνουν αὐτοῖς. γράφεται δὲ ἔν τισι, μὴ εὔνουν ἔχῃ. καὶ ἀκουστέον μὴ ἄρα εὔνουν ᾖ τὸ στράτευμα τῷ Ἀλκιβιάδῃ. *l.* 6. Ἀπέσπευδον) ἤγουν, ἀπεῤῥίπτουν μετὰ σπουδῆς. *l.* 9. Ἐκ μείζονος διαβολῆς) βουλόμενοι μεγάλως αὐτὸν διαβαλεῖν, ἔμελλον αὐξήσειν τὴν διαβολὴν, ἀπόντος αὐτοῦ. ἐμηχανῶντο δὴ μεταπεμφθέντα αὐτὸν εἰς ἀπολογίαν καταστῆσαι. *l.* 12. Μεσοῦντος ἤδη) τὸ μεσοῦντος, τρίτης ἐστὶ συζυγίας. Εὐριπίδης ἐν Μηδείᾳ, Ζηλῶ σ'. ἐν ἀρχῇ πῆμα, κοὐδέπω μεσοῖ. *l.* 14. Καὶ τοῖς πλοίοις) τοῖς μικροῖς, ἃ δὴ καὶ λεπτὰ ἄλλοθι εἶπεν.

Pag. 48. *l.* 2. Ὡς ἐκεῖθεν) ἤγουν, ἐκ τῆς Κερκύρας. *l.* 3. Διαβαλοῦσι) διαπλεύσουσι, διαπεραιωσομένοις. *l.* 6. Ὡς ἀναξόμενοι) ἤγουν μέλλοντες ἀναπλεύσειν. *l.* 7. Ὅμιλος ἅπας) ὁ μὴ ἐκστρατεύσιμος. *l.* 11. Τὰ μὲν, ὡς κτήσοιντο) τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν.

Pag. 49. *l.* 1. Μετὰ κινδύνων) οἵ τε ἀπόντες δηλονότι τοὺς μένοντας, καὶ οἱ μένοντες ἐκείνους. *l.* 5. Ὡς ἐπὶ ἀξιό-

χρεων) ἤγουν μεγάλην. *l.* 11. Τετράκις γὰρ χίλιοι) οἱ μετὰ Περικλέους, ἢ οἱ μετὰ Ἅγνωνος.

Pag. 50. *l.* 4. Ἐξαρτυθεὶς) παρασκευασθεὶς, ἑτοιμασθεὶς. *l.* 6. Ἐκπονηθὲν) ἤγουν ἀπαρτισθὲν, μετὰ πορισμοῦ συςαθέν. *l.* 10. Ἐπιφοράς τε πρὸς τῷ) ἔξωθεν τοῦ δημοσίου μισθοῦ, ἐκ τῶν ἰδίων ἐπιδόσεις παρεῖχον. τοῦτο γάρ ἐςιν αἱ ἐπιφοραί. οἱ δὲ θρανῖται, μετὰ μακροτέρων κωπῶν ἐρέττοντες πλείονα κόπον ἔχουσι τῶν ἄλλων. διὰ τοῦτο τούτοις μόνοις ἐπιδόσεις ἐποιοῦντο οἱ τριηράρχαι, οὐχὶ δὲ πᾶσι τοῖς ἐρέταις. *l.* 12. Καὶ τἄλλα σημείοις) ἤτοι κυρίως σημείοις λέγει, καθάπερ καὶ τὰ ςρατεύματα· ἢ (ὡς ἔνιοι) σημεῖα τὰς ἔξωθεν καταγραφὰς τῶν τριηρῶν. *l.* 13. Καὶ ἐς τὰ μακρότατα) ἤτοι ἐπιπλεῖςον.

Pag. 51. *l.* 2. Καταλόγοις τε) καταλόγοις ἀκριβέσι δοκιμασθὲν καὶ προκριθέν. *l.* 3. Χρηςοῖς) ἀληθέσι, βεβασανισμένοις. *ead.* Τῶν περὶ τὸ σῶμα σκευῶν) οἱ μὲν ὁπλῖται ὅπλα εἶχον· οἱ δὲ ἐρέται, καὶ τέκτονες, καὶ λιθουργοὶ, τὰ ἐπιτήδεια ἔργανα. *l.* 7. Εἰκασθῆναι τῆς δυνάμεως) εἰκασμὸν δοῦναι. *ead.* Καὶ ἐξουσίας) τὴν περιουσίαν ἐξουσίαν φησίν. *l.* 10. Ὅσα τε ἤδη προσετετελέκει) προσανήλωσε.

Pag. 52. *l.* 5. Τόλμης τε θάμβει) ἔκπληξίν τε παρασχὼν διὰ τὴν τόλμαν πλέον ἤπερ τῷ κατὰ πλῆθος ὑπερέχειν τῶν ἐναντίων. *l.* 7. Καὶ ὅτι μέγιςος ἤδη διάπλους) οὐ χρόνου, ἀλλὰ τόπου. *l.* 8. Καὶ ἐπὶ μεγίςῃ ἐλπίδι) μείζονα ἐλπίσαντες δηλονότι τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως. *l.* 10. Καὶ ἐσέκειτο πάντα ἤδη) ἐνεβλήθησαν. *l.* 11. Τῇ μὲν σάλπιγγι) διὰ τῆς σάλπιγγος. *l.* 14. Παρ' ἅπαν τὸ ςράτευμα) ἤγουν, διὰ παντὸς τοῦ ςρατεύματος.

Pag. 54. *l.* 4. Περὶ τοῦ ἐπίπλου τῆς ἀληθείας λέγειν) ἤτοι, περὶ τοῦ ἀληθῶς αὐτοὺς ἐπιπλεῖν. *l.* 5. Ἢ λέγοντες, ἢ ἀπαγγέλλοντες) ἤγουν, ἢ ἀφ' ἑαυτῶν λέγοντες καὶ λογοποιοῦντες, ἢ ἀπαγγέλλοντες, ἐξ ἑτέρων ἀκούσαντες πλευσάντων. *l.* 7. Ὅμως δὲ οὐ καταφοβηθεὶς) ἤγουν, ὅμως οὐ καθέξω ἐμαυτὸν ἤδη κινδύνου ἐπερχομένου τῇ πόλει, καταφοβηθεὶς τὸ δόξαι ἄπιςα φθέγγεσθαι, καὶ ἐκ τούτου ἄφρονα ὑπειλῆφθαι. Οὐ καταφοβηθεὶς. οὐ φοβηθήσομαι διὰ τὸ ἄφρων νομισθήσεσθαι, καὶ διὰ τοῦτο σιωπήσω. *l.* 8. Ἐπισχήσω) ἐμαυτὸν δηλονότι. *l.* 9. Σαφέςερόν τι ἑτέρου εἰδὼς) ἀκριβέςερον

τῶν ἄλλων ἐπιςάμενος, ἀληθέςερον. *l.* 15. Ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων) δυνατῶν.

Pag. 55. *l.* 1. Ὅτῳ τρόπῳ κάλλιςα) ἤγουν, ἀνδρικώτατα καὶ φρονιμώτατα. *l.* 2. Ἄφρακτοι ληφθήσεσθε) ἤγουν ἄοπλοι. *l.* 3. Εἰ δέ τῳ καὶ πιςὰ) τὰ τῆς ἐφόδου τῶν Ἀθηναίων. *l.* 9. Ἢ κατεργασώμεθα αὐτοὺς) ταπεινώσωμεν, νικήσωμεν. *l.* 10. Οὐ γὰρ δὴ μὴ τύχωσί γε ὧν προσδέχονται φοβοῦμαι) οὐ γὰρ φοβοῦμαι (φησὶ) μὴ ἐπιτύχωσι τοῦ ἑλεῖν ἡμᾶς. *l.* 12. Ὀλίγοι γὰρ δὴ ςόλοι) ἀντὶ τοῦ οὐδ᾽ ὀλίγοι. *l.* 14. Κατώρθωσαν) ἤγουν ἠρίςευσαν. *ead.* Τῶν ἐνοικούντων) ἤτοι, τῶν ἐνοικούντων ταῖς Συρακούσαις· (ἵνα ἀςυγείτονας τοὺς ἄλλους ἀκούσωμεν Σικελιώτας) ἢ τοὺς μὲν ἐνοικοῦντας δεκτέον τοὺς Σικελιώτας, ἀςυγείτονας δὲ, Καρχηδονίους τε καὶ Ἰταλιώτας.

Pag. 56. *l.* 1. Πάντα γὰρ δὴ ὑπὸ δέους) ὁ γὰρ φόβος ὁμοφρονεῖν ἀναγκάζει καὶ τοὺς ςασιάζοντας. *l.* 2. Ἤν τε δι᾽ ἀπορίαν) ἂν ἄρα (φησὶ) δι᾽ ἀπορίαν ἐπιτηδείων περὶ αὐτοὺς σφαλῶσι, δόξαν ἡμῖν προσθήσουσιν ὡς ὑφ᾽ ἡμῶν νενικημένοι. *ead.* Τῶν ἐπιτηδείων) τῶν τροφίμων. *l.* 5. Ὅπερ καὶ Ἀθηναῖοι) τρία πραγματεύεται διὰ τούτων, ἓν μὲν, ἐν ἐλπίσι ποιῆσαι τοὺς Συρακουσίους τῆς νίκης· ἕτερον δὲ, τὸ μόνον Συρακουσίους, ἂν κατορθώσωσι, δοκεῖν νενικηκέναι τοὺς Ἀθηναίους· τρίτον δὲ, ἀπαλλάξαι τοῦ φόβου τοὺς Συρακουσίους. *l.* 6. Παρὰ λόγον) παρὰ δόξαν. *l.* 9. Τά τε αὐτοῦ) ἤγουν, τὰ ἐν τῷδε τῷ τόπῳ. *l.* 11. Βεβαιωσώμεθα) βεβαίους φίλους ποιήσωμεν. *ead.* Καὶ ξυμμαχίαν πειρώμεθα ποιεῖσθαι) ἐχθροῖς οὖσι δηλονότι. *l.* 12. Ἔς τε τὴν ἄλλην Σικελίαν) οὐχὶ πᾶσαν, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων οἰκουμένην. προεῖπε γὰρ περὶ τῶν βαρβάρων.

Pag. 57. *l.* 1. Οὐ γὰρ ἀνέλπιςον αὐτοῖς) ἄφοβον. τὸ κακὸν δηλονότι. προσδοκῶσι γάρ. *l.* 2. Διὰ φόβου εἰσὶ) φοβοῦνται Καρχηδόνιοι μὴ αὐτοῖς ἐπέλθωσιν Ἀθηναῖοι. *l.* 3. Εἰ τάδε προήσονται) τὰ καθ᾽ ἡμᾶς. *l.* 4. Καὶ ἂν σφεῖς ἐν πόνῳ εἶναι) ἐν ταλαιπωρίᾳ. *l.* 5. Ἤτοι κρύφα γε) κρύφα μὲν χρήματα ἡμῖν λάθρα τῶν Ἀθηναίων πέμψαντες. *l.* 7. Ὅθεν ὅ, τε πόλεμος) καὶ ἐν πολέμῳ δύναμιν ἔχει μεγίςην καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἄλλοις πράγμασι τὰ χρήματα. *l.* 8. Καὶ τἄλλα) τὰ κατὰ τοὺς ἀνθρώπους. *l.* 11. Διὰ τὸ ξύνηθες ἥσυχον) διὰ τὸ σύνηθες ὑμῖν εἶναι τὸ ἡσυχάζειν.

Pag. 58. *l.* 3. Καὶ ἐς λογισμὸν καταστήσαιμεν) καὶ ποιήσαιμεν αὐτοὺς ἐν φροντίδι καὶ διαλογισμῷ γενέσθαι. *l.* 4. Χώρας φύλακες) λείπει τῆς Σικελίας. *l.* 7. Εὐεπίθετος εἴη) εὐεπιχείρητος ἡμῖν ἔσται ἡ δύναμις αὐτῶν, βραδέως τε πλέουσα διὰ τὸν ἐν τῷ πελάγει κάματον, καὶ οὐκ ἀθρόα. *l.* 9. Ἀθροωτέρῳ κουφίσαντες) ἤτοι κοῦφοι ὄντες, ἢ καταλιπόντες ὀπίσω τὴν παρασκευήν. *l.* 10. Εἰ δὲ μὴ προσδοκοίη) προσβαλεῖν δηλονότι. *l.* 12. Περαιωθέντες) εἰς τὸν Τάραντα δηλονότι. *l.* 13. Ἀποροῖεν ἂν) εἰς ἀπορίαν καταστήσονται τῶν ἐπιτηδείων. *l.* 14. Παραπλεῖν) τὸν Τάραντα δηλονότι.

Pag. 59. *l* 1. Καὶ τὰ τῶν πόλεων) καὶ οὐκ εἰδότες βεβαίως εἰ αἱ πόλεις ὑποδέξονται αὐτοὺς, ἀθυμοῖεν ἄν. *l.* 6. Ἐξωσθῆναι ἂν) ἐκπεσεῖσθαι εἰς καιρὸν τοῦ πλοῦ εἰς χειμῶνας. *l.* 8. Καὶ τοῦ ἐμπειροτάτου τῶν στρατηγῶν) τὸν Νικίαν λέγει. *l.* 10. Εἴ τι ἀξιόχρεων) ἀξιόμαχον, βέβαιον, πιστὸν εἰς ἀξιομαχίαν. *l.* 14. Ἰσοκινδύνους ἡγούμενοι) ἤτοι ἐν ὁμοίῳ κινδύνῳ καταστήσοντας αὐτοὺς, ἢ ἰσοπαλεῖς.

Pag. 60. *l.* 1. Δικαίως κατεγνωκότες ὅτι αὐτοὺς) τὸ δικαίως, δύναται μὲν καὶ πρὸς τὸ ἐπέρχονται λαμβάνεσθαι, δικαίως ἐπέρχονται· δύναται δὲ καὶ πρὸς τὸ κατεγνωκότες. *l.* 3. Μᾶλλον ἂν) μᾶλλον ἂν καταπλαγεῖεν τῷ ἀπροσδοκήτους ἡμᾶς αὐτοῖς ἀντιτάξασθαι, ἤπερ τῇ δυνάμει ἡμῶν. *l.* 5. Ταῦτα τολμ.) τὸ ἀντεξορμῆσαι τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 6. Καὶ παραστῆναι παντὶ) δόξαν εἶναι παντὶ ἀνθρώπῳ. *l.* 7. Τὸ μὲν καταφρονεῖν τοὺς ἐπιόντας) δεῖ τοὺς καταφρονοῦντας τῶν ἐπιόντων, ἐν αὐτῷ τῷ πολέμῳ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν ἀνδρείᾳ φαίνεσθαι καταφρονοῦντας τῶν ἐναντίων. ἔργον γὰρ κἀνταῦθα καὶ πολλαχοῦ τὸν πόλεμον λέγει. *l.* 8. Τὸ δ' ἤδη τὰς μετὰ φόβου) τὸ δὲ, ὡς φοβουμένους κίνδυνον, ἀσφαλέστατα παρασκευάζεσθαι χρησιμώτατον.

Pag. 61. *l.* 3. Ὅ, τι οὐκ ἂν μεῖζον ἀντιπάθοιεν) μείζονα ἀντιπαθεῖν τοὺς Ἀθηναίους ἢ δρᾶσαι. *l.* 7. Πιθανώτατος τοῖς πολλοῖς) δυνάμενος πείθειν τοὺς πολλούς. *l.* 9. Οὕτω κακῶς φρονῆσαι) μωροὺς εἶναι. *l.* 13. Τῆς δὲ ἀξυνεσίας) θαυμάζω δηλονότι.

Pag. 62. *l.* 1. Ἐς ἔκπληξιν καθιστάναι) ἤγουν, εἰς φόβον ἐμβαλεῖν. *l.* 2. Ἐπηλυγάζωνται) τὸ ἐπηλυγάζωνται, ἐπικρύπτωνται. ὅπως (φησὶ) κοινῇ φοβήσαντες ἅπαντας, τὸν ἴδιον φόβον ἀποκρύψωνται. *l.* 3. Οὐκ ἀπὸ ταυτομάτου) ἐξ ἀλόγου

συμπτώματος. *l.* 4. Τάδε κινοῦσι, ξύγκεινται) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀγγελίαι. *l.* 6. Ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν ἄνθρωποι) ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν δράσειαν ἄνθρωποι δεινοί. *ead.* Δεινοὶ) ἀντὶ τοῦ συνετοὶ, φρόνιμοι. *l.* 7. Ἀθηναίους ἀξιῶ) ἀξίους ἡγοῦμαι εἶναι. *l.* 9. Καταλελυμένους) ἀντὶ τοῦ καταλελυκότας. *l.* 14. Διαπολεμῆσαι) διενεγκεῖν τὸν πόλεμον. δηλονότι περιγενέσθαι διὰ πολέμου. *l.* 15. Ἄμεινον ἐξήρτυται) τῆς Πελοποννήσου δηλονότι.

Pag. 63. *l.* 3. Οὐδ' αὐτόθεν) ἐκ τῆς Σικελίας. *l.* 9. Ὥστε παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω) τὸ μὲν παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω, τοσοῦτον διαφέρομαι τοῖς τὰ ἕτερα διαγγέλλουσι. τὸ δὲ ὥστε, ὑπερβιβάσαι χρὴ, ἵνα μὴ σολοικοφανὲς ᾖ τὸ σχῆμα, καὶ οὕτω συντάξαι, παρὰ τοσοῦτον γιγνώσκω, ὥστε μόγις ἄν μοι δοκοῦσιν οὐκ ἂν παντάπασι διαφθαρῆναι οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 12. Ἤπου γε δὴ ἐν πάσῃ πολεμίᾳ Σικελίᾳ γε) μήτοι γε ἐν Σικελίᾳ πάσῃ πολεμίᾳ καθεστώσῃ. *l.* 13. Στρατοπέδῳ τε) λείπει χρώμενοι. *l.* 14. Καὶ ἀναγκαίας παρασκευῆς) οὐ τῆς ἐκ περιουσίας, ἀλλὰ τῆς οὐδὲ αὐτάρκους.

Pag. 64. *l.* 1. Οὐκ ἐπὶ πολὺ) εἰργόμενοι τῆς γῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἱππέων. *l.* 2. Οὐδ' ἂν κρατῆσαι αὐτοὺς τῆς γῆς ἡγοῦμαι) οὐδ' ἂν ἀποβῆναι αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν νομίζω δυνήσεσθαι. *l.* 7. Καὶ ἐνθένδε ἄνδρες) ἀπὸ τῆς πόλεως. *ead.* Οὔτε ἂν γενόμενα) οὐχ οἷά τε γενέσθαι. *ead.* Λογοποιοῦσι) ψευδέσι λόγοις συντιθέασι. *l.* 9. Κακουργοτέροις) πονηροτέροις. *l.* 12. Ἡμεῖς δὲ κακοὶ, πρὶν ἐν τῷ παθ.) ἡμεῖς δὲ διὰ κακίαν ἀδύνατοι ἐσμὲν καὶ προαισθέσθαι τοὺς πονηροὺς, καὶ αἰσθανόμενοι ἐπεξελθεῖν αὐτοῖς.

Pag. 65. *l.* 3. Ἔστιν ὅτε καὶ δυναστείας ἀδίκους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀναιρεῖται. *l.* 6. Τὰ τοιαῦτα μηχανωμένους) ἤγουν τοὺς κακούργους. *ead.* Κολάζων, μὴ μόνον αὐτοφώρους) ἐπ' αὐτοφώρῳ λαμβάνων. χαλεπὸν γὰρ ἐπ' αὐτοφώρῳ ἔχειν αὐτούς. *l.* 8. Καὶ ὧν βούλονται μὲν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ κολάζων. *l.* 9. Οὐχ ὧν δρᾷ μόνον) ἕνεκα δηλονότι. *l.* 10. Εἴπερ καὶ μὴ προφυλαξάμενός τις προπείσεται) εἴπερ καὶ πάσχει τις κακῶς πρὶν αἴσθηται ἄν. *l.* 11. Τὰ μὲν ἐλέγχων) ἤγουν, φανερῶς δεικνύων. *l.* 14. Ἐσκεψάμην) ἤγουν, κατ' ἐμαυτὸν ἐπὶ συννοίας ἔσχον. *ead.* Τί καὶ βούλεσθε ὦ νεώτεροι) πρὸς τὸν Ἑρμοκράτην ἀποτείνει τὸν λόγον.

Pag. 66. *l.* 1. Ὁ δὲ νόμος, ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι) ὁ δὲ νόμος

κωλύων ἐτέθη διὰ τὸ μὴ δύνασθαι ὑμᾶς ἄρχειν, μᾶλλον ἤπερ ὡς δυναμένους ἀτιμάζων. λέγει δὲ περὶ τῶν νεῶν, ὅτι εἴργονται τῆς ἀρχῆς διὰ νόμον, οὐκ ἀτιμαζόμενοι, ἀλλὰ κωλυόμενοι διὰ τὴν ἡλικίαν. τουτέστι, τὴν ἀριστοκρατίαν. *l.* 3. Ἰσονομεῖσθαι) ἀπὸ κοινοῦ, τὸ πολλάκις ἐσκεψάμην τί καὶ βούλεσθε. *l.* 5. Οὔτ' ἴσον εἶναι) δίκαιον. *l.* 8. Ὀλιγαρχίαν δὲ, μέρος) λείπει τῆς πόλεως. *l.* 12. Ἰσομοιρεῖν) ἰσοτιμίας ἀξιοῦνται ἐν δημοκρατίᾳ οἵ τε πλούσιοι καὶ οἱ συνετοί. *l.* 14. Καὶ ξύμπαν ἀφελομένη ἔχει) τῆς ὠφελείας δηλονότι.

Pag. 67. *l.* 1. Ἃ ὑμῶν οἵ τε δυνάμενοι καὶ οἱ νέοι) ἅπερ ὑμῖν οἵ τε ὀλιγαρχικοὶ καὶ οἱ νέοι προθυμοῦνται πάντα ἔχειν, ἀδυνάτου ὄντος ἐν μεγάλῃ πόλει πάντα τούτους ἔχειν. *l.* 8. Καὶ πλέον οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν) οἱ ἀγαθοὶ ὑμῶν ἡγείσθωσαν τοῦτο καὶ ἴσον εἶναι, καὶ πλέον τοῦ ἴσου, τὸ τῶν αὐτῶν μετασχεῖν ὧν καὶ πᾶσα ἡ πόλις. ead. Τὸ τῆς πόλεως) τὸ πᾶσι κοινῶς ὠφέλιμον τῆς πόλεως, τοῦτο αὔξετε. *l.* 9. Εἰ δ' ἄλλα βουλήσεσθε) εἰ δὲ μειζόνων ἐφίεσθε, πάντων στερηθήσεσθε. *l.* 11. Ὡς προαισθομένους) ἀντὶ τοῦ, προαισθησομένων καὶ μὴ ἐπιτρεψόντων ὑμῶν. *l.* 14. Εἰ μή τι αὐτῶν) τοῦτο ἀνταποδίδοται πρὸς ἐκεῖνο, ἡ γὰρ πόλις ἥδε, καὶ εἰ ἔρχονται Ἀθηναῖοι, ἀμυνεῖται· καὶ εἰ μή τι αὐτῶν ἀληθές ἐστιν, οὐ διὰ τὰς ὑμετέρας ἀγγελίας αὐθαίρετον δουλείαν ἑλεῖται. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, αὐθαίρετον δουλείαν ἐπιβαλεῖται.

Pag. 68. *l.* 4. Τούς τε λόγους ἀφ' ὑμῶν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ οὐκ οἶμαι. οὐκ οἶμαι γὰρ (φησὶν) ὅτι τοὺς λόγους ὑμῶν ἴσα ἔργοις δύνασθαι ἡ πόλις κρινεῖ. *l.* 5. Ὑπάρχουσαν ἐλευθερίαν) οὐχὶ διὰ τὸ ἀκούειν καταπλαγεῖσα ἀποβήσεται. *l.* 6. Ἐκ δὲ τοῦ, ἔργῳ φυλασσομένη) τὴν ἐλευθερίαν πειράσεται σώζειν ἐκ τοῦ δι' ἔργων μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς ἀφαιρουμένοις αὐτήν.

Pag. 69. *l.* 1. Καὶ ἦν ἄρα μηδὲν δεήσῃ) μάχης δηλονότι. *l.* 3. Οἷς ὁ πόλεμος ἀγάλλεται) οἷς χαίρει πόλεμος, ὧν χρήζει. *l.* 6. Ἐπιτήδειον) ἁρμόδιον. *l.* 7. Ἐς ὑμᾶς οἴσομεν) ἤγουν μηνύσομεν ὑμῖν δηλονότι.

Pag. 70. *l.* 1. Ἐν ταῖς καταγωγαῖς) λιμέσι. *l.* 3. Στρατηγῷ προστεταγμένοι) κατὰ τάξεις ὑπὸ στρατηγοῖς τεταγμένοι. *l.* 4. Εἰσομένας) γνωριούσας. *l.* 5. Καὶ εἴρητο αὐταῖς) ὥριστο ταῖς ναυσί. *l.* 9. Τριήρεσι μὲν ταῖς πάσαις) τριήρεις ταχεῖαι, τριήρεις στρατιώτιδες, πεντηκόντοροι, ἱππαγωγοὶ, πλοῖα, ὁλ-

κάδες. *l.* 12. Τὸ δὲ ἄλλο ναυτικὸν) ἤγουν, αἱ ἄλλαι νῆες, αἱ ἔχουσαι τοὺς ναύτας. *l.* 13. Ὁπλίταις δὲ τοῖς ξύμπασι) στρατιώτας τοὺς πεζομαχήσοντας ἄγουσαι.

Pag. 72. *l.* 3. Ξυνδιέβαλε τὸν Ἰόνιον κόλπον) συνδιεπεραιώθη. *l.* 5. Καὶ ὡς ἕκαστοι εὐπόρησαν) ἀντὶ τοῦ, ὡς ἕκαστοι ἔτυχον εὐπλοῆσαι. *l.* 6. Παρεκομίζοντο) ἤγουν, παραπλέοντες ἐκομίζοντο. *l.* 9. Καὶ ἐνταῦθα) ἤγουν ἐν τῷ Ῥηγίῳ. *l.* 12. Καὶ ἀγορὰν παρεῖχον) οἱ Ῥηγῖνοι δηλονότι. *l.* 13. Ἀνελκύσαντες) ἤγουν, ἐκ τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ξηράν.

Pag. 73. *l.* 1. Οἱ δὲ, οὐδὲ μεθ' ἑτέρων) οὔτε μετὰ τῶν Ἀθηναίων, οὔτε μετὰ τῶν Συρακουσίων. *l.* 10. Καὶ ὡς ἐπὶ τούτοις παρεσκευάζοντο) καὶ πᾶσιν ἐδόκει παρασκευάζεσθαι, οὐδενὸς ἀντιλέγοντος. Ἐπὶ τούτοις, μετὰ ταῦτα. *l.* 12. Ἔνθα μὲν) εἴς τινας. *ead.* Φύλακας) τοὺς διαφυλάξοντας τὰς Φιλίας πόλεις. *l.* 13. Καὶ ἐς τὰ περίπλοια) γράφεται περιπόλια. τὰ ἐν τῇ χώρᾳ φρούρια, ἃ περιπλέοντες, εἰσῆγον εἰς αὐτὰ φρουρούς.

Pag. 74. *l.* 1. Καὶ τἆλλα ὡς ἐπὶ ταχεῖ πολέμῳ) ὡς ἐν συντόμῳ ἐσομένῳ. *l.* 7. Ἀντεκεκρούκει) παρὰ γνώμην ἀπηντήκει, ἀποβεβήκει. *l.* 9. Καὶ εἰκὸς ἦν) συστρατεύειν δηλονότι τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 12. Τοῖν δὲ ἑτέροιν καὶ ἀλογώτατα) Ἀλκιβιάδῃ καὶ Λαμάχῳ. *l.* 13. Ἐξετεχνήσαντο τότε) μετεχειρίσαντο. Ἀλκιβιάδῃ καὶ Λαμάχῳ ἐξετεχνήσαντο.

Pag. 75. *l.* 2. Ἐπέδειξαν τὰ ἀναθήματα) ὑπ' ὄψιν ἔθηκαν. *l.* 5. Ἀπ' ὀλίγης δυνάμεως) ὀλίγα τῇ δυνάμει ὄντα, μεγάλην φαντασίαν παρεῖχε. *ead.* Καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις) φιλοφρονήσεις. *l.* 6. Τῶν τριηριτῶν) τῶν ἐν τριήρεσιν ἀφικομένων. *l.* 9. Αἰτησάμενοι) χρησάμενοι. τὸ δὲ αἰτήσαντες, ἀντὶ τοῦ, λαβόντες ἄνευ τοῦ μέλλειν ἀποδώσειν. *l.* 13. Διεθρόησαν) εἰπόντες διετάραξαν.

Pag. 76. *l.* 10. Καὶ παραμείναντας) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 11. Διαλλάξαι αὐτοῖς) τοῖς Ἐγεσταίοις. *l.* 14. Ἢν μή τι δι' ὀλίγου) διαταχέως, καὶ ἄνευ τοῦ προσδοκῆσαι.

Pag. 77. *l.* 3. Καὶ τῇ πόλει δαπανῶντας) ἀντὶ τοῦ, καὶ μὴ δαπανῶντας τὰ οἰκεῖα κινδυνεύειν ἐν τῇ πόλει. ἤγουν, κίνδυνον προξενεῖν τῇ πόλει. *l.* 10. Καὶ στρατιὰν ἔχωσιν) ἀπὸ τούτων τῶν πόλεων. *l.* 11. Ἐν πόρῳ γὰρ) περαιώσει. *l.* 14. Προσαγαγομένους δὲ τὰς πόλεις) χειρωσαμένους. *ead.*

Εἰδότας μεθ' ὧν τὶς) εἰδότας τίνας ἔχουσι συμμάχους.

Pag. 78. *l.* 7. Τὸ γὰρ πρῶτον πᾶν στράτευμα) τὴν πρώτην προσβολὴν τοῦ στρατεύματος. *l.* 11. Μάλιστ' ἂν σφᾶς) τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Καὶ κατὰ πάντα ἂν αὐτοὺς ἐκφοβῆσαι) τοὺς Συρακουσίους δηλονότι τοὺς Ἀθηναίους.

Pag. 79. *l.* 1. Τῷ αὐτίκα κινδύνῳ τῆς μάχης) ἀπὸ κοινοῦ, τὸ ἐκφοβῆσαι αὐτοὺς τῷ προσδοκῆσαι αὐτίκα ἐν κινδύνῳ διαμαχήσεσθαι. *l.* 3. Μὴ ἥξειν) ἡ μὴ ἀπόφασις περιττή. *ead.* Καὶ ἐσκομιζομένων) καὶ τὰ ἐκ τῶν ἀγρῶν εἰς τὴν πόλιν μεταφερόντων τῶν Συρακουσίων, οὐκ ἀπορήσειν τοὺς Ἀθηναίους χρημάτων, ἂν κρατοῦντες τῶν Συρακουσίων, προσκαθέζωνται τῇ πόλει. *l.* 6. Οὐ ξυμμαχήσειν) τοῖς Συρακουσίοις δηλονότι. *l.* 7. Καὶ οὐ διαμελλήσειν) καὶ οὐ διαστήσειν καραδοκοῦντας πότεροι κρατήσουσιν. *l.* 10. Οὔτε πλοῦν πολὺν, οὔτε ὁδὸν) οὔτε κατὰ γῆν, οὔτε διὰ θαλάσσης πολὺ ἀπέχοντα.

Pag. 80. *l.* 4. Παρέπλεον ἐς Νάξον) τὴν Σικελικήν. *l.* 8. Τὰ Συρακουσίων βουλόμενοι) φρονοῦντες. *l.* 10. Ἐπικαίρως) συντόμως, τεταγμένως. *l.* 11. Τὰς ἄλλας ναῦς) οὐ μόνον τὰς ἑξήκοντα ἀλλὰ καὶ τὰς ἄλλας παραλαβόντες. *l.* 12. Ἐς τὸν μέγαν λιμένα) τῶν Συρακουσῶν δηλονότι. *l.* 13. Καθειλκυσμένον) ἕτοιμον εἰς τὴν θάλασσαν.

Pag. 81. *l.* 6. Πολεμητέα ἦν) πολεμεῖν δυνατὸν ἔσοιτο. *l.* 8. Καὶ ἐκκλησίας γενομένης) τῶν Καταναίων δηλονότι. *l.* 11. Καὶ τῶν ἐν τῇ πόλει) τῶν Καταναίων. *l.* 13. Κακῶς) ἀτέχνως, σαθρῶς. *ead.* Ἠγόραζον ἐς τὴν πόλιν) ἀντὶ τοῦ, ἐν ἀγορᾷ διέτριβον.

Pag. 82. *l.* 10. Πληροῦσι ναυτικὸν) ναῦς ναυτῶν πληροῦσιν. *l.* 14. Ἐς τὸν αἰγιαλὸν) τῶν Καμαριναίων. *l.* 15. Τὰ ὅρκια εἶναι) τοῖς Καμαριναίοις.

Pag. 83. *l.* 2. Ἄπρακτοι δὲ γενόμενοι) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 5. Καὶ τῶν ψιλῶν τινας) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 14. Καὶ οὐ δοκιμάζοντες τοὺς μηνυτὰς) οὐ διακρίνοντες (φησὶ) τοὺς μηνυτὰς, πότερον ψεύδονται, ἢ ἀληθεύουσιν, ἀλλ' ὁμοίως πᾶσι πιστεύοντες, διὰ τὸ προσέχειν τοῖς πονηροῖς μηνυταῖς, ἐνίους τῶν πολιτῶν χρηστοὺς ὄντας κατέδουν.

Pag. 84. *l.* 2. Διὰ πονηρῶν ἀνθρώπων πίστιν) πιστεύοντες πονηροῖς ἀνθρώποις μηνυταῖς. *l.* 4. Ἡγούμενοι εἶναι) κρεῖσσον ἡγούμενοι βασανίσαι μᾶλλον τῶν χρηστῶν τινα, καὶ ἐξευρεῖν

τὴν ἀλήθειαν, ἢ διὰ τὸ μὴ πιςεύειν τοῖς πονηροῖς μηνυταῖς, τοὺς ἐναντία γενομένους ἀπολῦσαι ἀνεξετάςως. *l.* 6. Ἐπιςάμενος γὰρ ὁ δῆμος ἀκοῇ) γνῶσιν ἔχοντες ἐξ ἀκοῆς. *l.* 8. Τελευτῶσαν) γενομένην ἐν τελευταίοις χρόνοις. *l.* 9. Οὐδ' ὑφ' ἑαυτῶν) οὔτε ὑπὸ Ἀθηναίων κοινῇ, οὔτε ὑπὸ Ἁρμοδίου καὶ Ἀριςογείτονος. *l.* 13. Δι' ἐρωτικὴν ξυντυχίαν) ἔρωτος σύμβασιν. *ead.* Ἐπεχειρήθη) ἐτολμήθη. *ead.* Ἣν ἐγὼ ἐπιπλέον διηγησάμενος) μακροτέρᾳ διηγήσει χρησάμενος.

Pag. 85. *l.* 5. Γενομένου δὲ Ἁρμοδίου ὥρᾳ ἡλικίας λαμπροῦ) ἐπιφανεςάτου ἐν τῇ ἀκμῇ. *l.* 6. Μέσος πολίτης) οὔτε ἐπιφανὴς δηλονότι, οὔτε ἄδοξος. *l.* 7. Πειραθεὶς δὲ ὁ Ἁρμόδιος) ἐρωτικὴν πεῖραν δεξάμενος. *l.* 8. Τοῦ Πεισιςράτου) υἱοῦ δηλονότι. *ead.* Καὶ οὐ πεισθεὶς) αὐτῷ ἐρῶντι δηλονότι. *l.* 9. Καταγορεύει τῷ Ἀριςογείτονι) μηνύει τῷ ἐραςῇ αὐτοῦ. *ead.* Ὁ δὲ, ἐρωτικῶς περιαλγήσας) περιπαθὴς γεγονὼς ἐπὶ τῷ ἔρωτι. *l.* 11. Προσαγάγηται αὐτὸν) τὸν Ἁρμόδιον. *ead.* Ὡς ἀπὸ τῆς ὑπαρχούσης ἀξιώσεως) ὡς κατὰ τὴν ὑπάρχουσαν αὐτῷ δύναμιν. ἦν γὰρ μέσος πολίτης. *l.* 14. Ἐν τόπῳ δέ τινι ἀφανεῖ) ἐμηχανᾶτο κρύφα προπηλακίσαι τὸν Ἁρμόδιον, ὡς δι' ἄλλην αἰτίαν τινὰ, καὶ οὐ διὰ τὸ μὴ τυχεῖν αὐτοῦ.

Pag. 86. *l.* 2. Ἀνεπιφθόνως) οὐ μεμπτῶς. *ead.* Κατεςήσατο) εὐτάκτησεν. *l.* 3. Ἐπὶ πλεῖςον) χρόνον δηλονότι. *ead.* Οὗτοι ἀρετὴν) δικαιοσύνην. *l.* 4. Εἰκοςὴν μόνον) μοῖραν. *ead.* Πρασσόμενοι) ἀπαιτοῦντες. *l.* 7. Τοῖς πρὶν κειμένοις νόμοις ἐχρῆτο) πολιτευομένοις. *l.* 8. Ἐπεμέλοντο) προενοοῦντο οἱ περὶ Πεισίςρατον ὥςε αἰεί τινα ἐξ αὐτῶν ἄρχειν. *l.* 14. Προσοικοδομήσας) ἐπαυξήσας.

Pag. 87. *l.* 5. Πρεσβύτατος ὢν Ἱππίας) πρῶτος τῶν ἄλλων υἱῶν τοῦ Πεισιςράτου. *l.* 7. Καὶ αὐτῷ τούτῳ) τῷ ῥηθησομένῳ. *l.* 12. Αὐτῷ) τῷ Ἱππίᾳ.

Pag. 88. *l.* 1. Διὰ τὸ πρεσβεύειν) διὰ τὸ τῶν ἐξ αὐτοῦ πρεσβύτατον εἶναι. *l.* 5. Αὐτὸς δὲ αὐθήμερον καθίςχτο) λείπει, τὰ τῆς ἀρχῆς πράγματα. *ead.* Ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ πρότερον) ἀλλὰ διὰ τὸ ἐκ μακροῦ χρόνου τοῖς μὲν πολίταις συνηθες ἐμπεποιηκέναι τοῦ φοβεῖσθαι αὐτὸν, τοῖς δορυφόροις δὲ, τοῦ φυλάττειν ἐπιμελῶς, ἐκ πολλοῦ τοῦ περιόντος ἀσφαλῶς ἐκράτει. *l.* 6. Ἐς δὲ τοὺς ἐπικούρους) φύλακας. *l.* 8. Καὶ οὐχ ὡς ἀδελφὸς) οὐχ ὡς νεώτερος ὢν, ἐν ἀπορίᾳ ἐγένετο τοῦ πῶς δεῖ κα-

ταπήσασθαι τὴν ἀρχήν. *l.* 9. Ἐν ᾧ οὐ πρότερον) διὰ τὸ μὴ πρότερον ἄρχειν μεμελετηκέναι. *l.* 10. Τῇ δυστυχίᾳ ὀνομασθέντα) διὰ τὴν συμπεσοῦσαν αὐτῷ δυστυχίαν ὀνομασθέντα, ὀνομαςὸν γενόμενον, ὑποληφθῆναι ὅτι ἐτυράννησεν. *l.* 13. Ἀπαρνηθέντα) ἀρνησάμενον ὁμιλῆσαι τῷ πειρῶντι.

Pag. 89. *l.* 2. Ἐπαγγείλαντες) ἀντὶ τοῦ προστάξαντες. *ead.* Ἐν πομπῇ τινι) ἐν πανηγύρει. *l.* 6. Παρωξύνετο) ἐθυμοῦτο. *l.* 11. Τὰ πρὸς τοὺς δορυφόρους) ἤγουν εἰς τά. *l.* 13. Καὶ τοὺς μὴ προειδότας) τὴν ἐπιβουλὴν δηλονότι.

Pag. 90. *l.* 1. Ἔξω ἐν τῷ Κεραμεικῷ) ἔξω τῆς πόλεως. *l.* 6. Οἰκείως τῷ Ἱππίᾳ) φιλικῶς. *l.* 8. Τὸν λυπήσαντα οὖν) τὸν Ἵππαρχον.

Pag. 91. *l.* 3. Οὐ ῥᾳδίως διετέθη) ἤτοι χαλεπῶς διετέθη ἢ, οὐ ῥᾳδίως οὐδὲ εὐκόλως ἀνῃρέθη. ἤγουν, οὐ διάθεσιν τιμωριῶν ἐλάμβανεν ῥᾳδίαν ἐνεγκεῖν. *l.* 7. Πρότερον ἢ αἰσθέσθαι) ἤτοι, οὔπω ᾐσθημένων τὰ περὶ τὸν Ἵππαρχον τῶν τὴν πομπὴν πεμπόντων ὁπλιτῶν, διὰ τὸ ἄπωθεν εἶναι. *l.* 8. Καὶ ἀδήλως τῇ ὄψει πλασάμενος) ὑποκρινάμενος φαιδρὸς εἶναι τῷ προσώπῳ. ἤγουν, ἀσύγχυτον τὴν ἑαυτοῦ ὄψιν τηρήσας, καὶ μὴ ὑπεμφαίνουσαν τεκμήριον τοῦ πάθους. *l.* 12. Ὑπολαβεῖν) ὑφαρπάσαι. *ead.* Ἐξελέγετο) κατ' ἐκλογὴν ἐλάμβανεν.

Pag. 92. *l.* 2. Ἐκ τοῦ παραχρῆμα περιδεοῦς) ἐκ τοῦ εὐθέως φόβου, καὶ τοῦ φοβήθεντας αὐτοὺς ὡς μεμηνυμένους, ἀλογίςῳ τόλμῃ ἐπὶ τὸν Ἵππαρχον χωρῆσαι. *l.* 5. Διὰ φόβου ἤδη) ἤγουν φοβούμενος. *l.* 7. Εἴποθεν ἀσφ.) εἴ τις αὐτῷ ἀσφάλεια γένοιτο ἐάσαντι τὴν τυραννίδα.

Pag. 93. *l.* 3. Ἔτη τρία Ἱππίας ἔτι Ἀθηναίων) ἤγουν, μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἱππάρχου. *l.* 5. Ἐχώρει ὑπόσπονδος) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 6. Ὡς βασιλέα Δαρεῖον ὁρμώμενος) ὡς Ἱππίας ὁ Ἀθηναίων τύραννος πρὸς Δαρεῖον ἀπέδραμε. *l.* 11. Χαλεπὸς ἦν τότε, καὶ ὑπόπτης) τοὺς ἵππους φασὶ ταρασσομένους ὑπόπτας λέγεσθαι.

Pag. 94. *l.* 1. Καὶ οὐκ ἐν παύλῃ ἐφαίνετο) οὐδεμία ἦν ἀπόπαυσις τοῦ συλλαμβάνειν τοὺς ἄνδρας, ζήτησιν ποιεῖσθαι τῶν γενομένων. *l.* 8. Λέγων δὲ) ὁ συνδεσμώτης. *ead.* Ἔπεισεν αὐτὸν) κατειπόντα δηλονότι. *l.* 9. Ἄδειαν ποιησάμενον σῶσαι) ἀντὶ τοῦ, ἐν ἀδείᾳ γενόμενον σωθῆναι.

Pag. 95. *l.* 6. Ἐπανεῖπον) εἶπον. τουτέςιν, ὑπέσχοντο καὶ

ἐκήρυξαν. *l.* 8. Ἐτετιμώρηντο) οὐ γὰρ ὑπώπτευον ἔτι ἀλλήλους.

Pag. 96. *l.* 9. Καὶ κατέδαρθον) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἡ πόλις. *l.* 14. Διὰ ταῦτα) διὰ τὰ κατηγορημένα τοῦ Ἀλκιβιάδου, καὶ διὰ τοὺς ξένους αὐτοῦ τοὺς ἐν Ἄργει, ὑποπτεύοντας ἐπιτίθεσθαι τοῖς Ἀργείοις, οἱ Ἀθηναῖοι παρέδωκαν τῷ δήμῳ τῶν Ἀργείων τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐν ταῖς νήσοις ὑποκειμένους, ὡς οἰκείους ὄντας τῶν τοῦ Ἀλκιβιάδου ξένων.

Pag. 97. *l.* 4. Προειπεῖν αὐτῷ) εἰρήκεσαν δὲ ὥστε προειπεῖν αὐτῷ. *l.* 6. Τό, τε πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ) τὸ τότε οὐκ ἔστι χρονικὸν, ἀλλ' ἀνέσπαπται οὕτω, θεραπεύοντές τε τὸ πρὸς τοὺς ἐν τῇ Σικελίᾳ στρατιώτας τε σφετέρους καὶ πολεμίους μὴ θορυβεῖν, ὥστε μηδένα θόρυβον, συλληφθέντος τοῦ Ἀλκιβιάδου, μήτε ἀπὸ τῶν Ἀττικῶν στρατιωτῶν ἀγανακτούντων γενέσθαι, μήτε ἀπὸ τῶν πολεμίων καταφρονησάντων.

Pag. 98. *l.* 1. Δείσαντες τὸ ἐπὶ διαβολῇ) προσδιαβεβλημένοι ἐπὶ δίκην καταπλεῦσαι. *l.* 14. Ἐν ἀριστερᾷ) δυτικώτατα αὐτῆς.

Pag. 99. *l.* 2. Οὐκ ἐδέχοντο) οἱ Ἱμεραῖοι. *l.* 6. Παρεγένοντο γάρ) τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Αὐτῶν ἱππεῖς) τῶν Ἐγεσταίων.

Pag. 101. *l.* 3. Καὶ εἰ ξυνοικήσοντες) οἷον, εἰ γαμηθησόμενοι. τὸ δὲ εἰ ἀντὶ τοῦ πότερον κεῖται. *l.* 6. Οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων) οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων, προσελαυνόντων τῶν Συρακουσίων καὶ ἐνυβριζόντων, ἀγανακτοῦντες, βουλόμενοί τε τοὺς Συρακουσίους ποιῆσαι προσελθεῖν πόῤῥω τῆς πόλεως πανδημεὶ, ἅμα τε καὶ αὐτοὶ στρατόπεδον ἐπιτήδειον καθ' ἡσυχίαν καταλαβεῖν. *l.* 10. Καθ' ἡσυχίαν. εἰδότες) ἀπὸ κοινοῦ τὸ στρατόπεδον. εἰδότες ὅτι οὐχ ὁμοίως οἱ Ἀθηναῖοι δυνήσονται στρατόπεδον καταλαβεῖν, οὔτ' εἰ κατὰ θάλασσαν φανερῶς καὶ προῃσθημένων τῶν Συρακουσίων ἐπιπλέοιεν (χαλεπὴν γὰρ ἔσεσθαι τὴν ἀπόβασιν, ἀντιταχθησομένων τῶν ἐναντίων, καὶ οὐκ ἀπαρασκεύων ὄντων) οὔτ' εἰ κατὰ γῆν ἐπίοιεν ἐκ τοῦ φανεροῦ. καὶ γὰρ καὶ οὕτως ἐδόκουν βλαβήσεσθαι. διὰ ταῦτα δὴ ἀπάτῃ ἐβούλοντο χρήσασθαι, καὶ παρασχεῖν δόκησιν τοῖς Συρακουσίοις ὡς κατὰ γῆν ἰόντες· ὅπως ἐπεξελθόντες ἐκεῖνοι πανδημεὶ παρατάξωνται. *l.* 12. Τοὺς γὰρ ἂν ψιλοὺς) τούς τε ψιλοὺς τῶν Ἀθηναίων καὶ τὸν ἄλλον ὄχλον τὸν ἑπόμενον ᾤοντο βλαβήσεσθαι. *l.* 13. Τοὺς σφῶν) τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 102. *l.* 1. Ὑπὸ τῶν ἱππέων) τῶν Συρακουσίων. *ead.*

Ἐδίδασκόν αὐτοὺς) τοὺς στρατηγούς. l. 3. Οἱ ξυνείποντο) τοῖς Ἀθηναίοις. l. 4. Πρὸς ἃ ἐβούλοντο οἱ στρατηγοὶ) πρὸς τὸ καταλαβεῖν τὸ στρατόπεδον. l. 5. Πέμπουσιν ἄνδρα σφίσι) τοῖς Ἀθηναίοις. l. 6. Τῇ δοκήσει) καὶ δοκοῦντα οὐχ ἧττον εἶναι φίλον ἐκείνοις ἤπερ κατὰ ἀλήθειαν τοῖς Ἀθηναίοις ἦν φίλος. l. 11. Ἀπὸ τῶν ὅπλων) ἤγουν, χωρὶς ὅπλων. ead. Καὶ εἰ βούλονται ἐκεῖνοι) οἱ Συρακούσιοι.

Pag. 103. l. 1. Τῷ σταυρώματι) γράφεται στρατεύματι. l. 2. Καὶ ἡτοιμάσθαι ἤδη) καὶ ἑτοίμους εἶναι τοὺς ἄνδρας παρ' ὧν αὐτὸς ἥκει. l. 5. Καὶ εἶναι ἐν διανοίᾳ) ἤγουν διανοεῖσθαι.

Pag. 104. l. 5. Ἐς τὸν κατὰ τὸ Ὀλυμπίειον) τόπον ἐπιτήδειον ἐνστρατοπεδεύσασθαι. l. 8. Ἀνῆκται) ἀνέπλευσεν. ead. Ἀποστρέψαντες ἀγγέλλουσι) πρὸς τὰς Συρακούσας κινηθέντες. l. 10. Ἀποτρεπόμενοι) ὀπίσω ἐπανερχόμενοι. l. 11. Τῆς ὁδοῦ αὐτοῖς) τοῖς Συρακουσίοις. l. 13. Ἐπιτήδειον) ἁρμόδιον ἐνστρατοπεδεύσασθαι.

Pag. 105. l. 5. Ἔρυμά τε) φύλαγμα. ead. Ἡ εὐεφοδώτατον ἦν) προβῆναι δηλονότι δυνατόν. ead. Λίθοις λογάδην καὶ ξύλοις) ὅτι λογάδας ἐν τῇ τετάρτῃ λέγει λίθους τοὺς ἐπιλέκτους, καὶ οὐ τοὺς ἐπιτυχόντας, δῆλον ἐντεῦθεν. l. 7. Ἐκ μὲν τῆς πόλεως) τῶν Συρακουσίων.

Pag. 106. l. 4. Ἐν πλαισίῳ) ἐν τετραγώνῳ σχήματι. l. 7. Ἐντὸς τούτων τῶν ἐπιτακτῶν) τῶν ὄπισθεν ἐπιτεταγμένων παρὰ ταῖς εὐναῖς. l. 10. Ἐβοήθησαν δὲ αὐτοῖς) τοῖς Συρακουσίοις.

Pag. 107. l. 14. Καὶ οὐκ ἀπολέκτους) ἐξκρημένους.

Pag. 108. l. 1. Οἱ ὑπερφρονοῦσι μὲν) ἤγουν περιφρονοῦσι, παρ' οὐδὲν ἄγουσι. l. 2. Ἐπιστήμην τῆς τόλμης ἥσσω) ἤτοι, διὰ τὸ τόλμαν μὲν ἔχειν αὐτοὺς, ἐπιστήμην δὲ, οὔ. ἢ, διὰ τὸ ἥττονα εἶναι τὴν ἐκείνων ἐπιστήμην τῆς ἡμετέρας τόλμης. l. 3. Παραστήτω δέ τινι) δεδόχθω. l. 8. Ἐξ ἧς κρατεῖν δεῖ) ἤτοι λείπει τὸ, ἐξ ἧς ὁρμωμένους· ἢ τὸ ἐξ ἧς, ἀντὶ τοῦ ἐν ᾗ. l. 11. Καὶ τὴν παροῦσαν ἀνάγκην, καὶ ἀπορίαν) τὸ ἐν ἀλλοδαπῇ τε εἶναι, καὶ πόῤῥω τῆς πατρίδος. l. 15. Ἐπῆγε τὸ στρατόπεδον) κατὰ τῶν πολεμίων δηλονότι.

Pag. 109. l. 3. Ὑστέριζον μὲν) ἤγουν, ὕστερον ἤρχοντο. l. 4. Ἐλλιπεῖς ἦσαν) ἤγουν, ἥττους τῶν Ἀθηναίων. l. 6. Ἀνδρείᾳ οὐχ ἥσσους) ἀνδρείαν νῦν λέγει τὸ θάρσος. θαρσαλέως μὲν

οὖν (φησὶν) οὐχ ἧσσον τῶν Ἀθηναίων ἐχώρουν εἰς τὴν μάχην, τῇ δὲ ἐπιστήμῃ λειπόμενοι, καὶ τῇ προθυμίᾳ ἄκοντες ἡττῶντο.

Pag. 110. *l.* 1. Σφάγια προὔφερον) ἔμπροσθεν τῆς στρατηγίας ἐσφάζοντο. *ead.* Τὰ νομιζόμενα) τὰ κατ' ἔθος νόμιμον γινόμενα. *l.* 2. Ξύνοδον ἐπώτρυνον) παρώρμων πρὸς τὸ ξυμμῖξαι. *l.* 6. Οἰκείαν σχεῖν) ὥστε κτήσασθαι τὴν ἀλλοτρίαν, καὶ διὰ τοῦ ἡττηθῆναι μὴ κακῶσαι τὴν πατρίδα. *l.* 8. Ἐκείνοις ἐφ' ἃ ἦλθον) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 10. Μέγιστον μὲν περὶ τῆς αὐτίκα) μάλιστα μὲν διὰ τὴν ἰδίαν σωτηρίαν προθύμως ἐμάχοντο, ἥτις ἦν ἀνέλπιστος αὐτοῖς, εἰ μὴ κρατοῖεν. *l.* 12. Ἐν παρέργῳ, καὶ εἴτι ἄλλο) οἱ ὑπήκοοι πρότερον μὲν διὰ τὴν αὐτῶν σωτηρίαν προθύμως ἐμάχοντο, αὖθις δὲ εἰ καὶ ἄλλο τι, καὶ διὰ τοῦτο μάλιστα ὅπως συγκαταστρεψαμένων αὐτῶν τὴν Σικελίαν, Ἀθηναῖοι πρᾳότερον τῶν συναγωνισαμένων ἄρχοιεν. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ῥᾳδίως ὑπακούσονται. *l.* 14. Γενομένης δ' ἐν χερσὶ τῆς μάχης) ἤτοι συνελθόντες ἐγγὺς, καὶ ἐκ χειρὸς μαχομένων, μετὰ τὸ παύσασθαι τοὺς λιθοβόλους καὶ τοὺς σφενδονήτας. ἢ (ὥς τινες) ἀρξαμένης δὲ τῆς μάχης.

Pag. 111. *l.* 3. Μαχομένοις) τοῖς Συρακουσίοις. *l.* 4. Ξυνεπιλαβέσθαι) αἴτιον φόβου γενέσθαι. *ead.* Τοῖς δ' ἐμπειροτέροις) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 5. Καὶ ὥρᾳ ἔτους) κατὰ καιρὸν γενέσθαι. *l.* 6. Τοὺς δ' ἀνθεστῶτας) ἐκπλαγῆναι δὲ μᾶλλον ὑπὸ τῶν ἀνθεστώτων, μὴ νικωμένων. *l.* 13. Καὶ ἀήσσητοι) οὐχ ὡς, οὐ τὸ σύνολον, ἀλλ' ὡς τότε οὐχ ἡττημένοι. *ead.* Εἰς τοὺς ὁπλίτας αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 14. Ἐπακολουθήσαντες) οὐχ οἱ ἱππεῖς, ἀλλ' οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 112. *l.* 10. Ἀπέθανον δὲ αὐτῶν) τῶν Συρακουσίων.

Pag. 114. *l.* 2. Οὐ μέντοι τοσοῦτόν γε) οὐχ οὕτως ἡττηθῆναι ὡς ἄν τις ᾤετο. *l.* 3. Τοῖς πρώτοις τῶν Ἑλλήνων ἐμπειρίᾳ) τὴν ἐμπειρίαν ἔχουσι καὶ γυμνασίαν περὶ τὸ μάχεσθαι. *l.* 9. Παρασκευάσωσιν) ἤγουν, παιδεύσωσιν εἰς παρασκευήν.

Pag. 115. *l.* 1. Τὴν μὲν) τὴν εὐταξίαν. *l.* 2. Τὴν δ' εὐψυχίαν) τὴν ἀνδρείαν. ὅμοιον δὲ τοῦτο τῶν ἐν τῷ προοιμίῳ, μετὰ κινδύνων τὰς μελέτας ποιούμενοι. *l.* 3. Μετὰ τοῦ πιστοῦ) μετὰ τοῦ πεποιθέναι δηλονότι τῇ ἐπιστήμῃ. *l.* 6. Ὅπῃ ἂν ἐπίστωνται) ὅποι ἂν ἄγειν ἡγῶνται συμφέρειν. *ead.* Ἅ, τε κρύπτεσθαι δεῖ) ἀντὶ τοῦ, σιωπᾶσθαι. *l.* 7. Μᾶλλον ἂν στέγεσθαι) εἰδὼς τὸ μέλλον ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 116. *l.* 3. Ἧσσον ὠφέλειαν) ἤγουν συμμαχίαν. *l.* 5. Καὶ ἃ μὲν ἐπράσσετο, οὐκ ἐγένετο) τὰ τῆς προδοσίας δηλονότι περὶ Ἀλκιβιάδου τοῦ διώκοντος. *l.* 7. Ἐπιστάμενος ὅτι φεύξοιτο) ἤγουν, εἰδὼς τὸ μέλλον. *l.* 9. Ξυνειδὼς τὸ μέλλον) ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἔσεσθαι. *ead.* Οἱ δὲ τούς τε ἄνδρας διέφθειραν) τοὺς ὑπόπτους ὡς προδιδόντας. *l.* 11. Ἐπεκράτουν) βουλευομένων τῶν Μεσηνίων ἐπεκράτουν οἱ βουλόμενοι μὴ δέχεσθαι τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Οἱ ταῦτα βουλόμενοι) τὰ τῶν Συρακουσίων. *l.* 13. Ἐπιτήδεια) τρόφιμα. *l.* 14. Καὶ προὐχώρει οὐδὲν) οὐδὲν ἠκούετο ὑπ' αὐτῶν.

Pag. 118. *l.* 7. Προσχωρῶσι δ' αὐτοῖς) οἱ Καμαριναῖοι τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 119. *l.* 2. Μὴ ὑμᾶς πείσωσιν) ἀπὸ κοινοῦ, δείσαντες· ἵνα ᾖ, δείσαντες τὴν τῶν Ἀθηναίων περὶ τοὺς λόγους δεινότητα. *l.* 6. Τὰς μὲν ἐκεῖ πόλεις) τὰς περὶ τὰς Ἀθήνας. *l.* 10. Τῇ δὲ αὐτῇ ἰδέᾳ) τρόπῳ, διανοίᾳ. *l.* 12. Καὶ ὅσοι ἀπὸ σφῶν ἦσαν) καὶ ὅσοι ἄποικοι ἦσαν αὐτῶν.

Pag. 120. *l.* 1. Αἰτίαν εὐπρεπῆ) πιθανήν. *l.* 4. Οἱ μὲν σφίσιν) Ἀθηναῖοι δὲ περὶ τοῦ ἑαυτοῖς, ἀλλὰ μὴ τῷ Μήδῳ καταδουλωθῆναι τοὺς Ἕλληνας. *l.* 5. Οἱ δ' ἐπὶ δεσπότου μεταβολῇ) οἱ δὲ ἄλλοι Ἕλληνες, ὑπὲρ τοῦ ἀλλάξαι δεσπότην, φησί. *l.* 6. Κακοξυνετωτέρου δὲ) ἤγουν πανουργοτέρου. *l.* 13. Οὐ ξυστραφέντες) ἤγουν συνταχθέντες.

Pag. 121. *l.* 6. Εἰδότες ὅτι ταύτῃ μόνον ἁλωτοί ἐσμεν) τῷ κατὰ πόλεις δηλονότι ληφθῆναι ἰδίᾳ ἕκαστοι. *l.* 11. Προαπολλυμένου) τοῦ συνοικοῦντος μὲν Ἕλληνος τῇ Σικελίᾳ, πολὺ δὲ διεστῶτος. *l.* 13. Τὸν πάσχοντα καθ' ἑαυτὸν) ὑπὲρ αὐτοῦ δὲ ἕκαστος ἡγεῖται τὸν ἰδίᾳ κακῶς πάσχοντα δυστυχεῖν.

Pag. 122. *l.* 4. Οὐ προδιεφθαρμένου ἐμοῦ) τοῦ Συρακουσίου δηλονότι. *l.* 7. Βεβαιώσασθαι βούλεσθαι) βεβαιότητα σχεῖν, ἢ περιποιήσασθαι. *l.* 8. Εἴτε τις φθονεῖ μὲν) εἴτις ἐμοῦ μὲν φθονεῖ τοῖς Συρακουσίοις, ὁμοῦ δὲ δέδοικεν αὐτῶν τὸ μέγεθος, (φοβεροὶ γὰρ ἅμα καὶ ἐπίφθονοι καθεστᾶσιν οἱ μείζους) καὶ διὰ τοῦτο βούλεται μὲν κακωθῆναι Συρακουσίους, ὑπὲρ τοῦ σωφρονεστέρους γενέσθαι, καὶ μὴ φορτικοὺς τοῖς ἀστυγείτοσι, σωθῆναι μέντοι ὅμως διὰ τὴν οἰκείαν ἀσφάλειαν, ἵνα μὴ μονωθεὶς αὐτῶν, καὶ αὐτὸς καταδουλωθῇ, οὗτος ἔξω οὐ δυνατῶν ἀνθρώποις ὀρεγόμενος. δοκεῖ δέ πως ἀκαταλλήλως ἀπηντηκέ-

ναι πρὸς τὴν πρόθεσιν. προειπὼν γὰρ, εἴτις ἢ φθονεῖ, ἢ φοβεῖται, καὶ βούλεται ὁ φθονῶν κακωθῆναι τοὺς Συρακουσίους, ὤφειλεν ἐπενεγκεῖν, ὅτι ὁ φοβούμενος αὐτοὺς, μᾶλλον ἀπολέσαι σπουδάσει· ὁ δὲ αὐτὸς τοὐναντίον εἰρηκέναι δοκεῖ, ὅτι ὁ φοβούμενος βούλεται περιγενέσθαι τοὺς Συρακουσίους. οὐ μήν ἐστιν ἀκατάλληλον. οὐ γὰρ ἄλλου μὲν φησὶν ὀρέγεσθαι τοὺς φθονοῦντας, ἄλλου δὲ τοὺς φοβουμένους, ἀλλ' ἑνὸς ἀμφοτέρους, τοῦ κακωθῆναι δηλονότι τοὺς Συρακουσίους· τοῦ μέντοι περιγενέσθαι αὐτοὺς ἐφίεσθαι, οὐ τοὺς φοβουμένους, ἀλλὰ τοὺς προνοουμένους τῆς αὐτῶν ἀσφαλείας. μᾶλλον οὖν περιαιρετέον τὸν μὲν σύνδεσμον ἐκ τοῦ κακωθῆναι μὲν, ἵνα σωφρονισθῶμεν. *l.* 10. Ἵνα σωφρονισθῶμεν) ταπεινωθῶμεν. *ead.* Περιγενέσθαι δὲ) τοὺς Συρακουσίους τῷ πολέμῳ, ἵνα ὑπέρτεροι τῶν Ἀθηναίων γένωνται. *l.* 12. Οὐ γὰρ οἷόν τε ἅμα) οὐ γὰρ οἷόν τε τυχεῖν πάντων ὧν ἐπιθυμεῖ ὁ Σικελιώτης, κακωθῆναι μὲν τοὺς Συρακουσίους, περιγενέσθαι δὲ ὅμως. *l.* 13. Καὶ τῆς τύχης τὸν αὐτὸν) ἤγουν, τῆς ἐκβάσεως τῶν πραγμάτων. *l.* 14. Καὶ εἰ γνώμῃ ἁμάρτοι) καὶ εἰ ὧν ἐπιθυμεῖ, τούτων διαμάρτοι δυστυχήσας, βουληθείη ἄν ποτε τοῖς νῦν ἡμετέροις ἀγαθοῖς φθονῆσαι αὐτὸν, ἐπὶ ταῖς ἰδίαις συμφοραῖς ὀλοφυρόμενος. *l.* 15. Βουληθείη αὖθις φθονῆσαι) βουλήσεται μὲν, οὐ δυνήσεται δὲ ἴσως τοῖς ἐμοῖς ἀγαθοῖς τότε φθονῆσαι, ὁ μὴ θελήσας τοὺς αὐτοὺς ἐμοὶ κινδύνους ἐπανελέσθαι. Τὸ δὲ, οὐ περὶ τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ περὶ τῶν ἔργων, διὰ μέσου κεῖται, ὡς ἄξιον ὂν ἀναδέχεσθαι κινδύνους, οὐ πρὸς τὰ ὀνόματα ἀποβλέποντας, ἀλλὰ πρὸς τὰ ἔργα. τίνα δὲ τὰ ὀνόματα, καὶ τὰ ἔργα, ἑξῆς ἐπιφέρει.

Pag. 123. *l.* 6. Καὶ τὰ δεύτερα κινδυνεύσοντας) ἀντὶ τοῦ, καὶ μεθ' ἡμᾶς, εὐθὺς κινδυνεύσοντας. *l.* 8. Αὐτοὺς δὲ) ἤγουν ὑμᾶς. *l.* 9. Δεόμενοι ἂν) καὶ δέεσθαι ἂν ἡμῶν συμμάχων. *l.* 10. Ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου) ἐπὶ ταῦτα τὰ εἰρημένα. τουτέστι, τῷ λόγῳ μὲν βοηθεῖν καὶ συμμαχεῖν τοῖς Συρακουσίοις· ἔργῳ δὲ, ἑαυτὸν καὶ μεθ' ἡμᾶς εὐθὺς κινδυνεύσοντα. τὸ ἑξῆς, ταῦτα ἐκ τοῦ ὁμοίου φαίνεσθαι παρακελευομένους. *l.* 11. Ὅπως μηδὲν ἐνδώσωμεν) οὕτω (φησὶ) παρακελεύεσθε αὐτοῖς μὴ μαλακίζεσθαι, ὥσπερ ἂν ἡμῖν παρεκελεύσασθε εἰ ἐφ' ὑμᾶς ὥρμησαν οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 13. Δειλίᾳ δὲ ἴσως) δειλίᾳ δὲ, προβλήματι χρήσεσθε τῷ δικαίῳ δῆθεν, ἀξιοῦντες ὁμοίως ἡμῖν τε καὶ Ἀθηναίοις προσφέρεσθαι.

Pag. 124. *l.* 1. Ἦν γε οὐκ ἐπὶ τοῖς φίλοις) ἤγουν, κατὰ τῶν φίλων. *l.* 2. Τῶν δὲ ἐχθρῶν) κατὰ δὲ τῶν ἐπιστρατευσάντων ἡμῖν ἐχθρῶν. τοῦτο ἐξήγησίς ἐστι τοῦ προτέρου. ὁ μὲν γὰρ πρὸς τὰ ὀνόματα ἀποβλέπων, οἴσεται σώζειν συμμαχῶν τὴν ἡμετέραν δύναμιν, τουτέστιν ἡμᾶς· ὁ δὲ πρὸς τὰ ἔργα ἀφορῶν, τῆς ἑαυτοῦ προνοεῖσθαι σωτηρίας ἡγήσεται. ἀσφαλέστερον δὲ εἶπε τὸ σωτηρίαν σώζειν. *l.* 3. Ὅταν ὑπ' ἄλλων, καὶ μὴ αὐτοί) λείπει τὸ, ἐπιόντων ἀδικούντων. *l.* 5. Ξυγκατοικίζειν) ἤγουν τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6. Τὸ ἔργον τοῦ καλοῦ δικ.) ἔργον μὲν τὴν τῶν Ἀθηναίων εἰς Σικελίαν ἄφιξιν λέγει, ἢ τὴν πρόφασιν τῆς ἀφίξεως· καλὸν δὲ δικαίωμα, τὸ φάσκειν διὰ τὸ συγγενὲς τοῖς Χαλκιδεῦσι βοηθεῖν. *l.* 7. Ἀλόγως σωφρονοῦσιν) ἀντὶ τοῦ, παρὰ λόγον. ἡ δὲ διάνοια, δεινὸν ἂν εἴη εἰ Ῥηγῖνοι μὲν, καίτοι Χαλκιδεῖς ὄντες, τὴν παρουσίαν τῶν Ἀθηναίων εὔλογον δοκοῦσαν, ὡς ἂν ἐπὶ βοήθειαν τῶν συγγενῶν ἥκουσαν, ὅμως ὑποπτεύοντες, οὐ προσέθεντο αὐτοῖς, παρὰ τὸ φαινόμενον εὔλογον ἰδιοπραγοῦντες· ὑμεῖς δὲ διὰ πρόφασιν πιθανὴν, Ἀθηναίους μὲν βούλεσθε ὠφελεῖν, τοὺς δὲ συγγενεῖς μετὰ τῶν ἐχθίστων διαφθεῖραι. *l.* 8. Τοὺς μὲν φύσει πολεμίους) ἤγουν τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 12. Ξυστῶμεν πάντες) ἤγουν, εἰς τὸ αὐτὸ ἔλθωμεν. *ead.* Ἀλλ' ἢν (ὅπερ οὗτοι σπεύδουσι) τἀναντία διαστῶμεν) οὗτοι οἱ Ἀθηναῖοι. Ὅμηρος, Ἦ κεν γηθήσαι Πρίαμος, Πριάμοιό τε παῖδες, Ἄλλοι τε Τρῶες μέγα κεν κεχαροίατο θυμῷ, Εἰ σφῶϊν τάδε πάντα πυθοίατο μαρναμένοιϊν. *l.* 13. Οὐδὲ πρὸς ἡμᾶς μόνους) ἐπὶ μόνους ἡμᾶς.

Pag. 125. *l.* 1. Περιγενόμενοι) ἡμῶν δηλονότι. *l.* 6. Τὰ πολέμια) κατὰ τὰ πολέμια. *ead.* Καὶ μὴ ἐκείνην τὴν προθυμίαν) τὸ ἑξῆς, τὸ μηδετέροις συμμαχεῖν ὡς ἀμφοτέρων οὖσι φίλοις, δοκείτω προμηθὲς εἶναι, ὡς ὑμῖν μὲν ἀσφαλοῦς ὄντος, τοῦ δὲ ἡμῖν δικαίου φανησομένου. *l.* 8. Ξυμμάχους βοηθεῖν) ἡμᾶς δηλονότι. *l.* 9. Ὥσπερ τῷ δικαιώματί ἐστι) ὅτι τὸ ἴσον ἐπὶ τοῦ δικαίου πρόσθεν ἐτέτακτο, δῆλον ἐντεῦθεν. καὶ γὰρ ὥσπερ λεγόμενον (φησὶ) δικαιόφανές ἐστιν, οὕτω καὶ ταῖς ἀληθείαις δίκαιον τυγχάνει. *l.* 10. Εἰ γὰρ δι' ὑμᾶς μὴ ξυμμαχήσαντας) εἰ γὰρ διὰ τὸ ὑμᾶς μηδετέροις συμμαχεῖν, ἡμεῖς μὲν κακῶς πεισόμεθα, Ἀθηναῖοι δὲ κρατήσουσι, τί ἄλλο ἢ ἐκποδὼν ἀμφοτέροις στάντες, ἡμῖν μὲν ὑπὲρ σωτηρίας ἀγωνιζομένοις οὐκ ἀμυνεῖτε, ἐκείνους δὲ οὐ κωλύσετε τῆς πλεονεξίας; *ead.* Ὁ,

τε παθὼν σφαλήσεται) ἤγουν ὁ Συρακούσιος. *l.* 11. Καὶ ὁ κρατῶν) ἤγουν ὁ Ἀθηναῖος. *l.* 12. Τοῖς μὲν οὐκ ἠμύνατε σωθῆναι) τοῖς Συρακουσίοις. *ead.* Τοὺς δὲ) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 14. Τήν τε κοινὴν ὠφέλειαν) ἤτοι, τὴν ὁμοφροσύνην, κοινὴν ὠφέλειαν εἶπεν, ἢ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Σικελίας.

Pag. 126. *l.* 1. Καὶ τοὺς Ἀθηναίους φίλους δὴ ὄντας) προφασιζομένους εἶναι φίλους. *l.* 3. Οὐδὲν ἔργον εἶναι σαφῶς) οὐδὲν χαλεπὸν εἶναι. *l.* 5. Καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα) τὸ μὲν, δεόμεθα δὲ, καὶ μαρτυρόμεθα ἅμα, εἰ μὴ πείσοιμεν, ἀνέστραπται. οὕτω γὰρ ἦν ἑξῆς, εἰ μὴ πείσοιμεν, ἅμα δεόμεθα καὶ μαρτυρόμεθα· προσαποδέδοται δὲ, πρὸς μὲν τῷ δεόμεθα, ὅτι προδεδόμεθα ὑπὸ Ἰώνων· πρὸς δὲ τῷ μαρτυρόμεθα, τὸ προδεδόμεθα ὑφ' ὑμῶν. *l.* 9. Τῷ δ' αὐτῶν ὀνόματι τιμηθήσονται) τιμῆς δὲ καὶ δόξης αὐτοὶ μόνοι τεύξονται, ὅτι Ἀθηναῖοι Σικελίας ἐκράτησαν μόνοι. *l.* 10. Καὶ τῆς νίκης οὐκ ἄλλον τινὰ ἆθλον) τὸ ἆθλον αὐτοῖς καὶ οἷον ἐπινίκιον οὐδὲν ἄλλο ἢ ὑμεῖς γεγενῆσθαι αἴτιοι δουλωθέντες τῆς νίκης. *l.* 12. Οἱ αὐτοὶ) αἴτιοι τοῦ κινδύνου γεγονότες. *l.* 13. Σκοπεῖτε οὖν, καὶ αἱρεῖσθε ἤδη) σκεψάμενοι οὖν, ἕλεσθε ἢ δουλεύειν τοῖς Ἀθηναίοις χωρὶς τῶν κινδύνων, ἢ μεθ' ἡμῶν στάντες καὶ κρατήσαντες, μήτε ὑπ' ἐκείνων ἀτίμως δουλωθῆναι, τήν τε πρὸς ἡμᾶς ἔχθραν ἐκφυγεῖν, μὴ ἂν μικρὰν γενομένην εἰ Ἀθηναίοις συμμαχήσετε.

Pag. 127. *l.* 1. Τούσδε τε μὴ αἰσχρῶς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 2. Μὴ ἂν βραχεῖαν γενομένην) ἤγουν, ὀλιγοχρόνιον, ἀλλὰ μεγάλην δηλονότι. *l.* 7. Ἀνανεώσει) ὑπὲρ τοῦ ἀναμνῆσαι περὶ τῆς πρότερον γενομένης ξυμμαχίας. *l.* 8. Περὶ τῆς ἀρχῆς) περὶ τῆς ἡγεμονίας. *l.* 9. Τὸ μὲν οὖν μέγιστον) κατὰ τὸ μέγιστον ὑποστίξαι χρὴ, ἵνα τὸ μέγιστον ἀντὶ τοῦ κεφάλαιον ληφθῇ· οὔσης τῆς διανοίας ταύτης· κεφάλαιον μὲν δὴ μετὰ τὸν Συρακούσιον αὐτὸν μαρτυρῆσαι. ἔνιοι δὲ μεταγράψαντες τὸ μαρτυρίας, μαρτύριον ἀνέγνωσαν, καὶ συνῆψαν, τὸ μὲν οὖν μέγιστον μαρτύριον αὐτὸς εἶπε. *l.* 12. Καὶ πλείοσιν οὖσιν) ἤτοι ἡμῶν τῶν Ἰώνων, ἢ ὑμῶν τῶν Σικελιωτῶν. ὃ καὶ μᾶλλον. δῆλον δὲ ἐκ τοῦ ἐπιφερομένου, τοῦ, καὶ παροικοῦσιν. πλείοσι γὰρ οὖσιν ὑμῶν, καὶ γειτνιῶσιν ἡμῖν. *l.* 15. Οὐδὲν προσῆκον μᾶλλόν τι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ἐσκεψάμεθα. τὸ δὲ καὶ ἡμᾶς, ἀντὶ τοῦ, ἧπερ καὶ ἡμᾶς.

Pag. 128. *l.* 1. Ἐν τῷ παρόντι) ἐν τῷ τότε δηλονότι. *ead.*

Αὐτοὶ δὲ) ἤγουν ἡμεῖς. *ead.* Τῶν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ) ὑπερβατόν. τὸ δὲ ἑξῆς, αὐτοὶ δὲ οἰκοῦμεν, ἡγεμόνες καταστάντες τῶν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ πρότερον ὄντων. λείπει τὸ Ἑλλήνων. *l.* 2. Πρότερον ὄντων) ἤτοι τῶν Ἰώνων καὶ τῶν Σικελιωτῶν. *l.* 4. Ἐς τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν) ἀντὶ τοῦ, ὡς ἀληθῶς εἰπεῖν. *l.* 6. Οὓς ξυγγενεῖς φασιν ὄντας) ὡς ξυγγενῶν ὄντων φασὶ δεσπόζειν ἡμῶν Συρακούσιοι.

Pag. 129. *l.* 1. Οὗτοι) οἱ νησιῶται. *ead.* Ἡμᾶς ἔβλαπτον) καὶ διότι οἱ Ἴωνες τῷ Μήδῳ ἑτοίμως ναῦς τε καὶ προθυμίαν ἀπροφάσιστον παρασχόντες, ἔβλαπτον ἡμᾶς. *l.* 2. Καὶ οὐκ ἄλλῳ ἑπόμεθα) ὡς ὑποχείριοι δηλονότι. *l.* 4. Ἐπ᾽ ἐλευθερίᾳ τῇ τῶνδε) ἤτοι, τῶν Πελοποννησίων, ἢ τῶν Ἰώνων, τῶν ὑπὸ τῷ βασιλεῖ πρότερον ὄντων. ὃ καὶ μᾶλλον. Τὸ δὲ, ἢ τῶν ξυμπάντων Ἑλλήνων, ἤπερ τῶν συμπάντων Ἑλλήνων. ἐκινδυνεύομεν (φησὶν) ἐν τοῖς Μηδικοῖς μᾶλλον ὑπὲρ τῆς Ἰωνικῆς ἐλευθερίας, ἢ περὶ τῆς ἡμετέρας τε καὶ τῆς τῶν συμπάντων Ἑλλήνων. *l.* 8. Ὁρῶμεν καὶ ὑμῖν ταῦτα ξυμφέροντα) τὸ ἀποφαίνομεν δὲ, ἀπὸ κοινοῦ, ἄνω κείμενον ἀκουστέον. καὶ νῦν τῆς ἡμετέρας ἀσφαλείας ἕνεκα καὶ ἐνθάδε παρόντες, καὶ ὑμῖν ταῦτα ξυμφέροντα ἀποφαίνομεν. ἀποφαίνομεν δὲ (φησὶν) ἡμῖν τε ἀσφαλῆ ὄντα, καὶ ὑμῖν συμφέροντα. ταῦτα δέ ἐστιν ἃ διαβολῇ καθ᾽ ἡμῶν λέγουσι Συρακούσιοι. *l.* 9. Καὶ ὑμεῖς μάλιστα) ὑμεῖς δὲ ὑποπτεύοντες, ἐκφοβεῖσθε. ἴσμεν γὰρ ὅτι οἱ φοβερόν τι ὑποπτεύοντες, κἂν ἐν τῷ παρόντι ὑπὸ τῶν τερπνῶν λόγων ψυχαγωγηθῶσιν, ὅμως ὕστερον ἀκριβῶς ἐξετάζουσι καὶ ἀναλογίζονται ἕκαστα, ὑπὲρ τοῦ τὰ συμφέροντα πράξειν. *l.* 10. Ὑπονοεῖτε) ἤγουν δειλιᾶτε ἐξ ὑπονοίας. *l.* 13. Τήν τε γὰρ ἐκεῖ) τὴν ἐν πατρίδι. *l.* 14. Διὰ τὸ αὐτὸ) διὰ τὸ αὐτὸ δέος ἥκειν ὅπως μετὰ τῶν φίλων τὰ ἐνθάδε ἀσφαλῶς καταστησώμεθα. δέος δὲ λέγει τὸ περὶ τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας. ταύτης γὰρ ὀρεγόμενοι, ὥρμησαν ἐπὶ τὸ ἄρχειν.

Pag. 130. *l.* 2. Μᾶλλον τοῦτο κωλύσοντες) ἡμᾶς ἀπόντας καταδουλωθῆναι. καὶ δοκεῖ τὸ ἐπιφερόμενον τούτῳ μᾶλλον συνᾴδειν. *l.* 3. Οὐδὲν προσῆκον) ἤγουν, οὐδεμιᾶς συγγενείας οὔσης. *l.* 4. Γνοὺς ὅτι σωζομένων ὑμῶν) σωζομένων ὑμῶν, καὶ ἐν δυνάμει ὄντων, ὥστε ἀντέχειν δύνασθαι Συρακουσίοις, ἧττον ἂν ἡμεῖς βλαπτοίμεθα. οὐ γὰρ πέμψουσιν οἱ Συρακούσιοι Λακεδαιμονίοις δύναμιν, ἐνταῦθα πολεμούμενοι. διὸ καὶ

χρὴ καθ' ὑπερβατὸν οὕτως ἀκοῦσαι, ἧττον ἂν ἡμεῖς βλαπτοίμεθα, τούτων πεμψάντων τινὰ δύναμιν Πελοποννησίοις. τουτέστιν, οὐ πεμψάντων, οὐκ ἂν βλαπτοίμεθα. *l.* 9. Μὴ ὑπηκόους, ὥσπερ τοὺς ξυγγενεῖς) μὴ οὕτως ὑπηκόους αὐτοὺς γενέσθαι ὥσπερ οἱ συγγενεῖς αὐτῶν ὑπακούουσιν Εὐβοεῖς. ὕποπτος γὰρ ὢν ὁ Ἀθηναῖος ἐπὶ τῷ τοὺς Λεοντίνους ἐπαγγέλλεσθαι κατοικίζειν, φησὶν, ὅτι οὐχ ὁμοίως αὐτοὺς κατοικιοῦμεν τοῖς ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῦσιν, ἀλλ' ὡς ἐλευθέρους καὶ δυνατωτάτους. *l.* 10. Ἀλλ' ὡς δυνατωτάτους) ἤγουν ἐλευθερωτάτους. *ead.* Ἵνα ἐκ τῆς σφετέρας ὅμοροι ὄντες) ἵνα ἐκ τῆς σφετέρας, ὅμοροι ὄντες, τοῖσδε λυπηροὶ ὦσιν ὑπὲρ ἡμῶν. *l.* 11. Τὰ μὲν γὰρ ἐκεῖ) τοῦ Ἑρμοκράτους Ἀθηναίους διαβαλόντος ὡς οὐχ ὑγιῶς τοὺς μὲν ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς καταδεδουλωμένους, τοῖς δὲ ἐν Σικελίᾳ ἐπαγγελλομένους ἐλευθερίαν, ὁ Ἀθηναῖος οὐκ ἀρνούμενος, ἀλλὰ ὁμολογῶν, τεχνικῶς διαλύει τὸ ἐπιχείρημα. *l.* 12. Καὶ αὐτοὶ ἀρκοῦμεν) πρὸς μὲν γὰρ τὸν ἐκεῖ (φησὶ) πόλεμον αὐτοί τε ἀρκοῦμεν, καὶ οἱ ἐν Εὐβοίᾳ Χαλκιδεῖς, οὕτως ἡμῖν δεδουλωμένοι, ὥστε καὶ δύναμιν μὲν καὶ παρασκευὴν οὐκ ἔχειν δι' ἧς ἐπιθήσονται ἡμῖν, χρήματα δὲ ἔχοντες, εἰσφέρειν εἰς τὸν πρὸς Πελοποννησίους πόλεμον. οἱ δὲ ἐνθάδε, ἐλεύθεροί τε καὶ αὐτόνομοι ὄντες, καὶ δύναμιν ἔχοντες, μάλιστα ἡμῖν εἰσιν ὠφέλιμοι. *ead.* Καὶ ὁ Χαλκιδεὺς) ὁ ἐν Εὐβοίᾳ δηλονότι.

Pag. 131. *l.* 1. Ἀπαράσκευος ὢν) γεγυμνωμένος πολεμικῆς παρασκευῆς. *l.* 4. Οὐδὲν ἄλογον ὅ, τι ξυμφέρον) οὐκ ἔστιν ἄλογον τὸ ἐπὶ τῷ συμφέροντι πραττόμενον. *l.* 5. Οὐδ' οἰκεῖον ὅ, τι μὴ πιστὸν) οὐδὲ φίλος τις, οὐδὲ ἐπιτήδειος, ἂν μὴ πιστὸς ᾖ. *l.* 6. Ἢ ἐχθρὸν ἢ φίλον) ἐχθρὸν δὲ (φησὶ) καὶ φίλον δεῖ πρὸς ἕκαστα ἐν καιρῷ γίγνεσθαι, ἁρμοττόμενον τοῖς παροῦσι πράγμασι. *l.* 9. Καὶ γὰρ τοὺς ἐκεῖ ξυμμάχους) ἀντὶ τοῦ, καὶ γὰρ τῶν ἐκεῖ συμμάχων. *l.* 12. Τοὺς δὲ πολλοὺς, χρημάτων) τοὺς δὲ πολλοὺς, χρήματα πρασσομένους ἄκοντας.

Pag. 132. *l.* 3. Καὶ ὃ λέγομεν ἐς Συρακουσίους δέος) ὃ λέγομεν δέος ἡμῖν εἶναι διὰ Συρακουσίους, πρὸς τὸ ἡμῖν λυσιτελοῦν καθίσταται. *l.* 5. Ἐπὶ τῷ ἡμετέρῳ ξυστήσαντες) καὶ βούλονται ὑπόπτους ἡμᾶς ποιήσαντες ὑμῖν, καὶ διαβαλόντες, ὑφ' αὐτοῖς ποιήσασθαι τὴν Σικελίαν, ἤτοι βίᾳ κρατήσαντες ὑμῶν, ἢ μόνους ἀπολαβόντες, ἡμῶν ἀπράκτων ἀπελθόντων.

l. 7. Ἀνάγκη δὲ, ἢν ξυςῆτε) ἀνάγκη τὸ ἄρξαι τοὺς Συρακουσίους τῆς ὅλης Σικελίας. *l.* 9. Οὐθ' οἱδ' ἀσθενεῖς ἂν) οὔτε γὰρ ἡμεῖς ἔτι τοσαύτην συνάγειν ἀθρόαν δύναμιν καὶ μεταχειρίσασθαι δυνησόμεθα, οἵ τε Συρακούσιοι οὐκ ἂν εἶεν ἀσθενεῖς ὡς πρὸς ὑμᾶς, ἡμῶν μὴ συμμαχούντων ὑμῖν. *l.* 12. Οὐκ ἄλλου τινὰ προσείοντες) προσποιοῦντες, ἐπανατεινόμενοι.

Pag. 133. *l.* 3. Ὑποπτεύεσθαι) ἤγουν, οὐδὲ δίκαιον ὑποπτεύεσθαι ὅτι καταδουλώσαιμεν. *l.* 6. Καὶ ἀπορίᾳ φυλακῆς) καὶ οὐ δυνάμενοι φυλάττειν πόλεις μεγάλας, καὶ παρασκευὴν ἠπειρωτικὴν παρεσκευασμένας, τουτέςιν, ἱππεῦσι καὶ πεζῷ ἰσχυούσας, αὐτοὶ ναυτικοὶ ὄντες. *l.* 8. Οἵδε δὲ οὐ ςρατοπέδῳ) Συρακούσιοι δὲ ἐφεδρεύοντες ὑμῖν, (τοῦτο γάρ ἐςι τὸ ἐποικοῦντες) οὐκ ἐπὶ ςρατοπέδου, ἀλλὰ πόλεως μείζονος τοῦ ἡμετέρου ςρατοπέδου. *l.* 10. Ὅταν καιρὸν λάβωσι) καὶ λαβόμενοι καιροῦ, οὐκ ἀνήσουσιν, ἀλλ' ἐπιθήσονται ὑμῖν.

Pag. 134. *l.* 1. Ἀντιπαρακαλοῦμεν) ἤγουν, εἰς ἐναντίαν παράκλησιν κινοῦμεν. *ead.* Τὴν ὑπάρχουσαν) σωτηρίαν δηλονότι. *l.* 2. Νομίσαι τε) νομίσαι τε (φησὶ) Συρακουσίοις μὲν τὸ ἐφ' ὑμᾶς ςρατεύειν, ἐν ἑτοίμῳ εἶναι, καὶ χωρὶς συμμάχων, πλήθει (καὶ γὰρ πολλοὶ) ὑμῖν δὲ οὐ πολλάκις ἔσεσθαι μετὰ τοσῆσδε παρασκευῆς ἀντιτάξασθαι πρὸς αὐτούς, ὅση ἐςὶν ἡ ἡμετέρα. ἣν δύναμιν ἴςε, εἰ ὑποπτεύσαντες, ἄπρακτον ἐάσητε ἀπελθεῖν, εἴτε καὶ περιόψεσθε νικηθεῖσαν, ἐθελήσετε ἄν ποτε καταδουλωθέντες, ὅτε οὐδὲν ὄφελος ἔςαι βοηθείας, πολλοςημόριον τῆς ἡμετέρας δυνάμεως ἐλθεῖν ὑμῖν σύμμαχον. *l.* 5. Ἐπικουρίας) τῆς ἡμῶν, ἣν ἔχομεν. *ead.* Ἣν εἰ τῷ ὑπόπτῳ) ἣν σωτηρίαν. *l.* 14. Ὅπως μὴ ὑπ' αὐτῶν βλαπτώμεθα) ἀπὸ κοινοῦ τὸ φαμέν.

Pag. 135. *l.* 1. Πολλὰ δ' ἀναγκάζεσθαι πράσσειν) πολλαχοῦ δ. ςρατεύομεν κἀκεῖ καὶ ἐπὶ Σικελίαν, διὰ τὸ καὶ πολλοὺς φοβεῖσθαι. *l.* 5. Μήθ' ὡς σωφρονιςαὶ) ὑπερβατὸν, μήτε (ὃ χαλεπὸν ἤδη) ὡς σωφρονιςαὶ ἀποτρέπειν πειρᾶσθε. χαλεπὸν δὲ ἤδη ἀποτρέψαι ἡμᾶς. *l.* 7. Τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης) πολυπραγμονεῖν λέγει τὸ πολλοῖς ἐπιχειρεῖν, καὶ πολλάκις. ἐκ δὲ τῆς πολυπραγμοσύνης καὶ τοῦ τρόπου ἡμῶν ὅ, τι ἂν ὑμῖν συμφέρῃ, τούτῳ τῷ μέρει χρήσασθε. *l.* 9. Μὴ πάντας ἐν ἴσῳ) μὴ πάντας ὁμοίως δηλονότι βλάπτεσθαι ὑπὸ τῆς ἡμετέρας πολυπραγμοσύνης, καὶ τοῦ τρόπου. *l.* 10. Ἐν παντὶ γὰρ

πᾶς) ἐν πάσῃ γὰρ γῇ, καὶ ἧς οὐκ ἄρχομεν, οἵ τε ἐπιβουλεύοντες τοῖς πέλας, καὶ οἱ φοβούμενοι ἐκείνους, διὰ τὸ ἀμφότεροι προσδέχεσθαι τὴν ἡμετέραν διὰ τάχους παρουσίαν, οἵ τε ἐπιβουλεύοντες, διὰ τὸν ἀφ' ἡμῶν φόβον σωφρονέστεροι γίγνονται, καὶ οἱ ἐπιβουλευόμενοι, σώζονται χωρὶς πόνου.

Pag. 136. *l.* 3. Ἀλλ' ἐξισώσαντες) ἀλλ' ἐξισωθέντες καὶ ὁμοιωθέντες τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τοῖς οὐ μόνον φυλάττεσθαι τοὺς ἀδικοῦντας, ἀλλὰ καὶ ἀντεπιβουλεύειν τοῖς προεπιβουλεύουσιν εἰθισμένοις, καὶ αὐτοὶ πρὸς τοὺς Συρακουσίους μεθ' ἡμῶν στάντες, τοῦ αὐτοῦ μεταλάβετε. τουτέστιν, ἀντεπιβουλεύσατε αὐτοῖς. *l.* 8. Ἐπεπόνθεσαν τοιόνδε) ἤγουν, ἐπειδὴ κατὰ ψυχὴν διετέθησαν. *l.* 9. Πλὴν καθόσον) πλὴν εἰ καταδουλοῖντο οἱ Ἀθηναῖοι τὴν Σικελίαν.

Pag. 137. *l.* 1. Ἐπειδὴ καὶ ἐπικρατέστεροι) τῶν Συρακουσίων δηλονότι. *l.* 10. Καὶ οἱ μὲν πρὸς τὰ πεδία) οὐ τῶν Συρακουσίων ἀφειστήκεσαν, ἀλλ' οἱ ἐν τοῖς πεδίοις οἰκοῦντες, ἀφειστήκεσαν, καὶ οὐ προσεχώρουν τοῖς Ἀθηναίοις.

Pag. 138. *l.* 4. Φρουροὺς τε πεμπόντων) ὡς τῶν Ἀθηναίων τοὺς Συρακουσίους φρουροὺς κωλυόντων βοηθεῖν τῆς πόλεως.

Pag. 139. *l.* 4. Ὡς καὶ ἐκείνοις ὁμοίως ἐπιβουλευόμενα) ἀντὶ τοῦ, ἐπικίνδυνα ἐξ ἐπιβουλῆς.

Pag. 140. *l.* 12. Τῷ ὑπόπτῳ μου) ἤτοι διὰ τὸ ὑποπτεύειν με.

Pag. 141. *l.* 6. Καὶ τότε ἐν τῷ πάσχειν) εἴτις πάσχων τότε οὐκ εἰκότα, τουτέστι, κακῶς ὀργιζόμενος, νῦν τὸ ἀληθὲς σκοπῶν, μεταπειθέσθω. *l.* 8. Διότι καὶ τῷ δήμῳ προσεκείμην) τὰ τοῦ δήμου μᾶλλον ἐφρόνουν, τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 142. *l.* 6. Καὶ ὅπερ ἐδέξατό τις) ὅπερ ἐδέξατό τις σχῆμα. τουτέστιν, ἥν τινα πολιτείαν παρέλαβεν. *l.* 7. Ἐπεὶ δημοκρατίαν γε) ἐπεὶ οἵ γε φρόνιμοι ἴσασιν ὁποῖόν τι ἐστι δημοκρατία· (τουτέστιν, ὡς πονηρὸν) καὶ αὐτὸς ἂν ἐγὼ οὐδενὸς ἧττον λοιδορήσαιμι αὐτήν, ὅσῳ καὶ μέγιστα ὑπ' αὐτῆς ἠδίκημαι. *l.* 9. Περὶ ὁμολογουμένης ἀγνοίας) ὁμολογουμένην ἄγνοιαν τὴν δημοκρατίαν λέγει.

Pag. 143. *l.* 4. Καὶ τῆς Καρχηδονίων ἀρχῆς) τούς τε ὑπηκόους τῶν Καρχηδονίων, καὶ αὐτοὺς, εἰ δυναίμεθα, καταστρεψόμενοι. *ead.* Ἀποπειράσοντες) ἤγουν ἀποπειρασόμενοι. *l.* 14. Τὰς δ' ἐντειχισάμενοι) περιτειχίσαντες. ἢ φρούρια ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἐπιτειχίσαντες. ὃ καὶ μᾶλλον.

Pag. 144. *l.* 2. Ὥςε εὐπορώτερον γίγνεσθαι) ὥςε εὐπορώτερον ἂν εἴη σίτου καὶ χρημάτων. *l.* 7. Καὶ ὅσοι ὑπόλοιποι ςρατηγοὶ) καὶ ὅσοι ςρατηγοὶ ἐν Σικελίᾳ Ἀθηναῖοί εἰσιν, ἂν δυνηθῶσιν, ὥσπερ εἶπον πράξουσιν. *l.* 8. Οὐ περιέξαι τὰ ἐκεῖ) οὐ σωθήσεται.

Pag. 145. *l.* 8. Τούς τε παρόντας) εἰς Σικελίαν δηλονότι. *l.* 11. Προσίασιν) ἀντὶ τοῦ προσελεύσονται. *l.* 12. Ἐνθάδε) ἤγουν ἐν Πελοποννήσῳ. *ead.* Ἵνα Συρακούσιοί τε, νομίζοντες ὑμᾶς) ἵνα Συρακούσιοί τε, εἰδότες οὐκ ἀμελοῦντας ὑμᾶς αὐτῶν, μὴ προσχωρήσωσιν Ἀθηναίοις, καὶ Ἀθηναῖοι, Δεκελείας ἐπιτειχισθείσης, κακούμενοι, μὴ πέμπωσι βοήθειαν εἰς Σικελίαν.

Pag. 146. *l.* 2. Οὐ διαπεπειρᾶσθαι) ἤτοι, πεῖραν οὐκ εἰληφέναι. *l.* 9. Οἷς τε γὰρ ἡ χώρα) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Καὶ ὅσα ἀπὸ γῆς καὶ δικαςηρίων νῦν) ἐζήτηται πῶς Δεκελείας ἐπιτειχιζομένης ἔμελλον οἱ Ἀθηναῖοι τῆς ἀπὸ τῶν δικαςηρίων προσόδου ςερήσεσθαι. Φαμὲν οὖν ὡς ἦν τις πρόσοδος ἀπὸ τῶν δικαςηρίων, οἷα ἡ ἀπὸ τῶν γραφῶν δωροδοκίας, ὕβρεως, συκοφαντίας, μοιχείας, ψευδογραφίας, παραπρεσβείας, λειποςρατίου. οὐ γὰρ πάσαις ἀτιμία προσετιμᾶτο, ἢ θάνατος, ἀλλὰ πολλαῖς καὶ χρημάτων εἴσπραξις. ὁ γὰρ ἐν αὐταῖς νικηθεὶς ἐζημιοῦτο. ταύτης οὖν τῆς πάσης προσόδου ςερήσεσθαι ἔμελλον Ἀθηναῖοι, πολεμίων αὐτοῖς ἱδρυμένων ἐν τῇ χώρᾳ, καὶ σχολὴν οὐ παρεχόντων δικάζεσθαι. καὶ γὰρ τὰ ἐκ τῶν τοιούτων ἀφορμῶν χρήματα τῇ πόλει ἐδίδοτο. *l.* 14. Ἧσσον διαφορουμένης) τουτέςι πεμπομένης, διηνεκῶς φερομένης.

Pag. 147. *l.* 8. Νῦν ἐγκρατῶς ἐπέρχομαι) ἀντὶ τοῦ καρτερῶς. ἤτοι φανερῶς πολεμεῖν τοῖς Ἀθηναίοις, ἢ ἐπιφανῶς καὶ μεγάλως. *ead.* Οὐ δὲ ὑποπτεύεσθαί μου) οὐκ ἄξιον ὑποπτεύεσθαί μου τὸν λόγον, διὰ τὸ μὴ προθυμηθῆναί με φεύγειν. *l.* 10. Καὶ οὐ τῆς ὑμετέρας) οὐκ εἰμὶ φυγὰς τῆς ὑμετέρας ὠφελείας. τουτέςιν, οὐ φεύγω τὸ ὠφελεῖν ὑμᾶς. *l.* 11. Καὶ πολεμιώτεροι) οὐχ οὕτως ὑμᾶς ἡγοῦμαι πολεμίους ὡς Ἀθηναίους. ὑμεῖς μὲν γὰρ, εἴτι ἐβλάψατε, ἐχθροὶ ὄντες, ἐλυπήσατε· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι φίλον ὄντα κατηνάγκασαν ἐχθρὸν γενέσθαι. *l.* 13. Τό, τε φιλόπολι) φιλόπολις (φησὶν) οὐ νῦν εἰμι, ἡνίκα ἀδικοῦμαι, ἀλλὰ τότε ὅτε ἀσφαλῶς ἐπολιτευόμην.

Pag. 148. *l.* 10. Καὶ αὐτοὺς νῦν) ἤτοι, ὑμᾶς. *l.* 13. Ἵνα τά τε ἐκεῖ) ἐν Σικελίᾳ δηλονότι.

Pag. 149. *l.* 6. Περιορώμενοι) περιορῶντες, καταφρονοῦντες. *l.* 10. Προσεῖχον ἤδη τὸν νοῦν) ἀντὶ τοῦ, σκοπὸς ἦν αὐτοῖς καὶ διάνοια ἐπιτείχισμα ποιῆσαι ἐν τῇ Δεκελείᾳ. *l.* 13. Μετ' ἐκείνων) ἤγουν τῶν Συρακουσίων.

Pag. 150. *l.* 1. Ὁ δὲ δύο μὲν ναῦς) ὁ Γύλιππος.

Pag. 151. *l.* 2. Τούς τε ἀγροὺς) τῶν Μεγαρέων δηλονότι. *l.* 5. Καὶ τὸν σῖτον ἐνεπίμπρασαν) ἤγουν τὸν στάχυν. *l.* 9. Ἐπισιτισάμενοι) ἤγουν ἐφόδια λαβόντες. *l.* 11. Καὶ προσαγαγόμενοι) ἤγουν λαβόντες, ἐφελκυσάμενοι.

Pag. 152. *l.* 12. Οἱ δ' ἐξέπεσον Ἀθήναζε) ἐξελθόντες ἔφυγον εἰς τὰς Ἀθήνας.

Pag. 153. *l.* 4. Σφᾶς) τοὺς Συρακουσίους. *l.* 5. Τὰς προσβάσεις) ἤγουν ἐφόδους. *l.* 7. Ἐξήρτηται γὰρ) μὴ ἐπὶ τοῦ ἐξηρτῆσθαι καὶ μετεωρίσθαι ἀκουέσθω, οὔσης τῆς διανοίας τοιᾶσδε· τὸ γὰρ ἄλλο χωρίον, πλὴν τῶν προσβάσεων, ἅπαν ὑψηλόν ἐστι, καὶ κρημνῶδες, καὶ ἐπικέκλιται πρὸς τὴν πόλιν, ὥστε καταφανὲς ἔσωθεν εἶναι. *l.* 15. Ἐξέκριναν πρότερον) ἐκκρίτους καὶ ἐκλεκτοὺς ἐποιήσαντο.

Pag. 154. *l.* 2. Ταχὺ ξυνεστῶτες) ταχὺ παραγίνωνται διὰ τὸ συνεστάναι.

Pag. 156. *l.* 10. Ἐτείχισαν τὸν κύκλον διὰ τάχους) ἤτοι τὸν περὶ τὸν Λάβδαλον, ἢ τὸν περὶ τὸ τεῖχος τῶν Συρακουσίων, ᾧ ἀπετείχιζον αὐτούς. ὃ καὶ μᾶλλον.

Pag. 157. *l.* 4. Καὶ ἀποσκίδνασθαι) καὶ κακοῦν αὐτῶν τὴν χώραν, διὰ τὸ πορρώτερον προϊέναι. *l.* 5. Καὶ τῶν Ἀθηναίων φυλὴ μία) ἀντὶ τοῦ, ἐν τάγμα ἀπὸ φυλῆς μιᾶς. *l.* 13. Ἧπερ βραχύτατον) καθ' ὃ ἔμελλε βραχύτατον ἔσεσθαι τὸ διατείχισμα. *ead.* Ἐκ τοῦ μεγάλου λιμένος) ἐπὶ χερρόνησου ἡ πόλις τῶν Συρακουσίων κεῖται, γενομένου τινὸς ἰσθμοειδοῦς, τῇ μὲν, ὑπὸ τοῦ μεγάλου λιμένος, τῇ δὲ, ὑπὸ τῆς ἐπὶ θάτερον θαλάττης.

Pag. 158. *l.* 2. Ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι) οἱ μὲν Ἀθηναῖοι (φησὶν) ἐβούλοντο, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν τεῖχος οἰκοδομησάμενοι, Συρακουσίους εἶρξαι τῆς ἔξω γῆς, κατακλείσαντες εἰς τὴν χερρόνησον· οἱ δὲ Συρακούσιοι, ὄρθιον τεῖχος διὰ μέσου τοῦ ἰσθμώδους ὑπετείχιζον, κώλυμα ἐσόμενον τοῖς Ἀθηναίοις τοῦ δύνασθαι διατειχίσαι. καὶ ἐνόμιζον, εἰ φθάσαιεν περιτειχίσαντες αὐτοὶ, ἀποκλεῖσαι ἂν ἐκείνους τοῦ

ἔτι διατειχίσαι δύνασθαι. εἰ γὰρ δὴ καὶ κωλύειν αὐτοὺς ἀποτειχίζοντας οἱ Ἀθηναῖοι ἐθέλοιεν, μέρει μὲν ἄν τινι τῆς αὐτῶν στρατιᾶς ἀντιτάξασθαι τοῖς ἐπιοῦσι τῶν Ἀθηναίων· οἱ λοιποὶ δὲ, ἐν τούτῳ προαποσταυρώσειν τὰ βάσιμα τῶν Ἀθηναίων. ἐφόδους γὰρ τὰ βάσιμα λέγει. ὀλίγα γὰρ ἐπιβασθῆναι δυνάμενα, διὰ τὸ τελματῶδες εἶναι τὸ χωρίον.

Pag. 159. *l.* 6. Φοβούμενοι μὴ σφίσι) κατὰ τὴν λεγομένην ἀνάληψιν, τὸ φοβούμενοι οἱ Ἀθηναῖοι, εἴρηται. τὸ δὲ, σφίσι δίχα γιγνομένοις, μὴ τῶν μὲν τειχιζόντων, τῶν δὲ μαχομένων. *l.* 7. Περιτείχισιν ἐπειγόμενοι) σπεύδοντες αὐτοὶ διατειχίσαι. *l.* 10. Ὑπονομηδὸν ποτοῦ ὕδατος) ὑπονομηδὸν, διὰ ὑπονόμων καὶ σωλήνων.

Pag. 160. *l.* 3. Πρὸς τὴν πόλιν) πρὸς τὴν Συράκουσαν. *l.* 9. Βίᾳ ἐξεκρούσθησαν πάλιν) ἀμφίβολον πότερον βίᾳ εἰσῆλθον, ἢ βίᾳ ἐξεκρούσθησαν. *l.* 12. Ἡ πᾶσα στρατιὰ) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 13. Καὶ διεφόρησαν) διεκόμισαν.

Pag. 161. *l.* 3. Καὶ ᾗπερ αὐτοῖς βραχύτατον) καθ᾽ ὃ μέρος βραχύτατον ἔμελλε τὸ διατείχισμα ἔσεσθαι. *l.* 9. Οἱ δ᾽ ἐπειδὴ) οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 15. Καὶ στεριφώτατον) οὐ καθὸ τὸ ἕλος ὑδατῶδες ἦν, ἀλλὰ πηλῶδες, καὶ στερεόν.

Pag. 163. *l.* 2. Τάφρον τινὰ μετ᾽ ὀλίγων) γράφεται, τάφρον τινὰ, καὶ μονωθεὶς μετ᾽ ὀλίγων.

Pag. 164. *l.* 11. Κατὰ τάχος ἀπῄεσαν) ἤτοι οἱ Συρακούσιοι.

Pag. 165. *l.* 10. Περιεωρῶντο) ἤγουν κατεφρόνουν.

Pag. 166. *l.* 2. Καὶ κύρωσις μὲν) βεβαίωσις τῆς φιλιώσεως. *l.* 5. Πρός τε ἐκεῖνον) τὸν Νικίαν. *l.* 14. Ἐπιτοαυτὸ ἐψευσμέναι) ψευδεῖς μὲν, σύμφωνοι δέ.

Pag. 167. *l.* 4. Περιποιῆσαι) σῶσαι. *l.* 13. Μέγας κατὰ Βορέαν ἑστηκὼς) ἤγουν κατὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Βορέου, οὐχ ὁ κόλπος, ἀλλ᾽ ὁ ἄνεμος. τὸ δὲ ἑστηκὼς, ἤτοι στάσιμος ὢν, καὶ διηνεκής· ὡς καὶ στάσιν ἀνέμου λέγομεν. ἢ κατ᾽ αὐτὸν βοῤῥᾶν.

Pag. 168. *l.* 1. Προσμίσγει) ἐλλιμενίζει. *l.* 2. Ἐπεσκεύαζεν) ἤγουν ἀνεκαίνιζεν. *l.* 3. Ὑπερεῖδε τὸ πλῆθος) κατεφρόνησε.

Pag. 169. *l.* 1. Καὶ τὸ ἐλάχιστον) ἤγουν, καὶ ἐπ᾽ ἐλαχίστου. *l.* 4. Ἀποβάντες) ἤγουν οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 6. Εὐπροφάσιστον) εὐάφορμον.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Ζ.

Pag. 173. *l.* 7. Ὁ ΔΕ Γύλιππος) ἐνταῦθα ἡ τῶν Συρακουσίων ἄρχεται νίκη, καὶ τῶν Ἀθηναίων ἧττα. ὧν οἱ μὲν εἰς ἔσχατον ἀπορίας ἧκον, οἱ Συρακούσιοι, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι νικῶντες ἐγένοντο, καὶ ἐλπίδας εἶχον δι' ὀλίγου Συρακουσῶν περιγενέσθαι. Ἀλλὰ τοῖς μὲν Συρακουσίοις ἐκ τῶν ἀπόρων ἐγένετο εὐπορία, τοῖς δ' Ἀθηναίοις ἐξ εὐπραξίας ἡ δυσπραγία. Ὅθεν οὐ δεῖ μὲν ἀπελπίζειν ἐν ἀπορίαις, μήτε θαῤῥεῖν ἐν ταῖς εὐτυχίαις πρὸς ταῦτα ὁρῶντας. *l.* 13. Διακινδυνεύσωσιν εἰσπλεῦσαι) πειραθῶσι διὰ κινδύνου εἰσπλεῦσαι.

Pag. 174. *l.* 1. Καὶ αὐτούς τε ἐκείνους) τοὺς Ἱμεραίους δηλονότι. *l.* 3. Καὶ ἔδοξεν αὐτοῖς) καλὸν ἐφάνη. *l.* 5. Οὔπω παρουσῶν) ἤτοι, οὔπω οὐσῶν ἐν τῷ Ῥηγίῳ. ἢ, οὔπω παρουσῶν εἰς τὸ Ῥήγιον. *ead.* Ὡς ὁ Νικίας ὅμως πυνθανόμενος) τὸ ὅμως διὰ τοῦτο πρόσκειται ὅτι ἐν τῇ ἕκτῃ ὀλιγωρεῖν ἔφη τὸν Νικίαν τῆς φυλακῆς τοῦ κατάπλου Πελοποννήσου. *l.* 6. Φθάσαντες δὲ) προλαβόντες. *l.* 12. Ἀνείλκυσαν ἐν Ἱμέρᾳ) ἀντὶ τοῦ, ἐν τῷ λιμένι τῆς Ἱμέρας. *l.* 13. Ἔς τι χωρίον) ὡρισμένον δηλονότι.

Pag. 176. *l.* 3. Καταλαβὼν αὐτοὺς) τοὺς Συρακουσίους. *l.* 9. Καὶ ἐγγὺς ὄντα) τῶν Συρακουσίων δηλονότι. *ead.* Ἠσθάνοντο αὐτὸν) ἀντὶ τοῦ ἤκουον.

Pag. 177. *l.* 2. Κατὰ βραχύ τι) βαρυτόνως τινὲς ἀναγιγνώσκουσιν· ἵνα μὴ τὸ ὀλίγον, ἀλλὰ τὸ πετρῶδες ἀκούηται. *l.* 3. Τῷ δὲ ἄλλῳ τοῦ κύκλου) κατὰ δὲ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τείχους τῶν Συρακουσίων. κύκλον δὲ τὸ τῶν Συρακουσίων τεῖχος νῦν λέγει. *l.* 4. Λίθοι τε παραβεβλημένοι) ἤγουν, παρεῤῥιμμένοι πρὸς οἰκοδομίαν. *l.* 5. Τῷ πλέονι ἤδη ἦσαν) ἤτοι, τῷ πλέονι μέρει τοῦ κύκλου. *l.* 10. Ὁ δὲ, θέμενος τὰ ὅπλα) ὁ Γύλιππος.

Pag. 179. *l.* 2. Ἐφορμοῦσα τῷ λιμένι) τῷ μεγάλῳ. *l.* 3. Καὶ μετὰ ταῦτα ἐτείχιζον οἱ Συρακούσιοι) ἐν τῇ ἕκτῃ δεδήλωται ἡμῖν τίνα τρόπον ὑπετείχιζον οἱ Συρακούσιοι, περιτειχιζόντων τῶν Ἀθηναίων. *l.* 7. Ἀναβεβήκεσαν) ἀνακεχωρήκεσαν.

Pag. 180. *l.* 4. Καὶ εἰ τειχισθείη) τειχισθέντος τοῦ Πλημμυρίου, τὴν ἐφόρμησιν αὐτόθεν δι' ὀλίγου χωρίου ἔσεσθαι. *l.* 6. Πρὸς τῷ λιμένι) λιμένα μὲν τῶν Συρακουσίων πλησίον, τὸν

μέγαν λέγει. *l.* 8. Ἤν τι ναυτικῷ κινῶνται) ἤν τι κατὰ θάλασσαν περικινῶσιν οἱ Συρακούσιοι. *l.* 11. Ἀνελπιστότερα ὄντα) τοῦ δύνασθαι δηλονότι νικῆσαι. *l.* 14. Ὥστε καὶ τῶν πληρωμάτων) ἤγουν τῶν νηῶν.

Pag. 182. *l.* 3. Ἦρχε τῆς ἐφόδου) ἐπιθέσεως τῆς πολεμικῆς. *l.* 13. Ὡς τῇ μὲν παρασκευῇ) ἀμφίβολον πότερον οὐκ ἔλαττον νῦν παρασκευάσασθαι ἤπερ ἐν τῇ προτέρᾳ μάχῃ, ἢ οὐκ ἔλαττον τῶν Ἀθηναίων παρασκευάσασθαι· ὃ καὶ μᾶλλον. *l.* 14. Τῇ δὲ γνώμῃ) τῷ σκοπῷ.

Pag. 183. *l.* 1. Καὶ ξυγκλύδων ἀνθρώπων) ἤγουν χυδαίων. *l.* 4. Καὶ εἰ ἐκεῖνοι) οἱ περὶ τὸν Γύλιππον. *l.* 5. Εἶναι σφισι) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 6: Παροικοδομούμενον τὸ τεῖχος) ἤγουν πλησίον. *ead.* Ἤδη γὰρ καὶ ἐσονοῦ) ἤδη τε ἐγγὺς ἦν παρεληλυθέναι καὶ ὑπερβεβηκέναι τὸ τέλος τοῦ τῶν Ἀθηναίων διατειχίσματος, τὸ τεῖχος τὸ ὑπὸ τῶν Συρακουσίων ὑποτειχιζόμενον, ἐπὶ κωλύσει τοῦ τῶν Ἀθηναίων τειχίσματος. *l.* 8. Καὶ εἰ προέλθοι) τοῦ τῶν Συρακουσιων ὑποτειχίσματος μὴ παραλλάξαντος τῇ οἰκοδομήσει, οὐδὲν ἔτι ὄφελος ἦν τοῦ τῶν Ἀθηναίων διατειχίσματος. οἱ γὰρ Συρακούσιοι ἐν ἀσφαλείᾳ ἔμελλον ἔσεσθαι μετὰ ταῦτα, εἴτε μάχοιεν, καὶ νικῷεν τοὺς Ἀθηναίους, εἴτε καὶ ἡσυχάζοιεν ἐπὶ τῶν αὐτῶν.

Pag. 184. *l.* 2. Ὅπερ κατ᾽ αὐτοὺς ἦν, ἔτρεψαν) ἤγουν τοὺς ἱππεῖς τῶν Συρακουσίων. *l.* 4. Κατηράχθη) μετὰ ἀραγμοῦ καὶ σφοδρότητος ἐνέπεσεν. *l.* 7. Αὐτοὶ κωλύεσθαι) αὐτοὶ οἱ Συρακούσιοι ὑπ᾽ αὐτῶν Ἀθηναίων. ἐκείνους δὲ, τοὺς Ἀθηναίους.

Pag. 185. *l.* 9. Ναυτικὸν ἐπλήρουν) ἤγουν, ναῦς ἐπλήρουν ναυτῶν. *ead.* Καὶ ἀνεπειρῶντο) ἀπεπειρῶντο, ἐμελέτων. *l.* 10. Καὶ ἐς τἆλλα πολὺ ἐπέῤῥωντο) τὰ κατὰ τὴν χέρσον.

Pag. 186. *l.* 8. Ἐν τῷ ἀγγέλῳ) ἐν τῇ ἀγγελίᾳ. *l.* 10. Καὶ οἱ μὲν ᾤχοντο φέροντες) τὸ ἑξῆς, καὶ οἱ μὲν οὓς ἀπέστειλεν, ᾤχοντο φέροντες τὰ γράμματα.

Pag. 187. *l.* 10. Ὁ δὲ γραμματεὺς) γραμματέα λέγει τὸν εἰωθότα ἐν τῷ κοινῷ τὰ τοῦ δήμου γράμματα ἀναγινώσκειν. *l.* 13. Οὐχ ἧττον μαθόντας) ἢ πρότερον δηλονότι.

Pag. 188. *l.* 2. Ἐφ᾽ οὓς ἐπέμφθημεν) καθ᾽ ὧν. *l.* 5. Ἔστιν ὧν) ἤγουν καὶ ἀπὸ τινῶν. *l.* 7. Βιασθέντες) σεμνῶς πάνυ τὸ βιασθέντες ἀνεχωρήσαμεν, ἐπικρύπτει τοὺς ἀναιρεθέντας, ἵνα ἡ αἰτουμένη ἀποσταλῇ βοήθεια. *l.* 8. Τοῦ περιτειχισμοῦ) τῶν

Συρακουσίων δηλονότι. *l.* 10. Ἀπαναλωκυίας) τῶν γὰρ ὁπλιτῶν τινες πρὸς τὸ φυλάττειν ἦσαν τὰ τείχη. *l.* 13. Τὸ παρατείχισμα τοῦτο) τῶν Συρακουσίων δηλονότι. *l.* 14. Πολιορκεῖν δοκοῦντας) τὸ πολιορκεῖσθαι μᾶλλον ἢ πολιορκεῖν, δηλωτικὸν καὶ τῆς ἥττης, καὶ παρορμητικὸν τοῦ πεμφθῆναι βοήθειαν, δι᾽ ἧς σωθήσονται· τὸ δὲ ἀποστεῖλαι πρὸς Πελοπόννησον ἕνεκεν στρατιᾶς τοὺς ἐναντίους, καὶ τὸ τὸν Γύλιππον τὰς πόλεις ἀναπείθειν αὐτοῖς συμπολεμεῖν, τοῦ καὶ αὐτοὺς πλείστην στρατιὰν πεζήν τε καὶ ναυτικὴν τὴν ταχίστην ἐξαποστεῖλαι. *l.* 15. Κατὰ γῆν τοῦτο πάσχειν) ἐν τῷ κατὰ γῆν μέρει ἡττᾶσθαι. ἐπεὶ ἔν γε τῷ κατὰ θάλατταν ἐπεκράτουν οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 189. *l.* 1. Τῆς χώρας ἐπὶ πολὺ) διάστημα δηλονότι. *l.* 4. Ἐπ᾽ ἄλλην στρατιὰν) ἤγουν δι᾽ ἄλλην. *l.* 11. Ὅπερ κἀκεῖνοι) γράφεται, ἥπερ καὶ ἐκεῖνοι. *l.* 12. Καὶ τῶν πληρωμάτων) τῶν ναυτῶν. *l.* 13. Διάβροχοι) σεσηπυῖαι. Ὅμηρος, Καὶ δὴ δοῦρα σέσηπε νεῶν. *l.* 14. Ἤδη θαλασσεύουσαι) ἤγουν, ἐν θαλάττῃ οὖσαι.

Pag. 190. *l.* 1. Διαψύξαι) διακαθᾶραι. *ead.* Διὰ τὸ ἀντιπάλους) γράφεται, διὰ τὸ ἀντιπάλους καὶ τῷ πλήθει, καὶ ὅτι πλείους. *l.* 4. Ἐπ᾽ ἐκείνοις) ἀπὸ κοινοῦ τὸ εἰσι. *l.* 13. Καὶ ἁρπαγὴν μακρὰν) καὶ διὰ τὸ ἐπὶ πολλοῦ διαστήματος ἐφ᾽ ἁρπαγὴν ἐξιέναι.

Pag. 191. *l.* 2. Κατὰ τὰς πόλεις) τῶν Σικελῶν δηλονότι. *l.* 7. Πολλὴ δ᾽ ἡ Σικελία) ἤγουν εὐρύχωρος. *l.* 8. Ἀνδράποδα Ὑκκαρικὰ) ἀπὸ Ὑκκάρων πόλεως Σικελῶν, ὧν μέμνηται ἐν τῇ ἕκτῃ. *l.* 10. Τὴν ἀκρίβειαν τοῦ ναυτικοῦ ἀφῄρηνται) ἤτοι, ἐλυμήναντο τὸ ἀκριβὲς τῆς ναυτικῆς δυνάμεως. *l.* 11. Ὅτι βραχεῖα ἀκμὴ) ἀντὶ τοῦ, οὐ πολλῷ χρόνῳ ἀκμάζει ἡ ναυτικὴ δύναμις. *l.* 13. Τούτων δὲ πάντων ἀπορώτατον) μείζονα πάντων τῶν εἰρημένων ἀπορίαν ἔχει τὸ μὴ δύνασθαι ἐμὲ κωλύειν τὰ ἁμαρτήματα. *l.* 15. Χαλεπαὶ γὰρ αἱ ὑμέτεραι φύσεις ἄρξαι) ἀντὶ παθητικοῦ ἐνεργητικὸν εἴληπται τὸ ἄρξαι.

Pag. 192. *l.* 1. Ἐπιπληρωσόμεθα) τὰ πληρώματα ἀναπληρώσομεν. *l.* 8. Διαπολεμήσεται) ἀντὶ τοῦ, κατεργασθήσεται.

Pag. 193. *l.* 1. Ἀσφαλέστερον ἡγησάμην) συμφέρον κατὰ τὴν βούλησιν. *l.* 2. Ὡς ἐφ᾽ ἃ μὲν ἤλθομεν) ἀντὶ τοῦ, ὧν ἕνεκα ἤλθομεν. *l.* 5. Ἅπασα ξυνίσταται) ἤγουν συνάγεται. εἰς ὁμόνοιαν ἔρχεται. *l.* 7. Μηδὲ τοῖς παροῦσιν αὐταρκούντων) μηδὲ

πρὸς τοὺς ἐνθάδε πολεμίους ἀντέχειν αὐταρκούντων. ἤτοι δυναμένων. *l.* 11. Ἀξιῶ δ' ὑμῶν ξυγγνώμης τυγχάνειν) ἀντὶ τοῦ, ἄξιός εἰμι συγγνώμης ἐπιτυχεῖν.

Pag. 194. *l.* 2. Τὰ μὲν, λήσουσιν ὑμᾶς) ἀκόλουθον ἦν τῷ προκειμένῳ, τῷ, δι' ὀλίγου ποριουμένων, τὸ, τὰ μὲν, λησομένων ὑμᾶς, τὰ δὲ, φθησομένων. *ead.* Τὰ δὲ, φθήσονται) ἤγουν, μέλλουσι προλαβεῖν. *l.* 5. Οὐ παρέλυσαν τῆς ἀρχῆς) ἤγουν ἐξέβαλον. *l.* 7. Τῶν αὐτοῦ ἐκεῖ δύο προσείλοντο) ἤγουν, ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν αὐτοῦ, ἤγουν τοῦ Νικίου.

Pag. 195. *l.* 5. Καὶ χρήματα αὐτόθεν, καὶ ναῦς) ἀπὸ τῶν ξυμμάχων. *l.* 12. Ἐπέῤῥωντο) διηγέρθησαν.

Pag. 196. *l.* 4. Καὶ τὰς ὁλκάδας αὐτῶν) ὅπως τὰς ὁλκάδας τῶν Κορινθίων μὴ κωλύοιεν πλεῖν οἱ Ἀθηναῖοι, ὁρμώμενοι ἐκ Ναυπάκτου. *ead.* Ἧσσον οἱ ἐν τῇ Ναυπάκτῳ) ἀντὶ τοῦ οὐδ' ὅλως. *l.* 8. Προεδέδεκτο) προεκεκύρωτο. *l.* 9. Ἐναγόντων) ἐμβιβαζόντων, καὶ κινούντων εἰς τοῦτο. *l.* 11. Ἐσβολῆς γενομένης) τῶν Λακεδαιμονίων ἐς τὴν Ἀττικήν. *ead.* Διακωλυθῇ) ἡ βοήθεια δηλονότι.

Pag. 197. *l.* 1. Εὐκαθαιρετωτέρους) εὐχειρωτέρους. *l.* 4. Ἐν σπονδαῖς) ἀντὶ τοῦ, οὐσῶν σπονδῶν. *ead.* Καὶ εἰρημένον) ἤγουν, τεταγμένου καὶ κεκυρωμένου ὄντος. *l.* 7. Προκαλουμένων) κινούντων. *ead.* Καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως) διὰ τὸ παρασπονδῆσαι.

Pag. 199. *l.* 6. Ἐπιφανὲς) ἀντὶ τοῦ καταφανές.

Pag. 201. *l.* 4. Ὡ εἴρητο) ὥριστο. *l.* 8. Ἐκ καταλόγου) ἐκ τῶν αὐτοχθόνων. *l.* 12. Ξυμπορίσαντες) λαβόντες. *ead.* Εἴρητο δ' αὐτῷ) τῷ Δημοσθένει.

Pag. 202. *l.* 2. Παραλαβεῖν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ περιέμενεν. *l.* 9. Ἀπ' αὐτοῦ) τοῦ ναυμαχεῖν. *l.* 11. Μὴ ἀθυμεῖν ἐπιχειρήσειν) ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀκνεῖν ἐπιχειρῆσαι τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ θάλασσαν. ἢ, ὑπὲρ τοῦ μὴ δεδιέναι. *l.* 15. Ὑπὸ Μήδων) τῶν μετὰ Ξέρξου. *ead.* Καὶ πρὸς ἄνδρας τολμηροὺς) ἤγουν, καὶ τοῖς οὕτω τολμηροῖς ὡς Ἀθηναῖοι εἰσὶ, τοὺς ἀντιτολμῶντας φοβεροὺς φανήσεσθαι.

Pag. 203. *l.* 2. Ὡ γὰρ ἐκεῖνοι) ᾧ γὰρ ἐκεῖνοι (φησὶ) φοβοῦσι τοὺς πέλας, (τουτέστι, διὰ θράσος, καὶ οὐχὶ διὰ δυνάμεως ὑπεροχὴν) τούτῳ ἂν καὶ ὑπὸ Συρακουσίων ἐκφοβήσεσθαι τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 5. Εὖ εἰδέναι ἔφη) εἰδέναι (φησὶν)

ὅτι Συρακούσιοι τολμήσαντες ἀντιστῆναι πρὸς τὸ τῶν Ἀθηναίων ναυτικὸν, μᾶλλον αὐτοὺς τῷ ἀπροσδοκήτῳ καταπλήξαντες βλάψουσιν, ἤπερ ἐκείνους οἱ Ἀθηναῖοι, διὰ τὰς ἐμπειρίας εἰς τὴν πεῖραν τοῦ ναυτικοῦ.

Pag. 204. *l.* 7. Ἐκ τοῦ ἐλάσσονος) λιμένος δηλονότι. *l.* 8. Πρὸς τὰς ἐντὸς προσμίξαι) ταῖς ἰδίαις ταῖς ἐντὸς τοῦ μεγάλου λιμένος συμμίξαι. *l.* 11. Ἀντιπληρώσαντες ἑξήκοντα ναῦς) εἰς ἀντιπαράταξιν τῶν Συρακουσίων.

Pag. 205. *l.* 2. Οἱ μὲν, βιάσασθαι βουλόμενοι) οἱ Συρακούσιοι. *l.* 4. Ἐν τούτῳ δὲ) τῷ καιρῷ δηλονότι. *ead.* Τῶν ἐν τῷ Πλημμυρίῳ Ἀθηναίων) ἤγουν, ἐν τῷ φρουρίῳ τῷ ἐν τῷ Πλημμυρίῳ. *l.* 6. Τὴν γνώμην προσεχόντων) τὸν νοῦν. *l.* 8. Τὸ μέγιστον πρῶτον) ἤγουν, κατὰ τὴν πρώτην εἰσβολήν. *l.* 12. Ἐς τὸ στρατόπεδον) τὸ ἑαυτῶν δηλονότι. *l.* 14. Ὑπὸ τριήρους μιᾶς καὶ εὖ πλεούσης ἐπεδιώκοντο) οἱ ἐκ τοῦ πρώτου τείχους ἁλόντος διαφυγόντες δηλονότι.

Pag. 206. *l.* 1. Ἐν τούτῳ καὶ οἱ Συρακούσιοι) οἱ ἐκ τῶν τειχῶν τῶν Ἀθηναίων τῶν ἐπὶ τῷ Πλημμυρίῳ. *l.* 2. Ἐτύγχανον ἤδη νικώμενοι) τῇ ναυμαχίᾳ. *ead.* Καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 5. Βιασάμεναι) νικήσασαι. *l.* 6. Καὶ ταραχθεῖσαι) ἤγουν, ἀπὸ ταραχῆς περιπίπτουσαι ἀλλήλαις. *l.* 7. Ταύτας γὰρ ἔτρεψαν) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. *l.* 8. Καὶ ἕνδεκα μὲν ναῦς) ἕνδεκα ναῦς τῶν Συρακουσίων κατέδυσαν οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 11. Τῶν δὲ σφετέρων τρεῖς νῆες) ὅτι τρεῖς νῆες τῶν Ἀθηναίων διεφθάρησαν.

Pag. 207. *l.* 2. Οὕτως ἐπεπράγεσαν) οὕτως ἐδυστύχησαν.

Pag. 208. *l.* 1. Αἱ ἐσκομιδαὶ) αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν ἐπιτηδείων. *l.* 8. Τὸν ἐκεῖ πόλεμον) τὸν ἐν Πελοποννήσῳ. *ead.* Ἐποτρύνωσι γίγνεσθαι) ἐπισπεύσωσι. *l.* 10. Γέμοντα χρημάτων) καὶ ἐπὶ τῶν τυχόντων πραγμάτων τὰ χρήματα λαμβάνεται, καὶ οὐχ ὥσπερ νῦν ἀδοκίμως ἐπὶ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων εἰδῶν. *l.* 13. Ἕτοιμα ἦν) πρὸς τὸ ναυπηγεῖν δηλονότι.

Pag. 209. *l.* 4. Φυλάξαντες δ' αὐτοὺς) τηρήσαντες καιρὸν εἰς τὸ ἐπιθέσθαι αὐτοῖς. *l.* 12. Προσαγαγόντες) τοῖς σταυρώμασι δηλονότι. *ead.* Ναῦν μυριοφόρον) μεγάλην, δυναμένην δέξασθαι μυρίον φόρτον. *l.* 14. Καὶ παραφράγματα) ἤτοι παραπετάσματα. *ead.* Ὤνευον ἀναδούμενοι τοὺς σταυροὺς) ὄνευος, μηχανή ἐστι περιαγωγῆς, ᾗ οἱ χρώμενοι, ὄνευοι λέγον-

ται. Ἄλλως. ὄνευος, ἔστι μηχανὴ ἐπ' ἄκρων τῶν ἀκατίων πηγνυμένη, ἀφ' ἧς περιβάλλοντες βρόχας, τοὺς σταυροὺς ῥᾳδίως ἐκ τοῦ βυθοῦ ἀνέσπων. ἔστι γὰρ ἡ μηχανὴ ἐπὶ τοσοῦτον βιαιοτάτη, ὥστε καὶ σαγήνην βαρεῖαν ὑπὸ δύο ἀνδρῶν ἀπόνως ἕλκεσθαι. καλοῦσι δὲ τὴν μηχανὴν οἱ τοὺς χαμαιλίχοντας ἔχοντες ἁλιεῖς ἠλεκάτην· ἐρρωμενέστερον δὲ πρὸς τὴν ἀνέλκυσιν καθίσαται ὅταν καὶ πρὸ αὐτῆς τεθείη. ἐπ' εὐθείας γὰρ ἡ ἀντίσπασις τῶν ἀνελκομένων γίνεται.

Pag. 210. *l.* 5. Ἡ κρύφιος) σταύρωσις δηλονότι. *l.* 8. Τούτους) τοὺς κρυφίους σταυρούς. *l.* 10. Ἐσταύρωσαν) τοὺς σταυροὺς κατέπηξαν.

Pag. 211. *l.* 5. Ὅτι ἐν ἐλπίσιν εἰσὶ) τοῦ κρείττονες ἔσεσθαι. *l.* 6. Ξυμβοηθεῖν) βοήθειαν πέμπειν. *l.* 7. Προσδοκίμων ὄντων) θαρρούντων ἄλλῃ στρατιᾷ, ἐλευσομένῃ δηλονότι. *l.* 9. Τὸ παρὸν στράτευμα) τὸ τῶν Ἀθηναίων φησὶ στρατόπεδον. *l.* 11. Ξυνελέγη) συνηθροίσθη. *l.* 12. Ἄρας ἐκ τῆς Αἰγίνης) τὰ ἱστία δηλονότι.

Pag. 212. *l.* 1. Ξυμμίσγει) ἑνοῦται. *ead.* Καὶ παραλαβόντες) ἀντὶ τοῦ ἀναλαβόντες. ἢ τὸν χ´ ὁ μὲν ὁπλίτης ὡς μὴ ἐρέσσων παραλαμβάνεται, ὁ δὲ ναύτης, ὡς κοινωνὸς τῆς εἰρεσίας λαμβάνεται. *l.* 3. Τῆς Λιμνηρᾶς) ἤγουν τῆς καταξήρου, τῆς ἐνδεοῦς. *l.* 6. Καὶ ἐτείχισαν ἰσθμῶδές τι χωρίον) συμπεριέγραψε τὸ μέγεθος, καὶ μικρὰν ἀνάτασιν ἐκ τῆς οἰκοδομίας προσδέδωκεν. *l.* 7. Αὐτόσε αὐτομολῶσιν) ἤγουν, εἰς τὸ ἰσθμῶδες χωρίον φεύγωσιν. *l.* 13. Ἐξετείχισεν) εἰς τέλος ἤγαγε.

Pag. 213. *l.* 2. Τοῦ Διακοῦ γένους) γράφεται, τῶν Διακοῦ. *l.* 3. Οὓς ἔδει τῷ Δημοσθένει ξυμπλεῖν) χρεία ἦν, ὡρισμένον ἦν. *l.* 4. Ὡς ὕστερον ἧκον) μετὰ τὸ πλεῦσαι δηλονότι τὸν Δημοσθένην. *l.* 7. Πολυτελὲς ἐφαίνετο) πολυδάπανον, δαπανηρὸν, πολλὰ τελοῦν, ἐξ οὗ καὶ πολυτελὲς δεῖπνον. *l.* 9. Ὑπὸ πάσης τῆς στρατιᾶς) τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι. *l.* 10. Ὕστερον δὲ φρουραῖς) μετὰ τὸ τειχισθῆναι.

Pag. 214. *l.* 2. Ξυνεχῶς ἐπικαθημένων) ἀδιαστάτως ἐπικαθημένων τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 3. Τῆς ἴσης φρουρᾶς) τῆς τεταγμένης δηλονότι φησίν. *l.* 6. Ὡς οὐκ ἐκ παρέργου) ἀντὶ τοῦ ἀμελῶς. *l.* 7. Τῆς τε γὰρ χώρας ἁπάσης) τῆς καρπίμου. *l.* 9. Πρόβατά τε πάντα) τὰ κατα τῶν Ἀθηναίων. *l.* 12. Καταδρομὰς ποιουμένων) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι ἱππέων.

Pag. 215. *l.* 4. Πολυτελὴς) πολυδάπανος. *ead.* Ὁμοίως ἐπακτῶν) εἰσαγωγίμων ἐξ ἀλλοδαπῆς. *l.* 7. Τὴν δὲ νύκτα καὶ ξύμπαντες) οὐ κατὰ διαδοχὴν, ὥσπερ ἡμέρας, ἀλλὰ πάντες. *l.* 10. Ὅτι δύο πολέμους) τόν τε Πελοποννησιακὸν καὶ τὸν Σικελικόν.

Pag. 216. *l.* 1. Τῷ αὐτῷ τρόπῳ ἀντιπολιορκεῖν) ἠπίστησεν ἄν τις ἀκούσας, ἀπὸ κοινοῦ. *ead.* Οὐδὲν ἐλάσσονα) γράφεται οὐδὲν ἐλάσσω. *l.* 2. Καὶ τὸν παράλογον) τὸ παράδοξον. παρὰ λόγον καὶ παρ' ἐλπίδα τῶν Ἑλλήνων ἥ τε δυνάμις τῶν Ἀθηναίων ἀντεῖχε, καὶ ἡ τόλμα. *l.* 7. Μετὰ τὴν πρώτην ἐσβολὴν) ᾗ εἰσέβαλεν ὁ Ἀρχίδαμος εἰς τὴν Ἀττικὴν, ἄρτι πρώτως κινηθέντος τοῦ πολέμου. τὴν ἄνοιαν διὰ τούτων τῶν ἀνακινησάντων τὸν πόλεμον αἰτιᾶται, καὶ ὥσπερ ἐποδύρεται τὴν πατρίδα. *l.* 10. Τοῦ πρότερον ὑπάρχοντος) ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ Πελοποννησίων ἐπαγομένου. *l.* 12. Προσπιπτόντων) συμβαινόντων. *l.* 13. Ἀδύνατοι ἐγένοντο τοῖς χρήμασι) ἀντὶ τοῦ, ἐπέλιπεν αὐτοὺς χρήματα. ἤγουν, ἐνδεεῖς χρημάτων ἐγένοντο. *l.* 14. Ὑπὸ τοῦτον τὸν χρόνον) κατά.

Pag. 217. *l.* 5. Τοὺς οὖν Θρᾷκας) τοὺς κατὰ τὸν ἀπέπλουν τοῦ Δημοσθένους ἐλθόντας. *ead.* Τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας) ἀντὶ τοῦ, ὑστεροῦντο Δημοσθένους. ἐλθόντας καὶ μὴ φθάσαντας τὸν Δημοσθένην. *l.* 10. Ἀπ' αὐτῶν βλάψαι) ἀντὶ τοῦ, δι' αὐτῶν. *l.* 11. Ἀπεβίβασεν) ἤγουν, ἀποβῆναι ἐποίησεν.

Pag. 218. *l.* 1. Ἑκκαίδεκα μάλιστα σαδίους) ἀντὶ τοῦ κατὰ ἀκρίβειαν. *l.* 2. Τῇ πόλει προσέκειτο) πλησιάσας ἐπέκειτο. *ead.* Καὶ αἱρεῖ) πορθεῖ. *l.* 3. Ἐπιπεσὼν) ἐπιθέμενος. *ead.* Καὶ ἀπροσδοκήτοις) τὸ ἑξῆς, καὶ ἀπροσδοκήτοις, τοῦ τείχους ἀσθενοῦς ὄντος. *l.* 7. Καὶ πυλῶν ἅμα) τινῶν. *l.* 8. Καὶ τὰ ἱερὰ ἐπόρθουν) ἔκαιον. *l.* 13. Ὅμοια τοῖς μάλιστα τοῦ βαρβαρικοῦ) ἤγουν, ὁμοίως ἔχει τοῖς βαρβαρικωτάτοις. *l.* 14. Ἐν ᾧ ἂν θαρσῇ) ἤτοι, ἐν ᾧ ἂν πράγματι. ἢ ἐν ᾧ, ἀντὶ τοῦ, ἐξ οὗ.

Pag. 219. *l.* 3. Ἦν αὐτόθι) ἐν τῇ πόλει. *l.* 11. Ἃ ἤγαγεν, ὥρμει) ἤγουν ἐν ὅρμῳ καὶ λιμένι ἦσαν. *l.* 12. Ἐν τῇ ἐσβάσει τοὺς πλείστους) ἀμφίβολον πότερον οἱ πολλοὶ νεῖν οὐκ ἠπίσταντο, ἢ οἱ πολλοὶ ἀνῃρέθησαν. *l.* 13. Ὡς ἑώρων τὰ ἐν τῇ γῇ, ὁρμισάντων) γράφεται, ὡς ἑώρων τὴν φυγὴν, ἀνορμισάντων.

Pag. 220. *l.* 1. Οὐκ ἀτόπως) οὐκ ἀκόσμως. *l.* 11. Μέρος τι ἀπαναλωθῇ) ἤτοι, παῖδες μὲν πολλοὶ, τῶν ἀνδρῶν δὲ μέρος

τι. *l.* 12. Πάθει χρησαμένων) ἄξιοι (φησὶν) ὀλοφυρμοῦ τὸ κατὰ τοὺς Μυκαλησσίους ἐγένετο, οὐδενὸς ἄλλου πάθους ἧττον τῶν κατὰ τὸν πόλεμον γενομένων. *ead.* Χρησαμένων) τῶν Μυκαλησσίων δηλονότι. *ead.* Ὡς ἐπὶ μεγέθει) ἤτοι πόλεως, ἢ ὡς ἐπὶ μεγέθει πάθους.

Pag. 221. *l.* 10. Ὁ αὐτοὶ εἶχον) ἤγουν οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 11. Ὄντι δ᾽ αὐτῷ περὶ ταῦτα) ἤγουν, περὶ τὸ συλλέγειν δύναμιν. *l.* 13. Τὰ χρήματα ἄγων τῇ στρατιᾷ) ἤτοι, τὰ πρὸς τροφὴν χρήσιμα, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ συντείνοντα αὐτοῖς. *l.* 14. Τά τε ἄλλα) ὅσα εἶδε δηλονότι.

Pag. 222. *l.* 4. Ἀνθορμοῦσαι) ἐναντίαι οὖσαι ἐπὶ τοῦ ὅρμου. *l.* 6. Αὐτοὺς) ἤγουν τοὺς Κερκυραίους. *l.* 14. Ἀποτραπόμενος) τὸ μὲν ἀποτραπόμενος, καθ᾽ ὑπερβατὸν, τῷ, ὁ μὲν Εὐρυμέδων, ἐς τὴν Κέρκυραν ἀποτραπόμενος· τὸ δὲ, ὥσπερ καὶ ᾑρέθη, καὶ αὐτὸ καθ᾽ ὑπερβατὸν, τῷ, ξυνῆρχε γὰρ ἤδη Δημοσθένει.

Pag. 223. *l.* 9. Ξυστραφέντες) συναχθέντες.

Pag. 224. *l.* 4. Περὶ τὰς αὐτὰς) ἤγουν κατὰ τὰς αὐτάς. *l.* 5. Αὐτοῖς βοηθοῦντες) τοῖς Συρακουσίοις. *l.* 7. Ναυτικόν τε ἐς πέντε ναῦς) ἤγουν, λαὸν πέντε νεῶν. *l.* 9. Σχεδὸν γάρ τι ἤδη πᾶσα ἡ Σικελία) ὅτι πᾶσα ἡ Σικελία, πλὴν τῶν Ἀκραγαντίνων, τοῖς Ἀθηναίοις ἐπέθετο. *l.* 14. Τοῖς Ἀθηναίοις ἐπιχειρεῖν) μάχεσθαι.

Pag. 225. *l.* 3. Τὸν Ἰόνιον ἐπ᾽ ἄκραν Ἰαπυγίαν) εἰς τὸ τέλος τοῦ Ἰονίου, ἐφ᾽ οὗ οἱ Ἰάπυγες οἰκοῦσι. *ead.* Καὶ ὁρμηθέντες αὐτόθεν) ἤγουν ἐκ τῆς Ἰαπυγίας. *l.* 10. Κατὰ τὸ ξυμμαχικὸν) συμφώνημα δηλονότι. ἤγουν, καθὼς ἀπαιτεῖ ἡ συμμαχία.

Pag. 226. *l.* 9. Καὶ προσπληρώσαντες) ἀντὶ τοῦ, καὶ προσέτι ἄλλας πληρώσαντες.

Pag. 227. *l.* 1. Ἐπὶ ταῖς ἀνεχούσαις ἄκραις) ὑψηλαῖς, ἀνεχούσαις ἐπὶ τὸ πολὺ τοῦ ἀέρος. *l.* 7. Ἐπεὶ καιρὸς ἐδόκει) πολέμου δηλονότι. *l.* 8. Καὶ χρόνον ἀντεῖχον πολὺν ἀλλήλοις) ἤγουν, κατὰ χρόνον τινὰ ἰσοπαλεῖς ἦσαν ἐναντιούμενοι, καὶ χεῖρας ἀλλήλοις ἀνταίροντες. *l.* 11. Ἄπλοι ἐγένοντο) ἀχρεῖοι πρὸς πλεῦσιν. *ead.* Ἀντίπρωροι ἐμβαλλόμεναι) ἀντὶ τοῦ, ὑπὸ τῶν πολεμίων νεῶν τυπτόμεναι. *l.* 12. Τὰς παρεξειρεσίας) παρεξειρεσία ἐστὶ τὸ κατὰ τὴν πρύμναν πρὸ τῶν κωπῶν· ὡς ἂν

εἴπῃ τις τὸ πάρεξ τῆς εἰρεσίας. *l.* 13. Τὰς ἐπωτίδας) ἐπωτίδες εἰσὶ τὰ ἑκατέρωθεν πρώρης ἐξέχοντα ξύλα. *l.* 14. Ἀντίπαλα μὲν) ἰσοστάσια.

Pag. 228. *l.* 3. Διὰ τὴν τῶν Κορινθίων) διὰ τὸ μὴ ἐπανάγεσθαι αὐτοῖς τοὺς Κορινθίους. *ead.* Οὐκέτι ἐπαγωγὴν) ἤτοι δευτέραν ἀνάπλευσιν.

Pag. 229. *l.* 9. Ἐξετάσαντες) ἀκριβῶς ἀριθμήσαντες.

Pag. 230. *l.* 10. Τί πλέον ἐνεῖδον σχήσοντες) ὡς εἶδον πλέον τὶ σχήσοντες. τουτέστι πλεονεκτήσοντες. *l.* 12. Τὰς ἐπωτίδας) τὰ ἐφ' ἑκατέρωθεν τῆς νηὸς πρὸς τῇ πρύμνῃ ἐξέχοντα. Ἀντερείσματα καθ' ἑκάστην ἐπωτίδα δύο, ἀπὸ τοῦ ἐντὸς καὶ ἐκτὸς μέρους, τοῦ τε πρὸς τὸ τεῖχους τῆς νηὸς, καὶ τοῦ πρὸς τὸ πέλαγος. Τὸ μὲν οὖν κάτω μέρος τῶν ἀντερεισμάτων ἔστησαν ἐπὶ τοῦ τείχους τῆς νηὸς, τὸ δὲ ἄνω ἐγόμφωσαν εἰς τὰς ἐπωτίδας.

Pag. 231. *l.* 1. Ναῦς ἐπεσκευασμένοι) γράφεται, ἐπισκευασάμενοι. ἤγουν, τὰ κατὰ τὰς πρώρας ἐπισκευάσαντες. *l.* 2. Πρὸς τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς) πρὸς τὰς τῶν Ἀθηναίων ναῦς οὐκ ἔλασσον σχήσειν. *l.* 3. Ἀλλὰ λεπτὰ) ἤγουν ἀσθενῆ. *l.* 4. Διὰ τὸ μὴ ἀντιπρώροις μᾶλλον αὐτοὺς) οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ναυμαχίαις οὐκ ἀντιπρώροι ἐνέβαλον ταῖς ἐναντίαις ναυσὶν, ἀλλὰ κατὰ τὰ πλάγια ἐκπεριπλέοντες. *l.* 6. Οὐκ ἐν πολλῷ) διαστήματι δηλονότι. *l.* 7. Πρὸς ἑαυτῶν ἔσεσθαι) ἐνόμισαν, ἀπὸ κοινοῦ. *l.* 11. Σφῶν) τῶν Συρακουσίων. *l.* 12. Αὐτοὶ γὰρ κατὰ τὸ δυνατὸν) οἱ Συρακούσιοι. *l.* 13. Οὐ δώσειν διεκπλεῖν) οὐ παρέξειν αὐταῖς δηλονότι διέκπλουν. ἑρμηνεία τοῦ διεκπλεῖν καὶ περιπλεῖν. τὸ μὲν γὰρ περιπλεῖν, ἐν τῇ εὐρυχωρίᾳ καθίσταται, οἷον χορευούσης καὶ ἀναστρεφομένης ἐφ' ὅπερ βούλεται τῆς νεώς. καὶ ἡ περὶ πρόθεσις αὐτὸ τοῦτο δηλοῖ, τὸ κύκλῳ περιθέειν· τὸ δὲ διεκπλεῖν, τὸ τεμόντων τὴν τάξιν τῶν ἐναντίων, εἰς τοὐπίσω γενέσθαι. *ead.* Τὸ δὲ, τὴν στενοχωρίαν κωλύσειν) ὑπὸ τῆς στενοχωρίας κωλυθήσεσθαι τοὺς Ἀθηναίους τοῦ περιπλεῖν. περιττὴ δὲ πρὸς τὸ μὴ περιπλεῖν ἡ μία ἀπόφασις.

Pag. 232. *l.* 8. Ἢν πῃ βιάζωνται) ἀντὶ τοῦ, ἡνίκα ἡττῶνται. *l.* 11. Οὐκ οὔσης αὐτοῖς) προεῖπεν ὅτι ὀλίγου μέρους ἐν τῷ λιμένι ἐκράτουν οἱ Ἀθηναῖοι, οὓς ἐς τὴν εὐρυχωρίαν οὐ δυνήσεσθαι περιπλεῦσαι, τῶν Συρακουσίων κρατούντων.

Pag. 233. *l.* 6. Ἐπεχείρουν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι σὺν τῷ πεζῷ. *l.* 8. Τὸν ἐκ τῆς πόλεως) τῶν Συρακουσίων.

Pag. 234. *l.* 4. Οἱ δὲ, πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ Ὀλυμπιείου) οἱ δὲ Ἀθηναῖοι. *l.* 6. Ἄλλοι δὲ τὰς ναῦς ἐπλήρουν) δευτέρα ναυμαχία Ἀθηναίων καὶ Συρακουσίων. *l.* 13. Ἀξιόν τι) ἄξιόν τι λόγου παραλαβεῖν. ἤγουν, κτήσασθαι ἀξιόλογον.

Pag. 235. *l.* 3. Ἰδὼν ἀντίπαλα) ἰσοστάσια. *l.* 5. Ἐπισκευάζειν) ἀνανεοῦν. *l.* 6. Ἐπεπονήκει) ἤγουν, ἐπεπόνθει κατεαγυῖα. *l.* 8. Ἀντὶ λιμένος κλῃστοῦ) ἤγουν περιειργμένου. *l.* 9. Διαλειπούσας) ἤγουν διϊσταμένας. *l.* 14. Τῇ δ' ὑστεραίᾳ) ἤγουν, τῇ μετὰ τὴν προειρημένην ἡμέρᾳ. *ead.* Τῆς μὲν ὥρας) ἤγουν, τῆς ὀφειλομένης ὥρας τοῦ πολέμου. *l.* 15. Πρωϊαίτερον) γράφεται τὸ πρότερον.

Pag. 236. *l.* 1. Καὶ ἀντικαταστάντες) ἤγουν, πλησιάζοντες ἀλλήλοις διὰ τῆς πλεύσεως. *l.* 7. Τὴν ἀγορὰν τῶν πωλουμένων) γράφεται, τὴν ἀγορὰν τῶν πωλουμένων μεταναστήσαντας, ἐπὶ τὴν θάλασσαν κομίσαι.

Pag. 237. *l.* 1. Πρύμναν κρουσάμενοι) στραφέντες ἀπὸ τῆς ναυμαχίας. *l.* 8. Οἱ δὲ) ἤγουν οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 9. Μόγις ποτὲ ἀντανήγοντο) μέχρι τινός. *l.* 14. Οἱ δὲ Συρακούσιοι δεξάμενοι) τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι.

Pag. 238. *l.* 4. Αὐτοῖς ἀκοντίζοντες) ἀντὶ τοῦ αὐτῶν. *l.* 7. Καὶ ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες) ἀντὶ τοῦ, καὶ ὑποδυόμενοι ὑπὸ τοὺς ταρσούς. *l.* 14. Ἔπειτα αὐτοὺς αἱ κεραῖαι) ἐκ τῶν κεραιῶν δελφῖνες ἦσαν ἠρτημένοι, μολίβδινοι, ὥστε ἐμβάλλεσθαι ταῖς προσπλεούσαις πολεμίαις ναυσίν. οἷον, ἐμπίπτοντες αὐταῖς, διέκοπτον τοὔδαφος αὐτῶν, καὶ κατέδυον.

Pag. 240. *l.* 7. Ὁρῶντες οὔτε διὰ τὴν Δεκέλειαν) τὸ ὁρῶντες ἐσχημάτισται, συνταττόμενον πρὸς τοῖς Συρακουσίοις καὶ συμμάχοις ὁρῶσιν.

Pag. 241. *l.* 1. Ὑπερώφθη τε) ἤγουν κατεφρονήθη. *ead.* Καὶ ἔφθασεν αὐτὸν) προέλαβεν. *ead.* Ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιᾷ) ἤγουν, μετὰ πλήθους στρατιωτῶν. *l.* 4. Ἱκανοὶ γὰρ αὐτοὶ) ἱκανοὶ γὰρ οἱ Συρακούσιοι νομίζοντες εἶναι πρὸς τὸ ἀντισχεῖν Ἀθηναίοις κατ' ἰδίαν, ἅμα τε ἀνέγνωσαν ὅτι ἥττους εἰσὶ, καὶ ἐν τούτῳ ἀπετειχίσθησαν. *l.* 8. Τῇ πρώτῃ ἡμέρᾳ) τῆς ἀφίξεως αὐτοῦ δηλονότι. *l.* 9. Ὀτιτάχος) ἤγουν τάχιστα. *l.* 11. Τὸ παρατείχισμα) ἤτοι τὸ ὀρθὸν διατείχισμα. *l.* 12.

Περιτειχίσαι σφᾶς) οἱ Συρακούσιοι δηλονότι τοὺς Συρακουσίους. *l.* 14. Τοῦ ἐν αὐταῖς ςρατοπέδου) εἰ κρατήσειε δηλονότι.

Pag. 242. *l.* 1. Αὐτὸ ληφθὲν) τὸ παρατείχισμα. *ead.* Οὐδὲ γὰρ ὑπομεῖναι ἂν σφᾶς) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 2. Ἠπείγετο ἐπιθέσθαι) ἀντὶ τοῦ, ἠπείγετο ἀποπειρᾶσθαι, ἤγουν ἐγχειρῆσαι. *ead.* Καὶ οἱ ξυντομωτάτην ἡγεῖτο) ἤγουν, ἡγεῖτο εὐχερὲς εὑρήσειν τὸ τέλος τοῦ πολέμου. *l.* 3. Ἢ γὰρ κατορθώσας) ἤγουν τροπαιουχήσας. *l.* 4. Τὴν ςρατιὰν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *ead.* Ἄλλως) ἤγουν ἀπράκτως. *l.* 7. Ἔτεμνον) ἤγουν ἐδενδροτόμουν.

Pag. 243. *l.* 1. Ἀπεκρούοντο) οἱ Ἀθηναῖοι δηλονότι. *ead.* Ἐδόκει διατρίβειν) ἀργεῖν. *l.* 2. Καὶ τοὺς ἄλλους ξυνάρχοντας) ὡς ἐπενόει τὴν ἐπιχείρησιν. γράφεται, ξυνάρχοντας, ἐπενόει, καὶ τὴν ἐπιχείρησιν. *l.* 4. Ἐδόκει εἶναι λαθεῖν) τοὺς Συρακουσίους δηλονότι. *l.* 5. Προσελθόντας τε) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 7. Καὶ ἄλλην παρασκευὴν) ὅπλισιν. *l.* 11. Ἐν τοῖς τείχεσι) τοῖς ἑαυτῶν δηλονότι. *l.* 12. Πρὸς αὐταῖς) ταῖς Ἐπιπολαῖς.

Pag. 244. *l.* 11. Ὅπως τῇ παρούσῃ ὁρμῇ) ὅπως μηδὲ ὑςερήσωσι τοῦ διαπερᾶναι ὧν ἕνεκα ἦλθον. τὸ γὰρ, μὴ βραδεῖς γένωνται, ἀντὶ τοῦ μὴ ὑςερήσωσι, κεῖται. *l.* 12. Τοῦ περαίνεσθαι) ἤγουν τῆς τελειώσεως. *l.* 13. Ἀπὸ τῆς πρώτης) ὁρμῆς δηλονότι.

Pag. 245. *l.* 2. Καὶ ἀδοκήτου τοῦ τολμήματος) ἤγουν αἰφνιδίου. *l.* 4. Καὶ βιασθέντες) οἱ Συρακούσιοι δηλονότι. *l.* 9. Ξυςραφῶσιν) οἱ Συρακούσιοι δηλονότι. *l.* 11. Ἐς φυγὴν κατέςησαν) τοὺς Ἀθηναίους δηλονότι. *l.* 13. Οὐδ' ἀφ' ἑτέρων) οὔτε ἀπὸ Ἀθηναίων, οὔτε ἀπὸ Συρακουσίων, καὶ τῶν ἑκατέροις συμμάχων. *l.* 14. Ὅτῳ τρόπῳ ἕκαςα ξυνηνέχθη) ἤγουν, λεπτομερῶς, κατὰ ἀκρίβειαν.

Pag. 246. *l.* 13. Καὶ χαλεπὰ ἦν ὑπὸ τῆς βοῆς διαγνῶναι) διὰ τὴν βοὴν οὐ ῥᾴδιον ἦν αὐτὰ γνῶναι.

Pag. 247. *l.* 5. Καὶ πᾶν τὸ ἐναντίον) γράφεται, καὶ πᾶν τὸ ἐξεναντίας. *ead.* Τῶν ἤδη πάλιν φευγόντων) δηλαδὴ, τῶν εἰς τοὐπίσω φευγόντων. ἤγουν τραπέντων. *l.* 7. Τοῦ ξυνθήματος) γνωρίσματος, συμφωνίας. *l.* 10. Τὸ δ' ἐκείνων) τῶν Συρακουσίων δηλονότι. *l.* 12. Ὥςε εἰ μὲν ἐντύχοιέν τισι) τὸ ἑξῆς, ὥςε εἰ μέν τισιν ἐντύχοιεν τῶν πολεμίων, κρείσσους ὄντες, διέφυγον αὐτοὺς πολέμιοι. *l.* 13. Ἐκείνων ἐπιςαμένων τὸ ξύνθημα) γράφεται, ἐκείνων ἐπιςάντων τὸ ξύνθημα.

Pag. 248. *l.* 2. Ἀπὸ γὰρ ἀμφοτέρων) τῶν δύο στρατευμάτων. *ead.* Ἀπορίαν παρεῖχε) τοῖς δυσὶ στρατεύμασιν. *l.* 5. Οἵ τε πολέμιοι ὁμοίως) ἀπὸ κοινοῦ τὸ, ὁπότε παιωνίσειαν, φόβον παρεῖχον. *l.* 7. Φίλοι τε φίλοις) τὸ ἑξῆς, φίλοι τε φίλοις, καὶ πολῖται πολίταις οὐ μόνον εἰς χεῖρας ἀλλήλοις ἐλθόντες ἀπελύοντο, ἀλλὰ καὶ εἰς φόβον ἐπισχόντες ἀπὸ τῆς τῶν Ἐπιπολῶν ὀπίσω ἀναχωρήσεως. *l.* 10. Καὶ διωκόμενοι) ὑπὸ τῶν Συρακουσίων. *l.* 13. Ἄνωθεν καταβαίνοιεν) γράφεται, ἄνωθεν καταβαῖεν.

Pag. 249. *l.* 2. Οἱ δ' ὕστερον ἥκοντες) Ἀττικὸν τὸ σχῆμα· ἀντὶ τοῦ, τῶν δὲ ὑστέρων ἡκόντων. *l.* 8. Ἀντέστησαν) τοῖς Ἀθηναίοις δηλονότι. *l.* 13. Οἱ μὲν ἀπώλλυντο) ἀπὸ τῆς κρημνίσεως δηλονότι.

Pag. 250. *l.* 10. Οὐ κατορθοῦντες) ἀντὶ τοῦ, ἡττώμενοι.

Pag. 251. *l.* 1. Τά τε ἄλλα ὅτι ἀνέλπιστα αὐτοῖς ἐφαίνετο) καὶ ὅτι τὰ ἄλλα αὐτοῖς πάντα οὐδεμίαν ἐλπίδα νίκης παρεῖχεν. *l.* 2. Ἀλλ' ἅπερ διανοηθεὶς) διενοήθη (φησὶ) μὴ διατρίβειν, ἀλλ' ἀπάγειν τὴν στρατιάν. *l.* 5. Καὶ τοῦ στρατεύματος ταῖς γοῦν ἐπελθούσαις ναυσὶ κρατεῖν) τὸ ἑξῆς, ἕως ἔτι οἷοί τε τοῦ πολεμίου στρατεύματος κρατεῖν. ἔμπροσθεν μὲν γὰρ ὑπὸ τῶν Συρακουσίων οἱ περὶ τὸν Νικίαν ἐν τῷ λιμένι κατεκέκλειντο κρατούμενοι, διὰ δὲ τὰς ἐπελθούσας μετὰ Δημοσθένους ναῦς οἷοί τε ἦσαν κρατεῖν. *l.* 6. Καὶ τῇ πόλει) τῶν Ἀθηναίων. *l.* 10. Εἰκὸς εἶναι προσκαθῆσθαι) ταῖς Συρακούσαις δηλονότι. *l.* 12. Πονηρὰ) ἀσθενῆ, ἐπισφαλῆ, ἐπικίνδυνα.

Pag. 252. *l.* 2. Καταγγέλτους) δήλους διὰ μηνυμάτων. *ead.* Λαθεῖν γὰρ ἂν) μετὰ γὰρ πολλῶν βουλόμενοι, οὐ δυνήσεσθε (φησι) λαθεῖν, ἐπιχειροῦντες ἀποπλεῦσαι. *l.* 9. Βουλόμενον τοῖς Ἀθηναίοις τὰ πράγματα ἐνδοῦναι) ἤγουν, βουλόμενον κυρίους γενέσθαι τοὺς Ἀθηναίους τῶν κατὰ τὰς Συρακούσας πραγμάτων. *l.* 10. Ἐπεκηρυκεύετο) διὰ κηρύκων ἐμήνυε. *l.* 12. Καὶ διασκοπῶν ἀνεῖχεν) ἤγουν, διστάζων εἴτε χρὴ μένειν, εἴτε ἀπιέναι, οὐδεμίᾳ προσετίθετο γνώμῃ· τοῦτο γὰρ ἐστι τὸ διασκοπῶν ἀνεῖχεν. *l.* 13. Ἀπάξειν τὴν στρατιὰν) ἀπὸ τῶν Συρακουσῶν δηλονότι.

Pag. 253. *l.* 5. Εὖ λέγων) ἤγουν, πιθανῶς λέγων. *l.* 8. Ἐκεῖσε ἀφικομένους) ἤγουν, εἰς τὰς Ἀθήνας. *l.* 9. Οὔκουν βούλεσθαι) οὐ βούλεσθαι ἔφη ὁ Νικίας ὑπὸ Ἀθηναίων ἀπο-

λέσθαι μόνος αὐτὸς ἀδίκως, ἀλλὰ, εἰ δεῖ πάντως ἀπολέσθαι, ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο παθεῖν.

Pag. 254. *l.* 1. Καὶ ἐν περιπολίοις) περιδρόμοις. *l.* 5. Τῆς νῦν παρασκευῆς) τῆς πολεμικῆς οἰκονομίας. *l.* 6. Ἐπικουρικὰ μᾶλλον) μισθοφόρων τῶν Συρακουσίων ὄντων, καὶ οὐχὶ δι' ἀνάγκην ϛρατευομένων πολιτῶν, ὥσπερ Ἀθηναίων. *l.* 8. Τρίβειν οὖν ἔφη χρῆναι) ἀντὶ τοῦ, διατρίβειν καὶ παρέλκειν. *ead.* Καὶ μὴ χρήμασιν, ᾧ πολὺ κρείσσους εἰσὶ) καὶ μὴ νομίζειν διὰ χρημάτων ἔνδειαν ἡττᾶσθαι. γράφεται, χρήμασιν ὡς πολύ.

Pag. 255. *l.* 8. Περ. τὰ τῶν πολεμίων) ἤγουν τοὺς πολεμίους.

Pag. 256. *l.* 9. Ἐν τούτῳ) τῷ καιρῷ δηλονότι.

Pag. 257. *l.* 12. Προσγεγενημένην αὐτοῖς) ἤγουν τοῖς Συρακουσίοις. *l.* 14. Ἀλλὰ καθ' ἡμέραν τοῖς πᾶσι) κατὰ πάντα.

Pag. 258. *l.* 6. Ἕτοιμα ἦν ἀποπλεῖν) ἕτοιμα ἦν τὰ κατὰ τὸν ἀπόπλουν. *l.* 8. Ἐνθύμιον ποιούμενοι) δεισιδαιμονήσαντες, ἢ ἐκλογισάμενοι, κατὰ νοῦν σχόντες τὸ τῆς σελήνης. *l.* 9. Καὶ τῷ τοιούτῳ προσκείμενος) τῷ τοιούτῳ (φησὶν) εἴδει τοῦ θειασμοῦ προσέχων, τὸ παραφυλάττειν τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὰ οὐράνια. *l.* 11. Πρὶν ἂς οἱ μάντεις) γράφεται, πρὶν ὡς οἱ μάντεις.

Pag. 259. *l.* 2. Μὴ ἀνιέναι τὰ τῶν Ἀθηναίων) ἀντὶ τοῦ, τοὺς Ἀθηναίους φεύγειν δηλονότι. *l.* 4. Εἶναι σφῶν) τῶν Συρακουσίων. *l.* 7. Χαλεπωτέρους) δυσεπιχειρήτους. *l.* 9. Τὰς οὖν ναῦς ἐπλήρουν) ἀνδρῶν δηλονότι. *ead.* Καὶ ἀνεπειρῶντο) γράφεται ἀνεπαύοντο. *l.* 10. Τῇ μὲν προτεραίᾳ) καθ' ἣν δηλονότι ἐκινήθησαν. *l.* 13. Ἀπολαμβάνουσί τε) ἤγουν ἀποκόπτουσί τινας τῶν ὁπλιτῶν τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 260. *l.* 8. Πρὸς τὰ τείχη) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 261. *l.* 7. Τοὺς ἐκβαίνοντας) ἀπὸ τῶν νεῶν δηλονότι. *l.* 14. Παρόντος) ἤγουν προσγεγενημένου.

Pag. 262. *l.* 7. Πάντας ἀπέκτειναν) οἱ Συρακούσιοι δηλονότι.

Pag. 263. *l.* 2. Τῶν ὁπλιτῶν) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 4. Τῶν πεζῶν) τῶν Συρακουσίων. *l.* 7. Πρότερον μὲν γὰρ) ὁ μὲν σύνδεσμος, περιττός. *l.* 13. Οὐ δυνάμενοι ἐπενεγκεῖν) οὐ δυνάμενοι αὐτοὺς προσαγαγέσθαι, καὶ ὑποχειρίους ποιῆσαι, οὔτε διὰ τοῦ μεταβάλλειν αὐτῶν τὴν πολιτείαν, οἷον, ϛάσιν ἐμβαλόντες, ἢ ὀλιγαρχίαν παρ' αὐτοῖς ἐργασάμενοι.

Pag. 264. *l.* 2. Πολλῷ κρείσσους) λείπει τὸ ὄντες. *l.* 11. Σφῶν) τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 265. *l.* 3. Τὸν ὕστερον ἐπενεχθησόμενον πόλεμον ἐνεγκεῖν) ἤτοι, ἀντισχεῖν πρὸς τὸν ὕστερον πόλεμον. δέξασθαι. *l.* 5. Αὐτῶν αἴτιοι εἶναι) ἤγουν, τῆς τε ἐλευθερίας τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοῦ ἀπαλλαγῆναι τοῦ φόβου. *l.* 12. Μέγα μέρος προκόψαντες) ἀντὶ τοῦ, προκοπὴν μεγάλην τῷ ναυτικῷ στόλῳ παρασχόντες. τουτέστι, πολλὰς ναῦς αὐτοῖς παρασχόντες εἰς τὰς ναυμαχίας. ἢ (ὥς τινες) ἐπὶ μέγα ἐν τῷ ναυτικῷ προκόψαντες. *l.* 13. Ἐπὶ μίαν πόλιν) κατὰ μιᾶς πόλεως τῶν Συρακουσῶν.

Pag. 266. *l.* 3. Τοσοίδε γὰρ ἑκάτεροι) ἤγουν, πολλοὶ γὰρ ἦσαν συμμαχοῦντες ἑκατέροις τοῖς μέρεσιν. οἵ τε γὰρ Ἀθηναῖοι ἐπὶ Σικελίαν ἐλθόντες, ἔσχον πολλούς τινας συμμάχους· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ οἱ Συρακούσιοι περὶ Σικελίας μαχόμενοι, ὡσαύτως ἐπήγοντο τοὺς μετασχήσοντας τοῦ πολέμου, καὶ κινδυνεύσοντας ἐπὶ τῷ διασῶσαι τὴν τῶν Συρακουσίων πόλιν, ὥσπερ τοῖς συμμαχοῦσιν Ἀθηναίοις σκοπὸς τὸ συγκτήσασθαι χώραν. Κατάλογος τῶν ἐθνῶν τῶν συμμαχησάντων Ἀθηναίοις κατὰ Συρακουσῶν, Ἀθηναῖοι, Λήμνιοι, Ἴμβριοι, Αἰγινῆται, Ἑστιαιεῖς. οὗτοι πάντες Ἀθηναίων ἄποικοι ἦσαν, Ἐρετριεῖς, Χαλκιδεῖς, Στυρεῖς, Καρύστιοι, Κεῖοι, Ἄνδριοι, Τήϊοι, Μιλήσιοι, Σάμιοι, Χῖοι, Μηθυμναῖοι, Τενέδιοι, Αἴνιοι, Πλαταιεῖς, Ῥόδιοι, Κυθήριοι, Κεφαλλῆνες, Ζακύνθιοι, Κερκυραῖοι, Μεσσήνιοι ἐκ Ναυπάκτου, Μεγαρεῖς φυγάδες, Ἀργεῖοι, Μαντινεῖς, Κρῆτες, Αἰτωλοί, Ἀκαρνᾶνες, Θούριοι, Μεταπόντιοι, Νάξιοι, Καταναῖοι, Ἐγεσταῖοι, Τυρσηνοί, Ἰάπυγες. *l.* 4. Τοῖς μὲν) τοῖς Ἀθηναίοις. *ead.* Τοῖς δὲ) τοῖς Συρακουσίοις. *l.* 6. Μετ' ἀλλήλων στάντες) συμμαχήσαντες ἀλλήλοις. *l.* 7. Τῆς ξυντυχίας) ἀλλ' ὡς ἑκάστοις (φησὶ) συνέτυχεν, ἢ διὰ τὸ ἴδιον συμφέρον ἢ ἐξ ἀνάγκης στρατεύεσθαι.

Pag. 267. *l.* 8. Καὶ ἀπ' Ἀθηναίων) ἄποικοι δηλονότι. *l.* 9. Οὗτοι δ' εἰσὶ Δρύοπες) ἤγουν οἱ Καρύστιοι. *l.* 11. Ναυσὶ) ἤγουν, σὺν ναυσί.

Pag. 268. *l.* 10. Κατὰ δὲ τὸ νησιωτικὸν) ἤγουν, νόμιμον ἔθος. *l.* 12. Οὐ μόνον Δωριεῖς) ὄντες δηλονότι.

Pag. 269. *l.* 1. Ἀνάγκη μὲν ἐκ τοῦ εὐπρεποῦς) ἔλεγον (φησὶν) ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθεῖν, ἵν' εὐπρεπὴς ἀπολογισμὸς αὐτοῖς ᾖ· οὐχ ἧσσον δὲ βουλόμενοι ἤπερ ἐξ ἀνάγκης εἵποντο, διὰ τὴν Κορινθίων ἔχθραν. *l.* 6. Κατὰ ξυμφορὰν ἐμάχοντο) ξυμφορὰν ἄρτι τὴν φυγὴν λέγει, ὅτι φυγάδες ὄντες τοῖς

ξυγγενέσιν ἐμάχοντο. *l.* 9. Καὶ τῆς παραυτίκα) τῆς κατὰ τὸ ἐνεστώς.

Pag. 270. *l.* 1. Οὐδὲν ἧσσον διὰ κέρδος) παροιμία, Πιπράσκει δ' ὁ κακὸς πάντα πρὸς ἀργύριον. *l.* 2. Μισθῷ καὶ οὗτοι πεισθέντες) ἦλθον μετὰ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 4. Ξυγκτίσαντας) ἀντὶ τοῦ ξυγκτίσαι. *l.* 9. Ἐν τοιαύταις) ἤτοι ταῖς μισθοφορικαῖς. *l.* 12. Οἵπερ ἐπηγάγοντο) ἐπεσπάσαντο.

Pag. 271. *l.* 1. Κατὰ διαφορὰν) ἔχθραν. *l.* 2. Τοσάδε μὲν) κατάλογος τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν πόλεων τῶν συμμάχων Συρακουσίοις κατὰ Ἀθηναίων. *l.* 12. Καὶ οἱ αὐτόνομοι) δημοκρατούμενοι. *l.* 13. Ὅσοι μὴ ἀφέστασαν) τῶν Συρακουσίων δηλονότι.

Pag. 272. *l.* 1. Νεοδαμώδεις δὲ) Νεοδαμώδης ὁ ἐλεύθερος παρὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις. *l.* 5. Κατὰ τὸ ξυγγενὲς) τῶν Συρακουσίων.

Pag. 273. *l.* 4. Καλὸν ἀγώνισμα) ἔνδοξον, συμφέρον.

Pag. 274. *l.* 2. Καὶ ξυνελθόντες οἵ τε στρατηγοὶ) νῦν διὰ τὸ ἄπορον καὶ τοὺς ταξιάρχους οἱ στρατηγοὶ συνήγαγον, καθ' αὑτοὺς πρότερον βουλευόμενοι. *l.* 8. Ἀπολαβόντες) ἰδιώσαντες, ἀποκόψαντες. *l.* 10. Τοῦτο μὲν) τὸ διατείχισμα. *l.* 11. Καὶ ἀπλοώτεραι) ἀπλοωτέρας οὐ τὰς ἄπλους παντάπασι λέγει, ἀλλὰ τὰς διὰ πληρωμάτων ἔνδειαν, ἀπλόους ἱσταμένας. τοῦτο δὲ καὶ ἡ τοῦ λόγου ἐπαγωγὴ δηλοῖ, πάντα τινὰ ἐσβιβάζοντες πληρῶσαι.

Pag. 275. *l.* 6. Ἡλικίας μετέχων) νεότητος. *l.* 11. Ὁ δὲ Νικίας ἐπειδὴ) τῷ Νικίᾳ τὴν προτροπὴν τῆς διαλέξεως δίδωσι, καὶ ὡς καθ' ἡλικίαν πρεσβυτέρῳ, καὶ ὡς μείζονι στρατηγῷ, καὶ ὡς πάλαι τοὺς Συρακουσίους νενικηκότι, καὶ ὡς ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν ἄλλοις πολλοῖς τόποις τοὺς ἐναντίους διαπολεμήσαντι. *l.* 14. Διακινδυνεύειν) διὰ κινδύνου ἰέναι.

Pag. 276. *l.* 7. Ἐστί τῳ) τινὶ ἀφ' ἡμῶν. *l.* 10. Ἔπειτα διαπαντὸς τὴν ἐλπίδα τοῦ φόβου ὁμοίαν ταῖς ξυμφοραῖς ἔχουσιν) ἔπειτα (φησὶ) παντὶ τῷ χρόνῳ δυσέλπιδές εἰσι, καὶ προσδοκῶσιν ὁμοίως ταῖς γεγενημέναις συμφοραῖς τὰ μέλλοντα. *l.* 13. Τῶν ἐν τοῖς πολέμοις παραλόγων) Ὅμηρος, Ξυνὸς Ἐνυάλιος, καί τε κτανέοντα κατέκτα. *l.* 14. Καὶ τὸ τῆς τύχης) ἤγουν, εὐτυχίας. *ead.* Κἂν μεθ' ἡμῶν ἐλπίσαντες στῆναι) καὶ τὴν τύχην καὶ ἡμῖν συλλήψεσθαι ἐλπίσαντες.

Pag. 277. *l.* 11. Ἐν δὲ τῇ ἐνθάδε) ἐν δὲ τῇ νῦν κατὰ ἀνάγ-

κην ἀπὸ νεῶν γενησομένη πεζομαχίᾳ ἐπιτήδεια ἔσαι. l. 12. Εὕρηται δ' ἡμῖν) ἀντὶ τοῦ, ἐξεύρηται ἡμῖν ἐπιβολὴ χειρῶν σιδηρῶν, αἷς προσιούσας τὰς ναῦς πολεμίας κρατήσομεν, ὥςε μὴ δύνασθαι ἐξ ἀναχωρήσεως ἐμβάλλειν ἡμῖν. l. 13. Ὅσα χρὴ ἀντιναυπηγῆσαι) γράφεται, ὅσα μὴ ἀντιναυπηγεῖσθαι. l. 14. Τῶν ἐπωτίδων αὐτοῖς) ἀντὶ τοῦ, τῶν Συρακουσίων. l. 15. Ἐπιβολαὶ) ἤγουν, ἀντιλαβαὶ εὕρηνται ἡμῖν.

Pag. 278. l. 5. Ἄλλως τε καὶ τῆς γῆς) διὰ τοῦτο (φησὶν) οὐ συμφέρει ἀνακρούεσθαι ἡμῖν, ὅτι ἄρα εἰς πολεμίαν γῆν ὑπὸ τῆς ἀνακρούσεως ἐξενεχθησόμεθα. l. 10. Ἀπαράξητε) ἀντὶ τοῦ καταβαλῆτε· ἤτοι μετὰ ἀραγμοῦ καὶ συντριβῆς ἀποςήσητε. l. 12. Ὅσῳ τῶν ἄνωθεν μᾶλλον) τὸ μᾶλλον οὐκ ἔςι συγκριτικὸν, ἀλλὰ διασαφητικόν. οὐ γὰρ οἱ ναῦται τοῦ ἀπαράττειν τοὺς πολεμίους συναίτιοι. l. 14. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ τῷδε) καὶ ἐν τῷ παραινεῖν (φησὶ) δέομαι.

Pag. 279. l. 2. Καὶ τὰς ναῦς πλείους) ἤτοι τῶν πολεμίων νεῶν. ἢ, νῦν πλείους ἤπερ πρότερον. l. 3. Τὴν ἡδονὴν ἐνθυμεῖσθαι) ἐνθυμεῖσθαί τε ἄξιον ὅτι δεῖ διαφυλάξασθαι τὴν ἡδονήν. ἡδονὴν δὲ λέγει ἣν ἐπιφέρει, ἐπὶ τῷ θαυμάζεσθαί τε κατὰ τὴν Ἑλλάδα, καὶ κατὰ τὸ ὠφελεῖσθαι· ἔν τε τῷ μὴ ἀδικεῖσθαι αὐτοὶ, καὶ ἐν τῷ φοβεροὶ τοῖς ὑπηκόοις φαίνεσθαι. ead. Οἳ τέως Ἀθηναῖοι νομιζόμενοι) τοὺς μετοίκους λέγει. l. 7. Κατὰ τὸ ὠφελεῖσθαι) ἤγουν κερδαίνειν.

Pag. 280. l. 4. Εἴτε ξυμβήσεταί τι ἄλλο) εὐφημότατα ᾐνίξατο τὴν ἧτταν. l. 5. Τούς τε ἐνθάδε πολεμίους) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ὑπομιμνήσκω. l. 11. Ὑπὲρ ἀμφοτέρων ἀγῶνι καθεςῶτες) ἤτοι, ὑπέρ τε τῆς ἐνταῦθα δουλείας ὑμῶν, καὶ τῆς ἐκεῖ τῶν ἄλλων Ἀθηναίων.

Pag. 281. l. 6. Ἐκέλευε πληροῦν τὰς ναῦς) ἀνδρῶν δηλονότι. l. 9. Καὶ ἡ ἐπιβουλὴ) ἡ ἀντίληψις. l. 11. Πρὸς τοῦτο) ἤγουν, πρὸς τὴν ἀντιλαβὴν τῶν σιδηρῶν χειρῶν.

Pag. 282. l. 1. Παρεκελεύσαντο ἐκείνοις οἵ τε ςρατηγοὶ καὶ Γύλιππος) πάντες ὑπὸ θάρσους ἐν τούτοις παρακελεύονται. οἱ ςρατηγοὶ τῶν Συρακουσίων, ὡς ὑπὲρ αὐτῶν ὄντος τοῦ ἀγῶνος· οἱ τῶν Βοιωτῶν, ὡς ἀντιςάντων ἐν τῇ ἐφόδῳ τοῖς Ἀθηναίοις· Κορίνθιοι, ὡς ναυτικῇ καὶ πεζῇ δυνάμει βεβοηθηκότες μόνοι τῶν ἀπὸ Πελοποννήσου· Γύλιππος, ὡς ςρατηγὸς ἐπὶ τούτῳ αὐτῷ παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων ἐκπεμφθεὶς. πάντας δὲ εἰκὸς

ἡδομένους, καὶ ἀνὰ μέρος καὶ ὁμοῦ τὴν διάλεξιν ποιεῖσθαι πρὸς αὐτούς. *l.* 3. Τὰ προειργασμένα) ἤγουν, ἡ προγεγενημένη νίκη. *l.* 6. Ἀντελάβεσθε) ἀντὶ τοῦ ᾐσθάνεσθε. *l.* 8. Ἐς τὴν χώραν τήνδε) ἤτοι, κατὰ τῆσδε τῆς χώρας. *l.* 9. Εἰ κατορθώσειαν) ἤγουν τροπαιουχήσειαν. *l.* 14. Ἄνδρες γὰρ ἐπειδὰν ᾧ ἀξιοῦσι προὔχειν κολουσθῶσι) ὁπόταν γὰρ ἄνδρες ἐλαττωθῶσιν ἐν τούτῳ ἐν ᾧ δοκοῦσιν ὑπερέχειν τῶν πέλας, εἴς τε τὰ λοιπὰ τῷ φρονήματι ταπεινοῦνται μᾶλλον ἤπερ οὐδὲ ὅλως τι κατ' ἀρχάς.

Pag. 283. *l.* 2. Καὶ τῷ παρ' ἐλπίδα) καὶ παρ' ἐλπίδα σφαλέντες ἐφ' οἷς μέγα ἐφρόνησαν (φησὶν) αὖθις ἐν τοῖς ἔργοις ἐνδιδόασιν, ταπεινότεροι καὶ χείρους γινόμενοι τῆς ὑπαρχούσης δυνάμεως ἡμῶν. *l.* 7. Καὶ τῆς δοκήσεως) τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος. *l.* 8. Διπλασία ἑκάστου ἡ ἐλπίς) τὸ μὲν διπλασία, ἀντὶ τοῦ πολλαπλασία. οὐχ ἑκάστου δὲ ἡ ἐλπὶς διπλασία, ἀλλ' ἐξ ἑκάστου τῶν εἰρημένων διπλασιάζεται, ἐκ τοῦ καταπεπτωκέναι τοὺς Ἀθηναίους τοῖς φρονήμασι, κἀκ τοῦ δόκησιν ἔχειν ὅτι κρείττους ἐσμὲν εἰ τοὺς κρείττους ἐνικήσαμεν. *l.* 11. Τά τε τῆς ἀντιμιμήσεως αὐτῶν) μιμούμενοι ἡμᾶς (φησὶν) οἱ Ἀθηναῖοι, πολλοὺς ὁπλίτας ἐπιβιβάσαντες ἐπὶ τὰ καταστρώματα, ὅπερ ἡμῖν μὲν σύνηθές ἐστι, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀνάρμοστον, ἐκείνοις δὲ ἐναντίον, διὰ τὰ ἐπιφερόμενα.

Pag. 284. *l.* 1. Πολλοὶ δὲ ἀκοντισταὶ χερσαῖοι, ὡς εἰπεῖν) ὡς ἐν τῇ πρώτῃ θαλασσίους εἶπε τοὺς ἐμπειρίαν ἔχοντας τῶν ναυτικῶν, οὕτως ἄρτι χερσαίους οὐ τοὺς ἠπειρώτας, ἀλλὰ τοὺς ἀπείρους θαλασσῶν φησιν. *l.* 3. Οἳ οὐδ' ὅπως καθεζομένους) οἳ οὐδὲ καθεζόμενοι τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν δυνήσονται. μίαν δὲ ἀπόφασιν ἡγητέον λείπειν· ἵνα ᾖ τὸ πλῆρες, οἱ δὲ οὐχ εὑρήσουσιν οὐδὲ ὅπως χρὴ τὸ βέλος καθεζομένους ἀφεῖναι. *l.* 4. Καὶ ἐν σφίσιν αὐτοῖς πάντες) τὸ ἑξῆς, καὶ ἐν σφισιν αὐτοῖς πάντες ταράξονται. *l.* 5. Οὐκ ἐν τῷ αὑτῶν τρόπῳ κινούμενοι) οὐ κατὰ τὸ σύνηθες ἕκαστος ἐπὶ τῶν νεῶν κινούμενος. *l.* 8. Ἐν ὀλίγῳ γὰρ πολλαὶ) διαστήματι. *l.* 9. Ῥᾷσται δὲ ἐς τὸ βλάπτεσθαι) ῥᾳδίως (φησὶ) βλαβήσονται ὑπὸ τῶν ἡμῖν παρεσκευασμένων. *l.* 13. Οὐ παρασκευῆς πίστει μᾶλλον) οὐ τῇ παρασκευῇ δηλονότι πιστεύοντες, ἀλλὰ διακινδυνεῦσαι σπεύδοντες, ἐπὶ τῇ τύχῃ τὸ μέλλον ποιοῦνται.

Pag. 285. *l.* 3. Καὶ τύχην ἀνδρῶν) καὶ πρὸς τύχην ἀνδρῶν

πολεμίων ἡμῖν ἡττημένην. *l.* 5. Καὶ νομίσωμεν, ἅμα) νομιμώτατόν ἐςι (φησὶν) ὀργῇ ἢ προσμίξαι τοῖς ἐναντίοις. προσῆκον γὰρ τοῖς τιμωρουμένοις τοὺς ἀδίκως ἐπελθόντας, παρίςασθαι τοῦτο, καὶ κρίνειν ὅτι δεῖ ἀποπλῆσαι τὸν θυμὸν ἐν τῇ τιμωρίᾳ τοῦ ἀδικήματος. *l.* 8. Καὶ τὸ λεγόμενόν που) τὸ ἐχθροὺς τιμωρήσασθαι. *l.* 11. Ἐν ᾧ, εἰ κατώρθωσαν) ἐν τῷ δουλώσασθαι ἡμᾶς. *l.* 12. Τὰ ἀπρεπέςατα) τοὺς ἀνδραποδισμούς. *l.* 13. Τὴν αἰσχίςην ἐπίκλησιν) τὴν δουλείαν.

Pag. 286. *l.* 5. Καλὸς ὁ ἀγών. καὶ κινδύνων οὗτοι σπανιώτατοι) ἡ διάνοια, καλὸς ἡμῖν ὁ ἀγών ἐςι. καὶ γὰρ πραξάντων ἡμῶν ὅσα βουλόμεθα, οὗτοί τε κολασθήσονται, καὶ ἡ πᾶσα Σικελία ἐλευθερωθήσεται. *l.* 10. Ἐπειδὴ καὶ τοὺς Ἀθηναίους ἠσθάνοντο) πληροῦντας δηλονότι τὰς ναῦς. *l.* 14. Πάσχουσιν) οἱ ἄνθρωποι δηλονότι.

Pag. 287. *l.* 3. Πατρόθεν τε ἐπονομάζων) Ὅμηρος, Πατρόθεν ἐκ γενεῆς ὀνομάζων ἄνδρα ἕκαςον. *l.* 4. Ἀξιῶν τό, τε καθ' ἑαυτὸν) ἀξιῶν (φησὶ) μηδένα προδιδόναι τὴν οἰκείαν ἀρετήν. *l.* 6. Ὧν ἐπιφανεῖς ἦσαν) τοῦτο καθ' ὑπερβατόν. συντακτέον δὲ τῷ, πατρόθεν ἐπονομάζων. *l.* 8. Καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀνεπιτάκτου) καὶ τῆς ἐν τῇ πατρίδι δηλονότι αὐτεξουσίου βιοτῆς. *l.* 9. Ἄλλα τε λέγων) καθ' ὑπερβατόν. συντακτέον δὲ τῷ παραπλήσια, ἵνα ᾖ τὸ ἑξῆς, ἄλλα τε λέγων, οἷα οἱ ἐν τῷ τοιούτῳ ἤδη τοῦ καιροῦ ὄντες ἄνθρωποι εἴποιεν ἄν, καὶ παραπλήσια. ἡ δὲ διάνοια, ἄλλα τε λέγων ὅσα ἐν τῇ τοιαύτῃ περιςάσει καθεςῶτες ἄνθρωποι λέξαιεν ἄν, καὶ παραπλήσια ὑπέρ τε τῶν ἄλλων πάντων, καὶ γυναικῶν καὶ παίδων, καὶ θεῶν, οὐ φυλαττόμενοί τι αὐτῶν εἰπεῖν, μὴ δόξωσι τοῖς ἀκροαταῖς ἀρχαιολογεῖν, ἀλλὰ ὠφέλιμα πρὸς τὴν παροῦσαν ὑπόθεσιν νομίζοντες. *l.* 14. Καὶ ὁ μὲν οὐχ ἱκανὰ μᾶλλον ἢ ἀναγκαῖα) καὶ ὁ Νικίας ἀναγκαῖα μᾶλλον ἤπερ ἱκανά.

Pag. 288. *l.* 7. Πρὸς τὸ ζεῦγμα τοῦ λιμένος) ὃ δηλαδὴ ἔζευξαν οἱ Συρακούσιοι, ἀποφράττοντες τὸ ςόμα τοῦ λιμένος. *l.* 8. Καὶ τὸν καταλειφθέντα διέκπλουν) τοῦτο τὸ μέρος οὐκ ἔζευκτο ἀλλ' ἀνεῴγει τοῦ ςόματος. τουτέςι, παρελέλειπτο ὥςε μὴ ἐζεῦχθαι. *l.* 9. Βιάσασθαι εἰς τὸ ἔξω) μετὰ βίας ἐξελθεῖν.

Pag. 289. *l.* 4. Τοῦ παντὸς ἔχων) ςρατεύματος δηλονότι. *l.* 8. Σφίσι) τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 11. Τῶν πρότερον) ναυμαχιῶν δηλονότι.

Pag. 290. *l.* 1. Οἵ τε ἐπιβάται ἐθεράπευον) οἱ ἐπιβάται (φησὶν) ἐπεμελοῦντο (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐθεράπευον) καὶ ἠγωνίζοντο ὅπως μὴ λείποιντο τῇ προθυμίᾳ οἱ ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὄντες τῆς τε τῶν ναυτῶν καὶ κυβερνητῶν τέχνης. *l.* 5. Ἐν ὀλίγῳ πολλῶν νεῶν) διασχήματι δηλονότι. *l.* 9. Αἱ δὲ προσβολαὶ) συνεχῶς (φησὶν) ἐγίγνοντο αἱ συμπλοκαὶ τῶν νεῶν. αἱ μὲν γὰρ αὐτῶν φεύγουσαι ἐπεφέροντο ἑτέραις, καὶ οὐ συνεπλέκοντο· αἱ δὲ, ἑκοντὶ ἐπιπλέουσαι προσέβαλλον. *l.* 11. Προσφέροιτο ναῦς) ἀντὶ τοῦ προσήλαυνεν. *l.* 13. Ἐπ' αὐτὴν ἐχρῶντο) ἤγουν, κατ' αὐτῆς.

Pag. 291. *l.* 4. Ξυνηρτῆσθαι) συμπεπλέχθαι. *l.* 5. Καὶ τοῖς κυβερνήταις) τοὺς κυβερνήτας, εἴτε φυλάττεσθαι δέοι, εἴτε ἐπιβουλεύειν, μὴ καθ' ἓν μέρος, οἷον δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν, τοῦτο ποιεῖν, ἀλλὰ πανταχοῦ. *l.* 8. Ξυμπιπτουσῶν) ἀλλήλαις δηλονότι. *ead.* Καὶ ἀποστέρησιν τῆς ἀκοῆς) καὶ μὴ δύνασθαι τῶν κελευσμάτων ἀκούειν. *l.* 9. Πολλὴ γὰρ δὴ παρακέλευσις) τοῖς μὲν κελευσταῖς, ὑπὲρ τῶν κελευστῶν. τὸ δὲ ἐπιβοῶντες, συνταττόμενον τῷ, πολλὴ γὰρ δὴ ἡ παρακέλευσις ἀφ' ἑκατέρων τοῖς κελευσταῖς, ἐσχημάτισται. ἦν γὰρ κατὰ φύσιν τὸ, πολλὰ γὰρ δὴ οἱ κελευσταὶ παρεκελεύοντο. *l.* 11. Κατὰ τὴν τέχνην) τέχνην λέγει τὴν ἰδίαν τὴν κελευστικήν. *l.* 12. Βιάζεσθαί τε τὸν ἔκπλουν) μετὰ βίας καὶ ἰσχύος ποιεῖσθαι.

Pag. 292. *l.* 3. Καὶ οἱ στρατηγοὶ προσέτι ἑκατέρων) τῶν Συρακουσίων καὶ Ἀθηναίων. *l.* 6. Οἱ μὲν Ἀθηναῖοι) οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ ἐπυνθάνοντο τῶν πρύμναν κρουσαμένων τριηράρχων, καὶ οἷον ἐκ γῆς ἀποβαίνειν διανοουμένων εἰς τὴν γῆν τῶν Συρακουσίων, ἥτις ἐστὶ πολεμία, εἰ νομίζουσιν οἰκειοτέραν εἶναι τῆς μετὰ πόνου κεκτημένης θαλάττης. τουτέστιν, ἧς ἐγένοντο ἄρχοντες, μετὰ πολλῶν πόνων θαλαττοκρατήσαντες. *l.* 11. Ἰσοῤῥόπου) ἰσοπαλοῦς. *l.* 12. Πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε) ἀντὶ τοῦ, ἰσχυρῶς ἠγωνίων, καὶ τὰς διανοίας συνετέταντο. *l.* 13. Ὁ αὐτόθεν) ὁ Συρακούσιος στρατηγός. *l.* 14. Περὶ τοῦ πλείονος ἤδη καλοῦ) ὑπὲρ τοῦ νικῆσαι δηλονότι κατὰ κράτος. *ead.* Δεδιότες δὲ οἱ ἐπελθόντες) οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 293. *l.* 1. Πάντων γὰρ δὴ ἀνακειμένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐς τὰς [illegible]) ἤτοι. πάσης τῆς ἐλπίδος αὐτοῖς ἐν ταῖς ναυσὶν οὔσης. *l.* 3. Καὶ διὰ τὸ, ἀνώμαλον) καὶ διὰ τὸ ἐν

ναυσὶ μόναις δηλονότι πάσας τὰς ἐλπίδας ἔχειν, ἀνωμάλως ἐκ τῆς γῆς ἐθεῶντο τὴν ναυμαχίαν. *l.* 5. Δι' ὀλίγου γὰρ οὔσης τῆς θέας) σύνεγγυς γὰρ οὔσης τοῖς πεζοῖς τῆς ναυμαχίας εἰς τὸ πάντας ὁρᾶσθαι, καὶ ἄλλων ἄλλο ἔργον αὐτῆς θεωρούντων, οἱ μὲν νικῶντας ὁρῶντες τοὺς οἰκείους, ἀνεθάρσουν τε διὰ τοῦτο καὶ ἔχαιρον· οἱ δὲ θεώμενοι ἡττωμένους κατ' ἄλλο μέρος, ἐταράττοντο· καὶ ὁρῶντες τὰ γιγνόμενα, ἀθυμότεροί τε οἱ ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ταπεινότεροι τῶν ἡττωμένων ἐν ταῖς ναυσὶν ἐγίνοντο. *l.* 7. Ἀνεθάρσησάν τε ἂν) ἤγουν, ἀνέστησαν τὸ φρόνημα. *l.* 12. Ἄλλοι δὲ καὶ πρὸς ἀντίπαλόν τι) ἄλλοι δὲ (φησὶ) τὴν ἀπὸ τῆς γῆς ἰδόντες ἰσόῤῥοπόν που ναυμαχίαν, διὰ τὸ πάνυ ἀδιάκριτον εἶναι πότερον νικῶσι, συνεξομοιοῦντες τὰ σώματα τῇ περὶ τῶν γιγνομένων προσδοκίᾳ, ἀπένευον τῷ σώματι τῇδε κἀκεῖσε. *l.* 13. Διὰ τὸ ἀκρίτως ξυνεχὲς τῆς ἁμίλλης) γενομένης δηλονότι ἀκρίτως τῆς ἁμίλλης.

Pag. 294. *l.* 4. Ἀγχώμαλα) ἴσα. *l.* 5. Ὀλοφυρμὸς, βοὴ, νικῶντες, κρατούμενοι) Ὅμηρος, Ἔνθα δ' ἅμ' οἰμωγή τε καὶ εὐχωλὴ πέλεν ἀνδρῶν, Ὀλλύντων τε καὶ ὀλλυμένων. *l.* 13. Ὅσοι μὴ μετέωροι ἑάλωσαν) ἤγουν, ἐν τῷ πελάγει ὄντες. *eal.* Κατενεχθέντες) ἤγουν, πρὸς τὴν γῆν ἐλθόντες.

Pag. 295. *l.* 1. Οἰμωγῇ τε καὶ στόνῳ) Ὅμηρος, Κωκυτῷ τ' εἴχοντο καὶ οἰμωγῇ κατὰ ἄστυ. *l.* 3. Ἐς φυλακὴν) ἀπὸ κοινοῦ, παρεβοήθουν. *l.* 5. Ἐν τῷ παραυτίκα) ἤγουν, ἐν τῷ ἐνεστῶτι τότε χρόνῳ. *l.* 9. Καὶ οἱ ἐν τῇ νήσῳ) τὸ ἑξῆς, ὑπερβατὸν, καὶ οἱ διαβεβληκότες αὐτοῖς προσαπώλλυντο ἐν τῇ νήσῳ ἄνδρες.

Pag. 296. *l.* 4. Αἰτῆσαι ἀναίρεσιν) ἀνάληψιν.

Pag. 297. *l.* 10. Ἀποικοδομῆσαι) ἀποφράξαι διά τινος οἰκοδομῆς. *l.* 11. Ξυνεγίγνωσκον) τὰ αὐτὰ ἐγίγνωσκον. τουτέστιν, ὁμογνώμονες ἦσαν αὐτῷ. *l.* 14. Καὶ ἅμα ἑορτῆς οὔσης) ἤγουν, ἀνεσίμου ἡμέρας.

Pag. 298. *l.* 14. Διάγγελοι τῶν ἔνδον) ἤτοι μηνυταὶ καὶ ἐξαγγέλλοντες τὰ Συρακουσίων.

Pag. 299. *l.* 5. Ἐπέσχον τὴν νύκτα) τὸ στράτευμα δηλονότι.

Pag. 300. *l.* 1. Ἐτάσσοντο) παρετάσσοντο, ὡπλίζοντο. *l.* 6. Ἀναδησάμενοι) ἤγουν, ἐξαρτήσαντες τῶν ἑαυτῶν νεῶν. *l.* 8. Καὶ ἡ ἀνάστασις ἤδη) ὁ καὶ περιττός. *l.* 14. Καὶ τῇ γνώμῃ αἰσθέσθαι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀλγεινά.

Pag. 301. *l.* 5. Ἀντιβολίαν) παράκλησιν. ἀντιβολία, δέησις, ἱκεσία. ἀντιβολία, δάκρυα, καὶ ϛαλαγμὸς, παρὰ τὸ ἀντιβολῶ. *l.* 11. Ἐπιθειασμῶν) θείων ἐπικλήσεων.

Pag. 302. *l.* 1. Περὶ τῶν ἐν τῷ ἀφανεῖ) ἤτοι περὶ τῶν μελλόντων. *l.* 11. Καὶ οἱ πλεῖϛοι παραχρῆμα) ἀντὶ τοῦ καὶ οἱ πλεῖϛοι ἐν τῷ τότε παρόντι. *l.* 13. Αἰκία) κάκωσις. *ead.* Καὶ ἡ ἰσομοιρία) καὶ τὸ κοινωνεῖν δηλαδὴ πάντας ἐπίσης τῶν κακῶν, καὶ οἷον ἴσου μέρους ἕκαϛον αὐτῶν μετέχειν. *l.* 14. Ἔχουσά τινα ὅμως) ἔχουσά τινα κουφισμὸν, δηλονότι ἡ ἰσομοιρία, τὸ μετὰ πολλῶν ἰσομοιρεῖν κακῶν.

Pag. 303. *l.* 3. Ἀφῖκτο) τὸ ϛράτευμα δηλονότι. *l.* 4. Τῷ Ἑλληνικῷ ϛρατεύματι) οὐκ ἀπιθάνως περιαιροῦσι τὸ ἄρθρον ἐκ τοῦ, τῷ Ἑλληνικῷ ϛρατεύματι ἐγένετο, ὡς οὐδενὸς Ἑλληνικοῦ ϛρατεύματος ἐν τοσαύτῃ μεταβολῇ γεγονότος.

Pag. 304. *l.* 1. Ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων) ἐκ τῶν δυνατῶν. *l.* 5. Ἔτι καὶ ἐκ τῶν παρόντων) θαυμαϛῶς ἐϛοχάσατο καὶ τοῦ καιροῦ καὶ τῶν περιεχόντων πραγμάτων ἐν τῇ παρακελεύσει, οὔτε προοιμιασάμενος. *l.* 10. Ἀλλ' ὁρᾶτε δὴ ὡς διάκειμαι) τὸ μὲν, ἀλλ' ὁρᾶτε δὴ ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου, διὰ μέσου κεῖται. φησὶ δὲ ὅτι οὐδενὸς ὑμῶν οὔτε σώματι ἰσχυρότερος ὢν (ὁρᾶτε γὰρ ὡς διάκειμαι) οὔτε εὐτυχίᾳ τινὸς ὑϛερῶν κατά γε τὸν ἰδιωτικὸν βίον, καὶ κατὰ τὴν τῶν κοινῶν προϛασίαν, νῦν ἐν ἴσῳ κινδύνῳ καθέϛηκα ὥσπερ οἱ φαυλότατοι. *l.* 12. Τοῖς φαυλοτάτοις) ἀγεννέσιν. ἤγουν ἀνάνδροις. *l.* 13. Πολλὰ μὲν ἐς θεοὺς νόμιμα δεδιῄτημαι) ἀντὶ τοῦ, πολλὰ εἰς θεῶν τιμὴν ἐπετήδευσα. πεπολίτευμαι νομίμως.

Pag. 305. *l.* 2. Ὅμως θαρσεῖα τοῦ μέλλοντος) ἀντὶ τοῦ θαρσαλέα, ἀνεπαίσχυντος. *l.* 3. Οὐ κατ' ἀξίαν δὴ φοβοῦσιν) ἀλλὰ μειζόνως δηλονότι. *l.* 4. Εὐτύχηται) ἤγουν, μετ' εὐτυχίας κατώρθωται. *l.* 5. Ἐπίφθονοι) μεμπτοί. *l.* 7. Καὶ ἀνθρώπεια δράσαντες) ὅσα προσήκει τῇ ἀνθρωπείᾳ φύσει. *l.* 10. Ἢ φθόνου) μέμψεως. *ead.* Οἷοι ὁπλῖται ἅμα καὶ ὅσοι συντεταγμένοι χωρεῖτε) ὑπήλλακται, ἀντὶ τοῦ, τοὺς ὁπλίτας καὶ τοὺς συντεταγμένους χωροῦντας μὴ καταπεπλῆχθαι πάνυ. αὐτό γε μὴν τὸ, μὴ καταπεπλῆχθαι, ἀπὸ κοινοῦ τὸ εἰκός.

Pag. 306. *l.* 1. Ἱδρυθέντας) ἤγουν, οἴκησιν ἀδιάδοχον σχόντας. *l.* 2. Ἐξαναϛήσειεν) μετοικίσειεν. *l.* 10. Ἐν τῷ ἐχυρῷ) ἀσφαλεῖ. *l.* 11. Τὸ δὲ ξύμπαν) τὸ σύνολον.

Pag. 307. *l.* 13. Καὶ τρεψάμενοι) οἱ Ἀθηναῖοι.

Pag. 308. *l.* 4. Ἐς χωρίον ἄπεδόν τι) ὁμαλὸν, ἐμόπεδον. ὡς καὶ ἄλοχος, ἡ ὁμόλεχος. *l.* 10. Ἀπετείχιζον) σκέψαι πῶς χρῆται τῇ ἀπὸ ἐπιτατικῶς.

Pag. 309. *l.* 3. Οὐ γὰρ ἔτι ἀποχωρεῖν) ἀποσκίδνασθαι ἀπὸ τοῦ στρατεύματος. οὐκ ἦν ἐπιτήδειον ἀποχωρεῖν, κωλυόντων τῶν ἱππέων. *l.* 5. Πρωῒ δὲ ἄραντες) ἀντὶ τοῦ κινηθέντες. *l.* 11. Διϊκνοῦντο γὰρ) ἀντὶ τοῦ, ἐξικνοῦντο βάλλοντες. *l.* 14. Φιλεῖ γίγνεσθαι) ἐκ περιουσίας τοῦτο προσέῤῥιπται.

Pag. 311. *l.* 10. Τοὐναντίον ἢ οἱ Συρακούσιοι) ἀντὶ τοῦ, ἤπερ.

Pag. 312. *l.* 6. Τὸ ἥμισυ μάλιστα) τὸ ἥμισυ δηλονότι τοῦ παντός. *l.* 8. Ἀφικνοῦνται ὅμως) ἤγουν οὕτω. *l.* 15. Καὶ βιασάμενοι) σὺν βίᾳ ἀπωσάμενοι.

Pag. 313. *l.* 8. Ἢ οὐ χαλεπῶς ᾐσθάνοντο) ἤτοι τὸ οὐ χαλεπῶς τῷ ἔγνωσαν συντακτέον, ἵνα ᾖ, ῥᾳδίως ἔμαθον αὐτοὺς ἢ κεχωρήκεσαν· ἢ τῷ κεχωρηκότας, ἵνα σημαίνῃ, ἢ ἐδόκουν αὐτοῖς εὐκόλως καὶ ῥᾳδίως κεχωρηκέναι οἱ Ἀθηναῖοι. *l.* 13. Δίχα δὴ ὄντας) ἤγουν, κεχωρισμένους ἀπὸ τῶν μετὰ Νικίου. *l.* 14. Καὶ ξυνῆγον ἐς ταυτὸ) ἀντὶ τοῦ, ἐκύκλουν ἐς ὀλίγον χωρίον.

Pag. 314. *l.* 2. Ἐν τῷ τοιούτῳ) καιρῷ δηλονότι. *l.* 10. Ἀνειληθέντες γὰρ) συστραφέντες. *l.* 13. Καὶ οὐ ξυσταδὸν) ἤγουν, ἐκ τοῦ πλησίον.

Pag. 315. *l.* 1. Καί ἅμα φειδώ τε τὶς ἐγένετο) ὡς ἂν φανερᾶς οὔσης τῆς εὐπραγίας, οὐκ ἐβούλοντο ἀποκινδυνεύειν, ἀλλ' ἐφείδετο αὐτὸς ἑαυτοῦ ὥστε μὴ προαναλωθῆναι. τουτέστιν, ἐνόμιζον καὶ οὕτω λήψεσθαι τοὺς Ἀθηναίους χωρὶς τοῦ αὐτοὶ προαναλωθῆναι, καὶ κινδυνεῦσαι. *l.* 2. Μὴ προαναλωθῆναί τῳ) ἤγουν, τούτῳ τῷ τρόπῳ τῆς μάχης. *l.* 5. Πανταχόθεν) ἤγουν κύκλωθεν. *l.* 10. Ὡς σφᾶς ἀπ.) ἤγουν, εἰς τοὺς Συρακουσίους.

Pag. 317. *l.* 8. Τῆς νυκτὸς φυλάξαντες τὸ ἡσυχάζον) καθ' ὃ μάλιστα τῆς νυκτὸς ἔμελλον οἱ πολέμιοι ἡσυχάζειν. *l.* 12. Οὗτοι δὲ διὰ τῶν φυλάκων βιασάμενοι) ἤγουν, διελθόντες τοὺς φύλακας σὺν βίᾳ.

Pag. 318. *l.* 8. Ὡς δὲ γίγνονται ἐπ' αὐτῷ) ἤγουν παρ' αὐτῷ. *l.* 13. Οἱ δὲ, ἐμπαλασσόμενοι κατέῤῥεον) ἀντὶ τοῦ, συμπλεκόμενοι κατέπιπτον. ἑτοίμως ἔπιπτον.

Pag. 319. *l.* 7. Καὶ περιμάχητον ἦν τοῖς πολλοῖς) ἤγουν σπουδαιότατον.

Pag. 320. *l.* 1. Ὅσους μὴ ἀπεκρύψαντο) ὅσους δηλαδὴ μὴ διέκλεψαν οἱ Συρακούσιοι. *l.* 6. Καὶ κατεπλήσθη πᾶσα Σικελία αὐτῶν) γράφεται διεπλήσθη. *l.* 9. Πλεῖστος γὰρ δὴ φόνος οὗτος) ἀντὶ τοῦ πολὺ πλείων τοῦτο ἀκουστέον. οὐδὲ γὰρ ἐγγὺς ἐν τῷ Σικελικῷ πολέμῳ τοσοῦτος ἄλλος φόνος ἐγένετο. ἐμοὶ δὲ φαίνεται γεγράφθαι, καὶ οὐδενὸς ἐλάσσων τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ πολέμῳ ἐγένετο. λέγει γὰρ αὐτὸς ἐπὶ τέλει τῆσδε τῆς ἱστορίας, συνέβη τε τοῦτο τὸ ἔργον τὸ Ἑλληνικὸν τῶν κατὰ τὸν πόλεμον τόνδε μέγιστον γενέσθαι. δοκεῖ δέ μοι καὶ ὧν Ἑλληνικῶν ἴσμεν. ἔοικεν οὖν κἀνταῦθα μὴ μόνοις τοῖς Σικελικοῖς, ἀλλὰ πᾶσι τοῖς Ἑλληνικοῖς ἀντεξετάζειν τὴν συμφοράν.

Pag. 321. *l.* 8. Ἀσφαλεστάτην εἶναι νομίσαντες τήρησιν) ἤγουν φυλακήν. *l.* 14. Τοὺς γὰρ ἐκ τῆς νήσου ἄνδρας) τὸ ἑξῆς, προὐθυμήθη ὥστε ἀφεθῆναι, πείσας τὰς σπονδὰς τοὺς Ἀθηναίους ποιήσασθαι.

Pag. 322. *l.* 14. Διὰ τὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν) διὰ τὴν πᾶσαν ἐς ἀρετὴν νενομισμένην ἐπιτήδευσιν, διὰ τὸ πᾶσαν ἀρετὴν νομίμως ἐπιτετηδευκέναι. οὐ γὰρ δὴ νενομισμένην ἀρετὴν τὴν δοκοῦσαν φησί.

Pag. 323. *l.* 1. Χαλεπῶς τοὺς πρώτους χρόνους μετεχείρισαν) ἤγουν, τοὺς πρώτους χρόνους χαλεπῶς περιεῖπον. *l.* 2. Μετεχείρισαν) ἤγουν ᾠκονόμησαν. *l.* 4. Καὶ αἱ νύκτες ἐπιγιγνόμεναι) ἀντὶ τοῦ αἱ νύκτες καὶ αἱ ἡμέραι ἀνάμαλον ἐργαζόμεναι τὸ περιέχον, νόσων κατῆρχον. *l.* 10. Καὶ ὀσμαὶ ἦσαν οὐκ ἀνεκτοί) διὰ τὸ δύσφημον ἀπεσιώπησεν αὐτὰ ὀνομαστὶ εἰπεῖν. βούλεται δὲ λέγειν τὰ ὑποχωρήματα, ἅπερ οἱ ἰατροὶ σκύβαλα καὶ ἀποπατήματα εἰώθασι καλεῖν.

Pag. 324. *l.* 3. Τοὺς ἄλλους ἀπέδοντο) ἐπώλησαν. *l.* 9. Καὶ οὐδὲν ὀλίγον ἐς οὐδὲν κακοπαθήσαντες) ἐν παντὶ πράγματι μεγάλως κακοπαθήσαντες.

ΑΔΕΣΠΟΤΟΝ.

Αἱ πρὶν μέγισται φανερῶς εὐπραξίαι,
Τὰ συνεχῆ τρόπαια καὶ πυκρατίαι,
Αἱ τῶν μεγάλων πραγμάτων εὐπραγίαι,
Ὑφ' ὧν ἀνηνέχθησαν εἰς ὕψος θράσους
Περσοκρατῶν Ἕλληνες οἱ πάλαι γόνοι,
Πρὸς δυστυχίας τῆς πανολέθρου χάος
Ἄρτι κατηνέχθησαν, ἀντιπνευσάσης
Τῆς εὐτυχίας εἰς μακρὰν ἀτυχίαν.

ΕΙΣ ΒΙΒΛ. Η.

Pag. 3. *l.* 13. ΚΑΙ ἐπέσοι τότε αὐτοὺς θειάσαντες) ἀντὶ τοῦ θεοφορηθέντες, δηλονότι ἐπήλπισαν. ἤτοι, θεῖά τινα ἐπιφθεγξάμενοι, εἰς ἐλπίδας ἐνέβαλον.

Pag. 4. *l.* 2. Πάντα δὲ πανταχόθεν αὐτοὺς ἐλύπει τε) δεινὰ δηλονότι. *l.* 7. Οὐδὲ χρήματα ἐν τῷ κοινῷ) ταμιείῳ δηλονότι. *l.* 14. Καὶ τοὺς ξυμμάχους σφῶν) τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 5. *l.* 2. Ὡς ἐκ τῶν ὑπαρχόντων) τῶν δυνατῶν. *l.* 6. Τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τὶ ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι) τοὺς πολίτας εὐτελέστερον εἶναι βιοῦν. *l.* 8. Ὡς ἂν καιρὸς ᾖ) ἤγουν ἕως ἄν. *l.* 9. Πρὸς τὸ παραχρῆμα περιδεὲς) διὰ τὸ ἐν τῷ παραχρῆμα περιδεεῖς εἶναι. *l.* 14. Οἱ μὲν μηδετέρων) ἤγουν, Ἀθηναίων καὶ Πελοποννησίων.

Pag. 6. *l.* 9. Καὶ παρὰ δύναμιν αὐτῶν) ἤγουν, τῶν Ἀθηναίων. *l.* 10. Διὰ τὸ ὀργῶντες κρίνειν τὰ πράγματα) ἤτοι, μετὰ πάσης προθυμίας. ἢ, ὥς τινες, διὰ τὸ αὐτοὺς ὀργίζεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις. *l.* 11. Καὶ μηδ' ὑπολείπειν λόγον αὐτοῖς) μηδενὶ ἐπιτρέπειν λέγειν περὶ αὐτῶν. ἢ (ὡς ἐμοὶ φαίνεται) μὴ ὑπολειπεσθαι μηδεμίαν αἰτίαν τοῦ δυνήσεσθαι ἀντισχεῖν τοὺς Ἀθηναίους. *ead.* Ὡς τόγ' ἐπιὸν θέρος) ἀντὶ τοῦ τῷ ἐπιόντι θέρει.

Pag. 8. *l.* 1. Μεμφομένων καὶ ἀκόντων Θεσσαλῶν) μεμφομένων δηλαδὴ τοῖς Λακεδαιμονίοις.

Pag. 9. *l.* 3. Ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν) ἀντὶ τοῦ συνάγοντες. *l.* 5. Ὅπως μὴ σφῶν ἀποστήσωνται) ἤγουν, τῶν Λακεδαιμονίων καὶ Ἀθηναίων. *l.* 7. Ἡ ὥσπερ ἀρχομένων ἐν κατασκευῇ τοῦ πολέμου) ἀντὶ τοῦ, ἐν ἀρχῇ τοῦ πολέμου ταῦτα ἑτοιμαζόντων. *l.* 13. Καὶ παρεσκεύαζεν αὐτοῖς τὴν διάβασιν) εἰς τὴν Εὔβοιαν δηλονότι.

Pag. 10. *l.* 4. Καὶ δέκα μὲν Βοιωτοὶ ναῦς ὑπέσχοντο) τοῖς Λεσβίοις δηλονότι. *l.* 11. Ἡ τῶν ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμονίων) ἀντὶ τοῦ, ἢ οἱ ἐν τῇ πόλει Λακεδαιμόνιοι. *l.* 12. Ἑκασαχόσε δεινὸς παρῆν) ἀντὶ τοῦ, φοβερὸς τοῖς Λεσβίοις. *ead.* Τοῖς Λεσβίοις ἔπρασσεν) ἤγουν συνέπραττε.

Pag. 11. *l.* 6. Πεπραγμένος) ἀντὶ τοῦ ἀπῃτημένος. *l.* 7. Οὐ δυνάμενος πράσσεσθαι) ἀντὶ τοῦ, οὐ δυνάμενος ἐκπράξασθαι αὐτὸς, βασιλεῖ ὠφείλησεν. ἤγουν, ὀφειλέτης ἐγένετο.

l. 14. Κοινῇ κατὰ τὸ αὐτὸ ἔπρασσον) ἤγουν ὁμογνωμονοῦντες.

Pag. 12. *l.* 1. Φυγάδες τῆς ἑαυτῶν) πατρίδος δηλονότι. *l.* 5. Καὶ αὐτὸς, εἰ δύναιτο) ἤγουν ὁ Φαρνάβαζος.

Pag. 13. *l.* 1. Καὶ Ἀλκιβιάδης Ἐνδίῳ ἐφορεύοντι) ἡ εὐ-θεῖα ὁ Ἔνδιος. *l.* 2. Ἐς τὰ μάλιστα) ὑπερβαλλόντως. *ead.* Ὅθεν καὶ τοὔνομα Λακωνικὸν) Ἀλκιβιάδης Λακωνικὸν ἦν ὄνομα, ὃς ἦν πατὴρ τοῦ Ἐνδίου. Κλεινίας δὲ ὁ Ἀθηναῖος τῷ Ἀλκιβιάδῃ ξένος γενόμενος, τὸ ὄνομα τῷ ἰδίῳ παιδὶ ἔθετο. *l.* 3. Κατὰ τὴν ξενίαν) φιλίαν. *l.* 6. Εἴ αἵ τε νῆες αὐτοῖς εἶσιν) τοῖς Χίοις. *l.* 11. Ἐψηφίσαντο αὐτοῖς πέμπειν) τοῖς Χίοις. *ead.* Ὡς ἐκεῖ οὐκ ἔλασσον) ἤγουν ἐν τῇ Χίῳ. *l.* 12. Ἀφ' ὧν οἱ Χῖοι) πόλεων ἢ συμμάχων δηλονότι.

Pag. 14. *l.* 6. Εὐθὺς ἐπειγομένων τῶν Χίων) ἀντὶ τοῦ ἐπειγόντων.

Pag. 15. *l.* 3. Ἐς τὴν ἀποστολὴν) ἀπόπλευσιν. *l.* 4. Ἐφ' ἑαυτῶν διενοοῦντο) ἤγουν καθ' ἑαυτούς.

Pag. 16. *l.* 2. Ἢ τὰς ὕστερον διαφερομένας) μετὰ τοῦτο παρακομιζομένας. *ead.* Καὶ γὰρ τὸν πλοῦν ταύτῃ) τῇ θαλάσσῃ δηλονότι. *l.* 5. Καὶ διεκόμισαν εὐθὺς) περιττὸς ὁ καί. *l.* 7. Οἱ δὲ Κορίνθιοι, ἐπειγομένων αὐτῶν τὸν πλοῦν) τῶν Λακεδαιμονίων.

Pag. 17. *l.* 1. Τὸ πιστὸν ναῦς σφίσι ξυμπέμπειν) ὑπὲρ τοῦ πιστοὺς μεῖναι αὐτοὺς, ἠξίουν οἱ Ἀθηναῖοι ναῦς συμπέμπειν. *l.* 2. Αἴτιον δ' ἐγένετο) αἴτιον δ' ἐγένετο τῆς ἀποστολῆς τῶν νεῶν, τὸ τοὺς πολλοὺς μὴ εἰδέναι τὰ πραττόμενα. *l.* 5. Πολέμιον ἔχειν, πρίν τι καὶ ἰσχυρὸν λάβωσιν) ἀντὶ τοῦ, πρὶν δύναμίν τινα προσλάβωσιν. *l.* 9. Ἐθεώρουν) θεωροὶ ἐγίνοντο. *l.* 10. Καὶ ἐπειδὴ ἀνεχώρησαν) οἱ θεωροὶ δηλονότι. *l.* 12. Οἱ δὲ, μετὰ τὴν ἑορτὴν) οἱ Κορίνθιοι.

Pag. 18. *l.* 2. Ἐπῆγον ἐς τὸ πέλαγος) ὑπεχώρουν, ὅπως εἰς τὸ πέλαγος προκαλέσωνται. *l.* 14. Καὶ τῶν νεῶν τὰς πλείους) τῶν Λακεδαιμονίων δηλονότι.

Pag. 19. *l.* 10. Καὶ ἐπενόησαν μὲν κατακαῦσαι τὰς ναῦς) οἱ Πελοποννήσιοι τὰς προτέρας. *l.* 12. Καὶ τῷ πεζῷ προσκαθημένους) διὰ τοῦ πεζοῦ.

Pag. 21. *l.* 9. Τῷ Ἄγιδι αὐτὸς διάφορος ὢν) ὁ Ἀλκιβιάδης.

Pag. 22. *l.* 1. Καὶ κοπεῖσαι ὑπὸ τῶν Ἀττικῶν) ἐπὶ τοῦ κακοπαθῆσαι, οἱονεὶ κοπιᾶσαι εἴρηται. *l.* 7. Μὴ ἐξάγγελτοι γενέσθαι) ἤγουν δῆλοι.

Pag. 23. *l.* 8. Καὶ οἱ μὲν ἀφεστῶτες πάντες) ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων δηλονότι. *l.* 13. Μεγίστης πόλεως μεθεστηκυίας) ἤγουν, τῆς Χίου. *l.* 14. Τά τε χίλια τάλαντα) ἀντὶ τοῦ, τὰς ἐπὶ τοῖς χιλίοις ταλάντοις ἐπικειμένας ζημίας.

Pag. 25. *l.* 4. Ἐς τὴν βοήθειαν τὴν ἐπὶ τὴν Χίον) ἀντὶ τοῦ, τὴν μάχην. *l.* 14. Οἱ Ἀθηναῖοι ἐσηγάγοντο) προσεδέξαντο.

Pag. 27. *l.* 3. Ὅτι πλείστας τῶν πόλεων) ἤγουν λίαν. *l.* 5. Λαθόντες οὖν τὸ πλεῖστον τοῦ πλοῦ) λάθρα τὸ πολὺ πλεύσαντες ἔφευγον.

Pag. 28. *l.* 8. Καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ οἱ ξύμμαχοι) ἑκάτεροι δηλονότι. *l.* 12. Ἢν δέ τινες ἀφιστῶνται) τὸ, ἢν δέ τινες ἀφιστῶνται, ἕως τοῦ καὶ τοῖς ξυμμάχοις, ἐν ἄλλοις οὐχ εὑρίσκεται.

Pag. 30. *l.* 13. Καὶ ἐπικαθελὼν) ἤγουν ἐκ δευτέρου.

Pag. 31. *l.* 5. Τοῖς δυνατοῖς) κατὰ τῶν δυνατῶν.

Pag. 32. *l.* 7. Καὶ τῶν αὐτόθεν ξυμμάχων) ἤγουν τῶν Χίων.

Pag. 33. *l.* 9. Αὐτοβοεὶ) ἐκ μιᾶς βοῆς. *l.* 10. Κατασχόντες ἐς τὸν λιμένα) ἐλλιμενίσαντες.

Pag. 34. *l.* 2. Περιέτυχον αὐτῷ) συνέτυχον. *l.* 11. Τὸν ἑαυτοῦ στρατὸν ἀναλαβὼν) ἀναβιβάσας εἰς τὰς ναῦς.

Pag. 35. *l.* 3. Καὶ πλεύσαντες ἐξ αὐτῆς) τῆς Λέσβου. *l.* 10. Ἀπόβασιν ποιησάμενοι) ἀποβάντες τῶν νεῶν.

Pag. 37. *l.* 9. Εἰ δέ τι ἐν τοῖς ἀνθρ. τοῦ βίου παραλόγοις ἐσφάλησαν) εἴτι (φησὶ) παρὰ λόγον ἐσφάλησαν, μετὰ πολλῶν συνεξήμαρτον. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ, ἁμαρτίαν συνέγνωσαν.

Pag. 39. *l.* 13. Ἤδη τὰ ὅπλα τίθενται) ἤγουν ἀποτίθενται.

Pag. 40. *l.* 7. Ὅσονοὺ παρεῖναι) ἤγουν, μετ' ὀλίγον. *l.* 9. Ἐνάγοντος ξυνεπιλαβέσθαι) ἤγουν, πείθοντος συνεφάψασθαι, ὥστε ὑπολειπομένην δύναμιν τῶν Ἀθηναίων καταλῦσαι. *l.* 13. Ὡς Ἀστύοχον τὸν ναύαρχον προσταχθεῖσαι) προσταχθέντος τῷ Θηραμένει ἀγαγεῖν πρὸς Ἀστύοχον τὰς ναῦς.

Pag. 42. *l.* 2. Ἐν ὑστέρῳ) χρόνῳ δηλονότι. *l.* 5. Ἔστι ἀγωνίσασθαι) τὸ ἔστι περιττόν. τὸ δὲ, οὐδέποτε τῷ αἰσχρῷ ὀνείδει εἴξας ἀλόγως διακινδυνεύσειν, ἀντὶ τοῦ, οὐδέποτε φεύγων ἀδοξίαν, ἀλόγως διακινδυνεύσειν. *l.* 10. Ἡ μόγις ἐπὶ ταῖς γεγενημέναις ξυμφοραῖς) ἥ τινι (φησὶ) πόλει διὰ τὰς κατεχούσας συμφορὰς μόγις ἔξεστι μετὰ μεγάλης παρασκευῆς καὶ ἀναγκαζομένῃ προσεπιχειρεῖν τοῖς πολεμίοις, οὐχὶ δὲ ἑκουσίως, ταύτῃ πῶς προσήκει μὴ ἀναγκαζομένῃ πρὸς

αὐθαιρέτους κινδύνους ἰέναι; *l.* 11. Μετὰ βεβαίου παρασκευῆς) ἤγουν, ἑτοιμασίας πολεμικῆς ἀσφαλοῦς.

Pag. 43. *l.* 10. Καὶ πρὸς ὀργὴν τῆς ξυμφορᾶς) ὀργιζόμενοι διὰ τὴν συμβᾶσαν αὐτοῖς συμφορὰν περὶ Μίλητον.

Pag. 44. *l.* 11. Ὥσπερ αὐτῷ προσέταξεν) ὁ βασιλεὺς δηλονότι.

Pag. 45. *l.* 1. Ξυνέταξαν) ἤγουν συνηρίθμησαν. *l.* 14. Πάσαις ναυσὶ διέδωκεν) ἀντὶ τοῦ, ἐν πάσαις ταῖς ναυσί.

Pag. 46. *l.* 5. Μαλακὸς ἦν περὶ τοῦ μισθοῦ) ἤγουν, οὐκ ἐντόνως οὐδὲ σφοδρῶς ἀπῄτει. *l.* 7. Ὡμολογήθησαν) συνεφωνήθησαν.

Pag. 47. *l.* 1. Διακληρωσάμενοι) διαμερίσαντες κλήρῳ. *l.* 11. Τοὺς ὁμήρους καταλεγόμενος) ἀπαριθμῶν. *ead.* Τούτου μὲν ἐπέσχεν) ἑαυτὸν δηλονότι, ἀπὸ τοῦ λαμβάνειν ὁμήρους.

Pag. 48. *l.* 11. Διὰ τοὺς ἀνέμους) ἐναντίους δηλονότι ὄντας.

Pag. 49. *l.* 5. Καὶ χειμασθεισῶν τῶν νεῶν) ἤγουν, διασπαρεισῶν ὑπὸ χειμῶνος.

Pag. 50. *l.* 3. Ἔφη τῶν Χίων αὐτῷ προήσειν) ἤγουν, τῷ Ἀστυόχῳ. *l.* 8. Καὶ προσβαλὼν Κωρύκῳ) ἤγουν ἐλλιμενίσας. *l.* 10. Ἐπὶ τὴν Χίον πλέοντες τῇ στρατιᾷ) ἤγουν, σὺν τῇ στρατιᾷ. ἤτοι πανστρατιᾷ.

Pag. 54. *l.* 6. Καὶ ἄλλας ἐπὶ Θηραμένους) ἐνώπιον.

Pag. 55. *l.* 3. Λακεδαιμόνιοι ἢ οἱ ξύμμαχοι) τῶν Λακεδαιμονίων. *l.* 8. Κοινῇ ἀμφ. ποιεῖσθαι) κοινῇ γνώμῃ δηλονότι.

Pag. 56. *l.* 11. Ἐς ὀλίγον κατεχομένης) ἤτοι ἀναγκαζομένης ὀλιγαρχεῖσθαι. ἢ, ἐπ' ὀλίγον πειθομένης, καὶ ἀκροωμένης. ὃ καὶ μᾶλλον.

Pag. 57. *l.* 5. Ἐποιοῦντο) αἱ ἐν τῇ Μιλήτῳ δηλονότι νῆες.

Pag. 58. *l.* 8. Πρὸς γὰρ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολὰς) ἀντὶ τοῦ, διὰ τὰς τοῦ Πεδαρίτου ἐπιστολάς. *l.* 15. Καὶ πλείω τὸν πλοῦν διὰ φυλακῆς ποιησάμενοι) καὶ μακρότερον τὸν πλοῦν ποιησάμενοι ὑπὲρ ἀσφαλείας.

Pag. 59. *l.* 10. Καὶ μιᾷ γε πόλει, πλὴν Λ. πλεῖστοι γενόμενοι) πλείονες οἰκέται ἦσαν ἐν Χίῳ ἤπερ ἐν ἄλλῃ τινὶ πόλει, πλὴν Λακεδαιμονίων. ἡ δὲ Λακεδαίμων πλείστους εἶχεν οἰκέτας.

Pag. 60. *l.* 6. Διὰ τὴν τότε ἀπειλὴν) ἣν δηλονότι ἠπείλησε τοῖς Χίοις. ἤτοι μὴ ἐπιβοηθήσειν αὐτοῖς. *l.* 11. Καὶ νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι) νομίσας (φησὶ) πάντα ἐν δευτέρῳ εἶναι τοῦ παρακομίσαι τὰς ναῦς ὑπὲρ τοῦ θαλαττοκρατεῖν.

Pag. 61. *l.* 2. Καὶ ἐς Κῶν τὴν Μεροπίδα) τὴν Μεροπίδα περιττῶς προσέθηκεν. οὐ γάρ ἐστι καὶ ἄλλη, ἀλλὰ μόνη αὐτή. *l.* 8. Ἀναγκάζεται ὑπὸ τῶν Κνιδίων παραινούντων) ἀντὶ τοῦ, πείθεται παραινεσάντων.

Pag. 64. *l.* 8. Καὶ ξυμφορώτατα ἀμφοτέροις) ἤγουν, τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τῷ Τισσαφέρνει.

Pag. 65. *l.* 6. Οἱ δ' ἐς τὴν Ῥόδον) ἤγουν, οἱ Λακεδαιμόνιοι.

Pag. 66. *l.* 4. Καὶ προσεχώρησε) ἤγουν ᾠκειώθη. *l.* 7. Τερίσαντες δὲ οὐ πολλῷ) ἤγουν, μετ' ὀλίγον ἐλθόντες. *l.* 8. Τὸ μὲν παραχρῆμα) ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ ἐνεστώς. *l.* 11. Ἐξέλεξαν) ἤγουν ἀπήτησαν. *l.* 13. Ἀνελκύσαντες τὰς ναῦς) εἰς τὴν γῆν δηλονότι.

Pag. 67. *l.* 7. Πρῶτον μὲν ὑποχωρεῖ δείσας) ἤγουν, λάθρα ἐχώρησε. *l.* 10. Ξυνέτεμεν) ἀντὶ τοῦ, εἰς ὀλίγον συνέστειλε. *l.* 14. Τοῖς ἑαυτῶν διδόασι) ναύταις δηλονότι. *l.* 15. Ἐκ περιουσίας ὑβρίζοντες) ἤγουν πληθυσμοῦ.

Pag. 68. *l.* 1. Οἱ μὲν τὰ σώματα χεῖρω ἔχωσι) ἤγουν, ἄχρηστα ἐς μάχην, ἢ ἀσθενῆ. *l.* 5. Ὥστε δόντα χρήματα, αὐτὸν πεῖσαι) ἔπειθε (φησὶν) ὁ Ἀλκιβιάδης τὸν Τισσαφέρνην δοῦναι χρήματα τοῖς τριηράρχοις τῶν Πελοποννησίων, ἵνα ξυγχωρήσωσιν αὐτῷ ἀντὶ τῆς δραχμῆς τριώβολον τῷ στρατιώτῃ διδόναι.

Pag. 69. *l.* 3. Εἰκότως φειδόμενον) εἰκότως φείδεσθαι τοῦ ἐκ τῶν ἰδίων ἀναλίσκειν. *l.* 14. Καθ' ἓν) μέρος δηλονότι.

Pag. 70. *l.* 3. Εὐτελέστερα δὲ τὰ δεινὰ) ἀντίκειται τῷ πολυτελεῖ τὰ εὐτελέστερα. ἀδαπανώτερα οὖν λέγει. *l.* 7. Τὸν λόγον τε ξυμφορώτατον, καὶ τὸ ἔργον) τοὺς Ἀθηναίους καὶ ἀπὸ τῶν ἔργων συμφορωτέρους εἶναι ἔφη βασιλεῖ, καταπολεμοῦντας τὴν Ἑλλάδα. *l.* 8. Τοὺς μὲν γὰρ ξυγκαταδουλοῦν ἂν) τοὺς γὰρ Ἀθηναίους θαλασσοκρατοῦντας, οὐ μόνον ἑαυτοῖς καταδουλοῦν τοὺς Ἕλληνας, ἀλλὰ καὶ βασιλεῖ τοὺς ἐν τῇ βασιλέως οἰκοῦντας. *l.* 14. Ἢν μή ποτε αὐτοὺς μὴ ἐξέλωσιν) ἀντὶ τοῦ, καταδουλώσωνται τοὺς Ἀθηναίους.

Pag. 71. *l.* 1. Καὶ ἀποτεμόμενον) ἀποτεμόμενον (φησὶ) μεγίστην μοῖραν τῶν Ἀθηναίων. τουτέστι, μεγίστων αὐτοὺς στερήσαντα. *l.* 9. Καὶ ἐκ περιόντος ἀγωνιεῖσθαι) ἤγουν, ἐκ τοῦ ὑπερβάλλοντος.

Pag. 72. *l.* 2. Ἐπιθεραπεύων) ἤγουν, μετὰ θεραπείας καὶ

οἰκονομίας πραγματευόμενος. *cad.* Εἰδὼς, εἰ μὴ διαφθερεῖ αὐτὴν) ἢ, τὴν εἰς τὴν πατρίδα κάθοδον εἰ μὴ διαφθείρῃ ἢ, αὐτὴν τὴν πατρίδα εἰ μὴ ἐάσῃ διαφθαρῆναι. *l.* 3. Πεῖσαι δ' ἂν) τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 9. Ἐς τοὺς βελτίστους τῶν ἀνθρώπων) φρονιμωτάτους.

Pag. 73. *l.* 4. Καὶ ἐς τὴν πόλιν) τὰς Ἀθήνας. *l.* 5. Καὶ ὑποτείνοντος αὐτοῦ) ἐλπίδας δηλονότι.

Pag. 74. *l.* 11. Ἐκ τοῦ παρόντος κόσμου) εὐταξίας. *l.* 13. Σφίσι δὲ περιοπτέον εἶναι) αὐτοῖς δὲ περιαθρητέον εἶναι ὅπως μὴ στασιάσωσι. *l.* 15. Καὶ Πελ. ὁμοίως ἐν τῇ θαλάττῃ ὄντων) ὁμοίως ὥσπερ καὶ Ἀθηναίων κρατούντων τῇ θαλάττῃ.

Pag. 75. *l.* 4. Τάς τε ξυμμαχίδας πόλεις) περὶ τῶν ξυμμαχίδων πόλεων, αἷς ὑπέσχοντο ὀλιγαρχίαν οἱ Ἀθηναῖοι, ὡς καὶ αὐτοὶ ὀλιγαρχησόμενοι, σαφῶς ἔφη εἰδέναι περὶ τούτων ὁ Φρύνιχος ὅτι οὔτε αἱ ἤδη ἀφεστηκυῖαι προσχωρήσουσιν οὐδὲν μᾶλλον, οὔτε αἱ ὑπήκοοι βεβαιότεραι ἔσονται. *l.* 11. Τούς τε καλοὺς κἀγαθοὺς) ὑπερβατὸν, τούς τε τοῦ δήμου καλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ὀνομαζομένους. ὁ δὲ νοῦς, οὐκ ἐλάττω παρέχειν πράγματα ἤπερ τὸν δῆμον, ποριστὰς ὄντας καὶ εἰσηγητὰς τῶν κακῶν τῷ δήμῳ, τοὺς ὀνομαζομένους μὲν καλοὺς κἀγαθοὺς, τῶν δὲ κακῶν πάντων αἰτίους ὄντας τῷ δήμῳ, διὰ τὰ ἴδια κέρδη πράγματα παρέχοντας τοῖς τὴν ὀλιγαρχίαν καθιστᾶσι.

Pag. 76. *l.* 3. Καὶ τὸ μὲν ἐπ' ἐκείνοις εἶναι) τὸ εἶναι, περιττόν. λέγει δὲ ὅτι ὅσον ἐπὶ τοῖς ὀλιγαρχικοῖς μᾶλλον ἢ ὅσον ἐπὶ τοῖς καλοῖς κἀγαθοῖς λεγομένοις, ἢ ἄλλοι ἂν, καὶ ἄκριτοι καὶ πρὸς βίαν ἀποθνήσκειν. *l.* 6. Σαφῶς αὐτὸς εἰδέναι) καὶ αὐτὸς σαφῶς εἰδέναι ὅτι αἱ πόλεις ἐξ αὐτῶν τῶν ἔργων οὕτω φρονοῦσιν. *l.* 7. Οὔκουν ἑαυτῷ γε τῶν) γράφεται οἰκεῖν. *l.* 10. Ὥσπερ καὶ τοπρῶτον αὐτοῖς ἐδόκει) ἐδόκει γὰρ (φησὶν) αὐτοῖς καὶ τοπρῶτον τὰ παρόντα δέχεσθαι. *l.* 14. Καὶ τῆς τοῦ ἐκεῖ δήμου) τοῦ ἐν ταῖς Ἀθήναις δηλονότι. καὶ γὰρ ὁ ἐπὶ τῶν νεῶν ἐν τῇ Σάμῳ στρατὸς, τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἦν.

Pag. 77. *l.* 4. Καὶ ὅτι Ἀθηναῖοι ἐνδέξονται αὐτὴν) ἤγουν, ἐνδιαθέτως καὶ γνησίως δέξονται. *l.* 5. Δείσας πρὸς τὴν ἐναντίωσιν) δείσας (φησὶ) μὴ ὑπεναντίως τῇ γνώμῃ κατελθὼν ὁ Ἀλκιβιάδης, κακώσῃ. *l.* 12. Καὶ μετὰ τοῦ τῆς πόλεως ἀξυμφόρου) εἰ καὶ μετὰ τῆς πόλεως ἀξύμφορος. *l.* 14. Ἐς χεῖρας ἰόντα) ἤγουν, εἰς ὁμιλίαν καὶ δεξίωσιν φιλικήν.

Pag. 78. *l.* 4. Προσέθηκέ τε, ὡς ἐλέγετο) τὸ, ὡς ἐλέγετο, κἀνταῦθα πρόσκειται ἐνδεικτικὸν τοῦ περὶ ἀδήλων μὴ πάνυ διατείνεσθαι. *l.* 12. Ὅτι οὐ καλῶς ἐκρύφθη) ἀλλὰ ἀπεκαλύφθη δηλονότι.

Pag. 79. *l.* 1. Ὧ ἂν τρόπῳ αὐτὰ πράξειεν) ἤγουν* ἢ πῶς. *l.* 7. Καὶ ἐσομένου παροῦσαν) ἤγουν, μετ' ὀλίγον ἐλευσομένην.

Pag. 80. *l.* 1. Καὶ ἐκ τοῦ τοιούτου) ἀντὶ τοῦ, διὰ τὸ τοιοῦτον. λέγει δὲ τὸ μήνυμα τὸ τοῦ Φρυνίχου. *l.* 5. Δόξας δὲ ὁ Ἀλκιβιάδης) τὰ παρὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου (φησὶ) γράμματα οὐδὲν ἔβλαψε τὸν Φρύνιχον, ἀλλὰ μᾶλλον ὠφέλησεν. ᾠήθησαν γὰρ οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Ἀλκιβιάδην παρὰ μὲν τῶν πολεμίων μεμαθηκέναι ὅτι μέλλουσιν ἐπιθήσεσθαι Σάμῳ, κατεψεῦσθαι δὲ ταύτης Φρυνίχου, διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν ἔχθραν, ὅτι ἀναπείθει τοὺς πολεμίους ἐπιθέσθαι Φρύνιχος. *l.* 12. Δεδιότα μὲν τοὺς Πελοποννησίους) φησὶν ὅτι ἐδεδίει μὲν ὁ Τισσαφέρνης τὴν ἰσχὺν τῶν Λακεδαιμονίων, ἐβούλετο δὲ ὅμως πεισθῆναι, εἰ δύναιτο, ὑπὸ Ἀλκιβιάδου, μεταθέσθαι πρὸς τοὺς Ἀθηναίους.

Pag. 81. *l.* 6. Οὐ φάσκων ἀνεκτὸν εἶναι ξυγκεῖσθαι) ἀντὶ τοῦ, ἀνεκτὴν εἶναι συνθήκην. *l.* 13. Κεφαλαιοῦντες ἐκ πολλῶν) ἀντὶ τοῦ, ἐκ πολλοῦ ἀποδεικνῦντες. ἤγουν κεφαλαιωδῶς καὶ ξυντετμημένως λέγοντες. *l.* 14. Μάλιστα δὲ, ὡς ἐξείη αὐτοῖς) ὁ δὲ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ δὴ κεῖται· ὡς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ, ἐν τῷ, καθ' ἑκάστους δὲ ἤδη τῇ ὁμιλίᾳ.

Pag. 82. *l.* 7. Καὶ ἐπιθειαζόντων) ἤγουν, θεῖά τινα ἐπιβοωμένων. *l.* 9. Καὶ σχετλιασμὸν) ἤγουν δεινοπάθειαν. *l.* 14. Σφίσι τε οὐκέτι ὄντων) χρημάτων δηλονότι.

Pag. 83. *l.* 4. Σωφρονέστερον) ἤγουν, ταπεινότερον. *l.* 10. Χαλεπῶς ἐφέρετο) ἤγουν δυσανασχετῶν ἦν.

Pag. 84. *l.* 8. Τάς τε ξυνωμοσίας, αἵπερ ἐτύγχανον) ὅσαι δηλονότι ἦσαν ξυνωμοσίαι κατά τε τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν δικῶν. *l.* 10. Ἁπάσας ἐπελθὼν, καὶ παρακελευσάμενος) ὁ Πείσανδρος ἁπάσας τὰς συνωμοσίας ἐπελθὼν, παρεκελεύσατο ὅπως πάντες ἐν αὐτῷ συστραφέντες, μιᾷ γνώμῃ καταλύσωσι τὸν δῆμον. *l.* 12. Ἐπὶ τοῖς παροῦσιν) κατὰ τῆς παρούσης δημοκρατίας.

Pag. 85. *l.* 4. Ἐς δὲ τὴν γῆν) ἐς τὴν γῆν δηλονότι τῆς Ῥόδου. *l.* 7. Εὐφυλακτοτέρα γὰρ αὐτοῖς ἐγίγνετο) παραφυλάττειν γὰρ ἐντεῦθεν μᾶλλον ἐδύναντο τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς, εἴπου ἀπάροιεν. *l.* 13. Οἱ δὲ διενοοῦντο) ἤγουν ἐμελέτων.

Pag. 86. *l.* 3. Ἐπεκβοηθησάντων δὲ) ἤγουν, ἐκδραμόντων εἰς βοήθειαν ἐπὶ τῷ συμβάντι. *l.* 8. Καὶ ὁ λιμὸς αὐτόθι ἦν) ἐν τῇ Χίῳ.

Pag. 87. *l.* 1. Τρέπεται ἐπὶ τοιόνδε εἶδος) τύπον, μηχανήν. *l.* 4. Ἐπειδὴ ἑώρα ἐκεῖνον) ἐπειδὴ ἑώρα τὸν Τισσαφέρνην, καὶ εἰ τὰ μέγιστα λαμβάνοι, μηδὲ οὕτω ξυμβησόμενον πρὸς τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 5. Καὶ ὣς οὐ ξυμβασείοντα) ἐφιέμενον ξυμβῆναι. *l.* 8. Μὴ ἱκανὰ διδόναι) τῇ αἰτήσει δηλονότι. *l.* 10. Ὥστε τῶν Ἀθηναίων) ὥστε τοὺς Ἀθηναίους αἰτίους γενέσθαι τοῦ μὴ συμβῆναι, καίπερ διδόντας τὰ αἰτούμενα. *l.* 13. Τὰς ἐπικειμένας) δηλονότι τῇ Ἰωνίᾳ.

Pag. 88. *l.* 4. Ἐνταῦθα δὴ οὐκέτι) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ξυγχωρούντων ἀκουστέον. *l.* 11. Καὶ μὴ παντάπασιν ἐκπεπολεμῆσθαι) ἤγουν, εἰς τελείαν ἔχθραν ἐλθεῖν τοῖς Πελοποννησίοις. *l.* 14. Ἢ κενωθεισῶν τῶν νεῶν) ἀπολιπόντων αὐτὰς τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὸ μὴ λαμβάνειν μισθόν.

Pag. 90. *l.* 8. Ἐπὴν αἱ βασιλέως νῆες ἀφίκωνται) εἰς τροφὴν δηλονότι τῶν νεῶν, καὶ εἰς ἄλλην δαπάνην.

Pag. 91. *l.* 1. Ἢν δὲ καταλύειν βούλωνται πρὸς Ἀθηναίους) γράφεται τοῖς Ἀθηναίοις. ἐὰν ἐθέλωσι (φησὶ) πρὸς Ἀθηναίους διαλλάττεσθαι, ἀμφότεροι διαλλαττέσθωσαν. *l.* 5. Ἄξων ὥσπερ εἴρητο) ἐν ταῖς σπονδαῖς δηλονότι. *l.* 9. Ἐπιβουλεύοντες ἀπόστασιν τῆς Εὐβοίας) λαθραίως ποιοῦντες τὸ ἀποστῆναι τὴν Εὔβοιαν ἀπὸ τῶν Ἀθηναίων. *l.* 10. Ἐπὶ γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ τὸ χωρίον ὂν) ἀντὶ τοῦ, ἐπικείμενον γὰρ τῇ Ἐρετρίᾳ.

Pag. 92. *l.* 1. Ἐπικαλούμενοι) ἤγουν, ἐπὶ βοήθειαν καλοῦντες. *l.* 13. Πεζῇ ἐφ᾽ Ἑλλήσποντον) ἤγουν, διὰ ξηρᾶς. *l.* 14. Ἄβυδον ἀποστήσων) τῶν Ἀθηναίων δηλονότι.

Pag. 93. *l.* 5. Ἐπιβάτης ξυνεξῆλθε) οὐ τριήραρχος, οὐδ᾽ ἄλλην ἀρχὴν ἔχων.

Pag. 94. *l.* 1. Ἤδη γὰρ καὶ ὀψὲ ἦν) ἤγουν, ἑσπέρας ἤδη καταλαβούσης.

Pag. 95. *l.* 6. Τὰ περὶ τὴν ναυμαχίαν) τὴν γενομένην δηλονότι περὶ τὴν Χίον. *l.* 7. Ἐθάρσησεν) ἤγουν, ἀγαθὰς ἔσχεν ἐλπίδας.

Pag. 96. *l.* 3. Καίπερ ἐπαναστάντας αὐτοὺς) καίπερ ἐπαναστάντων αὐτοῖς τοῖς ὀλιγαρχικοῖς τῶν δημοκρατούντων ὑπὲρ τοῦ μὴ ὀλιγαρχεῖσθαι.

Pag. 97. *l.* 1. Πράξοντας τἀκεῖ) ἤγουν, καταστήσοντας τὰ ἐν Ἀθήναις. *ead.* Καὶ εἴρητο αὐτοῖς) προσετέτακτο. *l.* 2. Αἷς ἀνίσχωσιν) ἀντὶ τοῦ προσορμίσωνται. *ead.* Ὀλιγαρχίαν καθιστάναι) ἤγουν νομοθετεῖν. *l.* 11. Καὶ γὰρ καὶ φυγὴ αὐτῶν ἔξω ἦν) καὶ γὰρ φυγάδες αὐτῶν ἦσαν παρὰ Πελοποννησίοις, πεφευγότες ὑπὸ Ἀθηναίων. *l.* 12. Καὶ αὕτη) ἤγουν, αὐτοὶ οἱ φυγάδες.

Pag. 98. *l.* 1. Ναῦς τε κομίσαι) εἰς τὴν Λακεδαίμονα δηλονότι. *l.* 6. Σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις) εὐβουλότεραι γὰρ γενόμεναι αἱ πόλεις ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν, τῆς ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ὑπούλου εὐνομίας οὐδὲν φροντίσαντες. τοῦτο γάρ ἐστι τὸ προτιμήσαντες. Ἄλλως, οὐ προτιμήσαντες, οὐ προτιμοτέραν σχόντες.

Pag. 99. *l.* 8. Καὶ ἄλλους τινὰς ἀνεπιτηδείους) τῇ ὀλιγαρχίᾳ δηλονότι. *l.* 9. Λόγος τε ἐκ τοῦ φανεροῦ προείργαστο αὐτοῖς) λόγος τε ἐν τῷ φανερῷ (φησὶν) ἐκ παρασκευῆς ἐλέγετο.

Pag. 100. *l.* 1. Εὐπρεπὲς πρὸς τοὺς πλείους) πιθανὸν πρὸς τοὺς πολλούς. *l.* 3. Ἀπὸ τοῦ κυάμου) κλήρους ἔβαλον κυάμους, καὶ οἱ λαχόντες συνήρχοντο εἰς τὴν βουλήν. *l.* 4. Ἀλλὰ καὶ οἱ λέγοντες ἐκ τούτων ἦσαν) ἤγουν, οἱ δημηγοροῦντες, ἦσαν ἐκ τῶν καταλυσάντων τὴν δημοκρατίαν. *l.* 8. Ἐπιτηδείου) εὐπροσώπου, ἐσκεμμένου. *l.* 10. Δικαίωσις ἐγίγνετο) ἀντὶ τοῦ κόλασις. ἢ, εἰς δίκην ἀπαγωγή, ἤτοι κρίσις. *l.* 11. Κέρδος ὁ μὴ πάσχων τι βίαιον) ὁ μηδὲν (φησὶ) πάσχων βίαιον, κέρδος ἡγεῖτο τὸ μηδὲν πάσχειν. *l.* 12. Καὶ τὸ ξυνεστηκὸς πολὺ πλέον ἡγούμενοι) καὶ τοὺς συνεστηκότας κατὰ τοῦ δήμου πλείονας νομίζοντες εἶναι ἤπερ ὅσοι ἦσαν, τεταπείνωντο ταῖς γνώμαις.

Pag. 101. *l.* 1. Διὰ τὸ μέγεθος τῆς πόλεως) καὶ διὰ τὸ μέγεθος (φησὶ) τῆς πόλεως ἠγνόουν τοὺς συνεστῶτας, καὶ οὐκ ἐδύναντο αὐτοὺς ἐξευρεῖν· καὶ διὰ τὸ κρύφα δὲ ἐκείνους πράττειν, οὐκ ἐδύναντο εὑρεῖν αὐτούς. *l.* 3. Κατὰ δὲ τὸ αὐτὸ τοῦτο) κατὰ τὸ ἀγνοεῖν (φησὶ) τοὺς ἐκ τῆς ὀλιγαρχίας, οὐκ ἦν δυνατὸν (τουτέστιν ἀσφαλὲς) ἀγανακτήσαντά τινα τοῖς πραττομένοις ἀπολοφύρασθαι παρὰ τῷ πέλας. *l.* 6. Ἀλλήλοις γὰρ ἅπαντες) τὸ μὲν ἀλλήλοις, ἀντὶ τοῦ ἄλλος ἄλλῳ. τὸ δὲ, ὡς μετέχοντα, ἀντὶ τοῦ μετέχοντι. *l.* 9. Καὶ τὸ ἄπιστον οὗτοι) καὶ οἱ μὴ δοκοῦντες μὲν ὅλως ὀλιγαρχικοὶ εἶναι, ὄντες δὲ

ἐν τῇ συνωμοσίᾳ, μεγάλως ἐποίησαν ἀπιστεῖν αὐτοὺς ἀλλήλοις. ἢ, ἀπιστεῖν αὐτοὺς ἐποίησαν ὅτι ἐστὶ συνωμοσία. *l.* 10. Ἐς τὴν τῶν ὀλίγων ἀσφάλειαν ὠφέλησαν) ὠφέλησαν ὥστε ἐν ἀσφαλείᾳ εἶναι, ἀπιστεῖν ὅλως ποιήσαντες τοὺς πολλοὺς ἀλλήλοις. ἐκείνων γὰρ τῶν μὴ ἄν ποτε νομισθέντων ὀλιγαρχίας κοινωνήσειν, μετασχόντων τῆς συνωμοσίας, οὐδεὶς οὐδενὶ ἔτι ἐπίστευεν.

Pag. 102. *l.* 1. Εἶπον γνώμην) βουλήν. *l.* 4. Καθ' ὅ, τι ἄριστα ἡ πόλις οἰκήσεται) ἤγουν ὠφελιμώτατα. *ead.* Ἔπειτα ἐπειδὴ ἡ ἡμέρα ἐφῆκεν) ἀντὶ τοῦ, παρῆν ἡ ἡμέρα. *l.* 12. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ κόσμου) ἤγουν, ἐκ παλαιᾶς καὶ δημοτικῆς καταστάσεως. ἤγουν ἐκ τῆς δημοκρατίας.

Pag. 103. *l.* 2. Ἕκαστον πρὸς ἑαυτῷ τρεῖς) γράφεται καὶ, πρὸς ἑαυτόν. *l.* 10. Ἀντιφῶν) ὁ τοῦ παρόντος συγγραφέως διδάσκαλος. *l.* 14. Δεινότητος) ῥητορείας.

Pag. 104. *l.* 1. Καὶ ἐν δήμῳ πλεῖστα) πλεῖστα εἷς ἀνὴρ δυνάμενος ὠφελεῖν ἐν τῷ συμβουλεύειν. *l.* 3. Ἐπειδὴ τὰ τῶν υ) κείμενον. ἐπειδὴ μετέστη ἡ δημοκρατία, καὶ ἐς ἀγῶνας μετέστη μετὰ τῶν υ. *l.* 5. Ὑπὲρ αὐτῶν τούτων αἰτίας) ὑπὲρ τῆς αἰτίας τῆς τούτων. τουτέστι, τῶν κατὰ τὴν ὀλιγαρχίαν, ὡς συγκαταστήσας. *l.* 9. Εἰδότα αὐτὸν) τὸν Ἀλκιβιάδην. *l.* 12. Φερεγγυώτατος ἐφάνη) ἱκανώτατος.

Pag. 105. *l.* 10. Ἐν τάξει) παρατάξει. *l.* 13. Εἴρητο ἡσυχῇ) κρύφα (φησὶν) εἴρητο, παρ' αὐτοῖς τοῖς ὅπλοις, μηδ' ἐν τῇ εἰθισμένῃ χώρᾳ ἔνθα ἐφύλαττον, μένειν.

Pag. 106. *l.* 8. Εἴτι που δέοι χειρουργεῖν) ἤγουν, διαχειρίσασθαι τινὰ καὶ ἀναιρεῖν. *l.* 11. Ἔφερον δὲ αὐτοῖς) ἤγουν, τοῖς ἀπὸ τοῦ κυάμου βουλευταῖς.

Pag. 107. *l.* 3. Ἀπεκλήρωσαν) ἤγουν, διὰ κλήρου ἀποκατέστησαν. *l.* 6. Πολὺ μεταλλάξαντες τῆς τοῦ δήμου διοικήσεως) ἤγουν, μεταθέντες τὴν πολιτείαν. *l.* 8. Ἔνεμον) ἤγουν, ἐνέμοντο καὶ ἐκαρποῦντο.

Pag. 108. *l.* 9. Ἐλπίσας ἢ ταραχθέντας) ἤλπισε ῥᾳδίως κρατήσειν τῶν Ἀθηναίων τοὺς Πελοποννησιους, καὶ ὡς αὐτοὶ βούλονται οἱ Πελοποννήσιοι. ἴσως δὲ, καὶ παραχρῆμα χειρώσεσθαι τὴν πόλιν, ἔνδοθέν τε τεθορυβημένην διὰ στάσιν, καὶ ἔξωθεν, διὰ τοὺς πολεμίους ἐγγὺς προσελθόντας τῇ πόλει τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 110. *l.* 4. Καίτοι οὐ πώποτε Ἀθηναίους) τοὺς Ἀθη-

ναίους, διὰ τὸ ἀεὶ πρὸς ὑπερορίους πολεμίους πολέμους εἶναι, καὶ τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ἀποδημεῖν, οὐδεπώποτε οὕτως ἐν μεγάλῳ πράγματι γεγενῆσθαι ὥστε ἀθρόους πεντακισχιλίους συνελθεῖν σκεψομένους περὶ τῶν κοινῶν. δηλοῦται δὲ ἐντεῦθεν ὅτι οἱ τετρακόσιοι δημοκρατικωτέραν τῆς πρόσθεν ἐπηγγείλαντο ποιήσειν τὴν πολιτείαν, πεντακισχιλίους κοινωνοὺς παραλαβόντες, ὅσοι οὐδεπώποτε πρότερον βουλευσόμενοι συνῆλθον. *l.* 11. Ἀρξαμένου τοῦ κακοῦ, μεταστήσωσι) κακοῦ τῆς ὀλιγαρχίας λέγει. Φησὶ δὲ ὅτι, μὴ ἀφορμὴν καὶ ἀρχὴν λαβοῦσα ἡ ὀλιγαρχία ἀπὸ τῶν ἐν Σάμῳ, καταλύσῃ τοὺς τετρακοσίους.

Pag. 111. *l.* 2. Καὶ ὄντες δῆμος) ἤγουν, δημοκρατίαν καταστήσαντες. *l.* 5. Καὶ ἔμελλον τοῖς ἄλλοις, ὡς δήμῳ ὄντι, ἐπιθήσεσθαι) ἔμελλον (φησὶ) τοὺς μὴ συνομόσαντας καταλύσειν. *l.* 8. Οὐ διὰ δυνάμεως) οὐ φοβούμενοι τὴν δύναμιν, οὐδὲ τὸ ἀξίωμα.

Pag. 112. *l.* 3. Τῷ δὲ, ὁπλιτεύοντι) ἀντὶ τοῦ, ὁπλιτικοῦ ἄρχοντι. *l.* 7. Ἐς τοῦτο ξυνέμεινεν) ἤτοι, μέχρι δεῦρο μεμένηκεν. Ἄλλως· ἐν τούτῳ τύχης μεμένηκεν. *l.* 8. Ἕνα ἕκαστον μετῄεσαν) ἀντὶ τοῦ, ἐδέοντο ἑκάστου. *l.* 9. Τοὺς Παράλους ἄνδρας) ἤγουν, τοὺς ἐκ τῆς νεὼς τῆς Παράλου. *l.* 11. Καὶ μὴ παρούσῃ ἐπικειμένους) ἀχθομένους ὀλιγαρχίᾳ, καὶ εἰ μὴ εἶναι τυχόν. *l.* 12. Αὐτοῖς) τοῖς ἐκ τῆς Σάμου δημοκρατικοῖς.

Pag. 113. *l.* 1. Οἱ τῶν Σαμίων πλείονες) οἱ δημοκρατικοί. *l.* 7. Ἐς τὴν μετάστασιν) ἤγουν, εἰς τὸ καταλῦσαι τὴν ὀλιγαρχίαν.

Pag. 114. *l.* 3. Ἐπὶ τὸ μεῖζον πάντα δεινώσας) ἤγουν, εἰς τὰ δεινότατα τῷ λόγῳ ἐπάρας. *l.* 9. Λαβόντες εἵρξειν) τὸ εἵρξειν ἀντὶ τοῦ εἷρξαι κεῖται. τὸ δὲ, ἵνα ἢν μὴ ὑπακούσωσι, τεθνήκωσι, ἤγουν, ἢν μὴ ὑπακούσωσιν οἱ ἐν Σάμῳ, ἀποθάνωσιν αὐτῶν οἱ προσήκοντες.

Pag. 115. *l.* 6. Τῆς μεταβολῆς) τῆς ἀπὸ ὀλιγαρχίας εἰς δημοκρατίαν. *l.* 9. Ἦ μὴν δημοκρατήσεσθαί τε) γράφεται, ἦ μὴν δημοκρατήσεσθαί τε, καὶ ὁμονοήσειν καὶ τοὺς τετρακοσίους, πολέμιοί τε ἔσεσθαι, καὶ οὐδέν.

Pag. 116. *l.* 5. Οἱ μὲν, τὴν πόλιν) ἤγουν, οἱ ἐν Σάμῳ τὰς Ἀθήνας. *l.* 6. Οἱ δὲ) οἱ ἐν Ἀθήναις. *l.* 12. Ἡ πόλις αὐτῶν) ἤγουν αἱ Ἀθῆναι.

Pag. 117. *l.* 1. Ἐχόντων γὰρ σφῶν τὸ πᾶν ναυτικὸν) ἤγουν, τὸ ἐνδόσιμον ἔχουσιν ἐκεῖθεν, ἤγουν, ἀπὸ τῶν Ἀθηνῶν, αἱ πόλεις. *l.* 3. Καὶ εἰ ἐκεῖθεν ὥρμηντο) ἤγουν, ἐκ τῆς Σάμου. *l.* 5. Ἦλθε τῶν Ἀθηναίων) γράφεται, διῆλθε τὸ Ἀθηναίων. *l.* 10. Ἐν τῇ Σάμῳ προσκαθημένους) ἐγένετο (φησὶ) παραίνεσις ὅτι δεῖ αὐτοὺς ἐν Σάμῳ προσκαθημένους, πρότερον κρατεῖν τοῦ ἐς τὸν Πειραιᾶ ἔσπλου· καὶ ὅτι νῦν εἰ μὴ βούλονται ἀποδοῦναι τὴν δημοκρατίαν αὐτοῖς οἱ τετρακόσιοι, ἐν τούτῳ δυνάμεως αὐτοὶ καθεξᾶσι, ὥστε τοὺς τὴν πόλιν κατέχοντας εἴργειν δύνασθαι τῆς θαλάττης αὐτοὶ μᾶλλον ἤπερ ὑπ' ἐκείνων εἴργεσθαι. *l.* 11. Καὶ νῦν ἐς τοσοῦτο καταστήσονται) οἱ ἐν Ἀθήναις δηλονότι.

Pag. 118. *l.* 8. Προσαναγκάζειν) ἀπὸ κοινοῦ τὸ σώζειν. *ead.* Ὥστε οὐδὲ τούτους) τοῦτο δυνάμει τοιοῦτόν ἐστιν, οὐ χρὴ τούτους οἵτινες ἄν τι παρ' αὐτοῖς χρηστὸν βουλεύσωνται, χείρους ἐκείνους νομίζειν.

Pag. 119. *l.* 8. Διεβόων) ἤγουν, διάτορον ἐβόων. *l.* 9. Τοῦ μὲν οὐκ ἐθέλοντος) τοῦ Ἀστυόχου. *l.* 12. Οὐδέπω ἐν τῷ αὐτῷ εἰσὶν) ἤγουν, οὐχ ὁμονοοῦσι.

Pag. 120. *l.* 2. Διατριβῆναι) διαφθαρῆναι. *l.* 4. Κακοῖ τὸ ναυτικὸν) ἤγουν, εἰς κακοπάθειαν ἐμβάλλει. *l.* 8. Ἀπὸ ξυνόδου) ἤγουν, ἀπὸ ὁμονοίας.

Pag. 122. *l.* 9. Κακῶς διδόντος) σὺν κακώσει. *l.* 13. Καὶ ἅμα καὶ τὸ Βυζάντιον) ὑπερβατόν. τὸ δὲ ἑξῆς, οὕτω, καὶ αἱ μὲν πλείους Δήλου λαβόμεναι μετὰ Κλεάρχου, καὶ ὕστερον πάλιν ἐλθοῦσαι ἐς Μίλητον· αἱ δὲ μετὰ Ἑλίξου τοῦ Μεγαρέως στρατηγοῦ δέκα εἰς τὸν Ἑλλήσποντον διασωθεῖσαι, Βυζάντιον ἀφιστᾶσι.

Pag. 123. *l.* 2. Χειμασθεῖσαι) ἤγουν, ταραχθεῖσαι ὑπὸ χειμῶνος.

Pag. 124. *l.* 1. Καὶ τέλος ἀπ' ἐκκλησίας) ἤτοι, ἐν ἐκκλησίᾳ, καὶ οὐκ ἄλλως ἢ ἐν μιᾷ ἐκκλησίᾳ. *l.* 6. Τήν τε ἰδίαν ξυμφορὰν τῆς φυγῆς ἐπῃτιάσεν) ἤγουν, ἐπῃτιάσατο τοὺς Ἀθηναίους περὶ τῆς ἰδίας ξυμφορᾶς τῆς κατὰ τὴν φυγήν. *l.* 7. Ἀνωλοφύρατο) ἤγουν, τὰ ἑαυτοῦ πάθη μετὰ ὀλοφυρμοῦ διηγήσατο. *l.* 12. Καὶ οἱ ἐν τῇ Σάμῳ) ἤγουν, οἱ Πελοποννήσιοι. *l.* 15. Διαβάλλοιντο) ὑβρίζοιντο.

Pag. 125. *l.* 1. Ἐπικομπῶν) ἤγουν, κομπωδῶς λέγων. *l.* 2.

Ἦ μὴν, ἕως ἄν τι τῶν ἑαυτοῦ) Τισσαφέρνους δηλαδή. *l.* 3. Ἕως ἄν τι τῶν ἑαυτοῦ λείπηται) μέχρις ἂν ἐξαρκῇ τὰ Τισσαφέρνους. *ead.* Ἦν Ἀθηναίοις πιστεύῃ) ὁ Τισσαφέρνης δηλονότι, πιστοὺς κρίνῃ τοὺς Ἀθηναίους. *l.* 5. Ἐξαργυρίσαι) ἤγουν ἀργυρίου πωλῆσαι. *l.* 8. Εἰ αὐτὸς κατελθὼν) ἤγουν, ἀνασωθεὶς Ἀλκιβιάδης ὀπίσω, ἀνάδοχος γένοιτο.

Pag. 126. *l.* 8. Μετ' ἐκείνου κοινοῦσθαι) τοῦ Τισσαφέρνους. *l.* 15. Ἔτι διεβέβλητο) ἤγουν, εἰς διαβολὴν καὶ λοιδορίαν τὴν κατὰ τοῦ Τισσαφέρνους ἐκινήθησαν. ἐν διαβολῇ εἶχον.

Pag. 127. *l.* 1. Ξυνηνέχθη γὰρ αὐτοῖς) τῶν Ἀθηναίων ἐπιπλευσάντων τῇ Μιλήτῳ, καὶ βουλομένων διαναυμαχεῖν τοῖς Πελοποννησίοις, τῶν δὲ Πελοποννησίων οὐκ ἀντιταχθέντων αὐτοῖς, ἀλλ' ἀποδειλιασάντων, ὁ Τισσαφέρνης, καταφρονήσας αὐτῶν, πολὺ ὀκνηρότερον ἤπερ πρότερον παρεῖχεν αὐτοῖς τὸν μισθόν. τοῖς οὖν Πελοποννησίοις, καὶ πρότερον μισοῦσιν αὐτὸν ὡς φθείροντα τὰ πράγματα, συνέβη τότε, διὰ τὸ μὴ προθύμως μισθοδοτεῖν, ἐπιτεῖναι τὸ εἰς αὐτὸν μῖσος. *l.* 7. Καί τινες τῶν ἄλλων τῶν ἀξίων λόγου ἀνθρώπων) ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀνελογίζοντο, οὐ μόνοι στρατιῶται. ἀνελογίζοντο δὲ τὰ ἐπιφερόμενα. *l.* 11. Ἢ ἀπαλλάξεται ὅθεν) ἤγουν, ἀποστήσεται εἰς τόπον ὅθεν. *l.* 13. Ἐπιφέροντα ὀργὰς) τὸ ἐπιφέρειν ὀργὴν ἐπὶ τοῦ χαρίζεσθαι καὶ συγχωρεῖν ἔταττον οἱ ἀρχαῖοι. μάρτυς Κρατῖνος ἐν Χείρωνι, λέγων τὴν μουσικὴν ἀκορέστους ἐπιφέρειν ὀργὰς βροτοῖς σώφροσι.

Pag. 128. *l.* 6. Καὶ τῷ γε Δωριεῖ) τῷ Ἑρμοκράτει. *l.* 7. Καὶ ἐπανήρατο τὴν βακτηρίαν) ἀντὶ τοῦ, ἐπανετείνατο πλήξων. *l.* 9. Ἐγκραγόντες) ἤγουν, μετὰ μεγάλης βοῆς ἀπειλήσαντες.

Pag. 129. *l.* 9. Κατὰ δὴ τοιαύτην διαφορὰν ὄντων αὐτοῖς τῶν πραγμάτων) τῶν Πελοποννησίων (φησὶν) ἐν τοιαύτῃ διαφορᾷ πρός τε Τισσαφέρνην καὶ Ἀστύοχον καθεστώτων. *l.* 15. Δίγλωσσον) ἤγουν καὶ τὴν βάρβαρον καὶ τὴν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐπιστάμενον.

Pag. 133. *l.* 6. Ἀντέχειν) ἤγουν ἀνθίστασθαι.

Pag. 134. *l.* 3. Ἀπὸ τῶν τετρακοσίων πεμπτοὺς πρέσβεις) ἄγοντες πρέσβεις οἵτινες ἀπὸ τῶν τετρακοσίων ἀπεστάλησαν εἰς Λακεδαίμονα. γράφεται, πέμπουσι πρέσβεις. *l.* 14. Ἀττικίζοντι) ἤγουν, τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονοῦντι.

Pag. 135. *l.* 9. Πολλαχῆ εἰκάζεται) ἤγουν, κατὰ πολλοὺς τρόπους ἐν ϛοχασμῷ κεῖται. *ead.* Οἱ μὲν γὰρ, ἵνα διατρίβῃ) λέγουσι δηλονότι. *l.* 13. Ἐκχρηματίσαιτο) ἀντὶ τοῦ, πράξαιτο ἀργύριον, χρήματα λάβοι.

Pag. 136. *l.* 5. Ἐκεῖσε) ἤγουν, ἐς τὴν Ἄσπενδον. *ead.* Καὶ διέμελλεν) ἤγουν ἐβράδυνεν. *l.* 10. Ἀντιπάλως μᾶλλον) ἤγουν ἰσοπάλως. *l.* 13. Ὁ δὲ χάριν ἂν δήπου ἐν τούτῳ μείζω ἔτι ἔσχεν) ἤτοι, χάριν μείζονα παρέσχεν ἂν βασιλεύς. ἢ, χάριτος μείζονος ἠξιώθη.

Pag. 138. *l.* 1. Δι' αὐτὸ ἀναγκάζοιτο προσχωρεῖν) ἀναγκάζοιτο ὁ Τισσαφέρνης διὰ τὸ ὑποπτεύεσθαι ὑπὸ τῶν Πελοποννησίων. *l.* 8. Τὸ ϛράτευμα διαλλάξειν) τὸ ἐν τῇ Σάμῳ δηλονότι.

Pag. 139. *l.* 7. Ἀλλὰ τοὺς πεντακισχιλίους) οὐκ ἀντίκειταί τινι τὸ ἀλλὰ, ὡς λέγομεν τὸ, οὐ τόδε, ἀλλὰ τόδε· ἔϛι δὲ παρακελευϛικὸν, ὡς καὶ παρ' Ὁμήρῳ, Ἀλλ' ἄγε, μηκέτι ταῦτα λεγώμεθα. ἡ δὲ διάνοια, οἱ περὶ τὸν Θηραμένην ἄρχοντες τότε τῆς ὀλιγαρχίας, καὶ μετασχόντες αὐτῆς ἐν πρώτοις, ὀρεγόμενοι δὲ δημοκρατίας, ἔλεγον οὐχ ὅτι ἀπαλλακτικῶς ἔχουσι τῆς ὀλιγαρχίας, (ὅπερ ἦν ἀληθὲς) ἀλλ' ὅτι φοβοῦνται τοὺς ἐν Σάμῳ, καὶ Ἀλκιβιάδην, καὶ τοὺς ἀπιόντας εἰς Λακεδαίμονα πρέσβεις, μή τι οὗτοι κακὸν ἐργάζωνται τὴν πόλιν, ὀλιγαρχίας γενομένης. ἤδη οὖν ἠξίουν τοὺς πεντακισχιλίους καθιϛάναι. *l.* 10. Πολιτικὸν) ἤγουν δημοκρατικόν. *l.* 13. Αὐθημερὸν) ἤγουν, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ.

Pag. 140. *l.* 1. Ἐκ δὲ δημοκρατίας αἱρέσεως γιγνομένης) ἀντὶ τοῦ, ἐν δημοκρατίᾳ δὲ ἄρχοντός τινος αἱρεθέντος, ἢ πρωτεύοντός τινος, ῥᾳδίως φέρουσιν οἱ μὴ τυχόντες τῶν ὁμοίων· οὐ γὰρ ὁμοίου ἀνδρὸς νομίζουσιν ἀλλὰ κρείσσονος ἐλασσοῦσθαι. *l.* 9. Τῷ τοιούτῳ εἴδει) τῷ τῆς δημοκρατίας δηλονότι. ἤγουν καταϛάσει. *l.* 11. Ἀνὴρ ἐν τοῖς μάλιϛα) τοῖς ἰσχυροτάτοις.

Pag. 141. *l.* 9. Καὶ τὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ ἐκ τῆς Σάμου) ἤγουν ἐν Ἀθήναις. *l.* 10. Ὅϛις καὶ ὁπωσοῦν ἀνεκτὸς) ὅϛις τρόπος. τοῦτ' ἔϛιν, ᾧτινιοῦν ἀνεκτῷ τρόπῳ. *l.* 13. Ἦν δὲ τοῦ τείχους ἡ γνώμη) ἤγουν, ὁ σκοπὸς τῆς ἀνοικοδομίας τοῦ τείχους.

Pag. 142. *l.* 6. Ὥϛε καθεζομένους) ὥϛε τοὺς αὐτόθι φυλάττοντας τοῦ ἐπίπλου κρατεῖν. *l.* 11. Καὶ ἐγγύτατα τούτου) τοῦ ἀνῳκοδομημένου δηλονότι. *l.* 13. Τὸν ὑπάρχοντά

τε) τὸν ἐν τῇ πόλει. ead. Καὶ τὸν ἐπιπλέοντα) τὸν ἔξωθεν ἐρχόμενον. l. 14. Ἐξαιρεῖσθαι) ἐκβάλλειν.

Pag. 143. l. 1. Ὁ Θηραμένης διεθρόει) θροῦν ἐποίει διὰ τῆς βοῆς. ἤγουν, ἐφήμιζεν. l. 2. Οὐδὲν πράξαντες ἀνεχώρησαν τοῖς ξύμπασι ξυμβατικὸν) οὐκ ἴσχυσαν γὰρ πᾶσι Λακεδαιμονίοις συμβῆναι, ἀλλὰ τισὶν αὐτῶν. l. 6. Ἐπικαλουμένων) ἐφελκομένων. l. 9. Ὁρμοῦσαι ἤδη ἐπὶ τῆς Λακωνικῆς) καθ' ὑπερβατὸν τοῦτο συντακτέον τῷ, δυο καὶ τεσσαράκοντα νῆες. l. 13. Καὶ εἰ μή τις ἤδη φυλάξεται) ἤγουν, φυλακὴν ἕξει. l. 14. Ἦν δέ τι καὶ τοιοῦτον) ἦν δὲ καὶ τῷ ὄντι ἀληθὲς τὸ φοβεῖσθαι τοὺς περὶ Θηραμένην, καὶ τοὺς περὶ αὐτὸν ἔχοντας τὴν ὀλιγαρχίαν. ἐφοβοῦντο γὰρ μὴ οἱ Λακεδαιμόνιοι ἕλωσι τὸ τεῖχος· καὶ οὐ μόνον ψευδῶς τοῦτο ἐλέγετο, καὶ διεβάλλετο. οἱ γὰρ ὀλιγαρχικοὶ μάλιστα μὲν ἐβούλοντο εἰς ὀλιγαρχίαν ὄντες, ἄρχειν καὶ τῶν συμμάχων· εἰ δὲ τοῦτο μὴ δύναιντο, αὐτονομεῖσθαί γε ἐν ὀλιγαρχίᾳ, ἔχοντες τὰ τείχη καὶ τὰς ναῦς· εἰ δὲ καὶ τούτου διαμάρτοιεν, μὴ ὑπό γε δημοκρατίας αὖθις γενομένης αὐτοὶ διαφθαρῆναι. δῆμον γὰρ νῦν τὴν δημοκρατίαν λέγει.

Pag. 144. l. 4. Αὐτονομεῖσθαι) τοῖς ἰδίοις νόμοις χρῆσθαι.

Pag. 145. l. 4. Ὁ δὲ ξυνεργὸς) συναίτιος. l. 9. Ἀπ' αὐτοῦ) ἤγουν, μετὰ τὸν φόνον τοῦ Φρυνίχου. l. 11. Καὶ τῶν ἔξωθεν) τῶν τετρακοσίων δηλονότι.

Pag. 146. l. 8. Καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλακὴν ἔχων) ἤγουν, τοὺς ἑαυτοῦ φύλακας.

Pag. 147. l. 2. Πλὴν ὅσοις μὴ βουλομένοις) πλὴν ὅσοι μὴ ἐβούλοντο ὀλλαγὴν ὀλιγαρχεῖσθαι. l. 8. Ἐκπληκτικὸς) ἤγουν, ἔκπληξιν ποιῶν τοῖς ἀκούουσιν.

Pag. 148. l. 5. Ὅσον ἀπὸ βοῆς) ἤγουν, ἀπὸ βοῆς, καὶ οὐκ ἀμαθῶς. l. 6. Τῷ πλήθει ἐχαλέπαινον) τῷ δημοτικῷ δηλονότι. γράφεται, τῷ ἀληθεῖ ἐχαλέπαινον. l. 7. Ὁμόσε τε ἐχώρουν οἱ πλεῖστοι τῷ ἔργῳ) ἤγουν, ἐβούλοντο συμπλακῆναι τῇ πράξει.

Pag. 149. l. 3. Ἰέναι ἐπὶ τὸ ἔργον) ἤγουν, ἐπὶ τὸ κατασκάπτειν τὸ τεῖχος. ead. Ἐπεκρύπτοντο γὰρ ὅμως ἔτι τῶν πεντακισχιλίων) ὅσοις ἦν βουλομένοις δημοκρατεῖσθαι τὴν πόλιν, οὗτοι δὴ μόνας προσηγόρευον τὴν κατάστασιν ἣν ἐβούλοντο γενέσθαι, φοβούμενοι τὸ ὄνομα, ἀλλ' ὑπαλλάττοντες, πεντακισχιλίους ἐκάλουν. l. 4. Μὴ ἄντικρυς δῆμον) καθ' ὑ-

περβατὸν, ὅςις βούλεται τὸν δῆμον ἄρχειν, μὴ ἄντικρυς ὀνομάζειν. ἔνιοι δὲ οὕτως ἐδέξαντο, ὅςις αὐτῶν ἐβούλετο ἄρχειν, οὐ δημοκρατίας κατάςασιν ὠνόμαζεν, ἀλλὰ πεντακισχιλίους, ὡς καὶ αὐτὸς μεθέξων αὐτῆς. *l.* 5. Φοβούμενοι μὴ τῷ ὄντι ὦσι) φοβούμενοι δηλαδὴ μή τις εἰπὼν ὅτι ὀρέγεται δημοκρατίας, πρός τινα ὅς ἐςι τῶν πεντακισχιλίων, ἀγνοῶν ὅτι ἐςὶν εἷς ἐκείνων, ἐν κινδύνῳ γένηται. *l.* 9. Τὸ δ' αὖ ἀφανὲς, φόβον ἐς ἀλλήλους παρέξειν) ἀδήλου δὲ (φησὶν) ὄντος ὅτι εἰσι πεντακισχίλιοι, φόβον παρασκευάσειν τοῦτο καὶ ὑποψίαν τοῖς Ἀθηναίοις πρὸς ἀλλήλους. ἕκαςος γὰρ τὸν πέλας ᾤετο τῶν πεντακισχιλίων εἶναι.

Pag. 150. *l.* 3. Καὶ θέμενοι τὰ ὅπλα) ὁπλισθέντες. *l.* 5. Καὶ ἔθεντο αὐτοῦ) ἤγουν ἀπέθεντο. *l.* 8. Καὶ τοὺς ἄλλους παρακατέχειν) καὶ τοὺς ἄλλους ἡσυχάζοντας παρακατέχειν εἰς τοὺς πολεμίους. *l.* 10. Ἐν μέρει) ἤγουν, καὶ παρὰ μέρος τῶν πεντακισχιλίων.

Pag. 151. *l.* 2. Περὶ τοῦ παντὸς πολιτικοῦ) ἤγουν, περὶ τῆς πάσης πολιτείας. *l.* 3. Ξυνεχώρησάν τε) ἤγουν συνέδραμον, ὡμονόησαν. *l.* 12. Ἀπὸ ξυγκειμένου λόγου) ἤτοι προδοσίας.

Pag. 152. *l.* 1. Δι' ἐλπίδος) ἀγόμενοι δηλονότι. *ead.* Ταύτῃ ἀνέχειν) ἤγουν ἀπέχειν. *l.* 4. Ἢ ἀπὸ τῶν πολεμίων) περιαιρετέον τὸν ἢ σύνδεσμον. *l.* 9. Καὶ περιβαλοῦσαι) ἤγουν περικυκλώσασαι. *l.* 11. Καὶ ἀξυγκροτήτοις) ἤγουν, ἑτοίμοις ναυσίν. *l.* 14. Ἀποκεκλεισμένης) οὐκ εἰσαγομένων δηλονότι κατὰ θάλασσαν τῶν ἐπιτηδείων.

Pag. 153. *l.* 6. Θαλάσσης μέτρον ἑξήκοντα) ἤτοι, οἱ ἑξήκοντα ςάδιοι πάντες θαλαττά εἰσιν. *l.* 9. Ἐπισιτιζόμενοι) ἀντὶ τοῦ λαμβάνοντες. *l.* 10. Ἀπὸ προνοίας τῶν Ἐρετριέων) ἀντὶ τοῦ, ἀπὸ γνώμης καὶ παρασκευῆς. *l.* 11. Ὅπως σχολῇ πληρουμένων) ἤγουν, βραδέως πληρουμένων τῶν νεῶν.

Pag. 154. *l.* 8. Περιγίγνονται) περισώζονται.

Pag. 155. *l.* 2. Τὰ περὶ τὴν Εὔβοιαν γεγενημένα) ἤγουν, τὸ μήνυμα τῶν ἐν τῇ Εὐβοίᾳ γενομένων. *l.* 12. Καὶ δι' ἐγγυτάτου ἐθορύβει) ἤγουν, ἐγγυτάτω ὄντων τῶν πολεμίων.

Pag. 156. *l.* 3. Καὶ διέςησαν ἂν) ἤγουν, εἰς ςάσιν ἐνέβαλον. *l.* 7. Καὶ ἐν τούτῳ Ἑλλήσποντός τε ἂν ἦν αὐτοῖς) λείπει, ὑπὸ Λακεδαιμονίοις. *l.* 13. Ἄλλως τε καὶ ναυτικῇ ἀρχῇ) ἄλλως τε καὶ ἠπειρῶται ὄντες πρὸς θαλαττοκρατοῦντας.

Pag. 158. *l.* 3. Τοῦτο πρῶτον ἀνήνεγκε τὴν πόλιν) ἀντὶ τοῦ, ἀνενεγκεῖν ἐποίησεν. *l.* 14. Ἐπολιόρκουν δ' αὐτὸ) ἐπολιόρκουν οἱ Κορίνθιοι, παραλαβόντες τοὺς Βοιωτοὺς ἄνευ τῶν ἄλλων συμμάχων, δι' ἰδίαν τινὰ συμφοράν. συμφορὰ δὲ τοῖς Κορινθίοις ἐγένετο περὶ τὴν Οἰνόην, διαφθαρέντων ἀνδρῶν αὐτοῖς ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκ τῆς Οἰνόης ἐξελθόντων. ἀνεχώρουν δὲ ἐκ Δεκελείας πεφορηκότες οἱ Κορίνθιοι. τοῖς οὖν τιμωροῖς αὐτῶν πολιορκοῦσι τὴν Δεκέλειαν κοινολογησάμενος ὁ Ἀρίσταρχος προδίδωσι τὴν Οἰνόην.

Pag. 159. *l.* 14. Τῶν ὑπὸ Τισσαφέρνους) τῶν κελευσθέντων δηλαδὴ ὑπὸ Τισσαφέρνους, ὅτε αὐτὸς εἰς Ἄσπενδον ἀπῄει, τὰς λοιπὰς πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς ἀποστῆσαι τῶν Ἀθηναίων.

Pag. 160. *l.* 7. Πόλεις τῆς ἑαυτοῦ ἀρχῆς) τὰς ἐν τῇ ἑαυτοῦ δηλονότι ἀρχῇ, ὅσαι ἔτι ἦσαν ὑπὸ Ἀθηναίοις, πρόθυμος ἦν ὁ Φαρνάβαζος ἀποστῆσαι αὐτῶν, ὥσπερ καὶ ὁ Τισσαφέρνης τὰς ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἀρχῇ. ἤλπιζε γὰρ ὁ Φαρνάβαζος τούτου γενομένου πλέον τι σχήσειν αὐτός. *l.* 14. Κατέδραμον) ἤγουν ἐληΐσατο.

Pag. 161. *l.* 8. Καὶ νομίσας) ἤγουν μαθών. *l.* 12. Ὡς, ἢν πλείων χρόνος γίγνηται) ἤγουν, τῆς ἐν τῇ Χίῳ διατριβῆς τοῦ Μινδάρου.

Pag. 163. *l.* 4. Ἀφ' ὧν τῷ στρατεύματι παρεσκευάζοντο) ἀφ' ὧν δηλαδὴ νεῶν τοὺς στρατιώτας παραλαβόντες παρεσκευάζοντο. *l.* 10. Χίας) ἀρχαῖα νομίσματα ἐπιχώρια.

Pag. 165. *l.* 1. Ἐκπλεῦσαι ἐς τὴν εὐρυχωρίαν) ἀντὶ τοῦ, ἐκπλεύσαντες διαφυγεῖν. *l.* 4. Ἀνακῶς ἕξουσιν, ἢν ἐκπλέωσι) τὸ μὲν ἀνακῶς ἀντὶ τοῦ προνοητικῶς καὶ φυλακτικῶς· ὁ δὲ νοῦς, οἱ Ἀθηναῖοι ἐν ταῖς ἑκκαίδεκα ναυσὶν ἔλαθον τοὺς ἐν Ἀβύδῳ Πελοποννησίους παραφυλάττοντας, καίτοι προειρημένου τοῖς ἐν τῇ Ἀβύδῳ ὑπὸ τοῦ φιλίου ἐπίπλου (τουτέστιν, ὑπὸ τοῦ στόλου τοῦ μετὰ Μινδάρου) ὅπως παραφυλάττωσι τοὺς Ἀθηναίους, ὑπὲρ τοῦ μὴ λαθεῖν αὐτοὺς ἐκπλεύσαντας.

Pag. 167. *l.* 11. Ἐπειγομένων δὲ τῶν Πελοποννησίων) ἀντὶ τοῦ, ἠπείγοντο οἱ Πελοποννήσιοι πρότερον συμμῖξαι. *l.* 12. Πρότερον ξυμμῖξαι) ἤγουν, συμπεσεῖν, συῤῥάξαι.

Pag. 168. *l.* 4. Ὑπερβεβλήκει) ὑπερέδραμε. *l.* 13. Τῷ ἔργῳ πολὺ περισχόντες) ἤγουν περιγενόμενοι, κρείττονες γενόμενοι.

Pag. 169. *l.* 1. Τῶν ἐπικειμένων) ἤγουν, τῶν ἐπιπλεουσῶν νεῶν. *l.* 7. Ἀτακτότεροι γενέσθαι) ἤγουν, μὴ ἐπὶ τάξει προϊέμενοι. *l.* 8. Τὰς ἐπὶ σφίσι ναῦς ἐπεχούσας) ἤγουν ἐφεδρευούσας. *l.* 11. Ὑπολαβόντες πεπλανημένας) ἤγουν δεξάμενοι.

Pag. 171. *l.* 3. Προσαγαγόμενοι) ἤγουν ἰδιωσάμενοι.

Pag. 172. *l.* 3. Προσηγάγετο πάλιν) ἤγουν ἐδουλώσατο. *l.* 8. Ἀπέπεμψαν) οἱ Πελοποννήσιοι δηλονότι.

Pag. 173. *l.* 1. Πολλὰ χρήματα ἐξέπραξεν) ἀπῄτησεν. *l.* 6. Ἀναζεύξας ἤλαυνεν) ἤγουν ἐπαναστρέψας. *l.* 9. Παρακομισάμενοι ἐκ τῆς Ἀβύδου) ἤγουν, λεληθότως καὶ ἔξω τῆς προκειμένης ὁδοῦ ἀγαγόντες. Δῆλον δὲ τοῦτο διὰ τοῦ εἰρηκέναι ὅτι διὰ τοῦ ὄρους, δηλονότι δι' ὁδοῦ ἀτρίπτου καὶ ἀσυνήθους.

Pag. 174. *l.* 2. Κατηκόντισεν) ἤγουν, διέσφαξε δι' ἀκοντίων. *l.* 9. Διαβεβλῆσθαί τι) ὑβρισθῆναι.

Pag. 175. *l.* 1. Καὶ τὰς διαβολὰς) λείπει τὸ ἀπώσηται.

